

Oedipus aegyptiacus ,
hoc est Universalis
hieroglyphicae veterum
doctrinae, temporum
injuria abolitae,
instauratio... - [...]

Kircher, Athanasius (1602-1680), Schott, Gaspar (1608-1666). Oedipus aegyptiacus , hoc est Universalis hieroglyphicae veterum doctrinae, temporum injuria abolitae, instauratio...
- Athanasii Kircheri,... Oedipi aegyptiaci tomus secundus. Gymnasium, sive Phrontisterion hieroglyphicum in duodecim classes distributum... Pars prima [-altera]. - Athanasii Kircheri. 1652-1654.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

*La réutilisation non commerciale de ces contenus est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source.

*La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service.

Cliquer [ici pour accéder aux tarifs et à la licence](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

*des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

*des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter reutilisation@bnf.fr.

Z 1450.
L

Z

400

ATHANASII KIRCHERI
SOC. IESV
OE D I P I
AEGYPTIACI
Tomus III.

THEATRVM HIEROGLYPHICVM,
H O C E S T,

Noua & hucusque intentata
O B E L I S C O R V M
Coeterorumque Hieroglyphicorum Monumen-
torum, quæ tùm Romæ, tùm in Aegypto, ac
celebrioribus Europæ Musæis adhuc
superfunt,

I N T E R P R E T A T I O

Iuxta sensum Physicum, Tropologicum, Mysticum, Hi-
storicum, Politicum, Magicum, Medicum, Mathemati-
cum, Cabalisticum, Hermeticum, Sophicum, Theo-
sophicum; ex omni Orientalium doctrina,
& sapientia demonstrata.

Felicibus Auspicijs

FERDINANDI III.
CAESARIS.

R O M Æ,

Ex Typographia Vitalis Mascardi, Anno à Partu Virgineo MDCLIV.
SUPERIORVM PERMISSV.

AD EMINENTISSIMOS
ET SERENISSIMOS
SACRI ROM. IMP. PRINCIPES
ELECTORES.
DOMINOS MEOS CLEMENTISSIMOS.

BELISCORVM erectionem, quam in presentia executuri sumus, ad eos spectare fas est, per quos stetit Sacri Romani Imperij ad hoc usque temporis intemerata Maiestas. Vobis etenim, Serenissimi, debet omnis Germania, quod diuturno lassata bello, per tot rerum discrimina, cladium, vicissitudines, dubios praeliorum euentus eluclata, letam aliquando tandem ad pacis Oliuam frontem erexerit, & veterum non immemor triumphorum in præclaro immutabilique statu sese confirmarit. Id vnum quippe seu pace, seu bello spectastis, ne quid de dignitate pristina Gloriosissimi Imperij vllâ fortunæ calamitate iret imminutum. Si gladium vaginâ vacuum spectauit Danubius, Albis & Mænus sanguine discolorés longo tempore defluerunt, & Rhenus funeribus illachrymatus est; eo omnia consilio prouenerunt, ut concussione istâ tam vehemēti, longâ annorū serie collectam eluiem fortissima Natio in circumiecta maria feliciter exoneraret. Spectent igitur iidem Vestræ conscij virtutis fluuij defixa vtrimq; in ripis trophæa, surrectas Pyramides, excitatos Obeliscos, & veterem dolorem nouâ felicitatis à Vobis procuratæ memoriâ consolentur. Id pariter inter alia præclarissimum fuerit Ferdinando III. Cæsari, cuius auspicijs hoc Operis, quantum demum est, fuimus emoliti, spectari in eodem hoc gloriæ perennis Theatro, Vestræ monumenta virtutis, & totidem illius, quam ipse obtinet, bases, & solidissima fulcra Maiestatis.

Nonnullæ Authoritates Doctrinæ Hieroglyphicæ in huius decursu Operis exponendæ.

I.

Aristoteles in mystica sua Theologia iuxta mentem Ægyptiorum à Platone oretenus accepta. l. 14. c. 14.

Sapientes Babylonij, & Ægyptij acumine mentis introspexerunt intellectualis Mundi species complexi scientiâ aliunde traditâ, vel ex seipsis inuentâ, quam etiam professionem ipsi sibi vendicarunt; siquidem enarraturi aliquid utebantur doctrina intellectuaria, non autem humanariâ ut nonnulli alij, qui consulentes eos, adhuc non sibi visi sunt satis firmiter discere ex sententijs locutione redditis, conceptus animorum acceptos scribebant, uti oculatâ fide legimus, in lapides per figuras, idem in omnibus scientijs artibusque facientes, quos locabant in templis tanquam paginas perlegendas, talesque aderant libri eorum utensiles; quod fecerunt, ut indicarent etiam, quod intellectus agens immaterialis creavit omnia secundum propriam essentia cuiuslibet rationem, similitudinemque, quale optimum fuit, pulcherrimumque documentum, per quod utinam etiam indicarent, quâ ratione attingerent formas illas mirandas & absconditas, sic enim illorum sacramentum esset laude dignius, qualis conditio paucis viris contingit.

I I.

Iamblichus l. de mysterijs Ægyptiorum.

Imitantes Ægyptij ipsam univrsi naturam fabricamque Deorum, ipsi quoque mysticarum reconditarumque notionum imagines quisdam in symbolis conficiendis ostendunt, quemadmodum & natura rationes occultas in apparentibus formis, quasi symbolis exprimit, & Dij veritatem idearum per manifestas imagines exprimunt.

Cum ergo perspiciant, superiora omnia, inferiorum similitudine delectari, atque insuper optent, à superioribus bonitate repleti, quatenus pro viribus imitentur, meritò & quasi convenientem Superis modum agendi pro viribus offerunt, quando occulta mysteria rerum abditarum, symbolis inferunt manifestis, in quibus interpretandis dimitte voces, accipe sensus. Et sol. 354. Iam verò hæc non oratione rationeque nuda speculari solent; sed admonent insuper atque docent, ad excelsiora communioraque & superiora fato, naturam nostram progredi ad ipsum Deum, Opificemque Mundi; quatenus neque materiam ferat secum, neque aliud quicquam præter opportuni temporis observantiam, idque sacrorum opera nos consequi docent, atque simul efficiunt. Tradidit hanc quoque viam nobis ipse Mercurius, sed interpretatus est eam Propheta Bitis Ammoni Regi inuentam in adytis templi, in vrbe Sain Ægypti; literisque sacris, id est, hieroglyphicis insculptam, præbuit quoque nobis nomen DEI discurrens per univrsum.

I I I.

Plotinus l. 8. Enneadis 5. c. 6.

Δοκῶσι δὲ μοι εἰς αἱ Αἰγυπτίων σοφοί, οἱ τε ἀπειθεῖς ὁπισθὴν λαβόντες, εἴτε καὶ σωματικῶς καὶ ἐν εἰδὲ λαμβάνουσι σοφίας δακνύοντες. Μὴ τύποις γραμμάτων διοξοῦσιν λόγους καὶ θεωρίας. Μὴ δὲ μιμημένοις φωνῇς καὶ περφορῇς ἀξιωματῶν κερῆσθαι· ἀγάλματα δὲ γραφάσας καὶ ἐν ἱεροῖς ἐκτετα-
τα-

*Videntur Verò mihi Sapientes Ægyptiorum siue consummata quædam sapien-
tia, siue naturali etiam mentis instinctu, ubi constituerunt sapientia mysteria,
nobis significare, non vti fuisse figuris literarum significaturis sermonis discursio-
nes & propositiones quasdam, & imitaturis voces pronuntiationesque regularum,
sed potius describentes imagines rerum singulas singularum, easque depingentes,
in sacris cum rei ipsius discursum significasse. Quòd videlicet scientia & sapien-
tia quædam sit unaquæque imago siue exemplar, & subiectum illud spectaculum
totum una collectum, neque sit excogitatio quædam, neque consilium. Postea verò
ab ipsa imagine exemplari, siue sapientia simul tota, simulachrum in alio quodam
fiat iam evolutum, atque loquens in discursione quædam, & causas propter quas ita
res instituta sint inueniens, dum videlicet dispositio rerum, quòd ita se benè ha-
beat, mouet admirationem.*

IV.

כהני מצרים פרשו חכמתם באותיות תבונתן תבונות
החות והעשבים וכל מיני כלים והיו סימנין ד' העולמים
ומהם א' העולם אצילות וב' העולם המלאכים וג' העולם
הנלגלים וד' העולם ד' שבעות וכל אלו ד' עולמים חכמי
מצריים פרשו במשלי החיות ובחידות הרו ויגדו כי האחר
בהאחר וכלן סעדו כי גבוה מעל גבוה שומר והוא ארון
ורבון ויוצר כל העולמים וכלמהבהם:

Sacerdotes *Ægypti* explicabant sapientiam suam per signa, quorum similitudines sunt similitudines animalium, & herbarum, & omnis generis instrumentorum, & fuerunt signa 4 Mundorum, quorum 1 Mundus emanationis, 2 Mundus Angelorum, 3 Mundus Orbium, & 4 Mundus 4 Elementorum, & omnes istos 4 Mundos *Ægyptij* explicabant in parabolis animalium, & in enigmatibus de ijs loquebantur, indicantes quomodo unus in altero sit, & quomodo omnes testentur, quòd excelsus super excelsum sit custos, & ipse est Dominus & Magister, & plasmator omnium Mundorum, omniumque quæ in ijs sint.

V.

ولا يبرأ من مدح قتلا مقتلها ومنه من مدح قتلا مقتلها
ومن مدح مقتلها ومن مدح مقتلها ومن مدح مقتلها
ولا يبرأ من مدح مقتلها ومن مدح مقتلها *
ولا يبرأ من مدح مقتلها ومن مدح مقتلها *
ولا يبرأ من مدح مقتلها ومن مدح مقتلها *

Scientiæ Magicæ ratio à supremis perficitur potentys, unà cum potentys terrenis, familiaritatem ac convenientiam supernis cum inferioribus, quæ sub Luna sunt, habentibus; & ipsa fuit sapientiæ Philosophorum Ægypti, sculpta in ingentibus saxis.

Aben-

Abenuaschia I. de seruitute Ægypti .

وإن كثيرين أهل هذا بلد لا يعرفون ما يدل عليه هذا اللغز وذلك أن تعليم
ليس أهل مصر قريتهم بل رجل طرقتنا قبل زمان طويل من أرض كنعان وكان
مميزاً في الحكمة وفي نحو والمساحة والحساب والهندسة والموسيقى وفي فلسفة وسائر
العلوم المتداولة التي سماها الإوابيل التعاليم وأهدوا هذه الصورة قرياً بالله .

*Vtique multi è populo huius regionis ignorant , quid significant huiusmodi
enigmata, atque hoc, quia indigenæ non consecrarunt illi, sed vir quidam ad nos
se recepit olim ex terra Canaan, is erat eximius in Sapientia, & in Grammatica,
Geometria, Musica, Arithmetica, Philosophia, & reliquis scientijs significatis,
quas Antiqui notant disciplinas ; & hic dono obtulit has figuras, vt Deo essent sa-
cræ .*

Artis Hermeneuticæ , siue Interpretatiuæ Hieroglyphicorum Suppositiones .

1 Hieroglyphica Ægyptiorum doctrina nihil aliud est, quàm at-
cana de Deo, diuinisq; Ideis, Angelis, Dæmonibus, cæterisque Mun-
danarum Potestatum Classibus ordinibusq; scientia, faxis potissimum
insculpta .

2 Hieroglyphica symbola ad exemplar naturæ instituta, non lite-
ris, syllabis, vocibus, periodis, sed conceptibus Idealibus latentium
mysteriorum sensus efformant .

3 Symbola Hieroglyphica in Obeliscis, cæterisque monumentis
Ægyptiacis, non temerè, ἀλόγως καὶ ἀτάκτως congesta sunt, sed summâ con-
nexionem formatorum conceptuum sacramenta exhibent .

4 Hieroglyphica iuxta Mundorum varietatem & analogiam,
quam ad inuicem habent, varios sensus inuoluunt, id est, vnum & idem
symbolum, v. g. Accipitris pro appositarum conditione notarum, non
Siderei tantum, sed & Archetypi, Intellectualis, Ethici, Politici, Chimi-
ci Mundi Solem indicat, ita vt dictum symbolum & Osirin supramun-
danum, & Sidereum, & Hylæum ex æquo iuxta intentam analogiam ex-
primere possit . Quod idem de Iside, Mophta, Anubi, cæterisque Deo-
rum monstris ; idem de crateribus, aquis, vasis, cæterisq; sentiendum est.

5 Hieroglyphica symbola non tantum sublimiū erant significatiua
sacramentorum ; sed & naturalem quandam efficientiam habere crede-
bantur, tum ad Genios bonos quibuscum occultam, & in abytha naturæ
abyssu latentem sympathiam habere putabantur, attrahendos ; tum ad
contrarios & antitechnos Genios, ob eorundem cum ijs antipathiam,
coërcendos profligandosq; .

6 Hieroglyphica symbola nihil aliud quàm prophylactica quæ-
dam signa, omnium malorum auerruncatiua, ob mirificum catenarum
mundialium consensum connexionemque, esse existimabantur .

Hisce præmissis, iam tandem diuini Numinis auspicio, Opus cœptum,
difficile sanè, & Herculeis etiam formidandum humeris
ordiamur .

OEDIPI AEGYPTIACI

S I V E

THEATRI HIEROGLYPHICI Tomus III.

P R A E F A T I O.

A D S A P I E N T I S S I M V M
F E R D I N A N D V M III.
ROMANORVM IMPERATOREM
IVSTVM, PIVM, FELICEM.

ANDIMVS tandem, Sacratissime Cæsar, polymorphum Hieroglyphici Morphei Regnum; Theatrum inquam immensa monstrorum varietate refertum; non dico nudis naturæ monstris, sed enigmaticis vetustæ sapientiæ Chimæris ita adornatum, ut inde immensos scientiarum thesauros sagacia ingenia, non sine literarum bono, eruere posse confidam. Hic Bubasticus Canis, Saiticus Leo, Mendesium Hircus, Crocodilus sædo faucium hiatu formidabilis, diuinitatis, naturæ, animarumq; occultos, sub umbratili imaginum ludibrio, vetustorum Sapientum sensus, aperiunt, Hic sitibundæ Dipsades, Aspides virulentæ, Ichneumones callidi, Hippopotami crudeles, monstrosi Dracones, ventrosus bufo, implicatus conchæ limax, hirsutaque campe, sine numero spectra, miram in naturæ sacrarijs seriem & ordinem exhibent. Occurrunt hic mille rerum exoticâ quâdam metamorphosi transformatarum species, in alias & alias imagines figuris hominum conuersis, & in se rursus nexu mutuo refectis; ubi feritas cum humanitate, hæc cum affectata diuinitate, diuinitas denique, ut cum Porphyrio loquar, per omnium rerum species transiens, cum omnibus videtur monstruosum meditata coniugium; ubi nunc variegatâ facie sublimis, caninam ceruicem attollens hic gerit Cynocephalum, ille turpis Ibis, aut Accipitris rostratâ larvâ indutus, magni Iouis aliter agit; alius virgineâ blandiens facie in Scarabæi indumento Scorpionis mentitur

acu-

aculeum. Cæteri diuersis in vnam ridiculo sanè figmento conmentatis rerum speciebus nunc triformes Sphynxes, nunc, vt multa paucis complectar, Chimæras χαρμολογῆντες; alij ex Plutonis officina veluti prodeuntes λουκ-κυω-λίοντες, Cerberos referre videntur. Nec desunt informes Isiacorum Canopi; immodicâ corporis distensione prominentes totos ventres dices. Quid amplius? videres hic turpem illum oblonga Cercopithecum cauda, pileo textili, Crocotissque Thrygijs Catamiti pastorculi specie indutum varijs modis gesticulantem. Videres & enormis crassitie bouem, omnipotentis Deæ secundum Numen, gestuoso incessu, alis agglutinis conspicuum, veluti Volatus affectantem; vtrumque ijs symbolis adornatum, vt illum quidem Bellicrophontem, hunc autem Pegasum dices, tamen videres vtrumque. Verbo quidquid fecunda portentorum mater Ægyptus excogitauit vnquam, aut poëseos ludibundam finxit ingenium, in hoc pantomorpho naturæ theatro nobis ob oculos sub allegorico occultæ significationis velamine positum contemplamur. Quis porro horridam hanc rerum faciem intuens non animo protinus cadat? Quis huic se monstrifero deserto per inhospita tesqua, asperos calles, innumeros precipitiorum scopulos, sine viarum perito duce tutò committat? Quis theatra hæc ingressus, cum tot monstris & portentis impunè congregi audeat, & non nisi plumbeis obtusisque instructus pugionibus, temerè, vt ita loquar, ἰσχυρίζαν? video ego totius naturæ consultum Plinium hoc succubuisse prælio; video quoque solertem naturæ scrutatorem Ælianum, Marcellinum quoque & Hermapionem Cymbalum Mundi, aliosque Heroas ad primum conflictum mox animum de victoria adipiscenda quasi despondentes sese ingenioso, seu maus callido effugio subduxisse. An non igitur in hoc agone meritò ab omnibus temerarijs veluti Icarios ausus attentaturus audiam? Sed macule animo.

Q. Cel. l. 22.

Ἀλλ' ἔτι μὴ πρὸς ποσσὶ θεοὶ θέα' αὐτὸς ἐρῶσι
 Ἐπὶ δ' ἐπὶ πολλὸν ἀποθε, πόνον δ' ἐπὶ μέσων ἐλάσας.

Incommoda enim ante pedes Dij posuerunt hominibus,
 Commoda verò valde procul, in medio autem laborem statuerunt.

In tanta caligine audendum est aliquid, &

Quid nostri valeant humeri, quid ferre recusent,
 periclitandum: ubi vires humana deerunt, aderit diuina bonitas, quæ vt ad hoc ab ineunte ætate me instimulauit, sic & gratiam, vt quod eius ope fieri posse cogitavi, perficiam, concedet. Sed vt paulò apertius mentem meam exponam, diuino Numinis auspicio, ad vltimum & vnicum intentionis nostræ scopum, in quem tam operoso binorum Tomorum apparatu hucusque collumauimus, id est, ad practicam hieroglyphicorum interpretationem, meliori quo fieri poterit modo & methodo perficiendam, progredimur. Opus sanè arduum, & innumeris difficultatibus inuolutum, ante vicennium Reipublicæ literariæ promissum, iam tandem fide soluta exhibitum. Quod Sacratissime Cæsar, iussisti, pro mea tenuitate ingenij executus sum; vt proinde non tam mea, quàm Tua, quicquid in hoc Opere excellens comperietur, voluntate, Tuâ in literatos propense voluntatis significatione, singulari, subsidiorum munificentia partum dici debeat; grataque cognoscat posteritas, Te in hac durioris temporis propagatione diuinitus à Deo electum, vt quod nul-

lus

*lus ante Te Cæsarum, aut viribus ullis, aut potentia obtinere potuit, Tu obtine-
res, Tu conficeres, Tu omnibus numeris compleres & absolueres.*

*Verum idem mihi hic contigisse videtur, quod Isidi, quæ cum omnia con-
stanter certamina superasset, Titanum sauitiam effugere nequiuisset. Perdomitis
ego supradictis monstris, cruentis belluis constanti labore subiugatis, dum Osiri-
dem restauro, Titanum crudelitate inuaditur Horus, fœtus tanto labore conce-
ptus. Dum, inquam, in sublimi illa, atque hucusque intentata hieroglyphicorum,
Typhonis sauitia, hoc est, temporum iniquitate disperforum perditorumque reuo-
canda scientia laboro, domitisq; iam omnibus difficultatum monstris Osiridem
perditum in integrum restituo; Horum Titanum iniquitate perdo, id est, fœtum
hunc propria industria, labore summo, conatu pertinaci, studio denique contento
partum, iniqui rerum censores eripere omnibus modis fortassis conabuntur. Nam
in materia hac uti noua, rara, curiosa, ac rerum eximiarum abundantia & copia
plena, sic inuidia veluti fulgidæ gloriæ concomitantis umbræ quàm maximè ex-
posita, Aristarchorum quorundam peruersa iudicia & reprehensiones Momicas,
quas nemo vnquam Doctorum, in tam arduo & glorioso puluere desudantium
effugere potuit, minimè defuturas prauideo; quorum tamen impugnationes cu-
randæ non sunt: tametsi enim omnem in hoc Opere perfectionem fortasse non
attigerim, non tamen nescio humanarum vitium terminos circumscriptos, &
non nihil esse prodire tenus, si non datur ultra. Nam de præsentis argumenti
vel præstantia, vel utilitate, quam eorum explicatio & cognitio adfert, si pro di-
gnitate differere velim, nullus vnquam exitus reperietur. Esio itaque, non posse
me, non posse alium quempiam totum hoc mysteriorum pelagus exhaurire, latèque
exporrectum ambitum omninò perlustrare; ideonè præclaro & laborioso incepto
desistendum, quod vni præstare negatum sit? minimè. Summè hallucinantur
illi, qui nihil dignum, pretiosum nihil reputant, nisi quod omnibus numeris absolu-
tum fuerit; illi nequaquam homini in hac rerum caducitate constituto, sed in
alteram vitam abstracto, huiusmodi perfectionem reseruatam esse sibi persuadeant.
Desinant itaque tantæ molis argumentum mihi exprobrare, rerum, quas ignorant,
impugnatores. Deo laboro, qui ut quod aggressus sum, ad exitum perducere
possim, pro infinita clementia concedet. Tu, Cæsar, iussisti, cui non obtemperare,
nefas rebar. Totus literarum penè Orbis ad progrediendum me extimulauit;
quid moror? Prodeat itaque Opus, in quo quicquid erroneum, mancum, muti-
lum & imperfectum, id totum meæ insufficientiæ; quicquid perfe-
ctum, & admiratione dignum, Deo Opt. Max.
adscribas velim.*

aculeum. Cæteri diuersis ir-
bus nunc triformes Sphynx
λεντι-δ'ε'κ'οντες; alij ex Plu-
referre videntur. Nec d-
sione prominentes totos vi-
illum oblonga Cercopitæci
storculi specie indutum vi-
bouem, omnipotentis Deæ
conspicuum, veluti volat
illum quidem Bellicophor-
que. Verbo quidquid fæ-
aut poëseos ludibundam f-
ob oculos sub allegorico
Quis porro horridum han-
buc se monstrifero deserti-
tiorum scopulos, sine viar-
sus, cum tot monstris &
obtusisque instructus pugi-
torius naturæ consultum
naturæ scrutatorem Æliæ
Mundi, aliosque Heroes a-
scenda quasi despondentes
non igitur in hoc agone m-
taturus audiam? Sed mi-

Q. Cæsar 122.

Ἀλλ' ἔα μὲν ὄν-
Εὐλαδ' δ' ἐ' πολ.

Incommoda enim
Commoda verò

In tanta caligine audendu
Quid nostri valea
periculandum: ubi vire
ab ineunte ætate me instim-
tani, perficiam, concedet
Numinis auspicio, ad v-
tam operoso binorum Tom-
cam hieroglyphicorum int-
do perficiendam, progred-
inuolutum, ante vicennu-
ta exhibitum. Quod Sac-
entus sum; ut proinde
comperitur, voluntate, T-
lari, ubi fidiorum munificen-
Te in hac durioris tempori

s, aut potentiâ obtinere potuit, Tu obtine-
ris compleres & absolueres.

videtur, quod Isidi, quæ cum omnia con-
saustiam effugere nequiuisset. Perdomitis
is constanti labore subiugatis, dum Osiri-
aditur Horus, fœtus tanto labore conce-
que hucusque intentata hieroglyphicorum,
iniquitate disperforum perditorumque reuo-
mnibus difficultatum monstris Osiridem
um Titanum iniquitate perdo, id est, fœtum
conatu pertinaci, studio denique contento
omnibus modis fortassis conabuntur. Nam
ac rerum eximiarum abundantia & copia
e concomitantis vmbre quàm maximè ex-
eruerfa iudicia & reprehensiones Momicas,
arduo & glorioso puluere desudantium
euideo; quorum tamen impugnationes cum
in hoc Opere perfectionem fortasse non
arum vitium terminos circumscriptos, &
latur ultra. Nam de præsentis argumenti
rum explicatio & cognitio adfert, si pro di-
exitus reperietur. Esto itaque, non posse
hoc mysteriorum pelagus exhaurire, late que-
rare; ideonè praelatio & laborioso incepto
um sit? minimè. Summè baluciantur
reputant, nisi quod omnibus numeris absolu-
n hac rerum caducitate constituto, sed in-
fectionem reſeruatam esse sibi persuadeant.
tum mihi exprobrare, rerum, quas ignorant,
ed aggressus sum, ad exitum perducere.
. Tu, Cæsar, iussisti, cui non obtemperare,
Orbis ad progrediendum me extimulauit;
quo quicquid erroneum, mancum, muti-
meæ insufficientiæ; quicquid perfe-
dignum, Deo Opt. Max.
has velim.

OE D I P I Æ G Y P T I A C I D I A T R I B E P R O L V S O R I A .

De Hieroglyphicis in genere .

C A P V T I .

De Etymo, origine, & propagatione Hieroglyphicæ doctrinæ .

Hieroglyphi-
cum quid sit.

Parabolarum
genus duplex
apud Ægyp-
tios .

Hieroglyphi-
ce quid inci-
seant Ægy-
ptii .

Hieroglyphi-
ca non saxis
tantum sed
et alijs etiam
materiis inci-
sa .

S. Cyrillus .

Sapientiæ stu-
dium omni-
a uo floruit
apud aliquos .

HIEROGLYPHICVM, ἀπὸ τῆς ἱερῆς καὶ γλῶσσης, id est, à Sacra sculptura deriuatum, nihil aliud est, quàm *Rei sacræ symbolum, saxi insculptum*. Dicitur *Symbolum*, ut mysteriosi sensus ratio indicetur. Dicitur *rei sacræ*, ut differentia inter symbola sacra & profana constituatur. Fuit enim duplex Ægyptiorum parabolarum genus, vnum *δημιώδες*, quod tritas & vulgares similitudines complectebatur; alterum *ἱερὸν*, sacrum, hoc est, è sanctiori quadam & magis arcana doctrina depromptum. Nam Ægyptios non, ut multi sibi hucusque falso persuaserunt, historias, non laudes Regum & Principum, non artes liberales, non aliud denique huius generis commentum, sed res sacras, vel ad diuinæ naturæ proprietates, vel ad Angelorum Geniorumque ordinum, præsidiorumque distributionem, vel ad Theurgiæ, expiationumque sacrarum rationem spectantes, incidisse, paulò post apparebit. Dicitur *saxi insculptum*, non quòd alijs quoque materijs ea non inscripserint (nam & ligneis, papyraceis, testaceis, inuolucrorumque fascijs fimbrijsque ea insculpta reperio; sed quòd totam hieroglyphicæ doctrinæ substantiam ut plurimum templorum parietibus & valuis, Obeliscis, Deorum simulachris, saxeisque tabulis, ad ea toti posteritati contra omnes temporum iniurias duratura sincere exhibenda inciderint. Ea verò quæ priuato Ægyptiorum vsui deseruirent, cuiusmodi amuleta sunt omnibus communia, pro facultate cuiusque cuiusque materiæ insculpebantur. Cyrillus l. 9. aduersus Iulianum: *Fuisse, inquit, apud Ægyptios quosdam enigmatum magnâ industriâ & gravitate prælitos, quos illi nominare solent ἱερογλύφους, qui templis & Obeliscis notas insculpebant, non vulgaribus vtentes literis, sed alijs figuris rerum naturas effingentes, prudentiorum augebant scientiam*.

Quis porrò Hieroglyphicorum fuerit Author, tametsi vberrimè in Obelisco Pamphilio deciderimus, quia tamen ibidem nonnulla omisimus, ea hîc opportunè inferenda putavi. Notandum itaque, nullam vnquam ætatem extitisse tantis ignorantiae tenebris inuolutam, quæ non aliquem sapientiæ radium veluti per nubes emissum, saltem refractò sublustrique lumine vibraret. Est enim illa blanda conciliatrix, & quasi sui læna scientiæ illecebra, quæ hominem tanquam saginati corporis inutilem beluam perpetuò ad pastum nugatoriasque curas abijci minimè patitur, sed quandam honestatis faciem infixit pectori; quæ si excitata fuerit crebrius,

brius, illos, quos in animis hominum cernimus scientiæ igniculos, non obscure ventilabit. Atque hinc omnes artes scientiæque floruerunt, quibus animus contra sarcinam corporis, & istam salebrosam rerum exilitatem, fortiter eluctatus effecit, ut lux ingenij in præclarissimis studijs adolesceret, tandemque ad formam scientiæ magis commutatam non mollibus quidem cliuis, sed varijs difficultatum anfractibus contenderet. Inter cæteros tamen mortalium neminem fortio-rem in hac agonistica literarum meta fuisse Hermete Trismegisto, ex Obelisco Pamphilio passim probatum fuit. Siquidem nihil adeo ipsi incumberebat, quàm ut Sapi-entiam, à primævis Mundi Patriarchis traditam, omnium earum rerum, quæ in rebus humanis desiderari poterant, longè præstantissimam instauraret, & nè à plebeis ingenijs contaminarentur, hieroglyphicarum figurarum involucris ita implicaret, ut solis, quos ipse dignos aptosque iudicaret, suæ scientiæ medullam aperiret; reliquis extra ordinis Sacerdotalis à se instituti cancellos positis, cortice tantum relicto. Cum enim hunc Mundum ex tanta rerum varietate coagmentatum, quasi scenam politissimis imaginibus distinctam, contemplatus intueretur; rectè huiusmodi rerum creatarum simulachra τὰ Θεῶν σύμβολα, quæ ipse nobis per tot obiectas sui species inureret, totidemque literas magno diuinitatis fulgore illuminatas, quibus illud æternæ Mentis Numen nomen suum consignaret, pronunciandas esse putavit. Atq; hinc prima hieroglyphicæ στοιχεῖα rudimenta prodierunt; quæ à primis Patriarchis, Adamo, Enoch, Noëmo, Chamo adumbrata, ab Hermete omnibus numeris absoluta, in liberaliorē formam per stupendam Hieroglyphicorum architecturam exurrexerunt; quæ tanti semper deinceps inter Ægyptios fuit celebritate nominis, ut nec Moysen eam doctrinam dedignatum, vel ipse sacer textus adstruat, qui Moysen omni Ægyptiorum scientiā præditū dicit, quam Philo in libro de vita Moy- sis, cuius verba alibi adduximus, aliam non fuisse dicit, quàm occultam Philosophiam, descriptam literis, ut vocant, hieroglyphicis, τὴν δὲ σύμβολων φιλοσοφίαν ἥς ἐν τοῖς λαοῖς μέγιστον ἔστι δόγμα, καὶ δὲ τῷ ζώον ὁποδοχῆς, ἢ καὶ Θεῶν τιμῆς γεραίρεται; id est, *Notis animalium quæ ipsi venerantur pro Numinibus*. Ut vel ex hoc capite pateat quàm vetusta illa sit sapientia, quæ vel ipsum Moysen discipulum habuerit. Hermetem verò huius literaturæ Authorem fuisse, vel ipse Plato in Phædro docet, quem & Thautum siue Thoth vocat, & Philo Biblius, qui Sanchoniatonis, Authoris vetustissimi, Moy- si synchroni, historiam Græcè vertit, Tautum siue Hermetem Trismegistum symbolicæ literaturæ primum Doctorem apertè docet; quæ omnia fusissimè in secundo libro Obelisci Pamphiliij comprobata sunt, ad quem Lectorem, nè eadem toties repetere cogamur, remittimus. Cum itaque hieroglyphica doctrina, eorumque Author multò ante Moy- sis tempora iam floruerit; certò ille alius esse non potuit, quàm Mercurius Trismegistus (quem Arabes ادريس Adris vocant) Sacerdos, Philosophus, & Rex maximus Ægypti, quemque tempore Abraham, Misraimo primo Pharaone rerum in Ægypto potente, floruisse, in toto hoc Opere sat superque demonstratum fuit; quod Iamblichus primo de mysterijs capite, confirmat, ubi Pythagoram, & Platonem, Eudoxum, cæterosque Græciæ

Sacerdotibus solis hieroglyphicæ doctrina communicata à Trismegisto.

Hieroglyphicæ doctrinæ origo.

Moy- ses hieroglyphicæ doctrinæ instructor. Philo.

Hermes Trismegistus Author doctrinæ hieroglyphicæ. Plato. Philo Biblius.

Philosophos suam philosophandi rationem, ex colūnis Hermetis seu Mercurij, (vtique à nullo alio Hermete, nisi ab illo, quem descripsimus) didicisse, apertè docet; quem & ideo non immeritò totius literaturæ parentem nullo non tempore tota posteritas confessa est. Vide Obeliscum Pamphilium l. 2. cap. 1. 2. 3. vbi dicta hucusque omnigenis autoritatibus comprobantur. Quibus quidem præmissis, iam differentia, quâ literaturæ diuersarum Gentium ab Ægyptiaca Sacerdotali differat, assignanda est, vt multorum ea de re scrupulus eximatur, qui putant Chinensium, Brachmanum, & Mexicanorum literas verè hieroglyphicas notas esse.

CAP V T II.

Quomodo Hieroglyphica à cæteris diuersarum Gentium literis distinguantur, & potissimum in quo Characteres Sinensium ab Hieroglyphicis differant.

Characteres
significatiuos
conceptuum
omnes ferè
gentes ha-
bent.

Sinenses,
Brachmani,
Mexicani
potissimum.

N Vllam ferè esse Gentem adeo barbaram, nullam Nationem ita inculturā, quæ non suis ad conceptus sibi inuicem manifestandos characteribus vtatur, experientia temporum nobis innotuit. Non loquimur autem hîc de literis & characteribus certo quodam Alphabeto constitutis & definitis, sed de characteribus significatiuis, integrum alicuius rei certæ conceptum inuoluentibus. Et his præ reliquis Orbis terrarum gentibus, tres vñas esse Nationes constat, videlicet Sinenses, Brachmanes, & Mexicanos; de quorum literis & characteribus hoc loco differemus, ab Sinis exordium auspicaturi.

Characteres Hieroglyphici Sinensium.

Sinensium
characteres
quando insti-
tuti.

S Inenses ex Annalium suorum temporumque concatenatione, primam literarum inuentionem ponunt trecentis ferè annis post diluuium; quarum primus institutor & Rex fuit nomine Fohi. Ita habetur in libro de successionem Regum. Et prima characterum forma habetur in libro de formandarum literarum Chinicarum ratione, quem dum hæc scribo, mihi communicauit negotiorum causa ex Sinarum Regione Romam profectus R. P. Michaël Boym Polonus è Soc: IESV, tum linguæ Sinicæ, tum rerum omnium ad dicti Regni mores & consuetudines pertinentium peritissimus; à quo quàm plurima ad Sinensium legendi atq; scribendi rationem spectantia oretenus excepi; ex quibus ea tantum, quæ instituti mei propria sunt, describam; reliquas quæ Sinarum Regnum, eiusque politiam, atque linguæ rationem concernunt, Lector curiosus copiosissimè descripta reperiet in dilucidatione summaria rerum Sinicarum, à memorato Patre vberimè & curiosissimè concinnata.

Chami po-
steri colonias
misisse viden-
tur in Sinas.

Dixi trecentis ferè post diluuium annis, eodem ferè tempore, quo filij Noëmi Mundo dominabantur, in vniuersi Mundi fines imperium pro-

propagantes, primam literarum inuentionem ab Imperatore Fohi detectam, non nisi à Noëmica stirpe eam edocto. Nam vti in primo Tomo relatum fuit, Cham primus ex Aegypto in Persiam, & hinc in Bactriam colonias suas transtulit, quem & eundem cum Zoroastre Bactrianorum Rege constituimus; Bactriana autem vltima Persidis Regio, Mogorum Regno contermina, ea loci opportunitate sita est, vt ex ea facile in Chinam, vltimam habitati Orbis terrarum Nationem, colonias, atque vnà prima literarum elementa, quæ à Patre Cham, & Mercurio Trismegisto Melraimi filij sui Consiliario, primoq; hieroglyphicorum institutore, tamen si imperfectè didicerant, transferre potuerint. Certè vt ad hoc credendum inducar, magni momenti argumentum sunt veteres isti Sinen-
 sum characteres, hieroglyphicorum in omnibus æmuli. Primò siquidem ex omnibus rebus mundialibus primos Sinas characteres suos construxisse, tum ex Chronicis ipsorum patet, tum ipsa characterum forma sat superque demonstrat; siquidem non secus ac Ægyptij ex animalibus, volucribus, reptilibus, piscibus, herbis, arborumque ramis, funiculis, filis, punctis, circulis, similibusque characteres suos, alià tamen & alià ratione dispositos formabant. Posteriores verò Sinæ rerum experientia doctiores, cum magnam in tanta animalium, plantarumque congerie confusionem viderent; Characteres huiusmodi variè figuratos, certis punctorum linearumque ductibus æmulati, in breuiorem methodum concinnarunt, quæ & in hunc vsque diem vtuntur. Quorum quidem tantus est numerus, vt hodie è summorum literatorum numero non habeatur, qui ad summum octuaginta characterum millium notitiam non possederit; atque adeo, quantò quis plurium literarum cognitionem habuerit, tantò cæteris doctior habeatur. E quibus tamen decem millia ad idioma perdiscendum, vt tolerabiliter conuersari possit, sufficiunt. Porro literas Sinæ nullâ ratione in Alphabeti morem, vti cæteris Nationibus consuetum est, dispositas, neque voces ex literis & syllabis compositas habent; sed singuli characteres singulis vocibus & nominibus respondent; adeoque tot characteribus opus habent, quot res sunt, quas per conceptum mentis exponere volunt; vt si totum Calepinum in eorum idioma quis vertere attentaret, cum tot diuersos & differentes characteres habere oporteret, quot voces ibi differentes sunt. Neque aut declinationibus, aut coniugationibus vtuntur; cum hæc omnia, vt paulò post videbitur, in ipsis characteribus implicentur; atque adeo magna memoria præditum esse oportet, cui vel ad aliquam saltem mediocrem eruditionem Sinis propriam pertingere sit animus; vt proinde non immeritò illi, qui per summos labores, & totum vitæ tempus in characteribus addiscendis impendentes ad summam eruditionem peruenerunt, primos in Regni administratione gradus titulosque sortiantur.

Sinen-
sum
characteres
hieroglyphi-
cis similes.

Sinen-
sum
characterum
multitudo
ingens.

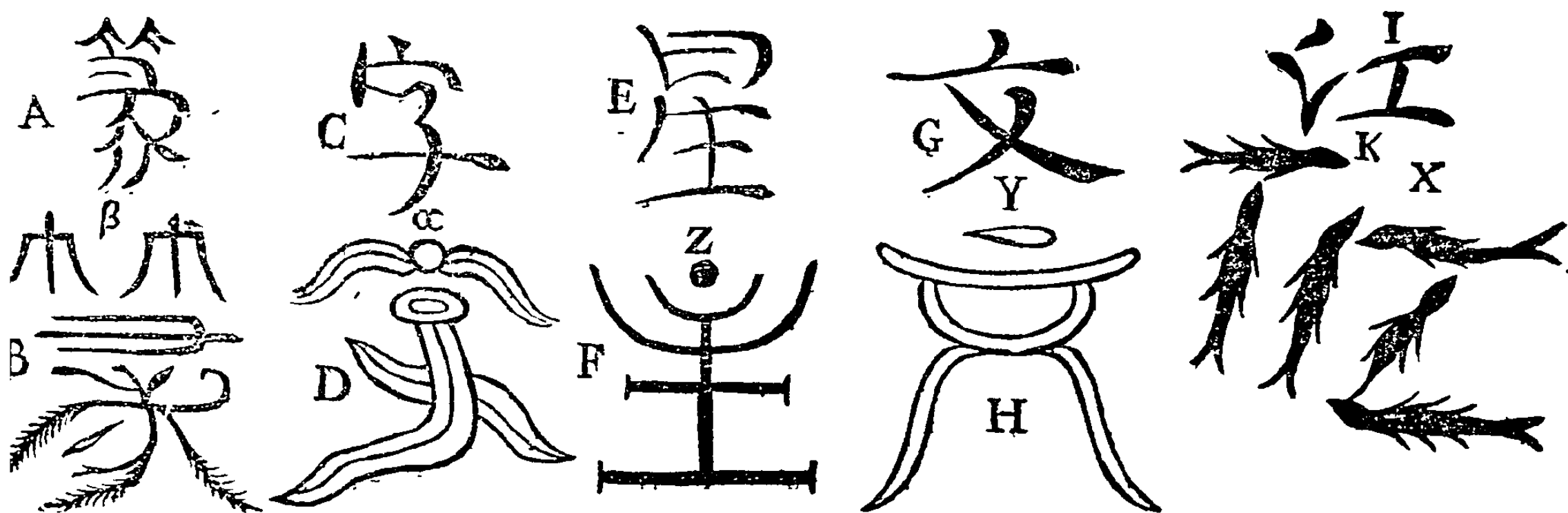
Sinen-
sum
characteres
singuli singu-
lis vocibus
respondent.

Veterum Sinicorum Characterum Anatomia.

Sinicorum
characterum
veterum exem-
pla.

Sinenses An-
tiqui ex omni-
bus rebus
characteres
efformabant.

Diximus in præcedentibus, Sinas primæuos characteres suos ex omnibus rebus, quæ visui obijciuntur, assumpsisse, atque ex vario tantum harum rerum congestarum ordine & dispositione mentis suæ conceptus manifestasse. Hinc igneæ naturæ argumentum tractaturi, serpentibus, aspidibus, & draconibus utebantur, qui tali aut tali ordine & dispositione digesti, tale & tale quid significabant. In æreis rebus describendis, volucrum varia dispositione; in aqueo argumento, piscibus; in vegetabili natura describenda floribus, folijs, ramis; in sideribus, punctis seu circulis, quorum singuli singulas stellas exprimebant, utebantur; in reliquis indifferentibus argumentis ligna, globos, fila certa lege disposita adhibebant. Verum ut hæc luculentiùs pateant, hic primæuos veterum Sinarum Characteres apponendos duxi, ut differentiam illorum à modernis, & hieroglyphicis Ægyptiorum luculentiùs videat curiosus Lector. Moderni enim non ampliùs figuratis eiusmodi characteribus vti videntur, sed certis quibusdam ductibus linearum, qui tamen ductus figuratarum literarum Antiquis vtitatarum propè referrent, uti in sequentibus figuris apparet, in quibus litera A eisdem ductus imitatur, quos figurata litera B veterum. Idem apparebit in litera C modernorum, comparata ad literam veterum D, uti & E ad F, & G ad H, & I ad K, quarum vtrique flumen significat ex certa dispositione piscium, quam moderni per literam L ex similibus literarum ductibus efformatam imitantur.

Huiusmodi itaque characteres figuratos, quâ dispositione diuersorum animalium figuratas primæui ad conceptus suos manifestandos ordinabant, eadem posterius non quidem animalium, sed certis linearum, punctorumque tractibus, exhibebant, uti dictum est, qui mos in hunc usque diem permansit, ut videre est in figuris paulò antè propositis A B C D E F G H I K, ubi loco ramorum, foliorum, piscium certo ordine dispositorum, moderni certis tractibus vtuntur, similibus tamen & quodammodo parallelis. Sed ad institutum nostrum reuertamur.

Diff-

Differentia inter Sinenses & Hieroglyphicos Aegyptiorum characteres.

Diximus in præcedentibus, verisimile esse, posteros Chami colonijs in ultimam usque Sinarum regionem propagatis, unâ quoque & literas propagasse; non tamen tantò, quantò Aegyptiorum hieroglyphica, mysteriorum apparatu adornatas; sed quantum sufficiebat ad conceptus mentis exponendos, rudi Minerua comparatas. Certè inter Sinenses characteres **C**ruce, quæ tanto apud Aegyptios in honore habetur, sapienti-

Cruce ansata, & ita uia Serapis inter Sinensium characteres.

ro decem	x ^{ve}	O	+
Terra	he ^a	N	土
Rex	uam	M	王
Petra gemma	yú	L	王

mè spectatur, uti figura O docet, quæ non secus ac apud Aegyptios denarium numerum significat, perfectionis symbolum. Huic si subijciant aliam lineam, ut in N comparet, efficitur character qui terram significat. Si aliam lineam superius inferiori parallelam, ut in M comparet, adijciant, efficitur character qui Regem significat. Si lineolam, ut in L appareat, adijciant huic figuræ, character efficitur qui gemmam significat. Qui tres ultimi characteres uti in suo genere perfectionem quandam indicant, ita non incongruè per crucem constituuntur.

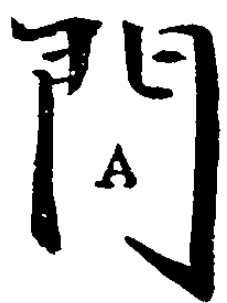
Et tamen non secus ac Aegyptij ex varijs animalium, vegetabilium, instrumentorumque congerie, sensa mentis

sua exposuerint; magna tamen inter utramque scribendi rationem differentia exitit. Aegyptij enim hieroglyphica nequaquam in communi conversatione adhibebant, neque licitum erat unicuique eadem addiscere; sed qui ex lege & instituto politico ad id deputabantur; neque enim temerè, aut ἀλόγως animalium figuris utebantur, sed per occultas eorum virtutes & operationes, summa in natura rerum, uti ex toto Opere patet, mysteria significabant. Præterea literæ hieroglyphicæ non simplices voces, aut nomina, sed integros conceptus ideales involuebant; ita Scarabæum intuentes, non animal, aut Solem præcisè, sed occultas operationes, quas non tantum Sol materialis in hoc sensibili Mundo, sed & archetypus in intelligibili Mundo efficit, intelligebant. Quæ omnia in Sinensium characterum structura deficiunt; cum hi præcisè solum ad vocum nominumque simplices conceptus indicandos, nullo alio sub ijs latente mysterio, instituti sint. Non nego tamen, Sinas subinde diuersorum characterum significata ita adaptare, ut inde ingeniosæ allusionis significatio emergat, quæ tamen ad subtilitatem, hieroglyphicorumque argutas allusiones minimè accedunt, ut ex sequentibus literarum compositionibus patet; ubi character C, idem significat, quod afflictum esse, & componitur ex duobus characteribus B & A, quorum ille cor, hic portam significat; quasi di-

Differentia inter characteres sinensium, & hieroglyphicos Aegyptiorum

Characterum Sinensium exempla varia, eorumque explicatio.

Porta

Cor

 sín B

Afflictus muén

Homo

 gín

Rex

 uam' E

Sol

 g'e K

Perfectus teiuén

Luna

 yu'e I

 liuén
Amore alicuius
captus.
Mulier, filum,
verbum.

Claritas

 m'in H

dicerent, portam cordis claustrum esse; homo enim, dum in afflictione constitutus est, omnes spiritus intra cordis portam concentrari sentit, unde timor, metus, afflictio. Iterum dum hominem perfectum indicare volunt, characterem F formant, qui ex characteribus D & E, quorum hic hominem, ille Regem significat, componitur; quo indicare volunt, Regem inter homines solum perfectum esse. Rursus, character G hominem indicat amore alicuius captum, & ex characteribus tribus componitur, quorum vnus a mulierem, alter b filum, tertius c verbum indicat; indicaturque hoc ipso, quod sicuti filo seu chorda res attrahimus materialiter, & verbo moraliter homo hominem, sic mulier virum. Hoc pacto cha-

rafter H idem significat quod claritatem; componiturque ex characteribus I & K, quorum ille Lunam, hic Solem indicat, quasi omnis ab hisce luminaribus Mundi claritas scaturiat. Innumeros alios huiusmodi characteres habent Sinæ, ex diuersorum characterum coagmentatione compositos, quibus non sine ingenio ad arcanas rerum significationes alludunt; quos consultò omittimus.

His itaque expositis, nè quicquam circa hoc argumentum scitu dignum omisisse videamur, paulò fusiùs de Sinicæ linguæ ratione discurre-
re hoc loco visum fuit, præsertim cum non tam meâ voluntate, quàm aliorum

rum complurium instantibus precibus, ad id præstandum sollicitatus adi-
gar.

Cum itaque lingua Sinica mirum in modum æquiuoca sit, vnum-
que verbum sæpe decem, sæpe viginti res differentes, sola accentus di-
uersa prolatione enunciata, significet, illa suprâ quàm dici potest, dif-
ficilis redditur, & non nisi summo labore, intenso studio, & cum mille
reflexionibus addisci potest ab exteris. Mandarinæ toti Regno commu-
nis est, eiusque principalis vsus est in Curijs & aula Regis, quæ sunt Pa-
quini, & Nanchini, estque in toto Regno eadem, quæ in Hispania Castel-
lana, & in Italia Toscana. Characteres toti Regno Sinarum, vti & Iapo-
niæ, Coreæ, Conchinchinæ, Tonchini communes sunt; idioma diuersissi-
mum est: hinc Iapones, Conchinchinæ, Coreæ, & Tonchini gentes, libros
& literas hoc characterum genere scriptas intelligunt quidem, sibi tamen
mutuò loqui, ac se inuicem intelligere loquentes non possunt; non se-
cus ac figuræ numerorum toti passim Europæ vsitatæ ab omnibus intel-
liguntur, tametsi voces, quibus pronunciantur, diuersissimæ sint; chara-
cteres enim signa sunt conceptuum rerum omnibus communium. Hinc
aliud est, nosse characteres Sinicos, aliud Sinicâ linguâ loqui; posset enim
externus quidam bonâ memoriâ præditus, & studio coniuncto, ad sum-
mam eruditionem ex librorum Sinicorum lectione peruenire, tametsi
neque loqui, neque linguam intelligere posset. Quia tamen idioma in-
Dei causa negotiantibus Apostolicis Viris omninò necessarium est; hinc
iuxta Musicas notas, vt, *re, mi, fa, sol, la*, ascensus descensusque Sinicorum
accentuum in pronuntiatione obseruatorum, quibus in linguæ difficul-
tate superanda iuuarentur, notas inuenerunt; quas supra Europæo modo
scriptas dictiones Sinicas, sequenti modo exprimunt „, ., ‘, ’, “. Prima no-
ta, quinque, Sinicorum accentuum, “ respondet Musico *ut*, & sonus seu
enunciatio Sinicè vocatur *chō p'im*, quasi dicas, prima vox prodiens
æqualis. Secunda nota - respondet Musico *re*, & sonus Sinicè vocatur
p'im xim, quasi dicas, clara vox æqualis. Tertia nota ' respondet Musi-
co *mi*, & sonus Sinicè dicitur *xām xim*, id est, alta vox. Quarta nota '
respondet Musico *fa*, Sinicè dicitur *Kiū xim*, id est, abeuntis alta vox.
Quinta nota " respondet Musico *sol*, Sinicè dicitur *gē xim*, id est, ingre-
dientis propera vox. Sic verbi gratia vnica dictio, *ya*, scripta Europæis li-
teris, notis quinque superioribus affecta, enunciari debet diuersis voci-
bus & accentibus, quemadmodum conscribitur ab Sinis diuersis chara-
cteribus. Vt significationes diuersas eadem pronuntiata dictio ingerat

Sinica lingua
difficilima.

Mandari-
num Sinen-
sum lingua.

Character
Sinensum
idem cum
Iaponiis, &
aliarum Na-
tionum adia-
centium.

Sinensum
character
idem signifi-
cat diuersa
pro varia
accentus mu-
tatione.

Accentus re-
petiti ab Eu-
ropæis ad Sini-
cos caracte-
res pronun-
ciandos.

Dens *ya* 牙

Mutus *ya* 哑

Excellent, *ya* 雅

Stupor *ya* 訝

Anser *ya* 鴨

auribus audientium, oratio verò paulatim prolata Mu-
sices referat ad tactus tempora. Ex monosyllabis dictio-
nibus (nulla enim apud Sinas polysyllaba) ordinatam
harmoniam. Figuras quinque vocalium seu accentuum
suprà positorum expressimus hinc vt vides.

Dictarum notarum ope exteri linguam addiscunt,
quanto tamen cum labore, quantisque reflexionibus,
facilius est cogitare, quàm calamo depingere. Sinæ

verò huiusmodi accentuum virgulis non vtantur, sed ad huiusmodi pronuntiationes, vti ferè omnes nationes, à pueritia assuescunt, quanquam illorum literati quamlibet literam accentu sibi debito pronuntiandam non solùm in actu exercito, verùm & in actu signato sciant & doceant. Mirantur autem Europæos pronuntiata verba eorum, literis Latinis scribere posse, & tam genuinè repræsentare; & cùm, vti diximus, & suo & nostrate Alphabeto careant, quilibet ipsorum character prima litera esse potest, & media, & vltima, cùm vnaquæque vocem, & dictionem integram significet; quæ quidem voces magnam habent significationum varietatem; v. g. hæc vox y, minimùm triginta differentes significationes pro diuersitate literarum & pronuntiationis habet. Iterum prima litera v. g. Chùn in lingua Mandarinina aliter, aliter in Iaponia, aliter in Regnis differentibus pronuntiatur, tametsi idem semper significet. Sic qui videt hanc literam , format conceptum cùn, quod idem est, ac reuereri; & sic de alijs; & hinc est quod dixi, qui vnam ipsorum linguam vnà cum literis nouit, non solùm in totum Regnum Sinarum, verùm in multa alia scripto peragrarè poterit. Sed his propositis iam tempus est, vt veterum Sinarum characteres examinemus.

Characterum antiquissimorum Chinesium explicatio.

Sinenfes antiqui Ægyptiorum more vtriusque rerum naturalium figuris utebantur ad scribendum. Sinenfium Imperator primus characteres ex serpentium figuris inuenit.

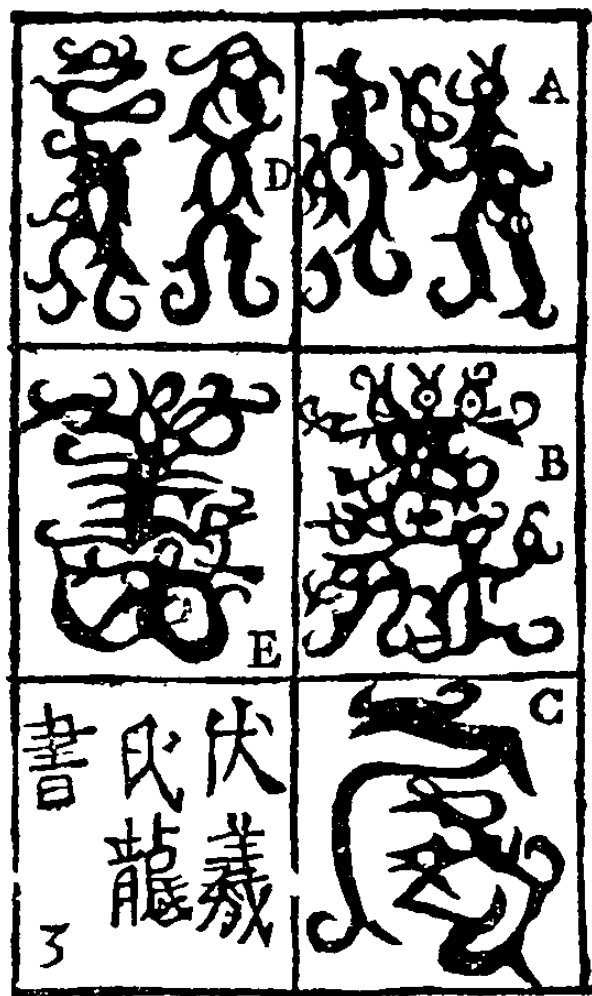
Characterum antiquissimorum Chinesium explicatio.

Primæui Sinæ, vti dixi, Ægyptios, à quibus descendebant, secuti, scripturam suam non literarum compositione, sed figuris, ex varijs rebus naturalibus compactis, peragebant, quibus quot conceptus rerum, tot signa diuersa respondebant. Primus Sinarum Imperator Fohi certum quoddam characterum genus inuenit, ex serpentibus & draconibus confectum, quo vsum serunt Annales Sinici; vnde & liber, quem de rebus Mathematicis & Astrologicis conscripsit, draconum liber dicitur: Characterum formam hic apponimus, signanturq; literis A B C D E, qui quidem

characteribus modernis Sinarum, numero 3 signatis, sic explicantur: Fohi xilùm xù, hoc est, Fohi draconum liber. Vides hic serpentes mirè intricatos, & in formas varias, pro diuersitate rerum, quas illis significabant, transformatos; tametsi vix sint inter Sinas, qui eorum notitiam habeant, vtpote nimia vetustate deperditorum.

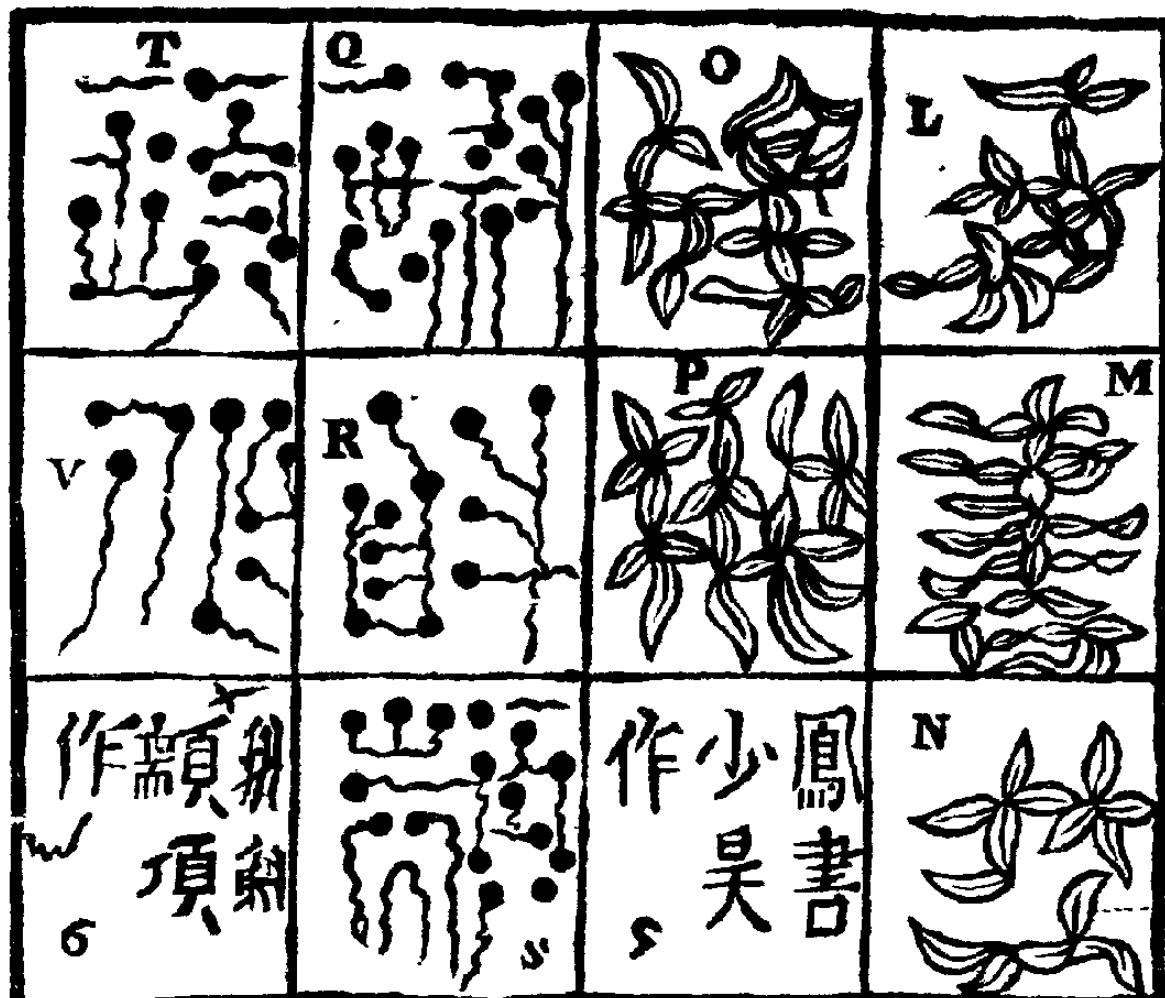
Secunda priscarum literarum forma ex agriculturæ rebus desumitur concinnaturque, quo priscus Sinarum Rex nomine xim Nùm, in describendis rebus ad agriculturam pertinentibus vsum est; & nomina Sinica numero 4 signata satis indicant, vt sequitur: Chum xu xim Nùm çò, id est, agriculturæ literas xim Nùm Rex fecit; id est, similibus scripturis vsum est; characterum forma

si.

Characteres Sinenfes ex agriculturæ rebus desumpti.

signatur literis F G H I K, & hoc ordine legi debent, vti sequitur 1 colum.

Figurae quae continent
2. 3. & 4. for-
mas caracte-
rum.

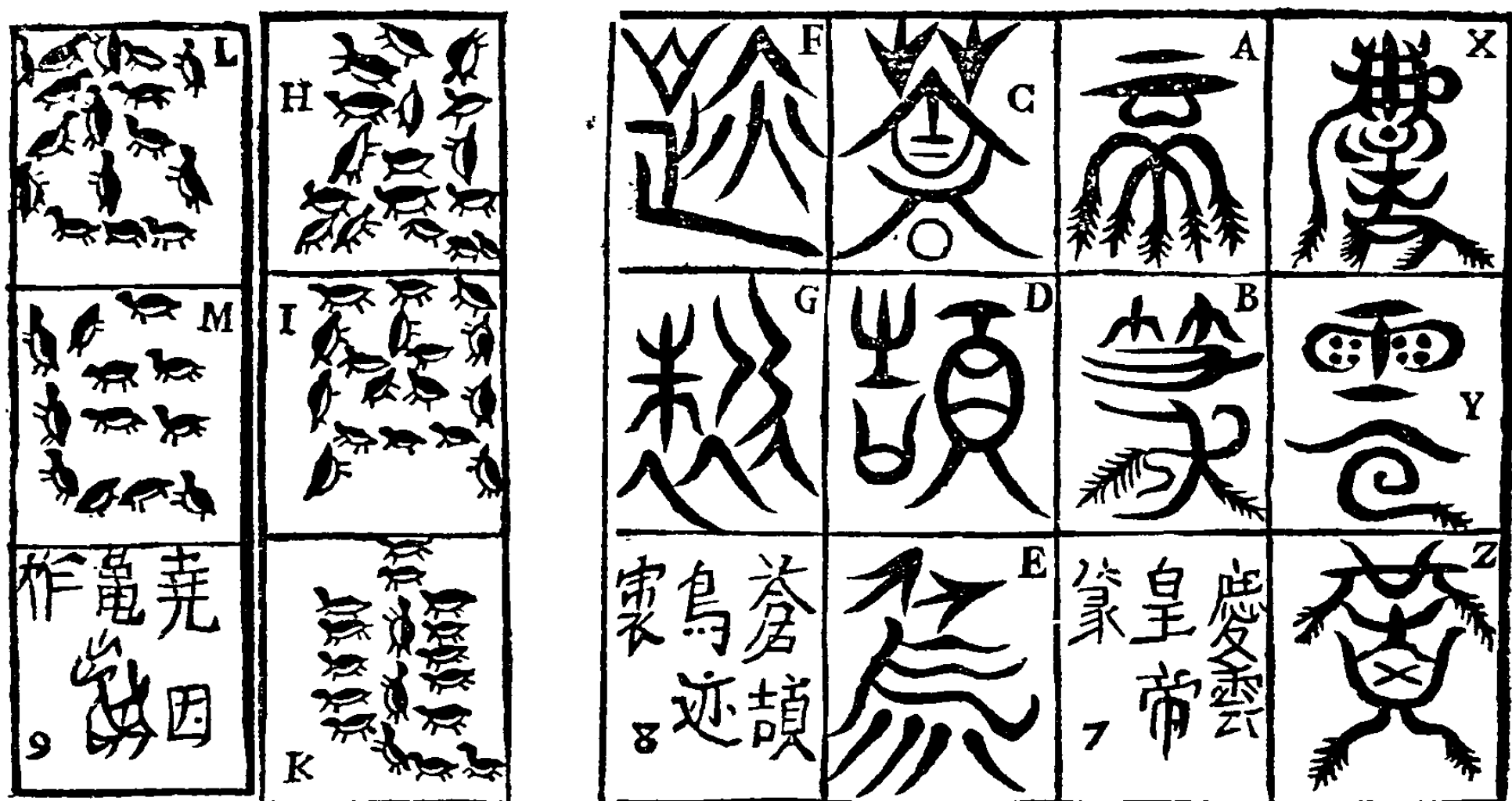
Tertia literarum forma, ex alis Anis, cuæ Fumhoam dicitur, omnium quam oculus spectare potest, pulcherrimæ, vario pennarum alarumque situ constructa est; atque hisce notis vsus esse Xau-hoam Imperator priscus, librumque de volucris hisce literis concinnatum scripsisse dicitur. Ita characteres Sinici numero quinto signati exprimunt; Fum xù Xau hoam çò, id est librum, Fum hoam, Xau hoam fecit, & hisce ac similibus characteribus conscripsit; characteres prisci signantur literis L M N O P, & hoc ordine legi debent; moderni verò characteres Sinici eos explicant eo modo quo dictum est. Vide binas columnas, vlt. & penult.

Quarta priscorum characterum forma exhibetur signis Q R S T V, ex ostreis & vermiculis constructa; ita Sinici characteres signati numero 6, totidem literis eos explicant: Liteù Chuen kim çò, hoc est, notæ ostrearum & vermiculorum, quos Chuen kim Rex fecit, & librum hisce & similibus exaravit. Vide columnas binas suprâ exhibitas.

Quinta characterum vetustorum forma exhibetur in sequenti pagina literis X Y Z A B, ex herbarum radicibus composita; & hisce prisci utebantur, in literis & libris conscribendis; atque hoc pacto eos explicant Sinica nomina signata numero 7. Kim yun hoam ty chuen, id est, literæ quibus scribebant literas & libros.

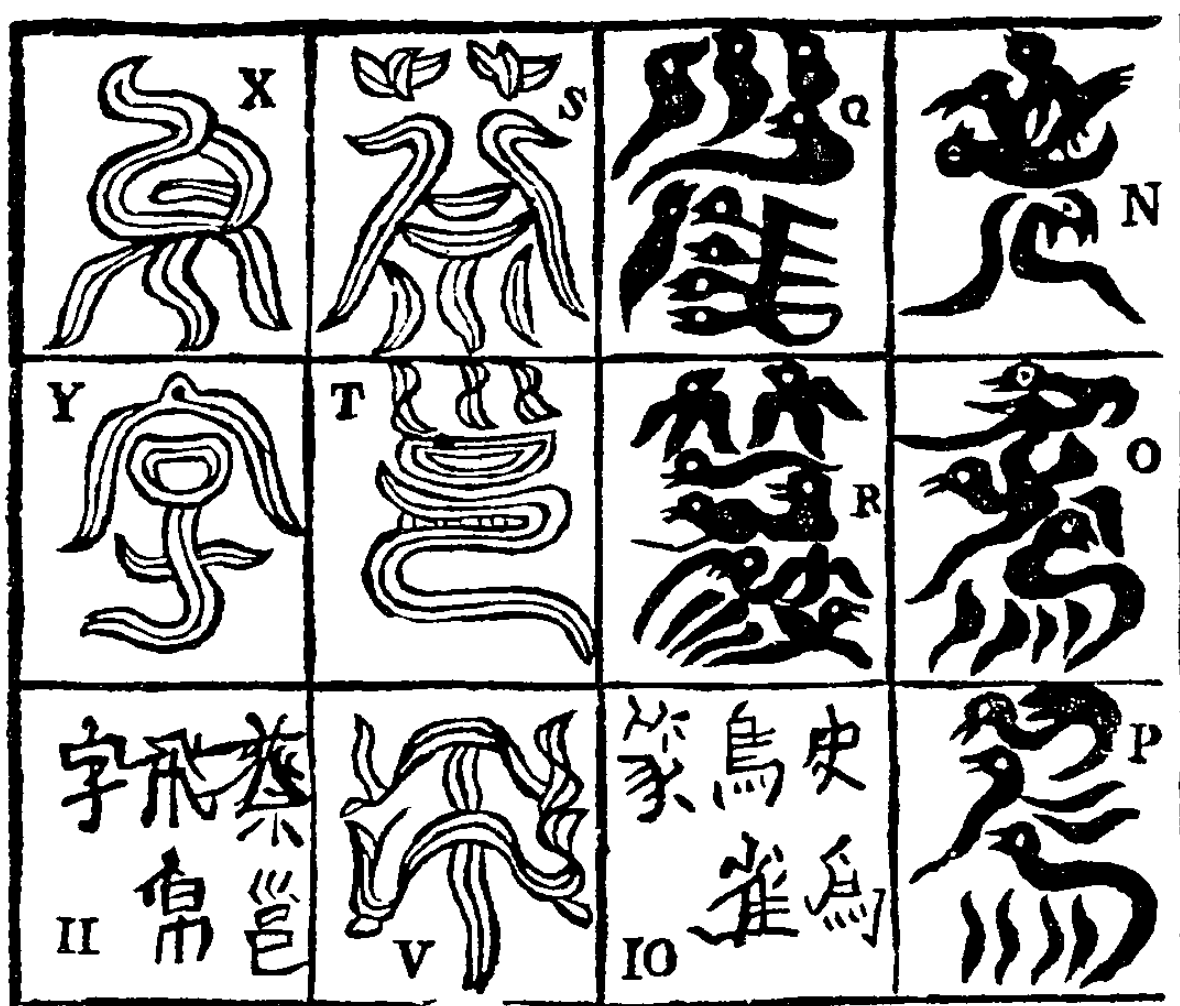
Sexta characterum forma, signata literis C D E F G, componitur ex decurtatis auium vestigijs, quibus vsus est olim Rex Choam ham; ita Sinici characteres signati numero 8 explicant: Choam ham miao cye chi; id est, Choam ham ex auium decurtatis vestigijs descripsit libros. Figura sequitur.

Septima characterum forma, ex testudinibus constructa signatur literis H I K L M; quos inuenit Yao Rex. Sic explicant nomina Sinica, signata numero 9: Yao yn quey çò, id est, Yao Rex per testudines fecit literas. Figura quoque sequitur.

Octava forma characterum signatur literis N O P Q R ex auibus & pauonibus; ita indicant Sinicæ notæ numero 10 signatæ; Su gney niao cyò chuen; id est, Su historię per auium & pauonum literas describebantur.

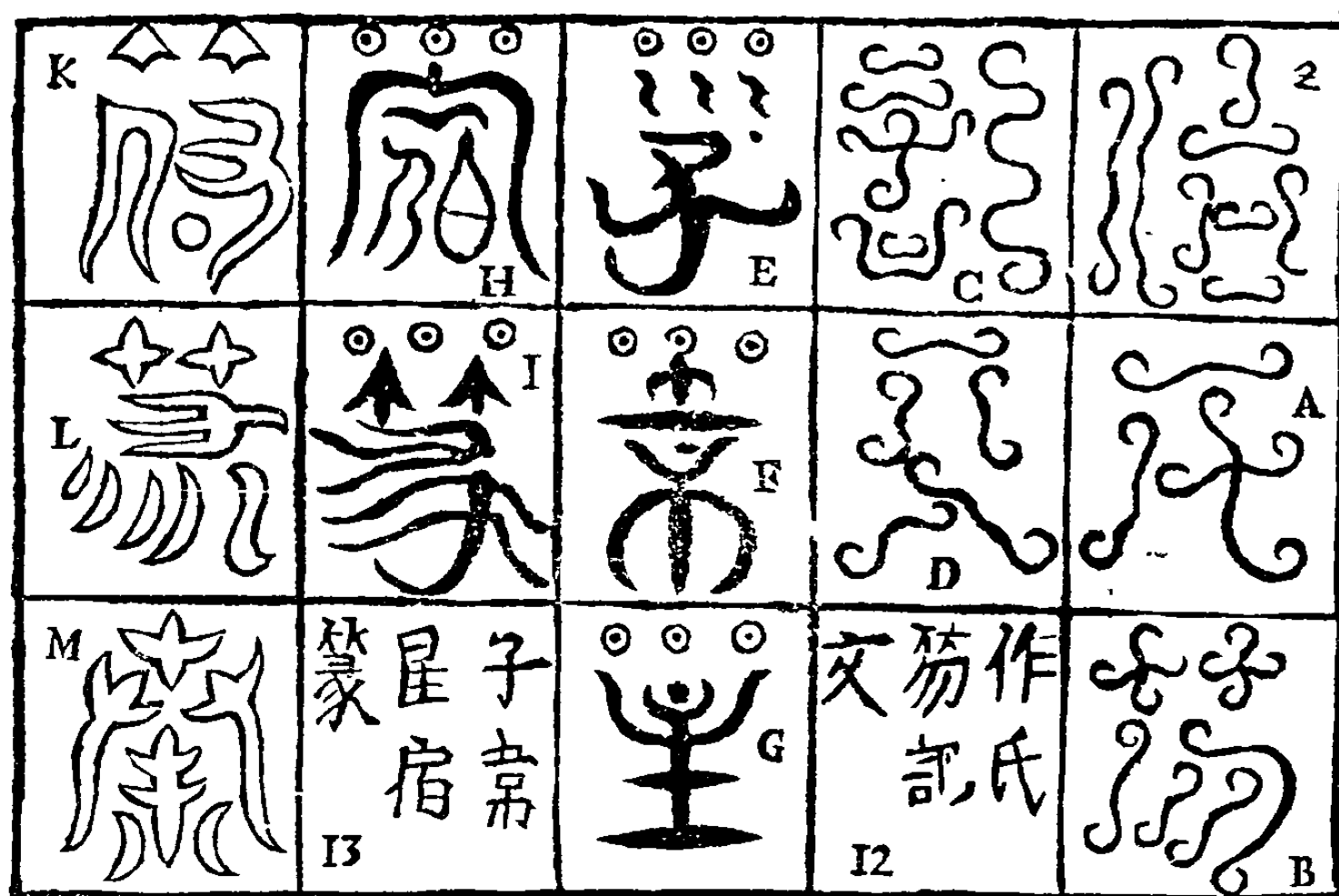
Nona characterum forma signatur literis S T V X Y, & ex herbis, alis, & fascijs constructa videtur; ita Sinicæ notæ numero 11 significant; cha yè fi mien çò, id est, herbarum, alarum, fasciarum literæ.

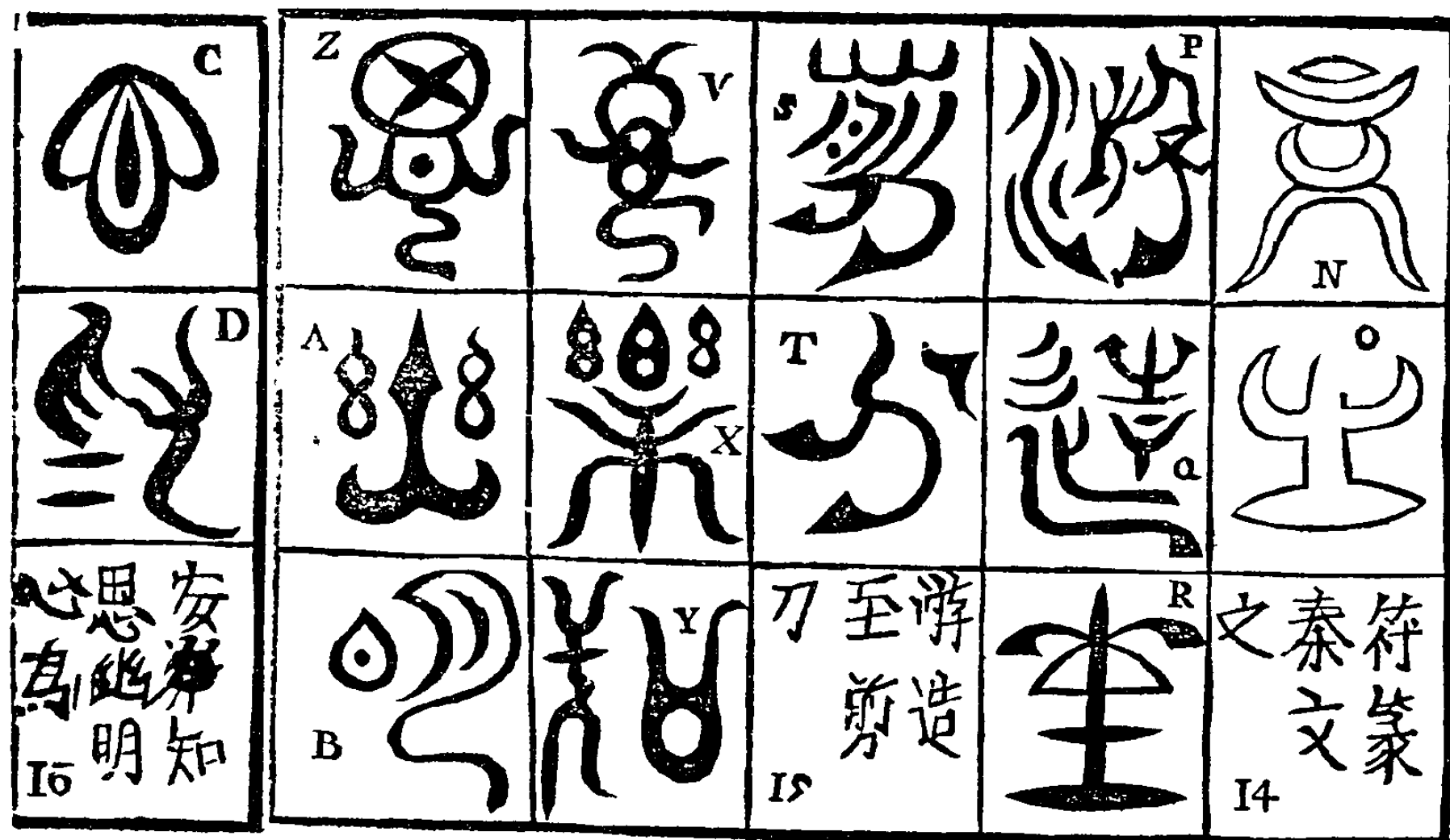
Decima characterum forma signata literis Z A B C D, sic à Sinicis literis 12 numero signatis exponitur: çò xi ho ki uen, id est, has literas çò Author tabularum quarundam recordandi gratia componebat. Vide sequentem figuram.

Vndecima characterum forma signata literis E F G H I, exhibet notas stellarum & plantarum; ita explicant Sinici characteres numero 13.

çu guey sym so chuen, id est, de çu guey, literæ plantarum & stellarum.

Duodecima characterum forma literis K L M N O signata, vocantur literæ edictorum, olim vsitatæ; ita docent Sinica nomina numero 14. Fu chuen tay uen chi, id est, literæ edictorum, priuilegiorum, & magnarum compositionum.

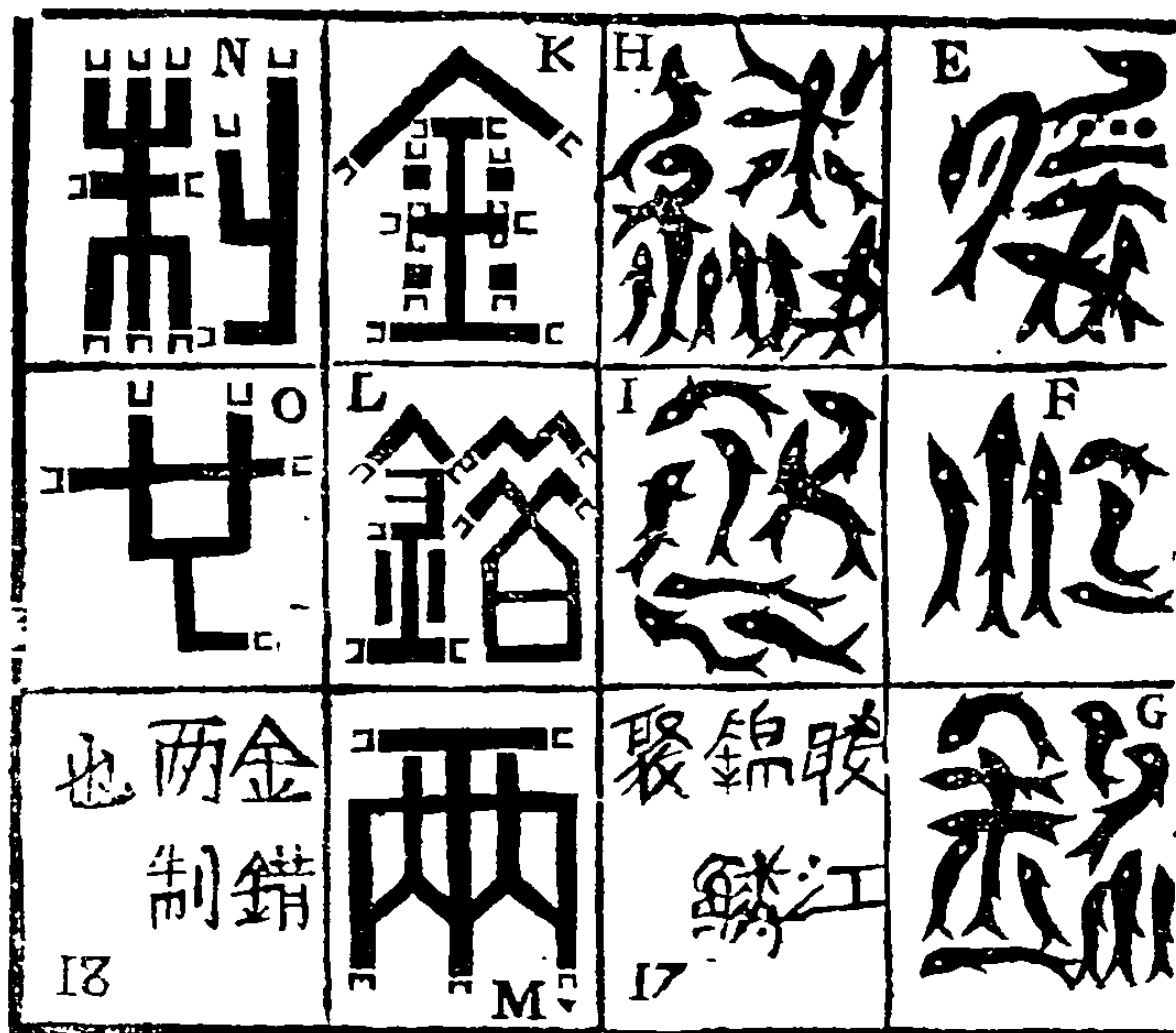

Decima tertia characterum forma signata literis P Q R S T exprimit literis numeri 15. Yeu çau chi cyen tao.

Decima quarta forma signata literis V X Y Z A B C D, sunt literæ quietis, lætitiæ, scientiæ, discursus, obscuritatis, claritatis; ita exponit numerus 16. Ngan lo chi su yeu min sym quey.

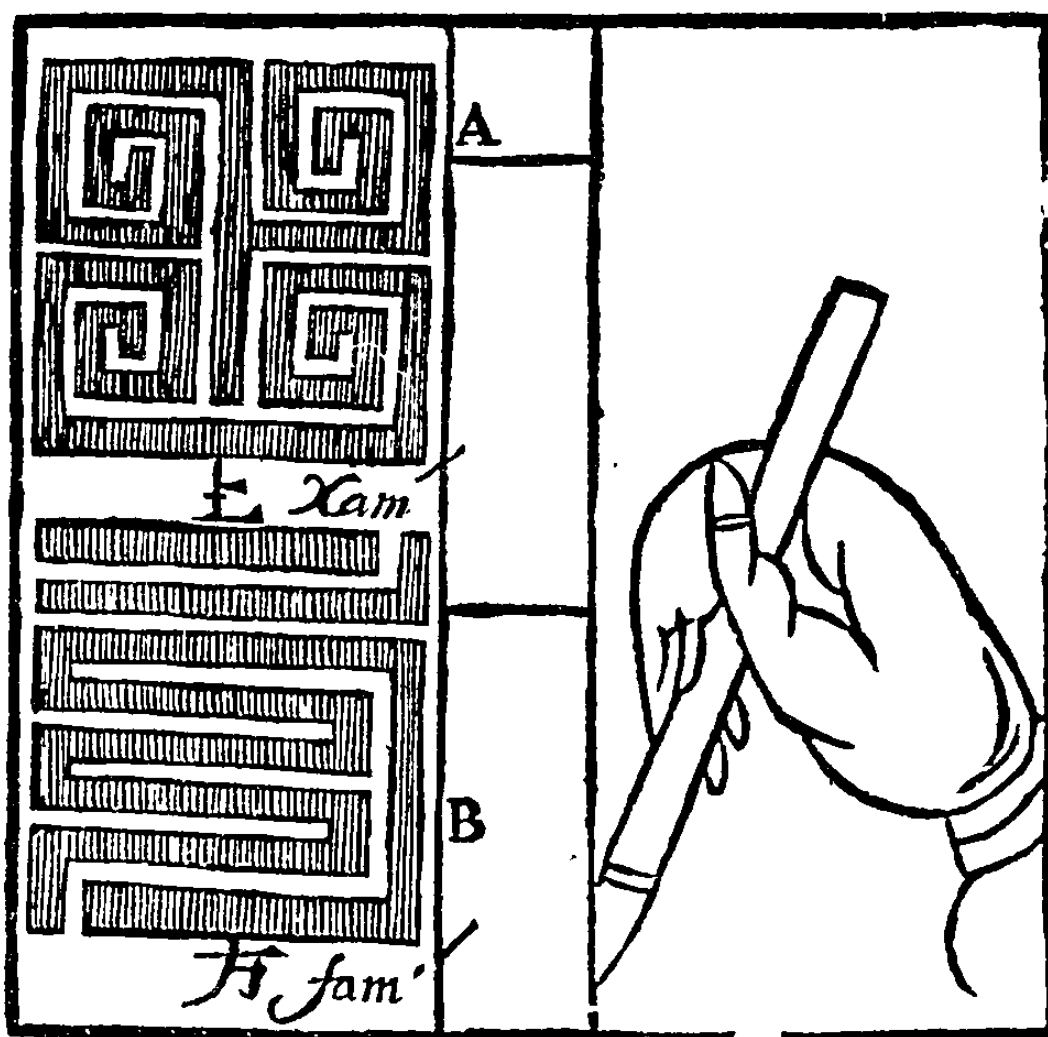
Decima quinta literarum forma signata E F G H I ex piscibus composi-

posita fuit ; ita numerus 17 explicat, Ngun kiam mien lien cyeu, id est, obscuri fluminis, & piscium squamatorum coaceruationis literæ.

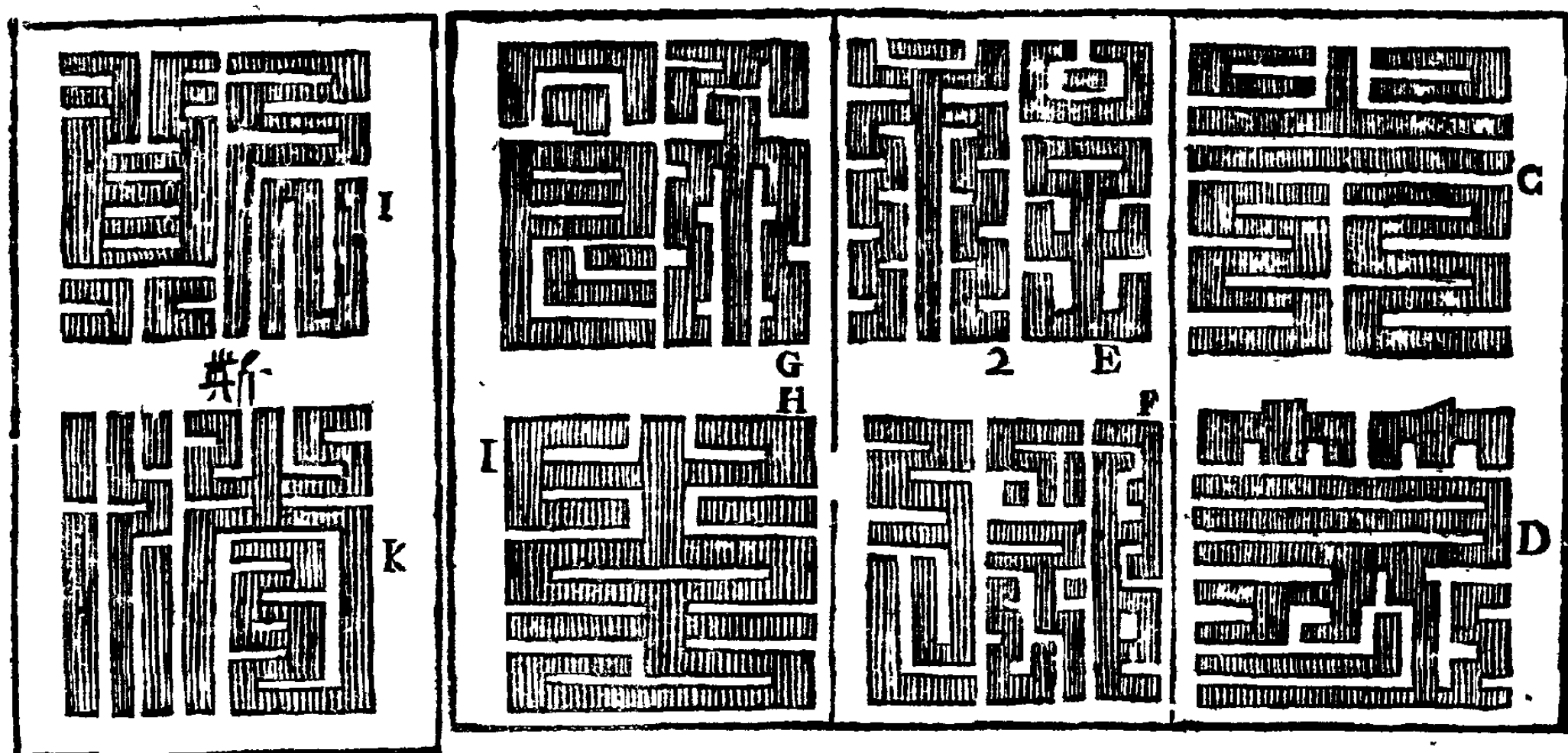
Decima sexta literarum forma signata literis K L M N O, vti legi non potuit, ita nec compositio, & structura literarum innotescere valuit.

Decimæ septimæ & ultimæ formæ characteres, signatæ literis A B C D E F G H I K, dicuntur literæ sigillorum, quibus in sigillandis literis, aut in inscriptionibus magnificis vtuntur. Litera A xàm, sursum dicitur, B fàm, id est, regula; C ta, magnus; D chuen antiqua litera; E chien, diarium; F mao, modus; G xè, ornatus; H li, cognomen; I su, ille; K fàm, id est, regula.

Manus ad scribendum applicatio, Sinis vtitur.

At-

Atque hæ sunt formæ literarum veteribus Sinis vsitatarum; quas hic fufius exponendas duxi, vt correfponfus cum hieroglyphicis luculentius pateret. Quod verò manum adpictam cum penicillo intueris, fcias Sinenfes non vti noftratibus calamis, neque atramento, verùm in lapide marmoreo tantillum de nigro colore atterunt ad imbuendum penicillum, quem eâ ratione, cùm fcribunt, aut potiùs cùm pingunt, digitis tenent, vti in præcedenti figura apparet. Plura de huius linguæ proprietate, vt & varia lectionis peragendæ specimina vide in Opere de monumenti Sinici vetuftiffimi interpretatione; nolui enim hîc plura addere, nè Lectorem curiofum ad alia properantem diutiùs detinerem, & quia dicta huc vſque abundè declarant Sinenſium characterum ab Hieroglyphicis differentiam, conuenientiamque.

C A P V T III.

De literis Brachmanum, ſive Gymnoſophiſtarum.

INter antiquiſſimos Hieromantas ſapientiæ laude cumprimis illuſtres fuère Gymnoſophiſtæ, quas poſteri Brachmanes dixerunt. Et quod apud Chaldæos Magi, apud Hebræos Cabaliſtæ, apud Græcos Philoſophi, apud Ægyptios Sacerdotes & Prophetæ, hoc apud Indos fuerunt Gymnoſophiſtæ. Hi enim, vt eſt apud Philoſtratum & Xenophontem, relicto fallaci inſipientium hominum conſortio, omnium deliciarum, opum, commoditatum poſthabitis voluptatibus, ſoli Sapientiæ ſtudio incumbentes, vitam in deſerto Orientalis Indiæ agebant; erant ijs in cibum herbarum radices, fructus, ſimiliaque quæ benigna mater Tellus ijs ſuppeditabat vitæ ſubſidia; aquâ ſaluberrimâ ſitim extinguebant; pro domo antrum, pro cubili terra graminibus folijsque inſtrata. Hiſce itaque vitæ inſtitutis ad magnam rerum notitiam peruenerunt; atque inſignia naturæ ſacramenta, nè ſibi ſolis, vixiſſe viderentur, certo ſcripturæ

Gymnoſophiſtæ ſeu Brachmanes.

Xenophontes.

Eorum vitam di ratio.

Brachmanum ſeu Gymnoſophiſtarum character.

gene-

Mons Pagodū
in India.

Brachmanū
ſeu Gymnoſo-
phiſtarum
characteres
vtrum ſint
hieroglyphici

Mundum tri-
plicem pro-
bant Sapien-
tes.

Characteres
rebus Cœle-
ſtibus appro-
priati à Sa-
pientibus
Brachmani.

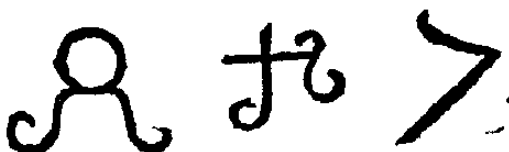
genere poſteris cōſignarunt, ijs tamen obſcuritatum velaminibꝯ inuo-
luto, vt ſolis Sapientibus ad ea penetranda aditus daretur. Quoniam
verò huiusmodi ſigna non exiguum vel ipſis Sapientibus negotium face-
ſere poſſunt, Oedipi eſſe ratus ſum, nonnulla ex ijs hoc loco exponere,
vt quid per ea indigitauerint, & quomodo ab Ægyptiorum hieroglyphi-
ca literatura diſtinguantur, Lectori curioſo pateſcat. Has notas primò
mihi communicauit D. Franciſcus Stellatus, quas ex peruetuſto Cōdicē
olim pro ſua curioſitate ingenij, atque erga reconditiores literas affectu
Excellentiſſimus Cæſius Dux Aquæ Spartæ excerpti curauerat; quarum
& magnam mihi copiam ex India Orientali ante ſex circiter annos eno-
dandas tranſmiferat P. Antonius Ceſchius, religione eximius, atque omni
virtutum & ſcientiarum genere inſtructiſſimus, è Societate noſtra Sacer-
dos, qui eas ex monte quodam Indiæ, quem Montem Pagodum dicunt,
in territorio Chaulenſi ſitum, extraxerat. Eſt autem dictus Mons totâ
Indiâ celeberrimus, & confluxu hominum illuc peregrinationis cauſâ
cōfluentium frequentiſſimus, ita ex omni parte plenus, vt non niſi ex
vno latere ad interiora aditus pateat; totus quantus huiusmodi characte-
ribus inſcriptus, qui apud omnes in magna veneratione & cultu ſunt. Haſ
itaque, pro ſuo erga boni communis promotionem affectu, memoratus
Pater Ceſchius exſcriptas ad me tranſmiſit, vt meam in ijs exponendis in-
dūſtriam experiretur.

Quæritur igitur; an huiusmodi characteres verè hieroglyphici ſint?
Reſpondeo, dupliciter hieroglyphica conſiderari poſſe; vel vt ſigna ſacra
tantum rerum arcanarum; vel vt ſunt magnorum myſteriorum ſigna,
ex animalium, plantarum, instrumentorum, ſimiliumque occulta ſtructu-
ra compoſita; & hæc propriè hieroglyphica dici poſſunt; huiusmodi
enim characteres non tantum rerum myſteriorum ſunt indices, ſed &
ipſi in myſtica ſua ſtructura, earum, quas indicant, rerum proprietates con-
tinent; & tales fuerunt characteres hieroglyphici Ægyptijs proprij.
Brachmanum vero characteres tametiſi res arcanas indicent, non tamen
propriè hieroglyphici dici poſſunt; cum tantum nudæ & ſimplices dicta-
rum rerum notæ ſint, arbitraria dictorum Sapientum institutione dictis
rebus impoſitæ, vt paulò poſt videbitur, ſicut characteres quos magica
ſigilla vocant. Sed vt hæc apertiùs deducantur, paulò altiùs ordiri vi-
ſum eſt.

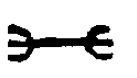
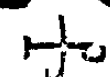
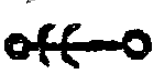
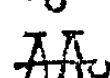
Sapientes illi ſiue traditione ab Ægyptijs acceptâ, ſiue propriâ inuen-
tione & ſtudio acquiſita ſcientia, triplicem Mundum ponebant, Intelligi-
bilem, Cœleſtem, Elementarem. Quos quidem tres Mundos ita ſibi in-
uicem subordinatos credebant, vt inferior Mundus influatur à Cœleſti,
& hic ab Intelligibili; adeoque nihil in Sublunaris Mundi ſinu deliteſce-
ret, quod non ſuum in Sidereo Mundo aſtrum haberet, à quo influeretur,
neque aſtrum, cui in Intellectuali Mundo non reſponderet Intelligentiâ,
& aſtri Cœleſtis, & Elementaris dominatrix. Quæ ſententia, vt in præ-
cedentibus diximus, prorsùs Ægyptiaca eſt. Hinc duodecim ſignis Zo-
diaci, ſeptem Planetis, & Elementaris Mundi rebus, certas qualdam lite-
ras

ras assignarunt; quibus cui signo, aut planetæ quæuis res subiecta foret, dignosci posset; præterea singulis tam signorum duodecim, quam septem planetarum proprietates, effectus, & operationes, vt paulò post videbitur, literis indicarunt. Hoc pacto res ad Medicinam, Agriculturam, Oeconomiam, Politicam, Ethicam, & Scientias pertinentes, totidem literis expresserunt; v. g. quos Saturnus, quos Iuppiter, quos Mars, quos Sol, Venus, Mercurius, Luna, in singulis duodecim signis Zodiaci effectus operarentur, determinauerunt; neque astris tantùm multùm tribuerunt, sed & ipsis Cœlis nullo ad astra habito respectu. Sed iam singularum memoratarum rerum characteres subiungamus.

Et primò quidem characteres Mundi triplices hi erant, quorum prior Mundum Intelligibilem, alter Sidereum, tertius Elementarem exprimit. Vniuersum verò sic exprimabant . Verùm characteres principalium Mundi partium hîc apponamus, nè quicquam curiosarum rerum omisisse videamur.

Characteres
triplicis
Mundi iuxta
Brachmanas.

	Mundus Intelligibilis		Aqua
	Mundus Sidereus		Terra
	Elementaris		Animantes
	Vniuersum		Homines
	DEVS		Sensitiua natura
	Angeli		Vegetatiua
	Dæmones		Exhalationes
	Cœlum		Vapores
	Stellæ		Lapides
	Ignis		Metalla
	Aër		Materia

Quas verò hi characteres mysticas rationes contineant, penetrare non licuit; vnde verisimilius est, inter Magicos characteres connumerari, partim implicitum vel explicitum inuoluentes; cuius rei causa patet ex Arabum Magia, qui huiusmodi characteribus & libros, & amuleta referciunt, vti in Gabala Saracenica ostendimus, eosque vocant حروف الهند *haruf elhend*, id est, literas Indicas.

1. Notæ sequentes sunt secundùm effectus Saturni in duodecim signis dispositi, & indicant omnia ea, quæ ei quouis modo subiecta sunt. Aliud enim Saturnus in Ariete, aliud in Tauro, Geminis, & Cancro, aliud in alijs signis operatur. In Ariete itaque notæ ei competentes indicant, in animæ bonis, profunditatem ingenij, mutationibus tamen expositi; in Tauro falsas apparentias, & visus deceptionem; in Geminis indicant characteres, itinera equo vel curru instituenda; in Cancro, dexterita-

Characteres
Saturni effe-
ctus signifi-
cantes.

D

tem,

tem, calliditatemque & velocitatem in negotijs ; in Leone, prosperam negotiorum expeditionem ; in Virgine infirmitates, tædia, dolores ; in Libra, nuptias, amores, conuersationes exercendas ; in Scorpione, cibi & potus moderamen ; in Capricorno seriam rerum curam ; in Aquario, felicem à peregrinatione reditum ; in Piscibus, carceres & captiuitatem significat, vt in sequenti tabula patet.

	Figuræ variatio		Perennis amor
	Mutatio eiusdem		Stabilis libido
	Deceptio visus		Menſa vacua
	Apparitio falſa		Cibus
	Equus		Potus
	Velox iter		Extinctio
	Currus		Occupatio
	Localis motus		Carcer
	Velocitas		Reuocatio
	Nuncius		Reditus
	Epiftola		Detentio
	Infirmitas longa		Claufura
	Dolor ſeu tædium		

Characteres
Iouis effectus
ſignificantes.

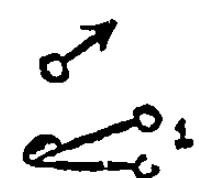
2. Notæ ſequentes explicant effectus ad Iouis influxum pertinentes, per duodecim ſigna Zodiaci diſpoſiti. In Ariete Iuppiter concedit regimen, iuſtitiam, conſilia, prudentiam ; in Tauro, vel Leone regnum, eiſque amiſſionem ; in Geminis, vel Virgine, varias negotiorum agitationes ; in Capricorno, vel Libra occultorum apertionem ; in Aquario, vel Scorpione vitam & ſanitatē ; in Sagittario, vel Piſcibus doctrinam, vel ſapientiam, vt ſequitur.

	Gubernatio		Reſtitutio
	Regimen		Lex
	Iuſtitia		Præceptum
	Æquitas		Statutum
			Sanctio

Characteres
Martis effectus
ſignificantes.

3. Notæ ſequentes explicant effectus ad influxum Martis ſpectantes iuxta duodecim ſigna diſpoſiti. In Ariete, bellum, tumultus, ſeditiones ; in Tauro, Geminis, Cancro, Leone, & Virgine, cædes violentas, cru-

crudelitatem, exterminium; in Libra vsque ad Arietem, ira, terribilia, varia.

Bellum

Seditio

Cædes

Tumultus

Rapina

Incendium

Excidium

Casus atrox

Ærumnæ

Vastatio

4. Notæ ad influxum Solis pertinentes, & iuxta duodecim signa dispositæ indicant in omnibus signis potentiam, regimen, maiestatem, & quæcunque regno conseruando necessaria sunt, vt ex sequentibus patet.

Characteres
effectus Solis
significantes.

Politica

Regimen

Maiestas

Imperium

Liberalitas

Clementia

Fauor

Iustitia

Rectitudo

5. Notæ ad influxum Veneris pertinentes, amicitias, amores, voluptates, & similia, beneuolentiam, gratiam, formam respicientia bona indicant.

Characteres
effectus Vene-
ris significan-
tes.

Amor

Amicitia

Beneuolentia

Gratia

Pulchritudo

Affabilitas

Prodigalitas

Generatio

Filij

Bonum commune

6. Notæ quæ ad influxum Mercurij spectant, respiciunt omnia ea, quæ ad acquirendas scientias, artesque pertinent, vt sequitur.

Characteres
effectus Mer-
curij signifi-
cantes.

Ars

Natura

Inuestigatio

Argutia

Dolosa mens

Versatile ingenium

Scientia abditā

Consilium

Ratio

Characteres
effectus Lunæ
significantes.

7. Notæ ad influxum Lunæ pertinentes, ea propriè, quæ circa humidam naturam versantur, respiciunt, vt sequitur.

Humiditas

Fœcunditas

Vegetabilium vbertas

Arborum bitumen

Intemperies

Instabilitas

Temperies mala

Animalium fœtura

Frigus

Characteres
Brachmanum
ad cœlos & si-
dera spectan-
tes.

Lunæ cœli ef-
fectus secun-
dum Brach-
manes.

Sequuntur modò alij characteres, quos ipsismet Cœlis & orbibus, non sideribus attribuebant. Primò septem Cœlos influxibus refertos, in quibus Cabalici effectus & proprietates ipsorum recondebantur, varijs literarum combinationibus comparatos exhibebant. In primo Cœlo Lunæ, quod *Samayn* vocabant, septem generales influxus suis notis expressi continebantur; quorum prima influentia dicebatur à Gymnosophistis *Lorpeny*, & res ad medicam rem pertinentes exhibebat. Secunda *Tyrgara*, & res odibiles continebat. Tertia *Dana* nominata, res ad scientias pertinentes. Quarta *Kalamia* dicta, res, quæ ad amores pertinent, indicabat. Quinta *Astamor* circa loquelam versabatur. Sexta *Bartag* de itineribus tractabat. Septima *Broel* interpretationis negotia assignabat.

Mercurij cœli
effectus.

Influentiæ
cœli Mercu-
rij.

Secundum Cœlum Mercurij, quod *Raquia* vocant, duodecim generales influxus continet, quorum vnusquisque suas sibi notas assignatas habet, vti ipsi putant, magnarum virtutum. Prima influentia à Gymnosophistis vocatur *Armad*, & pacis, significationes habet. Secunda *Ibory*, & proportionem notat. Tertia *Lycy*, res ad separationes pertinentes tractat. Quarta *Isary*, ad miserum statum pertinentia exhibet. Quinta ad labores, & *Quim* dicitur; Sexta *Abythaur*, ad securitatem. Septima *Bathaya*, ad fugam. Octaua *Abracy*, ad custodiam. Nona *Iguedy*, ad defensionem. Decima *Laobry*, ad vindictam. Vndecima *Rabdy*, ad restitutionem. Duodecima *Artinomy*, res ad sanationem pertinentes continet.

Ter-

Tertium Cœlum dicitur *Suaquyn*, & Veneris sphaera est; tres generales influentias cum notis suis continet. Prima *Itasuny* dicta, refrigerationis negotium exhibet. Secunda *Lyathy*, motum notat; Tertia *Idal-guy*, ad visum pertinentia sibi vendicat.

Veneris cœli effectus & influentia.

Quartum Cœlum Solis *Laon* dictum, duas influentias obtinet. Prima *Abrast* res de diuinatione. Secunda *Paratpyel* res de consilijs agitantis exhibet.

Solis cœli effectus & influentia.

Quintum Cœlum Martis *Mahum* dictum, notas habet duodecim, quibus influxus in duodecim menses indicantur.

Martis cœli effectus.

Sexti & Septimi Cœli influxus in exemplari defuerunt; in alio tamen exemplari Sextum siue Iouis Cœlum *Telut* dictum, has sibi figuras obtinet: Cœlum Septimum Saturni *Araboh* dictum ali- as figuras continet. Habet præ-

Iouis & Saturni cœlorum characteres.

terea complures alios characteres, quibus duodecim signorum Zodiaci, duodecim mensium, hebdomadam, horarum cum diurnarum, cum nocturnarum influxus indicantur. Verum cum illa peculiarem tractatum requirant, & non adeo ad nostrum institutum conferant, & tempori, & sumptibus parcentes, consultò omisimus. Atque ex hac Gymnosophistarum schola, Arabes plerasque suas notas magicas, quas & Indicas nominant, & nullis non periaptis inscriptas, excerpserunt; de quibus fusiùs tractatum vide in Cabala Saracenica, ubi etiam, unde extracti sint, & unde primitiuam suam originem habuerint, indicatum reperies. Huiusmodi characteribus torus mons in India, quem Pagoda Canarim vocant Lusitani, eò quòd ab Orientalibus populis *Dijs* esset dicatus, exaratus cernitur, uti à teste oculato P. Ioanne Maracci, qui dum hæc scribo, Romæ Indiæ procuratorem agit, oretenus intellexi; tametsi dictæ notæ à nullo hucusque indigenarum intelligi potuerint; nec mirum; sunt enim ex earum numero literarum, quæ loco literæ, integram certæ alicuius rei significationem exhibent, uti ex interpretatione præcedentium patuit. Montis faxeam planitiem huiusmodi characteribus Veteres Indiæ Sapientes insigniebant, ea de causa, quòd putarent, hæc notas insignem virtutem & potestatem obtinere ad montem in Deorum, quibus dicabatur, tutela & inuiolabili custodia, conseruandum. Huiusmodi characteres sunt qui circa Crucem S. Thomæ Apostoli sanguine effigiatam incisi spectantur Melaporæ in Narsinga; quarum interpretationem vide in Prodromo Copto folio 108, adductam. Atque hæc sunt quæ de Gymnosophistarum seu Veterum Brachmanum notis, dicenda existimaui.

Mons Pagodum plenus characteribus Gymnosophistarum.

De Literatura Mexicanorum, & an propriè hieroglyphica dici possit.

Mexicana lingua, & littera

Mexicani picturis loco litterarum utuntur.

Mexicani characteres seu figuræ non sunt hieroglyphica.

Numerorum notæ apud Mexicanos.

Annorum notæ apud Mexicanos.

Mexicani annum in 18 menses diuisdebant.

NOUÆ Hispaniæ indigenæ infinita penè idiomatum varietate inter se discrepant; quæ non tantum dialectis variant, sed planè inter se dissident. Inter eas verò excellit Mexicana, quæ & vicinis Nationibus, & longinquis, postquam Mexicani Imperij sui fines longè latèque propagarunt, tam communis esse cœpit, quàm in Europa Latina, & in Oriente Arabica, ita ut in singulis ferè Prouincijs Interpretes illius habeantur, quos *Naquatlatos* vocant. Porro licet Mexicani characteribus litterisque, utpote scriptoriæ artis ignari, destituantur; quibusdam tamen picturis mentem suam exprimere conati sunt. Hisce enim primò Chronologiam Regum, rerumque ab ijs gestarum memoriam; deinde redditus & tributa regni, urbiumque; deum liberorum instituendorum leges posteris consignarunt, uti paulò post videbitur. Cum itaque dicti characteres ex varijs animantium, herbarum, instrumentorum, similiumque figuris constructi sint; plerique hanc literaturam prorsus hieroglyphicam esse sibi persuaferunt. Verum hanc opinionem falsam esse, ex ijs, quæ paulò post adducemus, sat superque patebit. Siquidem certum est, nihil sub ijs latere arcanis rationibus inuolutum; sed figuræ ipsæ positæ, ipsas quasi actiones seu seriem rerum gestarum exprimunt, & non secus ac picturam quandam rei gestæ exhibent. Verum ut & hoc loco ad oculum rem demonstremus, nonnullas figuras ex varijs Mexicanæ historiæ Scriptoribus extractas, explicandas duxi, ut instituti nostri ratio luculentius patefiat.

Numeri sic exhibebantur à Mexicanis. Vnus circulus O unitatem; duo circuli OO binarium; tres circuli OOO, ternarium notabant, & sic deinceps quemlibet numerum tot circulis exprimebant, quot numerus in se unitates continebat. Numerum 20 sic exprimebant , huiusque notæ multiplicatione perueniunt ad 200 usque, siquidem nota hæc bis posita 40; ter posita 60; quater posita 80; quinquies posita 100; decies posita 200 significat. Hæc quibus rebus apponebatur, tantum tributi istarum rerum soluendum significabant, uti sunt piperis, farinæ, fragorum, armorum, similiumque, quæ passim in libris eorum de tributi persolutione Regi facienda, habentur. Hæc figura 400 significabat; bis posita 800; ter posita 1200; quater posita 1600 indicabat, & sic de cæteris. Sequens verò figura operosissima sanè, 8000 significat. Numeros alios præterquam dictos inter tributaria eorum monumenta reperire non potui. Habebant tamen, ut suprà dixi, alios, quibus in annorum computu utebantur, numeros, per circulos indicatos. Quod ut pateat; Nota, Mexicanos annum in octodecim Menses distribuere consuevisse, quorum unusquisque viginti diebus constabat, quæ in

se

se inuicem ducta totius anni curriculum constituiebant 360 dierum; reliquos dies quinque superfluos intercalabant, neque quicquam operis illis diebus, Acoſta teſte, faciebant; ſed otio & Genio tantummodò indulgebant. Eoſdem dies in tredecim dierum claſſes, vt ita dicam, diſtinguebant, & præſcripto exiguo circulo inſtar O, toties, quoties opus erat, multiplicato, ordinem & numerum mutabant. Annos quoque in ſimiles claſſes atque ſecula diſtribuebant; conſtituebaturque ipſorum ſeculum quatuor eiſmodi claſſibus, id eſt, annis duobus ſupra 50; nec tamen in annorum deſcriptione pluribus, quàm quatuor figuris ſeu notis, ſcilicet caſæ, cuniculi, cannæ ſeu arundinis, & cultri utebantur, vt ſequitur; & ſic annorum tredecim claſſem ipſi pingebant,

Atque

ſeculorum
claſſes apud
Mexicanos.

1 Cuniculus

2 Arundo

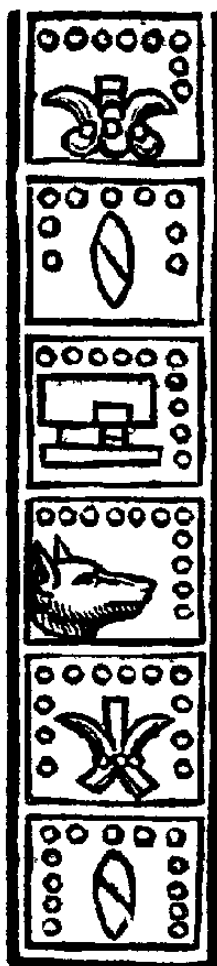
3 Culter

4 Caſa

5 Cuniculus

6 Canna

7 Culter

8 Caſa

9 Cuniculus

10 Arundo

11 Culter

12 Caſa

13 Cuniculus

Vltimo autem die quarti ſeculi ſui 52 annorum, omnia vaſa ſua confringebant, ignemque exinguebant. Nam cùm à maioribus ſuis accepiſſent, Mundum ſeculari anno interiturum, id quinquageſimo ſecundo quouis anno operiebantur. Itaque totam noctem peruigilabant, metuentes nè vnquam ampliùs eluceſceret; Sole verò oriente, buccinis tibique lætitiā ſuam teſtabantur, & feſtum celebrabant, Dijs ſuis gratias agentes, quod nouum adhuc ſæculum Mundo prorogaſſent; noua ſibi vaſa & ſupellectilia alia comparabant, nouumque ignem à Sacerdote petebant; quæ omnia confirmat Samuel Purchas, in Opere de Mundi deſcriptione & peregrinationibus Anglicè deſcriptis, tom. 3. l. 5. c. 7. fol. 106. his verbis: *In the order and rule of the partitions Wich are numb red for yeares, that partition Where there is a branch Wit à foottlicke à floWer, it doth ſignifie à bitter and vnfortunate yeare, Which the Mexicans had, and did feare, ſayng that their predeceſſors time out of minde did giue them Warning that ſuch yeares Which befell euery two and fiſtich yeare Were dangerous, and vnfortunate, and bitter yeares. Becauſe that in ſuch yeares Were floods generally, and like Wiſe darkeneſſe of de-*

Mexicani ſin-
gulis ſæculis
ſuis Mundi
interitum
expeſtabant.

Samuel Purchas.

Ec lips

Eclips of te Sunne; and vniuersalle earthquakes. and like Wise in such yeares they made, great sacrifice and ceremonies to their Goods, and gaue them salues to repentance, and did abstaine from all vices against the nery day and houre of such a yeare. In the Which day generally they put out all their lights and fires till that day Were past; and being passed they kindled new lights bring bat out of a moan taine by a Priest. Hoc est: In ordine & regula partitionum, quibus numerantur anni, illa partitio, in qua est ramus cum cauda floris, significat annum acerbum & infelicem, quem timent Mexicani, asserentes se à maioribus accepisse eiusmodi annos, qui semper post 52 annos reuertuntur, esse maximè periculosos, acerbos, & infortunatos, quia in huiusmodi temporibus sunt inundationes vniuersales, obscurationes quoque ob eclipses Solis, & vniuersales terremotus eueniunt: & istis annis magna sacrificia & cœremonias obtulerunt Dijs, pœnitentiam quoque egerunt abstinentes ab omnibus vitijs in ipsum diem & horam istius anni, quo die extinxerunt omnia lumina, & ignes, donec transisset; quo transacto accenderunt iterum lumina. Denique hoc 52 annorum seculum ita ad memoriam distinguebant. Circulo ducto ex centro pingebant Solem, & ab eo ad circumferentiam ducebant lineas quatuor, Orbem diidentes in quatuor partes æquales, suis coloribus distinctas, viridi, cœruleo, rubro, & fusco, quæ singulæ ad oram circumferentiæ distinctæ erant in tredecim interualla, & suis notis, vt suprâ patuit, distinctæ, ac singulos annos extra circulum rudi pictura adumbrabant, quo quicquid memorabile accidisset, notabant; atque ita rerum gestarum memoriam ad posteros trans mittebant.

Mexicani
quomodo
seculum
suum 52. an-
pingebant.

Mensum Nomina.

Mexicanorū
Mensum no-
mina.

1	Tlacaxipenaliztli	10	Vchpaniztli
2	Tozcaetli	11	Pachtli
3	Hueitozeuzli	12	Hueipachtli
4	Toxcali	13	Quecholli
5	Ezalioalitzli	14	Panquecaliztli
6	Tecuilbucintli	15	Hatemuztli
7	Hucitecuilbuitli	16	Tititl
8	Miccatbuitcintli	17	Vzcalli
9	Vcimiccailh	18	Coanitleuas

Mexicani
anni initium.

Initium anni ipsis à nostro Martio, iuxta Acoſtam 26 Februarij. Menses autem non modò ista nomina, sed & suos characteres habebant, plerumque à festis sumptos, quæ in illos incidebant, aut ab anni tempe- statibus.

Viginti quoque illi dies singuli sua nomina & notas habebant:

1	Gladiolus	Cipratli	4	Lacertus	Acuetzapalin
2	Ventus	Hecatli	5	Anguis	Cohuatli
3	Casa	Calli	6	Mons	Mozquintli
					7 Cer-

7 Ceruus	Mazatl	14 Leo	Ocelotl
8 Cuniculus	Tuchtl	15 Aquila	Cobau
9 Aqua	Atl	16 Bubo	Coxcaquabuitli
10 Canis	Itzcuinli	17 Templum	Olin
11 Simia	Ozumacli	18 Cultellus	Texpatl
12 Scopæ	Malinalli	19 Pluvia	Quinuitl
13 Canna	Acatl	20 Rosa	Xuchitl

Quæ omnia vera esse Gomara prodit his verbis: *Eosdem hos dies & annos in tredecim dierum Classes distinguebant, & præscripto exiguo circulo instar literæ O, & toties, quoties opus erat multiplicato, ordinem & numerum notabant; annos quoque in similes Classes atque secula distribuebant; constabatque illorum seculum quatuor huiusmodi Classibus, id est, 52; nec tamen in annorum descriptione pluribus quàm quatuor figuris seu notis utebantur, Case, Cuniculi, Canna, & Cultelli. Annorum tredecim Classem vide supra pagina 29.*

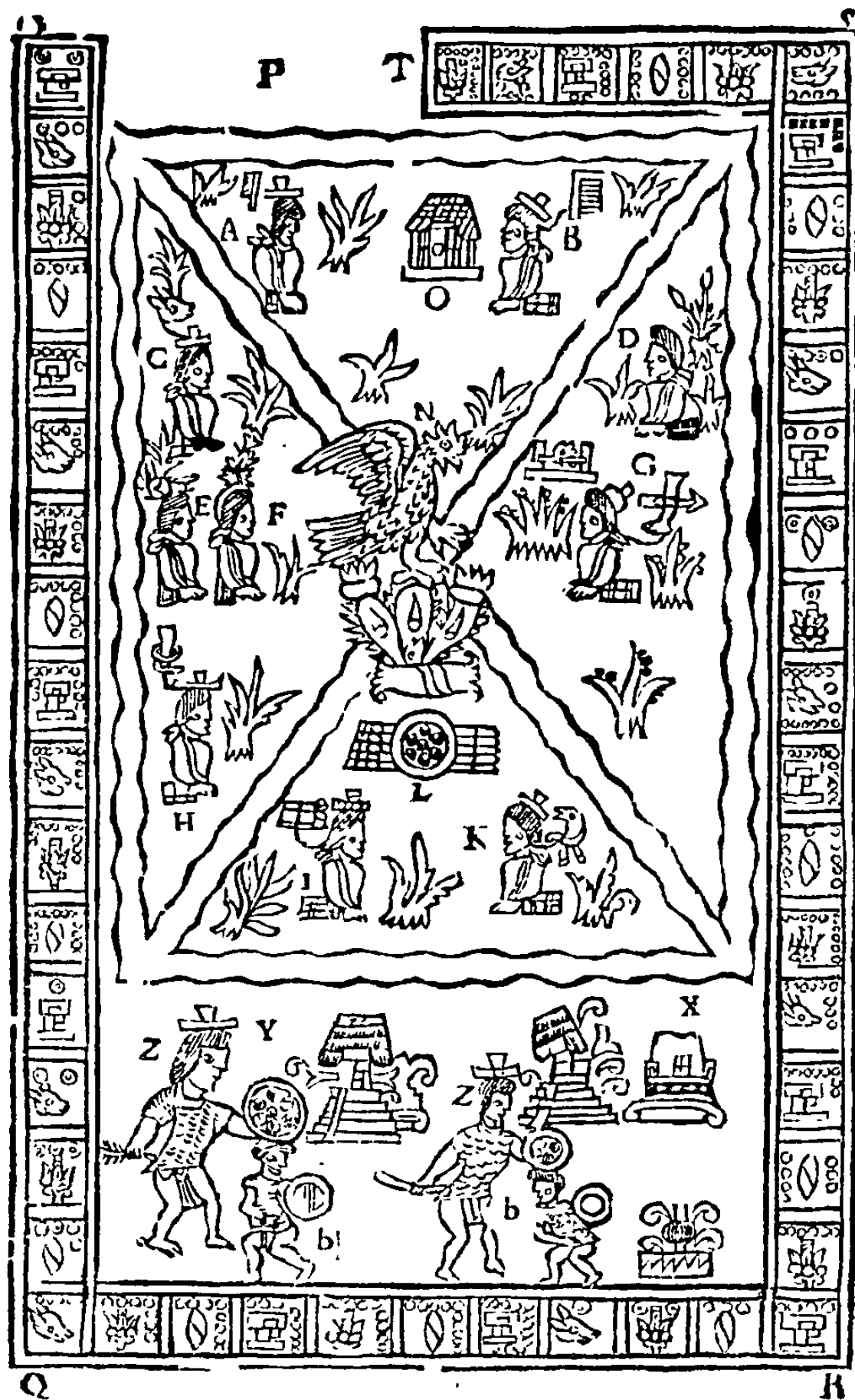
Samuel Purchas verò in tertia parte peregrinationis Anglicæ his verbis hosce tredecim annos describit: *Concerning the pictures of bleW in the margents of this historie it is to be understood that euery seuerall space or partition, doth signifie one yeare and they bee the numbring of yeares; it is to be understood that euery seuerall space or partition signifie the one seuerall yeare, and so they accounted & numbred euery yeare seuerally, prouiding to thirteene rondles. And from thence they began againe at the beginning in their accompt from one point or rondle, and so accordingly they did proceede in numbering againe, till they came to thirteene; and althoug that in the partitions or spaces seuerally, there be diuers figures yet the principall accompt of numbering, is that of accompt of de pictures or rundles there in contained; and althoug the names of de yeares that they giue to euery partition, from the number of the first point thill the thirteenth. Id est, Quantum ad picturas cæruleas ad marginem huius historie, aduertendum est, singula loca aut partitiones significant annum, & esse annorum numerum: ita ut loca seu partitiones sigillatim acceptæ significant totidem annos, & sic procedunt vsque ad tredecim circulos, & iterum incipiunt ab vno puncto seu circulo vsque ad tredecim, quamuis autem in singulis locis seu partitionibus sint diuersæ figurae, præcipua tamen ratio numerandi sumitur à numero figurarum seu circulorum qui in illis continentur, quamuis nomina annorum, quæ attribuant singulis partitionibus, ab vno vsque ad 13 sint.*

Limbus figuræ O Q R S T repræsentat numerum 51 annorum, quibus regnauit Thanuch; quorum symbola iam supra exposuimus; figurarum verò intra limbum contentarum significationes hæc sunt, quæ sequuntur. A significat Regem Acacitli, B Quapan, C Ocelopan, D Aquexotl, E Tecincuh, F Tenuch, G Xominitl, H Xocoyol, I Xiuchcaqui, K Atotl. Qui sunt decem primi gubernatores & fundatores Mexici. L Tenochtitlan, repræsentat arma, quibus utebantur in acquisitione loci Tunal. N Aquilam significat, quæ ibidem nidulabatur; O habitatio nem sue mansinem eorum; P populum exhibet, loci Colhuacan; Q al-

Mexicanæ
picturæ inter
presatio.

terius loci dicti Tanayncan ; Z Regem Tanuch, qui vi armorum acquirit dicta loca ; b indicat subiectionem & subiugationem istorum populo-

Typus Scripturæ Mexicanæ, quæ primordia foundationis Mexicanæ Ciuitatis indicantur.

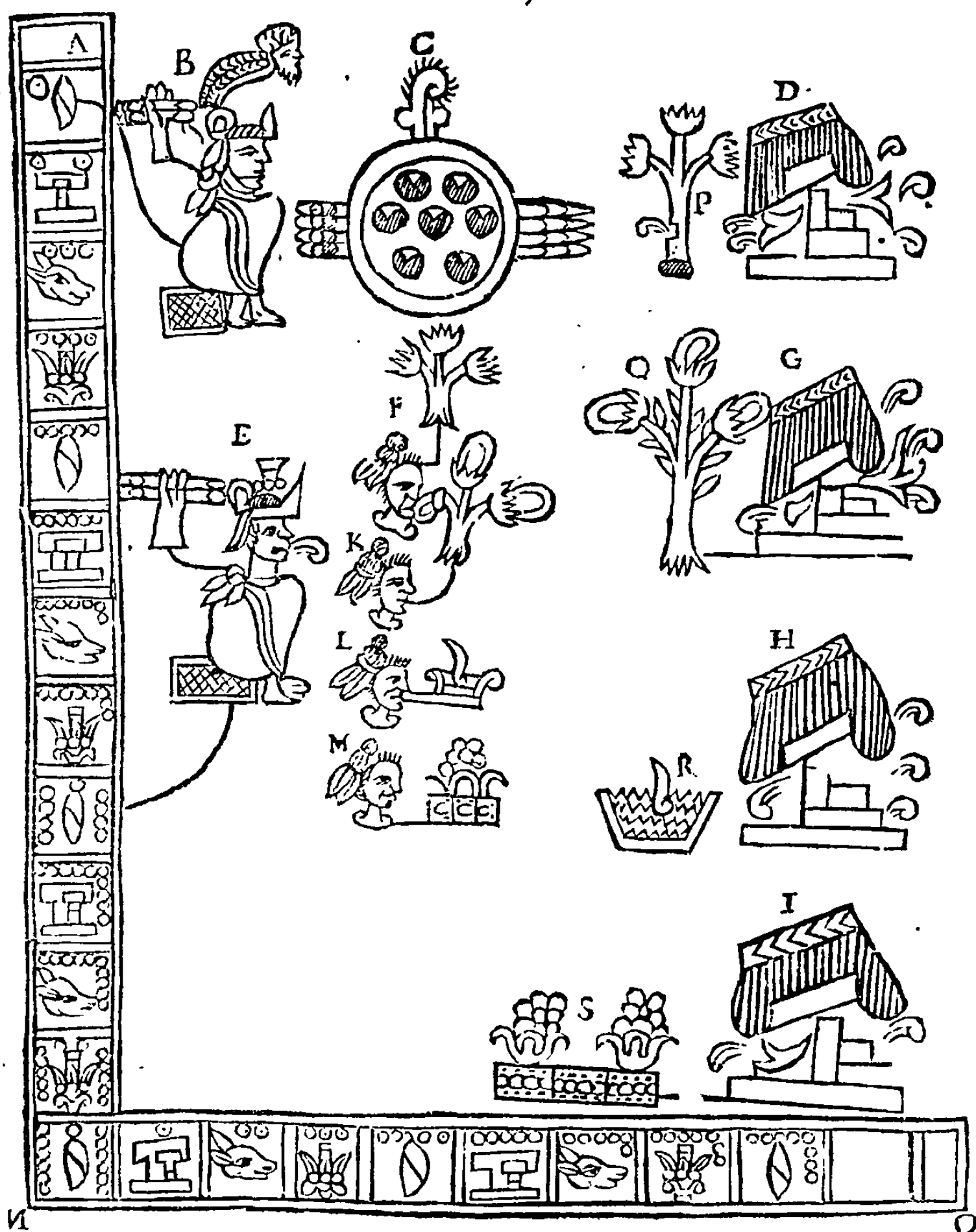

Alterius Mexicanæ figuræ interpretatio.

rum ; PTYX significat vallum ex coaceruatione variorum paludis reiectamentorum, quæ vi ventorum in hunc locum coaceruata formam crucis Andreanæ exprimebant. Ex quo patet, hanc non tam scripturam, quàm memorialia quædam signa ad historiam obiter indicandam, demonstrare.

Anno 1377 Tanucho successit II Rex Mexici Acampichtli ; qui Mexicanam potentiam summè promouit, ob quatuor Ciuitatum subiugationem, in captiuitatem abductis earum Regibus ; atque hanc historiam narrat sequens Schematismus, cuius hæc est interpretatio. B Regem II. Mexici Acampichtli dictum indicat ; A, N, O, gnomon in 21 quadrata receptacula, ut suprà diuisus, indicat 21 annos, quibus hic Rex Regno præfuit ; C indicat scutum & arma, quibus usus est in expugnatione quatuor Ciuitatum, quæ signantur literis D G H I, cum figuris P Q R S, quæ sunt dictarum Ciuitatum insignia ; nomina Ciuitatum sunt D Quau-nathuac ; G Mizquic ; H Caitlahuiac ; I Xochimilco ; E denuo Regem Acampich veluti expugnatorem dictarum quatuor Urbium D G H I, & quatuor earundem possessorum ; quæ per quatuor capita F K L M expri-

exprimuntur, captiuitate & subiugatione triumphantem. Ex quibus patet hanc scripturam seu literaturam Veterum Mexicanorum nihil aliud

esse, quàm rudem quandam rerum gestarum per suas proprias imagines exhibitionem, nullo mysterio, subtilitate ingenij, aut eruditione fultam. Non secus reliquorum Regum historias exhibent, quas consultò omitimus.

Habent Mexicani certas leges, iuxta quas filios suos educare solent, quæ in his & sequentibus figuris exprimuntur. Primò enim mox ac mulier quædam pepererit, puer ponitur in cunis; post quadriduum verò obstetrix accipit puerum nudum, & portat in hortum, in quo supra aquas crates strata est arundinibus, & viminibus contexta; hæc ubi puerum lauerit, tres pueri assidentes, oriza, fragis, similibusque patriæ fructibus instructi, nomen puero imponere ab obstetrice iubentur. Postea obstetrix monstrat puero instrumenta omnis generis, quibus pater eius exerceri solitus

Alia Mexicana pictura continens leges filios educandi.

ris exprimentes, vsque ad eius annum decimum quintum; quibus transactis, manumissus & in suam libertatem adscitus, propriam industriam uxori ducta vitam transigit; quorum omnium imagines hoc loco apponerem; verum cum illæ ex præcedenti sine ullo negotio pateant, superuacaneum esse ratus sum, librum inutilibus figuris, & ad rem nostram non adeo pertinentibus referre; quare historiam pædotribicam Mexicanorum verbis tantum explicare sufficiat.

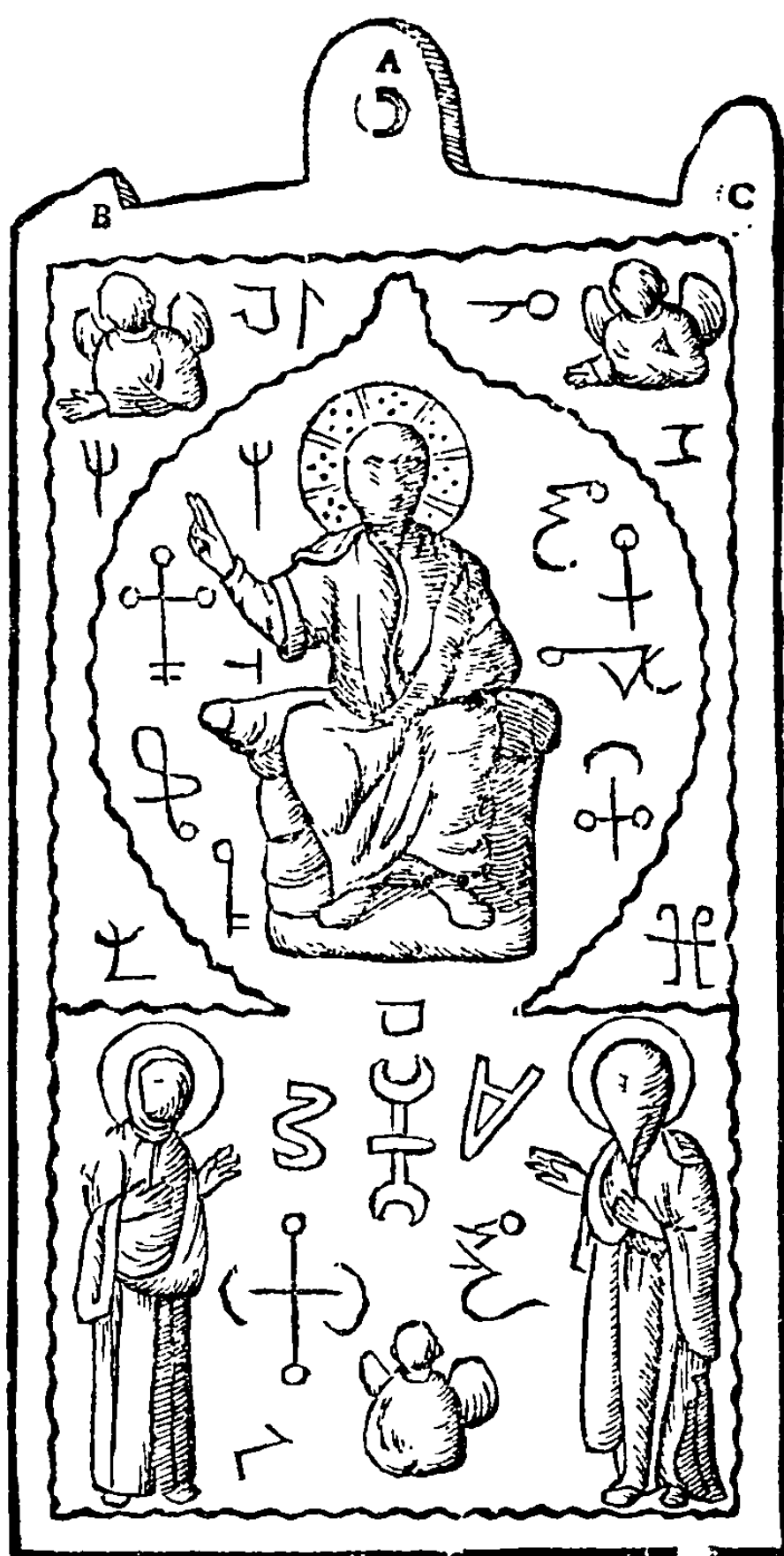
Post hanc itaque figuram aliam ponunt veluti paginam quandam, cuius figuris exprimitur, quomodo puer aut puella trium aut quatuor annorum educanda sit, nimirum admonitionibus sequentibus; & certam ijs panis, videlicet dimidij portio statuitur, ubi tertium annum attigerint; integer verò panis, quando quadriennium compleuerint; quæ omnia per imagines rerum faciendarum explicant; hinc matrem ponunt infantis inuolutam & sedentem, eo habitu quem in præcedenti figura A monstrat; triennium aut quadriennium tribus aut quatuor circulis, vti quatuor circuli in præcedenti figura ostendunt, indicant, ad quos cum peruenierit puer, admonitionibus vrgetur, eique quotidie statuitur integri panis portio, significata certâ figurâ. Puellâ verò mater ad exercitia sexui congrua sollicitat, integra quotidie statuta panis portione; dum verò puerum in nautica & piscatoria arte exercendum indicant, scaphæ figura cum adnexo hamo id indicant. Colus verò & textoriæ artis supellex puellam in ea exercendam docet. Porro ubi puer quinque annorum fuerit, qui per quinque circulos indicantur eidem appositos; pater eius docet pueros in portandis rebus ad forum; ijsque tribuitur in dies panis integer. Mater autem instituit puellam filiam quinquennem in modo filandi. Vbi verò puer fuerit sex annorum, qui per sex circulos indicantur; pater eius docet ipsum rationem vendendi fructus patriæ proprios, scutorumq; conficiendorum modum, & deputatur ei quotidie panis vnus cum dimidio; mater verò docet filiam suam artem filandi. Vbi verò 7 annorum, qui per septem circulos indicantur, fuerit puer, pater eius instruit eum in arte piscandi, vti nassa quam in manu tenet, docet. Mater autem docet filiam artem filandi gossipium; utrique autem quotidiana cibi portio statuitur panis vnus cum dimidio. Vbi vides nullum prorsus mysterium subesse figuris, imò simplices tantum actiones exprimere. Puero octo annorum, qui per octo circulos notantur, pater eius castigationem per spinas fruticis cuiusdam, qui vocatur Maquez, nisi benè se gesserit, minatur; similiter mater filia; & quotidianus victus panis cum dimidio utrique deputatur, vti omnia figuris ipsis expressa monstrant. Nouem verò annorum puerum incorrigibilem & refractarium, pater spinis Maquez torquet, similiter mater filiam. Decem annorum puerum pater eius castigat baculo ob inobedientiam & negligentiam in commissis rebus; similiter mater filiam ob negligentiam in filando commissam. Non secus procedunt in reliquis muneribus, vsque dum, vt dixi, manumissus uxorem duxerit; quæ omnia per actionem ipsarummet imaginum exprimuntur; quæ nè in re inutili & oppidò ridicula, moras traham,

ham, consultò omitto. Qui plura huiusmodi desiderat, is consulat Itine, raria Mexicana, & Samuelem Purchas in descriptione Mexici, vbi omnia fusiùs descripta, & figuris suis expressa reperiet. Et quoniam solùm differentiam inter Sinenses & Mexicanos characteres nobis demonstrare propositum erat, eaque ex dictis sat superque Lectori curioso constat; hisce relictis ad alia transeamus.

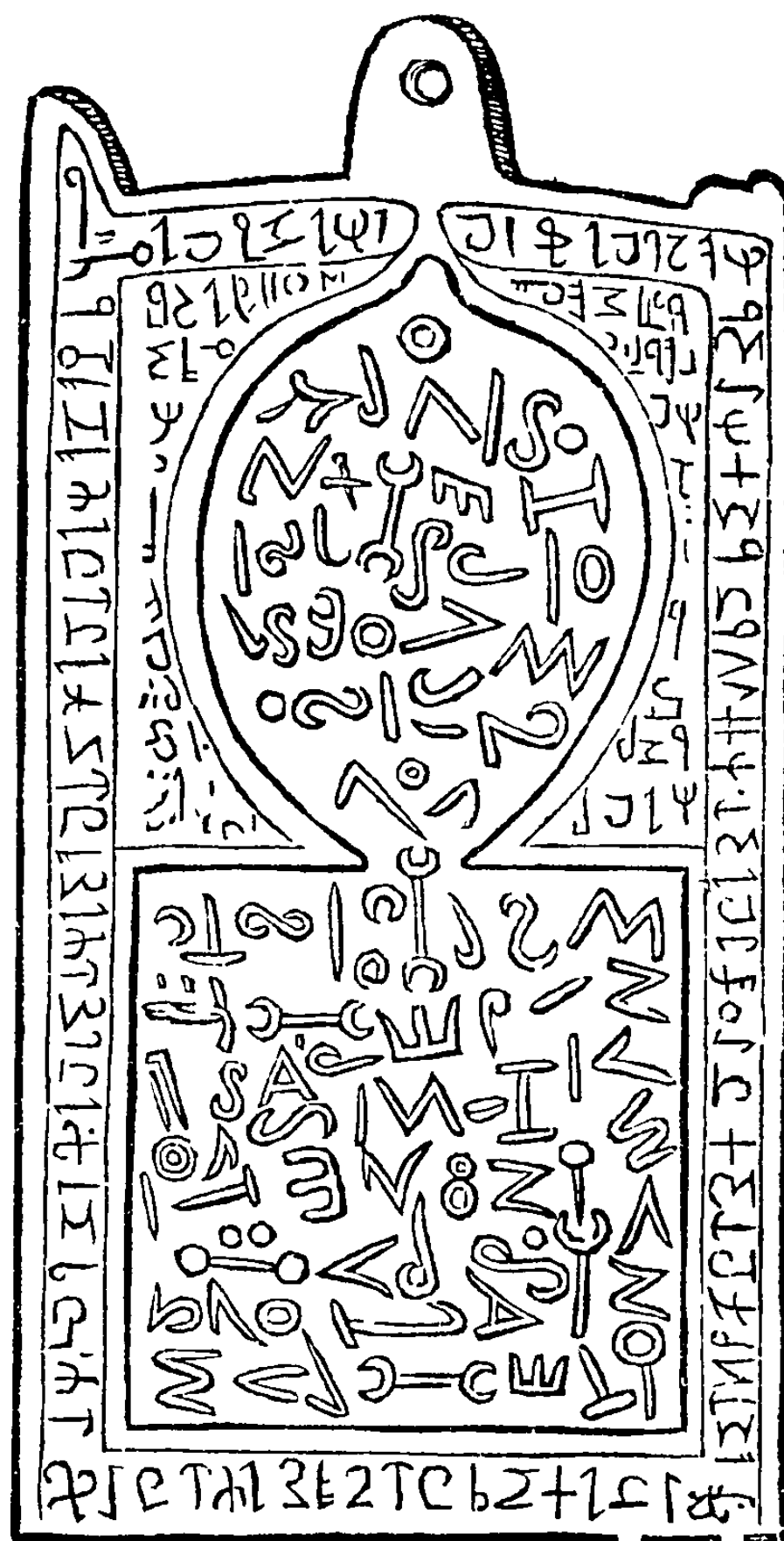
CAPUT V.

*Tabulæ æneæ ex Museo Clarissimi Viri Ioannis Galuani Iuris
Consulti Patauini extractæ interpretatio.*

Prior Pars.

Altera Pars.

Hanc præsentem Tabulam æneam exoticorum characterum varietate intricatissimam Excellentissimus Vir Ioannes Rhodius pro sui in boni communis promotionem affectu & zelo, ex celebri Museo inclyti Viri Ioannis Galuani Iuris Consulti Patauini extractam non ita pridem ad

ad me transmisit, ut si fieri posset, tantæ mysteriorum sub ijs reconditorum caligini aliquam lucem adferrem; cuius amicæ voluntati uti refragari non licuit, ita summâ quoque indagine ad arcana huius tabulæ sacramenta penetranda omnes animi ingenijque vires applicui. Res itaq; sic se habet.

Constat Christianos ex Maurorum & Arabum sanguine originem trahentes, imagines sacras uti olim, ita nunc construere conlucuisse; quas magnæ virtutis esse aiebant, & potentissima veluti quædam amuleta aduersus malignas Dæmonum potestates (ramus haud dubiè veteris illius Magiæ, quam Gnostici Mundo impiè obtruserunt, successiuâ quâdam traditione ad hæc postera tempora propagatam) quas muris locorum infestorum, domuumque parietibus affigebant, aut etiam pectori alligatas magnâ veneratione gestabant; quemadmodum in Magia hieroglyphica fusè explicatum est, ubi & nonnulla huiusmodi haud absimilia Schemata adduximus. Nescio tamen, quâ superstitione in transuersum acti sacras huiusmodi imagines minimè effectum suum sortiri posse sibi persuaderent, nisi vanâ quâdam obseruantia eas occultis quibusdam ex Cabalistarum Magorumque Schola depromptis characteribus deformerent. Apud hosce enim nil sine characteribus rectè peragi videas. Quam quidem impiam consuetudinem non aliundè nisi ex supersticiosa Arabum Gente, cuius consortio perpetuò utebantur, hauserant; & nè ipsis in institutis consentirent, satis magnum quid sibi præstitisse videbantur, si ad sacra Religionis Christianæ mysteria portentosos huiusmodi magnæ efficaciz characteres applicarent, his enim coniunctis, sacram Imaginem maiorem vim & robur æquisituras simplicius sibi imaginabantur. Huiusmodi Christianorum superstitionem sat superque cruces, medalia, tabulæ sacræ, partim Hebraicis nominibus, partim alijs Magicis characteribus, portentosisque Angelorum nominibus vnâ cum Christi & Beatæ Virginis imaginibus insignitæ, quæ passim ad me ex diuersis Mundi partibus tanquam ad eorundem similibusq; Interpretem transmittuntur, quæque suo tempore forsitan oportuniùs prodemus, testantur. Atq; ex harum numero hæc præsens tabula vna quoque fuit, amuletumque gestatile, fuisse, foramen A, & alicui rei appensum, luculenter ostendit. In huius tabulæ anteriore parte B A C primò videas Christum Dominum antiquo ritu sedi insidentem, cuius caput radioso circundatur orbe, quem nimbum Veteres vocasse alibi diximus, facie velatâ, manu eleuatâ quasi benedictionem impertientem; alterâ manu absconditâ. Per nimbum radiosum diuinitatis maiestatem, per faciem velatam, humano intellectui inaccessibleam significabant, per extensam manum benedicientem misericordiam, per absconditam, iustitiam eiusdem, ob pœnitentiæ spem tardantem, innuebant. In cornibus B C, duo Angeli ponuntur velatâ pariter facie, quorum prior, B, Gabrielem, alter, C, Michaëlem, uti ad vtriusque latus literæ appositæ docent, signat; Saluator verò septem characteres circumpositos habet, quibus septem Spiritus Apocalyptici signantur; quorum nomina sunt Sebraël, Zedakiël, Madamiël, Schemiël, Nogaël,

Quinam fuerint Melchitæ?

Interpretatio tabulæ.

Co-

Cochabiel, Leuaniel, & Intelligentijs septem planetarum respondent; sunt autem characteres ex Gymnosophistarum Schola profecti, hoc pacto

per Ψ Intelligentiam δ exprimunt; per Υ Intelligentiam π ; per $\mathcal{A}$ Intelligentiam α ; per $\mathcal{L}$ Intelligentiam κ ; per $\circ$ Intelligentiam ϕ ; per $\mathcal{V}$ Intelligentiam ψ ; per $\mathcal{T}$ Intelligentiam γ indicant.

Sed hæc varijs in locis huius Operis passim exposita sunt. Porro quatuor characteres in quatuor Angelis positi indicant quatuor Mundi partium Intelligentias Præsides, & sunt Mahaziel, Azaël, Sauiel, Azazel. Horum virtute, uti est apud S. Irenæum, impiè putant, Christum Verbum Dei influere in mysticum Ecclesiæ suæ Mundum; quæ aptè sanè per imagines Beatæ Virginis & D. Ioannis Euangelistæ velatis faciebus conspicuas, perq; Lunam duplicem cruce colligatam innuuntur; quo influxus Malcuth archetypi, id est, Lunæ superæcelestis, in mysticum Ecclesiæ Mundum, uti in Cabala docuimus, notatur, quod factum fuisse innuitur mediante cruce & passione Dominicâ. Characteres verò α & ω Græci sunt, atque idem sonant, quod α & ω Alpha & Omega, principium & finis, viuificator omnium, uti Arabica vox محي *Mehi* docet, & complementum omnium, quæ crux siue denaria decussis, uti in Arithmetica exposuimus, indicat; quæ sunt attributa Christo appropriata.

Atque hæc est mysterij, quod sub prima huius tabulæ parte continetur, expositio: ubi, imaginibus sacris characteres Spirituum mysticos, Cabalicos, Græcos, Hebræos, Arabicos vnâ mixtos conspicis, non forsan temerè, sed quia hoïce maiorem sacris imaginibus iunctos efficaciam acquisituros ex solita, ipsiq; insita superstitione credebant; quod & in hunc vsque diem multis Christianis Orientalium partium vsitatum nouimus.

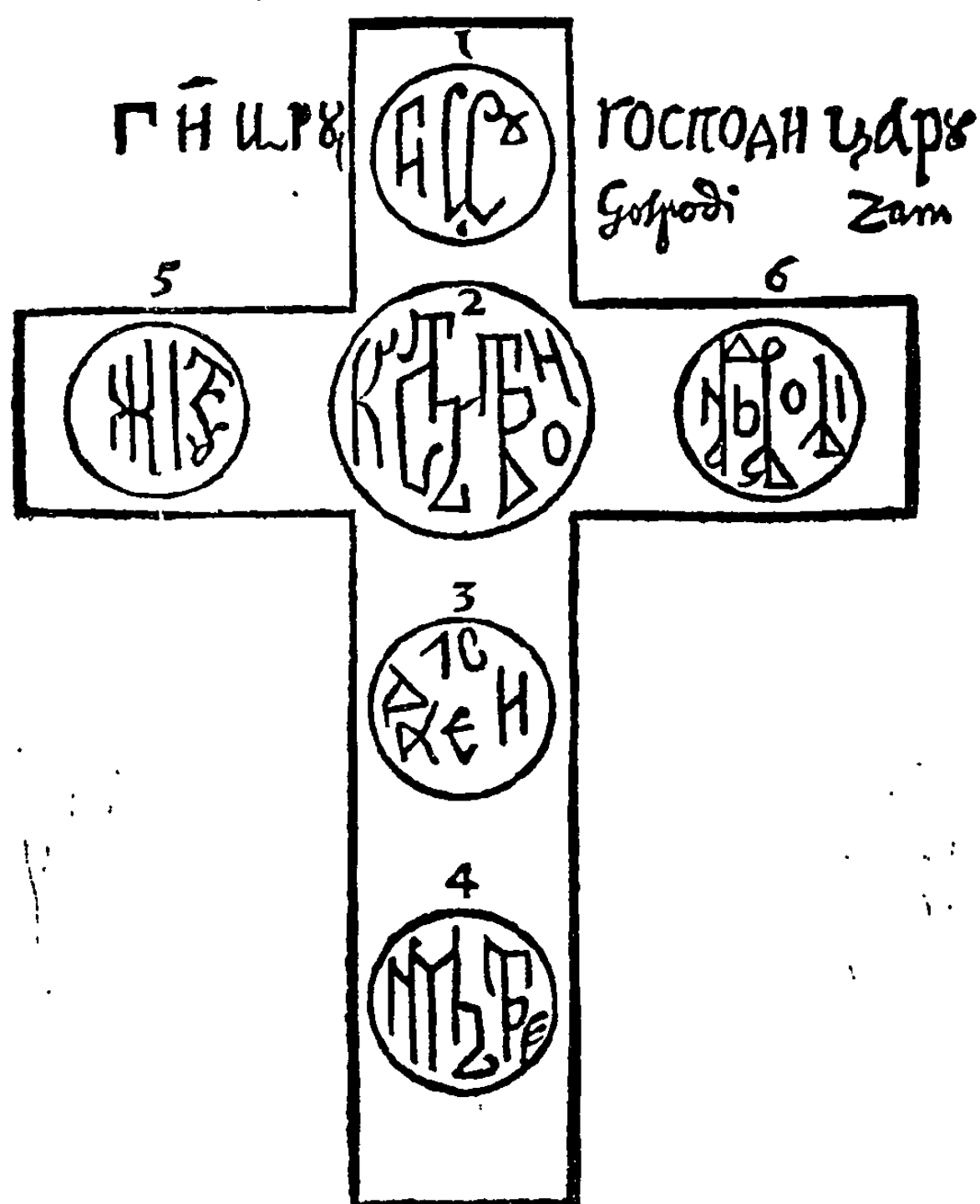
Altera verò pars Magicis characteribus deturpata, uti indigna fuit, quæ lucem aspiceret, præsertim quòd nil Ægyptiacum contineret, ita hîc quoque minimè apponenda fuit. Quare ad alia.

C A P V T VI.

Characterum quorundam in Cruce descriptorum interpretatio.

Misit non ita pridem ad me Constantinopoli P. Franciscus Bonamorus Crucis Schema, Magicis, ut ipse putabat, figuris transformatum; obnixè rogans, ut interpretatione meâ aliquam tantis tenebris lucem adferrem; feci quod petiuerat; & dico hanc scripturam minimè Magicam, sed Illiricam esse, illius generis, quam Seruianam aut S. Cyrilli vulgò vocant, & monogrammatico stylo ligatam & concatenatam; lingua verò Bulgara antiqua est eadem cum illa, quam in Sacris suis Ruthe-

ni, Mosci, Bosni, cœteræque vicinarum gentium Nationes vsurpant. Verùm cum huic Crucis Schemati aliud haud absimile hic Romæ mihi enodandum oblatum fuisset, illud hic opportunè exponendum duxi, nè quicquam curiosarum rerum in hoc Opere omisisse videamur, & si quandoq; in manus curiosorum similia crucis Schemata inciderint, interpretationem eorum hîc promptam paratamque inueniant. Crucis figura ea est quæ sequitur.

Nomina exoticis characteribus transformata signantur numeris 1 2 3 4 5 6, eorumque sensus hîc est in lingua Bulgarica, quæ & Illyrica est, vnâ cum interpretatione Latina.

1	ГОСПОДН ЦАРЬ	Gospodi Czarus	Domine Rex
2	КАРСТ ТВОИ	Karst tuoy	Crucem tuam
3	ДАЛ ЕСИ	Dal esi	Dedisti
4	НАМЪ	Nam	Nobis
5	• • • • •		Terribilem
6	НАД ДИАБОЛЪ	Nad Diabolŷ	Super Diabolos

Frontem Crucis signatam numero 1 hæc abbreviata nomina tenent
ԴՆ ԱՐՅ, id est, *Gospodi Czaru, Domine Rex.*

Literæ numero 2 notatæ hæ sunt, **ԿՐՏԴ ԼԵՕՆ**, id est, *Karst tuoy, Crucem tuam.*

Literæ 3 numero signatæ hæ sunt, **ԱԶԼ ԵՇՆ**, id est, *Dalest, Disti.*

Literæ 4 numero signatæ hæ sunt, **ՆԳՄԶ**, id est, *Nam, Nobis.*

Literæ 5 numero signatæ sunt **ՆԳԱԶ**, id est, *Nad, Super.*

Literæ 6 loco signatæ sunt **ԱԻՎՈԼԵ**, id est, *Diauly, Diabolus.*

C A P V T VII.

De Armenorum Characteribus Hieroglyphicis.

Allatum est, dum hæc scribo, ad me Schema quoddam characteribus in omnia animalium genera transformatis plenum; quos cum multi hieroglyphica sibi persuaderent, ego tandem diligenti indagine singulis excussis, inueni, id nihil aliud referre, quàm literas Armenorum maiusculas seu capitales ordine Alphabetico digestas. Fuerunt autem characteres mihi propositi sequentes, quorum priores, figuratos explicant; secundi characteres maiusculos Armenorum. Schema in sequenti pagina contemplare.

Verùm vt res luculentiùs pateat, Notandum, Armenos triplici literarum genere vti solere. Primum vocatur **ԲԱՆԴՐԳԻՐ** *Poluerchir*, id

est, orbicularis litera seu rotunda, quo passim vti solent. Secundum dicitur **ՆԱԼԴՐԳԻՐ** *Noderchir*, id est, Notariorum litera, quo nomine

significantur expeditiores literæ, quæ currentes vocantur. Tertium genus appellatur **ԷՐԿԱԹԱԳԻՐ** *Ergathachir*, ferrea scilicet litera, per

quod designantur maiusculæ literæ, quæ ferri instar durant magis, difficiliùsque oblitterantur. Quoniam verò maiusculæ literæ apponi consueverunt in principijs Capitulorum seu Scripturarum, vocantur illæ prætereà

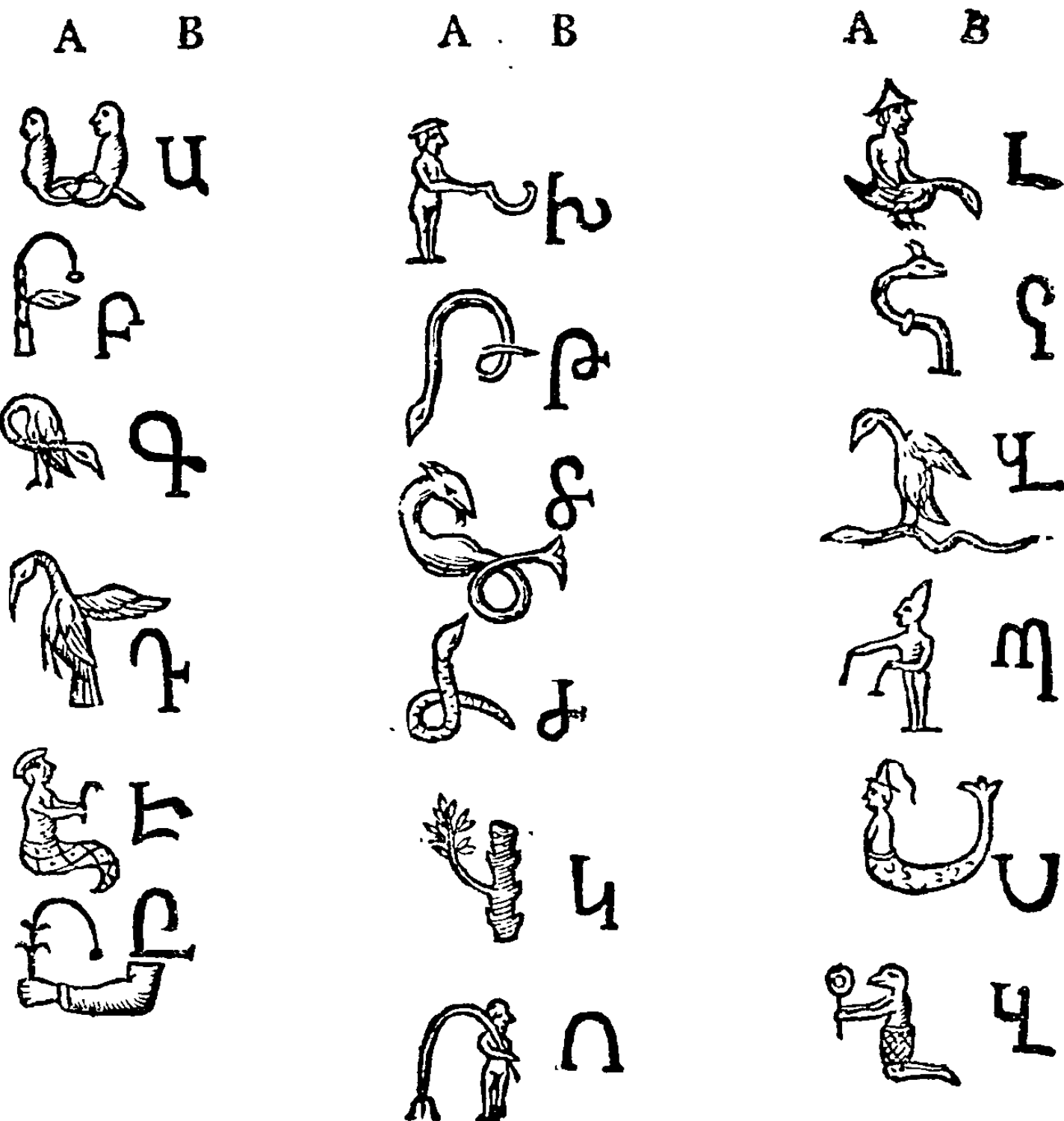
alio nomine **ՉԼԽԱԳԻՐ** *Chelbhachir*, id est, Capitalis litera. Rursum eadem, quia delineantur interdum vario florum apparatu, appellantur etiam

ՏԱԴԽԱԳԻՐ *Zakghachir*, florens nimirum litera. Hæ eadem

vocantur subinde etiam **ԳԱԳԱՆԳԻՐ** *Chassanachir*, id est, litera belluina, quia nimirum sub varijs belluarum, volatilium, reptiliumque figuris exhibentur. Atque huius generis sunt literæ quæ paulò post sequuntur. Quarum hic nonnullas adiungendas duxi, nè quicquam in

THEATRVM HIEROGLYPHICVM.

CAPVT
VII.

hoc Opere rerum peregrinarum omisſiſſe videremur. In hoc Alphabeto Columna A refert Armenorum characteres figuratos, Columna verò B, eorundem maiuſculos; ex quorum ductibus facile patet, huiuſmodi figuratos characteres eſſe eos ipſos quos diximus; minimè autem hieroglyphicos; cùm ex phantaſia pictoris, pro commoditate literæ, & ductuum ratione, prodierint, & ex Ritualibus Armenorum luculenter patet, vbi initiales literas, vt plurimùm, hoc phantaſtico literarum Schema- te expreſſas reperiſſes.

Armenorum
literæ figura-
te.

C A P V T V I I I.

De alijs falſorum hieroglyphicorum Schematiſmis.

M Iſt non ita pridem ad me Clariffimus Vir D. Harſtorpherus Pa- tritijs Norimbergenſis folium hieroglyphicis refertum, quod ex Gallico Authore, libroque quem Polyphilum vocat, extraxit; Author- que ea ex Ægyptiorum monumentis extraxiſſe aſſerit. Verùm ego ſin- gula ſummo ſtudio examinando, tandem minimè inter hieroglyphico- rum ea album reponenda reperiſſe, ſed vel ab Authore conficta, vel aliunde extracta eſſe, iſ facile ſibi perſuadebit, qui hieroglyphicorum rationem ritè calluerit; de quibus quidem Lectorem monere volui, nè falſa per-

suasione illus, legitima pro illegitimis sibi compararet. Figuras non addo, cum quilibet eas in citato loco libri reperire possit, habentur enim fol. 48. & separatim in Polyphilo, Gallicâ lingua conscripto Opere.

DIATRIBE II. PRAELVSORIA.

De Alphabeto mystico Aegyptiorum, & lingua Copta.

Linguae ge-
nus duplex
Ægyptijs vsi-
tatum -
Commune.

Hieroglyphi-
cum.

Alphabetum
Ægyptiorum
mysterijs ple-
num.

Ægyptiorum
literæ ex ani-
malium for-
mis, incesu
&c. sumptæ.

Eusebius.
Author Scalæ
magnæ.

Osiris infe-
riorem Ægy-
ptum habita-
bilem reddi-
dit.

PRæmissa hieroglyphicorum cum alijs populorum diuersorum scriptu-
ris comparatione, iam ad instituti nostri tramitem reuertamur. Du-
plex itaq; linguae genus Ægyptijs in vsu fuisse, alibi satis probatum fuit;
prius commune & omnibus vsitatum, ad humani commercij vsum constitu-
tum, fuitq; lingua seu idioma Ægyptiacum, quod Coptum seu Pharaoni-
cum appellatur; alterum solis Sacerdotibus, Prophetis, & Hierogrammatæis,
similibusque Sacerdotalis ordinis, quibus ad regnum spes erat, quod &
hieroglyphicum appellamus, vsitarum. De illo prius hoc loco differe-
mus, de altero deinceps dissertaturi. Ita Ægyptijs natura comparatum
fuit, ut quemadmodum nihil in omnibus eorum institutis sine mysterio
peragebatur, ita & in lingua communi, uti ex Alphabeto eorundem, my-
steriosa literarum institutione ita concinnato, ut nulla ferè in eodem litera
reconditorum sacramentorum non vndiquaque plena reperiretur, patet.
Et tamen in Obelisco Pamphilio amplè de illo tractauerimus, quia ta-
men multa, experientiâ longâ rerum magistrâ, consideratione dignissima
interim occurrerunt, ea hoc loco opportunè interserenda duxi.

De primævis Aegyptiorum literis variæ diuersorum sunt opiniones,
quas in Obelisco Pamphilio fusè prosecuti sumus. Omnes tamen in hoc
consentiunt, plerasque ex sacrorum animalium forma, incesu, aliarumque
corporis partium sitibus & symmetria desumptas. ita Demetrius Phala-
ræus, qui septem vocales assignans, septem Dijs consecratas ait, cæteras
ex animalium forma desumptas. Eusebius astituit idem; & Author Scalæ
magnæ siue Dictionarij Ægyptiaci apertis verbis id demonstrat, in prin-
cipio suæ Scalæ his verbis: *ΧΗΕΙ ΤΙΘΙ ΝΟΚΤΕΡΕΑ ΓΕΝ ΝΙΟΥΧΗΕΑ
ΙΤΕΒΗΡΙΟΝ &c.* *Ægyptus primos suos characteres ex figura desumpsit animalium.*
Verum ut instituti nostri contextus luculentiùs pateat, nonnulla de pri-
mæua literarum institutione ex Obelisco Pamphilio repetenda duxi-
mus.

Ferunt prisca Ægyptiarum rerum Scriptores, inferiorem Aegypti
partem mari olim tectam fuisse; Osirim autem primum Aegypti Regem,
cum ex ingenti limi, arenarumque ex Aethiopia aduectarum coacer-
uatione Nili defluxu facta, hunc maris sinum, nescio quid terrestre par-
turire cerneret, Nili aquis in alueos deductis, terram intermediam ab
aquis separatam, habitatoribus non aptam tantum, sed & iucundam red-
di-

di-

didisse; ingenti verò serpentum è putrefacto limo natorum copiâ locum continuò infestum reddente, cum multi quotidie serpentum moribus, inter quos & Osiridis Nauarchus Canopus, perirent; Osirim magnam vim Ibidum hisce locis immisisse, qui deuoratis serpentibus locum breui tempore expurgatum à periculis immunem reddiderunt. Multiplicatis itaque Ibibus, cum posteri notarent dictas aues in varias sese formas iuxta diuersum corporis situm transformare; accedentibus multis alijs ab Ibide receptis beneficijs, eum Genium seu Athothodæmona Aegyptij, à figura quam pedibus exprimebat, appellantes, in sacrum animalium album retulerunt, locumque ipsum à nomine Agathodæmona appellarunt; quod Ptolomæus hisce verbis docet: Δέλτα μέγιστον ἐκείνο καλεῖται καὶ ὁ ἐκείνου ὁ μέγας ποταμὸς λεγόμενος Ἀγαθὸς Δαίμων. *Delta magnum vocatur id. iuxta quod diuertitur fluius dictus Agathodæmon. Ibis igitur diuaticatis cruribus, & rostro ijs transuersim inserto exprimit primam Alphabeti Aegyptiaci literam, hoc pacto, A, quod idem sonat ac ἀγαθὸς Δαίμων. Ita Plutarchus Sympos: 5. Ἴβις τὴν ποιεῖ τῇ τῇ πόδιων διατάσει πρὸς ἀλλήλους, καὶ πρὸς τὸ πῖναι ἰσόπλευρον τρίγωνον. Ibis, inquit, pedum diuaticatione eorum inter se, & cum rostro comparatione, triangulum refert æquilaterum. Et lib. 9. Sympos: 9. 3. Ἐμὴς λέγει θεὸν ἐν Αἰγύπτῳ γεγνημένον πρῶτον διὰ καὶ τὸ τῇ γεγραμμάτων Αἰγύπτῳ πρῶτον ἴβιν γεγενῆσθαι, ὡς Ἐμὴ (Ἀγαθὸς Δαίμων) προσήκουσιν. *Mercurius primus Deorum in Aegypto traditur inuenisse literas, atque adeo Ibin Aegyptij primam literam faciunt Mercurio, videlicet Agathodæmoni, conuenientem.**

Ibium in serpentibus immisio.

Ibiscus Agathodæmon dictus.

Ptolomæus.

Prima Aegyptiorum litera ex Ibi desumpta.

ΑΓΑ-
ΘΟΣ ΔΕ-

ΜΟΝ.
Plutarchus.

Secunda litera fuit desumpta ex Ibidis collo cum rostro transuerso, quod cum normam referat, **Γ** dixere; significat enim, uti ex Dictionario nostro Coptico patet, **Γ** nihil aliud quam normam, siue regulam mensurationibus perficiendis aptam. Cum itaque Mercurius uti literarum, ita & Geometriæ Author fuerit, aptè secundam literam, normam Geometricam constituit, ex Ibidis collo & rostro desumptam. Innuit hoc apertis verbis Clemens Alexandrinus libro 5. Stromatum: Ἀριθμὸς γὰρ ὁποῖός τις καὶ μέγεθος μέγιστον τῶν ζώων ἢ ἡβῆς ἀρχὴν παρεχόμενος τοῖς Αἰγυπτίοις δοκεῖ ὡς τῇ κύκλων λογῇ. *Numerum enim inuentionis & mensuræ maximè ex animantibus videtur præbuisse Aegyptijs, sicuti ex circulis obliquis.*

Secunda Aegyptiorum litera ex collo & rostro desumpta est Γ.

Clemens
Alex:

Tertia litera fuit desumpta ex diuaticatione pedum Ibidis, ommissa rostri insertionem: sic enim cum plano terræ exactè Δίλτα exprimebat, ut proinde locum hunc Aegyptij mari vicinum non alio nomine, quam Delta insigniuerint, & posteri hanc appellationem usque ad nostra tempora retinuerint; putabant enim Aegyptij Mercurium sub Ibidis forma, varias literarum formas humano generi tradidisse, ac inter cœtera per formam Δ, quomodo Nilus diuidendus sit, ut tellus illa aquis paludibusque submersa fructifera redderetur, & hominum habitationi apta, docuisse. Vnde forsan à **Δ** quod Copticè nihil aliud, quam bonum agrum significare reperio, nomen huic literæ **Δ** fuerit impositum. Certè Delta ab Ibi sumptum, Pausanias apud Pierium lib. 17. docet his verbis: Ἔστι γὰρ ἄλλη ratio, cur Ἄgyptον hieroglyphicè significarent Ἰβες, nempe cum ea

Tertia litera Aegyptiaca ex Ibide desumpta.

Δ Litera quid significet.

Pierius.

regio

regio Delta à Δ Græcæ linguae figura nuncuparetur, eam cum Ibis similitudinem habet, quod alites hæc literam eo incessu pedum interstitio ad æquales trianguli lineas deducto, signare videntur, idemque rostrum patefactum signat. Et libro 47. de septem literis: Mercurium, inquit, qui primus literas Ægyptijs communicavit, Ibin primam literam esse voluisse; refert siquidem ea incessu triangularem effigiem, cruribus ita dispositis, ut suo loco dictum est, & quæ prima apud nos & Græcos litera est, ad Isoscelus trianguli faciem accommodatur.

Quarta litera:

Theogenes.

Quarta litera erat V, desumpta ex apertione rostri Ibisidis, & nostrum Y referebat; ex rostris enim volucrum figuras & characteres desumptos, Theogenes in hymno Solis testatur his verbis; ἰς ἰδίδαζας ἱερὰ μὲν καὶ ἱερὰ ματὰ ἐκ τῆς πίλινος τῆς ὀρνίθων. Qui docuisti lineas & literas ex rostro avium. Ibis siquidem aperti rostri hiatu primò docuit Ægyptios usum circini, qui apud ipsos symbolum erat mensuræ rerum, & processus naturæ ex inferioribus ad superiora, ut insequentibus fusè docebitur.

Quinta litera:

Ibis in honore apud Ægyptios.

Quinta litera erat apud ipsos O, & Græcorum Omicron respondebat: observabant enim hoc animal aut clistere se purgans, aut plumas dissipatas ordinans, collo in circulum contorto figuram illam quam ipsi in numerum literarum referentes οφϝ dixerunt, ut Author Dictionarij nostri meminit, quem postea allegabimus, exprimere; quamvis alij velint, hanc literam quoque ex Solis figura fuisse desumptam. Habemus itaque quinque literas in vna Ibi diuersas figuras exhibente, repræsentatas, quas ipsi in numerum literarum retulerunt; ut proinde nemo miretur, hoc animal tanto apud Ægyptios in honore fuisse. Primò enim totam id Geometriam, processumque quantitatis Ægyptijs indicasse verisimile est; lineas quidem varia colli, pedumque longiorum porrectione; angulos rostri, pedumque diuaricatione; triangulos rectilineos per duo crura, quibus diuaricatis dum rostrum transuersim inscribit, triangulum æquilaterum efficit; rationemque quantitatis triangularis per sectionem factam perfectè exprimit; quæ sunt prima Geometriæ tum speculatiuæ, tum practicæ fundamenta. De cæteris verò mysterijs huius volucris fusè suis locis actum est.

Sexta litera.

λβζα

Sexta litera erat A, quæ A Græcorum respondet, exprimebaturque à diuaricatis pedibus Ibisidis, vnde & λβζα dicta fuit, quæ Ægyptiacè progressum significat; Ibis enim ambulans hunc referebat characterem, vnde & inuentio cubiti Ægyptiaci siue Ibiaci; ex vestigijs enim huius animalis in limo littoris fluminis relictis, mensuram sumplerunt cubiti, & contraponitur præcedenti literæ V, ex quarum coniunctione nascitur X altera litera, frequens in Obeliscis, quæ animæ Mundi processum versus inferiora, & iterum ad superiora indigitabant. Sed hæc, suis locis expresso tractata vide.

Ibi prima litera dicta Ægyptijs.

Atque hinc patet, cur Plutarchus, Clemens, alijque Ibin primam literam dixerint: ex hac enim non literas tantum, sed & hieroglyphicorum arcanam rationem ipsos didicisse, alibi dicitur; sumitur enim litera apud

apud illos non pro figura simplici alicuius literæ, sed pro integro Systemate hieroglyphico, quòd cum vnum esset, varia tamen & maxima sui forma exhibebat Ibis. Hinc soli Mercurio, vti Deo, rerumque maximarum inuentori eam dicabant. Sed de Ibi vide quæ in proprio Hierogrammatismo lib. 4. Obel: Pamph: disseruimus; cæteræ verò literæ hoc pacto inuentæ traduntur.

Ibis Mercurio
dicata.

Ex omnibus Authorum monumentis constat, Bouem ob insignia beneficia ab Aegyptijs diuinis honoribus cultum, adeo vt Osirium sub Bouis forma varias res ad humanam vitam sustentandam necessarias, homines docuisse crediderint. Vnde curiosius figuram, vt ipsis solitum erat, ob-

Litera 7 & 8.

seruantes, tres characteres deducebant: ex cornuum curuitate

ΣΙ ΕΕ Ε

quod Sima vocabant, hoc est symbolum Lunæ; deinde frontem quadratam , quam O magnum appellabant; nam varia huius figuræ symbolo mysteria referebant. Hoc verò cum cornibus coniunctum, alium characterem ijs suppeditabat, quem $\text{B}\alpha$, à figura bouis vocabant, & Græcorum α respondebat; talem enim vocalem mugitus bouis exhibebat: fuit enim $\text{B}\alpha\epsilon$ non litera tantum simplex, sed litera idealis hieroglyphica, multos & varios conceptus implicans, vt in explicatione eius patebit: quæ ita se habere Plutarchus asserit lib. 9. Sympos. q. 3. vis verbis. Καδ-
μὸν φασὶ, τὸ ἀλφα πάντων περιέχει καὶ τὸ σὺν Φοινίκῃς, ἔτι καλεῖν τὸν βοῦν, ὃ δὲ τεσσὶν ἐδὲ
εἶτον (ὥστερ' Ἡσίοδ' αὖ) ἀλλὰ πρῶτον τίθεται τῇ ἀνακρίσει. Cadnum ferunt ideo Alpha primam literam posuisse, quod $\text{B}\alpha\epsilon$ ita lingua Phœnicum dicitur, quem non secundum aut tertium, vt Hesiodus, sed primum locum inter res necessarias existimabant.

$\text{B}\alpha\epsilon$

Quid significet in lingua Phœnicum. Plutarchus.

Tertium apud Aegyptios animal sacrum fuit Accipiter, ex quo similiter characteres tum vulgares, tum symbolicos mutuatos legimus. Et caput quidem cum rostro dedit literam, quam in Alphabeto Scima vocabant, id est, visionem, eò quòd per Accipitris caput, quod hunc characterem exprimebat, Deum omnia videntem, vt in præcedentibus fusè ostensum fuit, occulta allegoria indicarent; quæ variâ authoritate alibi comprobantur.

Accipiter
quale, literas
dedit.

Scima 9ª litera
ΣΙ ΕΕ Ε

Quartum animal canis erat; sub quo etsi magna mysteria exhiberent, & ex illo quoque literam desumerent; qualem tamen inde deduxerint, comperire non licuit.

10 Litera Canis
quas literas
dedit.

Atque hæc erant quatuor illa animalia celeberrima, quæ literas, eò quòd præcipuas literas ex ijs addidicissent, appellabant, eaque in Comasiarum solemnitatibus circumferre solebant. Quæ omnia Clemens lib. 5. Stromatum comprobat his verbis: Ἡ δὲ καὶ τὴν καλεῖσθαι παρ' αὐτοῖς Κομασίαν τῇ
Θεῶν χρυσαῖα ἀγάλματα. δύο μὲν κυνίας, ἓνα δὲ ἰέρακα, καὶ ἑβὼν μίαν περιφέρειν, καὶ καλεῖσθαι
τὰ τέσσαρα τῇ ἀγάλματων ἑδωλὰ τέσσαρα ἱερήματα. Iam verò in ijs, quæ ab alijs vocantur Deorum Comasie, aureas Deorum imagines, duos quidem canes, vnum Accipitrem, & vnam Ibis circumferunt, & vocant quatuor illa simulachra, quatuor
lite-

Quatuor animalia sacra.

Clemens.

litteras, in honorem videlicet Mercurij, qui ex eorum forma prima litterarum elementa ingeniosè & mysticis rationibus referta extraxerat.

Decem litteræ
ex quatuor
animalibus
extraxæ.

Vndecima li-
tera ex Arie-
tis cornibus
desumpta.

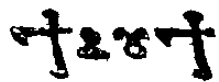
Habemus itaque decem litteras ex quatuor dictis animalibus deducas. Reliquas verò litteras ex cæteris animantibus, vel etiam instrumentorum similitudine deducebant. Ex Arietis, quem Amun, siue Iouis Hammonij habitaculum dicebant, litteram desumebant quæ respondebat nostro B; cuius litteræ sonum pronunciationemq; disciebant ex voce eiusdem animalis. Certè etymologicorum Interpretem huc respexisse verisimile est, dum ita canit:

Ὁ δὲ δὲ δὲ ὡς περὶ βοῦν βὴ βὴ λέγων βαδίζει.
Stolidum tanquam pecus Be Be dicens ambulat.

Duodecima
littera Zeuta.

Decimattertia
littera Thoth
dicta.

Eusebius.

Hinc Pierius quoque ouem secundam Ægyptiorum litteram fuisse asserit. Porro à Serpente deducebant aliam litteram, quam Zeuta vocabant, hoc est, vitam, eò quòd Serpens vitæ symbolum apud eos esset, respondebatque ζ Græcorum; ita autem Coptitæ eam formant Ζ; quæ omnia suis locis demonstrantur.

Præterea circulo igneo transuersum serpentem includentes litteram efformabant, quam Thauta vocabant, hoc est, litteram Thoth; respondebatque Θ Thitæ Græcorum; erat hic vnus ex maximè mysticis characteribus, quo per circulum igneum, Mundum; per Serpentem verò, Mundi conseruatorem occultè indigitabant. Quæ omnia fusè prosequitur Pherecydes Syrus, in libro, quem de Ophionibus & sacris Ægyptiorum inscripsit. Sed audiamus Eusebium l. i. c. 7. circa finem, ad verbum omnia describentem: Παρὰ Φοινίκων δὲ καὶ Φερεκύδης λαβὼν τὰς ἀφορμὰς ἐδωλόγησε καὶ τὰ παρ' αὐτῶν λεγόμενα Οφιδιόως Θεῦ, καὶ τῶν Οφιδιονιδῶν, καὶ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν. Ἐπὶ μὲν οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι τὸ αὐτῆς ἐνοίας τὸν κόσμον ἱεραίνοντες, καὶ φερεὶ κύκλον ἀεγείδῃ, καὶ περιπλὴν χαράσσει, καὶ μέσον τέλει μὲν ὅφιν ἱερακόμορον, καὶ ὅτι τὸ παρ' αὐτῶν χῆμα, ὡς τὸ παρ' ἡμῖν θῆτα; τὸν μὲν κύκλον κόσμον μέλονται; τὸν δὲ μέσον ὅφιν σωστικὸν τέτα ἀθανάτων δαίμονα σημαίνοντες. *Pherecydes quoque de Phœnicibus efformationes accipiens edoctus diuinitus de Deo, quem Ophionea dicebant, & de Ophionidibus mirum in modum disseruit; de quo alio loco dicemus. Verùm Ægyptij vniuersum depingentes Mundum, hanc ipsam inducunt sententiā, in circulum astralem, igneumque in superficie circumfusus serpentem forma Accipitris extendunt, ut sit Θ Thitæ Græcæ litteræ figura consimilis, magnitudinem Mundi, ac formam per circulum significantes; per Serpentem verò qui in circulo positus est, bonum demonem conseruatorem omnium, cuius virtute Mundus contineatur, significantes.*

Decimaquarta
littera.

Porro ex huiusmodi symbolo siue littera, aliam efformabant, quam φ hoc est, amorem vocabant; respondebatque Græcorum φ. Verùm cum huius litteræ maxima mysteria alijs locis exposuerimus, hic ea tantum indicasse sufficiat; Lector interim Prodromum consulere poterit, vbi huius characteris arcana fusè descriptimus, quod & fusius in præcedentibus præstitimus.

Præterea multos characteres non ex animalibus, sed ex similitudine rerum,

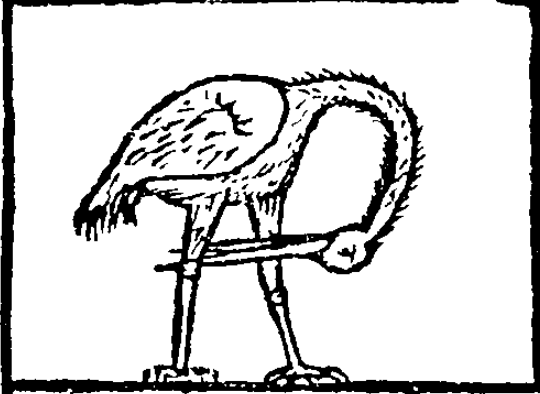
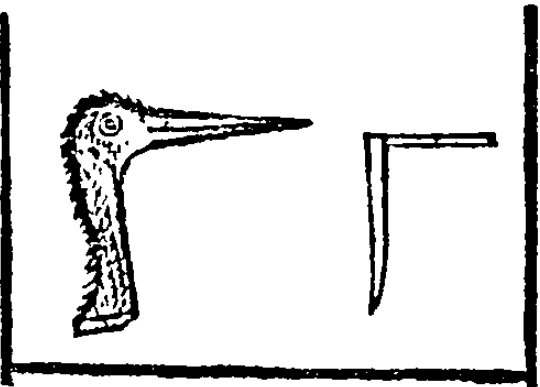
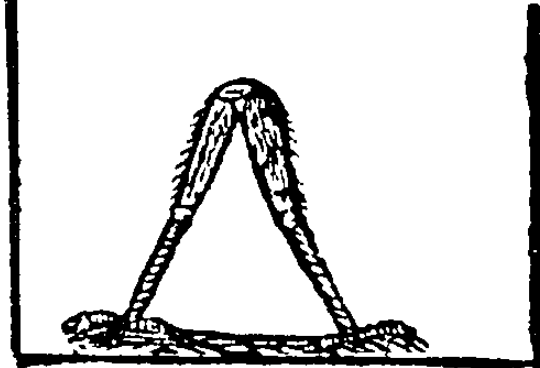
rerum, quas referebant, desumptos reperio; vt litera M, quam *μελις* & id est, aquam vocant; refert enim hic character fluxum aquæ *κυελολογικως*. Talis est & character *ζ*, quem *ζανϕ* vocant, id est, catenam, hanc enim formâ & similitudine sua refert, ac sæpe, vti & præcedens, inter hieroglyphica Schemata occurrit. Sed hæc suo loco. Non secus literam N & P, illam ex similitudine Pyramidis geminæ, hanc ex Harpagonis similitudine discebant. O verò & C non ex Ibide tantum & Boue, vti paulò antè dictum est, discebant, sed Clemente teste, literæ erant *κυελολογικως* ex similitudine Solis & Lunæ desumptæ. Verba eius ex lib. 5. Stromatum allego. *Οἱ βέλων ἱεράων τὸν ἥλιον, ποιεῖσι τὸν κύκλον. Καὶ τὸ σφῆλαι σφαιρόντες χῆμα κεραυνοῦ, καὶ τὸ χῆμα κύριον ἱεράων.* Qui Solem scribere volunt, circulum pingunt; qui Lunam, figuram cornigeram, iuxta propriam formam referunt.

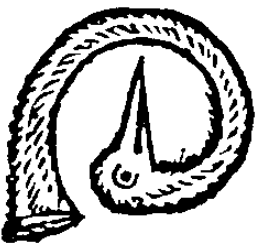
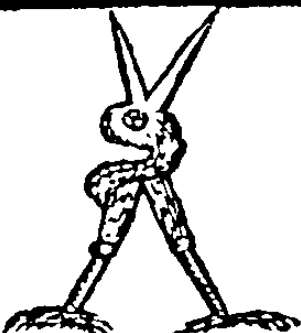
Decima
quinta littera
μελις
dicta:
Decimasexta
littera
ζανϕ
Littera 17. &
18, vti & lite-
ra 19 & 20
quales.

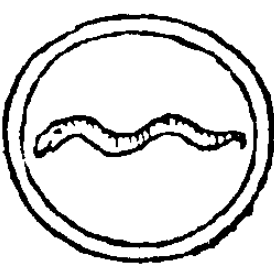
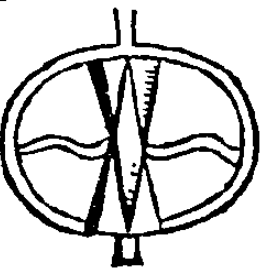
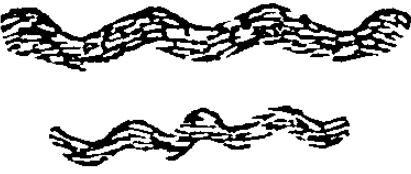
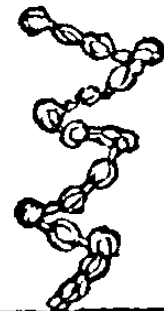
Sequitur tandem litera Tautica omnium mysteriosissima, quæ T Græcorum correspondet; cuius structuram & mysteria, cum in Prodromo Copto, vti & proprio Hierogrammatismo in IV. Libro Obelisci Pamphili fusè descriplerimus, eò Lectorem remittimus, ne in tanta rerum dicendarum mole temporis iacturam faciamus.

Atque hæc sunt primæ Aegyptiorum literæ & elementa, quibus non solum vulgò conscribebant epistolas, sed & sub ijs magna mysteria solis Sacerdotibus nota innuebant mysticis symbolis referta. Verum vt vnicâ Synopsi, quæ huc vsque dicta sunt, intuearis, tabulam apponendam duximus, singula exactè exhibentem.

Primæua literarum Aegyptiarum fabrica, & institutio facta, à Tauto siue Mercurio Trismegisto.

	Character Zoographus.	Figura literarum vulgaris.	Græcorum ad eas affinitas.
I.		<i>Α</i> <i>αγαθος δαεμον</i> dicitur, id est, Bonus Dæmon.	<i>A</i>
II.		<i>Γ</i> <i>γανος</i> dicitur, id est, Norma.	<i>Γ</i>
III.		<i>Δ</i> <i>αγαθος</i> dicitur, id est, Bonus ager.	<i>Δ</i>

IV.		Υ Processus inferiorum ad superiora symbolum est.	Υ
V.		Ο Ὀφϝ dicitur, id est, Mundi Dominus.	Ο
VI.		Λ λᾶβᾶ dicitur, Processus superiorum ad inferiora.	Λ
VII.		Χ Processus animæ mundi αἴω η̄ κα' θω.	Χ
VIII. IX.		Σ Lunæ symbolum. □ ς O magnum.	Σ Ω
X.		Ο Ὀρεᾶ dicitur, id est, Visio.	Ο Σ
XI.		Β βᾶεον dicitur, id est, Fœcunditas.	Β βαῖ
XII.		Ζ ζεῖτε dicitur, id est, Vita.	Ζ

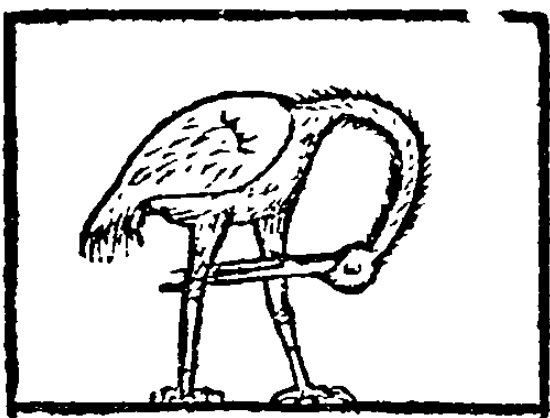
XIII.		Θ Ⲫⲁⲩⲧⲏ dicitur, id est, Litera Thoth.	Ⲑ Ⲑ Thita.
XIV.		Φ Φϰλο dicitur, id est, Amor.	Φ ϕ
XV.		M ⲙⲓⲱⲩⲁ Aqua, Litera est κυεολοικὴ τῆ ὕδατος.	M μι
XVI.		Σ Σⲁⲛⲧⲏ dicitur, id est, Catena.	Σ ξι
XVII.	N	N Litera, idē est, ac processus rerum elementarium, αἶω καὶ κάθω, siue vegetabilium processus.	N νι
XVIII.	P	P κυεολοικὴ ἁρπαγῆς Figura desumpta ex harpa- gone, quo Osiridis corpus ex vndis extractum.	P ρω.
XIX.		O Sol.	O
XX.		C Luna. Signa κυεολοικα.	Σ
XXI.	T † †	Τⲁϰⲧ Litera Thoth siue Tauti Dei, Thau Hebræorum.	T

Primus itaque character seu litera, ex diuinatione pedum Ibidis,
& rostro eiusdem transuersim inserto, inuenta, Ἀλφὸς Δαίμων dicebatur,

A

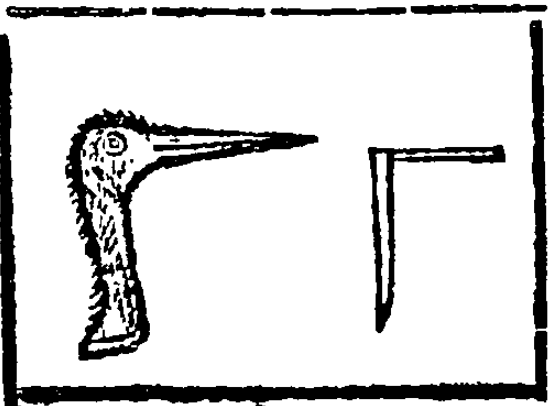
id est, *Bonus Dæmon* initialibus literis sub vna comprehensis; hic enim præter dictarum vocum capitales, vt dixi, literas, eius quoque portionis figuram, quam Δ passim siue $\alpha\alpha\lambda\gamma\tau\iota$ Copticè, hoc est, *Bonum agrum*, vocant, exprimit; atque huius generis literarum vt plurimum ex tribus vel per se, vel papyri ramusculis seu thyrsis, in figuram primæ literæ Alphabeticæ, quam sic exhibebant, adaptatis compositam in solemnitatibus Comasiarum Deorum statutis, ac potissimum Mercurio Ιβιμόρϣ , ex cuius aus figura inuenta erat, præferebant, quam & Hieralpham vocabant. Sed iam singulas Alphabeti hieroglyphici literas subiungamus.

I

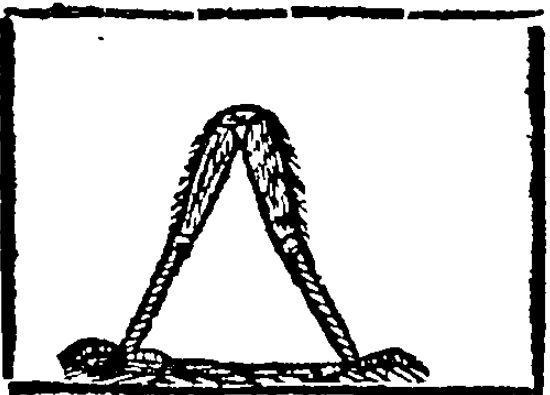
Hic character idem significat, quod Αἰαθὸς Δαίμων , id est, *Bonus genius*; & componitur ex initialibus literis A & Δ. Si enim producitur Δ litera, fiet A, quod in se monogrammaticè continet Δ & A; inuenitur autem hæc litera hieroglyphica in omnibus ferè Aegyptiacis inscriptionibus, potissimum in Obelisco Barberino, Lateranensi, Flaminio, Mahutæo, Mediceo, vt infra sui loci dicetur, quam & Hieralpham imposterum vocabimus.

I I

Hic character Aegyptiacè $\gamma\alpha\alpha\alpha\tau\iota$ id est, *Norma* dicitur, & propriè gamma Græcorum literam exprimit; quo quidem hieroglyphicè nihil aliud indicatur, quàm Symmetria rerum huius Vniuersi; vnde Mundi sensibilis moderatoris Hori manibus passim insertus spectatur: quemadmodum enim normâ, siue gnomone, omnia iustâ mensurâ & proportionem disponuntur in Architectonicis operationibus, ita Vniuersi Genius in Mundi sensibilis fabrica, omnibus iustam dat proportionem, mensuram, pondus.

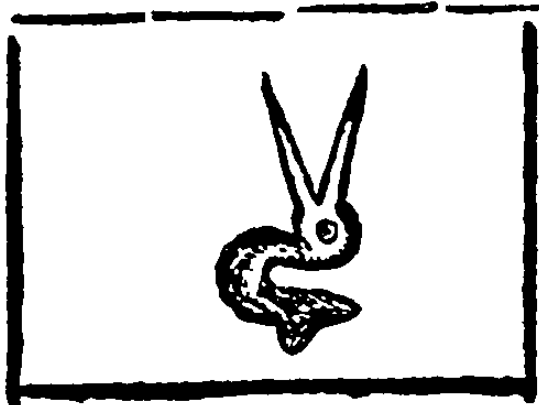
I I I

Character hic $\alpha\alpha\lambda\gamma\tau\iota$ dicitur, id est, *Bonus ager*, & eam Aegypti partem, quam $\Delta\epsilon\lambda\tau\alpha$ vocant, indicat; quia ea regio præ omnibus alijs Aegypti Prouincijs, tum maximè salubris, tum rerum omnium humano generi necessariarum ferax est; ex Ibis ibidem passim stabulantis incessu inuentus; quia verò bonorum omnium vbertas à supremis Potentijs influitur in hæc inferiora, aptè eam per pyramidalem, elementum ex diuicatione Ibis pedum inuentum, exprimebant.

Ibis

I V

Ibis aperturâ rostri, quam instrumentum circini dixerunt, occasionem ipsis præbuit inueniendi literam Y, quo caractere processum inferiorum ad superiora rectè indicabant, à centro nimirum ad circumferentiam; Ibis enim dum vna rostri parte in arena infixâ, alterius circumductione nescio quid circulare in arena relinqueret, vti in animalium obseruandis actionibus studiosissimi, ita & circini instrumentum, & centri ad circumferentiam motus occasionem inde ipsos reperisse, mirum non est.

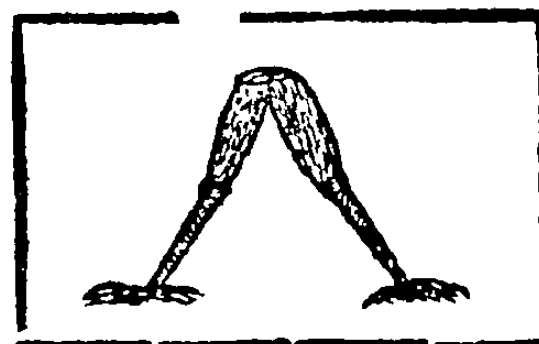
V

Character hic $\text{O}\Phi\text{T}$ dicitur, quod Aegyptiacè idem est, ac Dominus Orbis; æquiualeat Græcorum O micron; ex Ibide pariter emanauit; Ibis siquidem subinde collum ita torquet, vt circulum imitari videatur; quod cum notarent Aegyptij, à Mercurio in Ibin transformato, de insigni quopiâ mysterio se moneri, superstitiosius perluadebant, ac proinde ipsi $\text{O}\Phi\text{T}$ nomen imposuerunt, quod idem est, ac Mundi Dominus: alludit ad hoc Plutarchus lib: de Osiride & Iside, dum nomen Omphis (verius dices Ophta) explicat.

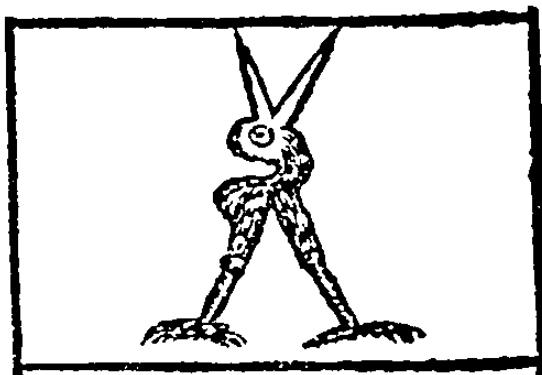
Plutarchus.

V I

Hæc litera Aegyptijs $\lambda\alpha\beta\alpha\alpha$ dicitur, & præcedenti opposita est; sicut enim præcedens processum inferiorum ad superiora, ita hæc superiorum ad inferiora processum indicat. Constat autem ex diuicatione pedum Ibis, ex qua Aegyptij primum Aegyptiaci cubiti, vti in Mechanica diximus, mensuram in arena progressu Ibis impressam, inuenerunt; quæ suo loco pulchrè ex Abenephio probauimus. Inuenitur autem passim hoc signum inter hieroglyphica, vt suo loco dicetur; respondetque hæc litera $\tau\omicron\text{p } \lambda\alpha\mu\beta\delta\alpha$ Græcorum & Coptitarum.

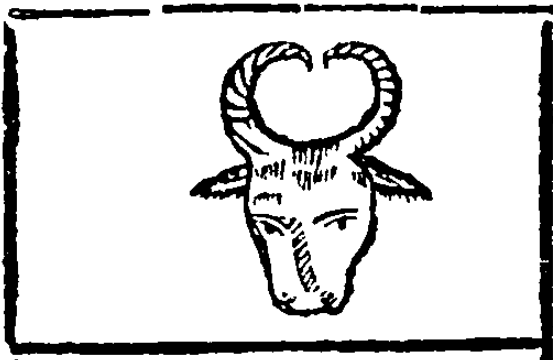
V I I

Ex binis præcedentibus literis nascitur composita litera decadica, siue verius decussis, quâ Aegyptij processum animæ Mundi $\alpha\gamma\omega\ \kappa\alpha\iota\ \kappa\acute{\epsilon}\theta\omega$ expresse-
runt; ex Ibis gestibus pariter inuenta; Ibis enim diuicatis pedibus consistens, & aperto rostro, & collo dorso innitente, dum aperto ore crepitat,
hanc

hanc figuram exprimit . Vide quæ de hoc numero hieroglyphico fusiùs differuimus in Arithmetica hieroglyphica . Respondet autem hæc litera χ Græcorum , aut Latinorum X.

V I I I

Bouis caput exprimit hic character, & Aegyptijs idem significat ac litera χ ; quamquam nonnulli quoque hanc literam pro ω vel α accipiant ; Aegyptiorum tamen sententiæ veriùs standum existimo , cùm ad caput Bouis cornutum litera χ propiùs accedat . Notat autem coniunctionem Solis & Lunæ, ita quidem, vt caput Bouis Solem, cornua verò Lunam significant . Verùm cùm de his passim toto hoc Opere dictum sit, ad loca propria Lectorem remittimus .

I X

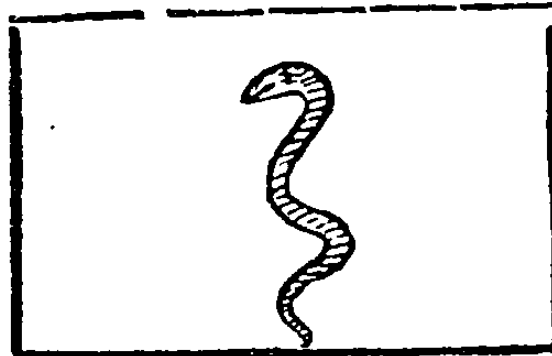
Hic character $\sigma\chi\epsilon\epsilon\alpha$ dicitur, id est, *Visio*, & respondet literæ Coptitarum σ , & $\pi\chi$ Σ Græcorum : ex capite Accipitris fuit inuentus ; qui cùm acutissimi visus sit, rectè literam hanc isti Numini, quod visu omnia Mundi receptacula penetraret, id est, Soli consecrarunt : Sol enim diffusionem radiorum omnia fouet, animat, conseruat, iuxta illud : $\eta\lambda\theta\delta\prime\pi\alpha\nu\tau\prime\epsilon\phi\omicron\rho\epsilon\alpha\varsigma$, $\eta\gamma\pi\alpha\nu\tau\prime\epsilon\pi\alpha\kappa\epsilon\upsilon\epsilon\varsigma$.

X

Character hic Ægyptiacè β $\Delta\epsilon\epsilon\chi\kappa$ dicitur, id est, *Fecunditas* ; est enim ex Arietis capite, quod Amun vocabant, deductus, qui cùm fecunditatis symbolū sit, rectè is capite Arietis cornibus in β literam tortis exhibetur . Vnde & colligo, hoc nomen β $\Delta\epsilon\epsilon\chi\kappa$ compositum esse, ex β videlicet & $\Delta\epsilon\epsilon\chi\kappa$ quasi diceret, B litera Ammonis . Verùm de hisce vide, quæ in proprio Hierogrammatismo Obelisci Pamphili fusiùs egimus .

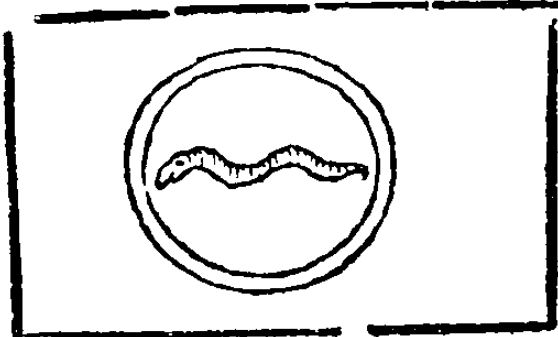
X I

Hic character Ægyptiacè $\zeta\epsilon\chi\tau\alpha$, id est, *Vita* dicitur ; nam vt in Hierogrammatismo Serpentis docuimus, fuit Ægyptijs Serpens symbolum vitæ ; vnde mirum non est, ex Serpentis tortuoso corpore

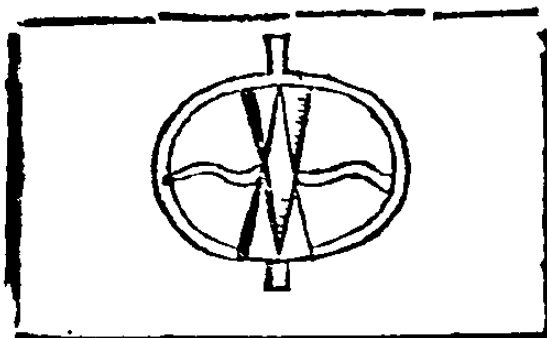
re hanc originem suam traxisse. Sed de hoc vide-
citatum locum.

X I I

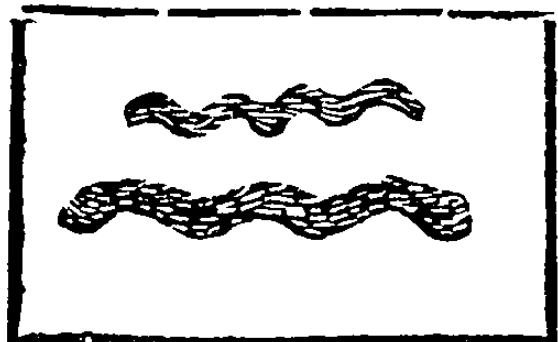
Hic character Ægyptijs $\Theta\alpha\tau\iota$ & id est, *Tauti* dicitur; & hieroglyphicè nihil aliud signi-
ficat, quam vitam Mundi, quam Serpens circulo in-
clusus notat; spectatur autem huiusmodi hierogly-
phicum passim in Obeliscis, cæterisque monumen-
tis Ægyptiacis, vti suo tempore ostendemus.

X I I I

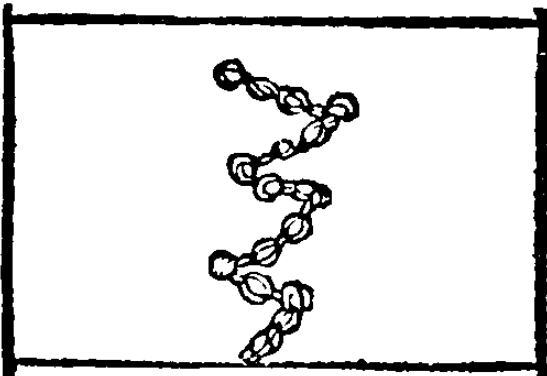
Ex præcedenti characterē natus est præsens cha-
racter; quem Ægyptij $\Phi\alpha\lambda\alpha$ & id est, *Amorem*
vocant, ostendit enim, omnia Mundi membra, per
vitam vniuersalem, amore connecti; vnde & Sphæ-
ra amoris indigitatur; de qua pluribus tū in Obe-
lisco Pamphilio, tū in Prodromo, alijsque huius
Operis locis egimus.

X I V

Hic character Ægyptijs $\alpha\epsilon\omega\iota$ & id est, *Aqua*
dicitur, quia fluxum aquæ exprimit, atque adeo
 $\kappa\upsilon\epsilon\iota\omicron\lambda\omicron\sigma\iota\kappa\acute{\omicron}\nu\ \tau\acute{\epsilon}\ \upsilon\delta\alpha\tau\omicron\ \sigma\acute{\upsilon}\mu\beta\omicron\lambda\omicron\nu$ est, respondetque M Cop-
titarum, Græcorum, Latinorumque; quo inter
hieroglyphica nihil occurrit frequentius.

X V

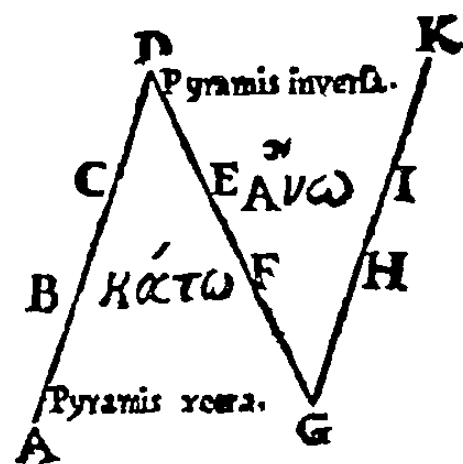

Hic character Ægyptijs $\xi\alpha\eta\tau\iota$ & id est, *Catena*
dicitur, eò quòd catenam circulis connexam
exprimat, & est $\kappa\upsilon\epsilon\iota\omicron\lambda\omicron\sigma\iota\kappa\acute{\omicron}\nu\ \delta\ \sigma\acute{\epsilon}\iota\sigma\iota\varsigma\ \tau\eta\varsigma\ \Theta\epsilon\acute{\omega}\nu\ \sigma\acute{\upsilon}\mu\beta\omicron\lambda\omicron\nu$, vti
Psellus in Zoroastreæ Philosophiæ expositione do-
cet, & respondet Græcorum ξ . Psellus.

X V I

Hæc litera idem est ac re-
rum elementarium processus
 $\alpha\upsilon\omega$ ἢ $\kappa\acute{\alpha}\delta\omega$, quam figuram, cū
folio 387 Obel. Pamph. am-
plè exposuerimus, superuaca-
neum esse ratus sum, ijs hīc diu-
tius immorari.

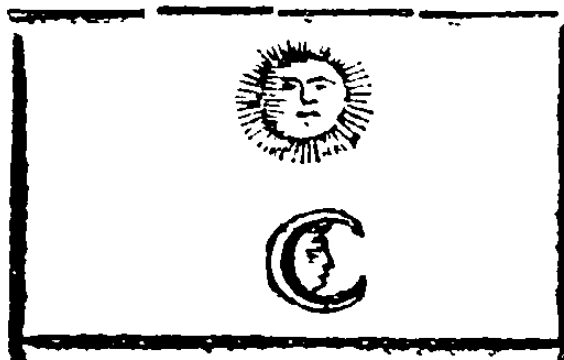

X V I I

κυριολογικὸν τὸ ἄρπαξ $\oplus$ σύμβολον est, ideo & harpagonis figura descripta fuit, quo Osiridis corpus à Typhone in fluentia Nili coniectum, ab Isi extractum fuit, frequentissimumque est inter hieroglyphica, & ρ Coptum, Græcumque exprimit. Quare hæc de eo pauca sufficiant,

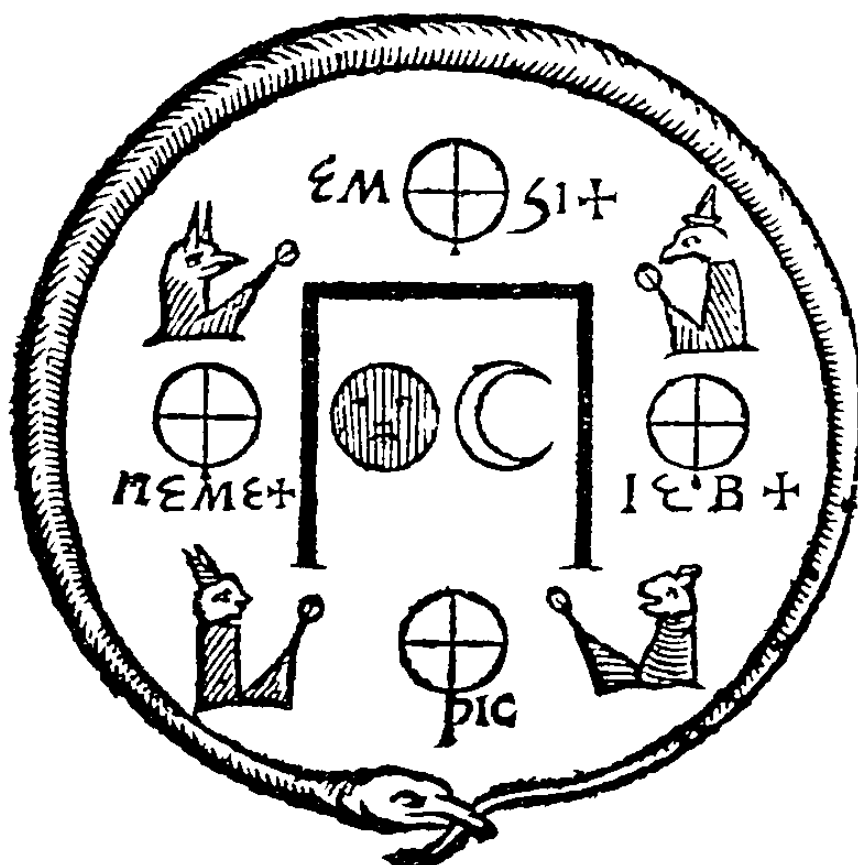
X V I I I

Hæ duæ literæ κυριολογικὰ, τὸ Ἡλίου, καὶ τὸ σελήνης σύμβολα, quid repræsentent, ex ipsorum figuris cognoscitur, nimirum Solem & Lunam, & eadem sunt, ac $\odot$ & $\odot$ Copticæ literæ. Videntur hæ literæ in peruetusto fragmento ab immortalis memoriæ Viro Nicolao Perciscio transmissio, quod hîc apponam; ubi vides quatuor statuas Serpente in circulum contorto inclusas, cum characteribus $\oplus$, & figura

in medio $\overline{\odot\odot}$, quæ tametsi in Supplemento Prodromi, & Obelisco Pamphilio exposuerimus, ea tamen hoc loco veluti proprio vberius exponenda duximus,

Figura hieroglyphica à Perciscio missa.

Constat Ægyptios sua Deorum nomina passim duobus descripsisse nominibus Copticis, $\Phi\Upsilon$ & $\pi\omega\varsigma$ quorum illud Deum hoc Dominum explicamus. Prius $\Phi\Upsilon$ monogrammaticè $\oplus$ sic expressum habetur in Schemate,

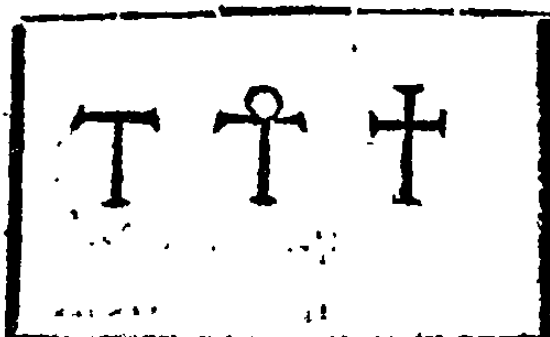
quatuor Mundi plagis oppositum. Inscriptiones verò seu nomina dicto characteri monogrammatico apposita, exhibent quatuor Mundi plagarum Nomina, $\pi\epsilon\epsilon\zeta\iota\tau\Phi\Upsilon$ *Nembi phta*, $\Phi\rho\eta\epsilon\Phi\Upsilon$ *Phru phta*, $\pi\epsilon\Phi\Upsilon$ *Nie phta*,

& $\pi\epsilon\epsilon\epsilon\pi\Phi\Upsilon$ *Nemen phta*, id est, Genius Septentrionis, Genius Austri, Genius Orientis, Genius Occidentis. Media verò figura $\overline{\odot\odot}$ idem significat ac Coptum vocabulum $\pi\omega\varsigma$ id est, Dominus; symbolicè verò per π domum hanc mundanam, per $\odot$ Solem, per $\odot$ Lunam, teste Clemente Alexandrino l. 6. Stromatum indicant; Serpente verò annum cyclum, teste Horo signant; quibus argutè quidem innuunt, Dominos huius mundanæ do-

Clemente
Alex:
Strom.

domus esse Solem & Lunam in medio constitutos, ut omnes Mundi partes ab hisce benignè influentibus participarent; vnde & inferiùs apertum est, ad significandum, influxum & emanationem à superioribus in inferiora fieri, non contrà. Quòd itaque Mundi anima, & Vniuersi Spiritus in hac mundana domo influit, id per asseclas eius Genios quatuor Mundi plagarum Præsides, aptè disponitur, ac singulis pro recta proportionè distribuitur; quod denique dispositum aptèque distributum est, id Mundi Domini Sol & Luna ad omnigenam rerum generationem perducunt.

X I X.

Litera id est, Thoth seu Mercurij dicitur, & T Hebræorum, Græcorumque T exactè respondet, de quo integro tractatu vide Obeliscum Pamphilium; ut proinde superfluum sit de eodem fusiùs hìc agere.

Atque hæ sunt 22 literæ, quarum in conscribendis, consignandisque rebus ad commune hominum commercium pertinentibus vsus erat, quæ & simul hieroglyphicis inscriptionibus seruiebant. Ex quibus manifestè patet, literas has, utpote quæ mysteriosâ quâdam structurâ constabant, hieroglyphicorum quoque vsûm habuisse, atque ijsdem nomina integra, concinnata hieroglyphicis inscriptionibus inseruisse, quæ uti in Obelisco Pamphilio sol. 147 vbertim probata sunt, & insequentibus interpretationibus suo loco & tempore demonstraturi sumus, sic eadem hoc loco iterare superuacaneum duximus.

Literæ Ægyptiorum inscriuebant etiam hieroglyphicis inscriptionibus.

DIATRIBE III. PRAELVSORIA.

Quòd literæ Aegyptiacæ à Cadmo primùm in Græciam traductæ, & de linguæ Coptæ antiquitate.

M Agnâ sanè inter Authores de literis Græcis, vnde originem suam habuerint, controuersia est; alij enim Cecropi, quidam Inacho, nonnulli Palomedæ eandem inuentionem adscribunt. Nos, ut paucis eam expediamus, asserimus, omnem tùm literarum, tùm scientiarum notitiam, primùm ex Ægypto in Græciam introductam. Et literas quidem alias esse non potuisse aio, quàm mysticas illas, quas paulò antè adduximus;

Græcarum literarum & scientiarum origo ex Ægypto.

Herodotus.
Cadmus ex
Agypto lite-
ras traduxit
in Græciam.

Cadmus Græ-
carum litera-
rum inventor

Clemens.

Herodotus.
Cadmus &
Phoenix Ae-
gyptij.

Philo.

Cecrops
Aegyptius.

Pausanias.

mus; quæ quidem ad quemlibet animi conceptum scripto exprimen-
dum sufficiunt; tametsi Græci temporum successu semper alias & alias,
vti ex Alphabeto illorum patet, adiecerint. Atque has literas vsui com-
muni accommodatas, neglectis animalium figuris, per Cadmum ad Græ-
cos primùm translatas, ex Herodoto in Terpsichore & alibi patet; quæ
& ideo Cadmæa grammata, vel vt Herodoti verbis vtar, Φοινικὰ τὰ Κάδμου
ῥαῖματα dicuntur. Vnde & consensus ille, vetustissimus totius Græciæ sa-
tis conuincit, literas à Cadmo Græcos accepisse; neque causa est, cur
rem tam manifestam aut negemus, aut Zetzæ neganti assentiamur; qui
duplici argumento probare nititur, Græcos ante Cadmum literas ha-
buisse. Prius est, quod Oraculum redditum fuerit Cadmo: Φεῖξο δ' ἢ μὴ-
δ' οὐδ' αἰσούσῃ ἐκείνῃ Κάδμῳ. Alterum argumentum; quòd Bellerophon an-
tiquior Cadmo scriptas tabellas de sua cæde attulit. Vtrumque argu-
mentum futile est, & à Poëtis vtrumque fictum. Quare Cadmæa literæ
vocatæ, si Cadmo Authori acceptæ non referuntur? Et si Cadmus Au-
thor est, aut saltem primus doctor & index earum in Græcia, quomodo
ante Cadmum literas habuere Græci, cùm vetustiores nusquam, quàm
Κάδμεια ῥαῖματα vocentur? Quibus omnibus subscribit Clemens Ale-
xandrinus lib. 1. Stromatum: Κάδμῳ δὲ Φοινικῆς ἔστιν, ὃν τῶν ῥαμμάτων Ἑλλήνων
ἀρχῆς, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος. Vnde etiam Herodotus scribit, literas fuisse vocatas
Phœnicias: fuisse autem Cadmum & Phœnicem Ægyptios, S. Hierony-
mus testatur, eos temporibus Iosue floruisse, & Cadmum vnà cum fratre
Phœnice Thebis Ægyptiorum, vnde oriundi erant, in Syriam profectum
fuisse; vt verisimile sit, tempore Othonielis è Phœnicia in Græciam ve-
nisse, atque ibi in memoriam Thebarum Ægyptiarum, Thebas Bæotias
condidisse, relicta fratri Phœnici Phœnicia, à quo & nomen obtinuit.
Ægyptij autem Viri literas alias, quàm quas à puero in Ægypto didice-
rant, tradere non potuere. Cadmum igitur fuisse primum illum, qui
Græcos literis Ægyptijs perfecte imbuit, nulli dubium esse debet. Fui-
se autem in Græcia ante Cadmum semen quoddam seu rudimentum ali-
quod harum literarum, fuisseq; iam tunc in Græcia doctissimos Viros, ex
Philone patet, qui refert in vita Moyſis, ex Græcia ad eius instructionem
doctissimos quosuis magnis promissis vocatos fuisse. Vel itaque proprias
tunc temporis habuere literas, siue à Cecrope primo Atheniensium Re-
ge ex Ægypto illatas, siue ante eum ab Inacho introductas, vnde fabulam
postea emerſisse (literas Græcos habuisse ante Cadmum) verisi-
mile est; siquidem Cecrops & ipse Ægyptius, Cadmo ferè vno seculo an-
tiquior, & Moyſi, teste Eusebio, synchronus, ideo, Tetza teste, Διφυῆς di-
ctus fuit, quòd Græcam & Ægyptiacam linguam ex æquo calleret. Hunc
etiam βελαξείαν ex Ægypto in Græciam vnà cum alijs cœremonijs transu-
lisse, Author est Pausanias; de quo & Tetzes ita canit.

Πεῖξτ' ἀπαίων Ἀττικῆς ὁ Κεκρόψ Βασιλεύς
Ὁ πρῶτος, ὁ καλὸς μὲν καὶ Διφυῆς ἱερώς
Ὡς ἐπὶ μέλει δ' αὖτ' ὅν δ' ὅς ποτ' ἐμῇ εἶχεν
Ὡς Ἑλλάδι ἐμπεύς, καὶ Αἰγυπτίας γλώσσης.

Primus omnium Atticæ Cecrops Rex, & primus, qui vocatur Διφύης, eò quòd magnitudinem virorum duorum in longum haberet, & quòd Græcæ & Ægyptiacæ linguae peritus esset.

Literas igitur Græcas ab Ægyptijs primùm profectas, ex dictis patet. Vtrum autem lingua Græca quoque ab Ægyptiaca processerit, meritò quispiam dubitare posset. Affirmatiuam in Prodromo Copto capite quarto asseruimus; Verùm quotidianâ experientiâ instructior tandem comperi, linguam Ægyptiacam ex matribus vnâ *ἁπλοῦν* cum nulla alia affinitatem, quantum quidem ex idiotismo, coniugatione, & inclinatione nominum colligere licuit, habere: neque nos mouere debent vocabula *ἑλλωσιμὸν* redolentia, vocesque Græcanicæ passim in Lexico occurrentes. Siquidem huiusmodi vocum cum Copticis vocabulis commistionem, primùm Alexandrī Magni & reliquorum ex Ptolomaica stirpe prodeuntium Regum, Ægypto potiuntium temporibus, ex frequenti, quod ipsis cum Græcis vtrò citròque commeantibus, trecentorum & amplius annorum spacio intercedebat, commercio contigisse, alibi fuscè docemus, & Copticæ circa id à me consulti id ipsum affirmant. Non itaque verba mea in Prodromo Copto hoc sensu intelligi velim, quasi asseuerem, Græcam linguam ad Ægyptiacam eâ se ratione habere, vt Chaldæa v.g. lingua ad Hebræam, aut Italica ad Latinam, sicuti quidam opinati sunt; quarum hanc Latinæ, illam Hebræicæ linguæ filiam esse, nemo nisi dictarum linguarum imperitus inficiabitur: non enim sentio Græcam ab Ægyptia originem suam immediatè traxisse; multò minùs Græcam linguam Ægyptiam corruptam dicendam arbitror. Sed totam similitudinem vtriusque ad inuicem ex vocum commistione, vt dixi, contigisse is nouerit, qui vnâ cum altera *ἀκρίβειαν* contulerit: Possunt enim aliquæ linguæ ijsdem vocibus alteri linguæ vsitatis vti, etiam si ipsæ quoad substantiam toto, vt aiunt, cœlo discrepent: ita Germanica multas voces Latinas, Italicas, Gallicas interferit; Latina quoque Græca vocabula libens suscipit, cum tamen vtraque diuersissima sit ab ijs linguis, à quibus mutuatur; quæ fuscè alibi tractata reperiēs. Quin & lingua Copta non Græcis tantum vocabulis, sed & Latinis, Arabicis, Hebraicis, Samaritanisque, ex vicinarum, vt reor, nationum consortio vtitur. Verùm cum hoc linguæ Coptæ Argumentum peculiari Opere, quod Linguam Coptam restitutam vocamus, pertractauerimus, ad illud Lectorem remittimus, ex quibus facile sagax Lector cognoscet, quæ vocabula Græcæ, quæ originis Ægyptiacæ sint.

Vtrum lingua Ægyptiaca à Græca processerit, num contra.

Verùm hoc loco omittere non possum, quin ea interseram, quæ summus Vir Petrus à Valle, & amicus, dum viueret, singularis in 11. Epist. Itinerarij sui de lingua Coptica asserit; congrua sanè ijs quæ iam in præcedentibus docuimus. Verba eius Italica sunt sequentia. *Poiche siamo in questo proposito di lingue, voglio dire a V. S. un'altra curiosità delle mie Mummie, che l'accennai di sopra, quando promisi di parlare delle lettere Egittie. Hà dunque da sapere, che qui in Egitto, frà quei Christiani, che hò nominati altre volte Copti, hò trouato vna lingua particolare, con vna scrittura, i caratteri della,*

Petrus à Valle.

quale, tanto di forma, quanto di nome, sono tutti Greci (benché alterati un poco nella pronuntia) eccetto di otto, che ne hanno di più de' Greci, di pronuntia, e figura differenti: frà i quali ancora, volendo io per curiosità hauerne un poco di cognitione, ci hò trouato qualche corrispondenza con le cose Greche, e di tali particolari, de' quali ne anche da' Greci poteua saper la ragione. Verbi gratia: Scrue questa lingua Costi i suoi numeri arithmetici con le lettere dell' Alfabeto, come fa a punto la Greca: ma i Greci, non hanendo tante lettere, che bastino ad esprimere tutti i numeri, V. S. sà, che suppliscono con altre figure, e particolarmente il 6. lo segnano con un ϵ . Sigmatau. Però io dico, se le lettere non bastano, che si trouino da i Greci altre figure, v'è bene: ma perche mettere così presto il ϵ al numero di sei, e non seguitare l'ordine delle lettere, fin che ce ne sono, essendoci tempo di supplire a quelle, che mancano, nel fine? Di questo, non trouo Greco, che mi sappia dar la ragione: ma sì ben l'hò trouata nella scrittura de' Costi: perche l' Alfabeto loro hà una lettera al sesto luogo, che i Greci non l'hanno; la figura della quale è a punto un ϵ , però essi la chiamano So, e la pronuntiano come S, ma dal Sigma in qualche cosa differente: e così giustamente questa figura viene ad occupare il sesto luogo frà i numeri dell' arithmetica. De hilce fusè tractatum vide in Prodro-mo Copto. Di più la figura che li Greci mettono per 90. non è molto dissimile dalla lettera, che vi mettono i Costi. In somma, da questi, e da altri inditij, raccolgo, che senza dubbio, ò la scrittura Costi dalla Greca, ò la Greca dalla Costi hà origine, benché le lingue siano frà di loro affatto diuersissime. Che i Greci habbiano dato la scrittura a i Costi, nè dà inditio il loro nome moderno, che è Greco, e secondo alcuni non vuol dire altro che Tagliato; e dicono che fossero così chiamati, perche questi Christiani che sequitarno già l'heresie d' Eutiche e di Dioscoro, prima del battesimo vsauano di circoncidarsi; da che pigliarono anche nome di Christiani della Cintura, cioè dalla cintura in sù, perche da quella in giù, per la circumcissione, pareuano più tosto Ebrei. Di più sappiamo, che Alessandro edificò Alessandria, e lasciò colonie in Egitto, che poterono insegnare a i popoli la scrittura loro, & anche in parte la lingua; già che nella Costi si troua par ben spesso alcun vocabolo Greco, ma pronuntiato all' antica, co' i distonghi stessi, con la H per sono di E, e con simili circostanze, che da i Greci moderni, per mille inditij, conosciamo essere state mutate. Ma in contrario poi vedo, che i Costi ne i loro libri si chiamano Egittij, come accennai nel principio; e che forse il nome di Costo, ò per ingoranza è corrotto, ouero per burlargli come Circoncisi, è stato dato loro da i Greci moderni, cauato dalla somiglianza delle voci; perche la parola Costo, che in Greco può significar Tagliato, si assomiglia un poco al nome $\kappa\upsilon\pi\tau\iota\omicron\varsigma$ Guplios, cioè Egittio, co' l quale essi in lingua loro si chiamano; e più anche a Cubti, che è la voce significatrice pur di Egittio, con cui son chiamati dagli Arabi. La qual parola Cubti, potrebbe anche essere, che dagli Arabi per auuentura fosse stata dedotta dal nome della Città Coptos, che in Egitto, cioè nella Thebaide, era un tempo principale, e commune di Egittij, e di Arabi, secondo Strabone. Che, se ben mi par duro, che a tutti li Egittij quella Città, la quale non si sà che fosse mai la reggia de tutto'l paese, hauesse potuto dare il nome, quantunque lo desse ad una sola Prouincia, di cui era capo, che a detto di Tolomeo da essaprendeu il nome di Coptites nomos; tuttauia non sarebbe impossibile, che

Strabo.

Ptolomeus.

che gli Arabi, che tanto l'hauuano in pratica, applicando idiotescamente, come spesso si suol fare, il nome di una parte al tutto, con quello, che era proprio de i soli cittadini di Coptos, città nell'Egitto a loro più delle altre nota, haueffero in lor lingua tutti li Egittij vsato di chiamare: e che questo vso poi anche dentro all'Egitto si sia fatto familiare, dopo che di quello gli Arabi s'impatronirono; la lingua de' quali hoggi comunemente da tutti vi si parla; perche questa Costa, ò Egittia, fra di loro stessi è perduta; e solo hanno in essa alcuni libri sacri, dicendo ancora la Messa in quella lingua: ma perche poco, ò nulla l'intendono, sono tutti i libri tradotti in Arabo, e l'Euangelio, con l'Epistola, che è necessario d'intendersi, lo leggono due volte, in Costo, & in Arabo, come il Papa, che nelle Messe solenni lo fa leggere in Greco, & in Latino. E questa perdita della lingua Costa è annenuta, perche li Arabi, quando si fecero padroni dell'Egitto, la proibirono affatto, che nè anche si parlasse, per introdur la loro, come apunto è seguito; Vide Prodrum Copticum verbis Petri a Valle in omnibus subicribentem. Essendo dunque i Costi Egittij, dobbiamo creder, che siano molto antichi; e si sa, che i popoli dell'Egitto sono assai più antichi di quelli della Grecia; la quale antichità di ragione douerebbe seguitare anche la scrittura: e non è inuerisimile, che i Greci dagli Egittij l'habbiano hanta; poiche Cadmo, che ne fu a i Greci primo inuentore, la portò dalla Fenicia, che non è dall'Egitto molto lontana, doue allhora per auuentura i medesimi caratteri, che in Egitto, poteuano vsarsi: anzi senza dubbio è da creder, che si vsassero, già che Diodoro Siculo chiaramente afferma, che Cadmo haueua origine da Thebe di Egitto; e si vede, che per questo alla città che in Grecia ei fabricò, pur Thebe mise nome. E che gli Egittij in quei tempi haueffero lettere, dobbiamo crederlo, poiche si sa che furono sempre huomini dotti. Mi conferma in questa opinione dell'antichità della scrittura Costa la ragione, che hò detta del ς incognita a i Greci, e la pronuntia de' distonghi, e della lettera H, e dell'Y, che tutte mostrano antichità grande, e maggiore almeno di quella del nome Costo, che senza dubbio è moderno. In somma, c'è da dire; e la questione è curiosa. Quod verò antiquitatem huius linguæ maxime comprobant, sunt nonnullæ voces Aegyptiæ, quæ subinde inter hieroglyphica occurrunt; de quibus vide Prodrum & Supplementum eius, Obeliscum quoque Pamphilium. Et confirmat nostram sententiam Petrus à Valle in citata epistola his verbis. Ma soprattutto le mie Mumie danno una gran botta, alla seconda opinione fauoreuole; cioè, che la scrittura de' Costi sia antichissima, e forse più della Greca; perche in una delle due Mumie, che presi intiere, trà gli altri ornamenti e pitture, come già raccontai, ci hò trouato anche lettere Coste $\epsilon\tau\tau\chi\varsigma$ che io le conobbi subito; e son quelle lettere Egittie, che dissi, del nome proprio, conforme io stimo; e questo me la fece tanto più piacere. E la mia Mumia è antichissima senza dubbio, e fin di quei tempi che in Egitto si vsauano i hieroglifici: il che si proua, non solo dagl'idoletti dipinti, e dalla memoria, che c'è nelle historie di questo modo di sepellire; ma dall'hauer io stesso nel pozzo medesimo, donde è stata cauata la Mumia, trouato e preso con le mie mani quella testa di tela incollata, sopra la cui fronte vi sono molti caratteri hieroglifici, e quel cassone di legno di un altro corpo, che, come dissi di sopra, di hieroglifici è pur tutto intagliato; e se stauano tutte queste cose in un pozzo, senza dubbio erano del medesimo tempo. Cosa, che proua non solo l'antichità della scrittura Costa; ma

Diodorus
Siculus.

vn'al.

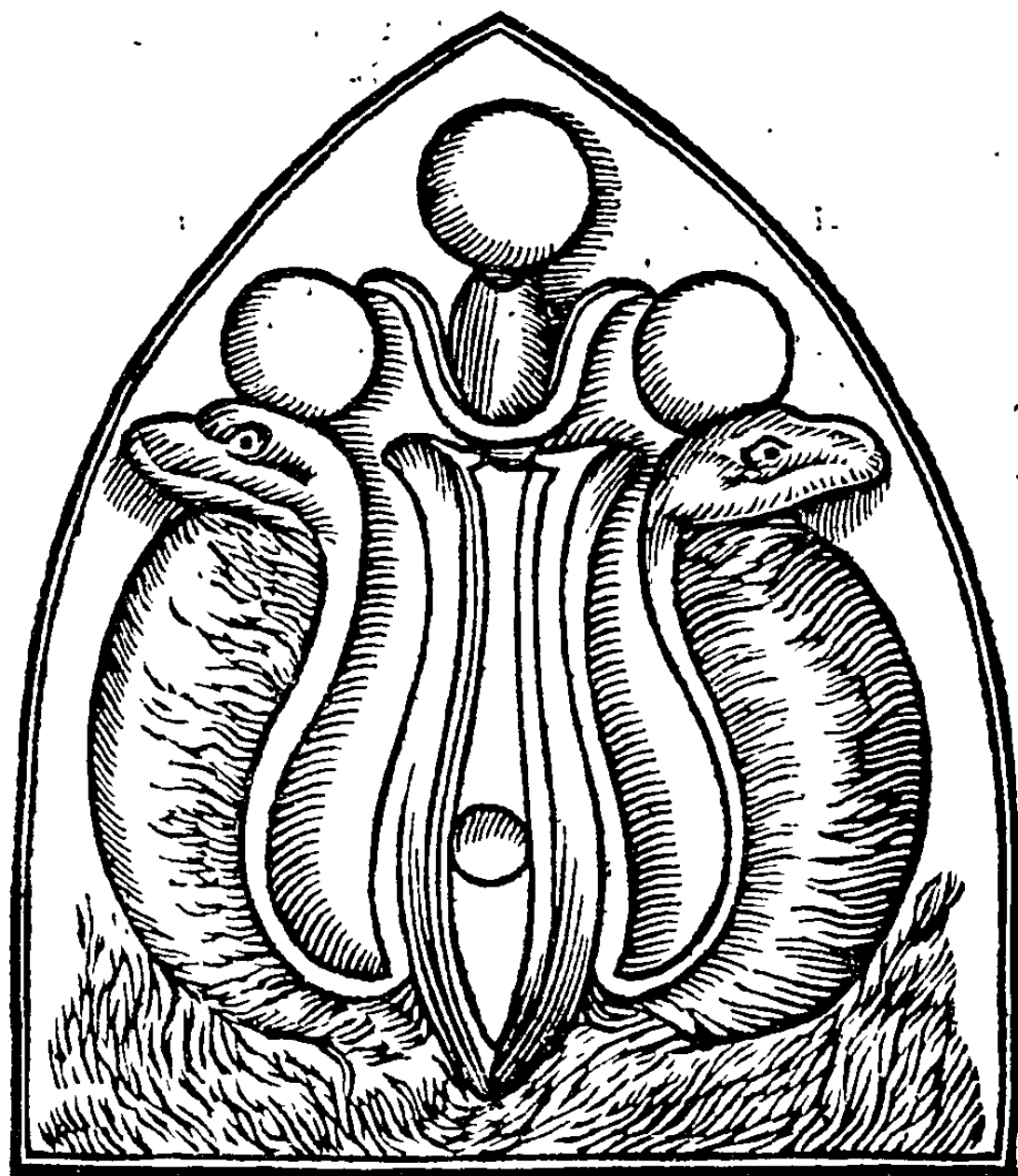
Diodorus
Siculus.
Herodotus.
Herodotus.

vn'altro particolare ancora, non men bello: cioè, che i hieroglifici in quei tempi non fossero altrimenti lettere comuni degli Egittij, come forse alcuni hanno pensato; ma che fosse vn'altro modo recondito da esprimere i concetti occultamente, quasi come le nostre Imprese; ouero, se pur'erano lettere (come io credo) che fossero caratteri sacri, non adoperati comunemente in tutte le cose; conforme Diodoro Siculo, e molto prima di lui Herodoto ci ha lasciato scritto, che gli Egittij haueuano due sorti di lettere, sacre, e profane; e che la popolare, e comune lettera, Egittia di quel tempo fosse questa Costa, della quale io parlo. Che se ben Herodoto nell'istesso luogo dice, che gli Egittij al contrario de' Greci scriueuano dalla destra alla sinistra, il che nella scrittura de' Costi non auuiene; può esser nondimeno, che egli ciò intenda della scrittura sacra de' hieroglifici, non ispecificando d'intenderle amendue: e l'ordine de' hieroglifici nello scriuersi, come senza dubbio dee cominciare dall'alto in giù, così forse, doue sono più linee di essi, o vna linea sola per traverso, dee proceder dalla destra alla sinistra, come Herodoto dice, e come intendo, che auuiene ancora de' caratteri de' Cinesi. Però, sia come si voglia, di questa scrittura Egittia de' Costi, io ne tengo già appresso di me alcuni pochi libri, cioè il Salterio intero di Dauid, l'Euangelio intero di San Giouanni, & alcuni altri, che tornando in Italia con la gratia di Dio, potrò mostargli, e leggerli a chi ne fosse curioso, e tenergli almeno per ornamento della mia libreria. Ma trà gli altri vno, che ne hò, e che stimai gran fortuna di trouarlo, il quale contiene di quattro Autori, che scriuono in Arabico (breuemente in vero, ma forse a sufficienza, trà tutti insieme) la Grammatica di questa lingua Egittia; e di più due Vocabolarj con circa a sei mila voci Egittie, le più importanti, interpretati pur fedelmente da tempo antico in Arabico. Se in Roma, ò altroue, doue della lingua Arabica comincia pur ad esserui qualche intelligenza, vi trouasse mai ch'io'l mezo di essa potesse questo mio libro in Latino interpretarce; e, come io non manche ò di usarne diligenza, potessimo per mezo delle stampe propagarlo, e comunicarlo in tutto'l Mondo ai Letterati; spererei che in tal modo anche questa perduta e morta lingua Egittia de' Costi si potesse al Mondo risuscitare, con notabil beneficio e delle belle lettere per la sua antichità, & anco della Chiesa, per esser le poche reliquie, che di questi Egittij hoggi restano, Christiani antichissimi, e di tempo molto antico dalla Chiesa Romana separati. Quicquid hoc loco desiderat Petrus à Valle, id in Thesaurò linguæ Aegyptiacæ, quam & linguam Aegyptiacam restitutam vocamus, ex ipsius dicti Petri Archetypo, quod in hunc finem mihi concesserat, vti in Præfatione dicti Thesauri patet, præstitimus. E, come hanno tutta la Sacra Scrittura in questa lor lingua, e molte altre cose ancora, che alla religione appartengono; tutto quello, che frà di loro si trouerà conformarsi con noi, sarà di grande argomento contro gli Heretici moderni dell'Europa, che in tante cose da noi discordano, nelle quali tuttauia i Christiani oltremarini, e separati da noi per tanti secoli, si vedono ad ogni modo con noi conuenire. Hà inteso V. S. in diuersi propositi lunghissime digressioni, che con altri, che con lei, non le haurei fatte giammai; perche discorsi simili alli orecchie di certi poco intendenti, paiono; & io lo sò, mere pedanterie; & al gusto degli altri bisogna in questo Mondo accommodarsi, almeno in apparenza. Hæc Petrus à Valle. Restat tantùm hoc loco enodandum.

Vtrum

Utrum hieroglyphica lectionem quandam ut in alijs scripturis conficiant, & quomodo lectio instituenda.

CUm hieroglyphica symbolicos & mysticos conceptus per signa quædam summâ ingenij felicitate inuenta explicent, illa certè nequaquam syllabis, vocibus, periodis constare possunt, uti iam sæpe sæpius probauimus contra eos, qui nescio quibus argumentis persuasi, sub hieroglyphicis historias & laudes Regum contineri simplicius credunt. Nam ut rectè Iamblichus, cum Ægyptij mysteria occulta symbolis inferant manifestis, in ijs interpretandis dimitte voces, accipe sensus. Sed hoc ita se habere, iam aliquot exemplis enodandum duxi. Sequens figura

tutulus est, & partim Deorum capitibus imponitur, partim seorsim occultam suam significationem habet. Nam hanc figurâ Isiaci templi Romæ coronidem insignitam fuisse reperio, ex innumeris saxis, quibus hæc figura insculpta cernitur, & duo adhuc in meo spectantur Museo; separati quoque sæpe sæpius huiusmodi tutuli spectantur in minutiorum characterum limbo Tabulæ Isiacæ, ut suo tempore videbitur. Figura constat ex flamma, binis aspidibus sphæras in capite gestantibus, & fasciculo gramineo cum flore & fructu, quibus globus imponitur. Hic character hieroglyphicus est, non literâ, non syllabam, aut vocem, sed integrum idealem sensum animo oggerens; & ille est, qui sequitur. [Deorum naturæ æterna & immortalis vitam, ignem, calorem, motum, rerum vbertatem omnibus ritè eos colentibus tribuens.] Erat autem non tantum dictarum rerum significatium, sed & insuper adiunctam habebat efficaciam, quo
posito

posito mox per occultam symbolorum rationem Dijs mirificè acceptam; id se, quod significabant symbola, obtenturos credebant; significabat præterea non operationes tantum, quas in Mundo Archetypo, sed & quas in Sidereo & Elementari efficiebat. Tutulus enim se solo Mundi Archetypi rationes indicat; Accipitri impositus, Siderei Mundi virtutes; Isi verò impositus, aut Nephti, aut Elementaribus Genijs, Elementares indicabat operationes; & sic sentiendum est de omnibus alijs hieroglyphicis, ut in serie huius Operis exponetur. Hinc ea hieroglyphicorum natura est, ut deorsum, sursum, dextrorsum, sinistrorsum, & quocunque tandem situ ponantur, sensum suum integrum & perfectum sortiantur, pro diversorum subiectorum quibus incidebantur conditione; quemadmodum de simplicibus characteribus supra retulimus. Nam in Obeliscis ut plurimum perpendiculari situ in columnis suis exhibebantur; in tabulis verò marmoreis, planum situm & Horizonti parallelum obtinebant; in statuis verò mistum ex omnibus, perpendicularem, horizontalem, declivem, sparsum interruptumque ordinem servabant literæ; quod & in Tabula quoque Bembina videre est, uti suo loco dicetur.

Quod cum dico, nemo sibi persuadeat velim, characteres ideo temerè & sine ratione positos: minimè; erat enim summa symbolicorum huiusmodi characterum connexio, & mirifica dispositio, quæ semper unus conceptus alterum excipiebat. Verùm cum ea sufficienter, nisi ipsa praxi, explicari non possint, Lector curiosus hæc omnia luculentius in secutura mox hieroglyphicorum monumentorum interpretatione intuebitur, & quæ dixi, vera esse ipso experimento doctus comperiet.

DIATRIBE IV.

Hierogrammatismorum reliquorum quæ in Obelisco Pamphilio expositi non fuerunt, Interpretatio.

Hierogrammatismi in Obel. Pamph. omitti expleantur.

CUm in Obelisco Pamphilio plerosque Hierogrammatismos hieroglyphicos amplè & copiosè exposuerimus, nonnullos tamen omiserimus; hic opportunè inferendos existimaui, nè quicquam, quod ad hieroglyphicum negotium pertinet, omisisse videremur. Et quod quidem ad sacrorum animalium quadrupedum hierogrammata spectat, omnia exhibita esse ibidem noverit Lector; quare ad avium quarundam, insectorum, plantarum, instrumentorum describendos Schematismos, calamus conuertamus.

CAPVT I.

Meleagris, & Anseris Hierogrammatismus.

Quid propriè Meleagris sit, varij variè exposuerunt; alij Meleagrim Pauonem dixerunt; nonnulli Gallum Indicum; alij Pharaonicam Gallinā; alij Stymphalides aues; Penelopes alij dixerunt. Certè quid Meleagris propriè sit, figura hieroglyphica huius auis, inter hieroglyphica frequentissima, satis ostendit: Est enim nihil aliud, quàm volucris illa, quam vulgò gallinam Pharaonis appellant; cuius totum corpus coloris cerulei innumeris, ijsq; nigris conspersum maculis veluti quibusdam figuræ elegantissimæ & pulcherrimæ componitur, capite osseo, nescio quid triangulare mentiente, dorso in gibbum aliquantulum protuberante, collo longiusculo, & cauda exili; cuiusmodi hîc Romæ in viridarijs Principum spectantur, & non infrequenter in tabula Bembina, ut suo tempore videbitur. Has Isidi sacras testatur Pausanias in Phocicis. Nam Isidi Tithoreæ binæ quotannis nundinæ celebrabantur, Vere nempe, & Autumno; tertio verò ante vtrasque die, quibus eius penetralia introire fas erat, incolæ Tithorenses se arcano quodam ritu lustrabant, & eorum quæ proiecta erant superioribus nundinis extorum reliquias, in eundem semper locum deportatas defodiebant, atq; iste eis solennis dici ritus erat; postero verò die institores tabernas sibi ex arundine & fortuita quapiam materia erigebant; tertio postremum die, qui ad eas nundinas venerant, supellectilem, & quoduis pecudum genus, vestem quoque, & argentum vendebant; pomeridianis verò horis ad sacra animum adiciebant, lautioresque, hoc est, ditiores, boues & capras, quorum tenuiores familiaris esset, Anseres & Meleagrides aues Dex immolabant. Dicuntur Meleagrides, ob Meleagrum interfectum, ad cuius sepulchrum, sorores eius plangebant; aiuntque Dianam eas in Meleagrides conuertisse; de quibus vide Mythologos, & Ouid. l. 8. met. Atque hæc quidem Græcorum de Meleagris auib; sententia est; Ægyptij verò multò aliâ ratione de Meleagride Gallina philosophabantur. Cum enim viderent, totum huius volucris corpus ineffabili quâdam symmetriâ constitutum, stellulisque toto corpore veluti in firmamento quodam distributis concinnatum; in eam venêre opinionem, Animam Mundi, quam ipsi Pantamorphum naturæ Genium appellabant, in huius sibi volucris corpore sedem constituisse, perque idipsum hominibus sagacibus auem se aperire, circa eas res, quas tantâ maiestate, ordine, dispositione, & varietate fulgere intuerentur, putabât. Hinc Pantamorphæ naturæ Genio, seu fundo paterno hanc auem veluti aptissimum symbolum attribuebant. Triquetrum caput habet, ad indicandum tres triades, quibus fundum paternum constituebatur; corpus ceruleum habet gibbosum, seu in formam arcus effectum, quo firmamenti arcuatam & ceruleam superficiem notabant, non secus ac huius volucris corpus ceruleum, innumeris stellis exornatam. In Tabula Bembina capiti Pantamorphæ naturæ imponitur, cuius significatio

Meleagris
quid.Pausanias.
Meleagris Isidi
sacra.Meleagrides
vnde dictæ.

Ovidius.

Meleagrides
ex Ægyptiorum
sententia
quales.Meleagris
caput trique-
trum.

Abenephium. suo tempore exponetur. Sæpe quoque contracto collo veluti dormire videtur. Sed audiamus Abenephium :

الدجاجة فرعون هي علامة الفلكي الفلوكي

Gallina Pharaon illud est signum firmamenti siue stellarum fixarum. Vti enim firmamentum varijs stellis ornatum est, sic Gallina Pharaonis maculis veluti stellulis quibusdam variegata est; vnde Ægyptij per eam rectè firmamentum, & præsidem eius significabant. Atque hæc de Meleagride siue Gallina Pharaonis sufficiant.

Anseris hierogrammatismus.

Lucianus. Anseris figura nauium puppes ornabantur.

Herodotus. Pausanias.

Anseris figura subinde quoque inter hieroglyphica conspicitur; quibus quidem Ægyptij nihil aliud indicabant, quam Gubernatorem cautum & vigilem; est enim Anser animal vigil, & ad minimos strepitus vocem tollendo gratitat, ad natandum apprimè à natura instructum; hinc Chœniscos appellabant illam naus partem, quam puppim vocant, Anseris effigie ornata, teste Bayfio. Fuisse autem inauratam effigiem Anserinam, Lucianus in Dialogo, qui παῖον ἢ δ'χαῖ inscribitur, testatur; Ὡς δὲ ἡ πρύμνη μὲν ἐπανεσκεν ἢ ῥέμα καμπύλη χειρὸς χρίνιστον ὅπκιον μόνον. *Vt ipsa verò puppis sensim insurgit inflexa, aureo anserculo ornata.* Erat enim boni ominis naus Anser in nauigationis negotio, & quemadmodum Anser facillè natando ad littus peruenit, ita & nauim felici progressu portum, quem peteret, obtenturam felici huius auspicio credebant. Hinc Anseres Isidi immolatas testantur Aristides, Herodotus, & Pausanias. Petrus Marsus apud Herodotum inquit, *Inueni Ægyptios Sacerdotes olim solitos bubulinis & anserinis carnibus vesci, à quibus Isis colitur, quam quidem Lunam esse volunt, cui insunt Lunaria fronti cornua. Anser enim eius temporis, quod est Lunæ proprium, id est, noctis silentium turbat.* & paucis interiectis verbis, *Sanè, inquit, Io Inachi Archiuorum Regis filia, à quo fluius nomen accepit, a Phœnicibus raptæ est, vt Herodoto placet, atq; in Ægyptum deducta; post mortem verò Isis est appellata, atque Ægypti Genius, teste Seruio, est habitata; vbi eius simulacrum sitrum manu tenens dextrâ, sinistrâ situlam bubulis præditam cornibus fuit; hæc in Busiri templum habuit, vbi ei rem diuinam aqua & igni Sacerdotes faciebant, in monumentum nauigationis, quâ Io in Aegyptum delata est; quam ob causam factum est, vt Anser Isidi consecraretur, quæ aquis gaudere consuevit; sicuti Isis Nilo, cuius Genius est & Gubernatrix. Verùm cum de Anseris hieroglyphico suo loco fusiùs dicturi simus, hoc loco dicta de Anseris sufficiant. Restabat de piscis hierogrammate dicendum; verùm cum proprijs locis & occasionibus hoc argumentum fusè tractauerimus, hic ei diutiùs immorari noluius. Vide Obeliscum Pamphil. fol. 526. & in sequentibus, Obeliscos.*

CAPVT II.

De Herbis & Plantis hieroglyphicis.

Ægyptij mortalium curiosissimi, quemadmodum diuersos numeros diuersis Dijs, vt in Arithmeticis docuimus, dicare consueuerunt, ita mirâ quâdam ratione numeros huiusmodi mysticos rebus naturalibus ad prodigiosos effectus producendos applicabant; quod in vegetabilium argumento maximè patuit. Vnitatem siquidem supremo Numini & causæ causarum, ex quo, vt ex perenni quodam fonte, omnia profluunt, dicabant; Palladi dyadem; Mineruæ triadem; tetradem Apollini; pentadem Isi; hectadem Osiri; heptadem Mercurio; octadem Ammoni; & sic de cæteris numeris totidem Dijs dicatis idem iudicium esto. Post hæc herbarum folia quem numerum obtinerent, inquirebant; & quæ herba numerum aliquem certo Numini dedicatum folijs adæquaret, illam eidem quoque consecrabant, tanquam ad œconomiam dicti Numinis pertinentem. Flores denique secundum numerum foliorum, quibus ornabantur, vnâ cum figura & colore examinabant; & si quem florem Numini alicui quoad numerum, figuram, colorem correspondentem nacti essent, illum eidem Numini tanquam maximè appropriatum consecrabant; hoc eidem sacrificia peragebant, tanquam ad sollicitandum Numen efficacissimo; quos tandem longâ experienciâ docti tanquam ad dictorum Numinum catenas pertinentes, sacro hieroglyphicorum albo adnumerabant. Simili ratione numerum internodiorum in thyrsis plantarum, thyrsorumque figuram, num rotundus, num trigonus, aut tetragonus esset, ritè disquirebant; quibus quidem cœremonijs iuxta analogiam dictarum rerum adhibitis, mirandos tum in Medicina, tum in somnijs per diuinationem, effectus se exhibere posse credebant. Siquidem de cura alicuius morbi consultaturi, antequam lecto se committerent, complures huiusmodi plantarum florumque characterismos ante se ponebant, Numina sollicitantes, vt quæ ex dictis herbis ad morbi medelam conducerent, per somnia monstrarent; & quæ in somnio occurrisset, illam ad curam morbi diuinitus demonstratam arbitrabantur. Non secus in alijs consultationibus procedebant, de quibus vide quæ ex varijs Authoribus in Magia, & Theologia hieroglyphica adduximus.

Præterea summè quoque characterismos singularum plantarum, cuiusnam is videlicet humani corporis membris responderet, idque melius exprimeret, vt in Medicina hieroglyphica fusè tradidimus, obseruabant. Hanc enim eidem membro maximè consentaneam esse existimabant, quæ figura sua extrinseca, & analogâ quâdam signaturâ id expressisset. Verum vt huius aliquod tibi specimen præbeamus, hîc nonnulla herbarum schemata apponere voluimus, vt mens Ægyptiorum luculentiùs in Botanica doctrina innotesceret. Si quam itaque herbam cordi quoad figuram similem deprehendissent, eam cordis affectibus mederi certò certius sibi persuadebant; siquidem occulta sua signatura Numen illud quod cordi

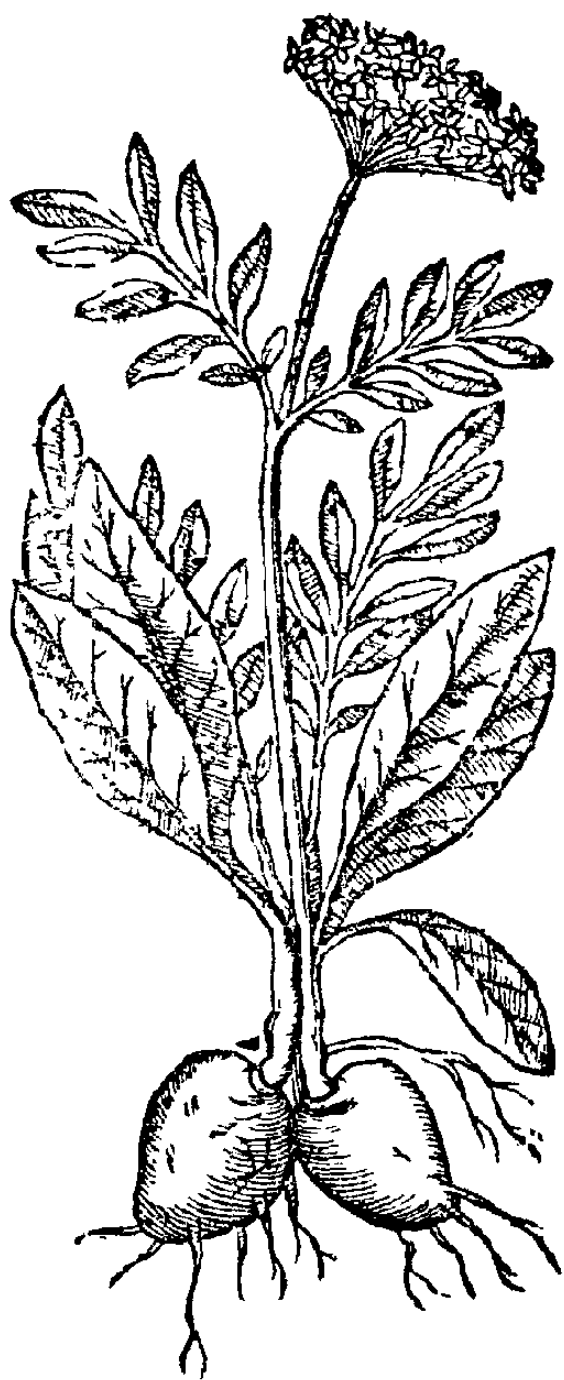
Numeros
Dijs suis dica-
bant Ægyptij

Folia & flores
numeros
Dijs congru-
entes habentes,
dicabant
isdem Ægyptij.

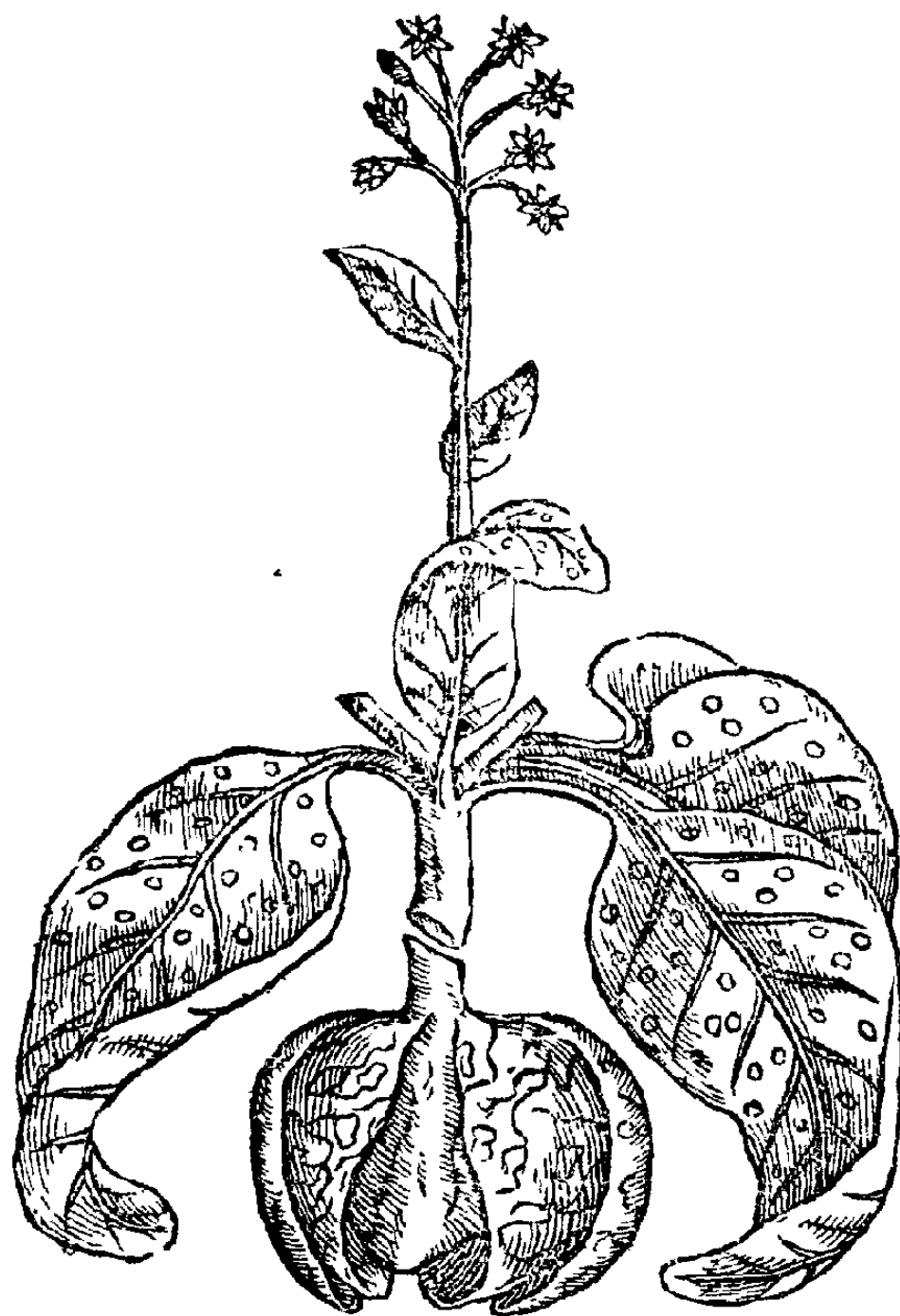
Plantarum &
Herbarum
vires per
somnia inquirebant Ægyptij.

præfset, aduocari credebant. Cuiusmodi erant Antoræ radices, vti ex præiènti figura patet. Iterum herba quæ figurâ suâ pulmones exprimeret, illam eandem remedium maximè appropriatum ad pulmonis morbos propullandos esse arbitrabantur, cuiusmodi erat à pulmonibus dicta Pulmonaria, vt sequitur.

Antoræ radices Cardiacæ sunt, quia Cor exprimunt.

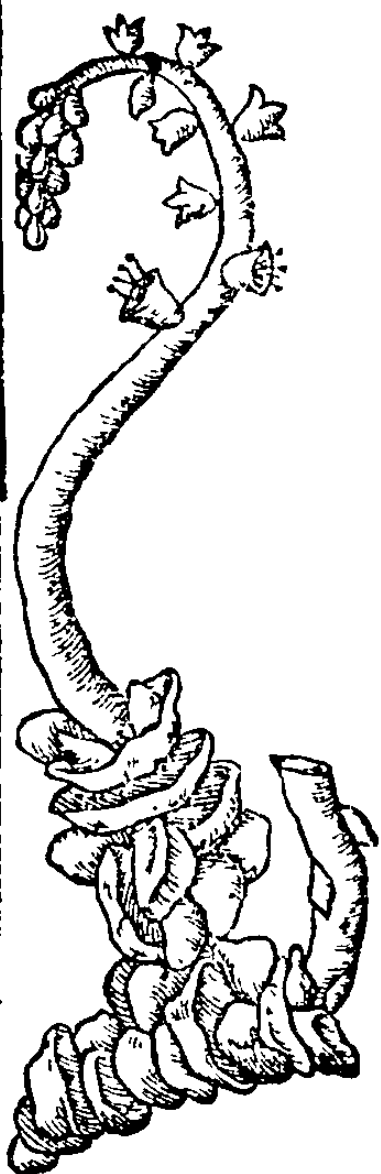
Herba Pulmonaria quia pulmonem exprimit, pulmonibus confert.

Hoc pacto dentibus, oculis, vesicæ mederi dicebantur sequentes herbæ: Dentaria, Anthemis, Colutea, seu Staphylodendrum Ægyptium, quia radicibus, floribus, folliculis, dentes, oculos, & vesicam exprimebant. Geneticis verò membris omnes orchidum species mederi credebant, quia membra genitalia radicibus suis referebant, vti sequens Cynosorchis docet. Hoc pacto Hermodactylum, quia radice suâ manus exprimit, vti figura docet, articularibus morbis, siue chiragræ prodesse dicebant. Profluvio capillorum sine Alopeciæ medebantur Adianto seu Polytricho, quia capillos exprimebat, vti ex figura sequenti patet. Si quem verò Scorpius momordisset, eum radice Scorpionis, quam herbam nos Doronicum seu Aconitum pardelianches vocamus, curabant, quia radix huius herbæ figurâ suâ perfectam Scorpionis figuram & similitudinem exprimit, vt figu-

ra apposita luculenter docet. Non secùs de alijs plantarum signaturis & characterismis ratiocinabantur. Verùm cùm hæc omnia vberrimè in Medicina hieroglyphica tradiderimus, hìc longiores esse nolumus; sed ad Plantarum Aegyptiorum, quarum in hieroglyphicis, & sacrificijs ingens vsus erat, descriptionem calamum admouemus.

Dentaria den-
tibus, quos re-
fert, prodest.

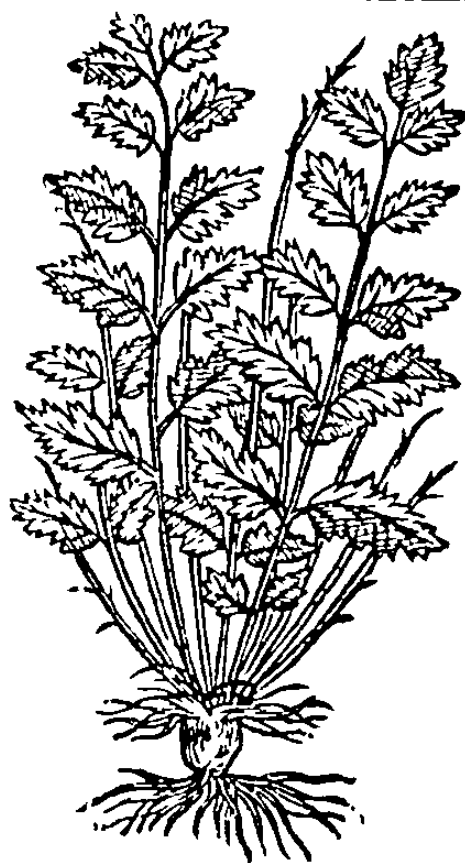
Anthemis herba ocu-
los, quibus medetur,
floribus refert.

Colutea vesicæ, quam
refert, prodest.

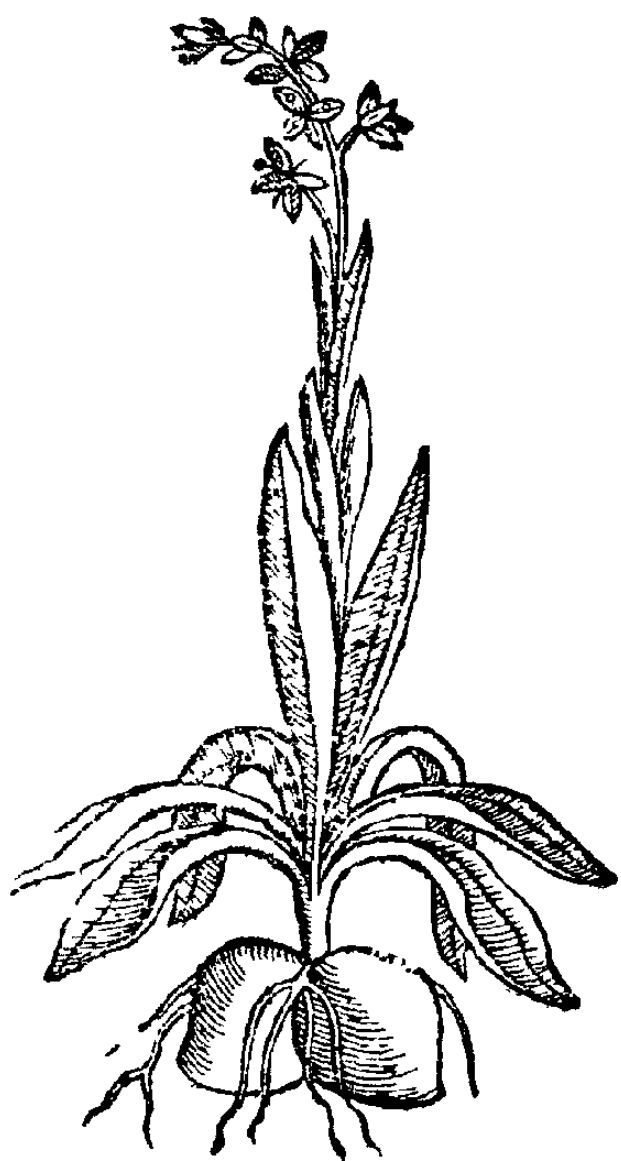

Adiantum seu πολυξίχον,
quos refert,

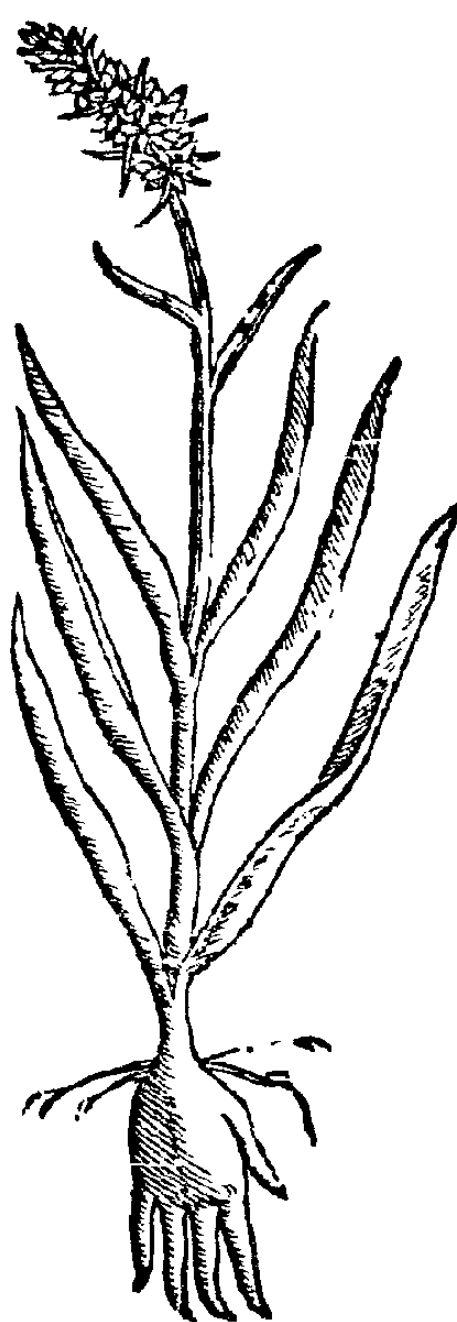

profluuiio capillorum,
medetur.

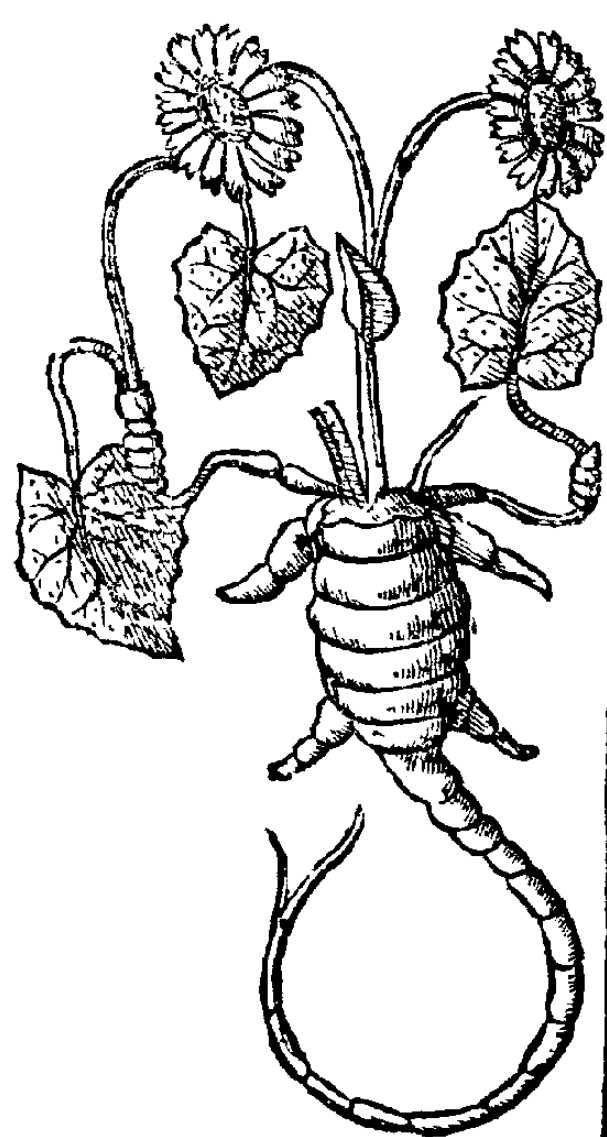
Cynosorchis generatio-
ni confert, quia eius or-
gana exprimit.

Palma Christi, si-
ue Hermodacty-
lus, articularibus
morbis prodest.

Aconitum pardelian-
ches Scorpionis mor-
sui, quem radice re-
fert, prodest.

De herbarum
& plantarum
viribus libri
conscripti ab
Ægyptijs.

De viribus herbarum, plantarumque Ægyptios Veteres plurimos conscriptos habuisse libros, cum Synopsis Codicum in primo Supplemen- ti capite producta, tum Author Scalæ magnæ satis demonstrat, qui in de- nominationibus maioris momenti passim allegat Codices, siue Exempla- ria antiqua his verbis :

وهذا في نسخة عتيقة

Libri Ægyptij
de herbis &
plantis.

Hoc autem vide in Exemplari antiquo. Quin & Chironis Ægyptij, quem alij Asclepium appellant, vetustissimus de herbarum viribus Co- dex, quem in suo de plantarum proprietatibus libello passim allegat Apuleius, id satis demonstrat ; siquidem denominationes plantarum om- nes Ægyptiacas siue Coptas esse, non aliâ probatione indiget, nisi mutuâ singularum ad inuicem factâ collatione. Hisce alius Arabicus Codex Va- ticanus subscribit, quem olim videre licuit beneficio Clarissimi Viri Do- mini Rainaldi I. V. D. & Bibliothecæ Custodis, in quo, cum de occultis plantarum proprietatibus tractat, denominationes Ægyptiacas earun- dem adducit ita similes ijs, quæ adducuntur ab Apuleio, ut ex eodem Chironis fonte vtriusque doctrinam Codicis haustam clarè pateat. Ve- rum

rūm nè Rempublicam literariam hac nouâ supellectilis accessione defraudemus, hîc earundem genuinam significationem subiungendam duximus.

Certè Aegyptios ex plantarum œconomia magnam hieroglyphicorum supellectilem congelessisse, ex Obeliscis, tabulis, statuis sat superque demonstratur; quæ, quantum fieri potest, hoc loco exponenda duximus, nè in actuali hieroglyphicorum interpretatione Lectori confusionem potius, quàm claritatem adferant. Et de vegetabilium hieroglyphicis, ferula, iunco, papyro, eorumque thyrsis, ramis, baculis; item de loto, persea, scirpis; item de baculis, coronis, & alijs ex ijs fieri solitis, cū amplissimè in Obelisco tractauerimus, ijs omisis, ad alias plantas hieroglyphicas ibidem omisas, describendas calamum conuertamus. Sed ad Rhombum.

§ I. *ⲁⲕⲁⲕⲓⲁ* planta Aegyptia est, quam Arabes *سنت* *Sant* appellant; in Aegypti locis à mari remotis nascitur, crescuntque huiusmodi arbores ad mori magnitudinem, ramosque sursum latius expandunt. Caudex magnitudinis pruni, corticem habet nigrum, asperum, acutissimisque spinis munitum; folia habet longiuscula, minutissimè incisa; flores paruos, at aureos producit, globulis lanuginosis præstantissimi odoris, platani globulis, si colorem demas, simillimos; semen siliquis, minoribus tamen charubijs, inclusum gestat. Hanc herbam Aegyptijs sacram fuisse, & inter hieroglyphica receptam constat, eò quòd occulto quodam naturæ lusu Solem appetat; surgente siquidem Sole, non secus ac lotus & heliotropium, folia sua pandere solet, ad occasum verò ita ea arctè claudere, ut spinis quàm folijs verisimiliores sint; flos præterea lanuginoso capite suo radiosum Solis fulgorem proximè mentitur, uti in horto nostro domestico, ubi hæ arbores optimè proueniunt, obseruare summâ admiratione licuit; vnde Aegyptij inter Solares herbas annumeratam in sacrificijs, Solaribus Numinibus exhibitis, summâ diligentiam vsurparunt, ut suo loco dicetur; siquidem Numina solaria huiusmodi herbis fidei suæ commissis, uti summo opere delectantur, ita eadem illis ritu legitimo adhibitis efficaciter ob occultam naturæ similitudinem & analogiam, trahi existimabant. Vide quæ de hac planta vberius egimus in tabula Bembina.

Herba & plânta
Ægyptia-
ca variæ.

§ II. *ⲁⲛⲧⲓⲁⲁⲕ* planta Aegyptia est, quam nos eandem esse dicimus cum ea, quam Arabes & Syri *قنطوريوس* Græci quoque *νεῖ τευερων* dicunt. Estque herba, quam vulgò nos Centauream minorem vocamus, de qua vide Matthiolum, Fuchsum, cæterosque Botanicos. Serapion Medicus Arabs his verbis eam describit:

Centaurea.

Serapion
Arabs.

قنطوريون هي خشب شبيهة هيوفاريجون وهو الفودخ الجملى
Centaureum herba est similis Hypericoni, est certa quedam Menthba montana.
Cui Aben Sina subscribit iisdem penè verbis. Vaticanus Codex ita
habet:

Aben Sina

قنطوريون هي خشب شبيهة وله شاق طوله اكثر من شبر وزهر احمر الى لون
القرنفل

capiti adiunctam; Mendefiorum Deo dicatam; quo aptè significabant, non aliam herbam meliori iure dicari Pani hircino, seu Deo fœcunditatis, quàm eam herbam, quæ & fœcunditatem præstat, & potenter geneticam vim in corporibus excitat. Hinc nihil eâ herbâ sacratiùs, nihil salubriùs habebatur, vti suo loco interpretabimur.

§ V. **ΟΡΤΕΒΙΟΚΗ** & vel, vt corruptè Apuleius, Ophitebioca, idem est, ac Pentapnyllum in lingua Aegyptia, quam & Hierophantæ nunc **Πενταφυλλον**, id est *alam Ibidis*, nunc **Εἰς βοταίω**, id est, *herbam Mercurij* vocant. Erat huius herbæ vsus maximus in sacris Mercurij, quam Hermanibim vocabant, id est, Ibin Hermeticam. Cùm enim Ibis ales esset, ob rerum maximarum inuentionem Mercurio dicata, in quam se transformatum humano generi varia reuelabat tum ad literas, tum ad Medicinam spectantia, vti in Alphabeto mystico docuimus; rectè eidem hanc consecrabant. Cur verò **Πενταφυλλον**, *alam Ibidis* dicerent, hanc causam do, quia Mercurius Numen **Αἰτίτεχνον** Typhonis est, quem per Crocodilum signabant, quemque Ibidis ala siderabat. Hanc herbam in sacris vsurpatam volunt, quòd sicut Ibidis ala, teste Horo, Crocodilum siderat, & imotum reddit, ita omnem malignam, noxiam, & exitialem vim Typhonis virtute & assistentiâ propullabat, & inefficacem reddebat Hermanibis. Sed de hisce passim toto hoc Opere.

§ VI. **ΝΕΣΦΕ** nomen herbæ, quam corruptè *Nemestphe* Apuleius vocat, alij *Nesphæ*, in Aegyptiaca lingua appellatur *Pulchritudo*, seu *decor Celi*; Hieromantæ eam, teste Apuleio, vocabant **ἀμα τῆς αἰθέρας**, *Sanguinem Mineruæ*; nihilque aliud est, quàm nostra *Camæpythys*. Author Vaticanus.

كما في بطوس فهو قصبان وزهر حمر الى السود وخضر دقاق وزهرة الطعم مع قبض يشير وحرافة دون المرارة وورقة عسيبة تدب الى الارض لمصريون قصفا
Camæpythys thyrsi & *flores rubei declinantes ad nigrum* & *subuirides*, flosque *amarus* saporis cum stipticitate pauca, eiusque acumen saporis est *sub amari*, & eius folia herbida, subtilia, repentia super terram, Aegyptijs dicitur *Nespha*. Cui consentit Hebræus quoque Aben Sinæ Interpres;

**כמאפיטוס הוא ענפים יציץ אדום נוטה אל השחורה
או אל ידקות דקים וציצו מר והטבעתו חם בשנית ויבש
בשלישית:**

Camæpythys rami & *flores rubri*, declinantes ad nigredinem, & flos eius *amarus*, natura quoque calida est in secundo, & sicca in tertio. Huius herbæ vsus erat in sacris Mineruæ siue Isidis Saiticæ, ob occultas naturæ proprietates, quas dictam herbam cum hac Deastra habere putabant.

§ VII. **ΒΕΑΣΤΕΟ** interpretatur ex Aegyptiaco *Bonum*, nihilque aliud est, quàm herbâ Artemisia, quam à bonitate ita vocant; Hierophantæ, teste Apuleio cap. 10. eam vocabant, nunc *Bubasteoscordium*. **Βεαστεος καρδιαν** id est, *Cor Bubasti*, nunc **Βεαστεος** erat autem *Bubastus* Vrbs Aegypti, in qua Dianæ & Canum cultus mirificè florebat, cui ideo non inconuenienter respondet Græcorum **ἀρτεμισία**, id est, *Dianæa*:

K

siue

Artemisia
herba.

Antonius
Musa.Apuleius.
Aben Sina.

sive igitur à Canibus, qui hanc herbam amant, & sibi ex ea medicinas, teste Antonio Musa, contra naturales morbos parant, sive à Diana sit primum inuenta virtus huius herbæ, nihil interest; sufficit nobis demonstrare **ἀνεκεν δὲ δάκτυλῳ καρδαίαν** Ægyptiorum, & Artemisiam Græcorum, prorsus eandem herbam esse. Hierophantæ hanc herbam quoque **αἷμα κρόνου**, id est, *Sanguinem Saturni* vocabant. ita Apuleius loco citato; & confirmat id Aben Sina, qui eam Saturninæ naturæ, & contra lassitudinem mirificā vim obtinere asserit. Hæc herba Arabibus dicitur **الرمسيسية** Coptè quoque **ἡ ἀρτεμισία** & magno in sacris Isidis Bubasticæ in precio fuit habita; hac enim Isin, dum ad corpus Osiridis inquirendum Ægyptum peruagaretur, contra lassitudinem vsum, testatur Philadæmon l. de fuga Isidis; de quo & alibi in hoc Opere actum est.

§ VIII. **σαφὴ** *Sapha*, hanc vocem ex Copto interpretor, contra Hyoscyamus. Deum, dicoque esse herbam, quam Græci & Latini Hyoscyamus vocant, Zoroaster, teste Apuleio, **τυφώνιον**, eò quòd Typhoninæ naturæ sit, id est, ad insaniam excitans, & maximè diuinam in homine particulam, intellectricem videlicet facultatem sumpta corrumpens; vnde ad Typhonem placandum in sacris Ægyptiorum maximus huius herbæ usus fuit; hac enim in sacris adytorum ritibus ter Crocodilum flagellare solebant, & concepta verborum forma malignam Typhonis vim profligare, vti Author est Serapion Nicæus. Arabibus dicitur **البنج**, Coptitis **ὀκενελευθ**.

§ IX. **σεφσεφ** corruptè apud Apuleium c. 19. *Saphsoph*, eadem herba est, quam Arabes **زراوند** *Zarund*, Latini, Græcique **Ἀριστολόχεια** appellant. Codex Vaticanus.

زراوند حشيشة مصريون مصمص طولها نحو من شبر ولون زهرة فرغيري
منتين الريح

Zarund herba Ægyptijs Saphsoph, longitududo eius palmus, color floris purpureus, gravis odoris. Aben Sina verò:

زراوند حلا ملطف مفتوح مرفق حذاب يخذب الشوك
Zarund virtutis est abstergentis, aperientis, attenuantis, attrahentis, trahit enim spinas sicut sulcus. Hebræus Interpres Aben Sinæ ita dicit:

זראונט ביונית אריתולוגיא במצרים ספסוף עליו לעלי
הצמח שנקרא הביום והוא מין הלבלב:

Zarund, Græcè Aristolochia, Ægyptiacè Saphsoph, florem alit similem flori, qui dicitur Habium, (sortè Apium putat) est species Lablib. Prophetas Ægyptios eam Ligeam appellasse, Author est citatus Apuleius.

Chamaelea.

§ X. **σεμελεα** in Ægyptiaca lingua denotat eam herbam, quam nos Chamaeleam aut Mezerium vocamus; ita Codex Vaticanus:

المزريق أسود فهي حماليون لمصريون سامور
Metzerin nigrum herba est eadem cum Chamaelea, Ægyptijs dicta Samur. Hebræus etiam cum Marrubio confundit:

כמאליו הוא מין מהריוון והוא שחור:

Chs.

Chamæleon ex genere Marrubij, est nigro colore herba. De hac, & præcedente herba, nullum inter hieroglyphica vestigium reperi.

§ XI. *εμινιον* Aegyptijs idem est ac herba *Dracontæa*; ita *Dracontæa*.
Apuleius cap. 14. A Græcis, inquit, dicitur Dracontæa, alijs Asclepias, alijs Pitbonion, alijs Anchomanes, alijs Sancromaton, quibusdam Ancryssa, aliquibus Chereon, nonnullis Sceon: item Dorcadion, Prophetæ Typhonion vocant, alij Crocodilion, alij Ostanes: Zoroaster Theriophonon, Aegyptij Eminion; Draconis sanguine fertur nata. Dicitur autem Pythonion, eò quòd ex Pythonis serpentis sanguine nata feratur; Typhonion, quòd Typhonis, hoc est, igneæ naturæ sit; Crocodilion, quia amica Crocodilis; Θερόφωνον, quia causticâ quâdam vi occidit animalia eam sumentia. Sunt qui hanc Dracontæam cum Culcasia confundant; perperam; siquidem Culcasia, quam & narium Brassicam appellant, gratissimum sese præbet Aegyptijs edulium. Dracontæa autem, siue εμινιον idem ijs videtur esse, quod nobis Arum; quam herbam è genere Dracontææ esse Mathiolus docet & Clusius, quæ & mordacitate quâdam igneâ seu causticâ vi maximè pollet; ita vt in infaniam eam sumentes ferè redigat, vnde & nomen Aegyptiacum videtur traxisse, quasi mente moueat: etsi quidam Arum quoque cum Colocasia confundant. Dicimus itaque Eminion, neque Colcasiam, neque Arum, esse, sed Dracontæam maiorem, quæ & thyrso pellem maculatam, & flore, folijsque linguam serpentum refert, & eo ipso tempore è terra pullulat, quo serpentes; & eodem, quo serpentes, conditur. Aegyptiorum traditio est, sanguine ex vulnere ab Horo Typhoni inflicto, teste Apollodoro, natam esse; vnde non sine ratione Pythonion, Dracontæa, Typhonion dicitur; vsus eius erat in sacris, quibus Typhonem placare contendebant.

§ XII. *πεμπετεμφ* id est, *Donum Dei*; ita vocant Aegyptij *Verbenacam*, herbam satis notam, & Magicâ quâdam vi præditam, corruptè ab Apuleio *Pemsempte* dictâ. Prophetas eam Iunonis lachrymam vocasse Chiron Author est apud Apuleium: Græcè inquit, *ἱερὴν βοτανίαν*, alij *θεῖαν ἑρῶν ὀφθόν*, alij *διόδατον*, alij *πικρόεσπον*, alij *παύχρωμον*, alij *Colletis*: Demetrius & Aesculapius *Cyparission*, Pythagoras *Erisceptron*, alij *Aristeron*, Aegyptij *Pemsempte*, Prophetæ *ἡεας δάκελον*. Dicitur etiam *πεμπετεμφ* *Donum Dei*, & *ἱερὴ βοτανίαν*, ab vsu, quia eâ in sacrificijs vtuntur Aegyptij; *θεῖαν ἑρῶν*, eò quòd *Columbis* sit amica & sympathica; *παύχρωμον*, quòd vsus eius omnibus conueniat; *Erisceptron*, vel meliùs, *τὸ τῆ ἑρωτῆς σὴν πτερον*; *Sceptrum amoris*, quòd in philtreis vsus eius adhiberetur; *Lachrymæ Iunonis* denique à Mythologis nomen inuenit.

§ XIII. *αντοερβουα* Apuleius corruptè *Antuermbesus*, id est, *Lingua Bouis*, siue Græcè *βέλωνιον*; hanc cum Hierophantis Chiron appellat *γόνον τῆ ἀλέως*, *Semen Felis*; Arabes *لسان الثور* *Linguam Bouis*; eius vires vide apud Apuleium c. 41. De hac herba cùm nihil inter hieroglyphica repperim, de ea quoque ampliùs dicere superuacaneum esse ratus sum.

Marrubium.

§ XIV. ἀστερον & Ægyptiacè, idem est ac *Oculus Sideris*; eamque herbam dicimus, quam Latini Marrubium, πείσιον Græci, Hierophantæ nunc αἷμα τῆς Ταυρῆς, *Sanguinem Tauri*, nunc γόνον τῆς Ὠ'ρου, id est, *Semen Hori*, appellant. ita Author Vaticanus.

فراسيون حشيشة مرء الطعم لمصريون استرب جاره في الثاذا يادش في الثلثة
Phrasium herba amari saporis, Ægyptijs Asterop, calida in secundo, sicca in tertio gradu. Cui adstipulatur Hebræus Aben Sinæ Interpres.

פראסיון הוא עשב בלועז מרובים מרה מסעם מפתח וממרק ומת'ך וממם ומחתך:

Id est, *Phrasium herba est Marrubium lingua extera, amari saporis, aperit, abstergit, liquefacit, resoluit, & incidit. Dicitur Oculus Sideris, id est, Solis, eò quòd in sacris Hori magnus eius herbæ vsus. Vnde & Mystæ eam vocabant γόνον τῆς Ὠ'ρου, Semen Hori, quem nos Solem interpretamur alibi. Vtebantur hac herbâ Sacerdotes in sacrificijs Hori & Serapidis, vti suo loco dicetur; pollet enim multum Horæ seu Phœbæ virtute, id est, Solari, maximusque eius in Medicis vsus erat.*

Scilla herba
 seu Cæpa-
 muris.

§ XV. ἐσχίσα & nos eam herbam, quam Scillam vulgò vocant, interpretamur: Arabes eam vocant اسقيل Eskil, siue جصل الغر, *Cæpa muris*, Hieromanthæ Ægyptij ὄφθαλμὸν τῆς Τύφωνος, id est, *Oculum Typhonis* appellant. ita Apul. c. 42. & Hali eam Scillam quoque putat.

اسقيل هو جصل الفارسمي بذلك لأنه يقتل الفار وهو حريغ قوي فتقال قوم
 لأنه العنصل لمصريون سليف

Eskil est cæpa muris, ita dicta, quòd mures interficiat, & est acuta vehementer, & voluerunt aliqui eam esse Scillam, Ægyptijs dicitur Slitha. Vocatur autem Typhonia herba, ob summam nocendi vim, & facultatem prorsus igneam, cuiusmodi Typhonem fuisse Plutarchus docet, lib. de Osir. & Iside. Ideo Ægyptij non malè hanc Typhonis oculum, cum à colore igneo subflavescente, tum à figura & qualitate adustiva, appellarunt. Nam vt rectè Aben Sina ait:

اسقيل لونه اصفر الى البياض ومنه خنس سمي قتل وطن بغضهم لأنه
 البلبوس من اجل علامه التي وجدها

Eskil coloris flavi subalbescentis, & ex ea genus quoddam veneni prorsus lethiferi, & putauerunt aliqui, quòd sit ipse bulbus Napelli, propter signum quod inveniunt in eo. Interpres Hebræus dicta confirmat:

אשקיל הוא בצל עכבר חם בשלישית יבש בשנית
 ימת'ך ומרקיק מאוד:

Askil cæpa muris, calida in tertio gradu est, & sicca in secundo, estque resolutiva, & attractiva sanguinis, adustiva, ulcerativa, subtiliativa, & incisiva, cum virtute ultra virtutem suæ calefactionis. Quos omnes effectus Typhonios esse, quis non videt? Hanc herbam Ægyptij Sacerdotes, teste Plutarcho, tanquam Typhonium quid & prorsus exitiale, summopere detestabantur, tum ob virulentiam huius plantæ, tum ob contrarietatem, quam cum Luna

Luna habet : crescente siquidem Luna, decrefcit, & decrefcente Luna, crefcit. Quæ itaque de capis narrat Plutarchus abominationi habitis apud Aegyptios, id nequaquam de capis ordinarijs, quo edulio nil in Aegypto tritiùs, fed de capra fcillitica intelligendum effe fcias; quam & non fine caufa oculum Typhonis appellabant.

Capas quas
abhorrebant
Aegyptij.

§ XVI. **ceee** * idem eft ac Nasturtium noſtrum, de qua herba vide Apuleium cap. 20. & Aben Sina, voce **جرى** alioſque Latinos Botanicos.

Nasturtium.

§ XVII. **ταβοριν** * vox Aegyptia eft, fignificans eam herbam, quam Arabes **بابونج** *Babunjs*, Latini Chamæmillam, Græc. **παρθένιον, δρυκόλαβον, χρυσόκαλον** vocant, cuius virtutes & proprietates vide apud Aben Sina voce citata, & Chironem apud Apuleium.

Chamæmillæ

§ XVIII. **ctee** * *Cura Dei*, corruptè Apuleio Thephin vel Themphin, eam herbam effe dicimus, quam Arabes *Baſelraghi*, Græci **πολύγονον, πολύκαρπον, χυλίοφυλλον**, Myſtæ **γόνον τὸ ἡρώδιον**, *ſemen Herois* vocant, Latini denique Sanguinariam, Proſerpinacam, à ſerpendo per terram ita dictam; quidam etiam Miſerdiuinum vocant, de quibus vide Botanicos, voce Polygonon.

Sanguinaria
herba.

§ XIX. **πάλαλια** * vel vt Hierophantæ eam nominant, **εεφ** * teſte Chirone apud Apuleium, eft idem ac Cyclaminus, de quibus ſuo tempore copioſior dabitur dicendi locus.

Cyclaminus

§ XX. **εεωρι** * corruptè Apuleio *Etui*, interpretamur capillum Veneris, ſive **πολυερχον**, quam & Græci **αδέντον**, Arabes **بر شوشان** *Barſchiauſchan* vocant: naſcitur in locis humidis, & fontium parietibus familiaris eſt.

Capillus
Veneris.

§ XXI. **πικινε** * vel **πικνρίν τεπνρι** * herba eſt, quæ *Prolem Solis*, interpretamur, eſtque Heliotropium, teſte Chirone apud Apuleium, qui & id **ἡλιόστροφον**, quod ad Solem ſe continuo vertat, appellat; alij **ἡλιᾶρον**, id eſt, *Caudam Solis*, eò quòd vt animal Caudam, ita Sol hanc herbam ſequi faciat. Vocatur & Sideritis, quòd ſicut magnes ferrum, ita Sol hanc herbam trahat. Aegyptij hanc herbam in ſummo honore & æſtimatione habebant, cùm abſolutiſſimam flore ſuo Solis imaginem exhiberet. Hanc inter hieroglyphica optimo ſanè iure Accipitri appictam reperio; eſt enim Accipiter Sol: herbæ verò flos Solis exhibet ſponſam, quæ Solis amore raptæ cum motu ſollicitudinis pleno ſequitur, tantâ conſtantiâ, vt in menſuræ temporis hieroglyphicum ideò eum aſſumpſerint Aegyptij.

Heliotropiū

§ XXII. **εεμιφ** * idem eſt, ac *Genius Lunæ*, corruptè Apuleio *Emenipſe*, eſtque ea herba, quam Dictamnnum Latini, **ἀστερίδιον**, videlicet à Diana, quæ Lunæ Genius eſt, appellant Græci; vocatur & eadem de cauſa à Theophrasto **σπέρμα γόνου**, *Sperma Lunæ*.

Dictamnus.

§ XXIII. **λοτομετρα** * corruptè Apuleio *Lotonietra*, herba eſt, quam Nymphæam Aegyptiam vocamus, Lotusque dicitur, de cuius mira vi vide Theophrastum. Dicitur autem Lotometra, quòd Cœli curſum

Theophrastus

Nymphæa,
ſeu Lotus.

sum, seu Solis suo flore quasi metiatur, eiusdem prorsus virtutis, quā præcedentem plantam præditam docuimus. Arabes vocant **نيلوفر** Nilufar; et si Nilufar distincta sit à Lotometra; hæc enim præbet edulium suauissimum Ægyptijs, ob vim tamen extinctiuam caloris noxia est. Est igitur Nilufar propriè idem cum nostra Nymphæa, quam Algam siue Papauer palustre vulgò vocant, à virtute extinctiua Veneris; quidam etiam clauum Veneris dixere, vocaturque ab Ægyptijs **δίκυκτε**.

Nufar seu
Nilufar herba

§ XXIV. **πρᾶκτις** id est, Vinculum religionis, eò quòd ab illicitis desiderijs carnis hominem vsus huius herbæ vindicet: ita Author Vaticanus.

نيلوفر هو كرنب الماء ويسمي حب العروس وحراس النسك برد ورطب في الثانية شراية ملطف جدا

Nilufar Caulis aquaticus est, & vocatur Granum sponsi, & custodia continentia; frigidus & humidus in secundo gradu, & potus vehementis extinctionis est. Cui consentit Interpres Aben Sina Hebræus his verbis:

נִלוּפֶר אוֹ נְנוּפֶר עֵשֶׁב יִצְמַח בְּמִי הָאֲגָמִים וְיַעֲלֶה לְחֶסֶר הַסֶּרַח וְיַחֲסֵר תְּאוֹת וּמִפֵּי טַפַּת הַזֶּרַע בְּסִגּוּלָה שְׂבוּ:

Nilufar seu Nenufar herba est germinans in aquis palustribus, minuit luxuriam, frangit vehementer desiderium coitus, & congelat sperma, occulta quādam proprietate, quæ in ipsa latet. Quibus consonant verba Dioscoridis. **Νυμφᾶα ἐν ἑλασι καὶ ὑδασι σασιώσις. Φύλλα δὲ ἔχει ὁμοία κισσῶν σμικρότερα δὲ καὶ ὀσμυκτέστερα, ποτὶς ὑποχοντὰ τῷ ὑδατι, πίνε) δὲ ἡ ῥήξις καὶ τοῦς ὀνειαλμοῖς ὠφελεῖ) γὰρ τέτοις. ἀτονίαν δὲ ἐλάττει) ἀδούκας τοῦς ὀλίγας ἡμέρας αἰ τὸς ἐνδύεχως πίνουσι.** Nymphæa, inquit, in paludibus, stagnantibusq; aquis nascitur, folia habet Fabæ siue Loto Ægyptia similia, at minora, oblongioraque, plura ab una eademque radice prodeuntia: bibitur contra Veneris insomnia, eadem enim omninò adimit, quin & aliquot continenter diebus epota, instrumenta generationis ita debilitat, ut omni tentigine sublata, frigidi ac impotentes reddantur, qui biberint. De hac herba ita loquitur Prosper Alpinus in libro de plantis Ægyptijs c. 34. Hanc, inquit, herbam eandem prorsus cum Nymphæa, quam Arabes Nuphar appellant, existimo, in toto quidem flumine Nilo Ægyptia loca lambente, nulla alia planta est inuenta, quæ notas Loto præferat, quàm Nymphæa ipsa, quæ profectò planta similis est, ut de Loto affirmat Dioscorides, Colocasie seu Fabæ Ægyptiæ; floremq; fert album (loquor de maiori Nymphæa) lilio valde similem, quem his verbis expressit Theophrastus: flos candidus lilijs foliorum angustia proximus; verè enim hic maioris Nymphæe flos est, qui Sole occidente clauditur, atque sub aqua occultatur, atque oriente supra aquas assurgit, & foras exit, aperiturque; quod non modò in Ægypto, verùm in multis Italiæ locis in hac planta observatur, maximèque in locis circa Venetias, lacunosis & palustribus; valles siquidem Morgberæ & Mestri plurimas has plantas ferunt, in quibus quisque, quod à Theophrasto, Dioscoride, atque alijs multis de Loto dicitur, planè observari potest. Hanc herbam quoque Theophrastus dicit in Euphrate crescere, caulem ipsum & florem vespere mergi vsque ad medias noctes, totumque abire in altum, ut nè dimissa quidem manu possit inueniri, verti deinde, paulatimque suberigi, & ad exortum Solis emer-

Prosper Alpi-
nus.

emergere extra aquam, ac florem patefacere, atque etiamnum exurgere, ut planè altè ab aqua absit. Quid porrò Ægyptij per hanc herbam hieroglyphicè indigitauerint, fusè in Tabulæ Bembinæ expositione declarabitur, & in Obelisco Pamphilio passim de ea agitur.

§ XXV. **Μένταστρον** & Mentastrum interpretamur, ab Hierophantis dictum **μένταστρον** τῆς ἀπόλλωνος, in sacris Ægyptiorum vsus eius persfrequens; Arabibus dicitur Naanaa, de quo Aben Sina.

دعناع حار يابس في الشتاء وفيه رطوبة فضيلة في قوة مسخنة قاذفة يمنع واداً تركه طافات منه في اللبن لم يتجهن
Naanah calida & sicca in secundo, & in ea humiditas superflua, visque in ea calefactiua, stiptica, prohibens; & cum frusta ipsius in lacte ponuntur, id nunquā in caseum condensabitur. Vocatur & Semen Solis ab Arabe Ali, voce iam citata. Lego quoq; Mentham ab Hierophantis **ἀλμα καὶ λόγον τῆς Ἀμμωνος** appellari. Vide Apul. c. 94. Vsus Mentastrum ob odoris suauitatem, & phœbæam, quâ pollet, virtutem maximus erat in sacrificijs Osiridis Solaris, & Eubulus Ægyptius testatur lib. de odoribus.

§ XXVI. **Κύμας** & idem est ac Seriphium, siue Absynthium marinum: Ali id describit his verbis:

اجسيينتين ينمت في البحر كثيرا ويجمعها سوى وحشيشة قسبة لورق السمعي وفيه مرارة وقبض وحرارة
Absynthium germinat multum in Aegypto, & vocatur Sumi, herba similis folio Origani, & in ea amaritudo, & stipticitas, & acuitas summa. Hæc herba pulchrè expressa in tabula Bembina in manu Isis, cui sacra erat, conspicitur; eius mystica significatio erat, quòd sicuti Isis Luna temperat siccitatem Solis, aquas verò quibus influit, naturali quâdam acrimoniâ radiorum dissoluit, subtrahitque; ita Seriphium, aquis malignâ qualitate imbutis impositum, eas corrigit, & à malignitate vindicat. Sed de hoc vide, quæ copiosius scripsimus in Obel. Pamph. & tabulæ Bembinæ expositione.

§ XXVII. **Ἐλδοφύων** & hæc voce, teste Chirone apud Apuleium, vocant Ægyptij herbam, quam nos vulgò Mercurialem vocamus, solutiua vi præditam; Mystæ **ἀλμα βασιλεῶν**, id est, Sanguinem regium vocant.

§ XXVIII. **Βρυονία** & idem est ac Bryonia, Officinis vitis alba, Arabibus **فاسيرا** Phasira, cuius vires vide apud Botánicos.

§ XXIX. **Σκώληξ** & nihil aliud est, quàm Scolopendria, quam quidam cum Asplero contundunt, eò quòd potu sumpta splenem minuat, spleneticisque proffit. Arabibus **اسقولاوفندر جون**

§ XXX. **Ἐγκυανθόν** idem, quod Cyclaminus est; ita ex Chirone Apuleius, Græcis **ἐγκυανθόν**, Arabibus **جويانث** Baians, de quo vide Aben Sina, Serapionem, aliosque Botánicos Arabes.

§ XXXI. **πανταγαθόν** est idem, quod Omne bonum, vel ad omnia bonum, estque herba, quam alij Origanum, alij Pulegium appellant. Vide Apuleium c. 93. Antonium Musam, Colium Aurelianum, aliosque veteres Medicos.

§ XXXII.

Ruscus.

§ XXXII. **αἰσχινός** & corruptè Apuleio *Sremeeos*, dicimus esse fruticem, quem *Ruscum* vulgò vocant. Græci *μυερίνω ἀείλας*, *Myrtum sylvestrem*, Arabes **حارم**, Aegyptij, teste Chirone apud Apuleium, **αἶμα Τίτανων**, *Sanguinem Titanum*, vel *Myrtum Alexandrinam*, **الكند السكنى**, vel etiam **αἶμα ἰβίδου**, *sanguinem Ibidis*, appellant. Hanc herbam in conflictu Deorum ex sanguine Titanum ortam, Author est Eubulus l. de Deorum in Aegypto metamorphosi. Ibidis verò sanguis vocatur, quia hic Crocodilos siederat, qui Titanes seu Typhoniā turbam exprimunt, quam virtutem cum hæc præfens possideat, mirum non est, hanc ab Ibidis sanguine etymologiam nactam esse.

Cuscuta.

§ XXXIII. **ἀντορροδόν** & nos *Cuscutam* interpretamur, quasi diceret, **ἀντορρον τῶν δένδρων**, id est, *Orobium arborum*, siue **ἀντορροδόν τῶν δένδρων**, herbam arbores strangulantem, siue in arbores tyrannidem exercentem, cuiusmodi *Cuscutam* esse, nemo nisi **ἀντορροδόν** ignorat. Sunt tamen, qui *Smirnum*, siue *Olusatrum* Aegyptios hoc nomine appellasse velint, sed perperam: est enim insignis inter has herbas differentia, ut peritis constet.

Portulaca.

§ XXXIV. **λευκομαρτίνη** & idem significat, quod *liberans à morte*: ita *Portulacam* Aegyptij vocabant: Hierophantes verò **αἶμα Ἀφροδίτης**, *sanguinem Martis*. Author Vaticanus.

بقلة الحمة حشيشة احر معرفة لصريون متموت جارد في الثالثة رطب في

الثالثة

Portulaca herba nota, Aegyptijs Motmut: frigida in tertio, & humida in fine secundi. Vocatur autem Motmut in Aegyptiaca lingua, eò quòd febribus malignis, & omnibus inflammationibus Aegypto proprijs, mirificè & vnicè conferat. Sanguinem Martis vocabant Myrtæ τῶν ἀντορροδόν, eò quòd adustam & torridam seu Martiam bilem frigiditate atque humiditate suâ temperet, malignitatēq; eius expellat, teste Abē Sina فيمنفع من الحميات الحارة & quòd febribus calidis mirum in modum profit. Hanc herbam in Tabulæ Bembinæ expositione cum mysticis suis rationibus illustratam vide.

Antonica.

§ XXXV. **ἰπὸν τῶν πρῶτων** & quam corruptè Antonius Musa *Hierathiorine* vocat, *Betonicam* dicimus esse herbam, innumeris, ut cum Theophrasto loquar, virtutibus præditam; unde non sine causa sacra Horo dicebatur Veteribus; quam & **ψυχότροφον**, id est, *animi nutricem* haud incongruè dictā lego, quia capiti, quod intellectricis animæ sedes, & habitaculū est, mirificè confert. Verum qui plura de viribus huius herbæ desiderat,

Anton. Musa.
Dioscorides.
Apuleius.
Theophrastus
Coriandrum.

consultat citatum Antonium Musam in particulari de ea conscripto libello, Apuleium, Theophrastum, Dioscoridem, aliosque veteres Botanicos.

§ XXXVI. **οὐρανός** & *Coriandrum* est: ita Arabes Botanici sæpè citati in voce **كزبرة** *Kazbare*, quod *Coriandrum* significat.

Atque hæc sunt, quæ de Aegyptijs plantis dicenda existimaui; quorum quidem in sequentibus hieroglyphicorum interpretationibus amplior fiet mentio.

SYNTAGMA I. MENSA ISIACA,
SIVE TABVLA BEMBINA.

SERENISSIMO PRINCIPI

LEOPOLDO GVILIELMO

Archiduci Austriæ, Supremo Belgij & Burgundiæ Gu-
bernatori, nec non Magno Teutonici Ordinis
Magistro.

DOMINO MEO CLEMENTISSIMO.

*S*N aureis illis beatisque Ægyptiæ felicitatis seculis ad regium dignitatis culmen euectis, post peractam inaugurationem, mox opulentum conuiuium parari solitum fuisse refert Athenæus; in quo quot fercula, tot symbolica virtutum regiarum, & ad regnum bene beatèque administrandum necessarium schemata, stupenda hieroglyphicorum metamorphosi adornata ponebantur; ut Rex regium thronum subiens, insolenti hæc symbolorum parastasi, veluti tacito quidam documento sollicitatus, quod ex commissi sibi officij administratione potissimum competeret, id ex subtili hoc & pleno ingenij apparatu addisceret. Mensam hoc loco Augustæ Serenitati Tuæ, non ciborum corruptibilem, non eduliorum hominibus æquè ac brutis communium varietate stratum, apponendam duxi, sed ut cum priscis loquar, nectare & ambrosia referatam Deorum immortalium; ex qua quotquot gustassent, eos filiorum Dei consortio beatos, æternas in Elysij campis choreas acturos sibi persuadebant Ægyptij. Quicquid enim in totius Ægyptiæ Sapientiæ ambitu mirum arcanumque existit, id mirificâ quâdam Sacramentorum maiestate obuelatum in hac Mensa veluti in epitoma quadam spectandum exhibetur; unicum proinde Sacerdotum, speculum, cuius contemplatione, quid in humanarum actionum administratione, amplexandum, quid fugiendum, veluti ex vberissimo quodam diuini Numinis Oraculo se exploraturos confidebant. Quamuis verò hæc Christiano pectori, utpote, suis inuoluta superstitionibus, non admodum curanda sint; quia tamen in densissimis etiam tenebris, & lutulentis meandrorum ductibus subinde pretiosi nitent Carbunculi, id est, sub quadam typorum analogia, Christianæ fidei ac veræ religioni haud absimilia sacramenta elucescunt, quæ quo erga religionis cultum animo, quo erga Deum Cælestesque pietate & veneratione esse debeamus, haud obscure nos instruunt; non omnino adspernandi duxerim. Cum itaque, Augustæ Princeps, magnæ menti Tuæ, quâ Orbem penè vniuersum virtutum Tuarum admiratione defixum trahis, ita comparatum sit, ut symbolicis ingenij lusibus data opportunitate obnixè indulgeas; certè cui maiori iure, quàm Tibi hanc præsentem Isiæ Sapientiæ Mensam instruerem, inueni neminem. Quam quidem glorioso & heroico nominis Tui titulo tantò libentius consecro, quantò maiori gratitudinis obligatione me Tibi, ob innumera nullo non tempore collata beneficia, deuinctum esse sentio. Vale Belgij delictum, & seculi nostri Heroicum decus; & vna me sub Serenissimæ protectionis Tuæ scuto, ut cæpisti, foueto.

SYNTAGMA I.

Mensæ Isiacæ, siue Tabulæ Bembinæ Interpretatio.

ΠΡΟΟΙΜΑΤΙΟΝ.

*R*XHIBEO tibi tandem, Lector curiose, iam dudum promissam veram & genuinam celeberrimæ illius Isiacæ Tabulæ, quam à Bemba Cardinale eius olim possessore, Bembinam vocant, interpretationem; cuius lectioni antequam te committas, hæc à te paucis contendo: Primò ut Tabulâ in multiplices suas areas distinctâ, nec non diligentissimè suis signatâ literis ante te positâ, verba cum figuris exactè conferas; deinde rationes ad mentem Veterum Ægyptiorum adductas, non perfunctoriè aut superficie tenus, sed alta mentis trutina sedulò ponderes & expendas; ordinem denique & rerum expositarum contextum, ea qua in rerum abstrusarum notitia diligentia fieri & potest & debet, observes. Quæ si præstiteris, rectum quoque, sincerum, & ingenuum, nullis cavillis obnoxium de vera & genuina eiusdem à me peractâ interpretatione iudicium te daturum confido. Vale, eaque fruiere.

CAPVT I.

De nomine & origine huius Tabulæ Isiacæ.

Tabula Isiaca
seu Bembina,
cur ita appel-
letur.

Bembus
Cardinalis
Isiacam tabu-
lam conserva-
uit.

Bembina ta-
bula in dire-
ptione Man-
tuæ perijt.

Bembinæ ta-
bulæ magni-
tudo, materia,
& ornamen-
ta.

*R*TΜΕΘΟΔΕΡΩΣ in hoc libro processuri, ab ea Tabula interpretationis nostræ exordium ducere statuimus, à qua cœterarum ordine secuturarum rerum argumenta, veluti à fonte riui dependent. Tabula dicitur Isiaca, quia Isiacæ, hoc est, Ægyptiacæ Theologiæ summam continet; Bembina dicitur, eò quòd Bembus Cardinalis summo Reipublicæ literariæ bono eam primus ab interitu vindicatam Orbi protulerit. Nam à fabro quodam ferrario, qui illam in Borboniana Urbis direptione comparauerat, pretio non contemnendo redemptam, veluti admirandum quoddam veteris Sapientiæ monumentum in Museo suo rebus omnibus ad literarum, antiquitatumque notitiam spectantibus instructissimo usque ad mortem conseruauit: quo fatis functo tandem Duci Mantuæ cessit, in cuius Gazophylacio inter illustrium antiquitatum monumenta asseruata fuit, usque ad annum 1630, quo in miseranda Mantuanæ Urbis direptione ita euauit, ut tametsi summo studio institum sit, ut sciretur, quid tandem de ea factum sit, in hunc usque diem nemini explorare licuerit. Tabula longitudinem habuit quinque palmorum, latitudinem quatuor. Tota ærea fuisse perhibetur, & figuris partim encausto, quod Smaltum vocant, partim argenteis lamellis, quibus

figu-

figurarum ornamenta & habitus mirè condecorabantur, affabrè insertis, constitisse; quam & primus omnium cælator eximius Æneas Vicus Parmensis, curâ Torquati Bembi, ad prototypi magnitudinem summo studio ac diligentia æri incisam, Ferdinando I. Cæsari dedicavit. Hanc eandem deinde deficientibus exemplaribus denuò incidendam dedit Herwartius Ducis Bauariæ Cancellarius, quam & Theatro hieroglyphicorum insertam euulgavit; ex quo nos omni, quâ fieri potuit, diligentia eam, in minorem proportionem traductam hîc curioso Lectori exhibemus. Quod dum facimus, non parua difficultas exoritur, an à Veteribus Romanis, an ab Ægyptijs monumentum hoc, inter cœtera sanè celeberrimum, confectum fuerit? Non desunt, qui Tabulam hanc à Romanis concinnatam sentiant; alij ex Aegypto vnâ cum alijs rerum Aegyptiarum monumentis, quibus vnice Romani inhiabant, allatam, & in Iſidis templo positam asserunt. Atque hi veriùs mihi coniecturare videntur. Certè Tabulam in Aegypto à veteribus Hieromantis concinnatam, ipsarum figurarum ratio, & mystica compositio, quin & artificium stylusque pingendi, quæ Aegyptiacum ingenium prorsus sapiunt, sat superque demonstrant, minimè verò à Romanis, quorum proprium erat, nunquam Aegyptiacum simulachrum adeo purum effingere, quin semper nonnihil illi ex Latia Theosophia depromptum affingerent; quemadmodum passim toto hoc Opere demonstratum fuit. Cùm itaque Tabula hæc præsens purè hieroglyphica sit, nec quicquam ex cœterarum Gentium literatura, aut sculptura, picturaue admistum habeat; irrefragabiliter concluditur, illam, ab Ægyptijs, & in Aegypto, & quod amplius est, ante Cambyſis in Aegyptum factâ irruptione, eo videlicet tempore, quo maximè hieroglyphicæ literæ in Aegypto florebant, confectam esse. Accedit quòd ea confici non potuerit, nisi ab ipsis Hierogrammatistis, quorum officium erat, hieroglyphicas inscriptiones disponere, dispositas Obeliscis, saxi, valuis, mensis Templorum incidendas tradere; quæ quidem characterum notitia, cùm iam veterum Romanorum temporibus defecerit, certum est, hanc à Romanis perfici nullâ ratione potuisse; à priscis itaque Ægyptijs confecta fuit.

Bembiâ tabula ex Aegypto fuit Romanis translata.

CAPUT II.

Queritur quem hæc tabula usum habuerit apud Ægyptios.

ADyta Ægyptiorum, in quibus Sacerdotes sacra operari, ritusque, & cœremonias suas exercere solebant, subterranea loca erant, singulari quodam artificio ita constructa, ut nihil non mysteriosi in ijs occurreret. Muri ex omni parte pleni tùm hieroglyphicis picturis, tùm sculpturis, in quorum medio ara erat posita, cuius planum seu abacus erat hieraticis literis insignitus; iuxta mensam fauissâ seu cisterna erat sacra, Niloticâ aquâ, quæ per occultos meatus illuc deriuabatur, referta: in men-

Adyta Ægyptiorum Sacerdotum qualia, & quibus rebus instructa.

Theologia
Ægyptiaca
docebatur in
adytis ipsorū.
Arnobius.

Clemens
Alex:

Iustinus
Martyr.

Libri Magici
Ægyptiorum
Sacerdotum.

Adyta He-
bræorum ad
similitudinē
Ægyptiacorū
extructa.
Ezechiel 8.

sa verò maximorum Numinum simulachra, & tota Geniorum concatenata series adeo reconditis symbolis exhibebantur, ut non tantum, quemadmodum stultè sibi imaginabantur, summorum mysteriorum abditos recessus notarent, sed & ad quemcunque voluissent Geniorum, per horridas & execrandas adiurationes, analogosque ritus & cœremonias sistendum, efficaciam haberent infallibilem. In his itaque adytis seu remotis ab omnium hominum consortio recessibus docebatur Theologia illa mystica Ægyptiorum arcanior, hieroglyphicisque descripta symbolis, Sacerdotalis ordinis hominibus tradebatur. Quæ omnia testatur Arnobius cum de Ægyptio Mago loquitur; *Magus, inquit, suis clandestinis artibus omnia illa perfecit, Ægyptiorum ex adytis potentium Angelorum nomina & remotas furatus est disciplinas.* Clemens Alexandrinus de Pythagora disserens: Ο Πυθαγόρας περιτέμετο, ἵνα δὴ καὶ εἰς τὰ ἄδύτα κατηγθὼν τὴν μουσικὴν παρ' Αἰγυπτίων ἐκμάθῃ φιλοσοφίαν. *Pythagoras circumciscus est, ut in adyta intromissus mysticam ab Ægyptiis traditam disceret Philosophiam.* Iustinus Martyr quæst: ad Orthodoxos 25. Τίμια δὲ τῷ πότῃ παρ' Αἰγυπτίων μαθήματα τὰ ἱερογλυφικὰ καλέμεθα τὰ ἐν τοῖς ἀδύτοις ἢ τοῖς τυχεῖσι, ἀλλὰ ἐν τοῖς ἐγκλείτοις ὡς ἀδιδόμενα, ἀσεβονία δὲ καὶ ἀσεβασία παρ' αὐτοῖς ὅτε χυδαῖα τε, καὶ πῆζα, καὶ ἀτοκαῖα μαθήματα λήγιστο. *Id temporis hieroglyphicæ discipline in pretio erant apud Ægyptios, quæ in adytis tradebantur lectissimis quibus suis, non hominibus de trivio; Astrologia verò abiecta, circumforanea, & vulgaris erat apud eos.* S. Clemens ad Iacobum de Hæretico Mago quodam dicebat; Εἰς Αἴγυπτον πορεύσομαι, καὶ τοῖς τῶν ἀδύτων ἱεροφάνταις καὶ προφήταις φιλικώσομαι. *Ibo in Ægyptum, & Adytorum Mystis, Sacerdotibus & Prophetis amicitia sociabor.* Neque tantum adyta Ægyptiorum summè celebrabantur ab omnibus, sed & libri Magici, quibus coniurabant Dæmones, & sui eos iuris facere nitebantur Sacerdotes, uti memorat Lucianus in Philopseude: Εἶδ' ἃ τὲ σὺν βίβλιν λαβὼν, εἰσὶ δὴ μοι Αἰγύπτιοι μάλ' ἀπολλὰς πολλὰ καὶ τῶν τοιούτων, ἢ ἃ εἰς οἰκίαν, καὶ ὡς χειρὶ ἄμυτον τὴν φωνὴν ἐκείνην Αἰγυπτίων τῇ φωνῇ. *Domus infestabatur à Dæmone, ego autem accepi libros, quos plures huiusmodi apud se habebant, veni domum, & quàm maximè horrendo carmine Dæmonem exegi, vocem imitatus Ægyptiam.* Quinam alij sunt libri huiusmodi, nisi quos diximus, tabulæ varijs hieroglyphicis, id est, Magicis signis instructæ? Quæ adeo vera sunt, ut vel ipsa Sacra Scriptura Hebræis huiusmodi abominationes, quas in adytis ad morem Ægyptiorum in subterraneis locis extructis peragere solebant, exprobrare videatur. Tale adytum fuit, quod Deus Ezechieli monstrabat c. 8. v. 7. *Et introduxit me ad ostium atrij, & ecce foramen unum in pariete, & dixit ad me; fli hominis, scinde parietem; & cum scidissem parietem, apparuit ostium unum, & dixit ad me; ingredere, & vide abominationes pessimas, quas isti faciunt, & ingressus vidi.*

והנה כל תבנית רמש ובהמה שקץ וכל גלולי בית
ישראל מחקה על הקיר סביב סביב:

Et ecce omnis similitudo reptilium, & animalium, & uniuersa idola domus Israël depicta erant in circuitu per totum. Quid hîc aliud nobis exhibetur, nisi absolutissima similitudo adytorum Ægyptiorum? quorum proprium erat, omnes muros, valuas, tabulas, mensas, & altaria Deorum suorum imagi-
nibus

nibus insignire, vt habet sacer text: *Et Septuaginta Viri de Senioribus domus Israël; Et Iexonias filius Zaphan stabat in medio eorum stantium ante picturas, & unusquisque habebat thuribulum in manu sua, & vapor nebulae de thure con- surgebat. Vel vt Thargum habet: Et columna nubis incensu ascendebat.* Quid aliud nobis exhibetur, nisi ritus & cœremonia Sacerdotum Aegyptijs Dijs in adytis suis sacrificantium? Atque ex his omnibus satis luculenter patet, fuisse adyta instructa omni hieroglyphicæ doctrinæ suppellectile, quâ quicumque ordinis Sacerdotalis gradibus apti censebantur, imbuebantur. Inter cœteras verò adyti partes aræ & mensæ hieroglyphicis potissimum insigneabantur schematismis; nè id, in quo summa mysteria conficiebantur, mysterijs carere videretur. Atque talis fuit mensa nostra Isiaca, seu tabula, quam nobis exponendam assumpsimus; quæ vti totius adyti pars fuit præstantissima, ita præ cœteris summâ curâ ac diligentia appabatur, vti hîc factum videmus. Mensam verò hanc aræ loco seruasse, inde constat, quòd Ægyptios secuti Hebræi, Græci, & Latini, aras & mensas passim confundunt. Hebræos fortunæ mensam posuisse, Isaiæ cap. 65. v. 11. habetur: *חַיִּי וְחַיִּים לְגֵר שְׂלֹחַן* *Ponentes fortunæ mensam:* vti Thargom Vzielidis:

Thargum
Vzielidis.

Adyta Aegy-
ptiorum, hie-
roglyphicis
instructa.

Mensa adyto-
rum Aegy-
ptiorum, in-
structa hie-
roglyphicis.
Tabula Beima-
bina erat
Mensa seu
Ara in adytis
Aegyptiorum
Isaias.

Thargum
Vzielidis.

והמסדרין למעוות פתורין ודחלתיהם אנגים:

Idolis suis mensas, & Dijs suis terrificis crateres. Vbi plerique Rabbinii mensas cum aris confundunt, vti Tomo I. fol. 354. fusè ostendimus. Verum vt hæc enucleentur:

Notandum, mensarum maximam fieri in omni antiquitate mentionem: erant enim Dijs consecratæ, & in locis sacris religiosisque repositæ, sine quibus nihil conficiebatur; in his mactare, immolare, omnis generis vasa reponere solitum erat. Hînc à Græcis *θυωεὶς*, *ἑδωεῖς θυωεὶς* appellabatur, id est, teste Hesychio, mensa sacris vsibus consecrata ἡ τὰ θυιακάωντα. in qua ea, quæ Dijs offerebantur, reponebantur. vide Diogenem Laërt. in Pherecid. & Pollucem l. 4. de partibus Theatri. Arnob. l. 1. *Sacras, inquit, facitis mensas, salinorum appositu & simulacris eorum.* *Mensa, inquit Festus, in ædibus sacris ararum vicem obtinebant.* Vt proinde Cicero non sine ratione aras, focos, & mensas in Oratione de Aruspicum responsis appellare voluerit. *Deorum, inquit, ignes, solennes mensæ, abditi & penetrales foci.* Porro mensam diuinis mysterijs aptam, Festus tradit Anclabrin fuisse dictam, vti & vasa quoque ænea, quibus Sacerdotes in sacrificijs utebantur, Anclabria, nimirum ab antiquo Plautino verbo Ancclare seu Antlare, siue id à Græco verbo *αντλῶ*, id est, *haurio*, siue à prisca voce, *anculare*, quod idem ac *ministrare* significabat, deductum fuerit. Certè Deos Deasque olim Anculos & Anculas, siue ministras fuisse vocitatas, Festus suprà citatus sat superque demonstrat. Fuerunt autem diuersis Dijs diuersæ mensæ dedicatæ. Hinc mensas curiales Iunoni, quæ *kæis* dicebatur; mensas Mythriacas apud Pollucem Mythræ; mensas Aphrodisiæ Veneri; mensas denique Isiacas, Isidi consecratas, & vti diuersis Dijs consecratas, sic ex diuersis materijs Dijs analogis confectas fuisse

Mensarum
Sacrarum
frequens
apud Anti-
quos vsus.

Hesychius.
Dio: Laërt.

Arnobius.

Festus.
Cicero.

Mensa sacræ
appellaban-
tur apud An-
tiquos An-
clabræ.

Mensa diuer-
sæ diuersis
Dijs dedica-
tæ apud An-
tiquos.
Pollux.
Mensarum
Dijs dedica-
tarum diuer-
sæ materiæ.

Valerius
Maximus.

Cicero.

Mense sacræ
Antiquorum
ciaræ Aræ.

Virgilius.

fuisse legimus. Hinc Ioui & Apollini mensæ aureæ; Dianæ, Veneri, Iunoni, argenteæ; reliquæ Deorum turbæ, marmoreæ; ligneæ denique Deorum pedissequis Numinibus destinabantur. Valerius Maximus non alia de causa Dionysium Syracusanum tanto habitum odio fuisse tradit, nisi quòd neglectâ religione mensas aureas & argenteas ex Apollinis templo sustulerit. Et Cicero de natura Deorum; *Iam mensas, inquit, argenteas de omnibus delubris iussit auferri, in quibus quòd more veteris Græciæ inscriptum esset, Bonorum Deorum, uti se illorum bonitate dicebat.* Idem Verrem mensas Delphicas è marmore, crateras ex ære pulcherrimos, vim maximam vasorum Corinthiacorum ex omnibus ædibus sacris abstulisse dixit. Erant itaque, ut multa paucis complectar, mensæ sacræ nihil aliud quàm aræ; quæ apud Veteres tanta semper in veneratione fuerunt, ut inde proverbia promanârint, pro aris & focis decertare, id est, nullam rem tanti æstimandam, quàm eam, quæ Deorum immortalium Numinibus consecrata fuerit; & Aristophanis illud, *Εἰ δ' ἄρα πνεῦσιν οἷσιν ἔτε βωμὸς, ἔτε ἱεῖρα, ἔτε δ' ἐνδοξοῦ μῦθος.* Quibus nec ara, nec fides, nec vlla durant fœdera, de summè perfidis, quales Spartanos fuisse dicit, prolatum. Iurantes quoque manu aram tetigisse Virgilius docet:

Tango aras, medios ignes, ac Numina testor.

Cicero.
Mense sacræ
adyta sacro-
sancta.

S. Hierony-
mus.

Mensarum
seu Ararum
origo ab Aegy-
ptijs proflexit

Aben Valschia

Mense sacræ
in adytis
Aegyptiorum
ponebantur.

Et Cicero pro Flacco; *Is si aram tenens iuraret, nemo crederet.* Erant præterea aræ, siue sacræ Mensæ asyla & perfugia hominum sacrosancta. Cicero post reditum; *Qui nisi in aram tribunatus confugisset, vim Prætoris ef- fugere non potuisset.* Idem pro Roscio; *Sicut in aram, sic confugit in eius domum.* Et in Tuscul. quæstionibus: *Tantâ progenie orbatum, cum in aram confugisset, hostilis manus interemit.* Ab ara itaque non licebat supplices abstrahere, cuiusmodi erat ara Concordiæ, cuius meminit S. Hieronymus, ad quam si quis confugisset, tanquam ad Cæsaris statuam, auelli inde eum nefas habebatur.

Ex his fusiùs forsan, quàm par erat, expositis, patet, ararum, mensarumque originem non aliunde quàm ab Ægyptijs profluxisse; quibus, uti dixi, solenne erat, mensas in adytis ponere, non qualescunque, sed hieroglyphicis affabrè adornatis, tum ad reuerentiam ritibus & cœremoniis conciliandam, tum ad potentiùs efficaciusque Numina, quæ adiurationibus suis sollicitabant, quorumque imagines symbolicis habitibus ibidem exhibebantur, erahenda, institutas. Has in medio templi seu adyti ponebant, teste Aben Valschia in lib. de seruitute Ægypti:

والفيلسوفين مصر اقيموا في الهيكل المائدة منقوشة في حروف الطيور

Et in templo erat mensa, in qua omnis generis literæ & figura animalium incise spectabantur. Atque talis haud dubiè mensa fuit hæc præsens tabula hieroglyphica ære fulgida, splendore diuinitatis, quæ in ea coli putabatur, prorsus æmula. Atque hæc de usu tabulæ sufficiant.

CAPVT III.

Argumentum huius Tabulae, seu Mensae Isiaca.

Imitantes Aegyptij ipsam Vniuersi naturam, fabricamque Deorum, teste Iamblichus, ipsi quoque mysticarum reconditarumque notionum imagines quasdam in symbolis conficiendis ostendebant, ut quemadmodum & natura rationes occultas in apparentibus formis quasi symbolis exprimit, & Dij idearum veritatem per manifestas imagines explicant, ita & ipsi operarentur. Cum ergo cognoscerent, quod superiora omnia inferiorum similitudine delectentur, atque insuper optarent à superioribus bonitate repleri; ut pro viribus ea imitarentur, meritò & ipsi conuenientem superis agendi modum pro viribus offerebant, dum occulta mysteria symbolis inferebant manifestis, in quibus interpretandis *dimitte voces, accipe sensus*. Hoc itaque cum in more positum esset Aegyptijs, mensam hanc sacram construxerunt, cuius uti maximus in sacrificijs, Deorumque cultu usus fuit, ita symbolis quoque summo ingenio excogitatis, vniuersam suam Theosophiam in ea exhibere visum fuit. Quemadmodum itaque in mensa opipara, omni ciborum exquisitissimorum apparatu instructa, nutritiua hominis facultas cibos in substantiam aliti conuertit; ita in hac sacra & mystica mensa Deorum immortalium conuiuio excepti Sacerdotes, dum æternarum incorruptibiliumque substantiarum naturam mirificis, summèque appropriatis symbolis expressam subtili intellectus indagine contemplantur, per actionum ibidem expressarum similitudinem perfectâ ijs vnione coniungi putabantur; qui finis huius tabulae fuit.

Docet itaque mensa hæc primò, omnem triplicis Mundi, Archetypi, Intellectualis, & Sensibilis constitutionem; quomodo videlicet Paterna Mens, seu suprema diuinitas, veluti ex centro quodam in vniuersam Mundorum, tam sensibilem, quam insensibilem circumferentiam, agitata, omnia moueat, omnia animet, ac omnia triadis suæ caractere insigniat. Deinde quomodo per fundum paternum ex tribus triadibus constitutum (quod fundum nonnulli Iynga, quidam *ἑσάρχει πᾶν τὸ μορφον*; alij, uti Platonici, Mundi animam, Philo σοφίαν καὶ μοτεχνήτιν appellant) vniuersa moderetur: & quomodo vnaquæque trias Patre, Potentia, & Mente, triade perfectissima, fontanæ triadi fidei, veritatis, & amoris complicata existat. Videbis quoque in hac mensa diuinarum Potestatum (quæ sunt diuinæ ac supremæ Mentis, Iyngisque Paternæ affecclæ & administræ, quæque ex Paterno fundo veluti ex vberissimo quodam Oceano in omnes Mundi semitas disperguntur) ordinem, dispositionem, administrationem, & præsidia. Hic spectantur Mundorum Rectores singuli suis notati insignibus, ignei, ætherei, & materiales. Hic fontium Patres, quorum cura est, principia rerum omnium disponere, & conseruare, inuiolabiles naturæ leges fundare. Spectabis, Lector curiose, eorum Numinum, quæ Antiqui Zonia & Azonia, id est, quæ nulli certæ sphæræ alligantur, concatenatas series, singula suis insignibus adornata, & in triadas quasdam

sub

Iamblichus.
Aegyptij in
hieroglyphi-
cis instituen-
dis Deos imi-
tabantur.

Aegyptij
manifestis
symbolis oc-
cultis myste-
ria significa-
bant.

Mensa Isiaca
vniuersam
Theosophiam
Aegyptiorum
continet.

Tabulae Isia-
cæ finis, ut
per eius do-
ctrinam Deo
vnirentur
Sacerdotes
Aegyptij.
Tabulae Bem-
binæ argumē-
tum.
Paterna Mens
centro euolu-
ta in circum-
ferentiam.

Fundum pa-
ternum ex
tribus triadi-
bus constitu-
tum.
Trias quæli-
bet continet
Potentia, Pa-
tre, & Men-
te.
Potestatum
diuinarum
ordo.

Rectores
Mundorum,
Fontium
patres,
Numina Zo-
nia & Azonia.

Cœremonijs
quibus Dii
atrahantur.
Amilicti, &
Hypozoci.

Psello.

Iamblichus.
Tempus non
quodlibet op-
portunum re-
batur Aegy-
ptij ad Numi
na attrahen-
da.
Sacerdotes
Aegyptij
quid petue-
rint in Deorū
inuocatione,
nempe
Illuminationē
mentis.
Futurorum
prænotionem

Medicam in-
firmatam.

Defensionem
contra Demo-
nes.

Authoris
protestatio
in Tabulæ
Bembinæ in-
terpretatione

sub fœminino & masculino sexu, ad Paternæ Mentis exemplar, disposi-
ta, & ad supremi Numinis vultum conuersa. Hanc Deorum Dearumq;
fabricam Sacerdotes in adytis operantes sedulò & intentâ mente con-
templabantur, vt catenas seu Syras singulorum dispositorum agminum
addiscerent, comperirentque; compertas appropriatis analogisque re-
bus ibidem præscriptis attractas sui iuris facerent. Nam in hac veluti in
typo quodam monstrabatur, quibus ritibus & cœremonijs, quibus rebus
quoduis Numen ad id quod intendebant, impetrandum sollicitarent. Hic
Amilicti, hoc est, implacabiles quædâ Potentiæ; hic Hypozoci, id est, suc-
cinctores siue sustentatores; quarum illæ, teste Psello, nunquam ad hæc
inferiora flectuntur, & in causa sunt, vt animæ ab affectuum illecebris
neutiquam demulceantur; hæ verò Mundum sustinent; quarum immo-
bilitate vis declaratur firma & stabilis, sustentatione verò, custodiæ atque
conseruationis cura; quas quidem facultates designant per solas Mundo-
rum causas & immobilitatem. Quorum quidem Numinum Choros in-
dictas classes idealibus quibusdam hierogrammatismis digestas, certis an-
ni, mensium, dierumque temporibus Abaco interseruerunt, vt quo quisq;
tempore ritè coli, innocari, & aduocari posset, constaret, vt Iamblichus
docet. Non enim tempus quodlibet cuiuslibet aduocando Dæmoni opor-
tunum rebantur; sed id, cui Dæmon, aut Numen præesse, & aliquam
proprietas analogiam habere credebatur. Horum enim inuocatione
ritè peracta, primò ante omnia Sacerdotes sapientiam & mentis petebant
illuminationem; quam adepti, ab omni fætorum necessitate se absolui,
& *θεολήπτες* effici putabant, perpetuo Numinum consortio beatos. Secun-
dò, hisce cœremonijs, ritibus, cultuque iuxta leges præscriptas religiosè
peractò, futurorum prænotionem euentuum per varias diuinationum
species se consecuturos sperabant, Numinibus hoc pacto cultis & inuo-
catis, vti credebant, iam per somnia, modò per, visibiles verasque rerum
formas, modò per alia & alia signa, & occulta symbola, mentes eorum ad
futurorum *μετέγνωσιν* illustrantibus; ex hac infirmitatibus suis paratas repe-
rire se putabant Medicinas; in hac amuleta contra omnium malignorum
Dæmonum assultus efficacissima se reposita habere iactabant. Vt vel ex
hac fusiori forsan quàm par erat periocha, sat pateat, hanc mensam nihil
aliud fuisse, nisi totius Ægyptiacæ Theologiæ, tum practicæ, tum theori-
ticæ, epitomen quandam & anacephalæosin, vti ex sequenti interpreta-
tione patebit. Quam antequam aggrediar, protestor, nihil me ex pro-
pria opinione aut sententia hic allaturum, sed omnes fidelis Oedipi par-
tes tantum adimpleturum in rerum hucusque incognitarum expositione.
Et licet pleraque Magicis, Diabolicisque superstitionibus inuoluta sint;
ea tamen hac cautela & circumspectione adducentur, vt nemini eas of-
fendiculo futuras sperem; imò Christianum Lectorem ex hisce mille
Diaboli technas in animarum exitium structas, nescio sub qua religionis
cultusque diuini larua abditas, clarè cogniturum, cognitæ remis velisque
cum summo animæ fructu & emolumento deuitaturum, confido.

CAP. V T IV.

Tabulæ seu Mensæ Isiacæ diuisio.

Consideratur primò tota hæc Tabula A B C D, formâ parallelogrammi, iuxta spacium intrinsecum, & extrinsecum. Intrinsecum spacium diuiditur in tres regiones, iuxta trinum supremæ mentis exemplar; superiorem videlicet, mediam, & inferiorem. Suprema Regio continetur literis E F, & continet duodecim figuras andromorphas, seu hierogrammatismos in quatuor triades diuisos, & varijs multiformibusq; symbolis adornatos. Secunda regio seu media, quæ continetur literis G H, iterum in tria spacia subdiuiditur: medium literis $\Gamma \Delta \Theta \phi$ insignitum, continet 7 figuras principales O, Q, R, S, X, Y, Z, multiplici symbolorum apparatu adornatas; duò verò, quorum dextrum extremum literis $G \Lambda \Xi \Pi$, sinistrum verò extremum P H M N literis notatur, vario figurarum, ornamentorumq; apparatu concinnantur. Infima regio literis I K intercepta pariter, vti suprema, duodecim principalibus hierogrammatismis andropomorphis exhibetur; quorum explicationem paulò post adducemus.

Tabulæ Bembinæ diuisio in spacium intrinsecum, & extrinsecum. Intrinsecum Bembinæ tabulæ spacium diuiditur in tres regiones.

Prima regio tabulæ Bembinæ. Secunda regio tabulæ Bembinæ.

Tertia regio tabulæ Bembinæ.

Vidimus intrinsecam figurarum dispositionem; iam extrinsecam paucis quoque declaremus. Extrinsecam dispositionem tabulæ limbus obtinet, quo totius tabulæ seu Mensæ consistentia clauditur. Est autem limbus quadruplex, superior, inferior, dexter, sinister. Superiorem A C, inferiorem B D, dextrum A B, sinistrum C D literis signauimus: quorum singuli varias hieroglyphicas ideas continent, vt postea videbitur. Restat præterea alia subdiuisio minorum limborum, quæ mediam regionem $G \Xi H N$ à superiori & inferiori discriminat, varijs hieroglyphicis notatorum; quorum superior signatur literis G H, inferior ΞN ; transuersi verò $\Lambda \Gamma \Pi \Delta$, & $\Theta \Phi \Psi M$ literis signantur. $\Sigma \eta \nu$ verò quæ limbo maiori subijcitur, tantum ornamenti loco seruit. Atque hisce portionibus totius tabulæ Syntagma completur; quorum arcanas significationes eo ordine, quo eum subdiuisimus, paulò post exponemus.

Extrinsecum tabulæ Bembinæ spacium diuiditur in quatuor limbos.

Limborum minorum tabulæ Bembinæ diuisio.

CAP. V T V.

Anatomia Tabulæ, siue de habitibus, ornamentis, tutulis, baculis, & tota πολυπόροισι hierogrammatismorum, eorundemque differentijs.

Anatomia tabulæ Bembinæ.

Differunt figuræ in hac Isiaca tabula octo potissimum rebus, formâ videlicet, situ, gestu, operationibus, vestitu, tutulis, baculis, denique circumpositis sibi hierogrammatismis, floribus, virgultis, literis minutis, animalibus; quæ omnia exponenda sunt.

Bembinâ in tabula octo sunt consideranda.

Forma differunt; aliæ enim siue puram, siue mistam humanam figuram

Forma,

guram referunt, ut in superiori regione; media & infima, paucis exceptis, patet; aliæ diuersis animalium laruis transformatæ, ut in limbo quadruplici apparet.

Situs. Situ differunt, dum aliæ stantes, aliæ sedentes, geniculatæ aliæ, aliæ nauibus vectæ, aut abacis variè figuratis insistentes, aliæ denique alio situ spectantur; quæ occultâ significatione, ut postea patefiet, non carent.

Gestus. Gestu differunt; aliæ siquidem brachijs nunc eleuatis, iam pendulis & efficaciter contractis manibus, aliæ ad currendum, ad adorandum aliquid aliæ compositæ videntur.

Operatio. Operationibus differunt; nam videas hîc nonnullas veluti imperiosè aliquid iubentes & imperantes, quasdam suppliciter nonnihil petentes, alias sacrificantes, alias denique offerentes, & supplici animo exhibentes.

Vestitus. Vestitu pariter discrepant, omnes tamen Ægyptiaco ritu adornatæ; sunt, quæ maxima corporis parte nudæ, & tenui vestitu à pectore aut umbilico ad genua usque velantur veriùs, quàm vestiuntur; & hic habitus ut plurimum in masculis figuris spectatur: fœminæ amictu à mamillis ad pedes usque extenso, & ligaculis quibusdam humeris implicato spectantur: præterea huiusmodi vestimenta iam reticulata, modò pennigerâ texturâ, aut alarum volucrum variè inuoluto velamine, nonnunquam stelligero cruciferoque contextu, alijsque symbolis per totum elaborata, spectantur; quæ omnia plena mysterijs esse postea patebit.

Tutuli. Venio ad ornamenta capitis, ubi summa quoque varietas & diuersitas rerum consideratarum occurrit: quædam enim statuat iam vittis planis, modò in conum turbinatis, quarum aliquæ albo, aliæ nigro colore imbutæ sunt, capiti impositis cernuntur; nonnullæ velo teguntur simplici, quædam bilimbari fascia in vertice fixa effinguntur: supra vela, verò recensita tutuli exurgunt, non minori rerum varietate adornati; plerique pennigeri, aut herbacei, floreique *φλογο-κυκλο-οφιόμορφοι*, id est, plerique diffusionem flammæ, viperarumque exurgentium, uti & sphærico corpore insigniti. Baculi seu sceptræ quoque, quæ in manibus portant, multum differunt; sunt nonnulla capite vpupæ, quædam flore Loti insignita, alia in sagittæ formam adaptata; non desunt, qui plantas aut pennas loco sceptri portent, plerisque Tautico charactere, id est, Cruce ansata instructis, uti ex tabula patet. Habent singuli Hierogrammatismi varia symbolorum syntagmata apposita, quæ nos ad tria capita reducimus.

Baculi. Sunt primò animalia tum quadrupedia, volatilia, reptiliaque, tum ex his mista. Secundò sunt minuti characteres hieroglyphici, quorum alij simpliciter apponuntur hierogrammatismis, alij intra oualem figuram conclusi spectantur, quas sacras tabellas in Obelisco Pamphilio denominauimus, indicantque nescio quæ amuleta ac phylacteria, ut suo loco dicetur. Tertiò sunt aræ, columnæ, & mensæ sacræ, vasis, ampullis, urnis, crateribus, floribus, plantis refertæ; quæ omnia uti maximis mysterijs turgent, ita meritò singularem interpretationem merentur.

Hierogrammata circumposita.

Atque hæc est anatomia, quam primò, antequam interpretationem ordi-

ordiremur, ob oculos curiosi Lectoris exponendam duximus, nè tabulæ omnium mysteriosissimæ expositionem confusè, temerè, & sine digestione, illotis, vt aiunt, manibus aggressi videremur. Nihil porro restat, nisi vt iam manum operi admoveamus, & datam iam tot annis fidem, tandem debito soluti, præstemus.

Vera & genuina Mensæ Isiacæ, siue Tabulæ Bembinæ Interpre- tatio.

Ordimur tandem diuini Numinis auspicio Isiacæ tabulæ interpretationem, iuxta eum ordinem, sub quo eam in præcedentibus partiti sumus; & nè in tanta rerum explicandarum varietate & multitudine, confusionem incurramus, singulas tabulæ partes per octo paragraphos enucleandas duximus, authoritates rerum expositarum non semper apposituri, sed Lectorem ad eas alibi, tum in Obelisco Pamphilio, tum in præcedentibus Tomis adductas per marginales numeros inquirendas remitteremus, nè in tanta rerum authoritatumque coaceruatione filum interpretationis, cum fastidio & confusione Lectoris, impediatur; authoritates tamen rerum nunquam alibi comprobatarum integras semper apponemus. De hoc primò Lectorem monere volumus, nè eum consilij nostri ratio lateret. Ad rem igitur. **DEVS** Optimus Maximus votis nostris aspiret.

Methorius seruanda in tabulæ Bembinæ interpretatione.

D I V I S I O I.

Figurarum mediæ regionis Tabulæ expositio.

Ægyptij diuinitatem per omnia diffusam contemplantes dupliciter sumebant, vel prout in solitaria æternæ Mentis unitate constituta, & ab omni materiali rerum consortio longè remotissima, sempiterno suiipsius felicitatis bono in ineffabili diuinitatis recessu gaudebat; vel prout ad rerum creatarum ordines respectum quendam dicebat; in quantum videlicet veluti ex centro quodam in vniuersas Mundorum series per administratos asseclasque sibi Genios & Secundeos euolutus omnia moderatur, omnia animat, omnia foecundat, omnia denique ad Vniuersi sustentationem sollicitat. Cum verò trinam quandam in Deo potentiam ponerent, atque adeo diuinitatem supremam triformi quâdam, vt ipsi loquuntur, potestate in vna substantia constitutâ, & ab Hermete Trismegisto posteris sub magna silentij occultatione sibi traditam, à qua omnia dependerent, quâue veluti signaculo quodam ideali omnes Mundanarum classium, tam sensibilibum, quàm insensibilium ordines notaren-

Bembinæ tabulæ regio media explicatur.

Ægyptij diuinitatem per omnia diffusâ dupliciter considerabât.

Trinam in Deo potentiam ponebant Ægyptij.

tur, apprimè nôssent; hinc aptè singularum triadum' in Vniuerso elucescentium Systemata pulchrè singulas suis sibi appropriatis symbolis adornatas in hac Tabula expresserunt, vt iam exponemus.

Magna
Deorum
porta in me-
dio Bembinæ
tabulæ expli-
catur.

Figura thro-
no medio
Bembinæ ta-
bulæ insidens
explicatur.

In medio itaque Tabulæ veluti centro Thronum *abcdlm*, siue magnam, vt vocant, Deorum portam, magna symbolorum architectura fabricatam conspicias; cuius suprema coronis seu frons *ab* flammam in serpentum surrectarum formam diffusam exprimit. Secunda coronis *cd* globo aligero; Tertia *ef*, & calx *lm* throni eodem insigniuntur. Stollones throni octopartitis circulis, qui quadratis circumscribuntur, insigniuntur. Coronis tota binis columnis *el*, & *fm*; albo-nigris gradibus distincta, & Isidis capite instructa innititur. Huic throno inferitur figura sub foemineo habitu, ab umbilico ad pedes pennigero femoralium habitu, ab umbilico fursum, versus pectus, innumeris densatur vberibus (tamen in schemate non benè exprimantur). Caput eius vittâ Ægyptiâ velatum, velo supraexpanditur meleagris, quæ volatum affectat; huius dorso calathus, ex quo emergunt duo perseæ folia, & bina cornua, quæ circum Scarabæi figurâ notatum intercludunt: vnâ manu sceptrum Loti flore insignitum tenet, alterâ eum gestum exprimit, quo imperiosè aliquid iuberi solet: sedi insidet rasæ, & canis sedentis figurâ insignitæ. Sub throno Abacus spectatur, cuius limbus circulis octopartitis, vt dictum, notatur; intra Abacum figura ponitur accubans, ex Leone & Accipitre composita, pedibus anterioribus Canopum continens; à tergo verò globus *ὀφι-πτερόμορφος*; supra caput figurâ *ἱερακαλέντιος*. Luna sextilis, cui stella insistit, iungitur. Throno astant vtriusque binæ columnæ floridæ *VW*, quibus duo aspides surrecto pectore tumentes sacris vittis ornati, veluti throni excubitores assistunt.

Affectu thro-
no medio
Bembinæ ta-
bulæ adstantes.

Thronus
Bembinæ ta-
bulæ medius
seu magna
Deorum por-
ta, quid signi-
ficet hiero-
glyphicè.
Plutarchus,
Plato.

Zoroaster.

Vidimus Thronum seu portam supremæ Mentis; iam afsecas eidem circumstantes, & ad thronum supremum veluti conuersos contemplemur: quorum vtrinque tres, O, Q, R à dextris, a sinistris X, Y, Z, apponuntur; ex quibus O & Z stantes eodem habitu amictuque circumdati spectantur: medij verò Q *ἰβίμορφος*, & Y *αἰδρόμορφος*, sedentium habitu pinguntur. Symbola quæ portant, & tituli, quos capite gestant, & thronus cui insident, postea exponentur. Bina verò simulachra vtriusque throno summo vicina sunt R & X, eo situ, habituque symbolorum, quibus vides, insignita. Sed his ita ritè propositis, iam quid hoc hieroglyphico symbolorum apparatus Ægyptij notârint, exponamus. Thronus paulò antè descriptus nihil aliud indicat, quàm supremæ Mentis triformis in vniuersas trium Mundorum semitas diffusionem, ex cuius evolutione nascitur Mundus hic, siue Vniuersum hoc sensibile, quam Plutarchus domum Hori, magnam Deorum portam Ægyptij appellant; quem quidem ex trigono archetypo profluere alibi ex Platone probatum fuit. Coronis suprema throni seu portæ in medio flammarum *ὀφιμόρφων* diffusarum, indicat, Mentem supremam luce & vita plenam, æternam, incorruptibilem, ab omni materiei contagione segregatam, iuxta illud Zoroa-

stris: *Ἡνίκα μὲν βλέψης μορφῆς ἄτερ ὡς ἐργὸν πῦρ λαμπρόμορφον σκηρτηδὸν ὅλον καὶ βέγνεια κόσμῳ,*
καὶ ὅτι

κλῦθι, πρὸς τὸ φανῆναι. *Cum videris absque forma sacrum ignem micantem, saltando per profunda totius Mundi, tunc aduertas ignis vocem.* Atque hic est ignis ille abstractissimus, & in sublimitate diuinæ essentiae absconditus, iuxta illud Zoroastris: Ἐάντων ὁ πατήρ ἤγειρεν, ἔδ' ἐν εἷ δυνάμει νοερά κλέϊσας ἰδὼν πῦρ. *Se- ipsum enim summus Parens Deus rapuit, neque in sua Potentia intelligibili Ignem suum conclusit, sed ipsum reliquis communicauit Mundis.* πάντα γὰρ εἰσὶν πρὸς εἰνός ἐκτετακται, *omnia siquidem ex vno igne producta sunt.* Sed quomodo id factum fuerit, videamus. Ex centro in Mundos euolutus primò illum communicauit Mundo Intellectuali Angelico per Spiritum; secundò Mundo Sensibili; tertio Elementari: quæ omnia pulchrè ex throni symbolis patent. Diximus, coronidem *ba* supremam ὀρι-φλογόμορφον indicare Mundum illum Empyreum seu Archetypum luce & vita infinita refertum; ex quo euoluta triformis Dei natura, vti Ægyptij loquuntur, ignem vitamque suam Intellectuali Angelico Mundo communicauit; quæ per *c d*, coronidem secundam, & per globum κυκλο-πτερόμορφον aptè indicantur; hic enim Mundus ab omni materiali sœce repurgatus non nisi mente & intellectu concipi potest. Ex hoc deinde triformis diuinæ essentiae natura euoluta, se sensibili Mundo communicauit; & primò quidem diuinæ & paternæ Mentis fundo, Iyngi pantomorphæ, quam Platonicæ nunc primam Mentem, iam Verbum, modò animam Mundi, Philo etiam σοφίαν καὶ μοτεχνίτην vocat; quam congruâ sanè symbolorum congerie in medio throni Ægyptij, tanquam in centro vniuersæ naturæ, quam moderatur, posuerunt. Sedet primò, vt innuatur potestas & dominium: sedes canes, fulget, quia Lynx hæc Isiaca, seu paternum fundum in astro Sothios refulget, teste Diodoro: femoralibus variâ alarum texturâ expressis velocitatem sublimitatemque operationum, quibus in vniuersas Mundi semitas se diffundit, indicat: ab umbilico ad pectus vsque innumeris densatur vberibus, quibus vniuersam Mundi machinam, necessariarum rerum, vbertate continuo alit nutritque: Zonæ collo circumdatæ Orbes denotant cœlestes, quos continuo motu agitat: velo tegitur caput, ad abdita & inaccessa naturæ, quæ operatur, mysteria indicanda: Meleagridem volentem capite gestat, ad varietatem entium vniuersæ naturæ, quæ aptè per Meleagridis diuersicoloris pennas indicantur, significandam: Canistrum dorso Meleagridis insistent, abundantiam, quam profert; folia perseæ sapientiam, quâ omnia administrat; cornua Lunam, & Scarabæus circulo inclusus Solem exprimit; quibus ostenditur Solis & Lunæ subsidio eam omnium dictarum rerum varietatem efficere; dextrâ manu sceptrum tenet lotiferum, quo ad exemplar Paternæ Mentis omnia se moderari ostendit; Loti enim flos indefesso motu Solem noctu diuque, teste Theophrasto, sequitur: imperioso verò sinistræ manus gestu, omnia eius mandatis iussisque subistere innuitur; nam vt rectè Zoroaster: Πάντα γὰρ ἐξέσχευε πατήρ, καὶ νῶ παρέδωκε δαδτέρω, ἐν πρώτων κληίζε) ἔδνεα αὐδ' ἔσεν. *Nam omnia Pater perfecit, & Menti tradidit secundæ, quam primam vocant nationes hominum.*

Mens suprema triformis quomodo trino Mundo se communicauerit.

Angelici Mundi symbola.

Sensibilis Mundi symbola.

Iyngis pantomorphæ, seu Animæ Mundi symbola. Philo.

Diodorus.

Authoritates congruas hic omittas vide in Obelisco Pamph. l. 4. & 5. Tomo I. Oedip. pl. fol. 190.

Vide Obeliscum Pamph. l. 5.

Theophrastus.

Zoroaster.

Atque hæc est vniuersæ naturæ mater Isis πανδεχής, παμμασός, κεραιφόρος,

Isis mater
vniuersæ
Naturæ.

Ἰσις, μήτηρ ὅσων, Σῶθις καὶ ἀσθεκύνων; Omnia Dea Isis, iuxta illam suprâ in Politica Ægyptiorum prolatam inscriptionem: Εἰ γὰρ ἐμὲ πανταγέλονος, καὶ ἐν, καὶ ἐξόμμου, καὶ τὸ πᾶν ἐμὸν ἐδίδας τῷ θνητῷ ἀπεκάλυψε. Ego Isis omne suum id quod est, & fuit, & erit, & meum pepulum nemo mortalium vnquam retexit; quæ quidem nulli alteri, nisi fundo Paterno, hoc est, Iynge intelligibili seu Verbo Paterno competere possunt. De quibus vide primum Tomum fol. 185, vbi omnia hucusque dicta suis autoritatibus comprobantur. Hoc est idearum Mundialium penuarium, quod aptè insinuat per throni seu portæ stiones *g b i k* & per quadrata, quibus circuli octupartiti inscribuntur, contiunato ordine circumcirca depicta: nam per quadratum, quaternarium, per circulos octopartitos, octonarium numerum indicari, in Geometria hieroglyphica ostendimus, quæ simul iuncta dant 12, mundanæ perfectionis symbolum, exprimuntque singulorum partialium Mundorum ideas, quas vide citato loco in tractatu de Geometria hieroglyphica expositas.

Idearum
Mundialium
penuarium
Iynx panta-
morphæ.

Rerum Mun-
danarum vi-
cissitudines
columnis
throni Pan-
tamorphæ
Iynge expri-
muntur.

Serpentes
thronum sti-
pantes Ben-
binæ tabulæ
quid signifi-
cent.

Obel. Pamph:
l. 4. & 5.

Abaci thro-
no subiecti
schemata
explicata.

Quoniam verò in Mundo elementari omnia, dierum noctiumque, tenebrarum, lucisque, consensuum dissensuumque vicissitudine; in æthereo, motuum contrarietate; in intellectuali verò, Numinum antitechnia, consono-difsonis, ad Vniuersi conseruationem subijciuntur; aptè sanè hanc per thronum indicatam mundanæ domus constitutionem binis columnis gradibus albo nigris distinctis fulcitam expresserunt; quâ vicissitudines rerum, consensuum dissensuumque leges, sine quibus Mundus consistere minimè potest, aptè indicarunt. Vide quæ de hisce fusiùs egimus l. 4. Obel. Pamph. Hisce columnis Ophioniorum Agathodæmonum V & W, thronum stipantium ὀφιομόρφα sub Serpentum seu Aspidum forma, schemata apponuntur; quibus indicatur vita rerum, quâ singula huius Vniuersi domus tum sensibilis, tum vegetabilis naturæ membra per calorem & humidum animantur, viuunt, conseruantur; Aspis enim animal viuacissimum humido calidi symbolum est; quæ omnia in Obelisco Pamphilio amplissimis autoritatibus exposita sunt. Columnis floreis insunt, vt ostenderetur, quòd Agathodæmones Ophionei omnibus rebus, per vitam & animationem, consistentiam dent in Mundo inferiori, æthereo, & suo modo in intellectuali. Mundanæ huius domus throno Abacus subijcitur, Mundi Elementaris symbolum, & is superiorum Mundorum ideis influxiuâ virtute, per globum aligerum suprapositum aptè indicatâ, propagatis plenus; quæ aptè per limbum octupartitis circulis refertum indicantur. Intra Abacum ponitur T Leo accubans, capite Accipitrino, & nigro spectabilis velamine, cum reliquis hieroglyphicis, vt vides. Per Leonem, terreum animal, tellus rectè indicatur, per caput Accipitris spiritu igneo pollentis, ignis Elementum; in capite Lunam sextilem tenet stellâ insignitam, quæ Lunæ stellarumque subsidio omnia inferiora gubernari indicant; per Canopum verò quem anterioribus pedibus tenet, aqueum Elementum appositè signatur, in cuius capite flammâ bipartita conspicitur, & supra flammam duæ pennæ, quæis aëreum Elementum indicatur; quod quidem nihil aliud esse, quàm aquæ per igneum calo-

calorem resolutæ effluuium putant; globus verò ὁρι-κυκλῶ-πτερόμορφος totum hunc Elementarem Mundum per supremi triformis Numinis potentiam & animari, & conseruari indicat; huius enim particulari concursu vita & consistentia rebus, quæ per columnas floreas appositæ innuntur, conceditur; quæ omnia cùm diuersis Oedipi locis, vti & in Obelisco Pamphilio authoritatibus omnigenis stabilita sint, eas hoc loco repetere superuacaneum esse existimaui.

Restant characteres hieroglyphici minuti, qui Isidi adscribuntur, explicandi; quorum superiores hunc sensum efficiunt: *Porta quadripartiti Mundi, quæ Pantamorphæ Mundi Anima ingressa, omnia diuinæ prouidentie oculo penetrat, vitam largitur per quadrisidi tùm superioris, tùm inferioris Mundi quinas portas influendo.* Inferiores verò hunc sensum præbent: *Vinculum portarum Mundi superioris & inferioris, quo per Agathodæmonem Ibimorphum zonarum catena mouetur.* Atque hanc Pantamorpham Naturæ Matrem ita appositè in suis hymnis describit Orpheus, vt eam exponere voluisse videatur.

Characteres
minuti Isidi
throno insi-
denti adscri-
pti.

*Natura omnium mater Dea, artificiosa mater,
Suscitatrix, honorabilis, multa creans, Dæmon, Regina,
Omnidomans, indomita, gubernatrix, ubiq; splendens,
Omnium rectorix, honorata, præstantissima omnibus,
Incorrupta, primogenita, antiqua, claros viros cohonestans,
Nocturna, multa vastans, lumen ferens, agrè detenta,
Quietum talis pedum Vestigium voluens,
Casta Princeps Deorum, sine carens finis,
Communis quidem omnibus, incommunicabilis verò sola,
Ipsa pater sine patre, virtute valde gaudens maximâ,
Beneflorens, nexus, amicitia, multis mixta, sciens,
Dux potens, vitam ferens, omnia nutriens puella,
Sufficientia, iudicium, gratiarum celebris Suada,
Ætherea, terrestris, & marina Regina,
Amara quidem perniciosus, dulcis verò obtemperantibus,
Sapientissima, omnium datrix, nutrix, ubique Regina,
Incrementum nutriens, beata, maturorum verò dissolutrix:
Omnium quidem tu pater, mater, nutrix, & alumna
Statim generans, beata, semine abundans, maturitatis motus.
Omnium artifex, figula, multorum creatrix, veneranda Dea,
Æterna, metus ferens, multa experta, prudens Dea,
Semper fluente turbine celerem impetum agitans,
Omnium seruatrix, circularis alienæ formæ arbiter,
In throno sedens honorabilis, sola iudicatum perficiens,
Supra sceptrigeros grauitè sonans optima.
Intrepidè, omnia domans, fatalis Parca, ignem spirans:
Æterna vita, & immortalis prouidentia,
Omnia tibi sunt: omnia enim tu illa sola facis.*

Sed

*Scd Dea supplico te cum fortunatis temporibus,
Pacem, sanitatem, ducere, incrementum omnium.*

Habes hic primæ potissimæque partis tabulæ huius interpretationem. Vidimus itaque quomodo supremum triforme Numen ex Archetypo in Mundum Angelicum, & ex hoc in æthereum, & hinc in hylæum seu Elementarem Mundum sese explicet; vidimus quomodo Menti secundæ Pater omnia tradiderit gubernanda; quosque effectus in Mundis recensitis perficiat; iam videndum est, quomodo, & per quos affectas seu administratos Spiritus fundum paternum, seu vniuersalis Mundi forma iam explicata, omnia in Mundo administret.

**Fundum pa-
vernum quid
sit secundum
Ægyptios.**

Fundum pa-
ternum ex
tribus triadib[us]
bus compo-
situm .
Psellus.

Tenuerunt Aegyptij, vti tùm suprà, tùm in Theologia hieroglyphica copiosè ostensum fuit, fundum paternum nihil aliud esse, quàm Verbum Patris, quemque Mundi Spiritum Platonici vocant, Chaldaei Iyn- gem, alij alijs nominibus intitulant; atque hoc ex tribus triadibus esse compositum; quæ quidem triades nihil aliud sunt, quàm Geniorum tri- plici ordine distinctorum cœtus quidam, quorum singuli Patre, Potentiâ, & Mente, constant; *εἰτα*, inquit Psellus in Zoroastræis Oraculis, *πατρὶνόν τινα βούδον, σέβον, ἐν τριῶν τριάδων συγκαταρμένων, ἐκείνη δὲ τριάς ἐστὶ πατέρα, δυναμιν, καὶ νοῦν*. Quàm aptè verò hæc Aegyptij expresse- rint, iam aperiamus.

D I V I S I O II.

*Quomodo fundum paternum, id est, uniuersalis Mundi anima in
hac tabula in tres Triades secundum Aegyptios diuidatur,
interpretatio.*

Fundum pa-
ternum Ge-
niorum cœ-
tus diuisit in
tres triades.
Prima trias.

Secunda trias

Tercia trias.

Singule triades habent Patrem, Potentiam, & Mentem.

Fundum paternum, siue Verbum ex triformis supremi Numinis essentia procedens, vt Ægyptij volunt, eodem triadis charactere insignitum, vniuersales Geniorum siue intellectualium substantiarum cœtus pariter in certas triadum classes, teste Psello, disposuit. Et prima quidem trias elucet in figuris V, S, W, qui sunt Ophionei Agathodæmones, quibus, vt diximus, pantamorphus Mundi spiritus, seu fundum paternum stipatum, omnibus vitam morumque præstat, per eius in triplicem Mundum, intellectualem, æthereum, & hylæum siue elementarem processum, vt paulò antè enodauius. Secunda Trias quâ stipatur, denotatur à dextris per tres figuras O, Q, R; tertia verò à sinistris per tres figuras X, Y, Z; qui sunt veluti choragi quidam sui triadici ordinis. Et quoniam singuli triadici ordines Patrem, Potentiam, & Mentem continent, aptè sanè per figuras Q & Y, ordinis sui Duces Patres intelliguntur; R verò & X Potentiæ sui ordinis, O verò & Z Mentis sui ordinis; qui omnes paterno fundo substant, & ad id conuersi mandata in ministerijs suis ritè obeundis postulant; atque adeo natura pantamorpha primò ex hiscè tribus triadibus V S W, O Q R, & X Y Z, constituta intelligitur. Verùm singulorum officina & ministeria explicemus,

Binæ

Binæ itaque triades O Q R, & X Y Z, thronum Pantamorphi Numinis, seu fundi Paterni, conuersis in eum vultibus, situ, gestu, nutu desiderium, quo fundi paterni iussa in res fidei suæ commissas exequi ambiunt, ostendunt; quarum duæ mediæ Q & Y suis in triadibus Patres vocantur, authoritatem enim & dominium, quod in triadis suæ choros obtinent, sessione satis declarant; O verò & Z figuræ mentes fecundas, vt postea ex symbolis patebit, notant; R denique & X potentia efficaces in triadis suæ choro vocantur. Sed symbola singularum examinemus, à Patribus initium facturi. Patres medium in triade locum obtinent, tanquam Mundi sensibilis, vt Psellus loquitur, ductores, mentiumque, ac potentiarum, quæ eos circumstant, directores. Omnes, vt dixi, in fundi paterni thronum veluti in centrum, à quo profluxerunt, & à quo dominij authoritatem hauserunt, conuersis vultibus, tùm venerationis ergò, tùm iussa fundi paterni executuri.

Singularum
Triadum Pa-
tres, Potètiæ,
& Mentes ex-
plicantur.

Patres triadū
explicantur.

Primum itaque dextrum triadis schema, Q litera signatum, figuram Ἰβιμορφον, id est, sub Ibis forma, sedi tessulato opere variè contextæ insidentem, exhibet; cuius caput flammam bisulcam, tutulo, circulo, binis hinc inde emergentibus serpentibus insignitam, & fascem pennis germinibusque compactum sustinet; manu dextrâ Tauticum crucis ansatæ characterem, sinistrâ sceptrum Isidis capite notatum præferente. Sub sede bini Crocodili in oppositas partes obuersi; veluti pressi procumbunt, quorum omnium explicatio hæc est. Per hominem Ibis capite, transformatum Mercuriale Numen, quem Ægyptij Hermanubin vocant, indicatur; nam vt rectè in Obelisco Pamphilio Hierogrammatismo de Ibide ostensum fuit, Ibis caput humanæ figuræ appositum semper Mercuribin humidæ substantiæ Numen, vti suprâ quoque in Astrologia Ægyptiorum docuimus, indicat. Sedet, quia summâ potestate pollet: sedem tessulatam ex albo-nigris quadratulis effectam occupat, quo indicatur, tametsi in natura rerum omnia consono-diffona sint, luce & tenebris, calido & frigido, & summâ rerum vicissitudine discrepent; ea tamen Hermanubidis virtute ita aptè disponi, vt summam modò symmetriam & pulchritudinem, sine qua Mundus consistere non potest, concilient. Hinc rectè de Mercurio Orpheus, *Qui Mundi habenas tenet, variegatâ sede splendidus*. Hinc, arbitror, Græci Mercurio virgam ex albo & nigro variatam attribuunt; quam quidem dispositionem mysticam fusiùs descriptam vide in Arithmetica hieroglyphica tractatu de Sigillis Arithmeticis. Abaco verò n t, sedi inserto figura Coturnicis spectatur; quæ cùm aduersarum rerum symbolum sit, nihil illâ aliud indicatur, nisi quòd Ibimorphâ virtute mala bonis, frigida calidis, & humidis sicca ita concilientur, vt summum Mundo inde emolumentum emergat. Manu dextrâ Tauticum characterem tenet, quo influxuæ virtutis à supremâ Mente sibi communicatæ potestatem se continere innuatur. Sinistrâ sceptrum tenet Isidis capite insignitum, quo potestatem ab Iside seu Pantamorphâ natura, seu fundo paterno acceptâ se exercere in res fidei suæ commissas, ostenditur. Velamine caput tectū habet, ad mysteriorum arca-

Explicatio
figuræ Ibi-
morphæ lite-
ra Q notatæ.

Ibiformis
homo quid
significet.

Obel: Pamph-
ili: 348.

Tessulata se-
des Ibiformis
Numinis
quid.

Coturnix se-
dis Ibimor-
phæ figura.

Crux ansata,
sceptrum,
capitis orna-
menta Pan-
tamorphæ:
naturæ.

Crocodili
throno Pan-
morphi sub-
iecti.
Horus.

Ibimorphus
Nilotici incre-
menti Numē.
Diodorus.
Plutarchus.

Mentes tria-
dum expli-
cantur.
Mens hypo-
zoca, litera O
significata in
tab. Bembi.

Mens singu-
larum triadū
quid sit.
Mentis hypo-
zocæ habitus
fœmineus,
mamillæ, pen-
næ, & reli-
qua signa
explicantur.

narumque operationum vim, quâ in Mundo pollet, demonstrandam; flamma verò è vertice diffusa igneam caloris vim; serpentes è globo emergentes vitam, quâ Mundum sibi commissum animat; pennæ velocitatem & subtilitatem, quâ omnia penetrat; fascis verò florens fecunditatem, quæ inde consequitur, notant. Binos Crocodilos throno suo subiectos, quasi calcare videtur: per Crocodilos Typhoniarum potestatem malitia, quam Ibimorphum Numen cohibet significatur, & virtute suâ ἀντιτέχνα prosternit; Ibis enim, teste Horo, solo tactu alæ suæ Crocodilum siderat: quorum omnium authoritates fusè allegatas vide in Obelisco Pamphilio lib. 4. de Hierogrammatismo Ibidis, & l. 5. fol. 449. Est præterea Ibimorphos hic Nilotici incrementi Numen Ἰβιμορφόν, quod, teste Diodoro, & Plutarcho, in Nilometrio, vbi octodecim gradus attigisset, fecunditatem maximam pollicebatur, quam & gradus octodecim albo-nigri S V sub pede figuræ Q aptè sanè indicant; omnem verò ab hoc numero excessum vel defectum veluti sterilitatis omen habebant, eumque Typhonis vel exsiccantis adurentisque humorem, vel suffocantis humore nimio terram virtuti adscribebant: quæ pulchrè sanè indicantur gradibus illis octodecim, ut diximus, albo-nigris signatis literis S & V sub Numinis Ibimorphi pede, quo Crocodilos Typhonios, qui humoris fecundi defectum vel excessum, quibuscunque possunt modis, procurare student, inhibere nititur. Verum ad reliquas huius triadis afsecclas procedamus. Diximus triades singulas fundi paterni tribus constare, Patre, Potentiâ, & Mente; & Patrem seu Ducem triadis Ibimorphum Numen iam exposuimus; quare ad Mentem triadicam explicandam calamum conuertimus. Mens huius triadis indicatur in tabula per literam O, sub fœmineo habitu, quæ ab vberibus ad pedes amictu appropriato inuoluta, mamillam turgentem porrigit, collum eius varijs monilibus exornatur, manu dextrâ penneum sceptrum superiùs curuatum tenet, sinistrâ gestum imperantis exprimit; velo Ægyptio tegitur, verticique superpositum habet craterem, ex quo emergunt bina cornua, quæ circulum comprehendunt phallo insignitum, cui superstant duæ pennæ; præterea alam quadruplicem ex lumbo deriuatam versus terram in Crocodilos extendit; apponitur ei columna cum amphora Ægyptia, quam sequitur inscriptio hieroglyphica; quibus denique omnibus superponitur P, androsphynx, bisulcam flammam è vertice diffundens. Quæ omnia quid significant, explicandum est.

Figura itaque O Mentem indicat fecundam hypozocam siue succinatricem. Est autem Mens alicuius triadis nihil aliud, nisi conceptus Ibimorphi Numinis à diuina Mente communicatus, quo iuxta ideam à paterno fundo sibi impressam, in naturæ dispositione operatur, ut in Theologia Ægyptiorum docuimus. Fœmineo incedit habitu, mamillâ turgente, ad indicandam nutrimenti abundantiam quâ omnia quadruplicis Mundi systemata sustentat, quæ quadruplici illa alarum compage, & infernè demissa aptè sanè indicantur; hâc enim Typhonia vis nociva, & fecunditati quadantenus contraria, per Crocodilum indicata, sideratur.

Sce-

Sceptrum penneum manu tenet sinistrâ, quâ dominium in aërem primum, deinde in subiectam sibi humidæ substantiæ œconomiam, per vas Niloticum columnæ insistentem significatam, quasi rerum omnium sustentaculum, exprimitur; quæ & superscripto minuto charactere hieroglyphico signantur, quorum hic sensus est: *Naturæ totius aëreus Agathodæmon vim suam communicat aqueæ substantiæ, eam fecundando*. Præterea velato vertice craterem sustinet, craterem supremi Numinis, ex quo bonorum omnium profluit vbertas, ut Hermes in Pimandro docet. Cornua bouina Lunam notant, phallus in circulo interclusus diuinam quandam vim fecundatiuam Lunæ inexistentem, cuius ope mens hypozoca omnia velocitate per pennas indicatâ penetrat. Inter O verò hypozocam Mentem, & Q Ibimorphon Numen, P androsphynx ponitur, in supremo Numine idea ignis utriq; substituto sibi Numini communicata, nihilq; aliud est, quàm diuinæ Mentis supremæ igneus quidam intellectus vigor, quo substituta sibi Numina signata, in operationibus suis exequendis infallibili lege progrediuntur, dum omnia ita attemperare ad diuinæ legis normam archetypam student, ut inde Mundi harmonia & pulchritudo elucescat; quod & minuti characteres hieroglyphici androsphynghi appositi docent, quorum sensus est: *Vitam cœlestem diuinus arbiter humida substantiæ potenti virtutis suæ sigillo impressit*. Hisce expositis restat enodanda figura R, quæ in hac triade potentiam exhibet, virilemq; habitum mentitur, sinistro brachio demisso, manuq; efficaciter contractâ, sinistrâ sceptrum florigerum gestat, velato vertice tutulum gerens floribus & pennis compactû, ex quo utrinq; dependet globus trigono seu pyramidi annexus, abacoq; insistit, rerum sibi subiectarû symbolis adornato. Sed explicemus singula. Itaque figura R Potentiam exhibet triadis Ibimorphæ, quia potestati eius omnia subduntur, & Ibimorphi Numinis mandata circa Mundi administrationem in executionem deducit; ideo diuaticatis pedibus quasi currere videtur, summam suam promptitudinem hoc veluti symbolo innuendo; nuda pingitur, quia eius essentia ab omni terrena contagionis labe immunis solâ mente apprehenditur; baltheo stelligero circumdatur, quâ vis eius, uti Tomo 2 fol. 189. docuimus, in Sidereo Cœlo notatur; brachium dextrum pendulum, & manus efficaciter contractâ, summam eius in inferioribus disponendis tutandisque efficaciam notat; sinistrâ florigerum sceptrum tenet, quo in vegetabilem naturam dominium exprimitur, quod idem tutulus florido-penniaceus indicat; cirri bini annexos cum globo trigonos continentes indicant, omnes operationes & ministeria, quæ in Mundo sensibili Potentia hæc exercet, ex archetypo trigono profluxisse, ut ex Platone tom. 1. fol. 151. ostendimus. Abacus cui insistit, suis hieroglyphicis hunc sensum exprimit. *Summâ velocitate per cœlestem Zonam se humido Momphæ regno, & piscine sacræ Ibimorphi insinuat, quâ actione cuncta aluntur, & sustentantur*. Figura denique S intra figuras Q & R posita, Accipitrem volentem, & reticulato velo insignem exhibet, qui pedibus virgam circulum peruadentem tenet, quâ supremæ Mentis archetypæ igneâ quâdam vi pollentis idea notatur, siue qua trias Ibimor-

Mentis hypozocæ hieroglyphica inscriptio.

Trismegistus.

Androsphynx. P tabu: Bem: explicatur.

Androsphynxis P minutis characteribus hieroglyphicis Singularum triadum potentia explicatur.

Potentia figuræ R notata explicatur.

Obel: Pamph: fol. 1.

vid. 68 tom: 3.

Plato. Abacus potentia R explicatur. Accipiter volans, & litera S in tab: Bem: notatus explicatur.

pha nihil operari posset in commissa sibi humoris disponendi œconomia. Expositâ itaque triade O Q R, iam pari passu alteram triadem X Y Z exponamus.

Trias XYZ
tab. Bembina
explicatur

Ægyptij &
Græci utroque
sexu sua Numina
exprimebant.

Numina sub
habitu masculino
principium actiuum,
sub fœmineo
passiuum significat.

Psellus,
Nephta, litera
Y in tabula
Bembina explicatur.

Momphta in
midæ naturæ
Præses in Abaco
fig. Y
tab. Bemb.

Plutarchus.

Characteres
minuti hieroglyphici
explicantur in
Abaco Nephtæ.
Nephtæ habitus,
& gestus
explicantur.

Notandum itaque, quòd uti Trias O Q R principium actiuum habitu masculino refert, ita hæc trias X Y Z se habet per modum principij passiuui, uti habitus fœminilis refert; & pulchro sese ordine respiciunt. Ægyptij siquidem, ut in primo Tomo Syntagmate tertio relatum fuit, promiscuè sexum in Dijs suis confundebant; à quo & Græci discantes, Numina sua utroque passim sexu insignierunt. Qui quidem sexus ita accipiendus est, ut illa Numina, quæ alijs sibi subditis imperarent, se per modum habarent principij actiuui, subdita verò per modum principij passiuui. Sic Luna, uti principium actiuum geneticarum in Elementari Mundo operationum est, Lunus dicebatur; uti solaribus substat influxibus, Luna vocabatur, ut alibi probatum fuit. Respectu itaque superiorum sibi Præsidium, fœmineum sexum mentiebantur; respectu inferiorum sibi subditorum Numinum, masculinum. Quod pari pacto in hisce triadibus usu venit: tametsi enim trias X Y Z fœminea sit respectu triadis O Q R, respectu tamen sibi subditorum, masculinam vim obtinet. Hoc pacto figura Y subditur quidem figuræ Q, uti principium passiuum; respectu tamen alterius sibi subditæ triados principij actiuui rationem obtinet, & Pater dicitur, ut optimè Psellus notat. Sed ut explicationis inceptæ filum persequamur; figura Y Nephta Ægyptijs triadici sui chori Pater, & Rector Mundi dicitur, uti symbola sat superque demonstrant. Velaro tutulatoque vertice sedet in throno, ad summam sibi à Pantamorphia natura auctoritatem in omnia commissam, notandam: cui substat figura Genij ingeniculati, & in supplicantis morem efformati, sedi inserta cum flore Loti; quo indicatur, subdita sibi Numina ad exemplar præstituti sibi Patris seu ductoris omnia sua peragere, sicuti Loti flos, ut dictum est, Solem perpetuo motu sequitur. Abacus cui insidet, Leonis figuram continet, quem in Obelisco Pamphilio l. 4. hierogrammatismo Leonis, Momphta diximus, id est, Nilotici incrementi; & humidæ naturæ, à quo nomen habet, Præsidem; quo indicatur, huius Patris & Mundi directoris dominio Momphtam substat, & ab illo circa incrementa aquarum disponendi rationes & influxus, ut flos Loti indicat, accipere. Mensula cum binis Niloticis vasis, Nilotica sacrificia; & penna Accipitrina, Solis siue Osiris, cuius Nephta soror & vxor est, teste Plutarcho, motum ostendit, quo incitatus Momphta, incrementa Nili promouet, & ad fœcunditatem adaptat; & minuti characteres supra mensulâ ita exprimunt: *Catena Naturæ in quadrifidum Mundum, & hinc in aqueæ substantiæ œconomiam derivatur.* Ex altera verò parte minuti characteres hunc sensum faciunt: *Dominium Momphtæ in inferiorem Mundum, & Niloticum humorem virtute motûs Nephtæ & Osiridis.* Sed ut ad figuram Nephta reuertamur; tenet illa dextrâ manu baculum Cucuphomorphum, varietatis in Mundo rerum indicem; sinistrâ crucem continet, influxuæ sibi à fundo Paterno virtutis prophylacticum symbolum, uti fusè in Obelisco Pamphilio de Cruce ansata integro

gro tractatu ostendimus: è velato vertice flamma bifulca emergit, quâ igneæ mentis vis & abscondita innuitur; huic triplex superponitur frugum tutulus, quam tutulorum compagem Scarabæus Accipitrinis alis expansis conspicuus veluti ligat & connectit: per tres tutulos, terna in Ægypto messis indicatur, quam Nephta virtute & motu Osiridis siue Solis, per Scarabæum alis Accipitrinis extensum indicati, præstat, viuificando & fœcundando omnia. Figura Z mentem triadis exhibet Nephtæam, & prorsus eadem est cum figura triadis Ibimorphæ O iam expositæ; quare expositionem eius consultò omittimus. Figura X potentiam in triade Nephtæa exhibet passiuam; hinc fœmineo habitu, turgente mamilla, baculo florifero, brachio pendulo cum manu efficaciter contracta signatur; quorum significationes cum in figura R opposita explicata sint, non attinet dicere. Tutulus huius figure à priori figure R differt, & est κυκλο-οφι-πτερομορφος, id est, circulo, serpentibus hinc inde emergentibus, & pennigero vertice constat; quo indicatur triformis Numinis vis Nephtææ Potentiæ communicata ad rectè operandum; quemadmodum & α Numidica avis guttata, & β Accipiter solaris Numinis idea, alarum extensione conspicua, cum sceptro & cruce ansata, satis indicant, ideam videlicet triformis Numinis, & Polymorphi Solis Archetypi, quâ imbuta Nephta, & eius Potentia, varietatem rerum mundanarum per influxus efficaciam, operantur.

Figura litera
Z expressa.

Figura litera
X expressa in
tab. Bemb.

Vides igitur quomodo suprema Mens mentium archetypa ex suo diuinitatis recessu veluti centro quodam euoluta in Angelicum seu intellectualium mentium Mundum progrediatur, ideis suis omnes & singulas imbuat, hinc per Verbum seu profundum suum, Παντός, Zoroastro teste, ἰδέαις καὶ ἀειζωόντων, ὧν πηγὴ μία, Omnigenis ideis gratiosum, quorum fons vnus est, se in sensibilem Mundum ingerat; per tres triadas, Patrum, Potentiarum, Mentium, quæ veluti arcanæ intimæque Pantamorphæ naturæ siue profundi Paterni asseclæ sunt, omnia gubernet, animet, fœcundet, & consuet; vides asseclarum mentium in Pantamorpham Mundi dominam, ceu in fontem suum atque originalem scaturiginem conuersarum, ad iussa eius executioni mandanda, promptitudinem.

Anacephalæo
sis dictorum.

Zoroaster.

Habes hîc itaque mysteria Paterni fundi siue Verbi Paterni, quam Iyngem Chaldæi, Ægyptij Hemphtha, Platonici etiam animam Mundi vniuersalem, alij alijs nominibus nuncupant: nam vt suprâ diximus, & in Theologia Ægyptiorum fusè deduximus, tenebant Zoroastræi Ægyptij vnum rerum omnium principium, & id vnum & bonum concelebant; deinde Paternum quoddam profundum venerabantur, ex tribus triadibus constitutum; atque vnamquamque triadem Patrem, Potentiam, & Mentem habere. Quibus tribus nominibus principia quoque prima nominantur. Hanc itaque triadem secundam post supremæ Mentis triformis triadem Proclus & Damascius sæpè adducunt, & duplici nomine appellant, νοητὸν καὶ νοερόν, intelligibilem & intellectualem; in qua is qui Pater dicitur, primo Patri respondet; quæ dicitur Potentia, Verbo, hæc enim Patris Potentia appellatur; qui verò Mens seu Intellectus no-

Paterni fundi
varia nomina

Proclus.
Damascius.
Triadis secundæ duo nomina.

mina-

Trinitatis SS.
mysterium
ab antiquis
expressum.

Genij multi
in singulis tria-
dibus.

Hecate, & Sy-
nochæ quid.

Mythras' Per-
sarum quid?

minatur, intellectui secundo & principio tertio responder. Quæ omnia, confirmat Damascius his verbis: *καὶ τὴν χαλδαϊκὴν ὑμνοῦντων τριάδα, secundum Chaldaicam trinitatem celebrem*; quæ ita intelligenda sunt, ut sit trias quædam in Mundo Intelligibili & supremo, quem Archetypum & Hemphtha Ægyptij nominabant, in quo Pater & Potentia & Mens vnum essent essentialiter, quemadmodum Orthodoxi de SS. Triade confitentur; in quo Opifex Mens Patri, Potentia Filio, Spiritus Menti responderent, à qua Archetypa Triade deinceps omnium creatarum rerum triades emanarent; in quibus Patrum ordo supremus, Patri supremo, quantum posset, similis esset; Ordo secundus Potentiarum similis esset, quantum liceret, Verbo seu Filio; tertius verò Mentium ordo Menti esset persimilis; & sic de cæteris: de qua triade Zoroaster dicit, *παῖτι γὰρ ἐκ κέντρων λάμπει τρία ἡς μονὰς ἀρχὴ. εἰς τρία γὰρ ὅς ἐστι πατρὸς τέμνεσθαι πάντα*; *In toto enim Mundo lucet trias cuius Monas principium; in tria enim Mens dicit Patris secari omnia*. Verum hæc omnia in Effatis Zoroastræis fusè explicata sunt to. II. fol. 132 quem consule. Neque cogitandum est, in singulis triadibus tres tantum esse Genios, sed innumerabiles sub singulis ordinibus comprehensos; quæ omnia symbolis suis in throno seu porta Pantamorphæ Naturæ expressa demonstrantur; quam quidem Pantamorpham Naturam Zoroaster Hecaten quoque, sicuti intellectuales mentes Synochas vocat. Est autem Hecate hoc loco nihil aliud quam vnitas & idea virium, omniumque viventium; Synochæ verò sunt intellectus, qui ab Hecate acceptum influxum eius ignis, qui vitam donat, empyreo, æthereo, & hylæo Mundo infundunt, eoque Mundos & continent, & continuant, & regunt, motumque vitalem eis largiuntur. Atque hæc quidem secretior Chaldæorum & Ægyptiorum Theosophia.

Hæc prorsus conveniunt ijs, quæ Persæ ab Ægyptiis edocti de Mythra medio inter sex principalia Numina, Hemphtha, Amun, Osirin, Isin, Hermanubin, Nephta; Numina æquitatis, benevolentiae, veritatis, voluptatis, sapientiae, & diuitiarum posito tradiderunt, de quibus vide Obeliscum Pamphilium fol. 172. Tomum secundum de Zoroastræis Effatis, & Class. VI. de Systematica Mundi, ut proinde superfluum esse duxerim, hic eadem cum tædio Lectoris repetere.

DIVISIO III.

Explicatio Triadum Azoniarum.

Azoniarum
triadum ex-
plicatio.

EXplicato profundi Paterni mysterio & sacramento, iam quid reliqua figurarum ac hierogrammatismorum systemata separata indicent, videamus. Primum Systema signatur literis G Λ Ξ Π, alterum literis P H M N. Systema prius continet binas triades L, M, N; & G I Λ. Prior trias simulachra continet bina L, N, circumstantia columnam M, albo-nigris gradibus Loti flore insignitam, cui caput Pantamorphæ Naturæ Isis, siue profundi Paterni caput insistit, quod portam vniuersæ naturæ in

ver-

verticē gestat; trias verò G I K Apim continet, quam antè & post stant duo simulachra varijs rebus instructa. Sed aperiāmus arcanum.

Trias Azonia Hecatina.

Trias Azonia
Hecatina.

Hoc itaque hierogrammatismorum Systema separatum est, & Trias Azonia dicitur. Appellantur autem Genij huius triadis Αζωνοι, quod expeditè zona sua in zonis vtantur, & supra Deos conspicuos & sensibiles collocati sint, genus contradistinctum zonæ Deorum generi, quod vti sensibiles Mundi partes inhabitat, ita zonas sibi præscriptas non egreditur. Trias itaque Azonia seu Hecatina continet tres Mentēs, quarum nomina sunt Ξικηδότις, κωμάς, & ἐκκλυσιγή. Dij autem Αζωνοι illi dicuntur, Serapis, Bacchus, & Osiridis catena. ita Psellus in Oracula Chaldaica: Εἰσὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς καὶ Αζωνοὶ ἑκά, ὡς ἡ Ξικηδότις, ἡ χαλδαϊκή, καὶ ἡ κωμάς, καὶ ἡ ἐκκλυσιγή. Αζωνικοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς θεοὶ, ὁ Σεράπις, καὶ ὁ Διόνυσος, καὶ ἡ τῆς Οσίριδος σείρα. Αζωνοὶ δὲ καλοῦνται οἱ δούλως ἐνδύσασθαι ζώναις, καὶ ὑπερδουλεύοντες τῶν ἐμφανῶν θεῶν. Ζωνικοὶ δὲ, οἱ ὅς ἐν ἐρανῶν ζώναις ἀπολύτως ἀεὶ ἵπποντες, καὶ τὰ τῇ δὲ διοικουῦτες. Hæc tamen Azonia & Zonæ Numina alij aliter referūt. Quomodo Ægyptij ea sumpserint, Systema hoc hieroglyphicum sat superque demonstrat, atque adeo à tanta Authorum confusione tandem nos liberat, cū mens illorum vel ex ipsis figuris patefiat. Triadem itaque L, M, N, Hecatiam dicimus, eò quod Pater huius, Hecate Ægyptia sit, quæ & à Psello ἐκκλυσιγή dicitur; eò quod hylæi Mundi veluti receptaculum quoddam sit; vnde & centrum omnium influxuum dicitur, & indicatur per simulachrum M, scæmineo vultu, auribus caninis, veloque nigro, quo cooperitur; spectabilis; tres zonas pectori colloque circumductas habet; in vertice portæ siue domus Mundanæ figuram portat; flori Loti; cuius thyrsus in modum columnæ albo-nigris gradibus distinctæ, deorsum loco Abaci in cordis candidi figuram terminatur, insistit; ex cuius columnæ medio tæniæ, bina persæ folia, & totidem flores heliotropi emergunt. quid singula indicent, exponamus. Caput M Hecatē ecclysticē siue Isin significat, idemque ac profundum Paternum est, in quantum se tripartitis terrestri Mundi finibus ingerit; quod aptè per tres zonas pectori colloque circumdatas indicatur: nigro capitis velo circumdatur, quia vires suas abstrusas in caliginosis terrestri Mundi partibus exerit; aures caninas habet, quia Hecatæ Canis dedicabatur, teste Macrobio, Natali Comite, Phornuto, Apollodoro; cæterisque Mythologis, & apertè docet Zoroastres, ἐκ δ' ἅρα κόλπων γαίης δαρόμενοι κυνὲς χῶνιοι. Certè ex sinibus terræ prodeunt Canes terrestres. Affinguntur Hecatæ, quia ipsa est thesaurorum terrestrium custos & conservatrix fidelissima. Verum hæc omnia in Obelisco Pamphilio, Hierogrammatismo canis abundè demonstrata sunt. Portam quadratam continet, vt ostendatur, hanc esse portam, per quam omnis superiorum influxuum vbertas in mundanam domum deriuatur. Quia verò Mundus sensibilis innumeris rerum vicissitudinibus subiectus est, hinc aptè eidem columnam loti flore insignitam,

Mentes tres
triadis Hecatinae seu Azoniae.
Psellus.

Azonij Dij.

Hecates Ægyptiæ simulachrum explicatur.

Hecatis ornatus & habitus explicatur.

Macrobius.
Natalis Comites.
Phornutus.
Apollodorus.
Zoroaster.

cum

Affectæ Ge-
nij Hecates.

Pierius.
Taniæ quid
significent.

Plutarchus.
Hecate Ægy-
ptia, seu Isis
ex Plutarcho.

Tutuli Affectæ
rum Hecatis
Ægyptiæ ex-
plicantur.

Hecatis
triades tri-
partitum re-
gnum.
Psellus.

cum binis hinc inde floribus heliotropicis, quæ Solis motus indicatur, cuius virtutē noctes diebus, & noctibus dies, consona dissonis, mala bonis, ita attemperantur, ut inde Mundus quadantenus sustentatus in suo vigore, & absolutissima harmonia, contrariarum perpetua lucta qualitatum, quarum symbolum sunt gradus albo-nigri, ut alibi probatum fuit, composita consistat. Columna abaci loco cordis figuram habet, in medio duo persæ folia linguam mentientia; ut innuatur, naturæ huiusmodi Sacramenta, quæ sagax & sapiens natura inuenit, alto à profanorum notitia silentio occultanda esse. Columnæ assistunt affectæ Genij L & N, quorum prior *Ἐκεδότης*, alter *κωμὸς* a Psello dicitur; utriusque officium est, influxuum à suprema Hecate Ecclysticæ siue Patre triadis participatorum, catenas in triplicem terrestris Mundi œconomiam deriuare, nutrimentumque singulis veluti per subterraneorum meatuum venas & receptacula distributum suppeditare: quæ quidem aptè insinuantur per tres Zonas collares, tripartitum videlicet sensitivæ, vegetabilis, & mineralis naturæ regnum. Quid per taniæ ex columna Hecatica deductas, per vbera tumentia & deorsum porrecta significetur, passim in hoc Opere dictum est. De tanijs ita apud Macrobiū Pierius: *Hinc taniæ illæ variae multiplicesque Isidi dedicate, non septem tantum eas Luce facies, & Heliodorus nuncupat* *αὐτῶν, γενέας, ἀντολὰς &c.* *sed etiam vim eius quæ circa materiam versatur, indicant, quæ scilicet gignit omnia, & omnia concipit, lucem quippe & tenebras; diem, noctem, vitam, mortem, principium, finem.* His itaque se affectæ ex columna Hecatica albo-nigris gradibus distincta, quibus dicta significantur, cingunt. Nam ut Plutarchus asserit. *Est Isis seu Hecate Ægyptia, ea naturæ pars, quæ quasi femineæ omnes in se recipit ortus, tanquam nutrix quædam & commune omnium receptaculum à Platone dicta, à plerisque alijs* *μωέρον* *innumeris prædita nominibus, quod ratio eam in omnes formas speciesque vertat; cum enim bonum intendat, & malum fugiat, sitque receptaculum subiectumque utriusque, suâ tamen sponte ad melius tantum vergit, seque præbet implendam, conservandamque influxibus & similitudinibus, quibus facta, & rebus gignendis apta, gaudet & exultat.* Quibus quidem quæ hucusque dicta sunt, apposite respondent. Tutuli verò utriusque figuræ L & N ex corona varijs lapidibus distincta capite supereminente, ex qua bini flores persæ, flos loti utrinque inclinatus, & medius recta sursum propagatus, indicant naturam triplicem cui dominantur. Sensitiva per florem loti indicatur; nam lotus ab Oriente in Meridiem, & hinc in Occidentem Solem immutabili lege sequitur, veluti sideris motum sentiendo; indicatur etiam, dictos hosce Genios ad exemplar Solis archetypi in omnibus ministerijs suis operationes suas instituere. Per folia persæ indicatur natura vegetabilis. Corona denique lapidibus distincta mineralis naturæ gradum indicat. Atque hæc est triadis Hecaticæ tripartitum regnum, quod eorum curæ commissum est, cuius Pater siue Princeps Hecate Ecclysticæ, mens *Ἐκεδότης, κωμὸς* potentia dicitur, de qua ita Psellus: *τὸ δὲ ζωογόνων ἀρχὸν, ἢ μὲν ἀρετῆς ἐκείνη καλεῖται. ἢ δὲ μεσότης, ψυχῇ ἀρχικῇ, ἢ δὲ ὠδύσει, ἀρετῇ ἀρχικῇ.* Principiorum autem animalia procreantium summitas vocatur Hecate, id est, sensi-

tivæ

tiux naturæ præses; *Medietas*, anima inchoatiua, & est natura vegetabilis, ubi vita & motus, cui præsumt, primùm incipiunt: *Extremitas*, virtus inchoatiua, id est, mineralis naturæ vigor est, ubi vires & proprietates rerum, quæ proximè vitali gradui accedunt, dominantur: Καὶ ἡ ζώνη ἐκ τῶν αἰσιν ὡς ἡ τριεδότις, ἡ κομάς, καὶ ἡ ἐκκλυστική. Et sunt Hecatz sine zonis primò *Triecdosis*, quæ tripartito regno sufficientia præbet subsidia; secundò *κομάς*, quæ viarum seu compitorum subterraneorum dispositrix est; & *Ecclystica* cum Hecate eadem, in vtero suo veluti centro quodam omnia claudit; & utroque sexu pollet, vberem enim & velato capite foeminam, vestitus & corporis constitutione marem exhibet; quæ & minutis characteribus iuxta literam M. positis indicantur, quorum hic sensus est: *Triecdosis ministerio trinâ compage & catenâ, cælestis crater in inferiorem humidam substantiam funditur*. Altera autem iuxta N literam inscriptio hunc sensum habet: *Komas vniuersas Mundi quadripartiti semitas prospiciens, Genium piscine sacre ad vitam inferiori Mundo concedendam, sollicitat*, Atque hæc de Hecatica triade Azonia dicta sufficiant; quare ad alia.

Hecatz Azoniares, Triecdosis, Komas, Ecclysties.

Characteres minuti hieroglyphici circa Hecatē in tab. Bem. explicantur.

Trias Serapæa.

Trias Serapæa

Triadum verò huic oppositarum prior seu inferior est signata literis Græcis ζ, η, θ, superior literis γ, δ, ε. Inferior trias dicitur Serapæa, quia in ea Serapis, per caput monstruosum H indicatus, Patris officium habet, figura verò ζ Mentis, θ Potentiæ; & est fontana trias fidei, veritatis, & amoris, per Serapidis caput ex omni Mundi inferioris materia compositum, quale Beroaldus in Apuleium Alexandriæ fuisse tradit. Sed audiamus Beroaldum: *Apud Alexandriam templum fuit Serapidis opere formicario constructum, & mirâ arte visendum, in quo simulacrum Dei ita erat vastum, ut dextrâ parte vnum parietem, alterum levâ perstringeret, quod ex omnibus metallorum, lignorum, radicumque generibus compositum ferebatur; erat etiam dolo & arte composita fenestella ab ortu Solis ita aptata, ut radius Solaris per eam directus os & labra Serapidis illustraret, ita ut inspectante populo osculo salutatus à Sole videretur*. Quæ sanè descriptio non integram statuat, sed caput fuisse ostendit, & mirâ industria transformatum, cuiusmodi hoc loco apparet, in quo barba loco pilorum radicibus herbarum coagmentatur; oculi, nasus, aures omni lapidum, metallorumque genere, & musivo opere expresse, cernuntur; vertex tripartitâ pennâ superbit, caput verò lotiferæ columnæ pariter in gradus albo-nigros distributæ innititur. Serapis hoc symbolorum apparatu hoc loco nil aliud indicat nisi Solem subterraneum, qui Græcis Pluto & Dīs nominatur, dominium suum in omnem subterraneam Mundi œconomiam exerens, uti capitis ex omnibus inferioris Mundi materiis, sæ superque demonstrat compositio. Lotiferæ columnæ gradibus albo-nigris distinctæ insit, quo ostenditur, Serapin triformis Numinis, per tres pennas, quas capite gestat, sibi communicatâ potestate insignitū iuxta idææ rationem in-

Beroaldus: Serapidis caput osculo à Sole salutatum fuit.

Serapidis caput in tab. Bem. quid hieroglyphicè significet.

Affecle Sera-
pidis, eorumq;
hieroglyphi-
ca explicatio.

Serapæarum
Mentium tu-
tulj.

Rana flori
perseæ infi-
dens quid
significet.

Horus.

Serapæa Po-
tentia littera
Θ significata
in tab. Bem.

Horus.
Cynocephalus
manus ad
Lunam ele-
uans.

tripartito regno suo, omnia disponere, consensuum dissensuumque leges eâ ratione, quâ suprâ ostensum fuit, ordinare, per affecles sibi assistentes; quorum prior Serapæa mens fœminino habitu, veste ad talos vsque innumeris vberibus turgente induitur, thyrsusque superiùs incuruum manibus tenet, quo influxus Serapis in inferiora per Serapæam mentem transfusus, & nutrimentorum vbertas per multiplicia vbera expressa, indicatur; ex nutrimento multiplici omnia in tripartito regno, per tres corollas pectori circumdatas indicato, animantur per potentiam Serapæam Θ, cuius operationes cum mente tertia communes sunt. Tutulum gestat vtraque ex spicis & binis pennis compositum, quo indicatur potestas in vegetabilem naturam, præsertim in framentum sibi commissa potestas & idealis ratio, iuxta quam ad triformis Numinis exemplar, quo imbutæ sunt, operantur; tertia quidem mens Serapæa nutrimentum copiosum in vegetabilis naturæ incrementum conferendo; Θ verò potentia Serapæa unicuique suam assignando proprietatem, vitam, motum; quæ aptè per Serpentem ex fronte emergentem indicantur. Quæ omnia copiosè demonstrata sunt primò in Obelisco Pamphilio fol. 224. & Tomo I. fol. 194, alijsque passim locis. Porro mens Serapæa M florem cum folijs perseæ appositum habet, cui rana insistit. Per ranam perseæ flori insistentem significatur, mentem Serapæam Nili dominam imperfectioribus præsidere rebus, easque non statim ad vltimum perfectionis gradum prouehere, sed id officij relinquere potentia Serapææ. Quod ut intelligatur, sciendum Veteres materialem seu hylæam imperfectionem per ranam Niloticam indigitasse; videre siquidem est plerumque huius generis animalia in limo vbi procreantur, alterâ parte ranam, altera verò imperfectum quid, terrestre, aut lutulentum, viuentique portiunculæ applicatum exhibere; Nili omnibus hisce fidem facit inundatio, eo quippe deturgente mures & varij generis animalia reperiuntur, inchoato opere terræ aquæque in parte corporis viuentis, nouissimâ effigie etiamnum terrena; in ranis verò quâlibet maturitate genitis natura semper imperfecta; ut proinde mirum non sit, imperfectiorum rerum promotionem ranâ indigitatam fuisse. Ponitur rana supra perseæ folium sine fructu, qui vti cordis figuram, ita folium quod hîc ponitur, linguæ figuram, teste Horo, exhibet; quo ostenditur, quòd sicuti folium sine fructu nihil prodest, nec linguæ sermo quicquam boni parturit, nisi corde alto præmeditatoque prodiêrit; ita nec Serapæa mens, nisi accedat Serapæa potentia & virtus, cuius ope, quæ mens disposuit sapienter, potentia ad perfectionem & complementum perducit. Refert autem Serapæam potentiam figura signata literâ Θ, iisdem prorsus, quibus prior, symbolis imbuta. Habet sibi assistentem Cynocephalum manus eleuantem, Lunæ indicem. ita Horus: *Σημίης τὴν αἰατὼ λὼ γράφειν βελόμηναι, κυνοκέφαλον ζωοεισφοῖς χήματι τοῦδε ἐς ὦτα, καὶ τὰς χεῖρας εἰς ἔρανὸν ἐπάγειν*. Lunam autem orientem indicare volentes, Cynocephalum hoc habitu stantem, manusque in cælum tollentē pingunt. Quo significatur, nutrimentum, quod vtero terrestri mens Serapæa inserit, ad perfectionem non peruenire, nisi Luna Serapææ po-
ten-

tentia, & menti, quæ sunt Serapidis, id est, subterranei Solis virtutes, iuncta, id ad perfectionem & maturitatem perducatur. Atque hæc est Serapæa trias, quam Græci per Plutonem, Cerberum, & Proserpinam exhibuerunt, de quibus in Obelisco Pamphilio in Mystagogia abundè disceptatum est, quem consule. Vbi vides Hecaticam triadem L, M, N, & triadem Serapæam ei oppositam ζ, η, θ, ita comparatam esse, ut utraque patres, mentes, & potentias androgynas, id est, ex utroque sexu compositas habeat; per quod nihil aliud innuitur, nisi quod respectu superiorum aut inferiorum Numinum modò præsent, modò subsint; quæ verò androgynæ, id est, utriusque sexus, uti L & N, per vbera fœminas, & per cæterum corporis habitum mares mentiuntur, actu & præesse & subesse censentur, de quibus fusè Psellum tractantem consule.

Serapæi patres
Mentes, Po-
tentia, cur
androgynæ.

Psellus.

Trias Osiriaca.

Hecaticæ triadi superstat trias Osiriaca; in qua primo omnipotentis naturæ fœcundum Numen, quo eum nomine appellat Apuleius, Apis occurrit, ijs prorsus symbolis adornatum, quo eum in Obelisco Pamphilio in Hierogrammatismo Bouis descripsimus. Est autem duplex trias, una à dextris G, I, K, altera sinistra ex opposita tabulæ parte γ, δ, ε. Bos signatus litera I albo-niger, varijs signis symbolisque, quæ omnia in Obelisco Pamphilio fol. 239. & 260. descripta reperies, insignitus, Osiridis vim in Lunam influxivam significat; quem bouem albo-nigris maculis variegatum, ζωντὸς Οσιριδὸς ἄγαλμα, *Vivum Osiridis simulachrum*, refert Eusebius, dictum fuisse, quod is per signa & symbola quædam appropriata homines doceret, eosque de rebus necessarijs humano generi instrueret: quid enim aliud 29 signa, quæ Aelianus, Herodotus, Diodorus, Plinius, Eusebius recensent, corpori eius impressa fuisse, nisi diuersos in terra Lunæ-solares effectus denotant? Quid aliud per cornua, nisi radij? Quid per Aspides insurgentes cornibus inclusos, nisi radij Lunæ-Solares vitalibus influxibus pleni, innuuntur? Quid aliud per corollam dorso bouis affixam, phallisque & circulis quadripartitis conflata, nisi fœcunditatem summam, quam rebus Sol & Luna conferunt, in quadripartitum Mundum diffusam, denotare voluerunt? Quid Crux ansata, amuletum Cruce ansatâ insignitum collo appensum, nisi hunc auerruncum Dæmonem esse, quo omnes aduersæ potestates hoc periapto veluti potenti fascino fugentur profligenturque, notat? Stella verò quæ supra dorsum Tauri ponitur alarum expansione conspicua, ostendit Nephtæ siue Veneris Ægyptiæ summam in domo suo, id est, in Tauro rerum omnium tripartiti in Ægypto annui temporis fœcunditatem; quæ per tres phallos filo alato sideri suffixos appositè indicantur; de quibus amplissimè tractatum vide in Tomo I. fol. 357. item de Apide fol. 194. & Phallophorijs fol. 229. & in Obelisco Pamphilio fol. 260. & passim alijs in locis, ut indices Lectori curioso suggerent. In hac ita-

Trias Osiriaca
duplex in
tab. Bem:

Apuleius.

Apis, seu Bos
albo niger
quid signifi-
cet.

Triadis offi-
riacæ Pater &
asceclæ.
Psellus.
Diodorus.

que Triade Osiris pater est, & asceclæ sunt *αοῦρις* & *τριτολεμῆς* ita Ægyptij appellant; Psellus *Μωρόννα* & *Τεότομον*, ut alibi dictum est; Diodorus Maronem & Triptoleum, quæ tametsi corruptissima nomina sint, summam tamen ad inuicem affinitatem habent; Diodorus sanè Maronem Osiridis socios & asceclas vinearum colendarum, Triptoleum verò agrorum colendorum, seminumque terræ mandatorum rationem docuisse ait; quæ aptè respondent Osiridis asceclis; est enim, ut iam alias susè probatum fuit, Osiris idem quod Bacchus siue Dionysius vini præses; est & agriculturæ institutor, iuxta illud:

Tibullus.

*Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Primus in expertæ commisit semina terræ,
Pomaque non notis legit ab arboribus.
Hic docuit teneram palis adiungere vitem;
Hic viridem durâ cadere falce comam.
Bacchus & agricola magno confecta labore
Pectora tristitiæ dissoluenda dedit. &c.*

Asceclæ Osiri-
aci.
Plato.

Characteres
hieroglyphici
minuti Asce-
clæ Osiriaci.

Quadrans
astronomicus
in tab. Bemb
symbolum
temporis.
Clemens
Alex.

Apis, seu Bos
albus quid.

Sed ad asceclas Osiriacos redeamus. Vterque veste ad talos viminibus contextâ inuolutus apparet, quod, teste Platone, agricolarum Ægypti proprium est, & sensibiles ac materiæ immerfos Genios indicat; quorum prior Glitera signatus bouem manu sinistrâ ad benignè influendum sollicitare, dextrâ mandata ad ministerij sui res ritè peragendas exquirere videtur. Hunc autem præsidem esse liquorum, hieroglyphica minuta sat docent, quorum sensus hic est: *Liquoris cœlestis in inferiora propagator*. Ascecla K Triptolemus sinistrâ poculum, dexterâ phallum bouis exhibet; per vas seu poculum liquor, per phallum fœcunditas notatur; quo rectè indicatur, fœcunditatem terræ sine liquoris accessu consistere nullâ ratione posse, neque vllam rerum vbertatem spondere, nisi influxu Osiridis per Maronem & Triptoleum, quæ sunt Triadis Pammeliæ Mens & Potentia; astrum verò, cui quadrans columellæ innixus, horarum discernendarum, adeoque totius temporis symbolum est, vti Clemens Alexandrinus l. 6. Stromatum docet. Cùm verò in negotio agriculturæ summa temporis ratio habeatur, rectè triadi quadratum apposuerunt, quo temporis opportunitas obseruabatur. Porro in opposita tabulæ parte alias trias γ, δ, ε, occurrit; quæ cùm iisdem prorsus symbolis constet, eius explicationem omittendam duxi; differentia tantùm in hoc nonnulla occurrit, quòd bos albus Solem præcisè notet, Apin cœlestem, in quantum suâ virtute omnium rerum abundantiam exhibet. Verùm cùm de duobus bobus Mneui & Apide varijs locis tùm in hoc Opere, tùm in Obelisco Pamphilio hierogrammatismo bouis vberimè tractum sit, illuc Lectorem remittimus, nè propositum nobis rerum explicandarum scopum, multitudine authoritatum iam alibi traditarum repetitione, confundamus.

DIVISIO IV.

*Quòd septem Triades in media regione explicatæ nihil aliud sint ,
quàm septem Mundorum Genialium .
Systemata .*

R Ectè & sapienter Zoroaster . *ἐν παντί τῷ κόσμῳ λάμπει ἡ τριάς*; In toto Mundo fulget trias : ad archetypi siquidem supremi Numinis triformis rationem, omnes Mundanorum Systematum rationes conditæ sunt; hinc rectè subiungit, *trias individualibus rationibus secta*. Sunt autem hæ triades nihil aliud, quàm quædam Systemata Geniorum, quos Mundos vocabant Ægyptij. Septem triades principales paulò antè explicatæ septem Mundis respōdent principalibus, qui omnes ex archetypo intelligibili, & solo flore mentis comprehensibili Mundo triformi, ut Ægyptij loquuntur, profluxerunt; quem & empyreum vocant, quem per coronidem throni pantamorphæ naturæ, significatum esse diximus. Hunc sequitur prima trias Ophionia seu Iyngæa, quæ respondet Mundo vitali & empyreo, uti explicatum fuit, & est primus Mundus Intellectualis, quem & æthereum vocant Prisci, de quo Zoroaster, *ὅτι πῶς κόσμος ἔχει νοεράς εἰσχητάς ἀκαμπῆς*, O quomodo hic Mundus Rectores habet inflexiles! Ob constantiam videlicet, & inuiolabiles, quibus Vniuersum gubernant, leges & statuta. Altera trias Ibimorpha respondet Mundo secundo intellectuali seu æthereo, & humidam naturam contemplatur, secundum analogicam quandam rationem & archetypam. Tertia trias Nephtæa Mundo tertio respondet intellectuali & æthereo, qui pariter humidum, sed fecundatium respiciunt. Et hæ sunt triades Mundorum æthereorum, quibus fundum paternum constare suprà ex Zoroastre docuimus. Sequuntur quatuor triades Mundorum sensibilibum quæ materiei immerguntur, quarum priores duæ triades respondent Mundis Sidereis G, I, K, & γ, δ, ε, id est, Osiri & Isidi, Soli & Lunæ, per duos boues indicatæ, & sunt inferiorum Mundorum Rectores. Sequuntur duæ triades, Hecatæa L, M, N; & ζ, η, θ. Serapæa; quæ Mundis sublunaribus & subterraneis respondent, uti dictum est; atq; adeo sunt 7. Geniorum Mundi primario-rū, quorum administratione vniuersa natura consistit, Triades. Quæ ita se habere, apertè Psellus ex mente Zoroastris, & Sanchuniaton Phoenix apud Philonem recitant his verbis: *Αἰσιπτοὶ ἐπὶ ἀφασὶ σωματικῆς κόσμος, ἐμπύρειον ἓνα καὶ πρῶτον, καὶ τρεῖς μετ' αὐτὸν αἰθερίας, ἑπτα τρεῖς ὑλάς, ὧν ὁ ἑκατὶ χθόνι εἶναι, καὶ μισοφάνης, ὅς ἐστιν ὑπὸ σελήνῳ ὑπὸ πῦρ, ἔχων ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν ὕλην, ὃν καλεῖται βυθόν*. Statuunt autem Ægyptij & Chaldaei septem Mundos corporeos (scilicet ab intellectualibus potentijs administratos) igneum unum atque primum, post hunc tres æthereos, deinde tres materiales, è quibus ultimus terrestris dicitur, & lucis osor, qui locus est subtus Lunam, in se etiam materiam complectens, quem fundum nominant. Suntque adeo cum triade archetypa, siue Mundo extra omnem corporeum limitem longè semotissimo, octo Mundi, quibus Vniuersum

Zoroaster.
Trias in toto
Mundo ful-
get ex Zoroa-
stro.
Septem tria-
des tab. Bem.
sunt septem
Mundorum
Genialium
Systemata.

Mundus tri-
formis seu
empyreus.
Tres triades
Mundorum
æthereorum.
Mundus pri-
mus intelle-
ctualis.

Mundus se-
cundus intel-
lectualis.
Mundus ter-
tius intelle-
ctualis.

Quatuor tria-
des Mundo-
rum sensibi-
lium.

Psellus.

Octo Mundi
primarij
iuxta Ægy-
ptios.

pri-

primariò administratur; qui quidem in media huius tabulæ regione ab Ægyptijs expressi cernuntur, vt sequitur.

*1 Trias, siue Mundus Archetypus igneus, & vitarum Mundus
triformis, Hebræis אין סוף, Mundus increatus, ex
quo prodeunt.*

1 Ophionia trias V, S, W.	} Quibus respondent	1 Mundus vitæ & ignis.
2 Ibimorpha trias O, Q, R.		2 Mundus in humidam sub- stantiam influens.
3 Nephtæa trias X, Y, Z.		3 Mundus Nephtæus in fœ- cunditatem influens.
4 Isiaca trias G, I, A.		4 Isiacus Mundus Lunaris.
5 Osiriaca trias γ, δ, ε.		5 Osiriac. seu Solaris Mundus.
6 Hecatica trias L, M, N.		6 Mundus Hecatinus in ve- getabilem naturā influens.
7 Serapæa trias ζ, η, θ.		7 Mundus Serapæus subter- raneam substantiam admi- nistrans.

Platoniorum
de octo Mun-
dis sententia.

Cabalistarum
de octo Mun-
dis sententia.

Zoroaster
Aurora.

De hisce Plato ex Ægyptiorum mentē decretisque in Epinomide scribit, Philosophum scire oportere, quomodo septem circuli sub primo versentur; vnde in Timæo primum & exemplarem cum reliquis coniungens Mundis, octo circuitus ponit. Hanc eandem Ægyptiorum de septem Mundis & Mundo Archetypo triformi positionem confirmant Cabalistæ, qui aiunt, decem esse Mundos, quorum septem reuelati, tres absconditi sunt; per septem Mundos innuunt Mundos creatos; per tres absconditos, increatos, & vocantur Mundus emanationis; ita in Tikunin Zohar

titulo Porta Eliæ :
ואמר רבון עולמים דאנת הוא חד ולא
בחושבן אנת הוא עילאה על כל עילאין סתים על כל
סתים לית מחשב תפיסה בך כלל אנת הוא דאפיקת
עשר תקונין וקרין לון ספירין לאנהרא בהון עלמין סתים
דלא אתגלייא ועלמין דאתגלייא ובהון אתבסייא מבני
נשא ואנת הוא דקשיר לון ומיחד לון ובגין דאנת מלגאו
כל מאן דאפריש חד מחבריה מאלין עשר אתחשיב
ליה :

*Aperuit Elias, & dixit : Domine Mundorum, tu es iste vnus extra numerum,
tu es excelsus supra omnes excelsos, absconditus omnium absconditorum; nulla
enim mens te comprehendere potest; tu es qui produxisti decem syntagmata
Mundorum, ad illuminandum in ijs Mundos absconditos, qui non reuelati sunt, in
reuelatis verò abscondis te à filiis hominum, & tu qui annexus es eis, & tu vnus te
ijs;*

ijs; & quoniam tu es in intrinseco, quicumque separat unum ab alio ex istis decem, reputatur ipsi ac si separasset teipsum. Quo discursu, quem nos suprâ archetypum diximus, eum Zohar dicit absconditum & non reuelatum, qui quidem trinus est, Mundus Kether, id est, Corona, Mundus Binach, id est, Intelligentiæ, & Mundus Chochmah, qui est Sapientiæ, qui tres vnum Mundum faciunt propter vnitatem essentiae; reliqui septem ab hoc profuunt emanatione quâdam ineffabili, quemadmodum Botrillus in Iezira his verbis ostendit.

Botrillus.

אמנם גם הם כשאר כל העולמין נפרדים בפירוד
גמור מעולם האצילות כי העולם האצילות לא נתחדש
ולא נברא ולא נוצר ולא נעשה באשר שאר כל העולמות:

Verum & hi omnes Mundi, sicuti reliqui, diuisi sunt diuisione & distinctione perfecta à Mundo Archetypo seu diuino, quia Mundus Archetypus seu diuinus non innouatus, neque creatus, non formatus, neque factus est, sicuti reliqui omnes Mundi. Quod verò hi Mundi singuli intellectuales potentias habeant in suas triades distinctas, quæ Mundis præsent, apertis verbis Simeon Iochaides Chaldæus Author Zohar monstrat de secretiori Veterum Philosophia tractans:

Mundi singuli
habent suas
Potentias in
triades distin-
ctas.
Simeon Ioch-
chaides.

וכל אחד ואחד נאמר עולם ויש לו שלשה אמות והוא סוד
גדול מופלא ומכוסה וחותם בשש טבעות וממנו יוצאים
אש ומים ומתחלקים זכר ונקבה שלש אמות אמש יסדן
ומהן נולדו אבות שמחם נבראהכל ואמש הוא אור מים
אש שמים נבראו תחלת מאש וארץ נבראת ממים
והאור מכריע בין האש ובין המים:

Et vnusquisque Mundus sunt ipsi tres matres, & hoc est secretum magnum, admirabile, & absconditum, sex signaculis obfignatum, & ex eis prodeunt ignis, & aquæ, quæ diuiduntur in marem & fœminam; tres matres אמה fundamentum eorum, & ex ijs generati sunt patres, ex quibus creatum est omne illud, quod est in Vniuerso, & illud אמת est aër, aqua, ignis, mas & fœmina, Cœli primò creati sunt ex igne, terra creata ex aqua, & aër conciliator est inter ignem & aquam. Et omnia ex libro Iezirah extraxisse videtur, vbi iisdem penè verbis leguntur citata verba. Certè Iochaides hanc Cabalicâ descriptione adeo propè ad hieroglyphicam nostram exhibitionem hoc loco proposi- tam accessit, vt eam non tam innuisse, quàm explicasse videatur. Sed examinemus singula. Quod prisca Cabalistæ per literas occultè & symbolicè exprimcbant, id Ægyptij per figuras hieroglyphicas, vt in Cabala demonstratum fuit. Trias illa Matrum nihil aliud indicat, nisi paternum fundum tribus triadibus compositum; & hæc fuit traditio Veterum à primæui Mundi Philosophis propagata. Prima Trias ignem, vti diximus, vitalem notat, Pantamorphæ naturæ indicem; secunda trias notat aquam, cui Ibimorpha præest; tertia trias aërem, cui Nephta dominatur.

אור
מים
שמש

Cabalistæ
exprimunt
per literas
quod Ægy-
ptij per hiero-
glyphicam
tab: Bemb:

Ex

Trias materū
significat Pa-
tern in fun-
dum tribus
triadibus
compositum.
Cabalisticum
effatum de
Mundorum
productione
explicatur.

Ex prima triade ignea Cœli creati sunt, & terra ex aquis, id est, ex Ibi-
morphia matre, & aër seu Nephta, vel ipso Plutarcho teste, mediatrix
est inter ignem & aquam. Vocat mirabile, magnum, & absconditum
mysterium, quia proprietates archetypas respicit & innuit; sex signacu-
lis obsignatum dicit, quòd quæcunque Deus sex dierum spacio in Mundo
produxit, ijs comprehendantur; ex ijs ignem & aquas prodire dicit, quæ
in marem & fœminam diuidantur, quia ignis & aqua sunt rerum om-
nium principia, ita ut ignea vis marem, & aquea fœminam notet: atque
his præsunt patres, quibus omne quod in Vniuerso est, traditum credi-
tur. Atque has esse fundi paterni triades, expressè his verbis docet:

Iochaides in
Zohara &
Iezira.

שְׁלֹשׁ אִמּוֹת חֲקֵן וְחֲצֹבֵן וְצִרְפֵּן וְחֵתֶם כֹּהֵן שְׁלֹשׁ אִמּוֹת
בְּעוֹלָם וְשֵׁשׁ בְּשֵׁנָה וְשֵׁשׁ אִמּוֹת בְּנֶפֶשׁ זָכָר וְנִקְבָּה :

Tres, inquit, matres Deus exsculpsit, & exarauit eas, & combinauit eas, &
obsignauit in ijs tres matres in Mundo, tres matres in anno, & tres matres in anima
marem & fœminam. Vbi vides eum promiscuè accipere matres pro pa-
tribus, & patres pro matribus, marem pro fœmina, & fœminam pro ma-
re; uti tabula etiam Isiaca ostendit, vbi vides etiam virili habitu exhibi-
ta simulachra mammis turgere, velis ornari, & fœmininâ specie expressa,
virilem habitum mentiri; quibus, ut dixi, nihil aliud innuitur, nisi quòd
secundùm diuersum conceptum prout præsunt, mares, prout subsunt, fœ-
minas exhibent; & hi sunt, qui Mundi, annorum, & temporum præsides
constituuntur. Quæ omnia in Cabala fusiùs exposita vide. Pergit po-
stea author citatus.

וּמֵהֶן נִוְלְדוּ שִׁבְעַת מְשֻׁלוֹשׁוֹת מַעֲלָה וּמַטָּה מוֹרָח וּמַעֲרֹב
צִפּוֹן וְדָרוֹם וְהֵיכַל הַקֹּדֶשׁ בְּאַמְצָא וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כּוֹלֵן :

Et ex his nascuntur septem triades, suprema, inferna, Orientalis, Occidentalis,
Septentrionalis, & Meridionalis, & in medio templum sanctum sustinens omnia.
Quid aptius ad nostram explicationem adferri possit, non video. Quid
per templum sanctum in medio omnia sustinens aliud, nisi domus seu
thronus Pantamorphæ naturæ in tabulæ medio expressa indicatur? quæ
stipatur ab Oriente, Occidente, Septentrione, & Meridie, infernè, &
supernè ab asseclis septem triadibus, seu septem Mundorum præsidi-
bus, uti expositum fuit; quæ Chaldaico stylo prosequitur Iochaides his verbis:

וְהִיא שִׁבְעַת מַקְרוֹת דְּמִנְהוֹן נִצְלוּ כָּל טַבְעָה וְהַשְׁלָשׁוֹת
דְּמִנְהוֹן דְּבָקוּ כָּל פִּתְגָמֶיהָ :

Zoroaster.
Iochaides.
Psellus.
Iochaides
videtur de-
sumpsisse sua
de Mundorū
productione
ex Zoroastro.

Et hi sunt septem fontes, ex quibus vniuersa natura profluit; & catenæ sunt,
quæ omnia conneclunt. Quæ sanè verissima esse ipse Zoroaster, ex quo
forsan Iochaides hæc descripsit, in suis Oraculis, uti est apud Psellum, re-
statatur his verbis: *Σέβον δὲ οἱ Αἰθιοπιοὶ πηγαῖαν ἑξάδα πύκνωσιν, καὶ ἀληθείας, καὶ ἔρωτα,
καὶ ἐπὶ αὐτῇ πηγῇ, καὶ ἀρχικὸν ἥλιον, ἀπὸ δὲ ὕλης πηγῆς καὶ ἀρχαὶ ἡμετέρας, καὶ πηλὴν ἀφ' ὁδοῦ, καὶ
πηγαῖαν κρείττην, καὶ κρείττωτον πηλὴν, καὶ πηλὴν διοπτρῶν, καὶ χαλεκίτητον πηλὴν ἐπιβατεύουσαν τοῖς
αἰγῶν.*

ἐν ὧς οἱ σπουδαῖοι, καὶ πηλὰς ἀρετῆς, Ἀπόλλωνος, Ὀσίριδος, Ἑρμοῦ, ὑλικάς δὲ πηλὰς φασὶν κέντρων, καὶ στοιχείων. *Venerantur etiam Ægyptij triadem fidei, veritatis, & amoris, & septem fontes, Solem Imperatoriū, & à materiali fonte Archangelicum, fontem sensationis, & fontanum iudicium, & fulminum fontem, & fontem speculorum seu inspectionum, fontem characterum incognitis constitutionibus compositum, & summitates fontanas Appollinis, Osiridis, & Mercurij; materiales verò fontes dicunt centrorum & elementorum.* Ita vt per Solem Imperatorium, Solarem Mundum; per Archangelicum materiale, Lunarem; per sensuum fontem, Saturninum; per fontanum iudicium, Iouialem; per fulminum fontem, Martium; per speculorum fontem, Venerem; per characterum denique fontem, Mercurialem Mundum intelligat. Quæ quàm aptè septem triadibus, siue septem Mundorum Systematis in tabula expressis applicentur, ex explicatione suprâ posita patet.

Septem fontes quos venerantur Ægyptij.

Notandum tamen, has septem triades ita sumi ab Ægyptijs, vt secundum analogiam quandam facilè tribus Mundis, Archetypo siue Ideali & Intelligibili, deinde Intellectuali Angelorum, denique Sensibili Mundo applicari possint: in Archetypo quidem vt Intelligentiæ, Patres, & Idæ; in Intellectuali sub conditione intellectuali, & prout sunt Virtutes immediatæ ab Archetypo profluentes, quorum curæ Mundi septemplices commissi sint; in Sensibili sub conditione materiali considerantur. Verum qui hæc enucleatius cognoscere desiderat, is adeat Classem de Cabala, aliosque passim tractatus in hoc Opere exhibitos. Atque hæc sunt, quæ de media huius tabulæ regione dicenda putavi; quare ad reliquas tabulæ regiones explicandas procedamus.

Septem Ægyptiorum triades applicari possunt tribus Mundis, Archetypo, Intellectuali, Sensibili.

DIVISIO V.

Supremæ Regionis tabulæ interpretatio.

Suprema Regio literis E Finclusa continet duodecim Rectores Mundi, in quatuor triades diuisos, qui duodecim signis & mensibus respondent. Prima trias P, S, V, dicitur Mendesia; & respondet tribus mensibus, *Περσεύς & Φαέων & Φαρυγίς*. Secunda Trias X, Z, A, Ammonia dicitur, & respondet tribus mensibus *Πάριος & Πάριος & Επην*. Tertia trias B, C, E, Momphtea dicitur, & respondet tribus mensibus *Περσεύς & Φαέων & Φαρυγίς*. Quarta trias Omphtea dicitur, & respondet tribus mensibus *Περσεύς & Φαέων & Φαρυγίς*. Atque hi sunt Rectores Mundi Siderei, quorum officium est, totius anni cursui, in rerum vnicuique conuenientium productione procuranda præesse. Sunt Genij administratores Pantamorphæ naturæ eo ordine, quo cōuenit, in administratione rerū dispositi: Τεῖας γὰρ, teste Zoroastro, ἐν παντί παρ' ὧν λαμπρὸν εἶναι τὸ εἶναι τὸ παρ' ὧν αἰδῶν τὸ πᾶν κυβερνῶν. Καὶ ἐφαίνετο ἐν αὐτῇ ἡ τ' ἀρετὴ, καὶ ἡ σωφία, καὶ ἡ πολυφροσύνη. Τὸ τοῦτο ἐν τῇ τριᾷ. *Toto enim in Mundo lucet Trias. In tria namq; dixit Mens Patris æterni; Mente omnia gubernans. Et apparuerunt in ipsa Pater, & Sapientia, & multiscia Veritas. Hinc fluit Triadis vultus ante essentiā.*

Suprema tabula: regio continet quatuor triades Rectorum Mundi.

Rectores Mundi siderei, eorumque officium.

Zoroaster.

P

Post

Psephus.

Reſtorum
Mundi tria-
des habent
ſuum Patrem,
Mentem,
Potentiam.Ioc h aides.
Reſtores
Mundi præ-
ſunt menſibus
& ſignis Zo-
diaci.

Post Iyngem enim ſive Pantamorpham naturam fundi paterni in ſuas triades coſmicas diuiſi, proximos eſſe Rectores Mundi, Pſellus ex Zoroaſtro his verbis oſtendit: ἅτα ὅσιν ἡ νουτὴ ἰούξ μὴ δὲ ταύτων, οἱ σωμαχῆς, ὁ ἐφ-
πύει, ὁ αἰθέριος, καὶ ὁ ὑλαίος. Post intelligibilem Iyngem proximè ſequuntur Mundi Rectores ſeu Ductores, ignei, ætherei, & materiales. In duas Claſſes, aqueorum, & terreſtrium, diuiduntur; atque hi influxu ſuo cœleſti continuas in quatuor elementis igne, aëre, aqua, terra combinationes moliuntur, varias inter ſe compoſitionū naturaliū miſcellas adornāt, tum ad Mundi concentum, tum ad rerum omnium vbertatem procurandam intenti. Hi ſignorum & menſium Præſides, Mundum iuxta duodecim terminos adminiſtrant. Habent autem ſingulæ triades ſuum Patrem, aut matrem, ſuam Potentiam, & Mentem; quarum duæ medium patrem aut matrem ſemper veluti choragum ſuum reſpiciunt, vt ex tabula patet. Quòd verò hæ duodecim menſibus & ſignis præſint, his verbis oſtendit Iochaides ex libro Iezirah, genuinus Ægyptiorum diſcipulus:

יב"שערים חקקן וצרפן וצר בהם שנים עשר מזלות
בעולם סימן ששת מאב סעק גדר ואלו הן יב' חדשים
מנהיגין ועשה אותם כמין מדינה וערכם כמין מלחמה
וגם את זה לעמות זה עשה האלהים שלש אמות שהם
שלשה אבות שמהם יצא אשורוח ומים:

Duodecim portæ ſunt, exſculpiſit, & combinauit, & formauit in ijs 12 ſigna cœ-
leſtia in Mundo, ſigna eorum ſunt: טשח, id eſt, טלה שור תהמים, Aries, Taurus,
Gemini, trias prima: ſecunda trias סאב, id eſt, סרטן אריה בחולה, Cancer, Leo,
Virgo: Tertia trias מעק, id eſt, מונים עקרב קשה, Libra, Scorpius, & Sagit-
tarius; quarta trias גדר, id eſt, גידולי דגים, Capricornus, Aquarius, Piſces. Et
hi ſunt duodecim moderatores, quos inſtar diſpoſuit Ciuitatis, & direxit eos ad
modum belli, & fecit vnum è regione alterius, tres matres quæ ſunt tres patres,
ex quibus egreditur ignis, ſpiritus, & aqua. Ex his, ni fallor, luculenter ap-
paret, duodecim figuras nihil aliud denotare, quàm duodecim Intelli-
gentias anni Præſides in quatuor triades diuiſas.

I trias Men-
defia.

Verum iam ſingula particulatim exponamus. Prima trias P, S, V,
Mendefia eſt, & Hyemi reſpondet, cuius Patrem S, Mentem V, Poten-
tiam P exhibet. Dicitur Mendefia à voce Ægyptiaca *menzaco* teſte,

Herodotus.

Herodoto, qua hircum nuncupant, vnde & Ciuitas, & Nomus Mende-
ſius, nomen ſuum obtinuit, & hucusque M impoſitus id ſatis demonſtrat.

Hircus hiero-
glyphicè
quid.

Hunc occidere videtur figura S Pater. Eſt autem hircus hieroglyphicè
nihil aliud quàm ſecunda vis terræ primigenia anni, quæ veluti primitias
quaſdam germina producit; quod in Ægypto tribus menſibus triadi

Manethon.

Mendefiæ correfpondentibus contingebat, teſte Manetho, menſe Mechir,
Phamenoth, & Pharnuthi, quibus Mendefij hircos immolabant, veluti

Ælianus.

ineuntis anni felix auſpiciū. Cui aſtipulatur Ælianus l. 10, hiſt: c. 24.
vbi capras fœminas capiti Iſidis in delicijs eſſe, mares autem immolari,
tradit. Hinc ad Græcos videtur manafſe Capricorni in Cœlum tranſlatio,

cui

cui mensis Mechir respondet. Sed de his amplè in Astrologia Ægyptiorum, & de Hirci hierogrammatismo fusè in Obelisco Pamphilio, quem consule. Simulachrum S, hircum cornibus tenet, quia vis Solaris per cornua indigitata, tunc temporis, tametsi sopita & cohibita, tamen moderata saltem, apta est ad herbas & gramina producenda. Ex velato vertice viperam emergentem continet, quia potestas Numinis occulta vi terræ incubans vitam præstat; tutulum florigerum capite tribus fasciculis compactum bisulcæ flammæ impositum gestat, quia summam herbarum trimestri hoc spatio colligendarum tum hominibus, tum iumentis ubertatem præstat. Affeclæ V sceptro lotifero, & fœmineo habitu, vberem turgentem, id est, Menti commendat præsidium; est enim lotiferum sceptrum, uti sæpe diximus, symbolum conformationis, quâ ad ideam sibi præscriptam Mens in omnibus à Patre sibi præside commissis fidenter exequendis operatur. Affecla verò P habitu masculino, tutulo florifero, ὀφι-κυκλο-πτερο-μορφος, & velo cum vipera emergente, ad hæc sceptro Cucuphamorpho fulgens, Potentiam exhibet, qua à mente præscripta in executionem deducit, vitam, calorem, cæteraque ad felicem germinum prouentum necessaria suppeditans. Vterque affecla P, V, Crucem ansatam gestat, symbolum Numinum apotropæorum; quia res contra aduersas potestates fidei suæ commissas defendunt, uti iam sæpe inculcauimus; quod & tabulæ sacræ, seu amuleta Q & T indicant. Notandum quoque, in omnibus triadibus masculum & fœminam reperiri; quo quidem nihil aliud nisi principium actuum per matrem, per fœminam passuum indicatur, quibus generatio rerum perficitur.

Simulachrum
S. tab. Bemb.
explicatur.

Affeclæ simu-
lachri S. tab.
Bembinæ.

Masculus &
fœmina in
singulis tria-
dibus Recto-
rum Mundi.

II. Trias Am-
monia.

Secunda Trias verno tempori correspondens est X, Z, A, & Ammonia dicitur, quia Ammoni consecrata est; cuius signum est Aries cum vase appposito, tribus thyrsis fructiferis insigni; & symbolum est caloris vehementis & fœcundi, quo fructus hoc trimestri in Ægypto maturantur; de quo sic Abenephi:

Abenephi.

فأما يريدون يدلون الحار بعالم وكان يصروا صورة الحمل

Indicaturi calorem mundanum, Arietem pingebant. Quæ confirmat Rabbi Iehuda in Zohar, colum: 469 his verbis:

Rabbi Iehuda

והמצרים היו עובדים מול טלה בבעל האש:

Ægyptij adorabant signum Arietis, igne armatum; Quæ confirmat ipsa bisulca flamma è vertice Arietis ventilata. Vide de Ammonio Ariete vberimè tractatum in Obelisco Pamphilio fol. 269. & sequentibus. In hac itaque Ammonia triade X Patrem, Z, Matrem seu Mentem, A Potentiam exhibet. Figura X Pater Ammonius telo seu lancea cuspidata vim caloris Ammonij notat; phænicopterum niloticum manu sinistrâ tenet; quæ cum abundantiam fructuum, cæterorumque prouentum notet, aptè per auem piscatricem, & varietate colorum mirabilem significatur, cuius mentionem facit in sua historia Heliodorus l. 6. Καὶ νῦν δὲ Θεὸς ὄρνιν τινὰ τέτον ὡς ἰχθὺς νεκρῶν φοινικώπτερον δὲ φιλῆτις ὀπίσταμα κομίζων. Nunc verò Deo auem quan-

Ammonia
triadis Pa-
ter, Mens,
Potentia.

Heliodorus.

Isis in prima
tab. Bemb.
regione sub
fig. Z.
Hyginus.

Figura A re-
gionis primæ
tab. Bemb.

Horus.

Cynocephalus.

Horus.

dam eiusmodi, ut vides, Niloticum Phænicopterum, amicissimæ compaginem veluti quandam exhibens; scilicet Matri Z Isidi, quam hoc trimestri ad frugum conseruationem cultam Hyginus tradit. Hæc habitu induitur ansatis Crucibus bifurcatis referto, quo influxuum multitudo, idealisque potestatis plenitudo notatur. Vas Niloticum dexterâ exhibet figuræ X Patri Ammonio seu Osiridi; Ammonem enim & Osiridem passim confundi, varijs huius Operis locis demonstratum est. Per vas Niloticum humoris præsidium notatur; petere velle videtur ab Osiride, ut calore suo eam imbuat, sine quo nulla rerum generatio expediri queat, utpote quæ solo calido-humido perficiatur; calido se habente per modum principij actiui, humido verò per modum principij passiuui. Nebride induitur Bassaridum more; per Nebridem maculatam nouelli foetus animantium, quæ hoc tempore in Ægypto repullulant, aptè indicantur; adeo ut eandem ob causam Græci Ægyptiorum Simiæ Dionysio & Cybeli Nebrida attribuerint; de quibus vide Mystagogiam Ægyptiam, Obeliscum Pamphilium, & Genealogiam Deorum in primo huius Operis Tomo. Sequitur Isidem Ammoniam A figura, Potentiam in Triade notans; dextrâ pennam Ibis, sinistrâ vas Niloticum gerens; per pennam vis apotropæa, quâ humidi tutorem se monstrat contra aduersas typhonias potestates, innuitur; pennæ siquidem Ibiacæ tactu, Horo teste, Crocodilus sideratur Typhonis symbolum. Fœmoralia tenet in formam coniradiosi porrecta, quæis radiosa spermaticæ facultatis vis quâ in humidum pollet, signatur; symbolum Ægyptijs à similitudine herbarum, graminum, arborum, plantarum, in quibus vis spermatica nescio quid conicum affectat, dum omnia ex latiori basi in turbinem radiosâ foeturâ agit; conus verò in formam quadrantis Astronomici elaboratus est, ut indicaretur, temporis rationem ad fructuum vberem prouentum cum primis obseruandam esse. De tutulis figuræ Z & A vide suprâ in Capite de tutulis, ubi, & in alijs locis passim, eos expositos reperies. Sed quid Cynocephalus Y indicet, videamus. Incipit Vernum tempus huius Ammoniae triadis ab æquinoctio, cuius symbolum est Cynocephalus; ratio symboli est, quod hoc animal tempore æquinoctij, quo duodecim horarum dies longus est, duodecies urinam reddere, arque hoc duodeno mictu æquinoctium iam adesse, monstrare soleat, quod Horus testatur his verbis: *Ισημερίας δὲ πάλιν σημαίνοντες, κινωκέφαλον καθήμερον ζωγράψασι ζῶον. ἐν τῇ δυνάμει γὰρ ἰσημερίας τὴν ἐνιαυτὸν δωδεκάκις ἡμέρας καὶ ἐκάστω ὥραν εἰρεῖ, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τῇ δυνάμει νυκτὶ ποιεῖ.* Rursus æquinoctia significantes idem animal Cynocephalum sedentem pingunt, duobus enim anni æquinoctijs duodecies in die, per singulas nimirum horas urinam reddit, idemque εἰς noctu facit. quod aptè insinuatur per numerum sex circulorum quadripartitorum, cui insidet, Abaco, incisorum; sexies enim quatuor faciunt 24; Lunam sextilem in capite gestat, cum circulo cui serpens includitur, quo Solis & Lunæ coniunctio indicatur, quæ maximè in hac anni statione Ammonia veluti futuræ vbertatis prognosticon obseruabatur; nam Cynocephalus hoc tempore fremens, & maxima indignationis indicia præbens, dirum portendebat; ludens verò & exul-

exultans, bonum auspicii omen exhibebat. Vide quæ de his fusiùs Horus l. 1. c. 14. & nos passim tùm in Obelisco Pamphilio, de Hierogrammatismo Cynocephali, tùm in horologiographia Ægyptiorum egimus.

Sequitur iam Trias Momphtæa, Æstati correspondens, tribus figuris B, C, E, exhibita. Dicitur Momphtæa, quia Momphta incrementi Nilotici, uti fusè in Obelisco Pamphilio in Hierogrammatismo Leonis docuimus, præses Numen est; quod aptè sanè exprimit D Sphynx Nilotica. Sed audiamus verba Hori, quilib. 1. c. 21. sic Nili inundationem describit: Νείλας δ' ἐ ἀνάβασιν σηµαίνοντες ὃν καλῶσιν Αἰῦπτιοὶ νοῦν, ἐρµαχόθεν δ' ἐ σηµαίνει νέον· ποτὲ μὲν λέοντα γράφουσιν; &c. ἐπειδὴ ὁ ἥλιος εἰς λέοντα γενόμενος, πλείονα πρὸ ἀνάβασιν τῆ Νείλας ποιεῖ. ὥστε ἐμυρόντο τὸ ἥλιος τῆ ζωδίου τέττω τὸ δίμορον τῆ νεῦ ὕδατος πνεύματι πολλάκις. ὁθεν καὶ τὰς χολεδραῖς, καὶ τὰς εἰσαγωγαῖς τῆς ἱερῶν κελῶν λεοντομόρφως κατέσκηπτο οἱ ἀρχαῖοι τῆς ἱερατικῶν ἐργῶν ὑπὸ τῆς, ἀφ' ἧς καὶ μέγλη νοῦ κατ' ἐχλὺ πλεοναζµὲν ὕδατι. *Nili insuper inundationem significantes, quem Ægyptiâ voce Nun (rectiùs μων) quod si interpreteris, novum (veriùs aquas) sonat, appellant; modò Leonem pingunt &c. quòd cùm Sol Leonem subit, ampliorem Nili faciat inundationem; quamdiu enim Sol in hoc signo persistit, sæpenumero in duplum ipsius Nili aqua excrescit, unde & tubos canalesq; sacrorum fontium solent primævi hieromantæ Leonis figura fabricare. Hinc in hanc usque diem dum pro immodica inundatione preces effunduntur, Leonis signo uti solent. Sphynx itaque sedens, alis, & Lunæ facie κερατοειδῆ, id est, cornuta, & in circulum contorta, cui character Agathodæmonis inferitur, conspicua, hæc inquam nihil aliud quàm Intelligentiam Momphta, incrementi Nilotici Præsidem notat, qui hoc trimestri spacio maximè in Ægypto dominari, ut in Astrologia docuimus, credebatur. Lunam in capite gestat sextilem in circulum contortam, ut ostenderetur, coniunctione Solis & Lunæ intra 48 dies, quibus incrementum à principio ad finem durat, maximè vrgeri; characterem inclusum gerit in capite, quo indicatur, Agathodæmonem Momphtæo Numini subdelegatam influxibus huius maximè incitari; crescit autem continuò ut plurimum 24 diebus, & totidem diebus decrescit; quæ sanè aptè indicantur per circulos sex quadripartitos basi inscriptos, qui 24, uti dictum fuit, norant, & hic numerus duplicatus 48 constituit, totius incrementi durationem. Verùm ut hæc omnia aptiùs confirmetur, reliquas figuras huius Momphtææ triadis ordine examinemus.*

III. Trias Momphtæa.

Sphynx Nilotica.

Sphynxis Niloticæ habitus & gestus hieroglyphicus.

Tres sunt præsides, signatique literis B, C, E. C patrem notat, Διτοξοπαῖον Numen: vittâ ornatur incalathi modum efformata, ex qua circa frontem serpens exit, binis Accipitrinis pennis & circulo intermedio; quæ omnia vigoris Solaris, vitæ calorisq; mundani, quo humidam Mundi substantiam imbuat, symbola sunt; dextrâ Crucem ansatam fert, tùm influxus, tùm auerruncationis symbolū; læuâ baculum cucuphomorphū gestat, varietatis quam in humida substantia producit, notam; assecclas habet E mentem Isiacam, & B potentiam executricem. Isiaca mens E velo tegitur candido in modum vasis Nilotici protuberante; cui cornua bona insistant, cum intermedia stella, & binis pennis: dexterâ manu sceptrum pennigerum gestat, ex qua vtrinque duo triangularia fistra dependent.

Momphtææ Triadis præsides tres. Pater Momphtææ Triadis.

Mens & Potentia Momphtææ Triadis.

Isiacæ Mentis
hieroglyphi-
ca explicatur.

dent. Quid verò hæc omnia significant, exponam. Velum candidum indicat diuinitatis vim detectam; cornua bouina Isidi attributa, & ex vase Nilotico emergentia, indicant agriculturæ, cui præest, post incrementi abundantiam, felix auspiciū; stella indicat Sothin, quam incrementi Nilotici prænunciam dicebant, atque ex ea totius anni secuturi statum diuinabantur; quæ omnia his verbis Horus confirmat l. 1.

c. 3. Ἐνιαυτὸν δὲ βελόμοι δ'ηλώσαι, Ἰσιν τετέστι γυναικα ζωοφῶσι. τῷ δὲ αὐτῷ καὶ τῷ Θεῷ σημαίνουσιν. Ἰσιν δὲ παρ' αὐτοῖς ἔστιν ἁγία Αἴθυπις καλέμενη Σῶθις, Ἑλληνιστὶ δὲ ἀστὴρ κύνων, &c. Ἐτι δὲ καὶ διότι καὶ τῷ τῆς ἀστὸς ἀπὸ τῶν σημερίων πρὸ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μεγάλων τῆς αἰῶς. Διότι καὶ ἀλόως ἐν ἐνιαυτῷ Ἰσιν λέγει.

Sothis stella
incrementi
Nilotici præ-
nuntia.
Hyginus.
Manilius.

Porro annum significatur Ἰσιν, hoc est; mulierem pingunt, quo etiam Deam significant; est autem apud eos Isis fidus, quod Ægyptio nomine Sothis, Grecis verò astrocyon dicitur, quoniam in huiusce sideris exortu ea signis quibusdam obseruamus, quæ toto anno peragenda sunt, ideo non absque ratione annum Ἰσιν appellant. Diximus Sothin stellam, Canis, prænunciam fuisse incrementi Nili; quia ad ortum huius Nilus inundare dicebatur, uti apud Hyginium & Manilium, de quo primo Tomo de Nili incremento actum est. Manu dextrâ sceptrum gerit pennigerum cum sistris triangularibus, quorum sonitu motus rerum, teste Plutarcho, & aduersarum potestatum Typhoniarum malignitas profligari credebatur. Verum de sistrorum significatione mystica passim hoc Opere tractatum vide. Figura B pariter scemineo habitu induta, dextrâ Seriphium seu Absinthium marinum exhibet, læuâ baculum seu thyrsus papyraceum, quo rerum necessariorum humano generi vbertas, uti in Obelisco Pamphilio probatum fuit, indicatur; capite Thermutin, id est, serpentem ἱερακόμορον sustinet; quibus symbolis quid sibi voluerint, exponamus. Seriphium seu Absinthium marinum, teste Theophrasto, circa initium mensis Thoth maxima copia in Ægypto prouenit, eiusque maximus in sacris ritibus cœremoniisque peragendis vsus erat, symbolumque erat antidoti contra putrefactionem; atque ideo Isidi & Momphtæ, tanquam Nili præsidibus dicatum, & ab Isiacis præferri consueuisse apud Plinium & Dioscoridem legimus. nascebaturque in Taphosiri, id est, Ciuitate, quæ sepulchrum Osiridis dicitur, eiusque ope Osiridem à Typhone occisum ad immortalitatem reuocatum Plutarchus asserit. Vide de Seriphio plura in hierogrammatismo plantarum. Thermutis sacri Serpentis genus est, cuius velum Isidis, quo circundatur, index est; ἱερακόμορος, id est, Accipitris capite insignitus pingitur; quâ arcanâ similitudine alluditur ad vitam, lucem, motum, quibus Agathodæmon Ophionius, qui semper per huiusmodi thermutin indigitatur, influit in hanc potentiam Isiacam seu Nephtæam; hisce enim dum humidâ substantiâ per Nephten imbuitur, veluti occultâ quâdam vi Momphtæ seminaria animantur, & ad eam rerum varietatem, quam Nili fecundum incrementum secum adducere solet, producendam disponuntur; hinc non malè Thermutidi Accipitris caput impositum fuit. Epies siquidem Hieromanta sapientissimus, ut est apud Eusebium, ita de eo scribit: Τὸ πρῶτον ὃν θεοῦ ἐν ὅφει ἔστιν ἱερακόμος ἔχων μορφὴν. Primum omnium diuinissimum.

Thermutis
significatio
hieroglyphica

Eusebium.

Ser.

Serpens est, Accipitris formam habens. Verum cum de hisce passim innumeris tum huius Oedipi, tum Obelisci Pamphili locis egerimus, Lector ea adire poterit, ubi ex omnigena doctrina Ophionia sacramenta descripta reperiet.

Quarta trias F, G, H, Omphtea dicitur, & Autumno respondet. Est autem, uti in Astrologia demonstratum fuit, Omphtea præsides signi Libræ, quo post incrementum Nili terra humore prægnans paulatim ad fecunditatem disponitur per Omphtea Numen beneficum, ut quod exacta, singulisque humoris fecundi portionem congruam decernat; qui quidem Omphtea per literam G indicatur, qui dextram baculum seu thyrsum papyraceum tenens, lævam phallum oculatum portat; quibus nihil aliud indicatur, nisi quod Omphtea ministerio ea, quæ in præcedenti trimestri sapienter humoris beneficio disposuit Momphta, tandem in executionem ab Omphtea, Plutarcho teste, deducantur, id est, omnium rerum humanæ vitæ necessariarum ubertas per oculatum phallum, id est, prouidam spermaticæ virtutis actionem, resultet; cooperantibus assecclis suis F & H, quorum prior F, dextram baculum Cucuphomorphum, lævam vas *μυζήμων*, id est, terræ nigræ Ægyptiæ (sic enim Ægyptiam tellurem, teste Plutacho, vocant hieroglyphicè) portat, in quo humor receptus ad varietatem rerum per baculum Cucuphæ capite expressum disponitur, & agriculturæ felix auspicium, quod per caudas signatur bouinas, quibus figuræ G & F insigniuntur, sumitur; H verò Numen auerruncum seu apotropæum baculo lotifero, & mamilla turgens insignitur, ad dictam fecunditatem, cuius tutelam agit, ab omni aduersitate Typhonia conseruandam. Verum de Cucuphæ sceptro, de phallo oculato, de loto vide passim in Obelisco Pamphilio proprijs locis traditum. Atque hi sunt duodecim moderatores in quatuor triades diuisi, quorum ministerio totius anni decursus regitur & gubernatur.

IV Trias
Omphtea;
Omphtea præ
ses signi *Ω*.

Plutarchus.

Omphtea
Assecclæ.

D I V I S I O VI.

Regionis tertiæ interpretatio.

Tertiæ Regio-
nistab. Bemb.
interpretatio.

Tertia Regio & inferior Isiacæ mensæ literis I K comprehensa, continet figuras duodecim, qui sunt duodecim perennium fontium Patres, qui & Mundi Ductores appellantur. Ita Pfellus in Oracula Chaldaica, *μὴ δὲ τέτρες οἱ πατέρες οἱ καλέμενοι κοσμογῶνται*. Qui quidem iterum in Triadas diuiduntur; Mundumque dodecapartitum in duodecim plagas distributum administrant, unde & *κοσμογῶνται* vocantur. Vnaquæque trias suam sibi Mundi partem administrandam sortita est; atque trias quidem λ, μ, N, Orienti præest, opposita verò huic in tabula trias ♄ F H, Occidenti; ξ, ο, ζ, Boreæ; eiusque opposita τ, φ, χ, Meridiei siue Austro dominatur. Duæ priores triades λ, μ, N, & ♄, F, H, portis mysteriorum exhibitæ, vocantur magnarum Mundi portarum, id est, Orientis & Occidentis vagi admi-

Fontium Pa-
tres 12. in
quatuor tria-
des diuisi.

administratores, ut postea probabitur; duæ verò intermedix ξ , O, Σ, & τ , φ, χ, $\sigma\upsilon\sigma\alpha\tau\alpha\iota$, id est, stabiles & fixi vocantur à Psello, quia dominium suum habent in oppositis sibi Septentrionis & Austri partibus stabilibus & fixis; Sol enim & Luna, cæterique erronei, tropicos motionum suarum terminos dictis in partibus sortiuntur, unde & Ductores harum triadum O & φ sedere finguntur; quæ omnia pulchrè ex Ægyptiorum mente describit Iochaides in Zohar, uti & in commentarijs in Iezirah his verbis.

Iochaides.

Duodecim
Angeli Mun-
di præfides,
eorumque
termini ex
Iochaide.

והמלאכים שתים עשרה בשנה ומדותם לשמול ליב
גבולי עולם :

Et sunt duodecim Angeli præfides anni, & proprietates eorum, ut præfint duodecim terminis Mundi; termini verò hi sunt.

1 גבול מזרחית צפונית : 7 גבול מערבית דרומית :

Terminus Occidentis Meridionalis .

Terminus Orientalis Septentrionis .

2 גבול מזרחית דרומית : 8 גבול מערבית צפונית :

Terminus Occidentis Septentrionalis .

Terminus Orientalis Meridionalis .

3 גבול מזרחית רומית : 9 גבול מערבית רומית :

Terminus Occidentis superioris .

Terminus Orientalis superioris .

4 גבול מזרחית תחתית : 10 גבול מערבית תחתית :

Terminus Occidentis inferioris .

Terminus Orientalis inferioris .

5 גבול צפונית רומית : 11 גבול דרומית רומית :

Terminus Meridiei superioris .

Terminus Septentrionis superioris .

6 גבול צפונית תחתית : 12 גבול דרומית תחתית :

Terminus Meridiei inferioris .

Terminus Septentrionis inferioris .

ומרחיבין וחוליכין עד עדי עד וחם זרועות עולם :

Et dilatantur, & progrediuntur usque in secula seculorum, & sunt brachia Mundi. Quorum & mentionem facit Abenephius his verbis:

Abenephi.

وكان لمصرچون ثلث عشر جيوت مدبرهم على رجاح اربع الدنيا وثلث منهم
يتولون لمشرق وثلث لمغرب وثلث لمغرب وثلث لسمال

Fuerunt autem Ægyptijs duodecim Præfides super quatuor Mundi plagas; tres præerant Orientali, tres Occidenti, tres Meridiei, & tres Septentrioni, & hi vocantur fontani patres, eò quòd ex his tanquam perennibus fontibus omne in inferiorem Mundum bonum promanet. Sed iam singula ordine exponamus.

Trias Fonta-
na Horæa,
Porta magnæ
Orientis.

Porta magna Orientis dicitur, quia per ipsam omnis lucis, vitæ, & motus ratio, quæ per globum alatum notantur, in quatuor Mundi partes, & quintuplicem entium ordinem diffusa, quæ per circulos quadrifidos, & stellas pentagrammas signantur, indicatur, ut alibi expositum fuit. Simulachrum M sub pueri forma Horum refert, id est, Solem, qui per Orientem veluti propriam portam ingressus, omnes Mundi partes vitæ & lucis radijs recreat: sub pueri forma vittâ spectabili pingitur, quia Sol in dies Mundo per ianuam vitæ restitutus quasi reiuuenescit, atque unâ secum Mundum reiuuenescere facit: reticulatâ veste inuoluitur, quia ratio influxus & virtutes, quas Mundo confert, abditæ sunt & perplexæ, & humano ingenio imperuix: baculus quem portat, primò Cruce signatur, quòd cum quatuor elementorum symbolum sit, aptè eo indicatur, virtutes suas Solem primò quatuor elementis communicare, quæ abditarum virium affluxu imprægnata magnam illam rerum varietatem proferunt, quæ per caput Vpupæ; cum summo ordine, symmetria, & *ἁρμονία*, quæ per gnomonem; & denique cum mira harmonia, quæ per lituum pulchrè indicantur. Trigonum à tergo pendulum, Mundum significat, Platone teste, à trigono archetypo profluxisse. Vide huius figuræ expositionem tum in Obelisco Pamphilio, tum in Oedipo hoc varijs locis allatam. Basi cui insistit, hieroglyphica insculpta hunc sensum faciunt; *Vegetabilis naturæ parens, humidi custos* *ἡμοφύλαξ*, *sacer Osiridis Nili tutor*, *ἡμοφύλαξ* *Mundorum, eorumque dominator, Polymorphos δαίμων* *necessariarum rerum ubertatem præbens*. Atque hæc est figuræ M significatio. Venio ad asseclas λ & Ν, quarum Ν fœmineo induta habitu, velato vertice, cui Accipiter insidet, insignis, quinque vasa Horo veluti porrigit. Per hanc Mens Horæ triadis exprimitur; hæc enim lucem & calorem, per Accipitrem capiti insidentem expressum, ab Horo participatum, in quinque Mundi inferioris vasa, quæ sunt aquæ, aëris, & in terrestri globo inanimatarum rerum, vegetabilis naturæ, & sensitivæ seminaria, iuxta rationem ab Osiride sibi præscriptam, distribuit. Fœmineo pingitur habitu, quia hæc intellectus Osiriaci seu Horæi veluti Idea quædam est, ad parandum proclivis, & ad voluntatem Hori complendam paratam se exhibens; *Est enim, ut rectè Plutarchus dicit, Isis nihil aliud, quàm vis illa naturæ fœmineæ, & totius susceptrix generationis, propter quod ἡδωμένη, id est, nutrix*

Plutarchus.

Plato: *rix, ἡ πανδύχης, id est, susceptrix à Platone nuncupata est; omnes enim ideas & imagines admittit, habetque congenitum amorem erga id, quod primum ac summum est inter omnia, quod sanè ipsum bonum est; ad hoc enim rapitur, hoc optat, hoc sequitur; quod verò malum est, fugit & aduersatur. Reliqua vide apud Plutarchum varijs locis allegatum.*

Potentia Horæ triadis.

Aspis Ophionius. Eusebius.

Porta Mundi seu Horoscopus Astrologorum.

Trias Fontana Æluro-morphi.

Porta magna Occidentis.

Pater Portæ magnæ Occidentis.

Simulachrum verò Λ Potentiam Horæ triadis monstrat, baculo lotifero instructam, cuius flori Aspis ἰερακόμορος insidet turgido pectore, cum stella in capite; læuâ vas pariter Niloticum tenet, scæmineo habitu, mamma turgente, & cidari in formam calathi concinnatâ, quam capite gestat. Per Aspidem seu Thermutin, vti iam sæpè dictum fuit, motus & vita rerum, quam Sol quotidie oriens, Mundo confert, indicatur; Aspis enim Ophionius, vt rectè Arius apud Eusebium, $\text{Ἐπίχαιρις ὅς ἐστι ἀναβλέψας, φῶς τῷ πᾶσι ἐπλήρει, ἐν τῇ δεξιόθεν χώρᾳ αὐτῆς, ἀπὸ τῆς καμύσεως οὐδὲν ἐκώλυτο. Gratosum animal est; id si palpebras erigebat, primogenitam omnem suam regionem replebat; cum verò clausas teneret, tenebræ fundebantur. Οὕτω ἐπὶ τῇ δυνάμει ζωῆς, καὶ θανάτου κινεῖται. ὁ δὲ τὸ αὐτὸν ὅτι τὸ κεφαλῆς τῷ θεῷ ἐπιτίθειται. Quocirca cum vitæ necisque potestatem habere videatur, meritò sanè Deorum capitibus inferebatur. Lotifero sceptro indicatur quòd iuxta præscriptam sibi ab archetypo Sole rationem agat. Hic cidarin quoq; capite gestat, in formam calathi concinnatam, quo præsidium & dominium in vegetabilis naturæ œconomiam signatur, cui scæcunditatem & vbertatem, vti scæmineus habitus, & mamma tumida sat ostendunt, largitur. Horus itaq; seu Mundus binis stipatus est asseclis, quorum Λ vitæ & motus; alter N lucis & caloris curam ab Horo eis commissam habent; hinc Astrologi maximè hanc magnam Mundi Portam Orientalem, non sine ratione portam vitæ, caloris, lucis, & motus appellabant, & summo studio signorum stellarumque ortus, dum genethliaca nascentium hominum themata scrutarentur, tanquam vnicum κεῖνον suæ fundamentum, quem & Horoscopus dicebant, obseruabant, vti in Astrologia diximus, quam de hisce fusiùs tractantem consule.$

Trias Fontana, siue Porta magna Occidentis.

Porrò opposita huic Horæ triadi, trias portæ magnæ Occidentis se aperit, quæ signatur literis $\downarrow$, F, H. Fontanus parens F portæ includitur, cuius superliminare globo alato signatur, influxûs supremæ mentis symbolo; & latera quadrifidis circulis, quæ sunt quaternarij numeri, quibus Mundus constat, ideæ; in medio portæ simulachrum F scæmineo habitu, & felino vultu terrificum conspicitur, in cuius manu dextra baculus lotiferus, in sinistra Crux ansata fingitur; capite circulum Scarabæi imagine, & Serpente è globo emergente insignitum gestat. Sed quid singula sibi velint, iam aperiamus. Porta Occidentem notat, per quam Sol superius Hemisphærium reliquens, inferius petit, id est, Sol exiens subter-

subterraneum Horizontem petit ; quæ omnia aptè indicantur per figuram F ; in qua felinum caput Scarabæi imagine insignitum Solem occidentem signat ; felis enim siue ælurus, lunare & nocturnum animal, teste Horo, suas potissimum operationes noctu exercet. Quod ut intelligatur, paulò altius oriri visum est. Nouimus, post occasum Solis Lunam veluti in absentia eius vicariam agere. Est enim, ut iam in varijs locis huius Operis expositum fuit, Luna, secundum Ægyptios nihil aliud, quàm Solis quoddam speculū, in quod radios suos reuerberando terram, quam directo radio non posset, saltem reflexo seu vicario Lunæ foueret, sustentaretque ; atque hanc vicariam Solis per Lunam potestatem aptè exprimebant, per felis naturales proprietates ; hic enim iuxta cursum Solaris diurnum pupillas non tantum explicat & contrahit, sed iuxta phasium lunarium incrementa & decrementa, oculorum pupillas mutat, noctu diuque venationi murium ex æquo intentus ; maximè verò ad occasum Solis huiusmodi mutationes subire videtur : ut vel hinc non sine causa Numen illud, quod Occidenti præfidet, felino capite expresserint. Sed audiamus Horum l. 1. c. 10, dicta hisce verbis confirmantem. *Felem, inquit, masculum iuxta varium Solis habitum & cursum pupillas commutare, ad ortum quidem Solis manè nonnihil extendi, sub Meridiem veluti rotundas fieri, Sole ad Occasum vergente obtusiores obscurioresque apparere. Quasi iam Lunæ virtutis suæ curam Sol commiserit ; hinc & quæ apud Heliopolim est, Dei Solis statua, uti apud Pausaniam habetur, felis speciem exprimit, quam speciem & simalachrum F exprimit, cuius felino vertici circulus Scarabæi imagine insignitus insistit, quo Solem exhiberi, amplissimis auctoritatibus in Obelisco Pamphilio cap. de Scarabæo docuimus. Qui quidem cum felino capite iunctus eam, quam diximus, Solis in Luna vicariam potestatem, quam post occasum Solis in terreno Mundo exercet, indicat, idque hinc patet, quòd Luna sit veluti Sol quidam nocturnus, qui terram, nè Solaris lucis totali influxu destitueretur, reflexâ virtute imbuat, terrenam molem Solis caliditate exsuctam, temperato humore reficiat, vnde vita rerum, per serpentem è globo emergentem indicata, rebus omnibus proveniat. Lotiferum sceptrum manu dextrâ tenet, quia Luna Solem in omnibus affectat. Quoniam verò tenebris nocturnis maximè aduersæ potestates dominantur, hinc sinistrâ Crucem ansatam fert ; potentissimum contra eas amuletum & phylacterium. Fœminino habitu pingitur, & mammâ turgente, quia vis Solis ex Lunari corpore in terram influens, fecunda est, & viuificâ vbertate nutrit, fouet, instaurat omnia ; hinc & fontanus pater seu mater fontana dicitur, quia fontem vberimum Sol in occasu suo aperit, quo omnia irrigata in vigore suo conseruentur. Verùm audiamus hæc omnia pulchrè confirmantem Plutarchum : Solis, inquit, radij in Lunam veluti in speculum quoddam coniecti, ad nos auctis viribus reuerberantur, quorum vis & efficacia docuit homines certo & opportuno tempore semina mandare terræ, ligna ad ædificandum apta cadere, agriculturæ operibus insudare. Vnde artes vitæ, viuique humano necessarias exortas esse Columella lib. 1. docet.*

Horo.

Luna Solis
vicaria.Felis Lunæ
hieroglyphicū

Horo.

Felis simulachrum
Heliopoli.

Pausanias.

Luna Sol
nocturnus.Lunaris statuæ
habitus.

Plutarchum.

Columella.

Asseclæ tria-
dis fontanæ
Æluro mor-
phæ.
Mens Æluro-
morphi
Numinis.

Asseclæ triadis huius Æluro-morphæ sunt ψ & H. Simulachrum ψ Mentem Æluromorphi Numinis exhibet, sinistrâ florigerum baculum, dextrâ phallum oculatum, capite tutulum gestat, flamma bisulcâ; binis Aspidibus, stellâ, pennisque spectabilem: per phallum fœcunditas, per sceptrum in vegetabilia dominium, per tutulum $\phi\lambda\omicron\sigma\alpha\phi\iota\alpha\varsigma\epsilon\gamma\alpha\pi\tau\epsilon\acute{\omicron}\mu\omicron\rho\phi\omicron\nu$ calor, vita, motus, quæ ex reflexo Solis in Lunam, cœteraque sidera lumine post occiduum Solem, causantur, aptè sanè indicantur.

Potentia Ælu-
ro-morphi
Numinis.

Triadis Ælu-
ro-morphæ
figuræ quid
significent.
Canis seden-
tis figu.

Plutarchus.

Anubis apud
Ægyptios idē
quod Hecate
apud Græcos

Assecla H Potentia intellectualis, thyrsus papyraceus tenet manu sinistrâ, rerum necessariarum copiæ signum; dextrâ manu iussa matris seu patris, androgyni Numinis, mandata exposcit, ad res fidei suæ commissas & à mente præscriptas, in executionem deducendas; Aspidem seu Thermutin stellâ signatum capite gestat, quâ vita & motus rerum significatur, uti suprâ explicatum fuit. Sed quid figuræ huius triadis literis d , e , Ω signatæ notent, videamus. d litera Canis sedentis figuram cum sistro exprimit, qui quidem hoc loco nihil aliud notat, quàm Horizontis lumine Solari destituti, siue portæ magnæ occiduae custodem. Astipulatur hîc Plutarchus lib. de Osir. & Iside. *Circulus, inquit, finiens, quem Horizontem vocant, Anubis est*: & non immeritò Cani comparatur, eò quod cœlo terraque polleat: & in hac significatione eandem apud Ægyptios vim habere videtur Anubis, quam apud Græcos Hecate. sistrum impositum habet, Typhonis malignitatis siue $\alpha\iota\tau\iota\delta\epsilon\iota\varsigma$ Dæmonis, quem sonitus sistri profligare dicitur, symbolum, uti alibi amplè expositum fuit; huius enim vigilantiam Horus Sol, id est, harmonia & $\delta\upsilon\kappa\epsilon\sigma\iota\alpha$ Mundi Sensibilis, quam figura, e , uti ex suprâ expositis patet, exprimit, in suæ perfectionis statu conservatur.

Anubis
 $\alpha\iota\delta\epsilon\gamma\kappa\upsilon\nu\omicron\mu\omicron\rho\phi\omicron$

Horus:
Anubidis si-
mulachrum
ante templo-
rum fores.

Genij occi-
duæ plagæ.

Quæ eadem exprimit Ω Anubis $\alpha\iota\delta\epsilon\gamma\kappa\upsilon\nu\omicron\mu\omicron\rho\phi\omicron$ caninâ facie transformatus, qui manibus pendulis efficaciter contractis, in capite globum cum Serpente ex eo emergente, & pennâ Ibidis eidem superposita, gestans, portæ occiduae adstat; quæ quidem nihil aliud quàm Anubidis in utriusque Horizontis confinio vigilantiam notant, ex cuius efficaci operatione inferioris Mundi œconomia conservatur, & Typhon in absentia Solis omnia maligna attentans, id est, Crocodilæ Typhonis vis, Ibidis veluti pennâ sideratur & extinguitur; hanc ob causam Ægyptij, Horo teste; foribus templorum simulachra Anubidis, veluti sacrorum, Deorumque Osiridis & Isis custodis, adinovebant. Vide quàm id Ω figura Anubidis Cynocephali aræ seu columnæ impositi, & ad magnam occidui Solis portam veluti vigilantis typus aptè exprimat? ut hinc proinde suam ille Hecatinus Cerberus apud Græcos & Chaldæos, originem inuenerit.

Patet itaque ex dictis, huius triadis exhibitionem nihil aliud exprimere, nisi Geniorum occiduae plagæ præsidium; quorum præsidio Typhonia & Arimania vis profligata, Sol tametsi absens, in Luna tamen stellisque consuetas naturæ operationes perficiat, strenuè ad eiusmodi bonum, quibus utrimque stipatur Asseclis H & ψ (quorum hic fœcunditati, alter vitæ, luci, & calori præest, uti ex symbolis paulò antè explicatis patet) contra aduersas Potestatum technas, aduigilante Anube, corpo-

ris

ris Osiridis, vt Plutarchus asserit, custode . Apponam hîc testimonium Pselli, cuius verbis dicta ita comprobantur, vt ea explicasse videatur; ita autem in libello de Angelis & Dæmonibus loquitur: *παρὰ τὴν ἡμέραν τὴν κοίτην ἡμετέραν* *τὴν ἀγέλων καὶ ἀστυν τὴν τριάδα συνέχει· τὰ αἰατῶν χῶραι οἱ ἀρχαῖοι ἐκτυπῶσι καὶ τὴν παρὰ τὴν ἀστυν· τὴν δὲ κοίτην χῶραι ἐκτυπῶσι. Ὡς τὴν δαίμονα ἡμετέραν ἀλάματι· καὶ σημαίνει τὴν τὴν ἡμέραν συνέχει·* *Unaquæque Mundi Regio triadem Angelorum Præsidium continet; Orientis regionem antiqui exprimebant per pueri formam; Occidentis per feliformem statuem; qua occidui Solis proprietates indicabant.* Reliqua verba postea adducentur; sed iam ad reliquas Mundi plagas describendas progrediamur.

Trias Pandochæa

Trias Pandochæa.

Quod Numen apotropæum Portæ Magnæ Septentrionis est.

Porta magna Septentrionis

Trias signata literis ξ, ο, ζ notat Borealium Geniorum præsidium & stationem; cuius medium simulachrum O sedi variegatæ insidens fœmineo habitu, vti ex mamma turgente luculenter patet, induta, veste Crucibus ansatis eius generis, quas bifurcatas vocamus, insignita fulget; Tauticum characterem manu dextrâ, sinistrâ baculum lotiferum tenet, velato vertice, & tutulo ei imposito spectabilis. Sedet, quia dominium habet in omnia Boreæ Regioni subiecta; & quia ibi Sol ad tropicum Boreum fixos & stabiles conuersionis suæ terminos habet; sedi variegatæ insidet, quia motus Solis ad Boream regionem compositione illa ex consono- dissonis, vmbroso- lucidis totius harmoniâ causatur, totiusq; corruptionis & generationis, sine quibus Mundus subsistere non potest, originem notat. Cruces bifurcatæ, quibus vestis eius insignitur, Numen indicat supernis influxibus fœtum, quorum vires ex supramundano fonte, veluti ex vbere refertissimo in inferiora deriuantur. Crux ansata, apotropæi Numinis symbolum, maximam in Typhonijs potestatibus aduersis, in Borea regione Mundi stabulantibus, profigandis virtutem & potentiam enunciat; baculus lotiferus ad archetypi Solis exemplar omnia peragi signat; vnde humidæ substantiæ crater vitalibus influxibus fœtus, qui per tutulum crateri insistentem indicantur, omne Boreæ plagæ bonum adfert; quæ omnia sanè graphicè his verbis describit Orpheus:

Orpheus.

Σκηπτέρε κλείνειο πόλιν πολυένυμα σερμνὴ
Ἡ κατέχεις κοίτην μέζον θρόνον δὲ δ' ἀπὸ ἀρκτε.
Ἐννεάδος σήμαινα ἔχεις.

*Qui poli incliti sceptrum tenes, multis nominibus veneranda,
Quæ Mundi medium thronum tenes in Borea,
Enneados signacula tenes.*

Quid verò per Enneados sigillum indicent, audiamus. Dicit Hecatæus, vt est apud Clementem Alexandrinum, nouenario Boream plagam indicatam

Enneados sigillum.
Clementis Alex.

Nouenarius
numerus Bo-
ream signifi-
cat apud
Ægyptios.

Pandoches
Boreæ plagæ
Genius, eiusq;
nouem signa-
cula.

Pfellus.

Assæcla Pando-
ches.

Coturnicis
antipathia cū
Sole & Luna.

tam fuisse ab Ægyptijs, eò quòd hic numerus proximus sit denario nu-
mero, quo bonorum omnium complementum notatur: hanc enim pla-
gam Sole peragrans dies crescunt, decrescunt noctes, vnde copiosissima
messis, fructuumque abundantia prouenit, incrementum Nili incipit, il-
ludque vnà bonorum omnium vberras sequitur. Fingunt itaque, Pan-
dochen huius plagæ Genium nouem signacula habere, quibus ad bono-
rum omnium vberratem portæ apèriuntur; nouem verò dicta signacula
per symbola, quibus O figura Pandoches insignitur, notantur. Pri-
mum signaculum est sedes, dierum noctiumque vicissitudinis signum;
secundum, sedi insertus vegetabilis naturæ fasciculus; tertium, influ-
xuum plenitudo, qui per Cruces bisulcas notantur; quartum Crux ansa-
ta, seu Tauticus character, contra Typhonias potestates amuletum effi-
cacissimum est; quintum, sceptrum lotiferum, ad Solis archetypi exemplar
operandi symbolum; sextum, craterem Mundanum, cui præest, no-
tat; septimum per Aspides, vitalium seminariarum penetralia innuit;
octauum, per Crucem bisulcam, Agathodæmonis Solaris adyta; nonum
per pennas, intellectualium virtutum claustra signat. Quæ omnia su-
prà memoratus Psellus confirmat his verbis: Η δὲ δυνάμις παιδοχῆς τὰ ἄρματα
κυριώτα, ἐν ταῖς σήμανσις σεβάσθαι. Quæ quidem pulchrè consonant symbolis
scabello pedis, cui thronus innititur, insculptis; vbi vides hoc signum
IIII ⊕, quo, vti in Arithmetica ostendimus, nouenarium numerum
Ægyptij exprimebant, ex quinque vnitatibus & quadrisido circu-
lo constitutum, quinque verò ad quatuor iuncta nouem constituunt;
quod quidem symbolum nouies in dicto sedis limbo inferiori expres-
sum, ad nouem signacula indicanda tacitè alludit.

Sed progrediamur ad assæclas Pandoches, quorum ζ, qui à dextris
est, apotropæum Numen, cuius index Crux ansata est, notat, quod actio-
nes ex Ideali Mundo per περικυλόμορφον symbolum, quod capiti immi-
net, indicato suscipiens, varietatem rerum, per Cucuphæ baculum signa-
tam, quam Pandoches producit, contra Typhonias tempestates defen-
dendam suscipit. Assæcla verò ζ à sinistris Pandochi astans, dextrâ Cotur-
nicem gestat, tutulo in calathi formam concinnato, cui cucurbita cum
capreolo insistit. Per Ortygometram siue Coturnicem infausta Typho-
nis machinamenta significantur; habet enim huiusmodi animal nescio
quam antipathiam cum Sole & Luna, vti Horus l. 2. c. 49 ostendit, & He-
catæus his verbis notat. Τὴ ἀναζώτερον τῆ κηπακῆς ὁ ὀρτυγομήτης κραυγὴν ὅτι κατὰ φρονέει
ἐστὶ ταύτης τῇ φωνῇ τῶν Θεῶν μεγαλότητος. Quid indignius κηπακῆς voce coturnicis, quâ
Deorum magnitudinem quadantenus spernere & ridere videtur? Vnde non
sine ratione in Typhonij fastus symbolum eam assumpserunt. Simula-
chrum itaque: ζ Pandochi Numini triadis Boreæ patri, Ortygometram
porrigit; quo quidem occultè summa illa, quam in Typhonijs potesta-
tibus aduersis in Borea regione stabulantibus, continuâ assistentiâ profligandis
adhibet, cura, & sollicitudo notatur, quâ iuxta Idealis influxus
triformis Numinis per figuram α, ὁ περικυλόμορφον indicati, normam
vnà operantur, ζ Potentia, ζ Mens, & O Pater seu Mater triadis; quod
& aptè

& aptè indicatur per ρ baculum ἀμφίσκηπτρον, id est, qui vtrinque in sceptrum tūm versus O, tūm versus ζ porrectum designat dominij vtrinque communis symbolum.

Trias Thauistica Austri domina.

Trias Thauistica Austri
domina.

Procedamus ad vltimam huius regionis triadem, quæ literis T, ϕ, χ, notatur, & denotat Geniorum seu Intelligentiarum Meridionalium præsidium & stationem, Triadi Boreæ contrapositam; cuius Patrem simulachrum ϕ, Mentem T, Potentiam χ notat. Pater huius Triadis, quemadmodum in Borea triade figura O, sedi vniformi tessalatae insidet, sub figura ἱερακομόρφῳ mitra seu cidari spectabilis, læuâ thyrsū tenet papyraceum, dextrâ aliquid iubere videtur Mentem suam. Sedet, quia dominium obtinet absolutum in Meridionalem plagam, & etiam, quia in hac plaga ad tropicum Austri fixos stabilesque suæ dominationis terminos tenet. ἱερακομόρφῳ pingitur, quo Numen illud Solare omnia moderari tacitè insinuabant; est enim Accipitrina figura transformatum simulachrum, vti in Hierogrammatismo Accipitris Obelisci Pamphilij suse probatum est, nihil aliud quàm Intelligentia Solaris, spiritu, luce, & vita abundans; vnde eum, teste Horo, Ægyptij Baiech & Thauistum vocabant; per Βαίεθ compositam vocem; quorum Βαί vitam, εθ verò cor notat, tacitè innuebant, quòd sicuti anima vitæ fons sedem in corde potissimū tenet, ita anima Mundi seu Thauistus hic præsens in Sole, corde megacosmi resideret; Hori verba sunt, l. 1. c. 7. Καλεῖται ὁ παρ' Αἰγυπτίους ὁ ἱεραὶ Βαίεθ, τὸ το δὲ τὸ ὄνομα διαρεθεὶν ψυχῇ σημαίνει, ἢ καρδίαν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν Βαί ψυχὴ, καὶ δὲ ἦθ, καρδία. ἢ δὲ καρδία κατ' Αἰγυπτίους ψυχῆς ἀντίβολος. ὡς δὲ σημαίνει τὴν συνθεσὶν τῶν ὀνομάτων, ψυχῇ ἐκαρδία. Siquidem Ægyptijs Accipiter Baiech dicitur, quod nomen diuisum animam & cor significat; Bai enim anima est, εθ et cor; cor autem ex Ægyptiorum sententia animæ ambitus est. & l. 1. c. 6. Deum significaturi Accipitrem pingunt, tūm quòd fecundum sit & diurnæ vitæ hoc animal, tūm etiam quòd Solis præter cæteras volucres simulachrum esse videatur, vtpote peculiari quādam atque occultā nature vi, intentissimis in eius radios oculis prospiciens; inde etiam fit vt Solem interdum tanquam visus tutorem ac dominum Accipitris forma pingant. Reliqua testimonia ex omnigena eruditione citata vide in Obelisco Pamphilio fol. 308 & sequentibus. Papyraceum thyrsū manu sinistrâ tenet, ad rerum omnium necessariarum, quam præstat, vbertatem significandam; cidaris capiti imminens circellorum multitudine insignita, ostendit eius in omnes Mundos dominium; & per cucurbitam eidem in formam calathi concinnatæ impositam, in humidum, vt alibi amplè demonstratum fuit, indicat actionem. Septenarius numerus ei dedicabatur olim, teste Manetho, quia vti in Arithmetica hieroglyphica docuimus, septenarius Soli consecrabatur; quia Sol totum Vniuersum, cuius symbolum est, moderari

Pater huius
Triadis.

Accipitrinum
simulachrum
est Intelligentia
Solaris.

Horus.
Baiech &
Thauistus.

Accipiter
Solem significat
apud
Ægyptios.

Septenarius
numerus Soli
consecratus.

puta-

putabatur; atque ideo in basis abaco hic numerus septenarius, hoc hieroglyphico Schemate III ⊕ III (vid. quadrifidum per circulum & tres unitates utrinque appositae, quæ simul 7 conficiunt) septies replicato, ad septem Entium ordines, in quos dominium suum exercet, indicandos, incisus spectatur; de quibus ita in suo Zohar Iochaides:

Iochaides.

בשבע האותיות הקק רוח עליון את עולם וחצב וצרף
ויצר בו ו' כוכבים וימים בשנה וז' שערים בנפש ומהן
הקק שבעה רקיעים ושבע ארמות ושבע שבתות לפיכך
חבב שביעי תחת כל השמים:

Affecle Thau-
sti.
Mens Thau-
sti.

Hecates seu
Isis subterra-
nea.

Orpheus.

In septem notis exaravit Mens suprema Mundum, & exsculpsit, & combinavit, formavitque in eis septem stellas in Mundo, & septem dies in anno, septem portas in anima, & ex ijs exsculpsit septem expansa, septem terras, septem sabbata, ideo dilexit septimum sub omnibus Cælis. Affecleas habet T & χ. T foemineo habitu & nebride indutus, dextrâ vas Niloticum, sinistrâ pennam Thau-sti monstrat. Per vas humor Niloticus, per pennam Accipitrinam Osiridis, virtus calefactiva Solis ad generationem rerum necessaria indicatur. Craterem in capite gestat, cui superponitur statua Hecates portam in capite gestantis, quam ambiunt & loti flores, & spicæ. Per portam indicatur magnum Pantamorphæ naturæ ostium, per quod in Hecaten omnes influxuum supernorum rationes derivantur, & hinc in Isidem subterraneam, quam T figura exhibet. Est autem Hecates siue Isis subterranea idem hoc loco, quod Græcis *Περσεφόνη* seu Proserpina, florum, fructuum, & totius vegetabilis naturæ domina; quæ aptè sanè signantur per craterem, & flores, spicasque 12, quas capite, caput Hecates circumdantes, gestat; quod non caret mysterio; per hoc enim notatur crateris Nilotici meridionalis vbertas, qui influxu superno ditatus, ex duodecim mensibus anni nullum infœcundum esse patitur, quia singulis per Isidem subterraneam Thau-sti vi gravidatam, aliquid in hominum emolumentum cedens producat; hanc affabrè sanè describit Orpheus in hymnis suis:

Πλετοδότερα θιά σαχιοφόρε, πανταδότερα
Σπέρμα, σωείτι, άλλοσαῖα χλοόκαρπε
Ἡς πολλὰ μορφὰ πολυάθεμοι ἰεροθαλλῆς.

*Diuitiarum Dea datrix, spicarum nutrix, omnium largitrix;
Seminatrix, accumulans, præfecta arcis, germinare faciens fructum.
Cuius formæ multæ floribus abundantes sanctè virescentes.*

Potentia
Thau-sti.

Altera Triadis figura, signata literâ χ, potentia Thau-sti dicta, foemineo pariter habitu spectabilis, vestimento ex Accipitrinis alis confecto innoluta, manu dextrâ sceptrum lotiferum, sinistrâ Tauticum characterem portat; capiti eius imminet avis Numidica guttata, quam Gallinam Pharaonis vocant; supra eius dorsum crater, ex quo emergunt duo

cor-

cornua bonis cum intermedia stella Sothios ; quæ omnia quid sibi velint, exponamus .

Figura χ fœmineo habitu Isidem Niloticam refert; Accipitrinis alis inuoluta spectatur, quia Osiridis seu Thauti influxibus subdita, Plutarcho teste, continuò imbuitur; apotropæum Numen esse; eharacter Tauticus, quem sinistrâ gestat, luculenter, vt iam sæpius inculcatum est, monstrat; aue Numidicâ seu Meleagride caput tegitur, quia astralium influxuum, siue stellati cœli, ob innumerabiles maculas quas corpore suo gerit, hieroglyphicum est, vt alibi probatum fuit: auis dorso impositum craterem continet, cui insistent duo bouina cornua cum intermedia stella Sothios; per stellam, vt dixi, Sothis seu Ægyptiacè $\alpha\iota\omega\sigma\iota$ caniculare sidus intelligitur, quod Isidi Niloticæ ita attributum legimus, vt teste Horo, Isin significaturi $\alpha\sigma\tau\rho\kappa\acute{\upsilon}\nu\alpha$ pingerent; quin & ipsa apud Diodorum de se ait, $\text{Ἐγὼ αἶμι ἐν τῇ τῆς κύωνος ἀστρῷ λάμπουσα}$. Ego in astro *Canis refulgens*. Inter Apidis bouina cornua ponitur, vt signaretur, Solis cum astrocyone, id est, Iside coniunctio, quâ incrementum Nili totius felicitatis complementum fit; quod aptè quoque exponitur per figuram Υ Scarabæum expansis alis continentem Sothin, id est, caninum astrum, & per Ibin C cum vase Nilotico, ex quo Seriphium seu Absinthium marinum emergit, pariter incrementi Nili indicem, indigitatur; hac enim, Theophrasto teste, florente, Nilus exundare solet, cum astro Canino nescio quam sympathiam agens; & ideo, vt apud Eusebium legitur, Isidi, eò quòd aquas inuehat, Sirium attribuunt. Ibis autem est Nilotici Agathodæmonis nota, ex cuius naturali habitadine, magnum quoddam sibi promittunt de vitali influxu, per appositum globum Serpente foetum, indicatum. Verùm de Sothi, Scarabæo, & Ibi fusè passim in hoc Opere, & Obelisco Pamphilio tractatum vide; sunt enim Idealia quædam rerum agendarum supremi Numinis in hanc Meridionalem Geniorum triadem influentis schemata. Cur verò hisce symbolis triadem hanc expresserint, exponendum est. Notandum itaque Meridionalem plagam ab Ægyptijs in summa semper veneratione habitam; quam nunc vnam lucis, nunc Mundi craterem effluxumque, teste Plutarcho, vocabant. Est autem Ægyptus in Australibus partibus collocata, per cuius medium Nilus, quod Dei donum, & Osiridis effluxum dicunt, rectâ ex Austro in Boream profluit: & Boream quidem dextram Mundi partem, Austrum verò sinistram vocant, quòd sicuti cor in homine sinistrum, ita fons vitæ Nilus in læua Mundi parte collocatur; & ficulneo folio quoque exhibebant, cuius & fructus cordis, folium verò phalli similitudinem exprimit, quâ vitalium affluxuum fœcunditatem in Nilo expressam innuebant. Sed audiamus verba Plutarchi. *Putant enim, Xenophonte teste, Ægyptij, ex qua Sol oritur parte, Mundi faciem esse; quâ spirat Boreas, dextram; quâ Nilus, sinistram; Unde non inconuenienter dicunt Ægyptij de Nilo, eum ortum à læua, in dextra perire: Nilus enim ab Austro profluens, læua Mundi parte, in Boreali tractu se mari miscens absorbetur. Osiridem autem, quem & Nilum dicebant, nigro colore fuisse tradunt, quòd id sit aquæ ingenium, vt terram, vestes, nebulas,*

Isis Nilotica.

Plutarchus.

Auis Numidica australis influxuum symbolum.

Sothis Isidæ tribuitur.

Horus.

Theophrastus.

Eusebius.

Meridionalis plaga ab Ægyptijs in veneratione habitata. Plutarchus.

Ægyptij vocant Boream dextram, Austrum sinistram Mundi.

Plutarchus.

Osiris nigri coloris.

Ægyptus
μυρὰ νέου
dicitur :

Osiridis efflu-
xum omne
humidum di-
cebant Ægy-
ptij.

cæteraque quibus miscetur, denigret ; vel ob colorem atrum, quo imbutum videtur humidarum elementum ; atque eandem ob causam & Fos Neuis nigro imbuebatur colore : sed & ipsam Ægyptum ob terræ pinguedinem μυρὰ νέου, id est, vas nigrum χνίαν appellabant ; quamvis alij cor quoque eo significant ; est enim Ægyptus calida & humida, atque in Australibus Mundi partibus collocata, quas læuam Mundi partem suprâ diximus, non secus ac cor calidum & humidum in homine læuam adeptum est. Hinc Osirin seu Dionysium Mundorum dominum appellantes, nebrides sibi injicientes, thyrsosque arripientes in Orgyasmis quasi Deo afflati, utebantur. Testatur autem Eudoxus, Ægyptios non solum Nilum, sed quidquid humidum est, Osiridis effluxum putare ; quod significare volunt, aquâ vase pleno, & sacro die pro foribus posito, humidum verò principium Thrio folio ficulneo, quod & signaturam habet seu similitudinem membri genitalis, propinationem seu humoris significat inuentionem ; notabant etiam hoc Regem, Australemque plagam ; unde & phallophoria originem traxerunt. Hæc Plutarchus ; in quibus quæcunque de huius triadis Australibus mysterijs exposuimus, aptè conspiciuntur. Vides hic nebride indutam figuram T, Dionysij humidorum antistitis signum ; vides thyrsus in manu Thauusti ἱερακάμφορον ; vides nigris velaminibus tecta Numina ad verba Plutarchi alludentia ; nam vt rectè Anticlides in hymno Solis cantat.

Ἡ ἑλίου δὲ νότος αὐτῆς, ἱεραὶ πολύμορφαι.

Sol Austris dominator, Accipiter multiformis.

Thauustus cur
Accipitriformis.

Ælianus.

Quia enim in Austro vis lucis & vitæ dominator, & inde affluxus Osiridis bonorum omnium complementum adfert ; meritò sanè Accipitris forma Thauustus transformatus spectatur ; gaudet enim Accipiter locis Meridiei subiectis, & sub Meridiem, cùm Sol altissimus est, is summa pariter, Æliano teste, aëris vestigia petere solet ; hinc Thauustus in sedis antico latere oblongū cyathum insculptum tenet, qui inferiùs in formam cordis, & phalli speciem tendit ; cuiusmodi figuram ex Plutarcho Thrio siue folium ficulneum esse docuimus ; humor enim Nilotici cyathi in corde Ægypti conditus, rerum omnium vbertatem, quam flores & germina, quæ cyathum ambiunt, rectè significant, promittit.

Atque hæc sunt, quæ de tribus principalibus Mensæ Isiacæ regionibus dicenda existimaui ; in quo minorum hieroglyphicorum interpretationem studio & consultò omisimus ob rationes paulò post aperiendas. Nihil porro restat, nisi vt ambitus quoque seu limbi schemata pari ausu exponamus.

D I V I S I O VII.

*Limbi seu Ambitus Tabulae Isiaca interpretatio.*Limborum
Isiacae tab:
interpretatio.

Limbus exterior literis **A B C D** inclusus, omnia iam explicatarum trium Genialium regionum Systemata continet; in quo hieroglyphica varijs animantium, hominum, quadrupedum, volucrum, insectorum, plantarum, fontium figuris partim integris, partim miram quadam metamorphosi transmutatis, ut paulo post videbitur, exhibentur; & nihil aliud indicat nisi Mundum Idealem siue Archetypum, omnigenis Idearum formis refertum; quas Aegyptij Iynges appellant; de quibus antequam ad ipsam explicationem progrediamur, paulo profundius praeludere visum est.

Limbus exterior
ABC D.

Notandum itaque; primo, Ideas nihil aliud iuxta mentem Veterum, quam quaedam in Mente suprema rerum faciendarum exemplaria esse; vel aliter sic definimus; Idea est exemplar aeternum rerum naturam producibile in diuina Mente collocatum, per quod cuncta à primo Opifice prodeuntia ei offeruntur, & producuntur ad extra. De quibus cum copiose in Theologia hieroglyphica, & in VI. Classe de Systematica Mundorum, & potissimum de Mundo Ideali dictum sit, hic ea repetere superuacaneum esse ratus sum; quare hoc loco tantum, quantum proposito nostro sufficit, nonnulla dictis in locis omissa ad maiorem rerum explicandarum notitiam adducere visum est. Aegyptij itaque primi mortalium Ideas asseruerunt, quos secuti sunt Orpheus, Pythagoras, & tandem Plato, qui maximam Academico coetui dederunt disceptandi materiam; primo enim ordinem & dispositionem Vniuersi contemplantes, fieri non posse credebant, quin à Mente quadam suprema & infinita tam mirifica Mundi machina processisset. Mundi itaque Opificem, imitatum aeternum exemplar, quod in Mente Opifice existeret, Mundum condidisse colligebant; insuper Mundum sensibilem cum viderent omnia continentem, ad vnius necessario similitudinem creatum sentiebant; id autem vnum, ad quod omnia referuntur, & quod omnia in se continet, Mundum Idealem dicebant in prima Mente refulgentem. Cum vero ideæ in Mente diuina nequaquam considerari possint, ut accidentia in subiecto, vel ut forma in alia forma, quæ verè intelligibile esse dicitur; ideo in Mente, cuius proprium est intelligere, reperitur. Atque ut in Mente suprema sunt, imparticipatae, in alijs mentibus participatae dicuntur; nam participantur ab anima, sine qua huiusmodi mentes non reperiuntur: insuper in prima Mente solum pendent à Deo, in sequentibus verò pendent à prima Mente, & ab Ideis in ea existentibus: demum in prima Mente Ideæ minùs inter se distinctæ sunt, in alijs magis magisque, prout à prima Mente longius recedunt, distinguuntur. Putabant autem Ideas à prima Mente in alias, ut à Sole radios in alias stellas diffundi, & ut à Sole per radios effunditur vis illustrandi, calefacien-

Ideæ quid
sint iuxta
Veteres.Idearum asser-
tores primi
Aegyptij.Ideæ rerum
omnium in
mente Dei
ex Antiquo-
rum mente.Ideæ impar-
ticipatae in
Mente diuina,
participatae
in alijs Men-
tibus.

Idea extra-
Mentis termi-
nos non repe-
ritur.

Plato.
Plotinus.
Arnobius:
Proclus.
Numenius.

Iynges, &
Sphynge voca-
bant Ægy-
ptij Ideas.

Clemens
Alex:

Sphynge in
delubrorum
& adytorum
crepidinibus.
Herodotus.
Aristoteles.

Sphyngium
descriptio ex
Proclo,

Proclus.

di, cœteraque gignendi, quæ à Sole per lumen fieri dicuntur; ita à non participata Mente per Ideas diffundi putabant vim & facultatem in aliarum mentium Ideas similia producendi. Et cum in singulis mentibus insint Idæ omnes, in singulis etiam reperietur Mundus Intelligibilis, ita ut tot intelligibiles Mundi ex Ideis consurgant, quot mentes existunt. Sciendum autem & hoc loco, Ideam propriè sumptam extra Mentis terminos non ampliùs locum habere, sed dum à Mente descendimus ad animam, Idæ in rationes mutantur; anima ramen mentis reddita compos ad Ideas consurgit, iisque connectitur; sub anima collocari putabant naturam, & quia natura pendet ab anima, ideo in natura reperiuntur vestigia rationum, quæ semina nuncupantur, per quæ proximè gignuntur corporea materiam includentia, in qua demùm materia ea, quæ ex seminibus generantur, Ideisque proportionè respondent, nuncupantur imitationes, participationes, proximi materiæ termini, ac demum umbræ Idearum; de quibus vide Platonem in Timæo & Parmenide, cœterosque Platonice doctrinæ sectatores, Plotinum, Arnobium, Numenium, Proclum, & in Theologia Platonica Marsilium Ficinum, cœterosque innumeros, qui hanc doctrinam fusè prosequuntur. Quæ omnia ab Ægyptijs promanasse, ex sequentibus patebit. Has Iynges vocabant, quas nunc supremæ Mentis rationes, nunc Paterni fundi cœtya dicebant, modò mundialium Classium catenarumque signacula nuncupabant; alij quoque Sphynge vocant: ita Clemens Alexandr. l. 6. Strom. *Sphynge in sacris ponunt, ad indicandum sermonem de Deo, natura, similibusque esse obscurum & anigmaticum.* Has enim imagines polymorphas in crepidinibus seu conidibus delubrorum, adytorumque parastatis, Herodoto teste, insculpebant; & Aristotele teste, uti paulò post allegabitur, veluti ideales conceptus ob oculos ponebant Sapientum; ut in adytis sacris operam dantes & θεόληπτοι, non iam humani discursus, sed mentium ab omni materia abstractarum modo, suprema Mundi entia contemplarentur. Sed ad Iynges reuertamur. Describit eas hisce verbis Zoroaster apud Proclum in Theologia, & 3. comment: in Parmenidem: *Mens Paterna producit intelligens summo consilio omniformes Ideas; hæ verò fonte ab vno euolantes exilierunt; à Patre enim erat consilium finisque, sed sunt diuise, intellectuali igne partitæ in alias intellectuales; Mundo namque multiformi Rex præposuit intellectualem typum incorruptum, cuius ad ornatum vestigium induxit formæ, per quæ Mundus apparuit, omnisariam Ideis graciosus; quorum vnus fons, ex quo prodeunt diuersæ aliæ sine latitudine fluentes per Mundi corpora, quæ circa sinus ingentes examminibus similes feruntur mutata, circaque aliundè alia, conceptus intellectuales fonte à Paterno multum decerpentes ignis florem in formis temporis, summitas principigeniæ Idæ primæ à Patre scaturijt, huius per se florens fons.* Quæ Proclus in hunc sensum explicat: *Per hæc declarauerunt Veteres Mystæ, ubi sit Idearum hypostasis, & quis sit Deus, qui fontem ipsarum vnum illum contineat, & quomodo ex hoc fonte prodijt multitudo, & quomodo Mundus factus est secundum eas, & quòd omnium motrices sint Mundanorum Systematum, & quòd omnes sint intellectuales per essentiam, & quòd per*

per proprietates sint omnifariam. Intellectuales has causas Ideas dixerunt, & ipsum typum Mundo dedisse, & eas esse conceptus Patris; manent enim in intellectibus Patris, & prodeunt ad Mundi opificium, & quia omnium factibilium continent causas, omniformes dicuntur; à fontanis verò Ideis aliæ prodierunt, quæ per partes sortitæ sunt Mundi opificium, & dicuntur examini bus apum similes, quia sunt secundorum genitrices. *Zoroaster.*
Hinc Zoroaster in Oraculis.

Νοῦμ' ἄγχι παρ' ὅθεν νοῦσι καὶ αὐταί,
Βελᾶς ἀφ' ἐξέτασι κινέμεναι, ὥς ἐνοῖται.
Πρῶτη παρ' ὅς ἐβλήται, τὰς δ' αὐτὸ θαλὴς πηγὴ.

*Intellecta Iynges à Patre intelligunt & ipsæ.
Consilijs ineffabilibus motæ ut intelligent.
Primus à Patre scaturijt huius per se florens fons.*

Sed explicemus singula. Ideas itaque Paterna Mens produxit; nam ut rectè Proclus, dum se Deus animaduertendo seipsum gignit, in se simul generat omnia, intelligens summo consilio omniformes ideas; in prole enim illa Dei, ut Plato loquitur, quam & semen vniuersale Mundi vocat, insunt propria omnia membrorum semina; quæ volendo tanquam bonum diffusiuum sui, quando vult, ad extra producit, cæteris ordine Entibus communicans. Hinc rectè Zoroaster dicit, has ab vno fonte euolantes exilire; sicuti enim Sol in se lucendo illuminat omnia, sic suprema Mentium Mens intelligendo, atque volendo seipsam, & scit, & efficit omnia. Quæ quidem vti in Deo essentialiter vnitæ sunt, ita ad extra productæ, diuisæ, ut Zoroaster loquitur, intellectuali igne in alias intellectuales Mentium ordines transfusæ; ut quod in Mente suprema esset vnum & vnitæ multiplex, id in Mundo iuxta ineffabilem diuinæ dispositionis ordinem esset omniforme, & secundum formales quasdam rationes distinctum, atque adeo omnia extra Mentem supremam incorruptis diuini conceptus signaculis, iuxta quæ inuiolabili lege operarentur, insignirentur; sic enim Mundus in sua pulchritudine & decoris ordine conseruatus, omnigenis Ideis gratiosus apparet: nam quemadmodum ex fonte varij riui, qui tamen à fonte essentialiter dependent, deducuntur; ita ex vberissimo & infinito diuinæ Mentis fonte & pelago, innumerabiles diuinæ bonitatis riui per totius Vniuersi Entia substantiasque deriuantur, ut rectè Zoroaster sensit, quibus Vniuersum vnicè conseruatur, animatur, fœcundatur.

Cur verò Zoroaster eas Iynges seu Ideas examini apum compararet, paucis accipe. Apes regem habent, cuius imperio parent omnes; quæ quidem distributis officijs in hoc vnum omnes incumbunt, ut naturæ opus, id est, mel mirâ industriâ conficiant. Ita in Ideali Mundo Rex supremus Idearum multitudine fœtus, eas in proxima sibi Entia transfundit; hæc Ideis insignita, hoc vnum satagunt, ut imperio regis pareant, & ad

Ideas paternæ
Mens produxit.

Plato:

Deus omnium
rerum fons
ex Zoroastro.

Iynges seu
Ideæ examini
apum compara-
tæ à Zoroa-
stro.

Iynges seu
Ideas Ægy-
ptij varijs
symbolis ex-
presserunt.

Plotinus.

Ægyptij cur
hieroglyphi-
cis figuris
uterentur
ad significan-
da diuina my-
steria.

Plotinus.

ad exemplar participatū omnia in Mundi œconomia rectè administrant; ut Mundus formarum varietate imbutus, eum ornatum, & dispositionis pulchritudinem, quam omnes admiramur, præstet. Iynges enim ineffabilibus consilijs, ut Zoroaster dicit, motæ, dum Patris in se pulchras similitudines contemplantur, eas pariformi diffusionem in Mundum Sensibilem, eiusque vniuersa membra deriuant. Has itaque Iynges seu Ideas ut aptè exprimerent Ægyptij, eas varijs occultisque symbolis indigitarunt, ut sapientes contemplationibus assueti, dum eas intuerentur, sine discursu aut consultatione totius abditæ significationis seriem apprehendentes, ad beatarum Mentium exemplar Θεόμορφοι euaderent; quæ pulchrè sanè Plotinus l. 8. c. 5. explicat his verbis: Οὐ τινὸν δὲ νομίζεν ἐκείναι ἀξιώματα θεῶν ὅτι Θεοὶ, ἐδὲ ὅτι ἐκείναι ἱερὰ δαίμονας· ἀλλ' ἕκαστα τῶν λεγομένων ἐκείναι κατὰ ἀγάλματα, οἷα ἐφάρταξ ὅτις ἐν τῇ σοφίᾳ ἀνδρὸς ἡγεμὴν εἶναι· ἀγάλματα δὲ ἐ γέγραμμένα, ἀλλὰ ὄντα· διὸ καὶ ὅς τις ἰδέας, ἐνταῦθα εἰδὼν εἶναι οἱ παλαροὶ καὶ σοφισταί. Nemo igitur existimare debet in Mundo Intelligibili vel Deos ipsos, vel habitatores illic alios plusquam felices ibi quasdam propositionum regulis contemplari, sed singula quæ illic esse dicuntur, veluti exemplaria quædam & spectacula seu simulachra pulchra intuentibus sese offerre, qualia forsitan imaginetur aliquis in animo sapientis viri existere. Dico autem non simulachra depicta, sed existentia, quapropter Ideas antiqui Entia & Essentias appellabant. Hinc Sacerdotes Ægyptij ad significanda diuina mysteria non utebantur characterum nobis simili forma, uti supra fusè probatum est, sed integris herbarum, plantarum, animalium, aut ex his multiplici transformatione compositorum figuris; ad indicandum, quod supremum Numen archetypum scientiam rerum non habet tanquam excogitationem de re multiplicem, sed tanquam simplicem vnius rei formam. Sed audiamus verba Plotini. *Videntur verò mihi Sapientes Ægyptiorum siue consummata quædam sapientiâ, siue naturali etiam Mentis instinctu, ubi constituerunt sapientiæ mysteria nobis significare, non vsi fuisse figuris literarum, quæ significarent sermonis discursiones, & proprietates quasdam, & quæ imitarentur voces pronuntiationesque regularum, sed potius describebant imagines rerum singularum, easque depingentes in sacris, clam rei ipsius discursum significabant; quod videlicet scientia & sapientia quædam sit unaquæque imago & exemplar, & subiectum illud spectaculum totum vnâ collectum, neque sit excogitatio quædam, nec consilium; postea verò ab ipsa imagine exemplari siue sapientia simul tota, simulachrum in alio quodam fiat iam evolutum, atque loquens cum discursu quodam, & causas propter quas res ita institutæ sint inueniens, dum videlicet dispositio rerum, quod adeo benè se habeat, mouet admirationem; hinc ait eum admiraturum sapientiam, qui considerauerit, quomodo ipsa non habens essentiae suæ causas, propter quas ita se habeat, siue agat, ita tamen se habeat, sicuti se habent ea, quæ secundum eam efficiuntur; quæ quidem dispositio ex inquisitione vix tandem aut vllō modo manifesta sit, quod videlicet sic sese res habere oporteat; sed oportet in Mundo Intelligibili ante omnem inquisitionem & argumentationem ita sese habere atque existere.* Plot. l. 8. *Suprà Cælum corporeum in Cælo incorporeo sunt duplices Dij, scilicet intelligibiles, atque intellectuales; illi quidem sunt Ideæ, hi verò intellectus omnes æternâ Idearum contemplatione beati; intellectus enim diui-*

diuinus sic in se Ideas deriuat, ut totus conseruetur in singulis, sed sub alia & alia proprietate; nec tam dicendum est, ideas esse in intellectu, quam intellectum ipsum ipsas ideas existere, omniformem videlicet ex Uniformi seipso mirabiliter, ut Hermes loquitur, prodeuntem. Et sicuti in intelligibili Mundo omnia intellectus sunt, ita in cœlesti Mundo intellectu, omnia sunt cœlum: illic terra cœlum est, illic mare, animalia, plantæ, homines, cœlum sunt, quicquid denique est illius cœli, cœlestē est; quilibet Deorum, illic est omne; illic quodlibet est Vniuersum; quodlibet enim ibi magnum est, cum & paruum ibi sit magnum; ibi Sol, stellæque omnes, vnaque stella Sol est, & stellæ similiter omnes. Miratus est huiusmodi Ægyptiorum doctrinam ipse Aristoteles, qui in Theologia sua mystica ad mentem Ægyptiorum differens l. 14. c. 14. inter alia hæc habet: Inter entia superni Mundi nullum est substantialiter nobilius altero, sed omnia sunt illic secundum formam optimam; sicuti formæ inexistentes animo architecti effectrices sunt pares, & differunt ab effectis, id est, figuris parieti insculptis; ideo in huiusmodi formas supernas prisci exemplaria, qualia Plato narrauit esse, substantias essentiasque inferiorum, Sapientesque Babylonij & Ægyptij acumine mentis introspexerunt, intellectuales Mundi species complexi, scientia aliunde tradita, vel ex se ipsis inuenta, quam & professione sibi ipsis vendicarunt; siquidem enarraturi aliquid, utebantur doctrinâ intellectu, non discursu ad morem hominum, uti nonnulli alij, qui consulentes eos adhuc non sibi visi satis firmiter discere ex sententijs locutione redditis, conceptus animorum acceptos scribebant, (ut oculatâ fide legimus) in lapides per figuras, idem in omnibus artibus scientijsque facientes, quas locabant in templis tanquam paginas perlegendas, talesque aderant primò libri eis vtenfiles; quod fecerunt, ut indicarent, quod intellectus agens immaterialis creauit omnia secundum propriam essentia cuiuslibet rationem similitudinemque; quale optimum fuit pulcherrimumque documentum, per quod utinam etiam indicarent, quâ ratione formas illas mirandas & absconditas attigerint; sic enim illorum sacramentum & laude dignius, qualis conditio paucis viris contigit. Quæ sanè verba ita Plotini suprâ allegatis congruunt, ut Plotinus ex Aristotele ea descripsisse videatur; quibus quidem vterque ad abdita hieroglyphicorum significata alludit: nam ut rectè Iamblichus: Imitantes Ægyptij ipsam Vniuersi naturam, fabricamque Deorum, ipsi quoque mysticarum reconditarumque actionum imagines quasdam in symbolis conficiendis ostendunt, quemadmodum & natura rationes occultas in apparentibus formis quasi symbolis exprimit, & Dij veritatem idearum per manifestas imagines explicant. Cum ergo perspiciunt, superiora omnia inferiorum similitudine delectari, atque insuper optent à Superioribus bonitate repleti, quatenus pro viribus offerunt, quando occulta mysteria symbolis inserunt manifestis, in quibus interpretandis dimitte voces, accipe sensus. Figuræ itaque hieroglyphicæ nihil aliud sunt, quàm externæ quædam formæ notionum diuinarum, rationumque idealium veluti signa quædam; non secus ac formæ rerum naturalium sensibiles, quæ in lapidibus, herbis, plantis, animalibus, stellis sese exerunt, intrinsecè signant abditarum virium proprietatumq; admirandarum rationes, quæ nihil aliud, quàm diuinæ mentis rationes ideales, & ut S. Dionysius ait, quædam diuinarum virtutum specula sunt, quorum

In cœlesti Mundo intellectu omnia sunt Cœlum.

Aristotelis doctrina de Ideis secundum Ægyptios.

Hieroglyphicis figuris cur vsi Ægyptij ex Aristotele.

Iamblichus.

Hieroglyphicæ figuræ quid sint.

S. Dionysius.

con-

Wages -

contemplatione mens in abdita intelligibilis Mundi arcana exurgit. Nam vt rectè Hermes in Pimandro: *Nè præcipuum Dei nomen tibi desit, neque ignores id, quod plurimis occultum videtur, esse perspicuum, nam si nusquam pateat, utique nihil erit; quodcunque se aspectui offert, genitum est; quod verò latet, sempiternum existit; neque enim hoc opus est, vt appareat, cum esse nunquam desinat; ante oculos quidem id reliqua ponit, ipsum verò secretum manet, utpote quod Vita sempiterna fruatur; in lucem plenam educit omnia, in alytis delitescit, phantasiæ tamen exprimit singula; etenim phantasia solum circa ea, quæ genita sunt, versatur, in qua præter generationem omninò nihil existit, etiam cum id ingenitum phantasie incomprehensibile; cum verò per ipsum omnia clarescant, per omnia sursum atque in omnibus fulget, usque præsertim apparet, quibus notitiam sui communicare voluit. Quid nomen Dei, nisi vis cum essentia Dei identificata in vniuersi Mundi membra diffusa? & vt Suidas ait, ambulans per Vniuersum? de quo in Cabala fusiùs, vbi quicquid de diuinis Nominibus, de decem Sephiroth, probatum est, ad ideas diuinâs respicit. Verùm, vt dixi, de his Cabalam consule, vbi omnia fusè pertractata reperies. Cùm itaque, vti Aristoteles ait l. 14. c. 15. Theologiæ suæ mysticæ, Ægyptiorum de supernis rebus sapientia sit admiranda, tempus iam locusque postulant, vt quid per figuras illas polymorphas in limbo tabulæ expressas significauerint, exponamus.*

Expositio Limbi tabulæ Ifiacæ.

תעבורה.

Aegyptiada
Decum fa-
bricam omne
animal vna
cum homine
agumpferunt

ANtequam interpretationem nostram auspicemur, prius hoc loco adducere vitum fuit locum Porphyrij lib. 4. de Abſtinentia, vbi paucis verbis, totius expoſitionis noſtræ ſummam attingere videtur; ſic autem inquit: *Ab hac itaque exercitatione, & cum Deo coniunctione, perfe-*
ctè nouerunt Ægyptij, non per hominem ſolùm diuinitatem tranſuiſſe, neque ani-
mam in ſolo homine in terra habitaculum obtinuiſſe, ſed etiam propemodum per
omnia animalia pertranſire; vnde etiam ad Deorum fabricam, omne animal vni-
cum homine aſſumpſerunt, in qua & brutorum, & hominis, & auium, item &
hominis corpora commiſcuerunt; ſingula enim apud eos ſimulachra vel uſque ad
collum humanam ſpeciem præferunt, caput Verò vel auis, vel leonis, vel alterius
alicuius animalis corpus exhibet; quibus videlicet ſignificant, hæc ex Deorum
ſententia habere inter ſe ſocietatem; atque adeo cognata tam manſueta, quam
agreſtia animalia, non ſine diuina quadam voluntate eſſe; Φανερόν γδ ὅτι οἱ Ἱερομαντεῖς
ἱερομαντεῖς πάντα σημαίνειν τὰ τῶν ἱερῶν ἄρρητα ἀνέχον· ὅτι ἐκ τῶν ποικίλων εἰς ἓνα συσάμ-
μνων, καὶ ὡς πρὸς τὸ χῆμα ἀνθρώπινον τῷ ἱερακὶς, αἶτε τῷ ἰβίδι κεφαλῶν, καὶ οἰοῖται πατέ-
λειβον. Manifeſtum enim eſt, Ægyptios Hieromantas omnia ſacrorum arcana ſi-
gnificare ex varijs in vnum conſtitutis rebus, veluti ad hominis formam, capita
Accipitris, aut Ibis, aut ſimilibus aſſumptis. In omnibus enim ijs rebus, in
quibus diuina ratio circa manifeſtum quendam effectum elucebat, illam
eandem ad diuinæ notionis intellectusque ideam ſignandam aſſumebant;
atque hoc paſſio per vniuerſas mundialium claſſium ſemitas peruagati, eas
quærebant idealium catenarum rationes, quibus videlicet diuina Mens
omnia

omnia in quadruplici Mundorum serie elucescentia, quibusque singulas mysticas rerum catenas, à supremis ad infima vsque Entia Idearum, signaculis connecteret, quibus inuentis, vti Deus omnia in omnibus est, ita vniuersi Mundi Entia cum suprema Mente, à qua essentialiter dependerent, idem esse denotabant; quorum quidem notitia pro fine habebat Θεομέροσιν καὶ Θεοληψίαν totius humanæ diuinæque felicitatis complementum, vt infra exponetur.

Superioris Limbi interpretatio.

Quemadmodum itaque totius mensæ periochen Limbus ambit, eodem pacto Idealis Mundus totius naturæ systema; diuiditurque in quatuor partes, superiorem, inferiorem, latus dextrum, & latus sinistrum; quas omnes ordine exponemus, à superiori interpretationis nostræ exordium auspicaturi.

Signatur limbus superior literis A C, in quo prima figura signatur numero 1. & Canis sedentis cum sistro vasi Nilotico insistente, situm obtinet; à cuius tergore phallus oculatus, & stipatur vtrinque, hinc loti, illinc perseæ folio; quæ quid indicent, paucis accipe. Per florem loti, exemplar in diuina Mente existens indicatur, iuxta quod omnia ad extra producta suas operandi regulas conformant, sumptâ similitudine à loti natura; est enim, Theophrasto teste, flos candidus, lilijs foliorum angustia proximus; verè enim hic maioris Nymphææ flos est, qui Sole occidente clauditur, atque sub aqua occultatur, atque oriente supra aquas surgit & foras exit, aperiturque, motum Solis accuratissimè mensurando, vnde & ab Ægyptijs *λοτμείζα*, id est, lotus mensuratrix dicitur, de quo vide fusè tractatum in huius Operis tractatu de herbis Ægypti hieroglyphicis. Ex mira itaque huius herbæ proprietate, Ægyptij Sapientes Ideam exhibitori, loti florem pingebant, ad indicandum omnes Ideas, & rerum naturalium formas, ita ad formam formarum, Idearumque Ideam, supremam Mentem, & archetypum Solem, sese habere, sicuti loti flos ad Solem sensibilem; archetypum enim Solem omnia infallibili & ineuitabili lege semper in Mundana republica rectè administranda sequuntur. Flos loti tenuissimo cauliculo innititur, quo indicabant, Idearum rationes ab omni materia abstractas, Soli intellectuali contemplationi insistere. Vbicunque itaque in hac tabula hunc loti florem inueneris (inuenitur autem passim & frequentissimè) hoc eos symbolo alludere ad ea, quæ diximus, nouerit Lector. Porro ex altera parte perseæ folium reperitur pendulum; quod vt explicetur, notandum, perseam arborem folium, teste Horo, vti varijs locis ostendimus, linguæ, fructum verò cordi similem habere; per cor anagogicè primæ & supremæ Mentis intellectum, per linguam verbum quod producit, indicabant; intellectus verò seu conceptus paternus seipsum concipiendo, producit verbum, in quo omnes Idearum rationes explicantur ad extra; sicuti enim arcana cordis per linguam exprimuntur, ita intellectus per verbum, vt dixi,

Limbi Superioris Tab.
Bemb. interpretatio.

Canis sedentis in limbo
superiori tab.
Bemb. interpretatio.

Loti flos Solem sequitur.

Theophrastus

Loti flore Solem sequente
Ægyptij quid indicent.

Perseæ arbor.

dixi, omnes exhibet rerum existentium notiones, quas & in vniuersos Mundi ordines bonitate quâdam communicatiuâ imprimit, vt singuli iuxta comunicatas sibi Idearum notiones in Mundi bonum conseruationemque cooperentur. Quia verò Mundum sine fœcunditate sterilefcere necesse est, hinc custodem virtutis fœcundatiuæ, quo à Deo imbutus est, ei conseruandæ necessarium adhibuit; hocque exemplar Anubico Geniorum choro, vt secundùm id operarentur, attribuit. Atque totam hanc rationem aptè sanè exhibent per Canis sedentis, & mammis turgidi, cum sistro appposito figuram. Canis Anubin, vt sæpissimè dictum est, signat, phallus verò dorso eius appensus fœcunditatis Osiriacæ custodiam; Canis sedens cum sistro, & phallo dorso eius appenso, notat Anubicam virtutem, Osiriacæ fœcunditatis conseruatricem & propagatricem, comunicatam sibi à triformis Numinis supremo intellectu, quæ per globum alatum serpentiferum vnâ cum sceptro Serpentibus appposito luculenter patet; de quo cùm vberimè in Obelisco Pamphilio sol. 398. egerimus, eò Lectorem remittimus. Sed quia istiusmodi symbolum frequentissimè in huius tabulæ limbo occurrit, paucis hoc loco id explicandâ duxi, nè toties idem repetere cogamur. Symbolum κυκλο-οφι-πτερόμορφον, id est, globus hic exhibitus alis & Serpentibus conspicuus, nihil aliud notat, nisi primam Mentem, & supremam omnium causarum causam, à qua veluti à vitarum omnium, omnium Idearum fonte infinito, omnia in omnia sempiterno quodam effluxu deriuantur. Hunc Idealem eius conceptum non incongruè exhibent per circulum, alas, Serpentem: sicuti enim ex centro circuli omnes lineæ ad circumferentiam ducuntur, ita ex circulo hoc, cuius centrum vbique, circumferentia nusquam, per verbum suum aptè Serpenti comparatum, & spiritum Pantamorphum per alas indicatum, Idealium rationum radij in vniuersam Mundorum naturam diffusi singulas substantias, tam sensibiles, quàm insensibiles, virtutum, suarum signaculis notant; hinc enim vniuersa Mundi vita dependet, vt suprâ probatum est. Aptè itaque hoc symbolum Ideale diuinæ Mentis singulis simulachris superposuerunt, vt ostenderent, nullum in Mundo ens existere, quod non essentiaæ suæ rationes à supremo omnium influxu participasset.

Canis Anubico significat

Globus alatus cum Serpentibus & sceptro quid significet.

Accipitris figuræ in limbo superiori tab. Bem. interpretatio Plutarchus. Psellus.

Zoroaster. Iynges à Patre intellectæ intelligunt. Leonis insuper molimbo tab. Bem. interpretatio.

Sed iam ad institutum nostrum. Secunda figura exhibet figuram Accipitris Hori capite insignitam, quâ nihil aliud indicatur nisi Sphynx Horæa (quam & Zoroaster Iyngem dicit) Idea prouidentiaæ Mundi sensibilis, Plutarcho teste, & Psellus confirmat his verbis: *Ἰὺ γὰρ ἐστὶν ἡ πρῶτη τῆ κόσμου ἀσθητικῆ*. Quo quidem Ideali signaculo à supremo triformi Numine insignito necessariarum copiam iuxta primi exemplaris præscriptum, concipit; nam vt rectè Zoroaster, Iynges à Patre intellectæ intelligunt, id est, à Patre Idealibus rationibus imbutæ, iuxta earundè immutabilè legem Vniuerso prouident. Quoniam verò ignea vis Mundo omninò necessaria est; hinc aliud Ideale symbolum huic apposuerunt, signatum numero 3. & Leo est cum globo alato superposito, & loti floribus hinc inde apposis: Quid per loti florem, & globum alatum indicetur, paulò antè exposui-

posuimus; quid per Leonem, iam explicemus. Leo, uti in Obelisco Pamphilio fol. 284 docuimus, hoc loco notat vim illam archetypi corroboratiuam in potentias terrestres agentem, seu Solis igneam vim, quam & Mophtæam vocant, qua in humidum, illud promouendo, agit, quo terra imprægnata veluti ex diuturna tabe conualefcit, & ad fruges ferendas apta redditur & idonea: est enim, Horo teste, Leo animal terreum, igneis spiritibus plenum: si enim mundana machina isthoc humido-igneo careret, totum perire dissoluique necesse foret: ut itaque ab hoc interitu vindicaretur, Mophtæa Intelligentia, ut signaculo idealis insignita, huic sibi commisso officio inuiolabiliter incumberet; opus fuit; quod & aptè per ramum herbæ, qui Ægyptijs *ἄκακία* dicitur, exprimitur, cuius folia noctu ad absentiam luminis Solis ita clauduntur, ut spinas veriùs quàm folia referat, interdiu verò mox ad Solis præsentiam lætâ propagine expanduntur; ramus vasi Nilotico insitit, quo indicatur, quod si igneus spiritus ab humore absit, omnia contabescere necesse sit, eo verò præsentente omnia fœcundè luxuriare. Porro cum Mophtæa Intelligentia non immediatè sed per sub delegatam sibi Intelligentiam operetur, custodiam executionemque rerum sibi commendatarum tradit Nephtæ, cuius ministerio intra terram ad fœcunditatem disponitur; quæ aptè exhibentur per 4 & 5 figuras; ubi vides florido canistro impositum phallum oculatum, Nephtam verò ingeniculatam cum vase in sinistra, veluti adorabundam fidei suæ commissum fœcunditatis thesaurum suscipere; ut quod à Mophtæa sibi concessum, id ipsa bisulcâ flammâ e capite emergente, id est, igneâ mentis vi compleat. Sequitur numero 6 signata figura, Agathodæmon Ophionius, ex Aspidis corpore, & capite Accipitrino, alisque expansis spectabilis; quod lucis, & vitæ, motusque symbolum esse, alibi copiosè probatum est. Quia verò spiritus hic igneus sine humido consistere non potest; hinc aptè bouinum caput ei supposuerunt, quod symbolum Lunæ esse alibi passim dictum est, idque cornua satis manifestant: indicant itaque, spiritum vitæ & lucis non priùs efficaciam suæ effectum sortiri, nisi ubi Lunari corpori coniunctus fuerit; Luna enim excessiuam lucidorum, igneorumque spirituum potentiam humiditate temperat, ut effectum suum in inferiori Mundo obtinere possint. Vide de hoc symbolo fusiùs tractatum in Obel. Pamph. f. 514.

Figura 8 numero notata, Rana est aræ insidens, thyrsis papyraceis hinc inde stipata, cum globo quem Serpens circumdat, apposito; quæ quidem symbola indicant materiem infimum formarum receptaculum, imperfectum adhuc, & omni forma priuatum; symbolo à similitudine Niloticæ Ranæ deducta, quam omnium insectorum imperfectissimum dicebant, eò quod sola Rana inter animantia, in primis ortus sui incunabulis media parte nescio quid terrestre trahat, reliquo animata, & in lutum limumque redigibilis sit. Sed de his vide quæ superiùs de Rana tradidimus. Hinc rectè Ægyptij lutum indigittantes Ranam pinxerunt, ex luto uti genitam, ita & in lutum resolubilem; quæ omnia pulchrè inuissè videtur Iamblichus his verbis: *Quando itaque lutum in sacris nomi-*

Horus.

Ramus herbae.

*ἄκακία*Figura 4. & 5
Phallus oculatus & NephtæFigura 6 Agathodæmon
Ophionius.Figura 7. caput
Bouini.Figura 8. Rana
aræ insidens.Lutum indigittantes Ægyptij ranam
pingebant.
Iamblichus.

nant, aut inducunt, hic intellige Mundi corpus atque materiam, genitalemque virtutem huic insertam, & quasi pariter agitatam atque fluentem, aut etiam causam principalem, & quasi loco fundamenti præpositam elementorum elementariumque virtutem; cum hoc igitur tale sit, Deus ipse generationis, totiusque nature virium omnium, quæ insunt elementis, causa, utpote qui hæc omnia superemineat immaterialis ipse, indivisus, immobilis, & ingenuus, totusque ex seipso, & in seipso totus, hæc omnia perspicuus antecedit, & ducit, in se cuncta complectens.

Globus Serpente circumdatus.

Ranam Isidi consecrabant Ægyptij. Herodotus.

Omnia hæc respicere videtur globus Serpente circumdatus Ranæ superimpositus; suprema siquidem Mens ideali actionis suæ influxu materiam concipiens, eam omnimodis formis imbuat, & ex imperfecta perfectam reddit, sine quibus nec consistere posset, neque generationibus rerum aptari. Hinc Ægyptij Ranam rectè Isidi sacrarunt, tanquam Intelligentiæ rerum omnium formatrici, matrique omnium, & in festo inuentionis partium Osiridis, Herodoto teste, Sacerdotes thyrsis papyraceis & arundineis, inter quos Ranis stabulare maximè consuetum est, aras ornant; occultè insinuantes genitalis humoris copiam, quam à matre omnium expetebant; quæ appositè sanè per duos thyrsos Ranam stipantes indicantur. De loto & perseæ, quæ idealis influxus symbola sunt, supra dictum est.

Figura 9 & 10 Androsphynx & figura ingenuulata.

Sequitur 9 & 10 figuræ, videlicet *αὐδ' εὐσφύγης* sedentis habitu, & figura ingenuiculata, Lunæ sextili capite insignitâ, pennam Ibis manu gerens, cum loti & perseæ folijs intermedijs. Androsphynx ex Leone & humanâ facie composita, alis conspicua, denotat Intelligentiam Solarem corroboratiuâ vi pollentem, quæ influxu ideali à suprema Mente sibi communicato, qui per lotum & folia perseæ indicatur, unâ cum Nephtæ Lunari subdelegato sibi Numine humidum terrestre, rude adhuc, impolitum, imperfectumque, ad intentum tandem finem perducit.

Figuræ 11, 12, 13, 14 naui impositæ.

Porro figuræ signatæ numeris 11. 12. 13. 14. naui impositæ spectantur, & sunt Bos Neuius, cum globo alato serpentifero, perseæ folijs stipatus; gubernator naui contum in manibus tenens, signatur numero 11; figura numero 14 signata, pennam in manu, in capite Lunam sextilem habet; prora naui loto, puppis Accipitrino capite loco tutuli pennam & Aspidem gestante, insigniuntur; boui adstat quadrans Astronomicus. Quid singula velint, paulò altius ordiri visum est.

Naui Barys apud Ægyptios celeberrima. Plutarchus. Herodotus.

Naui hæc celeberrima Ægyptiorum Barys, est nauigij papyracei, teste Plutarcho, genus, quo in sacris, Herodoto teste, vtuntur; & in tabula medium limbi locum tenet, quam omnia symbolica animalia, & Ideales, schematismi, utrinque veluti supremam Ideam respiciunt; quæ uti primum locum inter superioris limbi figuras obtinet, ita & tandem primò ante omnia explicasse oportebat, nisi ordinis ratio in tabula præscripta aliud suasset. Omnia itaque in limbo hucusque partim explicata, partim explicanda symbola huc respiciunt.

Naui puppis Accipitrino capite insignita.

Sed explicemus singula. Nauigij puppis capite Accipitrino, in cuius capite penna & Aspis, insignitur; deinde sequitur planta sacra Ericæ; post hanc Horus conto nauigium impellens; medium nauigij bos obti-

obtinet, per seæ folijs hinc inde stipatus, cuius dorso globus *ἡμῶν τῆς γῆς* imminet, & quadrantem Astrologicum appositum habet; figura 14 ingeniculata manibus pennam Accipitris, capite Lunam cum vipera emergente portat; claudit tandem schemata Loti flos puppi insittens. Omnia hæc symbola Ideas exprimunt, quibus à supremo Numine per ministros suos vniuersa Mundi machina continuo gubernatur, conseruaturque. Navis supremarum defluxionum in vniuersas Mundi semitas diffusarum vehiculum innuit; puppis Accipitrino capite pennâ & Aspide insignita, lucis, & vitæ, motusq; quo omnia pernicitate suâ conficit, vbertatē; prora loti vel meliloti flore spectabilis similitudinem, qua omnia ad diuinæ Mentis Ideam operantur, vti dictum est, occulte indigitat. Gubernator navis Horus est, illa videlicet Mundiaut Solis vis, quæ partium anni singulis rebus congruam constitutionem moderatur; Apis seu bos Osirin, vel animam Mundi, vel Solaris Numinis supremam Mentem exprimit; hunc sequitur Isis Lunam in capite gestans, & pennam Accipitris in manu, quâ Solis eam coniugem esse innuitur, vt alibi fusè expositum fuit. Nam vt recte Diodorus apud Eusebium: *Osiris & Isis Sol & Luna, secundum Ægyptios sunt, à quibus trinis temporibus, vere, æstate, & hyeme, inuisibili modo circumductus Mundus gubernatur, & omnia nascuntur, aluntur, augentur.* Hinc apte quadrantem Astrologicum boui apposuerunt, temporis symbolum, quod agriculturæ operibus aptum seligebant; tempora, teste Diodoro, quamuis inter se aduersentur, mirâ tamen concordia annum conficiunt; horum autem Deorum alter ignis & spiritus, alter humidi & sicci, vterque verò aëris temperiem producere dicitur, quibus omnia & oriuntur, & conseruantur. Osirin autem & Apim eundem esse, Plutarchus testatur his verbis: *Tolerabilius sentiunt, qui per Apim significant rapido motu citari Vniuersum; plerique Sacerdotes in idem aiunt recidere Osirim & Apim, enarrantque & docent nos; ὅτι ὁ μὲν ὁσίων ἀκόνα καὶ νομίζαν τὸ Ὀσίριος & ἡμῶν τῆς γῆς ὁ Ἄπις. Apin putandum esse formosam animæ Osiridis imaginem.* Sed de Boue vberime tractatum vide in Obelisco Pamphilio; Hierogrammatismo de Boue, & Tom. I. Oedipi Syntagm. 3. de Apide. Nihil igitur aliud hoc ideali schematismo indicare voluerunt Ægyptij, nisi triformis Numinis per globum alatum indicati, in vniuersas Mundi semitas diffusionem, ordine tamen quodam singulari. Primò enim sese exerit in animam Mundi per Apin significatam; deinde in Horum & Isin, id est, Solem, Lunam, cæterasque stellas; ac tandem in omnia reliqua inferioris Mundi membra, quibus præsent, diffundit: horum enim administratione tum temporis dispositio, tum omnium generationes expediuntur, vti dictum est: In naui vehuntur, quia motus horum in humido. ita Eusebius: *Solis, inquit, imaginem in naui collocant, quæ Crocodilo fertur, vt per nauigium motus in humido, per Crocodilum autem potabilis aqua significetur, in qua Solem ferri contendunt.* Sed totam hanc idealis significationis expressionem appositè sanè, si quicquam ad nostram rem, Iamblichus exponit, qui omnia hieroglyphica huius ita apte describit, vt id explicasse videatur; sic enim ait: *Proinde vbi Deum introducunt, na-*

Navis hanc figuræ omnes exprimunt Ideas.

Horus Navis Gubernator.

Eusebius.
Osiris & Isis
Sol & Luna.

Osiris & Apis
idem.

Navis hieroglyphica, & quid indicent ea Ægyptij.

Eusebius.

Iamblichus.

uis gubernatorem, principatum significant, Mundi gubernatorem: sicuti enim gubernator à naui & gubernaculo segregatus, vno quodam faciliq; momento mouet undique, & regit dirigitq; nauem; ita Deus ipse de super, videlicet à primis nature principijs, præcipuas motionum causas exhibet. Quoniam vero partes cæli omnes, animalique cælestia, & totius vniuersi motus, ipsumque tempus, secundum quod Mundus ipse mouetur, cuncta denique quæ continentur in totis, vires à Sole descendentes accipiunt, alias quidem commixtas in ipsis, alias autem commixtionem exuperantes, ideo has quoque symbolicis significandi mollus adducit, verbis quidem solis Solem designans secundum animalia cælestia figurari, formasque vicissim commutare per oras, interea vero monstrans immutabilem eius simulque totam per totum Mundum traditionem. Sed quoniam quæ suscipiunt, alia quidem alibi circa impartibilem feruntur Dei traditionem, atque ipsa prodigiosa nature naturarum, motionumque suarum multiformes accipiunt à Sole potentias; propterea symbolica traditio vult per donorum multitudinem vnũ ingredi Deum, atque per potentias multiformes vnã Dei adesse potentiam; quapropter inquit ipsum vnũ eundemque consistere; vices vero formarum, transfigurationesque in suscipientibus offerit resultare; ideo illum secundum animalia & ad oras commutari ait, quasi circa Deum mutationes eiusmodi varientur secundum diuersa receptacula Dei. Eiusmodi vtuntur Ægyptij non solum in ipsis Deorum proprijs visionibus, sed & in precibus etiam leuioribus, quæ eundem sensum habent, atque per talem symbolicam mysticamque culturam ad Deos supplicandos accedunt. hactenus Iamblichus; quæ vberius explicata vide in Classe III. fol. 183.

Figura 15. 16.
17.

Accipiter,
Serpens glo-
bo circum-
datus, Horus
ingeniculatus

Caput Hirci
aræ impositũ.
Simendes Æ-
gyptijs idem
quod Græcis
Pan.

Sequuntur nauem alia tria schemata, signata numeris 15. 16. 17. quorum prius Hori ingeniculati figuram exhibet, alterum Accipitrem seu Thaustum, cuius dorso Serpens globo circumuolutus; tertium caput Hircinum aræ impositum, thyrsis floribusque id stipantibus. Quibus quidem nihil aliud indigitatur, nisi Solaris Numinis in Mundum sensibilem vis & efficacia. Et Accipiter quidem, vti iam sæpe dictum fuit, symbolum est vitæ lucisq; quæ in Sole eminet, & per Serpentem globo circumuolutum exprimitur; siquidem luce calor & vita in Mundo, qui per Horum ingeniculatum notatur, confertur; hinc ingeniculatus est, quia Mundus hic sensibilis se ad animam Mundi, quæ in Solari corpore sedem suam figit, habet, sicuti anima ad corpus; hinc Horus Thausto, eiusque influxibus se quodammodo subdere gestit. Quid flos Meliloti, cum perseæ folijs, & acaciæ ramo Accipitri appposito indicent, iam sæpe dictum fuit. Sequitur hæc caput Hircinum aræ impositum, quo Mendesia vis innuitur. Est autem Ægyptijs Mendes, *μενδε*, idem quod Hircus, quem & *κλεινενδε* dicunt, id est, Hircum sacrum, atque adeo quem Græci Πᾶν, Ægyptij *κλεινενδε* vocant, id est, fecunditatis præfidem. Adiungitur Thausto, quia quæ Thaustus in Hori mundana domo sapienter disposuit, per calorem, lucem, & motum; id Simendes seu Pan virtute suâ fecundatiuâ, vnumquodque iuxta seminalium rationum conditiones excitans, in vberissimam rerum omnium copiam repullulare.

scere curat. Aræ impositus est, quia summo in honore ab Ægyptijs, teste Herodoto, habebatur, thyrsisque Satyriacis, quos & aræ circumpositos vides, teste Pausania, festum eius celebrabant; quæ in Obelisco Pamphilio in Hierogrammatismo Hirci copiosè prosecuti sumus.

Herodotus.
Pausanias.

Porro hanc Thausto-Mendeticam ideam sequitur idealis Ammonis typus, qui aptè per numeros 18, & 19 exprimitur; & Aries est, bisulcam è capite flammam euentilans, cum globo alato, dorso imminente, flore loti intermedio; præcedit hunc figura 18 ingeniculata, tutulo in calathi, cui cucurbita imprimitur, formam spectabilis, manu dextrâ vas Niloticum, sinistrâ pyramidem gestans. Tutulus, vas, & pyramis denotant, hunc calido-humidi præsidem esse, vase humorem, pyramide ignem denotante, in quibus cum totius generationis vis & potestas consistat, rectè præses eius constituitur: ingeniculatus est, quia Ammonia Intelligentiæ minister est: nam vt rectè Iamblichus: *Opifex intellectus, qui & veritatis dominus est, atque sapientiæ, quatenus in generationem progrediens oculam, latentium rationum potentiam traducit in lucem, Amun Ægyptiacâ linguâ vocatur.* Atque per Arietem aptè significabatur, igneum animal fecundumque; de cuius multiplici significatione cum in Hierogrammatismo Arietis fusè differuerimus, ea hic repetere nolimus. Exhibet itaque hoc ideale Schema, quomodo triforme Numen supremum in Ammoniam potestatem primò, & hinc in subdelegatos sibi ministros, ad humido-calidi perfectam actuationem influat. Hinc Sacerdotes mense Pharmuthi, quo Sol Arietem ingreditur, Ammonium influxum in se deriuantes, ampullis Niloticis vario florum frugumque habitu ornatis sacra peragebant, vt in Calendario Ægyptiaco diximus, & hoc loco per floream columnam numero 20 signatam, in qua ampulla Nilotica insistit, exprimuntur.

Figura 18. & 19.

Ammonia
Intelligentiæ
minister inge-
niculatus.

Iamblichus.

Figura 20.

Sequuntur modò figuræ 21 Cynocephali, 22 Hori, cum 23 fonte vitigineo Hecates, & tandem 24 *ιερακο-λεοντοφύλαξ*, cum Canopo quem præfert; quibus indicatur, quomodo triforme Numen influat in aqueæ & igneæ substantiæ œconomiam, & fontanos patres; quomodo etiam inde resultet fons vitigineus, cuius deriuatione omnia quæ in Mundo sunt, conseruentur. Quæ vt intelligantur, sciendum est, si ignis & calor in Mundo tantum forent, totum Mundum siccitate perditum iri; contra si sola Mundo humiditas dominaretur, Mundum putrefactione necessario destructum iri. Sapienti itaque consilio à suprema Mente constitutum fuit, vt calidum humido aptè temperaretur, atque adeo Mundus huiusmodi miscellæ temperie conseruaretur; quæ per dicta symbola appositè indicantur. Globus alatus triformis, vt iam suprâ dictum fuit, influxum exhibet; & primò quidem in Solem & Lunam, seu quod idem est, in Intelligentiam Solis & Lunæ, cuius symbolum est Sphynx *ιερακο-μυρφο* seu Accipitriformis, cum Luna in capite, & Aspide inter cornua Lunæ circulo inclusa; qua Solis & Lunæ, siue calidi & humidi, ad Mundum vitalibus influxibus animandum, vnita vis sub ministerio Momphtæ intelligitur; quæ maximè Sole in Leonem ingrediente in Ægypto, vt

Figura 21, 22
24.

Humidi &
calidi tempe-
rie Mundus
conseruatur.

Globus
alatus.
Sphynx Acci-
pitr-Leoni-
formis.

in

Figura 25.
Canub.

Cynocephalus cum pfilio
Lunaris Genij
symbolū.

Zoroaster.
Fons vitigineus.

in Leonis Hierogrammatismo diximus, viget: in terram deriuata vltcrius actuanda committitur Præsidi Canub seu Canopo ministro Momphtæ, quem figura 24 exhibet; cuius officium est spiritus igneos aquæ substantiæ commistos, per vniuersas mundanæ domus semitas diffundere: quia verò id sine Hori, quem 22 figura exprimit, & Lunaris Intelligentiæ temporum constitutricis mediatione fieri non potest; hinc rectè huius symbolum Cynocephalum sedentem ponunt, cum adiuncto pfilio herba, quæ cum folliculis suis caput Simiæ referat, appositè ei adiuncta fuit in sacrificijs ad Genium similitudine rerum attrahendum; de quibus vide Obeliscum Pamphilium fol. 301.; hic enim vti ob duodenum mictum horas æquinoctiales demonstrat, ita ob sympathiam, quam ad Lunam habet, meritò Lunaris Genij tempus lunaribus operationibus aptum vnà cum Horo constituentis symbolum euasit. Vbi & notandum, figuras 21 & 22, id est, Cynocephalum & Horum, vtrumque vase in manu instructum, contraponi figuræ 24, eò quòd Hieraco sphynx cum Canopo se habeant per modum principij actiui seu formæ, Cynocephalus verò & Horus per modum principij passiui seu materiæ, ex quorum congressu fons 23 vitigineus emergit, liquore vitali omnia alens & sustentans; de quo Zoroaster: *Fons fontium, & fontium cunctorum matrix, continens omnia, vnde affatim exilit generatio multifariæ materiæ, inde tractus præster subtilis ignis flos, Mundorum indens cavitatibus, omnia namque inde, incipit deorsum tendere radios admirandos.* Et deinde Intelligentias paulò antè expositas his verbis describit: *Est enim quoddam intelligibile, quod oportet te intelligere mentis flore; est enim roboris circumquaque lucidi potentia, mentalibus fulgens sectionibus; induta igne ignem vinculorum, ut temperet fontanos crateras, & amore implet omnia, examinibus similes feruntur, prorumpunt per Mundi corpora.* Quæ omnia amplissimè explicata vide in Sphynge mystagoga fol. 335. & sequentibus; quem quidem fontem aptè Hieromantæ expresse- runt figura 23 per ampullam sacram aræ impositam, ex qua in duo vasa liquor vtrunque effunditur, fonsque Hecatinus vitigineus appellatur à Zoroastro citato loco, cuius magnus in sacrificijs vsus erat.

Limbi sinistri
Tab. Bem.
interpretatio,
Situs figura-
rum hierogly-
phicarum
attendendus.

Interpretatio Limbi sinistri.

Limbus hic continet varios Hierogrammatismos naturarum compo- sitarum, id est, variè transformatos: in quibus maximè situs atten- dendus est, vti & in cæteris limbi selidibus; alij enim stantium seden- tiumque, alij cubantium, nonnulli currentium, volantiumque situm ex- primunt; qui omnes magnam in significationibus suis energiam habent. Sed cum hæc alibi indicauerimus, ijs relictis ad interpretationem nos accingamus.

Idealia sche-
mata Genio-
rum ignis &
aquæ.
Figura.
25. 26. 27.

Limbi itaque præsentis $\sigma\gamma\iota\varsigma$ continet Idealia schemata Geniorum ignis & aquæ, & quomodo ijs Vniuersum subsistat. Figuræ numeris 25. 26. 27. signatæ exhibent influxum supremi Osiridis in Mundum sensi- bilem; Osiridem supremum exhibet Leo sedens, sub Accipitris capite, cum

cum appposito loti flore & perseæ; figura 27 Horum exhibet, id est, Mundum sensibilem, Osiridis, in quod influit, subiectum: herbam Osiriten in manu tenet, quæ est herba semper & folia, & flores, & fructus tenens immarcescibiles; in medio aræ posita spectantur pyramis, cum ramis Acaciæ vasis impositis, aram thyrsis papyraceis ambientibus. Indicant itaque, quòd sicuti Sol irradians Mundum hunc sensibilem, omnia animat, nasci flores & fructificare facit; ita radius Mentis supremæ per Leonem Accipitriformem indicatus, robore, vitâ, luce, Mundum intellectualem implet; hic ijs imbutus Mundum sensibilem iisdem imbuit; ad intellectum enim supremæ Mentis omnia siue intelligibilia, siue sensibilia, mirificè mouentur, non secus ac radius Solis mox ac loti florem, ac folia acaciæ percusserit, ea vi quâdam inuitabili secum trahit. Leo terrestre animal igneum indicat ignem elementarem; sedet, quia potestatem habet in omnia sphaeræ suæ subiecta; Accipitris caput habet, quia ignis elementaris, influxus sui rationes ab igne intellectuali supremæ Mentis, vitæ totius vniuersi arbitro, vti Serpens globo circumpositus ostendit, accipit. Horus ingenuiculus Osiritem herbam ei monstrat, quo gestu indicatur, Mundum supremæ Menti subiectum esse, & veluti principium passuum summo quodam desiderio teneri, ab eodemque varijs rerum formis impleri desiderare, quæ per Osiritem herbam indicantur. Ara cum pyramide, & acaciæ ramis ostendit sacrificij rationem, quâ dicta Numina sollicitantur, sollicitata attrahuntur.

Radius Mentis diuinæ omnia implet

Leo ignem significat.

Horus ingenuiculus Osiritem herbam tenens.

Porro figura 28 Leo accubans est, Lunari schemate coronatus, cui globus alatus imminet floribus circumdatus. Leo accubans cum vase Nilotico ostendit igneam Intelligentiam nullum prorsus effectum sortiri posse, nisi Intelligentia Lunaris eidem se adiunxerit; in hanc triforme Numen influit potentiam corroborandi & fecundandi humidum in ordine ad generationem rerum, & maximè Nilum respicit; Sole enim in Leonem æstuantissimum ingrediente, humidum exuberat, quo terra exulta veluti refocillatur, corroboratur, & ad generationem rerum disponitur; quod congruè sanè per figuram 29. scil. Ranam aræ impositam, cum phallo dorso eius imminente, exprimitur; Rana enim in sacris Ægyptiorum, vti suprâ expositum fuit, idem quod lutum seu materiam primam imperfectam, formisque vacuum indicat, quæ hâc Intelligentiâ Lunæ-Solari illustrata omnigenis formis repletur, & fecundatur, vti phallus monstrat.

Figura 28.
Leo accubans.

Figura 29.
Rana.

Sequitur figura 30 Sphinx quadruplici alarum vestitu spectabilis, quarum duæ expansæ volatum, aliæ duæ compositæ quietem indicant. Per Sphyn gem seu Lyn gem Intellectus supremus indigitatur crateris Hemphræi præses; per alas expansas intellectus vitalissimi volatus, quo in vniuersa Mundi membra intimè penetrat, indicatur; per compositas alas quies & immobilitas notatur, est enim supremus Intellectus sine motu omnia mouens, sine volatu omnia penetrans, sine loco omnia locans, sine discursu omnia percurrentes; ab hac, vti figura Horæ 31 indicat, Mundus sensibilis omni vitalium influxuum genitura repletur; quæ aptè

Figura 30.
Sphinx.

Figura 31.
Horus.

Iynx Verbum
diuinum.

Aristoteles.

Figura 32.
Leontosphynx

per vas Niloticum, Serpentem ex fronte emergentem, & bifulcam flammam innuuntur; atque adeo quæcunque in Mundo sensibili continentur, vti exemplaris primi signaculo imbuta sunt, ita ad idem, in Loto-metræ siue Heliotropij morem vertuntur. Vocatur & hæc Iynx, verbumque diuinum est, quod omnia perfectibilia perficit, quia omnia efficit: creat enim omnia principia essentiae cuiuslibet entis, vtpote actor Vniuersi, atque vtriusque Mundi; nam vt rectè l. 10. c. 1. philosophiæ Ægyptiacæ legitur, singulis pro gradus capacitate vitam, potentiam, & dignitatem infundit, vnde ens quantò illi propinquius, tantò capacius est; quare omnium capacissimum necessariò illi dignitate substantiæ, & perpetuitate constantiæ immobilitatisque propinquissimum est; quod medium inter authorem primum, productaque cætera existens, præ omnibus, & ante omnia influxum vitæ ac dignitatis suscipit, quem deinde reliquis inferioribus infundit; hinc non sine ratione hanc Iynxem sequitur Leontosphynx Leonino corpore, & Accipitrinâ facie, alisque conspicua, in morem currentis, sinistrâ obelum, dextrâ prostratum sibi Serpentem tenens; quo aptè indicatur supremi Intellectus, & ignis archetypi, in ignem Sidereo-elementarem influxus idealis; ita vt per Accipitris faciem ignis sidereus, per Leoninum verò corpus ignis elementaris & terrenus indicetur, obelo vim radiorum denotante; quo quidem influxu vitalium operationum seminaria per serpentem prostratum indicata, aperiuntur: nam vt citato loco Theologiæ Ægyptiacæ legitur; *Iynx continet lumen roburque veritatis maximum in essentia spiritali simplici absolutaque, quod verò inferius sequitur, roboris honorisque gradu existit luminis paucioris propinquiorisque corporalitati perfectæ compositionique veræ.* Hæc Leontosphynx, vtpote naturæ magis hylææ, semper sibi comparem Intelligentiam requirit, quæ mox sequitur numero 33 signata, & est Ibis cum globo alato, in quam archetypum triforme Numen vim humefactiuam infundit; adeoque Leontosphyngi necessariò coniungitur, vt sine ea esse non possit; hinc enim totius vegetabilis naturæ systema gubernatur & regitur; quæ per fasciculum herbaceum floribus plenum Ibidi appositum innuuntur.

Figura 33.
Ibis cum globo alato.

Figura 34.
Aspido-
sphynx.
Figura 36.
Meleagris.

Aspido-
sphynx quid
significet.

Figura 35.
fons vitigineus.

Sequitur figura 34 *ασπίδος σφύγγος* alis expansis, erecto corpore, & ex Aspide & humana facie mirè transformata; quæ insequi videtur figuram 36 Meleagridem, demissis alis, & vestitu reticulato expressam, pedibus præferens sceptrum ex loto & penna compositum, globo serpentifero illi imminente. Per Aspidosphyngem, vitæ, caloris, motusque exprimitur præsidium; per Meleagridem subiectam eidem, feminalium rationum præses Intelligentia notatur, desumptâ similitudine à varietate, quam præfert, & a macularum varietate quâ corpus eius imbitur: in hanc enim Aspidosphynx influens, varietatem rerum quæ in Mundo conspicitur, efficit: hinc quoque fons vitigineus originem sumit figura 35 expressus; qui per aræ impositam phialam expressus, dum aquam vtrinque in subiecta vasa fundit, mox vegetabilem genituram in summam luxuriam prouocat: Crucem habet superpositam, vti & fons supra expli-

plicatus, numeroque 23 signatus, quâ in quadruplicis Mundi faciem diffusio notatur; quâ vniuersam naturam irrorat, aptè per Crucem, id est, denarium numerum indicatam, vt in Arithmetica docuimus. Hinc Sacerdotes ad vitales Aspido-sphyngis, Meleagridisque Intelligentiæ influxus attrahendos, hunc eundem fontem in sacris adytorum festiuitatibus, non sine occultis mysteriorum significationibus studiosâ præparatione adhibebant, vti suo loco demonstrabitur; est enim hic, teste Zoroastro, fons fontium, vitali fœcunditate plenus; solo Deo nutriente silentio colendus.

Interpretatio inferioris Limbi.

Inferioris
Limbi tab.
Bemb. inter-
pretatio.

Limbus inferior continet idealia decem Deorum coniugia, eorumque operationes facultatesque, quibus Vniuersum administrant. Videbis hîc semper iuxta singulas figuras lotometræ, perseæ, & acaciæ folia; quæ cum conuersionem inferiorum ad superiora significant, nil ampliùs hîc dicam de illis, cum ea omnia in antecedentibus explicata sint.

Idealia decem
Deorum con-
iugia.

Figura 47. &
38. Aspido-
sphyngis cum
Horæa Poten-
tia coniugium

Primum coniugium est Aspido-sphyngis cum Horæa Potentia num. 37 & 38 signata; quorum significata in antecedentibus exposita sunt.

Secundum coniugium est Horææ Intelligentiæ cum Momphta; intelligebant autem per Horum & Momphta, vt iam sæpe expositum fuit, vim illam Archetypi, vt globus alatus indicat, corroboratiuam in potentias terrestres agentem, seu Solis supramundani igneam vim, quâ in humidum, illud promouendo, agit, quâ terra imprægnata veluti ex diuturna tabe conualescit, & confortata ad fruges ferendas apta redditur; quod quidem ideale coniugium apprimè figuræ 39. 40. 41. exhibent, vbi Horum reticulatâ veste tectum, capite pueri, veluti lecto quodam incubantem intuemur, cuius lecti anterior spondæ pes Leoninus est, & capiti Leonino ita coniungitur, vt vnâ statuam conficere videantur; posterior verò lecti sponda, posteriorem Leonis pedem refert, cauda in Lunæ sextilis figuram reflexa; sub lecto verò tres Canopi siue hydriæ polymorphæ ponuntur, quarum prior humano, altera Accipitrino, tertia Canino vultu insigniuntur. Quæ omnia nihil aliud significant, quàm descensum triformis Numinis, vel animæ Mundi, in Horum seu Solem, & Solis in Nilum per virtutem Leoninâ Momphta, qua igneo cum humido coeunte in lecto Mophthæo, omnium rerum genituræ excitantur, & ad rerum generationem disponuntur. Lecti huius Mophthæi assecclæ & custodes sunt Canub *αἰδὲς θεῶν*, Osiris *ἰεγερός* Niloticus, & Anubis *ἑρμῆς*, Nilotici Genij. Per Anubidem prouidentia & custodia; per Osirin Niloticum vis Lunæ mixta Sole, siue Osiris, seu Nilus cum Isi seu terra; per Canub beneficus humidi Genius, teste Plutarcho, indicantur, & Horapollo his verbis testatur: *Tres autem hydriæ posite aut celum, aut terram, quæ aquæ copiam scaturiat, Nilum similem cordi facientes, linguâ prædito; cordi quidem, quoniam princeps hæc apud illos habetur totius corporis pars, vt Nilus totius Ægypti dux est & princeps; linguæ autem, quod*

Figura 39. 40
41. coniugium
Horææ Intel-
ligentiæ cum
Momphta.
Horus lecto
incubans.

Lecti Mom-
phthæi assecclæ

Plutarchus.
Horapollo.

hæc perpetuò in humido esse gaudeat. Quæ omnia tùm vasa Canopica exhibent in cordis linguæque figuram protuberantia, tùm flos loti cum perseæ folio, quorum illa cordis, hæc linguæ speciem exprimit, luculenter indicant. Ex hoc enim mystico coniugio materia prima, seu lutum mysticum per Ranam aræ impositam significatum, etiamsi ex se & sua natura imperfectum, ignobile, & ἀμωρον existat, hoc tamen vitali influxu fœcundatum, totum omnigenis formis relucet. Mundus enim sensibilis per ingeniculatam statuum 41 significatus, præter humidum maximè ignei & calidi est appetens, eoque imbui gaudet; hinc supplicare videtur; hinc pyramidem ignis notam, & Ranam, Horomomphtæ ostendit, & quid appetat, occulto gestu innuere videtur.

Figura 42. 43
44. coniugium
Mentis Mne-
uiæ cū Horo,
Bos Mneuius

Tertium coniugium est Mentis Mneuiæ cum Horo crateris Hemphtæi præside; quæ numeris 42. 43. 44 indicantur. Bos Mneuius Vniuersum, vt alibi fusè ostensum fuit, significat; cuius dorso expansis alis incubat Meleagris, Mens videlicet Vniuersi dominatrix: Ideas enim à triformi Numine sibi inditas, indit Vniuerso. Atque huius ministerio fons seu crater Hemphtæus, id est, supremi Numinis Mundis aperitur, vnde bonorum omnium abundantia, quorum bonorum dispensatorem agit Horæus Genius numero 44 expressus Mneuiæ Mentis minister; hic enim humidum, quod ex supramundano cratere hausit, in omnia Mundi membra diffundit, vt ex operatione patet.

Figura 45. 46
coniugium
Mentis Ibiacæ
cum Mom-
phræ.

Quartum coniugium est Mentis Ibiacæ cum Momphræa Intelligentia; quæ per numeros 45 & 46 indicantur; quo iterum mediante triformis Numinis influxu humidum, igneo ad generationem rerum miro modo coniungitur; humidum, cui præest Ibis *αιδεργπρ* cum vase Nilotico, quod pedibus tenet, figura 45 exhibita notat; ignem verò Leo, virili facie sedens, alisque conspicuus innuit. Sed hæc suprà quoque fusius explicata vide.

Figura 47. 48
49. Nauis
Ammonia.

Aries biceps
Ammonem
refert.

Quintum Nauis est Ammonia, quo Ammon & Horus coniuncti, per Vniuersum delati, id fœcunditate replent. Ammonem fœcunditatis præsidem refert Aries biceps bisulcâ flammâ fulgens; Horum nauis gubernatorem exprimit figura 47. Aries biceps est, quia tùm superiorem, tùm inferiorem Mundum respicit; nam vt rectè in Hierogrammatismo Arietis Obelisco Pamphilio fol. 273 docuimus, non tantùm Ammun latentium rationum arcanas vires in Mundo superiori intellectuâli disponit, sed & caloris Mundani, quo generationes rerum in Mundo per ascensum descensumque perpetuum promouentur, in Mundo sensibili curam habet; vnde non sine causa biceps pingitur cum flamma in capite bisulca, quæ igneæ virtutis calorisque diffusionem notat tùm in dicto superiori, tùm inferiori Mundo. Sed de hisce fusè citato loco in Obelisco Pamphilio. Puppis nauigij Accipitrino capite, & titulo ei imposito fulget, quo Horus & Ammun indicantur esse lucis, igneique caloris per vniuersi Mundi penetralia, vectores; quæ operationem suam effectusque sortiuntur constitutis temporibus, quæ per appositum quadrantem Astronomicum innuuntur.

Sextum coniugium Momphto-Mendesiæ Mentis indicant figuræ 50 & 51; Momphtam figura 50, Mendetem verò circulus aræ impositus notat: quo sicuti in Ammone fecunditas calidi seu ignei, sic in Hirco humidi denotatur fecunditas; quæ Momphtæ Nilotico, Leonino caloris humidi præsidii coniuncta, fecunditatem inferioris Mundi demonstrat.

Figura 50. & 51 coniugium Momphto-Mendesiæ Mentis.

Septimum coniugium Lunæ-Solare, per figuras 52 & 53 exprimitur, ubi Horus bisulcam flammam capite, manu sinistrâ pyramidem gestans, Ibin Lunari charactere insignitam respicit. Vbi nota, Ibin hoc loco non Lunam hanc materialem significare, sed supramundanam Intelligentiam, immediatè triformis Numinis influxui, vti globus alatus monstrat, subiectam, cui Horus subest, & ab ea humido ideali repleti ipso gestu suo appetit; cum sine humore ignea substantia subsistere minimè possit. Quod verò Ibis Intelligentiam Lunarem notet, in Obelisco Pamphilio fusè ex omnigena eruditione expositum est. Quomodo verò hos Genios in sacris attraherent Sacerdotes, tutulus figuræ 54 indicat.

Figura 52 53 & 54 coniugium Lunæ-Solare. Ibis Lunæ-formis significat Intelligentiam Lunarem.

Octauum coniugium, quod numeri 55 & 56 indicant, est Anubicæ Mentis cum Mente Lunæ-solari Cynocephala; hæc Intelligentia ideali à supremo Numine sigillo insignita temporis præesse dicitur, quo unicuique ipsi proprium congruumque influxum præstat: nam, vt Horus ait, Cynocephalus horas mictu metitur, coniunctionis Solis & Lunæ tempus cognoscit, ad exortum sideris gaudet & exultat, contrà, occasu luget & tristatur; vt proinde non sine ratione Mentem horum præsidem per Cynocephalum expresserint. Figura verò 55 Anubin exhibet, cuius munus est, vt quæ Cynocephala Mens iuxta tempus unicuique proprium sapienter disposuit, Anubis sagaci consilio, & inuentionum industriâ in Mundi bonum conuertat; vnde ad hosce Dæmones siue placandos, siue aduocandos, varijs herbis, floribus, frugibus, teste Pausania & Simocato, in sacrificijs utebantur Sacerdotes, quæ ara 57 fasciculo florifero exornata fatis indicat.

Figura 55 56 & 57 coniugium Anubicæ Mentis.

Horus. Cynocephalus significat Mentem Lunæ-Solarem.

Pausanias.

Nonum coniugium est Animæ Mundi cum Mundo sensibili. Animam Mundi notat figura 59; sensibilem Mundum figura 58. Anima Mundi, siue Spiritus Vniuersi, ex Scarabæo constat & capite Hori, chelis tabulam continente, in quo literis Coptis legitur verbum $\Phi\chi\lambda\theta\alpha$ per Scarabæum significabatur firmamentum, per quinque circulos collo annexos quinque planetæ, per caput Hori Sol, per Lunarem figuram capiti impositam Luna, per Crucem circulo impositam Elementa; quibus quidem nihil aliud nisi spiritus memoratus, omnia Mundi membra, virtute suâ penetrans, animans, & amore connectens, innuitur. Verùm cum hunc Hierogrammatismum integro tractatu in Prodromo Copto, alijsque huius Operis locis iuxta singulas partes exposuerimus, eò Lectorem curiosum remittimus. Continet quoque sensibilis Mundi, iuxta cœlestium globorum ordines, dispositionem, vti ex citatis locis patet.

Figura 58 59 coniugium animæ Mundi cum Mundo sensibili. Scarabæus.

sanguinem Martis dicunt; & ita dicitur, quòd adustam, torridam, seu Martiam bilem frigiditate atque humiditate suâ mirificè temperet; de qua consule tractatum de herbis hieroglyphicis.

Figura 71, ex Scorpione & homine composita, indicat malignam in Sole latentem adustiuamq; potentiâ per Scorpionem indicatam, quam Anubis Genius *ⲁⲛⲟⲩⲓⲥ*, & Osiridis custos, dissipat atque profligat, cuius herba Mornutin symbolum est. Momphtæa verò Potentia per n. 72 indicata, terrenum corpus humore nimio prægrauatum sentiens, immoderatum Solis feruorem, radiosque adustiuos in id deriuat, quò fit, vt Sol feruore nimio vacuatus, Momphtæa verò substantia feruore Solis superfluo incisa diminutaque, nimio humore liberetur, atque adeo vtrique temperies inducatur. Est enim hoc vnicum naturæ medicamentum, quo venena caustica subinde in vsus à natura intentos assumuntur; neque enim quidquam, vti Proclus ait, adeo in natura superfluum est, quod non in alterius mundani corporis defectum substitutum, in eius emolumentum cedat, vti alibi tractatum fuit: quæ omnia sapienti consilio apotropæi Genij administrantur.

Figura 71. &
72. Homo-
scorpius.

Proclus.

Figura 73 & 74 Horum exhibent, qui Hippopotamum floreo virgulto immorantem, configit; quo *ⲁⲩⲧⲓⲧⲉⲭⲏⲁ* inter Horum & Typhonem indicatur: Hori enim & Osiridis *ⲁⲛⲟⲩⲓⲥ* Numen Typhonem exprimere volentes, Hippopotamum pingebant: sùm enim hoc animal nocium cognoscerent, & ad damna inferenda natum; præterea astutiâ & impietate immane, perfectè Typhonis naturam exprimeret; Typhonem per id ab Horo seu Osiride domitum confixumq; haud incongruè notabant; per Osirin siquidem Nilum, per Typhonem vim illam malignam, putridam, perniciosam, quâ segetes frugesque inficerentur, occultè innuebant, quam siue Horus, siue Osiris Nili apotropæus Genius conficiebant. Sed vide, quæ de Hippopotamo vberius in proprio Hierogrammatismo disseruimus in Obelisco Pamphilio.

Figura 63. &
74 Horus
Hippopotamū
configens.

Atque hæc est summa tabulæ Isiacæ, siue Theologiæ Ægyptiacæ, cuius reconditi sensus, vt paulò fusiùs enuclearentur, per totidem Capitula eos exponendos duxi, nè quicquam ad reconditam

eruditionem necessarium omisisse,

videremur.

Auctarium de sensu Anagogico, Magico, Ethico, alijsque vsibus, quibus seruiebat hæc Tabula.

§ I.

Anagogicus
sensus tabulæ
Bembinæ.

De sensu Anagogico sub tabula latente.

Mundus qua-
druplex Ægy-
ptiorum.

Archetypus.

Mediæ regio-
nis tab. Bem.
schemata
sunt specula
diuinarum
virtutum.

Supremæ
regionis tab.
Bemb. sche-
mata sunt
diuinarum
intellectionū
Ideæ.
Infimæ regio-
nis tab. Bem.
schemata
sunt fontani
Patres.
Limbus tab.
Bemb. conti-
net Ideas in
Mente diuina
existentes.

QVadruplicem Mundum Ægyptios statuisse, varijs passim locis huius Operis docuimus, videlicet Archetypum, Intellectualem, Siderium, & Elementarem; quibus tota rerum vniuersitas continebatur. Archetypus Mundus, diuinus, infinitus, immutabilis, æternus, incorporeus dicebatur intellectus diuinus triformis Numinis, omnes inferiores reliquos Mundos in se sub vnitatem naturæ simplici & essentiali, continens, utpote ex quo tanquam vena rerum omnium creatrice, quicquid est, fuit, aut erit, procedit; è cuius immensæ bonitatis Oceano cuncta profluunt, cuncta existunt, cuncta animantur, cuncta conseruantur; in cuius intellectu omnes Mundi, tam intellectuales, quam sensibiles, sub idealibus & archetypis rationibus ita uniti existunt, ut nihil in rerum natura sit, aut esse possit, quod non ibidem tanquam effectus in sua causa lateat. Quæ quidem omnia symbolis materialibus vario figurarum contextu coagmentatis, abditisque similitudinum catenis, in hac tabula exhibentur: quam emanationum congeriem primò pantamorphia Mundi natura, seu fundum paternum ex tribus triadibus constitutum ante omnia participauit, uti schematismi sacri mediæ regionis tabulæ exhibent; quæ quidem nihil aliud sunt, quam diuinarum virtutum specula, quæ in intelligibili archetypo elucescunt; idealiumque notionum signacula, quibus primæ post Deum mentes insigniuntur, ut ad diuini exemplaris normam operentur. Ab his duodecim Mundi Rectores in suprema tabulæ regione contenti, omnes influxus participant; & in archetypo nihil aliud sunt quam diuinarum intellectionum ideæ, à bonitate & pulchritudine infinita emanantes, iuxta quas inferiora administrant. Sequuntur fontani Patres, portarum magnarum Vniuersi conseruatores, qui omnes in inferiori regione tabulæ exhibiti, iuxta ideas in Mente paterna existentes, influuntur, influxumque Mundi plagis communicant. Limbus autem continet ideas in Mente diuina existentes, quibus omnia Mundorum particularia respiciuntur, ut dictum est. His autem omnibus nihil aliud indicant, nisi concatenationes entium à supremo usque ad infimam materiam. Quomodo autem per occulta symbola id demonstretur, videamus.

Notum est ex Theologia Ægyptiorum, omnia quomodocunque bonum

num participantia, primum præcedere bonum ; quod quidem nihil aliud est, quàm ipsum bonum illud, quod omnia appetunt, ultra quod, vti nulum aliud ens est, ita neque bonum ; prima videlicet causa causarum ; hæc verò causa sine bonitate nec consistere, nec concipi vllâ ratione potest, cùm bonum sit diffusivum sui, vnde rerum omnium productio ; producere autem minimè posset, nisi in se contineret omnium tum productorum, tum producendorum multitudinem, cùm nemo quod non habet, dare possit. Quæ omnia pulchrè per Lotometram Loti, Acaciæ, Heliotropia, Perseæ flores & folia, quæ occulto quodam motu ad cœlestia corpora feruntur & conuertuntur, quibus tota tabula referta est, innuuntur. Hinc apertè patet, omnia esse in Deo, Deum in omnibus omnia, omnia idem in omnibus, & quodlibet in quolibet ; siquidem in Mundo Angelico seu Intellectuali eadem sunt entia, quæ in Mundo sensibili, sed spirituali & invisibili modo ; in archetypo Mundo diuino, supramundano, increato, infinito, incomprehensibili, tum Angelicus, tum Sensibilis vnum sunt, & simul, modo diuino & perfectissimo. Infima ergo monstrant superna, corporalia declarant intellectualia, & invisibilia, per ea, quæ facta sunt, conspiciuntur. Atque hæc causa fuit, cur Ægyptij sensibilibus inferioris Mundi simulachris, variâ transformatione constitutis, vti sint : nam per inferiorum & terrestrium naturas & proprietates Ægyptij ascendebant in naturas & proprietates superiorum & cœlestium ; sunt enim hæc inferiora externa & visibilia exemplaria, superiorum notæ, & invisibilium interiorum symbola, quibus à corruptibilibus ad incorruptibilium entium virtutes traducebantur : noverrant enim, totam creaturam, & hanc vastam Mundi machinam, in qua Creator omnium Deus invisibilis nobis se videndum, audiendum, gustandum, odorandum, & tangendum exhibet, nihil aliud esse, quàm vmbra Dei, & interni paradisi figuram & ectypon ; quòd verò in archetypis omnia invisibili & spirituali modo, quæ in Mundo sensibili, corporeo induta amictu apparent, contineantur, ipsum naturæ lumen ijs probabat. Cùm enim quadruplicem Mundum statuerent, Archetypum, Intellectualem, Sidereum, & Elementarem, vtrunque in altero intuerentur ; inferiores à superioribus regi, viriumque suarum influxus suscipere necessarium cognoscebant, ita vt ipsa Archetypa & Opifex omnium Mens per fundum suum primò, deinde per Deos secundos, id est, Intelligentias, cœlos, stellas, elementa, animantia, plantas, metalla, lapides, infinitæ potentiæ suæ virtutes exinde refundat ; adeoque per continuum ascensum descensumue, nunc ex Deo ad creaturas, ex intellectualibus ad externas formas, veluti à centro ad circumferentiam deuolvebantur ; modò ex infimis rerum aspectabilibus formis ad invisibiles formas veluti ex circumferentia ad centrum ferebantur ; adeoque vel in vno seminis grano totum Vniuersum intuebantur : sicuti enim in vno invisibilis seminis grano arborem totam, cum radice, trunco, ramis, folijs, floribus, fructibus complicatam intuebantur ; ita in Intellectuali natura omnium inferiorum rerum formas & semina modo spirituali seu intellectuali com-

Bonum primum & im-
participatum
Deus.

Deus omnia
continet, &
est omnia in
omnibus.

Inferiora con-
tinentur in
superioribus.

Ægyptij per
inferiora
ascendebant
ad superiora.

Mundus visibilis
vmbra
invisibilis
Dei.

Inferiora à
superioribus
gubernari in-
telligebant
Ægyptij.

Angelus omnia in se complicat, sed modo Angelico.

Deus tanquā prima omniū causa continet omnia.

Omne causatum manet in sui causa, progreditur ab ipsa, conuertitur ad ipsam.
Rerum omnium productio à Deo.

Superiora in inferioribus, & hæc in superioribus.

Proclus.

Fœcundatiua vis Dei in omnibus, modo illis proprio.

Aristoteles.

plicata contemplabantur; cuius rei symbolum erat phallus toties in tabula exhibitus, quem Intellectualis Mundi simulachra præferunt, vel appositum habent, quo res omnes seminalibus rationibus refertæ indigebantur: Angelus enim omnia secum gerit & habet, Angelico & spirituali modo, imò totam Mundi machinam in se complicat; imò quicquid natura, & ars per naturam potest, id etiam Angelus supra naturam & artem constitutus & eleuatus, præstantiori modo potest. Cum itaque talis sit Angelus, certè primam & supremam causam, ex seipsa existentem, independentem, omnia secum inuisibili & incomprehensibili modo, in diuinitatis suæ abyssu, & in fontali vnitæte simplicissimè complicare censeretur debet, tanquam eum, qui est omnia in omnibus, prima scilicet & vltima rerum causa; omne enim causatum, vt Ægyptij loquuntur, manet in sui causa, & progreditur ab ipsa, & conuertitur ad ipsam, vt flos loti ad Solem; cum omnis progressus per similitudinem secundorum ad prima efficiatur. Nam à supremo intellectu per fundum suum paternum, primò prodijt lux, id est, Angelicus Mundus; ex luce illa inuisibiles rerum virtutes, quas nonnulli astra vocant; ex astris Mundus sensibilis ex quatuor Elementis compositus; & sic omnia sunt in omnibus suo modo, & vnum manet in altero, sicut semen in arbore, & arbor in semine; omnia corpora seu elementa visibilia sunt in astris inuisibilibus seu spiritualibus elementis, & astra sunt in corporibus; astra sunt in Angelis, & Angeli sunt in astris; Angeli sunt in Deo, & Deus est in Angelis. Sicuti igitur in Deo omnia sunt diuinè, & in Angelis angelicè; ita in Mundo sunt omnia corporaliter, & contrà. Tota Mundi machina in Deo est, Deus in Angelis Angelus, in astris astra; & sicuti semen est arbor complicata, & arbor est semen euolutum; ita Deus est Mundus complicatus, & Mundus, vt ita dicam, Deus euolutus. Nam vt rectè Proclus: *Omnis diuini ordinis proprietas per omnia permeat fecunda, & dat seipsum omnibus deterioribus generibus*. Id est, in suprema omnium Mente, vis fœcundatiua v.g. est in Angelis, suo modo, in animabus, in cœlo, elementis, & ex his compositis, animalibus, plantis, lapidibus, cœterisque entium gradibus, in singulis suo modo; desert enim vnumquodque à propria proxima causa proprietatem, secundum quam illa substantiam sortita est: lapis enim fœcundatiuæ virtutis est particeps, in quantum ei multiplicari conuenit materiali fœcunditate; planta verò eiusdem particeps est vitaliter, animal sensitiuè, cœlum motiuè, anima rationaliter, Angelus intellectualiter, Deus superessentialiter, vniiformiter, & diuinè, & vniuersa series eandem habet potentiam ab vna diuina causa, vti Theologia Ægyptiorum l. 10. c. 2. ostendit. Idem dicendum est de reliquis diuinis emanationibus; omnes enim diuinarum progressionum series ad ipsarum principia assimilantur, circulum sine principio & fine seruantes per conuersionem ad sua principia; quæ omnia in tabula per artificiosum occultissimorum symbolorum contextum, vt exposuimus, indicantur. Atque hæc ita sensisse Ægyptios, Theologia ipsorum à Platone discipulo primùm exposita, & ab Aristotele conscripta his verbis l. 8. c. 3. ostendit.

ostendit. Dicimus itaque quòd *Mundus hic sensibilis totus est imago alterius*; quare cum iste sit *visibilis*, tantò magis oportet alterum illum *vivere*; si enim hic existat perfectus, ille etiam perfectior, siquidem immittit illi *vitam*, *potentiam*, *perfectiorem*, & *perpetuitatem*. Quòd si Orbis si primus est summè absolutus, procul dubio etiam entia illius absolutiora sunt cæteris h. c. existentibus. Illic igitur superstant alij cæli adepti virtutes stellares, quales cæli huius Mundi, præterquàm quòd illi sunt altioris speciei, lucidiorisque ac maioris, neque inter se distant, sicuti isti, sunt enim incorporei; illic quoque existit terra, non inanimata substantia, sed vivida sunt in eo animalia, cuncta naturalia terrestriaque, quæ istic, sed alterius speciei & perfectioris; sunt plantæ sativæ, hortensesque & aquæ profluentes, ut animata; sunt item animalia aquatica, sed nobiliora; illic existit aër, in eoque animalia propria simpliciter viventia, atque omninò immortalia; & tametsi animalia quidem illa sint his connaturalia, sunt tamen honorabiliora iisdem, utpote intellectuales, perpetua, atque inalterabilia. Quòd si quispiam obijciens dicat, unde Mundo superiori insint plantæ cæli, reliquæque prænarrata; Respondebimus, Mundo superiori perfectio inexistere omnia, quoniam in eo fuerunt à primo Authore, absolutoq; , atque inexistente producta; ad sunt igitur ibidem intellectus animæq; omnes, nec subest defectus, qualis indigentia & corruptio; siquidem entia illic sunt plena ubertate, robore, & collati-tia, utpote sublimata in vita, & ab vno fonte coarta, ac insignita vna qualitate complexa omnes alias, ut sapores dulces, odores suaves, colores perspicuos, sonos harmonicos, res tactiles, cæterasque perfectiões; neque ibidem partes se inuicem vexant, neque inter se miscentur, neque mutuò se corrumpunt; verum seruantur singulæ perfectè secundum rationem optimam habitus essentialis discreta; cumque sint simplices, continent tamen multis rationes absque intima pluralitate sui & augmento, quali multiplicantur augenturque corpora. Hucusque Theologiæ Ægyptiacæ Author; sed non omnia quæ hic dicit, probanda sunt.

Mundus visibilis imago invisibilis.

Inferiora excellentiori modo sunt in superioribus ex Aristotele.

§. II.

De usu Idearum huius Tabulæ, & emolumento inde in Medicina, Physica, Astrologia, Ethica, emergente.

Idearum tab. Bomb. usus & utilitas.

VT præclaræ & eminentissimæ naturæ sunt Idææ, ita plurimas & eximias per eas Ægyptij cognoscebant utilitates; quæ omnes in tres gradus, iuxta triplicem tabulæ regionem, distinguuntur. Primus pertinet ad mentem increatam; secundus ad ordinem rerum, positemus ad hominem. Si ad primum conuertimur, Idææ ad mentis cognitionem, & functiones munerum eius plurimùm conducere videbimus; Mens enim in se conuersa per Idæas cognoscit omnia; cognoscens producit, productaque curat & servat; demptis Idæis, nec de cognitione diuinæ Mentis, nec de rerum ab ea dependentium statu, nec de providentia rectè

Idææ tab. Bomb. tres gradus.

Primus gradus pertinet ad Mentem increatam.

Secundus gra-
dus pertinet
ad ordinem
rerum.

Ideæ confe-
runt ad nexū
rerum.

Magia natura-
lis apud Ægy-
ptios originē
duxit à cogni-
tione sympa-
thiæ & antipa-
thiæ rerum.
Ideæ confe-
runt ad gene-
rationē rerū.

Tertius gra-
dus pertinet
ad hominem.
Ideæ cōferūt
ad intelligen-
dum.

Ideæ confe-
runt ad diui-
nationem
iuxta Ægy-
ptios.
Plotinus.

Materiam
duplicem
inesse rebus
putabant
Veteres.

sentire possumus. Si cum Ægyptijs secundum gradum consideramus, inueniemus fatum & leges ab Ideis duci immutabiles: cum enim in natura sit constans & rectus ordo, non casu ei conueniens, debet ab ordine aliquo primo, firmo, constanti & immutabili is dependere; huiusmodi est ordo Idearum in prima Mente. Insuper multum Ideas conferre putabant ad nexum rerum quæ ab ijs pendent, ad ascensum descensumque graduum naturæ, & consequenter ad antipathiam & sympathiam singularium Mundi partium, quæ non sine admiratione à nobis conspiciuntur. Ex qua sympathia ducit ortum magia naturalis; quæ apud Ægyptios Sapientes nullo non tempore in summo pretio fuit. Præterea conferunt Ideæ ad generationem rerum; non enim semina gignerent animalia, aut plantas, nisi vim formandi, ut paulò antè probatum fuit, includerent; eam autem non includerent, nisi ab anima reciperent; ab anima eam recipere non possunt, nisi in ea contineretur; non contineretur, nisi eam reciperet à mente munere Idearum, Mens demum ab ipso vno Idearum capite. Accedit, quòd initia rerum mortalium prima debent esse æterna, alioquin non essent initia; non autem darentur propria rerum principia æterna, nisi darentur Ideæ. Insuper conducunt Ideæ, ut res, quæ in materia sunt umbræ, alicubi verè sint; quæ in Materia fluunt, alicubi firma permaneant; quæ cum corpore solùm, sint insensibiles, id est, intelligibiles; quæ cum materia carent perfectione, per aliquid absoluantur & perficiantur. Demum si ad tertium gradum conuertamur, plurimas ex Ideis in eo refulgere utilitates conspiciemus: conducunt enim ad eius scientiam; nec enim homo intelligendo essentias rerum, nisi in eius anima rationes Ideis correspondentes essent insertæ, attingere posset; sensibus enim sola externa accidentia offeruntur. Vnde, nisi anima per rationes ad Ideas eleuetur, & cum mente iungatur, neque propriè scire, nec intelligere dici potest, sed tantum rectè vel perperam opinari. Ex hoc nexu animæ cum mente & Ideis dependet, quòd homo contemplationi deditus, dominatur & imperat corpori, non suo tantum, sed & cæterorum naturâ constantium. Demum ex rationum Idearumque serie ortum in homine ducit diuinatio & Prophetia, quam tanto studio sectabantur Ægyptij, ut postea dicetur; ut mirum videri non debeat à Plotino dictum, intellectum contemplantis hominis, quamuis videatur esse in Oriente, tamen ea conspicere posse quæ fiunt in Occidente; & cum sit in vno loco, mirificè operari posse in alio plurimum distante, ac insuper sua cognitione alios mouere; homo enim tùm verè contempla- tur, cum iungitur cum suo principio, in eoque per animam reperitur, in quo non distant, sed eminenter iuncta sunt ea, quæ apud nos distare videntur, adeo ut per causas ea videat, quæ alijs in effectis conspicere vix datum est.

Ex hac mirabili rerum inferiorum cum medijs & supremis connexu, Idearumque ad Ideam Idearum conuersione, veteres Sapientes deducebant, duplicem singulis Entium gradibus inesse rationem; vnâ visibilem, inuisibilem alteram; visibile autem ab inuisibili procedere tan-
quam

quam à generante generatum ; atque hoc posito, ab externo veram interni fabricam, id est, Mundi maioris & minoris veram anotomiam concluderant . Nam terreum hoc corpus sensibile, non est (vti ipsi putant) propriè elementum, sed corpus elementi ; propriè autem dictum elementum est vita & spiritus, in quo astra seu inuisibiles rerum virtutes, & spermaticæ rationes latent, quibus omnia, vnumquodque iuxta speciem suam, producantur . Hoc pacto vniuersa vegetabilis naturæ soboles nihil aliud est, quàm fructus inuisibiles elementi ; astrorumque, siue inuisibilium virtutum, quæ sub corporibus sensibilibus veluti animæ sub corporibus latent, fructus sunt ; habent enim singuli fructus sua semina & astra insensibilia, ex quibus immediatè producantur . Pari ratione aqua non ex elemento corporeo, sed ex interno suo & astrali elemento omnes producit in terrestri Mundi matrice mineralium corporum scetus . Aëreum elementum ex interno & astrali suo elemento tanquam vitæ balsamo, omnibus vitam largitur & consistentiam, vtpote sine quo nihil subsistere possit . Igneum elementum ex interno suo & astrali elemento, omnibus reliquis Mundialibus corporibus lucem & calorem confert . Nam vti Ægyptij loquuntur, sicuti terra profert ex suo interno elemento folia, flores, & fructus ; ita elementum igneum, ex suo interno elemento produxit in natura rerum, in firmamento, cæterisque Cœlis astra sensibilia . Atque hinc emanarunt catenæ illæ heracleoticæ, quibus omnia ad vnam aliquam ex diuinis virtutibus pertinentia referunt ; de quibus cum sussumè tùm in Cabala, tùm in Medicina Hieroglyphica, disseruerimus, ea hoc loco minimè repetenda duxi ; quare eò Lectorem remittimus . Ex hac pariter Idealium rationum connexionem deducebant, quomodo vniuersum Mundum vel in minimam petram contrahere possent ; iisdem prorsus, quibus vniuersum pollet, viribus, proprietatibusq ; ditatum ; de quo vide Alchimiam Ægyptiorum ; & de magicis thesmatis, Astrologiam hieroglyphicam consule .

Vegetabilia
fructus inuisi-
biles elementi

Elementata
ex internis
elementis
profecta.

Catenæ he-
racleoticæ
vnde origi-
nem ducant.

§ III.

De Theurgico seu Magico sensu, quo Sacerdotes in hac Isiaca tabula sacrificiorum instituendorum rationem, rituum adhuc caeremoniarumque dispositionem per occultum symbolorum contextum exhibebant .

Sensus theur-
gicus seu ma-
gicus eorum,
quæ in Tab.
Bembina con-
tinentur.

MAgnum quid & ineffabile sub recta & illibata sacrificiorum exhibitione latere putabant prisci Sacerdotes ; vnde si vel vnicam ex ritibus caeremoniam non rectè peragerent, totum theurgicum opus in irritum labi certò sibi persuadebant, teste Iamblichus . Hinc tanta in sacrificijs rectè & legitimè instituendis, cura, tanta animæ corporisque dispositio, tantæ purificationes, lustrationes, expiationes . Cum enim sacrificia magnam, imò necessariam cum ordinibus rerum, Deorumque

Sacrificiorum
ritè peracto-
rum vis iuxta
Veteres .

Iamblichus .

Sacrificaturi
ad quid atten-
derint.

Sacrificandi
ratiōe rationem
continet tab.
Bembina.

Superiora
gaudet infe-
rioribus, &
hæc illis.

Adyta Ægy-
ptiorum om-
nia contine-
bant.
Adytorum
pauimentum
parietes &c.

Sacrificantiū
habitus apud
Ægyptios.
Figurati tab.
Bemb. habi-
tus docet sacri-
ficantiū dis-
positionem.

catenis dependentiam connexionemq; habere cognoscerent; certè non aliâ ratione magis votorum suorum se compotes futuros rebantur, quàm si ad exemplaria singulorum ordinum, idealesque rationes sua sacra instituerent. Nôrant etiam, primos Hieromantas diuino quodam furore raptos, ea tali ordine, talibusque mysterijs adornata adinuenisse, vt ipsæ primæ rerum idæ mystico symbolorum contextu exhibitæ, opus faciendum connotarent. Quæ omnia in hac Mensa Isiaca ob oculos ponebant in adytis sacrificantium, vt ex ea singulorum Deorum rationes discerent, & iuxta præscriptas leges sacrificia peragerent. Quoniam enim singuli Deorum ordines suis symbolis, gestibus, habitibus, ornamentis, quibus vniuscuiusque naturam, proprietatem, actionem exprimerent, instituti essent; hinc æquum iudicabatur, analogico & prorsus simili rerum habitu, in conspectu Deorum, dum sacra faciebant, comparere, vt tandem, quod prætenderent, coniequerentur, hoc symbolico apparatu, quo nihil potentius, nihil efficacius, nihil ad Deos Geniosque attrahendos vehementius esse posse credebant: gaudent enim superiora inferioribus, tanquam causæ effectibus suis; gaudent inferiora superioribus, tanquam ijs, à quibus vnicè dependent, quorumque influxibus substant; de quibus cum amplissimè in præcedentibus Classium argumentis egerimus, eò Lectorem remittimus. Mystæ itaque adyta sua, quæ loca¹ erant recondita, & ab omni humano consortio scemota, eâ industriâ constituebant, vt nihil ferè esset in rerum natura, quod ibi non contineretur: Et primò quidem pauimentum inferioris seu hylæi Mundi œconomiam, symbolico ei conueniente apparatu, vtpote ex omni mineralium lapidumque generibus adornato, riuulisque sæcundo, exhibebat; parietes Siderci Mundi symbolis exprimebantur; Tholus genialis Mundi rationem exhibebat; in cuius medio ara posita, veluti centrum referebat emanationum supremæ Mentis; quæ deinde in omnium Mundorum peripheriam diffundebantur; atque adeo adyta nihil aliud quàm vniuersas Mundorum series repræsentabant, ad quorum notitiam nemo aptus censebatur, nisi qui relictis sensibus, rerumque caducarum cura deposita, totum se intra se reciperet; quod adyta ipsa reconditis suis recessibus notabant. In sacrificijs itaque simili, quo Deos referebant, habitu comparebant. Corpora figurarum seminuda & macilenta docebant, Sacerdotes nudos ab omni sensibilibus rerum cura esse debere, abstinentiæq; quâ concupiscentia voluptatum refrænatur, deditos. Verenda tecta tenent, ad animi corporisque puritatem, quâ instructos esse oportebat, indicandam. Capita velata habent, ad indicandum terrenarum rerum curam, quæ pilis inutilibus corporis excrementis notabatur, prorsus repudiandam, vnde & Sacerdotes rasos esse oportebat. Tutulos in capite gerebant, floribus, pennis, serpentibus, stellis, animalibus, flammis, circulis, vasis, alijsque similibus, quibus Geniorum proprietates, & ideales rationes exprimuntur, compactos; quos in sacrificijs pariter imitabantur Sacerdotes, illisque notabatur, Sacerdotem continuò supernas Deorum ideas, quæ per tutulos notantur, speculari debere; hoc enim factò, se in eam intelligen-
tiam,

tiam, quam continuò mente voluebant, transformari, eidemque vniri, & quodammodo identificari sibi persuadebant; vnitos verò, & iam consortio Deorum adscriptos, omnem se felicitatis metam *θεομόρφως* attigisse rebantur. Exempli gratia; ad Mundi trahendam animam spiritumque Vniuersi, coram imagine & symbolorum apparatu adornata, quem solium in medio tabulæ & affeclis eius exhibet, sacra faciebant; & sic operationum similitudine, hymnorumque analogicè concinnatorum, animam Mundi infallibiliter se trahere posse, ad id, quod volebant, arbitrabantur; & sic de cæteris tabulæ regionibus, Deorumque simulachris statuebant. Hinc ex vniuersis mundialium rerum seriebus eas tantum ad eum Deum trahendum aptas asseriebant, quem res singulæ sub dictis seriebus exprimebant. Cum enim hæc omnia sub idea, quam respiciebant, inuoluta & complicata laterent, ex necessitate naturæ Genios ijs rebus, quæ ipsis analogæ forent, tractos se sistere posse putabant; vt vel hinc Oraculorum scientiam, originem suam sumpsisse luculenter pateat, vt alibi dictum fuit; non secus ac chorda tacta, consimiles & æquisonas mouet & incitat, tametsi intactas. Præterea ideam quam res congestæ exprimebant, dum contemplarentur, mens eorum Ideæ principi connectebatur, & per vnionem intellectualem Deiformis reddita, omnia in prima Idearum Idea cognoscebat; vnde in animis eorum nascebatur, vt putabant, prophetia & diuinitio, quâ de futurarum rerum euentibus, dissitorumque locorum successibus, malisque impendentibus, determinatum iudicium se dare posse credebant. Cum enim in Mente suprema omnia sint simul & indistantia, futuraque tanquam præsentia sint; necessarium fore iudicabant, vt mox ac mens seu humanus intellectus in supremæ Mentis intellectusque contemplatione absorberetur, consequenter per hanc Deificam vnionem omnium futurorum scientiam adipisci posset. Præterea omnia in tabula expressa simulachra nihil aliud erant, quam amuleta, seu prophylactica quædam periapta, quæ dicto analogico rerum apparatu mox vt essent consecrata, superiorum Potestatum, quas referebant, virtutem in eadem inuitabili quâdam necessitate deriuari; ijsque omnes malorum occursus, Geniorum, quos notabant, subsidio auerti, credebant; de quibus cum curiosè in Magia & Theologia hieroglyphica, ex omni-gena authoritate actum sit, eò Lectorem remittimus. In occultorum morborum cura magnæ huiusmodi magica schemata efficaciz & virtutis esse putabant; Genij enim quibus sacra dictis ritibus & cœremonijs persoluebant, putabantur ijs præuiâ dispositione expiatis in somno apparere, & de medela morborum edocere eos; quemadmodum de Epie sacro Scriba narrat Astrampsychus. Hic Isin de morbo incurabili consulens, noctu eandem astantem vidit, cornibus bouinis, tutulo florifero, veste variegatâ, eo prorsus modo, quo eam hieroglyphicè adornatam in adytis ponebant spectabilem; manibus ipsi Motmutin herbam, morbi quem patiebatur vnicum medicamentum offerebat; quam à somno vigil cum inuenisset, & se, & quotquot

Animam
Mundi per
sacrificia tra-
hendi ritus.

Genios rebus
ipsis analogis
trahere nite-
bantur Sacer-
dotes Ægypti

Diuinandi
scientiam
quomodo
Ægyptij in-
quirebant.

Bembiz tab
simulachra
omnia sunt
Amuleta.

Bemb. tab.
figurarum vis
in medendo
apud Ægy-
ptios.
Isis in somno
apparens do-
cet medicandi
rationem.

eo morbo infectabantur, eius applicatione à manifesto mortis periculo liberavit. Hoc eodem pacto, de omnibus difficultatibus & dubijs Deos consulebant, per simulachra mystico ritu adornata, quorum Ideas intentâ mente dum contemplarentur, per varia signa, nutus, gestus, de veritate vel falsitate, vel in somno, vel mentis raptu se commonefieri credebant. Vide de his plura in Medicina & Magia hieroglyphica. Hinc nullus ferè; qui non huiusmodi icunculas secum gestaret, reperiebatur; de quibus in sequentibus fusiùs. In quibus tamen semper ferè Dæmon occultâ fraude ad animas huiusmodi cultu superstitioso illaqueandas se immiscebat; vnde meritorum huiusmodi ab Ecclesia tanquam Diabolicæ artis illusiones prohibentur, & damnantur.

§. IV.

De significatione minuti characteris hieroglyphica, quem simulachra passim appositum habent; quoque interiores duo limbi inscripti conspiciuntur.

Characteri
minutorum
hieroglyphi-
corum tab.
Bemb. signifi-
catio.

Characteres
hieroglyphici
conceptuum
notæ.

Characteres
hieroglyphici
ex omnibus
ad sacrificia
spectantibus
assumpti.
Characterum
hieroglyphi-
corum usus
varij.

IN hac tabula singulis ferè simulachris adscripti videntur minuti quidam characteres hieroglyphici; quibus & medius tabulæ mediæ regionis ambitus G H I K signatur; de quibus hoc loco agendum est, nè quicquam in huius mensæ expositione Lectorem curiosum celasse videamur. Notandum itaque, quod & alibi innuimus; characteribus Ægyptijs ita fuisse comparatum, ut non more Græcorum, vel Latinorum, sensum latentem per litterarum contextum exhibuerint; sed absconditum fuisse sub ijs Idealem quendam conceptum, ut mox ac intuerentur unum ex ijs, in abdita significationis notitiam venirent; ut si Accipitris figura occurreret, de abditis Solaris Numinis proprietatibus, ex insitis huius volucris facultatibus, omisso vltiori discursu, iudicium formarent, ut in proprio Accipitris Hierogrammatismo docuimus. Notandum secundò, hos characteres ex omnibus rebus, quorum usus in sacris erat, fuisse assumptos, tanquam Deorum recondita symbola: uti enim analogas Mundorum catenas, respiciebant, ijsque connectebantur, ita magnam quoque ad Deos sollicitandos, vim & efficaciam in Theurgica operatione continere credebantur. Et primò quidem usus eorum fuit, in dictis Idealium notionum conceptibus formandis; secundò, in amuletis fabricandis, quæ similibus characteribus passim insignita spectamus, ut in sequentibus aperiemus; tertio, loco hymnorum & adiurationum erant, quibus Numen aliquod certum sollicitabant; atque huiusmodi hymnos seu adiurationes significant minuti illi characteres, quos omnibus ferè simulachris appositos vides. Exempli gratia, prima fig. superioris regionis tabulæ signata lit. P. duplicem minutorum characterum ordinem appositum habet, quorum prior signa-

signatus litera Q, sacrae tabulae inclusus amuletum notat, quo ad Numina Mendesia propitianda utebantur. Secunda inscriptio signata litera R, hos characteres; quorum primus tēnias Osiridis, secundus Caelum, tertius Canopicum vas, quartus hemicyclum, quintus Serpentem, sextus volucrem in vase Nilotico, significant: quorum sensus est; *Varietas operationum Solis & Lunae ex caelesti Mundo descendit in humidam Canubi substantiam, quo influxu in inferiori Mundo vita datur, & hanc adaptat disponitque Genius Niloticus ad fecunditatem rerum.* Hunc autem Sacerdotes Ammonio choro sacrificaturi verbis hoc modo conceptis pronuntiabant: *Per tēnias Osiridis caelestis, per motum Canub, per Ophioniam vim, per sacrum Nili Accipitrem, te adiuvamus, ut hoc vel illud nobis concedas.* Deinde illa eadem lapidi cuiuspiam appropriato, aut idolo, aut alteri cuiuspiam materiae inscribebant, cuius amuleti gestatione, Dæmonem inuocatum propitium se habere, Magicā superstitione sibi persuadebant. Quod verò Ægyptij per characteres, Orpheus eorum discipulus passim suis in hymnis observavit; qui postquam Deorum virtutes longo discursu descripsit, tandem in fine precatōriam formam adiungit, hisce & similibus conceptis verbis: *Ἀλλὰ θεῶν λίτομαι σέμνῳ βασιλευσσι ἐλθεῖν εὐαγγέλιον ἐπ' ἡμεῶν τὸ μυστήριον.* Plurimum enim hymnis tota tribuebat antiquitas, tanquam vnico ad Deos quā placandos, quā sollicitandos, incitamento. Atque tales exhibuisse minutos hosce hieroglyphicos characteres fusiū explicarem, si Operis augmentum quouis modo id permetteret; ad singula enim horum symbolorum significata auctoritatibus comprobanda necessarium foret, nouum Opus condere. Nè itaque Lector tanta rerum multitudine confundatur, harum significationes hoc loco non tam explicare, quā indigitare vilius fuit. Accedit, quòd consultò singula non explicem; cū enim occultas Dæmonum adiurationes & inuocationes implicatas haberent, tenebris quā luce digniora existimari, nè incauto Lectori priscae Magiæ addiscendæ occasionem dare videri possim.

Characterum hieroglyphicorum non nullorum interpretatio.

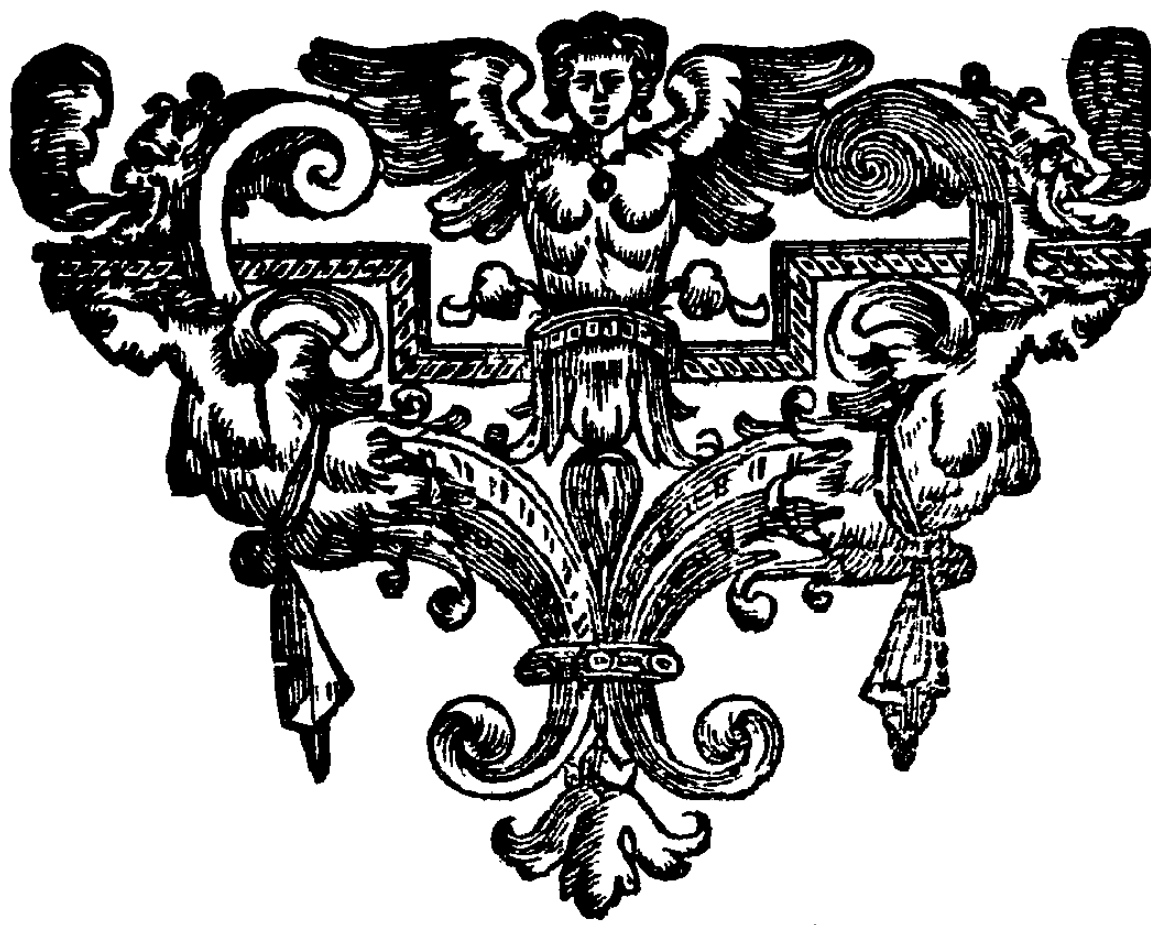
Characterum hieroglyphicorum lectio apud Ægyptios.

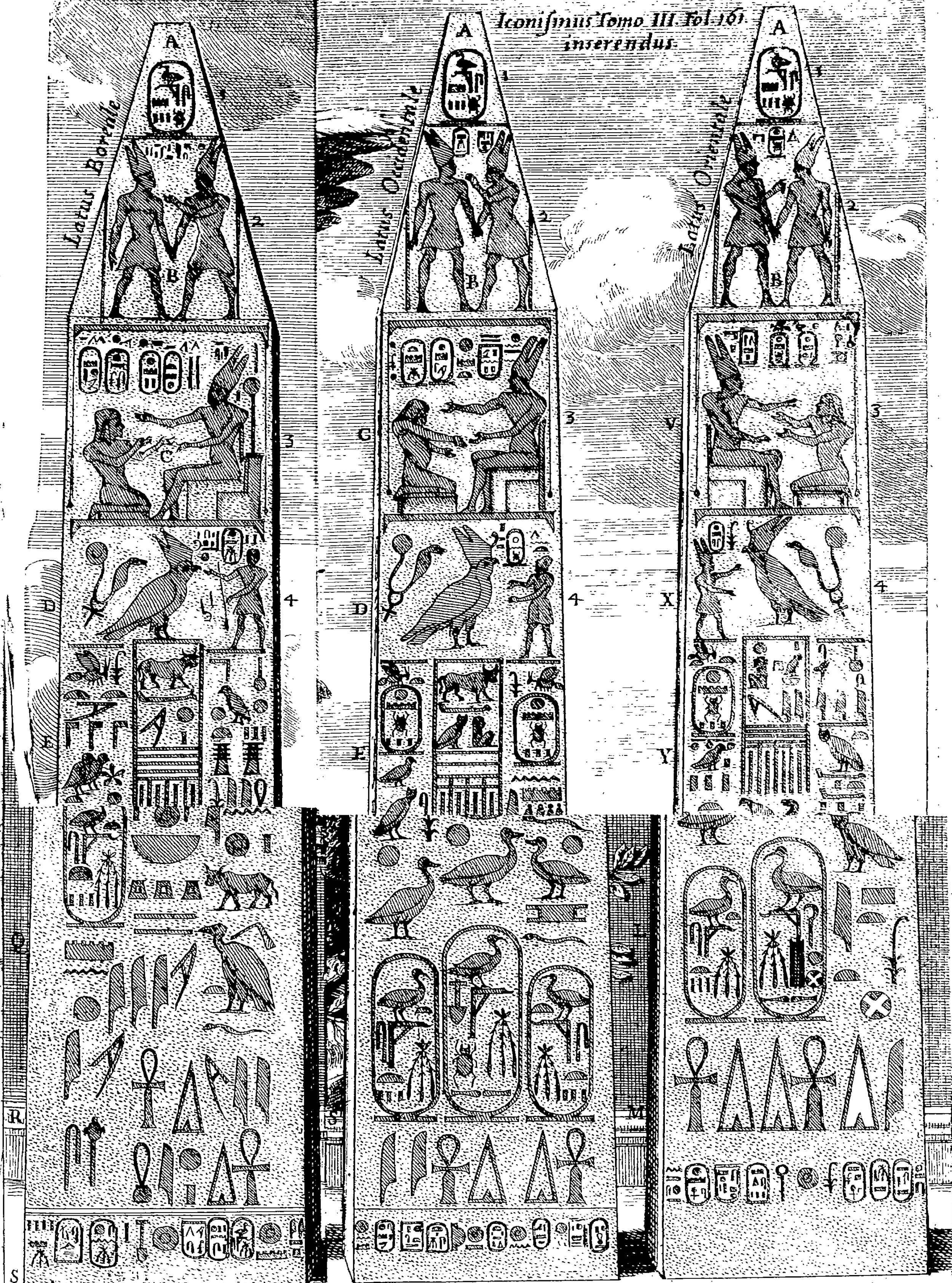
Orpheus in hymnis precatōrij Ægyptios secutus.

Sed antequam hoc præsens argumentum concludam, aliud non minus consideratione dignum in præsentī tabula occurrit; & est limbus interior, medius inter supremum limbum varietate figurarum insignem, quem iam explicauimus, & inter tres regiones interiores quās terminat, ambitu mysterioso spectabilis; vbi vides varijs ductibus more Scriptorum innexas iam florum, modò stellarum, paulò post vultuum variorum imagines; vbi inter cœtera apparet caput Serapidis cum modio in capite, quod paulò post mediantibus floribus & stellulis sequitur caput Isidis, seu Pantamorphæ naturæ, eo prorsus modo, quo in binis columnis mediæ regionis M & H infra boues expressa spectantur; & hoc ordine in circuitu limbi identidem repetuntur. Quæritur itaque, vtrum hic limbus ornatūs tantū causa, an ad aliquid sublimius significandum institutus sit? Respondeo, Ægyptiorum ingenio ita comparatum fuisse, vt nihil, quantumuis etiam exiguum, mysterijs carere voluerint; & ex dicto limbo patet:

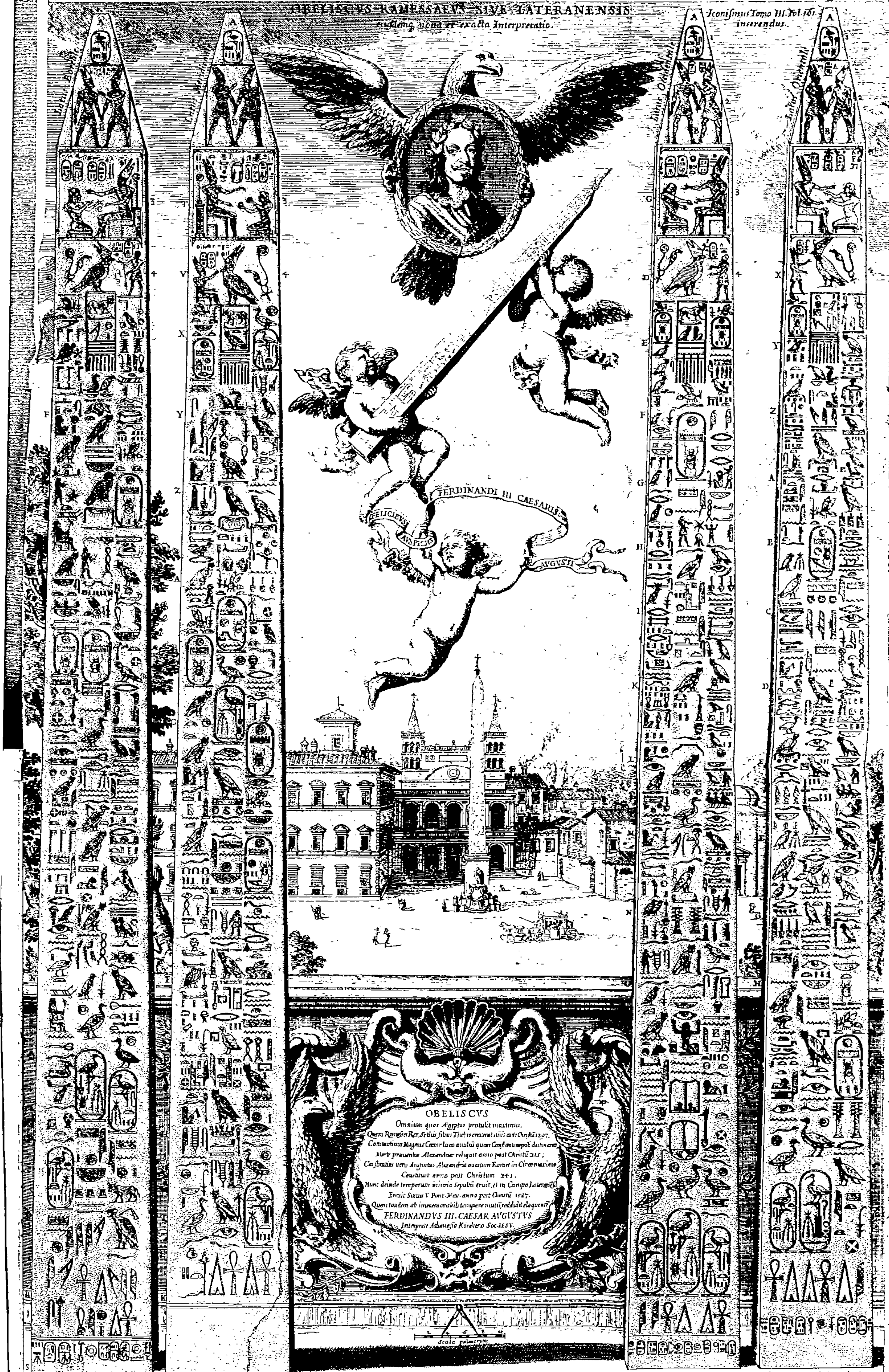
tet : qui tametsi ornamenti tantum gratia appositus videatur, habuit nihilominus & is occultam quandam ad Theolophiam characteristicam, inter quam mediat, allusionem, dum videlicet ductibus illis, quibus principalia Deorum simulachra innectuntur, tacitis veluti quibusdam signis innuunt, à suprema Pantamorpha Mente usque ad ultimum Serapidem, Osirin videlicet subterraneum, quem Plutonem diximus, omnes Mundorum intermediarum series miram quadam concatenatione necti, atque eam ratione aptari, ut à primo omnium Numine, ad ultimum usque per intermedia, influxus agentium ac patientium similitudine expressi, miro quodam ordine in universas Mundorum semitas diffundantur; atque adeo nihil sit, quod non vitæ, motus, actionisq; suæ principia à tam benefica & necessaria diffusionem participet. Habes itaque propositi limbi, non tam ornamenti, quam mysteriosæ significationis typo expressam interpretationem. Nihil igitur restat, nisi ut Isiacæ tabulæ expositione peractâ, iam pari passu, ausuque, Obeliscorum enodationem, cum bono Deo, ordiamur.

FINIS EXPOSITIONIS TABULÆ ISIACÆ.

Continet Obeliscus hic a basi usque altitudinem. Latera maiora boreale et meridionale inferioris basis
palmas continent $13\frac{1}{2}$ mūs et soliditas continet palmas 15129 cubicos id est 1031029 libras pendet.

OBELISCVS

Omnium quos Aegyptus protulit maximus,
 Quem Ptolemæus Rex Scythis sibi Thetis creavit alius ante Christum 297,
 Constructus Magnus Cæsar loco aulæ quæ Confessum nunc dicitur,
 Alex præsentis Alexandræ reliquit ævo post Christum 312;
 Cæsaribus vero Augustus Alexandræ auctum Ramus in Cæromaxima
 Censuræ ævo post Christum 341.
 Hunc deinde temporum ævo sepulchri eruit, et in Campo Lateranensi
 Erexit Sixtus V. Pont. Max. anno post Christum 1587.
 Quem laudem ab immensurabili tempore nunc reddidit eloquenti
 FERDINANDVS III. CAESAR AVGVSTVS
 Interprete Abbatij Kircher Soc. AESV.

S Y N T A G M A II.
O B E L I S C V S R A M E S S A E V S,
S I V E L A T E R A N E N S I S.

P O T E N T I S S I M O, E T I N V I C T I S S I M O
F E R D I N A N D O I I I.

Romanorum Imperatori semper Augusto,
Iusto, Pio, Felici.

BELISCVM omnium maximum nulli meliori iure, quàm TIBI, SAPIENTISSIME CAESAR, Regum maximo, inscribendum duxi. Hoc faxeum trophæum alij ante Te Monarchæ, Regiæ veluti quoddam magnificentiæ symbolum, erexerunt quidem; at Tu illud post tot sæcula, ex saxo tandem barbaro fecisti humanum, ex muto eloquens; mortuo reddidisti vitam, dum Tua munificentia, quod conditum in eo, aperuisti; quod inaccessum prius, reserasti; quod tenebris inuolutum, elucidasti. Summo itaque merito Tuo præ cæteris digniori, nouus hic erigitur Obeliscus, posteris quidem ad exemplum, Tibi ad nunquam intermorum Augusti nominis Tui honorem & gloriam.

SYNTAGMA II.

Obeliscus Rameffæus, siue Lateranensis.

P R A E F A T I O.

V M in Obelisco Pamphilio de Obeliscorum figura, mysterijs, proportionem, mensura, cæterisque proprietatibus fusè actum sit; nihil amplius hoc loco restare videtur, nisi, ut primò singulorum ibidem propositorum historiam; deinde quoque eorundem mysteria & arcanas significationes exponamus; quod in hoc Syntagmate nos facturos pollicemur. DEVS Opt. Max. adsit ausibus nostris, & cæpta secundet.

C A P V T I.

Obelisci Rameffæi historia.

Historica relatio Obelisci Rameffæi siue Lateranensis.

Rameffæus Sothis filius erigit Obeliscum omnium maximum.

Rameffæo Obelisco erigendo 20000 hominum operam impendunt. Rameffæus alligat filium acumini Obelisci. Plinius.

*N*no post diluvium 1097, ante humani generis salutem 1297, surrexit in Ægypto Rex Rameffæus Sothis filius, qui patris secutus exemplum cum plures Obeliscos erexisset, neque sibi satisfactum esset, dignas tanto Rege cogitationes alto fouens pectore, animum adiecit ad erigendum alium, omnium, siue mysticas rationes, siue molis vastitatem spectes, & mysteriosissimum, & maximum eorum, qui vnquam in Ægypto constitutifuerunt. In cuius excisione, elaboratione, erectione viginti millia hominum laborasse feruntur. Et quoniam verebatur, nè in erectione tanta moles summo pondere frangeretur, proprium filium suum acumini alligari curauit, ut Architecti reuerentiâ filij, eiusque conseruandi amore instimulati cautiùs circumspectiùsque tanti momenti opus peragerent. ita Plinius l. 36. c. 8. De huius Regis vita, moribusque abundè tractatur in Obelisco Pamphilio.

Atque hæc quidem prima fuit Obelisci Rameffæi erectio, quæ facta fuit Thebis in templo Solis, in quo permanfit vsque ad tempus, quo Constantinus Magnus Orbi illuxit.

Constantinus M. Constantinopoli circumfabricatur.

Constantinus M. mittit in Ægyptum ad querendum Obeliscum.

Anno itaque post Christum 334 Constantinus Magnus Cæsar, animi magnitudine, quâ pollebat, impulsus, cum Urbem Byzantinam, à nomine suo deinde dictam Constantinopolim, Romæ in omnibus, siue magnitudinis, siue mirandorum operum, quæ in ea spectabantur, magnificentiam & maiestatem spectes, prorsus similem moliretur; inter alia memoranda Circum quoque, ad Romani Circi Maximi exemplar fabricare constituit; quod & perfecit. Cum verò omnes Romani Circi Obeliscis suis adornarentur; nè & suo illi nouiter constructo Circo deforet suus, in Ægyptum Architectos propediem misit, ut quos reperirent melioris notæ

ia Obeliscos, Constantinopolim nouam suam Romam adducerent. Verum cum prædecessores Cæsares, Augustus, Caius Caligula, Caracalla, iam maiores omnes & integriores Romam adduxissent, sibi que inutiles, & temporis diuturnitate corrosos, vti & minores superesse viderent; penè conclamato negotio dum perplexi hærent, tandem ab indigenis antiquitatum peritis certiores fiunt, Thebis vnum adhuc, omnium, quotquot in Ægypto facti essent, maximum, in templo Solis constitutum, superesse; cui vel summus Cambyſis furor, reliquis omnibus igne deprauatis, vni pepercerat: dum enim Urbem expugnaret, atque incenderet, ventumque esset incendium ad crepidines Obelisci, extingui iussit ignem, molis reuerentiâ, qui Urbis nullam habuerat. Hic Obeliscus, tùm à Ptolomæis, tùm ab ipsis Romanis, siue ob religionem, siue ob inauspicatum, quod inde sibi adſciscere verebantur, augurium seruatus, integer illæſusque permanſerat; verum Constantinus nouâ fidei luce imbutus, & diuinæ gloriæ zelo ardens, Ethnicæ religionis superstitiones nihili ducens, eum loco suo auulsum Alexandriam, tanquam opportunum gloriæ suæ monumentum futurum, deportari curauit, hinc opportunè Constantinopolim mox deferendum, vbi nauiſ tantæ molis deuehendæ capax conſtrueretur. Verum vti humanarum rerum dispositiones sunt incertæ, ita Constantinus quoque morte præuentus, in executionem, quod conceperat opus, deducere non potuit.

Rameſſæus
Obeliscus à
Cambyſe li-
beratus ab
incendio.

Constantinus
M. curat de-
ferri Obeliſcū
Ramallæum
Alexandriam

Distributis itaque tribus ſuis filiis Imperio Romano, Constantino Italia, Illyricum, & Africa; Constanti Gallia, Hispania, Britannia; Constantio Asia, Thracia, & Ægyptus obtigit. Constantinus tertio Imperij ſui anno occiſus Aquilegiæ, fratrem Constantem Regni reliquit ſucceſſorem. Sed & ipſo à Magnentio ad Pyrenæos montes interempto, Constantius ad vindicandam mortem fratrum ſuorum, coactō exercitu Magnentium adortus ita vicit & proſtrauit, vt is omnibus amiſſis, & deſperatione actus, ſibi ipſi vim inferens deceſſerit. Constantius itaque tam ſolenni victoriâ elatus, ſubiugatiſque hoſtibus cū totum Romanum Imperium ſui iuris feciſſet, Mediolanum contendit, vbi aliquantiſper moratus Romam, quam nunquam viderat, adeundi magno ardebat deſiderio. Quam & ſummâ pompâ ac magnificentiâ ingreſſus, cū Urbem tot palatiorum, templorum, porticum, thermarum, amphitheatrorum, circorum, fontiumque monumentis decoram & ſplendidam contemplatus fuiſſet, omniaque fama maiora reperiiſſet; admiratione tantorum operum attonitus, nonnullum magnificentiæ quoque, in ſignum adeptæ victoriæ, primique ſui in Urbem aduentus, monumentum in eadem relinquendi accendebatur deſiderio. Conſilijs itaque vltro citroque initis, in mentem venit relictus à Constantino patre Obeliscus in Constantinopolitanæ urbis ornamentum Thebis auctus; qui cū omnibus Romanis Obeliſcis maior & integrior æſtimaretur, æquum videbatur, vt quem nulla Auguſti Cæſaris, reliquorumque Romanorum Imperatorum potentia loco mouere potuiſſet, eum Romam conductum excelsus Conſtantij animus & potentiae magnitudo erigeret. Itaque intentione ſua

Constantius
Imperator
Romam venit.

Obeliſcum
Rameſſæum
Alexandriæ
relictum de-
portari iubet
Romam.

cum

Obeliscus erigitur in Circo maximo.

Mensura Obelisci Rameffici eiusque partium.

Abacus 1. ex marmore candido.
Abacus 2. ex pyrite.

Astragali.

Totius Obelisci altitudo.

Obeliscus Rameffici a Gothis profectus.

cum Architectis communicata conclusum fuit, ut quantocyus Romam conduceretur. Quapropter summâ celeritate nauem illam omnibus seculis memorandam, & trecentis remis instructam, tantæ molis conductricem fabricati, impositum onus ad portum Romanum Ostio Tyberino adiacentem summâ felicitate conduxerunt. Illinc per Tyberim ad vicum usque Alexandri delatum, hinc verò curribus scythalisque impositum onus, tandem infinitâ hominum multitudine in Circum maximum fuit promotum; ubi deposito Obelisco ab Augusto erecto, qui in medio Circi ab eodem statutus fuerat, in eius locum suum erexit Constantius; depositum verò Augusti Obeliscum, spacio trium passuum remotum denuò erexit, ut tantò Constantius Augusto potentior, quantò Obeliscus Obelisco eminentior vnum cum altero comparanti demonstraretur. Verùm de operosa huius Obelisci erectione, de hominum, machinarumque multitudine vide Ammianum Marcellinum l. 17. quem ad longum allegamus in Obelisco Pamphilio fol. 84. Partium huius Obelisci in Circo maximo erecti symmetria, quemadmodum ex dimensione Michaëlis Mereati pater, qui eum tempore Sixti V. quo detectus fuit, exactè dimensus est, sic se habet. Supra pavementum Circi maximi, fundamento prius iacto, basis sternebatur, & supra hanc abacus ex marmore candido; qui vnâ cum base decem palmorum à pavemento altitudinem obtinebat; supra quem alius abacus ex pyrite variegato imponebatur, forma cubi, latior tamen aliquantulum, ad altitudinem comparatus; videlicet altitudinem $13\frac{1}{4}$, 16 verò palmorum latitudinem habebat, ex sex frustis compositus, cum integrum tantæ magnitudinis frustum non suppeteret; sequebantur supra hanc cubicam basin, quatuor sustentacula, quos Astragalos vocant, ex metallo fusa, $1\frac{1}{4}$ palm. alta, in quatuor angulis hinc inde disposita, quibus tota Obelisci moles innitebatur; cuius mensura ea est, quæ sequitur.

Totius Obelisci longitudo exactè dimensa continebat 148 palmos; quibus si astragalos, & abacos, basesque adiiciamus, comperiemus totum Obeliscum à terra usque ad fastigium, tempore Constantij fuisse palmorum circiter $173\frac{3}{4}$, qui resoluti in pedes dant 132; & tantam quoque totius altitudinem molis fuisse Pub. Victor docet. Obelisco pila aurea imposita fuisse fertur, quâ fulmine deiectâ, in eius locum postea à Constantio figura ex metallo inaurato, in formam flamme versatilis substituta fuit. In basi continebantur 24 versus Hexametri, in singulis lateribus sex, quos cum in Obelisco Pamphilio produxerimus, data opera eos hic omittendos duxi.

Hic itaque Obeliscus Constantij, Gothorum immanitate prostratus, uti ponderis magnitudine intra paludosum solum ad 24 palmorum profunditatem subsedit, ita quoque ab hominum & oculis & memoria usque ad Sixti V. Pontificis tempora adeò euauit, ut non, nisi obscura quædam ex Historicis indicia, hoc in loco eum constitisse, testimonium dederint.

Itaque Sixtus V. Pontifex incredibili animi magnitudine præditus, cum magnis rebus ex insito sibi ingenio gerendis animo æstua- ret, Romamque pristino suo splendori restituere aggrediretur, post multa & stupenda monumenta serè intra paucos annos in Vrbe relicta, tandem uti ad Obeliscorum omnium, ita & ad huius quoque, quem alicubi in Circo maximo terrâ obrutum latere ex antiquarum rerum peritis cognoue- rat, erectionem animum adiecit; itaq; ut quæreretur sine mora, Archite- ctis præcepit. Paratum fuit in hunc finem primò ferrum longissimum, acutissimumque ad instar prægrandis subulæ, quo paludoso solo infixio, ex renisu ferri de latente Obelisco iudicium formaretur. Tentatum ne- gotium, præter opinionem omnium feliciorum successum sortitum est: nam intra paucillum temporis, ferri ope deprehensus Obeliscus, mox terrâ erutâ, magnâ hominum multitudine se noctu diuque impigrè appli- cante, detectus fuit, in tria frustra diffractus: qui tamen ob subterranea- rum aquarum redundantiam, paludosique soli inconstantiam meritò sum- mum Architecto metum rei feliciter gerendæ intulit; summâ tamen eius industriâ, & validâ operariorum manu, quorum pars terrâ eruendâ, pars aquarum diluvijs exhauriendis, pars denique Obelisco per ergatas attollendo continuò occupabatur, factum est, ut Obeliscus tandem per partes eructus lucem viderit; adeoque non minorum eum eruisse, quàm erexisse sumptuum laborisque opus fuit. Primum fragmentum erat $65\frac{1}{2}$ secundum $43\frac{1}{2}$, tertium simul cum pyramidio 39 palmorum fuit, quæ addita dant Obelisci altitudinem 148 palmorum. Basis Obelisci sui- ipsius ruinâ detrita, mutilata, & summè corrupta, cum tantæ moli susti- nendæ vix sufficere posset, hinc ad quatuor palmorum longitudinem cum rescare oportuit, ut basis haberetur ei fulciendo apta. Vnde Obe- liscus decurtatus, minorem à priori altitudinem sortitus est, quam & in hunc diem retinet 144 palmorum. Obelisco itaque eo, quo dixi, labo- re cruto, non minor eum in Campum Lateranensem peruehendi, ob cliuosam viæ longitudinis 1050 perticarum constitutionem, labor su- persuit; omni tamen difficultate euita in locum constitutum conductus fuit; ubi erectus in hunc vsque diem perseuerat, eâ figurâ, formâ, dispo- sitione, prout in Iconismo hic appposito patet; cuius mensuræ epilogis- mus est, qui sequitur:

A Sixto V. P.
M inquitur
& inuenitur
in Circo maxi-
mo.

Eruitur diffra-
ctus in tria
frusta.

Singulorum
fragmentorū
magnitudo.

Obeliscus
Rameßæus
decurtatur 4.
palmos.

Erigiturque
in Campo
Lateranensi.

Epilogismus Symmetriæ Obelisci Rameßæi.

Obeliscus à basi ad pyramidium, sublati primò quatuor

palmis ex longitudine, habet altitudinem

130 palmorum.

Pyramidium verò

14 palmorum.

Obeliscus totus à basi vsque ad vltimum fastigij punctum

144 palmorum.

Obeliscus à terræ planitie vsque ad vltimum fastigium

182 palmorum.

Symmetriæ
Obelisci Ra-
meßæi epilo-
gismus.
Obelisci
Rameßæi
altitudo.

Lati-

Latitudo.

*Latitudo sic se habet;*Duo latera basis maiora sibi opposita latitudinem habent $13\frac{1}{2}$ palm.Duo latera basis minora sibi opposita latitudinem habent $12\frac{1}{3}$ palm.Duo basis pyramidij latera maiora sibi opposita latitudinem habent $9\frac{1}{4}$ palm.Duo basis pyramidij latera minora sibi opposita latitudinem habent $7\frac{3}{4}$ palm.

Totus Obeliscus continet palmos cubicos siue solidos 15129, qui pendent 1310094 libras. Et hoc est pondus molis totius Obelisci.

Atque hic est Obeliscus ille tot Scriptorum elogijs celebratus, cuius antiquam à Constantio factam inscriptionem in Obelisco Pamphilio protulimus; quare nihil restat, nisi ut & modernas inscriptiones, quas ibi omisimus, hic apponamus.

Inscriptiones Obelisci factæ à Sixto V. Pont. Max.

Obelisci Ramessæ inscriptiones factæ à Sixto V. P. M.

In facie Australi, quæ Porticum Ecclesiæ S. Ioannis respicit, hæc ponitur inscriptio.

CONSTANTINVS
PER CRUCEM
VICTOR,
A S. SYLVESTRO HIC
BAPTIZATVS,
CRUCIS GLORIAM
PROPAGAVIT.

In facie Orientali, quæ respicit Scalas sanctas.

FL. CONSTANTIVS AVGVST.
CONSTANTINI AVG. FIL
OBELISCVM A PATRE
LOCO SVO MOTVM,
DIVQVE ALEXANDRIÆ
IACENTEM,
TRECENTORVM REMIGVM
IMPOSITVM NAVI
MIRANDÆ VASTITATIS,
PER MARE, TYBERIMQVE

MA-

MAGNIS MOLIBVS
ROMAM CONVECTVM,
IN CIRCO MAX.
PONENDVM
S. P. Q. R. DD.

In facie Boreali, quæ viam ad S. Mariam Maiorem respicit.

SIXTVS V. PONT. MAX.
OBELISCVM HVNC
SPECIE EXIMIA,
TEMPORVM CALAMITATE
FRACTVM, CIRCI MAX.
RVINIS HVMO LIMOQVE
ALTE DEMERSVM, MVLTQ
IMPENSIV EXTRAXIT,
HVNC IN LOCVM MAGNO LABORE
TRANSTVLIT,
FORMÆQVE PRISTINÆ
RESTITVTVM
CRVCI INVICTISSIMÆ
DICAVIT
A. M. DLXXXVIII. PONT. IV.

In facie Occidentali, quæ Hospitale S. Ioannis respicit.

FL. CONSTANTINVS
MAXIMVS AVG.
CHRISTIANÆ FIDEI
VINDEXTOR ET ASSERTOR,
OBELISCVM AB ÆGYPTIO REGE
IMPVRO VOTO
SOLI DEDICATVM,
SEDIBVS AVVLVS SVIS,
PER NILVM TRANSFERRI
ALEXANDRIAM IVSSIT,
VT NOVAM ROMAM
AB SE TVNC CONDITAM
EO DECORARET
MONVMENTO.

CAPVT II.

Obelisci Lateranensis interpretatio.

Argumentum Obelisci Lateranensis.

Trismegistus
condidit do-
ctrinam hie-
roglyphicam.

Eamq; tradi-
dit Sacerdo-
tibus.

Prohibendo
ne alios præ-
ter sui ordi-
nis homines
eam docerēt.

Et saxis in-
sculperent.

Rameſſes
Obeliſcum
maximum
hieroglyphi-
cis adornari
iubet ad poli-
ticam ſpectan-
tibus.

Obeliſcus
Rameſſeus
continet ra-
tionem ordi-
nandi Mundi
Politicum &
Archetypum.

Hermes Trismegistus, vti iam in Politica Ægyptiorum ostendimus, non profanæ tantum, sed & sacræ de Deorum cultu, doctrinæ institutor, cum Regnum Ægypti necdum, vti in primordijs rerum vtplurimum contingere solet, solidis ac firmis stabilitum legibus, nec vlla politica disciplina instructum comperiret; vti bono communi natus videbatur, ita seriò secum expendit, quomodo exactam viuendi formam Regno libero adhuc & summè dissoluto inducere posset. Quod quidem non nisi per saluberrimarum legum, quibus infrænis populi impetus, quasi repagulis quibusdam contineretur, conditionem fieri posse credidit. Cum verò, quâ fuit summi ingenij perspicacitate, aduerteret, nullam legem, nisi ad archetypam in diuinæ Mentis Idea latentem ordinata & disposita fuerit, subsistere posse, neque diuina lex nisi per religiosam quandam, & ad omnem iustitiæ normam compositam vitam obtineri posset; sacram quandam atque oppidò mysteriosam doctrinam, quam & hieroglyphicam posteri dixerunt, summo studio, nec minori ingenij subtilitate elaboratam, teste Clemente Alexandr. 42 libris comprehensam, quibus vniuersa Politicæ & Philosophiæ Ægyptiacæ ratio continebatur, condidit. Verum enim verò cum humanam in legibus seruandis caducitatem probè nosset, vt conditarum à se legum perpetuos successores haberet, Sacerdotum hominum sagacissimorum, sapientiæque, ac longâ rerum experienciâ exercitatissimorum, quibus solis post mortem Regis, ad Regni successionem aditus foret, instituit Collegium, quibus legum normam tradidit, eosque iuramento adegit, nè præter ordinis sui homines, eandem vlli alteri communicarent; quibus & Regni Coadiutores in quinque Classes diuisos adiunxit; leges verò nè bellorum turbinibus, similibusque infelicibus Regnorum euentibus deperderentur, saxis incorruptibilibus ceu æternum duraturis insculpsit; de quibus vide Tom. I. de Politica Ægyptiorum fol. 114.

Atque ex hisce Obeliscis hic Lateranensis vnus est à Rameſse erectus, qui à Patre Sothi Obeliscorum instauratore Sacerdotali doctrinâ instructus, ex libris Mercurialibus, quos apud Sothin superstites fuisse, in Obelisco Pamphilio ex Sozomeni, Eusebij, Africani, aliorumque auctoritate probauimus, optima quæuis, quæ ad politica Regnorum, quâ disponendorum, quâ conseruandorum dictamina spectant, excerpta, vti maximi in rebus humanis momenti, ita maximo omnium qui facti sunt, Obeliscorum, veluti æternum duratura insculpsit.

Exhibet itaque primò Obeliscus hic, quomodo politicus Mundus ad Mundi archetypi & siderei rationes ordinandus sit, vt subsistere possit, cum

cum nullum Regnum, aut Imperium, nisi in religione fundetur, consistere possit; Metum enim Deorum plurimum ad subditos in officio continendos valere, norant Ægyptij. Præterea uti archetypi Mundi Ideæ infallibiles sunt, & omnes iustitiæ partes nulli errori obnoxias ineffabili quâdam ratione complectuntur; ita humanas leges iuxta normam & immutabile exemplar primæ legis in Mente diuina existentis conditas infallibilem quoque effectum sortiri credebant. Supremum enim omnium Numinum Numen, dum Vniuersum tantâ legum æquitate gubernat, tantâ prouidentiâ disponit, tanto amore & beneuolentiâ conseruat, quid aliud nobis exhibet, nisi Monarchici status absolutissimū quoddam exemplar? Quid Genialis seu Angelicus Mundus, in tot Classes distributus, in tam varia munia & ministeria distinctus, tam admirabili ordinum dispositione conspicuus, in quo tametsi varij atque disparati dominij & subiectionis gradus sint, omnes tamen hoc vnicum satagere videntur, ut simul vnâ voluntate & scopo concatenati, in Vniuersi conseruationem conspirent; quid aliud nisi absolutissimum Aristocratici dominij exemplar, cuius tota felicitas vnio est & concordia Optimatum; stabilimentum eius, boni communis in singulis amor & cura? Quid denique sensibilis hæc Mundi machina ex astrorum orbitis, elementorumque corruptibilium mobili & instabili miscella composita, nisi democratici status formam exhibet, tantò periculiosiore, quantò factiosorum hominum tumultibus magis expositam videmus?

Leges humanæ ad diuinæ legis normam conditæ vim habent.

Monarchici status exemplar Deus.

Aristocratici status exemplar Angeli.

Democratici status exemplar Mundus sensibilis.

Monarchicū statum Ægypti curant.

Ægyptij itaque hæc attentius considerantes, illum non immeritò statum conseruationi aptiorem censuerunt, qui archetypæ Monarchiæ similior, & mutationibus minùs obnoxius foret; in qua Angelici Spiritus, vnus Monarchæ, summi rerum moderatoris nutui parent, horum verò singulæ rerum creaturarum in hoc sensibili Mundo classes, absoluto & perfecto dominio subiiciuntur; summo studio, ut ad hanc Monarchici status normam, veluti exemplar quoddam suam adornarent Monarchiam, sedulò incumbabant. In qua Rex Monarcha Numinis supremi loco architectonico quodam intellectu omnia moderabatur; Sacerdotes Optimates, siue politici Mundi Ciues, qui sunt Cantores, Horoscopi, Hierogrammatistæ, Stolistæ, & Prophetæ, veluti quintuplici ordine distribuebantur; populus verò, tametsi in varia munia distinctus, vni tamen Monarchæ arbitrio relinquebatur. Atque hæc omnia Obeliscus exhibet. His enim ritè adornatis, Regnum Ægyptiacum in sua pace & inconcussa felicitate perduraturum sibi persuadebant. Exhibent autem hæc omnia Ægyptij in Obelisco per duodecim columnas, quarum singula latera tres continent, quæ tribus supradictis Mundis competunt. Docetur in hoc, quomodo ad rationes archetypi intellectus, Sacerdotes, quibus ad Regnum spes foret, inaugurari debeant; & quibus ritibus & cœremonijs consecrandi: deinde quomodo pantamorphia natura tribus Mundis sese insinuet, vnde vita & felicitas dictorum Mundorum resultat.

Monarchiæ Ægyptiacæ membra Rex, Sacerdotes, Populus.

Obelisci Ramessæi argumentum.

Proponitur autem hoc veluti prototypum quoddam, ut iuxta id le-

Osiris, Isis,
Horus, Typho
in Mundo po-
lítico quid.

Rex omnibus
sui Regni re-
bus adesse de-
bet.

Concordia
regnorum
vnde.

Diffidia re-
gnorū vnde.

Ægyptij antē
consultatio-
nes Deos sa-
crificijs pla-
cabant.

Plato.

Prouidentia
Dei argumen-
tum.

Leges neces-
sariae hominū
societatibus.

ges Regno salutiferas condant; & intelligant, quâ ratione Osiris & Isis Typhonis ty. annidi resistent, & Horus, vti & Osiris à Typhone occisus, ad vitam reuocentur. Per Osirin intellectum architectonicum Regis indicant, per Isin prudentiam, per Horum leges salutiferas, per Typhonem, omne Regno perturbando importunum intelligunt. Quocirca si Reipublicæ status quandoque à suæ felicitatis fastigio per dissidia, & factionum hominum perduelliumque prodiciones ceciderit; quibus modis similia boni communis detrimenta præcauere debeant, aut quibus ritibus & cœremoniis præsides locorum Genij contra omnia aduersitatum pericula, placandi sint, Obeliscus docet. Quemadmodum enim supremum Numen per polymorphum spiritum omnibus sese mundialis machinæ membris insinuat, dissidentia concordat, languidis & ferè desperatis rebus vitam largitur, omnia in omnibus est; ita Rex per præfectorum à se super singulas Regni Prouincias constitutorum curam & vigilantiam omnibus & singulis per dictamina subditorum Regis intellectui conformia, adesse & inesse debet. Hinc enim amor & concordia nascitur; hinc vnanimis ad quascunque Regno obnoxias perduellium machinationes profligandas conspiratio, quæ est salus & vnicum Regni fulcimentum. Fit tamen subinde, vt ob iniquitatem & iniustitiam Regis commissam subditorum dictamina sint difformia, vnde mox Typhonis conspirationes bono communi contrariæ nascuntur, quæ vti paulatim à lege supremi Numinis recedunt, ita ruinæ & exitij Regni proxima quædam veluti proscænia sunt. Præsides enim à suprema Mente constituti Genij, legis humanæ à diuina, difformitate absteriti, mox commissam sibi prouinciæ tutelam deserunt; & deleta in Principe diuini intellectus & voluntatis charactere, omnia susque deque vertuntur; authoritas Principis erga subditos deperit; quâ pereunte, quid aliud Regno, nisi summa confusio, desolatio, & rerum omnium ἀταξία supererit? Hinc Ægyptij de rebus magni momenti consultant, sacrificijs prius purgati, ritibusque ac cœremoniis præuijs Deorum Oracula, quid agendum, sollicitabant. Nōrant enim leges à Deo hominibus inspirari, quod amplissimè in suis de legibus Dialogis deducit Plato ab Ægyptijs edoctus; sic enim ex Trismegisti ea dere traditis sermonibus ratiocinabantur. Si natura, quæ nihil aliud est, quàm infimum diuinæ prouidentia instrumentum, adeo prouidè incedere videtur, vt non seipsam ducat, sed ab ipsa prouidentia ducatur, fines omnium, ordinesque & in seipsa præscribat, & naturæ prout voluerit, inscribat; si inquam, natura talis neque abundet superfluis, neque in rebus deficiat necessarijs; certè diuinam prouidentiam in rebus necessarijs nunquam defecturam in confesso est; necessaria autem est humano generi, aliter non potenti viuere, congregatio mutua; erit haud dubiè congregationi procul à lege subito peritura, lex summè necessaria: at legibus diuina authoritas pariter necessaria est, nè vel negligentia obsolescant, nec fraude & violentia confringantur; cui quidem diuinæ comparandæ authoritati, tùm sanctimoniâ vitæ, tùm poenâ supra humanas vitas formidandâ necessaria fuit. Si enim diuina prouidentia

fin.

singulis elementorum, plantarum, animalium, membrorum vñbus necessaria prospexit; multò diligentius per providentiam animalium a speciei divinitatis quadantenus participi, in sancendis legibus salutis hominum tantopere necessarijs, deesse non debuit. Nam vt rectè Plato dicit. *Nellus* Plato.
Princeps instam Civitatis nauem quolibet turbine, procellis, & periculis innumeris agitatam, absq; cœlesti flamine ad portum vsq; perducere potest. Deus ergo O. M. tum occultis animarum inspirationibus, cum miraculis manifestis, quoties Deus leges dat hominibus. necessitas exigit, & reuelat mysteria legum, & sancit palam atq; promulgat, tanquam legum exordium primum, & ultimus earundem finis; sine quo res humanas publicas, nec rectè componi posse, nec compositas durare, certum est. Hinc tanto studio legum Authorem in hoc præsentì Obelisco, quâ ritibus, quâ cœremonijs imitari, diuinumque cultum tam impensè curare student, vt in decursu interpretationis videbitur. Atque hæc est summa in hac Mercuriali columna contentorum. Nihil porro restat, nisi vt difficillimi, atque perquàm ardui argumenti aleam cum bono Deo subeamus.

CAPVT III.

Nota ad Lectorem de interpretationis statuendæ ratione.

ORdimur tandem cum bono Deo Obeliscorum interpretationem, Interpretationis Obeliscorum ratio. quorum gratia tanti operis molem & apparatus construximus. Et vt debitam in eo methodum seruemus, ab ijs inchoabimus, qui veterum Authorum monumentis summam famam consecuti sunt, cuiusmodi primo meritò loco sese offert Obeliscus Lateranensis; in cuius interpretatione forsan in Aristarchos quosdam incurram, qui seuerioribus obelis me configent, vel ex hoc capite, quòd non omnia & singula suis auctoritatibus fusè stabilierim. Sed non vereor morosorum hominum insolentiam, cum eum, qui difficiles & inaccessos hosce adytus cognòrit, de difficultatibus Dei gratia superatis gratias debitas habiturum potius, quàm Authorem inscitiae condemnaturum esse confidam. Est hic Obeliscus tot tamque obstrusis rebus refertus, vt si singula fusè deducere voluissem, Tomus ingens & vastus ad ea cōprehendenda non suffecisset; quod tamen si, si temporis ratio permisisset, non mihi fuisset difficile, quia tamen futurum videbam, ex tanta Authoritatum coaceruatione, interpretationis filum ita intricari, ita confusum reddi, vt qui posteriora legerit, priorum connexum neutiquam sit percepturus, atque adeo tædio nimio à lectione veriùs alienari, quàm allici Lectores posse; ideo rebus maturè ponderatis consultiùs visum est, tantam rerum, quæ in hoc præsentì Obelisco continentur, farraginem succinctè & breuiter explicare, vt sic rerum in eo tractandarum connexio Lectoris animo sincerius sese ingereret, filumque non interruptum, rebus ordine dispositis, sine impedimento & perturbatione intellectum Lectoris dirigeret; quod in magna authoritatum coaceruatione *ἀδυνατὸν* esse videbam. Et cum hieroglyphica sæpissimè

Ramezzii Obelisci interpretatio difficilis ob res obscurissimas quas continet.

Obelisci Ramezzii interpretandi ratio

eadem occurrant, satiùs ea statim in principio explicare, & authoritatibus congruis stabilire visum fuit, nè in interpretationis decursu eorundem comprobationem toties repetere cogeremur. Nè tamen ea pro libitu explicasse viderer, vbique ferè loca & authoritates tùm Obelisci Pamphilij, tùm præcedentium Tomorum, vbi proposita symbola exactè exposuimus, allegandas duxi; vt si rationis cuiuspiam symboli cognoscendi desiderium quempiam incederet, locum vbi id expositum sit, reperire possit; si quæ verò alibi non exposita symbola occurrerint, ea semper congruis adiunctis authoritatibus explicare & stabilire contendimus. Quod dum facimus, DEVM Opt. Max. luminis supremi datorem obnixè exoramus, vt ingenij nostri tenebras discutiat, in arduis adsit, vt quæ ad diuini nominis ipsius gloriam fieri posse cogitauimus, ea cum sperato fructu exhibeamus.

P R A E L V S I O.

Qua nonnulla ad meliorem rerum in Obelisco tractandarum notitiam præmittuntur.

Qualis figura
in Obelisco
Rameffo.
Sacra tabula
hieroglyphica

Occurrit sæpe sæpius in Obelisco præsentē figura oualis, hoc quo vides hieroglyphicorum apparatu instructa; quam nos sacram tabulam appellare consueuimus. Erat autem sacra tabula certorum hieroglyphicorum complexus quidam, magnæ efficaciz & virtutis, eò quòd eius vsu Numina non aliâ meliori ratione, quàm hoc vel simili, conciliari posse sibi persuaderent. Erant autem huiusmodi tabulæ pro argumentorum, quibus Obelisci insigneabantur, diuersitate differentes. Et dicuntur sacræ tabulæ, eò quòd vt plurimùm ex Obeliscis excerptæ, separatis tabulis aut ligneis, aut lapideis in vsum prophylacticorum inciderentur. Sed quid præsens hoc ouatum schema sibi velit, aperiāmus.

Ouatæ figuræ
interpretatio,

Leges & scientiæ
necessariæ
ad regnorum
conseruationem.
Hermes cur
gnomoni in-
sistat.

Plutarchus.

Ponitur primò intus Ibis supra gnomonem seu normam, seu parastatam mechanicam, in Alpha literæ formam transformatam; huic adiungitur iam incuruus baculus, nunc vncinus, modò pala agricultoria; quibus subiungitur triplex ramus inuersus cum tribus terminis, loco quorum vt plurimùm ponitur figura Scarabæi, subinde etiam omittitur, vt in col. I. è regione O & P videtur. Quorum quidem Idealis sensus ita se habet. *Hermes seu Mercurius Agathodæmon Literarum, Arithmeticæ, Geometrie, & Mechanicæ inuentor, partitionis anni in duodecim signa & menses Author, primus Ægypti Legislato*r. Sunt enim rerum memoratarum inuentiones ad Reipub. rectè beatèque administrandam cum primis necessariæ, cum Regna vt consistent, nec literis, nec scientijs & artibus, nec legibus carere possint, aut debeant; adeoq; rectè Ibis seu Hermes insistit gnomoni, primò quia, teste Plutarcho, Agathodæmon est, quod figura gnomonis ex A & Δ composita sat demonstrat, vt alibi fusè dictum fuit: secundò quia

quia gnomon primam in Alphabeto literam notat, cuius, vti & omnium aliarum literarum, inuentrix fuit Ibis, id est, Mercurius: tertio quia gnomon hic geometricum instrumentum est, ad rectè aptèque singula dimetienda, distribuendaque inuentum; est enim Πάσης τῆς μηχανικῆς ἀρετῆς Ἐργὸν ἰβανός, vti rectè Plutarchus docet. Exprimit & hic gnomon instrumentum mechanicum, lapidibus extollendis in altum accommodatum, quem Tollenonem vocant mechanici; cuius authorem Hermetem facit in suis Mechanicis Hero Byzantinus. Vides igitur, quare Ægyptij Ibidem in hoc schemate supra gnomonem, variorum ab Hermete inuentorum symbolum, posuerint. Hermetem quoque in figuram Ibidis transformatum, sub huius A figura primùm comparuisse in Ægypto, multa; & varia docuisse, in Alphabeto mystico ostensum fuit in præcedentibus adducto. Figuræ A adiungitur baculus incuruus, vel lituus. Vbi notandum, esse in Ægypto, vti Theophrastus docet, certum quoddam arundinis genus, quod & ob leuitatem modò loco baculi superiùs artificiosè incuruati, modò ob concauitatem emedullatam loco litui in sacris vsurpabant. Atque hoc hieroglyphico symbolo nihil ferè frequentius & vsitatius occurrit. Et per baculum quidem superiùs incuruum, absolutum Numinum in inferiora influentium dominium, & summam, quam per hunc influxum rebus inducebant, symmetriam harmonicam indicabant. Quod aptè sanè per hunc arundineum canalem suprà versus inferiora incuruatum exprimebant. Hinc passim hunc baculum fistularem, vti & normam, manibus Hori insertum videas, vti in tabula Bembina exposuimus; vt ostenderent, Horum symmetriæ & harmoniæ totius Vniuersi Authorem. Verùm hoc vberiùs in loco citato expositum vide. Hanc

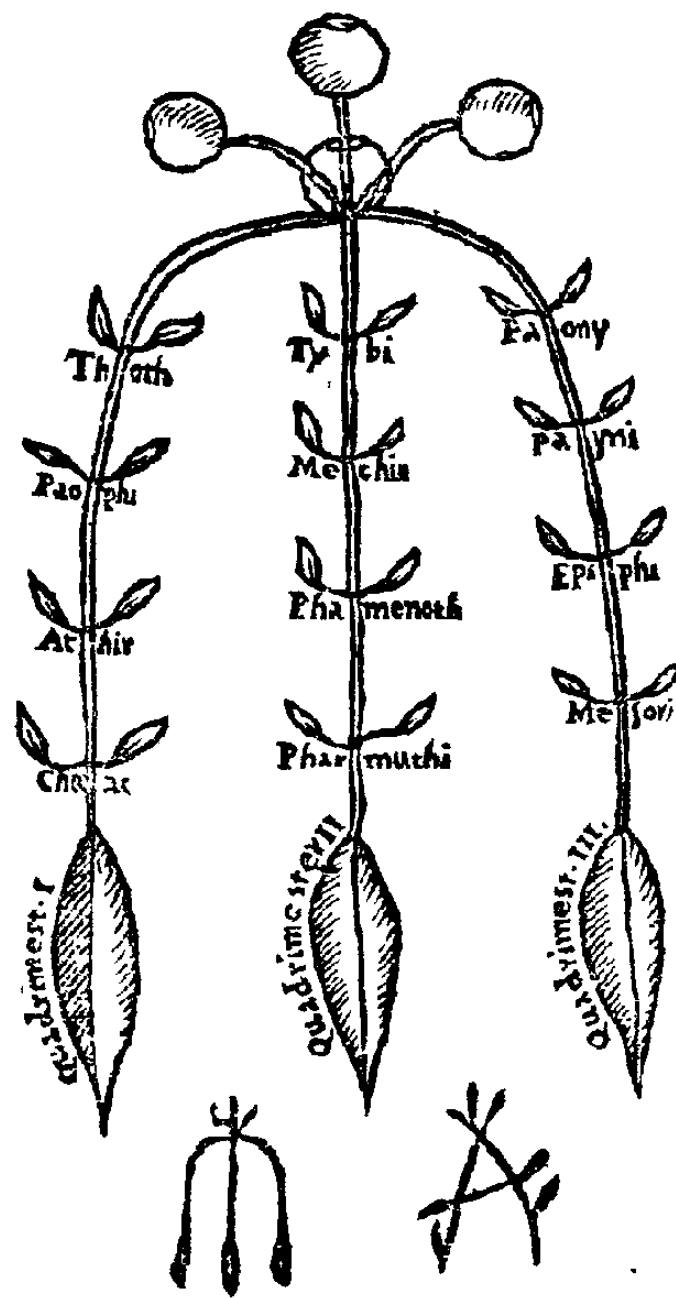
Gnomon instrumentum geometricum & mechanicum

Lituis seu baculus incuruus.
Theophrastus

Horus cum lituo quid significet.

eandem ob causam, hunc baculum fistularem Hermanubi apponunt, vt eum esse totius numeri, ponderis, mensuræ, ac musicæ authorem occultè innuerent. Quoniam verò nihil in humanis rebus ritè constitui potest sine temporis exacta distributione; hinc perseæ ramum triplicem inuersum, in quorum vnoquoque quatuor folia, supponunt. Et perseæ quidem ramus Hermeti, Isi, & Osiri sacer erat, vti in Obelisco Pamphilio fol. 364 ostendimus; singulique quaterno foliorum ambitu conspicui, quibus tempus anni in tres partes, Veris, Æstatis, & Hyemis diuisum, quarum singulæ in quatuor menses pariter diuisæ, totius anni decursum signabant. Triplex erat, quia tribus anni totius moderatoribus Isi, Osiri, Mercurio consecrabatur, id est, Soli, Lunæ, Mercurio: Solis enim ac Lunæ motu per duodecim cœli domicilia annuo spatio facto, omnia

Perseæ ramus triplex inuersus.

omnia conficiuntur; & Mercurio quoque, quæ est ratio dirigens omnia ad finem suum; unde perseæ folia linguæ, & fructus cordis figuram obtinent, quâ sapientia Mercurij in legibus tum naturæ dirigendis, tum politico Mundo imponendis appositè notatur. Cuius diuisionis Authorem Diodorus Hermetem fuisse refert. Quo aptè insinuabatur, omnes naturalium, humanarumque rerum actiones operationesque tempori subistere, in quo sub terminis præfixis, totius naturæ, & politici Mundi leges veluti in cardine quodam verlantur. Ramis autem perseæ notatur, quia, Theophrasto Authore, perseæ singulis tribus anni portionibus novos & novos fructus profert, virore perpetuo gaudens. Verùm de hoc symbolo fusissimè tractatum vide in Obelisco Pamphilio fol. 363. Sequuntur tres termini; quibus primò tripartitum anni tempus, quod à supremi Mundi legibus constituitur, indicatur; de quibus fusè in Obelisco Pamphilio fol. 425. In politico verò Mundo hi tres termini leges indicant ad superioris Mundi leges constitutas. Hinc leges eadem Ægyptiacâ voce & leges, & termini vocantur; cuius ratio erat, totius Ægypti frequentibus terminis, ob Nili omnia confundentis inundationem, diuisionis, ut hoc pacto per terminos, veluti positivas quasdam leges, unicuique quod suum erat, exactâ iustitiæ mensurâ distribueretur; erantque termini eandem ob causam sacri Mercurio, ut vel hinc originem Hermarum agnoscas, quæ erant quadrangulæ statuae Mercurij, quæ loco terminorum in agris poni solebant, de quibus vide fol. 392. primi Tomi Oedipi. Hemycicla verò facies semper superioris terræ faciem siue Horizontem notat.

Sacra tabula
Hermetica
in honore
apud Ægyptios,

Ex his, ni fallor, luculenter patet cur tanto in honore hanc sacram tabulam Hermeticam habuerint Ægyptij, quia mysticè omnia Hermetis in humanum genus collata beneficia abditissimo symbolorum contextu signat, ac proinde summæ virtutis & efficaciz esse putabatur ad dictum Numen propitiandum, attrahendumque.

Sacra tabula
alia in Obelisco
Ramesiæ

Occurrit & alia quædam tabula sacra in hoc Obelisco, quam paucis describendam duxi, nè postea cum in eam inciderimus, eadem repetere cogamur. In ouata figura primò ponitur circulus, deinde muri duodecim, aut septem, aut quatuor apicibus spectabilis figura, quam ab apicum numero iam *δωδεκάπυργον*, modò *εβδκάπυργον*, nunc *τετράπυργον* vocamus. Huic supponitur subinde solius Scarabæi figura, nonnunquam Scarabæus cum tribus terminis, aliquando cum Nilometrio, aut cum figura A; quæ quid indicent, aperiā.

Sacra tabula
explicatur.

Murus
δωδεκάπυργον,
εβδκάπυργον,

Sphæra indicat supremi, inuisibilis, & abstractissimi Numinis essentiam, ut in Hierogrammatismo circuli docuimus; ex qua omnia in omnes Mundos bona profluunt, & veluti ex centro quodam incomprehensibili emanant. Sequens figura muri *δωδεκάπυργον* siue duodecim apicum primò notat duodecim cœli mansiones, siue duodecim domus Zodiaci, quæ Siderei Mundi arces dicuntur, quarum custodes sunt Genij singuli à supremo Numine deputati, quibus totius anni gubernatio, iuxta leges ab Authore naturæ ipsis præscriptas, committitur. Ponitur subinde in sa-

cra tabula figura ἐβδάπυργος, quo septem planetarum arx & propugnaculum præsidibus suis instructum innuitur. Est interdum τετράπυργος, quo quatuor elementorum regnum indicatur. His itaque tribus propugnaculis, cum vniuersa natura contra noxias potestates defendatur, aptè sanè eam muri figura πολυπύργος expresserunt. Quemadmodum enim supremum Numen primò in duodecim Siderei Mundi virtutes & potestates, sic istæ in heptapyrgi regnum influunt, & vtrique in elementarem quadripartitum Mundum; ex qua vnione, & perpetua influxus mutui communicatione, vniuersa Mundi machina vt conseruetur, necesse est. Ad leges itaque horum trium, Siderei, & Elementaris Mundi propugnaculorum, Ægyptij veluti ad exemplar quoddam conuersi, suam politicam disponebant, vti iam docemus.

Ægyptij itaque expressuri regnum, aut urbem, muri figuram ponebant, duodecim, vel septem, vel quatuor apicibus distinctam, quæ per totidem veluti coronæ radios quosdam in figura expressos indicantur; atque hanc figuram frequentissimè in subiecto ponunt Obelisco. Per murum δωδεκάπυργον, siue duodecim turrium, aut apicum, indicant analogiam ad dodecapyrgeon cœleste, tum idealis Mundi, tum Zodiaci in Sidereo Mundo, duodecim mansionibus veluti distincti; per murum heptapyrgum siue septem turrium, septem planetarum mansiones, ad quarum ideam Respublica instituenda; per murum tetrapyrgeum quatuor Elementorum Regionem, quæ sunt veluti exemplar quoddam, iuxta quod Respubl. gubernanda sit. Quemadmodum enim duodecim Zodiaci mansiones varijs differentibusque proprietatibus instructas vnus Sol perlustrat, & ad vnionem in Mundo conseruandam animat; ita & Princeps in Regno suo maximâ curâ diuersorum populorum ingenia, eorumque diuersitate discrepantium animos in vnitatem & concordiam animare debet. Haud secùs de heptapyrgo, & tetrapyrgeo ratiocinandum est. Quæ omnia adeo appositè Plato Dialogo 5 de legibus demonstrat, vt ad huiusmodi hieroglyphica respexisse videatur. Nam ex Ægyptiorum doctrina Urbem regiam in medio regionis ponendam præscribit, quam & in duodecim partes diuidendam censet, totamque similiter regionem.

Sed audiamus Platonem hoc loco prorsus Αἰσχυρίαντα, cum inquit: Τὸ μὲν δὴ μὴ τὸ, πρῶτον μὲν τὴν πόλιν ἰδρύσας δὲ τὴν χώραν ὅτι μάλιστα ἐν μέσῳ, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα προσφορὰ πόλει τῇ ὑπαρχόντων ἔχοντα τόπον ἐκλεξάμενον ἀποστήσῃ τε καὶ εἴπῃ ἐδὲν χαλεπὸν. καὶ δὲ ταῦτα μέρη δώδεκα διγέσθῃ, θέρμερον ἐστίας πρῶτον καὶ Διὸς καὶ Ἀθηνᾶς ἱερὸν, ἀκρόπολιν ὀνομάζοντα, κύκλον περιβάλλοντα, ἀφ' ἧς τὰ δώδεκα μέρη τέμνῃται τὴν τε πόλιν αὐτὴν καὶ πᾶσαν τὴν χώραν. Id est, Postea Vrbs primùm in medio regionis maximè conlatur, delecto in loco, qui cæteras quoque opportunitates complectatur, quas εὖ concipere & designare minimè difficile est; deinde in partes duodecim distributio fiat, vt Vesta prima Ioniᾷ atque Mineruæ consecretur, & illa vrbis pars Arx nuncupetur, & septo diligenter muniatur. Et ex eo urbem εὖ regionem in duodecim partes distribuunt. Et paulò post: Νεμάσθῃ δὲ δὲ καὶ οὗ ἀνδρας δώδεκα μέρη, τὴν δὲ ἄλλαν ἐστίας εἰς ἣν ὅτι μάλιστα τὰ δώδεκα μέρη συντάξάμενον ἀπογραφῆς πάντων γενομένης, καὶ δὴ τὸ μὴ ἔτα δώδεκα θεοῖς δώδεκα κλήρας θέντας, ἐπανομάσθῃ καὶ καθιεσθῇ τὸ λαχόν μέ-

Murus
ἐβδάπυρ-
γος,
Murus
τετράπυρ-
γος,

Muri figura
significat re-
gnum, aut ci-
uitatem in
Obelisco.

Murus duo-
decim-septem
quatuor api-
cum quid si-
gnificet.

Plato. /
Vrbs regia
qualis ex Pla-
tone esse de-
beat.

Plato.

ἐκείνῳ τῷ δὲ καὶ ψύλλῳ αὐτῷ ἐπινομάσαι. τέμνειν δὲ αὖ καὶ τὰ καὶ τὰ τὴ πόλιν δ' ὁδὸν καὶ τμήματα τὸν αὐτὸν ἔσπον ὅνπερ καὶ τὴν ἄλλαν χώραν διένεικε καὶ δύο νέμεσιν ἑκάστον οἰκήσεις τὴν δὲ ἐξ ὧν τὴ μέση, καὶ τὴν τῆς ἐχάτων· καὶ τὴν μὲν κατέκρινεν ἔτι τέλει· ἔχειν. Id est, *Vici præterea in 12 partes erunt distribuendi, sicuti & cæteræ civium facultates; ut ex 12 partium constitutione cursuum lustrationes commodius peragi possint. Duodecim quoque partes duodecim Dijs erunt deinceps attribuendæ; & unaquæque pars ex eius Dei nomine, cui illa obtigerit, erit nuncupanda; ut Tribus ipsa sit suo & tutelari Deo cognominis; sed & duodecim urbis membra, sicuti in reliqua regione factum est, singulatim in duas habitationes fuerint diuidenda, quarum una circa medium sit, altera circa extremum; & habitationis quidam ordo & ratio hunc in modum conformetur. Atque hæc est civitatis & regionis alicuius ad supernas ideas constituendæ ratio, quam Plato fundandam censuit. Sed cur in partes duodecim? ut intelligas molem tantam, tamque laboriosam Vniuersi ipsius auxilio indigere, quo est in sphæras duodecim distributum; eodem prorsus modo civitatem aut regnum terrestre ad imaginem Regni cœlestis esse gerendum; cœlestis autem Civitas, inquit Plato, in signa duodecim, quasi in duodecim tribus est distributa; nec abs re Dijs duodecim, uti Ægyptij suum Regnum, ita Græci suum suis duodecim Dijs, qui duodecim signis præsent, consecrarunt, imò verò sex Dij, sexque Deæ, quorum nomina sunt:*

*Iuno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana, Venasque,
Mars, Hermes, Neptun, Vulcanus, Osiris, Apollo.*

Præpone iam singulis singula, membris quidem nostris signa, signis præterea Deos; & intelliges per hæc, civitatem aut regnum totum non aliter vnum ex ciuibus & incolis, quàm vnum corpus ex multis membris esse debere; alia verò Numina masculina, alia fœminina dici, ut cognoscas, & quæ ad materiam passionisque, & quæ ad formas actionisque, pertineant, à Superis gubernari. Verùm cur Plato præcipuam urbis arcem Vestæ, Ioui, & Palladi dat? ut intelligas, in diuinis tres omnium fontes existere. Vestam quidem essendi fontem, Iouem viuendi, & Palladem intelligendi; atq; in his omnibus auxilium à Superis obtinendum. Quæ omnia ex Ægyptiorum disciplina profluxisse, in sequentibus aperietur. Quæ enim Græci per trinam Numinum Vestæ, Iouis, & Palladis assistentiam, ea Ægyptij Isi, Horo, & Osiri indigitabant; his enim omnia gubernari docebant. Hinc mysticè tres terminos, tres circulos, tres urnas, tres secures, tres pennas, & similia dedicabant; leges cœlestes & terrestres, per terminos; potestatem trinam diuinam in omnia, per tres circulos; per urnas, in humidam substantiam dominium; per pennas, per omnia & in omnia penetrationem significantes. Sequitur murum polypyrum Scarabæus, Regis fortitudine mascula inclyti symbolum; qualem Osirim fuisse Diodorus describit; de quo cum amplissimè in Hierogrammatismo Scarabæi Obelis. Pamphil. differuerimus, eò Lectorem remittimus.

Tres termini
circuli, urnæ,
secures, pen-
næ.

Scarabæus
quid?

Est

Est itaque hæc sacra tabula nihil aliud, nisi Idea quædam politiæ Cœlestium Nūminum, iuxta quam inferiorem politicum Mundum, ut subsistere possit, instituendum indigitant. Nam ut rectè Plato Dial. 11. de legibus ostendit, Lex omnis humana à Deo adiuuenta & constituta est, eam seruantibus præmium, præuaricantibus verò pœnam proportionatam statuens. Est enim Deus totius Mundi artifex, totumque in seipso complectitur, ideoque inspicit singula, nè quis confidat præuaricando posse latere; perque omnia circumuoluitur, nè quis speret, manus eius post delictum subterfugere posse; est enim omnium legum fundator, *Recta* (verba Platonis sunt) *definiens*, & *peragens*, id est, rectâ quâdam regulâ determinat singula. Et primò quidem singulis naturæ suæ modum, quæ, qualia, quot, quantaque sint, & ubi, & quando, & quomodo moueantur; deinde animis quid agendum sit, quidque cauendum; determinat; quam quidem determinationem legem esse constat rerum omnium penes Deum omnium authorem, eamque eodem actu ab ipso Deo sanciti, quo & omnia ab eo intelliguntur, & fiunt, actu scilicet circulari; quem Timæus ait esse diuinæ Intelligentiæ naturalem ex seipso videlicet seipsum respicienti, seque respiciendo omnia semper conspicienti. Forsan verò ultra circularem motum Deo internum subinsinuat motum quoque rectum, rerum à Deo processum, Deique per res omnes influxum, ideo recta, dixit, definit, & peragit; & motum rectum à circulari pendere signauit, quo & perspicaciter seruatores legis, præuaricatoresque discernantur, & efficaciter quid potissimum debeatui cuique, decernatur. Quod quidem iudicium, quoniam potenter & discernit, & decernit, ineuitabilis sequitur peccatorum ultio, & obseruantium præmium. Obseruatio autem legis in hoc consistit, ut subditus perfectè se Deo similem reddat, similem, inquam, per temperantiæ puritatem, quâ tanquam regulâ & amissi omnia sua metiatur; siquidem mensura, quod & Pythagoras dicit, omnium optima iudicatur, simillimumq; Deo efficit animum; quæ est mensura omnium, præcipuè nobis, qui videlicet eatenus vel prosequi, vel fugere debemus singula, quatenus diuinæ Menti, voluntatiue vel congrua, vel dissona censentur. Hinc illud in Platonis epistola, *Sapienti quidem viro Deus lex est, insipienti verò libido*. Quæ omnia pulchrè exhibentur in sacra tabula, ubi oualis figura Mundum denotat, architectonicum diuinæ Menti intellectum Ibi gnomoni insistens; huius enim dispositione omnia quæ in Mundo sunt, symmetriam & proportionem exactissimam acquirunt, harmonicamque constructionem per baculum fistularem indicatam, singula consequuntur. Hic vitam, mensuram, operationumque efficaciam largitur influxiuam, polypyrgis cœlestibus, eorumque præsidibus munimen & custodiam; ad quam inferioris Mundi legislator intellectus, per Scarabæum & tres terminos indicatus, in omnibus actionibus respicere debet, ijs suffulciri, nè in actionibus humanis ex se cœteroquin oppidò fallacibus, errorum incurrat præcipitium. Sed hæc alibi fusiùs ex Platone prosecuti sumus, qui & apertè dicit, se ex Antiquorum hæc monumentis extraxisse, quibus aliud non videtur indicaf-

Plato.
Lex omnis
humana à
Deo ex Plato
ne.

Platonis de
Deo legifero
sententia.

Legis obser-
uatio consistit
in eo, ut sub-
ditos Deo
reddat simi-
les.

Plato.

Sacræ tabulæ
significata.

se, nisi Hermeticam & Orphaicam doctrinam, quæ, uti in Sphynge Mystagoga demonstrauimus, exactè hæc omnia continet. Si enim Orphæicos de Ioue, de lege, de iudicio, de iustitia & Nemese hymnos legeris, hæc ad verbum omnia inuenies. Sed hæc de maximè in hoc Obelisco hieroglyphicis Schematis obuijs, dicta sufficiant.

CAPVT IV.

De inscriptione, & diuisione Obelisci.

P R A E L V S I O.

Obelisci Rameffici diuio

Inscriptio seu Epigraphe tribus loculamentis contenta.

Prima inscriptio Obelisci Rameffici pars.

Ibis Mercurium significat.

Plato.
Horus.
Plutarchus.

Ibis gnomoni insidens.

Obeliscus hic præfens quatuor habet latera, iuxta quadripartitam Mundi partem disposita, quorum vnumquodque in tres denuò columnas distinguitur. Hanc diuisionem præcedit inscriptio tribus loculamentis contenta, quorum duo A & B in pyramidio, tertium C, in principio columnæ continetur; cæque in omnibus Obelisci lateribus eadem, hanc ob causam, ut Authores Obelisci, ex omnibus Mundi partibus statim in oculos incurrerent, & ad doctrinam in eo Deorum immortalium beneficio traditam summo studio seruandam animarentur.

Prima inscriptio immediatè sub apice pyramidij sub A, figura ouali conclusa tenetur, hoc symbolorum apparatu. Ibis insidet gnomoni in formam literæ Δ composito, cui figura formam muri referens supponitur, & è regione huius baculus curuus; quibus tres limites, vnà cum Scarabæo, subiunguntur; quibus quidem symbolis nihil aliud indicatur, nisi Mercurius Agathodæmon potens dominator, & politicarum legum conditor, hieroglyphicæ doctrinæ institutor, ex cuius libris columna hæc extracta fuit & concinnata. Sed hoc ita esse, iam omni studio nobis stabilire incumbit.

Ibis Mercurium significare, innumeris huius Operis locis ostensum fuit, & in Hierogrammatismo Ibidis Obelisci Pamphilij id copiosis auctoritatibus demonstratum. Mercurius siquidem sub Ibidis forma hominibus comparere, varijsq; corporis gestibus, variarum rerum inuentionem edocere putabatur; vnde istiusmodi animal sacrum Mercurio ab omnibus habebatur. Certè Plato in Protagora apertè dicit, sub Mercurij nomine genus humanum leges primùm accepisse. Vide Horum l. 1. c. 10. in fine, & c. 36. Plutarchum de Osiride & Iside, & Alphabetum Ægyptiorum mysticum suprâ exhibitum. Horus: καρδίας βελόμητοι γράφειν, ἴβιν ζωογράφει, τὸ γὰρ ζῶον ἑρμῆϊ ὁκέειν, πάσης καρδίας, καὶ λογισμῶν δεσποτῆ. ἔπειτα καὶ ἡ ἴβις αὐτὸ κατ' αὐτὸ τῇ καρδίᾳ ἔστιν ἐμφερὲς, ὡς δὲ ὁ λόγος ἔστι πλεῖστον παρ' Αἰγυπτίους φερόμενον. Cor volentes indicare, Ibin pingunt, quod quidem animal Mercurio attributum ac dicatum est, cordis omnisque rationis præfidi & moderatori; nam & Ibis per se magna ex parte cordi similis est, de qua plurimi apud Ægyptios agitantur sermones. Sedet supra gnomonem, in hieralphan transformatum. Et

Alpha

Alpha quidem Δ ex Δ & A compositum Agathodæmonem notare, in Alphabeto mystico, & alibi ostendimus; cuiusmodi ipse ab omnibus Ægyptijs existimabatur. In formam gnomonis adaptatur, ut ostenderent eum omnis iustitiæ, quæ actiones humanæ vnicè diriguntur, authorem esse, & potissimum hanc in politica rerum administratione, quæ per symbolum in muri formam concinnatum aptè notatur, prorsus necessariam esse. Quia verò hæc sine viribus & potentia administrare non potest, hinc appositè ipsi è regione baculus curuus, potentia dominijque in inferiora symbolum, adiungitur; infra quæ tres limites cum Scarabæo ponuntur. Per limites tres indicatur ratio archetypi intellectus, quo non secus ac Sol, in triplicem Mundum, Intellectualem, Sidereum, & Elementarem agit; ita inquam Sol politicus, qui est in archetypo intellectu Legislator, & aptè per Scarabæum exprimitur, in triplicis generis homines, in seipsum, in Optimates, & populum agere debet, vim suam, quæ Mundi corpus vnicè sustentatur, exerendo. Nam ut Porphyrius loquitur lib. de abst. *Αἱ εἰκόνες δὲ τῶν καὶ θεῶν, ὡς εἰκόνα ἡλίου ἐμψυχον.* Ægyptij colebant Scarabæum sicut vitam Solis imaginem. Quod symbolum non tantum Soli huic sensibili, sed & Archetypo, & ex quo emanavit, Politico Soli secundum quandam analogiam attribui debet. Accedit quod idem Scarabæus significatione ad mores translata idem, teste Horo lib. 1. cap. 10. quod patrem, & masculam virtutem notet, quæ Regno administrando vnicè necessaria est; quæ paterno affectu, & bellicâ fortitudine Rex omnia Regno aduersa amolitur. Hinc Ælianus l. 10. c. 15. & Plutarchus libro de Osir. & Iside apertè docent, Viris bellicosus sculpturam annuli Scarabæum fuisse, quod maribus vniuersis pro patria pugnandum sit; quemadmodum Mercurium Ægyptij, non solum Legislatorem, sed & summum Numen tutelare, & Agathodæmonem, à cuius proinde cultu & veneratione totius salus Ægypti dependeret, præstare putabant. Hinc epigraphe seu inscriptio præsens non incongruè Mercurio fiebat, ijs symbolis adornata, quæ & diuinas Mercurij virtutes exhiberet, & vnâ eundem ad Ægyptum fidei suæ commissam defendendam, hoc veluti potentissimo quodam perianimate sollicitaret.

Secundum spacium in singulis pyramidi lateribus duorum hominum figuras mitratas, & lineis amiculis indutas exhibet, qui inter se de magni momenti negotijs tractare videntur. Certè hos Sacerdotes esse Ægyptiorum, ex Apuleio & Plutarcho liquet, quos mitrato vertice conspicuos fuisse, & lineis tunicis vsos, apertè docent, hic in Isi & Osiri, ille in sua Metamorphosi. Erat autem, uti Eucherius asserit, *κίθαρις* pileus Sacerdotalis ex bysso, quem nonnulli tiaram, quidam etiam mitram vocant. Atque hanc sapientiæ symbolum fuisse, Author est Hesychius Hierosolymitanus, eò quod in cerebro sapientiæ organum esset à natura constitutum. Quo quidem Sacerdotes, utpote ad regni administrationem electos, perpetuò & vnicè sapientiæ studio vacare debere, ostendebatur; lineis, non laneis vestimentis iudutos, quod hæc ex lana excrementitia animalium superfluitate, Sacerdotum puritati contraria, origi-

nem

Baculus curuus dominij signum.

Scarabæus Solis symbolum

Horo.

Ælianus.
Plutarchus.

Scarabæus sculptus in annulo quid significat.

Secunda inscriptionis Obelisci Ramestæ pars.

Apuleius.
Plutarchus.
Sacerdotes Ægyptij mitrati.
Eucherius.

Cidaris seu mitra Sacerdotalis sapientiæ signum.
Lineum amiculum Sacerdotis Ægyptij puritatis symbolum.

Michael
Mercatus.

Sothis & Ra-
mellis figura
in Obelisco
Ramessæo.

Plato.
Sacerdotes
erant Reges
& Reges Sa-
cerdotes,
apud Ægy-
ptios.

Plinius.

Abenephius.

nem fumerent; illa vero ex lino, quod benefica matre tellure, imme-
diatè pullularet primò florem cæruleum ætheris colori similem, deinde
thyrsū, qui variè præparatus tandem telam suppeditaret, vestibus Sa-
cerdotalibus conficiendis, teste Plutarcho & Porphyrio, convenientissi-
mam; hæc enim amicula candoris & eximæ puritatis, quæ in Sacerdo-
tibus perpetuò Deorum consortio gaudentibus, elucere debebat, symbo-
lum erant. Sacerdotes itaq; dictos duos mitratos exprimere nullum du-
bium est ei, qui quæ de habitu Sacerdotum in primo Tomo disseruimus,
rectè perceperit. Imò verisimile est, uti & Michael Mercatus putat, has
Sacerdotum figuras Sothin & Ramessæ filium eius, Reges & Sacerdotes
Ægypti, exprimere: hi enim primi fuerunt, qui post cladem omnibus
seculis memorandam, Deo per Mosen Pharaonicam contumaciam vindi-
cante, per Ægyptiorum in mari rubro submersionem, ducentis ferè post
annis, Regnum Ægyptium pristino splendori & magnificentiæ restitue-
runt. Nam continuò cum Sacerdotibus conuersabantur & ipsi Sacer-
dotes, librosque Hermeticos, quos undique conquisitos apud se inæsti-
mabilis thesauri loco habebant, summo studio ad auitæ religionis, quæ
sub hieroglyphicis symbolis comprehendebantur, instauranda dogmata,
enoluerunt. Nam ut rectè Plato in libro de Regno ostendit, nullus apud
Ægyptios ad Regni administrationem admittebatur, nisi Sacerdotis titu-
lo gauderet; imò si quis ex alio genere Regnum vi usurpasset, eum post
Regni assumptionem sacris initiari oportebat, ut & Rex esset & Sacer-
dos. Nam, ut Platonis verbis utar, *Sacerdotum & Vatum ratio magnanimi-
tate, intelligentiâ, & claritate abundat, propter eorum, quæ tractant, magnificen-
tiam.* Hinc, teste Plinio, collato studio & labore hi duo Reges & Sacer-
dotes primi fuerunt, qui octo Obeliscos, quos in Obelisco Pamphilio
enumeramus, extruxerunt. Verùm Ramesses à Sothi patre suo apprimè
instructus, aliquid sublimius animo voluens cum prædicti Obelisci animi
sui magnitudinem non adæquarent, maximum omnium hunc Obeliscum
politicâ doctrinâ ad Regni salutem conservandam necessariâ instructum,
Thebis erexit. quæ ita se habere Plinius refert his verbis: *Postea, inquit,
& alij Regum in supradicta Urbe, Sothis quatuor numero quadragenum octonum
cubitorum longitudine; Ramesses autem, quo regnante Ilium captum est, quadra-
ginta cubitorum, idem digressus inde ubi Mneuidis Regia, posuit alium longitu-
dine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor; opus id fecisse dicuntur
20000 hominum.* Hæc quæ de Sothi patre, & Ramesse filio diximus, ita
se habere, docet Manethon apud Africanum in fragmento Bibliothecæ
Pereiscianæ. Σοθὶς ἐβασίλευσεν ἔτη ζγ', ὃς ἔθηκε πολλὰς τὰς πυραμίδας. ὧν τὴν καὶ
Ἰσοππίης εἰς θεὸν ἐτένετο, καὶ τὴν ἱερὰν ἐντάλατὸν ἔθηκεν βιβλόν, ἧν ὡς μέγα γῆμα ἐν Αἰγύπτῳ
ἱερόν ἐστιν ἐκτεταμένον. Sothis 63 annis regnans, multas erexit pyramides (intelli-
ge Obeliscos); hic enim primus Deorum contemplator, de Dijs sapienter pro-
nunciabat, & sacrum librum mandavit conscribi, quem veluti ingentis pretij rem
in Ægypto existens possidebat. Quæ omnia confirmat Abenephius Arabs,
cuius verba vide in Obelisco Pamphilio in prolegomeno historiæ Obeli-
sci. Cum itaque Sothis & Ramesses, Reges & Sacerdotes Ægypti, vnicè
sacram

sacram hieroglyphicorum doctrinam vnanimi consensu primi promouerint; verisimile est, Ramestem ad æternam rei memoriam se patremque in hoc præsentem Obelisco insculpere voluisse, vt coniectis in hanc inusitatam Obelisci molem oculis, quantum ipsis deberent Ægyptij posterij, perpetuâ recordationis gratitudine, animo reuoluerent.

Post hanc epigraphen primo loco in Obelisco occurrit quadratum loculamentum signatum litera C, in quo figura capite mitrato conspicua, & nuda, throno insidens, aliam ante se genibus prouolutam extensis brachijs in modum petentis & obsecrantis quidpiam, habet; cui benedictionem impertiri videtur; in muro verò variæ videntur ouatæ figuræ, quas sacras tabulas nuncupamus; quæ quidem nihil aliud sunt, quàm sacra quædam amuleta ad Deos propitiandos constituta. Dicimus itaque, hosce schematismos in quatuor Obelisci faciebus prorsus eosdem nihil aliud denotare, nisi primò quidem Mundum Genialem, eiusque munimen veluti exemplar quoddam politices; secundò ipsum adytum Ægyptiorum, in quo Sacerdotes ijs, quos vides, ritibus & cœremonijs inaugurabantur; & eo quidem modo, quem exponemus.

Quadratum
loculamentum
litera C si-
gnatū in Obe-
lisco Ramef-
sæo.

Ritus quibus
inaugurabā-
tur Sacerdo-
tes Ægyptij.

Primò Sacerdos supremus, cidari seu tiarâ, sapientiæ symbolo conspicuus, throno insidebat, potestatis summæ symbolo, supremi Numinis Hemphita vices referens; hoc enim Numen in adyto, pari symbolorum apparatu effigiatum tenebant; quo indicabant, supremi huius Numinis in omnia rerum à se productarum genera supremum ius, absolutissimum dominium, omniumque sibi subditarum rerum necessariam dependen-
tiam, sine cuius concursu & benigno influxu nihil subsistere possit: nudum exhibetur, quia id ab omni rerum materialium contagione longè remotissimum, nullius indigum, sibiipsi solum sufficiens est.

Hemphita su-
premi Numi-
nen.

Ab hoc Intellectualis Mundus Sidereus & Politicus, quicquid boni habet, secundum analogiam quandam participat. Hinc Sacerdotes, vt actiones eorum huic supremo Numini conformiores essent, in adytis suis, ad supremi Numinis iam memorati similitudinem, inaugurations suas, cœteraque sacra peragebant; quæ quidem nullam vim aut efficaciam obtinere sibi persuadebant, nisi analogo symbolorum apparatu peracta fuissent. Et vt operationes eorum in sollicitatione Deorum maiorem vim haberent; sacras quasdam tabulas ijs hieroglyphicis, quæ maxime Numini, quod vrgebant, congruebant, adornatas, in adytis ponere solebant; quas tùm ex abdita sacramentorum, quæ ibidem peragebantur, virtute, tùm Deorum particulari influxu, magnam vim acquirere putabant ad id, quod à Numine petebatur, impetrandum. Sed de arcana adytorum dispositione vide fol. 393 primi Tomi, alijsque passim locis tùm Oedipi, tùm Obelisci Pamphili, quorum omnium opticas delineationes in tractatu de Munijs Ægyptiacis exhibitas contemplare. His itaque præmissis, iam particularem Obelisci interpretationem tandem bono aspirante Numine auspicemur.

§ I.

*Primæ Columnæ primi lateris Borealis**interpretatio;*

Latera singu-
gula Obelisci
Rameſſar di-
uſa in ternas
columnas.
Prima colum-
na.

Secunda co-
lumna.
Tertia Co-
lumna.

Notandum itaque primò, ſingula huius Obeliſci latera internas co-
lumnas, & ſeparatas ab inuicem, diuiſas eſſe; quarum primâ, quæ
denotatur Aſpide ex globo emergente, & quæ flexu factò ſe Cruci anſa-
tæ ſeu Tautico characteri inſinuare videtur, & ſupremum in columna
locum obtinet, exhibet nobis ſupremi Numinis Archetypum Mundum,
è quo exiens in vniuerſas entium claſſes, ea animat, viuificat, conſeruat.
Secunda columna Accipitrè denotatur; quo Sidereus Mundus indicatur,
cuius moderator Sol eſt, qui in ſubiectam ſibi Elementaris Mundi œco-
nomiam, virtutem ad Archetypi Numinis Ideam exiit. Tertiâ colum-
nâ Sacerdotis figura præſignatâ, Mundus Politicus denotatur, quo Rex
Sacerdos, ad vtriuſque tùm Archetypi, tùm Siderei Mundi rationes Poli-
ticum Mundum, ſtatumque rerum publicarum ordinat. Atque hæ tres
figuræ, triplicem Mundum, Archetypum, Sidereum, & Politicum, refe-
rentes, in vnoquoque latere Obeliſci primum locum, vnaquæque in ap-
propriata ſibi columna, obtinent, ſuntque veluti dicti triplicis Mundi
quædam epigraphe.

Notandum ſecundò, cùm ob multitudinem figurarum, ſingulas li-
teris ſuis diſtinguere non potuerimus, ad conſuſionem vitandam, nos in
margine ſingula latera literis Alphabeti diſtinxiffe, quæ tribus columnarum
ſpacijs eſſent communes, ſicque in ſingulis columnis figuræ paral-
lelæ eandem literam reſpicerent. Quibus præmonitis, iam primam late-
ris Borealis columnam, cuius primum ſpaciū D litera ſignatur, expo-
namus.

Aſpis è globo
emergens, &
Cruci anſatæ
ſe inſinuans.

Virgilius.

Prima figura in columna lateris A Borealis, è regione D, Aſpis eſt
è globo emergens, & Cruci anſatæ ſe veluti inſinuans; quo ſupremum
Numen archetypum notatur. E globo euoluitur Aſpis, quia Deus è ſphæ-
ræ diuinæ & interminabilis veluti centro quodam euolutus primò Mun-
do Angelico, deinde Sidereo, (qui duo Mundi aptè per duos circellos
ſphæræ impreſſos indicantur) ſe inſinuans, ex hiſce demum in Mundum
inferiorem Hylæum ſeu Elementarem, qui per Crucem anſatam, ſeu Tau-
ticum characterem pulchrè notatur, deſcendit; atque hinc denique
ſuſum elatus ſuæ ſphæræ reſtituitur; vt vel huc Virgilius alluſiſſe vi-
deatur.

*Principio Cælum, ac terras, camposque liquentes,
Lucentemque globum Lunæ, Titaniaque aſtra,
Spiritus intus alit, totumque infuſa per artus
Mens agit at molem, & magno ſe corpore miſcet.*

Aſpidem autem hunc, ſupremum Numen eſſe, quod omnia virtute ſuâ
per-

peruadat, expresse docet Horusl. i. c. 2. *Mundum exprimere volentes, serpentem pingunt, qui suam ipsius caudam rodit, varijs interstinctum squamis; per squamas quidem stellas, quibus Cælum Mundusque distinctus est, obscure innuentes.* Cæterum hoc animal non secus ac terra grauissimum est, leuissimum autem ac maximè lubricum in morem aquæ. Insuper ut serpens quotannis pelle, simulque senio exuitur; sic & annus vertens, qui Mundi circumactû produci-
tur, immutatione facta renouatur, ac veluti reiuuenescit. Quod verò velut cibo, suo vtatur corpore, significat id, quacunque Dei prouidentia in Mundo gignun-
tur, ea rursum in eadem resolui, & tanquam immutationem sumere. Quo quidem symbolo non Mundum tantum hunc sensibilem, sed & insensi-
bilem archetypum, & intellectualem Geniorum, sidereum, & elementa-
ram secundum quandam analogiam expressisse videntur. Circulus qui-
dem diuinæ Mentis motum ad extra denotat; aspis multiplici squama-
rum ordine distinctus, primò stellas in archetypo, quæ diuina attributa
& perfectiones sunt, dein in Mundo intellectuali diuersos beatarum Menti-
um exercitus; denique in sidereo astra, in elementari varias inferioris Mun-
di entium gradus rectè designat. Atque hæc omnia supremum Numen,
peruadens, vti suâ sapientiâ gubernat, sic eadem summa prouidentia con-
seruat. Quæ omnia fusè explicata vide in Obelisco Pamphilio fol. 370.

Horus.

Serpens cau-
dam suam
mordens.

Proximè ab Aspide in spacio D sequitur papilio Dracontomorphus cum thyrsò papyraceo, quo Pantamorpham seu omniformem naturam, seu potentiam denotabant, in quam proximè & immediatè supremum Numen influit. Hanc Platonici animam Mundi, Ægyptij verò arcanio-
res fundum paternum vocant, ex tribus triadibus compositum, vt in ta-
bula Bembina exposuimus; eò quòd per tres Mundorum triades insinua-
ta omnibus vitam & motum tribuat. Quomodo autem, & cur Ægyptij huic papilioni, vilissimo animali, tot ac tantas excellentias & prærogati-
uas attribuerint, amplè ostendimus in Obelisco Pamphilio fol. 300, quò Lectorem curiosum remittimus, nè semper eadem exscribere cogamur cum excessiuo Operis incremento. Adiunctum papilio habet papyra-
ceum seu iunceum thyrsus, quo rerum necessariorum vbertas, quam in Mundorum memoratorum entia, pantamorpha natura ideis referta, confert, notatur. vide cit. loc. Suprema itaque natura naturans primò se pantamorphæ huic naturæ communicat, quæ vim participatam trans-
fert in inferiores Mundorum Horizontes, quos duo hemicycli infra papi-
lionem positi, notant; virtutem Pantamorphæ participat Agathodæ-
mon trium sectionum, vt Ægyptij vocant; & Agathodæmonem quidem notat figura A, vti in Alphabeto mystico & alibi varijs in locis docui-
mus; tres verò secures sequentes indicant trinam dicti Agathodæmonis potentiam, quâ, quidquid in triplici Mundo Typhonium seu Bebonium est, resectum extirpatur. Atque hoc ita esse, ostendit huius Agathodæ-
monis statua, oppidò frequenter inter hieroglyphicos schematissimos ob-
uia; quæ sub forma humana, oblongâ veste inuoluta, manu dextrâ gno-
monem, sinistrâ securim tenet; quibus symbolis pulchrè sanè huius Aga-
thodæmonis officium exprimitur, quod est, iniusta æquare, ἀνοίγειν seu

D

Papilio Dra-
contomor-
phus cum
thyrsò papy-
raceo.Papyraceus
seu iunceus
thyrsus.Agathodæmō
per litteram
A significa-
tur.

Secures tres.

Iouis Labradæi simulachrum.
Pausanias.

incomposita ritè componere, ἀναστὰς ad perfectam temperiem redigere; quæ quidem symbola in sequentibus Syntag. de Canopis hieroglyphicis amplius describimus. Græci certè Iouis Labradæi simulachro, non aliunde nisi ab Ægyptijs edocti, securim, teste Pausania, adiecerunt; est enim Labris Lydorum linguâ nil aliud, nisi securis, ac proinde optimo iure Labradæum, ab effectu videlicet, quo Mundum resectis superfluis & inutilibus expolit & exornat, appellandum censuerunt.

Concordiæ
Genius duæ
cornices.

Porro Agathodæmoni potentis sectæ Genij concordiæ, qui aptè, teste Horo lib. 1. c. 8. per duas Cornices exprimiuntur; quorum ope, recisis omnibus malignis, Mundi in sua prosperitate & incolumitate subsistunt & conseruantur, salus & vita conceditur; quæ omnia indicantur per symbola inter E & F contenta. Quoniam verò hæc felicitas & concordia diu conseruari non potest, Numinibus ἀντίτεχνους in dissidiorum concitatione strenuè inuigilantibus; hinc Ægyptij Momphthæi Numinis simulachrum, quod iuxta F ponitur, sacro ritu consecratum ἀντίτεχνους Dæmonibus, qui aptè per Noctuum significantur, oppone-
re solent. Est autem in singulis Mundis Momphtha idem, quod vis effi-

Momphthæi
Numen quid.

cax, robusta, vigilans, & prorsus Martia, siue in Mundo Archetypo diuinæ Mentis; siue in Intellectuali eorum Geniorum, quos hypozocos siue succinctos vocat Zoroaster; siue in Mundo Sidereo Martij sideris Præsidis; siue in Elementari, ignea seu Orimazæa vis, Arimaniæ, quam Noctua indicat, potestati ἀντίτεχνους: hæc enim omnis inimica Arimaniarum potestatum vis profligatur & perimitur: desertur enim per omnes Mundorum semitas, singula corroborando animandoque; vnde aptè
eius defluxus exprimitur per baryn nauim, quæ sub Noctua immediatè
ponitur; ac proinde Ægyptij quotannis simulachrum huius barys per
fluenta Nili, in terra verò trahæ impositum sub incrementi Nilotici
principium de ciuitate in ciuitatem, multis cœremonijs, vt Manethon
refert, transportatum, tandem in Isidis templo, iuxta statuam eiusdem
collocabant; quæ omnia aptè exhibentur per baryn & Sacerdotem cum
stella, & traha seu vehiculo, & denique per mulierem nudam, seu Isidem
throno insidentem, & manu baculum Cucuphæ capite insignitum, varie-

Barys nauis.

Sacerdos cū
stella.

Ibis throno
insidens.

tatis rerum indicem, præferentem. Quia verò Arimania seu Typhonia, Mundorum vis, dominio potens & ipsa per Mundos diuagata, nihil intentatum relinquit, vt Geniorum concordiæ, Momphthæ & Isiaci Numinis hucusque memoratorum catenas perfringat, vti symbola inter H & I conclusa indicant; hinc sacram tabulam, efficacissimum amuletum præ-

Tabula sacra.

Figuræ inter
I, K, L, com-
prehensæ in
Obelisci Ra-
messæi latere
Boreali.

scribunt, estque oualis figura, quam I litera indicat, in quâ sphæra, murus, & Scarabæus, cum tribus limitibus ponitur; vbi circulus semotum Deitatis recessum, Scarabæus Osirin, murus Politicum Mundum, tres termini leges triplices, Monarchicas, Sacerdotales, & populares, in quas tota Ægyptiorum politica resoluebatur, quas vti terminos quosdam humanæ rationis præterire non licebat, indicant.

Sequuntur symbola inter I, K, L comprehensa, muri figura cum baculo incuruo, sceptro conico cum circulo, quæ sequitur sceptrum ἀντίμορπον, id est,

id est, capite Hircino conspicuum, cum quadrifido Mundo, & hydro-
 schemate, quæ Serpens, hemicyclum, sceptrum simplex, oculus, & muri
 figura, cum tribus circulis sequuntur; quæ omnia effectus indicant sa-
 cræ tabulæ, videlicet firmum præsidium, diuini regiminis miram sæcun-
 ditatem in quadripartitos Mundos diffusam, humidi vitam, diuini seu
 archetypj intellectus vigilantiam supra trium Mundorum administratio-
 nem politicam; quâ Arimania vis, quam Noctua sequens exprimit, ex-
 terminatur.

Synbola post Noctuam inter spacia L, M, N, comprehensa sunt, fi-
 gura sedis, hemicyclum, cum quadrangulo, & penna, quadrifidus Mun-
 dus, cum tribus terminis, binis semicyclis, circulo, & tribus securibus,
 quæ sequitur murus septem apicibus distinctus, cum hydrochemate, &
 penna, quæ sequuntur duæ fauissæ & cycloides, caput Hori, vultur, oculus,
 hydroschema, serpens, anser. Quæ nihil aliud, quàm abditas in Arche-
 typo Mundo latitantes virtutes significant, vti explico. Est in Archety-
 po Mundo, non secus ac in reliquis Mundis, Regia potestas, quæ indica-
 tur per throni figuram, infima superis coniungens; est penna Ibis, id
 est, vis profligatiua malorum in ternas quadrifidi Mundi leges diffusa,
 cum trina excisionum potestate in septem arces superioris & intellectu-
 alis Mundi, quæ per murum septem apicibus insignem indicantur (allu-
 dunt ad hoc, quod sicuti in Mundo Sidereo sunt septem planetarum ar-
 ces, sic & in Archetypo secundum analogiam simile quippiam reperitur)
 à quo supramundano munimine aqua scaturit Osiridis in piscinas cœle-
 stes, quæ sunt principium veluti quoddam passuum, in vtero suo om-
 nium generabilium rerum semina excludente, vti rectè l. i. c. xi. de
 Vulture tradidit Horus. Quoniam verò cœlestes piscinæ concipere non
 valent, nisi oculo cœlestis Osiridis continuò foueantur; hinc oculus re-
 ctè positus est, sub quo hydroschema, serpens, anser, traha, Isis throno
 insidens cum sceptro Cucuphomorpho; hinc enim humida substantia
 vitam acquirit, influxusque eius per cœlestia penetralia deriuatus, in
 Isidem descendit, totius inferioris substantiæ, varietatisque in ea produ-
 cibilis matrem. Quæ symbolis intra O & P inclusis luculenter indican-
 tur; humore enim sæcundat, quod hydroschema; cum sceptro testicu-
 lis insignito indicat; vitam præbet, vti Serpens docet; Anubidis beni-
 gnus influxus & vis benefica, per Canem iacentem, & brachium exten-
 sum significata, & simul Osiridis vitalis motus per Accipitrem, & Ser-
 pentem adiunctum indicatus, in vniuersum Mundum per Hori caput in-
 dicatum, transfunditur; ita diuinus Hermes Agathodæmon dominio
 præpotens, sacrorum, temporum, legumque conditor sapientissimus do-
 cuit, quæ inter P & S onalis figuræ inclusa symbola significant, quæ in
 sequentibus fusiùs explicabuntur. De reliquis, quæ sequuntur, symbo-
 lis, in fine explicationis huius Obelisci fusiùs agetur.

Vides igitur curiosè Lector, quomodo in hac prima columna supre-
 mum triforme Numen amore quodam se ad extra communicandi agita-
 tum, se principalibus Mundorum Genijs communicauerit, ideis suis ex-

Figuræ inter
L, M, N, com-
prehensæ.

L
M
N

Archetypj
Mundi virtu-
tes latitantes.

Horus.

Figuræ inter
O & P com-
prehensæ.

O
P

Figuræ inter
P & S com-
prehensæ.

Primæ colum-
næ lateris
Borealis Obe-
lisci Ramessæi
epitome.

pleuerit, Mundorum curam reliquerit; ac primò quidem influxum suum deduxit in Pantamorpham Mundi naturam omnium moderatricem; hæc in Agathodæmonem potentissimæ virtutis quæ ad profliganda extirpandaq; mala apta est, transfundit, quâ Mundorum pax & vnanimis conspiratio conciliatur per Genios concordix; hi in Momphta ad concordiam conseruandam transmittunt in Momphtæi Numinis imperium, cuius officium est, aduigilare contra omnes aduersas & Typhonias potestates, quarum studium est, concordix partum distribuendi & extirpandi. Harum machinationibus Nephta, Osiris, Horus, Isis, singuli in appropriatis sibi Mundis obstant, rerumq; sibi commissarum curæ inuigilant; unde ex hac Geniorum concatenatorum conspiratione, Mundi ab omni confusione & perturbatione immunes consistunt; vnica & perfectissima, ad quam Hermes politicum statum ordinari debere præscripsit, idea & exemplar, vt in tertiæ columnæ explicatione patebit. Sed his ita expositis, iam secundam Sideris Mundi columnam auspicemur.

§. II.

Secundæ
columnæ pri-
mi lateris Bo-
realis Obeli-
sci Rameffæi
interpretatio.

*Secundæ columnæ lateris Borealis interpretatio. Side-
rei Mundi Numinum connexionem
monstrat.*

Accipiter
tutulatus.

IN secunda columna primi lateris Borealis primum locum obtinet Accipiter tutulatus; qui in hoc Sensibili Mundo choragum agit, Solare, videlicet Numen, quem Osirin vocant, vt iam sæpe dictum est. Insidet quadrangulo parallelogrammo, cui inferuntur bos, brachium extensa manu conspicuum, cum hieralpha, cui appositus est circulus, cum I. Quadrangulum hylæum Mundū cui dominatur notat Bos Apidem, Osirin terrenum Cœlesti subdelegatum, cuius beneficâ vi per brachium extensum notatâ, & à Cœlesti Osiri participatâ omnium in inferiori Mundo necessariarum rerum vbertas emanat. Hinc ab Ægyptijs non incongruè Agathodæmon inferioris Mundi dicitur, vt A figura cum globo & I supposita docent. Verum hanc eandem figuram cum in omnibus ferè Obeliscis sequentibus exposituri simus, eamque in Obelisco Pamphilio fol. 442 exposuerimus, eò Lectorem remittimus.

Bos Apidem
significat.

Aspis, & Acci-
piter dormiēs

Eusebius.

Sequitur quadrangulum Aspis squamato pectore surrecta, frequenter, vt in hoc, ita & in alijs Obeliscis obuia, ponè quam Accipiter, qui contracto collo veluti dormire videtur, affidet. Per hunc Osiris indulgens, per Aspidem, teste Eusebio, Agathodæmon Ophionius indicatur; quæ duo in vnâ statuam conflata Ægyptij in solemnitatibus Comasiarum, ἱερακόμορον, id est, Aspidem Accipitris capite horrendam producebant; de quo Arius apud Eusebium his verbis: *Primum, idque diuinissimum animal est Serpens Accipitris formam habens, valde gratiosum; id si palpebras erigebat, primogenitam omnem suam regionem replebat; cum vero* clau-

clausos tenebat oculos, tenebræ fundebantur. Sed explicemus mysterium. Osiris cœlestis iniquâ mortalium vitâ offensus subinde dormire rebus fidei suæ commissis videtur; vnde magna Mundo incommoda & perturbationes nasci, eo verò vigilante, omnia veluti lætitiâ compleri necesse est; dormiente Osiri, Aspis subdelegatus eius Agathodæmon vitæ mortisque arbiter, omnia inferiora conuellit, dissipat, & vt Horus l. 1 c. 2. ait, solo flatu interimens omnia: Osiri verò conuenientibus cœremonijs culto, omnia Mundo bona proueniunt; vnde Ægyptij meritò singulari cultu tam implacabile Numen mulcere solebant: quod si intra sacra oculos tenuisset clausos, summorum id infortuniorum, quæ regnum subire debebat, omen erat; oculis verò patulis, & benignis, iucundisque visum, magnam promittebat bonorum in Regno vbertatem. Appositè itaque hoc loco diuina symbola ponuntur; quorum Accipiter Osiris denotat clementiam, bonitatem, pietatem, & beneficentiam; Aspis verò Martio rigore tumidum, vti squamatum pectus, quod surrigit, satis ostendit, iustitiam, seueritatem, & rigorem summum Osiridis, qui tunc primùm emerferit, quando clementiâ & pietate Osiridis depositâ, rigor iustitiæ in Mundum influxerit. Tunc enim in Cœlo malignorum influxuum coaceruatio, in elementorum verò Mundo, summa rerum diffidia, sterilitas in terris, contagio in aëre, in rebus publicis tumultus ac seditiones mox nascuntur; quæ aptè sanè persequentem Noctuam è regione literæ F indicantur; quæ, vti iam sæpe dictum fuit, Typhonis, id est, omnium malorum symbolum est; hic enim trino scepro præualens, Osiris craterem, quem Accipiter cum subiecto cratere exprimit, exsiccare omnibus modis laborat. Vnde imminentibus huiusmodi calamitatibus Sacerdotes Osiridis Σείρα, id est, catenam, quam Sacerdos cum apposita figura catenæ exprimit, id est, Geniorum iuxta ternas triplicis Mundi leges dispositorum catenam continuis sacrificijs sollicitare solent: his enim primò polymorpha Mundi natura, per Papilionem alatum Δεκαπνεύμονος, indicata attrahitur, & rerum necessariorum vbertas, quæ per thyrsus papyraceum indicatur, expulsi malis, conceditur. Ad quod plurimùm sequens tabulæ sacre amuletum ouatæ figuræ inclusum confert; & est, circulus, murus septem cuspidibus conspicuus, cum Scarabæo: per circulum suprema diuinitas; per murum septicuspidem, septem principalium Mundi Geniorum præsidium, quibus Solare Numen per Scarabæum expressum vnice dominatur, exprimitur. Vidi-mus amuletum, iam effectus quoque eiusdem examinemus. Sequitur ouatam figuram murus duodecim cuspidibus insignis, quas arces Ægyptij nominant, Arabes برج berugs; Græci πύργος, turres, vt alibi, & potissimùm in Obelisco Pamphilio fol. 510 ostensum fuit. Per hoc duodecim Geniorum, qui Zodiaci signis præerant, notatur præsidium, quod huius amuleti vsu, septem planetariorum Numinum cum hisce dodecadespotis concatenatorum seriem trahi putarent. Sequitur penna, cum hydro-schemate duplici, ansere intermedio, & scepro testiculato, quæ sequitur Serpens, baculus incuruus, & persea tribus ramis conspicua, cum binis

Aspidis cul-tus apud Ægyptios.

Horus.

F

Noctua Ty-phonis symbo-lum.

G

Osiridis cate-na.

H

I

Amuletum columnæ secundæ lateris Borealis ad lit. I.

Figuræ inter literas K, & L, cōprehensæ.

K

L

hydro-

hydrochematis, Serpente, Ibide, Noctua. Quibus quidem symbolis aliud non indigitatur, nisi effectus, qui attractum illum consequitur, humidi superlunaris in Genium Lunarem per Ibin expressum traductus, quo fecundantur, & viuificantur omnia, & totius anni, cui præest, & per
M duodecim menses distributi decursu, quem triplex ramus indicat, vita omnibus conceditur. Lunaris siquidem Genius per Ibidem, Typhoniam Noctuæ vim profligat, fortis Latrator Anubis accubans quadrifidi Mundi custos, in Typhonix Noctuæ machinationes pariter inuigilans, catenam canalium Osiridis, rerum omnium necessariarum prouidi Numinis, uti & Hermanubin ad subueniendum mouet; quorum duorum Geniorum efficax est sacrae tabulae sequentis prophylacticum & periaptum attractiuum. Sed symbola eius explicemus. Ibis Alpha in formam normæ adaptatæ insidens notat Mercurium Agathodæmona exactum omnium dispositorem; Scarabæus Osirin, cuius instrumentum in palæ figuram eidem superpositum agriculturæ index est; triplex ramus, 12 menses, quibus uterq; & Hermanubis, & Scarabæus Osiris Mundū peragrantes totius anni decursu, rerum omnium vbertatem præstant. Totius huius speculationem vide magna authoritatum farragine comprobatam in Obelisco Pamphilio fol. 363. Huius enim periammatis vi, efficacia dodeca-despotarum Zodiaci per murum *δωδεκάπυργον* in inferioris Mundi sacras piscinas, quæ per circulum hemicyclum, & tria trapezia perforata indicantur, deriuatur; de quibus cum alibi fusè dictum sit, modò sileo. Reliqua symbola inferiùs posita, ut sunt, Alpha cum duabus pennis, Crux ansata cum pyramide, & vna Nilotica ansata, cum penna, pariter ad dictas supernas virtutes trahendas efficacissima amuleta sunt ex mente Ægyptiorum, ut paulò post dicetur.

Amuletum
 colum. sec.
 lateris Bore-
 alis ad lit. O.

§ III.

Tertiæ columnæ lateris Borealis interpretatio. Politicum Mundum exhibet:

Ex regione

Clemens
 Alexand.
 Schollarum
 officium.

IN tertia columna lateris primi Borealis primo loco ponitur Sacerdotis figura ex eorum numero, quos Stolistas vocant, teste Clemene Alexan. lib. 6. Strom. iustitiæ cubitu & calice ad libandum instructi; quorum officium erat, ad ea omnia, quæ ad sacras disciplinas & instituta pertinebant, inuiolabili rigore seruanda, & illibato vigore custodienda sollicitare; præterea de rerum publicarum, negotiorumque politicorum administratione ex sacris libris decreta, bono communi proficua, & ad regni stabilimentum conducibilia depromere. Ad quod ritè præstandum duo potissimum requirebantur, iustitiæ cubitus, onerum, officiorum, præmiorumque regni summâ æquitate & iustâ mensurâ distribuendorum symbolum; alterum erat cultus diuinus, totius felicitatis politicæ finis & scopus ultimus. Exprimit hæc ipsa Sacerdotis ad Numina conuersi, atque
 ex-

extensâ manu voluntatem eorum veluti explorantis figura; cubito iustitiæ ad omnes iustitiæ partes complendas se promptum paratumque exhibet, omne studium in hoc ponens, ut ad normam tum Archetypi, tum Siderei Mundi omnia ritè adaptet; appositas habet sacras tabulas seu amuleta, quibus fretus omnia se executioni iuxta Deorum voluntatem daturum confidit; norma paulò post sequitur, iustitiæ & æquitatis symbolum; pala normæ iungitur, è regione Apidis, quâ innuitur, in rebus publicis rectè administrandis nihil adeo necessarium esse, quàm agriculturæ opera, quibus Mundi Politici corpus quadantenus sustinetur & conseruatur. Sequitur Accipiter inter duos globos, Osiridis vtriusque Siderei & Elementaris Mundi Numinis, à quo leges sumit Rerum publicarum benè administrandarum. Leges verò inscribebantur duabus columnis, in singulis quatuor leges potissimum cernebantur, uti è regione E patet.

Per has figuras indicant Sacerdotes mystæ, columnas Hermeticas seu Ifiacas, in quibus octo leges maximi momenti inscribebantur, uti Iamblichus testatur, & Plato lib. 4 Dialog. de legibus, iuxta Antiquorum traditionem recenset; & sunt. Prima, prouidentiam nunquam deesse hominibus, modò sibiipsi non defint. Secunda, Regibus superbiam, & lasciuiam, quæ ex summa rerum licentia & potestate ut plurimum originem suam ducunt, summopere vitandam esse. Tertia, sicuti bestię non possunt à bestiis absque humano pastore, sic nec homines ab hominibus absque Deo Duce optimè gubernari; sine quo omnis vita miserabilis & laboribus plena efficitur; præ omnibus itaque alijs vnice diuinus cultus & religio, tanquam finis vltimus politiæ, amanda & quærenda. Quarta, ipsa Mentis distributio est lex quædam, cui in omni & priuata, & publica gubernatione obtemperandum; Quinta, nullæ constitutiones appellentur leges, nisi commune bonum procurent. Sexta, qui obseruantius parent legibus, his magistratus, maximèque diuini cultus munera committantur. Septima, interitus Ciuitati vel Regno paratus est, in qua non leges Magistratibus, sed Magistratus legibus dominantur. Octaua, non nisi prudentiâ conspicuis & Senibus esse committendum Magistratum. Atque hæc sunt leges Hermeticæ, seu leges insculptæ columnæ Ifiacæ, quas Plato suis interseruit Dialogis de legibus, quemadmodum Marsilius fusè in suis præfationibus demonstrat, & Iamblichus lib. de myster. aperte docet; quas quidem octo leges uti hic, sic & hieroglyphicè expressas in sequentibus Syntagmatis planius exhibebimus. Quoniam verò quatuor legum in columna poni solitarum meminit Herodotus in Clio, eæque hieroglyphicis hoc loco apprimè exprimuntur; eas hic opportunè explicandas duxi.

In more positum erat Ægyptijs, teste Herodoto in Clio, columnæ inscriptas monstrare quadruplices leges studiosè obseruandas, quas binæ columnæ quatuor sceptris transuersis exornatæ monstrant, quarum prima Mundo Sidereo, altera Politico, qui leges suas à Sidereo accipit, conuenit. Est autem lex quadruplex, Regia, Sacerdotalis, Nilotica, agricul-

Leges octo
Hermeticæ.

Iamblichus.
Plato.
I. Lex

2.

3

4

5

6

7

8

Marsilius
Ficinus.
Iamblichus.

Herodotus.

Quatuor
Ægyptiorum
leges ex He-
rodoto.

Quatuor præ
dictarū legū
hieroglyphica
lex Regia.

1 lex Sacer-
dotalis.
Clemens
Alexand.

3 lex Nilotica

4 lex Agricul-
tura.

Tibullus.

Osiris agricul-
tura inuenit.

cultoria; quibus veluti columnis vniuersa Regni felicitas sustinetur, his-
ce veluti sceptris quibusdam omnia in Regno administrantur; & hæ qua-
tuor leges sequentibus symbolis indicantur. Prima thyrsus papyraceo,
quæ Regia lex indicabatur, & symbolum erat, vnicam Regis curam esse
debere, de rebus Regno conseruando necessarijs prouidere; ex hac enim
felicitas Regni & pax resultabat, & summus omnium erga Regem proui-
dum & benignum, affectus. Secunda Sacerdotalis lex innuitur per duas
pennas Accipitris, quas Sacerdotes sacris operam dantes, in capite, teste
Clemente Alexand. l. 6. Strom. gestare solebant; per quas quidem nihil
aliud indicabatur, nisi sacræ contemplationis studium, & diuini cultus
cura, sine qua Regnum diu consistere minimè posse, rectè nōrant, sat benè
secum geri sentientes, si per religiosum cultum honore & reuerentiā Dijs
exhibitā eos sibi conciliarent, à quibus totius Reipubl. salus, bonorum-
que omnium affluxus prorsus dependeret, vtpote apud quos omnium es-
set constitutum arbitrium. Tertia Nilotica lex ad Prophetas spectabat,
quæ appositè sanè per vas Niloticum, cuius figuram collo, aut brachijs,
tanquam rem sacerrimā gestare solebant. Hoc vas præ cæteris portabant
Prophetæ, quorum officium erat, sacris præesse, librosque quos Sacerdo-
tales vocant, & continent leges, & Deorum cultum, & vniuersalem Sacer-
dotum doctrinam, custodire; vestigalium quoque distributioni præ-
erant. ita Clemens Alex. l. 6. Strom. quem vide allegatum quàm susci-
pimè Tomo I. fol. 117. Nilotica verò lex continebat Nili, Geniorumque
eius Præsidium cultum, quem statutis anni diebus populo intimare debe-
bant Prophetæ; præterea de fertilitatis aut sterilitatis ex incremento Ni-
li prouenientis quantitate, iudicium ferre; quod si fertilitatem sponde-
ret, debitis sacrorum solemnitatibus Deorum beneficia testari; sin ste-
rilitatem, Deorum iram placare, & aliunde de noua Regno annona pro-
uidere. Quarta lex erat Agriculturn, & indicabatur per sequentem tra-
ham, instrumentum georgicum, quo vnanimis subditorum conspiratio
notabatur in ijs rebus impigro labore exequendis, à quibus omnium salus
& felicitas dependeret, cuiusmodi agriculturæ studium erat; cuius
tres potissimum sunt Præsides; Mendes, qui indicatur per Hircinum
caput, & foecunditati præest; Momphta, qui indicatur per M symbo-
lum *μυρολογικόν*, & aquæ, ac humidæ naturæ præest; & Osiris cœlestis cum
brachio extensâ manu Capreolum vitis tenente, cui subiungitur rastrum
agriculturæ instrumentum ad glebas diffringendas aptum; Osiris enim re-
ste Tibullo lib. 1.

Primus aratra manus solerti fecit Osiris,

Et teneram ferro sollicitauit humum.

Primus inexpertæ commisit semina terræ, &c. vt suprâ.

Vnde Ægyptij ad beneficam eius vim innuendam, brachium extensum
cum manu Capreolum vitis tenente ponebant, vti copiosissimè ostendi-
mus in Obelisco Pamphilio fol. 442. & in primo Tomo de Nilo. Mendes
ita-

itaque per Hircinum caput, Momphta per *M* figuram, & Osiris per brachium extensum significata Numina potissimum in agriculturæ studio invocabantur, trinisque trium Mundorum legibus præesse dicebantur; ut aptè exponitur per tres terminorum triades sub rastro positorum. Hi autem omne bonum à Pantamorphæ naturæ præsidio, quod per Papi- **G** lionem *Πασιμορφον* notatur, ut iam sæpe diximus, hauriebant, cuius periamma erat sequens sacra tabula ouata, intra quam circulus, murus *ἰνὸς ἀπὸ τοῦ*, & Scarabæus cum tribus terminis, cuius in præcedentibus expositam interpretationem vide. Sequitur figura instar laquei, estque potentiae Osiriacæ index, quâ Typhon subiugatur; & exprimuntur per **H** chordam, brachium, & Noctuum; hoc vitalis Osiridis potestas per Mundi semitas delata, varietatem quadrifido Mundo confert; quæ omnia per brachium extensum, Serpentem, temonem, vas Niloticum funiculo suspensum, pennam, & segmentum circuli, sceptrum Vpupæ capite insignitum, & figuram circularem cruciformem indicantur, & omnia ad politicam hoc pacto traducuntur. Tabula sacra cultum diuinum indicat, **I** ouata figura Mundi rationem, quam Archetypus Principis intellectus in omnibus imitari debet, quod enim diuinus in omnibus intellectus, hoc intellectus Principis in Mundo Politico. Murus quod in Mundo Sensibili per septem planetarum regimen indicat, id in Politico statu per septem diuersorum hominum; & ex ordine quidem Sacerdotum erant, Cantores, Horoscopi, Sacri Scribæ, Stolistæ, Prophetæ, ex plebæo ordine Milites, Agricola, Artifices; quorum officia singula fusè descripta vide in Politica Ægyptiorum Tom. I. fol. 115. His enim vniuersa Regni moles sustinebatur. Per Scarabæum verò Rex masculâ virtute, & summâ fortitudine, & prudentiâ præditus indicabatur, cuius directione tota politici status moles legum veluti præfixis terminis agitabatur; per chordam verò quæ ouatam figuram sequitur, leges innuuntur; per brachium ex- **I** tensum Principis liberalitas & beneficentia, quibus solis omnes Typhoniæ coniurationes dissipantur; beneficentiâ siquidem, & legum quâdam æquitate & iustitiâ, vita Mundo Politico inducitur. Quæ omnia fusius sequentibus symbolis indicantur.

Sequuntur duo capita Accipitrina, de quibus ita Horus: *Martem*, verò *Ἐ* *Venerem* notantes, duos pingunt Accipitres, eorum marem Marti, *fæminam Veneri* comparantes, in quo non secus ac Sol rer denarium numerum *explet in congressu Luna, ita Accipiter in fæmina, quæ si vel tricies in die à mare comprimat, ab eo digressa in clamatque paret iterum.* Ægyptij itaque hoc symbolo significare volunt Solis actiones in Politico Mundo imitandas esse, qui sicuti in Luna influxibus suis imprægnanda triginta dies consumit, ita Rex Regnum suum singulis mensibus salubrium consiliorum intimatione imprægnare debet; leges enim & consilia, quantò crebrius repetita, tantò firmiores in subditis radices agunt. Sequuntur iam vas Niloticum funiculo appensum, cum penna Accipitris muro imminetia; quo leges Niloticæ indicantur politico regimini necessariae, cum humidum immortalium Numinum donum sit, quo Ægyptus desti-

Politica docu-
men. a.

Scarabæus
Regē deno-
tat.

Horus.

K
Accipitrina
capita duo
quid signifi-
cent.

Rex Solē imi-
tari debet.

L

Vas Niloticū
funiculo ap-
pensum.

Muta, ut interiret, necesse est. Summo itaque Osiris & Momphta, quos duos Niloticos Genios Accipiter & Leonina statua indicant, honore colendi sunt, ob beneficentiam humidi, unde vita rerum redundat; & ob beneficentiam legum, unde vita pariter Reipul. statui emergit; sine legibus enim fieri non potest, ut conseruari possit; quæ omnia aptè insinuantur per symbola inter K, L, & M contenta, ut Lectori vnum cum altero comparanti patebit. Sequuntur porro Accipiter cum flagello, cui supponitur hydroschema, Serpens, duæ Noctuæ, Scarabæus, Serpens, Noctua, sceptrum testiculatum, tres limites, hydroschema, claudit agmen Ibis. Quæ symbola ita interpretor. Osiris auerruncus Genius (hunc enim aptè exprimunt Accipiter cum flagello illi anteposito) in vitalem humorem tripotens (quæ per hydroschema, sceptrum, Serpentem, & tria sceptrata indicantur) Typhoniam vim in Austro & Borea stabulantem, per duas Noctuas & binos terminos indicatam, vnà cum subordinato sibi terreno Osiri, per Scarabæum indicato, ita Typhonem profligat, ut tamen eum viuere patiatur. Alludunt hoc ipso ad politicum Regni statum, cui subinde bonum est, aduersarijs premi, cum aduersitates huiusmodi Reges vigilantes, prudentes, & ad omnes aduersariorum machinas penetrandas circumspectos; contra diuturna pax, & bonorum omnium abundantia improuidos, languidos, & somnolentos reddat: idem enim in Politico Mundo Typhonem præstare nōrant, quod in Sidereo Martem ad Solem & Iouem comparatum, qui tametsi malignus, virulentus, & prorsus perniciosus sit, sua tamen in siderea œconomia emolumenta confert, uti in Politica Ægyptiorum fusè traditum fuit. Typhon enim non adeo sterilis est, ut non suam fecunditatem habeat; quæ quidem nihil aliud est, quàm exactissima legum ab Hermete præscriptarum insubditis observatio, quâ vnà cum iustitiæ rigore vigente, dū omnes in commune bonum, & contra Typhonem vigilant, rectam inde rerum administrationē in Politico Mundo resultare necesse est; unde perquam appositè hæc per Scarabæum, & Serpentem, & Sceptrum testiculatum, quibus Noctua intermediat, uti & per tres limites, sceptrū Momphtæū, hydroschema, & Ibin expresse runt. Concluditur itaq; idealis discursus, per sacrae tabulae schema inter O & P, intermedium, quod cum in præcedentibus exposuerimus, hic eidem diutiùs immorari nolimus. Symbola quæ sacram tabulam sequuntur, sunt, murus cum penna, Bos, Ibis, Serpens, Alpha cum duabus pennis, & pyramis cum Cruce ansata; quibus sacrae tabulae effectus indicantur, qui sunt attractus Apidis, Hermetici Agathodæmonis, & vitalis Animæ Mundi influxus, ut aliàs probatum fuit. Vides itaque ex hoc ideali tertiæ columnæ discursu, quomodo Ægyptij leges suarum ad Archetypas, tum ad Siderei Mundi leges, appositè adaptare conati fuerint?

Politico statu
cui subinde
profunt ad-
uersa.

CAP. V.

*Interpretatio secundi lateris Meridionalis Obelisci
Lateranensis.*

HAbet hoc latus Meridionale Obelisci Rameffæi siue Lateranensis figuras A, B, & T communes prorsus & easdem cum figuris primi lateris Borealis A, B, C; quorum significatio cum in præcedentibus fuisse exposita sit, eam hic minimè repetendam duximus. Post epigraphen A itaque A, & duorum Regum Ægypti Sothis & Rameffis huius Obelisci B erectorum consultationes B, inaugurationemq; Sacerdotum in adyto T, T notatu dignum occurrit, quòd Sacerdos inaugurandus flexis genibus supremi Numinis vices gerenti Sacerdoti mitrato, & throno insidenti supplicare videtur ad influxu suo imbuenda duo punica poma, aut veriùs papaueracea capita, quæ manibus gestat. Quæritur itaque, quid sibi voverint duobus istis pomis granatis, aut papaueraceis capitibus? Respondeo, eos nihil aliud intellexisse, nisi Regnum: sicut enim in pomo granato, seu papauere natura perfectissimam coronam effinxit, intra corticem verò innumeros inclusit acinos in diuersa quædam receptacula dispersitos, reuera tamen cortice veluti muro quodam omnes vnitim conclusos; ita in statu politico sub vna quidem corona diuersi status, diuersæ conditionis homines, quæ officijs, quæ muneribus distincti continentur; qui quàm diu sub cortice regni, quæ est legum obseruantia, simul continentur, tam diu publici status vigent & conseruantur; si verò læso cortice vel vnum receptaculum læsum fuerit, totum computrescere necesse est. Ita Eusebius; *Papauer Civitatis symbolum fuit, quia vti in ciuitate multi homines habitant, sic in papaueris capite, quasi intra eadem mœnia, multa sunt semina; & ut Ciuitas in vicos & domus est distributa, sic & papaueris caput in multas intus partes est diuisum, multaque interstitia habet.* Pierius verò in hunc locum ita commentatur: *Papauer quidam Cererem, atque adeo terram omnem humano commercio habitatam hieroglyphico suo referebat; neque hoc vna tantum de causa; orbicularis enim figura eius, perinde ac terræ, protuberat, undecunque conuallibus quibusdam veluti subsidentibus, montium quodammodo iugerumque specie, locorumque reductorum effigie, interiora denique folliculis quibusdam distincta gerit, veluti etiam nationes hominum & fluuijs, & montibus, & vrbibus dispersiuntur: innumera præterea includit semina veluti homines, quæ iustitia & legum latrone administrantur.* De malo verò punico ita disserit: erat autem illud præcipuum eius mali symbolum, ut populos gentesque varias vno Collegio congregatas significaret; id ea de causa factum putem, quòd grana illa sine folliculis quibusdam aliquo numero ab ijs segregata, Provinciarum veluti limites quosdam præ se ferre videantur; & singula hominum vel Collegia, vel Nationes potius iuribus dissitas ab alijs distinguere; varij enim loculi Circo quodam suo descripti cum granis suis, varias ibidem gentes, suis quasque finibus terminatas indicant. In solen-

Latus Meridionale Obelisci Rameffæi

A

B

T

Melogranata, & papaueracea capita Regnum vniuersum denotant.

Eusebius.

Pierius.
Papauer terræ symbolum

Mali punici symbolum.

Mala punica,
seu papauera
offerebant
Sacerdotes
Ægyptij.

nibus itaque festis de rerum publicarum statu in adytis consulturos Sacerdotes, siue papauera, siue mala punica supremo Numini obtulisse, vel ex hoc adducto Schemate patet, dum similia genibus flexis offert Numini, abdito quodam symbolo innuens, earum potissimum rerum curam habendam esse, quæ occulta siue papaueris, siue mali punici significatio exprimebat, & de quibus hoc in Obelisco essent tractaturi. His itaque præmissis, iam ternas huius lateris Australis columnas interpretari auspicemur.

V

Columna prima
lateris secundi
Obelisci
Ramessæi.

Primo columnæ loco è regione V, Sacerdos mystico habitu indutus, throno infidet, Accipitrem veluti extensis brachijs excipiens; quo indicatur Politici Mundi Principem rationes legum ab Osiri, id est, Side rei Mundi anima accipere, quemadmodum hic à Pantamorpho Mundi spiritu omnia peruadente, qui per Aspidem signatur. Et in præcedente quidem latere, Archetypus Mundus primum locum in prima columna obtinet, qui virtutem suam Sidereo Mundo secundæ columnæ communicatam, tandem in Politicum Mundum tertiæ columnæ influit, hoc veluti descensu quodam in binas Mundorum series factò. Hoc verò latere, Politicus Mundus ascensu factò à Politico Mundo in Sidereum, & hinc in Archetypum, ex singulis, regnis benè beatèque administrandis, necessarias rationes legesque elicit. Quod quomodo faciat, iam exponendum restat.

§ I.

*Interpretatio primæ columnæ secundi lateris Australis,
quæ Politicum Mundum exprimit.*

Finis cuius
gratia homo
conditus à
Deo optimus.

Finis hominis
in actione circa
optima
consistit.

Cum Deus atque natura hominem agendo producant, eum certè producant ut agat; agat, inquam, gratiâ diuinorum. Quemadmodum verò alius finis est, cuius gratiâ natura efficit pollicem, alius cuius gratiâ manum, siue pedem, aliusque rursus, ad quem totum efficit hominem; sic alius finis est, ad quem hominem dirigit singularem, alius quoque ad quem familiam, item alius, ad quem Ciuitatem atque Regnum; alius denique finis ille existimandus est optimus, cuius gratiâ Deus totum genus humanum procreauit. Nemo verò existimet, cum proprii cuiusque cœtus sit finis, nullum esse totius; cumque humanæ vitæ partibus insit ordo, in Vniuerso vitæ genere esse confusionem; & cum partes ob finis vnus intentionem inter se habeant vnionem, eadem carere Vniuersum, atque adeo dispersum disiunctumque manere. Quamobrem necesse est, certum esse humani generis finem, cumque in actione quadam circa perfectiora consistere, per quem & superiora pro viribus imitetur, & diligenter inferiora gubernet, scientiâ quidem naturalia perscrutetur, prudentiâ verò disponat humana, pietate autem diuina colat atque veneretur. Quæ quidem perfectio absoluta tot tantisque adminiculis indiget, ut neque

que à paucis quibusdam, neque à multis, sed ab vniuerso simul hominum genere duntaxat possit expleri; neque enim fieri potest, ut tã diuersæ gentes per media tam diuersa ad vnum omnium communemque finem perducantur, nisi ab vno per vnam quandam legem cunctos in vnum pariter conducente. Hinc Ægyptij Monarchicum statum præ cæteris, utpote ad diuini Numinis, cui quàm simillimus est, exemplar adaptatum, semper magni fecerunt; quod & Plato in libro de Regno approbat, vbi dum Mundi Monarcham quærit, Architectum producit in medium, cuius arbitrio & directione diuersæ conditionis homines, tametsi diuersis rebus artificialibus differant, in vnius tamen arbitrio & directione eius subditi, in vnum finem, qui est tùm fabricæ constructio, tùm eiusdem conseruatio, conspirant. Hinc statim in prima columna symbolum ponitur, Papilio Dracontomorphus cum papyraceo thyrso, quo ad omnia ea, de quibus hucusque discurremus, respiciunt. Est hoc animal variæ metamorphoseos legibus, uti in Obelisco Pamphilio ostendimus, subiectum; hinc aptissimum meritò Pantamorphi spiritus est symbolum; sic enim principalis totius naturæ Monarcha, omnia operans in omnibus, entia innumera diuersitate dissidentia, summâ pace gubernat, disiuncta summâ vnione in vnum congregat, & ad desideratam singula felicitatem perducit. Atque hoc primum fuit Ægyptijs propositum politici dictaminis exemplar, quod Regem semper ob oculos habere oportebat, ut inde regiminis sui rationes exciperet, & iuxta eas operaretur. Insinuabant itaque hoc symbolo, Regis Monarchæ esse, dictamine suo omnia in omnibus sibi subditis operari, Protei more ex omnibus omnia factum; quod aptè per Papilionis Ægyptij metamorphosin exprimunt; hoc enim vniformis subditorum ratio fiebat rationi Regis, sine qua vniformitate Regnum ut consistat, impossibile est, ut rectè Plato docet in citato libro; quod quidem dictamen nihil aliud est, quàm singularis Monarchæ prouidentia, quâ singulis subditis prospicitur de singulis rerum necessariarum vsibus; quæ aptè per thyrsus papyraceus notatur Papilioni appositum. Deinde, cum Regni limites varijs hostium insidijs infesti sint, neque humanis consilijs omnia pericula euadi queant; necessariò cultus Deorum immortalium adhibendus est, atque eorundem ira, si quando iniquitates populi efferbuerint, solitis religiosis ritibus placanda, vel vltro summa ijs ad succurrendum insita pronitas, populi religione aduocanda. Et limites quidem Regni aptè indicantur per quaterna segmenta, & segmentum medium, ad quatuor Mundi Sensibilis horizontalia segmenta, quibus analogæ sunt, & per sequentem proximè sacram tabulam, quam in præcedentibus passim explicauimus, disposita. Sequitur sacram tabulam murus *ἡ δὲ ἐνδομήνη*, Regni Siderei symbolum, quod indicat, ciuile regimen ad eius exemplar componendum. Sequitur baculus incuruus domini, à Superis concessi symbolum; sequuntur tres pennæ cum *A* figura, quo symbolo Agathodæmonis Momphtæi virtutes in Regni negotijs exequendis imitandum esse innuitur. Hic enim supremi Osiridis minister sublimitate conditionis suæ omnia supereminet, subtilitate omnia penetrat,

Monarchici
statum Ægyptij
approbat.

Papilio.

Rex omnia in
omnibus suis
subditis operari
debet.

Dei cultus
adhibendus
ad conseruationem
regni.

X

Y

trat, celeritate motus omnia conficit, quæ sunt dicti Agathodæmonis
Z proprietates per tres pennas indicatæ; imitandum & Momphræum Nu-
 men per statuâ Leoniformem; hic Agathodæmonem per hieralpha, quod
 manu gestat, indicat, qui dominio à Superis sibi commissio, uti baculus
 incuruus illi superpositus indicat, maximam in humidam Nili substan-
 tiam vim exerit, unde magna Urbibus atque agriculturæ commoda, uti
Plutarchus. symbola **Z**, innuunt, profluunt; hinc quotannis, teste Plutarcho, sta-
 tuam eius Bary per Nilam deducebant, tanquam beneficium Ægyptiæ
Barys naus. telluris Numen, ut Barys expressa, & binæ manus extensæ sat indicant.
 Per Baryn nauem indicabant politicum Regnum summâ curâ gubernari
 debere, ut inde dicta emolumenta resultent, ac Vulturis instar politico
 cœlo assiduò incubare, & inuigilare contra Typhonias machinationes
 debere. Sequitur figura globi, è cuius fundo duo pedes emergunt; quo
*Globus, è
cuius fundo
duo pedes
emergunt.* symbolo, uti in Obelisco Pamphilio ostensum fuit, occultus supremi Nu-
 minis per vniuersas Mundi semitas motus exprimitur, Regibus vnicè imi-
 tandus: Regi enim ad intima Regni sui penetralia sensibilis processus mi-
 nimè necessarius est; sed pedes eius esse debent rectæ rationis dictami-
 na, quæis dum salubria Regno instituta conduuntur & promulgantur, Rex
 meritò totum Regnum peruadere, & præsentia suâ omnes animare cen-
 sebitur; & hoc est, supremi Numinis occultum per vniuersi Mundi se-
 mitas motum imitari. Et tamen hic motus supremi Numinis occultus
 sit, maximè tamen is, & sensibili quadam ratione elucescit in Pantamor-
 pha Mundi natura per varietatem effectuum, quam præstat, quæ per se-
 quentem Papilionem indicatur; ad innuendum, Principem in constitu-
 tionum suarum executoribus, Consiliarijs, & Præfectis, per effectus, quos
Papilio. **B** iustitia, & legum observatio causat, potissimum elucere debere. Unde
 tabula sacra præscribitur dictorum ectypon, & diuino Osiridi Legislato-
 ri attrahendo potentissimum periapton; quod in præcedentibus expo-
C situm fuit. Sequuntur sacram tabulam duæ Noctux, quibus intermediat
 globus cum binis segmentis; quibus indicatur, portantes eam, Osirin
 Isinque de periculis, dirisque euentibus Regno imminentibus (quæ per
 Noctuas aptè indicantur, ut fuscè Hierogrammatismo Noctux docuimus)
*Noctua in
somo visa
malum omen* ut de rebus maturè dispicere possint, monere. (Nam ut Manethon re-
 fert, si quis Sacerdotum in somno Noctuam vidisset, id omnino dirum &
 inauspicatum habebatur) Regesque de Typhonijs machinationibus à
 supradictis tutelaribus Numinibus quadantenus edoceri, ut tempestiuè,
Abenephius. quibus modis ijs resistere possent, prospicerent. ita Abenephius Arabs
 lib. de seruitute Ægyptiaca.

وقالوا ان الهاما هي مبعثرة مغطا الالههم وصدقوا ان مغطا جيدي الهاما يبعثر
 كل ما يستقبل على بني الناس

*Dicebant enim Ægyptij, quod Noctua nuncia sit Numinis Hemphra, quæ
 est prima apud eos diuinitas, & annunciatrix omnium, quæ euentura essent ho-
 minibus. Dira itaque ostenta per Noctuam indicata, Momphra Niloti-
 cum Numen profligare putabatur; unde eius statuam supponunt No-*

ctuis

stus Leonino capite & flagello conspicuam ; hoc enim Numen omnia, quæ terræ, aquis, ciuitatibus, aris dira diris ominibus portendit Noctua, auertere, & in bonum conuertere credebatur, vti ex D, symbolis patet. Sequuntur hæc tres portæ cum quinque limitibus ; quo indicatur tribus portis Agathodæmonis Ophionei quinque leges fuisse incisas, quas recitat Aristæus Memphita, vt est apud Pausaniam ; quarum prima erat, catenam Deorum trahere ; secunda, fasciculum papyraceum custodi ; tercia, supernum infernumque Horum benefica Numina liga ; quarta, Accipitres binos probè imitère ; quinta, beneficentiâ Horum stringe, quod fiet, si ad quadrifidam Mundi plagam sacra ei obtuleris. Quàm hæc quinque leges aptè exhibeantur per symbola, aperiamus. Cycloides figuræ supra E cum quinque terminis positæ, indicant tres portas Agathodæmonis Ophionei, qui vnus erat è ministris Momphta, vt Aristæus asserit ; hisce à Sacerdotibus incidebantur quinque leges cum primis obseruandæ, & publicæ administrationis felicitatem respiciebant. Prima lex, *Catenam Deorum trahere*, appositè exhibetur per figuram E in morem catenæ efformatam, quæ desinebat in ocularem figuram ; per catenam, concatenatio Geniorum Mundi, cuius vertex oculus supremæ Mentis archetypus est ; diuina videlicet prouidentia, indicabatur, quam trahendam lex præscribit ; Deorum autem catenam trahere, nihil aliud est, quàm ordinem rerum in Mundo cognoscere, eundemque assiduò contemplari ; ex huius enim contemplatione veluti attractu quodam Deorum assecle se sistunt in omnibus postulatis tuis obediens ; potissimum si sacra illis institueris, operationibus Geniorum Mundi analogas, vti passim in toto hoc Opere docuimus. Secunda lex, *fasciculum papyraceum custodi*, quam thyrsus è regione catenæ exprimit ; ostendimus autem in superioribus, thyrsum papyraceum nihil aliud indicare quàm rerum omnium abundantiam ; & hoc ideo, quia ex papyro Ægyptij omnia vñsibus humanis necessaria præparabant, & symbolum erat Pantamorphæ naturæ, quam Papilio in Draconis morem tumidus innuebat, & cui semper appositum inuenies. Itaque papyraceum thyrsus custodire, nihil aliud significat, quàm summo studio incumbendum esse primoribus Regni, vt de omnibus rebus vitæ humanæ necessarijs, si subditos in pace & tranquillitate conseruare velint, prouideant. Tertia lex erat, *Horum supernum infernumque benefica Numina liga* ; quæ sanè aptissimè per laqueum capiti Hori adiunctum, cui paulò infrà mediante Scipente aliud caput ponitur cum duabus manibus extensis, indicantur. Horus, vti passim in toto hoc Opere docuimus, nihil aliud est, quàm Sensibilis Mundus, qui, teste Plutarcho, duplex est, Horus superior, id est, Sidereus, & inferior, id est, Elementaris, Hunc itaque lex ligare præcipit ; quo nihil aliud innuitur, nisi ordines rerum inferioris Mundi applicare superioris ordinibus per certam quandam analogiam, atque demum politicum statum iuxta dictorum analogiam per legum ad amussim vtriusque adaptarum dispositionem, constituere. Quarta lex est, *Accipitres binos imitare* ; quæ aptè per binos Accipitres è regione F exprimuntur ; bini autem Accipitres, teste Ho-

Quinque leges tribus portis incisæ, Pausanias.

E

Primæ legis hieroglyphica.

Secundæ legis hieroglyphica. Papyraceus thyrsus abundantiam significat.

Tertiæ legis hieroglyphica.

Horus duplex superior & inferior.

Quartæ legis hieroglyphica.

F

ro,

Concordiæ
symbola Acci-
pitres bini.
Quintæ legis
hieroglyphi-
ca.

G

ro, quem in præcedentibus citauimus, concordiæ symbolum erat, quam lex præcipit, discere ab Accipitrum natura mirabili, quam apud Horum l. 2. c. 8. vide. Hâc enim Numinum beneficentiâ, vti brachium extensum significat, Horus, ad necessariarum rerum vbertatem concedendam ligatur, quæ symbola inter F & G pulchrè indicant. Quinta lex erat, *iuxta quadrifidam Mundi plagam sacra institue*; quæ lex exprimitur per circulum cruciatum sub G, cui aræ figura adiungitur cum tribus terminis; quæ omnia fusè indicata sunt Tom. I. Syntagm. 3. de sacrificijs Ægyptiorum.

Isis legum in-
uentrix.
Diodorus.
Papaueracei
sceptrum si-
gnificat poli-
ticam admi-
nistrationem.

H

Sequitur hæc Serpens, atque statua Isis auerrunca, vti flagellum in manibus docet, cum sceptro papaueraceo; quibus symbolis Isidis apotropæ cultus potissimum persuadetur: Isis enim, teste Diodoro, legum inuentrix est, & ideo legifera passim vocitatur; sceptrum verò, vti paulò suprâ ostendimus, papaueraceum indicat politicam administrationem, in qua quod in capite papaueris corona, id in politico statu Rex, aut Princeps; quod in capite contenta semina, id in politica subditi; quod denique folliculi distincti in papauere, id diuersæ iurisdictiones in politico statu; atque adeo appositè Isis papaueraceum sceptrum appositum habet. Huiusmodi leges si seruâris, per scalam Hermeticam Accipitrinâ pennâ elatus, dominij felicitatem obtinebis, quæ per alam, scalam, & baculum incuruum exprimitur; vitalis humor rerum omnium abundantiam conferet, vti hydroschema cum Serpente, & thyrsus papyraceus indicant. Sequitur denique Ibis cum Serpente, & Nilotico vase, sceptro trinodi, & terminis binis; quæ indicant, leges Hermeticas in hac columna descriptas, vitam præbere, & salutem toti dominio Nilotico, qui est Ægyptiæ felicitatis finis.

I

§. II.

Columnæ
secunda late-
ris secundi
Obelisci Ra-
messæ.

Secundæ columnæ lateris secundi Australis interpretatio, & continet Niloticas leges.

V

Accipiter
quadrangulo
insidens.

Primum mediæ columnæ locum obtinet Siderei Mundi anima Accipiter, qui quadrangulo insidet, Elementaris Mundi, cui dominatur, simbolo; in quo subordinatos sibi Genios habet, Apidem, beneficium Numen, qui Mendesio sceptro Typhonix sterilitatis perniciem fecunditate suâ propulsat; quæ per bouem, extensum brachium, Notuam, & Hircini capitis sceptrum aptè exprimuntur, vti alibi explicatum fuit: habetque se per modum epigraphes; quæ ita legetur: *Siderei Mundi dominatori Osiri, & Elementaris Mundi Genio Apidi benefico & fecundo, Typhonix sterilitatis propulsatori*. Hâc peractâ incipit symbolicæ literaturæ contextus, vt sequitur. Osiri dormiente vti omnia tristi luctu tabescunt, ita eo vigilante omnia viuifico lucis radio tacta, interno quodam gaudio turgida dilatantur; quæ indicat Accipiter dor-

X

Y

Accipiter
dormiens.

mien-

mientis specie è regione Y comparens ; cuius symbolum in præcedentibus expositum vide . Hinc Ophionium Agathodæmona , qui per Aspidem ipsi assidentem exprimitur, precibus & sacrificijs sollicitare solent , ad Osirin iratum & dormientem à somno auocandum ; Deorum catena ad rerum necessariarum defectui consulendum trahenda est , in huius enim catenæ oculatæ vertice prouidentia habitat , cuius virtute Osiris excitatur, virtus Ophionia instauratur, & Typhonia vis expellitur; quæ omnia per symbola inter Y & Z posita , catenam oculatam , thyrsum papyraceum, Noctuum cum amuleto Nilotici vasis ansati, significantur.

Ophionius
Agathodæ-
mon.

Est in Sidereo Mundo crater Osiridis beneficus, cuius defluxus benignos quicunque in inferiorem piscinam deriuare nôrit , is Momphta vtrumque, & cœlestem, & terrenum attrahet, & per Pantamorpham naturam rerum necessariarum abundantia replebitur. Hic crater exprimitur per figuram immediatè sub Accipitre è regione Z positam, radiorumque diffusionem veluti stillicidijs quibusdam profusis conspicuam , quam liberalem crateris cœlestis diffusionem manus extensa notat; infra quam figura piscinæ cum tribus quadrangulis est, quæ notant receptum in inferiori Mundo, iuxta tripartiti anni conditionem , crateris effluxum; nam huius stillicidio crateris quicunque particeps fuerit , is sibi Momphta vtrumque, per duo Leonina capita, cœlestem & terrenum, tùm crateris superioris, tùm inferioris piscinæ custodem propitium habebit; & Mundi vitam ad rerum abundantiam concedendam attrahet; quæ per Papilionem, & thyrsus papyraceum indicantur, vti iam sæpiùs dictum est. Sed mysterium paulò luculentius exponamus. Hic crater cœlestis nihil aliud est, quàm Siderei Mundi receptaculum , omnigenâ influxuum varietate refertum, qui continua in inferioris Mundi receptacula seu cisternas sacras (piscinas seu fauissas vocant veteres Hieronantæ) benivolâ Osiridis manu distribuuntur in omnia Mundi membra . Quia tamen nihil tam salubre est, nihil tam benignum, cui Typhonix potestates non aliquid malignum & perniciosum inferant , quo benigna ab Osiri communicati crateris munera corrumpuntur; ideo contra eas Momphta, id est, Nilotici incrementi, atque adeo totius humidæ substantiæ Præses sacrificijs placandus est, & anima Mundi ad copiam rerum expulso Typhone suppeditandam, attrahenda; quod fieri posse credebant per subiectas binas sacras tabulas in locis Typhonijs potestatibus infestis expositas, quarum prior circulum, ἐπὶ ἀπυργον, Scarabæum, circulū cum Niloscopio continet ; vbi circulus seu globus diuinæ Mentis prouidentiam notat, cuius fecunda vbertas in septem cœlestiū planetarum arces seu crateres diffunditur ; Osiris autem per Scarabæum notatus, eam ex crateribus supernis in infernas Niloticas piscinas & fauissas deriuat, Politici Mundi exemplar, ad quod Regnum disponi debet. Altera verò tabula, cū ad idem alludat, eaque iam in præcedentibus sat superque exposita sit, ea prætermissa ad sequentia progrediamur .

Z

Crater bene-
ficus Osiridis.

A

Crateris be-
nefici myste-
ria.

B

C

Harum enim intuitu tabularum sacrarum suprema Mens , oculus Mundi, vitalem humorem, qui per hydroschema & Serpentem innuitur,

D auget; omnem adustiuam & Beboniam vim Noctuinam tollit, præterea perpetuò Zodiacū virtute suā influit; & hinc in Nilotica fluenta, per tria vasa, teste Horo, notata, humoris vitalis receptacula, & tandem vitam desideratam per motum influxuum dodecapyrghi in cisternas siue fauissas subterraneas, per tria receptacula hemyciclo supposita transmittit. Erant autem fauissæ seu cisternæ sacræ in subterraneis adytorum penetralibus, Fauissæ sacræ.

E quædam receptacula, quæ ex Nilo per occultos meatus originem suam traducebant, quarum aquæ uti Dijs immortalibus consecratæ erant, ita præ omnibus Mundi aquis summam energiam habere putabantur. Verum de huius fauissæ constitutione vide quæ copiosè tradidimus in Obelisco Pamphilio fol. 473. In hisce fauissis columnæ Nilometriæ erant positæ, ex quarum gradibus tempore incrementi Nilotici, Sacerdotes de futura anni constitutione diuinabant. Sed hæc non incongruè per Nilometriæ columnæ. scalam Nilometriam certis gradibus distinctam, quam Sacerdos ei assistens Niloticæ leges. contemplari videtur, exprimuntur. Per has itaque Niloticas magni momenti leges ante omnia Regno alicui rerum necessariorum abundantiam procurandam esse censebant, quâ durante, Regnum consisteret, subditi in pace & tranquillitate viuerent, Principemque ob prouidentiam erga subditos debito amore & beneuolentia prosequerentur; his verò deficientibus, nihil aliud, nisi murmura, seditiones, similiaque Reipublicæ nocumenta, Regnum in ultimam ruinam ducere posse existimabant. Sed iam ad filum.

F Sequitur post Nilometriam columnam *ὁ δ' ἐξ ὧν* schema, ex aqua & Hydrophium schema. serpente conflatum, & est vitalis humor; cui cum Typhonia vis Noctuína contraria sit, Porta adyti temone Canub insignienda, & cœlestibus triplicis Mundi legibus adornanda, vulturis imagine, naturæ principio passiuo; ad aram quoque cœremoniæ solitæ iuxta quadruplicem Mundi plagam peragenda. Hoc pacto Typhon à Regno profligabitur.

G Quæ omnia ijs symbolis, quæ inter F, G, & H continentur, significantur. Vides è regione H veluti coronæ figuram, tribus papaueraceis capitibus, & binis perisæ folijs intermedijs ornatam; quibus ostenditur, Regem semper memorem esse debere suorum subditorum, ut eos vnione Corona papaueribus, & perisæ folijs ornata. gubernet, sapientia dirigat, beneficentia conciliet, Niloticas leges exactè, veluti Regni fulcimentum, seruari curet; sic Typhone fecunditatis Ægyptiæ aduersario, prouidentia Regis propulsato, vita rerum per influxum supernarum potestatum in inferiorem Mundum hylæum, factum, summo omnium emolumento conceditur.

H

I

K

§ III.

Tertiae columnæ lateris secundi Australis interpretatio.

A Picem huius columnæ tenet Aspis, è circulo emergens, & omnia Mundi membra penetrans, symbolumque exhibet Pantamorphæ naturæ, seu, vt Platonici volunt, animæ Mundi; quod symbolum cum iam sæpius explicatum sit, hic immorari noluimus. Hæc sub se habet anserem sacrae tabulae insistentem, quo notabant potentiā animæ Mundi immediatè in Osirin influere; hic in Mercurialem œconomiam, vti ouata sacrae tabulae figura, Ibide gnomoni Alphamorpho insidente conspicua ostendit, & magnæ virtutis periaptū est, vti dictum fuit. Mercurij enim supramundani munus est, à Pantamorphæ natura & Osiri ipsi concessum, omnia rationis libra ponderare, & ad symmetriam adaptare, annui temporis emolumenta disponere; id quod in sidereo regno idem præstat Mercurius, & in Politico Mundo Mercurij minister Rex; adeo vt nihil in inferiori Mundo sit, quod non eminentiori quodam modo in superioribus Mundis sit, ac proinde superioris Mundi Ideæ, exemplaria quædam sunt, ad quæ inferiores, atque adeo politicus Mundus adaptari debeant, sine quibus consistere inferior non posset, ab ijs veluti à causis essentialiter, vt Scholæ loquuntur, dependens. Atque tale exemplar est hæc tabula sacra, toties in hoc Obelisco proposita, cuius effectus iam exponamus; & sunt sequentes: primò felix prælagium; secundò necessariorum rerum suppeditatio; tertio malorum fuga. Prius ipsum Nilometrium cum adiunctis signis; secundum Accipiter cum thyrso papyraceo; tertium Noctua explicat. Deinde sacrorum cura sequitur, per aram, & pennam adiunctam signata, vt alibi dictū est; his enim diuina prouidentia per oculum indicata, dum occulto motu per duos pedes indicato, omnes Mundi semitas peruadit, humorem vitalem, quem hydrochema & Serpens notant, fugata Noctua Typhonia, craterem Mendesium fecunditate refertum, ex tribus Mundis per tres circulos signatis, in Politicum Mundum, qui per sceptrum, cui caput papaueraceū impositū est, & Serpens transuersus insistit, notatur, deriuat; hæc enim appositè sanè indicatur, vitam ex cratere supramundano in subordinatos sibi Mundos, & tandem in politicum statum deduci, cuius vita sunt, rectum dominium, & legum obseruatio in subditis, agriculturæ quoque studium, cui in regni conseruationem impigrè incumbitur, vnde fecunditas in quadripartitam Mundi faciem resultat, quæ per tres palas, hircini capitis sceptrum, & figuram cruciatam indicantur. Osiris & Horus cœlestis, vitalis humoris præfides attrahuntur per 2 tabulas sacras C, D, magnæ virtutis; ijsque prouidentia Pantamorphæ naturæ conciliatur. Verum horum significata vide iam suprà declarata. Sequuntur sacram tabulam hydrochema, Serpens, Alpha Geniale, cycloides

Aspis è circulo emergens.

V

Anser sacrae tabulae insistent.

X

Mercurij munus.

Y

Z

A

B

C

E

*Horus .
Lepus vigi-
lantis Regis
symbolum .*

des, manus extensa cum pyramide, cui subiungitur lepus dormiens; quæ symbola ita explico. Vitalis humor Nili per Agathodæmonem cœlestem, beneficâ vi influitur in Regem regno suo inuigilantem; siquidem teste Horol. 1. c. 26. Ἀνοιξιν δὲ θέλοντες δηλώσαι λαγῶν ζωεαφεῖσι, ὅτι τὸ παῖτο-
τε οὗ οφθαλμοῦ ἀνεώστας ἔχειν τὸν τὸ ζῶν. *Patulum aut apertum quid significare volentes, leporem pingunt, quod semper apertos oculos habeat hoc animalis genus.* Vnde teste Pierio, Regis vigilantia supra suum regnum eo indigitatur. Manus autem Pyramidem tenens beneficum influxum, uti fusè in Obelisco Pamphilio traditum est, indicat. Reliqua symbola, cum iam in præcedentibus explicata sint, explicanda non duximus, cum ea quiuis, qui præcedentia probè intellexerit, seipso explicare & interpretari possit.

CAPUT VI.

Interpretatio lateris tertij Occidentalis, in quo infestæ Typhonis potestates, & Reipub. perturbatrices exhibentur, & quomodo eæ superandæ sint.

A **I**N hoc latere tertio Occidentali, figuræ A B C D prorsus eadem sunt, quæ in reliquis lateribus; quare cum eas in primo latere exposuerimus, hîc eas repetendas non duxi. Quare ad trium columnarum in hoc existentium interpretationem calamum conuertamus.

§ I.

*Columnæ
primæ lateris
tertij Obeli-
sci Ramessæi
interpretatio.
Tres magistri.
Dæmones
boni & mali
Mundo do-
minantur ex
Talismagis.*

Lateris tertij Occidentalis columnæ primæ expositio.

Mercurius malos & bonos Dæmones Mundo dominari asseruit, maxime in plaga Occidentali, tanquam tenebrarum quas diligunt, origini proximâ stabulantes, ut Theupolus Academ. quæstionum libro fol. 115 ex Mercurio recitat, & doctrinæ Hermeticæ in huius Obelisci latere congruit. Nam & noxios, & salutiferos Genios statuit, & veteres statuas ijs confecisse ait, quas Deorum loco colerent. Genios itaque malos status politici perturbatores in hoc latere Occidentali posuit, ostendens quomodo eorum technæ superandæ sint, & quibus modis & rationibus hi propulsandi, illi verò aduocandi.

E Itaque in prima columna ponitur polymorphæ naturæ symbolum, Papilio, cui subiungitur iam sæpè expositum sacræ tabulæ Schema, veluti prophylacticum quoddam contra Typhonias potestates. Sequuntur tres volucres, quarum prima Passer, secunda Noctua, tertia Cornix; irreconciliabilis simultatis symbolum. Nam ut rectè Horus asserit, Noctua dissi-

*Discordis
symbolum.
Horus.*

det

det à Passere, dissidet & à Cornice. Vtrumque ostendamus. Pierius ita de Noctua & Cornice loquitur: Si hostes duos, capitali odio detrimenta, & insulias alterum alteri sempiternis indignationibus molientes, manusque mutuarum cedium sanguine commaculantes, notare vellent Ægyptij Sacerdotes, Noctuam & Cornicem ponere censuerunt, quarum usq; adeo immortales inimicitia sunt, ut & hæc, & illa in mutua semper damna odium exerceant. Cornix enim interdiu oua Noctuae rapit, assumitque sibi conscia Noctuam interdum cecutire; & Noctua contra, noctu oua Cornicis inuadit, quæ suffuratur ut edat: sicque altera interdiu, altera noctu potentior, vnde confusum utriusque sanguinem coire, non posse, sunt qui sibi persuadeant. ita Pierius. De Passere verò & Noctua sic Horus disserit. Hominem qui ad proprium patronum confugiat, nec eius subleuetur auxilio, monstrare cupientes, Passerem & Noctuam pingunt; hic enim dum Aucupum venatione pctitur, ad Noctuam accurrit, à qua mox opprimitur. An non hisce symbolis aptè insinuatur tyrannica rerum politicarum administratio, appositè per Typhoniam Noctuam expressa? Quid aliud Passer nisi simplicem denotat populum, qui varia afflictione agitated, dum confugium suum apud male sanum Principem quærit, tantum abest, ut tutum ibi refugium inueniat, ut potius ab eodem mox opprimatur, vel iniusta pecuniæ exactione, vel alijs grauaminum intolerabilium impositionibus; vnde odium populi versus Principem prorsus nascitur irreconciliabile, & ex consequenti seditiones, tumultus, cædes, aliaque Reipublicæ detrimenta; quæ Regnò vltimum exitium portentunt. Hunc tyrannicum Regis animum aptius adhuc exprimit sequens è regione F solum Coturnicis cum thyrso papyraceo, rerum regno necessariorum ex prauitate Regis defectus solum. Huius volucris malignitatem hisce verbis graphicè describit Horus l. 1. c. 49. ἀναθαρσάν δὲ γράφοντες ἑρτυγὰ (sic enim meliora exemplaria habent, ut alibi à nobis demonstratum fuit, non ἑρτυγὰ) ζωογεγεῖται. Porro impium scelestumque animum notantes, Coturnicem pingunt. Auis sanè Ægyptijs tantò inauspiciatior, quantò in Deos immortales irreuerentior habebatur; non impuritate tantum infamis, sed quòd impuritati Deorum contemptum, odiumque religionis adiunctum haberet, tantoperè ab Ægyptijs execrabile. Nam quotiescunque Luna oritur, inauspicatos clamores, teste Horo, excitat aduersus eam, non quòd saluere Deum iubeat, aut laudibus Dijs debitis prosequatur, sed manifestissima dat indignationis aduersus eam signa; quòd apud ipsos magnæ dabatur impietati, cum summo Lunam cultu prosequerentur. Ante omnia terram sodicat, pupillasque sibi identidem conscribillat, utpote Lunæ impatiens, quam nè quidem aspectu dignatur; idem cum Solis diuini sideris exortu præstat. Hæc eadem in solitarijs, quibus afficitur, locis, si quem limpida aquæ fontem repererit, simul ac biberit, aquam reliquam rostro pedibusque corrumpere, lutosamque reddere, puluere in eam ingesto, nititur, nè cuiquam alteri animali ad potum appetatur. Quo sanè aptè tyranni malitiam, avaritiam, & prauitatem occultè dotuerunt, qui non bonum commune & politicum pro scopo habet, sed propria commoda in omnibus sectatur.

Nam

Pierius.

Noctux & Cornicis dissidium.

Horus.

Passer simplicem populum denotat.

Tyranni solum Coturnix.

F

Horus.

Coturnicis proprietates.

Tyrannis ex
Aristotele.

Nam vt rectè Aristoteles ostendit, Tyrannis nihil aliud est, quàm Regnum ex Principis impietate in labem & corruptelam degenerans; cùm Princeps *αὐτοκράτης* bonorum omnium vbertate affluens, non indigentium populorum commoda, sed suis quærit; vnde mox inquietudo populi, ex inquietudine murmuratio, seditio ex murmuratione, ex seditione bellum, ex bello vltimum tandem Regno exitium patet. Tyrannus Coturnicis instar, Solis Lunæque iura despicit, dum dictamini rectæ rationis contrarias leges imponit; terram fodiat, dum thesauros bono publico debitos in proprios vsus absumit; quid aliud est, aquam limpida turbare & lutosam reddere, nisi tranquillitatem publicam oneribus intolerabilibus disturbare, aliorum bonis inuidere, adeoque quibuscunq; modis & medijs eorum intercipiendorum occasionem operire? Sed & hæc omnia sequentia symbola inter F, G, H, I inclusa sat docent, oculus videlicet, sceptrum tuberosum, quadratum, segmenta bina minus & maius, tres secures. Per oculum & sceptrum prouidentia Regni sublata, suprema medijs, media infimis confusa, trinâ veluti excisione per tres secures, omnium interitum adducunt; Passer ad Noctuam aduolans mox opprimitur, quæ per auem cum penna è regione G pulchrè indicantur; vita cœlestis Osiridis Regni norma confunditur, vti Serpens, cycloides, & duo pistilla opposita notant. Tres temones H Regni ad normâ triplicis Mundi constituti, & prosperi conductus symbolum, per transgressionem legum, quæ sunt veluti termini quidam humanis actionibus constituti, contrariæ vitæ actione, oppositis Serpentum motibus notatâ, peruertuntur, Osiris I intellectus de rerum necessariarum vbertate prouidens cœlo coercetur, vnde legibus supernis infernisque confusis benefica vis, & ab vrbibus, & à vitali humore agriculturæ necessariò desistit; quibus quidem malis nullum aliud remedium superesse videtur, nisi triplicis Numinis religiosus cultus, vti tripus, & amuleta vasorum Niloticorum, cum statua mitrata indicant. Statua Hemphtha dominio potens L in tripartitum anni tempus, & Leoniformis Momphta vitalis motus principium & prouidentia Noctuam Typhoniam, id est, omnia aduersa tùm à *δωδεκαμήνη* trium Mundorum Zodiaci cœlestis, tùm ab Elementari inferiori Politicoque Mundo ad eius exemplar constituto eliminabunt. Vitalis humoris præses Isis rerum necessariarum Agathodæmon, vitam Mundorum contritam tùm munificentia, tùm benedictione resuscitabit per prouidentem naturæ progressum, qui propriè Isidi, vnde nomen habet, & pes inter terminos positus satis innuit, vti & statua M cum thyrso papyraceo binis Serpentibus intra bina pistilla constitutis, & bina brachia, quorum prius manum extensam, alterum in modum benedicientis eleuatâ tenet, indicant. Hac enim Typhon & Nephtys, vt Horns explicat l. 1. c. 8. per duos Accipitres aut Cornices indicati, nuptiali lege coniuncti, è Nilo religiosè culto rerum necessariarum abundantiam producunt; Nilo ad temperiem, si quando excesserit, ducto, Osiriaca prouidentia adustiuam Noctux vim per Anubidem beneficam, quadruplicis Niloticæ aquæ præsidem, abigit, vnde canales Osiris rerum necessariarum

Horns.

rum prouisoris & custodis complebuntur; ad quod efficax erit prophylacticum, quod sequitur, iam sæpe expositum.

§. II.

Interpretatio secundæ columnæ tertij lateris Occidentalis.

IN hac columna Siderei Mundi mala, & eorundem antidota indicantur, exemplumq; est Politico Mundo ad imitandum propositū. Est enim in siderea œconomia vis quædam maligna, tum ex siderum dispositione & irradiatione, tum ex præsidum Geniorum contrariorum influxu resultans, quâ omnia inferiora subinde horrendum in modum vexantur. Quomodo verò huic fatali necessitati, quam Ægyptij asseriebant, occurrendum sit, & quomodo à fato absolui possint, columna explicat. Et primò quidem quadrangulo insidens Accipiter, ut iam sæpe dictum est, Elementarem Mundum indicat, cui Siderei Mundi anima Osiris dominatur. Ponuntur autem intra dictum quadrangulum bos, cum brachio extenso, Noctua, & statua Momphtæ; quibus indicatur nescio quæ antipathia ignis & aquæ, quarum utralibet si præualet, magnas calamitates importari certum est; estque fatalis quædam necessitas, ut dicunt; de qua paulò altius disceptare visum fuit.

Porphyrus docet, Ægyptios motui stellarum arbitrium nostrum supposuisse; quod quomodo intelligendum sit, Iamblichus libro de mysterijs ex Mercurialibus sententijs siue doctrina Hermetica explicat. *Duas, inquit, homo animas habet, ut Mercuriales literæ, id est, Hieroglyphicæ docent; una quidem est ab intelligibili primo, quod est Hemphtha supremus omnium & primus intellectus, ipsius Opificis potentiaë particeps; altera verò ex vita cælestium nobis indita, in quam & anima diuinorum speculatrix irrepit. Anima itaque à Mundis in nos descendens, Mundorum quoque circuitus sequitur; quæ verò ab intelligibili veniens intelligibiliter adest, illa geneticum circuitum supereminet; atque per hanc à fato solvimur, & ad intelligibiles Deos ascendimus, & religionem habemus ad æterna tendentem.* Nequaquam igitur putandum est, omnia insolubilibus necessitatis vinculis, quod fatum vocant, colligari; habet enim anima principium in se proprium, quo ad intelligibile sese conferat; & descendit quidem ab his quæ gignuntur, ad ipsum verò Ens accedit atque diuinum; neque Dijs propriè, ut Iamblichus ait, fatum conuenit, quos tanquam à fato soluentes in templis, sacrisque, & statuis venerabantur Ægyptij; sed fatum peragunt naturæ quædam ultimæ à Dijs descendentes, atque generationi, Mundique corporei miscellæ implicatæ. Hinc Ægyptij non sine ratione omnem Dijs sanctimoniam adhibebant, ut ipsi quidem soli per intellectualem persuasionem dominantes necessitati, mala ijs à fato imminencia soluerent. Non enim totum in natura fati ligatum est, sed est & aliud principium animæ, & natura & generatione præstantius, per quod & Dijs se posse

copu-

Columnæ
secundæ late-
ris tertij Obe-
lisci Ramessæi
interpretatio.
Mala Mundi
siderei, eorūq;
antidota.

Iamblichus.
Stellarum
motui arbi-
trium suppo-
suisse viden-
tur Ægyptij.

Fato non
subiicitur
anima nostra.

copulari, mundanum ordinem superare, sempiternam vitam agere, atq; supramundanam Deorum actionem participare posse arbitrabantur. Cum verò fatum non solum particularem hominis, sed maximè vniuersalem alicuius Regni statum respiciat; hoc loco ostendit, quomodo Rei publicæ status à fato solui possit. Sed iam tempus est, vt dicta hieroglyphicis expressa ostendamus.

F
Papilio, seu
musca Ægy-
ptiaca, & poly-
morphus
sensibilis
Mundi Dæ-
mon.

Post quadrangulum itaque è regione F, Papilio Dracontomorphus seu musca Ægyptia occurrit, sub cuius pedibus Serpens, quem sequitur nullibi non obuia sacra tabula, & iam sæpius exposita. Per Papilionem, vt aliàs docuimus, polymorphus Sensibilis Mundi Dæmon in vitas rerum dominio potens, fati totius dominus indicatur. Cum enim omnibus sese inuoluat & implicet Sensibilis Mundi corporibus, influxuque gubernet singula, vt sacra tabula ostendit; per globum quidem Intelligentias præsidet, per *συντάκτων* Siderei Mundi, globorumque cœlestium, potissimum Zodiaci œconomiam, & per Scarabæum Osirin inferiorem denotant. Fatum autem cum conuersioni & dispositioni siderum sit alligatum, nemo eius fatalem influxum secundum opinionem Ægyptiorum iuxta præscriptas à necessitate leges effugere potest; est enim poly-

G
Horus.

Fati hiero-
glyphicum.

morphus hic Dæmon solo Intelligibili Mundo inferior: hinc Sacerdotes Ægyptij, totos sese impendentis fati tempore ad intelligibilem Mundum conferebant. Et fatum quidem, teste Horo, exprimebant per figuram Stellæ, Mundum verò Intelligibilem per globum tripodi insistentem, solo triformis Numinis supremi, vitalis & intelligibilis Mundi dominatoris munere gubernatum. Hunc Sacerdotes, quos figura humana extensis brachijs in obsecrantis morem effigiata notat, ritibus & cœremonijs non sensibilibus, sed intrinsecis varijs intellectualibus operatio-

nibus contra fatales Noctuæ Beboniæ machinationes sollicitabant; huic, vt sequentia symbola, tres termini, ara, penna, quadratum, segmentum, circulus monstrant, sacra peragebant mystica; per pennam, eleuationem mentis; per aram nudam, mentem testabantur ab omni humanæ contagionis labe immunem; per quadratum, stabilem mentis in Deum erectæ quietem, & inconcussam constantiam, teste Pierio; per tres ter-

minos, cum segmento & globo, legum diuinarum seu Mercurialium obseruationem illibatam. Et per pennam, id est, mentis eleuationem fata-

lis heptapyrgi influxus superatur; per quadratum & inconcussam constantiam Noctua Bebonia eliminatur; per legum obseruantiam terminis indicatam, secundum quoddam dominium conceditur in Nilotici

L M
N

vitalis humoris œconomiam, quo violentia Noctuæ à dodecapyrgo trium Mundorum prohibetur, in vitæ custodiam catena vitalis Agathodæmonum contra aduersarum potestatum catenam trahitur; per legum Isiacarum exactam obseruantiam in columnis Isiacis descriptarum) his enim vitæ destructrix Noctua cedit) vitalis humor conceditur. Oportet au-

O
Sacerdotum
ritus & cœre-
moniæ in
adytis.

tem Sacerdotes hoc pacto negotium instituere. In adytis compareant toti intellectualibus operationibus dediti, gestus expriment Hemphtha supremum Numen, nudi sint, vt se ab omni terrenæ missionis inuolucro

immu-

immunes, & quàm simillimos Numini constituent, aquis mundissimis loti, vti figura inter N & P notat; portæ adyti duplici Anubidis, id est, Canis imagine insignitæ sint; quo occultè alludebant Sacerdotes, teste Horo l. i. c. 39. 40. 41. eos, qui hoc munere fungi voluerint, oportere multa meditari, assiduèque omnibus Canum more allatrare, nullique gratificari in ijs, quæ legum strictam obseruantiam concernunt; intentisq; in Deorum simulachra oculis prospicere, ad eos in omnibus actionibus suis imitandos: valux quoque templi eo sint artificio constructæ, vt se ipsas ad voluntatem Sacerdotum, quando id voluerint, in operatione sacra aperiant claudantque, nihilque adeo sit, quod non ingenium & operationem intellectualem sapiat; prophylacticam potissimùm illam sacram Hermeticam tabulam continuò ob oculos habeant propositam, R animo imprimant, & locis publicis insculptam venerentur. Atque hæ sunt leges in hac columna contentæ.

§ III.

Tertiæ columnæ tertij lateris Occidentalis interpretatio; & continet leges, quibus Numina sollicitantur ad Aegypti salutem.

PRæmisso itaque polymorphi Dæmonis per sacram tabulam cultu; E postea sequuntur heptapyrgum, pennæ, quatuor statuæ quatuor Larium principalium, quæ sunt imagines portatiles veluti fascijs inuolutæ, quas vario cultu, vt alibi dictum fuit, prosequi solebant, & Theraphim in sacris literis, ab Aegyptijs Serapes dicebantur; quæ omnia fusè iam exposuimus in Pantheo Hebræorum, tractatu de Theraphim, & in sequen- F tibus peculiari tractatu exponemus. Cultus itaque horum in Urbium salutem præcipitur; quibus Apollinis *Ἐρινός*, & triformis Numinis trioræi cultus adiungendus est. De Appoline trioræo per Accipitrem & tres terminos expresse vide Pausaniam; de triformi Numine per tripodem & tres terminos expresse, vide quæ in præcedentibus egimus. His enim propitiatis, Cælorum fata propitia habentur apud illos. Præterea G Momphta necessariarum rerum abundantia præses per solitas cœremonias à Sacerdotibus sæpius adiuretur; hoc enim catenæ beneficorum Numinum attrahuntur, fugatis aduersis omnibus, & inauspicatis Noctuæ H moliminibus; prouidentia suprema per canales occultè influens in opera I culturæ Aegypti, per vitalem humorem, & per beneficam vim, Osiris rerum omnium vitæ humanæ necessariarum largitoris. Porro Noctua Principi, Reipub., & liquori vitali Coturnice insidias tendentibus, sacris dictis inuigilandum; per hoc enim vis maligna dissipabitur, Coturnix diris K deuouebitur, per sacras trium vigiliarum leges, quas in adytis seruare L oportebat, de quibus in Politica Aegyptiorum fusiùs disceptatum est. His enim vitalis prouidentia vitalis humoris hostem Typhoniam No- M

Quam à trium Mundorum œconomia exturbabit, unde vita politico Mundo, Sacerdotibus quoque Niloticis sacris strenuè incumbentibus, vitalis liquor primò deriuabitur in Osirin cœlestem, & hinc in Horum, & sacrorum vi peractorum in Momphta Mendemq; seu Hircum sacrum, & ab his in quadripartitam Mundi plagam; ad quæ plurimùm conferunt sequentia prophylactica, quæ omnia symbolis inter literas N, O, P, Q, R, inclusis indicantur; quorum significata cum iam sæpè exposita sint, ea cum tædio Lectoris minimè iteranda duximus.

CAPUT VII.

Quarti lateris Orientalis Obelisci Rameffæi interpretatio.

Quantum la-
tus Obelisci
Rameffæi cõ-
tinet reme-
dia contra
Typhoniam
vim.

Continet hoc latus remedia contra Typhonias & Bebonias machinationes; quæ fiunt per religiosum Deorum beneficorum cultum; & per Numinum catenæ tractum. Explicatis itaque iam in præcedentibus imaginibus in A, B, V, X, loculamentis positis, primam lateris assumpti columnam explicemus.

§. I.

Interpretatio primæ columnæ lateris quarti Orientalis.

Columnæ
primæ lateris
quarti Obel.
Rameff. in-
terpretatio.

CVius primo loco sæpe sæpius propositus & explicatus Pápilio, vnà cum sacræ tabulæ ectypo, occurrit; postquam sequitur Accipiter **Y** inter tres circulos, & tres quadranguli, quibus Osiris trium Mundorum superiorum & inferiorum seu hylæorum moderator indicatur; qui Noctuam Beboniam Mundorum crateri insidiantem perpetuò insectatur, **Z** tanquam iurisdictioni suæ subiectorum iniustum inuasorem. Osiris enim **A** hisce vitam dat, leges eis statuit; cuius vxor Isis est, Niloticæ substantiæ dominatrix; quorum affecla Anubis vigil rerum custos. Hæc Numina conuenientibus sacris culta, dodecapyrghi defluxum mouent, & vitam **B** lem fecunditatem spondent. Osiris anni quadripartiti moderator Noctuam à benefica piscinæ & canalium beneficentia remouet; Apotropæum Numen Momphta vitalem humorem Hori regno vndique permittet; **D** Hermanibis inuigilat Noctuæ crateri trium Mundorum insidianti, **E** nè canalibus cœlestibus vitalibus noceat, ad bonorum per tres fasciculos notatorum vbertatem procreandam in Mundis inferioribus. Huic similiter Noctuæ inuigilat moderator anni Osiris, & Coturnicis Beboniæ malignitatem, canalibus inferioribus insidiantem, sistrorum strepitu pellit; **G** uti figura è regione G docet. Hinc enim & agricultura, & vita dodecapyrgo **H** vigeat, expulsis Bebonijs malis; occultus diuinitatis motus, per pedes cycloidi insertos notatus, peruadens vitalem liquorem canalibus **I** insitum animabit, Anubidis sacris ritibus culti, prouidentia liquorem

vita-

vitalem conseruabit, vi & efficaciâ sequentis sacræ tabulæ iam sæpius expositæ.

§ II.

Secundæ columnæ quarti lateris Orientalis interpretatio.

Accipiter insidet quadrangulo, in quo statua Isidis, & Coturnicis, cum Alpha & duabus pennis includitur. Quo sanè nihil aliud primâ fronte indigitur, nisi dominium, quod Osiris Accipitrinus obtinet in Elementarem Mundum, cuius Isis, id est, tellus principalem sedem tenet, totius naturæ inferioris & hylæ fulcimentum. Qui autem Isidem pro Luna accipiunt, hi per Isidem intelligunt, præcipuum in Mundum hylæum, vtpote cui confinis est, dominium, actuum rerum omnium Lunæ subiectarum principium; cui in præcedentibus dixi Coturnicem, id est, Typhoniam quandam vim Lunari humiditati contrariam esse; quod quidem nihil aliud intelligitur, nisi rerum in sublunari Mundo maximis alterationibus, & contrarijs qualitatibus obnoxiarum simulas; vbi frigida cum calidis pugnant, humentia siccis, regni hylæi contrarietati & antipathiæ ita necessarijs, vt Mundus inferior sine ijs consistere minimè possit. Discant ex hoc politici, ad vigilantiam in Regno conciliandam, & vigorem animi roborandum, subinde necessarios esse intestos regni hostes; hoc enim pacto leges exactius obseruantur, Rex vigilantior & cautior redditur in regni administrandi cura, & ad contrariæ factionis machinas circumspectior. Si enim solum in Mundo inferiori frigidum, aut calidum, aut humidum, aut siccum regnaret, omnia deficere necesse foret; ita in regno, vbi nullus hostis ibi languor & otium, vbi nullus metus, ibi luxur & discordia, quæ sunt vicina quædam veluti regni totius præcipitia, interitum regno vltimum portendentia. Innuunt hoc pulchrè, teste Plutarcho, Ægyptij per Isidem & Typhonem, qui Isis Hori fortitudine captum Typhonem, regno Ægyptiaco vltimum exitium molientem, tantum abest vt occiderit, vt potius, tametsi non vndequaue liberum dimiserit, eum tamen, tanquam necessarium curæ & vigilantix in regno administrando incitamentum, ad cautelam detinuerit; quæ omnia hucusque exprimit in quadrangulo, statua Isidis cum Coturnice. Verùm de his vide, quæ pluribus egimus in Politica Ægyptiorum Tom. I, Synt. II. fol. 30.

Quæ omnia, sequentibus quadrangulum symbolis, declarantur, hoc verborum sensu: si Accipitre dormiente, Ophioneus Princeps surrectâ ceruice vigilet, Momphta Leoniformis dominetur, Agathodæmones commissæ sibi gubarnationi insistant, Osiris crateri naturæ inuigilet, Cælo dominetur Horus beneficus, polymorphus Dæmon per sacram tabulam, cui insistit, heptapyrgum, & Nili incrementa, & dodecapyrگون influxu suo fœcundet; tunc Noctua depulsa ab Urbibus, & Nili incrementis vi-

Columnæ
secundæ late-
ris quarti
Obel. Ra-
messæi inter-
pretatio.

X

Accipiter
quadrangulo
insidens, in
qua statua
Isidis.

Sublunaris
Mundi rerum
dissidium.

Y

Politicum
documentum

Isis Typhonē
cur non occi-
derit.

Y

Z

A

B

C

D

E

F ta cœlestis liquoris per prouidentiam Osiridis tripartiti anni, & tetra-
 pyrgi, id est, quatuor Elementorum præsidis, quadrifidi influxus benefi-
 G centia obtinebitur, Noctua Bebonia vincietur, Chenofiris vigil per an-
 ferem volantem, & Scarabæum indicatus, motu omnia penetrans,
 Coturnicem importunam, ac humidæ substantiæ insidiantem continebit,
 H prouidentiâ suâ Mundi tripartiti legibus prospiciet, dodecapyrgi piscinis
 I & fauissis vim noxiam remouens, oculo vigili humorem vitalem con-
 K L seruabit; ad cuius attractum L sequens præscribitur prophylacticum.

§. III.

Columnæ
 tertiæ lateris
 quarti Obel.
 Rameßi inter-
 pretatio.

*Tertiæ columnæ lateris quarti Orientalis interpretatio;
 & continet malorum originem:*

Archetypus
 Mundus nul-
 lum continet
 malum.
 Plutarchus.

Quod ut intelligatur, notandum est, in Archetypo Mundo nullum
 esse malum, nec ab eo quicquam malorum seu defectuum proce-
 dere effectiuè, sed omne malum Sensibilis Mundi operatio-
 nes cœteroquin bonas, tanquam robigo, teste Plutarcho, ferrum conse-
 quitur. Dispositionē itaque Siderei Mundi, ut fati, ita malorum, & aduer-
 sorū omnium causam, ratione dispositionis suæ, uti in Politica docuimus,
 censent Ægyptij; quibus quidem aliâ ratione occurri non potest, nisi
 exacto religionis cultu, prout in hac columna præscribitur.

Primo itaque loco post Aspidem, & Idealis Mundi Pantamorphi
 X spiritus symbolum, occurrit baculus incuruus, cum capite Hircino, & va-
 Y se Nilotico, & tribus pennis, quibus succedit Noctua, cui subduntur tria
 brachia, intermedijs tribus terminis; quibus aptè indicatur, esse in Mun-
 do supremo Pantamorphæ naturæ fecunditatem quandam Mende-
 siam, Nilo supramundano congruam, & à triformis Numinis mente pro-
 ficiscentem, à qua bonorum omnium copia profluit; quæ tamen mox ac
 in Sensibilem Mundum propagata fuerit, nescio quid malignitatis con-
 trahat, per Noctuam indicatum, & triplici diuinæ Mentis beneficentiæ
 vitali, uti tria brachia monstrant, contrarium; quæ quidem maligna vis
 Z in Cœlorum motibus contrarijs agitatorum dominio patet; quâ benefi-
 centia Numinis in hylæis Mundis quadantenus coercetur. Vis hæc mali-
 gna in *δωδεκαπύργου* legibus elucescit, in quo uti signa signis, ita domus do-
 A mibus, & mansiones mansionibus Deorū contrariæ reperiuntur: horum
 enim influxu in inferiorem Politicum Mundum, mala subinde, veluti tri-
 plici vehiculo inuecta multiplicantur, *αἰτίαι ἔχοντες* Numinum potentiâ,
 quæ humidæ substantiæ communicata varias contagionis pestiferæ species,
 B per Scorpionis figuram signatas, politico statui infert. Prouidentia tamen
 C cœlestis virtute suâ omnibus medebitur, si catenas Genialium Numinum
 D traxerint, si frequentibus cœremonijs Sacerdotes pro anni dispositione,
 E & Regni legibus dictos Genios sollicitauerint: his enim Noctua conte-
 F retur; Coturnix importuna Sacerdotum industriâ fugabitur; tres Ex-
 cubi-

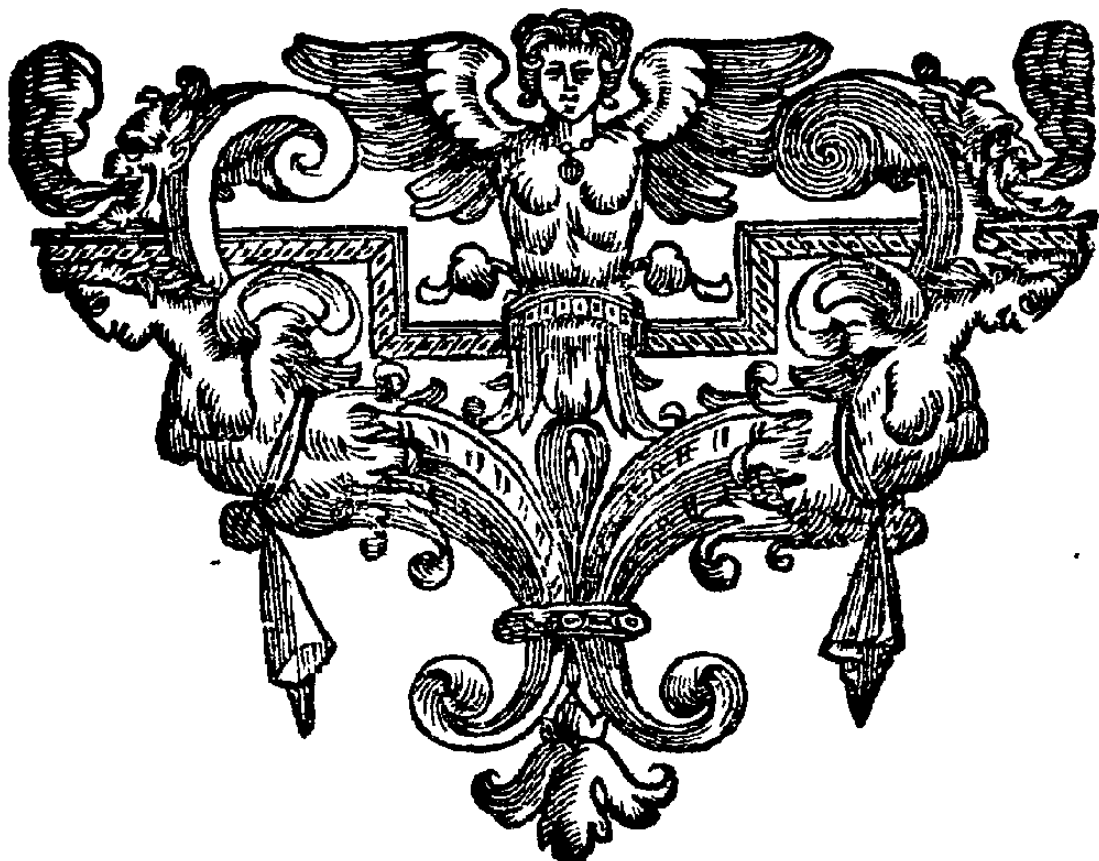
cubitores, Chenosis, Anubis, & Hermanibis, per tres anseres indicati, vnâ cum Iside Genio auerrunco, vita vitalibus influxibus foeta, Noctuum Typhoniam cœlestis vitæ prouidentiae contrariam dispellent; beneficia vitali foecundus Osiris, humorem vitalem inferioris Mundi Osiri conferet; hic in auxilium polymorphum Mundi spiritum sacrae vi tabulae sequentis, & per legum in columna Isiaca descriptarum obseruationem, attrahet; atque hoc modo Noctua malorum omnium bebonia profligata, rerum vbertas quadrifido Mundo restituetur.

Ex his omnibus hucusque propositis interpretationibus luculenter patet, hunc Obeliscum hieroglyphicis suis praenotatum nil aliud, quam Regni politici, ad supernarum mentium exemplar instituendi rationem monstrare; neque enim vllum Regnum consistere posse existimabant, nisi in religione, qui est supremi Numinis cultus, fundatum. Quæ omnia adeo clarè lib. 10 de legibus Plato exponit, vt ad Aegyptiorum normam respexisse videatur. Compertum enim habemus, rerum in natura elucescentium ordinem vbique à ratione pendere, & ordinem quidem nusquam & nunquam interruptum à præpotente ratione, ordinem denique commodum, congruum, & mirificâ vnione omnia connectentem ab optima ratione emanare. Cùm itaque Vniuersitum dispositio, tum progressio ordinatissima sit, ac semper & vbique talis, neque id sine summa commoditate; necesse est Mundum ab optima potentissimaque ratione disponi atque moueri. Cùm verò vnum sit Vniuersum, vnum verò à diuersis non fiat, nisi ab vno; consequens est summam esse eiusmodi rationem. Esse præterea rationes plures diuinas sub summa ratione diuina, vt in vno Mundano opere, ratione summâ ordinato, complures sunt globi specie inter se, & virtute multiplici distincti, omnesque mirâ ratione ordinati, adeo vt Mundi quodammodo multi in amplissima videantur Mundi vnus circumferentia contineri; pariter multi Mundorum quasi angustiorum rectores deinceps dispositi sub vno amplissimi Mundi Rectore comprehendantur. Qui sanè cùm non duntaxat ordinatio sit, sed ipse, vt ita dixerim, immensus ordo; ordinatore, quam ordinato, multò magis gaudet. Quocirca si multis in Vniuerso ordinatis proculdubio delectatur, multis quoque eum ordinatoribus delectari necesse est; quippe cùm amplissimi Regis excellentissima in hoc amplitudo consistat, vt non angustos tantum seruos, sed amplios quoque multosque infra se Reges habeat. Cùm præterea supremum Numen, quæ facit, intelligendo faciat; ac si totum facit, totum quoque intelligat; si cognoscat totum, cognoscet & partes, ex quibus totum constat; si partes, ergo necessarias particulas, ex quibus partes coalescunt: potest ergo, & scit Vniuersum gubernare, qui scit & potest eidem prouidere: totum verò gubernare, nisi gubernatis partibus, non potest; non negligit itaque minima gubernare, qui facere minima non neglexit. Neque facilis est gubernatio, cui facilis est procreatio. Nam quantò plùs à Deo dependent opera Dei, quàm artis, vel naturæ opera ab arte, vel natura; tantò omnibus & singulis diligentius prouidet, vtpote per cuius prouiden-

dentiam cœtera quoque id habent, vt similiter suis quæque provideant. Cùm itaque hæc prouidentia circa politicum quoque corpus sit, cuius gratia reliqua omnia constituta sunt; certum est, Regnum quoddam ad diuini intellectus & prouidentiae exemplar conditum, non alia firmiore fundamento niti posse, quàm analogo quodam ad supremæ Mentis, reliquarumque mentium subordinatarum normam, ordine constitutum. Qui finis fuit & scopus rerum in hoc Obelisco, sub occulto symbolorum contextu demonstratarum.

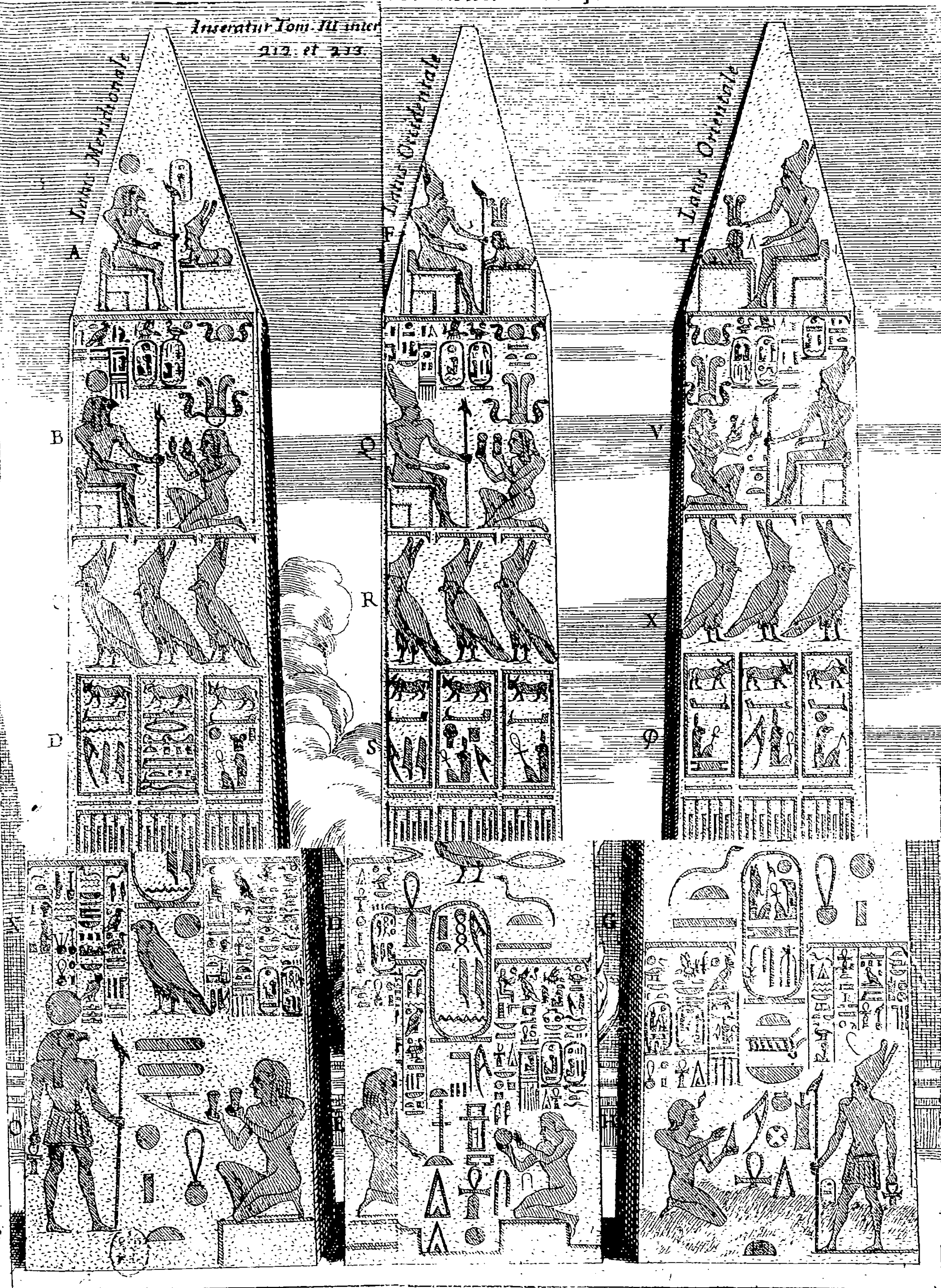
Atque hæc sunt, quæ nobis in hoc Obelisco Lateranensi veneranda Ægyptiorum antiquitas per Rameßem Regem filium Sothis, legenda & intelligenda proposuit. Poterit etiam Lector Politicam Ægyptiorum, Tom. I. Syntag. II. traditam consulere, vbi omnia fusiùs tradita reperiet.

FINIS SYNTAGMATIS SECVNDI.

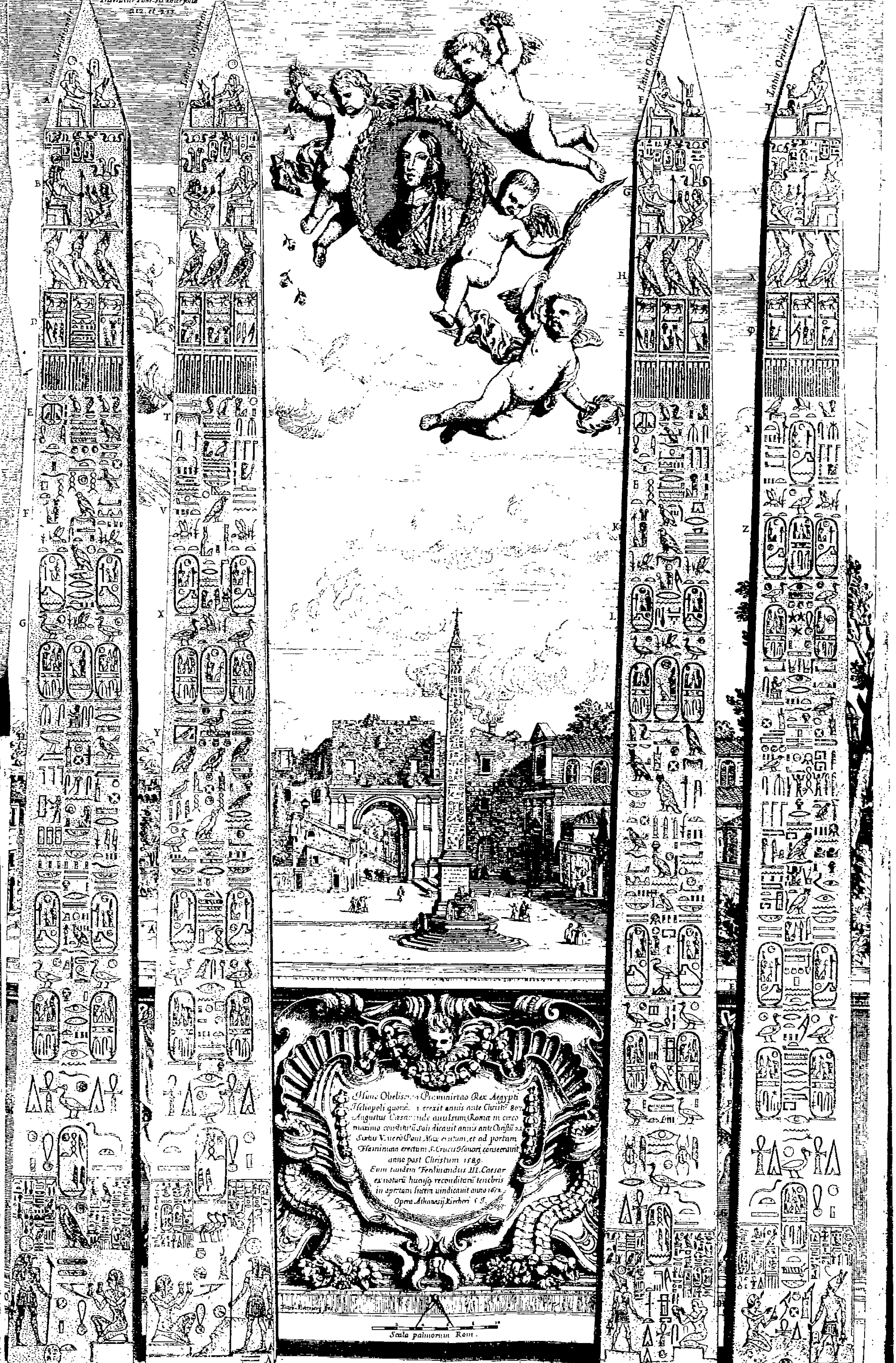
SERENIS^{MI} ET POTENTIS^{MI} RI HVNC OBELISCVM PSAMMIRTAEVVM,
q̃d Soc. Iesu eiusdē interpres.

*Inseratur Tom. III inter
 212. et 213.*

Obeliscus praesens à basi usq; ad pyramidionem 10. palmos accedat, tota eiusdem altitudo, uti olim 110. palmorum longitudinem, ita totum, ubi pyramidionem contingit 6 $\frac{1}{2}$ lat. obtinet. Duo uero minora opposita latera in inferiori Basi 9 $\frac{1}{2}$. In sup. quantitas exurgit.

Invenitur Tom. II. ante foliũ
 212. et 213.

Obeliscus præsens a basi usq. ad pyramidion olim 100. palmorum longitudinem obtinebat, modo trium palmorum fuit diminutione, et pa' longius perierat, et h. si pyramidion 10. palmorum accedat, tota eiusdem altitudo, si olim 110. palmorum longitudinem, ita modo 107. eorundem obtinet. Minus ha. 3. opposita latera minor, et inferiori basi latitudo, et palm. 3. superior, ubi pyramidion coarctat, et h. ut obtinet. Duo vero minora opposita latera in inferiori basi 9. In superiori iuxta pyramidion 14. palmorum latitudinem continet. Quibus totius obelisci circumferentia et molis quantitas exurgit.

SYNTAGMA III.
OBELISCVS FLAMINIUS,
OLIM SENNESERTAIVS.

AD AVGVSTISSIMVM
FERDINANDVM IV.

Regem Romanorum.

FERDINANDO Quarto Regi Augusto
præsentem erigo Obeliscum, iam olim ab
Augusto Cæsare ex Aegypto deductum,
& in Circo maximo, immortalitati nomi-
nis eius, honoris veluti trophæum quod-
dam erectum. Augustos, Obeliscos erigere; Augustis,
eosdem consecrare decet: vt quemadmodum Obelisci,
insolenti sua altitudine cœlum ferire videntur; sic Re-
ges vltra communem hominum conditionem, nil nisi al-
tum, sublime, gloriosum, arduum sapere, ex hoc veluti
symbolo quodam discerent mortales. Quod vti Tu,
AVGVSTISSIME REX, præstas; ita me occulto
quodam mentis præfagio impulit, vt quanta Mundus
de Tua sibi Heroica virtute polliceatur, hoc Flaminio
Obelisco, veluti abdito quodam & abstruso symbolo,
posteritati comprobarem. Vale.

SYNTAGMA III.

Obeliscus Flaminius, olim Sennefertæus.

CAPUT I.

Historica relatio Obelisci Flaminij.

Obeliscus
Flaminius
a Sennefertæo
Rege Ægy-
pti erectus
secundum
Plinium.

DLINIVS hunc Obeliscum à Rege Ægypti Sennefertæo erectum l. 36. c. 9. asserit his verbis: *Is autem Obeliscus, quem D. Augustus in Circo maximo erexit, excisus est à Sennefertæo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, 125 pedum & dodrantis, præter basin eiusdem lapidis.* Putat itaque Plinius, hunc Obeliscum à Sennefertæo fuisse erectum, eumque

Herodotus.
Diodorus.

ultimum post deuastatam à Cambyse Ægyptum, Regem fuisse. Verum cum alij Amasin, uti Herodotus; alij Nectanebum, uti Diodorus, ultimum Ægypti Regem fuisse asserant, quomodo hæc conciliari possint, aut debeant, non video. Nequaquam itaque verisimile est, Obeliscum tam celebrem eo tempore, quo Ægyptiacum Regnum ad interitum iam declinabat, fuisse erectum, cum Reges tam conclamato rerum statu de Obeliscis non dicam erigendis, sed nè cogitandis quidem animum adijcere potuerint. Quando itaque hic Obeliscus, & à quo Rege erectus fuerit, aperiendum duxi. Dico itaque, hunc Obeliscum non a Sennefertæo, sed à Psammirtæo fuisse erectum; Plinium verò vocum similitudine delusum, unum pro altero posuisse, certum est. Nam cum vigesimæ sextæ Dynastiæ tertium Regem, quem Manethon, Psammum, Ctesias Amirten vocat, rerum Ægypti potitum esse, ex Chronologia nostra constet; verisimile est, duobus nominibus Psammo & Amirteo in unum confusis Psammirtæum emeruisse, corruptè verò Sennefertæum. Vixit autem hic Rex 1527, vel ut alij 1622 circiter annis post diluvium, circa principium Olympiadum, & conditæ Urbis, à Sesostris Imperio quasi 340 annis, uti ex Chronologia Regum Ægypti primo Tomo & Syntagmate exhibita patet. Atque hic Psammus Amirtæus siue Psammirtæo hunc Obeliscum eo ipso tempore, quo summo in Ægypto hieroglyphica doctrina in flores erat, erexit, quicquid Plinius dicat. Neque Pythagoram sub hoc in Ægypto Philosophatum, sed sub Amasi Rege, quatuor videlicet ante Cambyse in Ægyptum irruptionem annis, plerique melioris notæ Chronographi docent. Verum de his, uti & de Plinij errore circa Obelisci mensuram, copiosius tractauimus in Obelisco Pamphilio fol. 72. & 73.

Psammirtæus
unde dictus
& quo tem-
pore vixerit.

Pythagoras
quo tempore
in Ægypto
fuit.

Sixtus V.
erexit Obeli-
scum Senne-
fertæum in-
via Flaminia.

Fuit autem à Psammirtæo hic præsens Obeliscus primò erectus in Heliopoli, inde verò eum Cæsar Augustus abstractum Romæ in Circo maximo erexit; quem tandem iniuriâ temporum prostratum, terræque obrutum, felic. record. Sixtus V. erutum, in campo Flaminio erexit eo modo, quo dicemus.

Post-

Postquam Summus Pontifex Sixtus V. vnà cum Obelisco Rameffæo hunc Obeliscum præsentem in eodem Circo maximo terra obrutum detexisset, variisque Romanæ Urbis Campi illi destinarentur; cum tandem in Campo Flaminio propè portam Urbis primariam, atque ædes D. Mariæ vulgò del Popolo, tùm quia summam eo in loco Romanæ Urbis maiestatem, vel ad primum exterorum ingressum conciliabat, tùm quia tres principales Urbis Plateas respiciebat, erigere visum fuit. Erecto itaque Obelisco Rameffæo in Campo Lateranensi, huius mox in dicto Flaminio Campo erectionis initium datum fuit. Ac primum quidem fundamentum iactum fuit moli insistendæ proportionatum, deinde fabrica lignea exstructa fuit Obelisco erigendo necessaria. Porro supra fundamentum basis ex saxo Tyburtino 15 palmorum altitudinis, 22 verò palmorum latitudinis imposita fuit, ita vt sex gradus latitudinis tribus gradibus scalaribus hanc basin ambientibus, assignati fuerint, adeoque abacus extra scalas emergens, sedecim tantum palmorum latitudinem obtinerit. Supra hanc basin abacus quadratus quindecim palmorum altitudinis, tredecim latitudinis positus fuit, eratque idem abacus, supra quem Obeliscus olim erectus erat, suis inscriptionibus antiquis & nouis insignitus, vti paulò post videbitur; atque adeo tota basis à terræ superficie vsq; ad basin Obelisci est 38 palmorum, si coronidum basin & abacum ambientium altitudinem adieceris. Super hanc itaque substructionem Obeliscus impositus, qui olim 100 palmorum erat, modò 97 palmorum (ob tres palmos inferioris partis, qui temporis iniuria corrosi Obeliscum fundandum ineptum reliquerant, ademptos) altitudinem vsque ad pyramidium obtinet; quòd cum decem palmorum sit, totus Obeliscus 107 palmorum altitudinem hodie habet; ad quod si 38 palmos adieceris, tota structura à superficie terræ vsque ad apicem 145 palmorum altitudinem obtinebit. Mensura partium Obelisci hæc est. Bina latera inferioris basis maiora & opposita latitudinem habent 10 palmorum: & $\frac{3}{4}$; minora verò latera opposita $9\frac{1}{2}$ palmorum sunt; ad pyramidium verò duo maiora latera opposita nouem palmorum sunt & medij; duo minora opposita 6 palmorum $\frac{2}{3}$ sunt; ex qua symmetria facillè totius molis pondus elici potest. Fuit autem hic Obeliscus à Sixto V. die 25 Martij anno 1589 sacræ Crucis dedicatus, vt signum Crucis pilæ æneæ inauratæ ei impositum satis demonstrat, & ex figura suprà fol. 213. posita, & sequentibus inscriptionibus patet.

Obelisci Flaminij basis.

Altitudo eiusdem solius, & vnà cum pyramido.

Mensura singularum partium eiusdem

Quo anno, & die erectus.

Inscriptiones Obelisci Flaminij.

Ad Orientalem plagam, quæ Basilicam S. Mariæ del Popolo respicit, hæc epigraphe legitur.

ANTE SACRAM
ILLIVS ÆDEM
AVGVSTIOR
LÆTIORQVE SVRGO,
CVIVS EX VTERO
VIRGINALI
AVG. IMPERANTE
SOL IVSTITIÆ
EXORTVS EST.

Ad plagam Occidentalem, quæ Tyberim respicit.

SIXTVS V. PONT. MAX
OBELISCVM HVNC
A CÆS. AVG. SOLI
IN CIRCO MAX. RITV
DICATVM IMPIO,
MISERANDA RVINA
FRACTVM, OBRVTVMQVE,
ERVI, TRANSFERRI,
FORMÆ SVÆ REDDI,
CRVCIQUE INVICTISSIMÆ
DEDICARI IVSSIT
M.D. LXXXIX. PONT. IV.

Antiqua inscriptio sic se habet ab oppositis lateribus.

IMP. CÆS. DIVI F.
AVGVSTVS,
PONTIFEX MAXIMVS,
IMP. XII. COS. XI. TRIB. POT. XIV.
ÆGYPTO IN POTESTATEM
POPVLII ROMANI REDACTA
SOLI DONVM DEDIT.

Atque hæc de historica Obelisci Flaminij relatione sufficiant.

CAPVT II.

Argumentum Obelisci Flaminij.

CVM Ægyptij magnam in duodenario numero vim & potestatem repositam esse cernerent, omnia serè sua huic symbola accommodarunt. Est enim duodenarius numerus, ut alibi diximus, totius Vniuersi symbolum; quo Angelicum Mundum dodecapartitum, duodecim Sphæras, duodecim signa Zodiaci, duodecim Cœli plagas, duodecim Elementorum portiones, exprimebant; hisce vnum supremum Numen omnium moderatorem præficiebant. Quæ omnia Plato Ægyptiorum discipulus cum primis Dialogo VI. de legibus approbat, eaque Ægyptiorum mysterijs contineri Ficinus luculenter in præfatione, quam dicto VI Platonis de legibus Dialogo præfixit, demonstrat. *Laudat, inquit, Plato duodenarium numerum & Vniuersum illum, qui duodenario illi prorsus accommodatur, ideo, quod duodecim sint apud eum Mundi sphaera, & signa duodecim in Zodiaco; & partes duodecim in Elementis, siquidem quodlibet ex quatuor Elementis in tres diuiditur regiones, in summam, in infimam, atque mediam, non solum situ, sed & virtute etiam differentes; adde Elementorum alterum duodenarium, quo & substantiæ Elementorum quatuor, & octo qualitates comprehenduntur. Qualitatum quædam masculinæ sunt, videlicet calor, frigus, leuitas, grauitas; quarum primæ duæ alterationis principia sunt, sequentes duæ principia motionis ad locum; quatuor verò feminæ sunt, quæ passioni magis subiiciuntur, scilicet humor, siccitas, raritas, & densitas. Hoc verò totum Ægyptiorum mysterijs contineri Iamblichus asserit. Accedit quod duodenario mensium numero Sol dominus planetarum, & cursum peragit proprium, & varios producit effectus. Denique singulas vult partes Ciuitatis ad Ægyptiorum normam Deo consecratas existimari, propriè verò duodecim Dijs, id est, duodecim Sphærarum animabus, item duodecim Zodiaci signa regentibus, rursus duodecim ordinibus Dæmonum cœlestia signa sequentium. Hinc Plato duodecim Urbis portas circuitū Vniuersi imitari debere asserit, deinde Deorum, Dæmonumque exercitum sub Duce Ioue in duodecim ordines esse dispositum; concludit tandem Ciuitatis partes, tum per duodenarium tribuum numerum, tum verò per diuinum cultum bis quolibet duodenaria mensium solenniter inauguratum, sic ad Dei munera preparari, ut Dijs ipsi quasi insidentibus gubernentur. Hæc de Platone Ficinus. Quæ sanè Obelisco nostro ita congruunt, ut ea Plato ex ijs descripsisse videatur. Quod ut ostendatur, sciendum.*

Ægyptios Mundum in duodecim plagas diuidere, teste Iamblichus, consueuisse, cui vnum omnium Moderatorem præficiebant, quem Hemphtha siue Osirin supramundanū vocabant. Hunc omnia in omnibus agere, hunc in tres inferiores sibi Mundos continuò influentem omnibus vitam motumque conferre asseriebant. Et quoniam calido-humidum quoddam in natura rerum in Sensibili Mundo elucescentium, veluti totius productionis fontem, & tanquam principium rerum omnium funda-

Obelisci
Flaminij
argumentum
Duodenarij
numeri præ-
rogatiua.

Plato.

Marfil.
Ficino.

Elementorū
virtutes &
qualitates

Iamblichus.

Plato.

Ægyptij Mun-
dum in 12
plagas diuide-
bant.
Hemphtha siue
Osiris supra-
mundanus.

Momphtæ,
summus influ-
it in Mundū
per 12 Geni-
os Solares;

uit; hinc aptè sanè hæc per Obelisci supremum à vertice hierogramma-
tismum veluti epigraphen quandam indicabant; & Osiri supramunda-
no, & Momphtæ summo, humido-calidi moderatori, qui tametsi in insen-
sibili Mundo idem sint, in sensibili tamen ob effectuum diuersitatem diffe-
runt, consecrabant. Hic itaq; in Mundum duodecapartitum per duode-
cim Genios Solares, qui per duodecim Accipitres notatur, primò influit;
quibus vti totius Mundi machinæ præsidium commissum est, ita in eo
omnia quoque diuersis iuribus moderantur. Ac primò quidem in duo-
decim signa Zodiaci, mensesque ijs correspondentes, deinde in duo-
decim plagas cæli virtutem suam exerunt. Hinc singuli Accipitres colum-
næ certæ plagæ correspondenti insident, quâ effectus, quos in tali & tali
plaga Genius ei præses operatur, per hierogrammata occultâ ratione
indican- tur. Et quoniam omnium rerum mundialium apud eos arbi-
trium constitutum est, hinc magnâ curâ & religione eos prosequen-
tur, nè omisso cultu ijs debito, & religione neglectâ, influxus suos benefi-
cos suspenderent, atque adeo contrariarum potestatum dominio subde-
rentur.

Leges sacræ
in Obelisco
Flaminio
contentæ.

Solares Genij
duodecim.

Iamblichus.
Dij Mundi ab
Ægyptij culti

Leges de sa-
crificijs ritè
instituendis
ab Ægyptijs
Sacerdotibus
ponditæ.

Vnde in hoc Obelisco leges sacræ & Hermeticæ ordinantur, quibus
quomodo & quâ ratione, quibus ritibus & cœremonijs in adytis suis diui-
nus cultus instituendus sit, quibus modis sacri duodecim Solares Genij
propitiandi, & si quandoque ob neglectam religionem indignationem
incurrerint, placandi sint, & oppositarum virtutum molimina propul-
sanda, verbo, totum per symbola appropriata signatum continetur.
Aptè itaque per duodecim Siderei Mundi Solares Agathodæmones, nihil
aliud, quàm vnus Osiris diuersæ virtutes, quibus in inferiorem Mundum
agit, signantur, quibus duodecim Elementaris Mundi terrestres Osires,
per duodecim Apides indigitati correspondent, duodecim Horizontis
plagarum præsides, qui virtutem à supremis virtutibus acceptam in reli-
quam inferioris Mundi œconomiam dispensant. Cùm itaque Sapientes
Ægyptij viderent admirabilem quandam sensibilibus rerum huius Mun-
di ad inuisibiles earum virtutes ordinē; sacram quandam & sacerdotalem
doctrinam, Trismegisto duce, condiderunt, quam solis sui ordinis homini-
bus notam esse voluerunt. A Mundo itaque, vti Iamblichus docet, exor-
dientes, Dij Mundanis, distributione quatuor in Mundo Elementorum
à communi sortitione secundum mensuras Elementorum facta, à circum-
ferentia circa centra in ordine reuoluta, ad veritatem sacrificiorum fa-
cilem se accessum habituros confidebant. Cùm enim in Mundo essent,
& vt partes continerentur in eo, quin & ab eo generari, atque à totis
potentijs eius perfici se, quandamque vitæ naturæque portionem se ab eo
consecutos intelligerent; in cultu diuino minimè Mundum Mundanos-
que ordines sibi prætermittendos duxerunt. Cùm enim viderent circa
quamlibet duodecupartiti Mundi partem esse quidem corpus aliquod, in-
esse præterea vires corporibus incorporeas ordine distributas; hinc sa-
crorum leges, id est, similia similibus eâ industriâ distribuerunt, vt à sum-
mis ad ima per media omnes progredierentur, corpora quidem corporeis
appli-

applicando, propria videlicet vnicuique reddentes. Leges itaque sacræ Dijs sacrificia summâ diligentiam institui debere, docent; siquidem Dijs in terram descendentibus omnes subiectas illis potentias vna moueri, & vt Iamblichus docet, vt præcursores pompasque præcedere credebant. Qui itaque vnicuique ex ijs non rectè & legitimè sacrificat, neque quod cuique congruit, distribuit, neque vnumquemque proprio quodam honore & cultu prosequitur; hunc Deorum præsentiam non assequi, sibi persuadebant: qui verò omnia sibi Numina propitia reddiderit, grata offerens vnicuique donaque simillima; hunc verè suâ spe minimè frustrari, sed diuinum Chorum integrâ plenâque præsentiam suscipere sibi imaginabantur. Vnde ex hoc capite religionis ritus minimè simplex esse debebat, sed *παραποικία*, & ex omni harmonia, cunctisque, vt Iamblichus loquitur, Mundi speciebus constitutus; nouerant enim quanta virium multitudo, Dijs descendentibus, excitari soleat; quæ quidem omni effectû destituebatur, si vel vnus ritus vel vnus cœremoniæ circumstantia à sacrificio omitteretur. Quia verò numerum Deorum humano ingenio incomprehensibilem sciebant, hinc vniuersam Geniorum seriem, duodenario numero comprehendebant, satis esse rati, si vel singulas duodecadum tûm Intellectualis, tûm Siderei, atque Elementaris Mundi Classes memorato religionis ritu, ad id, quod intenderent, coluissent; quemadmodum hic Obeliscus docet, vbi singulæ duodecadum Genialium Classes suas columnas habent, quibus ritus illis debitus describitur, vt ex contextu interpretationis patebit. Cultus verò hic præscriptus ea potissimum beneficia respicit, quæ rerum humano generi necessariarum vbertatem, aëris salubritatem, & beneficium Nili incrementum, quam munificam Deorum pluuiam vocant, concernunt; quæ quidem obtineri non poterant nisi per optimam annui spacij dispositionem & temperiem, quam solo Deorum illius Præsidum munere se consecuturos sperabant; priuatum verò cultum, priuata quoque Deorum, quem quisque coleret, beneficia, vtpote sanitatis, prosperitatis, sapientiæ, diuinationis, ac tandem *θεομαχίας* beneficia consequebantur. Cultus verò peragebatur religiosa sacrorum amuletorum gestatione; quæ tantâ virtute & efficaciam pollere arbitrabantur, vt vel gestata, Numina potenter ad votis eorum annuendum, trahere crederentur. Ex quibus patet, quàm ex hac apparente religionis sanctimonia Diabolus longas superstitionum catenas ad animas in æternam ruinam trahendas texuerit, quàmque Deo Opt. Max. summè obligemur, quòd per incarnatum Verbum à tanta nos cœcitate eruere fuerit dignatus. Sed iam interpretationem ordiamur.

Numina singula similibus donis placabant Ægyptij.

Duodenarium Geniorum, numerum cur elegerint Ægyptij.

Cultus Deorum publicus aliis dona, priuatus alia requiebat.

Amuletorum gestatio.

CAPUT III.

Prodroma quarundam rerum, quæ sæpe sæpius in hoc Obelisco occurrunt, interpretatio.

Sacræ tabulæ
seu ouatæ
figuræ in
Obeliscis,

Occurrunt haud infrequenter vti in hoc præsentī Obelisco, sic & in secuturis, Schemata quædam ouatæ figuræ, quas sacras tabulas Ægyptij vocabant, quarum hoc loco interpretationem præmittere visum fuit, ne in contextu interpretationis faciendæ, ob rerum de ijs dicendarum varietatem, Lectori confusionem ingereremus; quare in sequentibus semper ad hoc caput, occultorum symbolorum rationes nôsse volentem, remitemus. Erant autem sacræ tabulæ certa quædam symbolorum magis illustrium Syntagmata, quæ vti occultas Deorum operationes respiciebant, ita magnas quoque vires ad eos trahendos obtinere credebantur. Hinc eas separatim, tanquam eximium quiddam tûm in publicis Obeliscorum & Sphyngiû monumentis, tûm in adytorum parietibus incidebant, quæ deinde ex his veluti prototypis quibusdam excerptæ, diuersisque lapidibus incisæ, in priuatum vsum tanquam sacra quædam periammata gestabantur.

Duæ tabulæ
sacræ celeberrimæ
A. B. & C. D.

Sunt autem duo potissimum magnæ considerationis, quæ in nullis non Obeliscis occurrunt, & in hoc potissimum sæpe sæpius, vt examinanti patebit, eo symbolorum apparatus, quem sequentia duò Schemata monstrant, adornata. Prius vocamus tabulam Momphto-Mendesiā; alterum Osiriacam, ad maiorem distinctionem, nominandam censuimus; & vti ferè semper Momphto-Mendesiæ tabulæ Papilionē A, polymorphi Dæmonis symbolum, ita Osiriacæ C Anserem, Osiris, & Isis symbolum, impositum reperimus.

§ I.

Momphto-
Mendesiæ
tabulæ.

Tabulæ sacræ Momphto-Mendesiæ expositio.

Hirciniscep-
tri significatio

Schema hoc litera B signatum, ouata figura insignitum est, quia vti per ouum, Mundum indicabant, ita per figuram eius, cui Schemata hieroglyphica includebantur, ouatam, eorum Deorum, quos symbola significant, in Mundo operationes occultè insinuabant. Figuræ verò eiusdem insertæ tres sunt; prima est baculus , id est, Hircino capite insignitus; secunda est statua Leonino vultu transformata, & Momplitā, id est, humido calidi, vti & Nilotici incrementi, præsidem significat; tertia est Nilemetrium, quo Momphthæ in Nilum potissimum dominium innuebant. Hircinum sceptrum denotat Numen, quod Ægyptij vocant Mendes (sic enim fecundæ generationis Deum dicebant) & Numini, quod Græci Pana dicunt, æquiualeat; de quo susè in Obeli-

Obelisco Pamphilio fol. 274. & potissimum in Mendefio Nomo, vti Tomo primo fol. 18. ostensum fuit, colebatur. Leonina statua Momphtam, id est, aquarum Numen denotat. Separata spectatur hæc tabula oualis seorsim, eò quòd maioris momenti mysteria contineat; ac proinde ob mysteriosam hanc symbolorum coaptationem, magnas ad Numen, quod referebat, sollicitandum, vires obtinere arbitrabantur, vtitatissimum amuletum. Quo cognito, rationes, ex quibus illa symbola constructa sunt, tempus postulat, vt aperiamus, vt Ægyptiorum in comminiscendis symbolis, ingenium luculentius, & simul intentio & finis, ob quem hoc pacto instituerunt, patefiat. Sed ad Rhombum.

Primum locum in hac hieroglyphicorum congerie obtinent bina simulachra. Prius simulachrum *Λεοντομαρτυρον*, rude quidem illud & impolitum, sed quod pennato suo vertice, Crucisque ansatæ symbolo non obscurum diuinitatis argumentum præferat. Simulachra verò illa hieroglyphica, data opera rudi quâdam elaborabant Mineruâ, cum quia minutulas membrorum proportionem in saxo adeo duro insculpere difficile erat, tum quòd si subtili vti artificio sculpturam fecissent tenuiorem, facile temporis rerum edacis diuturnitate, aëris adhæc, cœlique iniurijs obliterari potuissent. Ægyptij itaque cum æternitatem in operibus suis affectarent, tantum extrinsecis corporum lineamentis, & rudi quâdam rerum effigie contenti, symbola ita profundè saxi insculpebant, vt nihilominus, quid sculpturæ innuerent, peritioribus rerum facile innotesceret; quod benè notandum.

Hanc autem iuxta interpretationem nostram superiùs factam Momphtæ Nilotici Numinis statuam esse, monstrat primò penna capiti supereminens, & Crucis ansatæ nota, & forma Leonina.

Notandum autem, duplicem hic Momphta considerari posse; supramundanum, & hylæum. Supramundanum, vti in Vniuersalis humidi substantiam dominium absolutè exercet, ita hylæus substitutus eius in inferiori Mundo humidæ substantiæ tutelam, susci-

Leoninæ statuæ significatio.

Figura Obeliscorum eurycliarate.

AB tab. Momphtæ Mendefia.

CD tab. sacra Osiria.

Momphta duplex, supramundanum, & Hylæum, quo ad effectum, re tamen vnus.

Momphtæ
habitus
explicatur.

Dei effectus
cerni, natura
minime à nos-
tris potest.

Deus caru-
lea veste in-
dutus cur
pingatur.

Porphyrius.

Penna in ca-
pite Mom-
phtæ quid
significet.

Ex: c. 37.
Thargum
Hierosol.

suscipit. Vtrumque hoc loco expressum videmus, vnum reuera Numen; tametsi effectibus diuersum. Per pennam quidem in capite assurgentem significabant, difficilem inuentu esse naturam eius, & nemini conspicuam, sed sublimem non modò supra sensum, verùm etiam supra humanæ intelligentiæ captum; humana verò forma eundem vitæ Authorem, & Motorem, qui intellectu comprehendi possit, circulatum indicabant: quoniam vt hominis corpus quidem cernitur, mens verò ipsa, quæ hominem à cæteris animantibus disiungit, cerni à nullo potest; sic etiam Dei summi Opificis actiones & motus, quæ ipse in sacris literis posteriora vocat (non leuè, ac Aristoteles, effectus posteriora, causas verò priora nominat,) ab humano intellectu cerni possunt, Mens verò ipsa & diuina natura creatarum rerum moderatrix in huius corporis carcere absolutè cognosci non potest. Quod pulchrè apud secretiores Hebræorum Theologos innuitur per quinquaginta portas lucis, quas omnes præter vnā Moysen ingressum aiunt, vt in Cabala docuimus. Et ideo, teste Porphyrio, carulea veste indutum eum pingebant, vt cœlestem illum esse significarent, & in Cœlo habitare, nullius coloris, vel accidentis participem, nullo terrenæ mixtionis inuolucro vestitum, etiam si nobis fortasse eum suscipere videatur, & modò irasci, modò placari, quemadmodum Cœlum ipsum, cùm nullius coloris sit, propter interualli longitudinem caruleum videtur. Sed audiamus verba Porphyrij; sic enim dicit: *Ægyptiorum autem Deorum symbola talia sunt: Creatorem Ægyptij Emeph, (melius Hemphtha) appellant, cuius imaginem informi hominis faciunt colore caruleo, Zonam tenentem, & sceptrum, cuius in capite pennam ponunt, significantes difficilem inuentu esse Creatorem, & nemini conspicuum, viuificum etiam, & Regem, & intelligibili motu circulatum. Hic Deus, inquit, ab ore ouum producit, à quo nascitur Deus, quem Ægyptij Phta, Græci Vulcanum appellant; significatur autem Ægyptijs ouo Mundus. Vides igitur verticem penna sublimem, vides sceptrum, vides Crucis ansatæ mysteriosam notam. Per pennam non solum, vt Porphyrius vult, Deum inuentu difficilem significabant, sed quòd diuinæ essentiae cognitio est ab humano intellectu remotissima: quia sicut penna Auium corpora in altum aërem, quò nos peruenire nequimus, eleuat; sic ineffabilis illa Dei essentia adeo est alta, & adeo intellectus capacitatem excedit, vt ad eam cum plena cognitione pertingere nullo modo possimus; vnde & Psalmographus monstraturus, quantum diuinæ essentiae intellectus nostri exiguitatem excedat, dicit, quòd Deus volet supra pennas ventorum, & posuerit tenebras latibulum suum. Moses quoque, vt monstraret alta mysteria, symbolicā quādam methodo duos Cherubim cum extensis alis posuit super propitiatorium. vbi Thargum Hierosolymitanum præter ea, quæ in vulgata editione sunt, sic habet:*

בַּחֲכֵמַת רוּחַ נְבוּאָה עָבַד יְת' כְּרוּבִיא סְתָרִין סְתָרִין:

In sapientia Spiritus Prophetiæ, fecit Cherubin ab vtraque parte: quibus verbis magna quædam mysteria recondita significantur. Magnus ille Dionysius,

nysius, mysticæ Theologiæ Princeps, animam omni terreno affectu exutam, pennæ comparat; Penna, inquit, declarat & ducendi celeritatem, & quod cæleste est, & quod mouetur, & quod ab omni rerum terrenarum studio & cupiditate abhorret; propterea quod sursum feratur; pennæ autem leuitas, id quod nulla ex parte est terrenum, sed totum sine admixtione & grauitate sursum efferat. Porro statuam prædictam sedentem finxerunt, insinuando per hoc, vt Porphyrius dicit, stabilem & incommutabilem virtutem; sedere autem fingitur, vt stabilis & incommutabilis virtus exprimatur; in manu sceptrum tenet, de quo fusè passim iam dictum est in præcedentibus; Leonino vultu est, ad vim potestatemq; quam in humidam substantiam, virtute sua corroboratiua tenet, adeoque Nilum, cui præest, indicandum, de quo fusè in Hierogrammatismo Leonis Obelisci Pamphilij, quem consule. Sceptrum Ægomorphon appositum habet, quo vis Mendesia indicatur, Mendes enim sine Hircum Ægyptij, Numen genitalis humoris præsidem dicebant; aptè verò coniungitur Momphtæ, siquidem nisi humidum fecunditate polleat, frustra id in natura rerum institutum videtur, cum omnium rerum generatio in humido & calido, vti dictum est, consistat; rectè itaque Momphtæa vis Mendesiæ tanquam ad generationem rerum necessariam adiungitur. Sed de his vide Obeliscum Pamphilium fol. 283. & alibi, vbi & de Momphta, & Mendes vberimè discurremus.

Dionysius
Areopagita.

Momphtæa
sedens cnr
fingatur, &
Leonino
vultu.

§. II.

Niloscopiæ expositio.

Niloscopiæ
expositio.

S Vb Hircino capite in hieroglyphico Syntagmate instrumentum occurrit, cuius Abenuaschia meminit, & non malè aliqui Niloscopium interpretantur, cuius vestigia adhuc aliquibus in locis videntur. Verba eius Arabica hæc sunt:

قلما كانوا يريدون يصروا للبله النيل كانوا يصروا لمكيال الزيار النيل
جصور الزنب الاسد

Vt facundam naturam Nili monstrent, illam structuram ponunt, quâ incrementa Nili mensurantur. Idem Nilometrium Strabo hisce verbis describit:

Συλῆς νῆσος ἐν ἡ μιζαδία, καὶ ἐν ταύτῃ πόλιν ἔχουσα ἱερὸν Κνέφιδος, καὶ Νειλομέτρειον ἐν μοναλίῳ καὶ Ἀσινδασμῶν ἐπὶ τῇ ὁχθῇ τῆς Νείλου σημειοῦντα ὡς μέγιστας δὲ καὶ ἐλάχιστας, καὶ ὡς μέσας. hoc est: Altera Insula dimidium stadium in Nilo ante Syenem posita, in qua ea Urbs, quæ Knaphidis templum, & Nilometrium habet; hic autem est puteus quidam in ripa Nili ex integro lapide constructus, in quo & maxima, & minima, & mediocria Nili incrementa denotantur. Meminit huiusmodi instrumenti quoque post Herodotum, Diodorum, Apuleium, Plutarchum, Ioannes Leo Africanus, qui huius structuræ se oculatum testem dicit: sic enim ait: E regione ciuitatis veteris in medio Nili Michios, hoc est, mensuræ, videtur insula, ex qua pro ratione inundationis Nili, eius anni prouen-

Strabo.

Ioan. Leo
Africanus
lib. 8.

tum per totam Ægyptum certissimâ ratione à priscis Ægyptijs adinuenta colligunt. Verum in describendo Niloscopio, utpote re passim notissima, non moror; vnum me in Arabico textu Abenuaschiæ de Ægyptiorum cultura suspensum perplexumque summopere reddidit, neque quid per iacentis & caudati animalis imaginem voluerit, intelligere valui, donec variam antiquitatem consulendo, tandem id, quod erat, subolfaciens, occultum verborum contextum inuestigauerim. Vult autem Abenuaschia hisce verbis nihil aliud dicere, nisi quod fuerit in similitudinem Sphyngis, quod apud Authores inundationis Nili symbolum reperi. Erant autem Sphynges (sicuti apparet ex ijs, quæ Romam ex Ægypto deductæ passim hinc inde in Vrbe videntur) biformes statux, quarum prior humanam faciem, cætera Leonem referebat, uti in Syntagmate Sphyngrum docemus. Erant autem hæ figuræ ab Ægyptijs expressæ, non quòd crederent, similia animalia ullibi reperiri, sed ad connotanda reconditiora mentis sensa. Sphynges itaque sic expressæ stationem Nili Ægyptum inundantis denotabant. Cùm enim in toto Iulio & Augusto Nili incrementa durarent, Sol autem dictis mensibus maxima ex parte Leonem & Virginem peragraret, genti ad portentosas & polymorphas rerum compositiones cæteroquin propensissimæ facilè fuit, ex Virgine & Leone formare monstra, quas Sphynges appellabant; erantque propriè statux Nilo consecratæ, ventribus incumbentes, quibus stationem inundantis Nili repræsentabant. Huiusmodi Sphynges videntur adhuc hodierno die in Horto Quirinali, ad fontem Capitolij, in Villa Burghesia. Harum Sphyngrum magnus numerus, teste Plinio l. 36. c. 13, in Ægypto erat; quarum aliquæ ingentis molis in celebrioribus Ægypti locis, maximè verò circa loca, in quibus solet inundare Nilus, sicuti Heliopoli & Sai, & in deserto Memphitico, colebantur; in quo inter cæteras vna prodigiøsæ magnitudinis 143 pedes longa, & 62 pedes lata. Videntur autem habuisse simul officium designandi incrementa Nili, uti ex verbis Abenuaschiæ apparet. Imò dicam aliquid ampliùs; illa ipsa figura Nilometrii, quam hic Ægyptij pro symbolo fœcunditatis Nili posuerunt, rudi suâ effigie nil aliud insinuare videtur. Confirmat opinionem nostram Pierius, qui ait, Ægyptios ad significandû incrementû Nili, quod Ægyptiâ linguâ Nun significat, Leonis iacentis hieroglyphico vlos esse, aitque, quòd cùm Sol Herculei Leonis terga adit, Nili diluuium excitet, duplumque recentis aquæ Sole in eo signo commorante sæpius exundet, quæ vis aquæ per spaciosam Ægypti planitiem latè diffusa, solum eâ fertilitate grauidum reddit, quâ non tantùm indigenæ sibi alimentum colligant, sed magnam Orbis partem fame leuent; propter eam verò aquarum redundantiam, quam Leonis beneficio consequi se quotannis experiuntur, institutum est, & apud omnes Gentes vsu iam receptum, ut canales, tubique, & siphones, qui aquam eructant, per terebrata foramina in Leonina capita ad id locis opportunis adsculpi solita, aquam emittant, quæ Leonis rictibus euomi videatur. Atque hæc ita sese habere, testantur non pauci, qui in hunc diem Romæ visuntur, Leones ad radi-

Sphynges
quid fuerint
apud Ægyptios:

Nili inundationem apud Ægyptios demonstrabât.
Sphynges quâ occasione constructæ ab Ægyptijs.

Plinius.

Pierius lib. 1.

Leonis capita cur fontibus adhibita.

radices Capitoli, & fontem iuxta Ædem Divæ Virginis de Victoria, qui plenis rictibus aquam eructant. Nè verò in hieroglyphicis inscriptionibus semper integram Leonis, aut Sphyngis figuram ad Nili incrementum denotandum pingere cogerentur, ideo per ipsum eundem characterem, quo Ægyptij Astrologi Leonis signum præfigurabant, id est, per Ω caudam Leonis, illud ponere consultius iudicarunt. Characteres enim Astronomos signorum & planetarum ab Ægyptijs primò excogitados, suprà ostensum fuit, & Deenus in Monade hieroglyphica fusè probat, de quibus & nos ex professo in Astronomia Ægyptiaca. Sed & signum infra positum (☎) id manifestè monstrat; hoc enim symbolum aquæ esse, à similitudine figuræ aquæ undulatæ depromptum, alibi copiosissimè demonstratum fuit, & ob eandem causam ab Ægyptijs, & communi Astrologorum consensu & approbatione pro symbolo aquarum assumptum: quod & proinde ubicunque in hieroglyphicis occurrit, humidum refert. Sed de his fusiùs suis locis.

Verum posset quis hic obijcere, quid Aquario cum Leone? Huic respondeo: cum Ægyptij excellentiam alicuius rei vellent demonstrare, eos id maximè per contrariorum appositionem fecisse. Nam cum Nilum præ cæteris Mundi fluminibus mirandis quibuldam naturæ dotibus ditatum perspicerent, utpote qui non tantum totius anni decursu maxima fecunditatis argumenta monstraret, sed maximè eo ipso tempore, quo Sol Leonino æstu inflāmatum omnia adurit, & cum reliqua omnia flumina humoris inopiā deficiunt, ille omnia plenitudine suā adimplere videatur, & contrà in Aquario maximū suæ diminutionis statum, reliqua verò flumina non nisi in Aquario, Leoni opposito signo, diluvijs essent obnoxia; ideo ut hanc præminentiam Nili symbolicè exprimerent, Leonis signo supponere voluisse videntur signum oppositum Aquario.

Quare siue hoc symbolum Nilometrium, siue Sphyn gem, siue Leonem referat, perinde est, errare non poterit Lector, quodcumque elegerit; nam & Nilometrium, & Sphyn gem, & Leonem singula inundationis hieroglyphica fuisse, paulò antè demonstra vimus; & potuit fieri, eas structuras eos construxisse, quæ & Sphyn gem, & Leonem referentes, Nilometrii munere fungerentur; quod sanè simile quid fuisse & verba Authoris non tacitè, & Strabo lib. 17. Herodotus, alijque Antiqui, imò quotquot modò Nili statux inveniuntur, innuunt. Sed hæc omnia subtili Lectori ulterius inuestiganda relinquimus. Quare ad secundæ tabulæ sacræ interpretationem procedamus.

Deenus.

Aquarij &
Leonis signa
seu character.Ægyptij rerū
excellentiam
per contrariorū
appositionem deno-
tabant.Leonis &
Aquarij signa
cur Nili inun-
dationem
significent.

§ III.

Secundæ ta-
bulæ sacræ
Obelisci Fla-
mini expositio.

Secundæ tabulæ sacræ Osiriacæ expositio.

Gratitudo
erga Deum
pro beneficijs

SI juxta Xenophontis præscriptionem, erga eos, à quibus beneficia vel minima recipimus, gratitudine quâdam debitâ obligemur, certè maximè erga Deum beneficentissimum, cuius beneficio omnia habemus, nos gratos esse debere non ratio tantùm dictat, sed & lege diuinâ ad id nos obligari sacra pagina manifestè docet. Agnouerunt id certè præ cæteris Gentibus Ægyptij, quorum erga diuina Numina gratitudinem, amorem, reuerentiam, propensum animum, ea dignè colendi studium & sollicitudinem luculenter demonstrat ille nunquam satis quæsitus Osiris, tot portentosi in sacrificijs peragendis ritus, tot polymorphorum Numinum figmenta, quæ & in præsentī hieroglyphico Syntagmate posteritati veluti vnicum suæ erga Numina colenda voluntatis testimonium relinquere voluisse apparet. Nam postquam diuinam illam Osiridis potentiam, ac in naturæ theatro elucescentem maiestatem, potissimùm in fecunda Nili natura, symbolice repræsentassent, aliud ei à latere adiungunt hieroglyphicum Syntagma veluti cultus diuini ectypon, quo eum, à quo tanta beneficia reciperent, dignis honoribus colendum hieroglyphicè expresserunt. Continentur autem in hoc hieroglyphico Schemate sex figuræ potissimùm considerandæ: duæ statuæ, ferculum, triplicatus ramus, baculus seu thyrsus, & iuncus marinus.

De duabus Statuis.

Tabulæ sacræ
expositio.

Prima figura sub forma sedentis *ἰερακόμορφος*, id est, Accipitrino capite transformata, globum in capite sustinens, manibus Tauticum characterem tenet. Per *ἰερακόμορφον* Accipitrem intelligebant Osirin, ut iam sæpius ostensum fuit; per globum in capite, diuinitatem; per characterem Tauticum, motum seu influxum in Vniuersi Mundi penetralia. Altera figura est humano vultu, quæ tùm hîc, tùm in alijs Obeliscis variat; nam subinde calathio capiti imposito, nonnunquam pennato vertice spectabilis; in manibus iam literam *A*, modò sceptrum Cucuphæ capite insignitum tenet. Et nihil aliud hoc simulachro denotabant, nisi Osiridis asseclam, Solarem videlicet Agathodæmonem, cuius symbolum, quod manibus gerit, Alpha est; & cùm hic idem varietatis Mundanæ præses sit, hinc subinde sceptrum Cucuphomorphum in manibus tenet, eius symbolum; calathus verò seu cidaris potestatem in omnia tutelæ suæ commissa notat; pennatus verò vertex sublimitatem operationum, quibus incumbit, signat, ut suprâ diximus. Opponitur huic è regione Osiris, ut ostendatur, omnem virtutum in Agathodæmonem hunc deriuatarum varietatem, immediatè ab ipso bonorum omnium affluxu, Osiri inquam supramundano procedere; quæ & conuersio vnius ad

ad alterum, & signum Tauticum, quod Osiris manibus tenet, huius diuini affluxus symbolum, aperte docet. Sed de his alibi fusiùs. Ansatæ Crucis symbolum siue Tauticum sigillum manu gerit, diuinæ mentis in vniuersas Mundi semitas se diffundentis symbolum. Hunc characterem ab Hebræis mutuatos esse Ægyptios verisimile est, utpote curiosos figurarum observatores; utrisque quidem mysticum, sed diuersorum mysteriorum significatione discrepantem. Falsum tamen est, characterem hunc apud Ægyptios significare, vitam venturam, quemadmodum vult Ruffinus, Suidas, alijque Authores; sed verisimile est, totum hunc rumorem exortum esse à Iudæis, qui cum temporis Ægyptum exules peruagabantur; videntes enim signum hoc T toties in imaginibus eorum repetitum, passim salutem suam venturam ex Patrum suorum traditione interpretabantur. Nos illum characterem nihil aliud apud Ægyptios significasse dicimus, quàm, ut dixi, diuinæ Mentis in rerum omnium productione motum & diffusionem.

Character
Tauticus ab
Hebræis mu-
tuatus.

Tauticus cha-
racter quid
apud Ægy-
ptios signifi-
carit.

De Ferculo, seu Feretro.

SImulachris iam explicatis immediatè subiicitur ferculum, *Φερέτρον* à Græcis dictum; quod symbolum fuit, diuinum honorem Dijs exhibendi. Solebant enim Ægyptij plerumque instrumenta illa, quorum in sacris usus erat, pro symbolis hieroglyphicis assumere. Feretro enim, usos esse in statuis seu simulachris Deorum solenni pompâ circumferendis, ex Luciano, & Apuleio Isiacam pompam graphicè describente luculenter patet. Fuisse autem huiusmodi feretra cistarum ad instar, apparet ex eius in multis Obeliscis figura; & ex Apuleio colligitur fuisse cistam secretorum capacem, eò quòd Ægyptij in ijs occultare solebant opertanea sacra, quæ sic dicta, quòd operta essent, neque exposita profanorum oculis; quæ & à Græcis mysteria dicuntur, Suida teste, *ἀπό τῆ μυστικῆς σόφιας* à claudendo ore; quòd scilicet deceat eos, qui audiunt diuinas cœremonias, & religionis arcana, os obturare, nec ulli mortalium enunciare. Erant autem ijs inclusa phalli seu veretra ficulnea *ὠκυαντα* Osiridis & Isidis; quæ quid propriè fuerint, fusè alibi dictum est; vnde & huiusmodi cistæ à Suida dicuntur *κίσται ἱερῆς*, hoc est, cistæ sacræ, à quibus *κιστοφόροι* dicebantur ij, qui eas baiulabant, qui ad beatum hoc ministerium ex selectissimis personis eligebantur; adeo quidem, ut Lamprius & Aelius Spartianus notent, huius etiam se pompæ choragum constituisse, sacrarumque honorem cœremoniarum non dedignatum olim Commodum Imperatoarem; Sacra enim Isidis coluit, ut & caput raderet, & Anubidis statuam portaret. Atque ex hac Comasiarum solennitate profluxisse Ithyphallia, Dionysij sacra Græcorum, testatur Plutarchus, qui phallum geri solitum ponè Virgines Canophoras, & phallicum Cani; erant autem Canophoræ Virgines ingenuæ, quæ canistra capite gererent, in quibus omnes primitiæ essent repositæ.

Ferculum seu
feretrum,
eiusq; signifi-
catio hiero-
glyphica.

Lucianus.
Apuleius.
Opertanea
sacra.

Cistophori,
cistæ sacræ,

Ithyphallia.
Plutarchus.
Canophoræ.

Ferculum igitur illud ubicunque in hieroglyphicis occurrit, semper

Clement.

per solennitates in honorem Deorum instituendas significat. Fuisse autem circumportatas quatuor simulachrorum aureaseffigies, testatur Clements Alex. videlicet duos Canes, Accipitrem, & Ibidem; ego arbitror, fuisse vnum Canem, vnum Lupum, vnum Accipitrem, & vnam Ibidem; Dictum autem est, duos Canes, ob similitudinem Lupi cum Canem; sic enim melius iuxta seriem historiarum Ægyptiarum progredi poterimus. Dictum autem esse quatuor literas apud Ægyptios, quasi diceret, quatuor Elementa; hanc enim coniunctione diuersa omnium rerum conceptus exprimuntur: hinc ex quatuor Elementorum contemperatione quicquid in rerum natura est, existit. Lupus autem denotat terram, quem terrestrem aiunt; Ibis aquam, Canis siue Anubis aërem, Accipiter ignem; quæ pulchrè sanè in Bembina tabula, cum ijs symbolis, & instrumentis, & feretris instructa, quemadmodum diximus, expressa sunt, vt suo loco dictum est.

De Ramo inuerso.

Ægyptios in dicta Comasiarum solennitate ramos portasse, superius ex Clemente & Apuleio sat ostensum fuit quas (solennitates ὀρχοφορίας vocabant) qui id testatur his verbis: Διὰ δὲ τῶν συμβόλων ὡς ὁ τὸ Ἰοχὸς ὁ σφερόμενος, ἐν τοῖς τῶν Θεῶν τεμερίσιν εἰλκυσμένῳ ὡς Αἰγυπτίοις, καὶ τῷ τῶν Θεῶν διδομένῳ τοῖς θεοσκυύοις. Per symbola autem vt ea rota, quæ vertitur in Deorum templis, quæ trahuntur ab Ægyptijs, & rami, qui dantur ijs, qui adorant. Sic etiam Orpheus:

*Ramorum ast quæ sunt hominum terrestria curæ,
Non vno sunt facta loco in mente omnia circum.
Voluitur, nec fas vna est consistere parte,
Sed quâ cæperunt cursum parte omnia seruant.*

Ramorum
festum in
honorem
Bacchi.
Pausanias.

Certè apud Athenienses festus erat dies ramorum nomine insignis, quo in honorem Bacchi, teste Pausania, præferebantur ὄχοι, hoc est, tenues rami, maximè vitis, vnde ὀρχοφορία, id est, ramorum circumportationis celebritas, & ὀρχοφοροί, seu ramiferi appellabantur pueri sacrorum ministri, qui acceptos vitis ramusculos ex Bacchi templis in Mineræ Schirradis ædem deferrebant, vt disertè testatur Scholiastes Nicandri: Ὀρχοφοροὶ δὲ λίγον Ἀθωνῆσι παῖδες ἀμφιθαλεῖς ἀμιλλόμενοι καὶ φυλάς, οἱ λαμβάνοντες κλήματα ἀμπύης ἐκ τῶν ἱερῶν τοῦ Διονύσου ἐφεχόν εἰς τὸ τὸν στυρῖνα Ἀθωνῆας ἱερὸν. Quod autem Deos venerantes, & manum, & ramum, secundum veterem ordinandi ritum, Θεῷ admo-uerent, hinc D. Hieronymus rectè vertit; Et applicabant ad manus suas ramum, In signum scilicet adorationis, quam Soli præstabant. Hebræos quoque iisdem cæremonijs in cultu Dei vsos fuisse in festo tabernaculorum, sacræ literæ referunt, & disertè testatur Ioseph l. 3. antiquit. hisce verbis: Ὁ λοκαυτῶμα δὲ, καὶ θύειν πρὸ Θεῷ ὅτι χαλεπήρα φέροντας ἐν τῇ χειρὶ ἀρεσιάνῳ μυρσίῃ, καὶ ἰτέας συνκράδῃ φοίνικῳ πεποιημένη τὸ μίλας τὸ τὰς περσείας περσόντες.

Festum taber-
naculorum
Iudeorum.

Viti.

*Victimas Deo immolantes, & pro gratiarum actione sanctificantes, manibus interim gestant ramos myrti & palmae, ex quibus mala perseæ dependebant: In quo siue Aegyptios Hebræos, siue hos illos imitatos fuisse, patet ex eo, quod Horum ramis perseæ & loti venerabantur, ut significarent cor & linguam Deo dedicandam esse. Nam ut supra dictum est, perseæ frontes habet in linguæ speciem acuminatos, fructus verò in cordis fermè effigiem deformatos. Hos & Aethiopes imitatos, patet ex Heliodoro, qui Reges aut Magnates excipientes obuam venire ait loti coronatos, & palmarum ramos in honorem ipsorum quatientes; verba eius sunt: *Τὰς κεφαλὰς τῶν Νεῶν λότη καὶ ἀρτέμιντες, καὶ Φοινίκων δένδρεα ἢ χερσὶ καὶ ἀρτέμιντες.* Itaque si quem insigni populi fauore honestatum, omniumque celeberrimo plausu & læticia exceptum significare vellent; hunc *φυλλοβολέμενον* dicebant, quia non solum ramos illos exhibebant, sed præterea folia & flores in benemeritos spargebant; quod genus, inquit, neque thus, neque aliam victimam offerebat, sed folia, veluti primam pubescentis naturæ lanuginem manibus decerptam, à qua herbæ, & fruges, atque omnia terrâ orta producuntur, & adolefcunt. Atque hætenus de ramis in publicis solennitatibus circumportari solitis; iam locus postulat, ut de hieroglyphico nostro ramo, quid ille hic significet, agamus. Hic frequentissimus est, adeo ut vix pyramidem sine eius frequenti occurſu inspicere liceat. De his cum amplissimè in Hierogrammatismo de herbis Aegyptiacis Obelisci Pamphili, & supra in Obelisco Lateranensi egerimus, nonnulla hinc ex ijs, ad maiorem rerum intelligentiam, repetenda duxi.*

Horus.
Ramis perseæ
& loti Horū
venerabantur
Aegyptij.

Heliodorus.
Ramos manibus præferentes excipiebant
Aethiopes
Reges.

Ramus est triplex, & inuersus. Ramum perseæ arboris fuisse, & diuersam habuisse symbolorum significationem, ex ijs quæ sequuntur, patebit. Perseæ est arbor peculiaris Aegypto, omne solum præterquam patrium adeo respuens, tantaque dissidia cum reliquis terris habens, ut eis inserta veluti indignabunda, nec germina, nec fructus proferat; cuius descriptionem vide apud Theophrastum. *Est in Aegypto alia quoque arbor, perseæ dicta, aspectu magna formosaque, folio, flore, ramo, totaque figurâ potissimum pyro vicina; nisi quod altera folio perpetuo, altera decidua est; fructus abundè parit, omni tempore perficit, quippe novos semper occupat, maturitas anniuersariorum afflatu conficitur, reliquam crudiorē auferunt, atque recondunt; ex hac simulachra, & mensas, & reliqua similia faciunt.* Vnde patet, falsam esse eorum opinionem, qui putant, eandem esse arborem ex Persia in Aegyptum translata; falsam quoque Pierij, aliorumque sententiam, eam cum malo Persico confundentium. His igitur ramis Aegyptij in solennitatibus utebantur; his loco symbolorum utebantur; hanc Isidi, teste Plutarcho, consecrabant, & Harpocrati, eò quod ab ipsis primò sit plantata in Aegypto, non à Persa, ut perperam quidam interpretantur, sed ob maximas huius arboris utilitates, quas iuxta foliorum triplici ramo insertorum numerum computabant. Primò quia simulachra Deorum, teste Theophrasto l. 4. c. 2. inde fiebant; secundò, eodem teste, mensæ templorum; tertio litui; quarto Harpocratis folium inde construebatur; quinto ob fructus gustui gratissimos; sexto ob oleum inde

Ramus triplex, & inuersus in Obeliscis.
Perseæ arbor.

Theophrastus
l. 4. c. 2.

Perseæ ramo
cur Aegyptij
in solennitatibus & hieroglyphicis
utantur.

inde expressum magni usus; septimò ob nucleos in varios sacrorum usus; octauò folijs templa ornabant; nonò, ea simulachris prosternebant; decimò, arefacta igni alendo inseruiebant; vndecimò in Harpocratis ornamentum, utpote quod nunquam in Bembina tabula abetie videtur, adhibebant; duodecimò denique, multa arcana, de quibus in sequentibus, per ea significabant.

Perseæ semina
per viridis,

Perseæ ramus
triplex, &
quatuor
vniuersusq;
folia, quid
significent,

Diodorus.

Perseæ folia
hieroglyphice
rerum vegeta-
bilium gene-
rationem
significat,

Perseæ folia
rami inuersi
quid significet,

Perseæ arbor
cur semina-
tionis & plan-
tationis sym-
bolum,
Abenephi.

Perseæ igitur primò semper viridis, nunquam decidua folijs, semper fructibus referta, semper floribus, cuius arboris egregiam indolem Aegyptij non malè repræsentasse videntur per triplicem illum ramum, quorum vnusquisque quatuor foliorum seu florum serie conspicuus, deorsum folijs vergentibus, sursum tribus veluti pomis seu fructibus arboris protuberantibus. Quo quidem totam nobis seriem plantationis seu seminationis rerum ob oculos posuisse videntur. Quid enim aliud per tres ramos notabant, nisi tres anni partes (in quas, iuxta Diodorum, annus, præter quadripartitam trium mensium diuisionem ab Aegyptijs diuidebatur) æstatem, hyemem, & ver? quarum vnaquæque iterum in quatuor menses dirimitur, per subnascentes istas quatuor foliorum vnicuique ramorum appictorum series significatas; quibus ramis rerum vegetabilium generatio significatur. Sicut enim semen perseæ (aut folia terræ indita) quatuor mensibus, hoc est, prima anni parte, nempe hyemali putrefactum, geniali concepto calore paulatim ad germina disponitur; secunda anni parte, hoc est, quatuor mensibus vernis in surculos; folia, calices, flores erumpit; & tertia demum anni parte, hoc est, quatuor æstiuis mensibus, in fructus protuberat, qui Etesiarum flatu ad maturitatem perducti nouam seminis copiam suppeditant pro reliquo anno; sic inquam omnis rerum vegetabilium generatio contingit. Primo enim conditum semen intra terram paulatim ad vitam disponitur; quo facto, in germina, folia, flores mox prorumpit; tertiò in fructus, qui est finis vegetalis animæ. Quem circularem vegetationis motum non malè quoque expressisse videntur per inuersam plantam; nisi enim arbor omnis & planta quodammodo inuertatur, & superiora inferiora fiant, iuxta dictum Hermetis, quod superius est, fiat inferius, & contra; hoc est, nisi fructus, & semen terræ reddantur; nunquam fructus producet, teste vel ipso met omnis Sapientiæ fonte, *Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit* &c. Fructus igitur in hisce ramis superiori loco sunt, ex quibus deinde semen terræ mandatur, vnde nouis succrescentibus ramulis, folijs, floribus, noui paulatim fructus quoque nascuntur. Atque ex hisce hætenus apparet, cur ramis perseæ in publicis solennitatibus vsi fuerint. Cum verò frustra terræ mandetur semen, nisi Osiris ille cœlestis accedat, ac fecundo suo influxu illud animet; ideo Osiridem & Isidem, veluti plantationis & seminationis huius arboris inuentores, statuunt. Ideo verò pro symbolo seminationis & plantationis hanc acceperunt; siquidem Osiridem & Isidem ex indole & ingenio huius arboris reliquam seminationis rationem inuenisse Auctor est Abenephi, uti suprâ patuit. Cum igitur tot ac tanta bona secum adferat huiusmodi planta,

meri-

merito eam in solennitatibus in beneficij tanti ab Osiride præstiti memoriam circumtulere; hic enim:

*Primus inexperta commisit semina terræ,
Pomaque non notis legit ab arboribus.*

Cum verò frustra omnis seminatio fiat, frustra omnis plantatio, nisi Osiris ille cœlestis accedens, motu suo illam viuificet; Isis quoque influxu suo sæcundo viuificatam humectando & vegetet, & augmentet; aut nisi, iuxta Plutarchum, Isis, hoc est, prægnans terra semine à Nilo, hoc est, ab alluione & sæcundo defluxu animetur; hinc nè aut Osiris, aut Isis deesset, tanto sacrificiorum apparatu illos allectare contendebant; in hunc finem per seæ solaris arboris rami circumportantur; horum enim similitudine quãdam Osirin facilius influxum suum vegetabilibus datum confidebant.

De sceptro recuruo.

Hoc sceptri curui signum nos thyrsus ferulaceum interpretamur, quod nimirum litui ad instar sit recuruus; in Arabico enim Aben-
naphi est *العكاسه elkase*, quod per hoc nomen in Arabica virgultum, thyrsus, ferula, instrumentum hastile, pertica, virga, flagellum, vti ex Camus Arabum, & Granatensi Lexico apparet, significetur. Ferulam autem nos dicimus thyrsus ferulaceum, quia thyrsus non necessario ex ramis vitium, sed quibusvis oblongis teretibusque caulium baculis assumptus, cuiusmodi ferulæ est, hasta dicebatur. Thyrsus autem dictum circumferebant, eò quod thyrsus & ferula Baccho seu Dionysio Aegypto attribuerentur, iuxta illud Statij:

Sceptum recuruum.

Thyrsus ferulaceus.

Statij.

Qui molles thyrsos, Baccheaque cornua.

Et alio loco:

*Non tamen aut teretes thyrsos, aut mollia gessi
Penthea.*

Item:

Mollia Nysæis armati brachia thyrsis.

Ovidius quoque:

Ovidius.

Et fronde virentes, coniungunt thyrsos.

Sidonius quoque:

Indica Echioneio Bromius rotat orgya thyrsos.

Circumportabant autem, & loco symbolorum habebant thyrsos ferulaceos, eò quod eos portaret Dionysius; vnde & lib. 2. præparat. Euang. ab Eusebio *ναρθικος* seu *δρυκερος*, & *δρυκερος*, hoc est, qui thyrsos regnat, dictus est. Hinc Orpheus in Hymnis ipsum cum thymiamate Styrcis venerabundus inuocat his verbis:

*Dionysius
δρυκερος
ναρθικος
est dictus.
Eusebius.*

*Inuoco legiferum Nartbicophorum Dionysium ,
 Laudatum Eubuli semen , cui nomina multa ,
 Sacratum castumque Misen , Dominumque verendum ;
 Quimas & mulier, duplex Lysæus Iacchus ,
 Seu te sacratæ templum delectet Eleusis ,
 Seu Phrygia cum matre Deum mysteria tractas ;
 Seu Cypri Cythereia tenet te compta capillos ;
 Seu tu frugiferis campis letaris honesta
 Matre Dea tecum magnifera Iside gaudens ,
 Ægypti prope flumen .*

Cur verò ferulaceus thyrsus Libero Patri seu Dionysio Ægyptio , quem nos eundem cum Osiride seu Sole in Ob. Pamph. demonstraui-
 mus, assignetur, varij varias dant rationes . Eusebius *παρθενογεν*, id est, feruli-
 gerum appellat, rationemque dat, quòd homines poti si in furorem agan-
 tur, ac se inuicem feriant , vt se mutuis vulneribus confodiant , ferulis
 vtuntur, quarum ictus lentus, sed non lethalis est . Plutarchus in Sympo-
 sio aliam assignat rationem ; ferulam & obliuionem Baccho dari, cui vel
 parum conueniat, errorum inter pocula deinceps reminisci, aut si qua
 in parte peccatum sit, puerilis & leuis reprehensio sufficiat ; quin & pue-
 ri ferula castigentur . Alij dicunt, quòd ferula Baccho aptissima sit, vt
 infirmos ebrietate pedes leui hoc pedamento regant ebrij . A Latinis
 dicta ferula à ferendo, quòd illius caules senibus pedes ac scipiones es-
 sent . Theophrastus ita describit : *Ferula grandis admodum surgit, vnicau-
 lis, & geniculata à genibus cauliculi, vt folia alternatim grandia multifida, ca-
 pillamenti modo extenuata, maxima, vt quæ terræ proxima sunt, caulem ample-
 xantia, vt arundines, semen Anethi, &c. In Ægypto cum magno prouentu fru-
 tificat ; Ægyptiaci sunt caui, cæteri plerique fungosam intrinsecus obtinent me-
 dullam .* Sed nos hisce relictis videamus, cur Ægyptij hisce ferulaceis
 thyrsis pro symbolis vsi sint . Ac primò quidem Osiridi seu Dionysio
 Ægyptio attribuitur, eò quòd docuerit primò vitem plantare, ac eam
 thyrsio ferulaceo veluti statumini sustentandæ viti aptissimo applicare .
 Cum enim ferulæ, iuxta Theophrastum, in Ægypto quinque aut sex
 cubitorum plerumque proueniant in magna copia, ijs Osiridem primò
 pedamentorum loco in satione vini vsum verisimile est . Thyrsus igitur
 ille ferulaceus symbolum fuit apud Ægyptios vini vitisq; vsum ; hinc &
 promiscuè Osiridi & Isidi in tabula Bembina attribuitur ; ad quem vsum
 etiam arundinem in Italia potissimùm cultam scribit Plinius ; vel quòd
 ex eius interuallis coniugatis compingeretur septenis, vt Ouidius ait, fi-
 stula cannis . *Ζῶν* enim vocabant Antiqui coniunctam arundinem, paria
 & *μεσολύσια* fabricandis Musicis instrumentis idonea . Horum cauis, teste
 Macrobio, teneros racemos vitis & hœderæ imponebant, vnde incurua-
 bantur in superiori parte, quod mysterio non carebat . Præterea ex fe-
 rulaceis thyrsis eos lituos, sicuti ex arundinibus, concinnasse testatur He-
 rodotus . Cum autem Osiridi non vini tantùm inuentionem per, thyr-
 sos

Eusebius.
 Ferula cur
 Baccho seu
 Dionysio
 attribuitur .

Plutarchus .

Ferula à fe-
 rendo dicta .
 Theophrastus

Ferulaceis
 thyrsis cur
 Ægyptij vtan-
 tur pro sym-
 bolis .

Plinius .

Litui ex feru-
 lulaceis thyrsi-
 sis .
 Herodotus .

ios ferulaceos, ut dictum est, significatam, sed & Musicæ quoque attribuerent, ut refert Diodorus; certè per nullum aliud symbolum melius eam exprimere valebant, quàm per ferulas & arundines, ex quibus Musica primam traxisse originem in Aegypto testatur Plinius, & Theophrastus; cum utraque flexum recipiat, utraque caua in Aegypto proueniat. Aegypto enim scatente palūstribus locis, & proinde nequaquam carente herbis, dictis locis, in quibus ferulæ & arundines prouenire solent, cum inter cætera deprehendissent, multa genera ferularum & arundinum flexum recipientia, & intrinsecus caua, viderentque sono prouocando apta; tandem utraque fistulis & lituis inueniendis crebra interueniente experientiâ, occasionem præbuit, iuxta illud Ouidij.

Herodotus.
Arundo cur
Baccho tri-
buatur.
Musica in
Ægypto in-
uenta.
Plinius
l. 16. c. 36.
Theophrastus
l. 4. c. 12.

Et leue cerata modulatur arundine carmen.

Vnde & Græcè κάλαμος, quæ vox passim à Latinis Poëtis quoque recepta, ut ait Manilius agens de vi Musicæ.

Et graciles calamos, & nervis insita verba.

De quibus vide innumeros passim Poëtas. Arundo apud Theophrastum vocatur ζώγίτης, quam Gaza vertit stramentariam, iugalemque nominandam existimat, quòd eâ vites in iugum alligarentur; quam nec tendæ vitis rationem docet Collumella.

Gaza.
Columella
l. 4. c. 17.

Præterea Theophrastus cit. loco, duo genera facit arundinum: primum αλληθικόν, quam tibialem Plinius interpretatur; & alterum πλόκιμον, id est, textilem, Gaza interpretete, fortasse quòd ex eius folijs regetes, & spiræ, atque alia id genus fierent; vbi Plinius affinitate vocum apud Theophrastum, pro πλόκιμῳ legit πλοτίαν, quasi natitantem arundinem. Sunt enim Aegyptij calami; teste Plinio, & Cretici, quos ἑζιπὸς appellant, eò quòd ab ijs optimè sagittæ quoque fierent. Has Theophrastus testatur loco citato, tempestiuè cædi solitas ante Antigénē, cum adhuc simplicius tibia canerent sub Aëcturo menle Septembris, sic enim cæsas multis post annis vtilis esse, multaque sonandi exercitatione indigere, sed ora linguarum conuiuere, quod erat illis ad res populo significandas vtilius. Postquam verò varietas fictioque accessit, cæsuræ mutata est. Horum calamorum in Aegyptiacis solennitatibus vſitatorum meminit Apuleius his verbis: *Ibant & dicati magno Serapidi tibicines, qui per obliquum calammum ad aurem porrectum dextram, familiarem templi Dei que modulum frequentabant.* Imò ut multa paucis complectamur, Aegyptij hoc thyrsorum ferulaceorum, qui partim manibus Deorum inserti spectantur, partim in festis solennioribus circumferri solebant, symbolo nil aliud denotasse videntur, nisi plantationem vitis, & Musicæ inuentionem, quàm quidem non ita ad literam accipiebant, sed ad mysticos & anagogicos sensus prorsus applicabant; sunt enim in singulis Mundorum ordinibus suæ plantationes, suæ vites, & harmoniæ, quo potissimum allude-

Arundinum
duo genera.

Apuleius.

Thyrsorum
ferulaceorum
symbolum.
apud Aegy-
ptios.

bant, ut in Sphynge myſtagoga in Zoroaſtris Oraculorum expoſitione dictum eſt.

In thyſeo
ſceptro Oſi-
ridis tria con-
ſideranda.

Attribuitur igitur Oſiridi ſceptrum ſeu thyſus iſte fiſtularis, ad eius potentiam denotandam. Tria igitur ſunt conſideranda in hieroglyphico thyſeo ſceptro. Primò potentia Oſiridis, cuius ſymbolum ſceptrum erat huius formæ; deinde ratio vitis plantandæ, & ad ferulam ſeu arundinem applicandæ methodus, quam inuentionem eius eſſe propriam ex varijs ſuprà probauimus. Secundò fiſtularum & lituorum compoſitio, quam Pana ſeu Mercurium primò ex calamis huiusmodi conſeciſſe variè quoque monſtratum eſt; ex eis poſtmodum Muſicæ profluxerunt propor- tiones. Tertiò demum, loco ſceptri quoque in manu Oſiridis & Iſidis videtur, & hoc pacto ſexies in tabula Bembina huiusmodi thyſus fiſtu- laris & ſceptrum recuruum in modum obliqui calami exporrectum re- præſentatur, quo non inobſcurè potentiam, rerumque ab ipsis inuenta- rum vini & Muſicæ ſeu harmoniæ præſtantiam ſignificare voluerunt. Nihil igitur aliud eſt ſignum hoc, niſi thyſus ſerulaceus, aut arundi- neus, dictarum rerum ſymbolum hieroglyphicum, uti demonſtrauiſmus. Sed nunc ad tertium ſymbolum procedamus.

De Iunco Nilotico.

Iuncus Nilo-
ticus, ſeu pa-
pyrus quid
ſignificet in
hierogly-
phicis.
Plinius.
Hermolaus.
Donatus.

Tertium in ordine locum obtinet Iuncus Niloticus, vel mauis, ſcir- pus leuis, & enodis papyrus, qui & à Plinio, Hermolao, & Donato cum papyro ſeu biblo confunditur; quo Ægyptij primò nihil aliud ſignificare voluiſſe videntur, niſi literarum ac ſcriptionis nobilem in- uentionem, à Mercurio Ægyptio, ſeu mauis, Oſiride & Iſide primò re- pertum, ut teſtatur Diodorus: ſecundò rerum omnium neceſſariarum ſuppeditationem; ſiquidem ex papyro & ſcirpo, omnium propè rerum uſui humano neceſſariarum copia ſuppeditabatur; vnde eum ſemper Dæmoni polymorpha, per Papilionem dracontomorphum indicato, tan- quam rerum neceſſariarum præſidi appoſitum ſpectamus. Eſt autem planta leuis οξυχων, foliorum loco ſtilos, ſeu culmos, ſeu virgas pro- fert erectas, rotundas, tenues, enodes, cubitum & ſeſquicubitum altos, herbaceo colore virentes, acutis cuſpidibus, candida medulla refertas, ellychnium referentes, & uſu ſupplentes. Theophrastus inquit, *Scirpus eſt Iunci quadam ſpecies leuis & enodis, inde cribra faciunt in Ægypto.* Alij Iuncorum uſum in naſſas marinas reſeruant; alij, Plinio teſte, iunci me- dullam in lucernarum lumina veluti ellychnium adhibent. Verùm cum de hiſce amplè in Obeliſco Pamphilio tractauerimus, eò Lectorem re- mittimus.

Papyrus ſeu
ſcirpus qualis
planta.

Theophrastus

Iunci Niloti-
ci ſignificata.

Habet autem Iuncus hic tot ſignificationes, quot rebus appoſitus fuerit: aliam enim habet ſignificationem ſolus poſitus, aliam cum cribro, aliam cum muſca, aliam cum alijs. Hoc loco adiunctis ſymbolis non- nulli putant inuentionem rerum ab Oſiride factam indicari, & nihil aliud ſigni-

significari, nisi literarum nobile inuentum ; quâ id de causa, breuiter videndum est .

Constat Iuncum , seu scirpum, aut mauis , papyrus , (confunduntur enim hæc à plerisque Authoribus, vti ex Plinio Hermolaus Barbarus, & Donatus monstrant) plantam esse . Iuncus enim est leuis oxyschænus vulgaris, foliorum loco stiones, seu calamos, seu virgas profert rectas, rotundas, tenues , leues, enodes sesquicubitum altas , herbaceo colore viuentes, acutis cuspidibus mucronatas, candidâ medullâ refertas , ellychnium referentes, & vsu supplentes ; & talis papyrus est, nullaue in parte prouenire frequentius, quàm in Ægypto, testantur quotquot de eascripserunt Botanici . Et hic Iuncus, ob egregias suas utilitates , easque multifarias, pro varijs quoque passim symbolis assumptus est, vt in sequentibus fusè videbitur . Hoc verò loco positum, symbolum esse literarum ab Osiride inuentarum, testatur Horus ipse lib. 1. & 38. Αἰγύπτια τὰ γράμματα δηλοῦντες ἢ ἱερογραμματεία, ἢ πέρασ· μέλαν, καὶ κόκκινον, καὶ χροῖον ζωογραφῶσι. Ægyptij aut literas, aut sacrum Scribam, aut finem significaturi, atramentum, cribrum, & iuncum ponebant ; quæ omnia diuersas habent significationes . Ægyptiacas significat literas, quòd his omnis apud eos scriptura compleatur, iunco enim & non alio quopiam scribunt ; libenter igitur assumebant pro symbolo literarum illud instrumentum, quod ijs primò scribendi dedisset occasionem ; nec enim iuncus tantum suppeditat calamos, sed & chartam, vtrumque enim ex eodem fieri testatur Theophrastus, & Plinius, & post hos Prosper Alpinus .

Iuncus, seu scirpus, seu papyrus significat inuentionem literarum .

Atque hæc sunt sacrarum tabularum bina schemata, quæ cum nullibi non, tum in hoc præsentis Obelisco, tum in cæteris occurrere soleant, opportunè ea hoc loco exponenda duxi, nè in contextu , vt dixi, interpretationis eorundem explicatio fusior remoram aliquam inijceret.

C A P V T IV.

Singulorum Obelisci laterum interpretatio.

§ I.

Epigraphes siue inscriptionis Obelisci interpretatio.

Epigraphe seu inscriptio Obelisci Flaminij.

PRima huius Obelisci in singulis lateribus est humana figura throno insidens, baculum Cucuphæ seu Vpupæ capite insignitum tenens, cui è regione Androsphynx mitrata , & abaco incumbens apponitur ; & in primo quidem latere Meridionali figura humana nuda, velato vertice ἱερακόμορφοι, id est, Accipitrino capite transformata est, in reliquis humana facie gaudet . Quæ quid indicent, videamus .

Simulachrum Accipitrino capite .

Sæpe iam dictum fuit, & fusè demonstratum, simulachrum humanum Accipitrino capite transformatum, nihil aliud indicare, nisi Osirin, supre-

A

supremum Mundi Opificem, Solem illum supramundanum, vitam omnibus largientem. Sedet, quia potestatem in omnia obtinet; nudus est, quia nullo corporeæ passionis inuolucro vestitur; Accipitrino capite comparet, quia totius vitæ & motus vitalis causa est; velatur, quia essentia eius nullo vnquam ingenio inuestigabilis est; capite globum sustinet, quia æternus omnis principij & finis expers; baculum Cucuphæ capite insignitum est, quia tametsi omnium simplicissimam essentiam habeat, omnis tamen rerum in Mundo elucescentium varietatis causa est.

Plutarchus,

Ponitur *ἱερακόμορφα* in latere primo Meridiano, quia, teste Plutarcho, Australis plaga est dextrum Mundi latus, regnum Osiridis, id est, Solis, vitæ & fecunditate vberimum, vnde & Nilus Plutarcho nil aliud nisi Osiridis affluxus est, bonorum omnium causa & origo; quæ & secundum quandam analogiam non solum de Sensibili Mundo, sed & potissimum de supramundano Archetypo intelligenda sunt.

Androsphinx
mitrata.

Secunda figura Andro-Sphynx est mitrata, abaco incubans; quia Numen illud, quod Momphta dicebant, notatur, supremi Numinis Mens, Opifex totius humidæ substantiæ præsidio potens; ponitur humanâ facie, ad intelligentiæ vim monstrandam; Leonino corpore est, quia Sole Leonem ingrediente, effectum potissimum in Aegypto exerit in humoris abundantia, quâ Aegyptiacam beat tellurem; incubat, quia Osiris supramundani potestatem, cuius minister est, hoc situ ostendit; mitrata est, ad ab Osiri sibi concessam potestatem in omnia humida influendam.

Epigraphe
Obelisci Fla-
minij quid
significet.

Signat itaque Epigraphe huius Obelisci nihil aliud, nisi dedicationem Osiri & Momphtæ, quorum ille calido, hic humido Mundano præest, quibus totius Mundi machina in sua perfectione conseruatur. Porro is intra pyramidium ponitur, ut super omnem rerum creatarum ambitum eum eminere, & in sola essentiæ suæ infinita abyssu latere indicaretur, in quantum humidum calidum, cui præest, in abdito idealis rationis suæ conceptu nudè & simpliciter cognoscibile est. Ponitur in quatuor pyramidij faciebus, ut eius in quadripartitum Mundum vis eadem indicaretur.

B
Spacium lit-
era B signatū
in Obelisc.
Flam.

Porro in spacio pyramidij signato litera B in latere meridionali, denotò occurrit Osiris *ἱερακόμορφα* throno insidens, iisdem symbolis, quibus superius adornatus, cuius genibus aduoluitur humanæ figuræ simulachrum nudum, binis manibus Canopi statuunculam ipsi exhibens, velato vertice, cui tutulus pennatus, ex quo vtrique Aspis emergit, impositus est. Quo quidem schematum apparatu significatur Osiris supramundani ad opus externum processus, qui fit, cum iam Geniali seu Intellectuali Mundo se communicat, quæ est Isis supramundana, quam imago genuflexa refert. Genuflexa pingitur, tum ut summa eius erga Osirin supramundanū obedienciæ promptitudo monstraretur, tum quia principium veluti quoddam passuum est, in quod Osiris virtutem suam continuò influit; velata est, quia insensibilis substantiæ Intelligentia est, cuius peplum, teste Diodoro, nemo reuelauit; tutulum in vertice gerit *κεκροσφι-πτερόμορπον*, quod

quod supremi Numinis triformis signaculum, quo signata rerum mundialium administratrix constituitur, & coniux Osiris; Canopi imagunculas exhibet Osiri, symbolum humidi, quo aptè sanè indicatur, Mundanum humidum nullam vim & efficaciam in rerum generatione obtinere, nisi accesserit virtus Osiris, & eam calore, motu, vitalique influxu fœcundauerit; quod vt fiat, ei ingeniculata supplicare videtur. Geruntur hæc in adyto supramundano, quod spacium B exhibet, Intelligentijs, quas schemata ibidem picta monstrant, id est, idealium rationum simulachris refertissimo, & prototypon quoddam est Sacerdotibus, vt iuxta id operentur, propositum, quod in calce Obelisci faciunt. Sequitur spacium C tribus Accipitribus mitratis insignitum; quibus quidem nihil aliud nisi Siderei Mundi Solares Intelligentiæ, quæ tripartitæ Austri plagæ præfident, indicatur. Quod vt intelligatur, notandum est, Osirim multipliciter considerari posse; vel enim consideratur vti in primo loculamento A, & sic idem est cum Hemphtha, & est supremum Numinum Numen triforme Sol supramundanus & archetypus, Iuppiter supremus, & omnium Rector & Moderator. Secundò est Osiris quidam in Intellectuali Mundo, quem Hermes *πρωτογονος* vocat, immediata videlicet supremi Osiridis imago & similitudo, cuius virtute & potestate omnia in Intellectuali Mundo geruntur. Tertiò est Osiris cœlestis, Siderei Mundi vita & anima, Solare Numen, cui Sensibilis Mundi administratio commissa est. Huic duodenarius cui præest, potissimum consecratus est numerus; præest enim duodecim circuli magni mansionibus, duodecim plagis Mundi, per duodecim sibi simillimas potestates, quæ ideo hic quemadmodum & ipsæ, per duodecim Accipitres indicantur; est enim vna & eadem vis Osiris, quæ per duodecim Potestates seu Intelligentias Solaris Numinis affectas in duodecim Mundi semitas, quibus singulæ præfunt, diffusa, vti mansionibus, ita effectu differentes operationes producit. Cidarini capiti impositam habent, ad supremam in omnia potestatem ab Osiri sibi communicatam demonstrandam. Est & hylæi Mundi Osiris, Elementaris œconomix præses, quem pulchrè sanè per Bouem exhibent; qui vim à supremo Osiri in Sidereum, & hinc concatenato quodam dominio in hylæum diffusam, per duodecim Intelligentias hylæas in vniuersam Elementaris Mundi miscellam distribuit, vnde omnium rerum vbertas & varietas nascitur. Quæ omnia aptè per duodecim Boues duodecim Horizontis plagis præfides, & Elementaris Mundi moderatores, indignantur: per Bouem enim Osiris hylæus intelligitur, quia hic, iuxta Ægyptiorum traditionem in Bouem mutatus agriculturam, plantationem, insitionem, cœterasque humanæ vitæ necessarias artes primùm docuit, vti varijs in locis monstrauius. Hinc singuli, quadrangulo, Elementaris Mundi symbolo, includuntur. In primo quadrangulo D, ponitur Bos, brachium extensum manu Capreolum tenente, cum hydro-schemate, & A, duabusque pennis; quorum sensus hic est: *Intelligentia hylæa, Osiridis affecta, munificus & benignus, humanæ vitæ sustentator, Agathodæmon supremi Numinis*. In secundi quadranguli symbolis hic sensus

C
Spaciū litera
C signatum
Accipitres
tres mitrati.
Osiris multi-
pliciter confi-
deratur.
Osiris supra-
mundanus.
Osiris Mundi
intellectualis

Osiris Mundi
Siderei.

Osiris Mundi
elementaris.

Boues duo-
decim in Obe-
lisco Flami-
nio.

Quadrangula
12 Obelisci
Flaminij.

D
Quadrangula
tria primi la-
teris.

Quadrangula
prima secundj
lateris.

Quadrangula
prima tertij la-
teris.

Quadrangula
prima quartj
lateris.

Duodecim
Intelligentiarum
hylæarum, & 12
amuleta.

sus continetur: *Osiris hylæus, triplici dominio cælitus dato conspicuus, Urbium custos, fauiffe hylæ, iuxta triplicem anni dispositionem facundator, vitæque largitor.* In tertij quadranguli symbolis hic sensus habetur: *Osiris hylæus liberalis vegetalis naturæ largitor, Isin infernam influxu à supremo sibi Numine communicato imprægnans.* In secundi lateris quadrangulo primo est bos, brachium, Anser, Leonina statua cum charactere Tautico; quorum sensus est: *Intelligentia hylæa, Osiridis affecta, beneficus custos rerum, Momphta hylæus, influxum supernè acceptum reliquo Mundo hylæo communicat.* In secundo quadrangulo hic sensus continetur: *Intelligentia hylæa, Osiridis affecta, beneficus Momphta, Hori minister.* Tertium quadrangulum hunc sensum habet: *Intelligentia hylæa, Osiridis affecta, beneficus Agathodæmon supremi Numinis.* In primo quadrangulo & tertij lateris, uti eadem symbola occurrunt, quæ in primo quadrangulo primi lateris, ita eundem sensum referunt. In secundo quadrangulo tertij lateris hic sensus continetur: *Intelligentia hylæa, Osiridis hylæi affecta, beneficus Hori minister, Momphta, Agathodæmon.* In tertio quadrangulo tertij lateris symbolorum significatio hæc est: *Intelligentia hylæa, Osiridis affecta, beneficus Momphta, supremi Numinis influxum supernè communicatum in æræm distribuit.* In primo quadrangulo & quartj lateris symbola ita explicantur: *Intelligentia hylæa, beneficus Osiridis minister Momphta, communicatum sibi influxum in æræm diffundit.* In secundo quadrangulo quartj lateris ita habetur: *Intelligentia hylæa, Osiris benefici minister, Momphta, Agathodæmon, igneas qualitates humido Elementaris Mundi inserit.* In tertio quadrangulo quartj lateris symbolorum hæc significatio est: *Intelligentia hylæa, Osiris benefici minister, nociuam & excessiuam vim ignis profligat, moderatam & rebus proportionatam conciliat.* Ecce hæc sunt duodecim Intelligentiarum hylæarum munera, quibus Mundo inferiori singulæ prouident, suntque hæc quadrangula veluti totidem amuleta & phylacteria, tum ad dictas Intelligentias propitiandas, tum ad nociuas profligandas constituta.

Exposita itaque epigraphæ Obelisci vniuersali, iam ad particularem singularum columnarum interpretationem nos accingamus.

§ II.

Columna pri-
ma lateris
Meridionalis
Obel. Flam.

E
Figure literæ
E.

Pastophoro-
rum, per
Canes signa-
torum officia.

Columnæ primæ lateris Meridionalis interpretatio.

IN his columnis cœremoniæ & ritus singulis Intelligentijs exhibendi, effectusque qui ex huiusmodi religione emanant, proponuntur. In prima itaque columna primo loco duæ valux adyti, quibus duo Canes assistunt, occurrunt, cum ansato vase Nilotico, & penna, duobus Serpentibus mediante quadrangulo, catena, & statua Isis. Quibus quidem symbolis appositè cultus innuitur in adytis persoluendus; Canes assistentes Pastophoros, teste Horo l. 4. c. 38. & 39. indicant, quorum officium erat, adytum custodire, statuarum sacrarum, curam gerere, & om-
ne

ne profanum & pollutum ab eo arcere, phylacteriorum Niloticorum dispositionem, administrationemq; ritus quoq; iuxta triplicem anni constitutionem decernere, vitales in inferiorem Mundum influxus iuxta Deorum catenas exponere; his enim præstitis, infallibilem Intelligentiæ Mercurialis, quæ & per Canes indicatur, cui litabant, attractum sibi spondebant, tum per symbolorum ad dicta Numina analogiam, tum ob ritus religiosi sacrificij perfectè administratos; ad quod plurimum conferebant amuleta sequentia suprâ explicata, quæ Momphto-Mendefio Genio, cui polymorphus Dæmon per Papilionem *δακνὸν ἑμπερπον* indicatus præsidebat, & Oliriaco, cui Chenofiris Anser præerat, consecrabant.

Post amuleta sequitur triplex ramus inuersus, cum thyrso ferulaceo, ala tenijs alligata, deinde fauissa, tres secures, porta, cum humana figura, nuda eam ingredi cupiente; sequuntur tres portæ, hydroschema, tres termini, hemicyclus, duo sceptræ. Per ramum inuersum, & thyrsum ferulaceum indicatur, Sacerdotem ad supramemorata Numina propitianda thyrso ferulaceo, & ramo inuerso, tripartiti anni præsidibus Osiri, Isi, & Mercurio sacro, instructum esse debere, alaque cum tenijs Orimazæis capiti impositis, ad fauissam trium hypozocorum siue succinctorum securibus muniendam, de quibus fusè tractatum vide in tabulæ Bembinæ expositione, & Theologia hieroglyphica. His enim ritè peractis porta inferioris Mundi patebit, quæ per adyti portam indicatur; quin & tres portæ terrestres tripartiti anni dispositione in adytis constitutæ ad omnem felicitatem aperientur; Momphta, Mendete, Osiri, Horo, religioso sequentium sacrarum tabularum, quibus consecratæ sunt, usu, cum reliquis sacris phylacterijs, charactere Tautico, pyramide, & vase Nilotico sacro cultis. Per sequentia verò Symbola N, O innuunt, quibus symbolis, sacrisque Schematismis, uti & sacris tabulis, adytum insignitum esse oporteat, ut sacrificia suum in ijs vigorem & efficaciam consequantur. Verùm de hisce fusiùs in fine expositionis huius Obelisci.

Intelligentia
Mercurialis
per Canem
signata.

E
Figuræ literæ
F & G.

F

G

H

Figuræ literæ
H, I, K, L, M.

I

K

L

M

N

O

§. III.

Columnæ Secundæ Lateris Meridionalis interpretatio.

Columna se-
cunda lateris
Meridionalis
Obel. Flam.

Primo loco Ibis occurrit, cum Aspide surrecto, quem hydroschema, sceptrum tricuspe, schema *δωδεκάπυργον*, cum tribus vrnis, Serpente, sceptro, & duabus catenis; intermedia Sphœra, Accipitreque crateri insidente sequitur. Per Ibidem & Aspidem indicant, potestates quasdam latere in superiori Mundo, quarum prima humidi administratrix aptè per Ibin animal Lunare significatur, altera calidi vitalis præses per Aspidem signatur; illud Ibiacum, hoc Ophionium Agathodæmonem imposterum appellabimus. Harum virtute humido-caldum in *δωδεκάπυργον*, id est, in duodecim arcis magnæ stationes traducitur, ubi actuatus vitalis humor

Agathodæ-
mon Ibiacus
& Ophionius.

E

H h

humor

- humor supernus, per concatenatas Geniorum operationes in craterem,
F Solis deriuatur : inde profligata Typhonia potestate, Agathodæmon,
G cœlestium, & trium anni partium dispositor, polymorphum Numen re-
rum omnium vbertatem spondet, idque subsidio sequentis amuleti, vbi
statua Momphtæ Leonino vultu, & penna, ansataque Cruce conspicua,
δωδεκαπύργων præsidet.
H Isis duplici dominio potens, vehiculo aqueo in quadrifidam Mundi
I plagam diffusa, occulto motu duplicis dominij humidum ex fontano
cratere deriuat in Nephtem vtriusque hemisphærij dominam; quæ omnia
per mulierem throno insidentem, & duos thyrsos ferulaceos, hydrosche-
ma, temonem, ✱, & quadrifidum circulum, per pedem sursum in con-
cham desinentem, ex qua humor scaturit, & figuram fœmineam ingeni-
cularam, cum duobus hemicyclis, indicantur. Primò enim, 3 anni partium
K dominator potens Horus cœlestem piscinam & phialam iuxta terminos
præscriptos occulto motu in vegetabilium naturam deducit. Quo fit,
L vt Hori prouidentia cœlestis trium anni partium statum vitali humori
M vndique ad summam felicitatem vigilantia suâ conducat, custos om-
nium, ad quem placandum plurimùm confert sequens amuletum, in
N quo quadrifidi Mundi figura cum catena, & Alpha, duabus pennis, &
hydrochemate continetur; quorum sensus hic est : *Agathodæmon cate-
nam quadrifidi Mundi in aqueam substantiam motûs velocitate traducit*; quâ
Osiris per Accipitrem infra positum indicatus cum sequentibus ibidem
O amuleti trahitur.

§. IV.

Columna
tertia lateris
Meridionalis
Obel. Flam.

Columnæ tertiæ secundi lateris Meridiani interpretatio.

- E** **P**rimo loco denuò Ibiacus & Ophionius Agathodæmones occurrunt,
quos sequitur Noctua cum transuerso brachio, strigilis sacra, & qua-
drifidi Mundi figura, Coturnix cum brachio transuersum posito; quo-
rum symbolorum sensus est : *Agathodæmones Ibiacus & Ophionius Typho-
niam vni duvertunt à tertia Australis Mundi plaga*. Strigilis sacra, symbolum
purgationis malorum, erat instrumentum multis dentibus instructum,
quo sacra animalia peccinabantur, vt vel ex hoc capite locum inter hie-
roglyphica inuenerit; sicut enim strigili animalia ab omni immunditia
liberantur, ita dicti Agathodæmones ab omni maligna & infesta potesta-
te quadrifidi Mundi plagas emundant & purgant, Coturnicem Arima-
F niam potenti dextrâ profligant, vnde Urbibus desiderata annonæ vber-
tas promanat à polymorpho Dæmone concessa : quia tamen potissimùm
ex Nili incremento hæc prouenit, hinc amuletum sequens Niloticum
Momphto-Mendesium, vti & Isiacum, quod sequitur, vsurpandum, & Nu-
G mina quæ exhibent, legitimis religionis ritibus colenda sunt; hinc enim
H beneficentia cœlestis in *δωδεκαπύργων*, id est, duodecim arcis magnæ man-
siones

siones deriuatur, aduersa omnia à Nilotica fauissa diuertuntur, quadrifidus Mundus, *δωδεκάπυλον* cœleste diuinarum potestatum subsidio annonæ adferunt vbertatem, per virtutem & efficaciam bonorum sequentium amuletorum, cœteraque quæ sequuntur symbola postea explicanda.

H
I
K L
M N O

§ V.

Columnæ primæ secundi lateris Borealis interpretatio.

Columna
prima secun-
di lateris Bo-
realis Obel,
Flam.

Primo loco securis occurrit superposita crateri sacro. Quod vt intelligatur, notandum est, inter Mundi ductores, teste Zoroastro, tres poni Potentias implacabiles, quos *Αμηλίκτες* vocant, atque hosce per tres secures exhibebant, ob summam violentiam & seueritatem, qua res secundum rigorem à supremo Numine præscriptum administrant. Hi crateri fontano, teste Psello, præesse dicebantur; id est, immensæ piscinæ supramundanæ, ex qua omnia tum sensibilis, tum insensibilis Mundi membra irrigantur. Securis itaque primo loco posita Amilicton notat, piscinæ siue crateris præsidem, cuius sectione crater apertus Mendefio illabitur Regno; Mendes verò cum fecunditatis Numen sit, humorem piscinæ diffusum in tres anni partes ad annonæ, rerumque necessariarum abundantiam benignam manu distribuit; quæ omnia per securim, craterem, thyrsum ferulaceum, & baculum humano capite insignitum, per tres terminos, & iuncum marinum appositum, per folium perseæ, hydroschema, bina brachia extensa significantur. Nè verò nimiam Amilictorum vehementiam & seueritatem nocuum quid suboriri possit, hinc polymorpho Numini vbertatis rerum præsidii, & cunctorum ab Amilictis perpetratorum dispensatori iterum duo sequentia sacrarum tabularum amuleta, Momphtho-Mendesium & Isiacum, consecrant. Sequitur post sacras tabulas sceptrum, & manus extensa, quadratum cui hirundo includitur: quæ quid indicent, videamus. Narrat Herodotus, Diodorus, & Eusebius, in templis Ægyptiorum septa quædam fuisse, sacris animalibus nutriendis constituta, quæ septa tanta in veneratione fuerunt apud supersticiosam gentem, vt ea sacro dignata honore in adyta quoque sua transfulerit, in quibus non viua animalia, sed simulachra eorum, mysticis adornata symbolis, construere solebant, teste Pausania; Numina enim quæ reserebant, vario cœremoniarum apparatu in ea includere se posse arbitrabantur. Tale septum refert hoc loco quadratum, cui sacram hirundinem inclusam spectamus; erat autem hirundo, teste Pierio fol. 162, beneficiorum ab Osiride & Iside in genus humanum collatorum symbolum; quod videlicet ab ijs & Mundi leges, & agri colendi præcepta receperint, Architectonicæ artis regulas, & æquo cum reliquis iure vitam degere didicerint; quæ omnia hirundinis ingenium & indoles docet, vt Horus tradit. Harum itaque sacrarum tabularum usu & applicatione,

T
Zoroaster.
Amilicti seu
tres Potentia
implacabiles.
Psellus.

V

X

Herodotus.
Diodorus.
Eusebius.

Y
Septa sacro-
rum anima-
rum apud
Ægyptios.

Pausanias.

Pierius.
Hirundo
symbolum
beneficiorum
Osiris & Isi-
dis.

Horus.

beneficium dominium Osiridis includitur, constringitur, & iuris hominum ad beneficiorum ab Osiri & Isi præstitorum continuationem, virtute sacramentorum efficitur; Typhon omnium perturbator, & Coturnix Arimania profligantur, vita in naturæ terminos introducitur, Chenosis Mundorum custos attrahitur virtute sacrarum tabularum; quæ A, B, C ideo hîc repetuntur, ad earundem efficaciam demonstrandam.

§ VI.

Columna
secunda lateris
Borealis
Obel. Flam.

Columnæ secundæ lateris secundi Borealis interpretatio.

Chenosis
seu Anser
lacer.

T P Rimo mediæ huius columnæ loco Ibiacus & Ophionius Dæmon ponuntur, sub quibus *σωδενάπυγος*, cum hydrochemate, & laqueus, & statua Momphtæ, cum Ansere, quem Ægyptij Chenosirin non a lunco, quem *χαινο*, Græci vocant, eo quod thyrsis iunceis hederâ circumplicatâ solennitatem Dionysij seu Osiridis peragere solebant; sed à voce Ægyptiaca *πυχηνος* & siue *χην*, quæ Anserem significat, nuncupant. Osirim itaque dicebant Chenosirim, quasi diceres Osirin Anserinum, eò quod summâ, vti Anser, rebus fidei suæ commissis curâ inuigilare soleat. Indicant itaque, duos Genios, Ibiacum & Ophionium, dodecapyrgi mansionum prælides, primum Momphtæ Leonini & Chenosis statua constringi, ad fauissæ beneficæ curam & conseruationem, vt hydroschema, fauissæ figura, cum brachio extenso satis docent. Sequitur modò Accipiter, supra quem quadrans Astronomicus, infra Accipitrem statua Hori, cum temone, quæ sequitur cycloides, sceptrum, hydroschema, & denuò statua Momphtæ, cum penna, & Scarabæo. Per quadrantem, vti alibi diximus, tempus opportunum indicatur; per Accipitrem Osiris siue anima solaris, qui in Horum inferiorem, id est, in Mundum sensibilem, teste Plutarcho, deuectus, cœles vita, Momphta Leoninum aquæ præsidem motu sæcundo Solarium operationum, per Scarabæum indicatarum, virtute imbuit; quæ polymorphus Dæmon deinde pro cuiusque rei natura & proprietate in omnia transformatus, in innumerabilem rerum varietatem & abundantiam propagat. Hinc ordinata est sacra tabula, in qua Momphta Leoninus, pennâ in capite conspicuus, dodecapyrgo inferiori præsidet, vbi circulus diuinitatis participationem, penna subtilitatem operationum, Crux ansata Mundani Spiritus defluxum, à superno dodecapyrgo in inferius dodecapyrgum superno analogum deriuatum, luculenter signat; quæ quidem Numina hucusque recensita quoad substantiam idem sunt, operationibus tantùm discrepantia: nam quod Ibiacus & Ophionius Genij in Mundo præstant Intellectuali, hoc in Mundo Elementari seu hylæo Momphta Leoninus & Chenosis, quorum vterque humido-calido præest: & Momphta quidem igneâ qualitate polens, nocium humido inexistentem frigus temperat; Chenosis verò excessiuam caloris vim in humido inexistentem moderato frigore temperat;

Tabulæ sacræ
explicatio
in columna
secunda lateris
secundi
Obel. Flam.

rat; quod idem suo modo in superiori Mundo præstant Ibiacus & Ophi-
nius Genij; quorum hic igneâ virtute refertus, vitam & motum præ-
stat humido; ille verò excessivâ virtute suâ temperat; in inferiori sub
conditione hylæa, in superiori Mundo sub conditione quâdam analogâ
ipsis congruâ.

Iterum quod Osiris Accipitrinum siue Solare Numen in Mundana
Hori domo, id est, Sidereo Mundo præstat, hoc Momphta inferior si-
ue hylæus, in hylæo Mundo; hinc aptè ei Accipitris penna, & Scara-
bæus adiunguntur, vt indicarent, Momphtam ad Accipitris siue Osiri-
dis, id est, Solaris Numinis exemplar prototypon omnes suas operatio-
nes instituere. Quæ ideo fusiùs hîc deducenda duxi, vt si huiusmodi
Numinum monstra Lector compererit, eo modo, quo dixi, intelligenda
esse sibi persuadeat; neque contradiçtionem me incurrere putet, si quan-
doque vnum cum altero confuderim; quod & de sequentibus intelligi
velim.

Sequitur sacram tabulam Ibis dodecapyrgo insidens, quo Mercu- Y
riale Numen Nilotici dodecapyrghi præses denotatur, vti tres urnæ Ni-
loticæ demonstrant. Hic enim Typhonix malignitatis profligator in
inferiora deuectus, catenas Mundorum mouet, vnde Typhonix machi-
nationes multiplici eius dominio in superno infernoque Mundo fractæ
& contritæ consistere non possunt; quæ omnia per symbola inter Z &
A inclusa, indicantur; catenâ siquidem vitæ cœlestis motâ Arimanium Z
Coturnicis dominium infirmari necesse est, ob summam scil. providen-
tiam quam habet, tùm de supernis, tùm infernis corporibus in Mundana
Hori domo existentibus, siquidem omnium vitali oculo suo custos est, A
cui & ideo sequentem sacram tabulam consecrant, tanquam summæ ef- B
ficaciæ amuletum, in quo A Agathodæmona Ibiacum, & catenæ figura.
catenæ Numinum motorem, duæ pennæ cum hydroschemate diuinum C
in humido motum notant; per hanc enim catenam Ibimorphi Dæme-
nes, superioris, medij, & inferioris Mundi iuxta requisitam analogiam
in vnum, ad Mundi conseruationem, conspirant. Ponitur autem in præ- D
cedenti sacra tabula A litera, quia ex Ibis Mercurij viui habitaculi ge-
stu inuenta fuit; catena ponitur, quia Mercurius vti Nuncius Deorum
Græcis, ita Ægyptijs catenarum Genialium, quas Særas vocant, adapta-
tor dicitur; duæ pennæ ponuntur, quod pennæ Ibis Crocodilum, Ty-
phonix in humidum malignitatis symbolum, fiderent; cœtera symbola
in fine huius Obelisci fusiùs explicabuntur.

§ VII.

Columnæ
tertiæ lateris
secundi Obel.
Flam.

Tertiæ columnæ secundi lateris interpretatio.

Tertiæ Borealis plagæ præses est Momphta Leoninus, dominium in-
trium partium anni constitutionem obtinens, ut baculus ferula-
ceus, & ramus inuersus notant; cui assistunt tres Amilicti per tres se-
cures indicati, quorum virtute, Leonina seu Momphtæa vis in Mundum
diffusa, magnarum virium incrementa sumit, virtute subsequenti-
um amuletorum; quorum usu beneficus cœlorum defluxus, omnem
Typhoniam prauitatem fugat; Horus summâ curâ & vigilantia per hi-
rundinem notata, cœlestem defluxum firmat & sustinet, uti fuscina si-
gnat, benefica vita inferioribus dominatur, virtute subsequenti-
um amuletorum, iam sæpius repetitorum, & reliquorum symbolorum,
usu, quæ postea explicabuntur.

§ VIII.

Columna
Prima lateris
tertij Obel.
Flam.

Columnæ primæ lateris tertij Occidentalis interpretatio.

Figura huius
columnæ ex-
dem cum
figuris colum-
næ primæ
lateris primi
ordine diuer-
sæ.

Genij singu-
lis Mundi pla-
gis assignati
ab Ægyptijs.

Huius columnæ prima pars ab I, usque ad M, composita est ex me-
dieta primæ columnæ lateris primi Meridionalis ab E usque ad
H. Secunda verò huius primæ columnæ tertij lateris pars, ab M, usque
ad Q, composita est ex tertia columnæ primi lateris Meridionalis par-
te, uti prius, ab E usque ad H; adeoque uti tota constat ex medietati-
bus primæ & tertiæ columnæ primi lateris Meridionalis in vnum con-
iunctis, ita symbola quoque eadem prorsus eandem significationem ha-
bent, tametsi quoad effectus, quos mixtura producit, differant, ut expli-
co. Sicuti enim plaga Mundi prima lateris Austri, & plaga prima lateris
Occidentis, ob vicinitatem in effectibus suis, similes sunt, effectum ta-
men discrepant; ita de præsidij quoque Geniorum censendum: nam si-
cuti moderna Cosmographia, singulis Mundi plagis diuersas qualitates,
v. g. Boreæ frigidum siccum, Austro calidum siccum, Orienti calidum
humidum, Occidenti denique frigidum humidum assignauit; ita Ægy-
ptij similibus qualitatibus Genios præsidēs singulis plagis assignabant, ex
quorum tamen diuersa combinatione, diuersi effectus emanabant; quo-
rum quidem statuas ex ijs animalibus compositas, quæ dictas qualitates
referrent, erigebant, erectas cœremoniis prorsus analogis colebant. Sic
per Ibin collo contracto Genium humidi frigidi; per Aspidentem calidi hu-
midi; per Leoninum Momphta calidum humidum corroborantis; per
Canem, mixtæ naturæ præsidem denotabant, uti ex symbolis in primis
columnarum faciebus positis constat. Huiusmodi mixturas in hisce duo-
bus lateribus, Occidentali & Orientali, passim, uti paulò post dicetur,
repe-

reperies. Quæ omnia respiciunt ad variam præsidiorum Genialium mixturam, vti dictum est, quæ & in hunc vsque diem à Phycis diuersa combinatione pro cuiusque plagæ Mundi natura & proprietate præstatur. Sed ad filum interpretationis reuertamur. Hæc prima itaque columnala teris tertij Occidentalis, cùm idem prorsus significet, quod primæ & tertiæ columnæ lateris primi Meridionalis medietates, harum verò significata amplè citato loco exposita sint, cò Lectorem remittimus; quare ad secundam columnam tertij lateris procedamus.

§ IX.

Columna secundæ lateris tertij Occidentalis interpretatio.

Columna
secunda late-
ris tertij
Obel. Flam.

PRima huius loci signa ab I vsq; ad K denuò eadem ferè sunt cum symbolis tertiæ columnæ primi lateris ab E vsque ad F, & secundæ columnæ ab F vsque ad G. Significant autem Genios intellectualis Mundi Ibiacum & Ophionium, malorum auerruncatores, vitam beneficam concedere tribus Mundi arcibus. Et primò quidem cœleste hoc beneficium conceditur dodecapyrgo, id est, duodecim arcis magnæ stationibus, ex quo deinde id tanquam principium passuum cœli concavum suscipit; susceptum immittit in craterem Solis; cuius Agathodæmon cœlestem tandem humorem inferioris & hylæi Mundi receptaculis & veluti centris confert; in vitam verò animat Dæmon polymorphus virtute sequentis amuleti seu sacræ tabulæ; vnde vitalis humor deuectus in inferiora per quadrifidam Mundi plagam diffunditur; Typhonia vis dispellitur trium huius lateris columnarum in adyto consecrandarum virtute; quod si ritè perficiatur, Horus occulto motu per cœli semitas progressus, vitalem humorem benigno suo influxu deuehet per Siderei Mundi æconomiam iuxta ideales trium Mundorum rationes, quem deinde Agathodæmon Solaris piscinis magnis inferet; Hermanubis verò Mundanus cultos, vitali dominio potens ad eundem recipiendum distribuendumque, inferiorum Mundorum portas aperiet; Typhonem humidi cœlestis dodecapyrghi expugnatorem cœlestis Chenofiris prouidâ suâ vigilantia fugabit, virtute & applicatione sequentis sacræ tabulæ, quam in præcedentibus duabus columnis explicauimus. Sed explicemus conceptus allegati symbola. Sceptrum ex quo Serpens emergit, vitale dominium indicat; remus, vehiculum quo influxus deriuatur; vas Niloticum, humorem; circulus in Crucem dissectus, quadrifidam Mundi plagam; Noctua Typhonem; Obelisci figura semper præsentem Obeliscum notat; sicuti hic tribus Obeliscis, tres columnæ vnius lateris signantur *κεκολλημένως*; Horus cum termino, Mundum Sensibilem; Vultur cœlum, id est, principium actiuum; tripus cum tribus terminis ideales rationes triformis Numinis; figura subtus hunc posita, piscinam sacram; statua *ἱερακόμορος* semper Agathodæmonem Solarem, vti & Ibis Mercurialem indi-

Genij intelle-
ctualis Mun-
di, maiorum
auerruncato-
res.

M
Explicantur
figuræ colum-
næ secundæ
lateris tertij
Obel. Flam.

O

p indicat, cui supponitur figura candelabri, cuius usus in adytis erat, & denotabat, quod nunc sub quadranguli, nunc sub trianguli figura pari ratione sacrificium conficiebatur. Verum cum hæc omnia passim exposita sint in varijs huius Tomi locis, ea reiteranda non duxi.

§ X.

Columna
tertia lateris ter-
tij Obel.
Flam.

Columnæ tertiæ lateris tertij Occidentalis expositio.

PRima huius columnæ tertiæ symbola ab I usque ad M, eadem prorsus sunt, quæ tertiæ columnæ secundi lateris Borealis à T usque ad Y: prætereà altera medietas huius tertiæ columnæ tertij lateris ab M usque ad Q eadem symbola continet, quæ prima columna lateris secundi, à T usque ad Y. Constituitur itaque tota hæc columna ex medietate tertiæ columnæ lateris secundi, & ex medietate columnæ primæ eiusdem lateris, ut vnum cum altero comparanti patebit. Quare cum hæc citatis secundi lateris locis exposuerimus, eò Lectorem amandamus.

§ XI.

Columna
prima lateris
quarti Obel.
Flam.

Columnæ primæ lateris quarti Orientalis expositio.

PRima columna loco primo Accipitrem crateri insidentem habet, quem sequitur thyrsus iuncinus, cum thyrso ferulaceo, & tribus terminis, & baculo ægomorpho; sequuntur deinde duo brachia, &c. quæ ferè conueniunt symbolis primæ columnæ secundi lateris à T usque ad Y, paucis exceptis, uti & symbolis tertiæ columnæ tertij lateris ab M usque ad Q. Sed negotium breuiter exponamus. Accipiter crateri insidens præsidium crateris Solaris notat; tres termini cum iunceo thyrso, & baculo ægomorpho, fecundam annonæ vbertatem; bina brachia beneficam vim polymorphi Dæmonis in inferiora, subsidio duarum sacrarum tabularum; harum enim religiosa obseruantia beneficus influxus, qui per manum pyramidion tenentem notatur, Isidis Dæmonis dominio præpotentis & auerrunci præsidium, quod per figuram in sede constitutam, & flagellum in manu tenentem, cum baculo ferulaceo à tergo, aptè indicatur, in quadrifidam Mundi plagam deuectum, quæ per remum & circulum cruciatum signatur, & in subiecti dodecapyrgei præsides ad humorem æquâ portione distribuendum, quæ per Columbam, tria vasa, 3 terminos, & Columbam innuuntur, in bonum seminationis, & plantationis, iuxta trium anni partium distributionem faciendæ sollicitat; Amilicti verò seu tres implacabiles Potentiæ, quas tres secures notant, fauissam seu piscinam Horæam adaptabunt fauissis inferioribus, tum hylæ, tum myti.

mysticæ in adyto constitutis, ad quam memorato Numinum influxui, porta aperitur virtute religiosæ cœremoniæ, & sacrarum tabularum sequentium, iam sæpe expositarum.

§ XII.

Columnæ secundæ lateris quarti Orientalis expositio.

Columna,
Secunda lateris
quarti
Obel. Flam.

IN hac columna primo loco polymorphus Dæmon cum binis iam sæpe **Y Z**
expositis sacris tabulis occurrit. Horum itaque virtute & efficaciam
supremum Numen providentiam rerum, dodecapyrghi humorem, virtu-
te potestatum astræarum præuijs cœremonijs Niloticis, à Sacerdotibus
peractis, oculo cœlesti, id est, Osiridi Sidereo committit, qui eum actua- **A**
bit; Horus verò vitam iuxta ideales rationes supremi Numinis benignè **B**
conferet; hinc Sacerdotes cœremonijs solitis, & corporum transforma- **C**
tionibus ad Deorum analogis, recensitam Numinum catenam trahent,
Horus cœleste Numen se sistet, Typhonæ potestates piscinæ sacræ humo- **D**
ri aduersantes, sacrarum cœremoniarum vi dispellentur, Momphta præ- **E**
sto erit vitali suo influxu dodecapyrghi Nilotici liquorem in inferiora
deriuans, & omnia cœlesti liquore replebit, Agathodæmon terminorum
Momphtæ affecula beneficentiâ suâ cœlestem & vitalem liquorem dode- **F**
capyrghi à Momphta deriuatum fauissæ seu piscinæ includet, vi oculi **G**
cœlestis Chenosiris, & efficaciam sequentis tabulæ.

§ XIII.

Columnæ tertiæ lateris quarti Orientalis expositio.

Columna,
tertia lateris
quarti Obel.
Flam.

PRima huius columnæ pars ab Y usque ad A symbola conueniunt
cum symbolis tertiæ columnæ lateris secundi & tertij, quæ cum
ibidem sint exposita, non morabimur; indicant enim, Momphta Leo-
nium, influxum supremi Numinis ope trium Amilictorum, & polymor-
phi Dæmonis, & sequentium tabularum sacrarum potestate attractiuâ in
quadrifidi Mundi piscinam deriuare; Sacerdotes autem omnem hunc
influxum cœremonijs suis ad ideales rationes diuini Numinis institutis
sui iuris quodammodo facere, per canales Hori providentis humore vi-
tali in inferiora deducto, & vi sequentium duarum sacrarum tabularum.
Atque hæc est breuis tertiæ huius quarti lateris & vltimi Obelisci inter-
pretatio.

Anacepha-
læus, expo-
sitionis Oed.
Flam.

Anacephalæosis totius expositionis.

APFT

BQGV

Numismata è
Museo Petri
Stephanonij.

O Stendimus in hoc Obelisco, primò, quâ ratione supremum Numen Hēmphta seu Osiris supramundanus archetypus, causa causarum, nunc Accipitrinâ, nunc humanâ faciē conspicuus, vnâ cum sua Sphynge, quæ est Mundi Opifex, influat primò in Mundum Genialem, quem figuræ in secundis spacijs B Q G V exhibent; & hinc in duodecim Intelligentias Solares totius naturæ duodecadis præsidēs, & tandem in Elementaris Mundi Hylæas Osiridis Intelligentias influat: qua veluti epigraphæ quâdam præmissâ, postea ad particularia descenditur, doceturque quâ ratione, aut quibus sacrificijs, ritibus, & cœremonijs concatenati hi Numinum chori dodecapyrghi præsidēs, contra Typhonias potestates sollicitandi, atque ad rerum omnium necessariarum vbertatem concedendam, attrahendi sint. Inueni non ita pridem inter numismata Veterum ex Museo Petri Stephanonij extracta, Numum cui Zodiacus inscribebatur, intra quem, veluti naturæ duodecadis præsidēs, Iuppiter; Mercurius, Mars, Vulcanus inscribebantur, vt in sequenti schemate patet. Quod haud

dubiè ab Ægyptijs profectum; doctrina siquidem eadem est, tamen si diuersè à Græcorum Astronomis adumbrata. Quid enim aliud Osiris Accipitrinus, quàm Iuppiter? quid aliud Ibimorphon Numen, nisi Mercurius?

curius? quid aliud Amiliæti implacabilis potentia, nisi Mars? & Momphta quid aliud nisi Neptunus, quibus totius naturæ dodecapyr gum commissum est? Vides Iouem medium inter Mercurium & Martem tanquam supremi Numinis affeclam, Neptunum verò tridente conspicuum, aquoso gaudentem imperio; siquidem singulæ ex hisce duodecim Obelisci columnis, aut vni plagæ ex duodecim Mundi plagis, aut vni ex duodecim arcis magnæ mansionibus respondent. Hinc adyta eorum nunc dodecangula, vti hîc, nunc octangula, quadrangula, aut etiam triangula, pro diuersorum Numinum cultu ita disponebantur, vt unicuique lateri vna ex naturæ duodecade portio responderet; in qua Numinum mysticæ imagines eo ordine depingebantur, quo in Obelisco patet. Numina enim hoc analogo ad Mundi dispositionem apparatu, sacrificijsque singulis competentibus, mirum in modum ad votis eorum obsecundandum sollicitari sibi persuadebant; vt proinde eas non incongruè catenas vocauerint; eratque in hoc tota illorum arcanior philosophandi ratio veluti in cardine quodam sita. Sic in prima columna lateris primi, qui per congrua sacrificia Mercuriale Numen traxerit, traxerit & consequenter Isidem, polymorphum Momphta, Mendetem, Chenosirin &c. vti expositum est; quorum quidem tractu omnium bonorum felicitate se repleti existimabant; his tractis nullam aduersam potestatem subsistere posse credebant; his tractis per congruum unicuique contemplationis studium, rerum omnium scientiam sibi pollicebantur; his tractis, maximè sibi manteuticam notitiam, quæ in futurarum rerum scientia consistit, acquirere se posse sibi imaginabantur, vti in Magia hieroglyphica fuisse actum est. Quæ sanè pulchrè comprobantur per illos Hierogrammatismos, qui in calce singulorum laterum huius Obelisci spectantur; quorum expositionem consultò in hunc locum distulimus. Qui sunt in primo latere, comprehenduntur literis N, O, in secundo latere D E, in tertio R S, in quarto G H. Quæ quidem spacia nihil aliud indicant, nisi Ægyptiorum Sacerdotum adyta, in quibus per legitima & maximè congrua sacrificia, ritus, & cœremonias alibi fuisse descriptas, nihil aliud nisi dictorum Numinum attractionem intendebant. In hisce itaque adytis primò principalium Numinum varijs modis transformatorum simulachra ponebantur, quæ in prima & secunda columna per Osirin *ἱερανομορπον* stantem, & ad fauendum promptum, vti & per Accipitrem, & per 3 Ibides in 2 col. indicantur; quibus Sacerdotes genibus prouoluti, Canopulos in formā vasorum aptatos offerunt; hoc ipso insinuando, desiderare se ab Osiri beneficium humoris præsidium, humidæ substantiæ beneficam conseruationem, vtpote sine qua nihil in Mundo consistere possit.

Quoniam verò humidum sine calido nihil prodest, hinc in tertij & quarti laterum spacijs vltimis Osirin humanâ facie pingunt, cui Sacerdotes nudi aduoluuntur; primus quidem globum, alter pyramidem offert, quæ symbola sunt caloris humidum fœcundantis; ex his enim omnium rerum generatio oritur. Spectantur autem partim velati, partim victa-

Catenæ apud Ægyptios.

Primæ columnæ lateris primi Obel. Flam. Anacephalæosis.

Figure in fine columnarum Obel. Flam.

Sacerdotes nudi in Obelisco quid significant.

Sacræ tabulæ
in fine colum-
narum Obel.
Flam.

ti, quorum illi habitu fœmineo humidi Numina, tanquam rerum principium passium, hi ignem sub forma masculina tanquam principium rerum actuum Deastris suis exhibent. Nudi sunt, quia ut in tractatu de adytis dictum est, Sacerdotes sacrificia sua ut plurimum nudi peragebant, ut Numina quæ sollicitabant, nullo terrenæ missionis inuolucro vestita, ipsa nuditate simili, vel nuda similitudine exprimerent. in parietibus verò adytorum varia sacrarum tabularum Schemata ponebant, tanquam magni ad potentiùs trahenda Numina momenti, cuiusmodi in singulis quaternis lateribus videre est, signanturque literis *a b c d, e f g h, &c.* quæ omnia ex Obelisci latere extracta sunt, tanquam potentissima amuleta; quæque Sacerdotes inde extracta, Deorum particularibus statuis, vasis, abacis, diuersi generis lapidibus, metallicis testaceisque vasis incisa in usum priuatum superstitiosæ plebi gestare præcipiebant, uti in decursu huius Operis exponentur vberius; quæ quidem hieroschemata hic non exponimus, cum ea quisque, qui præcedentia ritè intellexerit, nullo negotio interpretari possit, utpote quæ omnia iam sunt exposita, & ex diuersis Obelisci columnis extracta, ut dixi, in calcem laterum, quæ adyta Ægyptiorum signant, sunt translata.

Confectarium de interpretatione facta ab Hermapione.

Ammianus
Marcellinus.

ATque hic est celeberrimus ille Obeliscus, quem Augustus ex Ægypto allatum in Circo maximo erexit; cuius interpretationem ab Hermapione factam recitat Ammianus Marcellinus his verbis: *Qui autem notarum textus Obelisco &c. Hermapionis librum secuti, interpretatum literis subijcimus Græcis.* Desiderabat iam dudum Augustus scire doctrinam in hoc Obelisco contentam, eamque ob causam vniuersam Ægyptum per viros literatos discusserat, si quem inueniret huius literaturæ hieroglyphicæ peritum. Obtulit se tandem Hermapion Grammaticus, quem Cymbalum Mundi vocant; qui cum multa circa hæc promitteret, tamen ab omnibus, teste Strabone, risus fuit; hic tamen plus æquo sibi confusus huius præsentis Obelisci interpretationem attulit, quæ inseritur libris citati paulò antè Ammiani Marcellini, quamque in Obelisco Pamphilio fol. 149. Græco-latinam adducimus. Hæc interpretatio continet dedicationem Obelisci à Ramesse Soli factam, vbi & vtriusq; laudes continentur. Atque hanc interpretationem omninò falsam, supposititiam, & nè vestigium quidem earum rerum, quæ in hoc Obelisco continentur, continere, solus is nosse poterit, qui hanc nostram interpretationem cum Hermapionis expositione *ἀντιβέβητος* contulerit. Explicat is primò sex versus, qui quales in hoc Obelisco sint, dispicere non potui, nisi forsàn columnas putauerit; sed cum illarum duodecim Obeliscus exhibeat, non video cur illarum sex tantum exhibuerit. Secundò vbi mentio primarum huius Obelisci figurarum, quæ epigraphes loco se habent, fiat, non reperiò;

vbi

vbi duodecim Accipitres, & totidem Boues, qui in superiori Obelisci extremitate continentur, quorum duodecies repetita mentio fieri debebat, in Hermapionis interpretatione maneat, hucusque cognoscere non licuit; accedit argumentum Obelisci, quod nullâ ratione ei competere potest, eum gesta Ramessis, Heronis, cœterorumque Regum, qui ibidem nominantur, nullibi exprimantur. Sacrarum tabularum 39 Schemata, quæ amuleta vocamus, quarum septendecim similes Momphto-Mendesia, sedecim Isiacæ Horo & Osiri, tres Momphtæ, tres Agathodæmoni catenæ magnæ consecratæ sunt, quibus totus Obeliscus refertus est, vbi inquam horum mentio fiat, nè γὺ quidem dignoscitur. Cum præterea huiusmodi sacræ tabulæ eadem in plerisque alijs Obeliscis reperiantur, certè non video, quomodo illa historia Ramessis Regis, eiusq; Obelisci Soli sacri erectionis historiam exprimere possit; vnde veresimilius est, hanc ab Ammiano adductam Hermapionis interpretationem vel supposititiam ac commentitiam esse, vel alterius cuiusdam fragmenti hieroglyphici interpretationem esse, quæ huic Obelisco falsò fuerit attributa. Verùm nè iniuriam tùm Hermapioni, tùm Ammiano, qui eandem tanquam rem memorandam suis insertam historijs refert, facere videamur, hinc interpretationem Hermapionis denuò ex Obelisco Pamphilio repetam, vt Lector meam interpretationem cum Hermapionis compositione comparando, tandem quam absonam, dissonamque ab Ægyptiorum ingenio doctrinam hæc Hermapionis interpretatio contineat, cognoscere possit.

Interpretatio Obelisci Sennefertei facta ab Hermapione Grammatico, extracta ex 16. lib.. Histor. Ammiani Marcellini.

V Erba itaque Ammiani hæc sunt; *Secutæque etates alios transtulerunt, quorum vnus in Vaticano, alter in hortis Sallustij, duo in Augusti monumento erecti sunt; qui autem notarum textus Obelisco incisus est veteri quem videmus in Circo, Hermapionis librum secuti interpretatū literis subiicimus Græcis.*

ΑΡΧΗΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΜΕΝΑ ΕΧΕΙ.
ΣΤΙΧΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Τ Α' δὲ ὅτιν αὖ Βασιλεὺς Ραμέσης δειδωρήμεθα, ὃν πᾶσι οἰκουμενῶν μετ' χαρᾶς βασιλεύων ἡλιθεφιλεῖ, καὶ ἀπόλλων κρατερός φιλαλήθης ὑπὸς Ἡ' ἔρηνθε θεογέννηθε κτίσης τ' οἰκουμενῆς, ὃν ἡλιθε θερέμεναι ἀλκιμεθε Ἀ' ῥεως βασιλεύς Ραμέσης, ὃ πᾶσι ὑποτέλει ἡ γῆ μετ' ἀλκῆς καὶ θάρρους, βασιλεύς Ραμέσης, ἡλίας πᾶσι ἀνώνομιθε.

Versus Primus.

H Æc sunt, quæ Regi Ramesti donauimus, quem totum Orbem gubernans Sol & Apollo fortis, veri amator, Heronis filius ex Deo genitus, Conditor Orbis terrarum, quem Sol selegit fortis Martis Rex Ramestes; cui cum fortitudine & audacia subordinatus est Orbis terrarum Rex Ramestes filius Solis immortalis.

ΣΤΙ-

ΣΤΙΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α Πόλλων κρατερός, ὁ ἐς ὧς ἐπ' ἀληθείας δειπότης διαδήματ'· ἢ Αἴγυπτον δοξάζας περικη-
μεύει, δ' ἀγλαιοποιήσας ἡλίου πόλιν, καὶ κτίσας τὴν λοιπὴν οἰκουμένην, καὶ πολυτιμύσας
αὐτὴν ἐν ἡλίῳ πάλιν θεὸς αἰδομένης, ὃν ἡλιθεῖ φιλεῖ.

Versus Secundus.

A Pollo fortis, is qui reuera Dominus est diadematis, & Ægyptum gloriā à
se cumulatam possedit; is qui Solis Urbem splendidam fecit, & reli-
quum Orbem terrarum condidit, & ingenti honore profectus est in Solis Urbe
Deos collocatos ac positos, quem Sol diligit.

ΣΤΙΧΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α Πόλλων κρατερός ἡλίου παῖς μαμφεργῆς ἐν ἡλιθεῖ περικεῖνεν, καὶ Ἀρης ἀλκιμεῖ ἐδωρήσατο,
ὃς τὰ ἀγαθὰ ἐν παντί διαμύσει κερῶν, ὃν Ἀμμων αἰσάπῃ πλησέσας τὸν νέον τῆ Φοίνικ' ἀγα-
θῶν· ὃς οἱ θεοὶ ζωῆς χρόνον ἐδωρήσαντο. Απόλλων κρατερός υἱὸς Ἡρόν'· Βασιλεὺς οἰκουμένης
Ραμέσης, ὃς ἐφύλαξεν Αἴγυπτον τῇ ἄλλῃ ἔθνης νικίσας, ὃν ἡλιθεῖ φιλεῖ. ὃς πολλὸν χρόνον ζωῆς
ἐδωρήσαντο θεοὶ, δειπότης οἰκουμένης Ραμέσης αἰωνόβιθε.

Versus Tertius.

A Pollo fortis Solis filius, totus lucidus, quem Sol diligit, & Mars strenuus
donavit; cuius bona omni tempore permanent. Quem Ammon diligit,
cum donari is expleuerit Phœnicis delubrum; cui Dei vitæ tempus largiti sunt.
Apollo fortis Heronis filius, Rex Orbis terrarum Ramestes, qui seruauit Ægyptum
postquam aliam gentem superauisset. Quem Sol amat, cui longum tempus vitæ
Dij largiti sunt, Dominus Orbis terrarum, Ramestes immortalis.

ἌΛΛΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἡλιθεῖ θεὸς μέγας δειπότης ἐρανὲς ἐδωρήμαί σοι βίον ἀπερίσπρον, Απόλλων κρατερός κη-
μεύει διαδήματ' ἀνείκασθε, ὃν ἀνδραγαθὸς ἀνέθηκεν, ἐν τῇ δὲ τῇ βασιλειᾷ δειπότης
Αἴγυπτος, καὶ ἐκόσμησεν ἡλίου πόλιν, ὁμοίως καὶ αὐτὸν ἡλίον δειπότην ἐρανὲς, σωτηριώτικον ἔργον
ἀγαθὸν ἡλίου παῖς Βασιλεὺς αἰωνόβιθε.

Versus Secundus.

S Ol Deus magnus, Dominus cœli largitus sum tibi vitam satietatis expertem;
Apollo fortis Dominus diadematis incomparabilis. Quorum signa dedicauit
in hac Regia Dominus Ægypti, & exornauit Solis Urbem, iidem & ipsi
Solem Dominum Cœli una confecit opus bonum, Solis filius, Rex immortalis.

ΣΤΙΧΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Ἡλιθεῖ θεὸς δειπότης ἐρανὲς Ραμέση Βασιλεῖ ἐδωρήμαί το' κερῶν, καὶ τὴν καὶ πάντων ἔξ-
σίαν. ὃν Απόλλων φιλαλήθης δειπότης χρόνων καὶ Ἡφαιστ' ὁ τῶν θεῶν πατὴρ περικεῖνεν
δὲ τὸν Ἀρεα, Βασιλεὺς παύχαρης ἡλίου παῖς, καὶ ὑπὸ ἡλίου φιλέμευε.

Ver-

Versus Tertius.

Sol Dominus Cæli Ramesti Regi largitus sum potentiam, & in omnes domi-
natum. Quem Apollo veri amator, & Vulcanus Deorum pater selectum
habuit propter Martem, Rex longè gratissimus, Solis filius est à Sole amatus.

ΑΦΗΛΙΩΤΗΣ ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΙΧΟΣ.

Ο Αφ' ἡλίου πόλεως μέγας Θεὸς ἐνερένθη. Ἀπόλλων κρατερός. Ἡρόνθη ἔρς, ὃν ἡλιθ
ἡρώησεν, ὃν οἱ Θεοὶ εἰμίμησ', ὃ πάσης γῆς βασιλεύων, ὃν ἡλιθ περιέκρινεν, ὃ ἀλκιμθ.
δὲ τὸν Ἀρεῶ βασιλεύς, ὃν Ἀμμιων φιλεῖ, καὶ ὁ παμφέχης συκρίνας αἰώνιον Βασιλεία.

Versus Primus.

Magnus à Solis vrbe Deus cœlestis Apollo, fortis Heronis filius, quem Sol
educavit, quem Dij honore profecuti sunt, qui vniuerso terrarum Orbi
dominatur, quem Sol selegit, inclytus propter Martem Rex, quem Ammon
amat, & is, qui totus lucet, longæuum Regem esse iussit.

Atque hæc est Hermapionis interpretatio; quam cum exa&iori
trutina cum hieroglyphicis Obelisco Flaminio insculptis examinasset; inuenimus tandem id, de quo iam dudum suspicabamur, hanc interpre-
tationem nullâ prorsus ratione subsistere posse. Atque nè Authori tot
Authorum monumentis celebrato iniuriam facere videamur, dicti Obeli-
sci quatuor latera tu diligenter inspice, & verba cum figuris confer, vide-
bisque quàm ineptè congruant, quàm difficulter cohæreant, quàm denique
cuncta malè subsistant, quàmque longè absint à veritate. Vt proindè
vehementer suspicer, Hermapionem loco interpretationis Obelisci,
quamcunque aliam inscriptionem tantò audaciùs, quantò pauciores
erant, imò vix vllus, qui eum de impostura insimulare possent, suppo-
suisse.

Interpretatio
Hermapionis
falsa est, &
quare.

In Obelisco itaque quatuor considerata sunt; primum est Argu-
mentum seu thema Obelisci; secundum figuræ; tertium, latera quater-
na; quartum, ordo & situs figurarum. Nullum ex his Hermapionem at-
tigisse, hisce rationibus ostendimus. Ac primò quidem Argumentum
Obeliscorum, laudes, victorias, triumphos, eximiaque facinora Regum,
minimè continere, in præcedentibus diuersis locis fusè dictum est. Nam
cum hieroglyphica doctrina esset obscura, ænigmatica, mysteriosa, à pro-
fanorum intellectu longè remota, quam soli illi, quibus ad Regnum ipes
esset, quibusque rerum sacrarum cura erat commissa, callerent, quamque
sub silentio maximo tenere, & sub pœna vitæ vlli alteri, præterquam sui
ordinis hominibus propalare vetabantur; certè Obelisci Regum gesta
continere non poterant. Temerarius itaque, nè dicam, stolidus omnium
opinio foret, qui gesta & magnifica Principis aut Regis alicuius faci-
nora ex se, & sua natura lucis appetentia posteritati, vel ad ea imitanda, vel
ad excitandam virtutum in posteris admirationem, memoriamque con-
ser-

Hieroglyphi-
ca doctrina
non continet
laudes Regū

Hero doctus
arguitur circa
argumentum
Obeliscorum

In Obelisco
Hermapiionis
laudes Rame-
stis Regis
contineri non
possunt.

Alius error in
interpreta-
tione.

seruandam proposita traditurus, impenetrabili quodam scripturæ gene-
re vteretur. Haud absimile de Ægyptijs iudicium, si laudes, gesta-
Regum containerent, formare possumus. Quando itaq; Herodotus, Diodo-
rus Siculus, Plinius, alijq; dicunt, in Ægyptiorum monumentis Regum-
gesta fuisse expressa, expensasque in varias fabricas & expeditiones per Or-
bem susceptas, sumptus quoque in allia, cœpasque factos contineri; de
Obeliscis nequaquam intelligunt, sed vel de pyramidibus, vel columnis,
aut tabulis, lapidibusque templorum parietibus insertis, intelligebant.
Nam in columnis similibusque, res præclarè gestas, historiasque, easque
vulgari charactere Ægyptijs vñtato, quem nos Coptum appellamus, in-
cidere solebant; cuiusmodi complures vide apud Herodotum & Dio-
dorum. In Obeliscis verò solas res ideales, intellectualesque, & diffici-
les captu, easque sub obscurissimis figurarum inuolucris, vti in sequenti-
bus apparebit, exhibebant. Cùm itaque Hermapion in dicto Obelisco

nihil aliud quàm Regis Ramestis laudes & gloriam
describat, vel ex hoc capite interpretationem
menti Ægyptiorum Sacerdotum minimè corre-
spondere posse, confestim apparet. Sed veniamus
ad figuras. Hic vides in initio Obelisci figuras po-
ni humanas, situ gestibusque sacrificantium actiones
significantes; quæ cùm quatuor Mundi partibus
correspondeant, singulæ diuersis rebus instructæ con-
spiciuntur. Sequuntur postea in singulis lateribus
terni Accipitres, tutulis conspicui, vt hîc in figu-
ra apparet (vnius enim lateris figuras hîc posuisse
sufficiat) quos sequuntur totidem boves, postea tria

brachia extensa; adeò vt in singulis lateribus tres ordines & series seu
columnæ contineantur; quæ cùm duodecim Geniorum Mundi per qua-
tuor Obelisci latera indicatorum mysteria & arcana contineant, videat
iam, qui vel exigua iudicij mica pollet, quomodò interpretatio Herma-
pionis illis accommodari possit: cùm enim sint duodecim Accipitres, &
totidem Boves in circuitu insculpti, quæ haud dubiè vnam & eandem
rem varijs solummodò effectibus differentem significant; debebat is
duodecies nominare eandem rem; quod dum non fecit, neque vesti-
gium quidem harum rerum elucescat, meritò falsa eius censetur inter-
pretatio.

Accedit quòd cùm in Obelisco quatuor latera sint, is verò sex po-
nat, impossibile est, interpretationem rebus consentire posse. Verùm si
quis dicat, illum tres ordines in vno tantùm vel duobus lateribus conten-
tos descripsisse, neque sic satisfiet difficultati, cùm nec sic verba cum fi-
guris cohæreant. Atque in primo quidem latere quod Meridionalem
plagam respicit, non tres, sed quinque ordines; in latere verò Orientem
respiciente, vnum tantùm ordinem, vt in interpretationis contextu pa-
tet, describit; quæ quomodo cohærere possint, non video. Est itaque
interpretationis series tota confusa & *ἀνύστατος*. Præterea verba interpre-
tatio-

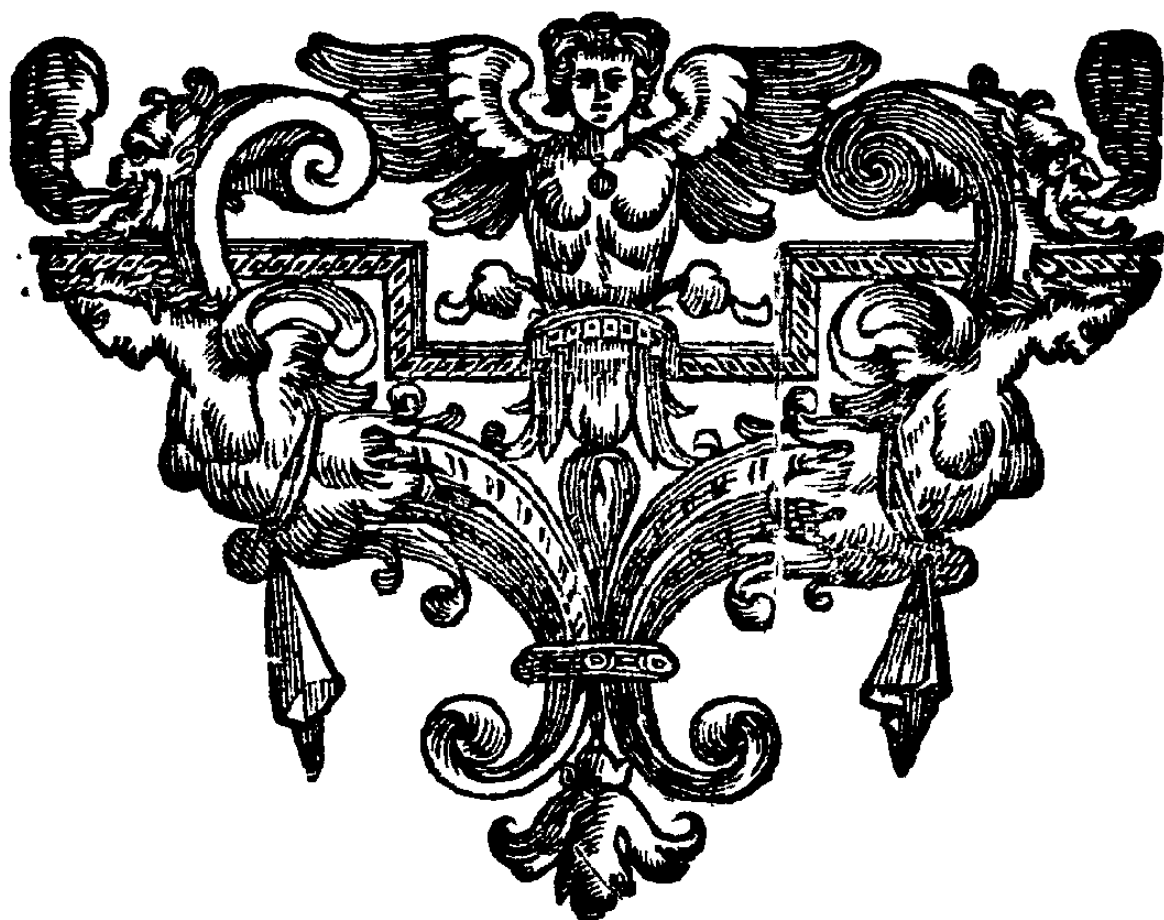
tationis singulis ordinibus suffixa, adeo ab hieroglyphicorum abhorrent stylo, ingenioque, ut vel primâ fronte appareat, verum esse non posse, quod adeo ab Hieromystarum disciplinis dissonum, remotumque est. Quæ enim figuræ Ramessem Regem, quæ tam gloriosa epitheta, tam speciosam verborum constructionem ostendant, comperire minimè licet. Quid enim Ramessi, quid Apollini, quid Vulcano, & Heronis filio, cum sacrificantium ritibus, cum Accipitribus, Bobus, cæterisque commune sit, non video. Accedit hisce, quod verba illa, quibus Hermapion explicat singulos ordines hieroglyphicos, ad tantarum rerum, quas sub hieroglyphicis tegebant, significationem oppidò pauca sint. Ausim enim sanctè affirmare, tantam in singulis duodenis Obelisci ordinibus materiam contineri rerum reconditarum, ut ea non dicam folio, sed nè integro quidem volumine pro dignitate satis explicari possit: quæ omnia in huius Obelisci Sennesertei interpretatione satis, superque comprobauimus. Ex toto itaque hoc discursu, ni fallor, luculenter patet, interpretationem Hermapionis ab Amniano Marcellino proditam, consistere nullâ ratione posse; quod probandum assumpseramus. Vtrum verò Hermapion hanc descriptionem ex alio quopiam Ægyptiaco monumento descripserit, quæ postea falsò huic Obelisco fuerit imputata, credat qui volet; nostrum erat, hanc adductam Hermapionis interpretationem, Obelisci hieroglyphicis minimè quadrare, aut adaptari posse, paucis hisce demonstrare, ut si obrectatores nobis hanc interpretationem obijcerent, quid de ea statuendum sit, cognosceretur. Atque his apertè constat, quàm cautè in huiusmodi abditarum rerum expositionibus procedendum, & quod non cuilibet datum sit hanc adire Corinthum. Similes interpretationes inueniuntur in Annij Viterbiensis Beroso apocrypho: verum cum illæ ab ipso Authore confictæ sint, indignas existimo, quibus adducendis & tempus, & charta teratur. Huius farinae est Volaterrani inuentarum literarum Hetruscarum interpretatio, quæ non ita pridè prodijt. Alter Oedipus Ægyptius posteris temporibus fuit summus quidam vir Herwartius, qui tabulæ Bembinæ interpretationem aggressus, tam infelicitè negotium expediuit, ut vel oppidò mirer, quid insigni Viro in mentem venerit, quod tam absonam ab Ægyptiorum intentione interpretationem molitus sit. Titulus libri est: *Admiranda Ethnica Theologiæ mysteria propalata*. Vbi Author lapidem Magnetem antiquissimis passim nationibus pro Deo cultum, & artem, quâ nauigationes Magnetis ope per vniuersum Orbem instituerentur, à veteribus Sacerdotibus Ægyptijs sub inuolucris Deorum Dearumque, & aliarum perinde, fabularum cortice, summo studio occultatam esse, omnibus viribus demonstrare conatur. Ac primò quidem vult, per hieroglyphicam illam toto Orbe celeberrimam Bembinam tabulam nihil aliud Ægyptios veteres, nisi nauigationem per vniuersum terrarum Orbem, ope Magneticæ pyxididis, & Nauticæ seu Hydrographicæ tabulæ subsidio peractam, indigitalise; adeo ut characterismis illius tabulæ hieroglyphicæ nihil aliud, nisi plagas Mundi, ventosque significare voluerint; hoc autem ut probet,

Herwartius
alter inter-
pretabulæ
Bembinæ, à
scopo aberrat

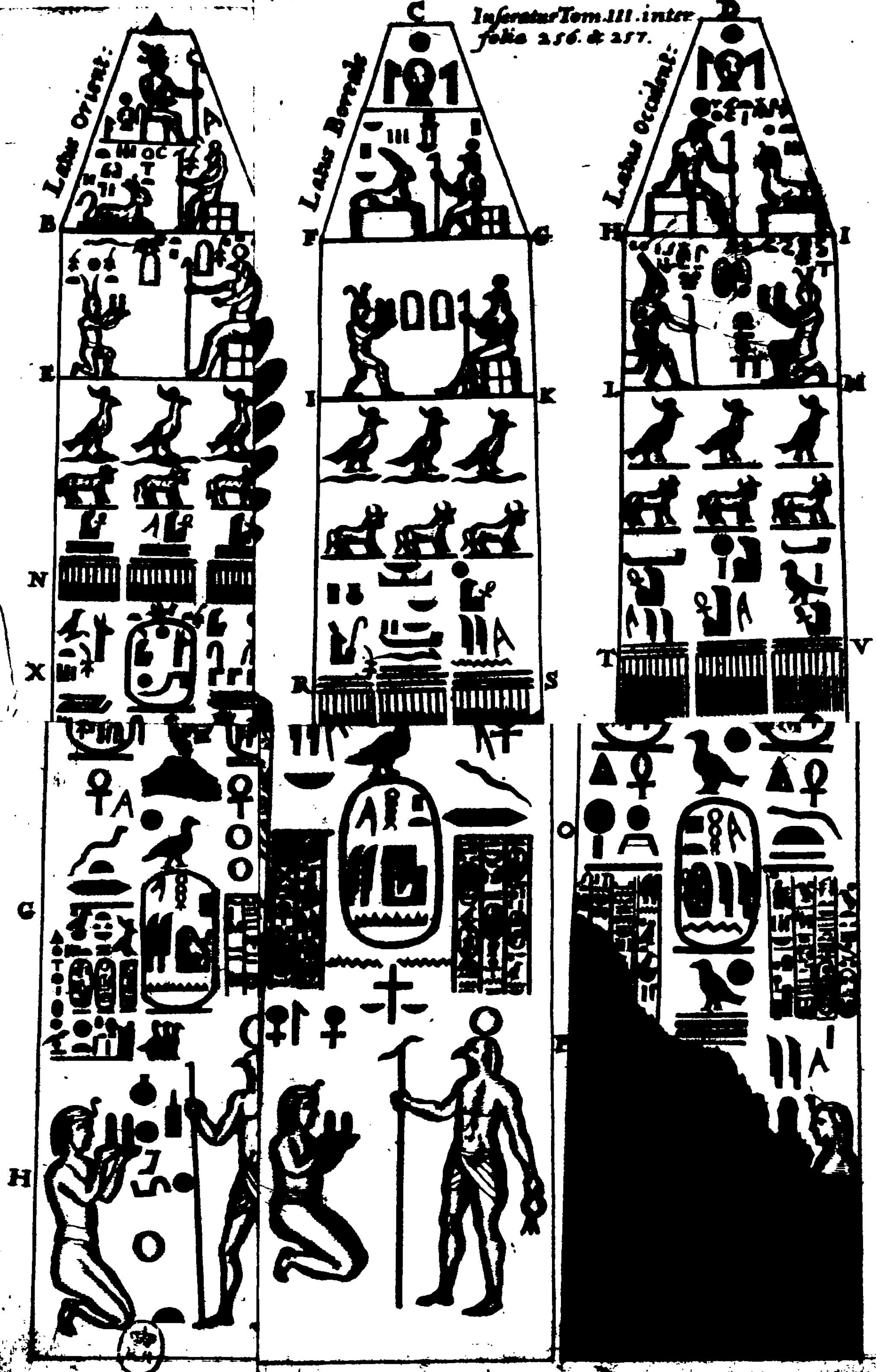
Tabula Bem-
bina non cō-
tinet magne-
tis mysteria,
neque nauigandi artem:

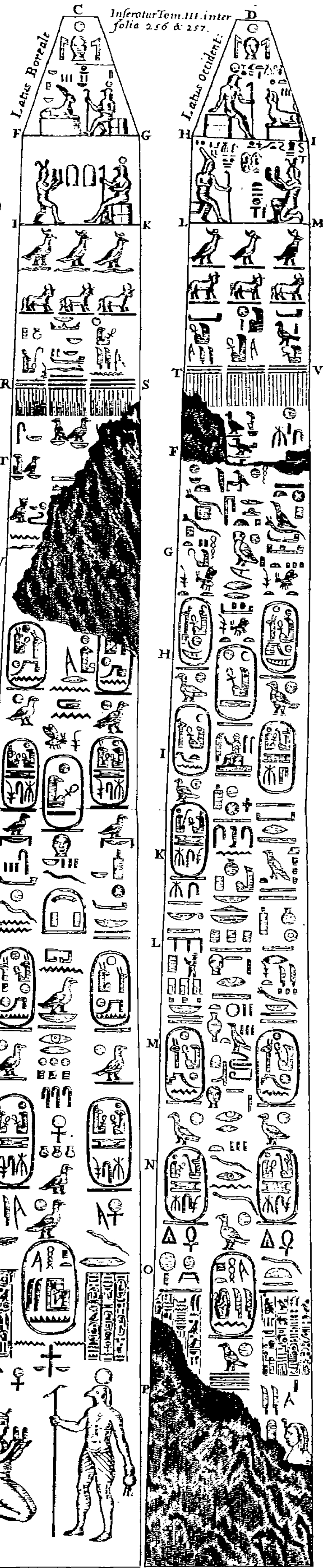
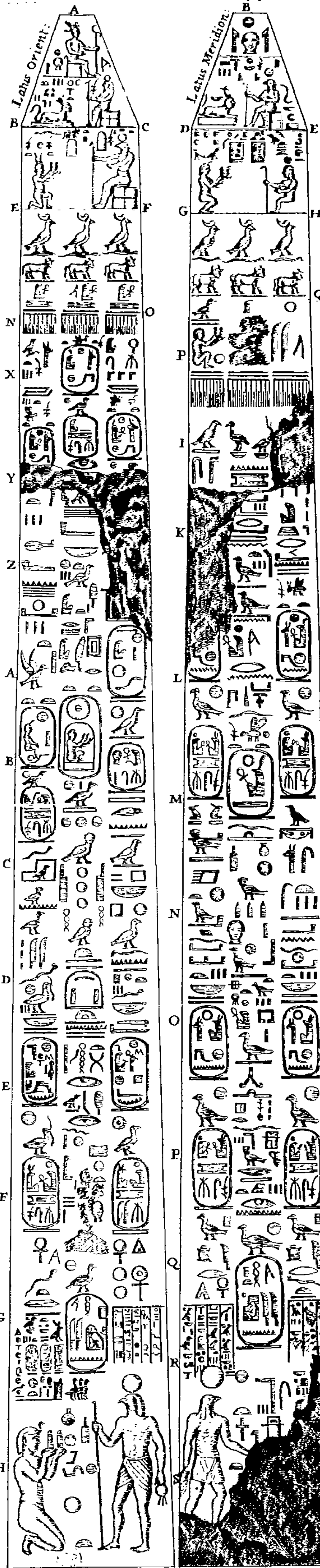
mirum est, quàm in tota antiquitatis historia ad suum institutum detorquenda se fatiget, & quanto studio nisuque quævis, velint, nolint, ad materiam suam applicare laboret; ut vehementer mirer, virum cæteroquin sapientem, atque antiquitatis peritissimum, variæque omnino lectionis, vel animo quidem hæc concipere potuisse. Quæ quidem non assero, quòd viro magno, doctissimo, & de Rep. Literaria optimè merito, quicquàm detractum velim; laudandus enim in tanto viro in re omnium obscurissima summus conatus; sed hæc tantùm dicta velim, ut cognoscat Lector, quàm ad mentem Veterum congruas esse oporteat interpretationes, ut teretes aures, & emunctas Criticorum nares sustinere queant.

FINIS SYNTAGMATIS TERTII.

Inferatur Tom. III. inter
folia 256. & 257.

SYNTAGMA IV.
OBELISCVS SALLVSTIVS,
SIVE LVDOVISIVS.

SERENISSIMO, ET AD MAXIMA NATO
PRINCIPI

LEOPOLDO IGNATIO

Archiduci Austriæ, Ferdinandi III. Magni
Cæsaris Filio.

BELISCVM Augustæ Serenitati
TVAE erigo, dignum efflorescentibus in-
tantilla ætate virtutibus trophæum; qui-
bus quidem totum pænè Orbem ita rapis,
vt maximum quid, sublime, heroicum,
de insita illa TVA viuidæ indolis læti-
tia, de matura in tenello corpore prudentia, de insoli-
ta animi fortitudine, rerumque agendarum dexteritate
sibi polliceatur; atque adeo stupore omnium iamiam,
Orbi rerum rectè gerendarum argumentis plenum, di-
gnumque, in quibus enucleandis Historicorum ingenia
suo se tempore exerceant, thema dictare incipias. Quæ
quidem vti summa cum admiratione celebrari non semel
audiui, ita nescio quo felici omine, monimentum hoc
cedro perennius veluti gloriæ TVAE prodromum, at-
que vnà meæ in Augustam Serenitatem TVAM since-
rissimæ obseruantiaæ symbolum quoddam consecrandum
dixi. Vale, Augustæ domus & Orbis delictum.

Obeliscus Sallustius seu Ludouisius.

CAPVT I.

De origine, erectione, translatione Obelisci Sallustij.

Sallustius
Obeliscus à
C. Caligula
Romam ad-
uersus, & à
Claudio ere-
ctus.
Ammianus
Marcellinus.

LAUDIVS CÆSAR prædecessorum suorum exem-
plum secutus, vt Urbem nouæ magnificentiæ monimento ex-
ornaret, præter duos ramos Obel. in Mausoleo Augusti ere-
ctos, hunc præsentem quoq; in amœnissimo totius Urbis loco
exaltandum putauit. Innuit id Ammianus Marcell. l. 17.

*Secutæque ætates alios transtulerunt, quorum vnus in Vaticano, alter in Hortis
Sallustij, duo in Augusti monimento erecti sunt.* Quis vero primus eius in
Ægypto erector fuerit, aut quo auulsus loco; omnia Historicorum mo-
numenta silent: verisimile tamen est, eum vnà cum Vaticano Obeli-
sco à C. Caligula peculiari naui, in hunc vnicum finem stupendæ magni-
tudinis constructa, fuisse Romam translatum, atque Caio fati functo à
successore Claudio in dicto loco, quem Sallustij hortum vocant, erectum,
vti ex citato Ammiano Marcellino luculenter patet.

Ludouisius
Obeliscus in
Villa Princi-
pis Ludouisij,
idei qui
Sallustius.

Modò in Villa Excellentissimi Principis Nicolai Ludouisij Ducis
Plumbini, amœnitate & magnificentiâ spectatissima, terrâ penè obrutus,
atque in duas confractus partes, iacet; quem & à loci possessore non in-
congruè Ludouisium appellantes, veluti perenne quoddam beneficio-
rum à Gregorio XV. Pontifice Opt. Max. in Societatem nostram colla-
torum monumentum, trophæumque perpertuum Ludouisix domus hono-
ri constituendum censuimus; quem & illustre Urbis monumentum ante
ædem Ludouisianam S. Ignatio consecratam suo tempore postera ætate,
vti speramus, erectum videbit, & admirabitur. Symmetria Obelisci
mediæ inter maiores & minores magnitudinis, à basi vsque ad pyrami-
dion longitudinem habet Palmorum 72. inferioris basis latera singula
sex palmorum cum dimidio latitudinem habent; est enim quadratus &
ισόπλευρος, id est, æqualium laterum. Pyramidion ab angulis ad apicem
quatuor palmorum est, vt & latera singula basis eiusdem pyramidi, quâ
Obelisco coagmentatur; atque adeo totius Obelisci altitudo 76 palmo-
rum exactè constituitur.

Symmetria
Obelisci Lu-
douisij seu
Sallustij.

CAPV T II.

Argumentum Obelisci.

Continet itaque hic præsens Obeliscus, (qui in honorem fontanæ triadis, seu tribus summitatibus, qui sunt Osiris, Horus, & Isis Momphræa, erectus est) quomodo fontanæ hæ summitates in triplicem Mundum influant, quos effectus in ijs operentur, quomodo, aut quibus sacrificijs, ut effectus facilius consequantur, colendæ sint. Quæ ut luculentius pateant, paulò altius ordiri visum est.

Sallustij seu
Ludovici
Obelisci ar-
gumentum.

Narrat PSELLUS in expositione Oraculorum Zoroastræorum, Aegyptios & Chaldæos tres fontanas summitates coluisse, ex quibus veluti ex perenni quadam scaturigine omnia Mundi bona emanarent; & has vocat summitates tres fontanas, videlicet, Hori siue Appollinis, Osiridis, & Mercurij. Σέβον δ' ἐκ τῆς τριᾶδος τῆς πίστεως, καὶ ἀληθείας, καὶ ἐρωτῆς, καὶ ἀγάπης ἀπὸ τῆς Αἰσώλων, Οσίριδος, καὶ Ἑρμῆ. Venerantur quoque triadem fontanam fidei, Veritatis, & amoris; & tres fontanas summitates Appollinis (qui idem ac Horus est) Osiridis, & Mercurij. Nos Hori, Osiridis, & Isis Momphræa, ex Obelisci inscriptione appellamus. Atque triadem primam Obelisci facies continet. Et uti abditum huius Philosophiæ sacramentum est, ita mirificis quoque symbolis adornarunt. Nam in Obeliscis propriè altissimarum rerum sacramenta, cum in hoc, cum in alijs insculperunt, ut vel ipsa Obelisci figurâ prænotarent, otiosum minimè esse, quod tam insolenti symbolorum apparatu exhiberetur. Hæc itaque est Horæa Trias, cui Obeliscum consecrandum duxerunt; Trias ad Archetypi exemplar transformata; Trias fundi Paterni triadi, cuius ministra est, analoga, à qua non nisi effectuum diversitate distincta est. Huic in reliquos triadicorum Numinum Choros potestas omnis concessa est, fidei, veritatis, & amoris. Trias vera; ita quidem, ut fides Horo, Osiri veritas, Isi Momphræa amor pulchrè competat. Quæcunque enim in hoc Obelisco continentur symbola, ad hanc triadem respicere videntur, in qua Horus Mundanæ domus, entibus omnibus & singulis fideli cura, tanquam sibi commissis providet; Osiris in veritate disponit omnia; Isis Momphræa omnia & singula amoris nequit consortio. Videbis hoc loco, quomodo trias hæc fontana, primò in Mundum Genialem, deinde ex hoc in Sidereum, & tandem in Hylæum Mundum influat, ministerijs in tres summitates distributis. In hoc patebit, quomodo ex Mundis demum in particularium entium œconomiam, iuxta quadruplicem Mundi plagam, quam latera Obelisci indicant, descendant; quasque in singulis operationes præstent. Intueberis tanquam in speculo quodam, quomodo Sacerdotes per mystica huiusmodi symbola, per sacras tabulas, ritus, & cœremonias in adytis peractas hanc Horæam triadem placarint, placatam ad omnem felicitatem obtinendam attraxerint. Atque hoc est præsentis huius Obelisci argumentum; quare nihil aliud restat, nisi ut rem ita se habere, sequenti interpretatione demonstremus.

PSELLUS.
Fontanæ sum-
mitates Aegy-
ptiorum.

Trias Horæa
Obelisco Sal-
lustio inscul-
pta.

Trias fontana
in tres Mun-
dos influat.

Sallustij Obelisci diuisio.

Obelisci Sallustij diuisio, & interpretatio.

Sallustius
Obeliscus
compendium
est Flaminij.

NOta primò, hunc Obeliscum quatuor lateribus constare, quorum singula in tres columnas seu ordines hieroglyphicis Schematis insignes dirempta sunt, atque adeo totus Obeliscus, siue inscriptionem aut periochen, siue sacrarum tabularum schemata spectes, Obelisco Flamini adeo similis est, vt eiusdem compendium iure dici possit; differentia tantum nonnulla interuenit in minutioribus figuris, quæ tamen non ita magnam significationum diuersitatem inducunt, nec ita Sacerdotum intentionem immutant, vt quoad substantiam essentiamque rerum indicatorum diuersus dici possit, vt vnum cum altero comparanti patebit.

Obelisci quaterna latera literis A, B, C, D, signantur. Pyramidij trigona latera omnia, si primum A excipias, similibus prorsus hierogrammatismis, memoratam triadem exprimentibus, signata sunt.

Hieroglyphica pyramidis Obel. Sallustij insculpta.

In primo trigono lateris Orientalis A B C vides statuam throno insidente n, cum tutulo & scepro Cucuphomorpho, quæ à latere annexum, habet Hori caput, cum circulo, duobus stipatum vncinis; quem sequitur infra alia figura *ἰερακόμορφον*, id est, Accipitrino capite insignita, è cuius regione Sphinx tutulata, abaco incumbens. In latere Meridionali primo loco Hori caput, duobus stipatum vncinis, cum circulo supraposito; deinde eadem prorsus figuræ quæ in præcedenti; & in lateribus reliquis C F G, & D H I, Boreali & Occidentali, eadem prorsus tres figuræ, quæ in latere Meridionali B D E, sese offerunt.

Hieroglyphica lateribus Obel. Sallustij insculpta.

Infra trigonum pyramidij ponuntur quatuor spacia B C E F, D E G H, F G I K, & H I L M, in quibus hierogrammatismi prorsus sibi similes sunt; videlicet simulachrum nunc *ἰερακόμορφον*, nunc *γυνόμορφον*, cubo insidens, cum adgeniculato simulachro binas statuas præferente; neque vlla inter has imagines differentia interuenit; quibus & variæ, vti vides, notæ interferuntur.

Has sequuntur in immediato spacio, in singulis lateribus, tres Accipitres, qui Serpentes pedibus premunt, ac tres Boues. Et in primo latere Boues sequuntur tres statuæ Accipitrinæ facie deformatæ, supposito unicuique feretro. In secundo latere post Boues sequuntur symbola inter P Q literas intercepta. In tertio latere Boues sequuntur figuræ, eo habitu, quem vides, figuratæ. Similiter in quarto latere intra spacium T V. Atque adeo in omnibus lateribus eadem prorsus figuræ sese exhibent; quod mysterium vt patefiat, iam exponere conabimur.

CAPVT IV.

Hierogrammatismorum qui in quaternis lateribus continentur, & secundum præcedentem diuisionem prorsus iidem, si minutiora quædam excipias, sunt, interpretatio.

NOta Lector, quòd tametsi hæc omnia in Obelisco Flaminio exposuerimus, quem eundem prorsus cum hoc reperimus, vti paulò post patebit; quia tamen subinde nonnulla differre videntur, ea hoc loco exponere visum fuit.

In primo trigono A B C lateris Orientalis, primo loco simulachrum occurrit, quod throno insidet cubico, sceptro Cucuphomorpho munitum, è latere caput Hori circulo insignitum duobus stipatum vncinis, ante se hieralpham monstrat; quod quidem in triade Hori Patrem potestate insignem notat; hinc sedens imperiosâ dextrâ imperat, sceptro Cucuphomorpho varietatem rerum, quibus dominatur, innuens, inconcusso dominio omnia gerit, vti sedes maiestatem plenâ docet; magnus sanè Agathodæmon, vti hieralpha docet. Hori caput appositum habet, vncino & baculo recuruo stipatum, quia Intellectus Horæus est, malorum omnium auerruncator; cuius Potentia simulachrum Accipitrinum est, pariter cubicæ sedi insidens, sceptro adunco munitum, & est Potentia diuini Osiridis Horæi virtute suâ penetratiuâ omnia attingentis, dominio inconcusso omnia gubernantis. E regione sua Sphyn gem abaco incubantem habet, quæ est Isis Momphtæa, Mens Horæa, omnium quæ in intellectu & potestate sunt Osiridis & Hori, executrix. Ex humano capite tutulato & Leonis figura componitur, quo robur & fortitudo in exequendis mandatis Hori & Osiridis apprimè denotatur, vti in Obelisco Flaminio, quem consule, docuimus. Nam vt rectè Plutarchus docet, est hæc Isis Momphtæa nihil aliud, quàm vis illa naturæ foeminea, & totius susceprix generationis, vnde *τιδων*, id est, nutrix, & *παρδελος*, id est, susceprix nuncupata fuit; omnes enim ideas & imagines admittit, habet enim congenitum amorem erga id, quod primum ac summum est inter omnia, ipsū videlicet bonum, ad hoc enim rapitur, hoc optat, hoc sequitur; quod verò malum est, fugit & aduersatur. Hinc trium Mundorum domina appositè nuncupatur, quemadmodum symbola suprà posita docent *Ω* *Ω* *Ω* & vbi aduertat Lector, hæc symbola *Ω* *Ω* *Ω* & spacio A B C interiecta, Copticam vocem esse, & dominiū significare, quod in Sole & Luna suam potissimū potestatem exerceat; est & vox foemini generis, sicuti *Ω* *Ω* *Ω* masculini. Verū cū has voces fusè varijs in locis exposuerimus, cō Lectorem remittimus. Vide de his in Astrologia fol. 192. Atque hæc est trias Horæa, Patre, Potentia, & Mente constans. Horæa dicitur, quia Horus in Mundo intelligibili circa Mundanæ domus administrationem potissimū occupatur; Trias verò est, quia triformis supremi Numinis sigillo signata, administrationem suam, quem-

Trigoni lateris Orientalis Obel. Sallustij expositio.

Plutarchus? Isis Momphtæa trium Mundorum domina.

Ω *Ω* *Ω* & *Ω* *Ω* *Ω* voces Coptice quid

Horæa Trias quæ, & cur ita dicatur.

admo-

admodum & reliqui triadici Numinum Chori, peragit. *Πᾶσι δὲ ἐν κόσμῳ λάμπει τῆς, ἢς μόνος ἀρχῆς, toto enim in Mundo trias fulget, cuius unitas principium est, ut sapienter docet Zoroaster.*

Zoroaster.

Horæum, caput Sallustij Obelisci quid denotet. Trigonorum reliquorum Obelisci Sallustiani expositio.

Horæ cur puerili forma exprimitur.

Isis Momphæa.

Hieroglyphica in quaternis Obel. Sallustiani lateribus eadem. Primi lateris expositio.

In reliquis verò lateribus primo loco semper occurrit caput circulo insignitum, duobusque stipatum vncinis, quo pari pacto triadis Horæ Patrem notant, malorum omnium propulsatorem. Circulo notatur, ad diuinitatem eius insinuandam; puerili capite fingitur, quia Mundus, ut Plutarchus dicit, quotidie noua rerum generabilium prole veluti reuiuenscit; capite solo exprimitur, quia intellectus Horæus totum sensibilem Mundum, quem sub physico sensu refert; cognoscit, cognitis rebus propidet, omnium malorum alicubi impendentium propulsator, ut duo vncini, quibus stipatur, auerruncationis symbola, luculenter docent. Vbicunque itaque caput puerile spectatur, circulo munitum, id Hori esse censendum est. Dixi puerile, quia vix vlla Hori statua reperitur, quæ non iuuenile quid præferat, diuersis tamen symbolis adornata, pro effectuum, quos in Mundo generationibus rerum reuiuenscente operatur, diuersitate. Nunc enim eum reticulatâ veste in turbinem abeunte; nunc Sacerdotum vlnis sinibusque veluti mammis applicatum sub pueri forma, quem lacte & puliculis nutriebant (quæ cum alibi recensita sint, hic longior esse nolui) miris utique à Sacerdotibus superstitionum ritibus cultû, formant; & hoc ideo, quia nisi Mundus quotidie noua generationis fœtura adolesceret, eum perire necesse foret. Hinc in paludibus Butilus memoratur, quia per vapores in sublime elatos resoluta humiditas Mundo necessaria est. Verum cum humiditas sine calido frustranea sit, hinc potentia Horæ est, in Mundo humido-calidum attemperare, utpote in quo rerum omnium genesis consistit. Hanc Potentiam aptè refert Accipitrina statua sedi cubicæ insidens, quam paulò antè, & alibi sæpius iam exposuimus. Sphynx verò Horæ Isin Momphæam exhibet, uti suprâ diximus, Patris & Potentiæ conceptuum executricem: hinc incubitu Leonino calidum & humidum, Sole Leonem & Virginem percurrente, Nilo inundante, mirè roborat, fouet, animat, ad copiosam fœturæ exclusionem. Atque hinc Isis dicitur Momphæa, quia in quantum humido-calido præest, Momphæa, qui cum Nilotico Osiri ut plurimum confunditur, cuius hoc tempore dominium maximè viget, vxor est, seu principium passuum; in se rerum generabilium semina recipiens.

Sed cur trias hæc Horæa, in trigono pyramidij latere ponitur? quia hæc trias Horæa ex tribus triadibus, quibus paternum fundum componitur, vna est, immediatè supremi triformis Numinis influxui substans; de qua vide copiosè tractatum in expositione mensæ Isiacæ fol. 94.

Porro explicata prima Obelisci perioche & titulo, iam ad reliquos ordine hierogrammatismos procedamus; qui quidem cum in quaternis Obelisci faciebus ijdem prorsus sint, vnum eorundem exposuisse sufficiat.

In spacio itaque B C E F, simulachrum occurrit, Accipitrinâ facie transformatum, sedi cubicæ insidens, baculo munitum adunco, sinistra quid.

quidpiam iubere videtur, è cuius regione adgeniculata statua bouinis cornibus, binas statuas Accipitriformi Numini exhibet, quibus Genialis Mundus indicatur, in quem immediatè Horæa trias influit.

Atque per hæc figuras aptè indigitatur Intellectualis siue Genialis aut Angelicus Mundus, in quo singulorum ordinum Duces seu Chorigi sunt, quibus reliqui inferiores ordines subijciuntur. Hoc pacto figura E subijcitur figuræ F, quod genuflexione sat testatur, mandata eius suppliciter exoptulans. Et simulachrum quidem *ἡγεμόνων* adunco sceptro, & nudum sedi quadratæ insidens, supremum Genialis Chori Principem, virtute & potestate præpollentem, Accipitrinis oculis omnia lustrantem, & contra Typhonia mala sceptro auerruncatio formidabilem indicat; manu sinistrâ Genijs sibi subditis nonnihil imperare videtur; cuius divinam ac præpotentem vim subiens E Genius ei subditus, mandata suppliciter exposcit; binos Canopulos, quæ erant vasa oblonga, tumida, & in formam pueri fascijs inuoluti adornata, præ sidi suo igneâ vi pollenti exhibet, ea intentione, ut is viuifico suo calore humidæ substantiæ, quæ per vasa indicatur, animandi potestatem concedat, & quod à Genio, E, circa res sibi commissas inceptum est, influxu suo continuat. Eratque hoc exemplar quoddam rerum à Sacerdotibus in adytis faciendarum propositum. Modus operandi ad calcem laterum expressus habetur, uti postea videbitur.

Atque huiusmodi figuræ in singulis lateribus eadem sunt, si minutiores characteres excipias; hi enim indiscretâ quâdam religione, siue ob ornatum, siue ad Deorum attractum facilitandum, adijciebantur.

Sequuntur modò in spatio E F N O tres Accipitres, tres Boues, & tres statuarum sedentium habitu, cum characterè Tautico in manibus singularum; in singulis lateribus, tres, quæ faciunt 12. Et per tres quidem Accipitres, duodenarius arcis magnæ Geniorum Solarium numerus exprimitur, qui influxu suo, dum omnes Mundi duodecupartiti plagas, per quaterna Obelisci latera (quorum singula tres Accipitres continent, & simul iuncti duodenarium numerum constituent) indicatas perlustrant, omnia animant, & ad fœcunditatem incitant. Sequuntur tres Boues in singulis lateribus, quibus duodenarius hylæorum Numinum Solarium Elementaris Mundi administratorum numerus cœlesti duodenario analogus exprimitur. Nam ut alibi me dixisse memini, erat Apis seu Serapis bouinâ figurâ spectabilis, veluti inferioris Mundi Solare quoddam Numen, Osiris hylæus, qui influxu à cœlesti Osiride participato, inferiora omnia igneo vigore, iuxta duodecupartiti Mundi plagas administrabat; hinc asseclæ eius omnes figurâ Bouis exprimebantur. De quo fusiùs in Obelisco Flaminio, cæterisque sequentibus Obeliscis actum vide. Statuarum verò tres Accipitrinæ Agathodæmonum sunt tutelarium, quos auerruncationis gratia, & ad Numina memorata maioris ordinis propitianda ponere, & exquisito cultu, quem feretra monstrant, prosequi satagebat Sacerdotum cerimoniosa industria.

In secundo latere B post tres Boues symbola spectantur differentia,
I I quo-

Eiusdem præ-
militeris re-
liquæ figuræ
exponuntur

Boues duode-
cim Obelisci
Sallustij.

Secundi lateris
Obel. Salu-
luntij exposi-
tio.

quorum primum est Columba, quantum singulis competit distributionis ad æqualitatem symbolum; statua verò binis Canopulis vtraque manu exhibitis Accipitriformi Numini, quod in Obelisco abrasum est, supplicans, idem significat, quod figura G H, in eodem Obelisci latere; reliqua symbola iam passim exposita sunt.

Tertij lateris
expositio.

In tertio latere spacio R S, varia symbola ponuntur, quorum sensus est: *Humidi præses & dominator, beneficentiâ suâ, vitam omnibus, & rerum necessariarum abundantiam præbens, per statuam Agathodæmonum eius ministrorum attrahitur.*

Quarti lateris
interpretatio.

In quarto latere spacio T V, quaternæ Accipitrinæ statuæ caracteribus Tauticis insignitæ ponuntur, & sunt Agathodæmonum siue beneficorum Geniorum, vti brachia extensa notant, simulachra, quæ ad dicta Numina attrahenda magnam vim habere putabantur.

Vides igitur quomodo ex enucleatis paulò antè symbolis Trias Horæa paterno fundo proxima, eiusque administra, iuxta archetypam rationem primò in Genialis Mundi cœtus, ex his in Siderci Mundi Numina Solaria, & per hæc in inferiores hylæi Mundi Agathodæmones, ordine quodam concatenato influat. Quæ cum ita sint, iam quomodo eadem Numina in particulares entium gradus influant, quid operentur, quibus ritibus & sacrificijs attrahantur, videndum restat; quod quidem quàm fieri poterit, paucissimis per duodecim paragraphos, iuxta duodecim columnarum series, præstabimus.

§ I.

Columnæ primæ lateris primi Obelisci expositio.

Lateris primi
columnæ pri-
mæ expositio.

Primò è regione N Accipiter crateri suo insidens, cum sceptro hircino, & thyrsò papyraceo, tribusque terminis, cum segmento sese exhibet, quem piscinæ sacre figura sequitur cum iisdem tribus terminis; hanc excipit polymorphus Dæmon, cum thyrsò papyraceo, insidens tabulæ sacre; quorum sensus hic est: *Supremorum Numinum influxu crater Osiridis repletur, secundo eius dominio per tres anni stationes rerum necessariarum abundantia ex sacra piscina eminat, polymorphi Dæmonis ope procreata, qui & propitius redditur sequentis sacre tabule positione & cultu, siue prophylactico Momphto-Mendesio.* Cuius mysteria vide in Obelisco Flaminio amplissimè descripta; sunt enim ferè omnia huiusmodi schemata prorsus eadem, cum ijs, quæ fuscè in præcedentibus Obeliscis iam exposuimus.

Porro figuræ è regione Z, sunt tres termini, remò, brachium extensum, ἑβζαπύγων, globus cum retinaculo, tribus terminis, & volucre expansis alis volatum affectante; quorum sensus sequitur: *Per prophylacticam Momphto-Mendesij virtutem tres anni stationes beantur; septem planetarum arx magna diuinâ potestate repletur; virtute motus Numinis Solaris, cuius pro-*
pi-

pitationi sequens tabula B sacra servit. Et est Horus ovali figuræ inclusus cum penna in capite, sub cuius pedibus figura Nilometrij. Oualis figura Mundum, ut aliàs diximus, indicat, cuius Mens Horus est, teste Plutarcho, quæ maximè in hoc detineri videtur, ut sufficientem humoris copiam singulis Mundi membris distribuat; quæ aptè per Nilometrium Mundani liquoris symbolum, cui insidet, signatur; eratque Sacerdotibus solenne prophylacticum Horo, quemadmodum sequens Osiri trahendo aptum, cuius interpretationem vide supra sol. 220. vbi omnia amplissimè exposita reperies.

Deinde è regione C Serpens sequitur, cum clastro Accipitris, quæ vitæ cauea dicitur. Quod ut intelligatur, Sciendum est, *Accipiter Heliopoli cultus.* Ægyptios Heliopoli in fani porticu Accipitres veluti Osiridi sacros, arcano religionis instituto coluisse; quo ostendebant, vitam ab Osiride minimè concedi, nisi obsequijs & religiosis sacrificiorum ritibus & cœremonijs prius veluti deuictò, vincloque: ex huius enim religionis actu Typhonia Bubo à duodecim magnæ arcis domibus arcebatur; quo factò Chenosis, id est, Anserinus Osiris triplici Mundo intelligentiarum ope, vitam tribus inferioribus Mundis conferebat, quemadmodum symbola inter C & D inclusa indicant. Trahebatur & idem per sequentia sacræ tabulæ prophylactica, quorum prius E Mendefio-Momphtæum, gnomonem habet cum globo, Crucem ansatam cum litera M, deinde solitas statuas Accipitrinas cum capite Bouis infra, è regione verò phialam, cui supponitur Nilometrium; quæ symbola hunc sensum exprimunt: *Symmetria Mundi ex influxu Momphtæ & Osiridis in humorem sacrum, & Mundani liquoris substantiam deriuatur terrestri Osiri communicata.* Cœterum sacræ tabulæ prophylacticum literâ F signatum iam fusè paulò antè citato loco expositum est; vbi notandum, Anserem cum Serpente, quem rostro tenet, idem notare ac vitæ Mundanæ custodem.

Sequuntur modò è regione G varia minuta symbola vnà cum tribus prophylacticis seu sacris tabulis; quæ cum in præcedentibus passim exposuerimus, Lector ipsa proprio Marte facillè exponere poterit. Quid verò minores in radice Obelisci imagines sibi velint, postea explicabitur.

Nota Lector, omnia symbola in hac columna à C vsque ad finem exhibita, eadem prorsus esse cum symbolis columnæ primæ lateris secundi Obelisci Flamini, quæ in eadem incipiunt à litera Y vsque ad finem.

§ II.

Columnæ secundæ lateris primi expositio.

Lateris primi
columna se-
cunda.

DVodecadicorum paulò antè memoratorum Numinum influxus primò in Pantamorphum rerum omnium necessariorum largitorem transfunditur, quem primò in secunda columna musca *δεκακάρη* vna cum thyrsò papyraceo, vt in innumeris locis docuimus, demonstrat, & duobus sequentibus sacrarum tabularum prophylacticis attrahitur; quæ cum iam sol. 220. exposita sint, non attinet repetere. Ex religioso cultu horum prophylacticorum, prouidentia dictorum Numinum, benefica Chenosiris ope, statuarumque Accipitrinarum influxu portæ aperiuntur domus mundanæ; cuius tabula sacra propitiatoria est sequens è regione B; Horus videlicet puer, id est, Mens Mundi Sensibilis, ouatæ figuræ, id est, Mundo inclusus; quæ omnia innuunt symbola inter literas Y Z A B inclusa. His enim motus sacer Chenosiris trium Mundorum curam suscipit, Typhoniam bubonem ab iisdem sacrarum cœremoniæ ritibus propulsat, catenæ Typhoniarum potestatum propulsatrices agitantur, D porta domus magnæ Solis & Lunæ aperitur, sceptræ Deorum eriguntur, catena vitæ, & prouidentia Osiris per canalem occultum deuehitur in inferius Hori regnum, cui propitiando sequens prophylacticum constituitur; Chenosiris ouali figuræ, in qua hieralpha cum catena, duabus pennis, Horus puer cum Tautico charactere, & hydroschemate continentur; quorum sensus est: *Agathodæmonum catena humidum Hori regnum influat*. Ad quod & operam suam conferant ternæ Chenosiricorum Numinum legiones. Hæc omnia symbolis inter B C D E F G interclusis significantur. Nota Lector, vbi hoc loco tres Anseres ponuntur, in Obelisco Flaminio eodem loco tres Ibides ponuntur. Hæc columna prorsus eadem est (paucis exceptis, quæ tamen nihil in significatione rerum mutant) cum columna secunda lateris secundi Obelisci Flaminij.

Columna 2.
2. lateris 1.
Obel. Sallu-
stij eadem
cum colum-
na 2. lat. 2.
Obel. Flami-
nij.

§ III.

Columnæ terciæ lateris primi expositio.

Columna ter-
tia lateris
primi.

SVprapositorum Numinum influxu Genius Solaris anni dominator, tres efficaces potentiæ piscinæ sacræ conseruatores, Pantamorphus rerum necessariorum largitor, attrahuntur mediante sacra tabula sequenti; quæ eadem est cum tab. col. 2. antè citata, Symbola verò sequentia ob rasum corruptumque Obeliscum latent. Sequuntur duæ aliæ sacræ tabulæ, quarum prior A canalem in Mundum deriuatum, Accipitri nam statuat, globum, & serpentem continet, eorumque sensus est: *Canalis crateris Osiriaci simul ac Mando aperitur, tum etiam vita Mundo inseritur.*

Alte

Altera B cum Chenosiri supraposito continet caput Hori, statuam Accipitrinam, cum Cruce Tautica, infra quæ sceptrum incuruum, cum ramo triplici inuerso; quorum sensus est: *Influxus Hori in Solem anni dominatoris anno abundantiam confert; Numinis prouidentia dodecapyrگون eâ industriâ gubernat, vt vterque Mundus superior & inferior, per dodecapyrگون vita & beneficentia Numinum imbuatur.* Ad quæ sollicitanda sequentia duo amuleta iam superius exposita præstant. Quæ quidem omnia ijs symbolis, quæ literis B C D E F continentur, indicantur. Reliqua minutiora symbola pariter signa sunt ad Numinum prophylaxin procurandam constituta.

Nota tamen Lector, hanc columnam extractam esse ex tertia columna lateris secundi Obelisci Flaminij.

Columna
hæc extracta
est ex colum-
na tertia late-
ris 2. Obel.
Flaminij.

Sed hoc loco maiores figuras exponamus ad radicem Obelisci positas; quæ quidem prorsus eadem sunt cum ijs, quæ intra spatia huius Obelisci superiora B C E F, D E G H, F G I K, H I L M, continentur; hæc solùm positâ differentiâ, quod figura *ιερακόμορφος* siue Accipitriformis, quæ in dictis spatijs sedet, hic eadem stat, tripodem ansatam manu sinistrâ gestans, in cæteris nulla prorsus differentia est. Hoc itaque vt exponatur mysterium, nota, Ægyptios Sacerdotes in adytis suis omnia ad archetyparum rationum, siue supramundandarum Potestatum exemplar, sacrificia sua instituisse; quæ tantò putabantur futura efficaciora, quantò mystico illo symbolorum apparatu exhibebantur *αἰαλογώτερον*, siue veris exemplaribus similia. Quare vt catenas illas Idealium mentium efficacius traherent, in adytis suis horâ & tempore Dijs oportunior, eo suas actiones habitu adornare consueuerant, vt symbolico Numinum habitui quàm esset simillimus. Hinc seminudi, laruâ Accipitrinâ tecti, sceptris baculisque muniti, manu ansatam tripodem, influxus triformis Numinis indicem gestantes, mystica Numinum mania exhibebant; quibus alij ministri, inferioris ordinis Genios referentes, pariter nudi, ingeniculati aduoluebantur, vasa Deastrunculis similia offerentes; quibus quidem cæremonijs, & laruatâ repræsentatione, nihil ad trahenda Numina efficacius esse posse sibi persuadebant. Verùm cum hæc omnia in Obelisco Flaminio fusè descripserimus, eò Lectorem remittimus.

Sacrificia
qua ratione
instituerint
Ægyptii.

§ IV.

Columnæ primæ lateris secundi expositio.

Columna
1. lateris 2.
Obelisci
Sallustiani.

TOta hæc columna exscripta est ex prima columna lateris Occidentalis Obelisci Flaminij à K vsque ad Q, vt vnâ cum altera comparanti Lectori patebit; atque adeo vtramque iisdem literis indigitauimus; vnde qui huius interpretationem videre vult, citati Obelisci columnam adeat, vbi omnia exposita reperiet.

§ V.

Columnæ secundæ lateris secundi expositio.

Columna 2.
1. lateris 2.
Obel. Sallust.
Flamini.

Tota hæc columna exscripta fuit ex columna secunda lateris tertij Occidentalis Obelisci Flamini, vti vnâ cum altera Lector comparare poterit; solâ & vnicâ differentiâ interueniente, quòd hic præfens Obeliscus rudem & imperitam sculptoris manum sortitus sit, alter verò, videlicet Obeliscus Flaminius, omnium vel minutissimarum rerum sculpturam exactissimam exhibeat; vnde non eodem seculo, multò minus ab eodem Hieroglypta incisam fuisse, sat superque diuersitas sculpturæ docet.

§ VI.

Columnæ tertiæ lateris secundi interpretatio.

Columna 3.
lateris 2.

Tota hæc columna exscripta fuit ex columna tertia lateris tertij Occidentalis Obelisci Flamini, vti patebit ei, qui singula cum singulis exactè combinauerit.

§ VII. IIX. IX.

Columna prima, secunda, tertia, lateris Borealis.

Columna 1.
2. 3. lateris 3.
Obel. Sallust.

Totum hoc latus Boreale respondet Meridionali; vt proinde illud explicasse, hoc explicasse sufficiat; explicationem verò habebis in Obelisco Flaminio citatis paulò antè locis.

§ X. XI. XII.

Columna prima, secunda, tertia lateris quarti.

Columna 1.
2. 3. lateris 4.
Obel. Sallust.

Tota hæc columna extracta fuit ex prima columna quarti lateris Obelisci Flamini; & tota columna secunda huius lateris pariter extracta fuit ex columna secunda lateris quarti dicti Obelisci Flamini; & tertia tota ex tertia columna lateris quarti, vti ei patebit, qui vnum cum altero accuratè contulerit.

Confectarium primum.

EX dictis patet, ex hisce duobus Obeliscis, Sallustio & Flaminio, alterutrum ex altero, tanquam ex prototypo quodam, extractum esse. Quisnam verò alio antiquior sit, id certè facillè determinari non potest: verosimilius tamen videtur, hunc ex illo fuisse desumptum, ut suprà etiam innui. Obeliscus Flaminius magnam Sculptoris in genuinè exprimendis imaginibus peritiam præbet; hic verò præsens non adeo peritam manum Sculptoris adeptus est: interdum enim quassam ita transformat, ut à vero alienæ videantur. Contrà in Obelisco Flaminio omissæ nonnullæ notæ spectantur, uti in trigonis pyramidij caput Hori cum duobus vncinis; quæ utrum studio omissæ sint, vel utrum armatura insignium Sixti Quinti eas texerit, nescio. Deinde in figura sacræ tabulæ, quæ vltimum in tribus primis lateribus Obelisci Flaminij locum tenet, post duas pennas Hori pueri figura, quæ in Sallustio Obelisco correspondentibus locis veluti antro cuidam inserta est, in Obelisco Flaminio omissa est. Verùm quid in alterutro Obelisco omissum, quid additum sit, curiosus Lector, sedulâ dictorum Obeliscorum ad inuicem comparatione, meliùs faciliùsque cognoscere poterit, quàm ego vel multis & superfluis verbis demonstrare; vnde binos hosce recensitos Obeliscos, vnum & idem argumentum continere, nobis indicasse sufficiat.

Obeliscus
Sallustius &
Flaminius ex
se mutuo
sumpti.

Differentia
inter Sallu-
stianum &
Flaminium
Obeliscum.

Confectarium secundum.

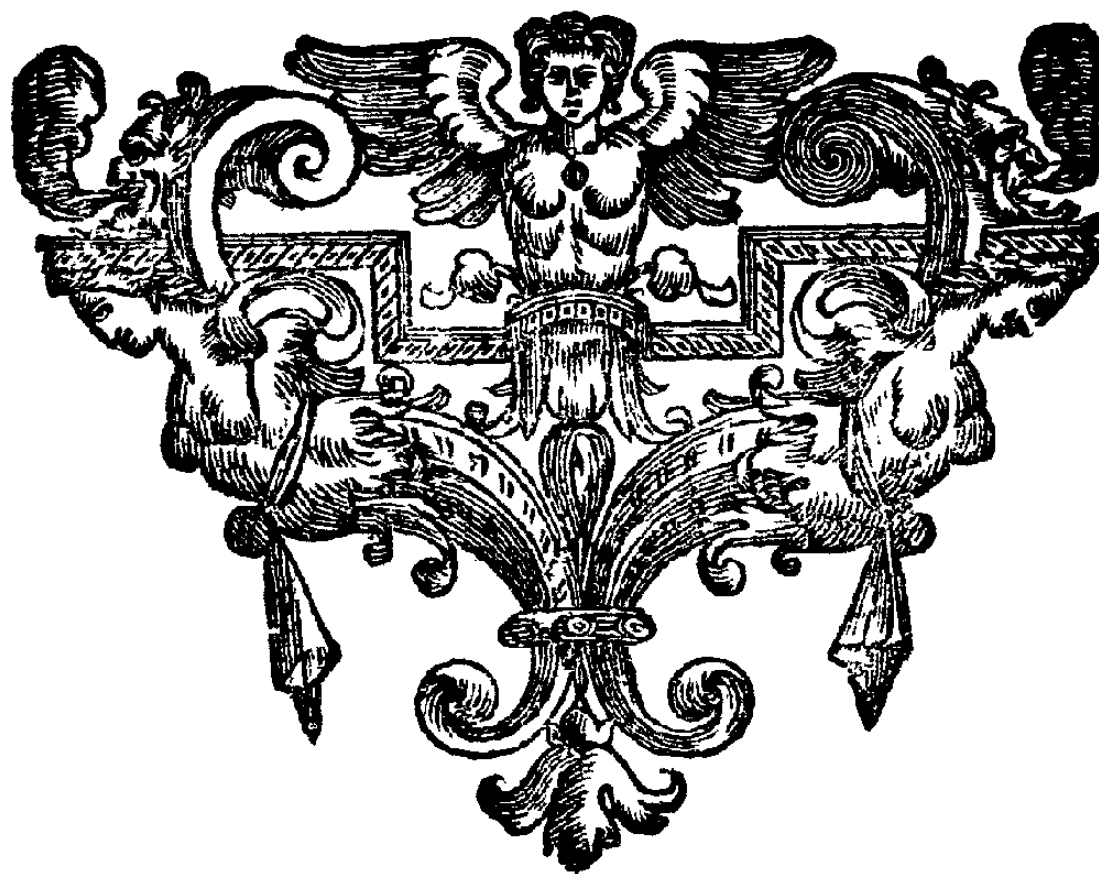
CVM in omnibus ferè Obeliscis similes symbolorum catenæ reperiuntur; certum est omnium argumenta Ægyptiorum Theologiam respicere: vnde consequitur necessariò, Obeliscos minimè, quemadmodum multi hucusque sibi persuaferunt, historias & res gestas, laudesque Regum continere; sed plerisque esse symbola diuinitatis vbique latentis, Geniorumque concatenationis notas, iuxta multiplices Mundorum series exhibitas. Ut proinde mirum non sit, neminem hucusque hieroglyphicorum expositionem attentare ausum fuisse; cuius quidem rei rationem aliam non inuenio, nisi quòd nemo Obeliscos, uti & cætera Ægyptiaca monimenta ad inuicem ritè contulerit, & figuras cum figuris studiosè combinàrit. Quod si, sicuti nos, ita alij fecissent, forsàn iam dudum literatura illa arcanior Mundo innotuisset; cum ex figurarum identitate, ferè in omnibus Obeliscis elucescente, simulachrorumque constitutione, situ, proprietate, cæterarumque figurarum idiotismo, non adeo difficile fuerit, in perfectam significationis omnium notitiam peruenire. Atque adeo iam pridem cessasset illa, tantopere Historicorum torquens ingenia, de vera hieroglyphicæ literaturæ significatione controuersia, dum plerique ferè Herodotum, Diodorum, Plinium secuti, Obeliscos non nisi Historicæ Regum veterum commemorationes continere opinati sunt; quod ta-

Obeliscorum
hieroglyphi-
ca conti-
nent Theolo-
giam Ægy-
ptiorum.

men

men falsum esse, ex dictis luce meridianâ clariùs patet. Verùm cùm hæc omnia amplis fusisque discursibus tùm in propylæo agonistico, tùm in Anacephalæotico vltimo huius Operis Syntagmate, demonstrauerimus, nè toties ijsdem repetendis tempus terere videamur, Lector ea adire poterit.

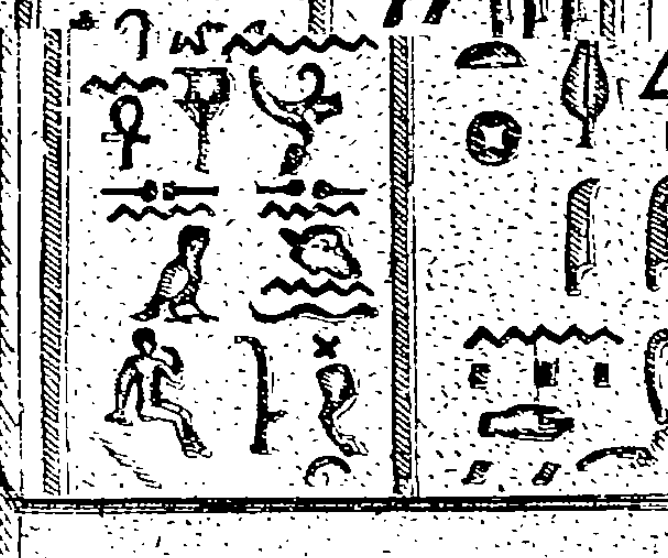
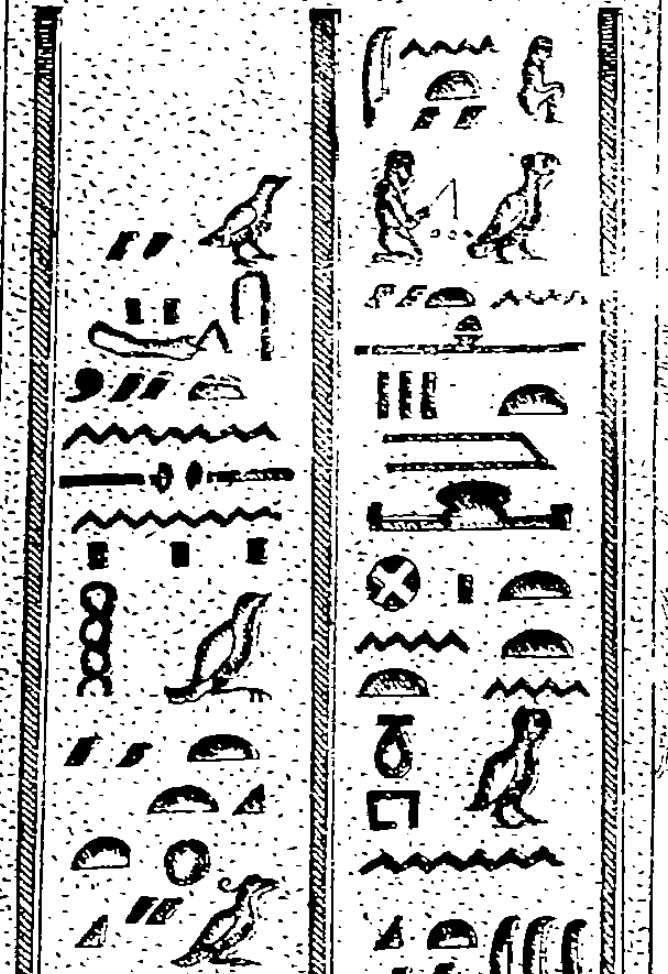
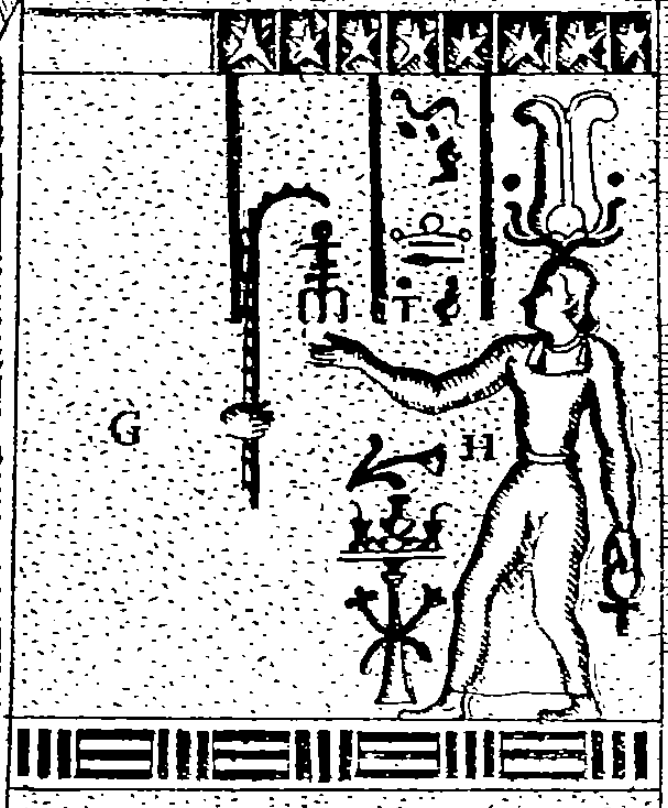
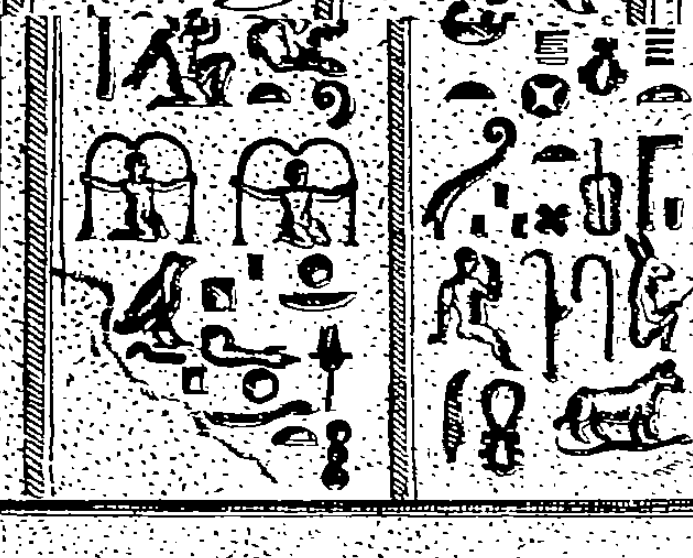
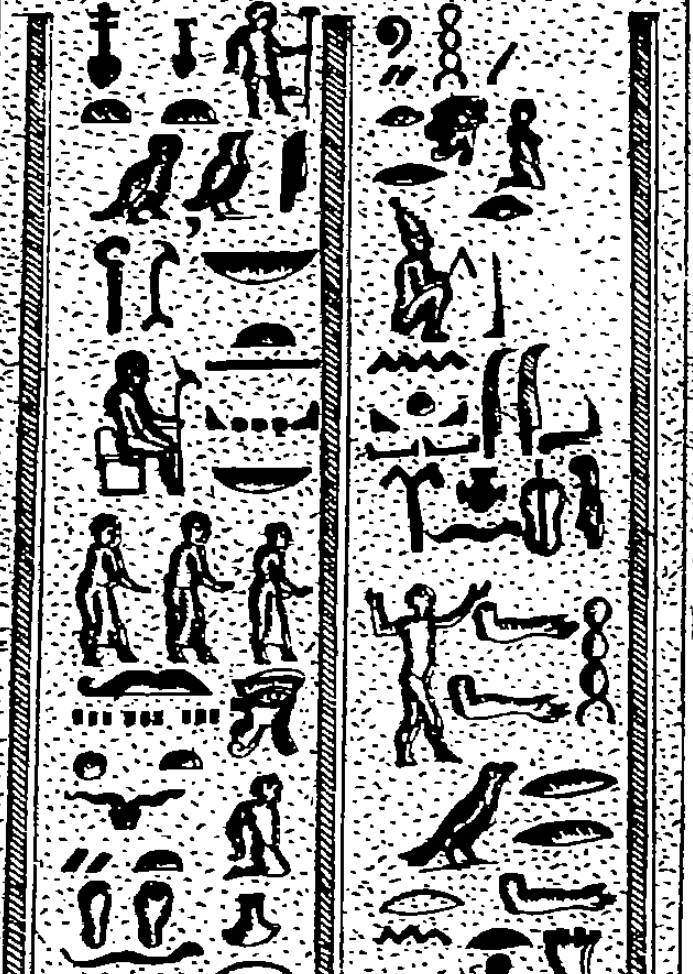
FINIS SYNTAGMATIS QVARTI.

Latus II. Oriens

Latus I. Australis

Latus IV. Septent.

FERDINANDO III. CAESARE
SEMPER AUGUSTO AVSPICANTI

Latus II. Orient.

Latus III. Occident.

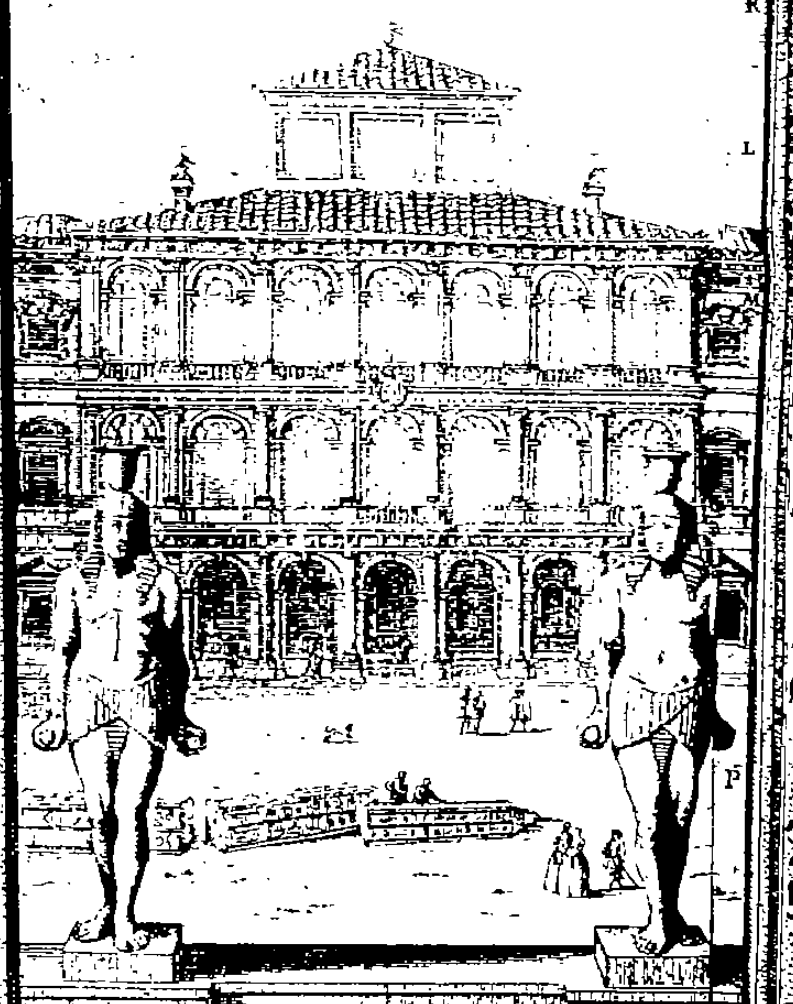
Latus I. Austral.

Latus IV. Septent.

Vertical columns of hieroglyphic text on the far left, corresponding to the 'Latus II. Orient.' section.

Vertical columns of hieroglyphic text on the left, corresponding to the 'Latus III. Occident.' section.

OBELISCVM olim VERANVM
modo
BARBERINVM
EMINENTISSIMO PRINCIP
FRANCISCO CARDINALI
BARBERINO.
S. R. E. VICECANCELLARIO
Grati animi monumentum aeternum
erigit, dicat, consetat
ATHANASIUS KIRCHLERVS
ciuicis interpret
Romae 15. Sept. MDCCLV.

Vertical columns of hieroglyphic text on the right, corresponding to the 'Latus I. Austral.' section.

Vertical columns of hieroglyphic text on the far right, corresponding to the 'Latus IV. Septent.' section.

SYNTAGMA V.
OBELISCVS OLIM VERANVS
MODO BARBERINVS.

EMINENTISSIMO PRINCIPI
FRANCISCO
Cardinali Barberino, S. R. E. Vicecancellario.

PRODIT tandem, Eminentissime Princeps, Obeliscus verè Tuus, iam ab aliquot lustrorum curriculis desideratissimus. Tuus est, quantus quantus. Tu enim primus ab immemorabili eum tempore in agro Verano terris obrutum, detexisti, emisti, luci tradidisti; & nè luci iam exposito, mystica eiusdem sculptura tenebris sepulta maneret, vel ob unam hanc causam anno 1635. è Gallia me in Urbem, eiusdem futurum interpretem, accersisti; in quo uti primum interpretationis specimen Tibi exhibere visum fuit, ita Obeliscorum deinceps exponendorum, atque adeo totius huius præsentis Operis prima meritò causa, occasio, & origo fuit. Nè Verò ardui mihi impositi muneris laboribus cederem, Tu continuè me benevolentia animasti; Prodigium Coptum ad literarium Orbem mox Tuis sumptibus expediti; & nè tanti ausus Opus necessariorum rerum inopia remoram pateretur, Bibliothecam Vaticanam, Tuamque propriam reconditorum Codicum, monumentorumque copia celeberrimam, semper apertam esse voluisti, ad Musea quoque Tua omni antiquitatum genere refertissima aditum reserasti: ut proinde summè me tantà beneficiorum congerie obligatum sentiam. Cedat itaque Obeliscus hic Barberinus in æternum Nominis Tui honorem, & tanquam magnæ mentis Tux trophæum in nunquam interituros annos, in Orbe literario triumphet. Vale.

Obeliscus Veranus, seu Barberinus.

CAPUT I.

Historica Relatio Obelisci Barberini.

Obeliscus
Barberinus in
agro Verano
reperitus.

Author Ro-
mam accer-
situr ad Obeli-
scum Barbe-
rinum inter-
pretandum.

Oedipi Ægy-
ptiaci ador-
andi occasio

FRANCISCUS Cardinalis Barberinus cum Antiquario
rum Romanorum nescio quibus coniecturis, alicubi in
Agro Verano nobilem Obeliscum latere, intellexisset
laudabili sanè conatu nullum non lapidem mouit, ut is in-
uentus discooperiretur. Quod factum fuit ann o 1633
Siquidem in vinea quadam, cuius possessor erat Curtius
Saccoccia, eo prorsus in loco, ubi olim Circus Aureliani Cæsaris spe-
ctabatur, & modò non exigua eiuldem vestigia ex ruderibus dignoscun-
tur, detectus, erutus, persolutaque possessori eius non exigua summa
pecuniæ, in Palatii Quirinalis, quod Barberinum vocant, aream dela-
tus fuit, ubi & etiamnum in tria fragmenta ruptus perseverat. Inte-
rea dictus Cardinalis à Nicolao Pereiscio, immortalis memoriæ Viro, de
novo hieroglyphicæ instaurationis, quod moliebar, argumento certior
factus, instanter cum R. P. N. Mutio Vitellesco Soc. IESV Generali egit,
ut me propediem Romam à Gallia vocaret, eâ spe fretus, ut specimine
interpretationis in hoc nouiter detecto Obelisco dato, aliquid sibi certi
de reliquis pari ausu exponendis polliceri posset: quod factum fuit.
Obeliscum, mox ac appali, diligentiam summam delineatum mihi interpre-
ti aduenæ exponendum tradidit. Verùm cum sine præuijs fundamentis
in adeo incognitæ doctrinæ demonstratione, fidem meam vacillare posse
viderem; post Prodromum Coptum, & idiomatis Pharaonici siue linguæ
Coptæ restitutionem, tandem Oedipum adornandum censui, in quo
quæ quouis modo ad tam insolentis Operis conatum pertinere videban-
tur, ex omnigena Orientalium traditione eruta, stabilire contendì, ut sic
tandem multorum annorum lucubrationibus extortus partus eo rerum
apparatu, quem opus arduum difficile, & intentatum suo veluti iurare
poscebat, lucem aspiceret; quod Deo dante & Duce factum fuit. Quæ
ideo fusius deducenda duxi, ut originem huius Operis, occasionemque
aliam non fuisse, nisi præsentem hunc Obeliscum (quem ideo non incon-
gruè Barberinum nuncupauimus,) posteri cognoscerent, eique proinde, cui
inscriptus est, veluti primo promotori grates haberent. Verum
de primo huius Obelisci in Ægypto Erectore hæc paucis, nostrâ coniectu-
râ, accipe.

CAP. V. T. II.

De huius Obelisci Erectoribus.

Huius Obelisci tametsi nullus Scriptor mentionem fecerit, verisimile tamen est, vnum ex ijs octo Obeliscis esse, quos Sothius & Ramesses filium eius in Vrbe Solis erexisse Plinius refert. Verba eius sunt l. 36. c. 8. *Postea & alij Regum in supradicta Vrbe, Sothis quatuor humero quadragenum octonum cubitorum longitudine; Ramesses vero, quo regnante, Ilium captum est, 40 cubitorum, alios scilicet quatuor erexit. Octo vero promiscua Regni administratione ab vtroque erectos fuisse, & ex illis, quatuor à diuersis Imperatoribus Romam aduectos, in Obelisco Pamphilio fol. 38. ostendimus, videlicet Campo Martium horis demonstrandis destinatum ab Augusto; Sallustianum, teste Ammiano Marcellino, à Claudio; Pamphilium à Caracalla; & hunc Barberinum ab Aureliano; reliquis adhuc in Aegypto remanentibus. Hunc autem vnum ex quatuor Romam aduectis esse, hac coniecturâ ducimur, quod cæterorum Obeliscorum erectores ex Historicis nobis consent, de hoc autem nulla apud Historicos mentio fiat, atque adeo verisimile sit, hunc inter quatuor recensitos vnum esse, quem Aurelianus Cæsar inter quatuor istos minorem, cum alijs non suppeteret, Circo suo, prædecessorum suorum exempla secutus, intulerit. Nam vt citato loco ostendimus, cum nullus olim Circus Obelisco careret, Circus autem Mundi figuram, & in eo Obeliscus Solem seu animam Mundi exhiberet; verisimile videtur, nè Circus Veranus hoc mystico symbolo careret, ab Aureliano hunc inter superstites Urbis Obeliscos, & necdum erectos, maiorem, Circo suo illatum fuisse. Sed de his, vt dixi, vide citatum Obelisci Pamphiliij locum.*

Obelisci Barberini erectores Sothius & Ramesses.

Obeliscus Barberinus in Circo Verano ab Aureliano erectus, videtur fuisse.

Est autem hic inter mediocris ordinis Obeliscos, minimus; 66. palmorum longitudinem, 5 ad basin latitudinem obtinens; temporum iniurijs multis in locis variè corruptus, vt ex ectypo eius patet. Figuræ ubi integræ sunt, adeo ad viuum sunt insculptæ, vt nostris hinc temporibus insculptus videri possit.

Obelisci Barberini magnitudo.

CAP. V. T. III.

Argumentum Obelisci Barberini.

Quemadmodum singulos Romanæ Urbis ex Aegypto olim abductos Obeliscos, ab ijs locis, in quibus posteris temporibus vel erecti sunt, vel fracti adhuc iacent, appellamus; vt à porta viaque Flaminia, Flaminium, & Lateranensem ab Ecclesia, cui imminet Lateranensis &c. ita Obeliscum, quem Eminentissimorum Barberinorum Palatio adiacentem hic spectandum proponimus; meritò BARBERINVM appellare licuit; Obeliscum vt omnigenâ figurarum varietate admirabilem,

Obelisci Barberini argumentum.

Obeliscus Barberinus cur ita dictus ab Auctore.

bilem, ita præ cæteris omnibus cum primis mysteriosum, ac reconditori symbolorum literatura refertum.

Quibus Num-
inibus dica-
tus.

Ereatus est is à priscis Ægyptiorum Sacerdotibus ac Hieromantis, supremo Numini (quem παντοκράτωρ vocat Trismegistus, & Plato, alij Osiridem, aut Mythram Ægyptium, alij Animam Mundi, similibusque nominibus ὁσιφῶν nuncupant) & 48. Genijs Mundi, dicti Numinis ministris, & Vniuersi veluti præsidibus, Quod vt intelligatur,

Stationes
Deorum 48.
ab Ægyptijs
notatæ in
Cælo.
Aratus.
Hyginus.
Plutarchus.
Mundi latus
Australe &
Boreale.

Nota Ægyptios 48 Deorum stationes, quas Græci eos secuti postea ἀστερισμοὶ seu constellationes vocarunt, in Cælo obseruasse, quas ex eorum instituto recitat Aratus & Hyginus, & nos in Astrologia Ægyptiorum duobus Hemisphærijs exhibuimus; quorum 24 ponebant in Hemisphærio Australi, totidemque in Boreali. Australe Plutarchus vnam lucis, Osiridis regnum, dextrum Mundi latus, salubre ac beneficium vocat; quod & primum in hoc Obelisco latus indicat, in cuius primo loco Osiris Accipitrino capite spectabilis, vti postea videbimus, occurrit: oppositum verò huic Boreale, sinistrum Mundi latus, maleficum, veneficum, scæminum, tenebrarum originem, Arimani seu Typhonis regnum ex Ægyptiorum mente vocat; & 24. Numinum Osiridis ἀντίεχον stationem habet, quorum & mentionem facit Damascius, vt est apud Bulengerum in Astrologia Chaldæorum, vbi ita loquitur: *Post Zodiacum circulum, alias 24. siderum stationes definiunt; quorum alteram partem ad Boream, alteram ad Austrum collocant, æque siderum numero, quæ sub aliorum sensum cadunt, in lucida regione viu. ntibus assignant, quæ aspectum fugiunt, in tenebrarum regno mortuorum esse volunt, atque hos vniuersi ordines constituunt. He itaque vna cum Sole eas annuâ reuolutione perlustrante, pyramidibus actionum suarum ἐξ ἀλλήλων obuersis, magnarum passim in hoc Mundo mutationum sunt causa.*

Bulengerus.

Ouum Zoroastrum.

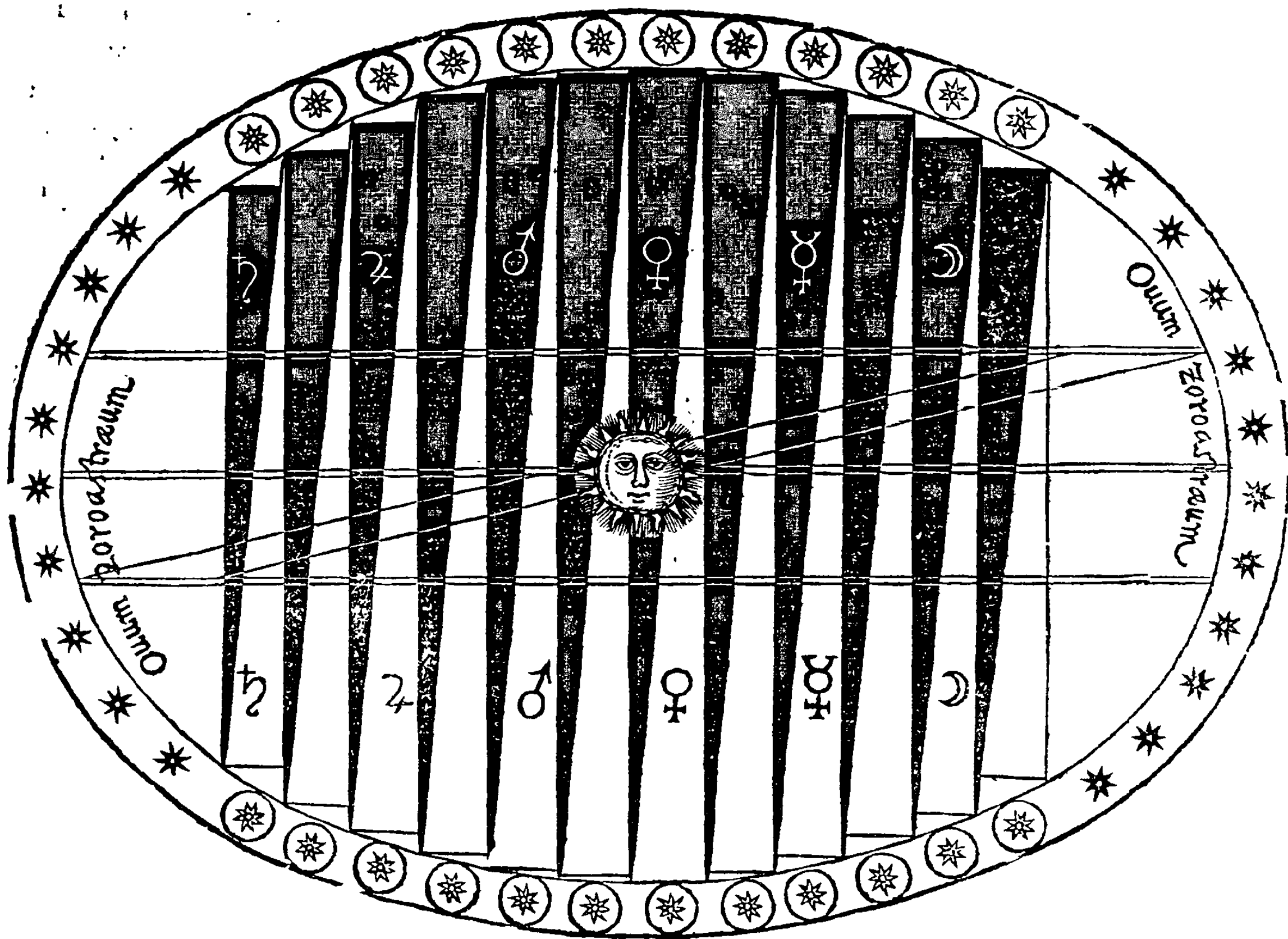
Atque hoc est Ouum illud Zoroastrum, id est, Mundus, in quo Orimazes 24 Deos, & Arimanius totidem ἀντίεχον condidit, bonorum malorumque commisionis causa. Fabulam vide apud Plutarchum lib. de Osiri & Isi, & fol. 176. Obelisci Pamphilij fusiùs pertractatam; quod & Chaldæi sub sequenti typo exhibuerunt.

Obeliscus
Barberinus
continet 48.
stationes
Deorum.

Ægyptij verò in hoc Obelisco in singulis Obelisci quaternis lateribus 48. Geniorum, quæ beneficorum, quæ maleficorum, stationes exhibent, ita vt singula latera eorum duodecim contineant, quæ per totidem stellas in singulis singulorum laterum frontibus indicantur; nihilque aliud sunt, quàm stationes Deorum, quas nos suprâ in Astrologia Ægyptiorum duobus Hemisphærijs ad mentem Veterum exhibuimus; his enim Ægyptij putabant, omnia quæ in Mundo sunt, subijci; hisce omnia administrari, omnia contineri.

Argumentū
Obelisci
Barberini.
Pantamorphum
Numinis
& 48 Genij
ministri.

Continet itaque OBELISCVS BARBERINVS primò Pantamorphi Numinis, & 48. Geniorum Mundi eius ministrorum effectus & operationes, notis hieroglyphicis expressas, quas mediantibus quatuor primis naturis seu elementis in inferiori Mundo exercent.

Secundò, in huius Obelisci hieroglyphicis Syntagmatis implicitè quoque docetur, quibus sacrificijs, adiurationibus, cœremonijs, singuli dictorum Geniorum alliciendi, coniurandi, & in statuas compingendi sint. Item quibus instrumentis, aut supellectile in sacris uti, quæ ex materia statuas illas certis in locis *τερεμεύας*, quas *σαχόια* Græci vocant, construere debebant, ut rebus Geniorum proprietatibus *ἢ τὴν αἰαλογίαν* adaptatis allecti, vocitantibus Magis faciliùs obsequantur.

Ritus & cœremonia quibus placandi.

Ratio figurarum magicarum.

Tertiò quibus amuletis, phylacterijs, periaptis, ad malorum omnium auerruncationem, felicitatemque consequendam cum publicè, tum privatim quisque illorum Geniorum colendus sit & inuocandus. Quæ omnia sub artificiosa symbolorum architectura hoc in Obelisco proposita continentur: quorum aliqua eximia in naturali Philosophia ac Theologia Veterum pandunt mysteria; alia Magicis & superstitiosis artibus inuoluta, utpote Dæmonibus occultè sese eorum operationibus immiscen-
tibus, cœcis mentibus fenestram passim ad omnem impietatem, iterque ad totius perditionis præcipitium aperuere. Quæ tamen omnia eâ cautelâ & circumspèctione à nobis explicabuntur, ut nec scandalo tene-rioribus mentibus hæc nostra interpretatio esse possit, nec præferfidis curiosisque ingenijs antiquorum Magiam addiscendi detur occasio.

Ratio amuletorum & phylacteriorum quibus colendi.

Diabolus se miscuit Magiæ naturali.

Authoris scopus in Obeliscis interpretandis.

Quin

Quin potius futurum speramus, ut sicuti huius, ita omnium aliorum Obeliscorum, quorum enodationem molimur, ope, utpote arcanis Ægyptiæ, Pythagoricæ, Platonicæ, Chaldaicæ, Persicæ Theologiæ penetralibus reclusis, Antiquorumque detectis ac refutatis superstitionibus, omnes nostri temporis artium suspectarum, totiusque *ματαιότητος* officinæ, fraudibus & imposturâ Dæmonum ostensâ, suapte sponte corruant. Atque hic noster primarius finis & scopus in hoc Opere censendus est.

CAP. V. T. IV.

Brevis quatuor primorum & principalium Obelisci Systematum interpretatio.

Finis & intentio Obelisci erecti.

ANte omnia sciendum est, finem & intentionem eorum, qui hunc Obeliscum erexere, fuisse duplicem. Prima fuit, ut hisce profundissimæ sapientiæ suæ apud posteros relinquerent veluti *μνημόσυλον*, ac solertium animorum *τεκμήριον* quoddam, totamque posteritatem in primæuæ Sapientiæ admirationem deducerent.

Altera intentio fuit, ut hac veluti prophylacticâ quâdam imagine ab eo loco vel regione, in qua erectus erat, omnia sinistra & infortunata auerruncarent; quod quidem fiebat vel attractione Geniorum Mundi bonorum, vel fugatione noxiorum, quos bonis rectâ oppositos credebant, Geniorum.

Genij 48
Mundi sub figura 48 stellarum.
Asterismi 48 in Obelisco Barberino.

Quo præsupposito explicationem Obelisci felicibus auspicijs aggredimur. Ac primò quidem in fronte Obelisci supremo loco sese offerunt 48 stellæ *πεντακταίδες* seu quinqueradiales, eâ proportionem lateribus incisæ, ut latera singula earum comprehendant 12. Quo hieroglyphico schemate antiqua sapientia indigitat 48 vultus, qui 48 cœli vultibus, seu Asterismorum imaginibus (nam, teste Haly Rhodan, Ægyptiorum antiqui Astrologi tot in Mundo cœlesti vultus, quot in Elementari entium gradus sunt, ceu vultus terrestres cœlestibus substantes, describere) *ὁμοαλλήλους* respondent. Quorum omnium proprietates, officia, actiones, influxus, rationes mylticas, & cur cuique stellæ quinque radios attribuerint, fusè tùm dicemus, cùm particularem singularum notarum declarationem pandemus; nunc ea tantùm obiter indicasse sufficiat. Atque hi sunt 48 Genij præcipui totius naturæ præsides, in quatuor veluti *δωδεκάδες* culpdatim eâ ratione ordinati, ut singulæ Geniorum *δωδεκάδες* singulis Mundi partibus & Elementis subiectis, iuxta analogiam proprietatum utriusque communium, aptè respondeant.

Præcipui naturæ præsides

Schematismi hieroglyphici quatuor elementorum.

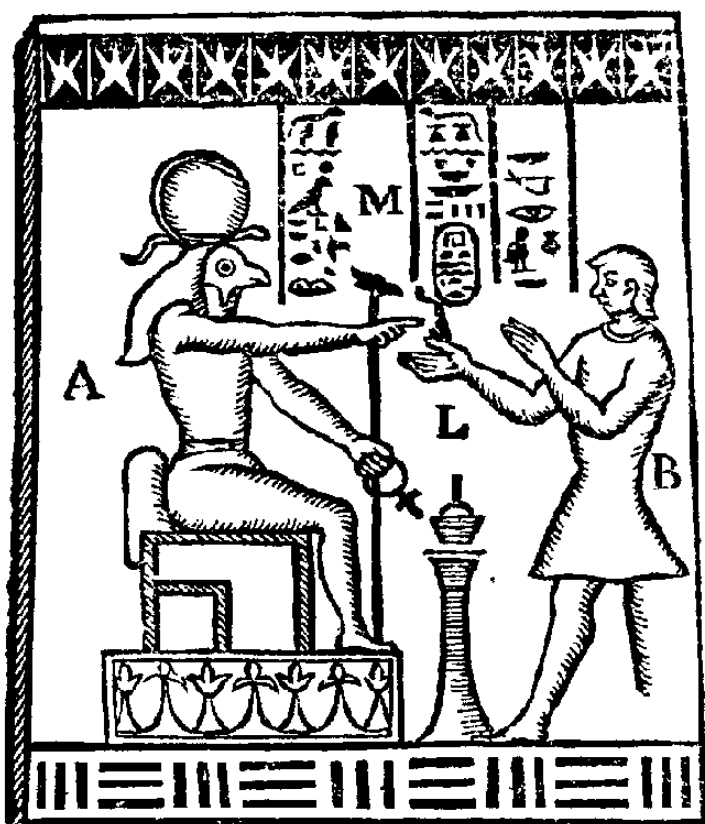
Potrà cùm Mundi anima *πνεῦμα* per astra seu Genios cœlestes in inferiora agere non possit sine medio; sub ipsis stellis, quæ Geniorum symbola diximus, Ægyptij immediatè schematissimos hieroglyphicos quatuor primarum naturarum, seu, Elementorum, è quibus quicquid in Mundo Sensibili est, componitur, quæque sunt veluti prima obiecta, subiecta-

iectauè, in quæ dicta Mundi anima cum per Astra & Genios cœlestes, tum per propria sibi Numina elementaria, in Mundum inferiorem agit, non incongruè posuerunt.

SCHEMATISMVS I.

Genius Ignis.

AC primò quidem, quâ ratione, & quid Anima Mundi per Genios Solares seu igneos operetur in natura inferiori; quibus item sacrificijs ac cœremonijs, dispositionibusque præuijs ea allicienda sit, docet sequens hieroglyphicum schema in Obelisco signatum litera A, quod plagam respicit Meridionalem qualitate ei conformem.

Vbi Osiris seu Anima Mundi *ἱερακόμορφος* sue Accipitrino capite laruata, sellæ quadratæ insidens, dextrâ baculum *κηκηφοκέφαλον*, hoc est, Vpupæ capite insignitum; sinistrâ sigillum Tauticum; siue Crucem ansatam; capite sphæram, è cuius cavitare Serpense emergit, gestat. Quæ omnia symbola sunt, vti ex omnigena doctrina fusè in præcedentibus ostendimus, virtutis & efficacix, quam Mundi Anima, ministrorum suorum ope, ac mediante ignis elemento, in Mundo exercet.

Systemari-
tum Genio
igneo facien-
dorum ratio-
nem demon-
strans.

Ac per Accipitrem quidem, auem igneis oculis coruscantem, celerem, viuacem, ardui præcellique volatus, singulas ignis tam cœle-

Quid per ca-
pit Accipitris
significetur.
Quid per
baculum
*κηκηφοκέ-
φαλον*.

stis, quàm elementaris proprietates symbolicè connotant. Per baculum *κηκηφοκέφαλον*, tum Regiam potestatem, tum rerum vi caloris in Mundo productarum varietatem, cristâ Vpupæ omnigenâ colorum varietate imbutâ *ἱερογλυφικῶς* præfiguratam; Per ansatam Crucem, quæ è duobus, circulo videlicet & Cruce coalescit, motum Phta, videlicet Animæ Mundi, omnia quæcunque in Mundo sunt artificiosè disponentis, denotant. Ac per circulum quidem corporum cœlestium circularem motum, quo ea quadantenus animat, & ad influendum in inferiora apta reddit: per Crucem verò seu decussatas lineas, motum quem in inferiori Mundo ad generationes & productiones rerum, iuxta elementarium corporum conditionem, peragit, significant: est enim sublunarium rerum motus iuxta rectas lineas, vti in motu grauium & leuium, vel mediâ naturâ constantium, apparet; quorum illa partim deorsum, partim sursum *πρὸς τὴν ἰσθμὸν* delata; hæc à gravitate & leuitate vtrinque ex æquo participantia mediam naturam nacta, & in latera veluti diffusa, appositè decussatas Crucis lineas exprimunt. Atque hoc vnico chârâctere ob dictas rationes totius naturæ processum non inconuenienter connotant; quare & hunc chârâctere quoque omnium hieroglyphicorum reputabant my-

Quid per an-
satam Crucē.

Mysteria
grandia Cru-
cis ansatæ.

sterio.

steriosissimum, eumque vim præ cæteris maximam, cum ad Genios bonos alliciendos, cum ad fascinandos malos, obtinere arbitrabantur: hinc salutis symbolum, fascinum maximum, monogramma Phta, alijsque nominibus insignientes, in omnibus Obeliscis, statuis, tabulis, insculptum ponebant. Tempus me deficeret, si omnia huius characteris mysteria modò declarare vellem; quare qui plura desiderabit, consulat Obeliscum Pamphilium, in quo de eo integro tractatu, & Cap. 5. Prodro-
mi nostri Copti seu Ægyptiaci, ubi pariter multis de eo egimus. Nunc ad institutum nostrum reuertamur. Per circulum porro, è cuius profundo Serpens emergit, vim illam diuinam rerum conseruatricem ubique latentem, seu spiritum vitali calore intus cuncta alentem, & magno se corpore miscentem, innuunt. Per sedem quadratam, constantiam actionum indeficientem in omnibus denotant; per sedis verò basin quintuplici ansatæ Crucis characterè insignitam, quinque subiecta, in quæ potissimum vim suam exerat, significare volunt: quæ sunt lapides, metalla, plantæ, animalia, rationalia. Atque hæc quoad Animæ Mundi, siue Genij Solaris seu ignei symbola. Quæ quidem omnia clariùs innouescent, ubi singula congruis testimonijs autoritatibusque stabilientur.

Quid per
circulum in
capite Idoli.

Quid per se-
dem quadra-
tam,

Sacerdos Ista-
cus linteatus.

Tutulus
ἑρμῆ-κρυλλο-
φλογο-πτερόμορφος.

Lineus habi-
tus quid de-
notet.
Stantis ac
precantis
situs quid de-
notet.

Tutulus quid
significet.

E regione Idoli Pantamorphon referentis, sese offert figura Sacerdotis Istaci, linteati, gestu precantis, dextrâ statuunculam tenentis, & insigniti tutulo vario, quem nos, à Serpentibus hinc inde ceruicem arduam subrigentibus, à sphæra media, à flamma utrinque euentilata, & pennarum fastigio, unico vocabulo consultò nominare volumus tutulum ἑρμῆ-κρυλλο-φλογο-πτερόμορφον; quo hieroglyphico schemate nihil aliud denotatur, nisi ratio sacrificiorum, quæ Sacerdotes & Hieromantæ ad Solares & igneos, sicut omnes alios, Genios placandos, alliciendosque, in adytis suis varijs cæremonijs ritibusque, uti iam sæpius dictum est, peragere solebant. Ac per lineum quidem habitum, summam eorum, qui sacris præesse debebant, puritatem ad placationem Deorum requisitam, denotant. Per stantis verò & precantis situm, seriam & constantem, deuotamque in sacris obeundis voluntatem. Per statuunculam verò homunculi adorantis specie, quam manibus gestatam Genio Pantamorpho è regione confidenti quasi offerre videtur, denotatur, quomodo, aut quibus cæremonijs, aut quarum rerum commissione imagines & statux τεῖχος-μῦσαι, siue in alios vsus conducentes, construendæ sint, aut Genio præsentandæ, ut spiritu animata diuino vim imposterum obtineant contra malorum incursum prophylacticam; de quibus omnibus Magiam hieroglyphicam consule. Tutulus autem quem capite sustentat, ἑρμῆ-κρυλλο-φλογο-πτερόμορφος, indicat proprietates Animæ Mundi, seu virtutes, quas cognitas habere oportet, ut ijs rebus ἀναλόγως adaptatis sacrificuli Deos faciliùs alliciant; & ideo capiti imponitur Sacerdotum, ad innuendum sacrificia huiusmodi ratione & intelligentia perficienda; nihil enim Dijs magis placere credebant, quàm totius mentis & intellectus ad Deos cognoscendos, honorandos, sibi que quouis modo vniendos seriam & constantem applicationem; cuius actionis veluti symbolum erat, uti diximus,

mus, tutulus ille multiformis. Ac per circulum quidem, seu Orbem medium immensam diuinitatis maiestatem; per flammam, viam peruadendi subtilem; per Serpentes, vitalem fœcunditatem; per pennas, in succursu promptitudinem, in agendo celeritatem, in dignitate denique supremam excellentiam, veluti tacitâ quâdam hymnodiâ confitentes signabant. Columna denique cupella ignis media Osiridem inter & Sacerdotem Isiacum, sacrificia significat igneo Genio fieri solita, sine igne nequaquam perficienda; delectatur enim eo Genius ignis tanquam re consimili, sicuti omnibus alijs rebus ipsi analogis, vt antè insinuauimus.

Circulus.
Flamma.
Serpens.
Pennæ.

Columna cū
cupella ignis.

Est igitur totum hoc schema nihil aliud, nisi sacrorum Solari seu Genio igneo fieri solitorum arcana per hieroglyphica symbola repræsentatio, quod primo loco veluti epigraphen quandam, quâ quid in sequenti hieroglyphicorum Syntagmate contineretur, indicarent, ingeniosè posuerunt. Sed hæc de præsentī schemate dicta sufficiant; quarum expositionum authoritates cū passim hoc in Opere adduxerimus, reiterandas non duxi.

SCHEMATISMVS II.

Aëreus Genius.

Porrò secundum schema præsens, respicit plagam Orientalem, aëreo Genio analogam, continetque ritus & cœremonias, quibus in sacris eorum aëreus Genius placandus alliciendusque. Ac Idolū quidem seu imaginem Numinis aërei refert homo A, quadratæ sedi insidens, tutulo *κεκροτῆτος ἑρμῶρος*, hoc est, ex circulo & pennarum fastigio constante insignitus; tenet autem dextrâ ansatam Crucem, læuâ thyrsū lini.

B
Secundum
schema est
repræsentatio
rituum aëreo
genio facien-
dorum.

Ac per hominem insidentem sedi quadratæ, ac tutulo pennato insignem, indicatur Genius aëreus; tutulus pennatus eius in aërem dominium, circulus eum Vniuersi fulcimentum esse denotat. Per thyrsū lini aër quoque denotatur, habet enim florem cœruleum aëri similem, teste Plutarcho. Multa alia egregia in hoc thyrsū lini mysteria considerabant, quæ alibi explicabimus. Quare ad Sacerdotis Isiaci B symbola nos conuertamus. Tenet ipse manu sinistrâ ansatam Crucem, ad facilius propitiandum Numen; dextrâ gestat phallū oculatū Osiridis, fascinum illud præpotens in nullis

Lini mysteria

Phallus oculatus.

Mensa sacra

non sacris adhibitum, quo Osiridem Pantamorphum moueri credebant, ad mala auerruncanda, vt ab alijs rebus, ita ab aëre, quæ à Typhonijs spiritibus ei iminitti solebant. Per mensam P denique, in qua præter oua, lecythi quoque cum ramo oleæ posita videntur, significant,

F

Nu

aëreo

Ouum quid
referat?

Olea,
Lecythi.

Flos loti quid

aëreo Genio non sacrificandum nisi rebus aëreæ naturæ; gaudet enim ijs Genius aëreus, veluti rebus sibi analogis. Ouum enim præterquam, quòd aëreæ substantiæ sit, aëris quoque sphæram perfectè æmulatur, & quasi semen est aërearum animantium. Oleam quoque aëream esse notius est, quàm ut dici debeat. Lecythi verò seu vasa oleo plena adhibebantur in sacris cœremonijs, vel in lampadum accensarum, vel in Idolorum eo perlinendorum vsum. Flos verò loti columnam mensæ ambiens significat, sacrificia ad exemplar naturæ peragenda. Quæ omnia fusè & variè suis locis demonstrata sunt. Quare hæc de secundo Systemate sufficiant.

SCHEMATISMVS III.

Aque Genus.

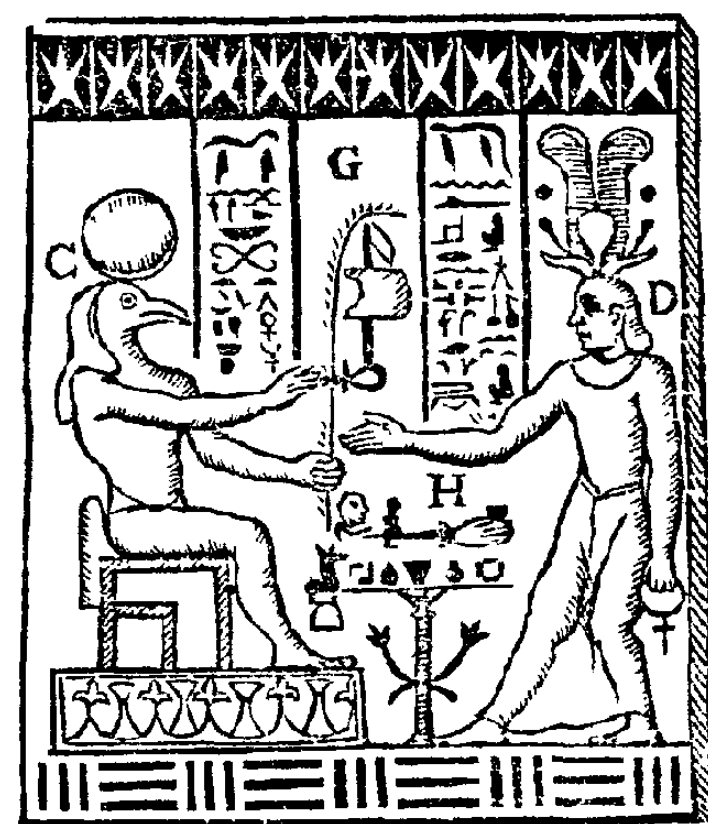
Schema rieu
aqueo genio
perficiendorū
rationem de-
clarans.

Ibis.
Sextilis Luna

Thyrus Ni-
loticus.
Rana.

Vas Niloticū
Baridis malus

Mensa sacra.

Brachium
Osiridis.

Tertius schematismus in Obelisco signatus litera C, respiciens plagam Occidentalem humidam frigidam, rituum aqueo seu Lunari Genio faciendorum rationem demonstrat. Eius symbola sunt Ibimorpha facies (Ibis enim avis Nilotica) sextilis Lunæ cornua capite fulciens, quibus in aquam ostenditur dicti Genij dominium, quæ iuncus Niloticus confirmat cum rana stagnantis Nili filia; quorum mysteria omnia cum in præcedentibus exposita sint, prætergredimur; quare ijs relictis ad Sacerdotem Isiacum D progrediamur. Est is scæmineo habitu indutus, manu dextrâ vas Niloticum, cum malo & velo Baridis sacri nauigij, tenens; quibus sibi prosperari volebant aquas, Nilum, ventos, nauigationem, similiaque. Mensa verò in-

termedia Canopis, vasis Niloticis, alijsque Nili symbolis referta monstrat, Genio aqueo sacrificia sine liquore Nili non peragenda; hisce enim cum trahi putabant. Hinc sacram lympham Nili non Canopis tantum, sed & alijs vasis inclusam singuli domi suæ ad lustrationem expiationemque, teste Plutarcho, tenebant. Hinc brachium illud H, cum vase quod manu tenet, Mensæ impositum ad ripas Nili, veluti auerruncatium ponebant, Osiridis brachium symbolicè denotantes. Totum igitur schema hoc hieroglyphicum nihil aliud significat, nisi aqueo Genio sacrificandi rationem. Quod & Ibis, & Luna sextilis, & iuncus Niliacus cum rana, & vas Niliacum, & Baridis sacre navis vestigia, vnâ cum mensa Canopis, sympulis, alijsque vasis referta, testantur. Lector figuram hanc in Obelisco incisam, omnia exactius exprimentem consulat; quæ primum locum AB in primo latere occupat. In hoc enim schemate sculptoris incuriâ nonnulla omissa sunt.

SCHEMATISMVS IV.

Terræ Genius.

Quartus schematismus respiciens plagam Septentrionalem in Obelisco sequitur, & monstrat, quibus ritibus, aut quarum rerum exhibitione Genius terræ, seu Isis attrahenda sit. Schematismum sequentem, cum in Obelisco nostro media ex parte abrasus sit, ex tabula Bembina depromentes mutuati sumus, & est media figura in

Schema terræ
sacrificandi
rationem
proponens.
Isis Genius
terræ.

tabula Bembina, quæ hoc loco refert Isidem Genium terræ, seu magnam Matrem; quæ omnia indicantur per calathum capiti impositum cum spicis, & tutulo floreo, & cornibus bouinis. Item per mammam turgentem; est enim Isis apud Ægyptios idem quod terra, teste Plutarcho. Ei spicarum & agriculturæ tribuitur inuentio; quæ aptè per calathum spicatum, & Taurina cornua significantur. Mamma turgens ostendit eam rerum omnium nutricem. Atque hæc quoad symbola Genij terræ, quæ in dicta tabula fusiùs explicata sunt.

Symbola eius
calathus spi-
catus, & cor-
nua bouis.

Sacerdos verò fœmineo habitu manu dextrâ tenet monogrammata, quæ sunt Phta & M&S: illo significant Animam Mundi; hoc terræ Genium, seu ipsam terram; referunt autem actiones Phta in terram. Porro quid tutulus ille polymorphus, quid Crux, sedes, aliaque symbola significant, iam sæpe dictum est. Hoc vnicum benè norandum, per habitum fœmineum Sacerdotum significari Elementa fœminina, per masculinum masculina. Hinc ob dictam causam Sacerdotes igneo & aëreo Genio sacrificantes masculo indumento vestiuntur; aquo verò & terrestri, fœmineo; sunt enim illa Elementa masculina, hæc fœminina. Ex quo patet, quàm nihil in huiusmodi hieroglyphicis Syntagmatis Sacerdotes sine mysterio posuerint. Atque hæc sunt quæ in hisce quatuor schematis breuiter explicanda censuimus.

Monogram-
mata Phta, &
M&S.

Habitus fœ-
mineus Sa-
cerdotum.

CAP. V. T. V.

Interpretatio primi lateris Meridionalis.

Nota Lector, ordinem laterum in hoc Obelisco non se consequi, prout in Obelisco ordine incisi sunt, vitio Calcographi; sed iuxta numeros I. II. III. IV. pyramidi lateribus incisos. Ita ut primum latus huius Obelisci, non primum, sed tertium esse censeatur, prout inscriptio docet: *Latus primum meridionale*: De quibus primò te cer-

Laterum
ordinem Obel-
isco Barberi-
no.

tiorem reddere volui , ne primo Obelisci intuitu confundēreris .

Primum itaque latus huius Obelisci meridionale , est vitæ , caloris , & totius humoris principium , prout primus Hierogrammatismus A B , suprâ expositus , sat superque suis appropriatis symbolis demonstrat . Post quem deinceps latus in duas columnas , vti & omnia cœtera latera , diuiduntur ; quorum explicationem iam molimur , à columna C disceptationis nostræ initium ducturi .

NOTA

Latus primi
Meridionale
Obel. Barberi .

In lateris primi Meridionalis schemata , quæ stationes Deorum Meridionalium continent .

Explicat sta-
tiones 48.
Deorum , earumq;
effectus .

Genij sex in
qualibet co-
lu una Obel.
Barber .

EXplicat hoc latus stationes Deorum , qui influunt in bonum agriculturæ , iuxta physicum , mysticum , & anagogicum sensum intelligendæ ; & quibus cœremonijs attrahendi sint , & placandi in vtilitatem hominum ; item quos effectus operentur in inferioribus Mundis . Sex autem in qualibet columna exhibentur Genij , quibus ad dictum bonum consequendum honorem cultumque summo studio & cura exhibebant , Omphæ , Isi , Api , Momphtæ , Nephtæ , Horo , seu Harpocrati , vti ex interpretatione patebit .

C
Pa'æ duæ , fi-
gura humana
statera &
radius men-
suriu tenens .

In prima itaque columna , è regione C , spectantur duæ palæ , agriculturæ instrumenta , vnâ cum figura humana vnâ manu stateram , alterâ radium mensurium tenente , & Numen denotat , quod Omphtha vocant , teste Plutarcho , & erat beneficium Numen , quod unicuique iuxta leges iustitiæ , quod suum erat , tribuere credebant , cuius symbola sunt , statera & radius mensorius ; cuius festum celebrant mense Paophi , hoc enim mense post inundationem Nili huius Numinis maximè beneficia recognoscebant , vt proinde non incongruè illud inter Zodiaci duodecim signorum Præsides vnum adnumerarint ; de quo fusè egimus in Astrologia , & in anni Sothiaci descriptione , ad quam Lectorem remittimus .

§ I.

Columna
prima lateris
primi Obel.
Barber .

Columnæ primæ , lateris primi expositio , & continet stationes Geniorum Omphæ , Ammonis , Osiris , Anubis , Momphtæ bonorum terrenorum affluxu fecundas .

Agriculturæ
Genius .

PRimâ itaq; figurâ per duas palas , & Omphtham statera & radiomensorio instructum nihil aliud indicatur , quàm agriculturæ Genius bonorum terrenorum affluxum præstans , hylæisque mundis omnia ad mensuram & iustitiæ æquitatem commensurans . Hic est , qui damna

Ty-

Typhonia Solis & Lunæ, suâ virtute superat, quod vel nimio calore exustum, irrigans, vel quod nimio humore suffocatum, exsiccans, omniaq; ad mediocritatē quandam reducens: quæ sanè aptè indicantur per Noctuam & Coturnicem, quarum illa Typhoniam vim adustiuam & perniciosam, siccitatem, in Sole; hæc in Luna nimiam humoris affluentiam, seu vim quandam suffocatiuam, significat, quam vtramque Omphtha superat, nimiamque humiditatem calore, vti & nimiam siccitatem humore ad mediocritatem reducto temperat, dominio in Solem & Lunam potens, vti bina sceptrâ regione, D, ostendunt, quorum prius Luniforme, in Lunam, alterum Accipitriforme in Solem dominium notat, qui sunt inferioris Mundi, vt segmentum immediatè sequens notat, moderatores. Verùm de Noctua & Coturnice vide in proprijs Hierogrammatismis in Obelisco Pamphilio tractatum, & Horum l. 2. c. 24. Quia verò tellus horum omnium operationibus subiecta est, hinc statim supposuerunt Isis sedentem velato vertice conspicuam; in manu sinistra baculum Cucuphomorphum tenentem pingunt, quo indicatur, eam esse cooperatricem Momphtæ, & varietatis rerum causam in tribus inferioribus Mundis, animali, vegetali, & minerali, influxuque à Momphta in dictos Mundos iuxta iustitiæ normam disposito, esse conseruatricem; quæ aptè per hæc symbola $\Delta \circ \circ \circ \Delta$ è regione Isis posita indicantur. Quia tamen benefica Numina nil efficere putantur nisi perpetuâ cultus religionisq; obseruantia sollicitata; hinc Sacerdotes E, mense Paophi in adytis semina spargentes, fundum paternum ex tribus triadibus compositū inuocantes, fecundum totius prouidentia Numen, totius naturæ ignem, à quo omnia progenita, situ corporis in mysticum numerum eidem competentem composito conformati, deinde, manibus post terga depressis, & ingeniculati sollicitabant: quæ omnia exactè per symbola, tres globos & duas figuras $\pi \upsilon \epsilon \alpha \mu \iota \delta \alpha \nu \delta \epsilon \iota \varsigma$ signantur. Sed audiamus Damascium in sua Theologia sic differentem: *Ἰερεῖς καὶ μυσταὶ ἐν τῇ τῷ μὲν Πάφῃ ἐν ἀδύταις σπέρματα προβάλλοντες βυδὸν πατρὶκὴν, καὶ Ἀμμὸν τὴν πατρὸς φύσιν, καὶ πολυτοκίαν ὡς πατρὶκὴν ὑπερβαλλούσαν* & τέτοις σημαίνουσι, πάντα ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἐνὸς γενέσθαι. Sacerdotes E Mystæ in adytis mensis Paophi principio semina projicientes, fundum paternum, E Ammon totius naturæ & fecunditatis præsidem inuocant, innuentes hoc ipso, ab uno igne omnia progenita esse. Hinc appositè ponunt è regione E tres figuras quasi spargentes semina. Sed cur tres pingunt? videlicet ad arcanè significandum tres triades, ex quibus fundum paternum componebatur, teste Zoroastro, de quo vide in Sphynge mystagoga fol. 147. & in expositione tabulæ Bembinæ; & significantur per figuram immediatè Sacerdotibus suppositam, cum tribus triadibus hoc pacto. III. III. III. paterni fundi, tribus triadibus compositi, notis: quas sequitur phallus oculatus, Numinis fecundi omnia prouidentis symbolum, vt iam sæpe dictum fuit, & globus, ex quo binæ flammæ ventilantur; quæ omnia ab vno igne, quem Amun dicebant, progenita notabant. Sequuntur duo vestigia pedum, quibus superponuntur duo Rhomboides, & Serpentes; sequuntur item triangulum rectangulum cum duobus Rhomboidibus, catenâ, pennâ, phylacterio vasis Nilo-

D
Sceptrum
Luniforme
& Accipitriforme.

Horus.
Isis sedens
velata, baculum tenens.

Dux pyramides, & tres
circulares
figuræ quid
denotent.

Damascius

E

Paterni fundi
tribus triadibus
compositi nota.

F

Vestigia pedum cum
Rhomboidibus.

Plutarchus.
Deorum oc-
cultus pro-
gressus per ve-
stigia indica-
tur.
Arura, & vas
Niloticum.

Figurae liti-
rarum F, G,
H, I, K, L.

Septum in
quo aleban-
tur boues sa-
cri.
Plinius.
Herodotus.

Nilotici; quibus indicatur, occulto Deorum memoratorum progressu agrorum influxum promoueri, vitam concedi, catenam phylacterio Nilotico obtineri. Occultum verò Deorum progressum per humana vestigia signari, Plutarchus docet, qui Isidem nil aliud quam prudentem naturæ progressum dicit notare, cui & ideo semper duo pedum vestigia, vti ex varijs Romanis superstitionibus marmoribus clarè patet, addebantur. Agrum autem, seu *τὸ ἀγρὸν*, per quadrangulū signari, docet Horus l. 1. c. 3. vas verò Niloticum appendiculo ligatum, notat phylacterium Nilotico Numini propitiando aptum; hinc, vti Plutarchus ait, in pompa Isidis, vas æquarium præcedebat, cuius & figuram Sacerdotes manibus, collo, pectori affigebant. Sed hæc, & reliqua symbola passim alibi exposita sunt. Sequuntur sequentia symbola, vbi Isis denuo velata quasi sedentis posita binis sceptris & pala spectatur, quam tres termini cum sceptro incuruo, & Scarabæo sequuntur; infra quem cycloides, quadratum, Serpens, posterior pars Leonis, è cuius regione manus cum Capreolo vitis, quam sequitur Serpens, & *χιασμός* siue decussata Crux, Cornucopiæ, Coturnix inter duas pennas, quam tres termini cum binis pedibus globum, alatum fulcientibus, cum vasis, segmentis, globis, Hydrochemate, Serpente, manu extensâ, pennâ, capite Horii sequuntur: quorum symbolorum hæc est interpretatio. Isis duplici dominio potens, frugifera Mundorum influxum per Solis dominatoris cursum annum accipiens, beneficium vitalis roboris augmentum in quadridam terræ faciem dispertit Cornucopiæ, dispulsâ Coturnice infesta bebonia, supremi Numinis ductu per alatum globum pedibus præpositum aprè signati, Mundis hylæis, & receptaculis eius vitalem humorem confert, cuius beneficio resuscitatur Horus, id est, Mundus Sensibilis. Sequuntur deinde inter literas K & L, stationes Momphtæ, Isiaci septem custodes, & Apidum Soli & Lunæ consecratorum, de quibus copiosè egimus fol. 258. Obelisci Pamphili, quem consule. Quatuor verò pilas è regione Momphtæ thalamum vocant, teste Plinio, & nil erat nisi septum, in quo alebantur, teste Herodoto in Euterpe, sacri Boues, auguria populorum. Sed hæc omnia fusè tractata vide citato loco. Horum Boun prior Solem siue Osirin, alter Lunam seu Isin (ex quorum cultu variæ diuinationes instituebantur de anni tribus stationibus, vti tres termini notant) significant: his cœlestes influxus, craterisque defluxum concatenari credebant, vti symbola intermedia ostendunt, sc. catena cycloide inclusa cum vicina crateris figura, quo influxus septi sacri præses in humidam substantiam, & in quadripartitam Mundi faciem, occulto motu dispertiebatur catenarum humidæ substantiæ dominator; X Vniuersum seu quatuor Mundi partes; figura ingeniculata ipso corporis gestu Momphtæ Numen, pes occultum Numinis motum exprimit, vas infrapositum Momphtæ humidam substantiam, duæ catenæ humidum superius inferiori connectunt; M sceptrum cui M impositum vides, sceptrum Momphtæ vocatur; de N quorum mystica significatione cum aliàs dictum sit, non immorabor. Potest & per figuram ingeniculatam intelligi ritus Sacerdotum, quo in-

ady-

adyti, Momphæ Apidum custodes adolebant contra noxiam Typhoniam vim; quæ aptè per Crocodilos, qui inter N & M, spectantur, norantur; septem enim diebus Sacerdotes Apidis solennitati insiliebant, quos Natales Apis vocabant, quâ durante nulla vis Typhonia nocendi locum habebat; & cum Crocodilos Typhonis genuinum e&typon crederent, hinc fiebat ut Crocodili nullum hoc tempore damnum inferrent mortalibus, sed quasi mansuefacti, sacras fauissas accedebant, uti figura ostendit, inde aquam lingentes, quasi diei cultui vltro subscribentes. Sed audiamus Plinium l. 8. c. 46. *Sunt, inquit, Apidi delubra gemina, quos thalamos vocant, auguria popularum; alterum intrasse letum est, in altero dira portendit; responsa priuatis dat, è manu consulentium cibum capiendo; Germanici Caesaris manum auersatus est, haud multo post extincti; cætero secretus, cum se proripuit in cætus, inedit submoto licitorum, grexque puerorum comitatur carmen honori eius canentium, intelligere videtur & adorari velle; hi greges repente lymphati futura præcunt &c. aureamq; pateram argenteamq; in loco, quæ phiala dicitur, mergentes diebus, quos habet Natales Apis; septem hi sunt, mirumq; neminem per eos à Crocodilis attingi, octauo post horam diei sextam redire bellæ feritatem.* Quæ & hisce verbis confirmat Garrytus de festis Egyptiorum: *Εν γενεθλίῳ τῇ Ἀπιδῷ φασὶ τοὺς κροκοδείλους ἐν τῇ Αἰγύπτῳ παύειν, καὶ μηδεὶς ἰστέον τὸ πάλυμψιδεον ποιεῖν εἰ μὴ ἐν ταῦταις ἡμέραις.* Ferunt in Ægypto Natalitjs diebus Apidis omnes Crocodilos mansuescere, neque ullus sacram piscinam lingit, nisi hisce diebus. Scitè itaque stationi Apidis stationem Typhoniam per Crocodilos indicatam hoc loco subiungunt, mysticè & anagogicè innuentes, tantam cultus Numinum, quæ sub figura Boum, colebant, excellentiam esse, tantam energiam, ut nulla in Mundo violentia adeo truculenta reperiri possit, quam Sacerdotes cultorum Numinum ope freti, non doment, & perfectò dominio subiugent; quod appictum sceptrum satis ostendit, dominij in eos symbolum. Erat id sceptrum ex arundine, à qua naturali antipathiâ, uti Theophrastus refert, dissident Crocodili, & vel ad eorundem stridorem sistuntur. Dictis itaque diebus Api destinatis non Crocodili tantum mansuescunt, sed & Cornix Typhonia crocitare desinit, potenti hâc Deorum catenâ & dominio profligata, quæ symbola catenæ, sceptri, Cornicis cum penna è regione N luculenter ostendunt. Hinc Sacerdotes hisce diebus sacra beneficiis hisce Numinibus, quæ per duo brachia notantur, in adyris celebrantes, nudi, brachijs in formam Crucis conformatis, ad anstatam Crucem exprimendam, incedunt, uti figura ostendit; his enim ritibus cœlestes catenæ influxus, humoremque vitalem in inferiorem quoque Mundi partem, cui Nephte præest, deriuant; hisce dispulsâ Noctuâ ab humore vitali, attrahitur occultus dictorum Numinum per duodecim Mundi portas ingressus; quæ omnia pulchrè sanè per Noctuam & hydro-ophioschema, & P fune cum quadrangulo in duodecim partes diuiso, cui bini pedes duplicati subduntur, è regione P, indicantur. Cœtera symbola quæ è regione Q literarum Q R S T interijciuntur, cum iam nota, & sæpius exposita, R sint, non repeto, cum ritus indicent Sacerdotum, & effectus in quadri-

Apidis solennitas à Sacerdotibus Egyptijs celebrata.

Plinius. Apidis delubra.

Apidis solennitatibus Crocodili mansuescunt.

Arundinem crocodili auersantur.

N

O

P

Q

R

S

fido

T fido Mundo, in aquis, aëre, terra, eiusque vegetabili natura, ex cultu
V consequentes; è regione **V** baculus Momphæ comparet, & eiusdem sta-
 tua ingeniculata cum modio in capite, & cum Leonis anteriori parte; ac
X robur & dominium summum ostendunt, cui & Sacerdotes thyrsis in for-
 mam nominis eius adaptatis, uti litera **X** monstrat, sacra faciunt hâc sta-
 tione; reliqua symbola effectus quoque ex hoc ritu consequentes de-
 monstrant.

§ II.

Columnæ se-
 cundæ lateris
 primi Obel.
 Barberini.

Secunda columna lateris primi Australis, eiusque interpretatio.

Geniorum
 sex tutelariū
 sacrificia apta

Tutelares sex
 eorumque
 nomina.

C
 I: Suario. Tute-
 laris œcono-
 miæ sper-
 maticæ.

Figurarum
 literæ **C**
 explicatio.

Baeth idem
 quod Acci-
 piter seu
 Tautus vide
 Horus I, l. c. 7

Pfellus.

EXhibentur in hac columna sex tutelarium Geniorum Præsidum
 sacrificia, & ritus ijs placandis necessarij, effectusque inde conse-
 quentes. Primus est tutelaris œconomix spermaticæ; secundus est
 Mercurius, naturæ vegetabilis cultos; tertius est polymorphus Dæmon;
 quartus terrestris Elementi custos; quintus Mompho-Ammonix œco-
 nomix servator; sextus Anubici regiminis substitutus; quæ omnia sic se
 habere, ex interpretatione elucescet.

CIn prima itaque secundæ columnæ facie, è regione **C**, comparent
 ex symbolis Capreolus vitis cum catena, cui subditur phallus ocula-
 tus, & figura genuflexa veluti orans, quam sequitur mitratus Genius
 flagello munitus. Quibus quidem symbolis nihil aliud nisi spermaticæ
 naturæ præsidium, quæ in germinibus maximè elucescit, indicatur. Per
 Capreolum vitis cum binis Rhomboidibus novella agrorum germina, per
 oculum & phallum oculatum supremi Numinis de successiva rerum fœ-
 cunda generatione, providentia; per figuram ingeniculatam, supplicatio
 Sacerdotum ad eandem prosperandam; per mitratam denique & flagel-
Dlo minitantem figuram Genius totius πολυγονίας præses, indicatur, qui hâc
 parte sedem stationemque sibi fixit. Sequentia symbola Elementa, quo-
 rum fœcunditati præest, indicant: per hydroschema aquam, per duos
 Scalenos geneticos cum intermedio globo, virtutem geneticam siue sper-
 maticam Mundo insitam; per duas pennas denique aërem notant,
 qui omnia quæ in Nilo sunt, in virtute sceptri Momphæ vitæ lar-
 gitoris, vique temonis Canub, & pennæ Baeth administrat. quæ toti-
 dem quatuor symbolis ordine positis indicantur. Sacerdotes vero ad di-
 ctum Genium devinciendum nudi, expansis brachijs, ut figura è regione
EE monstrat, Tauticam Crucem effigiando, beneficam duorum recensito-
 rum Numinum vim, καὶ τῶν σείραν κένων, id est, eorundem catenâ, ut Psellus do-
 cet, sollicitabant; & sic cœlestis Osiris beneficâ vim in cœlesti & vitalem
 humorem, diuiniq; prouisione oculi in hylæum cornucopiæ deriuabant;
Fquæ pulchrè sanè per symbola è regione **F** indicantur. Per cycloidem,
 hydroschema, & Serpentem, cœlestis vitalisque liquor; per oculum

cum

cum globo, diuina in Mundo prouidentia, per figuram cornucopiæ, affluxus rerum elementarium signatur. Nota hoc loco, vti alibi monuimus, cornucopiæ hoc triplici modo ab Ægyptijs depingi. Quando depingitur cum quatuor quadratulis illius orificio impositis, vti hic, tunc significat Elementarium rerum affluxum, quæ ideo hylæum appellauimus; quando verò septem quadratulis notatur, tunc denotat affluxum rerum cœlestem per septem planetas causatum; quando denique duodecim quadratulis notatur, tunc duodecim signorum Zodiaci affluxum indicat, vt alibi dictum est. Sequitur deinde inter F & G Serpens cum pueri veluti vittati figura, Capreolus cum globo superposito & penna. Per Serpentem spiritus vitæ, per puerum vittatum Horus, qui nullibi non per pueri figuram indicatur; per globum & Capreolum, Mundus vegetabilium, per pennam motus indigitatur, quasi diceretur; virtute Sacerdotum *ἁγίων* Horum, id est, Mundum sensibilem, (sic enim cum Plutarchus appellat) generatione vegetabilium quasi continuò reiuuenescere, per vitalem vim Vniuerso, quæ per Serpentes & Crucem seu *χρισμὸν*, aut decussim notatur, infusam. Sequuntur duo pedes è regione G vnà cum Noctua; Hori enim occulto per vniuersas Mundi semitas procedentis motu, Typhonia Noctua veluti ad diuinitatis præsentiam, per globum indicatæ, dispellitur; vitalis liquor, per aquæ & Serpentis figuram notatus, inferioribus Mundis per supernum in inferiora influxum, quem Tauticus character notat, per Osirin obtinetur; quemque Typhonix Noctux aduersa vis, penitus extinctum cupit, illum supremum Numen,

Cornucopia
tribus modis
pingitur ab
Ægyptijs
Primus mo-
dus.

Secundus
modus.
Tertius mo-
dus.

F

G

Plutarchus.

vnus rerum omnium principium, quod per globum & vnitatem I notatur, restituit à Sacerdotibus ritibus solitis attractum; quæ per figuram humanam, Serpentem, & manum extensam innuuntur, ita vt figura humana ritus Sacerdotum; Serpens vitam, vt iam innumeris locis diximus; manus extensa, beneficam vim signet.

Genius
Mercurialis.
II. Scatio
Genij
Mercurialis.

Sequitur iam statio Genij Mercurialis seu Hermetis in Ibidem transformati, Typhonis *αἰτίου*, qui per Noctuam indicatur, vt iam sæpe diximus. Ibis insistit prothyræo, vnà cum tripode triangulato, & cucurbita è regione L. Subsequuntur Sacerdos cum hydroschemate, thyrsos papyraceo, penna Accipitris, aure Bouis, cycloide, & è regione K, calathos, sceptro alato, tribus terminis: quæ vt intelligantur, paulò altius ordiri visum est.

K

L

In delubri Mercurij, quem Ibis exprimit cirrata, prothyræo seu vestibulo, quod per tres trabes indicatur, ponebantur tripus mysticus, in quo cucurbitæ, ad obtestandum triforme Numen Hemphtha, offerebantur, quæ obtestationes seu adiurationes paulò post sequentibus symbolis indicabantur, siquidem festis Mercurio dicatis Sacerdotes conueniebant, tripodem statuantes cum cucurbitis. ita Pausanias: *Ἐν τῇ τῆς Ἑρμῆος προθύρῳ ἐορταζόντες τὸν τρίποδα καὶ τὰς ἀμύγδαλας προσφέροντες ἔτυχον*. In vestibulo Mercurij solennia celebrantes tripodem ponebant, & cucurbitas offerebant. Tripodis figura, vt apparet, erat efformata ex globo, cuius trina sustentacula trian-

Tripus mysticus in delubris Mercurij cum cucurbitis.

Pausanias.

Tripodis sacri
Figuræ.
Circulus &
triangula quo-
rum Deorum
symbola.

Cucurbita
cur Mercurio
oblata.

Abenophius.

gulis effigiebantur. Quibus quidem nihil aliud indicabatur nisi supre-
mum & inuisibile triforme Numen, Idæis factum : nam vti in Obelisco
Pamphilio exposuimus, erat globus diuini Numinis, & supremæ causæ
causarum, in æterna vnitatis suæ abyssu absconditi symbolum ; triangu-
lum verò diuinitatis ad extra se diffundentis, vti & triangula trino ordine
in modum radiorum diffusa, omnium rerum ad æternum exemplar con-
formatarum, quæ ex centro globi in omnem rerum creatarum ambitum
distenduntur, symbolum erant ; cuius sicuti in inferiori Mundo cucur-
bita, in cuius meditullio semina trino ordine distensa cernuntur, index
erat, ita sinè aptum ad occulta mysteria per hunc tripodem significan-
dum, symbolum assumpserunt. Cùm præterea cucurbita Mercurialis
naturæ sit, non sine ratione eam Mercurio triformis Numinis interpreti,
prout analogica eius ratio suadebat, dedicandam statuerunt. Tribus
triangulorum connexorum seriebus tripus constabat, quibus fiderei &
elementaris Mundi connexionem in catenarum formam à Deo supremo,
archetypo Mundo, causarum causa deductam, è cuius quoque centro
deducebantur, notabant ; quibus unicuique suum fatum destinabatur,
cuius preco & interpretes Mercurius, Mercurij verò nuncia Noctua repu-
tabatur, quam Prodromam Hemphta, & faustorum aduersorumque an-
nunciatricem Abenophius dicit lib. de religione Ægyptiorum his ver-
bis :

قالوا ان الهامة هي مبشرة همظا الالهة الذي عندهم الالهوت اولى وصدقوا ان
هي تبشر كل ما مستقبل على بني الناس

Noctua quid
significet
apud Ægy-
ptios.

Dixerunt Ægyptij, quòd Noctua est annunciatrix Hemphta Dei ipsorum,
quæ est Deitas prima apud ipsos, & credebant quòd annunciaret omnia, quæ
euentura essent supra filios hominum. Ægyptij itaque non tantùm per No-
ctuam aduersi Numinis operationes indicabant, sed Hemphta, id est,
vniuersalis providentiæ nomen & Numen, quæ Noctuam, id est, nun-
cium suum ad homines certis temporibus mitteret, iisque per eam futu-
ra significaret, de sinistris euentibus præmoneret, & quid instante quâ-
dam calamitate prudenter agendum esset, suo cantu doceret ; sapientiam
verò, cuius Mercurius præses est, quæ per Noctuam quoque indicatur,
unicam esse iudicabant, quæ omnibus sinistris euentibus occurrere resi-
stereque possit.

Prothyraum
Mercuriale.

Ritus & cœ-
remoniæ Sa-
cerdotum ad
placandos
Genios.

In hoc itaque prothyrao Mercuriali, quod ante Mercurij delubra
passim spectabatur, mysticè per trium trabium interstitium, & tripode
adornatum, Sacerdotes ex Mercurio diuinæ voluntatis interprete, varia
circa futura diuinabant ; prout symbola sequentia indicant. Sacerdos
nudus Deum ad concedendam futurorum præscientiam adiurabat, per
baculum Numinis polymorphi, per pennam Accipitris, per fluxum
Momphtæ, per aurem Apidis siue Bouis sacri, per cœlestem beneficen-
tiam Osiridis, vegetabilium moderatoris, per sceptrum eius alatum ; quæ
omnia per symbola è regione K posita indicantur. Deinde tres Sacerdo-
tes, quorum duo in nomen Hemphta se transformabant, alter genuflexus
ante

P

IV. Statio
Genij terre-
stris.

Nephte seu
Proserpina.

indicantur, in formam pyramidis constituta, suntque aqua, terra, & ignis; aqua conseruatur per cultum Nilo exhibitum, mala Typhonia pelluntur pennâ Osiridis; tres verò anni partes omnibus vitam præbent; hinc altare huic Genio erigebant quadratum cum corona tricuspide, & piscina sacra, quæ symbolis è regione R indicantur. In vitam verò animantur omnia occulto Deorum motu, potissimum Hori dominatoris humidi & sicci cultu; & Nephte præsidio, & vsu amuletorum, sacre Crucis ansatæ, Antennæ Kanub Noctuanæ profligantis periapto.

V. Statio
Mempho-
Ammonis,

Statio Momphto-Ammonia è regione T, cuius dominium fertur supra calidum & humidum; hoc per figuram, situlam in capite gerentem, illud per Arietis caput indicatur, quorum potentiam in opus deducit Scarabæus Osiris: his enim omnium rerum generatio perficitur, & aduersa omnia ei contraria per cultum dictorum Numinum profligantur.

VI. Statio
Anubidis.

Anubidis statio è regione V ostenditur per Canis figuram incubantem, & inuigilantem rebus sibi commissis, hoc est, humori per quadrifidam terræ faciem diffuso, qui trium Elementorum, ignis, terræ, & aquæ custos est, eorundemque per Vniuersi semitas traductor, cui in prothyrao Hermetis ideo sequentes statuæ auerruncatiuæ Harpocratis, Hermetis Canicipitis tutelaris, & Ammonis ponebantur, cum appropriatis symbolis, ut è regione X patet.

Horus.

Atque hic est symbolorum in primo Obelisci latere Australi contentorum contextus, quæ quidem nihil aliud indicant, nisi operationes & præsidia duodecim Geniorum tutelarium huic parti præsidentium, uti indicant duodecim stellæ, quæ in vertice Obelisci ponuntur, & symbola sunt duodecim Geniorum. Nam, ut rectè Horus ait, stellam pingentes Ægyptij, nunc Genium denotant, nunc fatum &c. vides quoque sex horum Geniorum in prima columna lateris, totidem in secunda poni. Quibus demonstratis iam alterum latus exponamus.

C A P V T VI.

Lateris secundi Obelisci Barberini interpretatio.

Lateris secund
di Obel. Barb
interpretatio,

Quo in duabus columnis duodecim aëreæ naturæ Præsides Genij exhibentur, vnâ cum operationibus eorum, ritibus, ac cœremonijs, quibus Sacerdotes eosdem allectare solebant. Et de primo quidem Obelisci schematismo A B, qui aërei Numinis Vsiarchi cultum explicat, satis in præcedentibus egimus; restat, ut reliquam aëreæ naturæ œconomiam in sequentibus duabus columnis contentam pari passu prosequamur.

§ I.

Primæ Columnæ expositio.

Primò è regione A Columba cum stella absolutum aërei Genij symbolum est. Et per stellam quidem significari Genium, Horus asserit

l. 2. c. 1. Ἀσὴρ παρ' Αἰγυπτίους γερφόμυϑοι, Θεὸν σημαίνει. *Depicta Ægyptijs stella*

Deum seu Genium significat. & l. 1. c. 13. Θεὸν δὲ εἰκόσμιον σημαίνοντες ἢ εἰμυμύλω,

ἢ τὸν πέντε ἀειδμόν, ἀστέρα ζωογεφῶσι. Θεὸν μὲν, ἐπειδὴ πέντε Θεὸς τὸν νύκτωρ γε-

γάσσει ἢ τὸν ἀστέρα, καὶ τὴν πέντε κόσμους κίνησις ἐκτελεῖ. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς δίχα Θεὸς μηδὲν

ἄλλως συνεστάναι. εἰμυμύλω δὲ, ὅτι καὶ αὐτὴ εἰς ἀστρονομίας οἰκονομίας συνίσταται. τὸν δὲ πέντε

ἀειδμόν, ἐπειδὴ πλῆθους ὄντι. ἐν ἑκάστῳ, πέντε μόνον εἰς αὐτοὺς κινεῖσθαι τὸν τὸν κόσμους οἰκο-

νομίας ἐκτελεῖ. *Deum verò optime Mundanum vel benè ornatum significantes, aut*

fatum, aut quinarium numerum, stellam pingunt; Deum quidem, quòd Dei

providentis victoriam decernit atque imperat, quæ ex siderum Orbisque vniuersi

motus peragitur; existimant enim sine Deo nihil prorsus consistere. Fatum au-

tem, quòd ex siderum cursu ac dispensatione constituitur. Quinarium verò nu-

merum, quoniam cum plurima in cælo sidera sunt, sola ex his quinque motu

suo Orbis pulcherrimam efficiunt distributionem. Per Columbam verò aërem

intelligit Horus Apollo l. 1. rationem ibidem dat, quòd adeo sinceræ &

puræ naturæ sit, vt à nullo contagioso aëre, quemadmodum cætera ani-

malia, infici possit; vt proinde optimè Columba cum stella, aëreum

Numen indicet, estque hæc prima aërei Numinis statio. Statua verò se-

quens extensis manibus precantis more, sacrificantis indicat gestus, ad

Deos, quos coniurat, commouendos, & ad malignos, quos Noctua no-

tat, propulsandos; supplicare autem videtur pro humore vitali, vt hy-

drolchema signat, vegetabili naturæ concedendo; temo verò cum pen-

na ventum navigationi necessarium notat; statua denique precantis

more genibus innixa, Sacerdotem vel Hierophantem indicat; phœni-

copterum monstrat, quod est symbolum Hori, quem Plutarchus spiri-

tum dicit omnia virtute suâ alentem & conseruantem, esseque ipsam aë-

ris temperiem, virtute Solis calefactiuâ attemperatam. Hinc phœnico-

pteron, id est, Horum in paludibus nutritum ferunt. Et profectò ita

est; vliginosa enim tellus, & aquis redundans, vapores alit, qui ari-

ditates & siccitates perimunt. Phœnicopterum sequitur statua velata

sedentis habitu, & pennâ in capite, quæ est statua τετρεκέλην, quâ phœni-

copterum seu Horum trahi putabant, ob proprietates symbolicas eidem

quàm maximè congruas, sensusque hucusque dictorum erat: Genius aë-

reus vt auerruncatiuus sit malorum à Bebonijs spiritibus immisorum,

fertilitati terræ, aquæ, limitibus agrorum, navigationi, sacro ritu è re-

bus Horo congruis, statua amuletaria, in virtute sceptri Momphtæi, sce-

ptri Agathodæmonis custodis limitum, & fauissæ sacre, colendus est, vt

sequentia symbola monstrant.

Statio trium Potentiarum Mercurialium è regione D, quæ per tres

Ibides cirratas, quarum significationes in Obelisco Lateranensi exposui-

mus,

Columna 1.

lateris 2.

Obel. Barb.

A

Stella in hie-

roglyphicis

quid signifi-

cet.

Columba

hieroglyphicè

aërem signi-

ficat.

I, Statio aërei

Numinis.

B

Phœnico-

pterus Horum

significat.

C

D

II, Statio triū

potentiarum

Mercurialium.

mus, indicantur: vitalem liquorem in piscinas sacras occulto motu, & E Sacerdotum cultu deriuari putabant, vti symbola E F indicant. Ex his F verò in quadrifidam terræ faciem, vitam in camporum bonum & emolumentum deduci credebant, vti symbola G H docent: per cœremonias H enim huiusmodi factas cornucopiæ quinque entium terrestrium abundat, vitalis liquor catenæ Geniorum aëreorum Hori asseclarum trahitur, vt è regione I K patet; benefica vis ritibus per sacram barram factis, & statuis amuletarijs à Sacerdotibus mystico ritu consecratis, & liquor L vitalis vim summam obtinet; Noctua Bebonia subsistere non potest; quæ M omnia per symbola inter L & M inclusa notantur. Quia verò à Sole & N Luna subinde malignæ quædam qualitates, cuiusmodi per Coturnicem O & Noctuam indicantur, insensibili motu per pedes indicato, imprimuntur; has oculus cœlestis, insito sibi liquore cœlesti, Osiris Scarabæi ope dissipat, beneficentiâ suâ vitam ijs ablatam, vniuersali dominio re- P stituit (quæ per symbola inter P & Q inclusa aptè indicantur) & per Genium Anubicum, leporinis auribus omnia in lucem tandem apertam deducit. Sic Horus l. 1. c. 26. *Α'νοξιν δ'ε θελοντες δηλωσαι, λαβων ζωσσεαφεσι. δε το παύτοτε οφθαλμους αερωγους ε'χεν τοτο το ζων. Patulum autem quiddam significare volentes, Leporem pingunt, quod semper apertos habeat hoc animalis genus oculos.*

Horus.

VII. Statio
Bebonij Genij.

Sequitur modò statio Bebonij Genij per Coturnicem indicati, qui spermaticam naturam in aëreo Mundo, per ouum signato, latentem persequitur, quem ideo Sacerdos coniurat, è regione R, per sceptrum oculo insignitum omniuidentis Osiris.

IV. Statio
Isis, Osiris, &
Hori.

Huic contraponitur statio Isis per velatam sceminam, & Osiridis per Scarabæum, & Hori per cycloidem & Capreolum, quod idem significat ac cœleste germen, indicatorum. Sequitur

V. Statio
Agathodæ-
monis aerei.
VI. Statio
Nephtes.

Statio Agathodæmonis aerei, qui per T Columbam indicatur. Estq; Statio Nephtes humoris subterranei conseruatricis, cuius est, humorem Niloticum conseruare, aëreorum Geniorum catenam mouere, geneticam vim singulis inferioris Mundi partibus inferere, vti symbola inter T & V monstrant. Ad recensitorum verò Numinum catenam sollicitandam sequentia sacrarum tabularum prophylactica præscribuntur, cum reliquis ritibus in adytis peragi solitis, quorum symbola cum in præcedentibus iam exposita sint, Lectori expendenda relinquimus.

§ II.

Columna
secundæ lateris
secundi
Obel. Barb.

Secundæ columnæ lateris secundi Orientalis interpretatio.

I. Statio Genij
tutelar. nubium.
Aeræ Potestates
apud
Ægyptios.

Primo loco comparet oculus cum statua flagello insignita, & nubis figura cum manu & brachio extenso; quibus symbolis indicatur statio prouidentia Genij tutelar. nubium. Quæ vt intelligantur, sciendum est, aëreas fuisse apud Ægyptios potestates, quas magno cultu prosequere-

sequebantur. Horum officium erat, nubes attollere, & suo tempore in incrementum Nili resolvere; nubes ab omni contagione seruare immunes, & malignas qualitates, quas Bebonia vis aduersa aëri impresserat, remouere. Et hanc beneficam vim primò per manum extensam, quâ liberalitas ostenditur; deinde per brachium, quo beneficum subsidium exprimitur, signabant; duæ penus velocitatem; oculus inter duo hydro-schemata constitutus, effectus in aqua impressi prouidentiam docet; aëreo dominio potens, vti sceptrum incuruum cum penna monstrat, mox atque per aërem, vehiculo, quod temo ostendit, defertur, geneticam suam vim, per triangulum rectangulum indicatam, in aquis latentem primò communicat aqueæ substantiæ, Bebonia vis contagiosa profligatur, vti symbola inter B & C notant.

Sequitur iam alia prouidentia auerruncatiua malorum ab agris, è regione spectabilis; huius beneficio aërearum potestatum catena in bonum vegetabilis naturæ per resolutionem vaporum in campos exeritur; Typhonia vis à genetica virtute in humidæ substantiæ cisternis latente, arcetur; quæ aptè sanè symbolis è regione D E F G H, explicantur, quorum nonnulla in Obelisco abraza sunt.

Sequitur statio Genij pariter aërei è regione I & K, sacrae tabulae fautor, quâ Bebonia vis conteritur; sacra verò tabula vim obrinet, liquorem vitalem in aëre condensandi, & geneticam vim sub eo latentem, ex Luna in vniuersam camporum œconomiam per Numinis beneficentiam traducendi. Quod fit per Genium trium fundamentorum, aquæ, terræ, ignis; hic genetica principia terræ, aquæ, & aëris aptè connectit, & cœlestem catenam aperit.

Hic Genius trium fundamentorum accepto ab occulto cœlesti Numine Momphtæo, dominio, quod per cycloiden, ex qua duo pedes Leonini sceptrum tenentes prodeunt, notatur, liquorem vasis Nilotici ad germina, quæ per Capreolum, & reliqua symbola M N O P significantur, confert; siquidem aëreo vehiculo deuectus, cuius symbolum baris nauigij genus è regione P existit, vnà secum cœlestem catenam ad humorem Vniuersi, beneficâ suâ vi fecundandum traducit. Hic idem trium fundamentorum Genius, è regione Q, Mundorum supernorum ad hy-læorum mansiones deducit.

Statio quinta Genij abraza est, qualis tamen fuerit, symbola è regione T monstrant, cornu, pes, stella pentagona, & reliqua satis ex præcedentibus nota; lucis enim suæ abdito motu in quinque inferioris Mundi entia propagatur, fauissæ omni semotâ contagione, humore replentur, & trium fundamentorum portæ per quadrifidam terrestris corporis faciem, aperiuntur.

Sequitur vltima statio, trium terrestrium potentiarum, quæ aptè sanè per posteriorem trium Leonum partem exprimuntur, quarum cœlestis beneficentia, dominiumque in Typhonem aëreum maximè elucet, vnde ijs Momphtææ statuæ ponuntur, vnà cum sequenti sacrae tabulae amuleto, cuius vsu cisternæ sacrae è regione X omni bonorum copia re-

B

II. Statio
Genij auer-
runcatiui
malorum.

D

E

F

III. Statio
Genij aërei.

I

K

L

M

IV. Statio
Genij trium
fundamento-
rum.

M

N

O

P

Q

V. Statio
Genij abraza
ex Obel.
Barb.

T

VI. Statio
terrestrium
potestatum.

X

plen-

plentur . Reliqua symbola vti abraſa ſunt, ita interpretationis ſilum abruperunt . Et tametiſi nullo pene negotio ea ſuæ ſinceritati reſtituere potuiſſemus, nè tamen cuiſpiam noſtrâ authoritate id præſtitiffe videmur , ingenuè ea omittenda duximus .

Vides igitur in hac Obeliſci parte Orientali, duodecim aëreas Potestates ab Ægyptijs pulchrè exhibitas fuiſſe, vnà cum ſingulorum officijs, operationibus, & effectibus, eorumque propitiandorum methodo & ratione : quibus quidem expoſitis, iam ad tertij lateris expoſitionem calamus conuertamus .

C A P V T VII.

Tertij lateris Occidentalis Obeliſci Barberini interpretatio .

Lateris tertij
interpretatio
Obeliſ. Barb.
ber.
Aqueæ naturæ
Præſides
12. in latere
tertio Obel.
Barb.

EXhibentur in hoc Obeliſco aqueæ naturæ præſides duodecim, in ſingulis binis columnis ſex ; quorum in prima columna locum primum obtinet Ibimorphum Numen, cuius cœremoniæ in primo & vniuerſali ſchematico C D exhibentur ; cuius expoſitionem cum ſuprà expoſuerimus, eò Lectorem remittimus . Secundus eſt Momphta ; Tertius polymorphus Dæmon ; Quartus tutelaris eius aſſecula ; Quintus ſecundum Numen ſpermaticæ rei præſes ; Sextus Typhonis ſtatio ; quæ ſingula ordine exponentur .

§ I.

Columnæ primæ interpretatio :

Columna
prima Obel.
Barberini.
I. Statio.

Primo loco ſe exhibent instrumenta agriculturæ , cum manu extendiſſa, & Noctua, hydroſchemate, baculo papyraceo, vaſe Nilotico, figura piſcinæ magnæ : quorum hic ſenſus eſt : Ibimorphus Dæmon, Agriculturæ beneficus Genius, malorum auerruncator, aquarum trium inferiorum receptaculorum dominator, magnæ piſcinæ, & naturæ humidæ Genius, Niloscopij contra aduerſam vim conſeruator , ſœcunditatis cœleſtis in inferiora propagator, Agathodæmon vigil, cœleſtis decuſſis, id eſt, influxus vniuerſalis prouiſor, debitis ritibus & cœremonijs colendus . Exhibentur autem hæc omnia ſymbolis inter C D & E contentis . Per ſtellam Genius ; per hydroſchema & Niloscopij figuram, humidæ Typhonia Bubone tutelaris ; per phallum oculatum inter duos globos, ſœcunditatis ex ſupernis in inferiores partes per ſegmenta indicata, prouidentia ; per A Agathodæmon ; per Columbam cum erecto collo, & penna, vigilans rerum moderatio ; per cycloidem & decuſſim, vniuerſalis influxus peruaſio ; per duas tandem ſtatuas variè transformatas, ritus & cœremoniæ ei exhiberi ſolitæ ſignificantur .

II. Statio

F

E regione F ſequitur vaſ Niloticum, cum Leonis anteriori parte, & ſce-

íceptro litera M insignito, quo Momphtæa statio significatur, vti ex symbolis patet, & iam sæpe declaratum est. Per vas humida substantia, per Leonis caput ipse Momphta, vti in Obelisco Pamphilio Hierogrammatismo Leonis fusè docuimus; sceptrum lit. M insignitum, eius in humidum denotat dominium; M enim, vti alibi docuimus, idem est Ægyptiacè ac Moi, quod aquam indicat, cuius & fluxilem naturam exprimit. Hunc Sacerdotes figura corporis in nomen eius transformata tanquam occulto motu omnia mouentem, & tanquam humoris vitalis largitorem vnicè venerabantur. Vbi nota, pedes semper occultum Deorum motum notare, vti passim iam in præcedentibus ex varijs authoritatibus demonstratum fuit. Sequitur iam è regione H, Capreolus, thyrsus, poculum Canopi figura efformatum, quod in Accipitris caput terminans aquam euomit. Quod vt intelligas, scias, Canopum cum Momphta eundem esse; quare eum nunc Leonino capite, nunc vasis instar ventricosi exprimebant. Leoninâ formâ capite expressus, notabat, eius potestatem trinam tùm maximè exeri, quando Nili incrementum instat, quod fit Sole Leonem ingrediente; hic verò instar poculi ventricosi, cuius in vertice cooperculum Accipitrino notatur capite, quod aquam exprimit; quo quidem humidi calidi copiam, quam Accipitrinus Momphta rebus omnibus iuxta hylæorum catenam entium, & vitalem sui ipsius statuam impertitur, indicat, vti statua cum Serpente inter H & I notat.

Sceptrum
litera M insignitum,

H
Canopus idē
cum Momphta.

I
Statio III.
Polymorphi
Dæmonis

Polymorphi Dæmonis statio per Draconem alatum è regione I, vt iam sæpè exposuimus, indicatur, cuius officium est, formarum varietate & copiâ, adminiculante Horo, Mundum exornare, vitalem humorem, conseruare, occulto vitæ præsidio, quod pedes sedi admotæ cum Serpente innuunt, Momphtæo dominio portam aperire.

Per tres pennas è regione K, hoc loco statio trium Intelligentiarum indigitatur: penna enim subinde ventum, nonnunquam aërem, interdum, vt penna Ibis cum Crocodilo, vim cohibitiuam indicat; pennæ enim Ibiacæ tactu Crocodilus sideratur; aliquando, vti hic, simulachris adiecta Mentem seu Intelligentiam significat; quia sicuti, vt S. Dionysius quoque testatur, penna avium corpora in altum tolluntur, & in loca hominibus imperuia, ita Intelligentiæ circa perpetuam altissimarum rerum diuinissimarumque contemplationem versantur. Sed de his passim in hoc Opere. Primam itaque Intelligentiam refert Ibis cum statua velata scuticâ instructa, id est, Genium tutelarem Lunarem; è regione verò L simulachrum scuticâ munitum velatumque throno insidens, Intelligentiam terrestrem & tutelarem; penna Intelligentiam, sedes terrestre, id est, stabile & firmum; figura vel Nephten, vel Išin; scutica tutelam indicat rerum sibi commissarum. Figura verò sequens pariter vittata, & nouem quadrangulis circumdata, notat Intelligentiam Solarem, quam & Plutarchus in libro de Osiri & Iši Apopin fratrem Solis vocat: de qua & Phlegon in Zoroastrum: *Ἀποπας δυνάμεις ἐστὶ τὴν ἡμετέραν οὐρανὸν καὶ τῶν Χαλδαίων ἐκ τῶν ἑπτὰ ἑτάδων, καὶ τῶν ἑπτὰ δωδεκάδων συνειρημένον*. Apopas Dæmon Solaris est, à Chaldeis ex tribus triadibus, & totidem dodecadibus compositus. Quæ vt intelli-

K
Statio IV.
Penna in hieroglyphicis
quid significet.

Genij tutelaris
Lunaris
hieroglyphicū

L
Genij tutelaris
terrestreis
hieroglyphicum.

Genij Solaris
hieroglyphicum.
Plutarchus.

Apopas Dæ-
mon Solaris
ex tribus do-
decadibus
compositus.

Numeri
XXXVI my-
steria.

Statio V.
Hori statio,
eiusque habi-
tus explicatio

Sacrificia
Hori facta.

Plutarchus.

gantur, sciendum, Ægyptios hæc omnia mystico figurarum apparatu adumbrasse, ut sequitur. Figura inter L & M velata Apopin Dæmonem Solarem notat, quem circumdant nouem quadrangula, tria inferius, tria in medio, & tria superius; quæ sunt tres triades ex quibus componi dicitur; exhibent autem nouem Classes Geniorum ei subditorum, quomodo autem ex tribus dodecadibus componatur, videamus. Singula quadrangula quatuor constant lateribus, quæ in 9 ducta dant 36. numerum quem Plato tantopere, uti supra in Obelisco Lateranensi expositum, deprædicat; & numerus erat circularis, propriè Soli competens. Vide quæ de hoc numero in Arithmetica de Sigillis planetarum vberrius disseruimus. Voluntque Hieromantæ hoc numero significare & triades, & dodecades totius naturæ, à qua perfectionis suæ complementum haurit, ut sceptrum oculatum cum figura fulminis expressè docet, quo Solis penetrantem virtutem indicant, vnde & Sol à Zoroastro fons fulmineus rectè dicitur, uti in præcedentibus docuimus. Hic Genius per figuram è regione M pariter indicatus, titulo ὀφι-κυνλο-πτερομύρρα conspicuus, scuticam in manu tenet, throno insidens, insensibili, uti duo pedes throno appositi docent, motu occulto Mundum penetrat, cuius globus index est, portam humoris aperit, Noctua à abacta dominium in quadriduum Mundi faciem exerens.

E regione N puer receptaculo impositus, prostratus, & stolâ circumdatus cernitur: quæ statio Hori dicitur: recitant enim Ægyptij, Horum iuxta Butum inter stagnantes Nili lacunas, vaporibus & exhalationibus, Plutarcho teste, alitum; quo quidem occulte innuunt, Mundum hunc sensibilem sine humentis substantiæ alimonia consistere minimè posse. Puer pingitur, quia Mundus humore alitus indies quasi reiuuenescit; ac fluxili elemento (quod figuram Hori circumdans, fluxumque aquæ veluti exprimens, clarè ostendit) veluti corroboratur; Osiridis enim virtute, quem Accipiter sequens notat, beneficâ, & directione motus sui dominatiui humor in sua receptacula virtute radiorum, quam apposita cornua notant, cogitur, ubi Mophthæ industria noua generationis primordia fundat. Hinc Sacerdotes Mophthæ ad hunc tam beneficum humorem obtinendum, Hori, id est, sensibili Mundo, sacrificia instituere solent, Plutarcho teste, vasa Nilotica portantes in capitibus, nomenque Dei transformatione corporis exprimentes, funiculos nodis, quos sacros vocant, intricatos soluentes, ut figura è regione O & P notat, & mentionem eorum Iamblichus facit; his enim solutis, Mundum sensibilem, id est, Horum, cuius caput funiculis suprapositum, index est, Typhonijs nodis, quibus intricatur, solutum iri fabulabantur. Quibus quidè peractis, vitalis humor per Serpentem & hydroschema, & geneticus, qui per virgam virilem indicatur, in humentis naturæ receptaculis Hori & Osiris virtute, qui per caput & Scarabæum indicantur, ad rerum omnium generationem actuatur. Reliqua symbola uti abraſa sunt, ita eorundem interpretationem consultò omittendam duxi, tametsi facillè ex ijs, quæ remanserunt, restitui poterant.

E regione V denuò occurrunt Momphtæa simulachra, quæ sequuntur tres Crocodili, piscinæ sacræ admoti, quæ est statio Typhonis mansuefacti ritibus & cœremonijs Hori. Cœtera defunt.

Statio VI.

§ II.

Secundæ columnæ tertij lateris expositio.

IN hac columna catena hydrothea continetur: qua sex Numinum humenti naturæ contraria tutantium præsidium exhibetur. Ac primò quidem prouidentia occurrit statio indicata per oculum, sedem, statuam, & bina brachia, quorum prius infra se binas pennas habens, beneficam in aërem, alterum in aquam prouidentiam per oculum hydro-schemati suppositum indicat; hac enim aëreo vehiculo, per remonem, & pennam signato, humorem vasis hydrotici in Mundum & cœlestes regiones, quæ per Scarabæum, teste Horo, & per cycloidem cum binis Rhomboidibus, indicantur, traducit, non obstantibus Noctuæ Typhonis machinationibus, catenæ hydroticæ custos & vigil, vt Leporina figura cum adiectis symbolis docet è regione E.

Statio prima
Prouidentia
hydrothea.

Sequitur Harpocrates digito silentium suadens, cum pala, & vase Nilotico, & Capreolo. Plutarchus hunc Genium imperfectæ naturæ, & vitio pedum impeditum, claudum pronunciat fuisse; quo indicatur, terram imperfectam adhuc ad germina producenda aptam esse non posse, nisi humoris eidem abundantia superaffusa; quod quidē tunc contingit, cum Horus occultâ dominij sui propagatione catenam duodecim cœli mansionum è regione G per dodecapyrgon indicatarum mouet. **G**

E
II. Harpocra-
tis statio.

Sequentia symbola vti abraſa sunt, ita & sensum quoque abrum-punt. Comparet tandem posterior pars Leonis, & statua variâ gesticatione conspicua, quam Sole posteriorem Leonis partem subintrante, fabricandam ad effectus promouendos, sibi persuadent.

Sequitur tertia statio Anubis, humoris & vegetabilium vigilans custos, contra Coturnicem Beboniam influxum geneticum cohibentem, ad quam propitiandam, statua adornanda est ad quaternos Mundi terminos respiciens, vniuersalis influxus attractiua, vti symbola è regione K ostendunt; huius enim potestate & virtute vitalis humor in omnia inferioris Mundi membra deriuabitur.

III. Statio
Anubis.

Sequitur statio Leonini Momphtæ, qui domus trium fundamentorum naturæ tutator est, occultoque influxu, per pedem Leoninum cum decussi, indicato, ab ea infaustam Noctuam profligat.

IV. Statio
Leonini
Momphtæ.

Porro aërei Mundi Intelligentia, & seminalis in eo latentis potestatis index est puer vittatus, cum Columba, ouo, & penna è regione M, cuius assecla Momphtæ, qui vehiculo velato, seu nauigio quodam, quod Barin vocant Ægyptij, spermaticam vim in aëre latentem, in humentis naturæ substantiam per triplicem Mundi portam, radiorum & catenæ

V Statio Hori
M

N cœlestis beneficiâ , vitalem defluxum traducit, infaustaque omnia &
O aduersa piscinæ sacræ ligat , occulto motu cœlestia & terrestria pene-
P trando ; quæ omnia symbolis inter M N & O inclusis ostenduntur . Re-
Q liqua symbola è regione P, cùm in præcedentibus exposita sint, non at-
R tinet repetere. Simulachra verò è regione Q Sacerdotum membris in Ge-
 niorum nomen transformatis pro beneficio cœlesti supplicant, vt humo-
 rem ex tribus subterraneis receptaculis in agros, amuleti sacri Nili vi de-
 ducant, vti symbola è regione R posita demonstrant .

Statio VI.
 Intelligentiæ
 Lunaris,

Ibis sceptro tenijs exornato insidet, cui apponitur statua velata cum
 penna in capite, quâ Intelligentia Mercurio-Lunaris indigitatur ; teniæ
 diuersi coloris, Lunarium operationum varietatem, cui dominatur, in-
 nuunt, vti in Obelisco Pamphilo docuimus ; quo nihil ad humorem edu-
 cendum potentius, Sequentia symbola catenam rerum, ex omnibus
 naturæ rebus extractarum, quibus dicta hucusque Numina attrahenda ;
 aduersa vel placanda, vel propulsanda sunt, ostendunt ; quæ cùm omnia
 iam in præcedentibus sint exposita, facîle Lector seipso interpreta-
 bitur .

C A P V T V I I I .

Latus quar-
 tum Obelisci
 Barberini.

Lateris quarti Septentrionalis Obelisci Barberini interpretatio .

EXhibet hoc latus duodecim Genios terrestres duabus columnis com-
 prehensos, eorumque operationes & effectus, cuius symbola vtifere
 omnia sunt eadem cum ijs, quæ in præcedentibus iam exposita sunt, ita
 superuacaneum esse duxi, singula seorsim exponere ; quare summam
 tantùm eorundem interpretationem adducemus .

§ I.

Columna pri-
 ma lateris
 quarti.

Primæ columnæ quarti lateris Septentrionalis expositio.

I. Statio.

IN prima columna, prima Genij terrestris statio abolita est ; quan-
 tum tamen ex sequentibus signis comperire licuit, fuit ille Genius,
 cui agrorum tutela commissa est, in quantum ij humoris indigi sunt.
D Ita symbola D E docent, quæ cùm sæpe sæpius iam exposita sint, illa
E præterimus . E regione F per catenam, & Picum Martiam auem, indica-
F tur statio Genij, cui rerum ad agriculturam pertinentium catena subest,
G & per symbola inter F G H conclusa indicantur, quorum notitia ex præ-
H cedentibus patet .

II. Statio.

IK Hoc loco Genij rationem nè sciremus, corruptio saxi nobis inuidit ;
LM ex sequentibus tamen symbolis, literis I K L M comprehensis patet,
 fuisse cœlestem Intelligentiam, cui sacrarum piscinarum, & nauigationis
 cura

cura commissa sit ; Intelligentiamq; quæ humorem agris, & vitam aëreo M
spiritu iunctam infert notat, cui & tutela vicariatusque Osiridis terrestris
commisus sit .

Porro è regione N symbola primâ fronte occurrentia significant In- III. Statio.
telligentiam septorum sacrorum custodem ; figuram cuius septi fusè expo- N
sitam vide in Obelisco Pamphilio . Erant autem septa restrictus quidam Septum sacro-
ex ligneis trabibus compacti, quibus sacra animalia in templis alebantur, rum anima-
& mysticè eam significabant regionem, quam sacra animalia exprime- lum.
bant ; potissimum autem sacro Boui seu Apidi consecrabantur, erantque
terrestris Genij aptum agriculturæ præsidis symbolum , eorumque O
figuræ è regione N & O spectantur .

Est hæc statio Sphyngis præsidis incrementi Nili, cuius incremen- Statio IV.
tum primò in piscina sacra comparebat, de cuius significatione in Obeli-
sco Pamphilio amplissimè varijs in locis tractatum vide , eiusque opera- P
tiones ex symbolis inrer P & Q partim integris, partim mutilis & destru- Q
ctis patent .

Statio Typhonia è regione R per Crocodilum indicata , cuius sym- Statio V.
bola inter R S T comprehensa, iam ex præcedentibus, utpote sæpe expo- R
sita, constant. S

Inter T & V auis spectatur cum ramo florifero Serpenti innixo , T
quibus Genius vitæ vegetabilium terræ exprimitur . Cuius symbola cum Statio VI.
vique ad vnum omnia iam exposita sint, nihil facilius erit , quàm ea pro- V
prio ingenio interpretari .

§ II.

Secundæ columnæ quarti lateris expositio .

Primo loco è regione, D, occurrit terrestrium camporum, & malo- Columna se-
rum ab ijs propulsator Genius, fauissæ, & piscinæ magnæ, quadri- cunda lateris
fidæ terrestris faciei custos, Noctuæ abactor, vnà cum tribus asseclis bene- quarti.
fico influxui cooperantibus. I. Statio.
D
E F G
H I

Sequitur Leoninus Momphta vigilans, cuius officium est machina- II Statio.
tiones Typhonis Cælis, aëri, agrorumque vitæ insidiantis repellere, & K L
beneficio cœlesti naturæ terrestris terminos conseruare. M

Sequitur custos septi sacri è cœlestibus terminis influxum præbens III. Statio.
quadrifido terrestri Mundo, & vitali humore omnia, ritibus, & sacrificijs, N
sacrisque amuletis prius sollicitatus, complens .

Occurrit è regione O binarum duodecadum custos, & est simula- IV. Statio.
chrum inter duas duodecades, quæ per sex quadrangula, tria vtrunque, O
inducantur, inclusum ; in cuius vertice ouum liquorem stillans, quo in- Ouum liquo-
nuitur eum ex ouo Mundano *δωδεκαπύργος*, id est, in duodenas naturæ su- rem stillans.
terioris & inferioris mansiones, spermaticos influxus deducere, vnde ex
vegetabilis naturæ penuario magna rerum necessariorum abundantia in,
qua-

quadrifidam terræ faciem, vti & in piscinas, & sacra septa, præuiò cultu deducitur.

P Q Inter P & Q abraſa ſymbola; ſequentia verò Genium Iſiacum in-
nuunt, beneficum eſſe in agros & vegetabilem naturam inde prouenien-
tem, proinde amuletis, & ſacrâ tabulâ vnicè colendum.

V. Statio.

R Genus iam ſequitur, cuius ope vitalis humor terræ, ad rerum gene-
rationem committitur, cuiusque præſidio ab aëre, terra, & germinibus
S Typhonia malignitas abigitur, vti ſymbola inter S & T incluſa docent.

T E regione V ſtatio Mercurij Canino capite conſpicui, & Iſidis ve-
V lato vertice, manu pennam portantis; quibus oſtenditur, humorem eorum
ope omnibus terrenis Mundi receptaculis aptè diſtribui. Atque hæc ſunt
quæ de Obeliſco Barberino adducenda duximus.

Conſectarium Primum

Geniorum
48 ſtationes
reſpondēt 48.
ſtationibus
Deorum in
Cælo.

Deorum in
firmamento
ſtationes.

Archontes
rerum præſi-
des.

V Ides igitur, quomodo in ſingulis lateribus duodecim Genij in Obe-
liſci vertice per totidem ſtellas indicati exhibentur, qui in qua-
tuor lateribus in vnam ſummam coniuncti 48 Genios totius naturæ cœle-
ſtis & elementaris conſtituunt; totidem videlicet, quot in firmamento
ſtationes ſeu manſiones Deorum patriorum ponere ſolebant; vt proinde
hæ 48 Geniorum ſtationes apprimè congruant ijs, quas in vtroque hemi-
ſphærio cœli Ægyptiaco in Aſtrologia exhibuimus. Putabant enim Ægy-
ptij, certas quaſdam in firmamento Deorum vniuerſæ naturæ præſiden-
tium ſtationes eſſe, ex quorum influxu omnia inferiora adminiſtrarentur,
adeoque nullum eſſe entium gradum in inferioribus, qui non ſuum in fir-
mamento præſidem haberet, ſuique conſeruatore. Quia tamen quæ-
cunque in Mundo ſunt, quatuor Elementorum promiſcuâ communica-
tione per commiſſionem inuicem factam, conſtant; ita quatuor Ele-
mentorum huiusmodi præſides veluti earum ἀρχοντες in primis ſtatim Obe-
liſci faciebus & frontibus poſuerunt, vtpote qui Duces eſſent & Princi-
pes ſequentium in columnis ſingulis Numinum concatenatorum; ita vt
ſinguli Archontes duodecim haberent veluti ſibi connexam Numinum
catenam, vti ex interpretatione patuit, quorum cura & tutela particula-
res quadruplicis hylæi Mundi œconomix adminiſtrarentur: vnde & ab
Ignis Archonte Meridionali, reliqui duodecim vocantur igneæ naturæ
Præſides; ab Archonte Orientali aëris Præſide, aërei Mundi tutelares;
ab Archonte Occiduo aquarum Præſide, aquei Mundi tutelares; ab Ar-
chonte denique Boreo, terræ Præſide, duodecim terreſtris œconomix
Præſides nominantur. Horum enim adminiſtratione vniuerſam Senſibi-
lis Mundi machinam conſeruari putabant.

Confectarium Secundum.

NOta Lector, nos singula in hoc Obelisco contenta secundum physicum tantum sensum interpretatos esse, siue in quantum sensibilis Mundi faciem respiciunt; latent tamen, ut alibi quoque monuimus, sub his, & summa Archetypi Mundi mysteria, quæ omnia tamen facile per analogiam quandam, eidem applicari possunt. Nam quæcunque in Sidereo, vel hylæo Mundo spectantur, in Archetypo Mundo sunt conditione diuinâ, id est, intelligibilia & solâ mente attingibilia, de quibus cum in Cabala Hebræorum, Musica, & Theologia hieroglyphica vberrimè actum sit, eò Lectorem remittimus. Latent & in hisce Politici Mundi mysteria, quæ secundum intentam analogiam alijs applicanda relinquo. Mirum tamen est, Ægyptios sub vnis & iisdem symbolis sub analogicæ quâdam considerationis ratione, tam varia & diuersa exhibuisse. Vide citata paulò antè loca, & reliqua huius Operis argumenta, vbi passim hanc materiam agitamus.

Confectarium Tertium.

PAtet denique ex hisce, Ægyptios Hieromantas, tum ad illa iam in præcedentibus exposita, tum potissimum in Sidereo Mundo ad 48. Asterismos, quos stationes Deorum nominant, quosque in Astrologia Ægyptiorum fol. 208. sub duobus hemisphærijs exhibuimus, alluisse. Nam si bina hemisphæria citato loco exposita cum huius Obelisci schematis ritè contuleris, idem & Obeliscum, & dictos Iconismos continere luculenter apparebit; tametsi sub alio situ, dispositione, ordine, nominibus repræsentatum. Referunt enim Numinum stationes, in quibus ex particulari influxu in inferiora fidei tutelæque suæ commissa agere opinabantur, vnde & ~~ἱερόστασις~~ ^{ἱερόστασις} stationes seu mansiones Deorum, uti dixi, vocabantur, quod in ijs vigili curâ rebus sibi commissis intenderent.

Conclusio.

HAbes itaque 48 Iconismorum ab Ægyptijs in cælo positorum dispositionem, eorundemque physicas interpretationes, quas & secundum analogiam quandam ad archetypas moralesque rationes accommodabant; ita ut per dicta Iconismorum symbola, intellectualis Mundus intelligatur, in quo distributis officijs vnicuique Geniorum choro competentibus, quos tum in triplici Mundorum serie, tum potissimum in animarum sphæris effectus imprimunt, subtiliter insinuabant; hinc enim, factorum ordinem deducebant. Ex hisce Iconismis Geniorum ascendentibus de cuiuscunque Nati fortuna vel fato, infallibilem se coniecturam nosse posse credebant. Hinc sollicitè singulas dictas Deorum stationes, mox vbi ab Horizonte emergerant, aut ascensione culminarent, quæ

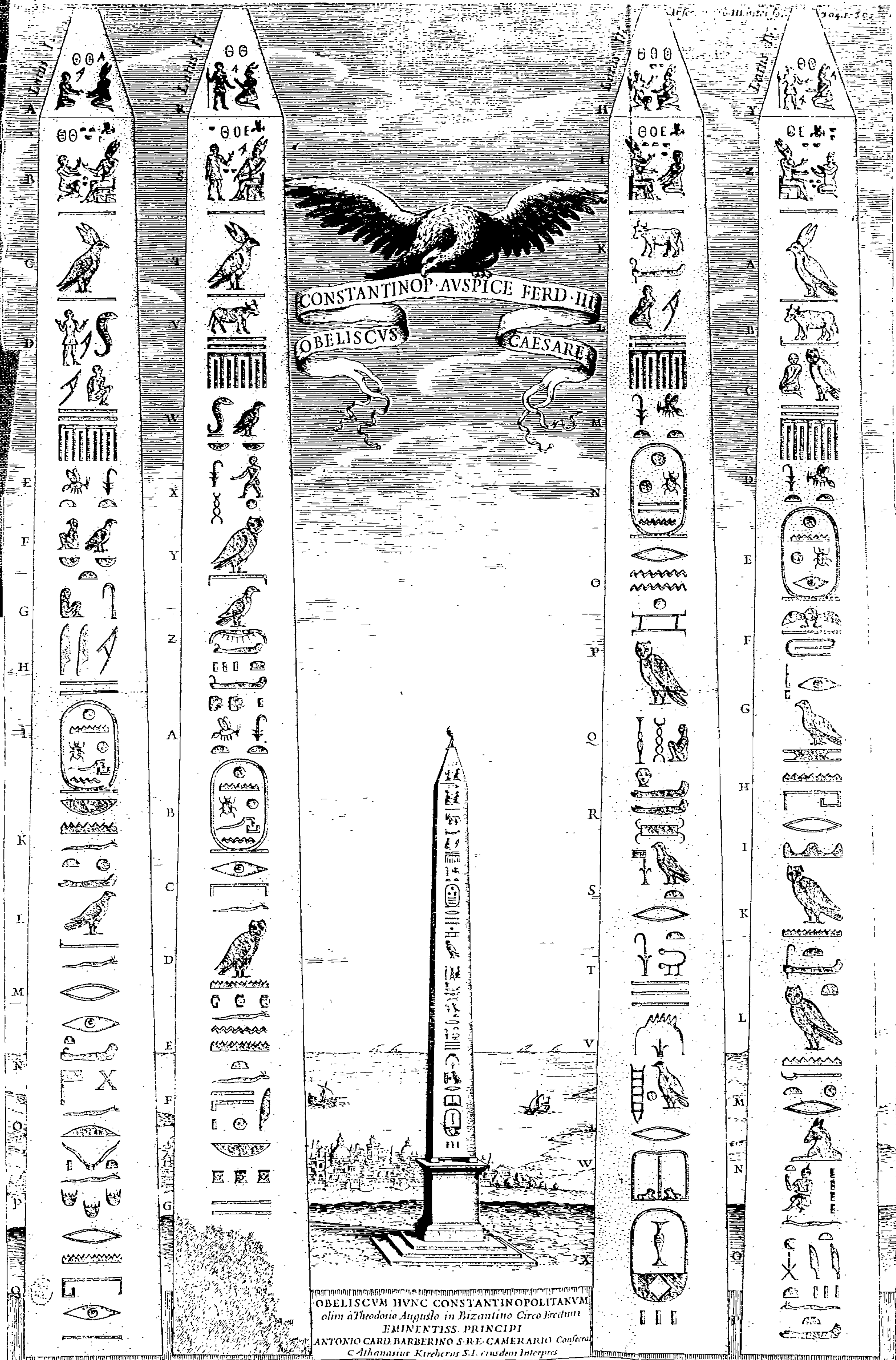
Impia Ægyptiorum & Chaldæorum superstitio ac diuinatio ex Iconismis 48 stellarum.

sacri-

sacrificijs, quâ ritibus cœremonijsque placare contendebant: vti enim ex aduerso Geniorum ascensu, omnem Nati miseriam & calamitatem dependere credebant, ita ex beneuolo propitioque Agathodæmonum ascensu fortunam & felicitatem sibi pollicebantur; hinc illos sacrificijs, nè nocerent, placare; hos vt proderent, appropriatis ijs rebus & sacrificijs attrahere contendebant. Cùm verò septem principalia planetarum Numina continuò nunc bona bonis, iam bona malignis, subinde maligna malignis coniungantur; hinc pro ratione coniunctionis prosperæ vel aduersæ de rerum euentibus prosperis & aduersis pronunciabant. Tota hæc Iconismorum congeries quatuor principalia Numina, quæ per quatuor primos quaternorum laterum schematismos indicantur, habebat, quorum virtute influxuâ, tùm Geniorum concatenatorum in lateribus descriptorum series, tùm inferioris Mundi œconomia gubernatur. Sed hæc de Obelisco Barberino sufficiant.

FINIS SYNTAGMATIS QVINTI.

OBELISCVM HUNC CONSTANTINOPOLITANVM
olim a Theodosio Augusto in Bizantino Circo Erectum
EMINENTISS. PRINCIPI
ANTONIO CARD. BARBERINO S. R. E. CAMERARIO Consecrat
C. Athanasius Kircherus S. I. eiusdem Interpres

SYNTAGMA VI.
OBELISCVS CONSTANTINO-
POLITANVS

A Theodosio Imperatore in Hippodromo Byzantino
erectus.

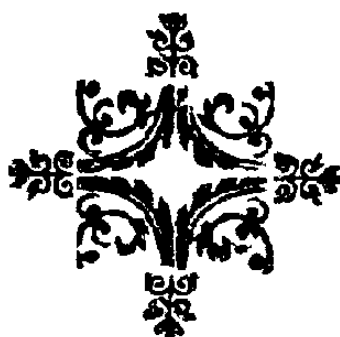
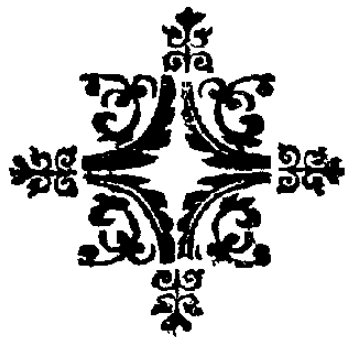
EMINENTISSIMO PRINCIPI

ANTONIO

Cardinali Barberino, S. R. E. Camerario.

THEODOSIANVM Obeliscum, ANTONI Eminen-
tissime Princeps, Tibi, qui Theodosianam animam repræ-
sentas, dico ac sisto. Interpretationem affero Ægyptiarum
Notarum, ut qui non obscuris, sed apertis beneficentiæ cha-
racteribus perpetuum famæ monumentum inscripsisti, discas,
etiam in postera secula transmitti, quidquid magnificentia
operatur. Etenim Theodosius Cæsar magno animo præditus
illum Constantinopoli erexit, ut suæ gloriæ symbolum con-
secraret; illum pariter ego accuratâ delineatione expressum iterum erigo sed typis,
non machinis; neque vni Byzantio, sed vniuerso terrarum Orbi spectandum,
ut sit gloriæ Tuæ perenne hostimentum. Quamquam non eges hoc documento ut
innotescas posteritati; neque hac Ægyptia mole ut appareas Orbi; Indoles Tua,
et grandia molens animus par Tibi theatrum excitabunt. Mihi potius consulere
volui, ne hoc Opere, quo abditam Antiquitatem instaurō, Te præterirem illau-
datum, qui tam benè de nostra Societate mereris: neque enim antiquius aliud esse
nobis debet, quàm gratam in Benefactores voluntatem ostendere. Vale Ecclesia-
stici Principatus gloria, et Romane Urbis delictum.

Obeliscus Constantinopolitanus à Theodosio
Imperatore in Hippodromo Byzantino
olim erectus.

CAPVT I.

*Historica relatio de origine & erectione Obelisci Constantinopolitani.*Obeliscus
Constantino-
polititanus.

OSTQVAM omnes ferè tùm Romæ, tùm in Ægypto
superstitēs Obeliscos obtinuissē, solus Obeliscus Con-
stantinopolitanus, quem à Theodosio Imperatore olim
in Circo maximo Byzantijs summâ magnificentiâ erectum
fuisse legeram, ad Operis complementum desiderabatur.
Et vti magno eius tenebar desiderio, ita nullum non lapide-
dem moui, vt eiusdem compos fierem, nè omnibus iam obtentis, solum
illum deesse dici posset. Mox itaque literas dedi ad Excellentissimum
Dominum Simonem Renigerum, qui tùm temporis Cæsareæ Maiestatis
apud Turcarum Imperatorem Constantinopoli Oratorem agebat; quibus
obnixè flagitabam, vt operam suam in hoc Cæsareo Opere omnibus nume-
ris absoluendo conferret; votis autem meis precibusq; satisfactū iri sciret,
si Obelisci Theodosiani in Circo Byzantino adhuc superstitis delineatio-
nem propediem transmitteret. Cæsareus Orator pro summa humanita-
te sua, ac pro zelo Reipublicæ literariæ promouendæ, votis meis obtem-
perandum existimans, statim totum negotium Panaioti Nicusio Græ-
co, Cæsarei Legati pro tempore in Curia Ottomanica interpreti, Viro
sanè & linguarum peritiâ, & omnigenâ eruditione conspicuo, commisit,
qui & ipse de Repub. lit. benè merendi occasionem minimè negli-
genda n ducens, Obeliscum mox delineauit, delineatum propediem
ad me Romam transmisit. Verùm vt quantâ curâ & sollicitudine vter-
que opus promouerit, patefiat, hic vtriusque literas ad posteritatis me-
moriā apponendas duxi.

*Exemplar literarum Excellentissimi Viri Domini Simonis
Renigeri Cæsarei apud Turcarum Impera-
torem Legati.*

Literæ Cæsa-
rei Oratoris
apud Turcā.

LIteras Admodum Reuerendæ Paternitatis Vestræ quarta Ianuarij datas pau-
cis ante diebus, & valde serò à P. Iacobo Capucino accepi: ex quibus in-
telli.xi, & illud ipsum etiam ex P. Francisco Martino Soc. IESV ore tenus mihi in-
notuit, Paternitatem Vestrā delineationem & literaturam hieroglyphicā
Obe-

Obelisci Theodosiani hic Byzantij erecti imprimis desiderare; cuius rei curam statim Interpreti nostro Cæsareo, Domino Panaioti Nicusio, aliàs bonarum artium amantissimo, commisi, quatenus delineationem illam omnium diligentia confectam quò citius transmittere possem; sed literæ nimis tardè comparuerunt, adeoque officijs meis successu temporis, quoad fieri poterit, satisfaciam; interim prædictus Dominus Panaioti, qui iam pridem Paternitatis Vestræ notitiam & correspondentiam anhelauit, delineationem quam habuit propriam, hac occasione anticipat, & Deo volente, breui alia exactiori cum diligentia composita sequetur. Istæ hieroglyphicæ figuræ nullo peculiari colore aut pictura denotatæ, sed simpliciter insculptæ sunt. Si Paternitati Vestræ huius explicationem, aut aliud quoddam perspicacis sui ingenij specimen mihi communicare libuerit, gratiæ & summo favori erit, promittens me cum Panaioti in alijs ad obsequia futurum, præsertim ubi qua in re Paternitatis Vestræ animus & voluntas nobis constiterit, cuius sacrificijs & deuotis precibus me demùm obnixè commendo. Constantinopoli 15 Iunij, 1654.

Admodum Reuerendæ Paternitatis Vestræ

Deuotissimus seruus

*Simon Renigerus m. p.
Resid. Cæsar.*

*Literæ Panaiotis Nicusij, Cæsarei apud dictum Imperatorem
Turcarum Interpretis.*

Recu. P.

Trouandomi spesso volte nelle contemplationi delli Teoremi della sua *Arte Magna Lucis & Vmbre* (che mi fù mandata, tre anni fa, d' *Allemagna*) non hò desiderato tanto altra cosa, quanto hò bramato la conuersatione di *V. P. R.* mà non me lo prometteua la mia professione, essendo costretto di stare qui alla Corte Ottomana nelli seruitij di sua Sac. Ces. Maestà mio Clementissimo Signore. Hò pensato però di scriuerle, & al manco per lettere riuerirla, e dimandarle alcuni quesiti *φιλολογικῶν*; mà non ardiuo di farlo senza occasione. Lodato sia pur il Signore, che mentre io non poteuò trouare l'occasione, me l'hà mandata tanto à proposito, che non potrei desiderare migliore: perche è giunta la lettera del Molto R. P. *Chrisanio*, & doppo pochi giorni è successa anche la di lei gratissima lettera scritta all' Illustrissimo Signore Residente Cæsareo, per li hieroglifici della Colonna di *Teodosio*, li quali son stato commandato di procurare. Et ecco qui le mando vn *χέριον* delli sudetti hieroglifici, che haueuo io fatto già doi anni fa per mia curiosità; & doppo li farò pingere con maggior diligenza, & con la pri-

Literæ Cæsarei Interpretis apud Turcam.

ma occasione li manderò, C'includo anche un piccolo Trattato Arabico di جف Giaf, che è il più stimato appresso li Orientali in questa scienza. Queste due bagatelle spero che otterranno tanta gratia & familiarità appresso V. P. R. che per esse anche io spero d'entrare alcune volte à riuerirla per lettere. In tanto la supplico d'accettare questi خدو (che così خدو vengono da me chiamati) e la prego impiegarmi e comandarmi dove vaglio à seruirla in queste parti Orientali; & per fine la riuerisco humilmente. Da Constantinopoli 15 di Giugno, A. 1654.

Di V. P. R.

Deuotissimo seruitore,

Panaioti Nicusio Interpreti
di sua Sac. Ces. Maestà ap-
presso la Corte Ottomana.

His tanquam authenticis literis præmissis, iam hîstoricam relationem aspiciamus, quæ ita sese habet.

Historica rela-
tio Obelisci
Constanti-
nop.

Theodosius Imperator, Constantini Magni Cæsaris gloriosa molimina secutus, cum Constantinum Magnum Circum maximum Byzantij ad Circorum Romanorum formam construxisset eo animo intellexisset, ut eum Obelisco omnium maximo, quem Thebis Alexandriam iam deuerat, veluti perenni quodam gloriosæ memoriæ suæ monimento condecoraret; fatiis verò functo Constantino, Obeliscum illum, quem Alexandriæ relictum Constantinus Byzantino Circo destinarat, Constantium filium eius Romam delatum in Circo maximo constituisse; nè Byzantinus ille Circus à Constantino summâ magnificentiam constructus, & Romano prorsus in omnibus par, sine Obelisci ornamento indecorus remaneret: peritos rerum Viros in Ægyptum amandasse fertur, ut quotquot melioris notæ Obeliscos post Romanorum spolia reliquos reperirent, Constantinopolim deueherent. Quibus adductis mox celebriora Urbis loca deputata sunt, inter quæ & Circus maximus unus fuit, qui præsentem hunc Obeliscum excepit. De cuius magnificentia, magnitudine, Colossis, consule Petrum Gyllium Gallum in Topographia Urbis Byzantinæ l. 11. c. xi. ubi omnia diligentiam summâ & acri studio tractata leguntur. Nos ea solum, quæ Obeliscos concernunt, ex eius Topographia hoc loco allegabimus; de quibus inter alia hæc adducit:

Petrus Gyl-
lius.

In medio Circo, quem Græci Hippodromum appellant, Obeliscus ex Thebaico lapide factus extat, cuius cum non meminerit antiqua regionum descriptio, memineritque Obelisci Thebaici quadrati, quem ponit in V regione; arbitrarer hunc terræ motu euersum, translatum fuisse in Hippodromum à Theodosio post editam descriptionem regionum, nisi hæc Theodosianorum operum multorum meminisset,

fit, & nisi prateriret nonnulla in commemoratione regionum, quorum postea meminit in generali Urbis descriptione. Habere itaque plures Obeliscos Constantinopolis potuit, ex quibus nunc superest ille Thebaicus, quem in V regione ponit antiqua regionum descriptio. Duos adhuc exstantes vidi, cum primum venissem Byzantium; vnum in Circo maximo, alterum intra claustrum Regium, in latere primi collis vergente ad Septentrionem, quadratum, ex lapide Thebaico factum, erectum iuxta domum vitriarum officinarum Regiarum, sed paulò post euersum, & extra claustrum elatum vidi iacentem, longum 35 pedes, cuius singula latera, si benè memini, 6 pedes lata perimetrum illius efficiebant 24 pedum. Hunc Antonius Priolus Venetus nobilis emit Venetias exportaturus, & in foro Diui Stephani locaturus. Alter verò in medio Hippodromo pro meta in hunc diem exstat supra quatuor tesseras aeneas latas quoquoersus sesquipedem, altas tantundem, sustentatas basi & stylobata. A solo duos gradus habet stylobates, quorum inferior à terra altus est pedem vnum, cuius latitudo pedalis; superior gradus alios duos pedes, proiectus extra stylobaten quatuor pedes, & totidem digitos; gradus subiecti non sunt stylobatae, sed adiecti & adstructi veluti suggestus, vt apparet ex commissura, supra quos latus quoque versus 12 pedes stylobates eminet in altitudinem 4 pedum & 8 digitorum, & extra basin projicitur sesquipedem. Præter hos quatuor pedes & sex digitos, stylobates pedalem altitudinem excedit non extra basin eminentem; nam ex summo stylobatæ eminet striatura alta pedem & tredecim digitos quadrilatera, nempe ex perpetuo, vno, eodemque lapide constans, quo stylobates. Nam stylobates emittit suam supremam partem, non solum sesquipede strictiorem, quàm infimam, sed etiam angulis mutilatam, locoque quatuor angularum diminutorum existunt quatuor lapides quadrati marmoris Thebaici rubentis, singuli alti sesquipedem, nempe quantum st. iatura stylobatæ, his quatuor angularibus lapidibus interclasa, qui cum intermedia parte suprema stylobatæ sustinent basin altam pedes 7 & 13 digitos, proiectam extrinsecum scapum Obelisci sesquipedem, quoquoersus patentem nouem pedes totidemque digitos; quæ tota insculpta est, vt stylobates, qui statuis eminentibus omnia latera incisa habet. Ex Septentrionali quidem latere expressæ sunt statuae, duobus ordinibus sculptæ, quorum inferior continet 18 statuas, & duas ergatas; earum singulas quaterni homines versant vectibus, quibus funes ductarij circumergatas voluuntur, Obeliscum iacentem trabentes. Tum in eodem ordine sculptus est Obeliscus reclus, vt nunc est; tum statuae tres, quarum Constantinopolitani prædicant, vnam esse Magistri, alteram Discipuli, quem Magister, nisi interposita tertia persona retentus fuisset, castigare conatur, quòd se absente Obeliscum erexisset. In superiori ordine binæ ergatæ cernuntur cum ergatis inferioribus Obeliscum iacentem trahere, versatæ singulæ à quatuor hominibus circumuoluentibus validos funes, benè eminentibus loris expressos &c. Hunc Obeliscum posse etiam Byzantios machinatores in alium locum transferre incolumem, aduertit ex columna sita in dorso vallis Constantinopolitanae, quæ parum cedebat Obelisco. Hanc à suis sedibus deici in terram vidi, in hunc ferè modum (quo haud dubiè & Obeliscum erexerunt, aut erectum in alium locum transferre potuerunt.) Circa columnam, aliquotamen interposito spacio, trabes ingentes crebras in quadrum dispositas, in sola defixas, columna ipsa excelsiores, erexerunt,

Obelisci
Constantino-
politani Basis

Basis Obeli-
sci Constanti-
nopol. orna-
tus.

Columna
Constantino-
poli erecta.

xerunt, paribus intervallis inter se distantes; supra trabes imposuerunt transversa tigna, omnia inter se firmissimè reuincta, ex quibus trochleas creberrimas appenderunt, per quas traiecerunt validos funes ab imo columnæ scapo ad summum surgentes, ad columnam strictissimè alligatos densis funibus, ut se contingerent, & transversis rectos veluti tramis stamina secantibus, formam textilis operis representantibus, extra quadraturam trabium similitudinem turris quadratæ gerentium. Ergatæ utrimque multæ in terram defixæ erant, versatæ à multitudine robustissimorum iuuenum funes istos validos, quibus columna cingebatur, trahentium tam diu, quoad columnam à sedibus subtraxerunt; deinde sensim detrahentes in terram deiecerunt, & curribus impositam firmissimis, quos rotæ crassissimis ferris cinctæ sustinebant, traduxerunt incolumem in collem tertium ad Solimani Regis adem ornandam. Sed ad Obeliscum redeamus.

Habet is in latere stylobatæ Occidentali Obelisci, teste Petro Gyllo, hoc epigramma Græcis literis incisum.

KIONA ΤΕΤΡΑΠΛΕΤΡΟΝ ΑΕΙΧΘΟΝΙ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΑΧΘΟΣ
ΜΟΥΝΩΣ ΑΝΑΣΤΗΣΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ,
ΤΟΛΜΗΣΑΣ ΠΡΟΚΛΟΣ ΕΠΕΚΕΚΛΕΤΟ, ΚΑΙ ΤΟΣΟΣ ΕΣΤΗ
ΚΙΩΝ ΗΑΙΟΙΣ ΕΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΔΤΟ.

Obelisci Constantinop. inscriptiones.

In latere verò Orientali ex opposita plaga, Latinum epigramma inscriptum videtur, veluti Græci epigrammatis interpres quidam, & sic sese habet, quantum legi potuit.

DIFFICILIS QUONDAM DOMINIS PARERE SERENIS
IVSSVS, ET EXTINGCTIS PALMAM PORTARE TYRANNIS,
OMNIA THEODOSIO CEDVNT, SOBOLIQUE PERENNI.
TERDENIS SIC VICTVS, DVOBVSQVE DIEBVS
SVB IVDICE PROCLO SVBLIMES ELATVS AD AVRAS.

Basis Obel. Constantinop. ornatus.

Pergit porrò Author describere ornatum, quo Obeliscus condecorabatur. In Meridiano, inquit, latere duplex ordo statuarum exprimitur; inferior quatuor currus, partim biyuges, partim quadriyuges habet, quorum vnumquemque vnus regit auriga; superior ordo continet duos Equites, tres pedites, togatos tres, Obeliscos duos, (Intellige pyramides duas) quatuor columnas in quadratum dispositas epystilia sustinentes. Iam verò ex Boreali basis latere sculpti sunt quatuor ordines, continentes 35 statuas togatas. Ex latere Occidentali eminent duo ordines, quorum inferior habet nouem statuas, supplices offerentes munera Regi, qui stat in superiori ordine cum statuis decem & sex. Latus Meridianum duobus ordinibus distinctum est, inferiore decem statuas togatas exprimente, superiori 20, togatas omnes, exceptis quatuor clipearis. Latus Orientale habet in parte inferiori tres ordines; infimus continet decem & sex personas, alias viriles, alias muliebres saltantes, alias organa pulsantes; supra quas eminent duo ordines capite tenus; puta spectatores. Superior ordo reddit 20 statuas; harum sex ab alijs, distinguuntur columnis; media coronam tenet manu. Supra basim extant quatuor tessæ aeneæ, quibus in quadratum dispositis totus Obeliscus sustinetur, cuius quidem quadrati singula latera ima lata sunt circiter

citer sex pedes, ab imo ad summum sculpta notis Ægyptiacis. Reliqua Circi ornamenta vide apud citatum Authorem.

Ex hac relatione patet Obelisci totius symmetria. Cum enim ex sup-
positione basis Obelisci singula latera habeant sex pedes, pes autem pal-
mum $1 \frac{1}{2}$ contineat, erit basis latitudo in singulis lateribus necessario 9.
palmorum. Cum præterea in Obelisco Pampilio demonstraerimus,
Obeliscorum altitudinem usque ad pyramidium, decuplam esse ad basis
latitudinem; 9 ducta in 10, dabunt 90 palmos, dicti Obelisci altitudi-
nem. Et cum pyramidion ut plurimum altitudinem habeat lateri basis
æqualem, basis autem 9 palmos habeat; Obeliscus necessario 99, aut
quasi 100 palmorum altitudinem obtinebit; cui si accesserint stylobata
& striatura eius, quæ 9 pedes in altum extra pavementum emergunt;
erit totius Obelisci altitudo quasi 114 palmorum; siquidem vera esset
dimensio Petri Gyllij, & pedem Gyllianum sesquipalmo Rom. æquari
nobis certò constaret. Quicquid sit, assignatam mensuram supra solam
hypotesin fundatam interim Lector accipiat, donec eximius Vir Panaiotus
Nicusius suprâ laudatus exactiorem nobis, pro sua diligentia, dicti Obe-
lisci symmetriam exhibeat. Sed iam ad interpretationem dicti Obeli-
sci expediendam progrediamur.

Obelisci Con-
stantinop.
symmetria.

C A P V T II.

Argumentum Obelisci.

Continet hic Obeliscus primò, quomodo ritus & cœremoniæ à Sacer-
dotibus ad Intellectualis siue Genialis Mundi normam & exem-
plar, tum ad politicum regni statum rectè beatèque administrandum, tum
ad bonorum omnium vbertatem consequendam, ordinandi sint. Nam,
ut suprâ in expositione Obelisci Lateranensis ostendimus, cum regnum
quodpiam, nisi in diuini Numinis rationibus fundatum, longo tempore
consistere minimè posse cognoscerent; Deo autem, Genijs asseclis, mini-
strisque nihil gratius acceptiusque esse posse, quàm si ad eorum Ideales
rationes, omnes actiones suas tam priuatas, quàm publicas constituerent,
ex Hermeticis libris didicissent; certè omne eorum studium & conatus
eò vertebatur, ut quàm exactissimè, iuxta præscriptas sibi ab Hermete
leges, omnia peragerent; minimè fieri posse sibi persuadentes, Numi-
na votis suis vnquam defutura, quæ tanto rituum & cœremoniarum ap-
paratu sibi conciliaissent. Quæ omnia continentur in hoc Obelisco, ubi
in lateribus A R H Y primo loco occurrunt figuræ, quarum quædam
ingeniculatæ, aliæ partim stantes, partim ingeniculatæ mitrato vertice,
viri & varijs gesticationibus, veluti de magnis rebus consulturæ spectan-
tur. Quæ quidem duplicem significationem habent: prima Agathodæ-
monum supramundanorum operationes exhibet; quorum alij sedere
videntur, quia supremi Numinis influxui immediatè substant, alij stanti-
bus

Obelisci Con-
stantinop.
argumentum.

Primi locula-
menti figuræ.

bus veluti potestatibus altioribus sibi præstitutis subduntur, iussa supremi Numinis operturi; nonnulli mitrato vertice & baculis illustres sunt, quia potestate à supremo Numine sibi communicata pollent; hieralpa quasi omnes adiunctum habent, quia Agathodæmones, uti dixi, supramundani sunt, benefico supremi Numinis charactere insigniti; varijs gestibus quidpiam magni momenti consulturi cernuntur, quæis quidem summa sollicitudo, cura, ac diligentia innuitur, quâ iussa Numinis promptè exequi desiderant. Atque hæc est prima significatio. Secunda significatio exemplar quoddam Sacerdotibus propositum exhibet, quo ritus & cœremonias suas instituant; qui in adytis suis de rebus magni momenti Deos consulturi eo prorsus habitu, quo Numina symbolicè efformata, spectantur, rem sacram peragere monebantur; ut si eorum operationes essent Deorum operationibus ἀναλογώτεροι, ita maiorem quoque hoc pacto instituta sacrificia effectum sortirentur. Hinc nudi, mitrati, sceptris instructi, nunc stantes, modò ingeniculati, varijsque gestibus in variam speciem transformati sacra obire solebant. Quæ omnia vera esse, Iamblichus de mysterijs Ægyptiorum pulchrè docet, & nos in Magia & Theologia, uti & in Tabulæ Bembinæ expositione fusè ex omnigena auctoritate demonstravimus, ad quam Lectorem curiosum remittimus.

Secundi loculamenti figuræ.

Quoniam verò supramundanorum huiusmodi Agathodæmonum operationes otiosæ forent, nisi in aliud tenderent; hinc in secundo loculamento quaternorum laterum B S I Z, aliam seriem Intelligentiarum exprimunt, quas Mundanas vocant, & sensibilis Mundi administrandi curam suscipiunt. Hæ supramundanis immediatè substant, eorumque influxibus illustratæ, de rerum omnium necessariorum ubertate provident; cuius symbolum est, Papilio *Παπilio* ferè singularum capitibus impositus; & Mundani Agathodæmones sunt, ut hieralpa ipsis appositum docet. Quia tamen in hisce Intelligentiarum choris, ordinis necessitate sic postulante, alij præsunt, alij subduntur; Præsides rectè per tiam & sedem, potestatis symbola, indicantur; subditi verò ministro- rum munere fungentes, tiara priuati, & ante Præsides ingeniculati, suam in ijs, quæ à Præside iubentur, exequendis obedientiam, subiectionem, & promptitudinem, vel ipso corporum positu sat superque significant; hoc ipso occultè, quid in Regno quopiam ritè administrando fieri oporteat, indigitantes. Quæ omnia cum in Politica Ægyptiaca, uti & in ex- positione Obelisci Lateranensis amplissimè exposita sint, eò Lectorem re- mittimus.

Tertij locula- menti figuræ.

Iterum cum Mundanæ Intelligentiæ in Mundana administratione proximè Sidereum Mundum influant; hinc proximè sub secundo receptaculo tertium, C, videlicet Sidereum Mundum, non meliori ratione quàm per Accipitrem exhibendum duxerunt, id est, Osirin cœlestem, Solare Nūmen, potestate suâ vitam, motum, calorem in omnibus sensibili- lis Mundi partibus instillans. Nam hic in Osirin hylæum siue elementa- rem, qui per Bouem & Aspidem, statuasq; Agathodæmonum inferiorum aptè indicatur, virtutem suam propagat, ac veluti per ministros suos om- nia animat, foecundat, conseruat.

Ve-

Verùm cum hæc in alijs Obeliscis exposuerimus, ijs non immorabimur. Hoc loco alicui fortassis dubium nasci posset, cur in tertio latere, in spacio K, non Accipitris, sed Bouis figura collocetur? Respondeo, non solum Accipitrem Solaris Numinis symbolum fuisse, sed & bouem, uti fuscè in Obelisco Pamphilio, in Hierogrammatismo Bouis, & in tabula Bembina in triadis Serapeæ interpretatione docuimus. Accipiter & Bos vnus & eiusdem Solis symbola fuerunt, non nisi diuersitate operationum distincti. Hinc sicuti Accipitrem Porphyrius ἡμψυχον τῆ ἡλίου ἀγάλμα *viuam Solis imaginem*; ita Plutarchus Bouem ἡμψυχον Ὀσίριδος εἰκόνα, *viuam Osiridis imaginem* dixit, uti passim in hoc Opere dictum fuit; ut proinde Ægyptij hæc passim confuderint. Quæ tametsi verissima sint, quia tamen Ægyptij nihil sine optima ratione transigebant, ita quoque altiori quodam consilio adducti, loco Accipitris hoc latere Bouem posuisse videntur: quod expono.

Bos Solaris
Numinis
symbolum.

In Boreali plaga, cui hoc latus obuertebatur, videlicet in inferiori Ægypto, pascuis & virescentibus agris foecunda, maximè Bouis cultum, viguisse, amplissimè in Syntagmate de Chorographia Ægypti docuimus; Osiris siquidem cœlestis, per Bouem indicatus, maximè in vbertate rerum præstanda, alijsque naturæ beneficijs concedendis virtutem suam exerebat, ut brachium cum Capreolo vitis Boui supposito pulchrè docet. Hinc non inconuenienter loco Accipitris, Bouem huic lateri Boreali insculpsere, ut Solis in agriculturæ operibus beneficia, cuius Bos symbolum erat, occultè innuerent; Accipitrem verò reliquis plagis calore & spiritu abundantibus obuernerent. Lector tamen vtramuis hîc propositam rationem sine errore tenere poterit.

Bouem loco
Accipitris
cur posuerint
Ægyptij.

Atque hæc est Epigraphe Obelisci, quâ indicabant, quòd sicuti à supremo Numine per Potentias superiores influxus ordine sanè mirifico continuatus per varias Mundorum constitutiones datur, ita quoque in Politico Mundo fieri deberet. In quo Rex quispiam supremi Numinis vices obtinens, per Proceres Regni influit in medijs status homines, & per hos in plebem, singulis de necessarijs prouidendo. Atque hoc pacto institutum Regnum suo in vigore conseruari posse, vnicè sibi persuadebant. His itaq; ordine explicatis, iam ad columnas ordine positas explicandas procedamus.

Politici status
Idea.

§ I.

Lateris primi explicatio.

NOta Lector, hunc Obeliscum adeo similem esse Obelisco Lateranensi, ut non immeritò epitome quædam illius dici possit; cum ferè eadem in hoc vbique occurrant hieroglyphicorum Syntagmata, quæ in illo, paucis tamen immutatis, uti iam apparebit. In lateris itaque primi columna post epigraphen è regione E frequentissimus ille Papilio oc-

Obeliscus
Constanti-
nop. similis
Lateranensi.
Lateris I.
Obel. Con-
stant. exposi-
tio.

E

R r

cur-

F currit, cum thyrso papyraceo, quem è regione **F** sequuntur duæ figuræ,
G statua sedens cum Accipitre; huic è regione **G** alia statua occurrit cum,
H baculo incuruo, quam è regione **H** duæ pennæ cum hieralpha sequuntur,
I & duobus sceptris; & è regione **I** sacra tabula, globo, heptapyrgo, Scarabæo, & Niloscopio insignita. Quæ quid significant, aperiamus.

Diximus quomodo per epigraphen Vniuersalis diuini Numinis, in subditos sibi Mundos, Intellectualem, Sidereum, & Hylæum, influxus indicetur. Sequitur itaque modò, quomodo in particularia Numina influat, & quomodo hæc rebus sibi commissis prouideant; inter quæ Principem sanè locum obtinet Dæmon polymorphus per Papilionem indicatus, cuius munus proprium est singulis consentaneam formam tribuere, tam in Sidereo & Elementari, quàm Politico Mundo. Quocirca tacitè per hunc indicârunt, quòd sicuti in Mundo potestas quædam est, quam Platonici *εἰσοδῆαι* vocant, quæ unicuique quod ad conseruationem sui necessarium est, tribuit; ita in politico Mundo est Archetypus Regis intellectus, qui per leges salutiferas, unicuique quod suum est, tribuit. Ut enim politicum corpus in suo vigore conseruetur, intellectui Regis conformis fieri debet intellectus subditorum, Platone teste; quâ conformitate efficitur, ut quisque bono communi prouidendo laboret. Atque hanc politicam administrationem pulchrè notat Papilio, qui iuxta diuersæ ætatis conditionem, alia & alia forma, prout suæ necessitas naturæ postulat, transmutatur. Quæ omnia vberimè tractata vide in Obelisco Pamphilio, alijsque huius Operis locis.

Polymorphi
 Dæmonis
 officia.

Porro polymorphus hic Dæmon potissimùm suam in Sole sedem, tanquam in principali naturæ instrumento fixisse videtur; quod indicant binæ sequentes statux **F** accipitris, & statua accipitrina. Nam in Sole se transformare dicitur in Accipitrem, quia vitæ, caloris, motusque Solaris subsidio magnam efficit in inferioribus Mundis, qui per segmenta indicantur, rerum varietatem; cultusque illi exhibebatur sub Accipitrino simulachro **F**. Est enim dominio potens, uti statua cum baculo incuruo docet; & Agathodæmon omnia penetrans, duplici sceptro inclytus, **H** uti duæ pennæ cum hieralpha è regione **H** monstrant. Quoniam verò hic subinde ad indignationem permouetur; ad eum placandum sacram **I** tabulam **I**, veluti propitiatorium quoddam monumentum positum est. Constat autem Orbe supremi Numinis indice, heptapyrgo in quod influit, Scarabæo Osiris hylæi indice, & Niloscopio in quod agit, & cuius custos putatur. Sequuntur iam effectus sacri gestati periapti, segmentum **K**, heptapyrgon cum Serpente, segmento, circulo, & brachio, **L** Accipiter cum sceptro & Serpente, **M** cycloides, oculus, & brachium, **N** securis cum litera **X**, Serpens **G** cum cycloide, duo cornua Arietis, & **P** Serpens **P**, tria receptacula piscinæ sacre, cycloides cum heptapyrgo, & **Q** fauissa cum oculo & sceptro; quorum omnium sensus iste est, qui sequitur. **K** Heptapyrgum tam in sidereo, quàm Politico Mundo vita & beneficentia **L** Osiridis viget; **M** cœlestis diuinæq; & beneficæ prouidentie oculus, **N** Vniuersum penetrando, Vita cœlesti, & Ammonia fecunditate **P** sacre trifor.

*formis Numinis piscine receptacula, heptapyrgi cœlestis Præsidum, fuisse dominan-
tium subsidio implet.*

Scholium.

IN hoc itaque latere ostenditur, quomodo supremum Numen in im-
mediatas supramundanas Intelligentias primùm, deinde per has in sen-
sibilis Mundi administratrices, per has demum in Solaria siderei Mundi
Numina, & tandem per hæc in hylæa œconomiam influat; quod fig. in 1.
latere A B C D notant. Deinde quomodo per polymorphum Dæmo-
nem in Solare Numen, hoc est, Osirin, omnium inferiorum dominato-
rem & Agathodæmonem, vim suam diffundat; hic in heptapyrgum, &
Osirin hylæum, & Niloticum, vti tabulæ sacre symbola significant; vt
proinde si quandoque Numen offensum fuerit, nullo meliori, quàm hoc
amuleto id placari posse contenderint. Vbi nota, has plerasque figuras
in Obelisci Lateranensis columna prima lateris primi contineri, tametsi
superioribus ibi symbolis adornatæ sint. Verùm cùm innumeris locis dictæ
figuræ iam expositæ sint; operam perdam, si alibi adductam authoritatem
sarraginem hoc loco repetiero. Quare ad secundi lateris expositionem
progrediamur.

Epitome pri-
mi lateris.

A B C D

§ II.

Secundi lateris expositio.

Huius lateris symbola (paucissimis exceptis) in Obelisco Latera-
nensi ijs symbolis, quæ in secunda columna lateris secundi à litera
Y vsque ad B, & à C vsque ad E occurrunt, congruunt, vti vnum cum al-
tero comparanti luculenter patebit.

Lateris 2.
Obel. Con-
stant. expo-
sitiō.

Y B C E

Præmissis itaque ac suprâ explicatis symbolis, quæ in loculamentis
secundi lateris R S T V continentur; iam sequitur è regione W Aspis
striata & surrecto pectore, cum Accipitre dormiente, quam sequitur
thyrsus papyraceus cum Sacerdotis figura, & catena; hæc sequuntur Y
Noctua, Z Accipiter crateri insidens, cum brachio Capreolum vitis ma-
nu tenente infra craterem posito, tres termini, cum receptaculo piscine
sacre, & brachio extenso capreolato; quod sequuntur duo capita Leo-
nis, cum A Papilione, thyrsio papyraceo, & tabula sacra B, quam sequun-
tur ordine, oculus C, retinaculum, Serpens, Noctua D dodecapyrge in-
sidens, tres urnæ Niloticæ, Serpens, hydroschema E, dodecapyrge, E
segmentum, & reliqua symbola, eò prorsus ordine, quo in columna se-
cunda lateris secundi Obelisci Lateranensis ab Y litera, vsque ad E sese
ordine consequuntur. Et indicant leges Niloticas Ægyptiaco Regno
conseruando necessarias. Verùm cùm iam singularum interpretationem

R S T V

W

Y Z

A B

C D

E

Y E

citato loco exhibuerim, eam Lector suprâ fol. 198 & sequentibus contentam consulere poterit.

§ III.

Tertij lateris expositio.

Lateris 3.
Obel. Con-
stant. expo-
silio.

H I K L

M

N

O

P

Q

R

R S

T

V

W

X

Y

EXplicatis Schematîsmis H I K L, iam reliqua tertij lateris schemata exponemus; vbi primo loco M Papilio iam sæpe sæpius memoratus, cum suo thyrso papyraceo, & sequente sacra tabula N, occurrit; quibus indicatur, polymorphum rerum necessariorum largitorem Dæmonem, placabilem fore huius amuleti vsu. Sacra tabula continet circulum, Scarabæum, bina sceptrâ, & hydroschema. Per circulum, suprema diuinitas; per Scarabæum cum adiuncto circulo, & bina sceptrâ, hylæus Osiris, eiusque duplex dominium in aqueam substantiam prænotatur; & eâ ratione se habet ad polymorphum Dæmonem, vti principium passuum ad actuum: quod enim polymorphum Numen sapienter disponit, id hylæus Osiris, dum mille formarum discriminibus rerum inferiorum species exornat, summâ curâ exequitur. Sequitur modò è regione O cycloides, hydroschema, circulus, & feretrum; quæ indicatur, ad cœleste humidum attrahendum, necessarium cultum dictorum Numinum adiiciendum; his enim Noctua Typhonia P, quæ continuas insidias eidem struit, vnicè propulsatur; hæc propulsatâ, Q dominium catenæ Numinum per appropriatum Numini cultum trahitur, videlicet Horus beneficus R, per pueri caput indicatus, qui & piscinæ sacre se inserit; Osiris amiliatus placatur, cœloque in piscinam sacram hylæam dilapsus, occulto motu fecundat aquas ad rerum omnium necessariorum vbertatem, triplici dominio potens, præstandam. Per Accipitrem inter R & S, & securum Osiris amiliatus indicatur, estque vis quædam implacabilis potentia, quæ omnia superfluâ & malignâ vi prædita in Mundo refecat; cycloides cœli index est, thyrsus verò T papyraceus, & piscina sacra, cui duo pedes adiuncti sunt, indicant occultum Numinis cœlo dilapsi motum in piscinam sacram, qua rerum necessariorum abundantia spondetur; tria sceptrâ triplex, vt iam suprâ dictum fuit, notant dominium. Sequuntur hæc, figura V, porta Thausti, quæ in solennitatibus in adytis constituebatur, flammis conspicua, quam Thaustus, id est, Accipitrinum Numen, bono omine ingressum, vbertatem rerum per congruum Nili incrementum, quod Nilometrica scala ei adiuncta signat, spondebat. Hinc Sacerdotes ante portam Mercurialem, quæ per literam W duobus Canibus munitam indicatur, varijs sacrificijs, quæ per X indicantur, intenti ad Numen propitiandum inuigilare solebant; X aram signat in arcus cœlestis similitudinem expressam, in cuius medio phiala sacrificij symbolum, quod iuxta leges Hermeticas, per tres terminos Y indicatas, peragere consueuerunt.

Vides

Vides itaque in hoc latere Numinum concatenatorum in vniuersas Mundi semitas diffusam beneficam vim; & quibus illa, si quandoque ad indignationem concitata fuerint, placanda sint. Vides quomodo polymorphus Dæmon in Osirin hylæum cœlestis humidi vim deducat; & quomodo horum cultu, subditorum illi Numinum intermediorum catena trahatur, Hori benefici, Osiris amiliæti, Thauæti, Mercurij; & quomodo per portas singulis attributas defluxus supernus, per præuorum tamen sacrificiorum dispositionem ex vna in alteram deferatur. Sed hæc quoque descripta vide in expositione columnæ secundæ lateris tertij, Obelisci Lateranensis.

§ IV.

Lateris quarti expositio.

Schematismis V Z A B in hoc quarto latere suprâ expositis, iam reliqua declaremus. Itaque è regione Citerum nullibi non obuius Papilio cum thyrsò suo occurrit, quem E sacra tabula immediatè excipit; & indicat polymorphi Dæmonis in Mundum politicum influxum, vti sacra tabula E ostendit, circulo, heptapyrgo, Scarabæo cum circulo, & oculo insignita; quæis indicatur, quòd sicuti in Mundo sensibili, supremum Numen in heptapyrgum cœleste septem planetarum, quorum omnium Osiris dux est oculus Mundi; ita & in Solem politicum, id est, architectonicum Regis intellectum, & in septemplex Regni status, quos in Politica Ægyptiorum exposuimus, iuxta intentam analogiam influat. Quomodo autem id fiat, signa sequentia ostendunt, globus F *ἐφ' ἡμῶν*, fauilla, oculus cum vase Nilotico, & sceptro, G Accipiter ferebro insidens, H heptapyrgum, piscina, cycloides, corona, Noctua dodecapyrge insidens &c. Globus itaque alatus, vti iam sæpe dictum fuit, triforme Numen indicat, siue tres in Deo potentias, vti Suidas docet; quæ cum vnum sint rerum omnium principium, meritò ab eo veluti prædiuiti Oceano quodam emanant omnia. Sed hæc vti digna sunt consideratione, ita paulò altiùs de ijs philosophari visum est.

Expositum iam sæpius est, Ægyptios primos fuisse Theologiæ conditores, posteros verò, quotquot ex primi nominis Philosophis extiterunt, Ægyptiorum sacerrima veluti quædam dogmata amplexatos fuisse; & inter hos fuere Platonici, qui triadem diuinam, ad vnum omnes, Ægyptios secuti, confessi sunt. Quod vt appareat, Platonem hoc loco adducemus, qui l. 11. de legibus expressè asserit, Ioui supremo Mundi Architecto trinitatem quandam Numinum, quam *δυναστευία*, id est, opificiam vocat, semper astare; in qua quidem trinitate, prima sit Pallas, secundus autem Vulcanus, Mars verò tertius. Sed quemadmodum trinitas tota ad Iouem ipsum, à quo est, refertur; ita fermè Vulcanus & Mars referuntur ad Palladem. Viget in Marte potentia, in Pallade sapientia; in Vulca-

V Z A B
C

Lateris 4.
Obel. Constantin.
expositio.
E

F
GH

Plato.

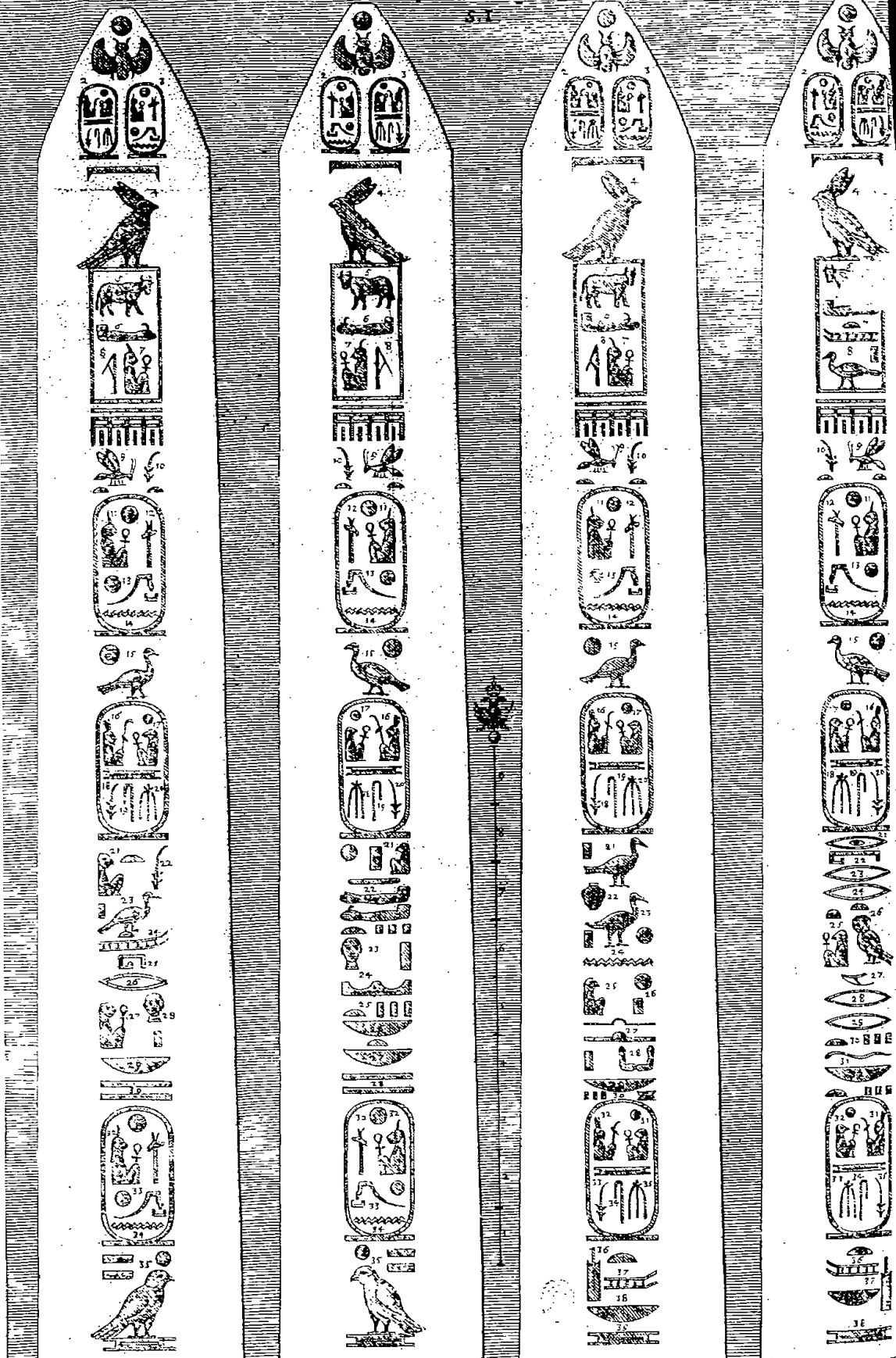
no igneus spiritus ; quæ tria ad ipsam Iouis artem, quâ Vniuersum perficit, requiruntur . Primum quidem ratio ipsa, per quam singula sit facturum ; secundum efficax eorum, quæ conceperat, expeditio ; tertium eorum, quæ in effectum expedienda sunt, salus & defensio. Ideam primi Palladem; secundi Vulcanum; tertij Martem nominant. Et quia vtrumq; , scilicet tam conseruatio, siue defensio, quàm expeditio vel expressio rerum indiget ratione atq; sapientiâ; ideo Pallas & Vulcano & Marti præest. Quidquid enim vel à Vulcano fabricatur, vel à Marte, postquam fabricatû est, defenditur, & in sua forma seruat, Pallade duce peragitur. Horum verò trium in arte diuina regnantium, tria quoque in natura videmus vestigia . Per Palladem quidem ordinem, quo singula disponuntur ; per Vulcanum, efficacem progressum & promptum quasi portum, ad quæ omnia properant ; per Martem deniq; munitissimam structuram à generantibus adhibitam genitis, & varia propugnacula naturâ propriam à contrarijs defendentia . Tria similiter in arte humana quidem omni, maximè verò ciuili esse debent ; vt singula & sapienter, antequam fiant, excogitentur, & maturè strenuèque expediantur, & eâ formâ, quâ excogitata expromptaque sunt, seruentur atque fortiter defendantur. An non hæc aptè congruunt Trinitati supremæ quæ Ægyptijs Hemphtha dicitur ? Certe quos Ioui assèclas ponit Plato, Palladem, Martem, & Vulcanum, hos Ægyptij Hemphtha, teste Iamblichio lib. de myst. ponunt, Amun, Phta, & Osirin ; quorum Amun Opifex intellectus veritatis atque sapientiæ Dominus occultam latentium rationum potentiam traducit in lucem ; Phta omnia sine mendacio peragens, omnia artificiosè simul cum veritate constituit ; quem & Vulcanum vocant ; Osiris verò bonorum effector, omnia virtutè suâ corroborat, defendit, conseruat .

F . Sed vt ad institutum reuertamur ; ab illo **F** triformi Numine, vt cum Ægyptijs loquar, à suprema illa piscina, ab oculo illo supramundano omnibus prouidente, ab Osiride illo **G** Archetypo omnibus modis **H** colendo, **H** heptapyrgum illud ciuile cœlesti munimine roboratur ; **N** **K** etua Typhonia **K** à dodecapyrge ciuili, qui sunt Magistratus, propulsantur ; beneficentiâ Numinum ijs præsidentium, ab heptapyrgo quoq; ciuili omnia aduersa reuocantur . **N** cœlesti vigilante Anubi, Horus Vniuersi dominator vitam in omnes politici Mundi terminos diffusam largitur ; vnde omnia animantur, omnia membra in boni communis curam inuigilant, qui est totus humanæ felicitatis finis .

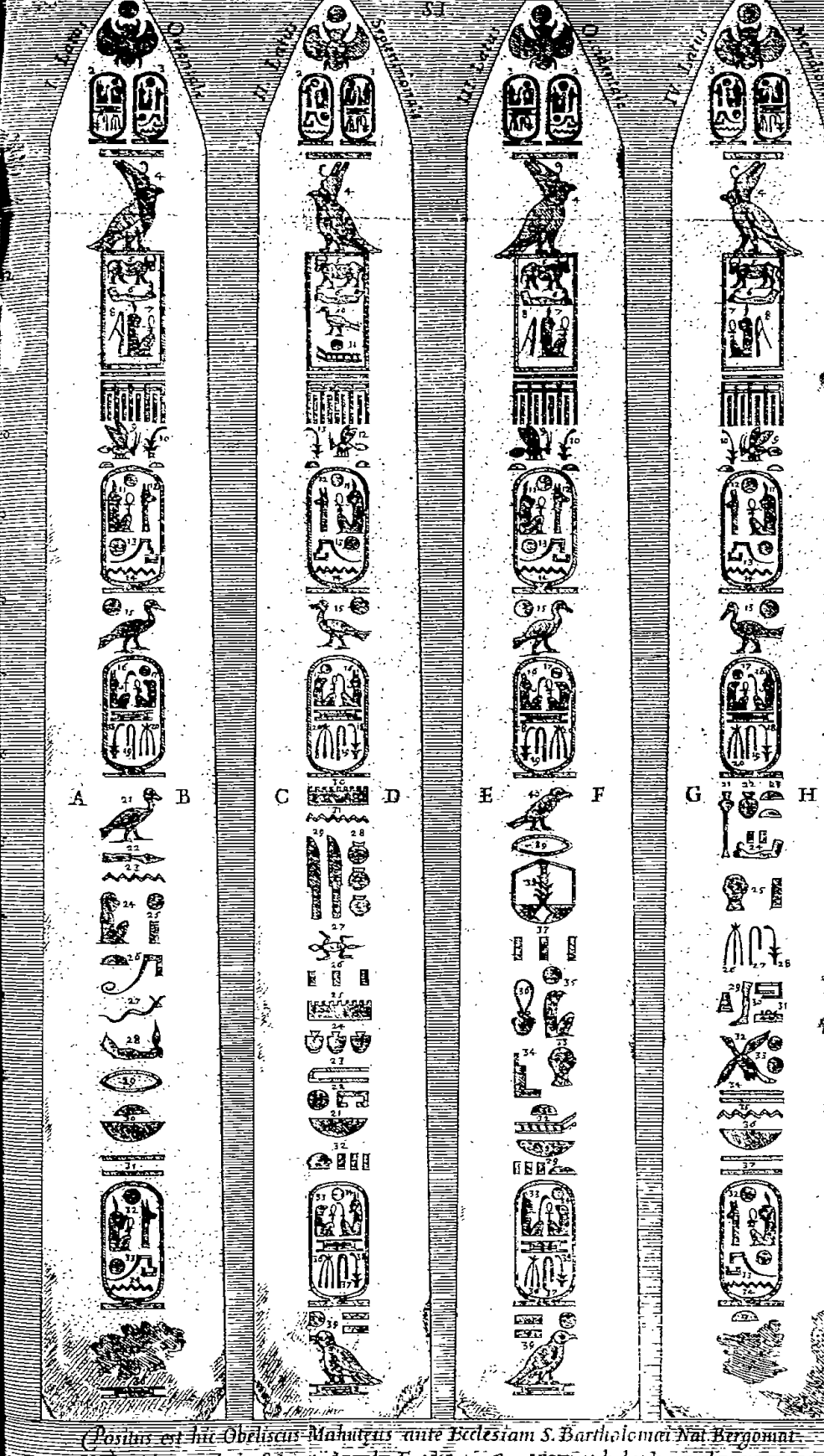
Atque hæc sunt, quæ in hoc Obelisco Constantinopolitano hieroglyphicis figuris expressa continentur ; quo Sacerdotes & ad solium Regni apti homines monebantur, vt Rempubl. suam ad supramundanarum rationum exemplar instituerent ; & ad sensibilis Mundi œconomiam, si eam duraturam continuâ bonitate gaudere vellent, adornandam susciperent ; hoc enim pacto Numinum sibi præsentiam, & contra aduersa assistentiam, firmum semper præsidium se habituros confidebant .

FINIS SYNTAGMATIS SEXTI.

SYN.

Hunc Obeliscum quem olim in Circo Flaviae crexerat Claudius Imperator, in Hortis Pincianis deinde crexit Magnus Dux Hic longit. eius 22 palmi latit. basi 3 palmi 1/2.

Positus est hic Obeliscus Mahvitavus ante Ecclesiam S. Bartholomaei Nat. Bergomae in regione Ecclesiae S. Ignatii Logola Fundatoris. Soc. IESV. et habet longitudinem 27 palmi. basis latitud. 3 palmos 1/2.

SYNTAGMA VII.
OBELISCI MINORES
ET SVNT

Monticælius, Mediceus, Mahutæus.

SERENISSIMIS HETRVRIÆ PRINCIPIBVS
MATTHIAE ET LEOPOLDO
MEDICEIS,

Serenissimi Magni Ducis Fratribus,

Dominis meis Clementissimis.

BELISCVM Mediceum, Principes Serenissimi, in Viridario vestro Pinciano, Regia sanè magnificentia exculto Romæ superstitem, certè nulli meliori iure, unà cum reliquis eidem similibus, Monticalio, & Mahutæo, quàm Vobis Serenissimis Principibus, Mediceæ, id est, altæ prosapiæ domûs decoribus, nec non omni literatura genere spectatissimis, inscribendum duxi. Quam quidem Obeliscorum erectionem virtutum Vestrarum, iam tot illustratarû speciminibus, quæis Mundum decorastis, mira sublimitas, merito iure postulare videbatur. Quis autem Vestram, tum in bonarum artium studia, eorumque cultores, benignitatem & humanitatem, tum profusi affectus sinceritatem, verbis sat dignis explicare queat? Certè uti in Vestra gloriosa domo, veluti primis Sapientiæ incunabulis, bonæ literæ natæ videntur; ita earundem per vniuersum Mundum propagatum emolumentum Vobis cum primis adscribi & posse, & debere, nemo Literatorum est, qui non fateatur. Accipite itaque huius præsentis Syntagmatis honori Vestro immortalī debitam consecrationem, mei in Regios Vestros animos sinceri affectus veluti tesseram quandam; & quem olim hîc Romæ insolitâ beneuolentiâ prosecuti estis, eundem gratiæ & fauoris Vestri dulcedine porrò fouere non desinatis.

SYNTAGMA VII.

Obelisci minores, & sunt Monticælius,
Mediceus, Mahutæus.

CAPUT I.

De origine horum Obeliscorum.

N Obelisco Pamphilio fusè demonstratum est, Trismegistum vti hieroglyphicæ doctrinæ Author fuit & institutor, ita primum quoque Obeliscorum erectorem fuisse, tempore Misraim & Misramuthisis. Quales tamen hi Obelisci fuerint, tametsi demonstrari non possit; verisimili tamen coniecturâ, minores fuisse, ducimur, minimè maiores: siquidem prima rerum principia non à magnis & perfectis, sed à parvis & imperfectis originem suam ducere, experienciâ notum habemus: succedentibus verò temporibus, crescente Regum superbia & magnificentia, semper maiores & maiores, non tam hierogl. doctrinæ ostendendæ gratia, quàm ex insolentium molium magnitudine & vastitate, gloriæ apud posteros comparandæ ambitione, erectos fuisse. Cum verò inferioris Classis Obelisci alij non reperiantur, quàm Monticælius, Mahutæus, Mediceus, & alterius cuiusdam vicinis Collegio Romano ædibus inserta fragmenta; hosce omnes eodem tempore factos, partim ex doctrinæ symbolorumque, quibus insigniti sunt, identitate, colligimus, fuisseque veluti primæ novæque ab Hermete adinuentæ doctrinæ multiplicata quædam exemplaria; habent enim omnes vti eosdem ferè characteres, ita doctrinam, quemadmodum ex interpretatione eorundem patebit. Cum enim lapidis, cui incidebantur, substantia durissima esset, primisque illis temporibus, quæis artes necdum ad debitam perfectionem pertigerant, ad laborandum difficilis videretur; hinc à parvis Obeliscis eos incepisse verò haud absimile est; donec ars sculptoria frequenti exercitio prouectior, tandem Reges ad horum exemplar semper maiores & maiores excindendos incitaret. Accedit ad hanc nostram coniecturam non exiguum argumentum, quòd inter omnes ferè Obeliscos, nulli rudiori Mineruâ & minori artificio incisi sint; apertissimum primi operis rudimentorum signum. Imò rem ita se habere, apertè Plinius docet l. 36. c. 8. his verbis: *Circa Syenem verò Thebaidis Syenites, quam ante pyropæilon vocabant, trabes ex eo fecere Reges quodam certamine, Obeliscos vocantes Solis Numini sacratos, radiorum eius argumentum in effigie est, & ita nomine Aegypti significatur: Prius omnium id instituit Mestres, subintellige Misraim, qui in Solis vrbe regnabat, somnio iussus, & hoc ipsum scriptum est in eo. Examinemus singula. Primò dicit materiam Obeliscorum*

rum

rum fuisse saxum Syeniten *πυροπίπλον*, ob macularum varietatem ita dictum, quod genus saxi Itali, *Granito rosso* appellant; atque hoc verum esse docent reliqui omnes Romani Urbis Obelisci; siquidem nullus nisi ex hoc variegato lapide durissimo elaboratus conspicitur. Solari Numini sacratos fuisse ait, quod verum est, imitatur enim acumine suo radios Solares, vnde Ægyptiacè *πυροπικρα* & id est, *digiti Solis* vocantur. Primus id instituit Mesres, quem nos eundem cum Misraim esse dicimus, cuius Consiliarium & Scribam Mercurium Trismegistum fuisse in Obelisco Pamphilio vberimè demonstraui; cuius & consilio monituque primum doctrinæ à se inuentæ & institutæ Obeliscis incisæ primum hoc, quod diximus, specimen, in minoribus, vti conijcimus, dedit. Quod institutum tantopere videtur placuisse Misramuthisi filio, reliquisque Regibus, vt ad horum similitudinem semper alijs & alijs erigendis animum adiecerint. Misraimum verò diuino instinctu per somnium ad hoc præstandum fuisse incitatum, mera coniectura est, & figmentum ab Historico appositum; nisi hunc instinctum à Mercurio, qui ob suam Sapientiam tunc temporis veluti vnus è Deorum numero habebatur, Regis animo fuisse insertum dicamus; quod vti verisimile est, ita non facile negauerim. Quod verò Plinius dicat, hoc ipsum in Obeliscis primis hieroglyphicis symbolis exhiberi, falsum & commentitium est; cum, vti ex interpretationis decursu patebit, nihil in ijs simile contineatur, nec contineri possit. Sed de hisce amplissimè traditum vide lib. 1. Obelisci Pamphili. Quomodo verò hi Obelisci minores, & sub quo Cæsare Romam fuerint translati, vide citatum locum. Mensuram quoque eorundem æri incisam in schematibus Obelisci quærere, vt proinde nihil ampliùs restet, nisi vt interpretationem eorundem ordiamur.

CAP. V. T. II.

Argumentum trium minorum Obeliscorum.

T Res dicti Obelisci quoad inscriptionem, adeo, si pauca excipias, similes sunt, vt qui vnum explicauerit, cæteros quoque explicasse dici possit. Sed ab argumento occipiamus.

Primò inscripti sunt hi Obelisci, Soli siue Osiridi Archetypo, rationemque quâ in subditos sibi Mundos, Genialem, Sidereum, Elementarem influat, ostendunt. Secundò quomodo per influxum in humidum & calidum tum rerum vitæ humanæ necessariarum varietas, tum vbertas emergat. Tertiò per sacrarum tabellarum ouata schemata non duntaxat rationem, vt dixi, influxuum Solis istius supramundani in Mundum Genialem rectè & ingeniosè indicabant, sed & præterea vim & efficaciam figurarum, quas tum publicè, tum priuatim appropriato cultu gestarent, magni momenti subsidium, ad Osiridem illum supramundanum, Mundique Genialis affeclas trahendos putabant; harum præterea sacrarum tabula.

Argumentum
Obeliscorum
minorum.
M. n. c. x. l. i. s.
M. h. u. t. e. b.
Medici.

bularum, dicta Numina tùm ad dictam rerum vbertatem, tùm ad varietatem rerum continuò impetrandam, allicere & placare, si quandoque irata fuerint, se posse sperabant.

CAP. V. T. III.

Obeliscus Monticælius, eiusque explicatio.

Monticælius
Obeliscus.

Obeliscus Monticælius dicitur, quòd in hortis Matthæiorum Monti Cælio incumbentibus erectus conspiciatur. Fuit hic primò situs in horto Aræ Cæli in monte Capitolino, quem inde Populi Romani licentiâ auulsum in sua Montis Cælij viridaria iuxta clium Scauri transtulit, posteritatisque consecratum Excellentissimus Dux Cyriacus Matthæius erexit. Fuit autem vnus ex 44 Obeliscis minoribus, quos Publ. Victor recitat à primis Imperatoribus Romam translatos. Qui vt magnificentior appareret, illum alteri columnæ ex simili lapide Memphitico, rubeis maculis variegato supposuerunt artifices; ita vt Obeliscus, qui per se consideratus non nisi 10 palmos continebat, iam vnà cum columna eidem supposita 36 palmorum à stylobata vsque ad vltimum fastigium, altitudinem habere comperiatur. Nos omiſſa figura totius Obelisci, eam tantùm partem, quæ hieroglyphicis signatur, ligno incidi curauimus, vt paulò post figura sequens docet.

Monticælij
Obelisci hieroglyphica.

Quatuor huius Obelisci sunt latera A, B, C, D, si vnā atque alteram figuram excipias, prorsus, vt dixi, similia. Sub apicibus primo loco in singulis lateribus occurrit figura Scarabæi alis expansis, volandi actum exprimens, spherā capiti eiusdem superpositā. Sequuntur deinde duo ouata schemata, quas sacras tabellas nominamus, intra singula pyramidij latera inclusa, varijs simulachris imbuta. Sequitur Accipitris tutulata, figura immediatè sub pyramidio; insidet autem quadrangulo, ijs figuris, quas vides, adornata. Post hæc musca dracontomorpha, siue Papilio decantatissimus, vnà cum thyrso papyraceo, quem immediatè excipit ouatum schema ijsdem figuris, quibus tertium intra pyramidion schema adornatum; cui Anser sacer succedit alteri schemati ouato insidens; quod quidem idem prorsus est cum secundo intra pyramidion schemate. Quid verò omnia hæc sibi velint, exponamus.

1. Scarabæi
volantis significatio.

Scarabæus
Solem supramundanum
significat.
Plutarchus,

Scarabæi figura circulo insignita, quæ in quatuor lateribus immediatè sub apice Obelisci ponitur, epigraphes locum obtinet, & nihil aliud indicat, quàm Solem supramundanum, Osiridem Archetypum in diuinitatis suæ caligine veluti centro delitescentem. Circulum seu spheram capiti suprapositam habet, ad æternitatem, immensitatem, & omnia ea, quæ diuinitatis propria sunt, indicanda, vt in hierogrammatismo figurarum circularium ex professo, variæque authoritatis suppellectile sat superque demonstraui. Scarabæum autem Solem supramundanum indicare, & viuam esse, Plutarcho teste, Osiridis imaginem, in Hierogram-

ma-

matissimo Scarabæi amplè & copiosè ostensum fuit; quare nè vnam & eandem rem toties repetere cogamur, ad citatos tractatus curiosum Lectorem remittimus.

Post Scarabæum duo sacrarum tabularum schemata occurrunt; & sacræ tabulæ dicuntur, eò quòd non tantum summorum mysteriorum indices essent, sed & insuper singularem vim & efficaciam ad Genios quæ attrahendos, quæ placandos habere putarentur; quorum expositionem vide in Obelisco Flaminio fol. 221. Ponuntur immediatè sub Scarabæo, ut ordo & series influxus diuini in Genialem Mundum immediatè sibi uti proximum, ita simillimum indicetur. Verum quinam ij Genij sint, videamus.

Primo loco intra ouatam tabulam, quam nos Osiriacam dicimus, & numero 3 signatur, duæ statuæ sedentium habitu spectantur. Prior humano vultu & velo spectabilis, binas in vertice pennas tenet, manu genibus innixa sceptrum tenet Cucuphomorphon. Quo quidem apparatu nihil aliud indicabant, quàm Genium humido-calidi Præsidentem. Humano vultu pingitur, ad intellectualis potentiae vim notandam, & ad Mundo de necessarijs prospiciendum, prouidentiam; binas alas in capite gerit, ad miram tum superiori, tum inferiori Mundo se communicandi agilitatem indicandam; situ est Ypsilomorphos, id est, in formam literæ Y, ad influxus à supremo Numine immissi receptionem, & in inferiorem Mundum diffusionem indicandam, ut alibi fusè probatum est; manibus sceptrum tenet Cucuphæ forma, quæ varietatem rerum, quam caloris vi dispersa Mundo communicat, indicari, alibi exposuimus. Altera statua *ἰερα νόμορφ* est, id est, Accipitrinâ facie deformata, eodem quo prior situ & habitu, cui globus in vertice imminet, manibus tenens characterem Tauticum. Atque per hanc statuam Genium calido-sicci denotabant Præsidentem: situs Ypsilomorphos idem, quod prioris statuæ situs signat; globus capiti imminens diuinitatis participationem; character Tauticus notat per omnia Mundi membra influxus participati distributionem. Supponitur ijs feretrum, quo dicta Numina summo honore colenda innuebant. Cur autem tanto illa honore digna existimarent, sequentibus tribus symbolis aptè demonstrant, quæ sunt primò ramus papyraceus, quo rerum omnium humano generi necessariorum abundantiam; secundò lituus arundineus seu baculus fistularis, quo temperiem & harmoniam rebus inducendam; tertio, ramus perseæ triplex, quo tres anni partes significabant, quas dicti Genij administratione suâ fouebant, ad generationes rerum sollicitabant, & contra omnem aduersam vim defendebant; quæ omnia in Obelisco Flaminio ex omnigena eruditione comprobata sunt. Atque hæc est significatio primi schematis ouati. Alterum Schema ouatum, quod nos Momphto-Mendesium dicimus, & numero 2. signatur, constituitur simulachro *λεοντομορφ*, id est, Leonis figurâ spectabili; situm cum prioribus eundem obtinens, manu Tauticum characterem tenet; sequitur sceptrum ægimorphon, seu capite hircino insignitum. Priori Momphta, id est, Nilotici humidi præsidem

2 Tabularum sacrarum sub Scarabæo positarum explicatio.

Genij Obelisci Monticælij in primo schemate ornat.

Genius humido-calidi præses.

Genius calido-sicci præses.

Alterum schema ouatum Obelisci Monticælij.

Obeliscus Monticælus.

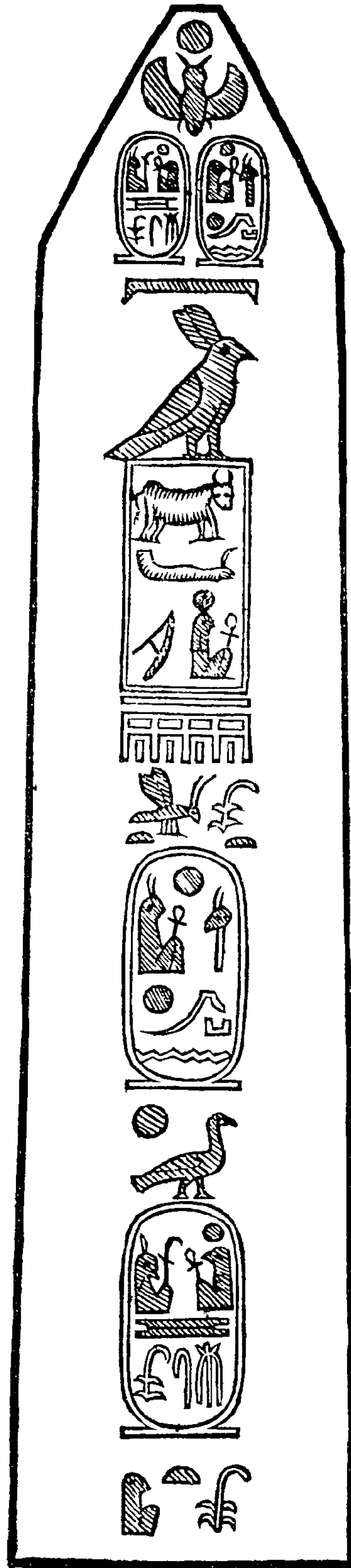
A

Latus I.

B

Latus II.

C

Latus III.

ris, per Scarabæum volentem indicatus, influat in Mundum Genialem, & hic in Sidereum Mundum, cuius animam Osirin dicunt per Accipitrem mitratum notatum, & hic in Mundi Elementaris Genios Apidem & Mophta; iam quid per sequentium symbolorum catenam indicent, videamus.

Morphei regnum in Elementari Mundo elucet.

Papilio Draconi-formis.

9

Tabula sacra Momphtro-Ammonia.

10

Tabula sacra.

Anser ouatæ figuræ impositus.

11

Tabula sacra.

12

Quoniam itaque Morphei regnum propriè in Elementari Mundo elucet, in quo cum iuxta Ægyptios generationis principium sit aqueum Elementum aptè per Nilum expressum, in quo calido-humidi fecundatiua vi rerum generationes perficiuntur; hinc aptè sanè pro huius Morphei regno post quadruplicis Mundi epigraphen primo loco posuerunt Papilionem *δρακονόμορφον* cum caule papyraceo: & per Papilionem quidem formarum diuersitatis præsidem, Genium videlicet *πολύμορφον* notabant; per caulem papyraceum rerum omnium humano generi necessariarum copiam, de quo vide innumeris huius Operis locis fusè tractatum. Quoniam verò hæc rerum formarumq; diuersitas maximè in sublunaris Mundi aqueo Elemento elucet, hinc aptè posuerunt ouatam figuram, in qua Mophtæ statua cum hircini capitis sceptro, quibus Mophta & Mendes notantur, quorum hic fecunditatis, ille Nilotici humidi præses est, ut Nilometrium infra positum exactè docet, quorum operâ & continuâ prouidentia tum fecunda rerum generatio, tum necessariorum copia suppeditatur. Hinc in formam tabulæ ouatæ concinnatus est Hierogrammatismus Mophtæ & Mendetis, ut ostenderent, characterem hunc symbolicum eam vim & efficaciam obtinere, ut incisus constitutusque in locis infectis, nulla aduersa *ἀντίτεχων* Numinum violentia præualere possit, Genijs beneficis in res fidei suæ commissas sollicitè inuigilantibus, per arcanam hanc & mysticam symbolorum fabricam, naturæ & proprietati Geniorum analogam, attractis. Iterum cum Solaris Genij assecla polymorphus Dæmon Mophtæ & Mendetis viribus, formarum diuersitatem ritè quidem peragat, sine Isidis tamen seu Lunaris Genij ope, eâ ad perfectionem desideratam perducere minimè possit; appositè sanè Anserem, quem & Chenosirin, id est, Anserinum Osirin vocamus, alteri ouatæ figuræ imposuerunt, quo aptè Solaris Numinis in Lunarem discum influxus & vigilantia notabatur; quam quidem meliùs efficaciusque attrahendam non existimarunt, quàm per sequentem ouati schematis tabulam sacram, in qua Comasia Isidis statua binis pennis in capite conspicua, & sceptro Cucuphomorpho fulcita, promptum, velox, & subitaneum in varietate rerum procreanda denotat subsidium. Habet hæc è regione Osiridis statuam Accipitrinam, & Tautico caractere insignitam, quo notatur, influxu Solari in vniuersa inferioris Mundi membra factò, post debitas honoris cultusque peractas cœremonias, quæ per feretrum signantur, tandem intentam rerum necessariarum copiam, per ramum papyraceum; per lituum, rerum temperiem, & trium partium anni felicè constitutionem, per triplicem perseæ ramum notatam, consequi. Atque hæc est idealis conceptus summa, quam per expositas in Obelisco Monticœlio elucescentes figuras signabant, quas suprà cit. loco ex omnigena eruditione fusè stabiluimus. Sequitur conceptus idealis Lectio.

1. Osi-

Osiris supramundanus in æternitatis centro delitescens; in Genialem Mundum veluti sibi vicinum, simillimum, & immediatum subiectum influit. Hic in Osirin sensibilis Mundi Numen, & animam, id est, Solem. Hic in elementaris Mundi Osirin Apidem beneficium Agathodæmonem, qui Osiridis participatam virtutem, in omnia inferioris Mundi membra distribuit. Huius minister & fidelis assecla polymorphus Dæmon varietate quam efficit, & cui præest, omnium rerum necessariorum abundantiam & copiam præstat. Quia verò benefica vis polymorphi Dæmonis variè ab aduersis virtutibus impediri potest; hinc tabula sacra Mophtho-Mendesiâ gestari præcipitur, quibus humidum Niloticum robur & fecunditatem ad bonorum affluentiam sine impedimento præstandam acquirit. Quia verò polymorphus Dæmon huic negotio prorsus conficiendo insufficiens est; hinc Isidis concursus, cuius humiditate Mendetis siccitas temperetur, necessarius est; ad quod obtinendum sequens tabula sacra Osiriaca ordinatur, quâ quid in sacrificijs agendum sit, quomodo in Comasijs solennitatibus procedendum, docetur. Per hanc siquidem, eiusque intuitum, Osiris supramundanus intentam tandem rerum necessariorum copiam præstat.

Lectio conceptus Idealis
Obelisci
Monticælij.

1
2
3
4
5
6
7
9
10
11
12

CAPUT IV.

Obeliscus Medicus, eiusque interpretatio.

Mediceus
Obeliscus.

Obeliscus Medicus sic dicitur, quòd in hortis Pincianis Magni Ducis Hetruriæ in hunc diem erectus conspiciatur. Vnus fuit ex 44 minoribus Obeliscis, olim occasione maiorum Romam ex Ægypto, teste Publio Victore, translatis; putaturque primò in Circo Floræ positus, ex cuius ruderibus erutus, atque in Hortos Pincianos translatus, ibidem in ornamentum viridarium erectus fuit: cuius quatuor latera æri insista. Lectori contemplanda hoc loco vnà cum interpretatione subiungimus.

Norandum itaque, Obelisci huius primos nouem hierogrammatismos prorsus eosdem esse cum hierogrammatismis Obelisci Monticælij paulò antè explicati; ac proinde superuacaneum esse ratus sum, illos hoc loco repetere; quare hieroglyphicorum immediatè post nouem memoratos hierogrammatismos sequentium contextum, qui quidem in singulis Obelisci lateribus diuersus est, prosequemur.

Explicauimus paulò antè, quomodo Osiris siue Sol supramundanus in trium sibi subditorum Genialis, Siderei, & Elementaris Mundi æconomias influat. Exposuimus quem insculptæ sacre tabellæ præterea, vsum, vim, & efficaciam in dictorum Mundorum Genijs attrahendis habeant. Modò in reliquo contextu sequitur, quos dicti Genij, analogo prius cultu attracti, effectus præstent, qui in diuersis Obelisci lateribus diuersi notantur. Itaque à latere primo incipiamus.

Post sacras itaque tabellas, id est, ouata schemata suprâ recensita, sequi-

Primi lateris
A, interpreta-
tio.

sequitur 21 statua *ισεχιδμορφ* , cum 22 ramo papyraceo, quo Sol necessariorum rerum vltimū prætans notatur, quam Ibis 23 succedit Isidis symbolum, hanc 24 traha sacra excipit; quibus indicant Isiacam vim ab Osiride motam, in abdita naturæ penetralia vectam (cuius signum figura 25 labyrinthi cum 26 cycloide) propagari; quam Mophtha 27 Leoninus 28 hylæo Horo Duce acceptam ab Osiride & Iside in subterraneos Mundi sinus dispescit duplici 30 dominio veluti sceptro superno infernoque potens. Ad quod quidem bonum contra aduersas potestates facilius obtinendum sacra tabula præscribitur, cuius usu cultuque in concedendis 34 sacri Nili donis 32 Mophtha & Mendes ægocephalus, vnā cum 35 Osiride, debito prius cultu peracto, veluti potenti incantamento allestuntur.

Secundi late-
ris B, inter-
pretatio.

Atque hæc est primi lateris expositio. Secundum latus post nouem Hierogrammatismos, & sacrarum tabularum phylacteria, has figuras obtinet: circulum, quadrangulum, & statuam *ισεχιδμορφ* cum sceptro; sequuntur 2 sceptra, hemicycloidis cum tribus quadratis, Horus hylæus cum quadrangulo, trabs tricornis, hemicycloides binæ cum binis sceptris, tabula sacra Mophtho-Mendefia cum Accipitre bino sceptro instructo. Sed explicemus singula. Statua Accipitrina cum circulo & quadrangulo indicat Osiris hylæi vim ex Sidereo Mundo in hylæum cultu præuio propagari, hinc duplici beneficio in tres anni stationes diffundi, quam Horus hylæus, id est, Sol elementaris communicans per continuam ab Orru in Meridiem vsque ad Occasum reuolutionem in subterraneis Horizontis partibus actuat, vtpote duplici dominio potens; quod vt quā optimè fiat, sacra tabula Mophtho-Mendefia præscribitur colenda gestandaque vnā cum sacra Osiridis statua.

Tertium latus
C.

Tertij lateris reliqua correspondentia symbola, quæ post nouem primos Hierogrammatismos sequuntur, sunt duæ Ibides vltimū Nilotico diremptæ, cum hydrochemate, quadrangulo, & globo, quæ immediatè sequitur statua Accipitrina, cum quadrangulo, & globo; ac iugo bilancis, cui supponuntur duo brachia cum quadrangulo, segmento, cycloide, & tribus quadrangulis, & sacre cistæ symbolo; sequitur deinde sacra tabella Comasia, quam excipiunt segmentum, temo, sacra traha, segmentum aliud, cum feretro. Explicemus singula.

Ibis siue Luna Nili Genius, & Ibis siue Isis mediante Nilo atque aqueo elemento Osiri, qui virtute ex Sidereo Mundo in hylæum transfusa, omnem superfluitatem temperat, cultuque hymnorum assiduo sollicitatus, trium anni partium stationes in inferiori Mundo, abundantia rerum beat; ad quod contra aduersas potestates obtinendum præscribitur sequens tabella sacra Comasia, cuius usu prophylactico omnis promittitur felix rerum processus. Quem verò cultum adhibere debeant, vltima quatuor symbola apposita, temo, traha sacra, segmentum, feretrum, palchrè ostendunt; per temonem, Osiridis per humidum vecturam notabant; per traham sacram, opera agriculturam concernentia; per segmentum, subterraneæ sobolis partum; per feretrum denique debitum in-

fin-

singulis cultum innuebant: quasi dicerent, Tunc Osiris & Isis vobis propitiabitur, cum Niloticas in cultu fluminis cœremonias in terra per Comasiarum solennitates ritu & cultu dictis analogo; & iuxta præscriptas leges obieritis.

Quarti lateris reliqua symbola incipiunt à figura signata numero 21; ^{Quantum la-} & est oculus, cui subiunguntur figura labyrinthi, cum duobus cycloidibus, ^{tus D.} quas statua Accipitriformis cum Noctua sequitur; dein Alpha sacrum cum alijs binis cycloidibus, & tribus quadrangulis; Serpente, & quatuor alijs quadrangulis, quos uti in præcedente, sequitur idem ouatum sacrae tabulae schema, cum traha, temone, segmento, feretro. Quid singula sibi velint, explicemus. Oculum cum labyrinthi figuram indicat Osiridem totius naturæ oculum 23 in 24 cœlorum Orbitis omnia disponentem; cuius beneficis intuitus allectari putabatur per sequentem statuam Accipitriformem ypsilomorpham Tautico caractere insignitam, quo symbolo uti magnam vim obtineri iudicabant, ita Typhoniam vim & *ἀντίθετον*, quæ per Noctuam indicabatur, ijs prorsus profligari existimabant; quæ profligatâ, Agathodæmon siue bonus Genius cœlorum virtutes disponet in hylæis Mundis, vitam in inferioribus terræ iuxta trium anni temporum rationes; ad quod obtinendum, multum prouderit sacra tabula Comasia &c. uti in præcedenti latere dictum fuit. Atque hæc est peritoche rerum in Obelisco Mediceo contentarum; contextum ut facilius cognoscas, idealis Lectionis rationem hic ob oculos ponimus curiosi Lectoris.

C A P V T V.

Obeliscus Mahutæus eiusque expositio.

Obeliscus Mahutæus sic dicitur, quod ad S. Mahuti Nationis Bergomatium Ecclesiam (sic enim Orientales S. Bartholomæum appellant, tametsi non desint, qui à S. Maclouio Britannia Episcopo, cuius primum honori consecrata fuit, sub nomine S. Mahuti, corruptè dictam velint; de quo vide Pancirolum de Urbis topographia) erectus conspiciatur: cuius Boreale latus dictam S. Bartholomæi Ecclesiam; Orientale, nouam Basilicam S. Ignatij Soc. IESV fundatoris; Meridionale, plateam, quæ Gymnasium Romanum Soc. IESV, & Cœnobium Dominicanorum interiacet; Occidentale verò Seminarium Romanum & plateam ad Pantheon ducentem respicit. Atque hic Obeliscus è fundamentis templi Iliaci erutus, vnus putatur fuisse ex 44 Obeliscis minoribus, de quibus in præcedentibus egimus; cuius proportionem, symmetriam, uti & hieroglyphica, quæ quaternis suis lateribus continet, eâ quâ fieri potuit diligentia æri incisa, hic vnâ cum interpretatione Lectori curioso exhibenda duximus.

Nota Lector, hunc Obeliscum omnia habere communia cum Obe-

liscis Monticœlio, & Mediceo paulò antè explicatis, exceptis ijs figuris quæ in quaternis lateribus signantur literis A B, C D, E F, G H. Figuræ in latere eæ sunt, 21 Anser, 22 lancea, 23 hydroſchema, 24 ſtatua Leonina, 25 circulus cum termino, 26 canalis Niloticus, 27 Serpens, 28 brachium, flammam manu tenens, 29 cyclides, 30 ſegmenta, 31 ſceptra; & hunc ſenſum faciunt. Chenofiris humidum cuſtodit; Momphta diuina Intelligentia per canales Niloticos rebus vitam benefico inducit calore, cœlis, & inferioribus Mundi membris virtute ſequentis amuleti.

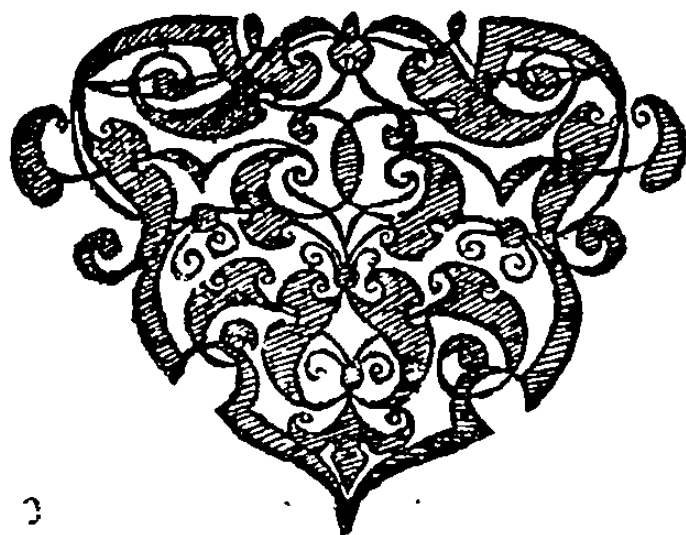
Symbola in ſecundo latere, ſpatio C D incluſa, ſunt 30 dodecapyrgon, 31 hydroſchema, 29 duæ pennæ, cum tribus vafis 28 Niloticis, 27 Crocodilus, 26 tres termini, 25 dodecapyrgon, 24 tria vaſa Nilotica, 23 fauiſſa, 22 piſcina, 21 ſegmentum 32 cum tribus terminis. quorum ſenſus hic eſt. Ex præcedentium amuletorum vi, dodecapyrgon humidum, motu deducitur in Nilum, Typhone proſtigaro dodecapyrgon Nili fauiſſas & piſcinas omnes implet, virtute ſequentis amuleti, & potentia Oſiridis ſummo ſemper honore colendi.

Symbola in tertio latere ſpatio E F incluſa, ſunt 40 Accipiter cyclidi 39 inſiſtens, 38 valvæ portæ, 37 tres termini, 36 vaſ anſatum, 35 ſtatua Accipitrina; 33 caput humanum cum 34 ara, 32 traha, 31 ſegmenta cum tribus terminis. quæ hunc ſenſum inuoluunt: Accipiter cœleſtis Oſiris portas trium anni partium aperit, Agathodæmon verò Solaris, & Horus ritè culti, humorem inferioribus largiuntur, omnia virtute ſequentis amuleti, & Oſiridis ſingulari honore colendi.

Symbola in quarto latere G H ſpatio contenta ordine, hunc ſenſum exprimunt; 22 Humor 24 beneficus 25 Hori, qui 28 plantationis, 27 ſeminationis, & 26 anni diſpoſitionis author eſt, 29 occulto motu inferitur 30 piſcinis 31 vitalibus; vnde & 32 terrenum & 33 aëreum elementum ſœcundo ſpiritu imbuuntur virtute ſequentis amuleti.

Atque hæc eſt expoſitio Obeliſci Mahutæi; quæ quidem ſymbola iam expoſita, cum pleraque in Obeliſco Lateranenſi contineantur, hîc ijs explicandis longior eſſe nolui.

FINIS SYNTAGMATIS SEPTIMI.

SYNTAGMA VIII. OBELISCVS HELIOPOLITANVS,

Qui in hunc diem adhuc iuxta Matarèam, Vicum
Cayro Aegypti vicinum, erectus
conspicitur.

CELSISSIMO AC REVERENDISSIMO S. R. I. PRINCIPI
AC DOMINO, DOMINO

IOACHIMO ABBATI FULDENSI.

Per Germaniam & Galliam Primati, nec non Impera-
trici Augustæ Archicancellario,

Domino meo Clementissimo.

I verum est, Celssime Princeps, illud Græcorum epipho-
nema, ἀξιόχ. O'ξιον, de rerum gestarum gloria conspicuis
Viris usurpatum; certè qui meritorum Tuorum amplitu-
dinem penitiùs ponderauerit, is id præ cæteris Tibi apposi-
tè sanè adaptari posse videbit. Nouit Mundus, quàm im-
perterritâ animi constantiâ, in calamitoso Imperij statu Te
gesseris, quàm prudenter inimicorum Ecclesiæ Fuldensi in-
sidiarum technas eluseris, quantâ assiduitate Catholicæ Religionis bono Principa-
tui Tuo inuigilaueris, imò in tanta animorum peruersione eum ab omni hæreseos
contagione immunem conseruaris. Cum itaque tantus sit Tuorum meritorum
cumulus; nè indecorè, tum erga Celssitudinem Vestram, cui iure naturali sub-
dor; tum erga patriam meam, ex qua & vitæ, & scientiarum primordia hau-
si, ingratitude conuinci queam; ecce præsentem Obeliscum veluti æternum
gloriæ monumentum, nominis Tui splendori, erigendum duxi, in quo indelebili
literarum sculptura virtutum Tuarum honor fulgeat, alijs ad exemplum, patriæ
Verò ad nominis nunquam interituri ornamentum. Vale Celssime Princeps,
Imperij decus.

Obeliscus Heliopolitanus , qui in hunc diem
adhuc iuxta Matarèam, Vicum Cayro Aegy-
pti vicinum , erectus con-
spicitur .

CAPVT I.

De origine Obelisci Heliopolitani .

Heliopolita-
nus Obeli-
scus à quo
delineatus.

Matarèa Æ-
gypti .

Titus Liuius
Burattinus
multa hiero-
glyphica mo-
numenta ex
Ægypto alla-
ta communi-
cat Authori.

Epistola Titi
Liuij Buratti-
ni de Obeli-
sco Heliopo-
litano .

DE hoc Obelisco primam mihi relationem obtulit Perillu-
stris & Generosus Dominus Matthias Balbiski, variarum
Nationum, morumque Gentium notitiâ comprimis cla-
rus; quem & dum Ægyptum lustraret, in lacuna quadam
iuxta Matarèam (qui locus est Christi Seruatoris nostri &
Virginis Matris commoratione, in hunc vsque diem cele-
bris) inuentum , propriâ manu delineauit . Eundem spectauit P. Mar-
cus de Luca ex Ordine S. Francisci de obseruantia, qui dum hæc scribo,
oretenus mihi retulit, eum in lacu quodam erectum hieroglyphicis spe-
ctabilem occurrere, ad quem tamen non nisi certis anni temporibus, de-
siccatis videlicet ex inundatione Nili aquis in dicta lacuna receptis, adi-
tus sit . Fuit hic nobilis cuiusdam Architecti Socius sæpius in hoc Opere
laudati; & est D. Titus Liuius Burattinus, Matheseos, antiquitatum, lin-
guarumque Orientalium peritissimus, cui quicquid in hoc Opere noui ex
Ægypto allatum est, pariter acceptum referet Lector, vti tum in præce-
dentibus, tum sequentibus passim dicetur: qui & hodierno die Serenif-
simi Regis Poloniæ Architectum agit. Hic à me rogatus, vt quæ in Ægy-
pto circa hieroglyphica monumenta notatu digna obseruasset, commu-
nicaret; quod summâ sanè promptitudine & beneuolentiâ præstitit,
dum non tantum Obeliscorum reliquorum delineationes summâ indu-
striâ & exactâ curâ factas misit, sed & multa alia suppeditauit; quibus hoc
Opus summè locupletatum fuit . Inter cætera verò monumenta duos
Obeliscos delineatos mihi transmisit, vnum Heliopolitanum, alterum
Alexandrinum; de illo prius, de hoc postea ratiocinaturi sumus . Ve-
rùm vt Lector summam huius Viri diligentiam videat, hic eius verba, quæ
ex Epistola ad me data extraxi, apponam . *Doi stadij lontano dalla Mata-
rèa, l'ogo famoso per l'albero del Balsamo, pochi anni fa morto (mà più è la
commune fama, che iui si fermassero la Beatissima Vergine Maria con nostro
Signore, e Santo Gioseppe, quando fuggirono la persecutione d'Erode) si veggio-
no li vestigij d'vna grandissima Città, nel foro della quale si ritroua in piedi que-
sto Obelisco da me misurato e disegnato, essendo li gieroglifici li medesimi da tutte
quattro*

quattro le parti ; cosa che non hà questo d' Alessandria . Questa antica Città li Arabi la chiamano عين شمس *Ain Schemps*, che vuol dire, Occhio del Sole ; e può essere che sij l'antica Eliopoli , che si chiamaua Città del Sole, essendo ancor dalla parte di Levante del Nilo, come anticamente si dice che sia stata Eliopoli. Quæ pulchrè consonant Arabum relationibus . Sed audiamus Abulfedam Geographum Arabem, cuius verba rem totam explicant.

وعين شمس في زماننا رسم وليس بها ديار ويقال انها كانت مدينة فرعون وبها اثار قديمة مدهلة من الصخور العظيمة وبها عمود مربع ويسمي بمسلة فرعون طوله نحو ثلاثين ذراعا وهي عن القاهرة على نصف مرحلة وعندها ضيعة تسمي مطرية وهي عن القاهرة في جهة الشمال شرقي على النيل.

Hoc est , *Ain Schemps* siue Heliopolis, quam & Oculum, seu fontem Solis appellant, temporibus nostris desolata est, neque sunt in ea habitationes vllæ, & dicitur, quòd fuerit ciuitas Pharaonis ; sunt in ea insignia antiquitatis monumenta, constructa ex lapidibus & saxis maximis ; inter cætera verò columna quadrata, quæ vocatur *Acus Pharaonis* (id est Obeliscus) longitudo eius 30 cubitorum, esque à Cayro ferè media mergala ; est etiam ibidem villa dicta *Matarèa*, sita ad latus sinistrum Orientalis Nili . Dicitur autem Solis oculus , ob Solis in ea Vrbe cultum ; & quòd in templo Solis speculum eâ arte constructum esset, vt id radiantem Solis faciem toto die referret, adeoque rotum delubrum lumine suo illustraret ; de quo vide Mechanicam Egyptiorum, & primum Tomum Oedipi fol. 29. & 30. vbi de Heliopolitano Nomo multa notatu digna reperies.

CAPVT II.

De erectione & mensura Obelisci .

Q Visnam Erector huius Obelisci fuerit, difficile asserere est ; cùm in tanta antiquitatis caligine, præter coniecturas nil nobis supersit . Quantum tamen assequi possum, dicerem esse vnum ex ijs octo, quos Plinius Heliopoli Sothin & filium suum Ramestem erexisse memorat. Verba Plinij sunt : *Postea & alij Regum in Vrbe Solis, Sothis quatuor numero quadragenum octo cubitorum altitudine, Ramestes autem, quo regnante Ilium captum est, quadraginta cubitorum .* scilicet alios quatuor . Ex hoc testimonio Plinij luculenter patet , hunc præsentem Obeliscum verè vnum ex illis quatuor esse quadraginta octo cubitorum : si enim cubitos 48 in palmos resolueris, obtinebis summam palmorum 96 ; & totidem palmorum Titus Liuius Burrattinus huius Obelisci, excepto pyramidio, altitudinem reperit ; posito Plinium per 48 cubitos altitudinem tantùm trunci Obelisci intellexisse . Et primò quidem totius molis altitudinem ponit pedum Romanorum Capitolinorum 63 , & præterea 150 earum partium, in quas totus Obeliscus diuisus esse censetur . Ponit præterea basin Obelisci $6\frac{64}{970}$ pedum dictorum, qui in palmos resoluti eorum circiter

Heliopolis
antiquæ situs
seu locus.

Abulfeda.

Obelisci He-
liopolitani
e. erectio, &
mensura .

Plinius.

Mensuræ
Obel. ci He-
liopolitani .

Obeliscus
Heliopolita-
nus ruditer
incisus & cur-

citer 10 dant. Suprema verò latitudo lateris, vbi pyramidium contingit, $4\frac{224}{970}$ pedes habet, qui conficiunt 7 ferè pedes. Pyramidium denique $5\frac{49}{970}$ pedum est, qui faciunt quasi nouem palmos; atque adeo totus Obeliscus altus est 105 palmos. Verùm hæc omnia exactiùs in symmetria Obelisci hîc appositi, & à memorato Burattino delineati, elucescent. Obeliscus singulis in lateribus, vti Titus Liuius Burattinus obseruauit, eadem prorsus symbola tenet; quæ satis rudi Mineruâ saxo incisa sunt, unde nonnulli opinati sunt, hunc Obeliscum nullâ ratione à Sothi erigi potuisse, cum omnes Sothiaci Obelisci symbolis admodum eleganter sint incisi, vti in Obelisco Pamphilio patet. Hisce respondeo; sicuti hodierno die sunt Sculptores boni, sunt & mali; ita & hunc Obeliscum defectu meliorum, non adeo peritæ manus hieroglyptam artificem nactum esse, ita ferente temporum conditione; non tamen inde sequi, ab eodem Rege non fuisse incisum. Potuit hoc etiam fieri hierogrammatistæ incultâ manu, quæ malè delineata symbola inconcinnam etiam in perito artifice incisionem effecit, dum ea prout prototypon ferebat, genuinè insculpsit: neque enim credendum est, semper eosdem Hierogrammatistas & hieroglyptas, operam suam in incisione symbolorum impendisse, sed varios, vti & hodie vsu venit, dum experimento docemur, in Cancellaria alicuius Principis, vti diuersi Scribæ sunt, ita etiam valde differenti manu, ac stylo scribendi munus in commissis sibi publicè scriptis expedire. Atque hæc est ratio, cur in omnibus Obeliscis diuersus quoque ac disparatus hieroglypheos stylus seruetur.

CAP V T III.

Argumentum huius Obelisci.

Obelisci He-
liopolitani
argumentum.

Dedicatur
Intelligentiæ
Solari.

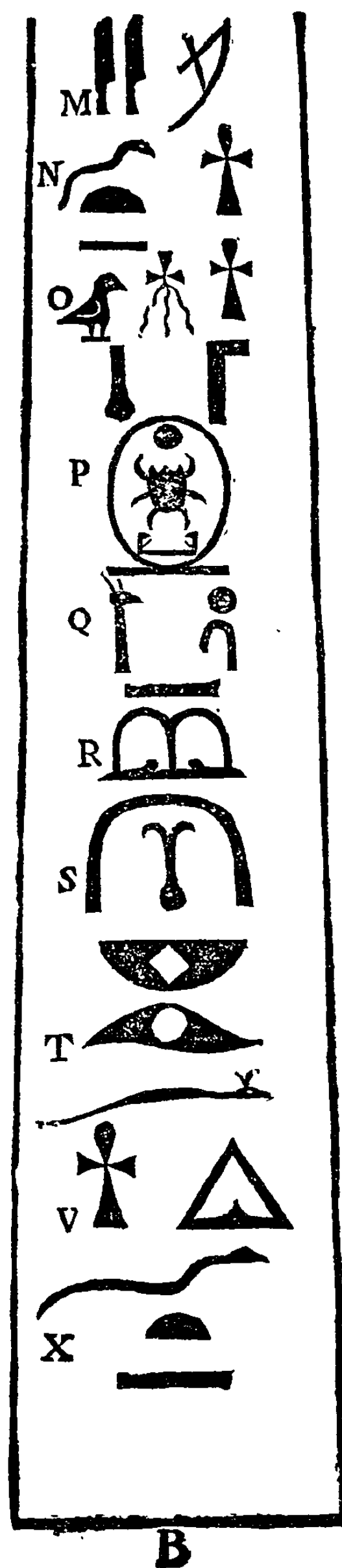
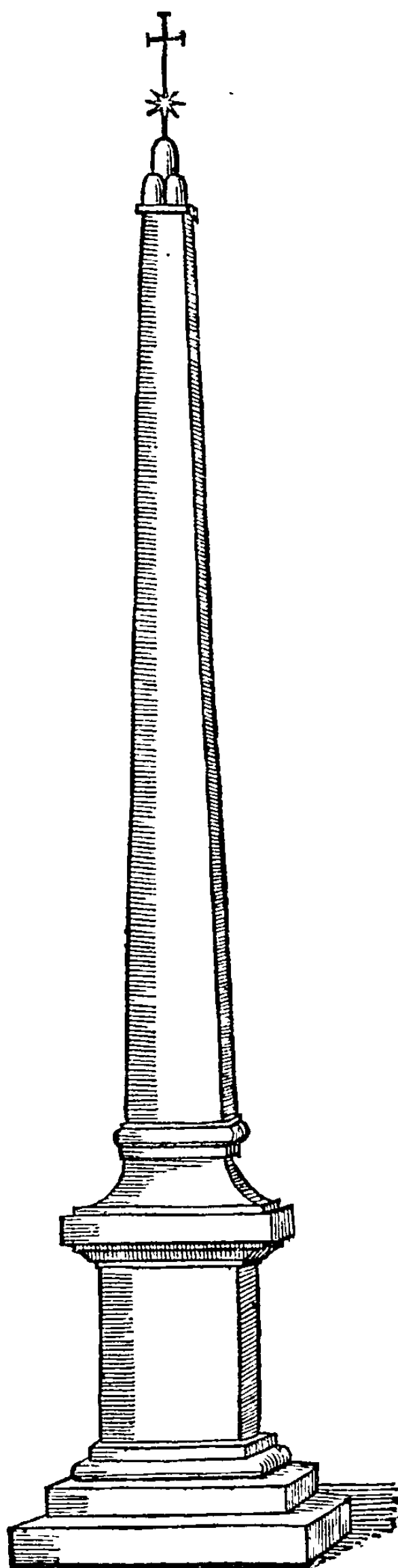
Obeliscus hic Solari Intelligentiæ, & asseclis eius Mercurio-Lunaribus dedicatus est. Et primò quidem ostendit, quomodo Intelligentia Solaris in tripartitum anni tempus influat, cælumque vitali influxu impleat; & quomodo inde polymorphi curâ omnium rerum necessariarum vbertas emanet. Secundò quomodo per sacram tabulam propitiandus sit; & quomodo inde Mercurio-Lunaris vis sopita per memoratum influxum excitetur, & conseruetur. Tertiò quomodo per tabulam sacram Mendesium, tres Mercuriales Potentiæ Agathodæmoni Intelligentiæ coniungantur ad vitalem influxum in superiora inferioraque continuandum. Quartò, quomodo denuo per sacram tabulam vis & potestas Anubidis templorum custodis, prouidentia vitalisque influxus concilietur. Quæ omnia vera esse, ex interpretatione patebit.

Obeliscus Heliopolitanus.

Pars I. superior.

Obelisci erectio.

*Pars II. inferior continua-
ta priori.*

CAP. V. T. IV.

Interpretatio Obelisci.

A
Obelisci He-
liopolitani
interpretatio.

Solis, seu In-
telligentiæ
Solaris hiero-
glyphicum
Accipiter.
Horus l. I. c. 6.

Primo Obelisci loco, A. Accipiter occurrit; quem scire vbiq; in sin-
gulis Obeliscis primo loco supra quadrangulum positum reperies.
Vide Obeliscum Flaminium, Mahutæum, Mediceum, Monticœlium, cœ-
terosque: & Solem vel eius intelligentiam semper notat. Nam vt rectè
dicit Horus; Θεὸν σημαίνοντες Αἰγυπτῖοι, ἰέρα καὶ ζωγεαφεῖσι. Θεὸν μὲν ἐξ ὧς τὸ πολὺ γο-
νοῦν ἐστὶ τὸ ζῶον, καὶ πολυχρόνιον, ἐτι γὰρ μὲν ἐπεὶ, καὶ δοκεῖ εἰδῶλον ἡλίου ὑπάρχειν, ὡς πα-
τὴρ τὰ πατεῖνα πρὸς τὰς αὐτὰς ἀκτῖνας ὁξυποῦν. Deum significantes Accipitrem pingunt;
Deum, tum quod fecundum sit ac diuturnæ vitæ animal, tum etiam quod præ
cæteris volucribus simulachrum Solis esse videatur, utpote peculiari quadam
atque occulta naturæ vi intensissimis in eius radios oculis prospiciens. Sedet
super quadrangulum B, in quo ramus triplex inuersus, Crux ansata,
& Vultur spectantur, quo dominium & præsidium in inferiora deno-
tantur. Et per ramum quidem inuersum denotatur tripartitum tempus
anni, tribus Numinibus Osiri, Isi, & Mercurio dicatum; hæc enim anni
Duces, influxum supremi Numinis, quem Crux ansata significat, in cœ-
lorum primum, quod Vultur notat, deuehunt. Vulturem autem cœlum
significare, quæ veluti mater & principium passuum, omnem naturæ fœ-
turam in se recipit, luculenter Horus ostendit l. I. c. II. Καὶ τὸ τῷ γυναικῶν
γένει. Δηλωτὸν ἐστὶ, γένει μόνον διὰ τὴν αἰτίαν, καὶ πάντι. Δηλωτὸν ζωδία οἱ Αἰγυπτῖοι γυναικῶν
Βασίλειον ὀπτιθέασιν ἀφ' ἧς καὶ πᾶσι Θεὰν γεαφεῖσι Αἰγυπτῖοι, μητέρα οὐδ' ἀέλοντες, σπουδαίαν
γυναικῶν ζωγεαφεῖσι. μήτηρ γὰρ ἐστὶ Δηλωτὸν ζῶον, ἐρασίαν δὲ, ἢ γὰρ ἀρέσκει αὐτοῖς τὸν ἐξ ἧς γέν
καθὼς πρὸς αὐτὸν. ἐπεὶ τῶν ἡ γένεσις ἐκείνη ἐστὶ. Quia igitur Vulturum genus femininum
tantum complectitur, ideo & cuius feminei sexus animanti Aegyptij Vulturem,
vt in eo sexus principem & primum apponunt, ex quo & Deam omnem
significant. Insuper & matrem indicare volentes, Vulturem pingunt; est
enim mater femineæ naturæ, ἐρανία autem, hoc est, cœlum (neque enim placet
ipsis, vt dixi, masculino genere ἐρανόν, sed, feminino dicere) quoniam hominum om-
nium generatio inde est. Vides igitur quomodo Intelligentia Solaris viam
suam influxuam cœlo, quæ per Vulturem indicatur, primò communice-
& in eo veluti in vtero quodam seminalium rerum rationes efformet,
quas deinde tripartitum anni tempus, Osiris, Isis, & Mercurij præ-
sidium, qui per triplicem ramum notantur, curâ excludat. Verum vide
quæ de triplici ramo inuerso, de Cruce ansata, & Vulture, ex omnigena
authoritate, tum in Obelisco Pamphilio, tum in hoc ultimo Tomo am-
plissimè demonstrauimus.

C
Dæmonis po-
lymorphi hiero-
glyphicum.

Sequitur C Papilio dracontomorphus, cum thyrso papyraceo, quo
Dæmonem polymorphum significare passim hoc Opere ostendimus; ad-
iunctum habet thyrsus papyraceum, necessariarum rerum abundantix
signum; quorum omnium rationes mysticas amplè descriptas vide in
Obelisco Pamphilio fol. 500, & in Diatribe IV. huius Tomi passim.
Quæcunque itaque Solaris Intelligentia in cœlo veluti vtero quodam

per

per tripartitum tempus influxibus suis disponit, illa Dæmon polymorphus, vera illa Arabum Chalcodea, dum singulis rebus, in hylæis Mundis existentibus, formas proprias attribuit, in lucem educit; quam & ideo sacrâ tabulâ D allicere se posse sperabant. Continet autem sacra tabula Scarabæum, & duas statuas sibi infrapositas; Scarabæus Solis simulachrum exhibet, de cuius mysticis significationibus ex omnibus penè veterum Authorum monumentis, integro tractatu, vti & innumeris huius Tomi locis actum est; eratque Scarabæus amuletum ad Solare Numen trahendum potentissimum; & passim in collo, pectore, brachijs portabatur. Sed & de hoc inferiùs ampliùs differemus. Simulachra bina tametsi rudi sculpturâ exhibita, qualia tamen fuerint, ex Obelisco Lateranensi, Mahutæo, alijsq; minoribus, vti distinctiùs repræsentata, collegimus. Vnum Leoninam faciem, Accipitrinam alterum exhibet, quæ & Solares Genios indicant. Supponuntur Scarabæo, vt ab ipso vim acquirant, tanquam à superiori inferiores & substituti. Sequuntur modò è regione E duæ figuræ, quarum prima Aspidem squamoso & turgido pectore conspicuum, altera Ibin contracto collo refert; quæ binæ figuræ sæpe sæpius & exactiùs sculptæ cernuntur in Lateranensis & Flaminij Obelisci vertice, vbi etiam significationem vberiùs expositam vide; indicant enim Ophionium & Ibimorphum, id est Luni-Solare Numen; ac per Aspidem quidem Solaris, per Ibin Lunaribus influxus efficacia significatur, sine quorum coniunctione Mundus conseruari non potest: etenim cum generatio rerum in humido & calido consistat; nec humidum sine calido, nec hoc sine illo effectum in natura rerum intentum obtinere potest, sed ideo sociantur, vt nimia per calorem Solis siccitas, humido-Lunari; nimia, verò humiditas calido Solari quadantenus temperetur, & sic generationes rerum suum obtineant finem.

Hæc itaque Numina influxu supremi Numinis participato, feminalibus rationibus quadripartitum anni tempus in cœlesti concauo veluti in vtero quodam, disponunt, atque Chenosiri inferioris Mundi dispartientibus tradunt; quæ per symbola F, G, H aptè indicantur, & sunt ramus inuersus, Crux ansata, & Vultur, & Anser; quorum tria prima symbola eadem sunt cum ijs, quæ suprâ in quadrangulo, B, continentur. Sequitur modò sacra tabula Mendesia I, in qua scēptum incuruum, cum scēptro ægomorpho, id est, Hircino capite insignito, item oui, silicis sacri, & hydroschematis figuræ continentur. Per duo scēptra, dominium indicatur Mendes (sic enim Ægyptij Hircum sacrum & fœcunditatis Numen, teste Herodoto, Strabone, Eusebio appellant) per ouum occulta in Mundo rerum *παρὰ τὴν φύσιν*; per sacrum silicem, ignis; per hydroschema, aqua denotantur; & idem quod priùs, calido-humidi coniunctionem indicant, sine qua Mendesia vis per scēptum hircinum indicata, conseruari non potest; atque hoc pariter amuletum ad dicta Numina trahenda efficacissimum putabant. Erat autem sacer silex, instrumentum, quo ignem in adyris eliciebant, de quo alibi, erantq; bina in formam pistillorum efformata, quorum prius constabat ex chalybe, alterum ex ferro, quibus

D
Amuletum
ad alliciendū
Dæmonem
Polymorphū.

Geniorum
Solarium
simulachra.
E

Ophionium
& Ibimor-
phum Nu-
men.

F
G
H
I
Mendesia
tabula sacra
eiusq; hiero-
glyphica.

Herodotus.
Strabo.
Eusebius.

Silex sacer
quid.

Pausanias. inuicem illis, esca ignem concipiebat; quorum mentionem Pausanias facit in Æolicis, vbi & χρυσόλιθον appellat: Εκ τῆ χρυσολίθου καὶ σιδήρεος τῆ πυρρός πέρισμα. Ex *Chrysolitho* & *chalybe* ignis *suscitabulum*. Ægyptij enim omnia ea instrumenta, quorum in sacris vsus erat, vtpote arcanâ quâdam similitudine ad Numinum rationem, quæ sollicitabant, constructa, inter sacra sculpturæ symbola numerabant, vt alibi dictum est.

K Sequuntur è regione K tres Ibides, pedum intricato processu tria Δ Δ Δ exprimentes. (Hæ Ibides in Obelisco Lateranensi, & Barberino, quæ hîc in vnum corpus coniunctæ videntur, ibi discretæ conspiciuntur, vt proinde aliud hîc mysticum non lateat, nisi Sculptoris aut Hierogrammatistæ arbitrium.) Quibus triplex Mercurialium Geniorum influxus exprimitur (his enim cura in humidam naturam, vti vas Niloticum infrâ positum indicat, commissa erat) quem in omnia Mundi membra, per figuram L indicata, distribuebant. Per temonem vasi Nilotico appositum notabant, aquam vehiculum esse omnium occultarum virium humido inexistentium. Nota Lector, tres Mercuriales Genios dici, quod à Genio Solari & Lunari æqualem virtutem & potestatem participant; Mercurius enim omnium se Geniorum officijs miscet; vnde tres hi Mercuriales Genij iidem sunt cum ijs, quos paulò antè adduximus, solis effectibus differentes.

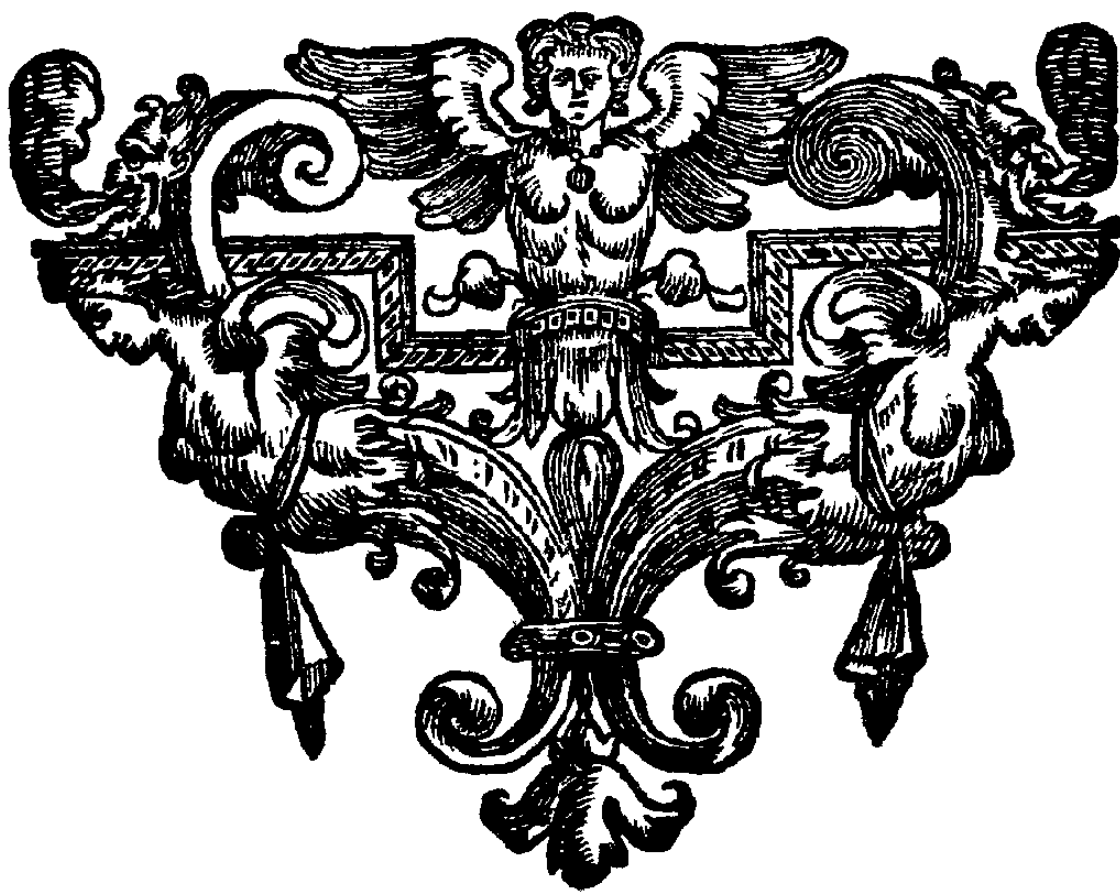
M Porro è regione M sequuntur duæ pennæ, cum hieralphi, quibus, vt iam sæpe diximus, Agathodæmones Intelligentiæ indicantur, quales **N** sunt tres memorati Mercuriales Genij; hi enim, vt N symbola ostendunt, influxus vitales cælo primùm instillant, quibus deinde tripartitum anni tempus, influxu hoc imprægnatum, effectus desideratos præstat; quæ per **O** symbola O, Vulturem, ramum inuersum, & Crucem iam tertiò repetita indicantur; vnde & sacra tabula P illis propitiandis congrua, eadem est cum ea, quam suprâ in D exposuimus. Hæc enim secundum Mendesi **P** Numinis dominium Q suprâ expositum in I, vires acquirit, ad Mundum **Q** magnâ rerum varietate complendum, quarum in Mundana domo vigiles & conseruatores sunt Anubici Genij, qui scitè exhibentur per figuram **R** R, quæ domum exprimit, in cuius portis duo Canes accumbunt; quæ quidem figura expressissima cernitur in Obelisco Flaminio in latere Meridionali è regione B; vbi & mysticam eius significationem expositam vide.

Sequitur deinde S domus Ammonis, cum sceptro in medio cornibus **S** Arietinis conspicuo, quo notatur, mediante sacra tabula præcedente, tractus Ammonis virtutis, id est, fecunditatis spermaticæ; differunt autem Mendes ab Ammone in hoc solo, quod quam vim spermaticam contulit Ammon, illam Mendes in vberriam luxuriantis naturæ sobolem producat, habentque se per modum dispositoris & executoris, tametsi reuera iidem ab Ægyptijs fecunditatis Numen habeantur. Horum itaque providentia vitalis influxus in vniuersum Mundum deriuatur, vt oculus **T** & Serpens T, ansata Crux cum pyramide, Serpens cum segmento, & sceptro, iam sæpe expositis symbolis, docent.

Vides itaque in hoc Obelisco catenam quandam exhiberi Lunæ-Solarium Geniorum vnà cum Mercurialibus, quorum officium est, influ-
 xu suo à suprema Intelligentia Solari participato, per quandam conca-
 renatam actionem, Vniuersum administrare; omnia conseruare; vnde
 non sine causa tanta Sacerdotum in ipsis propitiandis cura &
 industria. Atque hæc de Heliopolitano Obelisco
 dicta sufficiant.

Catena Ge-
 niorum Lu-
 næ-Solarium
 & Mercuria-
 lium.

FINIS SYNTAGMATIS OCTAUI.

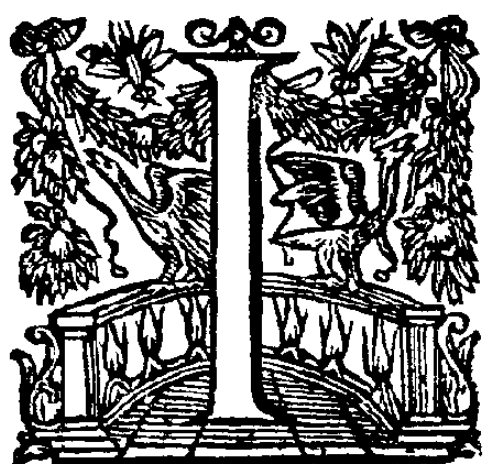
OEDIPI ÆGYPTIACI THEAT. HIEROGL
 SYNTAGMA IX.
 OBELISCVS ALEXANDRINVS.

ILLVSTRISSIMO ATQVE REVERENDISSIMO
 DOMINO, DOMINO

IOSEPHO MARIAE SVARESIO.

Vasionensi, in Gallia Narbonensi, Episcopo.

INGRATITVDINIS procul dubio, Illustrissime
 atque Reuerendissime Præsul, notam incurrerem, si ex
 hac literaria messe, quam Te potissimum fauente & fouen-
 te excultam collegi, aliquem Tibi fasciculum non offerrem.
 Neque enim adeo me profunda cepit obliuio, vt Tui in me
 affectus sinceritatem non meminerim, quàm videlicet arden-
 ter olim egeris, vt Romam ego huius colligendæ messis gratia
 venirem. Impetrasti quod volebas, & simul satisfacisti Nicolai Peirescij votis,
 Viri illius totius sapientiæ sacrarij, qui per Te id ab Eminentissimo Francisco
 Cardinale Barberino ardentè poscebat; atque adeo meam simul excitasti indu-
 striam, mihiq; legem imposuisti, quâ me in hunc laborum labyrinthum conijce-
 rem vel inuitus. Herculeum opus videbatur, nullisq; planè viribus absoluendum;
 adeoque non poteram non meæ metuere imbecillitati: sed præstò fuit laboranti di-
 uinæ auræ susurrus. Immensum, intentatumq; Oceanum solcauimus, metam at-
 tigimus; atq; idcirco, si quid in hoc Opere laudis est, Tibi non parum debeo.
 Aliò, & alias in curas, tametsi literarias, destinabar: Tu, suadente Peirescio ef-
 fecisti, vt vnicè & impigrè in hanc incumberem. Palladem laudauit Antiquitas,
 quòd Argonautarum audaciam adiuuerit: Tu Illustrissime Præsul, non in hoc
 Opere mihi sis laudandus, qui & nauim, & artem instruxisti? Sit itaque hoc
 perenne meæ erga Te gratiæ voluntatis monumentum; modicum quidem, sed ex
 animo promptum. Vale.

SYNTAGMA IX.

Obeliscus Alexandrinus, eiusque interpretatio.

CAPVT I.

*De origine, & primo Erectore huius Obelisci.*Obelisci
Alexandrini
duo super-
sunt.

V O adhuc Obelisci spectantur in Alexandrina Vrbe, alter erectus, alter semisepultus; de quibus ita Geographia Arabica:

وبالاسكندرية المملكتان فرعون وهما حجران على طولهما مربعان وعلاهما اضيق من اسفلهما وطول الواحدة منها خمس قيم وعرض قواعدها في كل واحد من وجوهها عشرة اشبار محيط الكل اربعون شبرا وحكي صاحب كتاب العجايب انهما منحوتتان من جبل ثريم في غربي بلاد مصر وعليهما مكتوب انا يعمر بن شدان بنيت هذه المدينة.

Sunt in Alexandrina Vrbe duo Obelisci, lapides videlicet quadrati, quorum partes altiores, strictiores sunt inferioribus, & longitudo eorum 5 perticarum (quæ Arabibus قيم dicuntur.) basis verò in omni latere seu facie 10 palmorum est, & circuitus 40 palm., & dicit Sahab in horto mirabilium, quòd Iaamar filius Schadad edificauit hanc ciuitatem. Est autem قيم Kim arundo constans 20 palmis, qui in 5 Kim ducti faciunt præcisè 100 palm. altitudinem, quâ vterq; constat; & aptè sanè huic dimensionì latitudo basis 10 palm. in vtroq; congruit Obelisco, siquidem basis latitudo ad altitudinem in decupla proportionè constituitur. Atq; ex his 2 Obeliscis vnus est, quem propriâ manu summâ diligentia dimensum delineatumq; non ita pridem ad me Romam transmisit, quem suprâ laudauì, Titus Liuius Burattinus; de quo hisce verbis scribit: *Questi gieroglifici li copiai dal lato Occidentale dell' Obelisco d' Alessandria, che rimane in piedi, e li altri tre lati, per esser guasti dall'aria, non fù possibile, che li potessi disegnare, li quali sono tutti differenti, e perciò non credo che fra tutti li Obelisci, che hog gidi si ritrouano, vi fusse altro più adorno di questo.*

Obeliscus
Alexandrinus
à Tito Liuiio
Burattino ad
Authorem
missus.

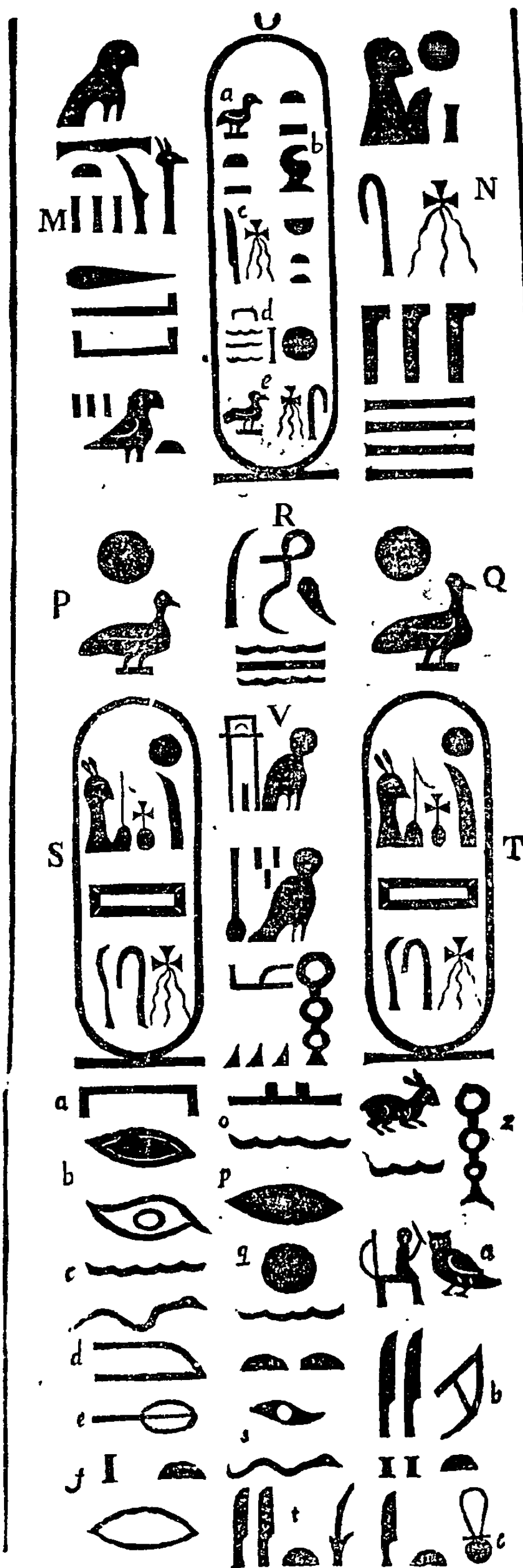
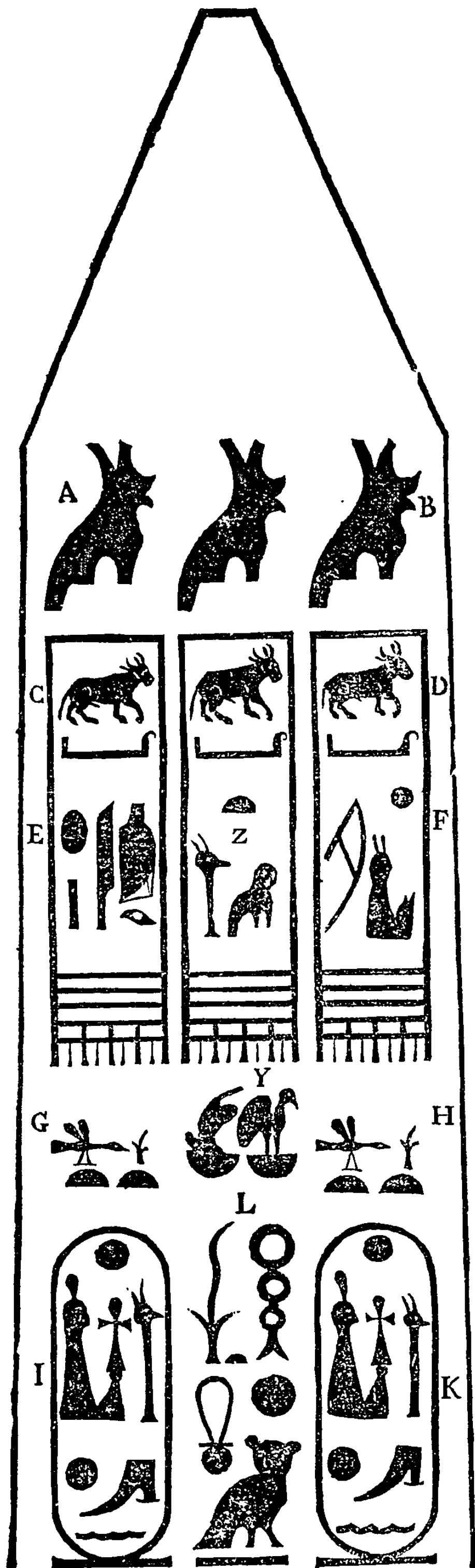
CAPVT II.

De mensura & symmetria huius Obelisci Alexandrini.

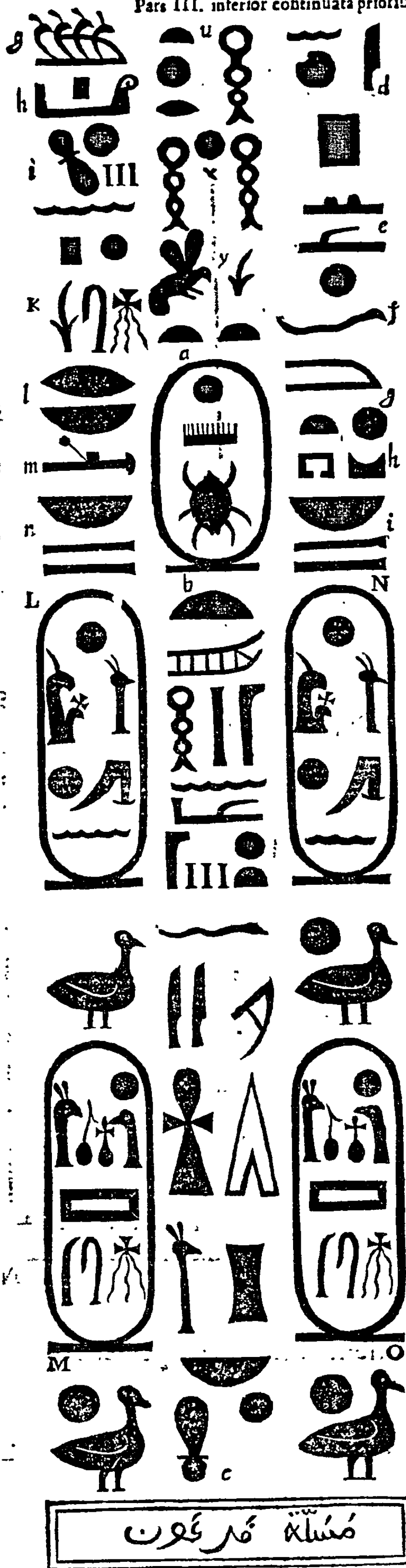
T Otius Obelisci altitudo à dicto Tito Liuiio fuit inuenta 62 pedum Capitulinorum, cum $\frac{62}{970}$, in quales pes Capitol. diuisus assumebatur. Pyramidium est quinque pedum Romanorum cum $\frac{674}{970}$, Obeliscus à basi vsque ad pyramidion 57 $\frac{17}{970}$ pedum, basis 7 $\frac{746}{970}$ pedum, vti in figura apparet.

Obelisci
Alexandrini
mensuræ.

Epi-

Pars III. inferior continuata prioribus,

Epilogismus totius Obelisci Alexandrini ex literis Titi Liuij Burattini.

Altitudo E O vnà cum
pyramidio pedum
Romanorum Ca-
pitulinorum $62 \frac{691}{970}$

Altitudo F O pedū $57 \frac{17}{970}$

D L pedum $55 \frac{257}{970}$

H M pedum $4 \frac{263}{970}$

Latitudo G H pedum $7 \frac{556}{970}$

I K pedum $7 \frac{746}{970}$

M K pedum $0 \frac{95}{970}$

Ad quantitatem singularum partium sustuli G H, ab I K, & remanent partes 190, cuius medietas sunt 95, quæ est quantitas lateris M K, paruuli trianguli M H K, cuius proportionis ope inueni latus L K maioris trianguli L D K, cum sicuti K M ad M H, ita L K ad L D. Hoc itaque spacium L K duplicatum, & ab I K subtrañum, remanere facit, L P, æquale à C D basi pyramidi. Atque hæc est symmetria totius Obelisci à Tito Burattino obseruata, nec sine ingenij Geometrici commendatione calculata; & nè quicquam consideratione dignum omisisse videretur, addidit situm Obelisci, qui quidem non præcisè quatuor Mundi plagas respicere compertus est, sed aliquantulum declinat, prout sequens figura ostendit.

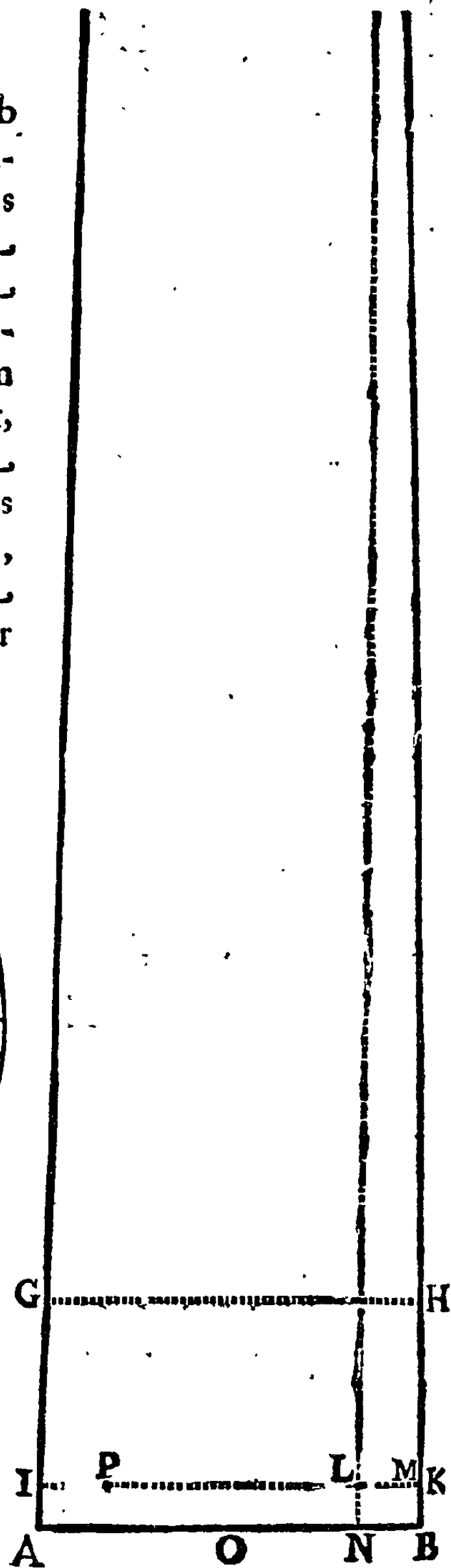
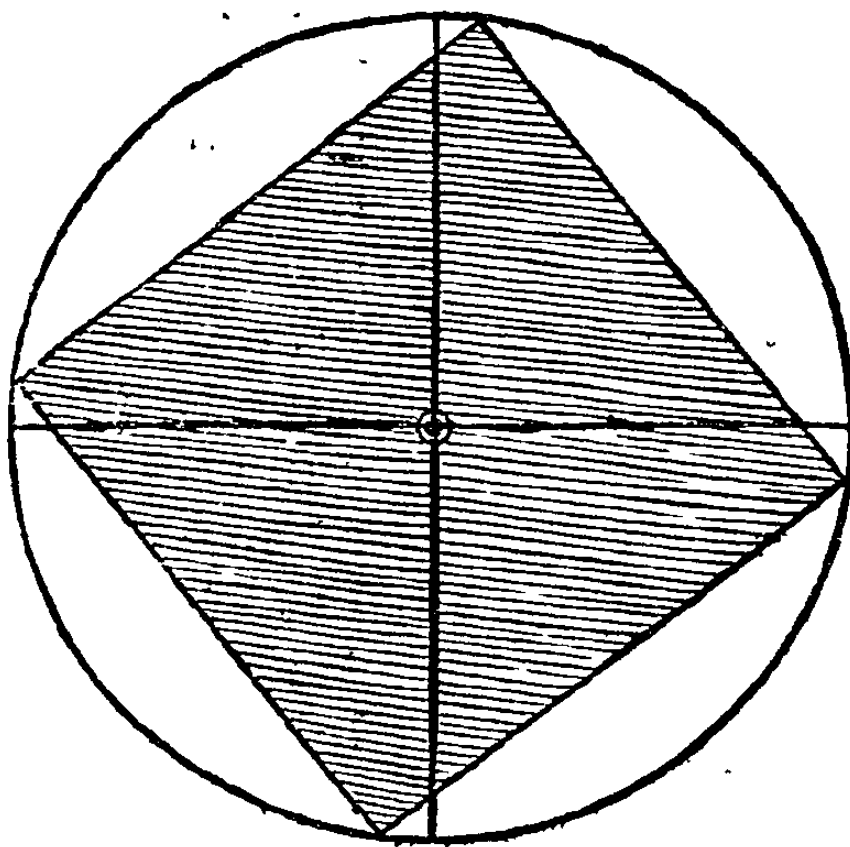
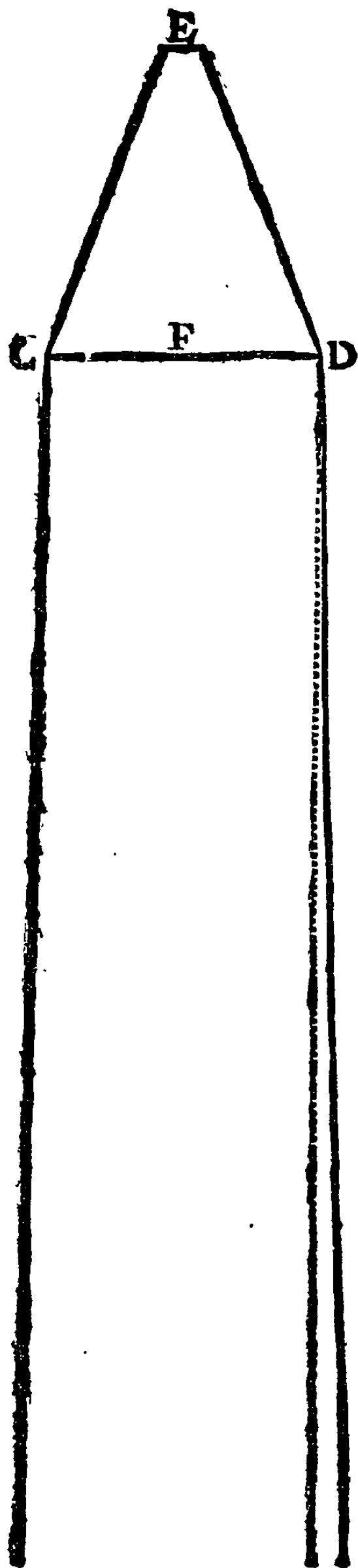
Obelisci symmetria.

Pars superior.

Pars inferior continuata priori.

Nota ad Lectorem.

Cùm Obelisci altitudo, ob chartæ angustiam, hoc loco exhiberi non potuerit, eum in binas partes diuisum exhibere visum fuit. Dum itaque symmetriam eius in præcedenti facie descriptam legis, totum tibi Obeliscum erectum ut imagineris necesse est, ut hoc pacto demonstrationem verbis Burattini relata, melius intelligas. Figura infra posita, ostendit basin Obelisci, vnà cum inclinatione eiusdem à quatuor Mundi partibus.

Atque hæc est symmetria Obelisci Alexandrini, quâ peractâ iam explicationem eiusdem ordiamur.

CAPVT III.

*Interpretatio Obelisci Alexandrini.*Obelisci
Alexandrini
interpretatio.

Hic Obeliscus eandem imperitam manum siue Hierogrammatistæ, siue Hieroglyptæ nactus est, quam Heliopolitanus in præcedente Syntagmate expositus: sunt enim symbola ita imperitè insculpta, vt non nisi ex alijs Obeliscis cognosci potuerint; cuius vnum tantum latus delineauit Titus Liuius Burattinus; & habet tres columnas, sicuti Obelisci Lateranensis & Flaminij; cæteris lateribus vetustate temporum, aërisque iniuria corruptis, vt ex literis eiusdem paulò antè adductis patuit. Verisimile tamen est, reliqua tria latera eadem ferè symbola continere; ita quidem, vt si restituere meâ voluntate ea voluissem, id difficile non fuisset: indubitatum enim est, reliqua latera, primam epigraphen, vt & reliquarum sacrarum tabularum schemata, eadem habuisse; quod vt dixi, difficile non fuisset, si non apud posteros malæ fidei notam inde contrahere me posse timuissem. Vt itaque maiori ingenuitate procederem, solum huius mihi transmissi lateris delineationem interpretandam assumpsi. Cuius quidem argumentum prorsus idem est, ac illud Obelisci Flaminij, de quo supra videat Lector; & continet duodecim Solarium Geniorum effectus & operationes in Mundana œconomia, ex eorundem præsidio & influxu resultantes; quibusque singulorum cœremonijs & ritibus propitiandi sint; singuli enim suas in circuitu quaternorum laterum plagas Mundi respiciunt, quas & à malorum incursum defendunt conseruantque. Sed ad Rhombum.

Obelisci Alexandrini vñ solum latus exhibet hieroglyphicæ integræ.

Argumentum Obelisci Alexandrini idem cum argumento Obelisci Flaminij.

Epigraphæ Obelisci Alexandrini.

Continentur itaque in hoc Occidentali Obelisci latere, primo loco tres Accipitres tutulati A B, rudi scalpro effigari, qui occiduae plagæ A præsides Genios Solares indicant, vt in Obelisco Flaminio exposuimus. B Sedent supra tria quadrangula, in quibus primo loco tres Boues sunt, C cum totidem expansis brachijs, quæ literis C D indicantur. Et per Boues quidem inferiora hylæa Solaria Numina indicantur, in quibus Osiris hylæus habitat, qui influxu à superioribus participato totam inferiorem hylæi Mundi œconomiam beneficâ manu animat & conseruat. E

Figura E simulachrum notat Hemphætum; Z Mendesium malorum F fecunditati contrariorum propulatricem; F Agathodæmonem calidi suppeditatricem potestatem denotant. Qui tres Genij, tribus hylæis Numinibus Solaribus substituti sunt, vt in Obelisco Flaminio dictum est, vbi & authoritates singulorum reperies: ita vt per tres superiores Accipitres, 3 Genij Solares in Sidereo Mundo; per 3 Boues, in hylæo Mundo; per tria reliqua simulachra eorum affectu intelligantur; quibus quidem si reliquorum laterum figuræ adiungantur, meritò ex his duodecim Geniorum catenis, vniuersi Mundi machina, iuxta entium correspondentium connexionem administratur & fulcitur.

Columnæ tres lateris Occidentalis Obelisci Alexandrini.

Sequuntur iam tres columnæ, cum suis tabulis sacris seu anathematis,

tis, quæ omnia in nullo prorsus differunt ab ijs, quæ in Obeliscis minoribus, Mahutæo, Mediceo, & Monticælio, & in maiori Obelisco Flaminio passim occurrunt; in primo siquidem & tertio latere Papylio dracontomorphus cum thyrso papyraceo occurrit, cum sacris tabulis seu anathematis Momphtho-Mendæijs I & K, quorum fusissimam explicationem dedimus fol 220. In media verò columna primo loco Y Aspis Ophionei Dæmonis symbolum, & Ibis occurrunt, vnà cum reliquis symbolis inter L & O inclusis, quæ eadem in Meridionali Obelisci Lateranensis latere è regione Y posita reperies; quorum omnium interpretationem cum citato loco dederimus, eò Lectorem remittimus. Has autem figuras easdem esse cum ijs, quæ in citatis Obeliscis reperiuntur, vt ostendam, nihil adeò aliud requiritur, nisi vt in fine huius Obelisci positas figuras distinctius expressas consulas, ex quarum comparatione ad inuicem facta, veritas luculenter apparebit.

Sequuntur modò Schematismi M O N, quorum prior M, & tertius N, eadem symbolorum serie exhibiti reperiuntur in latere Orientali Obelisci Flaminij, è regione Y, quorum & expositionem ibidem adduximus; medius autem Schematismus sacræ tabulæ O inclusus, symbola quidem aliter disposita, sed minimè incognita, & vbiq; passim in Obeliscis obuia exhibet, & indicant symbola Geniorum humidi & calidi Præsidum, attractiua; his siquidem totius tripartiti anni status, *a*, calidi & ignei Præses, per Ibin, *b*, humidi & aquei Præses in inferioribus indicatur; per, *c*, triplicem ramum, tripartitum anni tempus, per pennam appositam, motu animandum; per, *d*, aquea substantia Mundi fulcimentum, quâ Chenosis, *e*, tripartitum anni tempus administrat, indicantur.

Sequuntur tertio Schematismi P Q R S V T, quorum prior & tertius sunt sacræ tabulæ anathemata Osiri & Isi consecrata, & eadem prorsus sunt, quæ in citatis Obeliscis Flaminio, & minoribus Mahutæo & Mediceo passim occurrunt, vt vnum cum altero comparanti patebit, & ex adiuncto in fine schemate liquet; quorum & interpretationem citatis locis exhibitâ videat Lector. Medius Schematismus R V T habetur pariter in Obelisco Lateranensi partim in lateris Borealis prima columna è regione M & N, partim in lateris Meridionalis media columna è regione F; & indicant Typhonix malignitatis ab humido sacrorum canalium, à portis sacrarum fauissarum, à terminis agrorum propulsionem, per catenam trium Geniorum tribus principijs generationis præsentium, efficiendam. Sed hæc fusius citato loco vide pertractata.

Sequuntur modò in prima columna symbola *a b c d e f g*; quæ denotant effectus ex cultu Deorum per sacra anathemata peracto, quorum sensus est: Per has sacras tabulas cœlestis prouidentia vitalem liquorem in fauissam influit, amore supera & infera replet, fauissa sacra 4 Numinum Solarium custodia (quæ apud sanè per 4 sceptris Accipitrinis capitibus insignita, & fauissæ g impolita indicantur) seruatur, quorum beneficia,

Geniorum
humidi &
calidi symbo-
la.

Hieroglyphi-
ca lectio sym-
bolorum
Obelisci
Alexandrini
columnæ
primæ.

fica, *b*, vi per *i* tres Mundi terminos diffusa, *k* necessariorum rerum omnium abundantia per tripartitum anni tempus in *l* cœlestibus & terrestribus *n* duplici dominationis *m* vehiculo confertur.

Mediæ columnæ symbola sunt signata *opqrstuxv*, quorum sensus est: Aquæ cœlestis providentia per occultum vitalis humoris motum catenas pandit Pantamorpho, ope sacrae tabulæ *ab* sequentis, in qua Scarabæus siue Osiris dodecapyrghi præses, ouali includitur. Reliqua symbola inter *b* & *c* inclusa, cum eadem sint quæ in Obeliscis minoribus & Lateranensi frequentissime occurrunt, non attinet exponere, cum iam sæpius exposita sint.

Hieroglyphica
cœlestiosym-
bolorum co-
lumnæ me-
diæ Obelisci
Alexandrini.

In tertia columna symbola comprehenduntur literis *zabcdefgh i*; quorum sensus est: Custos catenæ Isis, quæ aptè per, *a*, throno insidentem figuram notatur, Noctuam Typhoniam profligat, Agathodæmon Intelligentia allicitur, ope primò Osiridis, inde sacri vasis gestatione, Mundus vterque eius benefica vi fulcitur, vita Mundo, fauissæ, & sacris cisternis infertur per sequentes sacrarum tabularum schematismos LM & NO; quæ vt in nullo ab ijs, quæ in citatis Obeliscis continentur, differunt, ita eandem quoque significationem habent, quam citatis locis vides. Atque hæc est perioche interpretationis huius præsentis Obelisci Alexandrini, quem quidem eadem prorsus in se mysteria continere, quæ Obeliscus Flaminius, paulò antè ex identitate symbolorum demonstratum fuit.

Hieroglyphica
cœlestiosym-
bolorum ter-
tiæ columnæ
Obelisci
Alexandrini.

Scribit verò delineator huius, spacia latelaria TS & TV', referta fuisse minutissimis hieroglyphicis, quæ vt ob summam (nam temporum edacitate rasæ erant) corruptionem, assequi non licuit, ita quoq; de ijs iudicium nostrum interponere minimè visum est.

Consectarium I.

Hinc patet, hunc Obeliscum ferè esse compositum ex figuris Obeliscorum superiùs recensitorum, vt proinde identitas figurarum, identitatem significationis planè commonstret.

Consectarium II.

Hinc patet, ex Obeliscis veluti prototypis omnia schemata, quæ peculiaribus simulachris insculpta cernuntur, desumpta esse, solo situ subinde diuersa, qui tamen nullam in significando diuersitatem inducit, vt in principio huius Operis de symbolicæ literaturæ proprietate docuimus.

Nota denique, in abaco Obelisci, Arabicis literis hæc verba spectari *ممشاة فرعون*, quæ idem notant quod, *Acus Pharaonis*; ita enim Arabes

Obeliscos vocant, quæ transcriptor eo ibi fine posuit, tanquam genuinum Obelisci apud Arabes nomen; quæ ideo appono, nè illa à Veteribus saxo incisa putares.

Visum fuit hîc apponere schemata distinctiùs expressa ex Obeliscis minoribus extracta, quæ in præcedenti folio inferi debebant.

Tabula Moph
Hoc ouatum schema re-
lisco Alexandrino oua
L &

Tabula
Hoc ouatum schema re-
lisco dicto ouatis figuris

to-Mendesia.
spondet præcisè in Obe-
tis figuris I & K, vti &
N.

Osiriaca.
spondet præcisè in Obe-
S & T, vti & M & O.

FINIS SYNTAGMATIS NONI.

SYNTAGMA X. OBELISCVS FLORENTINVS.

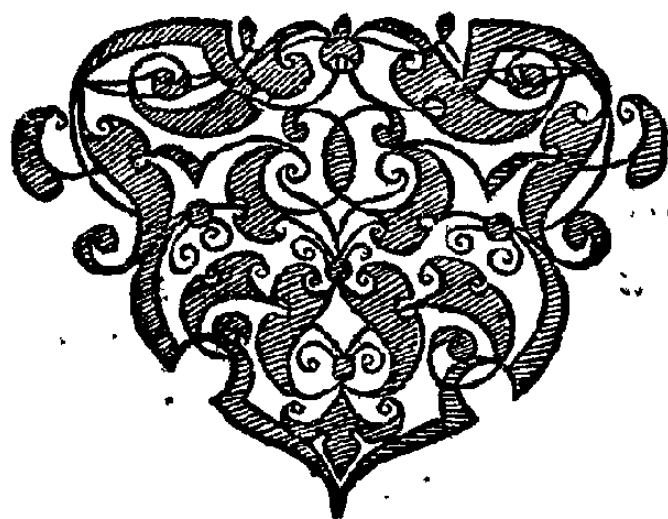

EMINENTISSIMO PRINCIPI
IOANNI CAROLO
S. R. E. Cardinali Mediceo.

DOMINO MEO CLEMENTISSIMO.

BELISCVM hunc Florentinum voco, quia Florentie in celeberrimæ Urbis Museo primò detectus; unde nulli meliori iure quàm Tibi, bonarum literarum consultissimo, eum inscribendum duxi. Etenim sicut olim Α'θωα Α'θωα, sic Florentina non nisi Florentinis debentur, ut ubi nullo non tempore reconditarum literarum Viridaria culta sunt, ibidem detecta Ægyptiæ Sapientiæ adyta Mundo inclarescerent. Nec mirum, cum celeberrimo Florentino Athenæo præsit Trismegistus verè rediuius, Summus Hetruriæ Dux, religione, sapientiâ, & Regiâ affinitate ter maximus, cuius incitamento non tantum magna præstare possunt Inchyti Urbis Vestræ Sephi, sed ea factis Mundo sufficienter comprobare. Accipe itaque huius præsentis Obelisci, honori Tuo constituti, nouam erectionem; & si quid iudicio Tuo limatissimo minùs responderit, id pro innata Tibi prudentia Te excusaturum potiùs, quàm in malam partem accepturum prorsus confido, memorem illius: In rebus arduis tantum voluisse, sat esse. Vale.

Obeliscus Florentinus, eiusque interpre-
tatio.

CAPVT I.

*De Obelisci huius origine, inscriptionis ratione, &
argumento.*Obeliscus
Florentinus
à Nardio
transmissus.

NOBILISSIMVS Ioannes Nardius, Magni Ducis He-
truriæ Medicus, primò hunc mihi Obeliscum præsentem,
vnà cum innumeris alijs fragmentis hieroglyphicis, quo-
rum in sequentibus passim mentio fiet, pro sua in Reipub.
Litter. boni promotione, transmisit. Verùm vt omnia
authenticis testimonijs suis consent, hîc epistolam eius
subscribam, ex qua detecti Obelisci occasio luculenter patebit.

*Adm. Reu. P. Athanasio Kirchero
Ioannes Nardius B. A.*Nardij episto-
la ad Autho-
dem.

Remoror volens egregios tuos conatus nupero obsequio, *Vir eruditissime*, la-
bentisque seculi decus. Nam qui te diu, multūque insudantem versan-
dis Ægyptijs cautibus conspicio, leuidentis munusculo allicio in præsens, quin auo-
co, improbumque laborem delinio, impotens manus admonere auxiliares tanto
operi, quod esset in votis. Dant otia vires, præcinente Vate, forsāque nostris ex
quisquilijs margaritas colliges tu, oculatissime indagator, qui lynceis terebras ocel-
lis immania saxa. Nihil ego te moror post hac. Icones do Ægyptiacæ supellecti-
lis, æneis tabulis septem notatas, olimque impressas ad calcem nostri Lucretij.
His accedunt superpondij loco tricubitale Obelisci exemplar, teniarum trium-
imago, stole fragmentum, calcatis insuper è gemmis expressæ figura, neque pauca,
neque incuriosa. Viæ tedium leuabit ridicula Ammonis dodrantalis facies, im-
piger gladiator, tesseraque hieroglyphicis characteribus exarata. Postrema hæc ci-
melia apud nos sunt vnà cum cœlatis, quod tunc indicauimus, quum legitimis
Dominus reliqua assignaremus. Gemmas vltro commodauit Illustriss. Carolus
Strozza, totius antiquitatis Promus condus, iure meritoque viuientis historie
encomio silente inuidia honestatus; quæ viri singularis est in omnes humanitas,
conspirauit alacriter tua in comoda, Kirchere; nactisque opportunè Clarissimum
Senatorem Philippum Vecchietum, celeberrimi Musei heredem meritissimum,
exposito vix negotio summâ comitate cuncta nobis communicauit. Obuius primū
fuit marmoreus ex Prasalte Obeliscus, literis haud tibi ignorabilibus exsculptus,
quas fideliter transcripsit Ioannes Baptista Balatrus, Serenissimi Magni Ducis
Architectus insignis. Parem & nauauit operam sedulus artifex in Zonis imi-

tandis, quæ linteæ sunt, atramentoque signatæ, integræ duæ sacris, tertia quæ mutila, popularibus (ni fallor) literulis notatæ, non absque hieroglyphicis tamen superstes in margine stolæ fragmentum viuidis adhuc renidet coloribus. Hanc extendere, vt nosti, consueuere salitores à mucronata cartilagine ad tarlum pedis vsque curati defuncti; quod & videre est nostris in tabulis. Si quid interea, noui aut curiosi occurrerit, Oedipo tuo obstetricabor. Vale mi Kirchere, meque redama. Florentiæ, Idibus Februarijs, A. S. 1651.

Obeliscus
Florentinus
quomodo ad-
uctus.

Quomodo verò hic expositus Obeliscus Florentiam ex Ægypto peruenerit, latet; verisimile est, posteris temporibus vnà cum Mumiæ cadaueribus, cæterisque monumentis Ægyptiacis, quorum non exiguam copiam ex Ægypto in Musei Florentini toto Orbe celeberrimi ornamentum Magni illi literatorum hominum Duces nullo non tempore compararunt, translatum fuisse.

Obeliscus tametsi paruus mole sit, tanta tamen rerum copia instruitus est, vt maioribus haud quaquam cedere videatur. Quemadmodum verò notæ insolito characterum genere (qui tamen verè hieroglyphici sunt) quos à corrente manu, currentes vocant, exaratæ sunt, ita adeo hoc insolens & intricatum negotium meum exercuit ingenium, vt in nullo alio Obelisco plùs difficultatis, plùs laboris & ingenij, quàm in hoc me posuisse fatear; neque fieri posse videbatur vt ad tam incognitæ literaturæ sensum pertingerem, nisi aliorum Obeliscorum politiores figuræ, quibuscum passim conueniunt, parturienti ingenio obstetricantes manus adhibuissent; quarum combinatione vnus ad alteram factâ, tandem nodum gordium scindere, diuinâ bonitate cooperante, datum fuit.

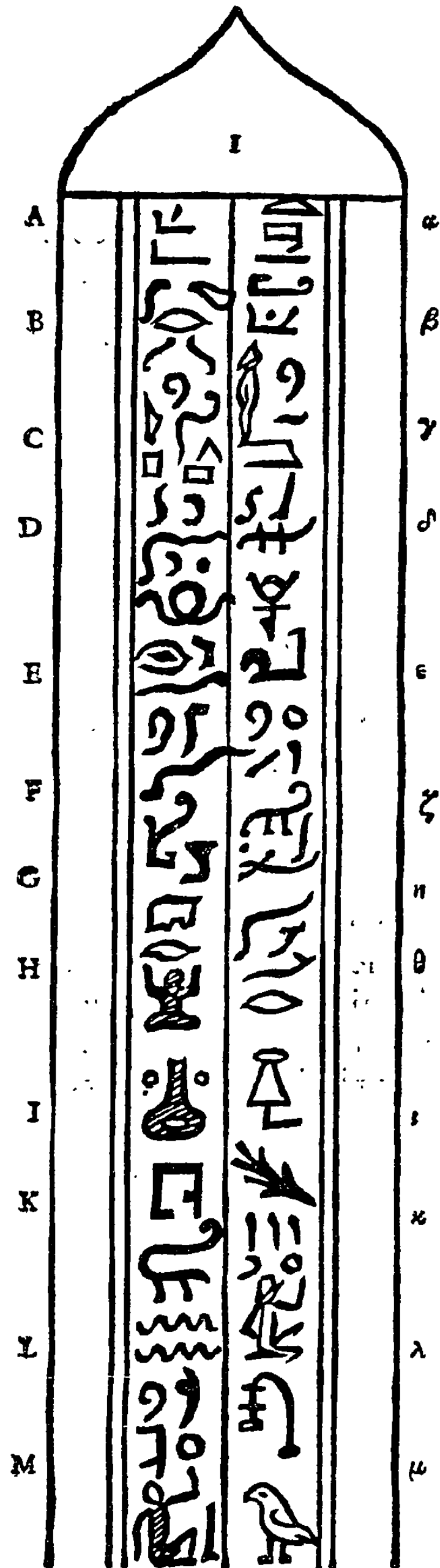
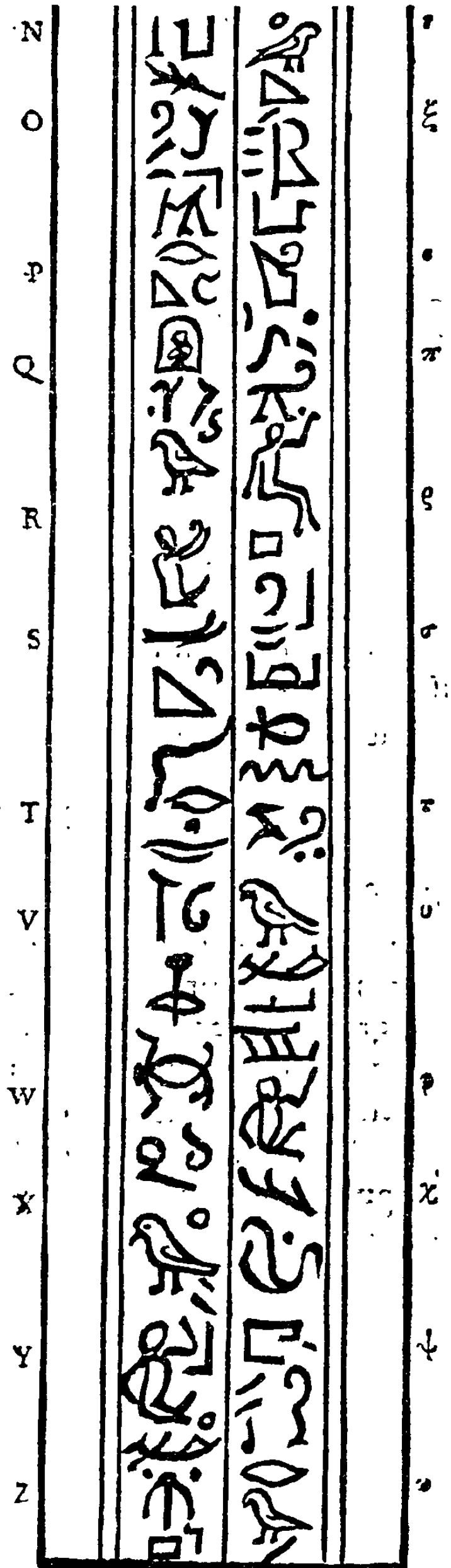
Obelisci Flo-
rentini chara-
cteres cur-
rentes.

Diuisio Obelisci.

Obeliscus hic Florentinus, hieroglyphicis vnde quaque turgidus, quatuor latera habet, quorum vnumquodque in binas columnas sedum est; pyramidion rasum squalet, nullo hieroglyphico schemate, quod epigraphes loco esse posset, insignitum, vt in cæteris passim videre licet; vnde statim sine præuia epigraphæ, symbolorum contextus sequitur; cuius argumentum est concatenatâ quædam Numinum series, quæ vel ad bonum quod intendunt, obtinendum attrahere, vel ad malum propulsandum, sympathicâ quâdam symbolorum structurâ placare contendunt.

Obelisci Flo-
rentini diuisio,
& argumentū.

CAPVT II.

Primi Lateris expositio.*Residuum lateris.*

§ I.

Columnæ primæ lateris primi, characteres, & expositio.

Characteres seu figuræ.

IN hoc Obelisco quidnam pessimè effigiatae literæ notent, & cui figuræ in alijs Obeliscis respondeant, prius hoc loco exponamus, ut hoc pacto ductibus singularum extricatis, facilius ad interpretationis nostræ scopum pertingamus.

Columnæ 1.
lateris 1. char-
acteres.

A regione A figura Serpentis occurrit, cum brachio extenso, quod sequitur alius Serpens, cum folio Perseæ, quod è regione B excipit cycloides, binis hinc inde Serpentibus adnexis; quæ figuræ in Obelisco Barberino pariter habentur politius efformatæ. **C**, Capreolum notat, cum tiara calathoide, & Serpente; quæ sequuntur duo parallelogramma, cum figura flagelli; & hoc verum esse, monstrat similis figura in Obelisco Pamphilio colum. 1. è regione B. Sequitur postea Serpens, sub quo globus, ex quo duo Serpentes emergunt; **E**, oculus cum baculo, & Serpente; **F** vestigium pedis, cum Serpente, & canali. **G** tutulus calathoides, cum infundibulo, cuiusmodi videre est in Obelisco Pamphilio 1. columna. Sequitur phallus oculatus cycloides, & **H** simulachrum erectis manibus, cum, **I**, phiala Nilotica, binisque circulis; **K** piscina sacra, cum fauissa, & **L** hydroschemate; Capreolus vitis, cum sceptro hircino; **M** gnomon cum sphaera, **N** simulachrum, cuiusmodi passim in Obelisco Pamphilio, cæterisque Obeliscis occurrunt; infra quod pes cum erectis brachijs, & tetradice. **O** Capreolus vitis, cum sceptro hircino, gnomone, & caractere Momphæ. **P** cycloides, triangulum rectangulum, & figura Lunæ; quæ excipit **Q** Hircus, puer portæ insitus, quem hoc symbolorum habitu refert columna 2. Obelisci Pamphiliij. Hunc sequuntur sceptrum Cucuphomorphum, vncinus, Serpens, Accipiter. **R** simulachrum genuflexum, cum brachio extenso, **S** triangulum, cum figura Lunæ, & Serpente. **T** cycloides, oculus. **V** sceptrum Vpupæ, & Capreolus vitis, cum sceptro cycloidem transeunte. **W** Scarabæi figura tractu currente exarata, cum globo ex quo canalis emergit, & Serpente. **X** Accipiter, cum circulo. **Y** simulachrum auerruncum, sub quo barys nauigium. **Z** ramus triplex inuersus, cum quadrato, & gnomone. Ecce hæ sunt figuræ currente caractere exaratæ, quas vti exposui, veras esse, reliquorum Obeliscorum, quibus cum concordant, schemata sat superque vnum cum altero comparantem docebunt. Nihil porro restat nisi ut interpretationem breuibus verbis subiungamus.

Expositio figurarum.

Columnæ r.
lateris r. in-
terpretatio.

V Ita A benefica, B vita fructifera, fons vitarum, in vegetabilem natu-
ram, C vita potestatiua Mundorum hylæorum, D vita Mundi
totius penetratiua, E vitalis prouidentia, F occulto motu canales replens
mundanos, G infundibulo naturæ fœcundatiuo anni, H per statuam Hem-
phta illapsam in I phialam Mundorum, K in piscinas sacras & fauissas, oc-
culto Numinis processu, L in humidam naturam deriuatur; vnde M
fœcunditas vegetabilis naturæ, & symmetria Mundi, per N simulachri
Nephtæi cultum, & legitimas cœremonias in virtute tetradicis (quæ est
species Seriphij) resultat. O fœcunditas Mendesia, cum Momphtæa cœ-
lesti, P geneticas operationes mouent in Mundo sensibili, qui Horus est,
vnde varietas harmonica nascitur: influente Osiri, & R assecla eius Om-
phta benefico, S genetici Isis influxus deriuantur in T Mundum inferio-
rem, cui prouidet V varietatis & fœcunditatis Numen; Osiris verò
subterraneus vitam à superiori Osiri cœlesti sibi communicatam ope
Nephtes transuehit in tripartiti anni stationes, vnde fœlicitatis in inferio-
ri Mundo complementum.

Scholion in explicationem factam.

S Tatuæ quæ ad literas H, N, Q, R, Y, omnes Deorum sunt auerrun-
corum, quarum singulas in Obelisco Pamphilio exposuimus. Inge-
niculatae sunt, quia inferioris ordinis cuiuspiam maioris Numinis domi-
nio subiecti & ministri. Varios gestus expriment, nunc eleuando, nunc
deprimendo manus; quæ quidem gesticulatione efficacia, & intensum res fi-
dei suæ commissas quàm optimè & fidelissimè administrandi desiderium in-
nuitur; iussa proinde sibi præstituti Numinis ardentem deprecari viden-
tur. Vide Syntagma de Dijs auerruncis, in quo de ijs amplè disseruimus.
Nullum symbolum frequentius quàm Serpentis in hoc Obelisco occurrit;
Serpentem autem vitæ symbolum esse, ex Horo, alijsque iam innumeris
locis passim demonstrauius; quod quidem pro vario appositu symbo-
lorum variam significationem exprimit: nam Serpens appositus cycloi-
di, vitam cœlestem; hydroschemati, vitalem humorem; fauissæ, Nilo-
tico vasi, aut sacrae piscinæ iunctus, vitalem Nili liquorem; & sic de cœ-
teris, indicat. Vnde tametsi Obeliscus præsens nullam inscriptionem
exhibeat, ex qua certo alicui Numini consecratus dici possit; ex signifi-
catione tamen symbolorum, notarumque contextu, eum Vitæ vitarum,
id est, Numini supremo omnium Hemphta consecratum esse, certum est;
cùm in toto hoc Obelisco de nulla alia re, quàm de vitali supremi Numi-
nis influxu, & virtutum omnium viuificatore agatur, vti ex sequentibus
patebit.

Serpentis sym-
bolum varijs
rebus apposi-
tum varijs
significat.

Obeliscus
Florentinus
supremo
Hemphtæ
consecratus.

Tetradice
qualis herba.

Inter literas N O figura instar virgæ posita videtur, quam nos tet-
radicem vocamus, cuius Plutarchus meminit, eaque Isis Osiridis cor-
pus à Typhonij machinis inter Nili fluentia oculuisse ait, & idem esse

ac seriphium marinum, in Diatribe de plantis Ægyptijs, ostendimus, magnæque in sacris efficaciz fuisse diximus, utpote plantam ad lustrationes expiationesque quàm aptissimam.

Inter P & Q triangulum rectilineum occurrit, cuius mysteriosam significationem fusè descripsimus in Obelisco Pamphilio l. 3. & in Arithmetica hieroglyphica Class. 7. alijsque passim locis. Puer verò portæ inclusus, notat Hori mundanam domum, uti copiosè aliàs docuimus, & in Obelisco potissimum Salustio, quem consule.

Inter D & E, nihil aliud nisi globus ille nullibi non occurrens, Serpentibus foetus, & currente calami ductu solummodò expressus videtur, uti omnia alia in hoc Obelisco; significat autem vigorem vitalem, quo Mundi turgent viscera.

Globus Serpentibus foetus.

Pari pacto litera quæ è regione W spectatur, Scarabæum indicat, vim Solarem in inferiori Mundo absconditam, rudi ductu currentis manus quaternis tantummodò pedibus, quorum sex habet, delineatus; neque enim exactam alicuius symbolicæ figuræ descriptionem multùm curabant, dummodò mentis conceptum solis Numinibus cognitum quouis modo exprimerent. Atque hæc paucula sunt, quæ in facta interpretatione illustranda duxi; quare ad alteram columnam procedamus.

§ II.

Columnæ secundæ Lateris primi figuræ, & expositio.

Characteres, seu figuræ

Primo loco è regione, α, occurrit cycloides cum quadrangulo, & duobus β brachijs extensis; sequitur puer γ piscinæ sacre insistent, cum δ Serpente, & pede humano, & Crocodilo, & Cruce ansata. ε Statua vncino instructa, Capreolus vitis cum orbiculo. ζ Figura Ibis, cum η tribus Serpentibus. θ cycloides, cum ι Pyramide coronata, κ germen tetradi, cum tribus baculis. λ Statua auerrunca, μ Nilometrium, ν Accipiter, cum alio Accipitre, & trigono rectangulo. ξ Statua Momphæ, cum binis brachijs erectis. ο Cidaris calathoides, & Serpens. π Ibis ambulans, statua auerrunca. ρ Quadratum, Capreolus, pes, segmenta. σ Duo brachia erecta, Crux ansata. τ Hydroschema, υ Accipiter, barys nauigium, feretrum. φ Statua, χ tetradi, Aspis surrecta. ↓ Piscina sacra. ω Cycloides cum Accipitre. Vidimus figuras, expositionem singularum adiungamus.

Columnæ 2. lateris 1. characteres.

Expositio figurarum.

Columnæ 2.
lateris 1 ex-
positio.

Cœlestis α piscinæ dominator β munificus, Horus γ piscinæ sacrae custos, virtute sui occulti motus, δ Typhonem profligat; influxus supremi Numinis, Tautici sigilli virtute derivatur in ϵ auerruncum Geniū, vegetabilis Mundi dominatorem; ζ Ibiacum Numen vitalibus operationibus omnia, η religioso cultu prævio complet; robur & sulcimentum dat λ Momphtæa Potentia μ sacri Nili canalibus; ν Osiris geneticos motus per ξ Momphtam suscitatur, precibus & cœremoniis θ Sacerdotum incitatus; unde & π Mercuriale Numen vineino auerruncum ϵ hylæum Mundum occultâ vi pervagatur, σ hymnis & prophylacticis ritibus naturæ τ humor attrahitur; υ Osiris beneficus vehiculo in inferiora delatus, per simulachrum ϕ auerruncum, & operationem Seriphij χ , Ophionium vitæ fecundæ largitorem piscinæ ψ sacrae immittit, unde ω cœlestis caloris virtute omnia conservantur.

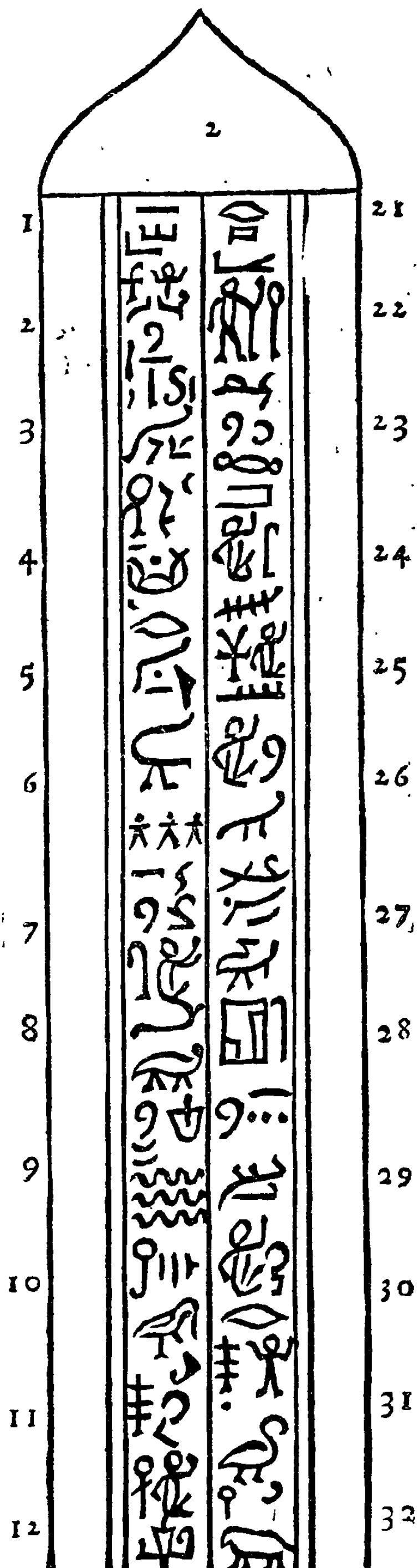
Scholium in expositionem.

Figuræ α β γ habentur etiam in Obelisco Pamphilio, sed melius & politius incisæ; ex quo collegi, caractere δ Crocodilum notari, & rudi tractu in hoc Obelisco effigiatum potius quam depictum. Idem iudicium sit de figura inter ζ & η , vti & de figura ϵ regione π , quarum utraque ibidem notat, vti ex alijs Obeliscis observavi, vbi eadem prorsus figuræ integrius expressæ videntur. Litera ξ è regione figuram habet, quæ literam Copto Ⲭ similem exhibet, reuera tamen caput Leoninum exprimit, cuiusmodi in Obelisco Pamphilio bina spectantur in prima columna, velato vertice conspicuâ. Figura verò inter χ & ψ rudi stylo exarata Aspidem tumido ventre surrectam exhibet, cuiusmodi passim in omnibus Obeliscis, potissimum in tabulâ Bembina iuxta thronum Pantamorphæ naturæ positæ spectantur; vt proinde non aliâ ratione, quàm combinatione notarum ex alijs Obeliscis similium, in currentium huiusmodi characterum notitiam penetrauerim.

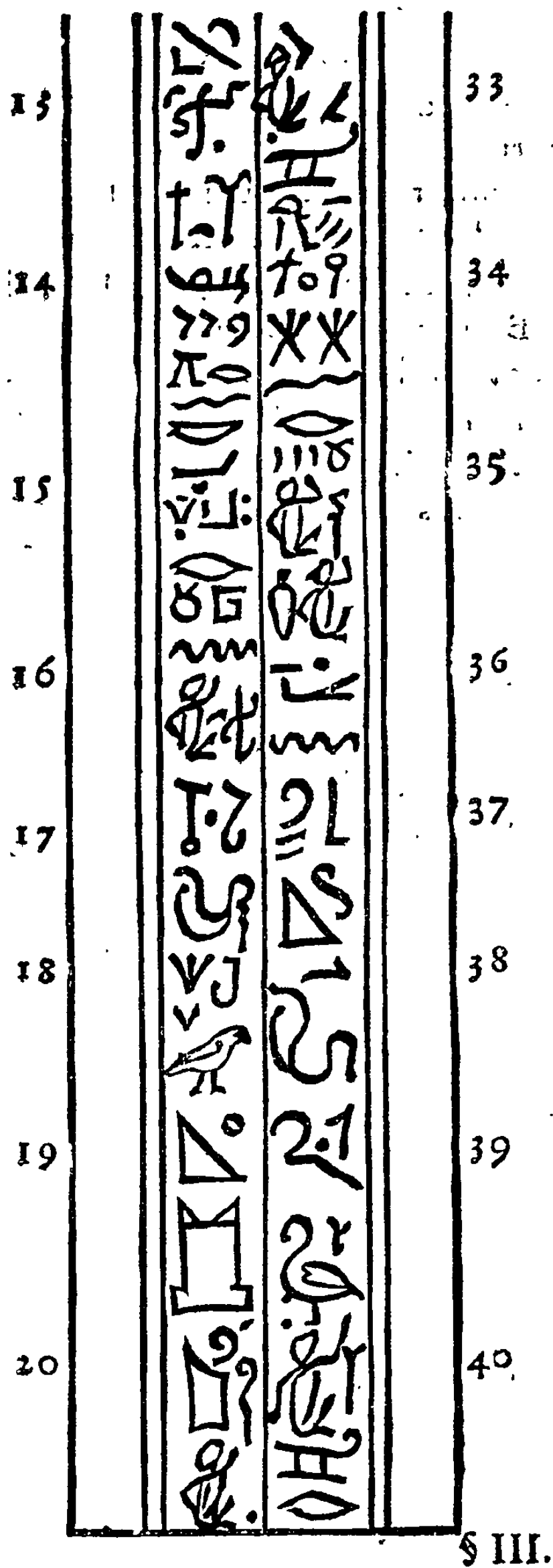
Nota Lector, literas vel numeros in dextra parte Obelisci lateribus appositos, ad primam columnam lateris; in sinistra verò ad secundam lateris columnam pertinere; quorum singuli figuras è regione sibi correspondentes indicant.

C A P V T III.

Secundi lateris expositio.

Residuum Lateris II.

§ III.

Columnæ primæ lateris secundi anatomia, & expositio.

Characterum anatomia.

Columnæ 1.
lateris 2. cha-
racteres.

1 **S**ceptrum cum tripyrga arce, brachio, thyrso papyraceo, & Cruce ansata. 2 Capreolus vitis, temo, sceptrum, Serpens tortuosus. 3 Serpens bicornis, vncinus, gnomon, cum flagello & harpagone. 4 Crater, cum 2 statuis, & oculo. 5 Serpens, cum penna, & sceptro. 6 Piscina sacra pedibus innixa, quam sequuntur 3 Cruces bifurcatæ, cum sceptro, & Serpente. 7 Capreolus vitis, quem sequuntur baculus, seu thyrsus incurvus, cum statua piscinæ sacre auerrunca. 8 Hyæna, cum Capreolo vitis, & pala. 9 Tria hydroschemata, 10 Vncinus ansatus, & Ibis. 11 Sceptrum trinode, cum vncino & gnomone; cui subduntur 12 baculus cycloides; & huic subnectitur brachium, cum intermedia pyramide, 13 Serpens baculo circumplicatus, cum thyrso cruciato, & altero tragoide. 14 Barys nauigium, cum binis vncinis, & Capreolo vitis, duobus pedibus, cycloide, & Serpente. 15 Brachium cum cycloide, vase Nilotico, & piscina sacra. 16 Hydroschema, cum statua, & baculo Serpente complicato. 17 Sceptrum Accipitrinum, quod sequitur Aspis. 18 Tres flores Loti, quos sequitur Accipiter. 19 Triangulum cum ara. 20 Ara, Capreolus vitis, Serpens pendulus, cui subiungitur statua apotropæa.

Anatomie factæ expositio.

Columnæ 1.
lateris 2. ex-
positio.

1 **D**ominium tripyrgæ arcis beneficium per influxum suum in omnia Mundi corpora factum, vbertatem rerum omnium necessariorum confert. 2 Hinc in vegetabilis naturæ œconomiam, 3 vita rerum & harmonia exurgit, malis omnibus depulsis. 4 Cœlestis vitæ vehiculum est 6 occultus diuinitatis motus in piscinam sacram; influxus trinus & archetypus in vegetabilem Mundum deducitur per 7 Nephtam piscinæ sacre conseruatricem, & rerum largitricem dominam, 8 omnis vicissitudinis & alterationis in humidæ naturæ receptaculis causam, 10 malorumque auerruncatricem, Ibiaci Numinis fidelem ministram. 11 Cœremonijs in sacra barra præuiè factis 12 auerruncum Numen confert igneam caloris vim, quæ Lunâ attemperante 13 vitam concipit fecundam, influxusque 14 Ammonij vehiculum, quo occultus Numinis motus è cœlo in inferiorem Mundum beneficâ virtute suâ deducitur, beneficâ vi suâ 15 bonorum omnium complementum præstat; sacrum Niloticum humorem in piscinis sacris augmentat, 16 in virtute simulachri prophylactici vitali influxu tumentis. 17 Osiris quoque atque Ophionij Dæmonis, qui vitæ, 18 caloris, motusque authores sunt, mandata omnia iuxta 19 archetypi trigoni geneticas leges conformantur,

20 sacrificiorum rituumque tutelari appropriato exhibitorum vigore accedente.

Scholium in expositionem factam.

INter 8 & 9 figura quadrupes Hyænam refert, vicissitudinis & alterationis in inferiori Mundo symbolum, teste Horo, lib. 2. cap. 65. Horus.
 Τινὰ δὲ ἄσατον, καὶ μὴ μόνον ἐν ταύτῃ, ἀλλ' ὅτι μὴ ἰχθυόν, δὲ καὶ θρασυὸν, ὅτε γὰρ ἀδυνά-
 βητόμηναι συμπλέει ὑαῖνας ζωογενεῖσι· αὐτὴ γὰρ ὅτε μὴ ἀρρενὴ γίνηται ὅτι δὲ θήλυα.
 Instabilem quempiam, neque in eodem consistentem statum, sed interim robustum & audacem, interim verò imbecillum & timidum, volentes significare, Hyænam pingunt; hæc enim nonnunquam mas est, nonnunquam femina. Quæ tametsi Horus hoc loco homini assignet; Ægyptij tamen more solito vniuersali quâdam analogiâ, naturæ actionibus potissimum in sublunari Mundo continuæ alterationum vicissitudini subiecto, in quo omnia mutuâ vicissitudine sese, nunc maris, nunc fœminæ officia obeundo exercent, non incongruè Hyænæ ea symbola appropriare voluerunt; nam vt rectè Oppianus lib. 3. de venat. Hyæna symbolum inconstantis.
Oppianus.

Θαῦμα δ' ἐ, καὶ τὸ δ' ἀκρίβεια πρὸς ἐκτίησιν ὑαῖνης
 Ἀρετὴν καὶ θηλείαν ἀμείβεσθαι λυκάφαιτι.

Maius eò referunt etiam miraculum, Hyænas Alternis annis naturæ iura nouare, vt Ambiguus modò fiat mas, modò fœmina feta. Cætera symbola cùm nota sint, earum expositionem consultò omitto.

§ IV.

Columnæ secundæ lateris secundæ expositio.

Anatomica descriptio.

21 **O**Culus, cum quadrato, & brachio extenso. 22 Simulachrum sceptrigerum, cum adiuncta claua, & nauicula. 23 Capreolus vitis, & semiluna, cui subiunctus crater, & piscina sacra. 24 Statua prophylactica, cum barra sacra. 25 Crux cornuta, cum statua, & quatuor vasis Niloticis. quæ omnia ordine eodem in Obelisco Barberino spectantur. 26 Statua cum Capreolo, Ibide, & nauicula. 27 Ibis. 28 Porta cum vncino, Capreolo, tribus circellis. 29 Serpens. 30 Statua, cum adiuncta falce, & cycloide, barra sacra, cum statua in crucem ansatam conformata. 31 Ibis. 32 Hyæna. 33 Statua auerrunca, cum traha. 34 Crux cum sceptro, quibus subiunguntur binæ decusses, quarum vertici linea imprimitur; sequitur Serpens, & cycloides, cum tribus terminis, & vase Nilotico; quæ omnia & in alijs Obeliscis spectantur. 35 Sta-

Columnæ 1.
 lateris 2.
 anatomia.

35- Statua cum sceptro, cui-Aspis insitit; hanc alia statua sequitur, cum phiala adiuncta. 36 Brachium extensum, cum hydroschemate. 37 Capreolus, cum pede humano. 38 triangulum rectangulum, cum Serpente, & Aspide surrecta. 39 Serpens, cum harpagone, & Ibide. 40 Statua, cum sceptro hirciniformi, feretro, & cycloide.

Exhibitorum symbolorum interpretatio.

Columnæ 2.
lateris 2. in-
terpretatio.

21 **P**rouidentiâ beneficâ 22 Momphtæi Numinis defertur 23 vegetatiua vis Lunæ in craterem piscinæ sacrae, & 25 Nilotica vasa per 24 25 26 appropriatas statuas auerruncas; 26 27 Mercurialia Numina vitali vehiculo 28 portis Mundanis illata, vegetabilis naturæ Mundis 29 vitalem conferunt influxum: 30 Statuæ auerruncæ vi, ritibusque per sacram barram peractis, cœlestis supremi Numinis influxus attrahitur; vnde Chenosis influxu in inferiorem Mundum vicissitudo rerum emanat, per cultum, 34 ritus, & cœrémonias sequentium simulachrorum: 33 35 36 his enim cœlestis humor, constituto 22 dierum tempore, in inferiora deriuatur; 36 hi beneficum humorem occulto motu iuxta 37 geneticas leges agitant; 38 Ophionio Dæmone, Hermanubi, & Ammoniâ Intelligentiâ opus perficientibus.

Scholium.

Barra sacra
quid.

Quid sacra barra fuerit, sat superque in Obelisco Pamphilio ostensum fuit; erat enim instrumentum ligneum, instar capsæ decussatim sceptris intersectum, in quo tum sua sacrificia, tum suas diuinationes Hieromantæ peragere solebant; ad aliquid à Numine, cui litabant, impetrandum. Vnde prouerbium, ἐν τῇ βάρῃ παύεται, in barra diuinatur, de ijs dicebatur, qui vigili curâ & impertæso labore ardua inquirunt. Vide Demophilum de ritibus Ægyptijs. Triangulum rectangulum, genericæ virtutis symbolum apud Ægyptios fuisse, iam multis huius Operis locis ex Plutarcho demonstratum fuit; cuius basis principij passiuæ, cathetus actiuæ principij nota est, hypotenusa verò seu tertium latus ἐξ ὧν, id est, ex his genitum, notabat. Verùm de his in Geometria hieroglyphica, alijsque passim locis tractatum vide. Penultima huius columnæ figura traham refert, eratque instrumentum sacrum, quo sacra simulachra certis anni temporibus in triumphus speciem vehebantur, ut proinde in sacrum hieroglyphicorum album translata symbolum diuini cultus euaserit; vti & feretrum, de quo alibi vberimè tractauimus.

Triangulum
rectangulum
genericæ vir-
tutis symbo-
lum.

Traha quale
instrumentum.

Decusses
binæ symbo-
lum numeri
cum.

Inter 34 & 35 duæ decusses apparent; quæ symbola erant numerica, & ijs XXII. exprimebantur, vti in Arithmetica hieroglyphica ostendimus. Erant autem 22 dies ex veteri illis Oraculo deputati; inter quos Numina suos effectus monstrabant; quos si intra huius constituti temporis spatium non consequebantur, aut Numen minimè placatum, aut sacrificium non ritè institutum credebant. Hinc ad Numen placandum

inter

inter sacra virgas decussatim compositas cum ramo intermedio, quo 22 dierum tempore Numen veluti mouerent, circumgestare solebant. Oraculum Hecates Ægyptiæ vetus sic se habet, ex quo apertissimè ad dicta symbola allusum fuisse colligimus :

Ἀλλὰ τέλει ἕοικον καταδαμνῶν ὡς σε διδάξω,
Πηλὸν ἔξ ἀγέοιο δέμας ποιεῖν ἢ δ' ὀπποῖται,
Ζώοισιν λεπτοῖσι καὶ κινιδίοις σιγλαφώταις
Σμύρνης, καὶ συροῦδος, λιβαρίου τε, μίσματι ξίψας,
Συὺ κείνοις ζώοισι, καὶ ἀθροίσας ὑπομείλῃ
Ἀ' ὑξῶς τέλει αὐτὸς ἐπὶ δόρυ· τὴν δ' ἀρχὴν
Δις δέκα μοῖ δὲ δ' ἡμέρας ἔστι, δὲ κλύω
Ὅσας μορφαί μοι ἔσονται ζώοις σὲ κηρύω
Καὶ σφίδρα ταῦτα τέλει. δάφνης δέ μοι αὐτὸ γενέσθαι
Οἷος ἐμὲ χώρημα ποίει καὶ ἀγάλματι πολλόν
Κεῖνον ἐπὶ δόρυ· δ' ὕπνῳ ἐπὶ τοῖς αἰαδρήσεσσι.

Obscurus in
lib. Oraculorū

Confice verò simulachrum purum, ut te docebo,
Ex ruta syluestri corpus fac, & adorna
Animalibus exiguis domesticis stellionibus,
Myrrhæ, & styracis, thurisq; miscellam tritam
Cum illis bestiolis, & collutam sub Lunam
Crescentem initia ipse, desuper dicen: hæc vota,
His decem & duo dies sunt, & audio
Quot formæ mihi, tot animalia tibi impero,
Et sedulò illa perfice; de lauro autem mihi sponte nata,
Domus mea receptaculum fac; & simulachro multas
Illi preces fundens, & in somno me videbis.

C A P V T IV.

Tertij lateris expositio.

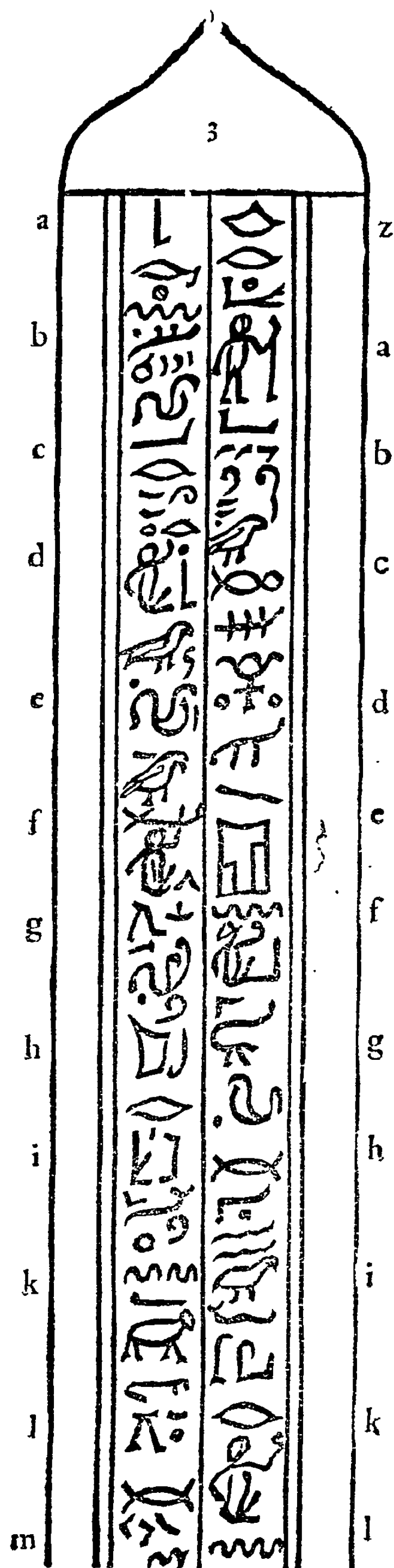
§ V.

Columna prima lateris tertij.

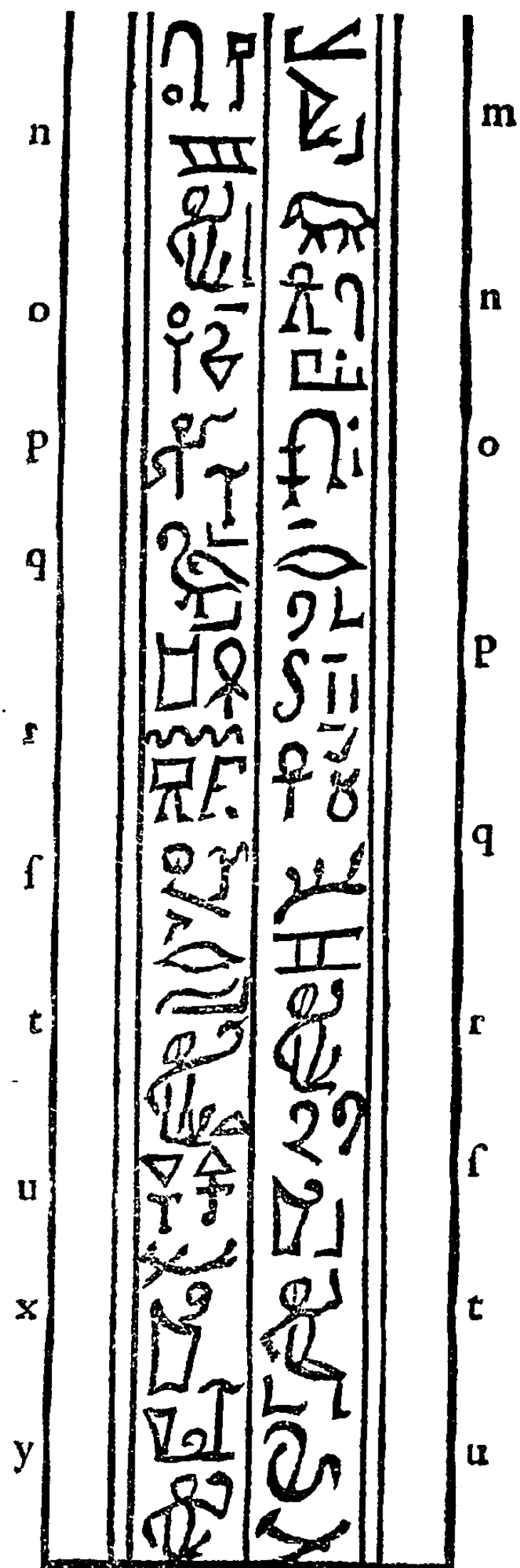
Anatomia Characterum.

Prima hæc columna a vncinum tenet cum oculo, circello, hydro-
schemate, b Serpente, Lunaribus fragmentis, Aspide. c Brachium
extensum, oculus, vitis Capreolus, segmentum. d Statua auerrunca.
e Accipiter, cum Aspide, & iterum Accipitre. f Nauicula; cum statua
auerrunca, g Pedibus humanis, & Aspide. Atque hæ figuræ ab f vsque
in b eadem sunt, quæ occurrunt in columna prima lateris secundi ab v vsq;

Columnæ 1.
lateris 3. ana-
tomia.

Residuum lateris III.

ad ψ . *b* tiara Sacerdotis, cui subiungitur oculus, cum *i* binis statuis ruditer effigiatis, & Serpente bicorni, Capreolo, circello. *k* Hydroschema, Hyæna, Canis iacens ruditer delineatus incubans. *l* Duo pedes, cum circello. *m* Crater. *n* Baculus incuruus, cum temone & traha. *o* Statua auerrunca, cum Cruce ansata, & triangulo capreolato. *p* Baculus, cui Serpens implicatus. *q* Ibis stipata binis brachijs. *r* Altare, cum Cruce ansata, hydroschemate, & quadrato, è quo bini pedes emergunt. *s* Circellus, cum sceptro serpentifero, & oculo. *t* Serpens, cum brachio extenso, & statua auerrunca. *u* Duæ Cruces triangulatæ, cum naucula. *x* Tiara capreolata, cum mensa, vase, Capreolo, & sceptro. *y* Cucuphomorpho instructa; denique statua auerrunca.

Expositio Anatomie.

Prouidentia suprema cœlestem humorem *b* vita plenum deriuat in Ophionium *c* beneficum Agathodæmonem, quâ prouidetur vegetabili naturæ per influxum Numinum *d, e, f, g, h*, (suprà expositorum; sunt enim eadem cum ijs paulò antè in anatomia recensitis.) horum prouidam curam *b* Sacerdotum religio sollicitat per *i* statuas vitalis humoris præfides, vnde *k* vicissitudo & varietas Mundo enascitur, per occultam *l* Anubidis motionem & vigilantiam, *m* crater cœlestis *n* eo dominante cultu *o* Sacerdotum defertur *p* Momphtæo Genio; vnde & genitalis & vitalis influxus beneficio *q* Hermanuphtæ consignatur; qui *r* influxum hunc occulto motu suo in Mundanos *s* canales vitæ dominio propagat, & beneficâ prouidentia gubernat, per statuas *t* præpotentes influxus; quibus proderit cultus & religio Sacerdotum per sacrificia ritè & legitime instituta, & Numini congrua.

Columnæ 1.
lateris 3. & 4.
positio.

Scholium.

Occurrunt subinde symbola nonnulla, quos nos characteres Numinum monogrammaticos in Syntagmate de Canopis vocamus, vbi & eos summâ diligentia exposuimus: huius farinæ characteres sunt, qui in hac columna è regione *o, s, u* occurrunt. Sed vide Iconismorum Canopicorum figuram III, vbi omnes huiusmodi, vti & eorundem structuram expositam reperiēs. Cœteræ notæ vti ferè semper eadem, in præcedentibus expositæ recurrunt, ita tempus perdam si eas hoc loco repetam. Vocamus autem eos monogrammaticos, quia Deorum citato loco expositorum symbola sunt, & magnæ efficaciz esse perhibebantur apud eos, qui eos iuxta requisitum religionis cultum portare solebant. Verum hæc omnia, id est, characterum huiusmodi compositionem, & mysticas rationes fusè expositas vide citato loco, id est, Syntagmate de Canopis.

Characteres
Numinum
monogram-
matici.

§ VI.

*Columnæ secundæ Lateris tertij
Declaratio.*Columnæ 2.
lateris 3.
expositio.

IN hac columna secunda lateris tertij, à z vsque ad f, paucis exceptis ferè eadem sunt cum ijs, quæ in secunda columna lateris secundij, à 21 vsque ad 28 ponuntur; & sunt pleraque in hac symbola æquiuoca, ad alterius columnæ iam recensitæ symbola significatione æquipollentia; quod facere varietatis causâ Aegyptijs est proprium, & ex alijs Obeliscis patuit: reliqua symbola enim in præcedentibus exposita sunt, & in eandem quasi significationem cadunt, ideo vltiori quoque expositione non indigent.

CAP V T V.

Quarti lateris expositio.

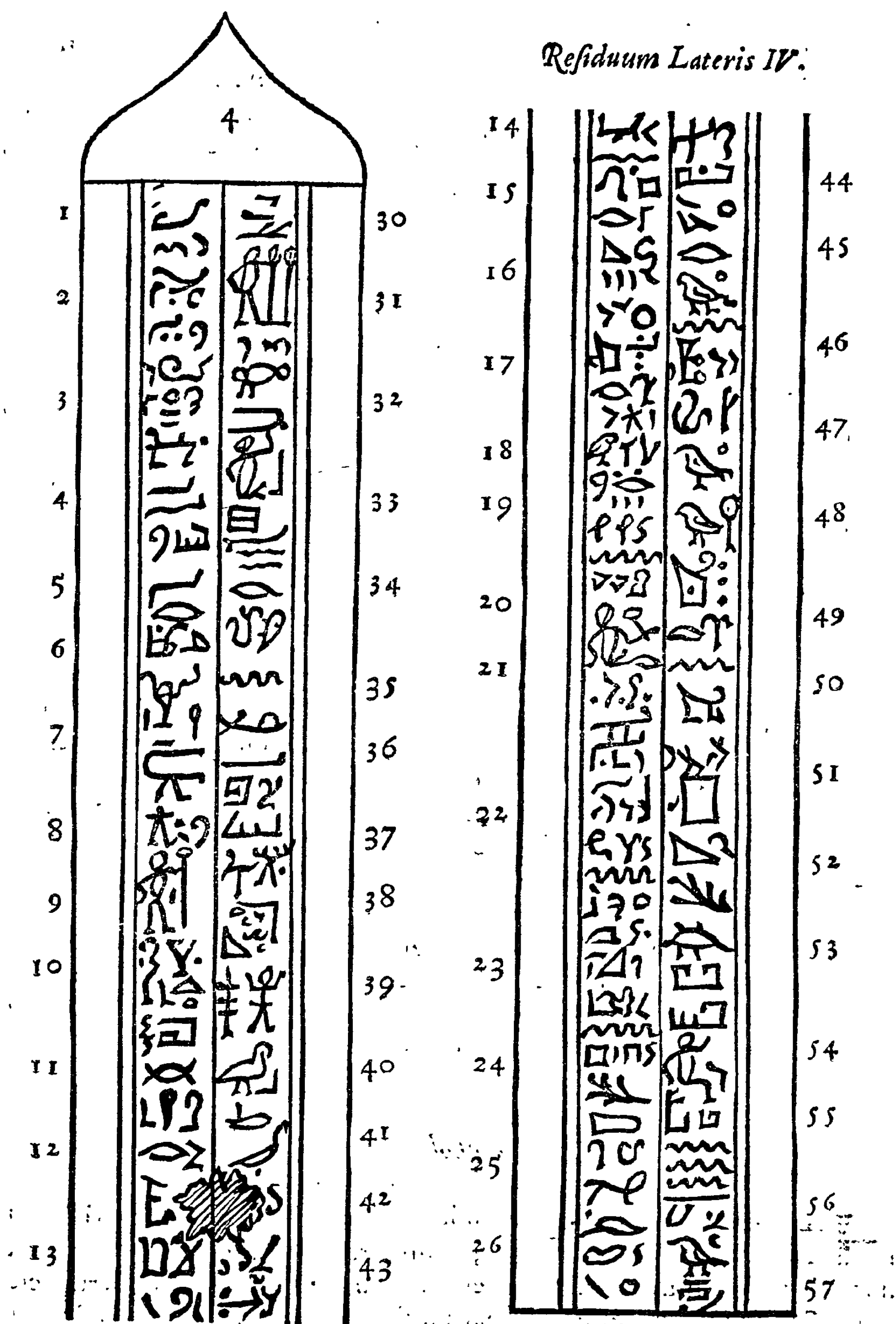
§ VII.

Columna prima lateris quarti.

HOc latus præ reliquis, magnis tricis inuolutum reperi, adeo ut vix ad figurarum ductus rectè, nisi ex contextu reliquorum Obeliscorum, pertingere licuerit; pertigit tamen, Dei gratia, ad propositum Sphyngis mysterium, Oedipus tantò felicior, quantò maiora subeunda certamina in rebus omnium abstrusissimis. Anatomiam itaque exquor.

*Anatomia.*Columnæ 1.
lateris 4.
anatomia.

ISerpens, hydroschema, cum sceptro, laqueo, vncino. Sic habetur in columna quarta Obelisci Lateranensis. 2 Serpens, cum duobus circellis, & capreolo, figura monogrammatica, & vncino. 3 Vncinus, circulus, & figura monogrammatica; quæ quid sit, postea declarabitur. Sequuntur duo sceptra, & altare cum vase suprâ; quæ figuræ expressiùs habentur in Obelisco Barberino latere primo. 4 Serpentes duo. 5 Capreolus, figura humi iacens, Serpens, cycloides. 6 Tiara, triangulus, vnâ cum Mercuriali monogrammate, de quo vide figuram tertiam Iconismorum Canopicorum. 7 Sceptrum temone stipatum, pedes humani fauissæ affixi, cum Cruce bifurcata, & Capreolo. 9 Statua auerrunca sceptrigera. 10 Characteres monogrammatici citato loco expositi, vnâ cum 11 Serpente pendulo, & fauissa. 12 Crater, pes,

Residuum Lateris IV.

pes, lingua, vncinus, cycloides, character monogrammaticus. 13 Statua Accipitrina malè efformata, cum binis characteribus monogrammaticis cit. loco, quem 2 scepra, cum intermedio capreolo, sequuntur. 14 Sceptrum Momphtæū, cum vncino, Serpente, quadrato, cycloide, sceptro. 16 Triangulum, cum Serpente, & tribus terminis. 17 Cidarīs, tres circelli, cum bra-

brachio interposito, cycloides, cum sceptro incuruo, vncino; Cruce bifurcata. 18. Coturnix, cum sceptris, capreolus, cycloides, tres termini. 19. Characteres monogrammatici, cum hydrochemate, alijsque monogrammis. 20. Statua Isis cum sistro. 21. Instrumenta auerrunca, vna cum traha. Reliquæ figuræ cum ex præcedentibus innotescere possint, consultò illas omittimus.

I

Expositio.

Columbæ 1, 1
lateris 4.
expositio.

Vitalis liquoris potestas in Mundis conseruatur virtute Genij Momphtæi (hunc enim monogramma 3 & 4, & lectus Momphtæus, de quo vide Obeliscum Pamphilium fol. 284 indicat) 5 vitam enim vegetabilis naturæ piscinæ indit, hæc à vita cœlesti per potestatem Agathodæmonis animatur; indicat enim è regione 6 cidarim capreolatam cum hieralpha, (quam pulchrè expositam vides in Obelisco Barberino non vno loco.) Mercurialis monogrammatibus virtute Numen deuehitur occulto operationum motu in piscinam sacram, per influxum 8 vegetatium Momphta, quæ est 9 statua (vti ex alijs Obeliscis patet) Leonino capite transformata cum sceptro Lotifero. 10 Ophionij monogrammatibus vi influxus quoque defertur in 11 Ophionix piscinæ craterem 12 occulto motu, & prouidentia Numinis hieracomorphi, per statuam 13 linealibus solummodò ductibus pessimè efformatam indicati. 14 Momphtæ vitales actiones hylæo 15 Mundo insitæ 16 geneticorum effectuum causæ sunt; est enim 17 potestas eius in Mundos sibi subiectos benefica, quos & prouidentia gubernat, & influxu perpetuo conseruat, 18 Bebonia mala à concinna vegetabilis naturæ œconomia dispellit, 19 cœlestis vitæ influxum ligat, 20 per monogramma Isiaci Numinis 21 sacri sistri sono omnia infausta propulsantis, quod proinde omni honore colendum est; 23 hæc geneses promouet virtute humidi cui præest, 24 in Mundi hylæi, quem fulcit, portæ vitam ingerit, Osirin ad vitam reuocat virtute tetradicis, 25 sapienti rerum dispositione, quæ per folium & fructum perseæ indicantur, Vniuersum sustentans.

Scholium.

HÆ notæ tametsi propter rudem illam effigiationem veri literarum ductus videri possint, nullâ tamen ratione tales putandæ sunt, sed notæ sunt prorsus similes illis, quas tùm in Obeliscis, tùm cæteris Ægyptiacis monumentis passim spectamus; id est; hieroglyphici minutioris genus quoddam: ita in hoc præsentī Obelisco lineas pro sceptris, puncta pro circulis, quaslibet tortuosas lineas pro Serpentis figura positas reperias; pedes quoque humani non nisi lineæ videri possunt. Auget difficultatem hoc consideratione dignissimum, quòd sceptra, statuæ, volucres quam compositionem habeant, dispici nullâ ratione possit, ex quo

quo tamen verus hieroglyphicæ literaturæ sensus eruitur; atque adeo *ἀδύνατον* fuisset, hanc adeo incertam & dubiam interpretationem moliri, nisi praxis longa, & experientia multorum annorum labore comparata, per assiduam combinatoriæ artis applicationem, ex similibus hinc inde in Obeliscis cæterisque monumentis, Ægyptiacis schematicis inscriptionibus, nonnihil lucis attulissent; ex horum enim venatione, tanquam ad Ariadnæ filum dum mentis aciem dirigo, id tandem, quod primò fieri vix posse cogitabam, consecutus sum; atque adeo si quandoque aqua hæsit, non ideo Lector vitiosam interpretationem censere debet, cum essentialis idealis conceptus ratio semper sibi constet, idemque contingit in hisce, quod in nobis vñtatis rerum descriptionibus, in quibus etiam si verba, voces, & diuersa phrasis positio aliquid mutationis adferre videantur, essentialis tamen rerum descriptarum significatio eadem permanet. Quæ quidem hoc loco adducere volui, vt si quis Aristarchus hanc nostram interpretationem leuerioribus Obeliscis notare attentaret, huius instituti nostri rationem non ignoraret.

§ VIII.

Columna secunda lateris quarti.

HÆc columna à 30 numero vsque ad 33 easdem, paucis exemplis, figuras habet, quas columna 2. lat. 2. à numero 21 vsque ad 24; & à numero 39 vsque ad 42 eadem sunt, quæ in secunda columna lat. 2. à 30 vsque ad 32; in reliquis verò symbolis nihil adeo noui occurrit, quod in præcedentibus non sit expositum, Subiungamus tamen interpretationem.

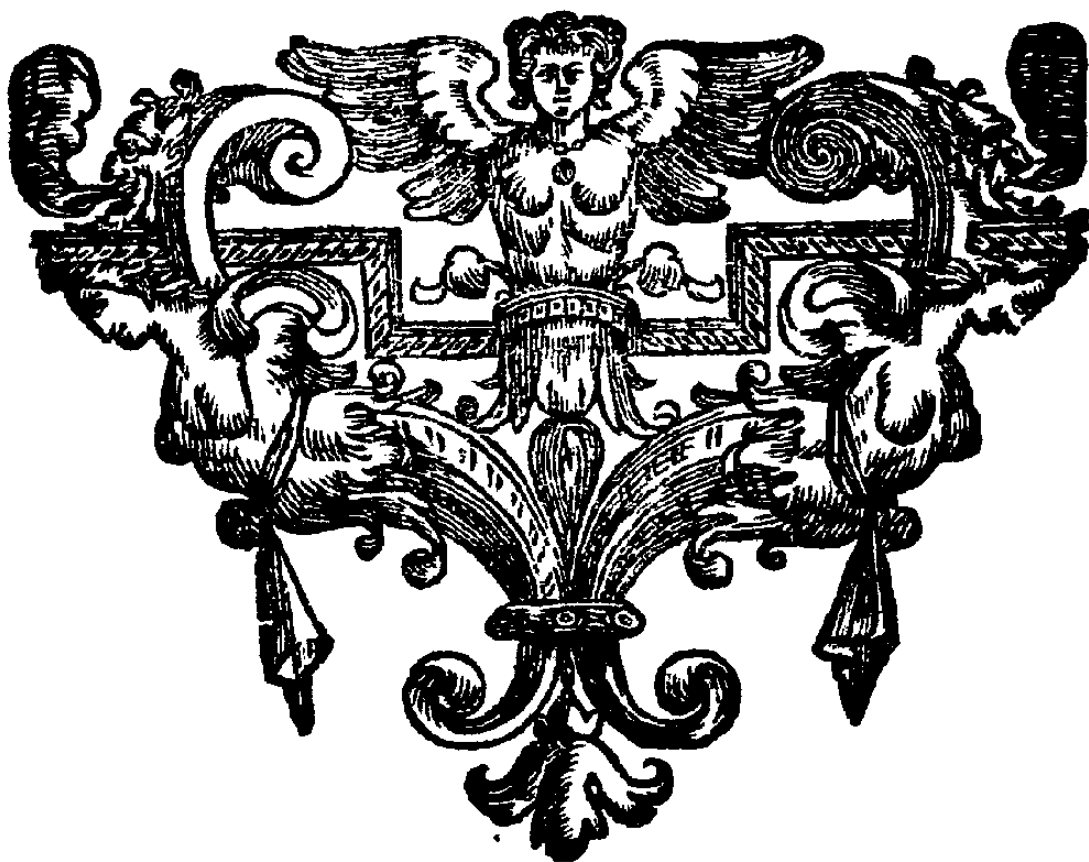
Columnæ 2.
lateris 4. ex-
positio.

30 Benefica Momphtæi Numinis prouidentia influxum suum defert in craterem piscinæ magnæ, per 33 statuam auerruncam in hylæo septo vitalis humoris custodem; 34 prouidentia Ophionij Numinis humorem vehiculo benefico deuehit in piscinas & fauissas sacras, & hinc in domus mundanæ seminaria, virtute statuæ triplici dominio præpotentis; 40 Chenosiris & 41 Hermanubis 43 radijs sæcundis vitam infundunt 44 hylæi Mundi receptaculis; cui accedit 45 Osiris prouidas humoris conseruator, qui 46 statuæ auerruncatiuâ virtute, Ophionio Numine, 47 Solaribusque Genijs 48 cooperantibus, in multiplicem fœtum actuat. 49 Mendetis verò potestas & dominium, humidum 50 in hylæo Mundi iuxta 52 geneticas leges sæcundat & animat, quod est vltimum 53 complementum Osiridis hylæi, & sacrorum humidi receptaculorum, ad quod necessaria erat 54 statuarum appropriatarum positio, quarum virtute 55 humidum Osiris 56 virtute in locis 57 desideratis proueniret.

Conclusio.

EX huius itaque interpretatione Obelisci patet, quomodo vita Mundo, sine qua Mundus consistere nullâ ratione potest, concatenatorum Numinum ministerio in membra, per influxus unicuique particulares, à supremo Numine participatos, infundatur; & quomodo omnia, quæ visu percipiuntur, ab ijs fœcundentur, animentur, multiplicentur; & quomodo semper superiora Numina suum in inferiores sibi subditos ministros influxum deriuent; inferiores verò, qui sunt præsides rerum Genij, singuli in suas sibi commissas partes, quas piscinas, crateres, fauissas vocabant, ad Mundibonum traducant. Quia verò nonnunquam dicti Genij humanâ iniquitate offenduntur, pulchrè quoque ostenditur, quibus ritibus ac sacrificijs ij placentur, propitiique reddantur, ac proinde optatâ felicitate Numinibus fauentibus frui possint; qui est finis & vltimus hieroglyphicæ descriptionis scopus.

FINIS SYNTAGMATIS DECIMI.

SYNTAGMA XI. OBELISCI RASI

QUI SUNT
EXQVILINVS, ET VATICANVS.

EMINENTISSIMO PRINCIPI
FRANCISCO ANGELO
RAPACCIOLLO,

S. R. E. Cardinali, Episcopo Interamnati.

ANTA virtutis eminentia est, Cardinalis Eminentissime, tam potens Magnetismus, ut ignotos etiam & quantumvis diffitos in sui admirationem rapiat, suam dulcedine demulceat, in discolis etiam atque refractarijs mores suauiter componat. Equidem non infrequenter de summa vitæ Tux innocentia, de sanctæ conuersationis, quâ omnibus prælucet, exemplo, de disciplinarum omnium, quas capacissimo ingenio Tuo possides, culturâ tantò sanè illustriori, quantò arctius summo humanitatis atque beneuolentiæ Tux, quâ in literatos diffunderis, affectui iungitur, varia à varijs non sine voluptate intellexi. Ut proinde tantarum virtutum complexui inuidus non immeritò videri possim, si tam illustre Ecclesiastici Principis prototypon sine immortalis Obelisci Tuis meritis debiti erectione præterirem. Duplicem itaque Tuis virtutibus dignum erigo Obeliscum, Exquilinum & Vaticanum; qui tametsi nullis hieroglyphicæ literaturæ schematismis insigniantur, continent tamen nescio quid in se diuinum, & abduorum sacramentorum maiestatem venerandum; quo, quæcunque cæteri innumerabili figurarum varietate exhibent veteris sapientiæ Oracula, eadem & hi veluti sub Sileno quodam vel solis mysticæ figuræ reconditis conceptibus exprimunt, verum proinde animi Tui eminentissimi egypti quoddam, quo tametsi sub extrinseco velamine, pro insita Tibi modestia, virtutem tegas, tanta tamen eius in interiori animi centro diffusi fulgoris vis est & efficacia, ut ea non immeritò omnium corda veluti lucidissimo quodam radio accendere videaris. Sit itaque hoc triumphantis virtutis veluti monumentum, quoddam alijs ad exemplum, Tibi ad immortalem nominis gloriam constitutum, atque vnâ meâ in Te sinceri affectus compendium. Vale Ecclesiastici Principatus decus & gloria.

SYNTAGMA XI.

OBELISCI RASI

E T S V N T

EXQVILINVS ET VATICANVS.

CAPVT I.

*Obeliscus Claudianus, siue Exquelinus.*Obelisci rasi
qui dicantur.

OBELISCI rasi dicuntur, qui nullo hieroglyphicorum apparatu præditi sunt. Causa fuit, vel quia Reges, quorum intentio quidem erat, eos hoc honore cohonestandi, aut morte præuerti, aut alijs impedimentis negotijsque distracti, id perficere non potuerunt; vel quia Hierogrammatistæ, aut Hieroglyptæ rudi sæculo, qui id præstarent, defuerunt; vel quia ipsam figuram Obeliscorum oppidò mysteriosam, sufficientem putabant, ad arcana sub ijs latentia, intelligentibus & peritis Sacerdotibus insinuanda. Nam uti in Obelisco Pamphilio amplè demonstratum fuit, erat Obeliscorum figura adeo plena mysterijs, ut nullum esset in mundana œconomia mysterium, quod non vel numero laterum, linearum, angulorumque exprimerent; quæ uti citato loco vberimè demonstrauius, ita hîc ijs repetendis longiores esse noluius. Fuerunt autem ex Ægypto inter cæteros Obeliscos tres potissimum rasi adducti, quorum duos Claudius Cæsar ad Mausolæum Augusti, tertium in Circo Vaticano Caius Caligula erexit. De prioribus primò dicemus, de tertio postea vberius differemus.

Rasi Obelisci
duo à Clau-
dio Cæsare
aducti.
AMMIANUS.

Duos itaque Obeliscos rastos ex Ægypto aduectos Mausolæo Augusti apposuit Claudius Cæsar. Ita Ammianus Marcellinus l. 17. *Secutæque ætates alios transtulerunt, quorum unus in Vaticano, alter in hortis Sallustij, duo in Augusti Mausolæo erecti sunt.* Et tamen si nihil apud Historicos de hoc Claudij molimine legatur, nullos tamen præter hos illum erexisse, inde patet, quòd Strabo synchronus Augusto, cum exactissimè Mausolæum descripserit, Obeliscorum tamen nullam mentionem fecerit; ergo à Pronepote Claudio, in æternam aui sui memoriam, à quo tanta beneficia receperat, erectos certissimum est, uti & in Obelisco Pamphilio ostendimus; quod & ex ipso Plinij testimonio constare potest, qui eorum his verbis meminit: *Sunt & alij duo, unus à Smarreo positus, alter ab Eraphio, (verius Vaphrio) sine notis, 48 cubitorum.* Cum verò Plinius 70 ferè annis Augusto inferior eorum meminerit; inter hunc autem & Augustum præter Neronem & Claudium alij non intercesserint Cæsares, Neronemque alijs intentum nihil circa Obeliscos machinatum legamus; Claudium eos erexisse luculenter patet. Horum itaque duorum Obeliscorum, quos Claudius honori & immortalitati aui sui, in Mausolæo

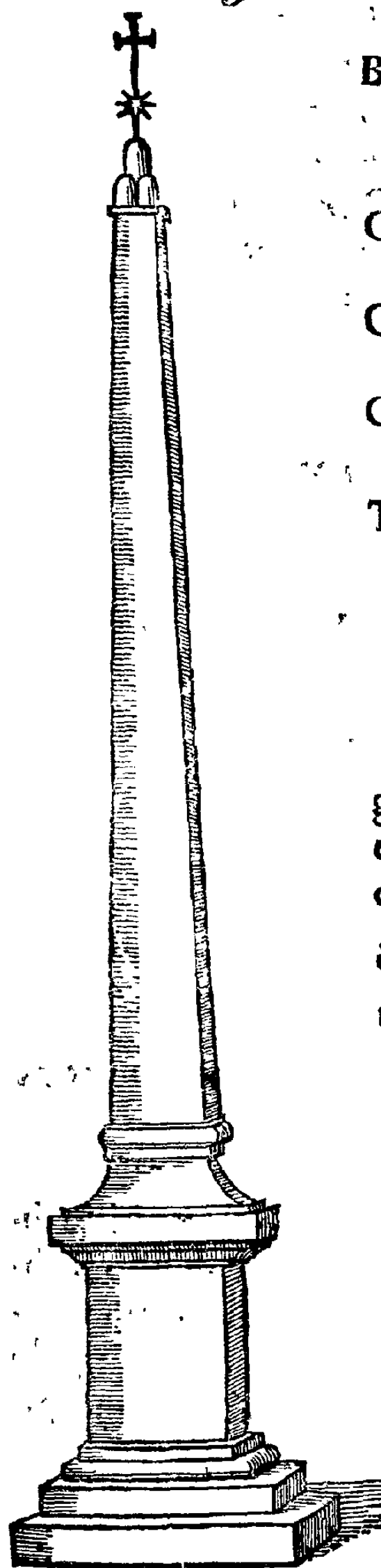
Plinius.

folæo dedicauerat, vnum Sixtus V. in Exquilini collis ornamentum, ante Basilicam S. Mariæ Maioris erexit, eo situ & architecturâ, quam præcens tibi figura demonstrat.

Obeliscus
Exquilinus
feu S. Mariæ
Maioris.

Symmetria & proportio Obelisci Exquilini.

Obelisci Ex-
quilini sym-
metria &
proportio.

Basis supra quam Obeliscus requiescit,
à terra vsque ad basin Obelisci, est
palmorum

$36 \frac{2}{12}$

Obeliscus ab infima base vsque ad py-
ramidium, quod ei deest, palmorum

66

Obelisci inferior singulorum laterum
latitudo palmorum

6

Obelisci singulorum laterum superior
latitudo palmorum

$4 \frac{1}{2}$

Totus Obeliscus à terra vsque ad or-
namenta, quæ sunt montes, stella,
Crux, Obelisco imposita, est pal-
morum

102

Coagmentatus est Obeliscus ex quatuor fra-
gmentis, in quæ Gothorum deiectione discissus
erat; quorum primum erat 45 palmorum; secun-
dum 5 palmorum & $\frac{1}{2}$. Tertium 12. Quartum 3
& $\frac{1}{2}$, quæ totum Obeliscum integrant, vti ex addi-
tione patet, palmorum 66.

Inscriptiones Obelisci.

Inscriptiones
Obelisci Ex-
quilini.

Inscriptiones antiquæ in hoc Obelisco nullæ
sunt; quæ verò à Sixto V. positæ sunt, ordine se-
quuntur.

In Meridionali latere, quod Basilicam Liberia-
nam, & Sacellum S. Præsepis respicit, hæc inscri-
ptio habetur:

CHRISTVS

per
Crucem
populo pacem
præbuit

Qui
Augusti pace
In præsepi nasci
voluit.

Ex parte Orientali hæc inscriptio
habetur .

CHRISTI DEI

*In aeternum vivens
Cunabula
latissime colo ,
qui mortui
sepulchro Augusti
tristis
serviebam .*

Ex plaga Bo-
reali .

CHRISTVM DOMINVM

*Quem Augustus
de Virgine
nasciturum
vivens adoravit ,
seque deinceps
Dominum
dici vetuit ,
adoro .*

Ex parte Occidentali .

SIXTVS V. PONT. MAX.

*Obeliscum Ægypto aduectum, Augusto
in eius Mausolæo dicatum, eversum deinde,
& in plures confractum partes, in via
ad S. Rochum inuentum, in pristinam
faciem restitutum salutiferæ Cruci
feliciter*

Hic erigi iussit,

Anno M. D. LXXXII. Pont. III.

C A P V T II.

Obeliscus
Moncoreus
seu Vaticanus

*Obeliscus MONCORIVS seu VATICANVS, qui unus ex
omnium maximis est.*

HVius historiam fusè pertractatam vide in Obelisco Pamphilio fo-
lio 70. & fol. 81. & vnus è rasis est, à Moncoreo Rege filio Seso-
stris, erectus primùm in Ægypto; deinde Romam aduectus à Caio Cali-
gula Cæsare in Vaticano à se constructo, reerectus, quemque Augusto
& Tiberio cognatis suis & antecessoribus dicauit, vti ex inscriptione pa-
tet, quæ ita sese habet :

Inscriptio
Obelisci Va-
ticani .

*DIVO CÆSARI DIVI IVLII F.
AVGVSTO, TIB. CÆS. DIVI
AVGVSTI F. AVGVSTO
SACRVM.*

Obelisci Va-
ricani condu-
ctor & ere-
ctor .

Conductor & Erector huius Obelisci (vti Pier Franciscus Giambollarius
l. de antiquitat. Tuscis, testatur) fuit Arnobius Florentinus, cuius epi-
gra-

graphen suo tempore in base repertam fuisse asserit, his verbis conceptam :

Arnobius Florentinus
Huius miræ magnitudinis lapidem
ex Aegypto naui argonautica
aduectum suo ingenio
ad astra euexit .

Obeliscum
Vaticanum
erigi curat
Sixtus V.
P. M.

De veritate huius inscriptionis disputare nolo ; certè Florentini nomen, necdum Caligulæ tempore in vlu fuisse, facile ex serie temporum ostendi potest ; adiungendam tamen hinc duxi, nè quicquam omisisse videremur rerum ad hunc Obeliscum pertinentium . Hunc tandem terra ferè semisepultum, à sede sua auulsum, ausu omnibus sæculis memorando, in Campo Vaticano è regione Basilicæ S. Petri per Dominicum Fontanam Architectum erexit Sixtus V. P. M. & est post Lateranensem, omnium qui visi sunt in hunc usque diem, maximus, integer & incorruptus ; cuius conspecta mole iam dudum præcedentibus sæculis Pontifices Nicolaus V. Paulus III. & Gregorius XIII. PP. MM. nihil non egerunt, ut eum oportuniori loco erigerent ; sed in executionem nunquam redigere potuerunt, siue sumptuum magnitudine, siue impossibilitate exequendi operis abterriti . Hunc tamen pro ingenti animi magnitudine, tanto digna Pontifice, Architecti dicti summâ ingenij vi & industriâ confusus erexit, eo, qui sequitur, modo .

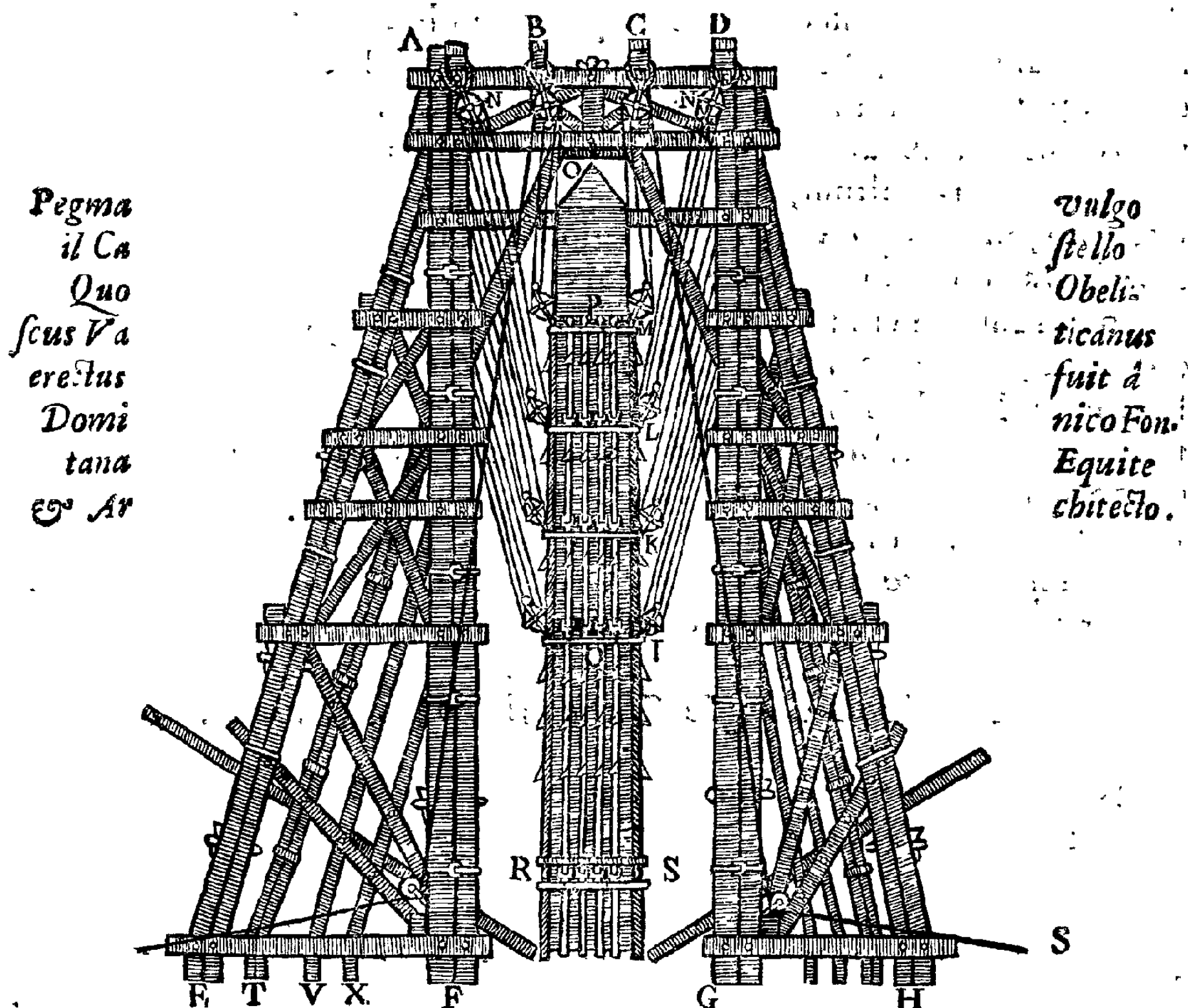
Erectionis Obelisci Vaticani modus & ratio .

Obelisci Va-
ticani erectio

Sixtus V. Pontifex Maximus semper prægrandibus operum moliminibus intentus, cum Obeliscorum erectionem agitaret animo, & Architectos timidiore ob difficultatem operis reperisset, hoc solo argumento operis possibilitatem conuincente usus esse dicitur . Quod aliàs ab Aegyptijs Regibus & Romanorum Imperatoribus factum est, id nequaquam hisce temporibus denegatum videtur . Sed ex Historijs, Aegyptios non vnum, sed plures, imò innumeros, & maiores Obelis. erexisse constat, quos & Romani Imperatores secuti ex Aegypto adductos in Urbis ornamentum denuò reerexerunt . Quod itaque olim factum fuit, & hodierno tempore tanto fecundorum ingeniorum copia fieri posse, nemo dubitare debet . Quòd si prætenderit quispiam excessiuam sumptuum quantitatem, is non sibi persuadeat velim, tantâ nos æris penuriâ laborare, ut ea ab huiusmodi animum nostrum diuertat, quin potius exacuat, & ad, non dicam similia, sed maiora præstanda, dummodò nostrorû studio & diligentia non destituamur, extimulet . Agedum Dominice Fontana, cuius ingenium iam antehac in multis occasionibus nobis innotuit, serio huic

**Dominicus
Fontana eri-
git Obeliscū
Vaticanum.**

huic negotio incumbere non desistas, neque curæ tibi sit sumptuum magnitudo; si vnus millio non sufficiat aureorum, addantur duo, aut quot eorum opus fuerint, dummodò quod imperamus, executioni mandetur. Hisce verbis animatus Dominicus Fontana Eques Architectus, ex eo tempore seriò huic negotio incubuit. Et primò quidem, optimo sanè consilio, quantitatem molis dicti Obelisci per exactissimam dimensionem explorauit; quâ habitâ se ad potentias mechanicas contulit, inter quas quidem, huic negotio expediendo oportuniore Ergatis machinas non inuenit; quarum etiam tantum numerum constituit, vt potentia harum simul iunctarum Obelisci pondus multis paralangis superaret. Porro modus erectionis hic fuit, qui sequitur.

Modus ere- ctionis Obe- dientiæ Vaticanæ

Primò fundamentum pro ratione loci positum erat quadrum, cuius vnum latus, maximi lateris latitudinem ter continebat, id est, 36 palmarum erat.

Secundò in medio huius quadrati fundamenti extra profundum ad planitiem deducti, positus fuit abacus; supra hunc basis quadrata cum omnibus rebus ad Obeliscum sustinendum necessarijs.

Castellum
pro Obelisco
Vaticano eri-
gendo.

Tertiò, hoc peracto Castellum Obelisco erigendo destinatum hoc ingenio perficiebatur. Ex oppositis Abaci lateribus, Ecclesiæ Divi Petri parallelis, octo foramina, quatuor vtrinque, intra interiora fundamenta vergentia relicta erant, æquali ab invicem in utroque latere inter-

teruallo remota, quæ in figura exprimuntur per F G. eratque primus ordo trabium, quæ tamen in figura ob rationem opticam non comparent.

Quartò, in hisce octo foraminibus, quorum vtrunque quatuor relicta fuisse diximus, columnæ totidem fundabantur, id est, quatuor ab utroque latere, tales, quales FA&C G monstrant primi ordinis trabes, vti foramina, sic & illæ inter se æquidistantes, eâ tamen proportionem, ut mediæ duæ columnæ ex utroque latere distantia suâ latitudinem Obelisci adæquarent, ea in parte, vbi latissimus est; hæ quidem columnæ latitudinem quatuor palmorum habentes, altitudinem Obelisci altitudine suâ aliquòdusque excedebant, ut in figura apparet. Quoniam verò tantæ latitudinis & altitudinis trabes non semper suppetunt, hinc singulæ columnæ F, A, G, D, quatuor alijs trabibus in vnum ferreis retinaculis & funibus cannabinis, non secus ac mali nautici, strictissimè compingebantur, ut sic ad onus sustinendum sufficientes forent. Quia tamen solis hisce columnis Architectus non fidebat; hinc in summitate octo harum columnarum alias quatuor trabes ordinabat, quæ binas ex utraque parte columnas correspondentes arcuâ commissurâ connectebant; vnde fiebat, ut columnæ sibi oppositæ hoc veluti arcuâ quodam vinculo connexæ, nullam introsum paterentur ex Obelisci pendentis pondere inflexionem.

His trabibus quatuor alijs transversim trabes, A B C D, inferebantur, quarum officium erat, Obeliscum pendentem sustinere. Quoniam verò tota hæc machina necdum ad tanti oneris molem, robur sufficiens obtinuisse videbatur, hinc

Quintò, columnæ quatuor mediæ, vtrunque binæ, quatuor alijs trabibus veluti Arietibus quibusdam admotis fulciebantur, & in figura signantur literis F T V X. Extremæ verò columnæ angulares octo, vtrunque quatuor sub recto angulo comprehensis, fulciebantur, iuxta columnarum partitionem nunc maioribus, nunc minoribus, crassitie suâ columnarum crassitiem adæquantibus, & varijs retinaculis, circulis ferreis, funibus, transversisque lignis arcuissimè firmatis; eratque in medio tota fabrica Obelisco dirigendo peruia & aperta. Atque hæc est Castelli fabrica, quam veluti fundamentum quoddam totius machinationis præmittere, necesse erat, machina tum Obelisco ex primo situ auellendo, tum in secundo loco erigendo, peropportuna.

Sextò, hisce peractis multorum operariorum labore firatum fiebat à primo Obelisci situ vsque ad locum Obelisco erigendo præparatum. Agger erat ex aggesta terra, vtrunque trabibus tabulisque ligneis firmiter, nè cedere posset, constructus, & hoc pacto dispositus, ut semper altiori & altiori ductu vsque ad basin, cui Obeliscus insidere debebat, extolleretur. His quoque peractis

Septimò, ergatarum in Campo Vaticano plantatio, lectusque Obelisci fit, qui erat ex quatuor ingentibus arboribus, alijs transversis trabibus in formam craticulæ insertis, rotisque subtus dispositis concinnatus, cui Obeliscus impositus ergatarum ope per dictum aggerem ad constitutum locum deuolvebatur. Obeliscus duodecim longissimis ferreis,

Stratum seu agger ad Obeliscum Vaticanum promouendū

Ergatæ pro Obelisco Vaticano elevando.

ijisque robustissimis perticis vestiebatur, quarum tres à singulis lateribus in longum Obelisci protensis vsque ad $\frac{3}{4}$ ducebantur; hisce transuersim tria alia ferrea cingula crassissima singulari industriâ circumcirca vncis ferreis, & retinaculis validis, quæ longioribus perticis annexa erant, eo fine, nè cingula loco dimoueri possent, arctè inferebantur; & nè Obeliscus ferreâ hâc armaturâ cinctus quicquam detrimenti accipere posset, infra ferream hanc vestem indusio è floreis contexto, inuoluebatur. Porro ad cingula ferrea ex ea parte, quæ columnas respicit, trochleæ, quarum singulæ duobus orbiculis vestiebantur, appensæ erant, & numerum ergatarum numero suo adæquabant; totidem quoque trochleæ in supremis quatuor trabibus AB & CD, & totidem aliæ in radice machinæ disponebantur, quarum nos ad confusionem vitandam duas posuimus. Hisce tribus trochlearum ordinibus ritè dispositis, rudentes, singulis sui, applicabantur; rudentes trochleis Obelisci obuolutos excipiebant trochleæ trabibus affixæ, & ab his deriuabantur ad trochleas radici machinæ affixas; & hinc demum tympanis ergatarum circumuoluebantur. S locus ergatæ funem trochleæ vicinæ G circumplicatum trahēbat, quæ superiori trochleæ N, & trochleæ M in Obelisco circumductæ videtur, & tractu machinæ Obeliscū paulatim ergatæ sollicitabant. Habebant ergatæ quatuor vectes longos, quibus ope partim hominum, partim equorum, machinæ in gyrum ductæ, rudentes tympano paulatim circumplicabant; quarum circumuolutione paulatim Obeliscus eleuabatur. Nè verò in opere tanti momenti, ergatæ inæquali motu agitantur, ad sonū tubæ omnes ad machinam agitandam commonebantur, & ad campanæ machinæ affixæ sonum, agitationem inceptam vnà omnes scribebant; sic fiebat, vt æquali motu & æquidiuturno tempore Obeliscus paulatim cornua sua erigeret. Quòd si vnà ex ergatis, fune lentescēte, non laborare deprehendebatur, omnibus reliquis quiescentibus hæc sola, donec reliquis æquitensum rudentē nancisceretur, agitabatur. Hâc arte Obeliscum nunc eleuabant, nunc demittebant, modò ad arbitrium Architecti, quò volebant, inclinabant, & tandem supra quatuor Leones basi Obelisci priùs implumbatos, eò firu, quem cum admiratione hodie intuemur, constitutebant. Atque hic fuit modus & ratio, quo tùm Obeliscus Vaticanus, tùm cœteri, in Romanæ Urbis ornamentum à Sixto V. immortalis memoriæ Pontifice, ingenti sanè ausu, erecti sunt.

De Ergatarum potentia ad Obelisci pondus comparata.

Pondus Obelisci
Vaticani
quomodo
exploratum.

Constat in omni Mechanico negotio, potentiam machinarum, pondus, quod eleuandum suscipitur, superare debere. Hinc Architectus huius præsentis machinationis, necessario primò Obelisci pondus exactè compertum exploratumque habere debebat; deinde ad id superandum numerum ergatarum ordinare. Pondus Obelisci hoc pacto reperiebatur. Ex lapide quem *granito rosso* vocant, & communis omnium Obeliscorum materia est, cubum palmarem formabat, quem diligentissimâ

simâ ponderatione peracta 86 librarum comperiebat; huius ope pondus totius Obelisci, eo modo, quo in Obelisco Pamphilio sol. 50 & 57 Geometrico ratiocinio demonstrauius, inueniebat, videlicet primo cubicorum palmorum 11118, qui in 86 ducti libras pendebant 956148, quæ est totius Obelisci moles, & materiam 370 Carrucis (Carrettatas Romani vocant) onerandis sufficientem continet.

Porro experientia constabat, singulas ergatas potentiam habere quasi 33000 librarum. Itaque 30 ergatæ huic operi dispositæ, ductæ in 33000, producunt 990000, potentiam ergatarum; ab his subducta 956148, scilicet pondus Obelisci, relinquunt 33852, qui est excessus, quo potentia ergatarum, pondus Obelisci superat. Præterea armaturæ ferreæ, quibus Obeliscus cum annexis trochleis & tabulis ligneis vestiebatur, pondus ferè ad 50000 librarum pertingebat, quæ Obelisci ponderi 956148 additæ constituunt pondus totius molis erigendæ librarum 1006148. hinc opus fuit 40 ergatis, quarum vnaquæque, vt dictum est, 33000 lib. potentiam habebat, quæ in 40 ducta potentiam 1320000 librarum motiuam exhibent, quæ Obelisci pondus 313852 lib. excedebant.

Ergatarum
potentia pon-
dus superare
debet.

His itaque præmissis, vltimo die Aprilis 1586, inuocato primùm diuini Numinis auxilio, erigendo Obelisco initium datum fuit, primò cum quinque vectibus, 40 ergatis, 75 equis, & 900 hominibus, partim Officialibus, partim fabris, & machinæ impulsoribus. Et primò quidem duodena ergatarum circumuolutione Obeliscus à pauimento promotus fuit ad duorum palmorum altitudinem, & consequenter 648 ergatarum circumuolutionibus, in constitutum locum fuit deductus. Singulæ agitantur à duobus equis, & 20 ferè hominum applicatione. Totum Obelisci pondus vnà cum armatura, perticis ferreis, cingulis, trochleis, tabulis ligneis, ferè ad 2060000 librarum pondus pertingebat.

Ereccio actua-
lis Obelisci
Vaticani.

Epilogismus exactissimè, quantum fieri potuit, symmetriam & proportionem totius Obelisci, singularumque partium, vnà cum ornamentis exhibens in palmis Romanis.

Crux quam Sixtus V. Obelisco imposuit ex ære inaurato, vnà cum stella & montibus, est alta palmis	26
Crux sola alta palmis	10
Latitudo Crucis quoad brachia, palmis	8
Obeliscus vltique ad pyramidion altus palm.	107 $\frac{1}{2}$
Obelisci basis inferior Meridionalis lata palm.	12
Basis verò Orientalis	12
Occidentalis	13 $\frac{1}{2}$
Lateris Borealis	13
Pyramidion alt. palm.	6
Basis pyramidij ex omni ferè parte est lata	8
B b b	Ex

Ex quo colligitur, 2 in hoc Obelisco inferiora ad basin latera deinceps esse inæqualia, vnde basis Obel. non quadratū, sed parallelogrammū exprimit.

Soliditas totius Obelisci pal-

morum cubicorum 11118

Pondus verò nudi Obelisci

librarum 956148

Totum pondus Obelisci ar-

mati librarum 1006148

*Sustentaculorum, abacorumque
proportiones.*

Sustinetur Obeliscus extra fun-
damentum tribus abacis.

Primus abacus fundamento im-
positus ex marmore candido
altus palm. $4\frac{1}{2}$

Abaci latitudo duorum laterum op-
positorum palm. $22\frac{1}{4}$

Reliqua 2 latera opposita lata pal. 15

Vbi se restringit per certos gra-
dus 13

Secundus abacus altitud. habet pal. 13

Latitudinem verò $12\frac{3}{4}$

Coronis huic circumposita alta 4

In superiori parte lata 15

In inferiori parte lata 13

Tertius Abacus altus palm. $11\frac{1}{2}$

Latus $12\frac{1}{2}$

Super hunc impositi sunt qua-
tuor Leones ærei, & sufful-
ciunt Obeliscū; altitudo spacij $4\frac{1}{4}$

Tota hæc abacorum structura à
pauimento vsque ad basin
Obelisci, est palmorum $38\frac{1}{2}$

Totus Obeliscus à pauimento
vsque ad vltimum pyramidi
punctum, altus est palm. $152\frac{1}{2}$

Tota verò structura à pauimen-
to vsq; ad vltimum punctum
Crucis, est palmorum $178\frac{1}{2}$

Verum totam hanc symmetriam ex-
pressam vide in præsentī figura.

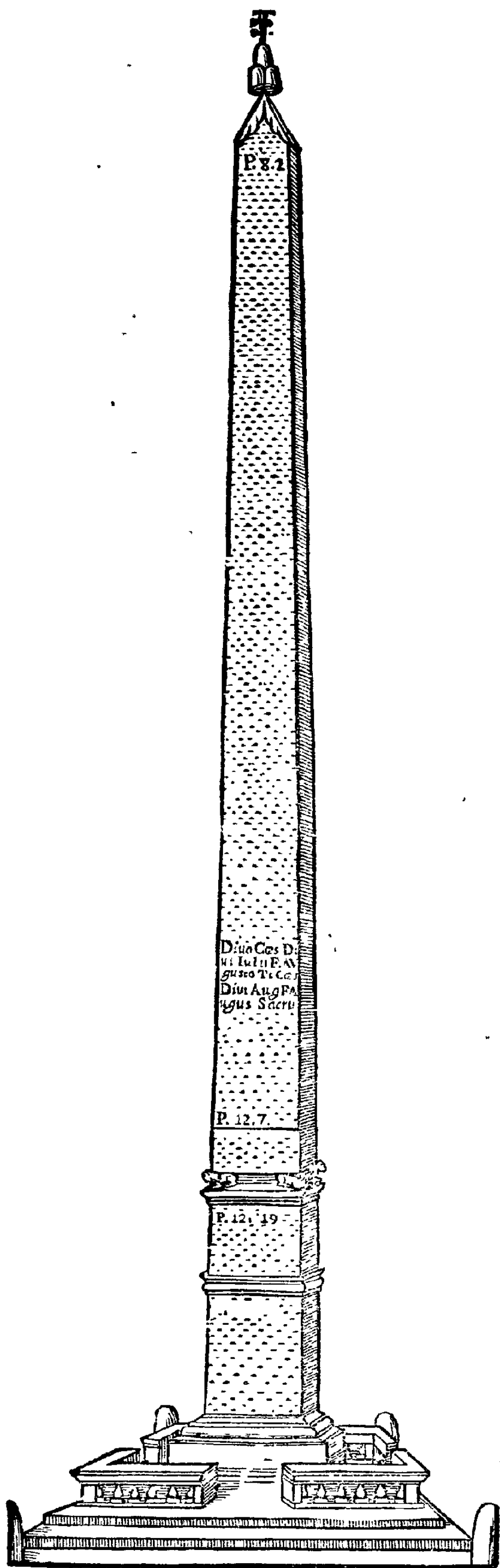
In-

Basis Obel.

Abacus 3.

Abacus 2.

Abacus 1.

*Inscriptiones Obelisci.**Inscriptio Occidentalis.*

*Christus vincit,
Christus regnat,
Christus imperat,
Christus
ab omni malo
plebem
suam defendat.*

Inscriptio Meridionalis.

*Sixtus V. Pont. Max.
Obeliscum Vaticanum
Dis Gentium
impio cultu dicatum
ad Apostolorum limina
operoso labore
transtulit.*

Ann. M D LXXXVI. Pontif. II.

Inscriptio Orientalis.

*Ecce Crux Domini,
fugite partes
aduersae,
vicit Leo
de tribu Iuda.*

Inscriptio Borealis.

*Sixtus V. Pont. Max.
Cruci inuicte
Obeliscum Vaticanum
ab impura superstitione
expiatum iustius & felicius
consecrauit.*

Ann. M. D. LXXXVI. Pont. II.

FINIS SYNTAGMATIS VNDECIMI.

SYNTAGMA XII.

De fragmentis variorum Obeliscorum, quæ in
Urbe hodie supersunt.

EXCELLENTISSIMO ATQVE ILLVSTRISSIMO
COMITI

LAZARO HENCKEL.

Baroni Montis Sancti Georgij.

*H*OC de fragmentis Obeliscorum, quæ in Urbe hinc inde di-
spersa spectantur, Syntagma, beneficiorum in me nullo non-
tempore, collatorum memor, Tibi Excellentissime Co-
mes, gratitudinis ergo dicandum statui; ut quantus fuerit
Tuus in Republica literaria promouenda zelus, quanta
in Literatorum conatibus fulciendis profusa benignitas, grate
posteritati constaret. Vale bono communi diu superstes.

CAPVT I.

De Obelisco Campomartio subterraneo.

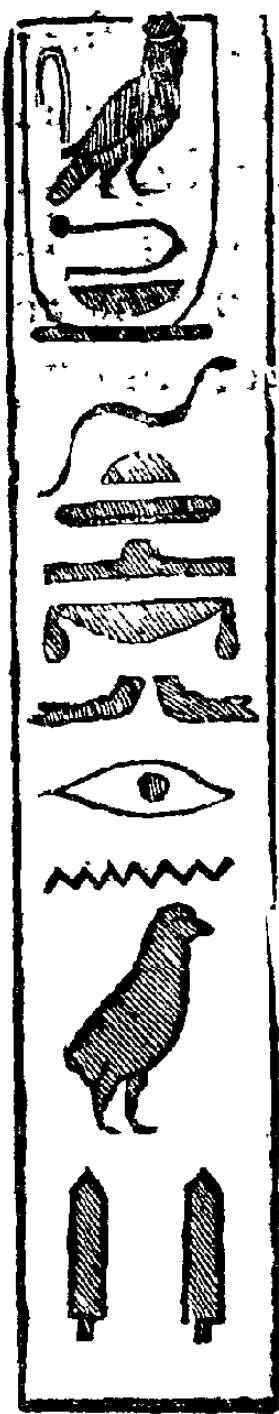
Obeliscus
Campomar-
tius subterra-
neus.

OBELISCVS hic sanè ingens, magnitudine Flaminio non cedit,
& in hunc usque diem spectatur in Campo Martio ad radi-
ces Montis Citatorij, ex parte S. Laurentij in Lucina, vbi
basis eius incipit, & reliquam molem extendit usque ad cel-
lam Pallatij vulgò dicti de Conti. Qui tametsi totus terrâ
obrutus sit, per cellas tamen vinarias vicinarû domû nonnullæ eius adhuc
partes cernuntur. Fuit autem hic à Sothi Rege Heliopoli primùm ere-
ctus; quem postea Augustus inde auulsam Romam transuexit, atque
ut tam nobilem molem debito honore condecoraret, eum in Campo
Martio amplissimo & celeberrimo loco erexit, ut sicuti à priscis erectori-
bus Soli dedicatus putabatur, ita Soli quoque ad horas, quas in dicto
loco sub amplissima horologij, æneis lineis conspiciui, forma elaboraue-
rat, commonstrandas loco gnomonis seruiret, cuius vertex à terra in 115
palmorum altitudinem erectus, aureoque globo insignitus spectabatur.

Vc.

Verùm de origine, erectione, dein suo in monstrandis horis munere, de horologij forma & ratione, de magnitudine & symmetria huius Obelisci, alijsque, cùm amplissimè in Obelisco Pamphilio fol. 76. tractauerimus, eò Lectorem remittimus. Quare hoc loco solummodò adducemus exiguam illam Obelisci, quam nobis per cellam videre licuit, vnà cum symbolis suis delineatam portionem, & est illa, quæ sequitur.

Vbi primo loco intra tabulæ sacræ ouatam figuram occurr-
rit Accipiter, cum baculo incuruo, laqueo, & segmento; & est amuletum Osiridis auerrunci. Sequitur deinde Serpens, segmentum, bina sceptræ, crater, duo brachia in oppositas partes vergentia, oculus, hydroschema, Coturnix, duæ pyramides. Quorum sensus est: *Osiris rerum dominator vitam in craterem deriuat, beneuolè & mirificè omnibus affluentem, prouidentia suâ ab omni maligna & Bebonia vi immunem.* Atque hæc non nisi paucula symbola ex dicto Obelisco obtinere licuit. Et quoniam singula Obelisci latera vnicam tantum epigraphen columnarum habent, ac proinde figuræ maximæ & distinctissimæ apparent; certè non exiguo adiumento tam distincta figurarum omnium expressio, ad multa dubia maiori luce declaranda, esse poterat; quare dolendum sanè est, omnibus penè quotquot in Vrbe superstites sunt, Obeliscis, huius Oedipi ope iam dilucidatis, hunc vnum præ cæteris & mole, & celebritate nominis maximum, utpote tot veterum Scriptorum encomijs nobilitatum, lucem videre non potuisse, sed perpetuis condemnatum tenebris veluti in lethæa quadam fossa submersum, literarium Mundum abstrusis dogmatum suorum sacramentis defraudare. Verùm non dubito, venturum suo tempore magni & cordati animi Principem, qui tot iam sæculis despectæ sepultæque molis nobilitatem animo voluens,

*Hieroglyphi-
ci nonnulla
Obelisci Cam-
pomartij.*

illum postliminio in eum honoris gradum, quo dignus est, toto Mundo literario applaudente, sit exaltaturus. Atque hæc sunt, quæ de hoc Obelisco paucis dicenda duxi; reliqua fusiùs vide in Obelisco Pamphilio citato loco.

C A P V T II.

De Obelisci fragmento quod reperitur in Insula Tyberis.

Pomponius Lætus in sua Topographia alterius cuiusdam Obelisci olim in Insula Tyberis erecti, qui loco mali nautici seruire videbatur, mentionem facit. Quod verum esse, experimentum me docuit; siquidem nouis semper & nouis Egyptiacis monumentis detegendis summo mentis æstu agitato, cùm dictæ Insulæ angulos penè omnes discussissem, tandem exiguum Obelisci fragmentum, ante Ecclesiam S. Bartholomæi, detexi, quod inter alias columnas, quæ data opera ante dictam

*Obelisci frag-
mentum in
Tyberina In-
sula.*

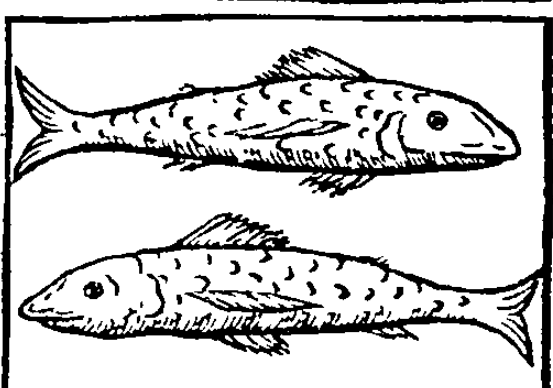
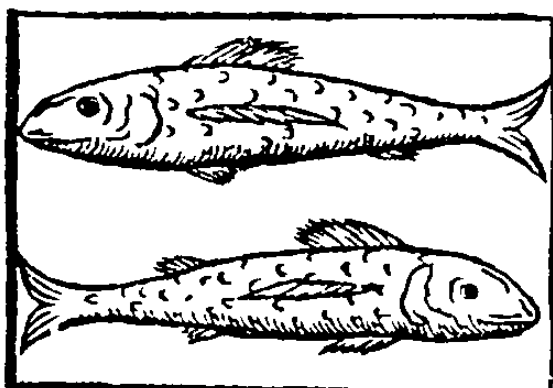
Basi-

Basilicam ad rhedarum equorumque impetum cohibendum positæ sunt; versus partem quæ aditum ad Monasterium S. Francisci de obseruantia præbet, vltimum locum obtinet, & repaguli loco seruit. Fuit autem, vti Topographiæ Romanæ Authores scribunt, in medio Insulæ Tyberinæ seu Æsculapij, quam natura in figuram navis adaptauerat, constitutus, vt arboris nauticæ formam exprimeret; quemadmodum & in Circis, qui Mundum referre videbantur, eandem ob causam constituebantur. Obeliscus fuit ex eorum Classe, qui Minores vocantur, cuiusmodi sunt Mahutæus, Monticælius, Mediceus. Fuisse autem fragmentum ex ea parte, quæ proximè contingit pyramidion, auulsum, ipsa hieroglyphica inscriptio, quam hîc apponendam duxi, sat superque demonstrat; vbi vides in singulis lateribus primo loco quatuor Accipitres tutulatos eo prorsus habitu, quo in recensitis minoribus Obeliscis occurrunt: in op-

I. Latus.

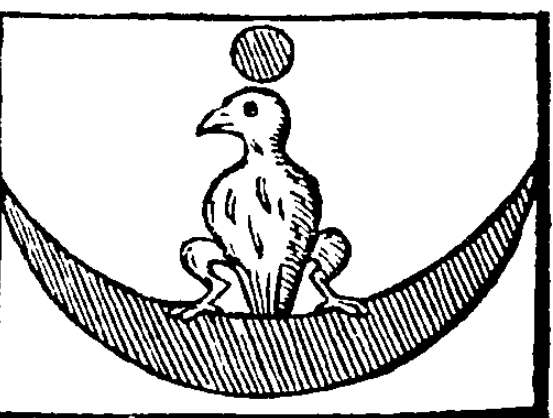
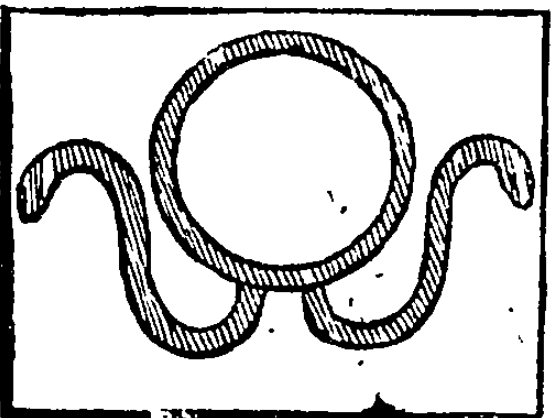
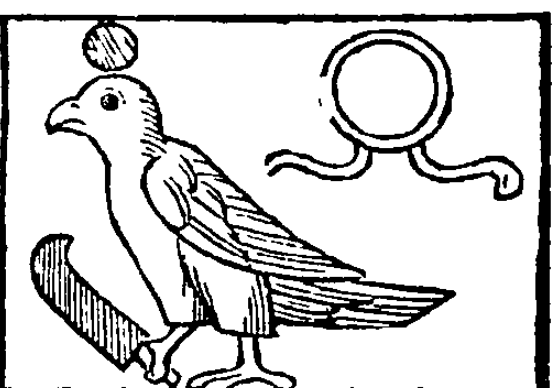
II. Latus.

III. Latus.

IV. Latus.

positis verò lateribus sub Accipitrum figuris ponuntur duo pisces; in aliorum duorum oppositorum laterum vno, globus Aspidibus stipatus, in altero barys nauigium cum statua Accipitrina in medio collocata; quorum omnium typum in apposita figura contemplare. Quid in hisce schematis Accipiter, quid globus Serpenter, & alius Aspidibus turgidis pectoribus surrectis stipatus significet, sæpius in aliorum Obeliscorum

rum expositione dictum fuit. Quare quid pisces sibi velint, exponendum restat. Pisces ponuntur eâ symbolorum ratione, quâ in nullo alio Obelisco, aut monumento Ægyptiaco me obseruasse memini; quibus quidem ad nihil aliud, quàm ad eam malorum, quibus Osiris Accipitri- nus vitæ author auertendis inuigilat, auerruncationem alludunt. Erat enim piscis symbolum τὸ ὀσίριδος αὐτίτεχνον. siquidem Oxyrinchus, Phagrus, aut Lepidotus, quos hi pisces exprimunt, apud Ægyptios nullo non tempore in summa abominatione habiti fuerunt, eò quòd pudendum Osiridis à Typhone in Nilum proiectum deuorauerint: nam ut

Pisces in Obelisci Tyberini fragmento quid significant.

Plutarchus docet: Μόνον δὲ τῶν μερῶν τοῦ ὀσίριδος τὸν ἰσὶν ἐχθρὸν τὸ αἰδοῖον, ὃς θύς ὡς εἰς τὸν ποταμὸν ριπαῖαι, καὶ γὰρ αὐτὸς τὴν τὸν λεπιδωτὸν αὐτὸς, καὶ τὸν φάργον, καὶ τὸν ὀξυρίχον, ὡς ἐς μάστιγα τῶν ἰχθύων ἀφοσιῶν, τὸν δὲ ἰσὶν αὐτὸς ἐκείνῃ μίμημα ποικιλαμένῳ καθιερωτὶ τὸν φαλλόν, ὃ καὶ νῦν ἐορτάζουσιν οἱ Αἰγυπτίους. De omnibus membris solum, penem Osiridis non fuisse ab Iside repertum; hunc enim statim fuisse in Nilum abiectum, gustatumque à Lepidoto siue squameo, Phagro, & Oxyrincho piscibus, quos præ alijs piscibus execrantur Ægyptij; Isidem autem eius loco phallum eius imitatione consecisse, atque consecrassè, quo hodieque in sacris utuntur Ægyptij. Hinc Sacerdotes, Plutarcho teste, πάντων τῶν ἰχθύων ἀπέχοντες, πρῶτος δὲ μὴδὲς ἐν αὐτῇ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἐκάτερος πρὸς τὴν αὐλὴν θύρας ὅππῃ ὁ ἰχθυὸς κατεσθίον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐ γὰρ οὐκ ἐδύναντο κατὰ καίρας δὲ πρὸς τῶν θυρῶν εἶναι ἰχθύς. Sacerdotes omnibus piscibus abstinent; primi autem Mæsis nono die, cum Ægyptiorum reliquorum unusquisque ante fores domus suæ assum piscem edat, Sacerdotes non gustant, sed ante ianuam adium comburunt pisces. Cuius & rei duas rationes adfert: sacra altera, & subtilis, est quam paulò antè, ob deuorationem videlicet pudendi Osiridis, adduximus; altera manifesta & in promptu est, piscem cibi genus esse non necessarium, sed superuacaneum; viuunt enim in mari elementorum finibus excluso, quod neque Mundi pars sit, neque elementum, sed alienum excrementum corruptum & morbosum. Quod quidem in tantum abominantur, ut & Nautas, cæterosque maritimos homines ferre non possint, utpote homines Typhonis naturæ; mare siquidem Typhonis spumam appellabant. Atque ex hoc Capite quoque piscem in odij symbolum assumptum fuisse, testatur Clemens Alexandr. I 5 Strom. In Sai (inquit) pro vestibulo templi Palladis huiusmodi symbola incisa fuisse, infans, senex, Accipiter, piscis, Hyppopotamus: puer & senex humanæ naturæ à pueritia vergentis ad senium, iterumque repuerascens conditionem innuebant; Accipiter Deum, & quidquid in nobis diuinum est, & vitam ipsam signabat; piscis odium simul ac mortem, quod perniciem & exitium vocabant; Hippopotamus verò impudentem violentiam, & vehemens naturæ dissidium indicabat. Quæ quidem symbola ordine posita sic legebantur. Nascimur, senescimus, viuimus, morimur, naturæ dissidio.

Plutarchus.

Pisces abominabantur Ægyptij Sacerdotes.

Piscis symbolum odij.

Sed ut ad institutum reuertamur; pisces in hoc Obelisco propositi, vnâ cum Accipitre mysterioso habitu conspicuo, αὐτίτεχνον, quæ Osiridem inter & Typhoniam sobolem, cuiusmodi pisces erant, fecunditatis Osiriacæ destructiuam intercedebat, significabant; atque adeo Osiris nihil

Piscium significatio in Obelisco.

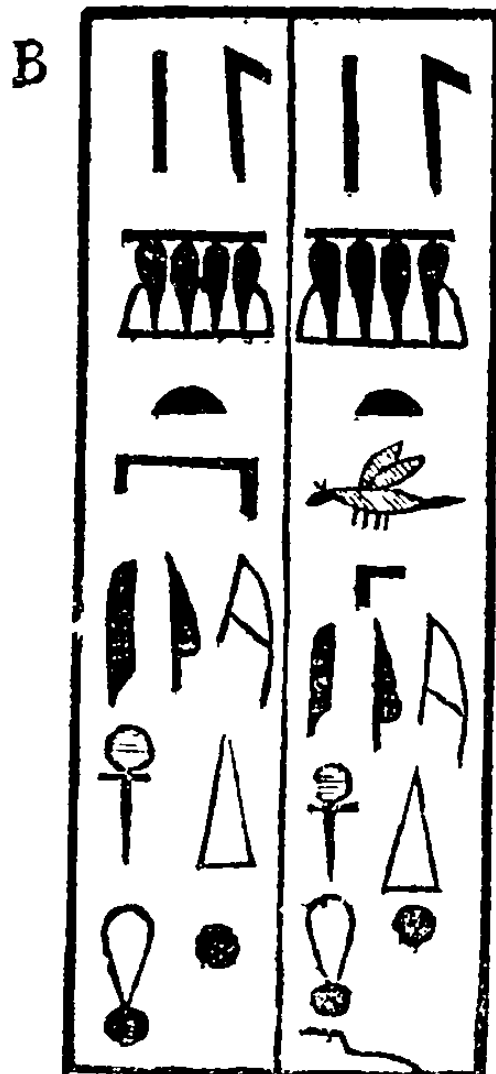
nihil aliud, quàm vim quandam malorum omnium, quam in huiusmodi è spuma Typhonis prognata sobole obtinet, apotropæam potestatem signat. Est enim Osiris vis illa Vniuersi penetratiua, omnibus motu, caloreque fecunditatem præbens. quæ aptè sanè per globum Serpenteferum, aliumque orbem binis Aspidibus septum, innuitur. Et per nauim Barym, Accipitrinam statuam vehentem, quid aliud, nisi virtutis paulò antè memoratæ in humido potissimùm stabulantis, per vniuersas Mundi semitas traductionem innuunt? cui cùm Typhonis potestates per pisces indicatæ aduersarentur, Osirin ex omni parte *ἡγεμόνεον* contra eas veluti efficacissimum quoddam Alexiterium prophylacticumque amuletum ponendum censuerunt. Quæ omnia fusiùs exponerem, si totius Obelisci hieroglyphicum contextum ab interitu vindicatum videre licuisset, ex cuius concatenatorum symbolorum complexu solo veram & indubiam rerum significationem venari licet. Sed hæc de Obelisco Tyberino sufficiant.

CAPUT III.

De nonnullorum Obeliscorum fragmentis, quæ circa Collegium Romanum spectantur.

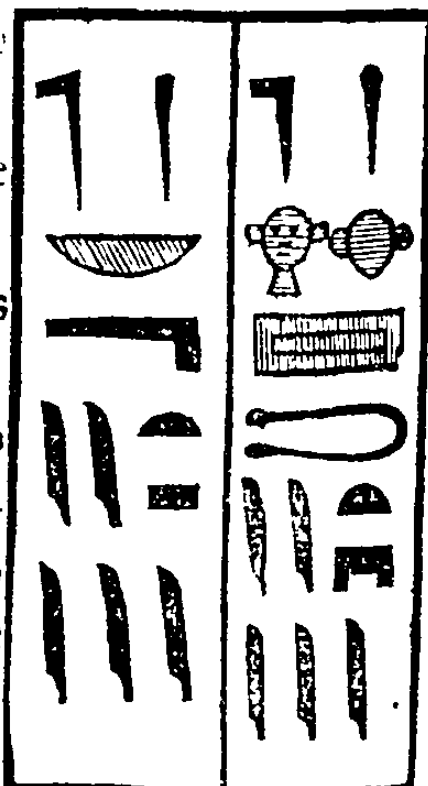
Obeliscorum
fragmenta
circa Colle-
gium Roma-
num S. I.

S Tabat multorum annorum tempore ante portam posticam Collegij Romani paruum Obelisci fragmentum, donec tandem hoc anno, veluti publicæ plateæ non leue impedimentum, ab Ædilibus Urbis sublatum, in Collegium translatum fuit, vbi spectandum proponitur. Fragmentum est sex palmis altum, parallelepipedum, cuius duo tantùm latera inscriptiones hieroglyphicas habent, cæteris duobus edacitate temporis corruptis. Inscriptiones verò in sequenti pagina tibi exhibemus Lector in figura A.

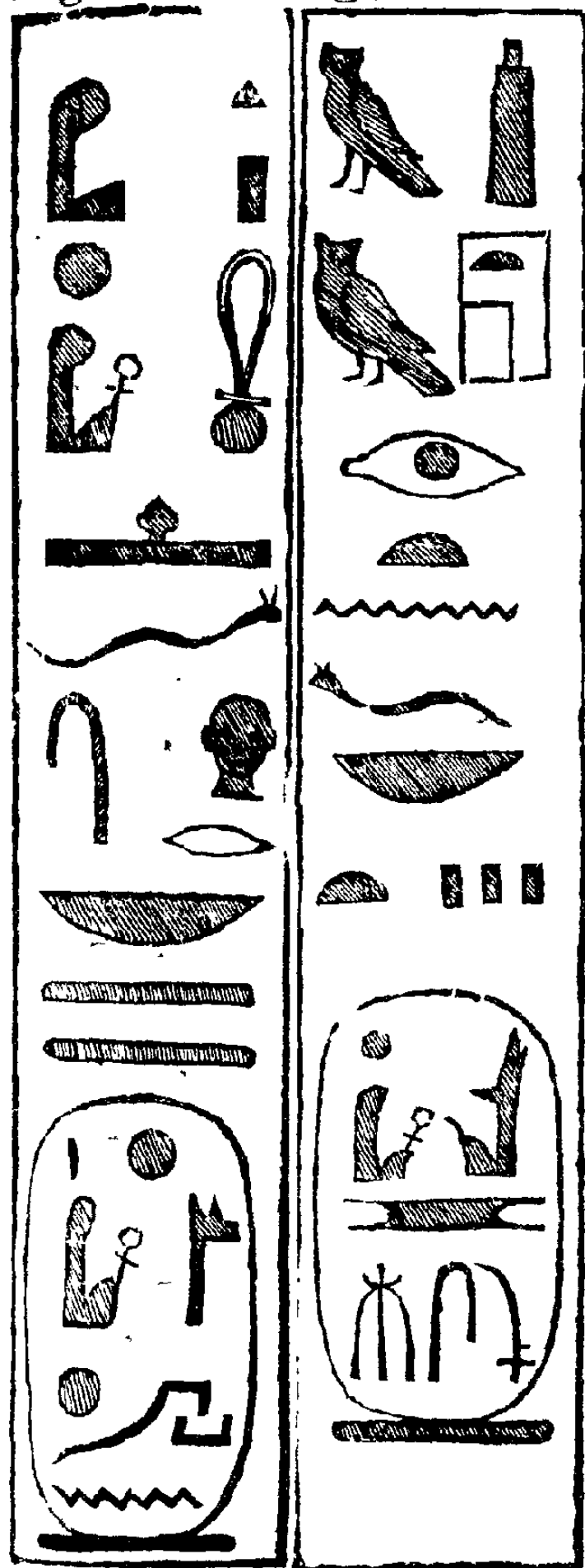

Præsens fragmentum B videtur è regione Ecclesiæ S. Ignatii, angulari lapidi domus cuiusdam Pharmacopæi inseruiens. Est septem palmis altum, quadrangulum, cuius duo tantùm latera spectantur, hisce hieroglyphicorum schematicismis insignita, reliquis duobus lateribus muro insertis.

Tertium fragmentum è regione Collegij Romani & Palatii Saluati ni, via quâ ad plateam, quæ Cursus dicitur, tenditur, angulari domui lapidi inseruire spectatur, ex quo duo tantùm, vt in priori, latera cernuntur, reliquis duobus lateribus intramurum absconditis. Hieroglyphicæ apparentium laterum inscriptiones, ex sunt, quæ in appof. fig. C cernuntur.

Quæ.

Fragmentum Collegij Romani.

Quæritur itaque hoc loco, vtrum hæc tria fragmenta vnus Obelisci sint, an diuersorum? Respondeo, diuersorum Obeliscorum esse, quia id ipsum luculenter demonstrat & mensura fragmentorum, & hieroglyphicorum contextus: mensura siquidem nulli ex hisce tribus fragmentis competit, neque aptè committi possunt, fragmentis nunc ex superiori parte angustioribus, nunc in inferiori latioribus; quæ quidem difformitas partium, & in commissione disproportion aperte docet, vnus Obelisci fragmenta minimè esse posse. Accedit dispar fragmentorum color, quæ pariter indicant vnus Obelisci partes esse non posse. Secundò ex hieroglyphicorum contextu apparet, qui in singulis dictis fragmentis disparatam rationem habet. Vnde concludo trium diuersorum Obeliscorum hæc fragmenta fuisse, Obeliscos autem ex eorum numero esse, quos minores vocant, & æquales Mahutæo, ac Mediceo, quo ad magnitudinem, quorum 44 differentis magnitudinis Romam ex Ægypto delatos Publius Victor testatur. Vbinam verò locorum huiusmodi Obelisci erecti fuerint, paucis accipe.

In Obelisco Pamphilio contrarium diximus, quia tunc ita nobis videbatur modo re diligentius explorata, aliter reperimus.

Constat ex Topographiæ Romanæ Authoribus, eo in loco, vbi modò tem-

Obelisci minores 44. olim Romæ erecti.

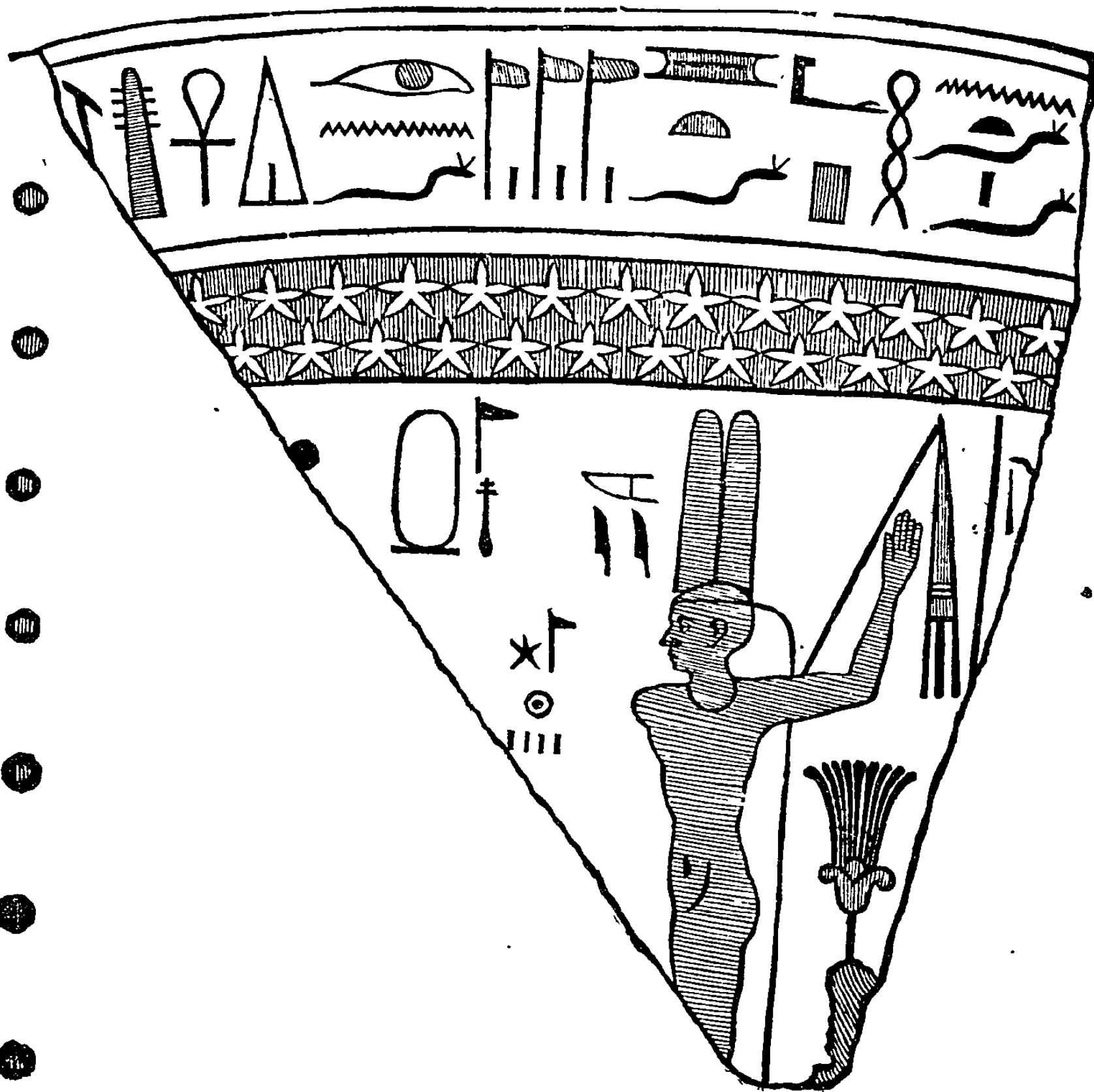
plum Beatæ Virginis, quod à Minerua nomen habet, & celeberrimum Ord. S. Dominici Cœnobium est, olim Isidis templum constitisse; in quo vti omnes religiones Ægyptiacæ (verius superstitiones) summo furore exercebantur, ita omnigeno monstrosarum imaginum apparatu, Ægyptiorum more adornabatur, ita vt posteris temporibus ex nullo Romanæ Urbis loco tanta Ægyptiorum simulachrorum copia eruta fuisset, quàm ex hoc loco; quod apertum & luculentum *πολυμορφίας* Ægyptiacæ, quæ indicto templo vigeat, testimonium est. In hoc itaque delubro Isiacò haud dubiè inter cœtera Niloticæ religionis argumenta, & Obelisci quoque erecti fuerunt, quorum hæc fragmenta tantummodò supersunt, reliquis vel terrâ subrutis, vel nouarum fabricarum fundamento iniectis. Lege quæ de hoc Isidis & Serapidis templo fusè tractant Põmporius Lætus, Boissardus, & P. Alexander Donatus in Topographia Urbis Romæ, qui totum illud spacium, quod Collegium Romanum & Cœnobium Ordinis S. Dominici vsque ad Pantheon occupat, ad Isidis & Sera-

Templum Isidis olim Romæ.

pidis regionem pertinuisse aiunt, & ingens antiquitatum Ægyptiacarum copia, quæ dum hæc scribo, ex ruderibus loci effossa est, quarumque non exiguam partem in meo Museo spectandam exhibeo, luculenter demonstrat.

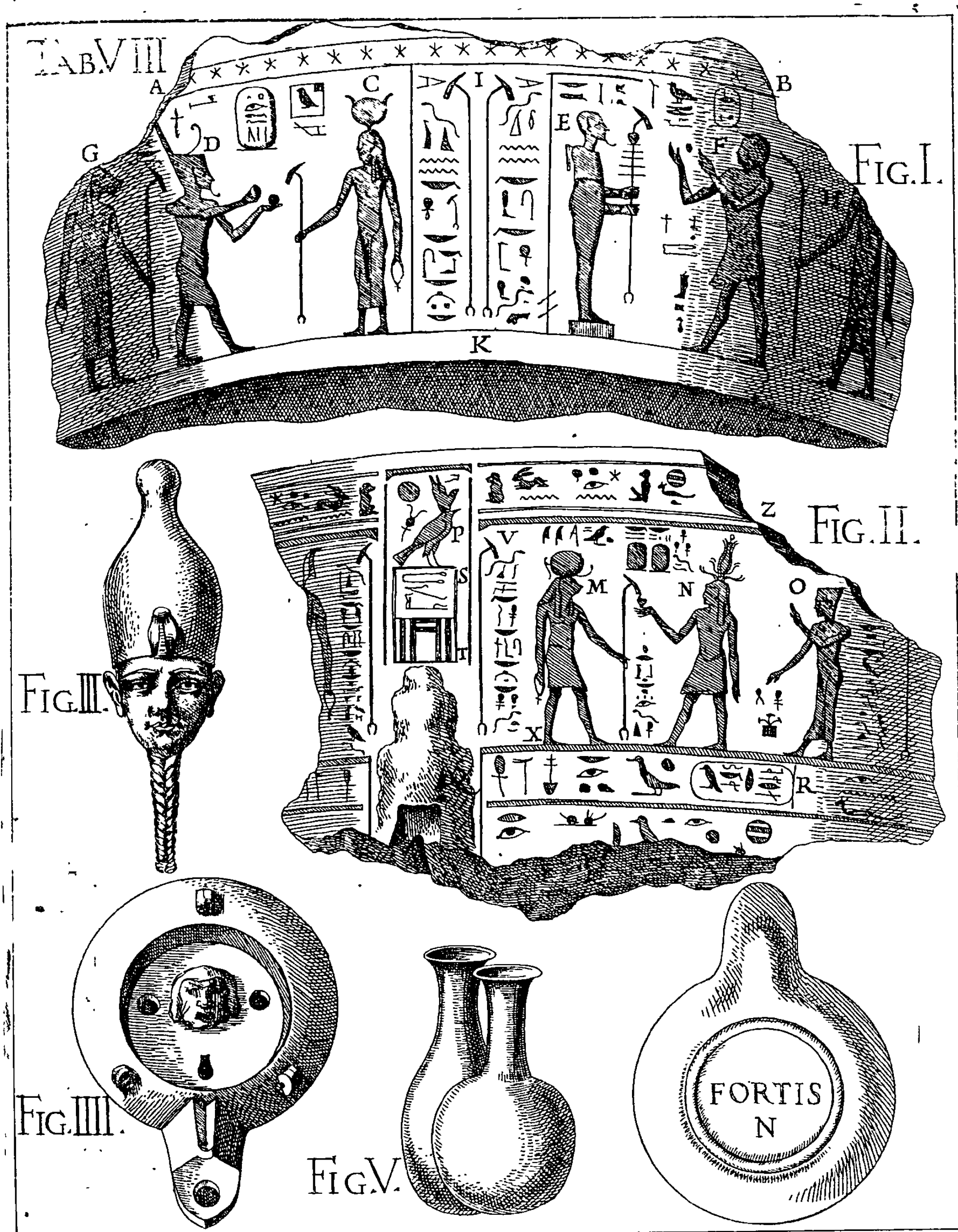
Hoc eodem loco erutum fuit vasis Nilotici fragmentum hieroglyphicis notis refertum, ex quo apertè Niloticorum vasorum ratio & forma dignoscitur. Viderur illic linea in duodecim partes distributa, in qua per interiorem vasis superficiem, vsque in fundum, duodecim ordine æqualiter inter se distantes veluti termini quidam eminentes disponuntur; qui termini haud dubiè vel ad incrementum decrementumque fluminis, vel ad horas in hydrologio commonstrandis, deputabantur. In exteriori verò vasis superficie, ad extremum vasis limbum, circulus est in 365 stellas diuisus, rot Geniorum, quot in anno dies sunt, singulorumque præsidum index. Sequuntur deinde varia Apotropæa Numina, quæ cùm aliàs exposuerimus, hîc ijs recensendis longior esse nolui, sed loco longioris discursus ipsam figuram apponam, vt sequitur.

Fragmentum
vasis Nilotici
ex Museo
Authoris.

Inter alia fragmenta magnæ considerationis sunt ea quoque, quæ in tabula VIII. proponit Nardius, ex Museo Gaddiano Florentino deprom-

prompta. Fragmenta sunt ex lapide pyrite, & pari pacto margo vasis sacri videntur fuisse, quemadmodum ex rotunditate colligitur; in cuius

extima superficiei superioris labri A B stellæ, ut figura prima docet, in circuitu, non secus ac in præcedenti, 365, quemadmodum ex portione circumferentiæ patet, totidem nimirum Geniorum, quot dies in anno,

quorum & præfides sunt, constituuntur. Stellæ siquidem notam Genium indicasse, iam sæpius ex Horo, cæterisque Authoribus docuimus; infra quas stellas varia Numinum simulachra visuntur, quorum singula suis literis G D C E F H M N O notauimus, præcipua videlicet ab Ægyptijs coli solita, Deastrorum iam sæpe memoratorum. Statua, G, Canino capite, Cruce anstatâ, & sceptro Cucuphomorpho insignem Anubini refert; C Isidem globo & bouinis cornibus, quæ capite gestat, cæterum foemineo habitu, sceptro Cruceque anstatâ spectabilem; è cuius regione simulachrum Genij Isiaci tiara calathoides venerabile, ambabus manibus Isidi duo porrigit vascula; quo indicatur, terram, quam Isidem dicebant, muneri suo non satisfacturam, nisi Osiridis Nilotici humoris præsidis beneficium, quo fœcundatur, accepisset. Potest etiam per figuram D, Sacerdos intelligi, qui assumpta figura Osiridis, Isidem veluti sacro ritu, ad id, quod prætendebat, obtinendum sollicitabat. Porro figura E Horum notat, uti iam sæpe exposuimus, cui Sacrificulus F sub forma Horæ Genij litare videtur, per circumfusorum symbolorum mysticam rationem obtestando; quem sequitur alterius Numinis simulachrum H, foemineo habitu indutum, & Nephtam indicat Hori ministram, ijs, quibus videtur, symbolis munitam. Columnæ verò I K, quarum utraque baculum Cucuphomorphum præpositum habet, inscriptiones hieroglyphicæ uti sunt eadem, ita eandem significationem habent, eam videlicet, quam adiungo. *Agathodæmon vitæ vniuersalis præses, humorem crateris magni diffundat ex superiori cratere, immensâ rerum varietate ditatum, cui diæsus Agathodæmon præest, in inferiores crateres, ad vitarum fœcundam propagationem.*

Figura secunda aliud fragmentum exhibet, quod tamen superiori primæ figuræ exhibitæ non congruisse videtur, cum stellas non contineat, sed intermedium vasis fragmentum fuisse verisimile est; ubi M Accipitrinus Osiris cum Iside sua occurrit, eo prorsus modo, quo in Abacis Obeliscorum passim spectantur; ut proinde tanquã notissimorum, & iam aliàs non semel expositorum simulachrorum expositionem superuacaneam ducam. Quid Accipiter P quadrato S T insidens signet, in Obelisco Rameßæo, ubi iisdem omninò figuris comparet, explicauimus. Hieroglyphicæ verò inscriptiones V & X cum ferè eadem sint cum inscriptionibus I & K, sensum quoque non variant. Inscriptiones quoque limbis circumfusas P Z Q R, expositas vide in Sphyngis Burghefianæ interpretatione, cui congruunt.

Itaque omnes huiusmodi inscriptiones sacro vasi fuerunt insculptæ eo fine, quem iam sæpius diximus, quod videlicet ad sollicitanda Numina magnam vim, ob occultam proprietatem Dijs maximè congruam, habere putarentur. Figura III. Hori caput refert. Figura IV. Lucernam Isidis capite insignitam; de qua vide Syntagma de Lucernis Ægyptiacis. Sed hæc ex innumeris pauca de fragmentis sufficiant.

FINIS SYNTAGMATIS DVODECIMI.

SYN.

SYNTAGMA XIII.

De Mumijs, earumque conditorijs, & hieroglyphicorum, quibus inscribuntur, significatione.

EXCELLENTISSIMIS ET CELEBERRIMIS

VIRIS

IOANNI NARDIO

Magni Ducis Hetruriæ Medico,

IOANNI MARCO MARCI

Regni Boëmiæ Archiatro,

Nec non

Coeteris Clarissimis Viris Italiae, Galliae, Germaniae, Belgij, Bataviae, Daniae, quorum, ob suam in subministranda huic Operi hieroglyphica supellectile collatam operam, in sequentibus Syntagmatis mentio fit, hoc de Mumijs Syntagma, gratitudinis ergo æternum dicat & consecrat Author.

CAP. V. T. I.

De Metempsychosi.

OS erat Priscorum Ægypti Hierogrammatéon, corpora eorum, qui vel religione cultuque Deorum, aut beneficiâ, cæterarumque rerum in patriæ vtilitatem cedentium collatione, in hac vita maximè celebres fuissent & conspicui, terrestrium quorundam veluti Deorum corpora certâ quâdam, & singulari studio ad hoc adinuenta aromatum misturâ, ad perennem durationem, contra omnem corruptionis labem ac putredinem, condire; condita subtili carbaso, varijs notis hieroglyphicis insignito depictoque, inuoluere; inuoluta denique

Mos condiendi cadavera Ægyptiorum

Mumiarum
schematismi.Mumiarum
pictura.Mumiarum
hieroglyphi-
ca.Mumiarum
Forma.Metempsycho-
sis quid.Metempsycho-
sis in Ægypti,
credebant.
Diodorus.

que Idolis hinc iede dispositis, veluti corporum conditorum custodibus, sub sacris pyramidum structuris condere. Quæ quidem nullâ aliâ probatione indigent, nisi præsentium horum schematismorum seu Mumiarum inspectione, quæ ab immemorabili tempore variâ ynguentorum commitione in Mumiam coalitæ, inuolutæ cernuntur subtili è lino telæ, certâ quâdam è cera, picce, ac pulve cretacea misturâ, cum ad telam contra omnem corruptionem muniendam, tum ad pingenda notas, ac characteres hieroglyphicos facilius firmiùsque telæ imprimendos, superinductâ. In hac itaque tela dictâ ratione præparata primò imagines eorum, quos inuoluit, colore quodam perennante depictæ, manibus sacre religionis symbola una cum fructibus Dijs offerri consuetis gestantes spectantur. In reliqua tela nescio quæ redimicula veluti limbi quidam & lemnisci ex minutis, iisque vitreis diuersorum colorum orbiculis assuti, ubique conspiciuntur. Sunt deinde Zonæ materiâ quæ gemmis assimilatur, ubique punctatim refertæ, quibus supernè linreamina illa finibriata præcinguntur. Dictorum verò limborum intercapedine sacrorum animalium, aliorumque hieroglyphicorum characteres inscriptos videas. Hinc quidem Solis & Lunæ figuræ; inde, *Saturæ Serpentibus Ibis, effigiesque sacri nitet aurea Cercopithecæ*. Hic Anubis Caninam ceruicem arduam attollens adesi, ad sunt Leones fœcundi Nili symbola, non deest Scarabæus lutulentus ille Orbis Opifex, ac perpetuæ Isidis pedissequæ Maleagrides. Forma denique totius Mumie trunca, & indistinctis pedibus, Hermæas statuas, vel clariùs infantis fasciolis circumligati imaginem ad viuum exprimere videtur. Quæ quidem mysteriosissimâ rerum representatione, occultum illum animarum per *μετεμψύχωσιν*, ad *παλιγγενεσίαν* regressum indigebant, uti postea exponetur. Est autem *μετεμψύχωσις* nihil aliud, nisi animarum fatali quâdam necessitate corporibus alligatarum, donec magno illo Mundi anno reuoluto per *παλιγγενεσίαν* corporibus pristinis restituantur, reuolutio. Ægyptij enim hoc dogmate imbuti, animas eorum, qui sanctitate & sapientia in hac vita eminuissent, vitâ functas humana in corpora abire, sacrorum animalium, ac Deorum ibi vicariorum munere fungi, Ægyptum non secus ac dum sub humana forma adhuc degerent, magnis beneficijs cumulare, credebant. Hanc autem animarum in brutorum corpora migrationem tantum abest ut vilem & indignam centerent, ut potiùs nihil dignius & honorificentius eâ sibi contingere posse crederent; cum & illa Deorum communia quoque habitacula fuisse, imò adhuc eos sub dictorum animalium larvis omnem terram circumire, hominum virtutes & vitia inspicere, teste Diodoro, assererent. Verba Diodori sunt: *Tradunt præterea, quinque illos Deos totum Orbem peragrarè, nunc sacrorum animalium formis indutos, nunc in hominum speciem conuersos, mortaliū sese oculis exhibere. Idque minimè fabulosum, sed facultati ipsorum conueniens esse; siquidem reuera hi sunt, qui omnem generationem efficiant*. Quod & Homerus in Ægyptum profectus, uti à Sacerdotibus accepit, sic in hunc modum fieri in opere suo Poëtico alicubi affirmat.

*Hospitibusq; Dei similes aliunde profectis
Introeunt Vrbes varia sub imagine formæ,
Vt videant, quæ praua Viris, quæ iusta gerantur.*

Homerus.
Dij sub figu-
ris animalium
hominibus
comparebant
apud Ægy-
ptios.

Quemadmodum igitur dicta Numina, ob egregias virtutes & beneficia, Ægypto in vita collata, per animalium sacrorum corpora μεταψυχωτικῶς reuoluta in cœlum assumpta, diuinos honores meruerunt, vt impiè crede-
bant; ita post mortem omnes, qui virtutes Heroum in vita æmulati
fuissent, simili transitu, ad similes honores peruenturos esse asseuerabant.
Vnde Mercurius Trismegistus in Pimandro: *Animarum humanarum*, in-
quit, *per multæ mutationes partim in melius feliciusque, partim autem in con-*
trarium. Nam reptilium quadam in aquatilia transmutantur; aquatiliun-
animæ in terrestria migrant; terrenorum in volatilia scandunt; aëreorum ver-
tuntur in homines, hominum deinde immortales animæ in Demones transeunt,
demum in Deorum Chorum feliciter volant. hæc Trismegistus. Quæ omnia
confirmat Herodotus l. 2. *Hi primi extiterunt, qui animam dicerent immor-*
talem, quæ de corpore mortuo subinde in aliud atque aliud corpus, vt quodque
gigneretur, immigraret, atque vbi per omnia se circumtulisset, terrestria, marina,
volucra, mersa in aliquod corpus hominis genitum introiret; atque hunc velu-
ti circuitum fieri intra 3000 annorum spatium volebant. E quibus patet,
Ægyptios sensisse, Sanctorum animas in animalia sancta, reproborum ve-
rò in reprobæ & abominanda, veluti in Crocodilos, Asinos, Hippopota-
mos, pisces, vti de Typhone, & Ocho narrant, pro merito vniuscuiusque
descendere. Atque hinc prodigiosa illa Ægyptiorum ζωλαῖα, veluti
Canum, Accipitrum, Felium, (quos contra omnem Gentium consuetu-
dinem communi secum mensæ adhibebant, exquisitissimis cibis nutritos)
originem inuenit. Quæ superstitiosa dogmata paulatim ad Hebræos &
Græcos serpentina, totum denique Mundum fanaticâ superstitione reple-
uerunt. Hebræi quidem, vtpote nouorum dogmatum præ cæteris ap-
petentiores, ea in Synagogam trahentes, primi nouæ istius de reuolu-
tione animarum subterranea, quam הנשמות גלגולות vocant, hære-
seos fuerunt conditores: de qua sic Elias Leuita in Thisbi.

Trismegistus.

Herodotus.

Ægyptij cre-
debant ani-
mas piorum in
animalia san-
cta, impiorum
in reprobæ
migrare.
Zoolatria
Ægyptiorum

Elias Leuita.

ומוח מח שאומרים בעלי הקבלה גלגול הנשמות
ודעתם שכל נשמה ונשמה נבראת שלשה פעמים דל
ישח'א מתגלגלת בגופי שלשה בני אדם וכן אומרים
שנשמתו של אדם הרשעון נתגלגלה בגוף דוד של המלך
ומדוד התגלגלה בגופו של משיח וכן אדם דת אדם
דוד משיח וכן אמרו שהנשמות של בעלי עבירות יתגלגלו
בגופי בעלי חיים כל אחר לפי עונו :

Hinc est, inquit, quod Authores Cabalistici differunt de reuolutione ani-
marum, quorum opinio est, vnamquamque animam tribus vicibus creari: quasi
dicerent, quod ea voluat se per corpora trium filiorum hominis; Unde sic dicitur,
quod

Hebræorum
significum
de animarum
transmigratione.

Adam

David

Messias

Pythagoras
metempsychosin
ab
Ægyptijs
hausit,
Iamblichus.

Juliani Apo-
stata error
circa metem-
psychosin.
Platonis erro-
r circa
metempsychosin.

Orpheus,
Orphæi &
Zoroastri
opinio circa
metempsychosin.
Zoroaster.
Persæ voca-
bant my-
stas Leones
hyenascorvos

Ægyptij
Deos, Regesque
sub larvis
animalium
cognoscere
satagebant.
Philostrophus.

Fabula de
Rege Ægypti
sub Leonis
 imagine
circumueunte.

quod anima primi hominis volatauerit se in corpore David Regis, & inde reuer-
sura sit in corpus Messia, idque significari per literas, quæ sunt in voce אדם Adam,
quarum vnaquæque integram dictionem constituit, Adam, David, Messias. Di-
xerunt etiam, quod animæ hominum præuaricatorum migrent in corpora anima-
lium, vniuscuiusque animam secundum id, quod peccauit. Atque hæc est
opinio Cabalistarum. Porro alter huius Philosophiæ apud Græcos Au-
thor fuit Pythagoras; quem à Canuphæo Ægyptio Sacerdote instru-
ctum, animalia quædam, veluti Gallos, Pauones, Boues, Picas, honore
singulari culta familiari quoque ea dignatum allequio, Iamblichus in
eius vita narrat; quam quidem philosophandi rationem ita altè animo
imbiberat, vt animam suam prius in Pauone fuisse, & ex hoc in Euphor-
bum Troiani belli Ducem, ex Euphorbo in Homerum, ex Homero deni-
que in Pythagoram transmigrasse, dicere non sit verecundatus. Iulianus
verò Apostata Alexandri Magni animam in se reuolutam asserere solebat;
& Helenam Troiani excidij causam in Tyriam quandam mulierem,
Simon Magus assererat. Plato, & ipse Ægyptiorum Sacerdotum disci-
pulus, ausus est dicere, animam è corpore migrantem in id, quo abunda-
uit, euadere; vnde inferre erat solitus, teste Olympiodoro, quod arbor
sit futurus, qui nutritioni deditus diu noctuque torpebit; Miluus, qui
raptu viuet per concupiscentiam; Leo, qui egregiè militabit; Draco,
qui crudeliter in genus humanum debacchabitur; Homo, qui ciuilitate
viuet; Heros, qui naturalia scrutabitur; Dæmon, qui mathematica; An-
gelus, qui diuina: talis enim fiet animus, qualem induit habitum. Vnde
Orpheus in ipso Mercurij terrestris hymno, κοινὸν ναίων ἀνθρώπων οἶκον
αἰετῶν. Cocytis habitans irremeabilem necessitatis domum, animam, aiebat, post
vitam adepturam, secundum quod opera eius in vita. Cui consonant
Zoroastri verba in libro cui titulus: Μαγικά λόγια ἢ ἀπὸ Ζωροάστρου μάντων.
Οἱ δὲ ἀνθρώποι θῆρες χθονὸς οἰκήσουσι. Væ inquam tuam habitabunt bestie terre.
Hinc Persæ in Mythriacis sacris, vt cognationem, quæ nobis est cum ani-
malibus, alijs indicarent, mystas omnes sacrorum participes vocabant
Leones, Hyenas scæminas, ministros Coruos. Ita Porphyrius l. 3. de
abstinent. τῶν μετεμψύχων ἐν τοῖς τῶν μύθων μυσητοῖς ὁμολογεῖται. τῶν δὲ κοινότητι ἡμῶν
τῶν πρὸς τὰ ζῶα ἀνθρώπων δὲ ἐκ τῶν ζῶων ἡμᾶς μιλῶμεν εἰδῶσι ὡς τῶν μὲν μετέχοντες τῶν
ἀπὸ τῶν ὀφείλων μύθων καλεῖν λέοντας. Quæ omnia aliunde non nisi ab Ægyptijs
promanarunt, qui Deos Regesque suos sub larvis animalium circumeun-
tes omnibus modis cognoscere studebant; cuius rei exempla hic aliquot
adferre non ingratum me facturum esse existimaui. Huiusmodi scientiam
Apollonium Thyanæum habuisse l. 2. eius vitæ Author Philostr. testatur.
Nam Amasidem potentissimum quendam Ægyptiorum Regem sub Leo-
nis forma ab eo cognitum, verbis sequentibus tradit. Mirabile, inquit,
illud est, quod in Ægypto adhuc existenti contigit Apollonio. Vir quidam Leonem
mansuetum ex loro veluti, Canem quocunque volebat, ducebat, qui non solum ei
blandiebatur sed & cæteris omnibus, qui obuiam accessissent. Tali modo vir mercedē
quærens multas iam instrarat Vrbes, quin etiam templa ingrediebatur, quod
mundus à cædibus esset & impollutus; neque enim hostiarum sanguinem lam-
bebat,

bebat; & excoriatas atque in frustra sectas sacrorum carnes non attingebat. Sed mellitis placentulis, ac pane etiam, & bellarijs vefcebat; coctas quoque carnes edebat, & vinum quoque bibere visus est, cum antiquam seruaret consuetudinem. Is itaque Leo ad Apollonium veniens, qui tum fortè in templo sedebat, & ad eius genua procumbens; blando strepitu deliniebat, & alijs quoque supplicare videbatur: quod videntes qui astabant, eum mercedis causa id facere arbitrabantur. Respiciens autem ipsum Apollonius; Hic, inquit, Leo me rogat, ut vos doceam, cuiusnam hominis animam habeat: est autem Amasis Rex Ægypti circa Saiticam Præfecturam. Quibus verbis auditis, Leo miserabiliter frendens lamentabilem rugitum edidit, tum dentibus infrendens lugere cum procul dubio videretur, lachrymarum vim fundebat. Demulcens igitur ipsum Apollonius: Ego, inquit, Leonem cenfeo Leontopolim mittendum esse, ibique in templo collocandum; Regem enim maxime in regiam belluam & Dijs sacram conuersum, tanquam egenum mendicare indignum iudico. Post hæc congregati Sacerdotes Ægypti, Amasidi sacrificabant, & belluam torquibus vittisque redimitam in interiorem Ægyptum misere, tibijs ante ipsum hymnos & carmina decantantes. Hæc Philostratus. Aliam Centir Arabs in libro qui intitulatur de seruitute terræ, في عبد مصر De cultu Idolorum Ægyptiorum, non minus priori iucundam narrat de quodam Persa & Ægyptio iter facientibus, historiam. Persa enim dum Scarabæum Ægyptijs sacrum, lutofo opificio per semitam occupatum fortè calcasset; Ægyptius calamitosum casum intuitus, manibus incelum extensis, omnia Numina, ab hoc se scelere immunem esse; protestabatur. Persa verò, quid sibi protestatio illa vellet, rogante; Neque tu, inquit Ægyptius, vindictam Deorum, ob sacram & viuam magni Osiridis imaginem, in quo habitans, voluendo stercoream pilam, nos motus cælorum, & omnem agriculturæ rationem docet, temere & indignè tractatam formidas? Instructus itaque Persa imposterum cautiùs incescit, nè fortè Deastrum hunc stercorem ledens indignationem Numinum incurreret.

Centir Arabi

Historia de Persa Scarabæi calcante.

Metempsychosis dogma latissime diffusum fuit.

Anicenna.

Mahumedis opinio de metempsychosi.

Egit stolidum hoc Metempsychoscos dogma tam altas in animis malefactorum hominum radices, ut per totum penè Orientem eas diffuderit. Nam Pythagoras ab Ægyptijs, à Pythagora Plato, ab his Saraceni, à Saracenis Brachmanes, Persæ, & vltimi Sinarum & Iaponum populi decepti sunt. Anicenna c. 2. l. de Alm chad, siue de conditione Animæ post vitam hanc, scribit à Mahumete dictum esse, animalia progredientia super terram, & aues suis alis volantes non aliud esse, quàm turbam copiosam hominibus similem, & in ipsius anima naturæ cum ijs communicationem. Atque quod in illius Saracenorum Principis Mahumedis Alcorano positum est, non priùs animarum humanarum in noua corpora transitum, finem esse habiturum, quàm Camelus per foramen acus penetrare possit, hoc idem, ait, nonnullos ita interpretari, ut significare voluerit, animam hominis vitiosi non priùs gratissimâ quiete frui posse, quàm per varia corpora iactata, à Camelo transierit in eum vermem, qui corporis sui tenuitate & paruitate per foramen acus possit penetrare. Non dicam hinc de Iudæorum, Brachmanum, Sinarum metempsychoscos ridiculis commentis. Qui de hac materia plura desiderat, is adeat Theologiam

Poëtarum fa-
bula varia ab
Ægyptio-
rum metem-
psychosi ori-
ginem traxe-
re.
Diodorus lib.
1. c. 6.

logiam hieroglyphicam, vbi hanc materiam ex professo traditam repe-
riet. Præterea quidquid de Elysijs campis, de styge, eiusque fluminibus,
de Mercurio animarum translatoe Poëtæ finxerunt, id ab Ægyptijs ori-
ginem traxisse Diodorus hisce verbis demonstrat: *His ab Orpheo ad Græ-*
cos traductis, Homerus Orpheum imitatus idem in suo Poëmate scribens, ait,
Mercurium Cylleum animas Heroum euocare, habentem virgam in manibus.
Rursusque, erant prope Oceani fluxum, & Leucados petram, Solisque portas,
somnia populorum. Sequebatur virens pratum, vbi iuniorum erant anima; si-
mulachra mortuorum. Oceanum igitur Nilum vocat, quoniam ab Ægyptijs pro-
prio nomine Nilus Oceanus appellatur. Solis portas Heliopolim dicit. Pra-
tum verò habitationem confictam putat eorum, qui trans paludem delati sunt,
quæ Acherusia nominatur. Et prope Memphim, circumque prata amœna; palu-
desq; calamis plenæ. Prosequitur deinceps mortuos hæc incolere loca, quoniam
Ægyptiorum sepulchra maiori sanè ex parte in eis locis sint posita. Corpora ve-
rò per fluvium & Acherusiam paludem ad sepulchrum delata, ibique condita,
aliaque plura, quæ nunc etiam servant Ægyptij, dant fabulis, quas Græci de in-
feris finxerunt, locum. Nam naus quæ vectat corpora, Barys appellata; hæc
apud Græcos est βαρυς. Obolum ait dari portitori, cui nomen inditum est ab
incolis Charon. Afferunt circa hæc loca Hecates umbrosæ templum esse, Cocyti
portas, atque oblivionis, æreis vectibus distinctas. Esse & alias portas Veritatis,
quas prope statua sit Iustitiæ absque capite. Multa quoque alia fabulosa de Ægy-
ptijs feruntur, quæ adhuc nomine & opere perseverant.

C A P V T II.

*Cur tanto studio Cadauerum incorruptioni studue-
rint Ægyptij.*

Ægyptiorum
cura in hu-
mandis mor-
tuis.

N Vllam vnquam in Mundo Gentem fuisse reperio, quæ maiori curâ
& diligentia corpora mortuorum conseruare, maiori apparatu
exornare studuerit, quàm fuerit Ægyptia. Cuius rei causa inuestiganda
est; quod modò præstabimus, vbi prius nonnulla cognitu necessaria
præposuerimus.

Ægyptiorum
dogma de re-
rum reuolutio-
ne.

Suppono itaque primò, propria Ægyptiorum dogmata fuisse, pri-
mum Mundi statum post 36000, vel vt alij volunt, post 40000 annos
ad pristinum statum reuoluendum; à quibus id Plato edoctus ad poste-
ros traduxit, tametsi is animarum reuolutionem 10000 annorum circu-
lo definiat: *In ijs autem omnibus, inquit in Phædro, quicumque iuste*
vitam egerit, sortem postea nanciscitur meliorem; qui verò iniuste, deterio-
rem; in idem enim vnde profecta est, cuiusque anima annorum 10000 spatio,
non reuertitur. Alas siquidem ante hoc tempus non recuperat, præter illius
animam, qui philosophatus est sine dolo, vel vni cum sapientiæ studio pulchritu-
dinem amarit; Hi siquidem tertio ambitu mille annorum, si ter hanc ipsam
deinceps elegerint vitam, sic recuperatis alis post tria millia annorum euolant

Plato,
Platonis opi-
nio de anima-
rum reuolu-
tione.

abeun-

abeuntes. Et quæ sequuntur. Abenephi, verò dicit, animas singulis septem millibus annorum ex vera Ægyptiorum sententia per varia reuoluta corpora, tandem corpori quidem suo, sed non nisi summè ab omni corruptione conseruato, Numinumque assistentia munito restitui, usque ad 49000 annorum, qui numerus septenarij quadratus est, quo animæ Ideæ tandem suæ restituentur æternum beatæ. Hanc sententiam, seu veriùs dementiam, & Cabalistas amplexos esse, in Cabala docuimus; ad sex dies Creationis, & septem quietis, occultâ analogiâ alludentes.

Suppono secundò, ex eadem doctrina, vti in Astrologia docuimus, singulis septem millibus annorum, septem tutelarium principalem Ægypti dominatorum Mundi regimen finiri, & ad primum reuolui, usque ad 49000 annos, vbi fit status consistentiæ rerum, ex mente Ægyptiorum. Horum verò regiminis mutatione in pristino quoque corporis statu mutationem fieri, id est, animam vitâ probè peractâ, post 7000 annorum intercapedinem, variâ reuolutione peractâ, corpus quidem suum in sepulchro relictum repetituram, sed ad altiore sphæram promotam iri, usque dum omnibus sphæris peragratis Ideæ suæ restitua-
tur æternum beatæ, nulli amplius Adraistiæ seu mutationis legi subiecta. Quæ omnia haud dubiè ab Ægyptijs accepta posteritati tradidit Plato his verbis in Phædro. *Regula Adraistiæ Deæ, id est, ineuitabilis Numinis, hæc est, ut quæcunque anima Deum comitata, aliquid rerum inspexerit, ea usque ad circulum alium sit indemnis; & si semper hoc facere queat, sit semper illa; si verò impotens assequendi non inspexerit, & casu aliquo usa, repleta obliuione & grauitate grauetur; grauata autem pennas confregerit, in terramque reciderit; tunc prohibet lex, hanc in prima generatione, in aliquam brutalem ire naturam; sed iubet eam, quæ plurima viderit, in genituram Viri Philosophi, aut pulchritudinis auidi, aut Musici, aut Amatorij; eam verò quæ secundo loco, in Regem legitimum, aut bellicosum Virum & Imperatorium descendere; tertio in gubernatorem Reipublicæ; quarto in laboriosum Gymnasticum, aut Medicum; quinto in Vatem, aut Mystam; sexto in Poëtam, aut &c.* Et in Phædone: *Animæ malorum, inquit, circa sepulchra oberrare coguntur, pœnas dantes vitæ improbæ transactæ. Itaque tamdiu circumaguntur, quoad cupiditate naturæ corporeæ comitante, rursus induant corpus. Induunt autem ut decens est eiusmodi mores, quales in vita exercuerunt.*

Ægypti tutelarium regimenis duratio

Plato.
Platonis doctrina de animarum transmigratione.

Animas de sphæra in sphæram migrare dicebat Trismegistus. Marsil. Ficinus

Ægyptiorum in condendis corporibus scopus.

Quòd verò animæ iustæ de sphæra in sphæram promoueantur, probat ex Trismegisto Marsilius Ficinus in Theologia Platonica l. 17. c. 3. Sicut enim, inquit, omnes Mundi sphære per animas variant formas, ac tandem proprios repetunt recursus; sic animæ nostræ animorum cœlestium similes varias formas corporum induunt, certisque curricula temporum iisdem, quibus antè, corporibus inuoluuntur; quam palingenesiam regenerationem Zoroaster vocat; de qua multa Mercurius cum filio suo Taro disputat.

Sed ad propositam nobis materiam explicandam reuertamur. Ægyptij itaque in vita rectè sanctèque instituenda mirum in modum anxij, hunc vnicum scopum mysteriosa cœremoniarum, exhibitione in cadaue-

rum conditura sibi præfixisse visi sunt, ut animæ eorum dignum meritis in reuolutione habitaculum post hanc vitam inuenirent, Deo quàm coniunctissimæ. Et quoniam ex traditione nôrant, animas vitâ improbè peractâ, circa sepulchra versari, corpus aliquod humanum, quod intrarent, operturas, nè Iudicis sententiâ, brutorum corpora, operationibus suis brutis condigna, subire, & vitam perpetuò miseram ducere cogèrentur; hinc tantis cœremonijs, ac tantis conditorijs corpora æternitati destinabant. Præterea persuasum illis erat, animas, corruptioni obnoxia, aut in fauillas redacta, aut quouis modo mutilata corpora intrare minimè posse. Hinc tantâ illis circa mortuorum corpora ab omni corruptionis labe immunia conseruanda cura & sollicitudo; hinc tantâ diligentia incumbabant, ut locis abditis, & contra omnes temporum iniurias munitissimis, ea omni prius cœremoniarum solennitate expiata, totque Numinibus & tutelaribus Genijs contra aduersorum Numinum vim summo studio munita, tutò reconderent; spe firmâ freti, futurum ut reuolutione animarum ab Adraſtiæ lege præscriptarum peractâ, ea denuò repeterent, & ad altiores sphæras promotæ, tandem tota reuolutionis periodo peractâ, idæ suæ æternum beatæ, nullis ampliùs mutationis & circumuolutionis legibus obnoxia restituerentur. Nam uti excellentissimus Medicus Ioannes Nardius ex Lucretio docet, *Ægyptij nefas rati vario exponere discrimini corpus illud, quod exactis tribus myriadibus futurum erat animæ reduci domicilium* &c. omni proinde ingenio formidatas arcebant iniurias, quæ tamen ex duplici fonte cum oriri valerent, domestico scilicet atque externo; utriusque magnâ cautelâ prospexerunt. Valentiſſimo primùm vngvine, atque penetrante; obſtabant putredini, cuius poſtrema soboles sunt caries & vermes, occurrentibus verò eadem liturâ nouiſq; munimentis. Certè adeo nullo non tempore prima Ægyptiorum indoles in ipsam immortalitatem & metempsychosin prona fuit, ut non tantum firmiter à prædeceſſoribus sibi traditam crederent, sed & alijs Gentibus omninò eam perſuaſerint, ac inter cæteros Pythagoræ, qui hanc, uti dictum fuit, ad Græcos primùm, ut Herodotus luculenter docet, traduxit. Perennitatis enim studioſiſſima gens Ægyptia, ait Nardius, cum benè conſultum præſtantiſſimæ hominis portioni exſtimator, diuerſorij viciffitudine atque tranſmigratione, caducæ quantum in illis erat, opem tulere immenſam, poſtq; peracta, diſpendioſâ curâ ac pompâ, funera, putrilaginem omnibus ingenijs à cadauere arcebant. Nam Diodoro teſte l. 2. paruiſaciendum eſſe putant præſentis vitæ tempus, futura verò gloriâ, quæ virtute comparatur, maximè æſtimandam. Domus noſtras diuerſoria appellant, tanquam breui à nobis inhabitandas; deſunctorum ſepulchra ſempiternas domus vocant. Ideo domus ædificandæ curam contemnunt; circa ſepulchrorum magnificentiam ſummum ſtudium operamque, uti Pyramidum vaſtiſſimæ moles, & inaudita Simandij ſepulchra luculenter docent, impendunt. Sed hæc ita eſſe, ex ſequentium ſchematum interpretatione luculenter patebit.

Ioannes Nardius.

Bitumine liebant Ægyptij mortuorum corpora.

Herodotus.

CAPVT III.

De Mumiarum præparatione, id est, de modo condiendi cadauera.

§ I.

MOdum condiendi & sepeliendi corpora defunctorum Aegyptijs vsitatum fusè describunt Herodotus in Euterpe, & Diodorus Siculus l. 1. c. 6. cuius & mentionem amplam fecimus Tomo primo de Politica Aegyptiorum. Eundem ritum Ioannes Nardius Medicus in commentarijs, in Lucretium circa finem fusè describit. Herodoti verba nos hoc loco ~~exponemus~~ deducemus. *Luctus eorundem Aegyptiorum ac sepulturae tales sunt. Quibuscunque domesticis aliquis decessit homo alicuius momenti, ibi omnis muliebris sexus familiae caput sibi & vultum oblini luto. Denique relicto domi cadauere, ipsae per Urbem vagantes se plangunt, succinctae, nudatis mammillis, & cum eis proxima quaeque. Altera ex parte viri, & ipsi expectorati se verberant. Interim neque lauantur, neque vinum aut cibum, nisi vilem sumunt, neque vestibus vtantur splendidis. His actis, ita demum ad condiendum portant. Sunt autem certi ad hoc ipsum, qui hoc artificium faciunt. Qui cum ad ipsos cadauer portatum est, ostendunt his, qui portauerunt, exemplaria mortuorum lignea pingendo assimilata. Et eorum vnum accuratissime fabrefactum esse aiunt, cuius ego nomen, si nuncupauero, haud faciam sanctè. Alterum illo inferius, ac vilioris pretij. Tertium vilissimi. Sepulchrorum tres habentur species, sumptuosa, mediocris, humilis. In prima argenti talentum exponunt, in secunda minas viginti; in vltima parum quid sumptus erogant. Qui funera mortuorum curant, eo exercitio à maioribus tradito, funeris impensam domesticis descriptam ferunt, scrutantes quanti velint celebrari funus. Ante omnia incuruo ferro cerebrum per nares educunt, vt quamque partem educentes, ita locum eius medicamentis explentes. Dehinc acutissimo lapide Aethiopico circa ilia conscindunt, atque illac omnem aluum protrahunt, mortuum verò exenteratum. Soli monstrant; hinc intestina in amnem abijciunt, non absque contestatione. Sol rerum Domine, vosq; Coelites, qui mortalibus lucis vsuram largimini, me accipite, & caelestibus contubernalem addite; equidem pie, ac religiosè Numina à maioribus mihi monstrata, semper, dum vixi, excolui, geniturae meae auctores semper honoravi, hominem occidi neminem, aut deposito frandaui, nec aliud quicquam infandum patraui. Quod si quid à me patratum est, edendo, bibendo, quod non oportuerit, id omne non mea, sed huius causam commissum est; simulque cum dicto arcam, in qua ventriculus erat conditus, in profluentem projiciebat, corpus reliquum, vt purum & labis immune condiens. Aluum ubi repurgarunt, ac vino Phœnicio expleuerunt, rursus odoribus contusis refecunt; tum omenta complentes contusâ myrrha purâ, & cassiâ, & cæteris, excepto thure, odoribus iterum consuunt. Vbi hac fecere, saluunt intro abditum septuaginta dies. Nam diu-*

Herodotus.
Diodorus.
Nardius.

Aegyptiorum
modus con-
diendi ac se-
peliendi cor-
pora.

Sepulchrorū
Aegyptiorum
species tres,
sumptuosa,
mediocris,
humilis.
Sumptuosa
sepulchrorū
species.

tius

Mediocris
sepulchrorū
species.

Infima sepul-
chrorum
species.

Sepeliendi
ritus Aegy-
ptiorum.

tius salire non licet. Ex³ septuaginta diebus cadaver, ubi abluerunt, sindone byssinā, incisis loris, inuoluunt gummi illinentes; quo Aegyptij glutinis loco plerumque utuntur. Eo deinde recepto, propinqui ligneam hominis effigiem faciunt, in qua mox inserunt mortuum, inclusumque ita thesaurizant, id est, reponunt. Hi autem, qui mediocria volunt, nimium fugientes sumptum, ita comparant. Clysterem unguine, quod ē cedro gignitur, complent. Deinde ex hac aluum mortui, ipsam neque scindentes, neque extrahentes, sed per scessum, prebenso viā posterioris hiatus, inferciunt: & tot, quot dixi, diebus sale condiunt: quorum dierum ultimo, cedrinum unguen, quod prius ingesserant, ex aluo egerunt; quod tantam habet vim, ut unā secum aluum, atque intestina tabefacta educat. Nitrum autem carnes tabefacit, mortuique tantum cutis & ossa relinquuntur: Vbi ista fecere, ex quo sic tradidere mortuum, nihil amplius negotij suscipiunt. Tertia conditura est adornandi eorum mortuum, qui tenuiori sunt fortunā. Dilutionibus ventrem abstergunt, arefaciuntque sale per septuaginta dies; deinde tradunt reportandum. Antequam sepeliatur corpus, praedicatur à Cognatis, tum Iudicibus; tum defuncti amicis sepulturae dies. Afferunt verò illum, nomine mortuum appellantes, paludem transiturum. Adstantibus Iudicibus amplius quadraginta numero, sedentibusque in preparato ultra stagnum hemicyclos trahitur navis ad id composita ab ijs, quibus ea cura iniuncta est, regente Magistro, quem suā linguā Aegyptij Charontem vocant. Vnde & Orpheum (quā de re paulò post dicitur) afferunt cum hunc morem apud Aegyptios conspexisset, fluxisse postmodum Inferos, partim quae viderat imitatum, partim quae ipse commentus esset. Perducta in stagnum navis, antequam condatur in arca cadaver, permittitur lege volenti mortuum accusare. Si quis comprobatur milē vixisse, iudices sententiam ferunt, quā censeat corpus eius sepulchro priuandum. Qui deprehenditur iniuste crimen obieciſſe, in quā mulctatur poenā. Cum deest accusator, aut per calumniam accusatum constat, Cognati finito luctu, ad laudes mortui vertuntur; nil de genere eius, sicut Graeci consueverunt, narrantes (existimant enim omnes Aegyptij pariter se nobiles esse) sed ordientes à pueritia, in qua vita institutionem eruditionemque recensent, ad Viri etatem descendunt, eius erga Deum religionem, iustitiam, continentiam, virtutesque ceteras commemorantes. Inuocatis verò Inferis Dijs, precantur, ut eum inter pios locent. Ad quae verba omnis multitudo correspondet, gloriam mortui extollens, tanquam apud Inferos cum beatis semper futuri. Sepeliunt postea quique suos; hi in proprijs sepulchris; alij quibus ea desunt, domi apud firmiorem parietem arca corporis erecta. Qui verò ob crimen, aut foenus sepultura prohibentur, domi absque arca ponuntur. Quos posteri ditiores facti, ac debita & crimina luentes, honorifice sepeliunt. Gloriantur enim Aegyptij suos parentes maioresque magnifice esse sepultos.

§ II.

De Mumia.

Mumia, vox
persica, signi-
ficat corpus
exficcatum &
conditum.

Mumia siue مومياء vox Persica est, & idem notat, quod exficcatum cadaver certā ratione conditum, corruptionis expers. Cuius
virtu-

virtutes tametsi complures Medicorum copiosè descripserint, nulli tamen fuerunt, qui eorundem condiendorum rationem ac methodum non dicam tradiderint, sed nè attigerint quidem. Plerique cadauera, quas Mumias vocant, nullâ certâ conditurâ præparari, sed solo naturæ puro putro artificio ad hunc incorruptionis statum peruenire putant, eo, qui sequitur, modo. Est in TransNilana Africæ regione desertum ingens, sabuli, arenarumque cumulis in immensum exporrectum, vnde & sabulosi maris non immeritò nomen obtinuit; hæ siquidem arenæ ventis concitatae tam sæuas subinde tempestates mouent, vt arenis in cliuos aggestis, turbinum violentia, & iumenta & viatores vnâ cum mercibus suis, nullâ euadenti spe relictâ, viuos sepeliant. Expertus est, Herodoto teste, huius sabulosi maris sæuitiem Cambyfes, toto ferè exercitu, in expeditione ad Ammonios facta, æstuantis arenæ impetu absorpto. Refert Pomponius Mela de rupe quadam in hoc deserto existente, Austro consecrata, quæ simul atque vel manu tacta fuerit, Austro mox prouocato sæuissimas procellas moueat, sabulo in tantum intumesciente, vt pelagus vndarum vorticibus, fluctuumque æstibus concitatum videri queat. Hanc rupem dum olim Sylli inconsultius adeunt, siue occultiori naturæ impetu, siue Magicis incantationum præstigijs, vento mox exoriente, & sabulosos cogente montes, ad vnum omnes extincti feruntur. Est & in hoc deserto Ammonium Oraculum, & Serapium, Sphyngeſque ingentes, quarum aliæ vsque ad caput, aliæ ex diuidio arenâ obrutæ, Strabone teste, spectantur. Hoc itaque celeberrimum Oraculum consulturus olim Alexander Magnus, dum pleno alexæ itineri se accingit, ad illud quidem incolumis peruenit, sed quos milites ex suo exercitu non sabulosi pelagi turbines, hos æstus sitisque consecisse traditur. Sed vt vnde digressus, reuertar; in hoc sabuloso deserto dicunt nonnulli Mumias solius naturæ industriâ confici; dum aiunt, viatorum deserti tempestatibus extinctorum corpora tum Solis, tum feruentissimæ huius arenæ pinguioris virtute, longo tempore siccata tostaque in hunc statum ἀφθαλίας degenerare. Sed tametsi subinde, in hoc Lybiæ deserto, huiusmodi à Sole exsiccata corpora reperiantur, illa tamen minimè Mumia dicendæ sunt; cum Mumia propriè cadauer sit singulari arte conditum. Quæ qualis sit, iam aperiāmus.

Africæ solitudo dicta mare sabulosum.

Herodotus.

Mela.
Rupes Austro consecrata in Africæ solitudine sabulosa.

Sphyngeſ in deserto & arenas Africæ, Strabo.

Mumia non sunt cadauera Solis ardore siccata in Libiæ deserto.

Haly Medicus Arabs, in suo de medica humani corporis virtute libro, Mumiarum haud infrequenter meminit, easque incorruptionis munus, solius Asphalti, Opobalsami, Myrrhæ, similliumque specierum beneficio adeptas esse asserit; quod tamen non de omnibus, sed ditiorum corporibus dicendum est. Certè solertissimus Philosophus & Medicus Ioannes Nardius hoc præ cæteris in Mumijs, tum quas proprias domus, tum quas Magnus Dux Hetruriæ in Ergasterio suo opulentissimo tenet, experimentum sumpsit; corpora siquidem fascijs suis euoluta summo studio dissecuit, at præter Asphaltum nullo alio Aromatici generis apparatu condita reperit. Verba Authoris hinc apponenda duxi; sic autem sol. 635 Commentariorum in Lucretium ait. *Speravi olim miram*

Haly.

Nardius.
Mumia Asphalti solo seu gummi condiebantur.

fra-

fragrantiam à medicato funere, tot tantisque infarcto aromatibus: Verum spes me fefellit, solaque fuit obuia gummi graueolenti: post denudatum cadauer. Quanquam verò non vnus illud erat sortis, & vetustati licet plurimum darem, attamen non nisi gummi vestigia, quin coactas homogenei gummi glebular, in ventre recens dissecto, obseruauit. Sciscitor interim curiosus caluariam, eodemque gummi intus illitam deprehendo: tunc verò me operam luisse omnem liberè sum fassus; dum partes cadaueris singulis attentius examino, altèque gummi imbibitas video. Fregi, discepsi, ossibus neque peperci, gummi vbique redolent atque sapiunt. Serus ego damnaui tandem propriam crudelitatem, longumque valedixi Ægyptijs technis. Quonam igitur modo solo Asphalto aut bitumine corpora incorruptionis donum consecuta sint, dubium est. Multi putant, salis adiuncti copiâ conseruata; at hoc subsistere non potest, cum salita corpora facilè diffuant, vti ex historia patet, quam & Baronius ob euentum memoria dignum, historiæ Ecclesiasticæ inseruit. Dum in montibus Salisburgi fossili sale prægnantibus, fossiores in subterraneis antris in fossam salinâ aquâ refertam, & satis profundam inciderent, aquamque in vsum coquendi salis deriuarent; contigit, vt inter euacuandum, humanum in ea corpus detegerent, prorsus integrum incorruptumque; cutis colore prorsus niueo candebat; oculi aperti vitam ipsam spirabant; capilli pilique suis locis ab omni corruptione immunes; cæterum totum corpus rigidum ad instar saxi. Stupescitis ad tam inusitatum naturæ prodigium fossoribus, res ad Bauariæ Ducem delata fuit, qui & ipse rei nouitate attonitus, portentique videndi desiderio percitus, illud propediem ad se deferri præcepit. Quod vbi factum, & iam triduo hoc salis figmentum, omnium oculis expositum fuisset; ecce id tandem aëris veluti impatiens intra paucos dies, in aquam resolutum, suoque elemento restitutum prorsus diffuxit. Ex qua historia satis liquet, corpora salita, tametsi certo tempore corruptioni resistent, longo tamen tempore defluere. Cum itaque, teste Nardio suprâ laudato, totum corpus Asphaltum seu bitumen oleat; id eo conditum, luculentum indicium est. Quomodo verò, & qua arte & industria hoc peractum sit, & quomodo per intimam substantiam corporis bitumen imbibitum, in duram & consistentem essentiam degeneret, id quidem difficile cognitu, at non inscrutabile. Nardius rem acu tetigisse videtur. Verba eius sunt: Quandoquidem Asphaltus liquabile mistum est, caloreque præsentem mollescit, præsertim si congener accedat substantia auxiliares in partes, quale est fluidum bitumen, quod Naphtham appellant. Vt igitur congruo in lebeate iungebantur hac simul, igne cogente, bituminoso immergebant balneo cadauer, macerabantque tandiu, donec altè imbibisse conijcerent contubernalem liquorem. Neque controuertere fas est, dum hæc agerentur, an pepercerit tunc ignis cadaueris adipi atque carnibus: par namque est credere, bis liquefcentibus insigne accessisse auctarium crescenti bitumini. Non est nostrum in præsens litem dirimere de viribus Mumie, cuius debeantur celebratæ dotes, Asphaltone, an cadaueri; & si non dubitem, valere indicatam miscellam turbas omnes plenissime sedare, finemq; controuersijs imponere. Exemplum tandem inde cadauer deponere cogebant superfluum humorem

Salis copia
conditis cor-
poribus ad-
iuncta non red-
dit illa incor-
ruptibilia.
Baronius.
Historia de
cadauere in
salinis reper-
to.

Asphalto seu
bitumine qua
ratione con-
dita fuerint
cadauera.
Nardius.

morem calidi ambientis opera, dum interim illius membra ad libitum componerent. Quæ verò me inducunt, ut prænarrato adhæream artificio, sunt æqualis illi bituminis distributio in singula membra, compacti adhuc bitumine crines, cilia, superciliaque in frustula eiusdem bituminis comæ nonnunquam hærentia. Atque hanc ego arbitror fuisse condiendorum, atque à corruptione conseruandorum corporum methodum; quam & apud Arabes me legisse memini; & consentiunt quæ & ego sæpenumero in Mumijs Petri à Valle obseruauì. Iam cryptas, in quibus condi solebant paulò antè dicta præparata corpora, examinemus.

C A P V T I V.

De Cryptis, locisque subterraneis, in quibus condi solebant Mumie, siue medicata corpora.

NON satis erat Ægyptijs, cadauera dicto aromatum apparatu adornare, sed nè impofterum aëris, aquæ, caloris, temporumque iniurijs, aut animalium insidijs corroderentur, summâ lanè cautelâ, non in locis inundationi Nili expositis, non in patentibus campis latrocinio peruijs, sed vel in æternùm duraturis pyramidibus, vel in cryptis subterraneis summo labore in rupe viua excisis, vario priùs inuolucrorum fasciarumque amictu summâ ac vix imitanda industriâ velata infarcinataque reponebant. Sed locum condiendis corporibus destinatum priùs, deinde singula ornamenta exploremus. Locus cœmiterij, erant cryptæ subterraneæ, ex viuo, ut dixi, Alabaastro excisæ, varijs concamerationibus, veluti ingentibus aulis discriminatæ, tam multiplicibus ambagum, viarumque gyris intricatæ, ut labyrinthus videri posset: cuius Ichnographiam non ita pridem ad me transmisit sæpe laudatus Titus Liuius Burattinus, qui pro laudabili sua curiositate, non sine sumptibus, dum Ægypti antiquitates inquirebat, & has quoque cryptas penetrauit, omnia singulari studio delineauit, delineata ad me, pro suo singulari Reipublicæ literariæ promouendæ zelo, transmisit. Verùm antequam figuram exponamus, eius primùm hoc loco epistolam Italico sermone conscriptam, deinde Ichnographiam subterraneæ fabricæ, hîc apponendam duxi, ex qua Lectori curioso cuncta luculentius patebunt.

Cryptæ in quibus Mumie reponerantur.

Epistola Titii Liuij Burattini ad Authorem huius Operis, in qua quicquid circa subterraneas cryptas notatu dignum obseruauit, exactè describitur, vnà cum Ichnographia earundem.

Circa le Mumie sono diuerse opinioni, frà le quali la più commune è, che si ritrouino frà l'arene nell' Arabia deserta, e che sîno di quelli corpi, che sono sepolti in quelle quando spira il Vento Australe. Quanto questi s'ingannano, non occorre manifestarlo, essendo notissimo l'errore loro à quelli, che sono stati nell' Egitto; essendo che le Mumie non sono altro, che li corpi imbalsamati d'elli antichi Egittij, delli quali ancora hoggi di se ne ritroua nelle caue tanta gran quantità, special-

Epistola Titii Liuij Burattini de cryptis Mumiarum.

Memphis
multa anti-
quitaris vesti-
gia retinet.

Cavernæ cir-
ca & infra
Memphim.

Cavernarum
Memphitica-
rum varietas
& profundi-
tas.

Cavarum
Memphitica-
rum forma.

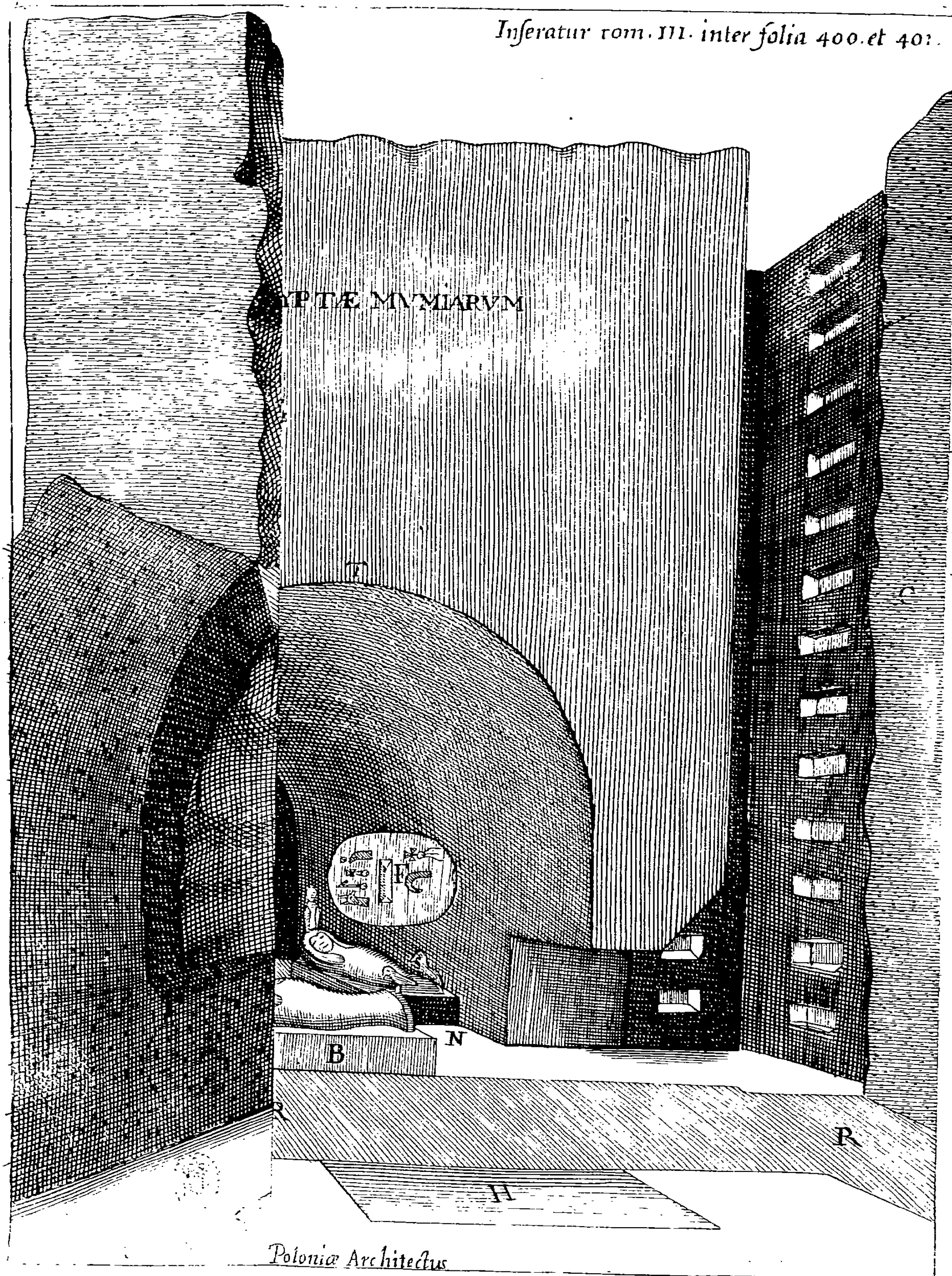
Capse Mumia-
rum e saxo,
aut ligno.

Aurea lamina
sub lingua
Mumiarum.

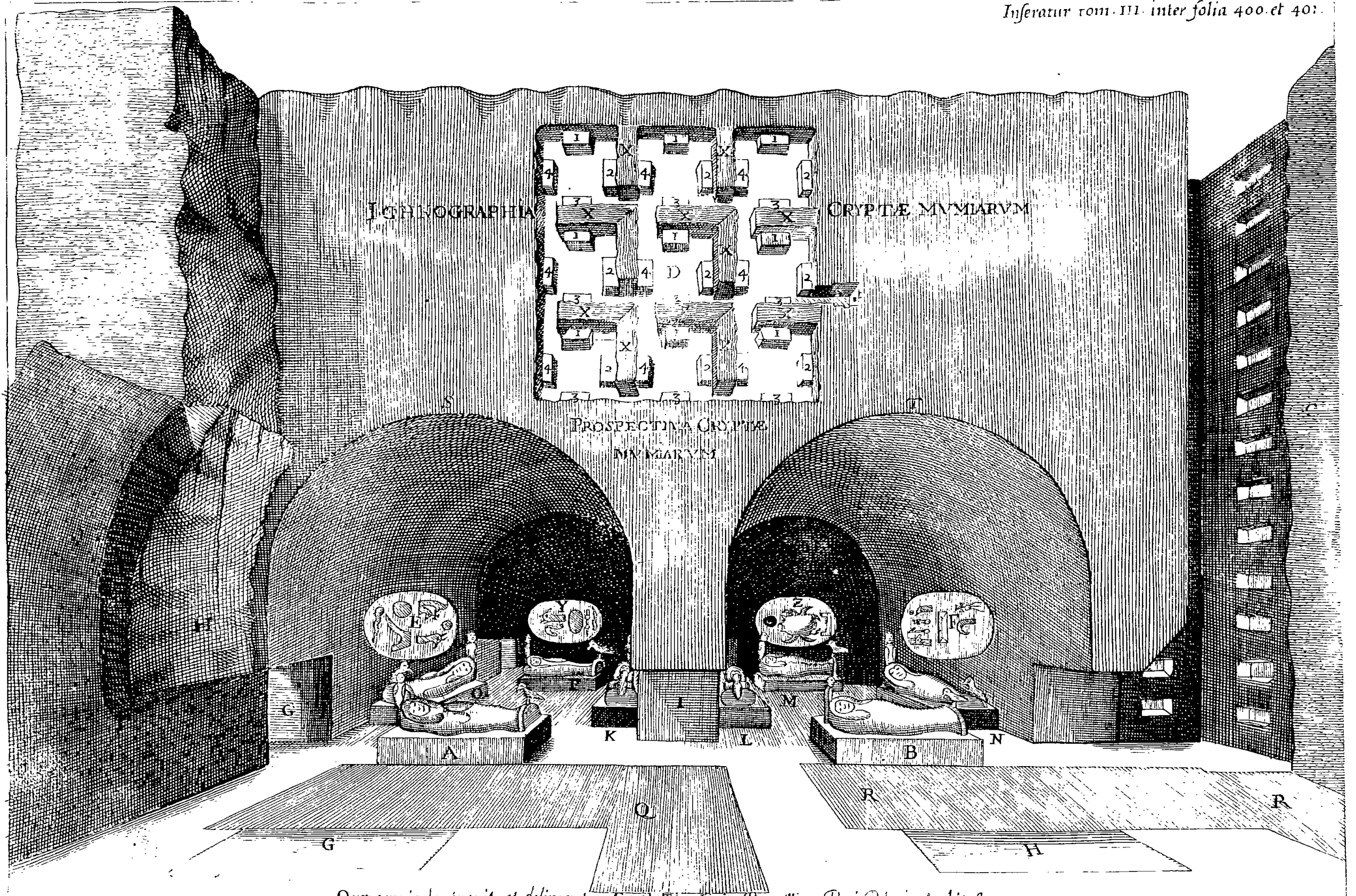
Capfarum
ornatus &
hieroglyphica

mente sotto, ove già era la famosa Città di Memfi, la quale era posta frà le pyramidi di Giza, e quelle delle Mumie, delle quali ne darò quel più minuto e vero ragguaglio, che per me si potrà. Ogn'uno, che di leggere l'antiche historie diletto si prende, hauerà veduto, che doppo hauere li antichi Rè dell'Egitto, chiamati in loro lingua Faraoni, habitato per lungo tempo nella famosissima Thebe, fabricarono poi la Città di Memfi dalla parte di Ponente del Nilo, essendo stata quella dalla parte di Levante, ove poi habitarono fino al tempo d'Alessandro Magno, dal quale fù poi fabricata la Città appresso il mare Mediterraneo, che d'il suo nome, fù detta Alessandria, nella quale habitauano Tolomeo Lago suo Capitano con li suoi successori. Memfi adunque fù l'ultima Metropoli delli antichi Egittij, e per conseguenza appresso quella si vede maggior vestigio dell'antichità di quello si vede in niun altro luogo, perche li Greci vsauano altre cerimonie nell'essequie delli loro morti, che non li Egittij. Sotto, & attorno doue era quella Città, si vedono grandissima quantità di caue, ove sepeliuano li loro morti, tanto dell'ordine de'Sacerdoti, quanto quello de'Cauallieri; nelle quali entrauano per vn porzo quadrato, mà tanto largo solamente, quanto vn huomo può allargare vn piede dall'altro, mettendo li piedi nelli buchi fatti dalle parti per quest'effetto, e che dal disegno si vede. La profondità frà di loro è diuersa, secondo che più e meno cauano, non hauendo però veduto di minor profondità, che di sei huomini; auuertendo che tutte queste caue sono fatte nella pietra, laquale è assai tenera, e di color bianco, e in questi deserti cauandosi sotto l'arena non più che per vn braccio, immediatamente si ritroua la pietra, nella quale, come di sopra hò detto, cauano li loro sepolcri, per li quali tutta la Città di Memfi restaua vuota con molto spatio ancor all'intorno di quella. Smontati nella caua si ritroua vn buco quadrato della capacità della caua, nella qual s'entra, ma chinato per la sua bassezza; la longhezza sua è varia, essendo in alcuni luoghi longo diece piedi, in altri quindici, & in altri più e meno. Alla fine di questa s'entra in vna stanza quadrata fatta à volta, ogni lato della quale è intorno 15, e 20 piedi, e nella metà d'ogn'vno di questi quattro lati vi è della medesima pietra fatto vn focolare longo incirca piedi cinque, largo doi e mezza, e alto vno, e sono vno di rimpetto all'altro: sopra li quali poneuano li loro morti, posti alcuni in casse di pietra della sorte del medesimo monte, & alcuni di casse di legno di fico moro, il quale hà per natura di mai tarlarsi. Queste casse tanto di pietra, quanto di legno, sono fatte à guisa della figura humana con le braccia distese come noi sepeliarno li nostri morti, tutti adornate di hieroglifici, & indorate; come ancora sono adornati di dentro li corpi inbalsamati, molti delli quali hanno sotto la lingua vna piccola lametta d'oro, di valore al più di doi ò tre Ongari; per ingordigia della quale li Arabi guastano tutti quelli corpi che possono ritrouare intatti, in molti delli quali non ritrouano nulla; e poi il rimanente del corpo vendono per vilissimo à Mercanti Maumettani, delli quali corpi nella Città di Cairo ne sono in grandissima quantità, che da Mercanti Christiani sono comprati per condurre in Italia. Tutte le casse di questi cadaveri hanno dal capo vn Idolo, e da piedi vn uccello, che pure adorauano; nel muro poi sopra la cassa, in alcune di queste caue sono delli hieroglifici, li quali credo fossero Epitafij scritti in lode delli defonti. In molte di queste stanze vi sono ancora oltre le quattro casse principali poste sopra le pietre, altre ancora poste in-
ter-

Inferatur rom. III. inter folia 400. et 401.

ponitur. Hanc vocamus Osiriacam, illam Momphto-Mendesiam;
 E e e 2 & hîc

Quæ omnia iustreuit et delineauit in Ægypte Titus Lantius Burrattinus Regis Poloniæ Architectus

come tutte le quattro casse principali poste sopra le pietre, altre ancora poste in-
ter-

terra, attorno quelle, e specialmente Bambini; e si deue auuertire, che di queste stanze, che corrispondono à vn pozzo, saranno 25, e 30, più e meno, vna appresso l'altra, poste nel modo, che dal disegno si vede; e perche non v'è altra luce, ne altra entrata, che il pozzo dalla prima stanza, ouero eua in fuori, non v'è luce veruna, per questo bisogna portar seco delle candele, e buona guida, altrimenti si vâ à pericolo.

Quæ Burattinus hætenus narrauit in epistola sua, in hoc præsentis schematismo exhibentur. Ichnographia monstrat structuram cryptarum, vnà cum abacis quibus corpora capsulæ inclusa imponebantur. Hoc in loco Ichnographia nouem cameras exhibet vacuis spatijs signatas, cuiusmodi vna est D, omnesque sunt æquales; singulæ habent in quatuor lateribus abacos marmoreos eius magnitudinis, quæ receptaculo, quo Mumia condebatur, recipiendo capax esset; hi abaci, vti & quatuor parietes singularum cauernarum in Ichnographia, signantur numeris 1, 2, 3, 4; quæ verò litera X notantur, murorum vestigia, supra quæ parietes assurgunt, significant. Hæc verò exactiùs spectantur in Scenographia, in qua S & T duæ camerae sunt fornicibus suis instructæ. Intra quatuor muros camerae S vides quatuor abacos A, O, P, K, quorum singuli sua medicata funera, id est, Mumias, eo quo scripsimus apparatu exornatas, continent. His vt plurimum Idola spectantur apposita, & sunt fasciati quidam pueri tutelarium Deorum statuæ, ad caput; ad pedes Accipitrem reperies (de quibus fusiùs in sequentibus) horum enim assistentiâ corpus ab omni violentia immune futurum credebant. Secunda camera T totidem abacos continet, qui signantur literis L, M, N, B, in quibus medicata corpora posita vnà cum Tutelaribus Dijs ijs appositis, vides. Q & R literæ duarum aliarum vestigia camerarum monstrant, & locum abacorum G & H; G monstrat accessum seu aditum in alias & alias cameras, quarum tantam esse multitudinem olim mihi retulit Michaël Schatta Ægyptius Coptita, earum sedulus inspector, vt ad multa milliaria sese extendant, & numero & magnificentiâ Romanis cœmeterijs multò superiores; imò addidit nouas & nouas quotidie detegi. Hinc nonnulli in ea opinione sunt, subterraneos huiusmodi meandros ad ipsum Ammonio Oraculo ac Serapæo celeberrimum locum, magno Sacerdotum eò vltro citroque comitantium, & ab omni Solaris æstus, arenarumque turbinibus immunum commodum, fuisse exporrectos. Quod haud vero absimile ei videbitur, qui multa alia Ægyptiorum opera penitiùs fuerit contemplatus. Imò recitant nonnulli Arabes alibi citati, Heliopolim Memphi vnitam fuisse per occultum meatum, vel infra Nili aluum stupendo opere structum.

Ichnographia
& Scenographia
camera-
rum in quibus
Mumie
condebantur

Cauernarum,
in quibus
condebantur
Mumie, numerus
in-
gens.

Sed ad cryptas reuertamur. Habent singula latera in ouali figura hieroglyphicos schematismos incisos, qui in Scenographia literis E, Y, Z, F, signantur, & nihil aliud sunt, quàm schemata, quas nos in Obeliscorum interpretatione sacras tabulas appellauimus; quarum prior E, & posterior F prorsus eadem sunt cum illis, quæ in Obeliscis frequentissimè occurrunt. Hanc vocamus Osiriacam, illam Momphto-Mendesiam;

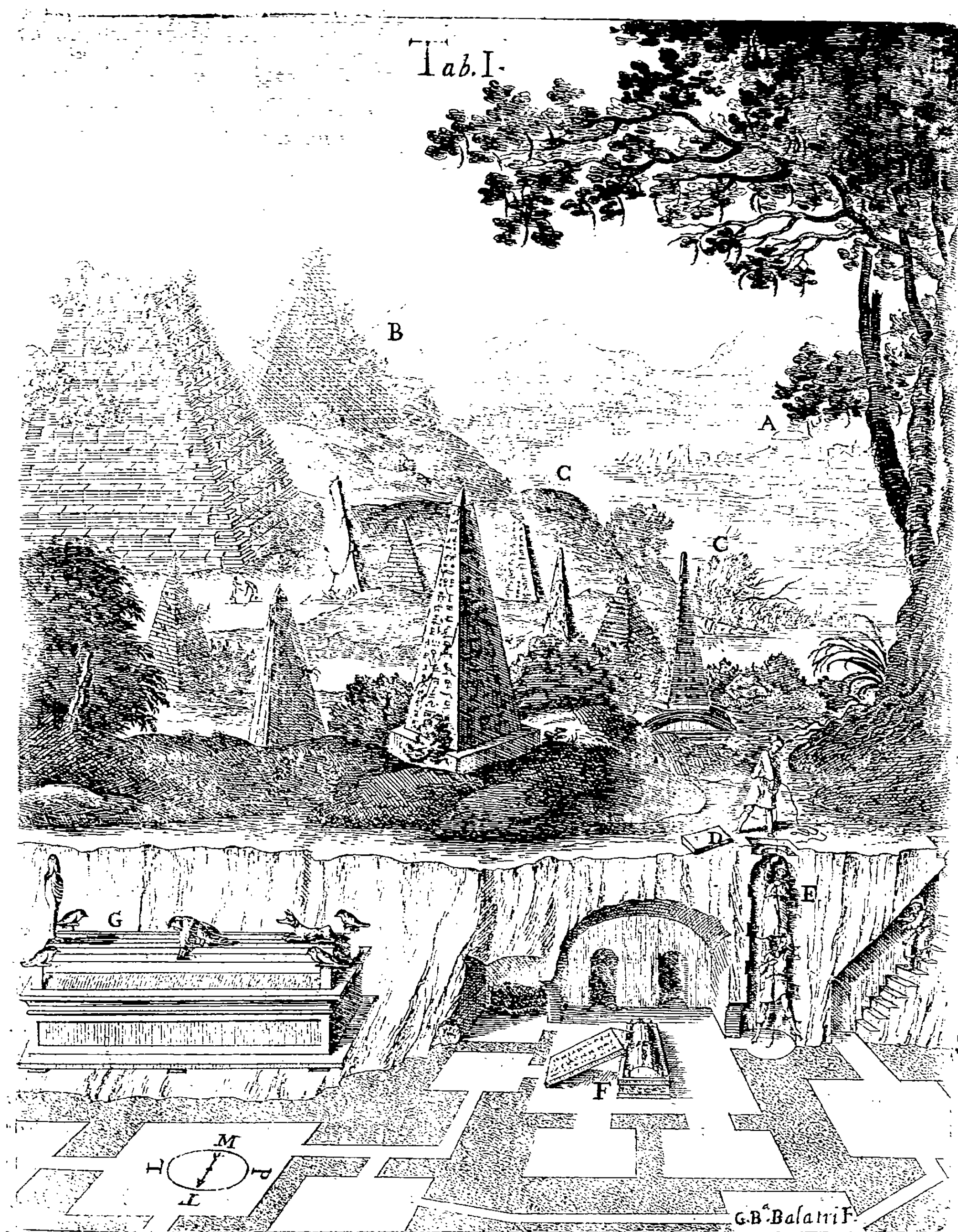

& hîc appositis, & ex dictis Obeliscis depromptis schematismis responder. Reliquæ verò duæ Y & Z, quarum prior baculum Hircino capite cum cycloide & hydroschemate, altera Scarabæo cum globo insignitur, pariter ex Obeliscis excerptæ sunt, & ter in Obelisco Helio-politano reperiuntur; quarum interpretationes cum in citatis locis adductæ sint, ea Lector consulat. Cur autem hæc hieroglyphica Numina obliquo situ, non recto, muro incisa fiat, eo Numinum tutelarium inclinationem sympathicam, quam ad corporum conseruationem habebant, occulto veluti symbolo notabant. Erant enim hæc sacra quædam amuleta, magnæ apud ipsos efficacix & virtutis, vti suis locis probatum est, vt proinde mirum non sit, ea veluti prophylactica quædam funeribus fuisse apposita, ad conseruationem corporum vnice conducentia.

Quæ omnia confirmant, quæ Excellentissimus Nardius in suo Lucretio adducit, & de memoratis subterraneis Ægyptiorum cœmiterijs memorat. Quorum quidem situm & dispositionem sequenti figurâ luculenter sanè expressum contemplare. A Memphis moderna, quæ Cayrus; B rudera antiquæ Memphis seu Babylonis; C Nilus ab Austro in Aquilonem præterfluens; D lapis cælatus, operaculum putei; E ostium per quod descenditur in camerata cubicula; F Arca lapidea hieroglyphicis signata, cûs lûs alterius lignæ G; quæ visenda exponitur vnâ cum simulachro stante, & tutelaribus Numinibus. Per E puteum descendit seruus, apprehenso fune infidentem humeris herum portans; hunc vbi deposuit, primò in imo putei latere foramen occurrit, per quod repentes, magnificum ingrediuntur cubiculum cameratum, cuius in medio sita erat arca illa marmorea, magnifico funere grauida. Hinc varia in cubicula multiplex patet adytus, ita vt subinde de reditu periclitetur viator, nisi filo Thesei ad exemplum vtatur Ariadnæ. In hac Crypta seu hypogæo adeo tutè collocabantur corpora, vt nec Nili inundatio, nec humiditas, quæ in torrido solo nulla est, quicquam officeret; fauebat artificium industriæ, plurima de super congesta arena, quibus incognitus reddebatur & locus, & locatum. Quæ omnia Excellentissimus Vir Petrus à Valle confirmat in Itinerario suo fol. 372. his verbis.

La mattina non era ancora vestito, che haueua più di cinquanta contadini attorno; e chi mi portaua idoletti, chi diceua di menarmi in vn luogo, e chi in vn altro: io dauo spaccio a tutti; emi auuiati allegramente. Haueua con me, senza questi contadini, venticinque ò trenta huomini; perche oltra i miei, & alcuni soldati, che haueua menato per guardia (che i luoghi non son sicuri) molti amici

amici del Cairo mi si erano anche affilati appresso, quando seppero, che voleua andare, per la commodità, e per la sicurezzà; E io di buona voglia li haueuo con-

dotti. Andauamo dunque tutti armati come San Giorgi, che pareuamo vn'essercito. Giunti alle Mumie, andai scoprendo vn poco il paese; e viddi essere vna campagna grandissima, come le altre, di arena: E in essa, a passo a passo, per sepol-

Belonius.

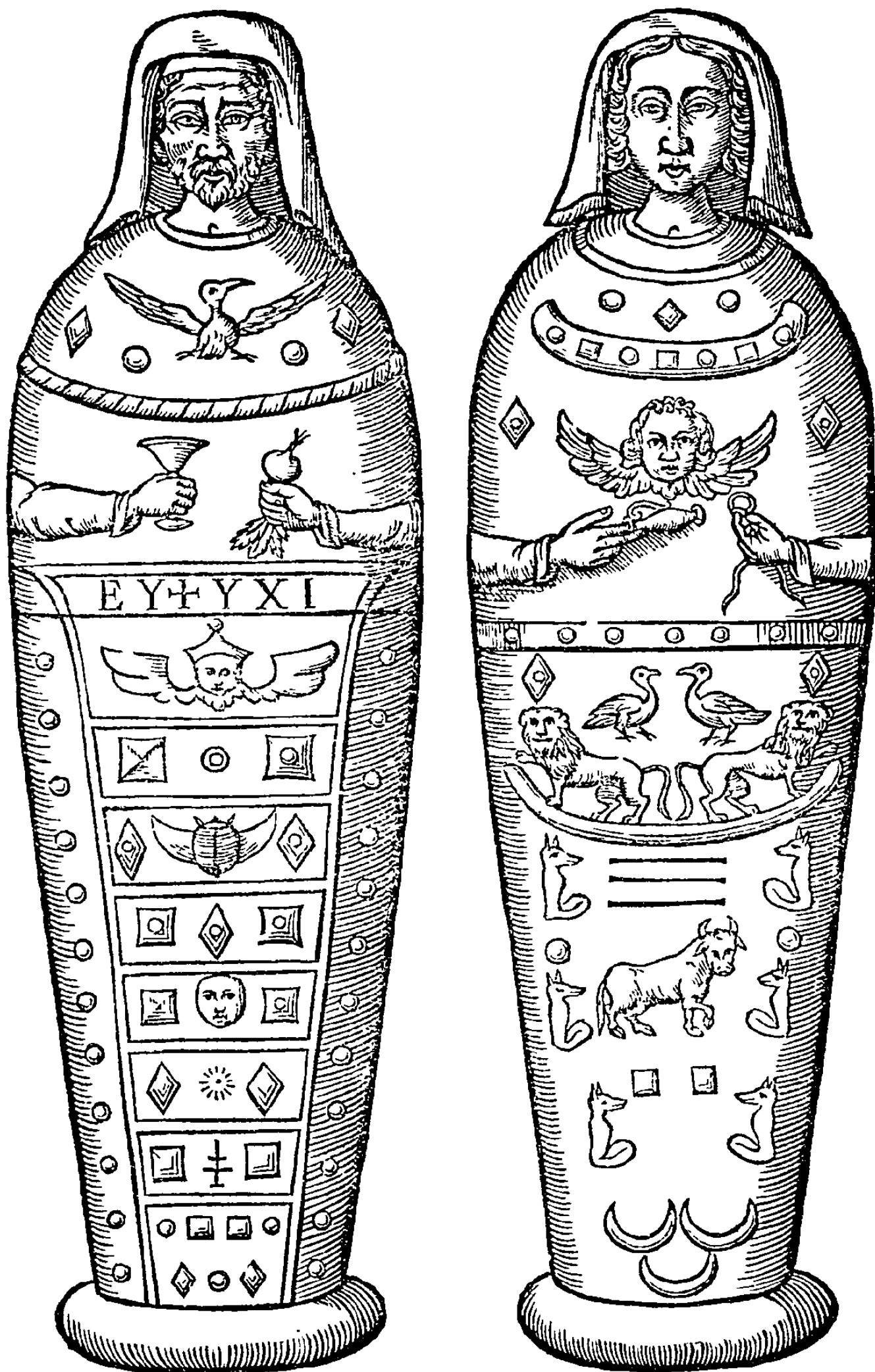
Belonius.

polture, non Piramidi, ma vi furono fatti anticamente di fabrica sotto terra infiniti pozzi profondissimi; nel fondo de' quali attorno attorno in volta, come nelle nostre cisterne, vi sono pur di fabrica alcune tombe, ò grotticelle basse; dentro alle quali riponeuano i corpi accomodati come appresso dirò, e sotterrati, per conseruarli meglio, nella medesima arena; con la quale poi riempiauano anche il pozzo, e lo copriano tanto alto al pari del terreno, che non si vedea, nè si cognosceua doue fosse. Et in vno di questi pozzi si poneuano molti e molti corpi, che doueuanò esser forse tutti di vna famiglia, ò parentado; come facciamo noi, che per tutta la nostra gente hauemo particolari sepulture. Che fosse così, lo sò e per la relatione del Belonio, e per molti di questi pozzi aperti, e voti, che io viddi nella campagna; le Mumie, ouero corpi sotterrati de' quali, da i contadini, che di continuo li vanno cercando, erano stati in diuersi tempi trouati e cauati. Non mi curai di scender, come fanno molti, e come dubito, che facesse il Bellonio, in alcuno di quei pozzi voti; perche il mio principal desiderio era di vedere i corpi come stanno, per poter parlar di veduta, e non di vdito da quei contadini ignoranti. Però, lasciando i pozzi voti a parte, & hauendo quantità di lauoratori praticchi con me, volsi far cauar da quelli in luoghi nuoui, per trouarne alcuno pieno, e non più tocco, se fosse stato possibile. Ma perche, non sapendosi doue siano, bisogna cercare alla ventura; considerai doue il terreno mi pareua manco smosso, e men tastato (che si conoscono i segni, doue tastano molte volte i contadini, e non trouano) e là, in diuersi luoghi, che mi paruerò più a proposito, diuisi i miei lauoratori, sparsi per vna gran parte della campagna; e per dar loro più animo, piantai là in mezzo il mio padiglione, con determinatione, e promessa, che non sarei partito da quel luogo, se prima non haueffi trouato qualche cosa. E perche io solo non poteua esser per tutto, misi in guardia ciascuno degli huomini miei ad vna di quelle caue, che si teneuano, per assicurarmi di ogni fraude; & accioche mi chiamasse subito chi prima haueffe scoperto sepultura, ò cosa di bello. Mentre si attendea al lauoro con feruore, vno di quelli contadini, che dalla sera si era lasciato intendere di hauer non sò che cosa da vendermi, si accostò alle orecchie del mio Interprete, e gli disse pian piano, che egli haueua vna Mumia intera e molto bella, che se io la voleuo comprare, me l'hauerebbe mostrata, che era là vicino: ma che non voleua, che lo sapesse alcuno degli altri contadini, perche hauerebbono voluto partecipare essi ancora del prezzo, che così deueno vsar frà di loro: però che se io voleua vederla, bisognaua, che andassi senza loro doue egli mi hauerebbe guidato. Rapportatemi queste parole dall' Interprete, fui subito contento; e lasciato bon' ordine a tutti quei, che cauauano, presi con me Tomaso, e'l Pittore, e seguitai a piedi il contadino, co'l quale vennero anche due ò tre suoi parenti. Ci fecero caminar più d'vn miglio, e forse due; parendo a me molto lontano, quel che egli, accennando co'l dito, diceua sempre quì, quì, quì, assai vicino. Arriuammo finalmente in vn luogo, doue presso ad vn pozzo cauato, che mi disse essere stato scoperto da lui tre ò quattro giorni prima, di dentro a certa rena, sotto all'a qualle la teneua nascosta, cauò vna Mumia, ouero corpo intero di vn' huomo morto, che, per essere benissimo conseruato, e curiosissimamente adorno e composto, a me parue cosa molto bella, e galante. Quæcunque hoc loco narrat

Petrus à Valle, consentiunt ijs, quæ & olim Bellonius, & nuper Burattinus detexit. Afferunt præterea Arabum monimenta, tantam esse horum meandrorum multitudinem, ut quemadmodum suprâ diximus, sese vique ad ipsum Ammonij Oraculi templum extenderint; atque adeo totum hoc arenosum pelagus, subtus vacuum sit, innumeris distinctum corporum defunctorum receptaculis. Certè qui veteris Memphis vastitatem, incolarumque frequentiam apud citatos Authores legerit, facile sibi persuadebit, minimè vero absimile esse, quod tot Authorum testimonijs stabilitum est. Sed ad propositum. Pergit deinde Author minutim detectas Mumias describere, quarum prima signatur litera A. in præsenti figura.

A

B

La Mumia dunque scoperta, si vedeva esser l'huomo disteso, e nudo: ma fasciato strettamente, & auolto in vna gran quantità di panni lini, imbalsamati con quel bitume, che incorporato poi con la carne, fra di noi si chiama Mumia,

Ioann.

Herodotus.

Diodorus.

Herodotus.

mia, e si dà per medicina. Quelle fasce, e legami mi fecero souvenir subito di Lazaro risuscitato, che è facil cosa, che stesse in questo modo. V'era di più, sopra'l corpo attorno attorno, vna copertura de' medesimi panni, tutta dipinta, e indorata, che era molto ben cucita, e impegolata, come io credo, da tutte le parti, e sigillata da ogni banda con molti sigilli di piombo; cose tutte, che dauano inditio di persona di rispetto. Ma, quello che importa, nella parte di sopra del corpo, che, per la quantità degli auuolgimenti, ueniua ad esser piana, quasi come il coperchio di vna cassetta, vi era dipinta vna effigie di huomo, di età giouanile, che senza dubbio è il ritratto del morto; e era adornata nell'habito, e da capo a' piedi, con tante bagatelle fatte di pittura, e d'oro, con tanti hieroglifici, e caratteri, e simili capricci, che V. S. mi può credere, che è la più gratiosa cosa del Mondo; oltra che gli huomini curiosi di lettere ne possono cauar mille argomenti per la certezza delle antichità di quei tempi. Il vestir di quest'huomo si vede esser lungo fin'al collo del piede; e mostra, che era di panni lini, de' quali a punto habbiamo in Herodoto, che gli Egittij antichi del suo tempo vsauano di vestirsi: però l'habito di costui, sopra'l bianco del lino, si vede esser tutto sparso di piastrelle d'oro, con varij ornamenti di gioie, e di segni, o caratteri ignoti, in quelle impresse. La testa è pur coperta d'ornamento d'oro, e di gemme, sotto al quale si vedono spuntar fuori i capelli, neri, e ricciutelli; e così anche nera, ricciuta, e poca, hà la barba: a che, come anche al color del viso, e delle mani, che è bruno assai, e a punto di color di terra, non dissimile a quello de i più chiari Ethiopi, mi par di poter credere, che costui fosse natiuo delle parti dell'Egitto superiori, e più meridionali, e non di quelle del Delta, doue gli huomini di ordinario non arriuanò ad esser tanto bruni. Si conosce chiaramente, che era persona grande, tanto a gli ornamenti degli ori, e delle gioie, che di sopra hò detti; quanto a quei sigilli di piombo, che pendono d'ogn'intorno da i lati della inuoltura del suo corpo, ne i quali par, che si mostri più che ordinaria premura della sua conseruatione; e nella impronta di essi, che non bene si scorge, par, che vi sia scolpito vn'animale. E inditio ancora della qualità grande della sua persona, vna collana di oro, che porta al collo a guisa de' nostri Tosoni; in mezzo alla quale, sopra'l petto, stà attaccata, come gioiello, vna piastra grande d'oro, che rappresenta la figura di vn'uccello, e dentro in mezzo è scolpita con vari segni non conosciuti. Secondo Diodoro Siculo, i Pretori de' Giudici portauano anticamente in Egitto di sì fatte collane, col simulacro della Verità: forse costui era vno di quelli: e forse l'effigiato uccello, che porta al petto, è vn cotal segno della Verità, o altra somigliante cosa, vuol significare. Nella man destra, tiene vna tazza d'oro, piena di liquor rosso, che, o sia vino, o sia sangue (se ben vino credo io più tosto, conforme a i detti di Herodoto) hò per certo, che denoti qualche libamento di sacrificio. Con la sinistra (in due diti della quale, cioè nell'indice, e nel piccolo, hà vn'anello d'oro per ciascuno, negli ultimi articoli presso alle unghie) tiene vna certa altra cosa, di forma, come ouata, e di colore scuro, che, se io non m'inganno, mi par, che sia vn di quei frutti, che in buon Toscano si chiamano Petronciani, ma da i Lombardi son detti Melanzane, e in Roma dal volgo Marignani; e, se mal non mi ricordo, in lingua grossa Napolitana Molegnane: e'l tenerlo costui in mano, haurà pur qualche misterio. Le gambe, e i piedi, gli hà nudi, solo con sandali neri, che non cua-

pre-

prono altro, che la pianta del piede; e passando un laccio di essi pur nero, che vien di sotto dalla suola, fra'l dito grosso, e l'altro dito al grosso più vicino, si allaccia con due orecchiette, che vengono di dietro dal calcagno, e fa ornamento sopra'l piede, con una gratiosa cappietta. Pergit iam describere Author, vocabulum *ⲉⲧⲧⲓⲭⲓ* in pectorali fascia descriptum, & est vox Ægyptiaca, & idem notat, ac prosperetur, uti alibi copiosè ostendimus. Ex quo patet, Ægyptios hieroglyphicis suis subinde voces quasdam patrio idiomate immiscuisse; quod cum multi negent, i aperte vel ex hoc paradi-gmate convinci possunt. Vide quæ de hoc argumento varijs huius Operis locis tradidimus, & ipse Petrus à Valle sequentibus verbis demonstrat: Il più curioso, che vi sia, è una fascia, come alla cintura; doue con tinta nera, in lettere Egittie, delle quali appressò parlerò, è scritta questa parola *ⲉⲧⲧⲓⲭⲓ*, cioè Entiche, ò Entichio, che, come c'insegna la lingua Greca, significa Buonaventura, che io non posso credere altro, se non che sia il suo nome proprio, e l'essere scritto per I in ultimo, e non per H S, come in Greco dourebbe stare; sarà forse corruzione Egittia; come anche Egittia è la lettera *Ⲑ*, che essi hora chiamano Dei, usata quivi in vece della T; *ⲉ* è senza dubbio quel famoso Tau degli antichi Ebrei, e di altre nationi, in forma di Croce, secondo Origene, e San Girolamo, che è il segno degli eletti, accennato nell'Essodo, e nell'Apocalisse, ma più chiaramente in Ezechiele, la figura del quale gli Ebrei più moderni, in o-llo della Croce, come ben dice il dottissimo Genebrardo, fra i loro caratteri, in altra figura, nel modo, che l'usano boggidi, malitiosamente hanno mutata. Potrebbe essere ancora, che quella parola *ⲉⲧⲧⲓⲭⲓ* fosse Verbo, in modo Imperatiuo, *ⲉ* in seconda persona, ò pur in terza; dato che, per qualche ragione della lingua Egittia, in questo differente dalla Greca, non ripugnasse a ciò la terminatione della ultima sillaba; e che volesse dire: Sia felice: motto usato per ventura di dirsi all'hora a i morti per ultima cerimonia, quasi come hoggi il nostro, Habbia pace, ò Vada in pace: nel modo a punto, che Enea, mandando il corpo di Pallante al Padre *ⲉ* alla sepoltura, nell'inuiarlo, viene indotto da Virgilio a dir, per ultimo,

Origenes.
S. Hieron.
Exodi.
Apocalypsis.
Ezech.
Genebrardus

Salve æternùm mihi maxime Palla,
Æternùmque vale.

Virgilius in
Aeneid.

Comunque sia, vedendo io una cosa tale, hebbi un gusto grandissimo: feci il prezzo co'l contadino, e contentandosi egli di darmela per tre piastre, gliele diedi subito profumatamente, facendomi quasi coscienza, che fossero troppo poche. Gli domandai, se ne haueua più, che di gratia facesse presto, e me le mostrasse. Mi rispose, che dentro al pozzo ne haueua un'altra, non men bella: gli dissi, che la lasciasse stare, che vo'eu a calare io a vederla giù; ma egli, allettato dalla prima vendita, tanta era l'auidità, che haueua di toccar presto i denari della seconda ancora, che non mi volse dar tempo, e mandato giù nel pozzo uno de'suoi compagni con una corda, la fece subito tirar fuori in mia presenza. Progreditur iam Val-leus ad secundam Mumiam describendam, quam nos in figura signauimus litera B, & foeminae mentitur figuram. Quibus verò symbolis, characteribus,

bus, ornamentis fuerit insignita, sequentibus ininutâ relatione describit. Era quest'altra ancora parimente bella, & accommodata nel medesimo modo; ma il ritratto di sopra (e questo mi piacque più) era di una donna giovane, che senz'altro doueva essere, o la moglie, o la sorella dell'huomo già cauato; perche i contadini mi dissero, (e io ancora viddi il luogo) che stauano amendue nel medesimo luogo della tomba, vno a lato dell'altro. L'habito della donna è assai più ricco d'oro, e di gioie, che non è quello dell'huomo. Nelle piastre d'oro, che vi sono sparse sopra, oltre degli altri segni, e caratteri, vi sono anche scolpiti certi ucelli, e certi animali, che a me paiano Leoni; & in una più giù nel mezo, un Bue, o Vacca, che sia, che deue esser simbolo di Apis, o d'Iside. In vn'altra, che pende al petto dalla più bassa collana, perche di collane ne hà molte, vi è l'impronta del Sole. Hà di più i pendenti alle orecchie con gioie: manigle doppie alle braccia, & anche alle gambe: anelli molti in amendue le mani, cioè nella sinistra, un per dito, in tutte le dita, fuor che nel grosso; e nell'indice vn'altro ancora nell'ultimo articolo presso al vnghia; e nella destra, due solamente, amendue insieme al luogo solito nel dito, che si chiama dell'anello. Con la man destra tiene vn vasetto d'oro assai piccolo, quasi della forma di quei boccali, co' i quali in Roma si suol dar l'acqua alle mani a mensa; e par che lo tenga come scherzando con due sole dita. Nella sinistra tiene come vn mazzo di certe cose lunghe, e rotonde, che io non sò conoscer quel che siano: tanto più, che per far vedere in qual modo le Mumie siano sepellite nella rena, questa della donna non la hò nettata affatto della rena: anzi a bella posta ve l'hò lasciata in molti luoghi attaccata, il che però in quei luoghi offusca vn tantino la pittura. Il color della donna è vn poco manco bruno di quello dell'huomo: essa ancora hà i capelli neri, e più tosto ricciutelli, che altro, e per tutto intorno al viso scoperto: neri medesimamente gli occhi, e le ciglia, che son grosse, e congiunte, conforme anche hoggidi le a nano in questi paesi: così ancora hà gli occhi molto aperti, e grandi, e par che le palpebre siano vn poco infoscate sotto e sopra, che forse deue esser con lo stibio, come pur'infìn' hoggi è vso molto familiare di portarle frâ tutte le Orientali, al modo che conta la Sacra Scrittura dell'antica Iezabel. Del resto, non d'uo tralasciar di dire, che la pittura, tanto dell'huomo, quanto della donna, non par, che sia di buona mano: ma di quella maniera a punto, della quale vediamo in Roma alcune figure di Santi di quei tempi bassi e rozzi. Nè verò quicquam ad subterraneam locorum constitutionem omisisse videretur; magno sanè animo sese, ad singula curiosè obseruanda, intromisit; quænam verò aut qualia in sepulchris obseruauerit, sequentibus verbis describit. Io contai subito al contadino altrettante piastre, prima che egli me le domandasse; e gli dissi, che mi aiutasse a scendere, che io voleua calar nel pozzo in ogni modo. Ma perche era molto alto. (secondo me, da cinquanta, o sessinta palmi, se non più) & era tanto largo, che io, che non son Gigante, dubitaua di non poter stender le gambe, che arriuassi co' i piedi di quà e di là, e con le mani a tenermi ne i sassi; non fidandomi di vn'huomo solo, che era giù, per sicurezza di non rompermi il collo, feci calare vn'altro, che venisse con me aiutandomi di sotto; e Tomasetto ancora, che andasse prima giù con qualche pezzo di arme, per ogni buon rispetto. Legaiomi poi ben bene nella cintura con vna corda, che la raccomandai a quelli di sopra, mi feci

feci mandar giù allegramente : ma trouai nell'andare, la scesa assai più facile, che io non pensaua ; di maniera che, senz' altro aiuto, calai benissimo, e molto presto, da me . Giunto nel fondo, trouai le tombe intorno tutte piene di corpi morti ; che veramente, come il contadino diceua, bisognaua che il pozzo allhora allhora fosse stato trouato . I corpi stauano senza ordine, sotterrati, come hò detto a V. S., nella rena, che, come aridissima, gli mantiene, e preserua da corruttione ; e giaceuano vn sopra l' altro in quella inuolti, come a punto i maccheroni tra'l formaggio . Erano accomodati tutti nel medesimo modo, con le stesse fasce e bitumi : ma vi era questa differenza, che con oro, e pittura, oltra de' due, che haueuano cauati, non ve n'era altro ; che vno ; e quello ancora non così ben conseruato, perche forse da i contadini era stato guasto nel trouarlo . Gli altri tutti, che erano gran quantità, haueuano solo l'inuoltura de' semplici fasce, e bitume, senza oro, senza pittura, e senza altro ornamento . Questo mi fece pensare, che gl' indorati e dipinti fossero di persone di qualità, e de' padroni ; e quegli altri, ò di serui, ò di gente di minor conditione ; secondo'l detto di Herodoto, come anche di Diodoro Sicu-

lo, che riferiscono esattamente questo modo di condire i corpi degli Egittij di varie sorti, con più, ò manco spesa, conforme alla qualità delle persone ; de quibus vide quoque Brasauolum . Quell' vno, che trouai giù con pittura, e oro, oltra del rauuolgimento di tela, fù trouato da i contadini dentro vna cassa di legno, intagliata sopra con vna effigie di donzella ; e si conosciua esser tale al portamento della testa con quella benda larga, e uguale attorno al viso, che pende da due bande verso il petto, simile a punto al portamento del cipo de' la Sfinge : la quale, significando la fertilità dell' Egitto per le inonditioni del Nilo, che sono a punto quando il Sole in Leone, e in Vergine si troua ; tempo, come dice Giulio Solino, da i Sacerdoti Egittij stimato per lo natale del Mondo ; vien però finta di figura dal mezo in giù di Leone, e dal mezo in sù di Vergine ; onde si fa chiaro, che il portamento suo della testa è portamento di Vergine ; il qual portamento haueua la figura intagliata sopra la già detta cassa, differente assai dal portamento della testa di quell' altra della donna, che trouai insieme con quella dell' huomo ; che però dobbiamo creder che fosse maritata, e moglie di colui, presso a chi staua sepolta . Dell' uso di conseruarsi in Egitto i cadaueri, in vece di casse, dentro a statue di legno, rappresentanti l' effigie del morto, mi ricordo ; che l' istesso Herodoto, Autore antichissimo, ne fa mentione . Hor questa cassa ò statua della donzella era stata aperta là nella medesima tomba, e guardandola io, ci trouai sopra molti hieroglifici intagliati, e piacendomi assai, la volsi, e feci tirar fuori . Ma il corpo, che c'era dentro della donzella (che tale si conosciua essere ancora per la picciolezza sua) non mi curai di cauarlo fuori intero, non essendo, come hò detto, conseruato bene . Ma lo feci spezzare in mia presenza : prima per veder come stauano dentro le fasce, e gli ossi co' l' bitume ; poi, per hauer di quella materia, che è medicinale, e stimata, come V. S. fa ; e qui dicono, che quella delle donzelle, e de' corpi vergini è la migliore : e anche per veder se dentro, ò attorno frà le fasce, ci hauesse trouato alcuna curiosità d' idoletti, ò cosa simile ; perche in Cairo mi diceuano, che questi idoletti, che in gran quantità se ne vedono, e io ne hò di varie sorti, si trouano dentro a queste Murnie, perche quando condinano i corpi, ce li metteuano, ò dentro al petto, ò a canto, per custodia come Dei tutelari :

Herodotus.
DiodorusBrasauolus
de examine
terrarum .

Julius Solinus

Herodotus.

Et in questa, che era delle più ornate, e ricche, e forse la figliuola delli due già ca-
 uati, era verisimile di trouar, più che in ogni altra, qualche cosa di curioso. La
 spezzai dunque, ma dentro non vi trouai niente: anzi, al modo, che viddi che sta-
 ua, mi par difficile, che dentro a quei corpi si possano trouare idoletti, massima-
 mente della grandezza d'vno diaspro, che in Cairo mi era stato mostrato: tanto
 più, che habbiamo in Herodoto, che i corpi non sempre gli sparauano: ma alle-
 volte gli nettauano dentro, e faceuano vscir loro le interiora con christieri di ce-
 dria; e'l ceruello lo tirauan fuori dalla testa con ferri per lo naso, condendogli
 in questa guisa, senza rompere i corpi in parte alcuna. Però di questo particola-
 re de gli idoletti, che vi si trouano, ò dentro, ò con essi infasciati, mi rimetto a
 chi ne hà veduto meglio di me. Io, disfacendo il corpo della donzella, non trouai
 altro, che grandissima quantità di fasce, e di bitume, nel che consiste tutto il mas-
 siccio dell'inuoltoglio; perche gli ossi con la carne, son talmente secchi, abbrucia-
 ti, e impiccioliti, che son ridotti a punto come stecchi; da che comprendo, che
 quel bitume sia molto potente. E così ancora dentro al corpo, ò che fosse intero,
 e riempito co' christieri, ò che fosse sparato, il che non si poteua conoscere, era pie-
 no ogni cosa di bitume, e talmente, che faceua tutto vna massa insieme impasti-
 ta, che rompendosi a pena si conosceua qual'era il bitume, e quali erano le ossa.
 Quæ omnia exactè consonant ijs, quæ suprà ex Nardio retulimus. Vna
 cosa non è da tacere, che era quella materia tanto dura, che volendo io romper-
 la, bisognò darle con sassi e con ferri di buonissimi colpi, e con fatica la spezzai:
 dalle quali cose V. S. può comprendere, quanto si affaticauano i poveri Egittij, per
 conseruare i corpi ancora, insieme con le anime, se possibile fosse stato, alla eterni-
 tà. Di questa Mumi spezzata, volsi per me la testa tutta intera, e vn buon
 pezzo di bitume, con vna mano di quelle fasce: il resto, perche mi pareua di ha-
 uerne d'auanzo per li denari, che spendeua, lo lasciai tutto a quei poveri conta-
 dini, che sogliono in quel molo spezzarle, e venire a vender la materia in Cairo
 a coloro, che la comprano, con gran guadagno, per mercantia. Multa alia cu-
 riositate plena reperit ibidem, quæ & in hunc vsque diem in Museo dicti
 Petri à Valle cernuntur; sed vti temporis angustia ea incidi non permi-
 sit, ita ea consultò omittenda duxi. Sunt autem inter alia, aurea larua
 capite foemineo spectabilis, tota hieroglyphicis referta, cum varijs ido-
 lis, & capite Apidis, aliaque, quæ apud Authorem tùm leguntur, tùm
 spectantur; quorum & nos in sequentibus mentionem faciemus.

Atque hæc sunt, quæ, antequam hieroglyphicorum inscriptionem,
 quæ corporibus Mumiacis inscripta reperiuntur, interpretationem ag-
 grediamur, præmittenda duximus. Nihil igitur restat, nisi vt iam in-
 terpretationes eorum hieroglyphicorum, quæ varijs ex Europa locis ad
 me transmissa sunt, subiiciamus.

C A P V T V.

*Hieroglyphicarum Mumiarum, quæ partim ex Magni Ducis
Hetruriæ, partim ex Ioannis Nardij Museis, extra-
ctæ sunt, interpretatio.*

Apposuit in aureo illo Commentario in Lucretium in fine nonnullos Mumiarum siue Medicatorum funerum schematisinos Ioannes Nardius, Magni Ducis Hetruriæ Medicus, Vir inter primos huius temporis Medicos doctrinâ & eruditione conspicuos minimè secundus; apposuit autem non tam ad eosdem explicandos, quàm vſitatam apud Veteres condendorum corporum rationem demonstrandam. Vnde officij mei esse ratus sum, eorundem hoc loco interpretationem opportunè adducere. Nè verò superuacanei in ijs denuò incidendis sumptus fierent, pro summa sua humanitate laminarum, quibus sua iam impresserat, ectypa transmisit, vt denuò vnà cum interpretatione recusa nouum Reipublicæ literariæ inde emolumentum accederet. Schematisimi quos referunt, ex prototypis Mumiarum, quæ partim in Magni Ducis Hetruriæ prædicto Gazophylacio, partim in proprio suo Museo conseruabantur, extracti sunt, vt sequitur.

Nardius.
Ioannis Nardij schematisimi Mumiarum.

Mumiarum ex Museo Ducis Hetruriæ extractarum schematisimi.

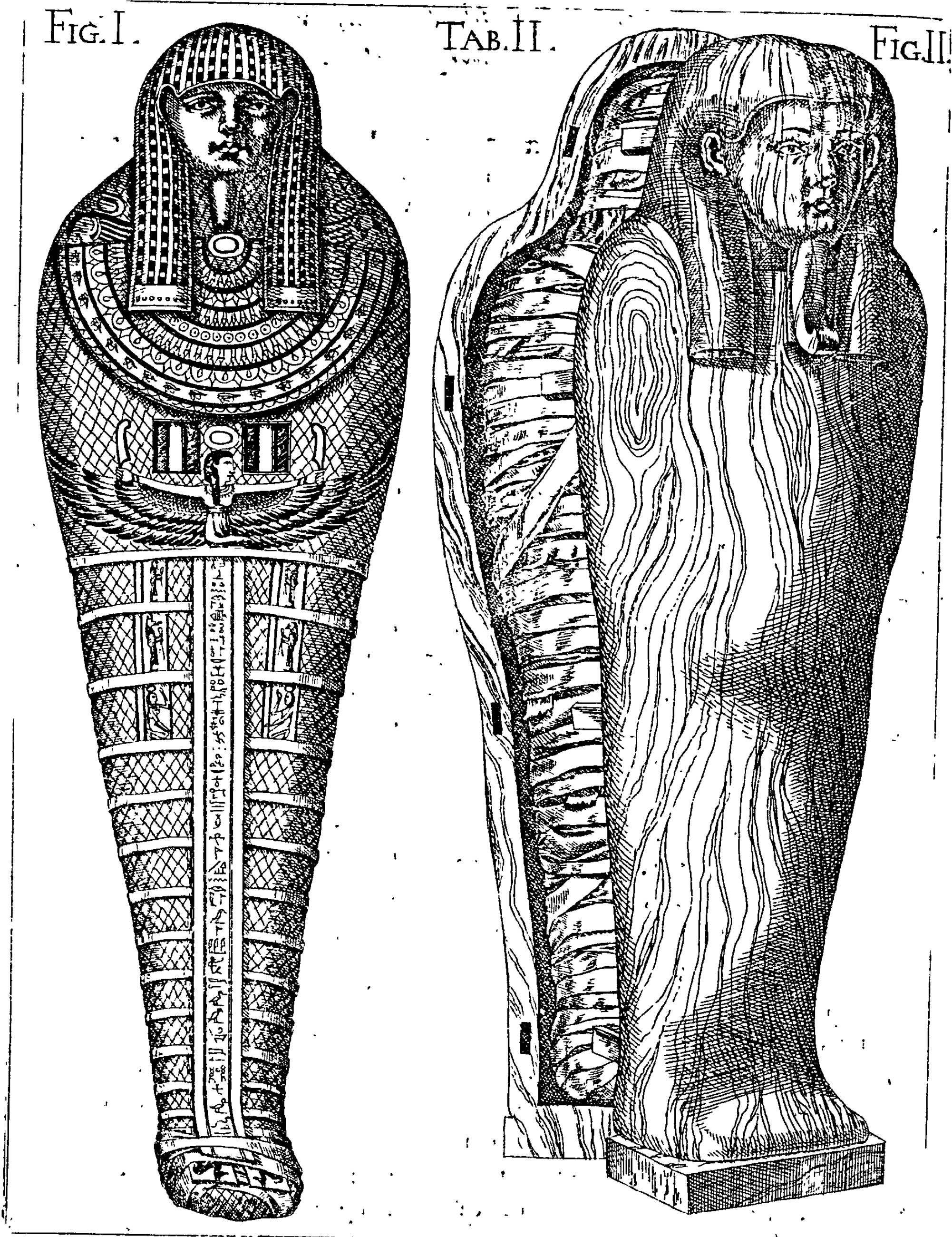
Nota hic Lector, duo considerari posse in Mumiarum constitutione, primò thecas seu capsas, quibus corpora varijs hieroglyphicis insignita reponebantur; deinde ipsam Mumiarum multiplici fasciarum inuolucro vestitarū substantiam: hæc vti omni hieroglyphico apparatu destituta, ita interior tum capsarum, tum Mumiarum ornatus solus hieroglyphicis splendet. Hoc pacto vides in tabula II figuram primam & secundam. Prior exteriorem inuolutæ Mumix ornatum refert, quæ ligneæ arcæ includebatur. Figura secunda ostendit capsulam vnà cum inuoluto corpore eidem imposito. Nam vt suprâ ex Diodoro probatum fuit, singulis defunctis capsula parabatur pro qualitate & conditione hominum minoris vel maioris pretij; quæ semper aut Numinis, cuius custodiæ tradebatur, aut etiam hominis, qui in ea condebatur, effigiem referebat, vti in prima & secunda figura Tabulæ secundæ præsentis Iconismi patet. Vbi vides scæminæ imaginem velo polymito, & vario striarum ordine veluti Phrygio quodam opere contexto spectabilem; cuius pectus varijs circularibus limbis visendum; infra quos figura scæminea extensis brachijs, cuius manus vtraque pennâ instructa est; sequitur deinde trinus alarum ordo; reliquum corpus turbinato ductu in varias Zonas reticulato opere, & proportionatâ diminutione distributum abit; in cuius medio columnarum discrimen hieroglyphicis symbolis refertum descendit; in tribus primis sex Numinum schemata ponuntur. Sed quidnam tam mystici apparatus sibi velit, exponamus.

Mumiarum thecæ seu capsæ hieroglyphicis ornate

Hieroglyphica Mumiarum tabulæ II. Nardianæ.

Figura scæminæ Isidem refert, vnà cum apotropæis Numinibus, vti peplum variegatum, sine quo nunquam cernitur, sat superque demonstrat.

strat. Septem limbi circulares, quibus pectus ornatur, septem orbitas seu Zonas cœlestes notant, in quarum receptacula animam migraturam

putant. Ultimus limbus plenus est phallis oculatis, & notat cœleste firmamentum genetricarum rationum ideis refertum, quas per reliquos Orbes vsque ad terram, quæ per circellum aptè notatur, transmittit.

Totum

Totum corpus reticulato amictu, & turbinato ductu versus inferiora coalescit; quo indicatur, naturam occultis & subtilibus rationibus veluti implicari, & perplexam reddi inaccessamque. Figura verò infra limbos constituta Iyngem, cuius Isis ministra est, siue fundum paternum ex tribus triadibus compositum notat; quæ quidem aptè per trium alarum ordinem, id est, diuersos Intelligentiarum choros, vti in Theologia Ægyptiorum docuimus, signatur, quibus vniuersum Mundum administrat. Brachijs extensis cum reliquo corpore Crucem exprimit, quâ in omnia Mundi membra influxus significatur; pennam vtraque manu tenet, ad celeritatem operationum ostendendam; vbere tumet, quia genitalibus principijs foeta est; sedet, quia dominium in omnia habet; circulum in capite gestat, quia diuinorum maximum: Isidis pectori insidet, quia in natura rerum, quæ Isis est, maximè se spectandam præbet. Infra hanc intra tres Zonas sex auerrunca Numina ponuntur, quorum custodiæ ac tutelæ corpus commissum est, vti laquei, quos manibus tenent, quibus aduersarum potestatum vim ligare dicuntur, monstrant. Quorum prius sub forma pueri Horum notat; secundum sub forma Canina Anubin; tertium ingeniculatum, Nephten; quartum Cynocephalum, siue Isin Lunarem sub forma Cercopithecii; quintum sub forma Accipitris, Osirin; sextum pariter ingeniculatum, Aruerin significat. Atque hæc sunt Numina, quæ animarum per Zonas translationem perficiunt, vt proinde in omnibus ferè Mumijs ea de causa depicta cernantur. Hisce enim symbolis ea defunctis propitia reddi, & ad tuenda corpora quadantenus allici existimabant. Limbus verò hieroglyphicis intermedijs hymnos seu adiurationem continet, quibus ad corporum tutelam dicta Numina compellere se posse credebant; quas hic libenter symbolatim explicarem, si fideliter essent descripta; verùm cum hæc in sequentibus distinctius exhibituri simus, eò Lectorem remittimus.

Alteram formam operculi secunda figura tabulæ exhibet, & est cista lignea, hieroglyphicis vacua, nisi quòd fœmineum vultum cum velato capite monstret; intra quam ponebatur fascijs inuolutum cadauer, conditumque, vti in figura II Iconismi I supra positi patet.

§ I.

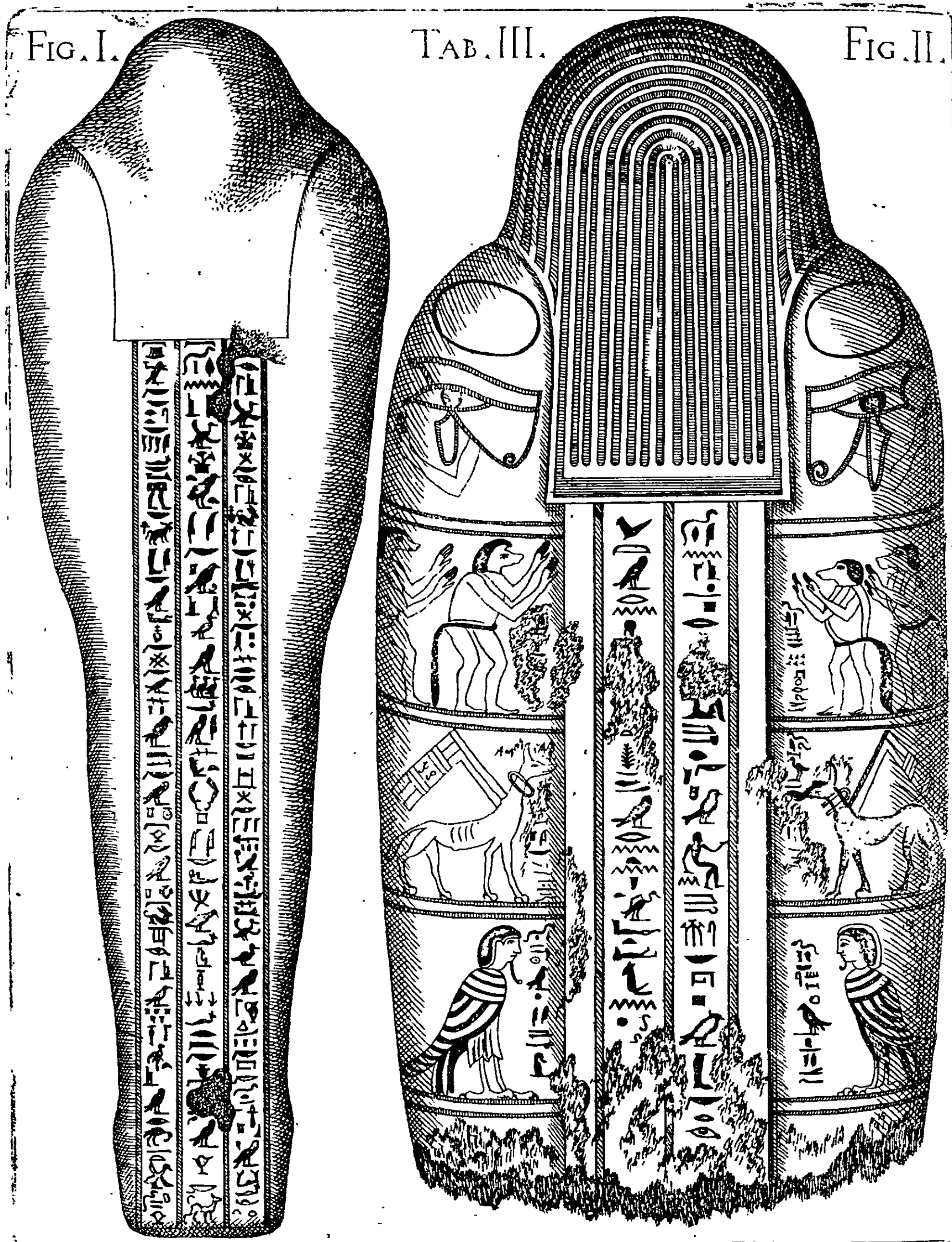
Hieroglyphicorum quæ in ligneis funerum thecis primæ & secundæ figuræ tabulæ tertiæ depicta spectantur, interpretatio.

HAbet eruditissimus Nardius in suo Museo sequentes Mumiarum thecas, quas I & II figuræ exhibent in tabula III.

Prior trinum hieroglyphicorum ordinem exhibet, quorum interpretationem paucis accipe. Prima columna hunc sensum conficit. *Aper-*
ria-

Hieroglyphi-
ca figuræ I.
tabulæ III.
Nardianæ.

*riatur defuncto huic benefica Osiridis porta; barre in locum constitutum veba-
tur, per tres potentis sectionis Intelligentias; vita detur ab illo, qui insensibili*

*motu omnia percurrit; adsit Apis Numen cum Intelligentia Solari, quorum vehi-
culis trahatur ad crateris cœlestis scaturiginem, & vigili providentiæ Numinis du-
ctu soporem inueniat contemplationis, & inter Numinum choros feliciter degat.*

Sc-

Secunda columna hunc sensum habet: *Vita superna viuat, Numini supremo per contemplationem iunctus & vnitus; omni aduersitate profligata in cratere Hemphtha intellectuali submersus, catenæ Numinum inseratur beneficorum; in zonis beatitudinis regnet, ab inferiorum appetitu liber, rore supramundano rigatus, alas acquirat robustas & nunquam reciduas, perpetuò vigil.*

Tertia columna hunc sensum exprimit: *Supremæ prouidentie per contemplationem adhaereat; vehiculo supremæ prouidentie ad zonam suam reuertatur; absit ab hoc geneticus appetitus, absit corruptibilium desiderium; alæ firmentur vi contemplationis Mundi superioris, si post longum tempus, fato sic constituto, corruptibili sphaeræ redditus fuerit, hoc suum inueniat habitaculum.*

Atque hæc est interpretatio Idealis horum trium schematum hieroglyphicorum. Quæ uti partim ex tabula Bembina, partim ex Obeliscis extracta sunt, & huic operculo insculpta, ita quoque in authoritatum allegandarum comprobatione longior esse nolui, cum hæc symbola passim iam sæpe sæpius explicata sint. Nota tamen, has inscriptiones uti incuriâ transcriptoris nonnullam corruptionem passæ sunt, ita exponi quoque non potuisse, nisi ex Ludouisiana Isis statua, in qua eadem proriùs incisæ spectantur, integritatem suam nactæ fuissent. Sed de hoc postea fusiùs.

Altera theca Nardiana figuræ secundæ tabulæ tertiæ exhibet operculum; quod vides peplo venerabile, & reliquo corpore in quatuor Zonas distinctum, cum intermedio columnari limbo hieroglyphicis re-ferto. Intra primam Zonam utrinque occurrit phallus oculatus, ex quo brachium humanum veluti occultâ machinatione moliturum quidpiam exporrigitur cum penna in manu, & circulo eidem imposito. Quid phallus oculatus indicet, iam innumeris locis sat superque expositum fuit; hoc verò loco quid brachium humanum, quod extra phallum emergit, indicet, videamus. Constat ex præcedentibus, Osirin per oculum & phallum passim indicari; per oculum, quoniam omnia videt, omnia prospicit, omnia omnibus prouidet; per phallum verò, quem Typhon è corpore eius resectû in Nilum proiecit, indicatur genetica rerum fecunditas, quæ in humido potissimum consistit; vnde & fabula, de Cœlo à Saturno castrato abiectis in mare genitalibus eius, vnde Venerem natam Mythologi fabulantur. Osirin quoque per brachium extensum, beneficentiæ & liberalitatis notam, multis locis ostendimus; atque adeo phallus hic oculatus cum brachio occultè ex eo emergente nihil aliud innuit, quàm prouidentiam beneficam diuini Osiridis, in fecunda generatione elucescentem, quâ occultâ & insensibili operatione omnia fecundat; eratque potentissimum apud Ægyptios amuletum, quod non brutis tantum animalibus, sed & vtriusque sexus hominibus appendebatur, uti ex tabula Bembina patuit. Hanc eandem ob causam hic amuleti loco appositum est, ad absterrendas aduersarum potestatum machinationes. Sequuntur hunc phallum in secunda zona quatuor Cynocephali, seu Simij Cercopithecii, quibus Lunares Genij, quibus corpus committitur, indicantur; de quorum mystica significatione vide Obeli-

Hieroglyphica figuræ II. tab. III. Nardianæ.

Brachium hu-
manum ex-
tra phallum
prominens
quid signifi-
cet.

Phallus ocu-
latus amule-
tum Ægy-
ptiorum.

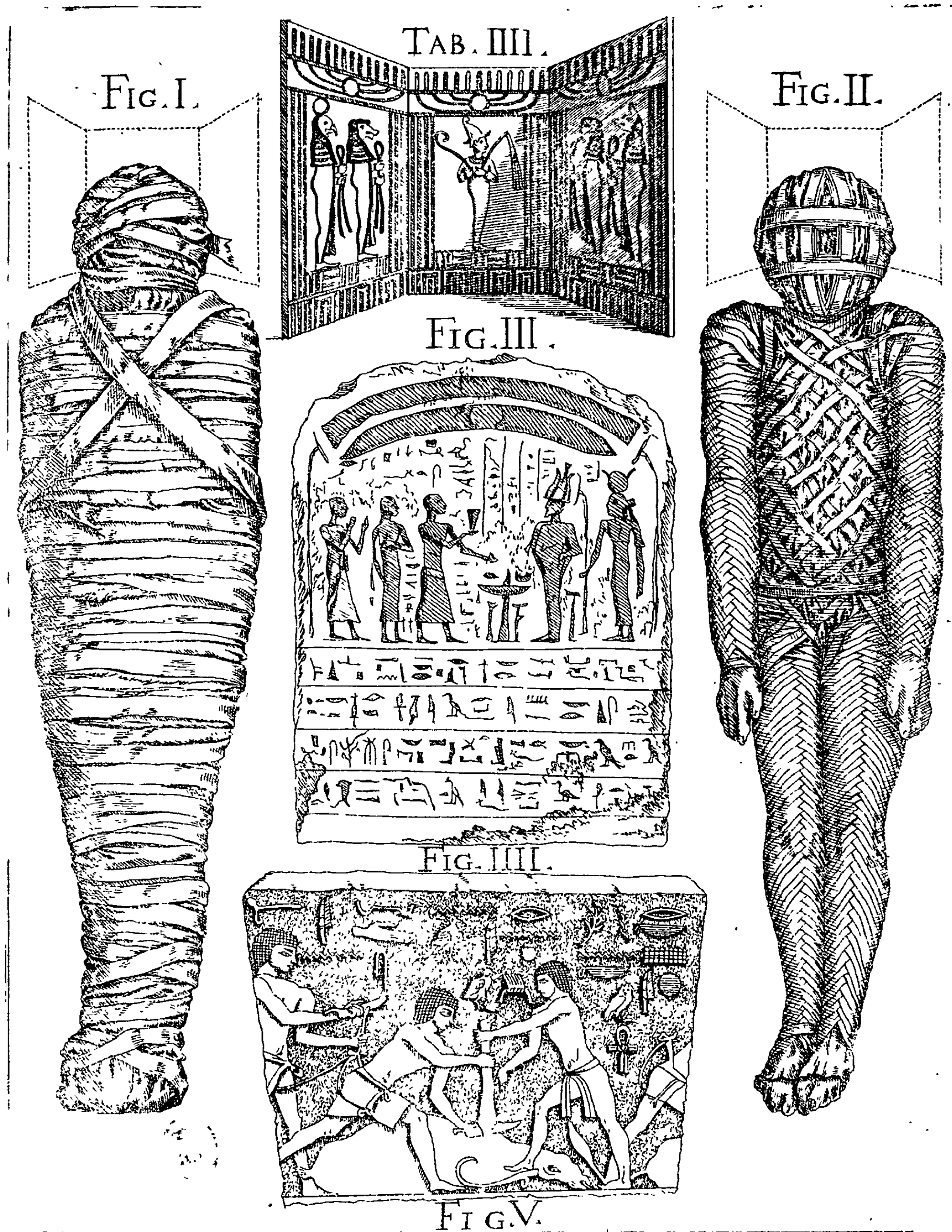
Canes cum
flagellis quid
significant.

Lynxes andro-
morphæ quid
significant.

scum Pamphilium l. 3. de Hierogrammatismo Cynocephali, & fol. 468, ubi hæc figura passim occurrit erecto corpore, quasi ad succurrendum festina. In tertia zona duo Canes occurrunt, flagellis instructi, quibus Anubici seu Mercuriales Genij auerrunci indicantur, quorum vigilantiae corpus commissum, indicabatur; de quibus in Obelisco Pamphilio consule Hierogrammatismum de Cane. In quarta zona sequuntur duæ Lynxes, quarum capita *ἀνδρομορφα*, aues reliquum corpus monstrant; quibus Spiritus Mundi seu pantamorpha Mundi anima indicatur, cuius est, Mundi receptacula cuique congrua assignare, ut proinde non incongruè hic eam ad corporis tutelam assumpserint, & minuta scriptura luculenter docet. His itaque quadruplici Numinum choro corpus conseruandum tradebatur, uti hieroglyphica inscriptio limbi intermediij docet, quæ partim ex præcedente, partim ex Obeliscis extracta fuit, uti vnum cum altero comparanti patebit. Patet itaque, hieroglyphicorum symbolorum virtute & efficaciam operculis inscripta Numina tutelaria ad corporum conseruationem attrahi potuisse, Ægyptios existimasse.

Sequitur modo è Nardianis tabulis IV, cuius I & II figura demonstrant Mumiarum fascijs inuolutarum modum, qui tanto artificio constitutus est, ut ad simile quid præstandum, tota meritò Chirurgorum modernorum industria deficere videatur. Figura I monstrat fasciatam Mumiam detractis exteriorum ornamentorum apparatu; II verò figura sub priori latitans, artificiosas præfert byssinarum fasciarum circumuolutiones, uti in sequenti typo apparet. Figura III cooperculum capitis exhibet, cuius in I & II figura punctatæ lineæ locum monstrant; Constatque tribus tabellis ligneis, in quarum media, pantamorphum Numen, scuticâ & vncino formidabile apparet, cuius in Canoporum Iconismo figura IV expositionem vide: in reliquis lateralibus tabellis binæ utrinque statuæ spectantur, quarum prior in dextro latere Accipitris faciem mentitur, globo candido corusca, sacro chlamyde vestita, & manibus laqueum tenens; altera Cynocephali capite deturpata spectatur, in reliquis priori similis: in sinistro latere prima est humanâ facie, quam altera sequitur socia Caninâ facie spectabilis, seminudâ, & sacris chlamydibus indutâ singulæ laqueos manu gestant. Quibus quidem nihil aliud nisi suprâ expositorum Numinum Osiridis, Nephtæ, Isis, & Anubis simulachra indicantur; & excubitores funeris, à quo nullibi desunt, spiritusque vagabundi in sibi congruam zonam transportatores putabantur. IV Figura fragmentum Alabastrinum est, & cooperculi loco seruiebat, forsan ex ipsis cryptarum parietibus auulsum: & exhibet ritus & cœremonias, quibus tutelaria funeris Numina paulò antè recensita placare contendebant. A dextra tres I imagines Sacrificulos exhibent, quarum prior manibus erectis Numina sollicitare videtur; altera similis priori pyramidem manu sinistrâ gerit, & laqueum; tertia dextrâ vas Niloticum. Quibus innuunt animarum lustrationem per ignem, & per aquam supramundanam ab omni pollutione quam in carne contraxerant, emundationem. Numina sunt, Pantamorphum Numen, & Isis, uti ex symbolis patet, ea-
que

que iam sæpius exposuimus . In medio mensa posita est, in adytis semper medium locum, vti suprà fol. 83. docuimus, obtinens , & sine quo nul-

lum penè sacrificium peragebatur . Hieroglyphicæ verò inscriptiones quaternis spatijs exhibitæ, sacrificiorum, quæ Numinibus peracta sunt , vim & efficaciam notant , vbi & caractere minuti sparsim hinc inde, vti

in adytis mīos erat, delineati; qui cūm alibi expositi sint, & plerique quoque malè efformati, eorum interpretationem consultò omittendam duxi; sufficiat interim, nihil eos aliud, quàm quod dixi, significasse. V Figura dicitur fuisse operculū alabastrinum, quo puteus cryptæ tegebatur; verisimile tamen est, illud non eo fine & data opera factum fuisse, sed ex adytis excisum, huic artificio accommodatū fuisse. Exprimit autem leges mactandi Boes in sacrorum vsum, quas quia Herodotus l. 11. tradit, hic libens omitto. Figuræ verò hieroglyphicæ temerè hinc inde intersertæ symbola sunt propitiationis Numinum; quæ cūm innumeris locis exposuerimus, operam perdam, si ea denuò repetam.

§ II.

De inuolucris Mumiarum, varijsque hieroglyphicis Iconismis, qui unā Mumie inuoluti reperiuntur.

Idola Mumijs
alluebantur.

Idola non tantūm extrinsecus sepulchris Ægyptiorum apponi ad tutelam solita fuisse, quemadmodum in præcedentibus dictum fuit; sed & intrinsecūs unā cum fascijs consuta, ex ijs patet, quæ nuper Excellentissimus Nardius, & olim Nicolaus Peirescius ὁ μακρὸς, medicorum corporum dissutione compererunt. Huius generis sunt à dicto Nardio mihi communicata idola figulina variæ magnitudinis, reperta olim in Mumiarum ventre consuta. Iconismum sequenti pagina exhibemus.

Idola Nardianæ.

Primum Idolum scæmineo vultu, & velato vertice, decussatisque manibus, sinistrâ quidem vncinum iam sæpe memoratum, altera hieralpham gestat, cum inscriptione hieroglyphica quam vides; reliqua verò, vti primæ iam memoratæ quoad omnia simillima sunt, ita & inscriptiones eadem comperiuntur. Reliqua schemata solas inscriptiones exhibent diuersorum idolorum, quarum quæ numeris 1, 2, 3, 4, 5, 11, signantur inscriptiones, eadem prorsus sunt cum inscriptione, quam prima figura præfert; quare hanc exposuisse sufficiat.

Idolum auerruncum tabulæ VII.
Nardianæ.

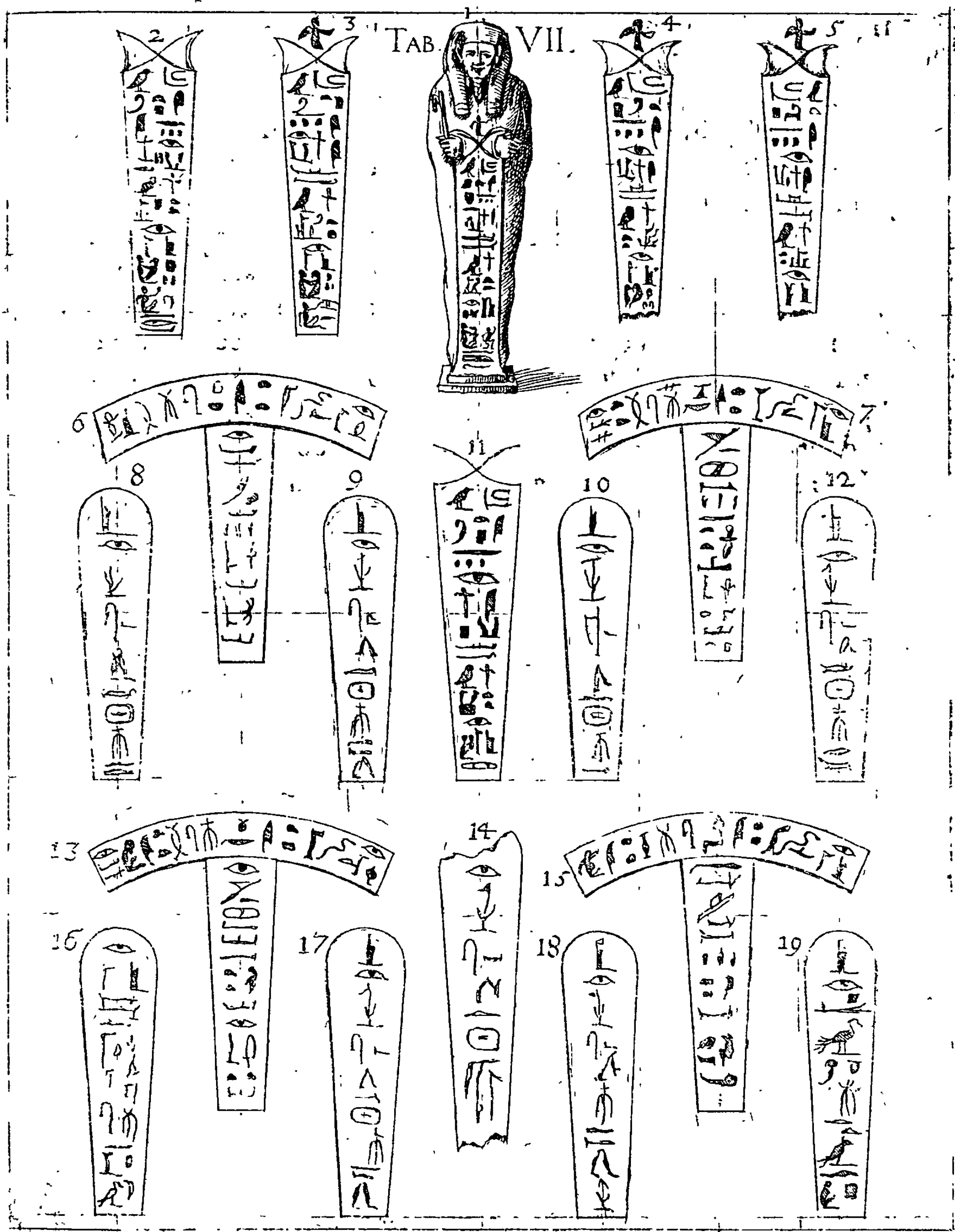
Idolum auerruncum exhibet Agathodæmonem, funerisque custodem, vti vncinus & hieralpha, quæ decussatis manibus gestat, sat superque innuit. Hieroglyphica symbola vti imperitam manum sortita sunt, ita ex alio idolo, in quo eadem exactiūs & politiūs expressa sunt, vti sequitur, emendamus, eorumque sensus is est qui sequitur. *Influat Genius tutelarī canalium piscinæ sacre, iuxta anni dispositionem ordinatorum, in hoc depositum; prouidentia Genij Solaris, id benefico suo influxu ab omni aduersa vi & potestate conseruet; quod fiet, si debitus cultus Anubidi prouido, & cæteris Genijs piscinæ Vitalis custodibus, exhibeatur.*

Inscriptiones
tabulæ VII.
Nardianæ.

Quæ verò in Iconismo numeris 6, 7, 13, 15, 16, signantur, eandem pariter inscriptionem continent; quare una exposita, reliquarum significationem faciliè subministrabit. Ita autem corrupta inscriptio à nobis ex alijs emendata est, sensumque sequentem exprimit. *Cultu baculorum*

Hori

Hori annorum dominatoris, ad catenam cœlestem euolabit huius depositi spiritus, vita benefici & prouidi Numinis beatus. Inscriptio perpendicularis hunc

sensum efficit. Prouidentia Agathodæmonis cœlestis, & beneficentia superni Nili phialâ potabitur, rerum necessariarum vbertate replebitur in zonis supramundanis. Denique inscriptiones quæ numeris 8, 9, 10, 12, 17, 18, 19, signantur,

tur, quæ eædem sunt, hunc sensum exprimunt. *Cultus prouisoris rerum, necessariorum, occulci motus beneficentia vitam per Horum annorum dominatorem influat in hoc depositum.*

Idolum Cedrinum Musei Kircheriani.

Atque hæ sunt interpretationes inscriptionum hieroglyphicarum, quibus idola hæc exposita insignita sunt. Est in meo Museo aliud ex cedrino ligno Idolum, vnius pedis longitudinem habens, in quo eædem prorsus inscriptiones habentur; quod ex Ægypto mihi attulit P. Marcus de Luca Ord. S. Francisci de obseruantia, Sacræ Congregationis de propaganda fide Missionarius, quod aiebat intra Mumiam repertum esse; cuius figuram cum perfectè exprimat huius Iconismi typus, eam non apponendam duxi.

Minutiores characteres hieroglyphici non sunt literæ vulgares.

Nemo dum hosce minutiores characteres considerat, eos vulgares Ægyptiorum literas, quemadmodum multi sibi persuaferunt, esse putet; sunt enim pura puta hieroglyphica, ex Obeliscis, alijsque monumentis, in quibus sæpe sæpius occurrunt, deprompta, & primæuorum Sacerdotum opera idolulis hisce inscripta. Atque hoc ita esse, non aliâ autoritate ad probandum indiget, nisi sedula horum symbolorum cum ijs, quæ in præcedentibus tradidimus, comparatione. Accedit quòd in omnibus hæc exhibitis schematismis eædem inscriptiones symbolorum sint; quod non fieret, si vulgarem Ægyptiorum scripturam notarent. Videbis etiam symbola variè permutata esse, vt quæ in primo à dextris collocantur, illa inuerso ordine in alijs ponantur à sinistris; quod hieroglyphicorum proprium est, quemadmodum in præcedentibus copiosè demonstraui-
mus. Quæ ideo hæc apponere placuit, vt errorem quorundam, qui huiusmodi minutio-
rem hieroglyphicum characterem vulgò vsitatam scripturam esse existimant, corrigerem. Ægyptij enim præter sacram hanc hieroglyphicam scripturam, aliam scripturam, videlicet Pharaonicam, Clemente teste, habebant, quâ politica negotia, epistolas familiares, historias, Regumque gesta, & inscriptiones quæ laudem & encomia Regum exhibebant, exarabant; quarum nonnullas in hoc Opere ex Diodoro & Herodoto exhibuimus: Libris verò huiusmodi, vtpote papyraceis & corruptibilibus voluminibus exaratis nè frueremur, nobis immemorabilem temporum edacitas inuidit.

Clementis Alexand.

Diodorus Herodotus.

§ III.

De fascijs Hieroglyphicis.

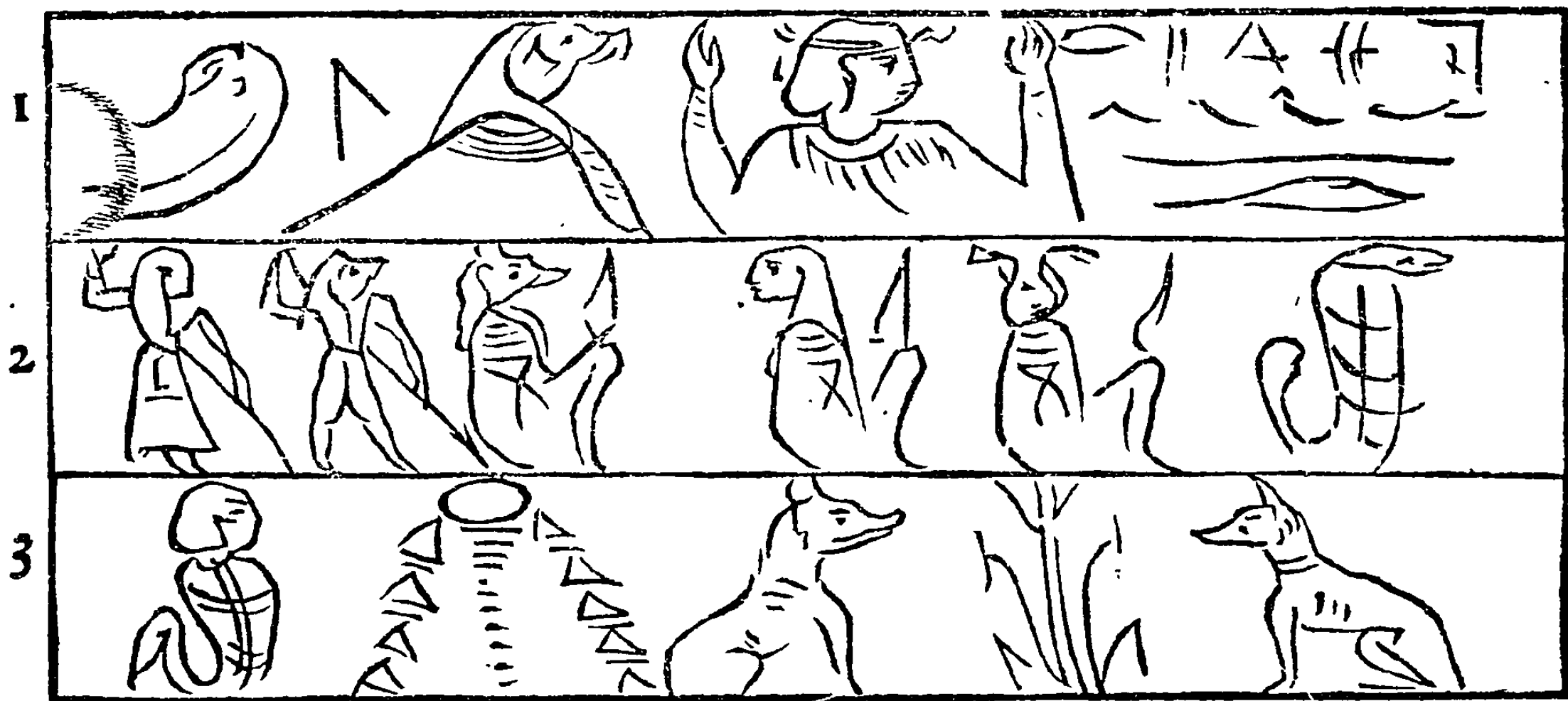
Fasciæ hieroglyphicæ Mumiarum.

INueniuntur subinde intra Mumias fasciæ quædam innumeris hieroglyphicis signatæ, in voluminum morem contortæ, cuiusmodi binas mihi inclytus Nardius transmisit. Quæ quid indicent, iam tempus est, vt exponam. Iam sæpe sæpius demonstratum est, Ægyptios non solum hieroglyphica, arcanorum insignium symbola esse, sed & ipsa magnam vim possidere ad Numinum tutelam ijs, quibus infigebantur, accelerandam,

dam, credidisse; ut proinde mirum non sit, tanto studio in Dijs pro funeris depositi tutela propitiandis versatos esse, & ex hisce papyraceis voluminibus luculenter patet, quæ omnia serè præcipuis hieroglyphicorum schematibus exornata vides. Comperies in hisce præcipuas Numinum statuas, quas aut Obelisci, aut Isiaca Mensa refert, expressas, eo prorsus ordine, quo eadem simulachra in solennioribus festis Comasiarum portare solebant in morem processionis, uti ex Herodoto, Clemente Alexandrino, alijsque passim docuimus; magnum in concinno Deorum se consequentium ordine mysterium reponentes, Deorumque infallibilem ex hoc religionis actu attractum sibi pollicentes. Eandem ob causam, inquam, funeribus huiusmodi apponebant schemata, ut videlicet corpus ab omni aduersarum potestatum violentia foueretur immune, animæ verò Deorum benignitate in peracta reuolutione bene esset. Fasciæ itaque hinc nihil aliud exhibent, quàm pompam funeris; quam quantum fieri poterat, magnificentissimè peragebant, præsertim in Regio, aut Sacerdotali, aliorumque vitæ nobilitate conspicuorum hominum exequijs. Statuas penè Deorum omnium feretris sacris impositas, ad propitiationem eorum defuncto conciliandam, gestabant, & ipsi in varias formas transmutati. Quam pompam concinnè sanè more suo describit Apuleius lib. 11. Metamorphos. quem paulò post allegabimus.

Fasciarum
Mumicarum
schematismi.

Fasciis Mumiarum impressa pompa tenebris.

Sed iam singula exponamus. Fasciæ cùm longiores essent, quàm ut libro huic commodè inseri possent figuræ, ideo seriem interruptam iuxta numerorum appositorum ordinem exhibemus; quas ita sibi imaginabitur Lector, ac si secunda series primæ, tertia secundæ, & sic de cæteris, esset agglutinata. Sed his præmonitis ad figurarum expositionem procedamus.

Fasciarum
Mumicarum
expositio.

In prima serie primo loco occurrit Accipiter, stolâ & pallio tectus pectori incumbens, eratque Solaris Numinis symbolum, ut alibi dictum est. Sequitur Isis Momptæa, tenijs & vittâ conspicua, manus & brachium

Fasciarum
prima series.

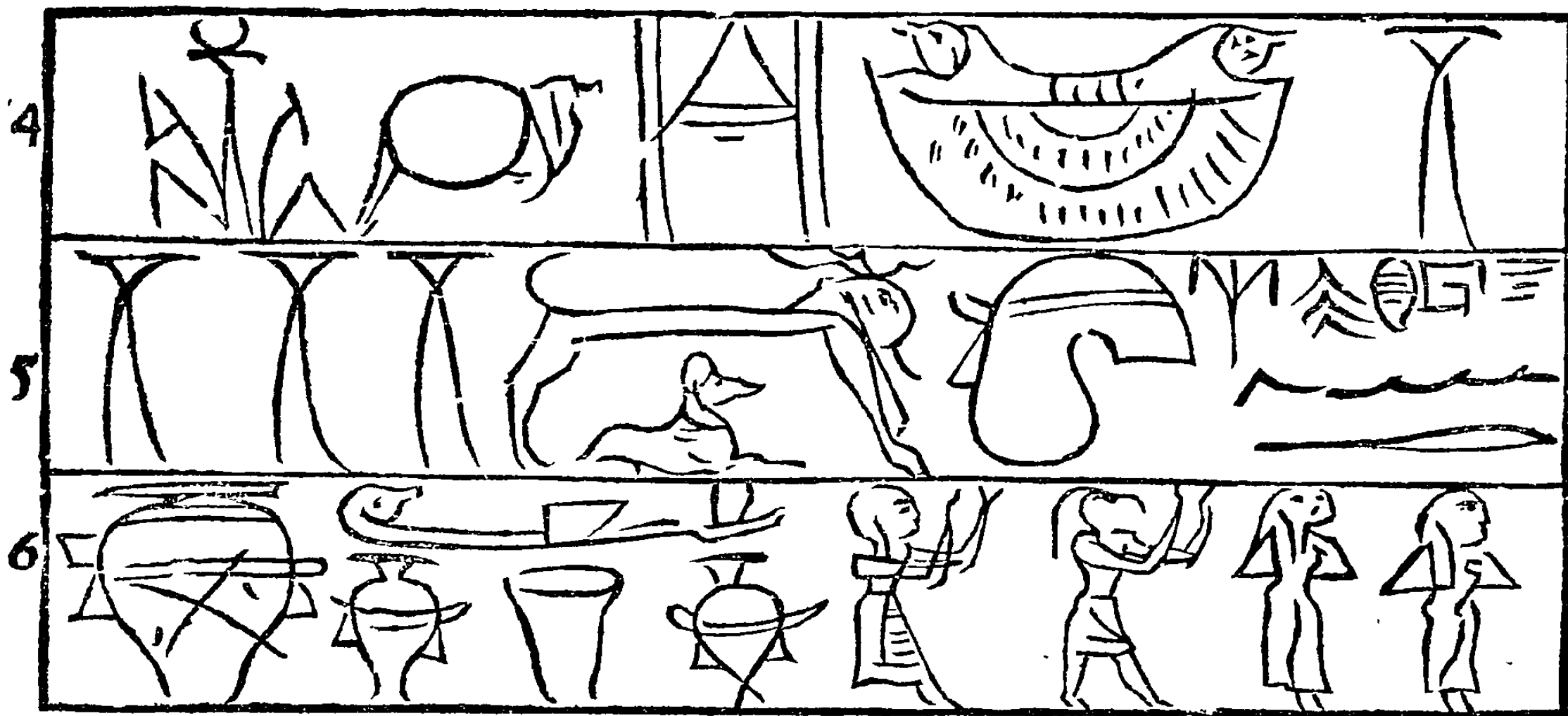
chium in formam M'contorquens; quâ Lunaris Genius indicatur, vti alibi exposuimus. Sequuntur deinde parui characteres, qui cùm corrupti fuerint, legi non potuerunt.

Fasciarum secunda series,

In secunda serie primo loco duæ figuræ stantes; (quarum prima, foeminam Nephten, altera marem sub Anubis forma refert) instrumentis auerruncis, telis & flagellis, instructæ. Sequuntur duæ statuæ sacræ Anubidis & Nephtes, situ ingeniculatæ, flagellis vncisque pariter instructæ; binæ autem præcedentes rectâ incedentes, videntur esse Sacerdotes in formam Nephtes & Anubidis, quorum sacra administrabant, quorumque statuas ad Numina placanda sequebantur. Sequitur hæc statua alia auerso vultu, quam præcedit Aspis illa ab Apuleio, vt paulò post videbimus, descripta, surrecto pectore, & squamato vertice, striatoque tumore sublimis, quam fusè tùm in Obelisco Pamphilio fol. 347. tùm in Mensa Isiaca ex professo descripsimus.

Fasciarum tertia series,

In tertia serie sequitur statua humanâ facie, & reliquo corpore in Aspidis formam coagmentato, spiritus Mundani symbolum; quam sequitur tripus idealis triformis Numinis, ex triangulis constitutus, cuius innumeris huius Operis locis mentionem fecimus. Sequuntur duo Canes sedentes sacrorum custodes, intra quos fasciculus ex instrumentis auerruncis, ad Anubicos tutelares, omnem aduersam vim profligantes, indicandos, constitutus ponitur.

Fasciarum quarta series,

In quarta serie, primo loco sequitur idem qui antè fasciculus instrumentorum auerruncorum, & ansata Crux spectabilis cum globo, ex quo Serpens velatus emergit; cuius expositionem iam passim traditam, consultò omittimus. Hunc intra sacra fulcra sequitur feretrum, supra quod duo Accipitres sacro velamine recti, positi spectantur, quorum expositionem vide in Mensa Isiaca.

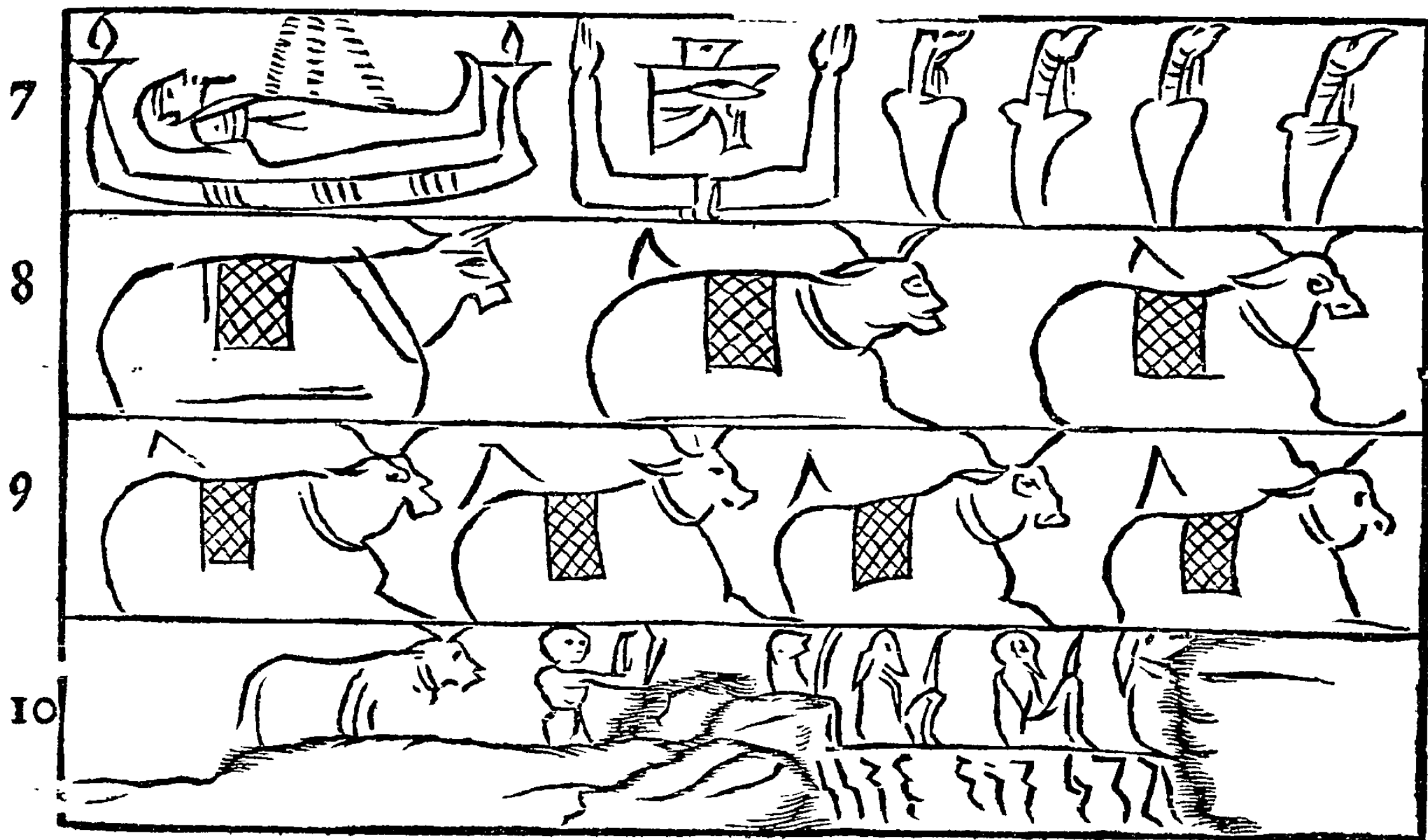
Fasciarum quinta series,

In quinta serie continentur sacra fulcra, ideo sic dicta, quòd in pompis ea de causâ gererentur, vt Numinum onere ijs imposito, Sacerdotes

dotes aliquantisper quiescerent. Sequitur Lectus Momphtæus, & sub eo excubitor Anubis; cuius expositionem in Obelisco Pamphilio fol. 284. & in Mensa Isiaca longo discursu tradidimus. Sequitur sacra vitta Hori, cum sceptro Momphtæ, alijsque figuris vetustate temporum corruptis.

In sexta serie vasa ponuntur Nilotica, cum Naui quam Baryn vocant; quorum omnium expositionem vide in Mensa Isiaca. Sequuntur iam figuræ personatæ, varia Numina variâ gesticulatione mentientes, quos tandem apparatus feretri lequitur, id est, cadauer seu Mumia, ea fasciarum & ornamentorum supellectile, quam descripsimus, feretro imposita, & triformis Numinis irradiatione perfusa. Funus excipit duo-

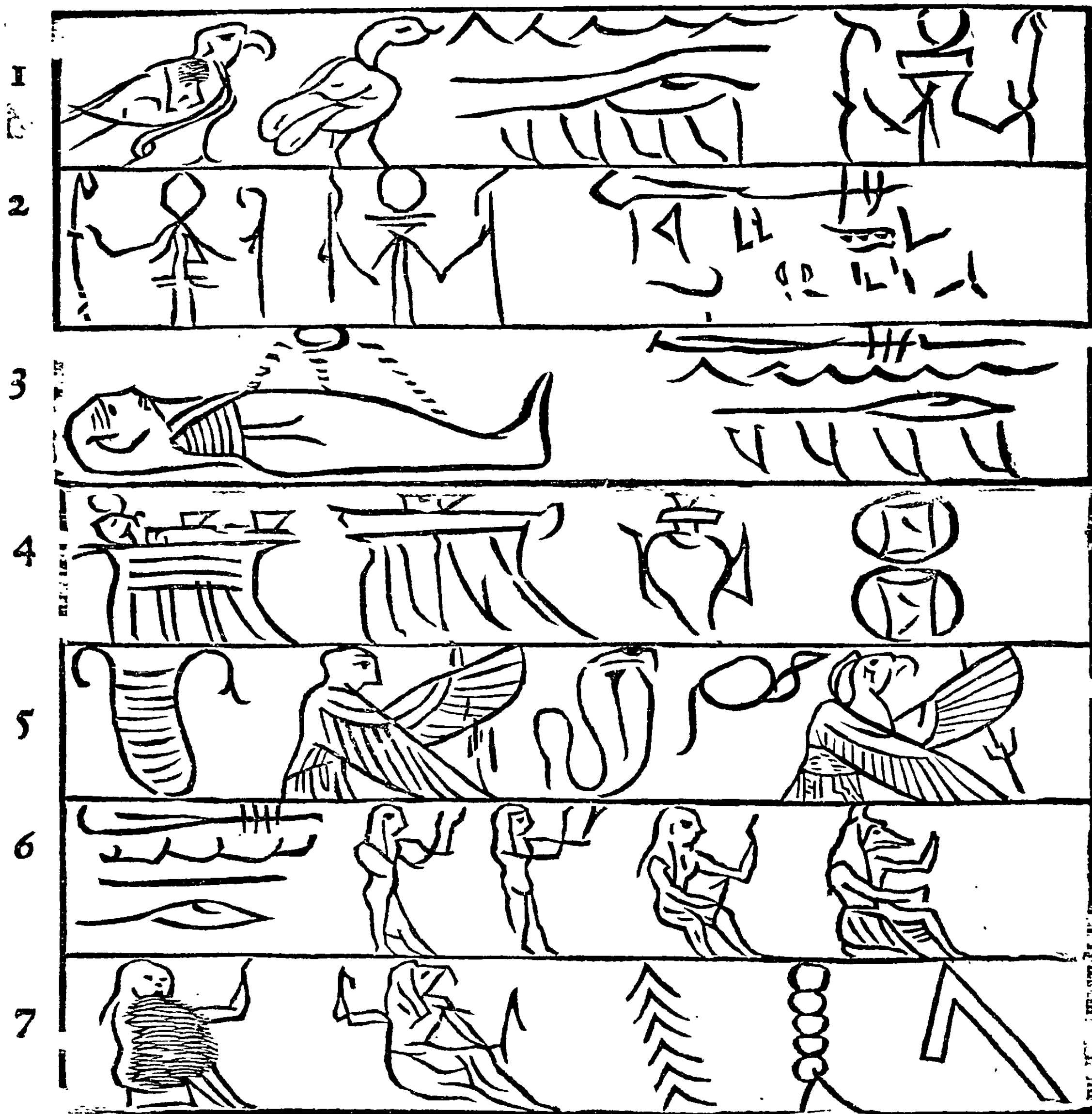
Fasciarum
sexta series.
Fasciarum
reliquæ series.

rum brachiorum sursum tendentium symbolum, cum intermedio phallo oculato, quem in pompis circumportatum fuisse, varijs in locis tradidimus. Sequuntur quatuor statuae ὄφιο-ἰερακομορφῶν, id est, ex Aspide & Accipitris facie constitutæ, de quarum significatione vide Obeliscum Pamphilium loco paulò antè citato. Agmen tandem claudit Omnipotentis Deæ, ut cum Apuleio loquar, fecundum Numen, id est, in octaua & nona serie septem Boues sacro pallio vestiti; quibus septem dierum festiuitas, quibus Apidis natales celebrabantur, innuitur, quâ durante nemo à Crocodilis infestabatur, id est, omnis infausta & infesta vis aduersorum Numinum quiescebat. In decima serie continuatur triumphus, variâ statuarum exhibitione solennis.

Vides itaque hîc absolutissimam quandam pompæ funebris formam & rationem, in qua funus ipsum medium, varia Numinum spectra præcedunt & sequuntur, quam tanquam rem mysticam & plenam myste-

rijs, fascijs hisce inscriptam exhibuerunt, sibi omninò persuadentes, futurum ut funus hoc ab omni aduersa vi tutum, horum Numinum præsidio persisteret; atque adeo non significat duntaxat res quas exhibebat, sed & Numinum, pro symbolorum exhibitorum efficacia, & mystica ratione, ad depositi tutelam attractionem desideratam.

Fascia alia
Mumica, eiusque
expositio

Erat porrò hisce alia apposita fascia, quarum prima series Accipitrem & Ibin exhibet, quos sequitur baculus oculo spectabilis, deinde ara stipata thyrsis Cucuphomorphis; quæ omnia in Mensa Isiaca exposita sunt. In secunda serie occurrunt duæ figuræ humanæ, pessimè tamen expressæ, utrinque baculis Cucuphomorphis instructæ; quas sequuntur minuti characteres corrupti. Et in tertia serie tandem funus ipsum tri-

formis

formis Numinis irradiatione perfusum, vti in priori fascia; quod sequitur hydrochema cum baculo oculiformi. In quarta serie mensæ ponuntur sacræ cistæ, seu aræ, in quarum priori Accipitrina statua in Mumia morem inuoluta spectatur; & hoc ipso alludunt ad transmutationem animæ defuncti in Genium Solarem. In altera vas ponitur, quo supra-mundani Nili liquor connotabatur, quo animas potari credebant, & à facto solui depositi spiritum, vti alibi dictum fuit, & phiala sequens apertè docet. In quinta serie vrnæ Niloticæ species occurrit, & hanc Androsphynges cum intermedia Aspide, & globo Serpente foeto; quorum expositionem sæpius iam dedimus. In sexta & septima serie ponuntur varia sceptræ cum statuis partim recto, partim geniculato situ conspicuis, nec non instrumentis auerruncatiuis instructis; quas cum iam varijs locis interpretati simus, ijs diutiùs immorari noluimus.

Verùm, vt quæ diximus, ita se habere pateat, Apulæi hoc loco verba adducemus, quibus totam hanc pompam ita appositè describit, vt ei interfuisse videri possit. *Ecce pompæ magnæ paulatim procedunt anteludia vocibus cuiusque studijs exornata pulcherrimè; hic incinctus balthæo militem gerebat, illum succinctum chlamyde, copides & venabula venatorem fecerant; alius soccis obauratis indutus sericâ veste, mundoque pretioso, & adtextis capite, crinibus, incessu perfluo fœminam mentiebatur; porro alium ocreis, scuto, ferroq; insignem, è ludo putares gladiatorio procedere. Nec ille deerat, qui Magistratum purpurâ fascibusq; luderet, nec qui pallio baculoq;, & bâccis, & hircino barbitio Philosophum fingeret; nec qui diuersis harundinibus alter Aucupem cum visco, alter piscatorem cum hamo induceret; vidi & Vrsam mansuetam, quæ cultu matronali sellâ vehebatur, & Simiam pileo textili crocotisq; Phrygijs catamiti pastoris specie aureum gestantem poculum, & Asinum pinnis agglutinatissimum ambulantem cuidam seni debili, vt illum quidem Bellerophontem, hunc autem diceret Pegasus, tamen rideres vtrumque. Ibant & dicati magno Serapidi tibicines, qui per oblongum calamus ad aurem porrectum dextram, familiarem templi, Deique modulum frequentabant: sed & Antistites sacrorum Proceres illi, qui candido lintheamine cinctum pectorale ad vsque vestigia striclim iniecti potentissimorum Deum proferebant insignes exuvias. Cœtera vide in Obelisco Pamphilio fol. 433. Hucusque Apuleius, qui graphice sanè propositum à nobis in fascijs hisce triumphum descripsit, cuius & vestigia inueniuntur in Horto Mediceo Montis Pinciani, in columna quadam rotunda è regione Obelisci, hoc schematum apparatu, quem paulò post appositæ figura exprimit.*

Apuleius.

Funeris pompa
pæ descriptio
lepida ab
Apuleio.

Certè veteres Romanos huiusmodi funebres apparatus studiosè imitatos, Gutherius scitè demonstrat lib. de iure Manium. Nam primò quidem tibicines magnificentiam funeris sequentes per compita & fora interuallis paribus personabant; post tibicines progrediebantur qui munera ferebant proximorum & amicorum, odores, vnguenta, epulas, vestes; quæ Tibullus recitat l. 2. eleg. 4. & Statius l. 5. Syl. 1.

Funeris
pompa Ro-
manorum.
Gutherius.Tibullus.
Statius.

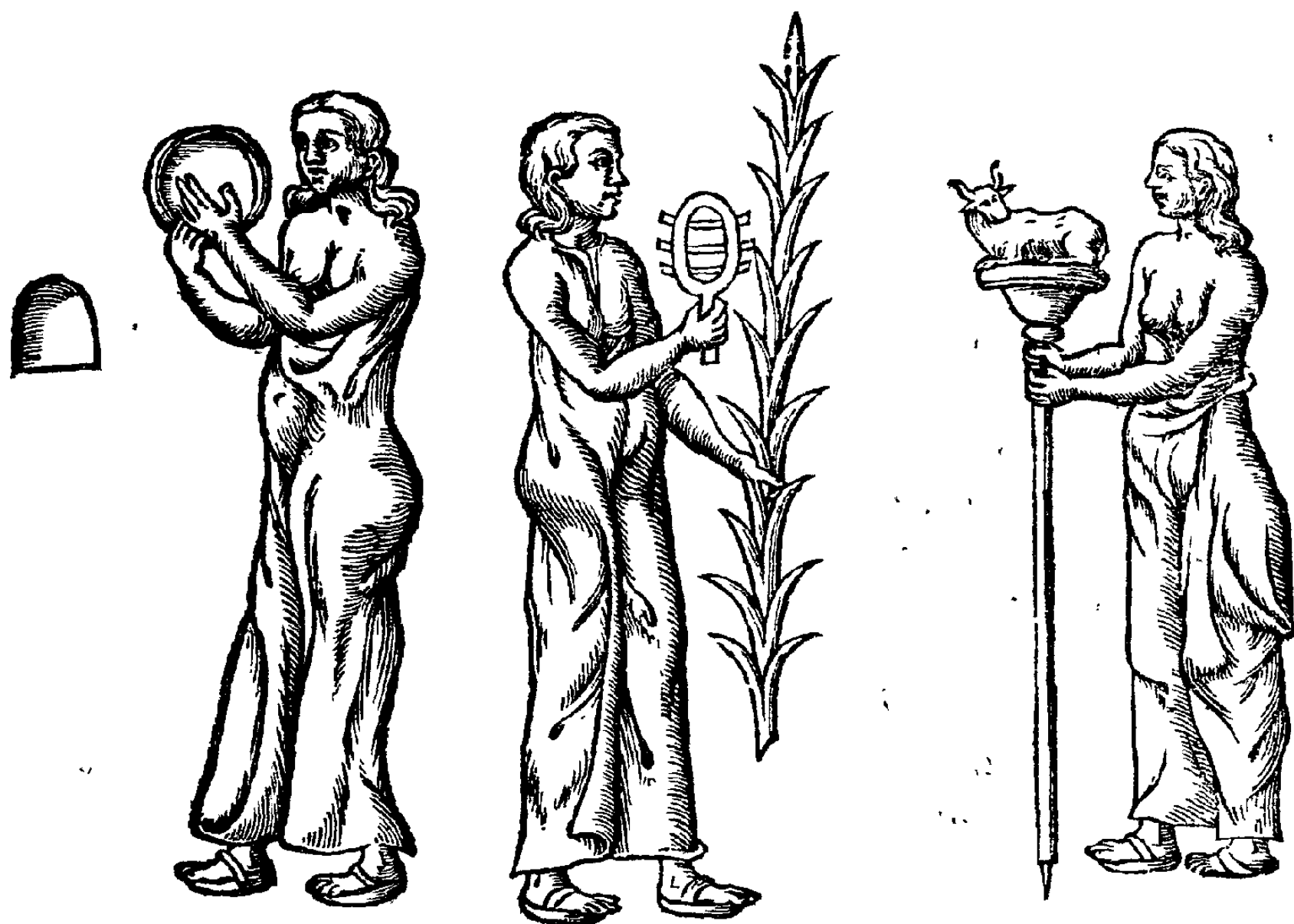
- - - dona malè feralia pompæ

H h h 2

Pro-

*Proceditque illis stipatum examine longo
Vas Arabum Cilicumque fluit, floresque Sabæi,
Indorumque arsuræ seges.*

*Pompa Isiacæ iuxta Apuleij descriptionem, ex hortis Mediceis.
Pars Prior.*

Pars Posterior.

Inferatur inter fol. 428. e
429. Tom. III.

MVMNARVM

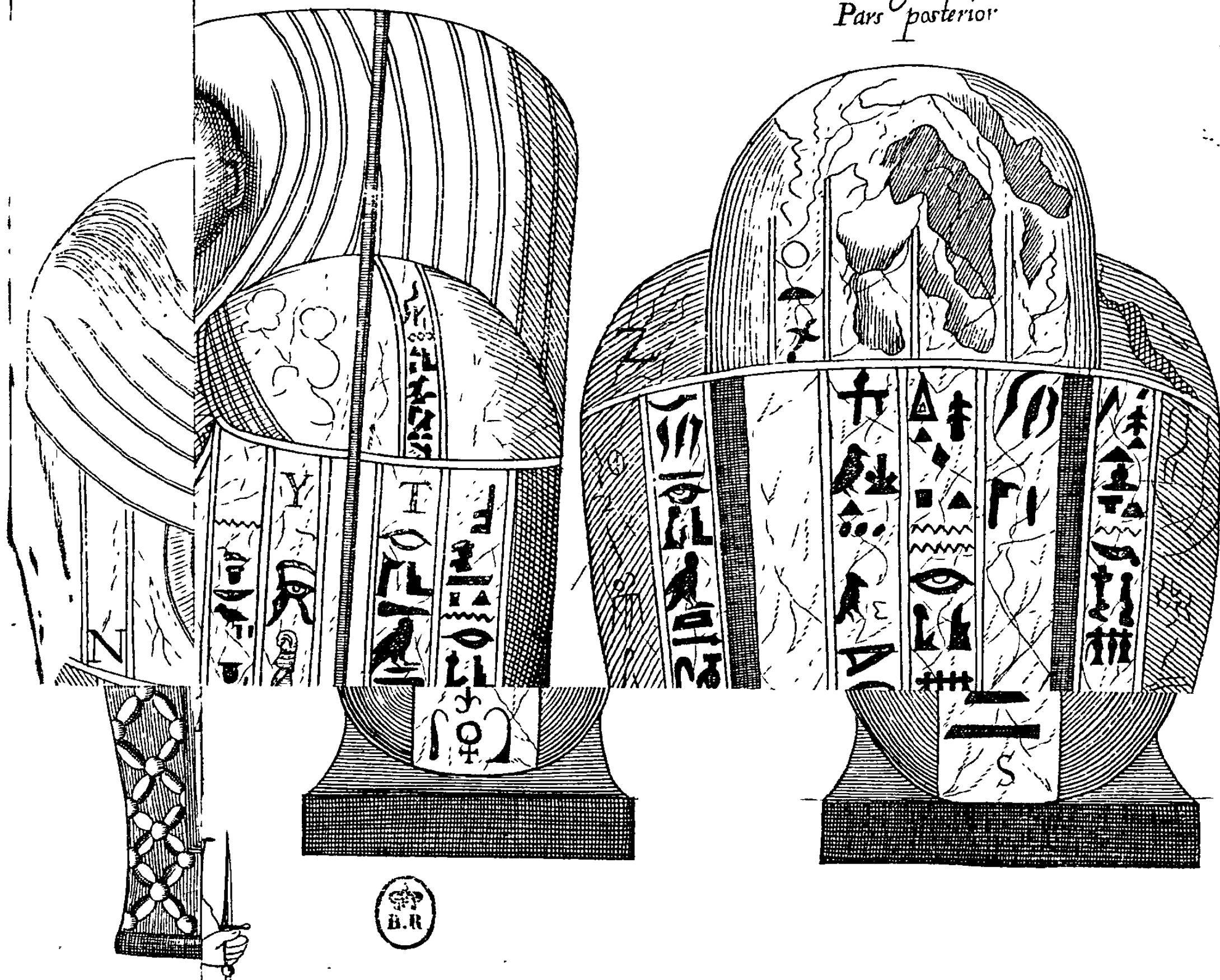
eis Magni Ducis Ietruria, et
Viri Ioannes Nardius, M. Ducis

I

Fig. III.
Latus Sinistrum

K

Fig. IV.
Pars posterior

n exacte

delineatam admetransmisit Bartholdus Nihusius. A. 1652

TABVLA ICONISMORVM QVI VARIOS MVMIA RV M

Schematicos continent, quos Summo Studio et diligentia ex Museis Magni Ducis Hebruriae, et
Exgizophylacis Batavici ex invites ad Oedipum transmiserunt Laudatissimi Viri Ioannes Nardus, M Ducis
Het via Medicus, et Bartholdus Nihusius.

G

Fig 1
Pars anterior

H

Fig 11
Latus dextrum

I

Fig 111
Latus Sinistrum

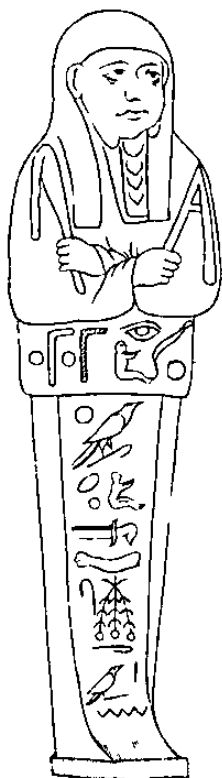

K

Fig 1V
Pars posterior

Fig V
Qua
Anz Muma et
simul Stihia
nam sustinet

A

Ex Magni
Ducis Hebruriae
Museo

B

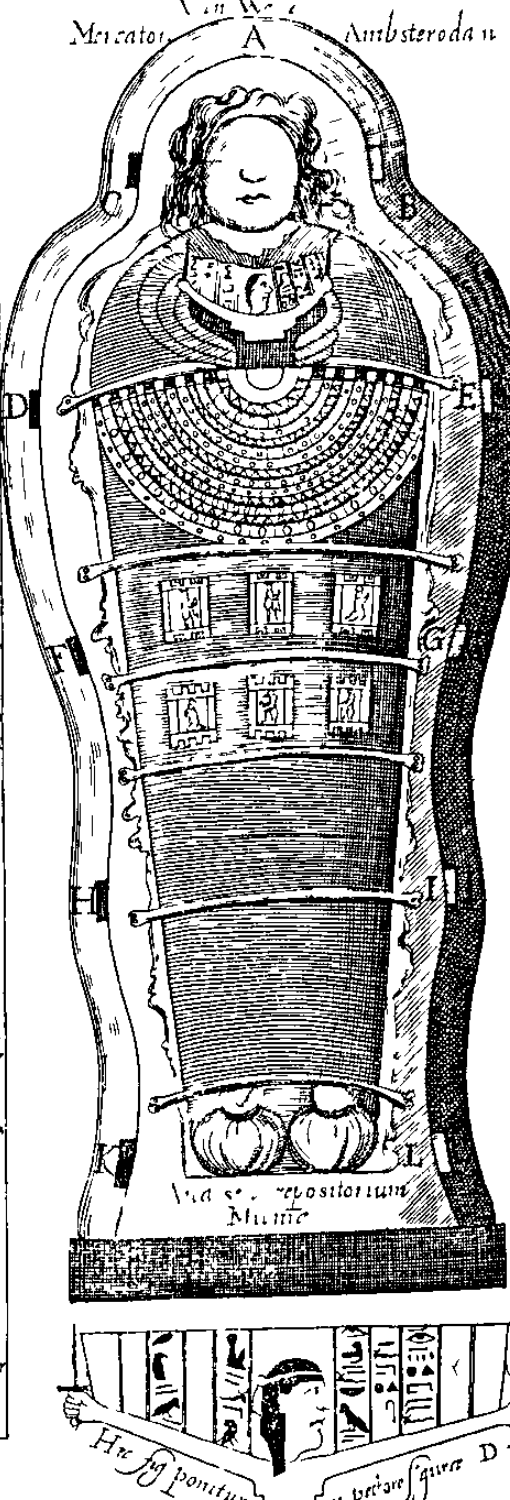

C

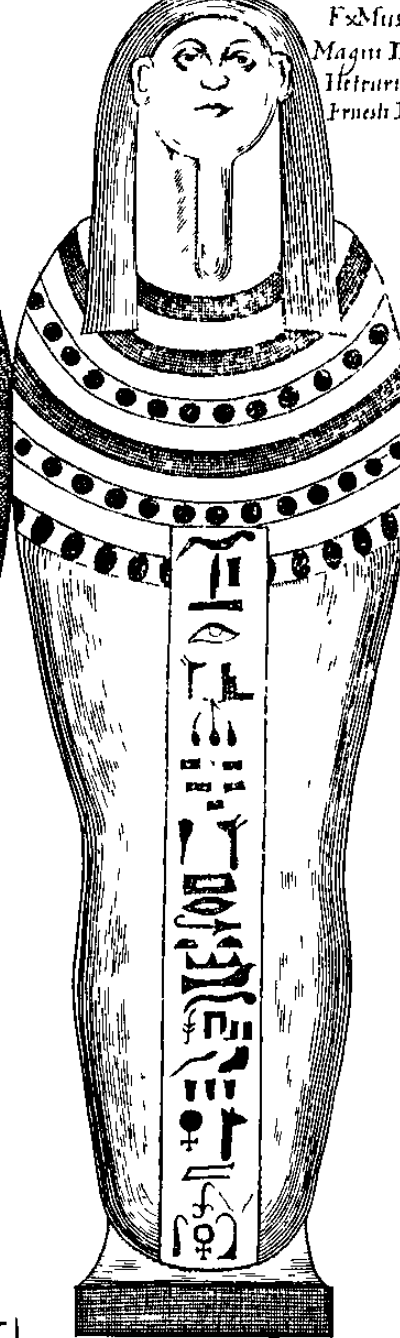
D

Ex Museo D. H. et J. m
Van Wele
Mercator A Ambsterodani

E

Ex Museo
Magni Ducis
Hebruriae, et
Ernesti Bruckii

F

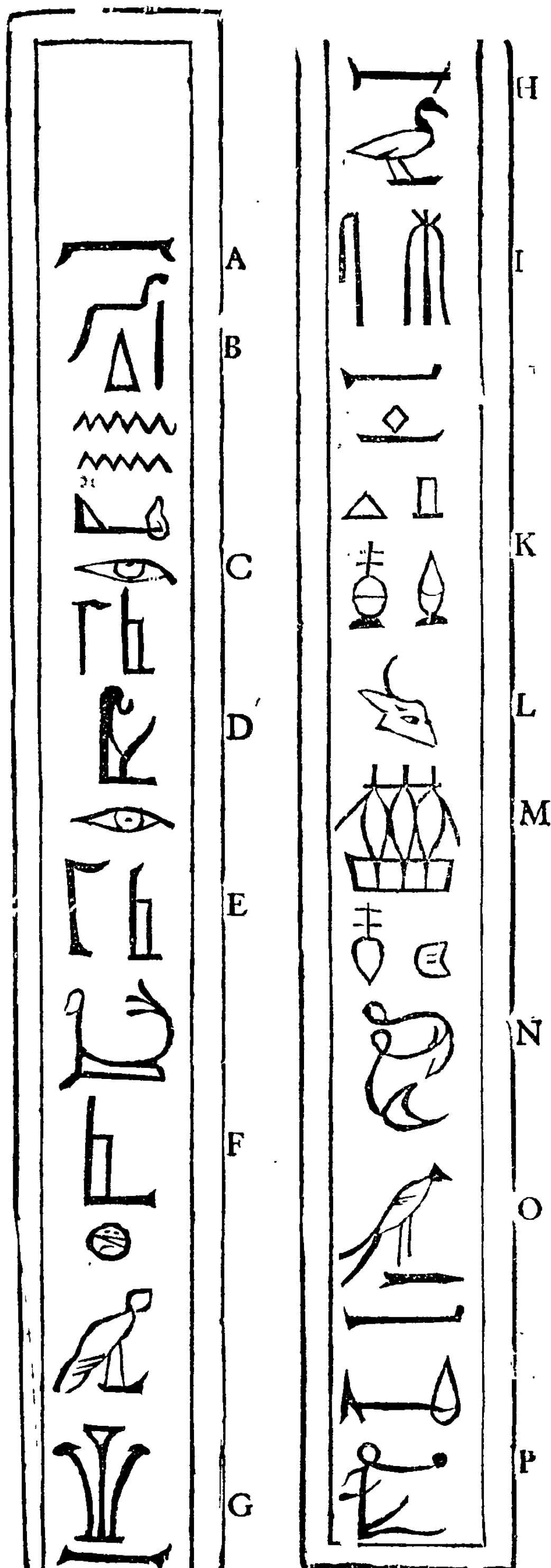
Posterior
pars

G H I K Muma quadr. partita continetur in

domo H. Van Wele Mercatoris Ambsterodamensis quam exacte

delineatam admetransmisit Bartholdus Nihusius A. 1632.

Odores lancibus portabantur, vnguentum vasculis, silicernij epulæ ferculis, vestes fulcris. Post hæc imagines Deorum curribus vehebantur, aut ferculis etiam portabantur. In fronte proposita thoro effigies, quæ mortui vultum exprimeret. ita Polybius l. 6. & Tacitus l. 3. Annalium. Interiectis tubis & cornibus Scribæ, & viatores Magistratibus aderant; quos Senatus Equitesque positis dignitatis insignibus comitabantur. Exin funebres lectuli lentè procedebant; lectuli coronas vectitabant, aliaque Magistratus insignia, & innumera huiusmodi, quæ pompæ amplitudinem commendabant. Quæ omnia fusissimè descripta reperies apud Stuckium lib. de funeribus Antiquorum. Quæcunq; porro apud veteres Romanos de compositione cadaueris, eiusdemque productione, de cantilenis & lamentationibus, de precibus quæ in mortuorum memoriam fundebantur, & imprecationibus, quæis eorum Manes sedarent, de propitiatione & expiatione Manium, & aris titulisq; sepulchrorum leguntur apud Authores; illa omnia ex Ægypto originem suam accepisse nulli dubium esse debet, qui dicta hucusque rectè inter se contulerit, & variè Authores paulò antè citati probant; quæ quidem cum vulgaria, & nulli non erudito nota sint, consultò omitto.

Polybius.
Tacitus.

Stuckius.

Fasciæ Peirescianæ expositio.

TRansmisit olim mihi hanc præcedentem fasciam hieroglyphicam. Vir æternâ memoriâ dignus Nicolaus Peirescius, quam intra Mumiam à se dissutam repererat; quæ cum longior esset, quàm ut libro inferi potuerit, eam in binas columnas diuidendam existimaui, ut in præcedenti folio vides, quam & hoc loco opportunè exponemus.

Fasciæ Peire-
scianæ expo-
sitio,

Hæc fascia nihil aliud ostendit symbolis suis, quàm imprecationem quandam, quâ animæ depositi, ignis vitalis cœlestibus lymphis insiti refocillationem desiderabant, uti symbola ordine posita indicant, eorumque sensus idealis ille est, qui sequitur. A Vitali igni cœlestibus lymphis insito, benefici Numinis ignei providentia refocilletur huius depositi spiritus; B & cultu religioso C per ipsius providi Numinis statuam, & per statuam D Mophtæ religioso E cultu adornatam ab eo auertantur F omnia infausa typhonia; siquidem in vita operationes G Deo conformes habuit, quibus se Dijs per contemplationem vnire semper curauit; beneficum Numen Mercuriale H I annorum dominator eam K cœlestis Nili lymphæ perfundat; L Amon triplicis Mundi phialis M inebriet; N cœlestis Osiris igneo calore O foueat, per virtutem beneficæ statuæ P eiusdem efficacem. Symbola cum iam ex præcedentibus nota sint, neque explicatione, neque autoritatibus, quibus stabi- liantur, utpote iam aliàs fusè confirmata, indigent.

C A P V T VI.

*De Mumijs hieroglyphicis, partim ex Museis Magni Ducis He-
truriæ, partim Batauorum extractis, & in præsentem Iconismo-
rum congeriem coniectis, unâ cum interpretatione.*

Mumia variæ
ex variis Mu-
seis excerptæ.

IN hoc præsentem Iconismo variæ Mumia continentur, quæ partim ex Museis Magni Ducis Hetururiæ ab Excellentissimo Nardio, partim ab officiosissimo Bertholdo Nihusio ex Batauicis Cimeliarchijs extractæ, & Oedipo propositæ sunt. Et primi quidem loco occurrunt hieroglyphica schemata literis G, H, I, K, signata, quæ situ quidem diuersa, vnum tamen Mumiacum idolum efficiunt. Et primò quidem G anteriorem, H dextram, I sinistram, K posteriorem partem exhibet; quod hodie spectatur in domo Hieronymi van Werle Mercatoris Amsterodamensis, idque summo studio depromptum ad me transmisit suprâ citatus Nihusius. Refert autem capsulam, intra quam cadauer Mumiacum fuit conditum; longitudo eius est octo palmorum Romanorum & octo digitorum. G Anterior capsulæ pars velatam foeminam siue Deastram exprimit, circulis, strijsque, uti L demonstrat, variè exornatam; quorum expositionem vide in præcedentium Mumiarum exhibitione. In pectore signatur triplici illa mystica ala literâ M notata, quam suprâ in

Hieronymi
van VVerle
Mumia.

Hieroglyphi-
ca capsulæ G
Mumia
VVerlianæ.

prie

prima figura Mumiae Medicae exposuimus. Sequuntur hieroglyphicae inscriptiones, & in extremo quidem limbo custodes funeris Numina polymorpha, in prototypo auro depicta, cum baculis Cucuphomorphis; quae cum in praecedentibus iam explicauerimus, & in sequentibus amplius simus declaraturi, ijs immorari nolumus. Et quoniam hieroglyphicorum inscriptiones magna ex parte vitatae sunt, eae tamen in alijs simulachris integriores, & politiori sculpturae exhibitae reperiuntur; hinc Lectorem remitto ad Iconismum Canoporum, & Syntagma de statu Apotropæis Aegyptiorum, ubi haec eadem ex professo exponentur. Quae in columnis *a b c* habentur inscriptiones, adeo detritae sunt & vitatae, ut quid referant, vix coniecturae assequi potuerim; quare ijs relictis ad columnam *d & e* progrediamur; quarum una *d*, cum eadem omnino symbola exhibeat, quae figura IV, in sequenti Iconismo Canoporum, in columna *G & H*, ad ibidem peractam expositionem Lectorem remittimus. Inscriptionem verò columna *e* contentam, in sequentibus quoque melius expressam & expositam vide. Porro in *H* dextro latere capsulae duae columnae ponuntur, *P O*. In priori columna *P* haec symbola sunt, incipiendo ab *X* (reliqua enim duo quid referant, dispicere non potui, ob malam eorundem formationem) statua cum ara, Noctua, fauissa, baculus papyraceus cum phiala ansata, hydroschema, statua, hemicyclum, duae columnae quadripartitae, laqueus, urna, Anser, Noctua, Barys, baculus papyraceus, cum ramo triplici inuerso, segmentum, piscina, duo brachia extensa, tetrapyrgum, hydroschema, oculus, tres termini, cum statua. Quorum sensus hic est. *Statuae sacrae cultu Typhonia vis expellatur à fauissa, & aqua Nilotica, rerum necessariorum largitrice, virtute octo legalium constitutionum quas in vita seruauit; Chenosis custos profliget Noctuanam Typhoniam Bary insidiantem; dominator temporum introducat eam in piscinam supramundanam, ubi tetrapyrgica regione, & aquis Niloticis triformis Numinis prouidentia prae paratis fruatur.* Secundae columnae *O* inscriptio composita est partim ex praecedenti, partim ex lateris sinistri *L* inscriptione, quae notatur litera *T*, ut proinde unam explicasse sufficiat.

Hieroglyphica capsulae *H* Mumiae Verlianae.

Tertia figura *I* latus sinistrum exhibet, cuius columna *T V*, quemadmodum paulò antè diximus, eandem prorsus inscriptionem habet, quam habet columna *P* lateris dextri, uti unum cum altero comparanti patebit; & quae sequitur columna *S*, composita est ex columna *d* primae figurae *G* anterioris partis, & ex columna *O* dextri lateris figurae *H*, ut proinde semper ferè eadem symbola repetantur.

Quarta figura *K* posticam Idoli partem exhibet, cuius columna *Z A*, eandem prorsus inscriptionem exhibet, quam figurae *I*. columna *T V*; Praeterea columnae *S, T, V, W*, prorsus eandem quoque inscriptionem continent cum dictis; verum cum illae corruptissimae sint, tempus perdam, si diutius ijs recensendis inhæsero; curiosum Lectorem singula cum singulis conferendo, vera esse quae dixi, comperturum nihil dubito; ut proinde eandem epigraphen toties non alia de causa repetierint, quam ornatus gratia, & supplendis limbis Idoli vacuis. Eandem

Eadem figurae saepius reperiuntur in eadem Mumia.

Symbola Mu-
mijis impres-
sa non signifi-
cant res ge-
stas defuncti.

ob causam crepidinē statuae circumcirca iisdem semper figuris expresse-
runt, quæ sunt bina sceptrā Cucuphomorpha, quæ Crucem ansatam inter-
cipiunt; quo mysticè indicant, influxum superni Numinis, quo Vniuerso
dominatur, varietatis rerum causam esse, tam in Mundo Intelligibili;
quàm Sidereo, & Elementari. Sed hæc alibi exposuimus. Et vt tan-
dem concludam, sciat Lector, hisce inscriptionibus minimè vitam & res
gestas defuncti, vt nonnulli sibi falsò persuaserunt, indigitari, sed Deo-
rum obsecrationes & adiurationes per symbola effectiua expressas, qui-
bus Numina motum iri credebant, ad tutelam funeris suscipiendam, vt
ex inscriptionibus iisdem semper & identidem repetitis patet; quod
non fieret, si res gestas, aut laudes defuncti continerent. Lector men-
tem meam ex his paucis satis percipiet; quare ad alia progrediamur.

Figuræ, quæ signatur litera Y, expositio.

Expositio fi-
guræ & tabu-
læ V Verlianz.

Figura secunda capsulam simul & statuam refert, ac foeminam vultu
& velato capite exhibet, quæ decussatis manibus, hanc flagellum, illā
hierarchicalpham gestat, quæ auerrunci Agathodæmonis symbola sunt, vt alibi
explicauimus. Hieroglyphica inscriptio quam in antica parte præse-
fert, hæc est. Duo vncini, Horus puer cum oculo, Serpente, & globo;
quo ostenditur Horum prouidentia Numinis è Nilo extractum ad vitam
reuocatum. Sequuntur postea globus dorso volucris baculum incuruum
pedibus gestantis superimpositus, quem sequitur ouum cum puero Ho-
ro; & culter cum manu contracta; deinde baculus papyraceus, cum
triplici ramo inuerso; claudit tandem agmen volucris cum hydrosche-
mate, quorum sensus est ille: *Intellectualis potentia ex Ideali Mundi ouo
educit Horum, id est, Vniuersum, quod efficaciter dominium suum in tripartiti
anni periochen exerit, virtute & dominio Osiris humidæ substantiæ dominatoris.*
Volunt autem hoc indicare, quòd sicuti Mundus ex ouo diuinæ proui-
dentiae archetypo emerfit, atque adeo tempus hinc emanans, omnium
mutationum causa est, Solis potissimum virtute, ita omnia educa ex cor-
poris ergastulo, temporum reuolutionibus pro meritis suis immutanda
reseruantur.

*Figuræ D ex Museo Hieronymi van V Verle extractæ
interpretatio.*

Expositio fi-
guræ D Mu-
miz V Ver-
lianz.

Exposuimus in præcedentibus quadripartitam capsulam Mumiaco
corpori reseruatam, iam corpus quoque, quod eidem imponeba-
tur, inspiciamus. Et capsulam quidem refert ambitus signatus literis
A C D F H K L I G E B: & nigra quidem spacia C D F H K expri-
munt foramina capsulæ, quibus per paxillos L I G E capsulæ superior
pars inferiori committebatur; intra quam & Mumia suis inuoluta fascij
complicata reponebatur, eo quo vides modo. Forma cadaueris foemi-
nam

nam capillis pansis mentitur; in pectore Lynx picta cernitur, eius prorsus formæ, quam supra in primæ Mumie fol. 413. expositæ corpore expansam cernis; quam & infra pedes luculentiùs expressam denuò apposuimus. Sequitur deinde reliquum pectoris, sex tutelarium Numinum simulachris insignitum; quæ quidem eadem sunt cum ijs, quæ supra fol. 413. exposuimus; & nunquam ab huiusmodi Mumiarum adornamenti absunt. Iyngis expositionem mysticam vide supra loco citato.

Figuræ A, ex Magni Ducis Hetruriæ Museo extractæ, expositio.

Pictum cernitur huius Mumie inuolucrum mirâ ornamentorum varietate concinnatum, vti patet; quorum mysticam significationem vide fol. 412. Inscriptio hieroglyphica N M, etsi ferè eadem sit cum ea, quæ habetur in columna B sinistræ partis Mumie I supra expositæ, eam tamen hoc loco repetendam duxi. Symbola sunt; Serpens, ara binis circumdata sceptris, oculus, quatuor phialæ connexæ, ex quibus liquor effluit, segmentum, cum Accipitre, baculo papyraceo insidente; quem sequitur sceptrum cum capite Hircino, cratere cycloide, tria item brachia quæ Capreoli cingunt, bina segmenta, corona, pyramis; eorumque sensus hic est. *Vitale prouidi Numinis dominium, quadruplicem Mundani liquoris substantiam dominio confert Osiridis, cuius unâ cum Mendefio fecundi Numinis dominio, beneficâ virtute influente, omnia quæ in Mundo sunt, vegetantur, animantur, conseruantur.* Innuunt autem hoc ænigmatico dicendi genere, animam huius depositi, si rectè vixerit, per quadruplicis Mundani liquoris refrigerium, Numinis prouidentia transferendam, vitamque mentalibus operationibus fecundam Mendefij Numinis assistentiâ, inter cœlestes potestates traducturam.

Mumie Mediceæ expositio.
Idolum
A

Sequitur Mumiacum Idolum B, priori haud abssimili ornamentorum varietate concinnatum, ex Magni Ducis Hetruriæ Museo pariter extractum, cuius tamen hieroglyphicam inscriptionem pectori insertam, cum detrita & corrupta sit, consultò omittendam putauimus. Habet verò aliam dorso insertam, quam columna seorsim posita, atque literâ C signata, exhibet. Verùm cum figuræ, partim pessimè expressæ, partim etiam detritæ sint, eam hoc loco omittimus, præsertim cum eandem hanc in Syntagmate de Idolis auerruncis politius expressam unâ cum eiusdem expositione exhibeamus.

Idolum
B

De statua lignea ex Museo Ernesti Brinckij, & alia simillima ex M. Ducis Hetruriæ Museo extracta.

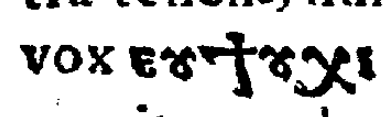
Habet hæc statua lignea, teste Nihusio, duarum spithamarum longitudinem, quam ex Ægypto quondam à Paludano Medico Enkufano allatam, modò Hæredes Ernesti Brinckij Harderuici in Geldria possident. Est autem facie obaurata, velato vertice, corymbis, strijs au-

Statua lignea
ex Museo Ernesti Brinckij

reis, cæterisque ornamentis diuersicoloribus, quibus insignitur, spectabilis, cum inscriptione hieroglyphica duplici, antica, & postica, literis E & F signata. Antica E hunc sensum efficit. *Vitale prouidi Numinis dominum, per cultum Mendetis iuxta tripartitum anni tempus piscinas hylæas facundo influxu animat, fauissam cælesti influxuum beneficâ vbertate beat, & ne ab vbertate deficient, Mercuriale Numen, per sceptrum Caninum indicatum, influxu suo salutifero fauisse supramundinæ domum contra aduersam vim munit ac protegit.* Alludunt autem hisce, ad animam depositi funeris, cui fauissas ad eam, si benè vixerit, resocillandam, præparatas credunt, à Mercurio verò vigili istarum custode illuc traductam contra omnes aduersas sortes muniri.

Postica pars F Postica inscriptio hunc sensum efficit: *Vnde cælestis liquoris vehiculo seu Bary porta aperitur benefica, per quam prouidum Numen, animas post transfactam religiosi cultus in vita operationem, transuectas Osiri supremo sistit, hic in fauissis cælestibus purgatas, vitâ imbuunt supramundinâ.* Huic statuæ ligneæ prorsus similem, ex Magni Ducis Hetruriæ Museo, nobis subministrauit Nardius, in quibus nulla prorsus differentia est, nisi quòd illa, ut diximus, statuam ligneam, hæc medicatum funus referat; cæterùm siue ornamenta, siue inscriptiones hieroglyphicas spectes, pares sunt.

De Mumijs ex Museo Petri à Valle extractis.

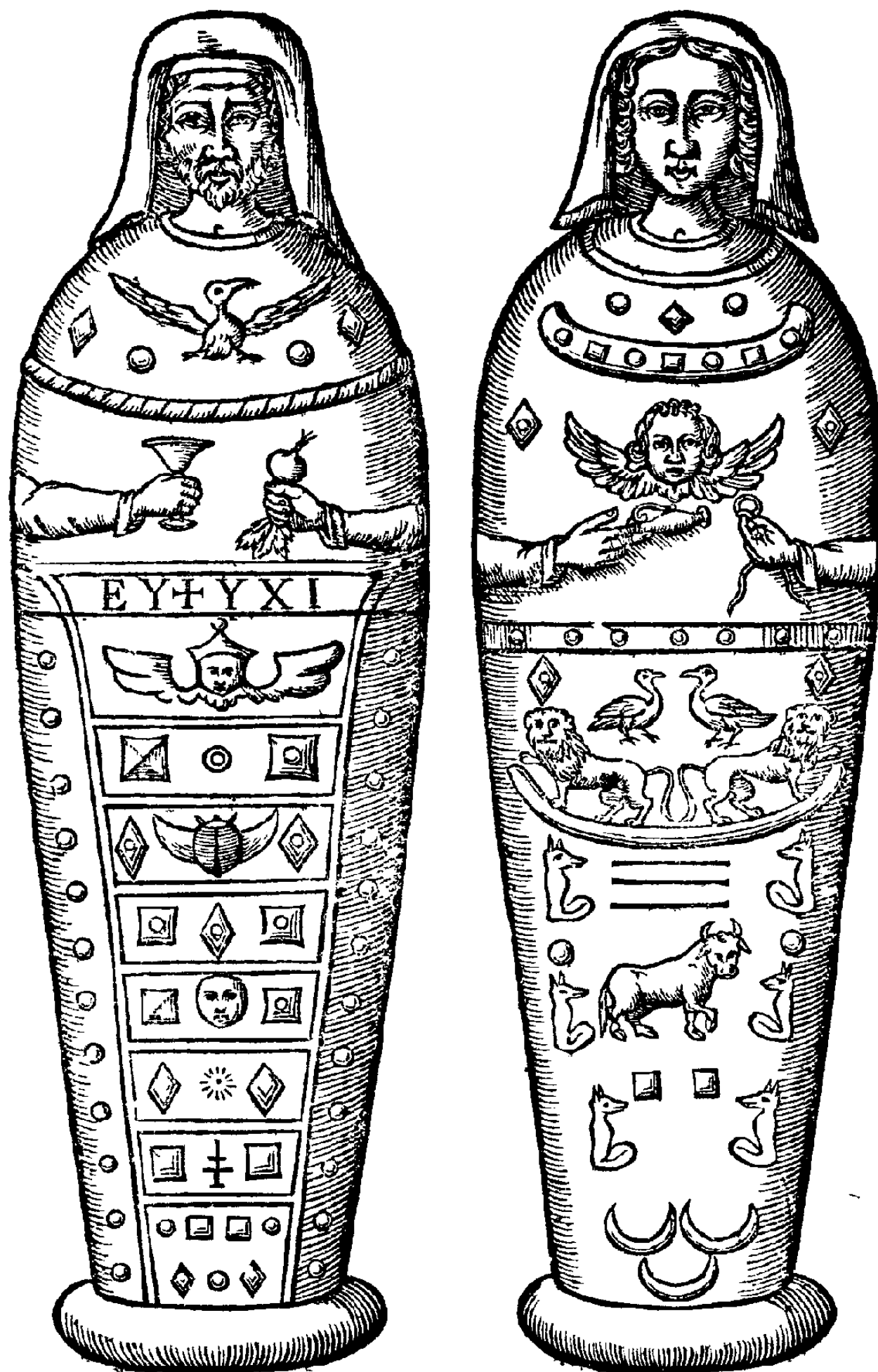
Petrus à Valle amicus, dum viuebat, cum primis singularis, & cui multum, ob summa in hoc Opus merita, obstrictum me esse fateor, dum vniuersum ferè Orientem peragrasset, Ægyptumque summo studio ad antiquitates omnes maximè cognoscendas perlustrasset, inter alia Ægyptiacæ magnificentiae monumenta cryptas subterraneas audacissimo mentis æstu penetrauit; ex quibus nobis duas deprompsit Mumias, seu condita corpora; prior A septem cum dimidio palm. longitudinem habet, & Virum refert; altera foeminam septem palmorum longitudinis cum duobus digitis. Prior varijs per totum contexta veluti gemmis & pretiosis lapidibus fectis, pectore protensis alis Ibin gestat, pateram dextrâ tenens, sinistrâ fructum, infra quam veluti in diaphragmate quodam vox vulgaribus characteribus olim Ægyptijs vñtatis inscripta cernitur; deinde per totam superficiem in varios quadratos, rhombos, circulos diuisam, varia passim Numinum Ægyptiacorum effigies interferuntur. Quæ omnia meliùs ex ipso schemate paulò post appposito, quàm multis verborum ambagibus, cognosci possunt.

Altera Mumia B, quæ foeminam refert, maiori adhuc rerum varietate conspicua est, ut ex sequenti eius Icone patet: in quo cum nihil sit hieroglyphicum, quod interpretatione indigeat (sunt enim iam sæpius exposita, & funeribus imprimi solita tutelarium Numinum simulachra, quorum assistentiâ & præsidio deposita hæc ab aduersa sorte immunia futura existimabant) ita in ijs repetendis vltiorem laborem impendere, superuacaneum esse ratus sum. Vnde qui minutio rem horum om-
nium

nium descriptionem desiderat, is epistolam 11. suprà allegatam Itinerarij dicti Petri à Valle consulat, vbi innumera circa Mumiarum conditionem,

A

B

& cryptarum constitutionem, consideratione dignissima, minutim & singulari curâ, & diligentia, nec non summâ eruditione descripta reperiet.

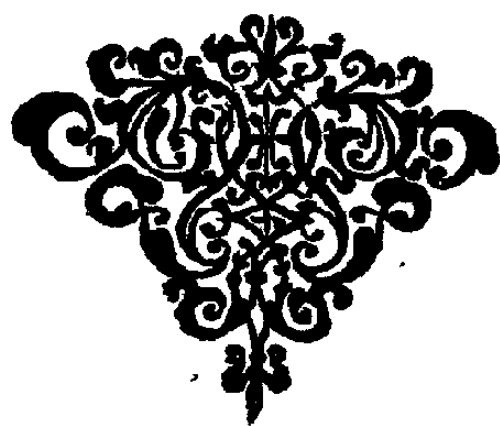
Quonam verò tempore condita sint hæc cadauera, num veræ hieroglyphicæ literæ ijs impressæ sint, non leue dubium est. Putant nonnulli, antiquitatis Ægyptiacæ ignari, ea nullo non tempore ad nostram vsque ætatem fuisse condita; quod verum est de ijs hominum cadaueribus, quæ intra Lybicos arenarum acervos calore Solis & arenæ siccitate excocta, subinde inveniuntur. Verùm has minimè Mumias dicendas, suprà sat superque demonstratum fuit. De veris itaque Mumijs, quæ intra pyramides & cryptas subterraneas, vario hieroglyphicorum apparatu adornatæ reperiuntur, dubium est. Quod ut explanetur,

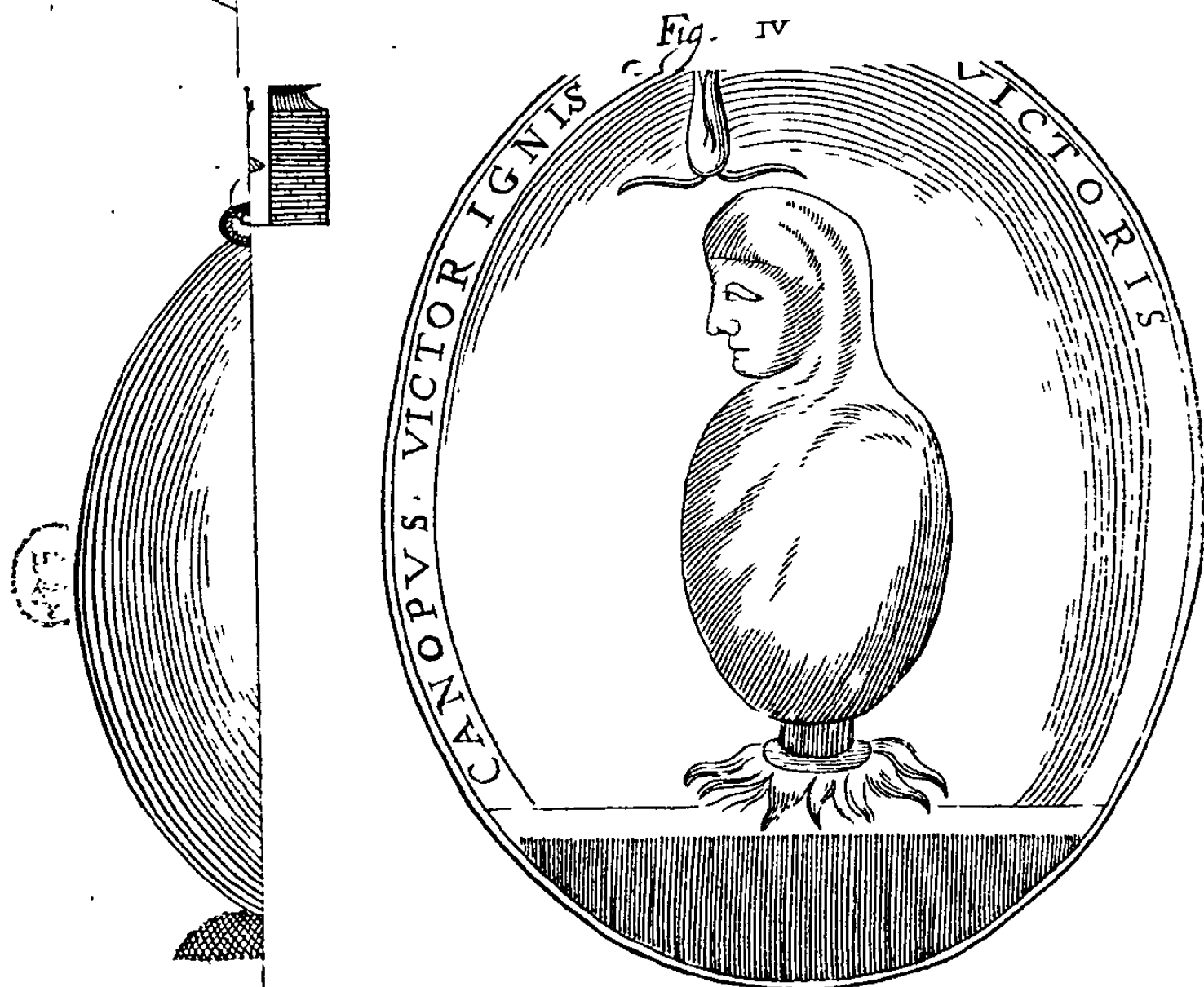
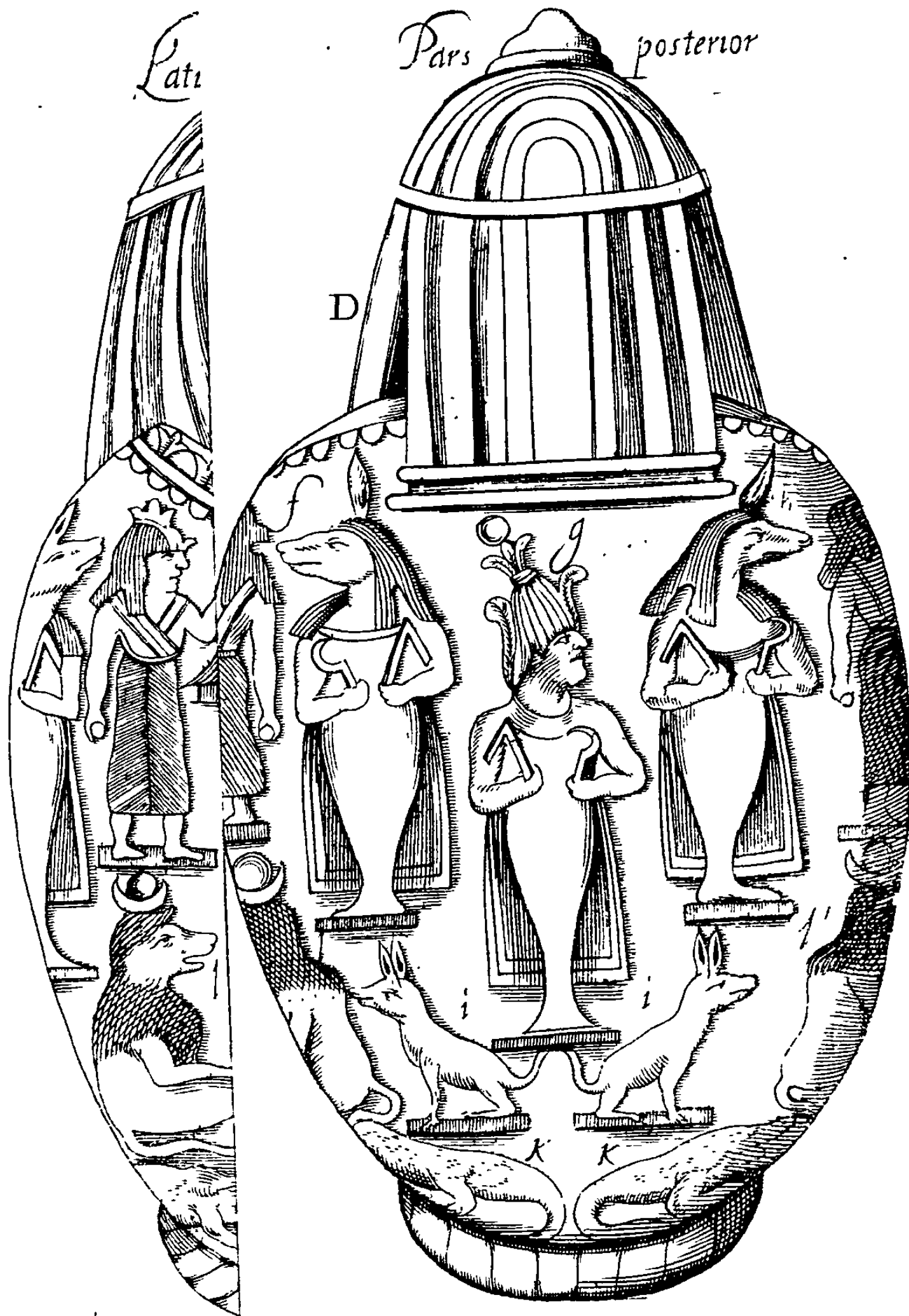
Notandum, quod & varijs locis huius Operis ostendimus, Camby-

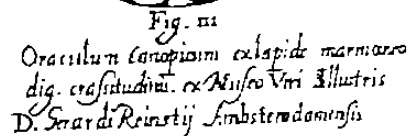
sis in Ægyptum irruptione, vti omnes ritus & cœremoniæ veterum Sacerdotum vnâ abolitæ fuerunt, ita hieroglyphicæ quoq; literaturæ vsum perijsse, ritibus Persarum in patriarum consuetudinum locum introdu-ctis; atque adeo certum sit, post hæc tempora, paulatim omnia dicta expirasse, Sacerdotibus partim occisis, partim in exilium amandatis; omnia quoq; hieroglyphica monumenta flammis ferroq; vitiata fuisse; odij ingentis indicium sanè luculentum, quo Ægyptios, eorumque doctrinam Persæ persequabantur. Contigerunt autem hæc eo ferè tempore, quo Numa Pompilius II Rex Romanorum, rerum in Vrbe potiebatur. Cùm itaque hieroglyphica literatura eo tempore esse desierit, Mumix verò quasi omnes hieroglyphicis inscriptionibus refertæ sint; consequens est, eas ante dicta tempora præparatas, & intra dicta loca conditas fuisse; non verò posteris temporibus, lege Persarum Græcorumque, nè similia fierent, obstante, Ægyptijsque iam tùm alienarum Gentium moribus imbutis: tametsi patria traditio in eorum mentibus tantas radices fixerit, vt Deorum à Veteribus traditum cultum vel vsque ad Romanorum Cæsarium tempora nunquam dimiserint, vti ex historijs alibi traditis patet. Vnde & alia difficultas soluitur, Characteres videlicet vulgares Ægyptiorum subinde hieroglyphicis fuisse insertos; quod quidem alio,quàm diximus, tempore contigisse non potuit, videlicet ante Cambylis irruptionem; & vel apertissimè liquet ex voce *εϣϣϣϣ*, quæ in pectore Mumiaci inuolucris superiùs descripti reperitur. Si enim posteris temporibus dicto corpori ea inscripta fuisset, necessariò sequeretur, hieroglyphica, quibus dictum inuolucrum scateret, tunc temporis quoque in vfu fuisse; quod cùm amplissimè in varijs huius Operis locis, tanquam Historicis ferè omnibus contrarium, repudiauerimus, luculenter patet, & hanc Mumiam, & eius inscriptionem ante Cambylis tempora conditam, inscriptamque fuisse.

Atque hæc sunt, quæ longiori forsan, quàm par erat, discursu de Mumiacorum cadauerum conditura dicenda existimauimus.

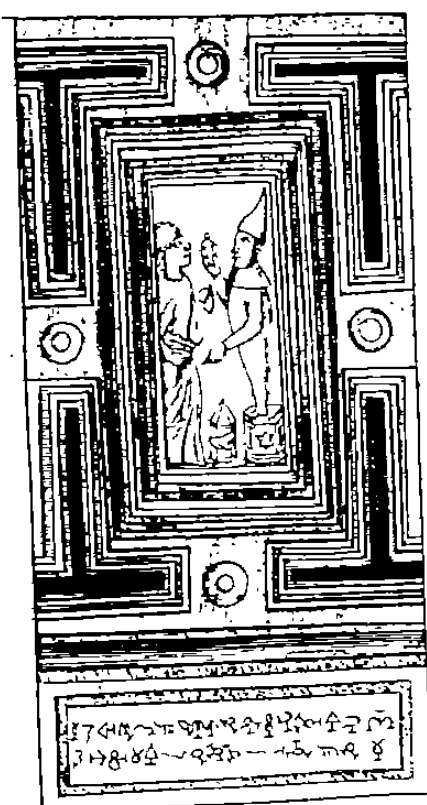
FINIS SYNTAGMATIS DECIMITERTII.

Ora culum Canopicum

Ex Museo Lit. Viri D. Gerardus Reinsij -
Senator. et Scab. Ambateldam -

Fig. XII
Canopus Arcticalis

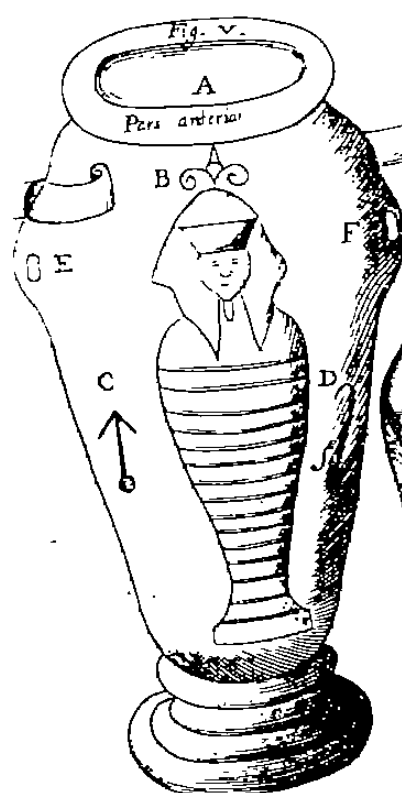

Fig. VII.
ex Museo Ill. Petri à Valle

Fig VII

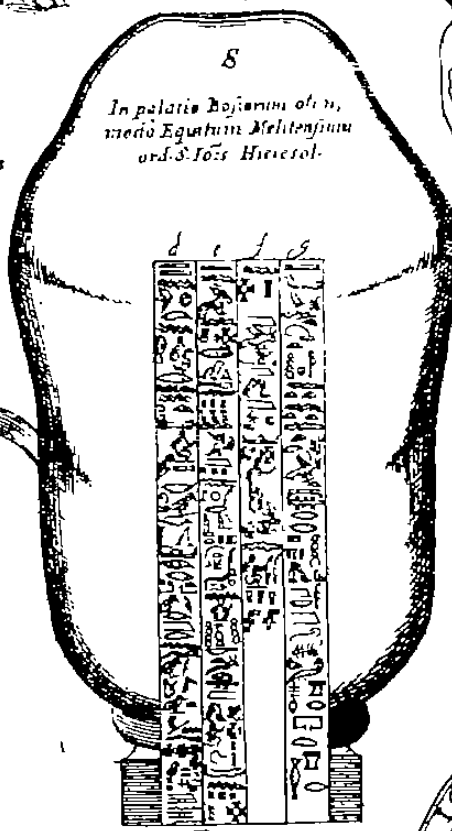

Fig. x

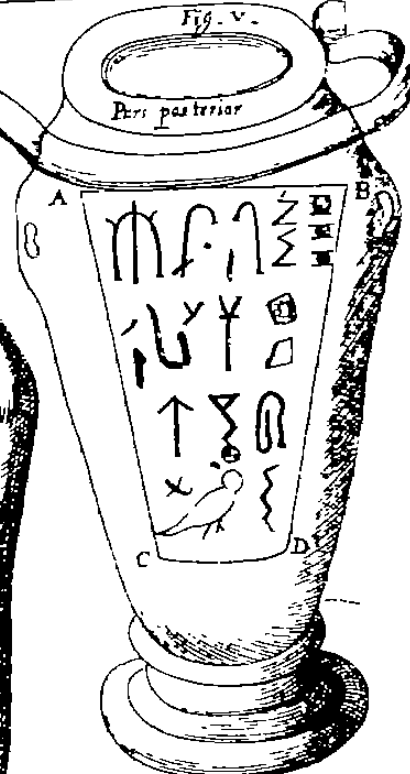
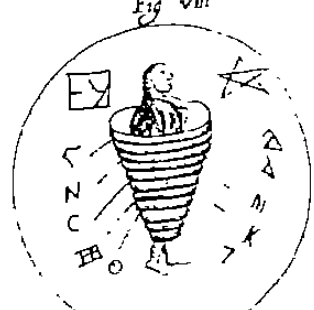
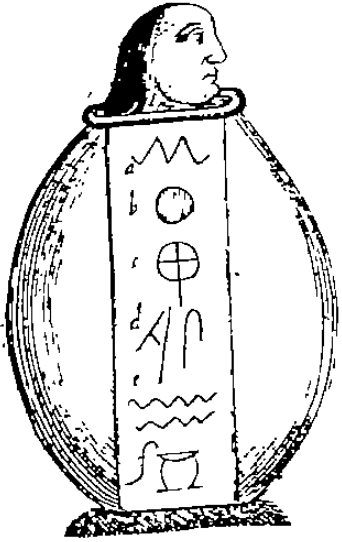
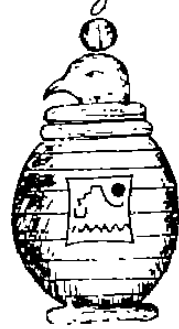

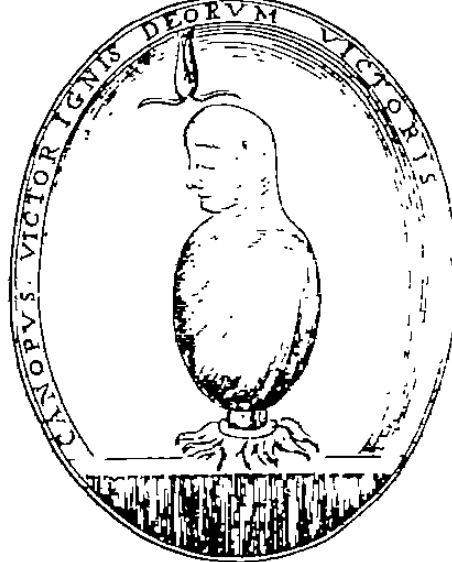
Fig. xi
E. Aug. 60 Perri Stephanoij

Ex Alphon Equitis Steps.
by: Littlejohn Ross

de Alu. Peresiano
Aquisgratij

SYNTAGMA XIV. DE CANOPIS HIEROGLYPHICIS.

EMINENTISSIMO AC REVERENDISSIMO
PRINCIPI

FRANCISCO MARIAE

S. R. E. CARDINALI BRANCACCIO,

Episcopo Viterbiensi & Tuscanensi.

INGULARIS illa Tua omnium rerum diuinarum humanarumque cognitio, Eminentissime Princeps, exigit iure suo locum in Ægyptio hoc theatro, in quo literarum abditarum scena recluditur. Et profectò quem spectatorem gratiorem habere potest hac arena quàm Te, abditæ antiquitatis, linguarumque Græcæ & Latine notitiâ instructissimum; qui uti artis, quam tracto, peritissimus iudex es, ita quoque nosti quàm sit difficile ac laboriosum in hac scena gestum facere. Ægyptios Canopos offerimus, hoc est, primaria veteris eruditionis simulachra, quæ tanto fastu, veluti præcipua Mundi Numina, verius monstra & portenta, simplicius celebravit Antiquitas. Sed hac nōsse plurimum refert ad Christianæ Religionis excellentiam, veritatemque firmam. Dum enim hæc rudera vetustæ superstitionis eruuntur in lucem, liquidius sanè constat, quanta fuerit Ægyptiæ Theologiæ Nox, & quantum Cælo Roma debeat, quæ extra has tenebras longè semota veri Numinis interpres, sincera Theologiæ Magistra, & germana Oraculorum sedes constituta fuit. Qualecunq; tamen fuerit hoc munus, eo nomine velim Tibi placeat, quod proficiscitur ab homine, qui Te & singulariter amat, & amare debet. Certè ob insolitam benevolentiam, quam dum Viterbiensis agri naturam scrutarer, tenuitati meæ benignè exhibuisti, adeo me obligatum Tibi sentio, ut non nisi monumento quodam perenni Virtutum Tuarum veluti trophea quæpiam, & in me meosq; partus merita sanè amplissima, posteritati testificanda duxerim. Vale Cardinalis Eminentissime, & quem plenis Charitum effusis visceribus prosecutus es, eum porro prosequi non desistas.

SYNTAGMA XIV.

De Canopis hieroglyphicis, eorumque interpretatione.

CAPVT I.

*Quid sit Canopus.*Canopus
quid.

CANOPVS, Ægyptiacè *κάνωψ* & simulachrum erat in vasis formam tumidum, sacri Nili, aquarumque præsidis Numinis simulachrum præseferens; de quo tum varijs in huius Operis locis, tum potissimum in Tomo I. Syntag. III. fol. 208. ex professo egimus; ad quod Lectorem remittimus, hoc loco mysticas duntaxat Canopiorum Numinum, quorum ingens nullibi non copia occurrit, significationes exposituri. Inueniuntur autem huiusmodi simulachra sub varia forma fuisse exhibita, quemadmodum in sequenti Iconismo patet, vbi omnia, quantum fieri potuit, in vnum collecta vnà cum singulorum interpretatione exhibuimus; nè quicquam Oedipus noster rerum reconditarum omisisse videatur.

Canopi Fig. I. in Iconismo exhibiti expositio.

Canopi Gualdiani expositio.

INuenitur in prædiuite Gazophylacio Pinciano Francisci Gualdi Equitis S. Stephani, Canopus eius magnitudinis, quâ hic expressus est, ex subuiridi seu porracei coloris lapide efformatus; & tametsi vasis formam præseferat, intus tamen minimè concavus est, sed ex solido lapide elaboratus; cuiusmodi & fragmentum simile huic in meo extat Museo. Est autem totum hieroglyphicis figuris refertum; quæ vt distinctius paterent, totum simulachrum in quatuor partes, hoc est, in anteriorem, posteriorem, dextram, & sinistram portionem, diuidendum duximus; quemadmodum ex figuris A, B, C, D, præsentis Iconismi luculenter patet.

Canopi pars
anterior.

Itaque simulachrum mirâ quâdam hieroglyphicorum metamorphosi concinnatum spectatur; caput scæmineum refert, nescio quo mysterioso velamine ornatum; pectus Cruce ansatâ, alijsque periaptis præmunitum, quod vtrinque stipant primò duo Accipitres, quos Thauostos nominant; secundò, duo Harpocrates; tertio, duo Cynocephali sedentes super Crocodilos, in quorum medio globus, è quo duo vtriusque tumido pectore striati Aspides assurgunt, infra quæ Rana Testudinis crustâ recta, & ridiculo quodam alarum remigio spectabilis occurrit. Posterio-
rem deinde partem obtinent duo Cynocephali Anubidis in habitum desinentes; in quorum medio *αιδολογραφον* simulachrum pari habitu, symboli-

Pars posterior

lisque auerruncis, si rutulum, & humanam, quâ notatur, faciem excipias, instructum; infra quod duo Canes in contrarias partes nitentes constituuntur. Quid verò hoc oppidò mysteriosum spectaculum sibi velit, aperiamus.

Constat Veteres Aquam rerum omnium principium existimasse, imò Deorum omnium Matrem, quam & Oceanum siue Nilum dixerunt. Ita Homerus :

Aqua rerum
omnium prin-
cipium iuxta
Veteres.

Ωκεανὸν δ' ἑ Θεῶν γένεσιν, καὶ μήτερά Τηθύω .

Oceanum Deorum genituram, & Matrem Tethyn.

Homerus.

Deorum scilicet, qui sub cælo sunt, omnium.

Homerus stirpis suæ vetustissimum Orpheum secutus est, dum ita canit:

Ωκεανὸς ὅσπερ γένεσιν παντᾶσι τέτυκτο,

Orpheus.

Ωκεανὸς πρῶτον καλλιρρόον ἤρξατο γάμοισιν,

ὅρκα κασιγνήτῳ ἐμπονήτορα Τηθύω ἔπειν.

Oceanus qui genituram cunctis profert,

Oceanus primus pulcherrimas cepit nuptias,

Qui sororem eadem Matre genitam Tethyn &c.

Sed nullo mystico velamine aliter sic :

Ἐστὶν ὕδωρ ψυχὴ θάλαττα δ' ὑδάτεσσιν αἰμοιβᾷ

Ἐκ δ' ὕδατος γᾶ καὶ τὸ δὴ ἐκ γᾶς πάλιν ὕδωρ

Ἐκ τῆς δὴ ψυχῆ ὅλον αἶθερα ἀλλάσσει.

Est aqua animus, mors aquis est permutatio,

Ex aqua terra, ex terra aqua rursus,

Ex quo animus totum æthera mutat.

Orpheus hanc doctrinam haud dubiè ab Hermete didicerat, qui in Pimandro expressè primum rerum omnium principium Aquam fuisse docet, dum οὐδὲν εἰς ὑγρὴν τινὰ φύσιν ἀφάτως τετραγμύλω, id est, tenebras in humi-
dam quandam naturam ineffabiliter turbatam mutatas fuisse dicit, ex qua omnia postmodum emerferunt. Sine aqua enim nihil videbant subsistere posse; aquam omnia rigare, foecundare, animare, transmutare Mundi corpora, experientia docebat. Vnde mirum non est, Homerum Oceanum Deorum patrem & matrem vocasse; cuius prima incunabula sunt tenebræ, vti iam ex Hermete ostensum fuit, id est, materia prima, ex qua immediatum elementum primumque aqua, ex aqua terra, ex terra denique aër, & dein ignis eruperunt, vti ipsi arbitrantur, & ex contextu Hermetis colligitur; quam & Oceanum dixerunt Veteres ab Ægyptijs docti, qui Nilum primò non alio quàm Oceani nomine nuncuparunt, vti Tomo I. Cap. 1. dictum est. Vnde & Ægyptus Oceanicæ terræ nomen inuenit. Cùm itaque Nilum tam admirandis proprietatibus præditum viderent, eum aliquid naturâ sublimius existimarunt; vnde diuinis eum mox honoribus primùm extollebant, sacra instituebant, statuas erigebant, cuius.

Trismegistus.

Aquam Ve-
teres vocabant
Oceanum.

Nilum vene-
rabantur
Ægyptij.

cuiusmodi præsentis Schematismi præferunt, vasa videlicet tumidis ventribus prædita, quæ à Temonario Osiridis Canopos appellabant; de quibus vide quæ citato supra loco amplissimè tradidimus. Sed ut ad institutum reuertamur,

Hieroglyphi-
ca anterioris
partis Canop-
pi Gualdiani.

Erat primi huius Iconismi figura vna ex Canopicis statuīs, quæ arcanè Canopici Numinis in aqueam substantiam præsidium expresserunt. Et per scæmineum caput simulachri, passuum rerum omnium principium physicum, supramundanam verò Mentem illam scæcundam, vnde veluti ex perenni scaturigine quædam omnia emanant, indigitarunt. Velato vertice conspicitur, quia natura eius abscondita est, & humanis mentibus inaccessa. Tumido ventre distenditur, quia panspermia quædam rerum prægnans est. Collo Crucem ansatam, quæ in binos testiculos desinit, & amuletum, intra quod gemini pueri nudi pyramides in manibus gerentes, & sedentium habitu ponuntur, affixum habet; quibus quidem nihil aliud indigitatur, nisi scæcundus influxus per Crucem testiculatam, in Mundum hunc sensibilem, per *b* geminos pueros indicatum. Pueros geminos in Astrologia Horum & Helitominum appellauimus, id est, filios Osiris. Et Horus quidem Mundum sensibilem, alter eundem multis imperfectionibus adhuc obnoxium, teste Plutarcho, indicant, quem Mens Canopica ad perfectionem instaurat. Pyramides portant ignis symbola, quia Mundus sensibilis caloris diuini receptaculum est, quem Osiriacæ Mentēs, id est, Solares Intelligentiæ per *a* binos Accipitres indicatæ Mundo dispertiunt; quas sequuntur vtriusque Isiacæ Mentēs, quæ per bina scæminea simulachra Accipitribus postposita indicantur. Symmetriam & harmoniam præstant *c* Mentēs Harpocrateæ, quæ signantur per binos vtriusque Harpocrates digitis silentia suadentes, & gnomones manibus gerentes, ut quemadmodum impositum corpus gnomone seu amulsi adhibita suam perfectionem nanciscitur, ita Mentium Harpocraticarum sapienti dispositione Mundus multis adhuc imperfectionibus obnoxius suam nanciscatur symmetriam, occulto quodam motu & insensibili, quæ silentij nota est, digito ori admoto, peractam. Quoniam verò Intelligentiæ Solares arctâ catenâ Intelligentijs Lunaribus connectuntur, utpote sine quarum concordia nihil confici possit; hinc aptè sanè binos Cynocéphalos supra Crocodilos sedentes, & Lunâ sextili conspicuos apposuerunt, quibus Intelligentiæ Lunæ-Solares intelliguntur, uti in Obel. Pamph. dictum est. Supra Crocodilos sedent, quia, Eusebio teste, motus Solis & Lunæ in humido ad rerum generationem fit: & per Crocodilum quidem aquam dulcem quam suo Sol calore purificat, notant. Hanc eandem ob causam, Eusebio teste, Solis imaginem in naui collocabant, quæ Crocodilos ferebat. Sequitur globus *d*, è quo vtriusque duo emergunt surrecto pectore striati Aspides, quibus vita scæcunda, seu vitalis scæcunditas, quæ Mundus ad rerum omnium generationem, uti alibi dictum est, ingrauidatur tum per recensitos, tum per Ophionios Agathodæmones Canopicæ Mentis supremæ administratos, signatur. Sequitur deinde Rana alarum remigio spectabilis, & Testudinis crustâ, ridiculo sanè amictu,

Ranz in Ca-
nopo Gual-
diano.

cir-

circumdata ; quæ arcanâ quâdam similitudine notat materiam sublunarem, in quantum Osiridis virtute, quæ per crustam Testudinis indicatur, adiuncta, innumerabilium formarum foetura, quæ per alas multiplici pennarum ordine exporrectas signatur, imbuitur, ex quibus Mundus deinde dictus est. Vides quomodo Rana materiæ symbolum ex cœlesti vita, id est, globo Serpentigero omne suum nutrimentum exsugendo acquirat ; de quibus cum in Mensa Isiaca fusè actum sit, eò Lectorem remittimus.

Vides quoque quomodo materia, quæ per Ranam indicatur, primum sit influxuum supernorum subiectum. Cum enim diuina Mens, & Canopica prouidentia omnium rerum formis sit decorata, & apprimè fecunda; magnâ quâdam beneficæ naturæ pronitate efficit, vt suæ perfectionis umbras alijs impertiatur corporibus ; quod sanè fieri minimè poterat, sine communi aliquo subiecto, quod efficienti subderetur, umbrasque idearum reciperet. Ideo congruè sanè globo cœlesti vitalibus influxibus referro supposuerunt Ranam crustâ Scarabæi rectam, id est, materiam sublunarem cœlestibus influxibus foetam, ex quo deinde omnium formarum pulchritudo existit.

Materia prima, per Ranam significata.

Vides denique quomodo in quadruplicem Mundum ventrosus hic Deaster distinctus sit. Et caput quidem velatum, Mundum Archetypum ; Accipitres, Harpocrates, Horus, & Helitominus, Mundum Genialem ; globus cum binis Serpentibus, Sidereum ; Rana denique alata, Materialem seu Hylæum Mundum indicat, atq; adeò vtrumque extremum, mens in efficiendo, materia in recipiendo, infinitudinis quandam rationem habet.

Quoniam verò beneficis formis à Canubica Mente aquis impressis se opponunt *αἰτίαι* malitiâ insignes, hinc contra eos in dorso vasis non sine ratione insculpserunt triadem Anubicam, quæ sunt tres statuæ *f, g, b*, in figuræ posteriori parte *D* incisæ, quarum media *g* Anubicæ triadis Patrem, *f* Mentem, & *g* Potentiam eiusdem indicant. Vestibus induuntur turbinatâ superficie deorsum vergentibus, quo influxus ex superiori in inferiora notatur. Vnâ manu gnomonem, alterâ falcem tenent ; per gnomonem symmetriæ in Mundano corpore conseruatio, per falcem verò inconcinnorum notatur abscissio. Canino capite exprimuntur, quia sagacissimi, & inuentionis humanæ præsides sunt, & apotropæi, rerum fidei suæ commissarum conseruationi summo studio, vti duo Canina simulachra demonstrant, inuigilantes. Atque huius Canopi, seu Vrnæ mentionem facit Apuleius l. 11. Met. quam in Isiaca pompa circumferre solebant, his verbis : *Sed & ad istum Mundum fulgente auro figurata Vrnula, faberrimè cauata, fundo quàm rotundo, miris extrinsecus simulachris Ægyptiorum effigiata ; quam contorto nodulo supersedebat Aspis squameæ cervicis striato tumore sublimis ; quæ Aspides sanè apertè in vase delineatæ spectantur. Sed de hoc Canopo hæc pauca sufficiant.*

Posterior pars Canopi explicatur.

C A P V T II.

Canopi figura II. signati interpretatio.

Canopus ex
theatro hiero-
glyphico Her-
wartij.

Fuit hic Canopus ex Theatro Hieroglyphico Georgij Herwartij depromptus, cui & quo ad figuram, & inscriptionem hieroglyphicorum prorsus similis est Canopus ille, qui in hunc usque diem superstes spectatur in palatio Legati Ord. Equitum Melitensium, & indicatur per figuram VI. bipartitus in anteriorem & posteriorem. Est autem effigiatuſ uterque in modum vasis ventroso tumore conspicui, cui supraponitur caput fœminæ velo spectabilis; per vasis verò concavum duæ manus decussatis brachijs foras porriguntur, quarum vna pennam Ibidis in manu tenet; in anteriori verò parte per octo columnas hieroglyphicæ descriptiones ponuntur, quæ Ibimorphorum Dæmonum vires, effectus, & influxus signant; quorum expositione nè Lectori tedium pariamus, omissis autoritatibus iam in præcedentibus non semel adductis, solum idealem, seu symbolicum sensum iuxta totidem columnas apponemus. Quoniam verò columnæ hieroglyphicæ in Canopo figuræ II, infidâ manu ex Archetypo depromptæ sunt; hinc Canopi figura VI exhibiti hieroglyphicas inscriptiones, quæ si pauca excipias, cum priori quasi eadem sunt, ut vnum cum altero comparanti patebit, hoc loco prius interpretabimur.

C A P V T III.

Interpretatio Canopi figura VI. exhibiti.

Canopus pa-
latij Legati
Melitensis.

Columna prima hunc sensum habet: *Ibimorphus Agathodæmon Momphtæ minister intellectu dirigat piscinam sacram, & Niloticos canales benefico suo dominio per tres anni partes suffulciat; Osiridis dominium viuificum in dodecapyrgo promoueat in vitam & fecunditatem rerum.*

Columna II. *Sacræ humorem piscina gubernet, à fauſſa aduersa propulset, influxum suum ad archetypi rationes adaptet, occulto humida nature motu irroret vegetabilia, Ibimorphus phialam Niloticam humore vitali impleat, quorum executores sint Momphtæ Intelligentia, & Mercurius vitalis humoris præses.*

Columna III. *Providentia humoris piscine sacræ ex dodecapyrgo aquas influet, si sympathicis ritibus & cœremonijs vitales in eas potentias Sacerdotes euocauerint, & aduersa depulerint per statuas trium triadum, Patrem, Potentiam, Mentem.*

Columna IV. *Hinc piscine sacræ occulta agitatio, materiam occulto motu ad formarum conceptionem in natura rerum disponit, per motum Solis virtutem suam sympathicam in quazisulam Mundi plagam diffundentis, quo fecundum Momphtæ seu Canubicæ Mentis impetum ligatur ad vitam Mundo concedendam per benefica n humoris vim, quem dodecapyrgon fundit.*

Columna V. *Fauisse beneficium Numen Typhonem propulsabit, unde vitalis humoris dominator Osiris vitalis fulcimento cuncta complebit, Nilometrium occultis Deorum ritibus beneficam remum vbertatem exhibebit.*

Columna VI. *Incrementis Niloticis agri irrigabuntur arcano aquæ dominio; catenæ Numinum per hymnos & preces Sacerdotum trahentur; ad beneficiendum, pantamorphus Daemon influxu suo & potenti dominio omnia inferiora aquarum receptacula fecundabit.*

Columna VII. *Thaustus siue Osiris prouidentia virtute sacri vasis Nilotici fauissam rerum necessariarum abundantia replebit, & profligata Noctua, Bebonia quadrifidus Mundus fulcietur; vita cum abundantia incrementi confertur; humida Mundi dodecapyrghi & fauissæ magnæ substantia, quadrifido Mundo dominabitur.*

Columna VIII. *Per igneam vim polymorphi Daemonis, per portas dodecapyrghi, per trabam Osiridis, per Ammonis influxum in fauissas & canales Niloticos, per brachium Thausti, per vasa Nilotica, per Baryn sacram Hermanubis.*

Quid verò penna Ibis in manu Idoli sibi velit, aperiāmus. Iam sæpe ex Horo ostensum fuit, Ibis pennam solo tactu suo Crocodilum fiderare. Cum itaque per Crocodilum Typhon signetur omnium malorum origo, hoc signum in manu Canubicæ Mentis ponebatur, ad significandum eam omnes aduersarum potestatum insidias dissipare, & ab aqueæ substantiæ fidei suæ commissæ œconomia propulsare. Pennam itaque Ibis auerruncatiui Canubici Numinis aquarum Præsidis symbolum esse, ex dictis patet.

Penna Ibis
in manu Idoli
Canopici.

Atque hic est sensus symbolicus inscriptionum in octo Canopi figurâ VI. exhibiti columnis contentarum; quarum quidem symbola cum in præcedentibus passim sint exposita, suisque autoritatibus stabilita, superuacaneum esse censui, easdem irritò labore hîc denuò repetere.

Nota tamen Lector, inscriptiones Canopi, quem figurâ II. refert, quoad substantiam, quoad numerum columnarum, & symbolorum significationem, prorsus esse easdem; symbola quoque prorsus eadem esse, cum illis, quæ iam exposuimus, nisi quod pessimè transformata ex Archetypo extracta sint, & nonnulla ibi ponantur, quæ inter hieroglyphica nunquam reperiuntur; unde in suspicionem veni, transcriptorem cum aliqua symbola ferè in Canopo exesa non caperet, quicquid ipsi imaginatio suggerere potuit, effinxisse. Et tamen valdè in prototypum ad figurarum veritatem explorandam inquisuerim, nullâ tamen diligentia id consequi licuit. Sextæ tamen figuræ Canopus cum suo prototypo summo studio à me prius fuit comparatus, unde eum primo quoque loco interpretandum suscepi; cum alio quoque Canopo, qui in Museo Pinciano Francisci Gualdi continetur, hunc contulimus, prorsusque eadem symbola exhibuerunt. Porro inscriptiones, quæ dorso huius Canopi quaterna columnarum serie inscribuntur, cum unusquisque ex iam dictis illas exponere possit, eas exercitij gratia studioso Lectori explicandas reliqui.

CAPUT IV.

Figura III, quæ Canopicum Oraculum exhibet, interpretatio.

Canopicum
Oraculum
Gerardi Reip-
stij.

Figura tertiæ schematismus Canopicum exhibet Oraculum, ex Museo Perillustri Viri Domini Gerardi Reinstij, Senatoris, & Scabini Ambstelodamensis, patrocinate doctissimo Viro, & amico singulari, Domino Bertholdo Nihusio extractum, transmissumque. Lapis est parallelogrammus quatuor digitos crassus, architecturam templorum Ægyptiacorum exhibens, in cuius medio instar aræ ponitur Canubicæ Mentis simulachrum, manu flammam ignis euentilans, & è regione eius statua in consultantis morem effigiata; basis cui Canubicus Genius insistit, quadrata est, duobus triangulis, sibi mutuò in formam hexanguli insertis, singulis in lateribus insculptis, cum lucerna apposita. In abaco verò lapidis triginta characteres ponuntur, qui sunt triginta Numinum vniuersæ terræ Ægypti, in triginta Nomos distributæ, indices. Quid autem hæc omnia & singula indicent, aperiamus.

Oraculum in
Urbe Canopo
Ægypti.
Plutarchus.

Serapis &
Canubidem
sunt.

In Urbe Canopo Oraculum fuisse celeberrimum Pausanias refert, & Suidas, ad quod undique confluebant de rebus futuris consulturi Ægyptij; de quo & Plutarchus: *Καὶ ὁ Ποντικός Ηρακλῆς τὸ κρησιέειον ἐν Κανώβῳ Πλούτωνος ἡγήμενος ἐστίν.* id est, *Et Ponticus Heraclitus Oraculum in Canobo Plutonis fuisse existimat.* Plutonem autem Græcorum cum Serapide Ægyptiorum passim confundi, multis iam locis dictum fuit. Serapidem autem & Canubum idem esse, inde patet, quod quem Ægyptij communi voce Serapim, eum Sacerdotes & Mystæ arcano nomine *κρηξ* dicunt, quasi diceret, subterraneum aquarum Numen. Et quoniam aqua igneis spiritibus seclusis vim fecundatiuam obtinere non potest; hinc dictum Numen igneo cultu prosequerantur, uti ex statua satis apparet, quæ pileum in cucurbitæ formam adaptatum portat, signum humoris abundantiae, cui præest; præterea amictu simplici & nullis rugarum plicis asperato induitur, quo simplicis elementi ratio exprimitur; manu dextrâ flammam euentilare videtur, quo ignea portio, quæ aquis Numinis beneficio inseritur, notatur, utpote sine qua nulla rerum generatio effectum suum sortiatur. Cultum verò igneum eidem exhibendum, lucerna apposita notat. Vniuersum verò suâ virtute calido-humidâ ad vitam rebus omnibus concedendam peruadere, hexagona figura abaci impressa lateribus abundè docet, quod Vniuersi Elementaris symbolum esse in Arithmetica ostendimus, & confirmat quod Oraculum Serapidis de seipso dicit, teste Opsopæo fol. 69. in lib. de Oraculis.

Opsopæus.

Σφαδρὴ μὲν καὶ δῶμα Θεῶ κατὰ λάμπε) αὐγῇ,
ἦλθε γδ, ὡς τι βόλησε μέγας Θεός, εἰδέν ἐμῶ
Κάρτ) ἀμυμᾶκετον λαμπηδὸνα φλοιστύσαννον,
Βόσρυχον ἐκ κεφαλῆς νεότης χαερόποισι μετώποις
Ἀμφὶς ἰαγρόμδιον πλοχμοῖς θ' ἰερόισι γενεῖς.

*Clara quidem per domum Dei splendet lux,
Venit enim, occurrit magnus Deus, vidit meum,
Robur inexpugnabile, lampadem vrentem Tyrannos,
Cincinnati ex capite summo, iucundo vultu
Undique exhilaratum, cirrisque sacris menti.*

Canubicum verò Nomen, teste Suida, omnium Deorum maximum habebatur, eò quòd quæcunque in cætera Ægypto Numina essent, in hoc vno exhiberentur, quemadmodum de seipso loquitur per Oraculum teste Opsopæo in Oraculis Veterum fol. 7.

Canubicum
Numen om-
nium maxi-
mum.

Ἡ'λιος, Ὀρεός. Ὁσίεις, Ἀναξ, Διόνυσος, Ἀπόλλων,
Ἐρως καὶ καμὼν Ἰαμίνης, αἰέμων δὲ καὶ ὄμβρων,
Ἡὲς καὶ νυκτὸς πολυαστρέϊος ἰωνία νωμῶς
Ζαφλεγέων ἄστρον βασιλεύς ἢ δ' ἀθάνατον πῦρ.

*Ego Sol, Horus, Osiris, Rex, Bacchus, Apollo,
Tempestatum & temporum promus, ventorum & imbrium,
Auroræ & noctis multum stellatæ habenas regens,
Valde flammantium astrorum Rex, & immortalis ignis.*

Ἴδωρ πολύγονον κολπὲς γαίης διαπύρον,
Ἀυτοφῶς, ἀδίδακτος, ἀμήτωρ, ἀσυφέλκτος,
Ὄνομα μὴ δὲ λόγῳ χωρέμενον, ἐν πυρὶ ναιῶν.
Τετὶ Θεὸς· μικρὰ δὲ Θεὸς μερὶς ἀγγέλοις ἡμῶς.

*Aqua liquor omnigenis seminibus refertus, & sinus terræ penetrans,
Ex seipso ortus, à nemine doctus, sine matre, inconcussus,
Nomen nō verbo quidem capiendum, in igne habitans.
Hoc Deus est; modica autem Dei portio Angeli nos.*

Patet itaque in Canubico Numine omnia dicta Numina veluti diuersos in sua causa effectus includi. Quæ omnia patent ex triginta characteribus, qui in basi lapidis incisi sunt; quorum vnusquisque certum Numen significat. Et sunt iidem characteres, quos in Magia hieroglyph. fol. 484, & sequentibus exposuimus; videlicet mystica quædam signa Deorum, ex Hermeticis Planetarum characteribus, vti in Astrologia docuimus, composita. Hinc duodecim Præsides δωδκαπύργη, & septem Præsides Planetarum, totidem characteribus hieroglyphicis, quorum ferè plerique ex vnico characterē Hermetico seu Tautico sigillo emerferunt, exprimebant; quorum figuras simulachro auerrunco incisas vide citato loco in Magia hieroglyphica antè citata. Sed iam singulos characteres exponamus.

Characteres
Canopici
Oraculi basi
incisi.

Primus character Mercurij figuram exprimit, & denotat Hermanu-
bin. Secundus Serpentem pendente, & significat Ophionium Numen,
Ægyptiacè ὀφίων, apud Horum corruptè Vräum. Tercius character

- ex triangulo & Cruce Tautica compositus Delta Niloticæ Præsidem notat; Ibis enim incessu suo hanc exprimit. Quartus iterum Δ exhibet cum duabus Crucibus Tauticis, quibus Ibiacum Numen exprimitur. Quintus Serpentis non erecti, sed iacentis situm exprimit, & vitam seu vitæ præsidium notat. Sextus Leonis incedentis formam notat, de quo vide in Hierogrammatismo Leonis Obelisci Pamphili, vbi de eo fusè actum est. Septimus triangulum cum Cruce Tautica aliquantulum inclinatum; idem quod tertius character signat. Octauus character piscem stipite portat Taurico, & Ichthonium Numen significat; de quo vide in Astronomia hieroglyphica fol. 167. Nonus Sagittarij figuram exhibet, cuius & Præsidem notat, Solis videlicet vim in terra abditam. Decimus ex circulo & duabus Crucibus Tauticis componitur, & Solis fulcrum dicitur. Undecimus character ex circulo & semicirculo, seu Sole & Luna componitur, cum Sigillo Tautico ei à latere affixo; & tutelam Solis Lunarem indicat. Duodecimus ex circulo maiori & minori cum Cruce Tautica, quo Solari-Venerea vis exprimitur; circulus enim maior Solem, reliquus ♀ Venerem exprimit: de quo fusè in Alchimia Ægyptiorum fol. 401. tractatum vide. Decimus tertius ex semicirculo & nota Tautica compositus est, & Lunæ influentiam notat. Decimus quartus character ex duabus notis Tauticis, & Veneris figura componi, & Neptæ Venereæ Ægyptiæ motum significat. Decimus quintus triangulum Taurico signo impositum est; idem quod tertius character significat. Decimus sextus stipiti Taurico Serpentem circumuolutum indicat, cuius in Mensa Isiaca expositionem vide. Decimus septimus characterem Momphtæ exhibet, quem innumeris passim locis exposuimus. Decimus octauus Sagittarij character iacens idem est ac noni characteris figura. Decimus nonus idem significat quod character undecimus. Vigésimus character Hermeticus Lunæ-Solaris, de quo supra in decimo characterē, cui æquiualeat. Vigésimus primus character idem cum tertio, situ tantum differens. Vigésimus secundus idem cum secundo, à quo situ tantum differt. Vigésimus tertius idem cum decimo. Vigésimus quartus ex tribus notis Tauticis, & circulo in formam tripodis effigiatur, vnde & tripus Solis dicitur. Vigésimus quintus idem cum decimo tertio, a quo situ tantum differt. Vigésimus sextus idem cum secundo, & vigésimus secundo. Vigésimus septimus idem cum vigésimo quarto est. Vigésimus octauus idem cum sexto. Vigésimus nonus idem cum decimo. Trigesimus idem cum decimo.

Characteres
hi quid si-
gnificent.

Tota igitur illa mystica characterum congeries nihil aliud indicat, nisi diuersorum Numinum vires effectusque, quos tum in superiori, tum in inferiori Mundo sub Canubicæ Mentis præsidio operantur. Vides quoque, inferiores characteres serè plerosque, tametsi iidem sint cum superioribus, situ tamen differre, sicuti operationes Deorum in superioribus corporibus ab inferioribus differunt, dum hæc se habent per modum principij passiuī, illa per modum principij actiui, quorum coniunctione omnia in Vniuerso perpetrantur. Verum cum hæc omnia citatis
locis

locis fusè descripta sint, hìc longiores esse noluimus: Lector ex his pauculis mentem Veterum facìle percipiet.

In hoc itaque præsenti Oraculo Canopico incidebantur, quia dum Canubicum inuocant, omnia cœtera eius præsidio subdita Numina implicitè inuocare censebantur; & pulchrè id ipsum Oraculum Canubicum docet, quod habetur inter cœtera Oracula ab Opsopæo collecta fol. 55. vbi Oraculum iubet inuocare Numina temporibus opportunis, alijsque cœremonijs, vt sequitur.

Κληίζαν Ἐρμῆν ἠδ' ἠέλιον καὶ ταῦτα
Ἡμέρη ἠὲ καὶ, μάλιστα δ' ὅτε τ' δὲ παρείω
Ἡμέρη ἠδὲ Κρόνον, ἠδὲ Ὀξείης Ἀφροδίτῳ
Κληίσιν ἀφ' ὧν τοῖς, ἃς εἴρε μάγων ὅχ' ἄρει
Τῆς ἐπ' ἀφ' ὧν Βασιλῆς, ὅς πάντες ἴδουσιν.

*Voca Mercurium, & Solem eodem pacto
Die Solis; Lunam verò, cùm huius adfuerit
Dies; ac Saturnum, & consequenter Venerem,
Vocationibus non sonoris, quas reperit Magorum optimus.
Septies sonantis Rex, quem omnes nòrunt.*

Atque hæc sunt, quæ de hoc schematismo dicenda putavi.

C A P V T V.

Figura IV. Genius Apotropæus Canopicus, eiusque interpretatio.

Figura IV. in Iconismo Canoporum exhibet Genium Apotropæum Canopicum, quem ad me non ita pridem Francosurto ad Mænum misit Anonymus quidam Architectus & Mathematicus insignis, ex saxo nigro. In quo primò globus alatus occurrit: deinde simulachrum, in cuius capite cydaris in vasis Nilotici formam effigiata spectatur, vncò & flagello formidabile. Limbi verò lapidis hieroglyphicas inscriptiones continent, vti in cætyo patet.

Genius Apotropæus Canopicus.

Per globum alatum Hemphtha seu supremum triforme Numen indicatur, vti iam sæpe declaratum est; simulachrum, ministrum Hemphtha, Canubicum Genium tutelarem indicat. Cydarin in vasis seu cucurbitæ Niloticæ formam adaptatam capiti impositam habet, quia in aqueam substantiâ potestatem habet. Vncum manu dextrâ tenet, quia is Osirin à Titanibus in Nilum proiectum dum extrahere dicitur, Nilum, quem cum Osiri passim confundunt, supra terram aridam, siccam, & inaquosam, per inundationem eius ad necessariam vitæ sustentationem educit, omnibus Typhonijs potestatibus profligatis; quod flagellum indicat, & inscriptiones hieroglyphicæ G, H, sat superque demonstrant. Nòrant enim, quan-

Hieroglyphica.

tope-

topere Dæmones αἰτίεσσι, flagellis arcanâ quâdam ratione confectis, & in manibus Deorum positis, terreantur; dum sustinere nequeunt id, quod potentia superioris sigillo munitum, tam ipsis est contrarium; ut proinde Oraculum consulturis Ægyptijs, quânam ratione ab infauis potens tuti esse possent, Oraculum responderit;

Δαίμονες οἱ περὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ,
ἀνέματι δάμασθ' ὑπὸ μάστιγι Θεοῦ.

*Dæmones qui ambulant circa terram, & circa pontum
Indefessi, domantur sub flagello DEI.*

Sed ad propositum. Itaque in hoc schematisimo primo loco G, occurrit pyramis cum sceptro papyraceo, iugum bilancis, quadratum, cum ouo, & oculo; sequuntur hæc phialæ Niloticæ, sacrum Alpha, brachium extensum, piscina sacra cum vestigio pedis; & binis vasis Niloticis; sequuntur deinde caput Accipitris, cum Luna sextili pyramidi insistente; post hæc brachium extensum, ouum, sceptrum papyraceum, sphaera, oculus, pyramis, altare. In latere H eadem prorsus, si tria symbola excipias, occurrunt. Sed hæc omnia exponamus.

Interpretatio

Rectè itaque pyramis primo loco ponitur cum sceptro papyraceo, quia Canubica Mens aqueæ substantiæ præses sine ignea portione rerum necessariorum abundantiam producere non potest, neque temperare ad iustitiæ leges Mundum Elementarem; uti pulchrè indicat iugum bilancis, & quadratum cum ouo, quorum illud iustitiæ exactam mensuram, hæc duo Mundum hylæum indicant. Canubicæ itaque Mentis prouidentia per oculum indicata, necessaria est, & per cultum sacrum, quod Altare, sequens notat, ad id, quod necessarium fuerit, concedendum, dum occulto motu Niloticis se vasis miscet; quæ aptè indicantur per brachium extensum, vestigium pedis, & Nilotica vasa utrimque apposita. Sol enim Lunæ commixtus influxu precibus Sacerdotum impetrato, quæ per caput Accipitrinum, & Lunam sextilem pyramidi innexam, & duo brachia sursum porrecta indicantur, prouidâ benignitate rerum omnium necessariorum abundantiam confert, per sacri ignis cum substantia aquea misturâ, concessam. Atque hic est idealis hieroglyphicorum in latere G positorum sensus. Estque hæc inscriptio eadem cum ea, quæ suprâ in Iconismo Mumiarum, figura G, col. d, exhibetur.

Ponebantur autem hæc symbola ex utroque latere eadem, quoniam efficaciam magnam habere credebantur, ad Canubicum Genium Apotropæum alliciendum, & ad id quod volebant, impetrandum, uti in Magia fusè docuimus. Ex his characteribus præterea Sacerdotes precatoriam formulam ponebant, quâ Numen Canubicum adiuratum se constringere, compellere, & sui iuris facere posse credebant; eratq; ferè huiusmodi; *Per Hemphtha triforme Numen, per sacrum ignem, per sceptrum Pantamorphi, per bilancem Omphtha, per oculum omnia uidentis Osiridis, per sacram*
aran,

aram. & sacri Nili phialis &c. te adiuramus & obsecramus, ut id quod intendimus, nobis concedas.

Porro in abaco huius monumenti alia hieroglyphicorum series occurrat; & primo loco, æquilibrium cum gnomone, Serpens volans, duæ pennæ, volucris cum transverso baculo, circulus cum quadrato, oculus cum figura aræ; quadratum cum brachio extenso, quæ sequitur sceptrum papyraceum, denique canalis Niloticus. Per æquilibrium indicatur iustitiæ lex, per Serpentem volantem igneæ virtutis efficacia, quæ omnia inferiora per tres globos indicata penetrat; quia verò hæc effectum suum habere nequit, nisi aereâ Intelligentiâ patrocinate, hinc congruè duas pennas cum volucris, & sceptro, quæ decussim exprimunt, posuerunt, ut ostenderent, hanc totius Vniuersi membra motu suo peruadere, calidi-humidi influxu veluti vehiculo quodam: hæc enim ritè culta, omnibus, ut ara cum supraposito oculo indicat, prouidet, & hylæo Mundo hæc beneficentiâ rerum omnium necessariarum abundantiam per Niloticos canales confert, quæ quadratum, brachium extensum, thyrsus papyraceus, & canalis Niloticus aptè designant. Atque hæc est huius nobis propositi monumenti interpretatio. Quorum omnium veritas cum in præcedentibus passim per varias authoritates demonstrata sit, hinc easdem repetere superuacaneum duximus.

Hieroglyphica in abaco Apotropæ! Genij.

CAPUT VI.

Figuræ V. vasis Canopici interpretatio.

Figura V. vasis Nilotici binas facies ostendit, anteriorem & posteriorem, quæ ligaculo connectuntur; quod vas inter alia quæ passim hoc Opere adducuntur, ab humanissimo Viro Bertholdo Nihusio ex Museo Gerardi Reinstitij Senatoris Ambstelodamensis extractum, mihi transmissum fuit. Et est vas Canubicum portatile, uti ansæ E, F, & A, B, aperte demonstrant, quo sacram Nili aquam Fanis Adytisque inferebant. In cuius anteriori facie figura B infantulus, id est, Horus hoc apparatu mystico, ut aliàs docuimus, exhibetur. Binas notas C, D, utrinque appositæ habet, quarum prior C in sagittæ formam effigiata indicat curam huius Genij esse, nimiam siccitatem à Typhonia potestate immissam, virtute suâ omnium attemperatiuâ destruere; altera in formam vncini efformata, indicat, Osirin Horum, aqua suffocatum, id est, nimiam humiditatem quâ Mundus subinde opprimitur, extrahere, & ad temperiem reducere. Est enim Horus, teste Plutarcho, hoc loco nihil aliud, quàm spiritus quidam virtute suâ omnia alens & conseruans, estque ipsa aëris temperies virtute Solis calefactiua attemperata; quem & ideo circa Butum in paludibus educatum fabulantur Ægyptij. Et profectò ita est: vliginosa enim tellus & aquis redundans vapores alit, qui ariditates & siccitates perimunt.

Vas Canopicum.

Vasis anterior facies explicatur.

Vasis postea
rior pars ex-
plicatur.

Altera facies signata literis A B C D, characteres hieroglyphicos, omnis generis promiscuos, quos supra in Oraculo Cānopico figura III. exposuimus, continet; qui tamen si pessimè transformati sint, ex alijs tamen inscriptionibus facile innotuerunt. Primus character est ramus inuersus, cuius significationem integro capite exposuimus supra in Obelisco Flaminio, & in Obelisco Pamphilio Hierogrammatismo de plantis sacris. Sequuntur hunc duo thyrsi ad inuicem inclinati, qui passim in Tabula Bembina occurrunt; deinde duo characteres, tamen si oppidò corrupti, ex Obelisco tamen Flaminio, vbi sæpius occurrunt, nihil aliud sunt, quàm Serpens, sceptrum Hircinum, duo quadrata; vltimo denique loco, figura sagittæ, Serpens globo caudam inferens, & laqueus, quibus supponuntur Noctua cum hydroschemate. Quorum omnium hic sensus est; *Cæremoniæ Thyrsianæ libus Genijs iuxta tres anni stationes ritè peractæ, Mompham Niloticum Numen alliciunt, ad vitam rebus omnibus fecundam in hylæis Mundis concedendam, ariditate Typhoniâ ab aquis profligatâ. Ponanturque in vase veluti prophylactica, ad id quod significant, efficiendum.*

CAPUT VII.

Figura VII. interpretatio.

Vas Niloticum
eiusque inter-
pretatio.

Figura VII. ex Museo Petri à Valle habetur, & nihil aliud quàm Canopum notat, vti ventrosus vas, & hieroglyphica eidem inscripta expresse docent, vti *a*, hydroschematis figura, sub figura *æ*; *b* sub figura *o*; *c* sub figura *φ*; qui tres characteres sunt Coptici, vti in Alphabeto hieroglyphico docuimus, & idem significant ac *æoφ* Numen aqueum; *æ* enim aquam significat, *o* Numen, *φ* verò sphaeram indigitat amoris, quo omnia Momphæ virtute connecti indicantur. Porro hieralpha Agathodæmonem, baculus incuruus regimen & potestatem influxiuam, C hydroschema aquam, denique *f* vasis figura, aquam Niloticam indicat, vt iam innumeris locis docuimus; atque adeo tota hæc inscriptio hunc sensum refert: *Mophtha Agathodæmon cum potestate summa, aqueæ substantiæ & Nilo præsidet.*

A

CAPUT VIII.

Figurarum VIII. XI. XII. interpretatio.

Figura VIII. ex Museo Hippolyti Vitelleschi extracta fuit, quam & apud Petrum Stephanonum olim me vidisse memini; figura vasi foraminoso & aquas spargenti imposita, & varijs characteribus insignita, quos paulò post exponemus. Figura XI. ex Museo Petri Stephanoni, & XII.

XII. Canopus *μασωνδης* mammatus ex eodem extractæ fuerunt. Atque hæ omnes figuræ historiam illam exhibent, quam apud Suidam legimus, & ita se habet. *Olim ut fama fert, Chaldaei suum Deum, qui est ignis, magnificis verbis extollentes, passim circumferebant, ut cum omnium Prouinciæ, Dijs compararetur, & ut ille, qui ceteros vicisset, ab omnibus indicaretur Deus. Cæterarum autem Prouinciæ & Nationum Dij, quod ex ære, vel argento, ligno, aut lapide, vel alia huiusmodi materia confecti, & in templo, locisq; sacris essent collocati, & huiusmodi materia facile ab igne consumeretur; necesse erat, ut ubique ignis semper vinceret; hoc audito Canopi Sacerdos, quoddam huiusmodi callidum consilium inijt: in varijs Ægypti partibus fictiles hydræ minutis, & continuis foraminibus interpunctæ fieri solebant, ut per illa foramina aqua turbida percolata, pura redderetur & limpida. Canopi Sacerdos cum harum vnā accepisset, & illa foramina obturasset cera, & varijs coloribus depinxisset, in Græco est, *καὶ σταθῆς ὡς ἐστὶν ἡ ζωὴ τοῦ θεοῦ*, hoc est, varijs animalium hieroglyphicis figuris, coloribusq; delineatis, aquā repletum, ut Deum collocauit; cumq; veteris statuæ caput ampatasset, quæ Menelai cuiusdam Gubernatoris fuisse dicebatur, id illi suæ nouæ statuæ imponens accurate accommodauit. Aduenerunt postea Chaldaei: accensus est ignis, & cera quæ obturata erant illa foramina, liquecebat; hydra autem sudante, & aquam eiciente per foramina, ignis extinguebatur. Hæc igitur calliditate & versutia, Canopus victor Chaldaeorum declaratus est, & ab eo tempore ut Deus colitur. Atque hanc quidem historiam exactè referunt numismatum paulò antè propositorum figuræ VIII. IX. XI. XII. Sed exponamus præ reliquis mysteriosam, quæ numero VIII. signatur. Et figura quidē vasi imposita Canopicam Mentem indicat humoris copiam omnibus rebus largientem, quam & Canopus *μασωνδης* mammatus fig. XII. notat, ut alibi exposuimus; hunc Ægyptij postmodum more suo in omne superstitionis genus præcipientes, iuxta relatæ historiæ seriem in certa materie effingentes, inter sacra symbola collocarunt, eoque phylacterij loco postmodum illos contra ignis flammæque violentiam vsos, *πεντάλφα* seu *πεντάλεμνον* à latere ei adiunctum abundè docet; hoc enim, eò quod hanc vocem Græcam, *τρίαινα*, quæ salutem significat, vario situ referat, prosperitatis symbolum apud Ægyptios fuisse, tritum est ex historia Antiochi Soteris, qui contra Galatās decertaturus, huius symboli vexillis impositi subsidio, de quo faciendū in somno monitus fuerat, insignem victoriam reportasse fertur. Quadratum autem ex altera parte nihil aliud quàm *μονόγραμμα* nominis Kanub, hoc est, Canopi esse, ostendunt literæ *κκακκδ*, quæ omnes in dicto monogrammate continentur. Et ratio scribendi fuit Ægyptijs propria; ut alibi dicetur. Atque hisce duobus symbolis Canopi Numinis contra ignis flammæque nocumenta prophylacticam imaginem adhibendam esse, *ἱερογλυφικῶς* significarunt. Literas verò singulis vasis canalibus appositas Coptas esse, alia quidem ad id probandum authoritate opus esse non arbitror, nisi parallela quadam dictorum characterum inter se facta comparatione, quam Lectori relinquo ex hac tabula iudicandam.*

Historia &
origo Canopi.

Monograma
Canopi.

Literæ capitales earum vocum, quæ 10 entium gradus indicant.

Σατ	Mineralia
μςριρι	Flores metallici
εζλκ	Mare
θηρωτ	Arbores
οκίρο	Natura spermatica
αφθηριον	Sensitiua natura
αιοατςι	Reptilia
αει	Aquatilia
καλας	Volatilia
Ζαλκτς	Quadrupedia

Literas verò 10 vasi circumscriptas, tametsi in Prodomo Copto ignorabiles fassus sim; multorum tamen annorum labore in hieroglyphica disciplina exercitatus, tantùm abest vt ignorabiles iudicem, vt potius nihil illis explicatu facilius mihi fuerit. Indicant enim 10 entium gradus, de quibus in Arithmetica hieroglyphica, quibus Canopica Mens bonitatis suæ affluentiam affundit.

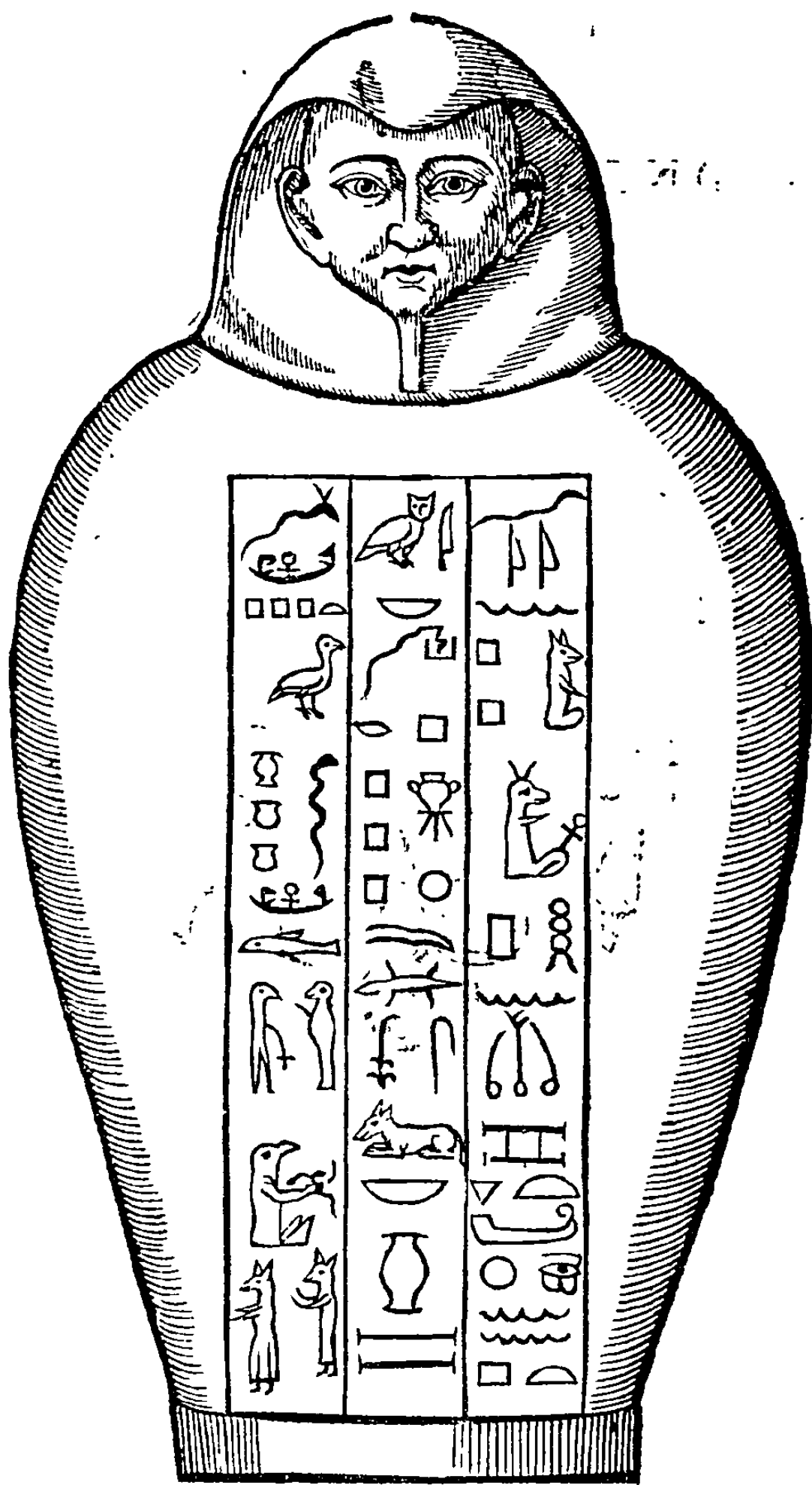
- Σ Prima litera, Mineralia indicat.
- μ Flores, succos ad metallorum generationem ordinantes, vti in Obelisco Pamphilio docuimus.
- ε Mare, lacus, flumina &c.
- θ Natura vegetabilis.
- ο Vires & semina singulis indita.
- α Natura sensitiua.
- α Insectorum & reptilium natura.
- α Aquatilium natura.
- κ Volucrum natura.
- Ζ Quadrupedium natura.

Atque in 10 entium gradus Canopica Mens humoris sui foecundi abundantiam spargit, eosq; in suo esse conseruat. Quòd autem hæ literæ dictorum entium gradus indicent, inde docetur, quòd hæ literæ sint capitales literæ vocabulorum, quæ dictos gradus indicant, vti in præcedenti tabula ostenditur.

Statua Canopica ex museo Smithij.

Inter alias statuas Canopicas & hæc non infimum locum occupat, à Clarissimo Nihusio ex Batauico Museo Clarissimi Viri Ioannis Smithij extracta. Vas marmoreum est, caput cooperculi loco seruiens, testaceum quid olet, mystico illo velaminis amictu foeminam mentitur barbâ è mento prominente spectabilem, more cæterarum velatus cum prominente barba

barba vultus deformatus ; cæterum toto corpore venter est, in cuius antica parte hieroglyphica tribus columnis contenta spectatur inscriptio ; quorum sensus is est, qui sequitur. (nos notas rudi & imperitâ manu exaratas in prototypo, paulò politius hîc exhibuimus.)

Prima columna . Huius virtute simulachri vita superna Barydis Thau-
sticæ Vehiculo defertur in tres inferiores Mundos, vbi eam Hermanubis Nilo-
ticus inserit liquoris claustris, per Baryn malorum propulsatricem, & auer-
runcam, sequentium simulachrorum virtute & efficacîâ.

Secunda columna. Infausta & aduersa à Nilometrio remouentur ;
Hylæi Mundi liquore Hemphæo, à triformis supremi Numinis influxu par-
ticipato, malis depulsis, rerum omnium necessariarum abundantia confertur,
Anube Horizontis, & humidæ naturæ custode inuigilante.

Ter-

Tertiâ columna: *Vitalis liquor in inferiores Mundos defertur; vi
statuarum sequentium; quarum concatenatus influxus humorem congruam
tripartitis anni temporibus confert; vnde religioso semper cultus obseruande;
beneficentia enim earum, quâ Mundus seminalis humoris copia repletur, unicam
felicitatis complementum sequitur. Verum cum omnia symbola iam
sæpe, utpote notissima, exposita sint, ijs authorita-
tibus stabiliendis non immorabimur.*

FINIS SYNTAGMATIS DECIMIQUARTI.

SYNTAGMA XV. DE SPHYNGIBVS NILOTICIS.

EMINENTISSIMO AC REVERENDISSIMO
PRINCIPI

B E R N A R D I N O

S. R. E. CARDINALI SPADAE,

Sabinorum Episcopo.

NON habet Sapiaentia nobiliores Heroës, Eminentissime Princeps, quàm doctos Purpuratos, quorum doctrina Solis instar in Ecclesiæ Cælo refulget; unde suam haurit lucem Orbis terrarum, & uniuersa generis humani amplitudo accipit disciplina iubar. Quare non immeritò Ægyptiam meam Sphingem euoluturus, ad Te accedo, eamque volo in Tuo nomine apparere, ut eiusdem abstrusa interpretatio non aliunde quàm ex insigni Tuxæ Purpuræ lumine illustretur. Roma illa Sapientum, ingeniorumque æstimatrix satis testatur, quo in Viros Sapiaentia studio deditos sis animo, quàm impensè eorumdem conatus promouere studeas. Nec mirum; æstimare non potestis, qui quod æstimat, non possidet. Ut vel ex hoc capite meritò suspiciant & admirentur viuidam Tuxæ indolis energiam in omni prudentiæ, sapientiæque genere, in omnibus arcanarum artium mysterijs, atque in uniuersis penè Reipublicæ officijs amabiliter simul & magnificè versantem. Quamquam, ut ingenuè fatear, alia me non minùs ratio comouit, ut hanc mei Operis partem Tibi repræsentare iamdudum obæratu auderem; singularis videlicet illa Tua benignitas, quæ me semper excepisti, meaq; complectens effecisti ut crederem non futura alijs ingrata, quæ Tibi probarentur; ac reuera in hoc Sphingem meam superasti, dum Sapiaentia Tuxæ, cui nonnisi summa quæque probantur, haud ingratas esse meas myricas ostendisti. Vale omni Sapiaentia laude Eminentissime Princeps, meisq; conatibus faue.

SYNTAGMA XV.

De Sphyngebùs Niloticis, earumque vera
significatione.

Sphynx Nilotica quid
significet.

SPHYNX Nilotica, compositæ naturæ hieroglyphicum, uti toto passim Opere indicatum fuit; cuius quidem anagogicam seu mysticam significationem nihil aliud esse dicimus, quam arcanæ Sapientiæ symbolum: nam uti Plutarchus dicit, Περὶ τῶν ἱερῶν ὁπαικῶς ἱσταντες, ὡς ἀνιγματοειδὴ σοφίας δὲ θεολογίας αὐτῶν ἐχέουσιν. *Ante templa Sphynges plerumque collocantes, quo innunt, suam sacrarum rerum doctrinam constare perpetua, & sub involucris latente Sapiencia: Οὐδὲν γὰρ ἀλογον, ἐδὲ μυστικῶς, ἐδὲ ὑπὸ δεισιδαιμονίας, ὡς περ ἐνιοι νομίζουσι εἰκατερολογεῖτο ἱερουργίας, ἀλλὰ τὰ μὲν ἠθικὰς ἐχόντα καὶ χρησιμῶς ἀτίας, τὰ δὲ αἰμοῖα κομψότητι ἱστορικῆς, καὶ φυσικῆς εἶναι. Neque enim irrationabile, neque fabulosum, neque superstitioni subditum, hoc doctrinæ genus; sed Ethicas suas & obsequentes causas habet, argutiæ historicæ & Physicæ expers. Sphynx itaque erat arcanæ Sapientiæ, virtutumque à materia abstractarum symbolum, & hoc pacto in templis passim eam collocabant, ut monerentur, ad θεωρόφωσιν impetrandam nihil efficacius esse posse quam per occulta huiusmodi symbola animum ad diuinitatis confortium præparare. Hæc verò sub physica ratione considerata, nil aliud indicat, quam incrementum Nili. Ponitur autem ab Ægyptijs sub duplici ratione: vel enim illam sub Leonis abaco incubantis figura, vel sub figura quæ corpore Leonem, facie Virginem exhibet, exprimunt. Priori modo indicat Momphtha incrementi Nilotici præsidem Agathodæmonem; cuius vires, effectus, officiaque fusè tūm in præcedentibus, tūm in Obelisco Pamphilio fol. 282. descripsimus, ad quæ Lectorem remittimus. Posteriori, ipsum incrementum Nili, quod potissimum Sole Leonem & Virginem transeunte durat, indicat; de quo in sequentibus fusiùs. Verum ut res ab ovo demonstretur, de Nilo primò, deinde de Niloscopijs, & demùm de Sphyn gum significatione, quantum ingenij vires permittent, tractabimus.*

CAPUT I.

*De Nilo, eiusque cultu ab Ægyptijs usurpato; uti et
de Niloscopijs, eorumque usu.*

DE Nilo, eiusq; origine, eiusq; maximis inter cœtera flumina prærogatiuis, ex professo dictum est in primo Tomo fol. 48. Quare hoc loco tantum nobis de cultu eius agendum est, ut cur Ægyptij tanto eum

to eum nullo non tempore cultu affecerint, Lectori curioso patefiat; atque adeo hieroglyphicorum structura, quæ huic magna ex parte innitur, luculentiùs demonstretur. E cœlo itaque à Ioue lapsum Nilum non Ægyptij duntaxat, sed & posterì Græcorum Philosophi existimabant; unde alij eum Iouis donum, alij Deorum lachrymam, alij venam Paradisi, Deorum semen, Prothei piscinam, maritum Isidis appellabant, alijsque Epithetis, vti citato loco ostensum fuit, cohonestabant. Siquidem Nilum non tantùm veluti diuinum quiddam, & à Deo singulari fauore concessum, sed & veluti ipsum Osiridem venerabantur, & diuino cultu prosequiebantur, teste Plutarcho, qui libro de Iside & Osiride, *Sacerdotum*, ait, *Sapientiores non Nilum duntaxat Osiridis, mare Typhonis nomine accipiunt, sed Osiridem in vniuersum omne principium facultate humectandi præditum, utpote causam ortus, & substantiam seminis censuerunt. Typhonẽ verò omne siccum, igneum, & quidquid denique exsiccandi vim habens aduersum est humori.* Hinc Hecatombarum frequentia circa exundationis initium, quas in honorem Nili fecundi Numinis faciebant Ægyptij. Principem verò causam incrementi Protheus aperuit, cùm dixit, Ioui hecatombas faciendas, iuxta illud:

Nilus donum
Deorum pu-
tabatur.

Nilo cultus
diuinus exhibebatur.

Plutarchus.

Nilo fiebant
hecatombæ.

Ægypti donec fluminis Iouialis ad vndas

Rursus eas, faciesque Dijs sacras hecatombas.

Et flumen Diapetes appellauit, id est, è Cœlo delapsum. Si enim hecatombæ offerendæ cuipiam Deorum, illi certè maximè, cui augmentum fluminis præcipuè acceptum ferebatur. Is igitur cùm Iuppiter siue Osiris ille toties à nobis decantatus sit, quis non videt apertè denotari à Ioue incrementum profluxisse? Quæ verò aquæ à Ioue proueniunt, nisi illæ quæ pluuijs è Cœlo veniunt? Quatinus igitur in Ægypto non pluat, Nilus tamen non incongruè ideo Diapetes vocatur, quòd imbribus crescat. Igitur Ioui hecatombas faciendas putabant, eò quòd is pluuijs è Cœlo cadentibus præsideat, quibus Nilus augeatur.

Erat autem hoc Ægyptijs, teste Eusebio, Plutarcho, Diodoro, Herodoto citatis Tomo I. locis vfitatum, ut eas res, è quibus insignem aliquam vtilitatem atque sustentandæ vitæ emolumentum perciperent, præcipiti quodam zelo, & insana stolidaque superstitionis Religione colerent; hinc æstro perciti vanissimam Religionem non ad Ibides tantùm, Crocodilos, Accipitres, Ganes, Scarabæos, aliosque immundos, quos portentorum Mater Ægyptus ferebat, Deæstros, sed & ad stulta illa & ridicula horrore Numina, cæpas, allia, pepones, extendebant, in quæ non immeritò Satyricè inuehitur Iuuen:

O Sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis

Numina.

Nilum cur
coluerint
Ægyptij.

Hæc inquam cùm colerent, Nilum quoq; quia vtilitate, commodis, alijsque diuinitatis argumentis cæteros Orbis fluuios excellebat, sin-

Nilus fecun-
ditatis causa.

gulari quodam cultu colebant & venerabantur; præsertim cum primos hominum assererent apud se creatos, tum bonitate soli felicitateque, tum Nili multa generantis, ac suapte natura, quæ genuit, facile nutrientis, fecundo genio, cum ab eo vno veluti à perenni fonte omnem suam felicitatem pendere perspicerent. Hunc enim terram cæteroquin sterilem, arenosam, infructuosamque fecundi limi profluvio veluti bonorum omnium alluvione fecundare videbant. Hunc herbarum, fructuum, plantarum, frumentorum, animalium terræ marique copiosi proveniuntus unicam causam cognoscebant. Huius præter dictas utilitates lympham non gustui tantum gratam, sed & medendis corporibus saluberrimam norant; quin amplius non bestiarum tantum, sed & hominum fecunditati multum prodesse, atque proinde non malè feciferum dixere; adeo ut prodigiosam hominum multiplicationem (qua Plinius mulieres subinde quaternos fetus excludere solitas asserit, quod & alij confirmant Authores) nulli alteri rei quam Niliacæ lymphæ fecunditati adscribere sint ausi: ac proinde huic omnia sacrificia deputabantur; huic veluti Deorum omnium, & supersticiosorum Numinum parenti omnes ritus ac solennitates festorum exhibebantur, uti paulò post videbimus; ut proinde Phallophoria, Pammelia, aliaque execranda solennia non aliunde quam hinc originem duxerint. Hinc per Nilotica incrementa iurat Apuleius, quasi per diuini Numinis reuerentiam. Nilum ergo veluti Numen quoddam Ægyptij colebant, imò veluti ipsum Osiridem, ut quem & Momphta dicebant, uti Plutarchus verbis supra citatis testatur.

Herodotus.
Nili compara-
tio ad diui-
nas virtutes.
Nili encomia
& commoda.

N	50
E	5
I	10
A	30
O	70
Σ	200
	365

Nili incre-
menta ac de-
crementa.

Sicut verò Deorum origo mortalibus incognita, & difficilis inuentu Deus; sic & Nili originem nulli unquam perspectam, testatur Herodotus. Sicut Deus maximam mortalibus præstat animis corporibusque illapsus voluptatem; sic & Nilum cælitus delapsus omnis felicitatis suæ causam confitebatur. Iterum sicut Dij in inferiora illapsi ea suo aduentu distant; ita & ille. Vnde ut Elias Cretensis scribit, sicuti omne Deorum genus ab cælesti illa Iside Luna, hominum Deorumque (ut cum Apuleio loquar) matre descendit; sic & Nilus dicitur descendisse è montibus Lunæ. Sicut cælestis Osiris, seu Iuppiter ille cælestis, Sol inquam 365. dierum spacio ultro citroque cutrendo rerum omnium in sublunari Mundo productionem causatur; sic & Nilus paulatim crescendo decrescendoque ad exemplar Solis, totam Ægypti regionem fecundando limi profluvio beat; quod & numeris in nomine suo reconditis monstrare videtur. Numerus enim è nomine Νῆλῶς collectus 365, tot nimirum, quot dies in anno, constituit. Præterea, quemadmodum Luna à Sole aspecta certa quædam præbet terrestribus virtutis suæ incrementa vel decrementa, siquidem nunc cornuta, nunc integra, nunc per eisdem gradus descendens penitus evanescit; sic & Nilus, teste Plutarcho, iuxta Elephantinam Urbem ad viginti octo cubitos excreescens nobis periodicum motum Lunæ, seu Lunæ & Solis Syzigiam refert; ad hos verò gradus pertingens totum evanescit plenitudine fluminis Nilometrium, iuxta Mendesium verò & Xoin quatuordecim cubitos excreescens

ple-

plenam nobis Lunam exactè demonstrat, tùm enim instrumenti Nilometrij medium infra, medium supra aquas eminebat. Iuxta Memphim verò, vbi ad septem exercebat cubitos, Lunam cornutam maximè referebat. Porro sicut has phases Lunæ mirabilium in sublunaribus effectuum causam credebant, & ex ijs veluti ex infallibilibus quibusdam indicijs de constitutione temporum, de fecunditate aut sterilitate rerum diuinabantur; sic & de incremento decrementoque Nili. Sicut enim cornuta Luna & imperfecta, inter malignos reputabatur aspectus, teste Ptolomæo; sic & septem cubitorum incrementum sterilitatem minabatur. Et sicut Luna plena pro configuratione mediocri futura & fecunda reputabatur; sic & quatuordecim cubitorum incrementum. Denique sicut Luna 28 dierum maximos præstat coniuncta Soli effectus, & efficacissimè agit; sic & Nilus 28 cubitorum incrementum excedens coniungitur terræ, hoc est, Isidi, ad eam vegetabilibus principijs fecundandam. Quæ omnia pulchrè Plutarchus lib. de Osir. & Iside indigitat.

Nilus phases
Lunæ, eiusq;
effectus am-
latur.

Misit non ita pridem ad me ex Batavia Sphynxis figuram ex Museo Gerardi Reinstij, Senatoris & Scabini Ambsterodamensis extractam, Bertholdus Nihussius. Simulachrum ex marmore subnigro fabrefactum est, scemineo vultu, reliquo corpore in Leonem transformatum, in quo maximè elucet, quod paulò antè indigitauimus, V amuletum seu sacra tabula, Accipitrinâ Statua, Hircino sceptro, & Nilometrio eidem subiecto, vti sequens figura docet, conspicua: quod & in præcedentibus passim

Plutarchus,
Sphynxis
simulachrum
ex Museo
Reinstij.

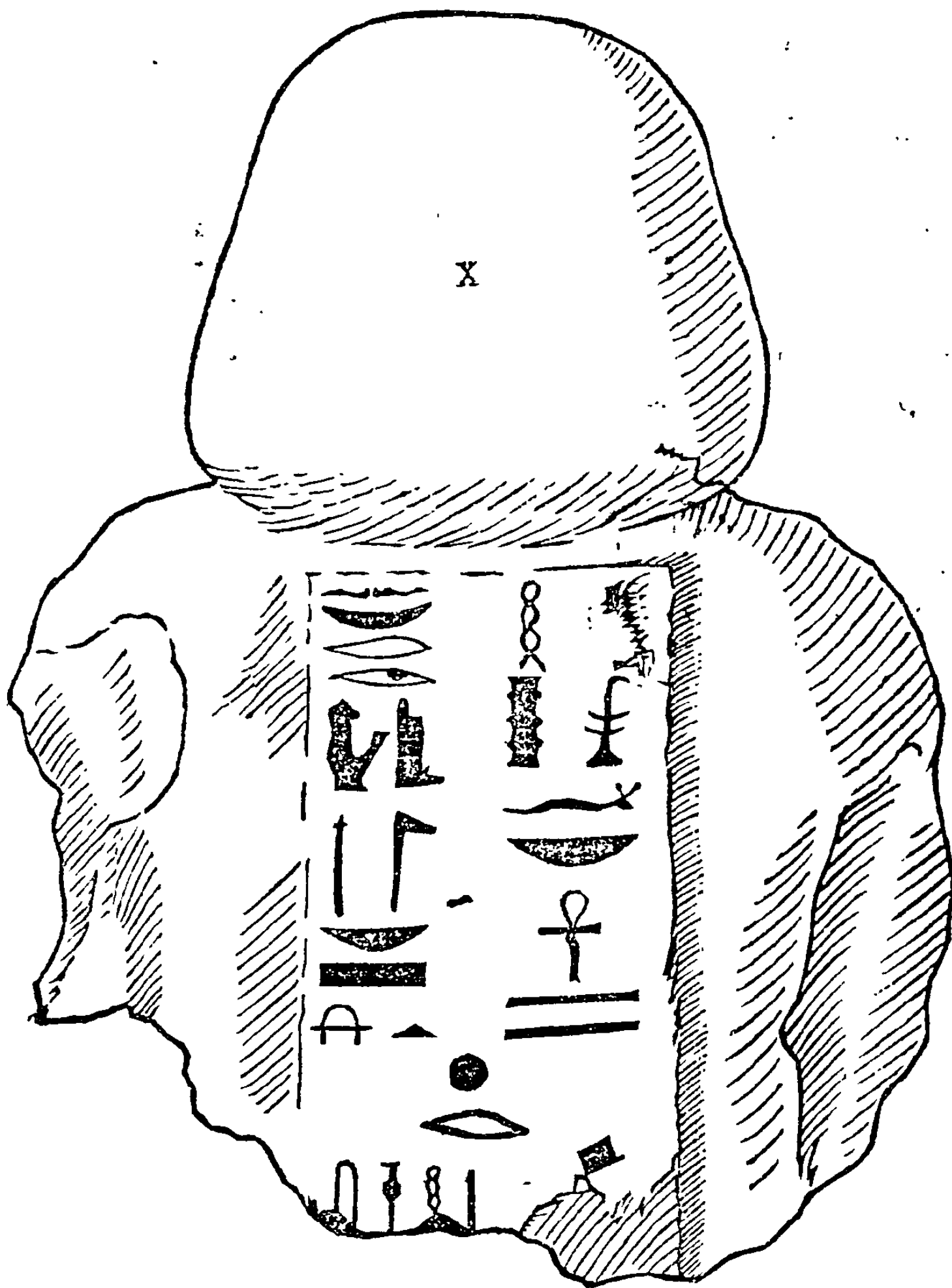

tabulam Momphto-Mendesiam appellauimus. Vt proinde nemo miretur, si Ægyptij ad trahendum Numen, similia sacra amuleta adhibuerint. Et sacra quidem tabula V dextro Sphynxis lateri incisa spectatur; P, verò sinistro, vt apparet, quam & Osiriacam tabulam vocamus; quæ duæ

tabulæ in omnibus passim Obeliscis spectantur simul iunctæ, vti hic in appositis figuris AB & CD patet; apertum signum, magnæ eas apud Ægyptios virtutis fuisse, cum nulli non loco, nulli non statuæ, aut Obelisco ipsas inciderint; quarum proinde significationes mysticas singulari tractatu Obelisco Flam. præfixo prosecuti sumus, ad quem Lectorem remitto. Figura verò S medietatem figuræ V exhibens, pectori Sphyngis incisa spectatur.

Sphyngis fragmentum.

Alterius Sphyngis fragmentum, quod literâ X notatur, in dorso hieroglyphicam habet inscriptionem; quæ hieroglyphica cum in sequentibus exposituri simus (sint enim eadem quæ in Sphynge Burghe- siana occurrunt) ea suo loco reseruauimus.

Sphyngis
Reinsianæ
expositio.

Sed ad sacri huius præsentis amuleti, quod in Sphynge signatur, expositionem reuertamur. Statua est Leontomorpha, Osiridis Mophetæ
ver-

Vide figuram
A B.Symbolum
Nili quid
significet.

Niloscopium

vertice pennigero conspicua, cum Hircini capitis scepro appposito, quibus subiungitur feretrum, & sub hoc Niloscopij figura. Quid enim aliud pinnatus ille Osiridis Leontomorphi vertex, nisi impenetrabilis Momphtæ naturæ vis, & ab intellectu longè remotissima? Quid aliud mysteriosum illud symbolum anstætæ Crucis, nisi rerum omnium creaturarum fecundo influxu suo conseruatio? Caput verò Hircinum nihil aliud significare viderur, nisi fecundum dicti Numinis influxum, & igneam quandam vim; quæ quidem non nisi per radiorum, qui sunt veluti cornua quædam, diffusionem, omnia penetrat. Capiti verò immediate supponitur symbolum Nili, indicans quòd ex ignea illa Solis virtute, & calore mixto aquæ seu humido, rerum omnium generatio resultaret; cum tota generationis vis non nisi in humido & calido consistat, id est, omnia Momphto-Mendesia virtute perficiantur. Certè non incongruè symbolum Nili immediate sub Hircini capitis canalem posuerunt, ut ex ignea virtute seu colore & humido vegetali, hoc est, è Sole & Nilo rerum omnium resultare generationem monstrarent. Sicut verò, ut fecunda illa Solis & Nili vis effectum habeat, necessariò requirat vti subiectum, quod cœlesti Soli correspondeat, virtutis receptium, Lunam inquam, seu Isidem cœlestem, in quam vegetabilia principia seminet; ita & subiectum terrestre, quod terrestri Osiridi correspondeat, id est, terram seu Isidem terrestrem, quam fecundaret, requirere videbatur; ut ex aqua & terra, id est, ex Osiris & Isis congressu & copula, intenta inferioris Mundi generatio prodiret, quod in Nili inundatione potissimum contingit; ut proinde Isis non malè à Plutarcho dicta sit ea naturæ pars, quæ quasi fœminea omnes in se recipit ortus, tanquam nutrix quædam, & omnium commune receptaculum, πανδεχὴς à Platone dicta, à plerisque μυειόνη, id est, innumeris prædita nominibus, quòd eam in omnes formas speciesque vertat rerum generandarum. Sed ad Niloscopium hircino capiti insuppositum quod attinet; est illud idem instrumentum, quod Aben Vafchia & Abenephios Nili mensuram appellat. Verba eius Arabica suprâ in Obel. Flam. allegata vide, interpretatio eorum sequitur. *Ut fecundam naturam Nili monstrarent, illam structuram ponunt, quæ incrementa Nili mensurantur sub forma Leonis. Cuius vestigia adhuc aliquibus in locis videntur. Apparet autem in similitudine animalis caudati & iacentis fuisse. Nilometrium Strabo hisce verbis describit: Σὺν τῇ νῆσῳ ἐν ἡμισαδία, καὶ ἐν αὐτῇ πόλιν ἔχουσαν Κνέφιδον, καὶ νελομέτρων ἐν μονολίδω καὶ αὐτοῦ αὐτῶν ἐπὶ τῇ ὁχθῇ τῆς νείας σημειωῦνται τὰς μεγίστας δὲ, καὶ ἐλαχίστας, καὶ τὰς μέσας.* hoc est, *Altera Insula dimidium stadium in Nilo ante Stenem posita, in qua ea Urbs, quæ Knephides templum, & Nilometrium habet; hic autem est puteus quidam in ripa Nili ex integro lapide constructus, in quo & maxima, & minima, & mediocria Nili incrementa denotantur.* Meminit huiusmodi instrumenti quoque post Herodotum, Diodorum, Apuleium, Plutarchum Ioannes Leo Africanus, qui huius structuræ se oculatum testem dicit; sic enim ait: *E regione Ciuitatis veteris in medio Nili Michios, hoc est, mensuræ videtur Insula, ex qua pro ratione inundationis Nili, eius anni*

Ioan. Leo Afr.
canus l. 8.

pra-

prouentum per totam Ægyptum certissimâ ratione à priscis Ægyptijs adinuenta colligant. Diodorus Siculus Nilometrij his quoque verbis meminit: Quoniam enim, inquit, curâ molestiaq; vrgebat accolis Nili inundatio, excogitata est in Memphi incrementi mensurandi à Regibus antiquis observatio: nam quibus id negotij demandatum est, per epistolam Urbibus vicisque significant, quot cubitis, quotue digitis fluius auctus sit, & simul quo tempore cœperit decrescere; hoc modo vacuus redditur à solitudine populus, & incrementi magnitudine decrementique nota, vbertatem futuram euestigio ab inundationis modo, notatis prioribus temporibus, nescit. Quam exactius adhuc describit Geographia Nubiana lib. 2. quam nos I. Tomo fol. 33. vnâ cum figura Nilometrij adducimus.

Verùm de Niloscopio, vtpote re passim notissimâ, non moror; vnum me in Arabico textu Auen Vaschia Arabis de Ægyptiorum cultura suspensum perplexumque summoperè reddidit, neque quid per iacentis & caudati animalis imaginem voluerit, intelligere valui; donec variam antiquitatem consulendo, tandem id, quod erat, subolfaciens, occultum verborum contextum inuestigauerim. Vult autem Auen Vaschia hisce verbis nihil aliud dicere, nisi quòd fuerit in similitudinem Sphyngis, quod apud Authores inundationis Nili symbolum reperitur. Erant autem Sphynge (sicuti apparet ex ijs, quæ Romam ex Ægypto deductæ passim hinc inde in Vrbe videntur) bifformes statux, quarum prior humanam faciem, cœtera Leonem referebant, vti paulò antè sat superque docuimus. Erant autem hæ figuræ ab Ægyptijs expressæ, non quòd crederent, similia animalia vllibi reperiri, sed ad connotanda reconditiora mentis sensa. Sphynge itaque sic expressæ stationem Nili Ægyptum inundantis denotabant. Cùm enim in toto Iulio & Augusto Nili incrementa durarent, Sol autem dictis mensibus maxima ex parte Leonem & Virginem peragraret; genti ad portentosas & polymorphas rerum compositiones cœteroquin propensissimæ facile fuit ex Virgine & Leone formare monstra, quas Sphynge appellabant, erantque propriè statux Nilo consecratæ, ventribus incumbentes, quibus stationem inundantis Nili repræsentabant. Huiusmodi Sphynge hodierno adhuc die ad Thermas Diocletiani aquæ felicitis, vndas magno faucium hiatu vomentes, item in horto Quirinali, ad fontem Capitolij, & in Villa Burghesia, vti & in Principis Iustiniani ante Flaminiam Portam horto omnigena antiquitatum supellectile celeberrimo, quarum interpretationem hoc in Syntagmate molimur, spectantur. Earumque Sphyngium magnus numerus, teste Plinio, in Ægypto erat; quarum aliquæ ingentis molis in celebrioribus Ægypti locis, maximè verò circa loca, in quibus solet inundare Nilus, sicuti Heliopoli, & Sai, & in deserto Memphitico, collocabantur; in quo inter cœteras vna prodigiosæ magnitudinis 143 pedes longa, & 62 pedes lata. Videntur autem habuisse simul officium designandi incrementa Nili, vti ex verbis Aben Vaschia apparet. Imò dicam aliquid ampliùs. Certè ipsa figura Nilometrij, quam hic Ægyptij pro symbolo fecunditatis Nili posuerunt, rudi suâ effigie nil aliud infi-

nua.

Sphynge
quales figuræ
& cur ita effi-
ciantur.

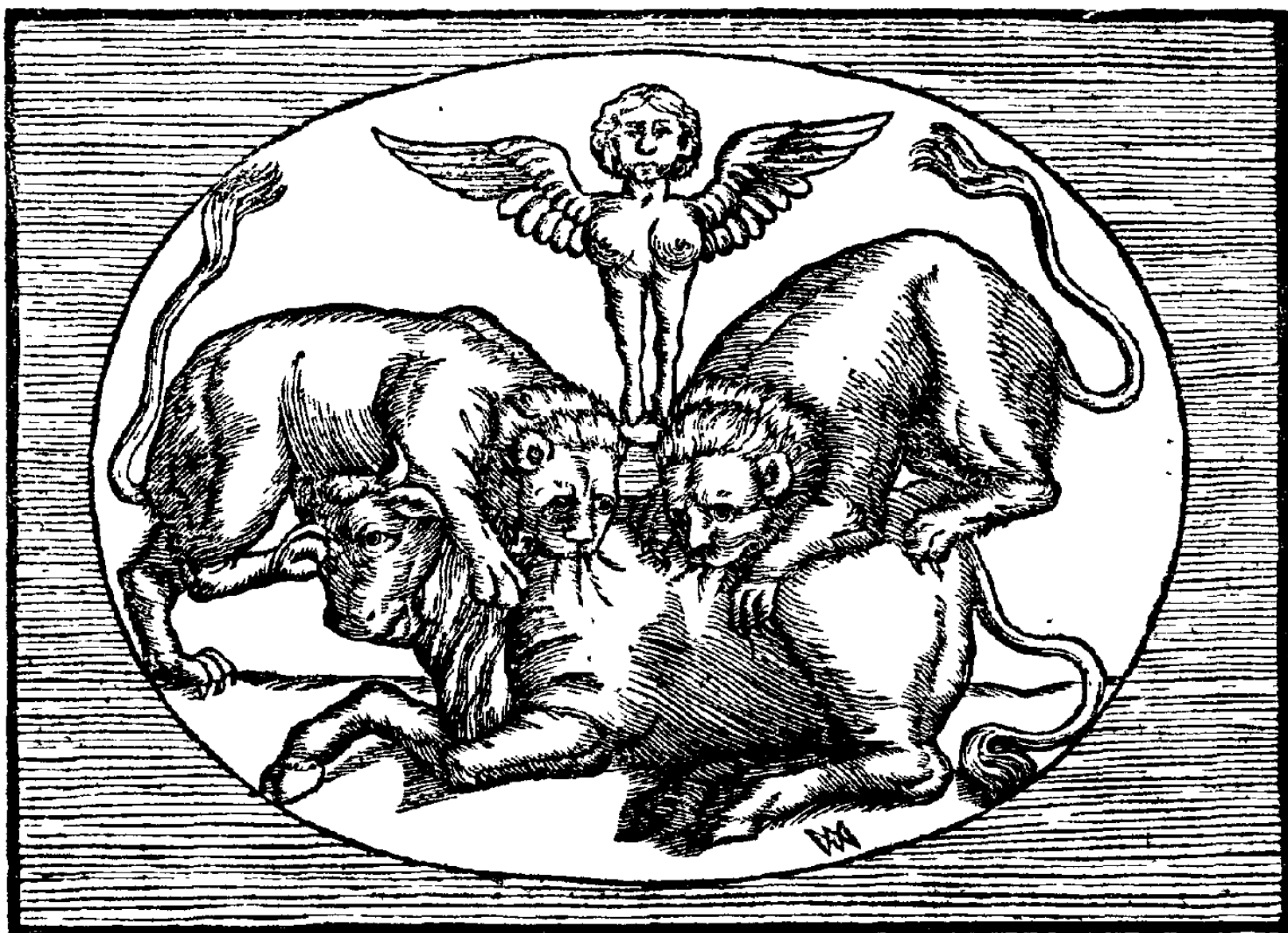
Sphyngium
simulachra
varia Romæ.

Plinius l. 36.
c. 13.

Sphynge in
diuersis locis
Ægypti.

nuare videtur. Confirmat opinionem nostram Pierius, qui ait, Aegyptios ad incrementum Nili, quod Aegyptia lingua Nun significat, Leonis iacentis hieroglyphico vsos esse, eò quòd cùm Sol Herculei Leonis terga adit, Nili diluuium excitet, duplumque recentis aquæ Sole in eo signo commorante sæpius exundet; quæ vis aquæ per spatiosam Aegypti planitiem latè diffusa, solum ea fertilitate grauidum reddit, quâ non tantùm indigenæ sibi alimentum colligant, sed magnam Orbis partem fame leuent. Quæ aptissimè sanè omnia exhibentur in gemma quadam Petri Stephanoni Ciuis Romani, quam hic exhibere visum fuit.

Sphyngium
officium Nili
incrementa
notare.
L. A. Pierius.

Vides in hac Sphyn gem aligeram, & mammis turgidam, supra duos Leones, qui taurum vehementi impetu dilacerare videntur. Certè per Sphyn gem nihil aliud nisi Genius Nili inundationis præses designatur; per Leones astrum illud, quod cùm subit Sol, Nili incrementum incipit; per Taurum Terra seu agriculturæ opera insinuantur, quæ à Leone Momphthæo aquarum diluuiione veluti absorbetur. Sed hæc cùm potius Græcanicum, quàm Ægyptiacum ingenium sapiant, relinquamus.

Propter eam verò aquarum redundantiam, quam Leonis beneficio consequi se quotannis experiuntur, institutum est, & apud omnes Gentes vsu iam receptum, vt canales, tubique & siphones, qui aquam eructant, per terebrata foramina in Leonina capita ad id locis opportunis adsculpi solita aquam immittant, quæ inde Leoninis rictibus euomi videatur. Atque hæc ita sese habere, restantur non pauci, qui in hunc diem Romæ visuntur Leones, vt dixi, ad radices Capitoli, & fontem iuxta Ædem Diuæ Virginis de Victoria, qui plenis rictibus aquam eructant. Nè verò in hieroglyphicis inscriptionibus semper integram Leonis aut Sphyn gis fig. ad Nili incrementum denotandum ponere cogerentur hinc per

Characteres
Astronomici
Ω & ∞

per ipsum eundem characterem, quo Ægyptij Astrologi Leonis figuram præfigurabant, id est, per Ω caudam Leonis, illud ponere consultius iudicarunt. Characteres enim Astronomicos signorum & planetarum ab Ægyptijs primò excogitados suprâ ostensum fuit, & Deenus in Monade hieroglyphica fusè probat; de quibus & nos ex professo in Astronomia Ægyptiorum. Sed & signum infra positum ∞ id manifestè monstrat; hoc enim symbolum aquæ esse, à similitudine figuræ aquæ undulatae depromptum, alibi copiosissimè demonstratum fuit; & ob eandem causam ab Ægyptijs, & communi Astrologorum consensu & approbatione pro symbolo aquarum assumptum fuit. Quod & proinde ubicunque in hieroglyphicis occurrit, humidum refert, & vel aquam, vel humorem quemvis indicat. Sed de his fusiùs suis locis.

Aquarij signū
Leoni cur ap-
posuerint
Ægyptij.

Verum posset quis hîc obijcere, quid Aquario cum Leone? Huic respondeo. Cum Ægyptij excellentiam alicuius rei vellent demonstrare, eos id maximè per contrariorum appositionem fecisse. Nam cum Nilum præ cæteris Mundi fluminibus mirandis quibusdam naturæ dotibus ditatum perspicerent, utpote qui non tantum totius anni decursu maxima fecunditatis argumenta monstret, sed maximè eo ipso tempore, quo Sol Leonino æstu inflammatus omnia adurit, & cum reliqua omnia flumina humoris quoque inopiâ deficiunt, ille omnia plenitudine suâ adimplere videatur; & contrâ, in Aquario maximum habeat suæ diminutionis statum, reliqua verò flumina non nisi in Aquario Leoni opposito signo diluvijs sint obnoxia; ideo ut hanc præminentiam Nili symbolicè exprimerent, Leonis signo supponere voluisse videntur signum oppositum Aquario.

Quare siue hoc symbolum Nilometrium, siue Sphynge, siue Leonem referat, perinde est, errare non poterit Lector, quodcunque elegerit; nam & Nilometrium, & Sphynge, & Leonem singula inundationis hieroglyphica fuisse, paulò antè demonstraui, & potuit fieri, eas structuras illos construxisse, quæ & Sphynge, ac Leonem referentes, Nilometrij munere fungerentur; quod sanè simile quid fuisse & verba Authoris non tacitè, & Strabo, lib. 17. Herodotus, & alijque Antiqui, imò quotquot modò Nili statux inueniuntur, innuunt. Sed hæc omnia subtili Lectori ulterius inuestiganda relinquimus.

C A P V T II.

De Sphyngeb, Ægyptiacis, earumque interpretatione.

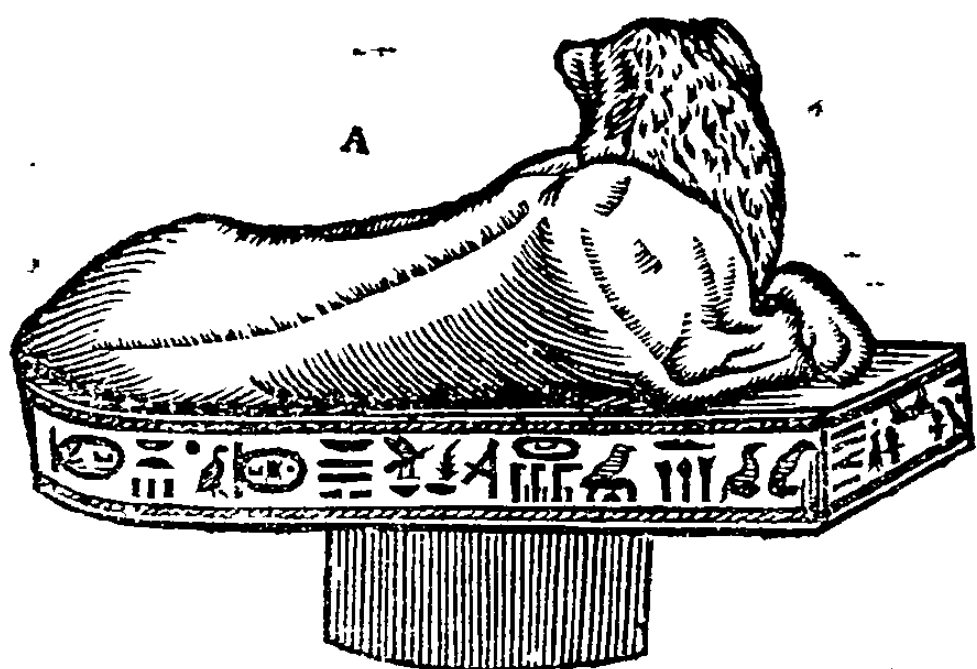
Sphynge
aquæ Felicis
Romæ

DE Sphyngeb, & cur facie Virginem, & reliqua corpore Leonem referant, sat superque innumeris iam in locis actum fuit. Quare nihil superest modò, nisi ut exactam eorum hieroglyphicorum, quæ ab acis Sphyngium ut plurimum circumscriptæ spectantur, interpretationem exhibeamus. Quas inter principem non immeritò locum

occu-

occupant, duorum Leonum simulachra, quæ olim ex Ægypto vnâ cum Obeliscis adducta fuerunt, & modò ad fontes aquarum felicum iuxta Thermas Diocletiani, è regione Ecclesiæ Carmelitarum Discalceatorum, quæ à Victoria nomen habet, aquarum vomitu celebria spectantur; quorum figuras hîc apponendas duxi vnâ cum hieroglyphicorum inscriptione, quæ in abacis Leonum habetur.

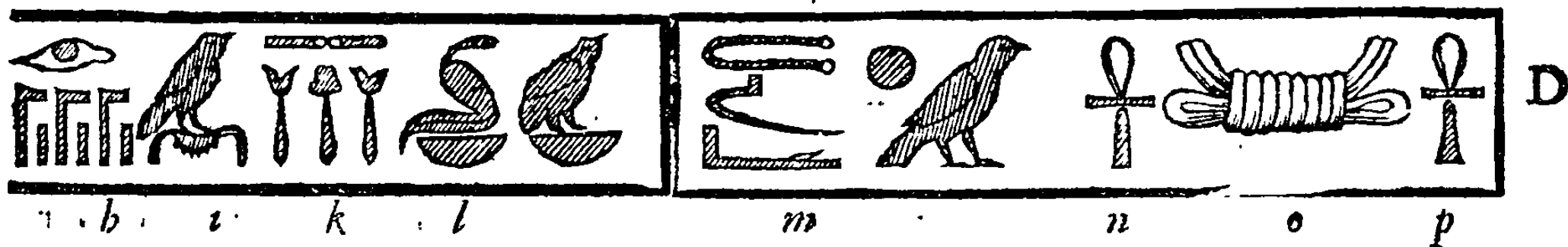
Leones Nilotici seu Momphtæi, quorum limbi sequentibus hieroglyphicis inscribuntur, & extant ad aquas felices, iuxta Campos Thermarum Diocletianæarum.

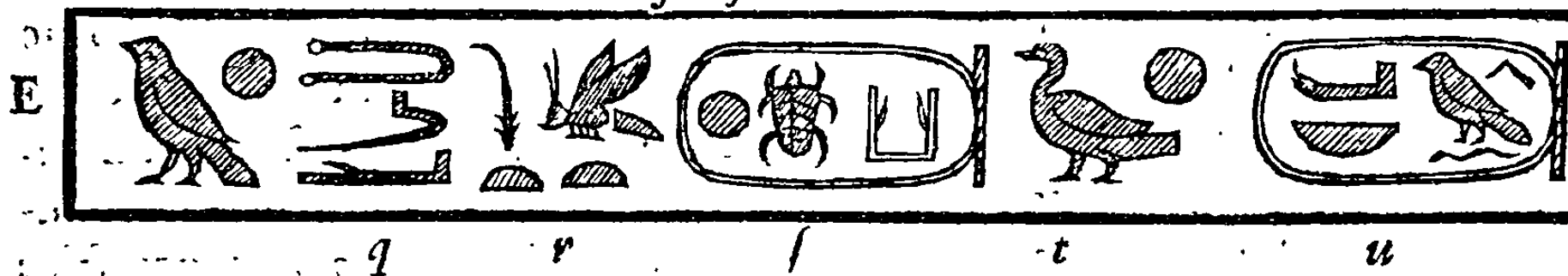
Latus dextrum A Leonis dextri.

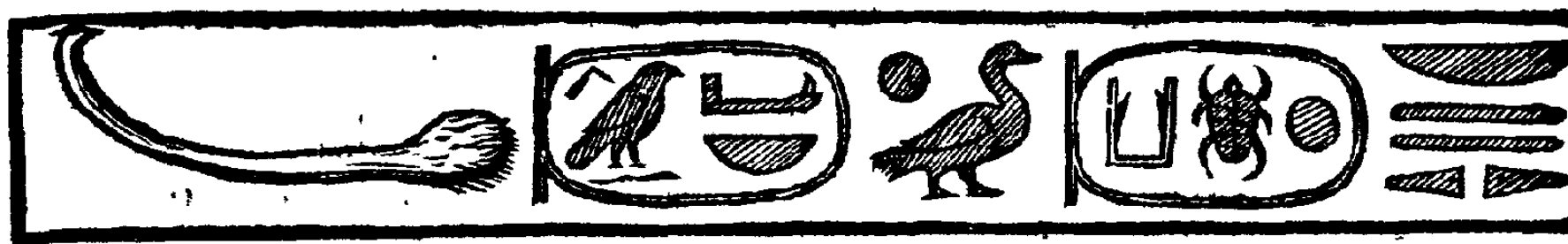
A fronte Leonis A

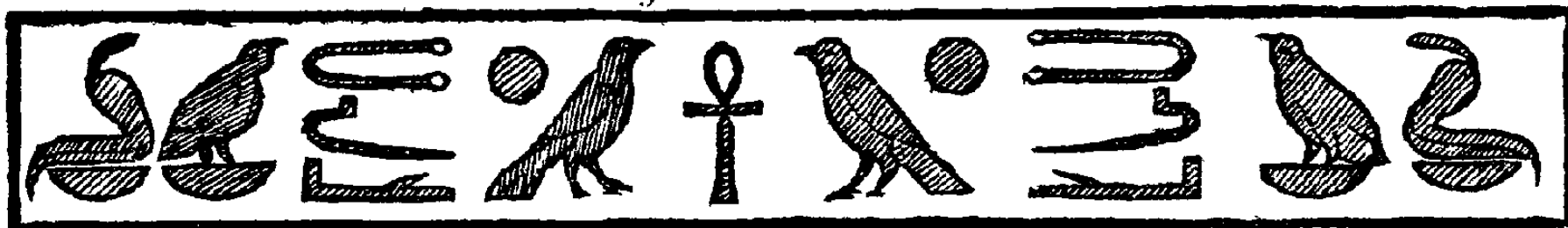
Latus sinistrum Leonis A.

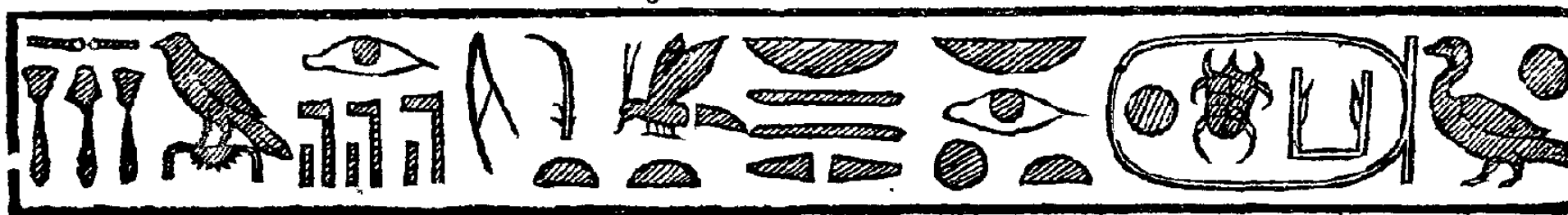
Latus dextrum Leonis B.

A fronte Leonis B.

Latus sinistrum Leonis B.

Leo Mom-
phtam Nilo-
tici incremen-
ti præsidentem
significat.

Amuleta varia ad Mompham attrahendum.

Et primò quidem simulachrum Leonis A dextrum, in abaco suo hieroglyphica tenet, quæ nos signauimus literis C D E F, à dextris incipiendo vsque ad finem, videlicet ad retortam Leonis caudam; quorum significationem antequam exponam, Notandum est, Leonem hunc mysticè nihil aliud significare nisi Momphtam, incrementi Nilotici præsidem, vti suprà ostensum fuit, ad cuius virtutem, efficaciam, effectusque omnes mysticæ notarum significationes alludunt. Hunc enim si quandoque minùs se beneuolum propitiumque ostenderet, huiusmodi arcana notarum efficientia placari, & ad id, quod desiderabant obtinendum, videlicet felix Nili incrementum, pellici posse sibi imaginabantur. Hinc tot sacræ tabulæ seu amuleta Mophtæ attrahendo apta in abaco positæ cernuntur. Totius inscriptionis argumentum nihil aliud est, quam dictum Momphtam sacrorum huiusmodi symbolorum virtute ad fœcundum Nilotici fluminis incrementum, vnde meritò totius Ægypti salus pendeat, concedendum, propitiari, sacrisque ritibus & cœremonijs ad votis eorum obsecundandum attrahi.

§ I.

Interpretatio hieroglyphicorum, quæ in primi Leonis Abaco inscripta cernuntur.

Primo loco Crux ansata literâ *a* signata; deinde sacra tabula *b*; postea segmenta bina obuersa *c*, cum tribus terminis; quæ excipit Anser *d*; hunc sacra tabula *e*; tandem hæc excipiunt ordine sequentia symbola *f, g, h, i, k*. Quoniam itaque nihil in hoc Mundo sine influxu Numinum prosperari potest, hinc aptè primo loco Crucem ansatam ponunt magnæ virtutis periapton, & diuinum in vniuersum Mundum influxum indicat, vti alibi copiosè ostendimus. Hanc sequitur tabula sacra cum Accipitre, brachium extensum cum segmento circuli; quibus indicatur memoratum influxum in Nilum non impetrari, nisi ab Osiri summo bonorum largitore, quæ aptè per Accipitrem, brachium, & segmentum indicantur. Hinc enim omnia inferiora per triplicem anni portionem bonorum augmentum acquirunt, & per bina segmenta, & tres terminos pulchrè indicatur. Quia verò ea durare non possunt, obistente aduersarum potestatum violentia, nisi continuâ protectione custodiantur; hinc sequitur Anser sacer, seu Chenosiris, qui per sequens amuletum perpetuæ custodiæ alligari posse putatur. Continet autem sacra tabula *e* amuletaria duo brachia erecta, cum Scarabæo, & globo: per brachia erecta Sacerdotum in precibus Numini fundendis occupatorum cœremoniæ faciendæ indicantur; per Scarabæum & globum, Osiridis in terrestribus Mundi œconomia labores, dum influxu suo spermatico omnia animat & conseruat. Pantamorphus verò Agathodæmon per *f* & *g* indicatus, omnia inferiora in formas rerum vniuscuiusque naturæ congruas dispescit, ad necessariarum rerum abundantiam & varietatem producendam. Verùm cum & huius operationibus vtplurimum aduersæ potestates obsistant; hinc *h* trium potentiarum efficacium prouidentia supplicandum præcipitur: harum enim virtute crater Osiridis, id est, humidæ naturæ receptaculum, ab omnibus inimicis potestatibus defenditur, videlicet triplicis dominij iam trium recensitorum Numinum Osiridis, Chenosiris, & Pantamorphi Agathodæmonis virtute; & per tria sceptrâ Lotifera scitè signantur, quæ sicuti Lotus ad Solem continuò conuertitur, ita sympathicâ quâdam vi hæc tria Numina ad res fidei suæ commissas tutandas, iuxta ideas à triformi supremo Numine præscriptas, conuertuntur.

Hieroglyphica Leonis **A** abaco inscripta. Hieroglyphica in latere dextro abaci.

Sequitur iam fronti Leonis expositum aliud magnæ virtutis synthema, quod Thausiticum ab Accipitre vocant; & sunt Aspis surrecto capite, cum Accipitre contracto collo veluti dormituriante, quæ sequuntur *m* brachium extensum, canalis sacer cum figura piscinæ, claudit tandem agmen Accipiter cum *n* Crucibus ansatis mediante fasce funiculorū. Quæ quidem symbola retrogrado ordine eadem & eodem ordine ad Cru-

Hieroglyphica in fronte abaci.

Hieroglyphi-
ca cum ordi-
ne insculpe-
bantur.

cem terminantur & indicant, machinationes Typhonias, nè canalibus sacris noceant, per sacri Osiridis influxum, ligatis quodam modo, Thauricæ Crucis sigillo stipatas, interceptasque sisti. Notandum tamen est, Ægyptios non tantum multum virtutis hieroglyphicis symbolis, ob arcanam quandam eorundem compositionem, tribuisse, sed & ordini, eorumque dispositioni. Nam Dijs maximè rerum ordinem arridere, iam dudum cognorant. Hinc summo studio satagebant, nè symbola temerè, aut tumultuaria quâdam congerie tum Obeliscis, tum cæteris monumentis inciderentur, sed ordine quodam Dijs beneplacito & peracceptione; quem hoc loco maximè obseruasse visi sunt, dum vides symbola *l m n*, illa eadem *q p o n* retrogrado ordine recurrere; ita ut bini Accipitres Crucem ansatam, mysteriosissimum omnium symbolum, veluti in medio tenerent, & cætera omnia ad eam veluti ad supremi Numinis influxus symbolum, utpote à quo originaliter omnes reliquæ concatenatarum mentium series vim suam haurirent, conuerterentur. Vnde non incongruè magnæ virtutis amuletum & Thauisticum à Thauisto Intelligentia Solari indigitatur; siquidem supremi Numinis influxus, qui per hanc Crucem, uti iam sæpius indigitatum fuit, in Solaris Intelligentiæ mentem diffusus, hinc atque illinc piscinas sacras, sacrosque canales munificentia, quæ aptè per figuras *m* indicantur, replet; quibus Ophionium Numen, & Accipitrinum, quæ per Aspidem surrecto pectore, & dormiturentem Accipitrem indicantur, vitam & motum illis præstat. Nota tamen, Accipitrem hoc loco oscitantia sculptoris non congruè exhibitum, sed potius Coturnicem referre; at perperam; siquidem in omnibus Obeliscis nunc Maleagridem, nunc Accipitrem refert, uti patet ex Obelisco Pamphilio fol. 514. ubi & veram huius symboli significationem fusè expositam inuenies.

Hieroglyphi-
ca sinistri late-
ris abaci.

Porro ponitur hoc hieroglyphicum synthema in fronte abaci Leonis; quod mysterio non caret; siquidem Idealis supremi Numinis Momphræi influxus ex intellectu supramundano originem suam habet, ex quo veluti perenni quadam scaturigine in omnes Mundi partes, & hinc in omnes Mundi plagas, corporaque ijs subiecta diffusus, omnia bonitate suâ, vitâ, motu, replet.

Sequitur iam sinistri lateris hieroglyphica inscriptio EF. Verum cum ea retrogrado ordine considerata prorsus eadem sit cum ea, quæ recto ordine ponitur in dextro latere Leonis, cuius explicatio iam innouit; ideo eiusdem expositionem iterare superuacaneum esse ratus sum. Causam verò, cur toties eadem symbola repeterent, paulò antè indicauimus. Quare ad alterius Leonis B hieroglyphicam epigraphen describendam nos conferamus.

§ II.

Simulachrum Leonis B sinistri, abaco insistentis, eiusque significatio.

IN abaco Leonis sinistri B in ouata figura, & in formam sacrae tabulae contorto, hieroglyphica inscriptio literis EF notata spectatur. Quae quidem uti priori inscriptioni prorsus similis est, imò eadem, quemadmodum vnam cum altera comparanti patebit; ita quoque eandem significationem continere certum est. Quare qui prioris inscriptionis interpretationem ritè intellexerit, eum quoque huius significatio latere non potest;

Hieroglyphica Leonis B abaco insculpta.

Notae in factam interpretationem.

QUaeritur primò, cur abacus Leonum in sacrae tabulae ouatam figuram contortus sit? Respondeo, id à Sacerdotibus mysterij causa factum esse: nam quo mysteriosior structura alicuius monimenti hieroglyphici existeret, tantò maiorem vim obtinere putabant, ad Numen illud Momphtæum, cui dedicabatur, alliciendum. Cum itaque sacrae tabulae seu amuletariae sequentes in hac inscriptione ponantur; vel ipsam Leonis, cui incubabat, basin in sacrae tabulae ouatam figuram, nè quicquam mysteriorum deesset, adaptandam existimabant; adeoque Leo Momphtæus sacrae tabulae incubans, eandam tabulam referret, quam passim inter hieroglyphica reperimus huius figurae, id est, Mundi fecundâ geniturâ imprægnati.

Abacus Leonis cur sit ouæ formis.

Quæres secundò, cur in binis hîc expositis abacis, singula ferè repetantur? Respondeo id factum esse tum mysterij causa, ut quemadmodum ouata figura Mundum refert, ita Numina Mundi præsides ex omni parte harum notarum occultâ proprietate attraherentur; tum etiam ut ipsa concinna characterum dispositio, quâ delectantur, Numina faciliùs alliceret, ut paulò antè innuimus; potissimum autem Momphtam totius humidæ substantiæ, quam Niloticus humor refert, præsidem.

Cum eadem hieroglyphica in utroque abaco repetuntur.

Notandum verò, hanc periochen hieroglyphicam, non tantum Nilotici liquoris beneficium significare; sed & liquorem illum supramundanum in Ideali supremi Numinis essentia latentem, ex qua veluti ex vberissimo quodam fonte omnium bonorum affluentia redundat. Quam primò quidem Genij supremi Numinis administri participatam in omnia mundana corpora deriuant. Sed ex his facile Lectori patebit verus huius hieroglyphicae inscriptionis sensus & ratio. Quare iam ad Sphingum interpretationem procedamus.

CAP. V T III.

Sphyngrum quæ in Villa Burghesia spectantur, interpretatio.

Sphyngrum
Burghesia
Villæ.

Spectantur hæc duæ Sphyngræ in Villa Burghesia retro Palatium, è sinistra regione aræ, hieroglyphicis conspicuæ, quibus è regione dextra duæ aliæ respondent, sed nullis hieroglyphicis insignitæ. Quare ijs relictis ad propositas nobis primo loco Sphyngræ exponendas conuertamur.

Sphyngræ hæc
denotant in-
crementa
Nili.

Sphyngræ fini-
stræ interpre-
tatio.

Notandum verò, has Sphyngræ propriè Nili incrementum referre; sunt enim ex corpore Leonino, & vultu Virgineo compositæ, abacis suis in sacræ tabulæ ouatam figuram fabrefactis, & hieroglyphicis eleganter incisæ, conspicuis, incubantes. Sinistra Sphynx sequentem hieroglyphicorum seriem in dextro latere inscriptam habet, literis terminalibus V X signatam; frons eam, quam literæ X T continent; sinistri verò lateris inscriptio literis S R comprehenditur, quæ quidem inscriptio retrogrado ordine eadem est cum priori, quæ literis V & X comprehenditur, si pauca quædam symbola excipias. Quare ad huius lateris significationem exponendam, priorem explicasse sufficiat. Notæ denique quæ literis R, P, continentur, posteriorem abaci partem obtinent. Sed his præmissis, iam interpretationem ordiamur.

Differentia
inter Sphyn-
græ & Leo-
nes Mom-
phæos.

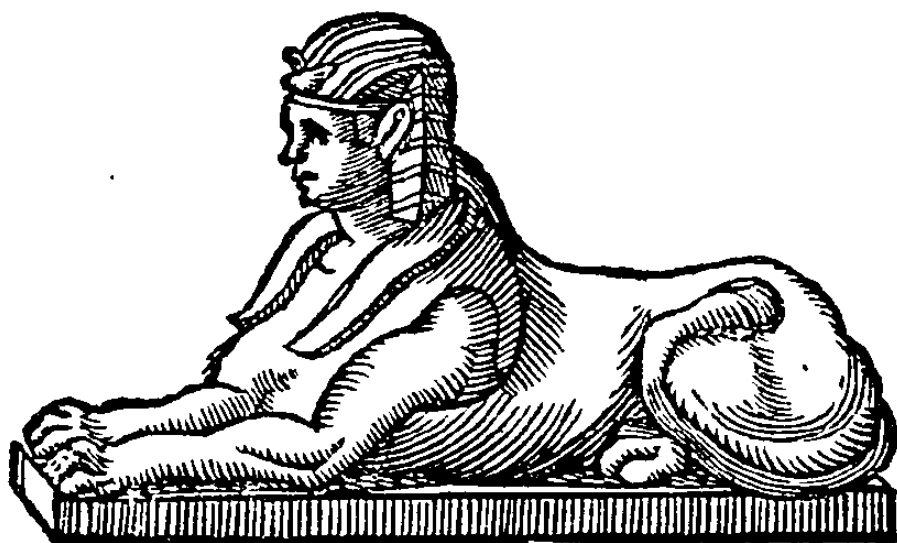
Aduertendum porrò, inter Leonem Momphæum & Sphyngræ nonnullam differentiam existere. Leo enim Momphæus, nihil aliud nisi Osirin, in quantum Nilotico humori præest, signat. Sub figura Leonis pingitur, quia Sole Leonem ingrediente, maximum virtutis suæ robur exhibet, vti iam passim docuimus. Sphynx verò compositæ naturæ simulachrum ex Leone & Virgine transformatum, hoc loco nihil aliud nisi congressum Osiridis Momphæi seu Nilotici cum Iside signat, vti in numeris passim locis ostensum est. Nam vt rectè Plutarchus ait:

Plutarchus.

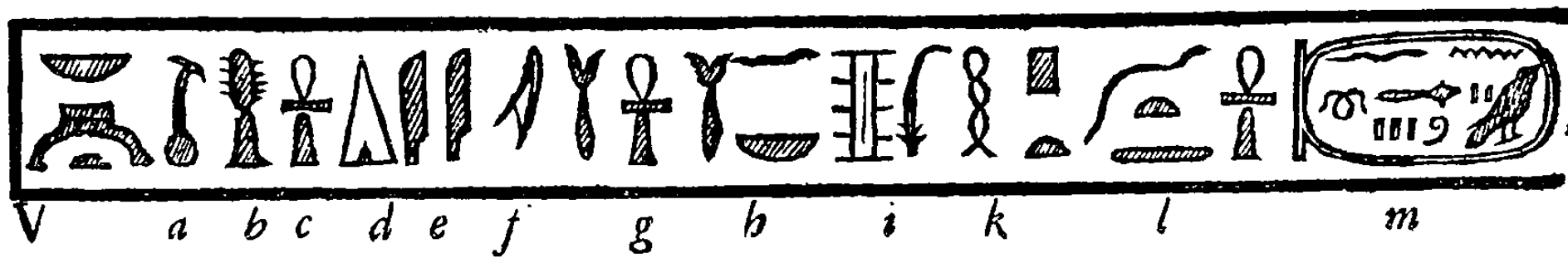
Τῶν δὲ ἄστρον τὸν σείριον Ἰσίδι νομίζουσι, ὃς ἀγαθὸν ὄντα, καὶ τὸν λέοντα τιμῶσι, καὶ χάσμα-
σι λεονταίῃς τὰ τῆς ἰσίδος θυρώματα κοσμεῖσιν, ὅτι πλημμυρεῖ Νεῖλος. ἡ γὰρ τὰ πλεονέκτα σωε-
χόμενοι λέοντι. ὡς δὲ Νεῖλον ὁ σείριος ἀπορροῖ, ἕως Ἰσίδος σῶμα γλῶσσαι ἔχουσι, καὶ νομι-
ζουσιν εἰς τὰ αὐτὰ. ἀλλ' ἡ δὲ Νεῖλος ὁπρὸς ἀνθρώπων, καὶ μὴ τῶν ζῴων. ὅτι δὲ τὸ σωεχόμενον τῆς
γεννῶσι τὸν ὄρεον. ὅτι τὸ ὄρεον ἡ πάντα σώζει, καὶ ζέουσα τὰ ἀειέχοντα ὄρεα, καὶ
κεῖται αὐτῇ. Et de sideribus Sirius Isidi adscribunt, utpote qui aquam ducat; Leonem verò venerantur, rictibusque Leoninis ianuas templorum ornant, quia Nilus exundat Titanis primum curru tangente Leonem. Sicuti autem Nilum Osiris defluxum, ita corpus Isidis terram putant, non vniuersam, sed quam Nilus in undans ac coiens foetam reddit; hoc ex coitu Horum nasci perhibent. Est autem Horus tempestas ac temperies aëris ambientis, omnia seruans & alens. Sole siquidem Leonem & Virginem subeunte, Osiris dicitur cum Iside concumbere, id est, Nilus cum terra, ex quo concubitu meritò foecundum & omnia nutriens Numen Horus nascitur. Ex Nilo enim terram Aegyptiam foecunditate & humore suo imprægnante, totius felicitatis Aegy-

Ægyptiacæ origo resultat; vt proinde nemo miretur, tot tamque diuersis cœremonijs & ritibus Nilum nullo non tempore cultum, tam impensâ sollicitudine, hunc salutiferum Osiridis & Isidis concubitus, qui per Sphingem ex fœminino Isidis vultu, & Osiri Leonino occultâ & mysticâ ratione transfigurabatur, fuisse expressum: Elucet hic concubitus maximè in hieroglyphico schemate, quod Tabula Bemina exhibet, & illud est quod sequitur. Vbi vides Niloticum Leonem seu Osirin Momphæum in formam lecti compositum, cuius anteriora pedes Leonis referunt; intus autem reticulato cooperculo inuoluta Isis Osiri mista Horum producit. Sed vide interpretationem citato loco adductam, vbi quæ ad hunc locum pertinent, luculentiùs exposita comperies. Sed iam ad interpretationem.

Sphinges cum abacis hieroglyphicis sequentibus insignitæ sunt, & extant hodie, in Villa Burghesia retro Palatium, è regione fontis sinistra.

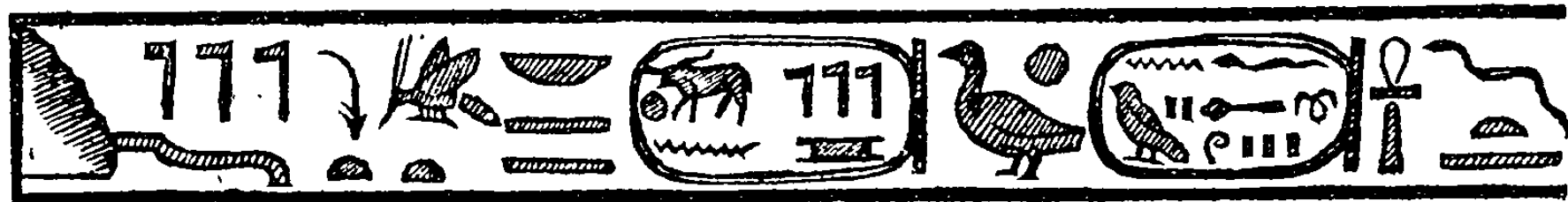
Sphingis sinistri latus dextrum.

A fronte Sphingis.

Sphingis latus sinistrum.

tur vita humorem Niloticum vndeque penetrans, virtute & dominio Osiris, vegetabilium tribus anni stationibus congruorum præsidis; quæ aptè per Accipitrem, sceptrum, tres terminos, & Capreolum indicantur; ad quam vitam attrahendam sequens quoque amuletum positum est: Anser sacer, id est, Chenosis, vitalis memorati liquoris custos. Amuletum verò *n* tres secures continet cum feretro supposito, quod sequitur sacer Apis sub forma Tauri, cum hydrochemate; quibus indicatur trium efficacis sectionis potestatum, quos Hypozocos Ægyptij vocant, cultu, Apin sacrum humore concesso in agriculturæ operâ influere. His quoque in inferiora dominium polymorphi Dæmonis *o* attractum rerum necessariorum abundantiam confert, recisa omni potestate aduersa.

Porro in fronte aliud amuletum continetur, quod literis X T comprehenditur; & sunt baculus in formam literæ, sceptrum ægomorphum, & Accipiter siue Thauſtus cum Cruce ansata; cui ex altera parte eadem symbola ordine retrogrado respondent, & indicant influxum supremi Numinis à Thauſto, sæcundo & harmonico quodam dominio in omnes Mundi partes diffundi. Cur verò eadem symbola repetantur, suprà dictum fuit.

Hieroglyphica fronti abaci Sphynxis incisa.

Restat sinistri lateris S R inscriptio exponenda. Verùm cum illa ordine retrogrado eadem prorsus sit cum ea, quam iam exposuimus, inter literas V X comprehensa, superuacaneum esse ratus sum ijs repetendis tempus perdere. In posteriori denique abaci parte, inter R & P, hæc symbola continentur, scilicet segmenta bina, globus cum parallelogrammo, globus ansatus, Serpens cum segmento & sceptro; quæ symbola retrogrado ordine explicantur, vt vides; quibus quidem nihil aliud indigitatur, nisi quòd vita Mundi huius virtute periapti, in omnia Mundi corpora transfundatur.

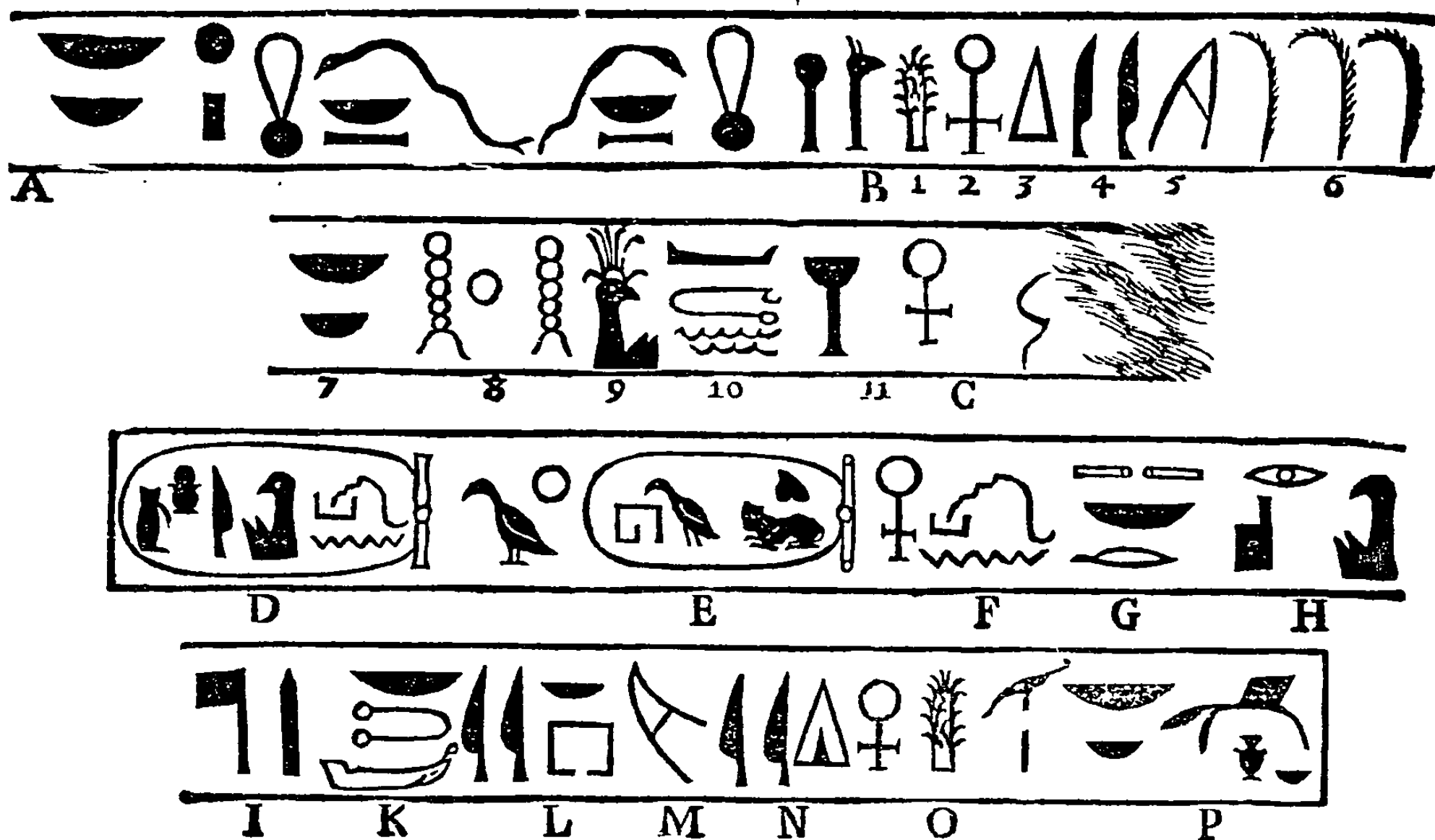
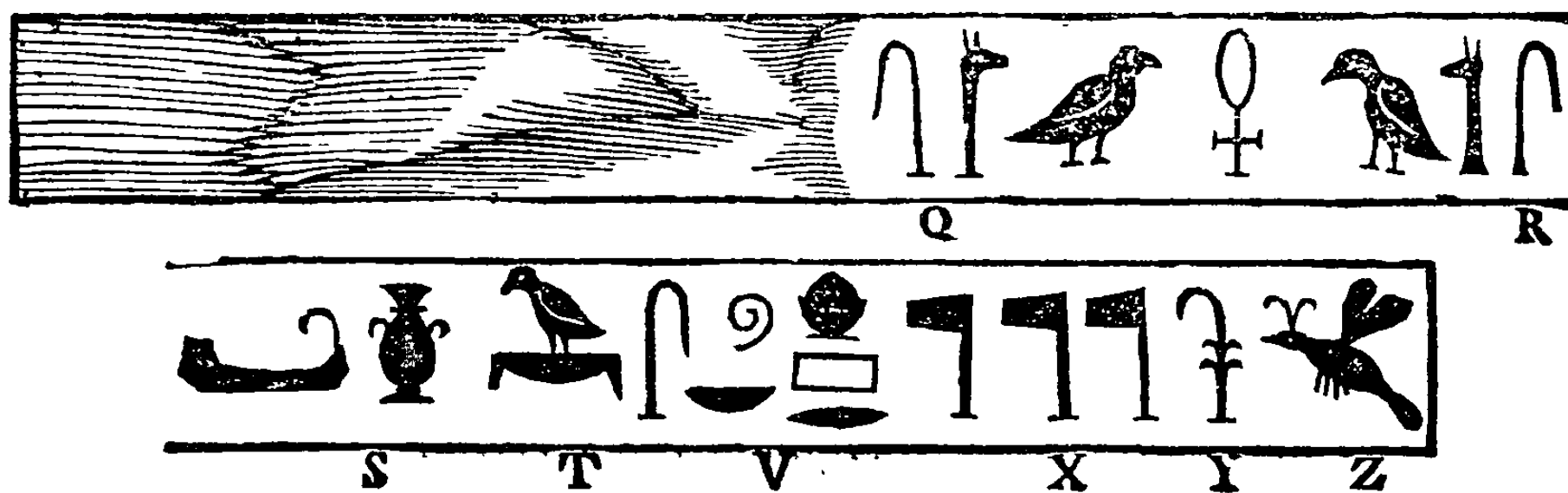
Hieroglyphica sinistro lateri abaci Sphynxis incisa.

Dextræ Sphynxis interpretatio.

NOtæ quas in antica & postica abaci parte hæc sequens Sphynxis figura continet, eadem prorsus sunt cum notis in præcedentis abaci antica & postica parte positis; & anterior quidem pars in hoc abaco comprehenditur literis QR; posterior verò AB; reliqua intermedia symbola vt differunt, ita eorundem expositionem non negligendam duximus. Omissis itaque symbolis in antica & postica parte positis, reliqua à B incipiendo ita exponimus. Primo loco se offert palma; secundo Crux ansata; tertio pyramis; quarto duæ pennæ; quinto sacrum Alpha; sexto tres thyrsi linei; septimo duo segmenta; octauo duæ catenæ intermedio globo; nono statua Accipitrina cum titulo *ἑφὶ-κυκλωτῆς-εὐμώρεω* in capite; decimo brachium extensum, figura fauissæ, & hydrochema; vndecimo sceptrum lotiferum cum Cruce ansata. Symbola quæ primò sequuntur, vt ab imperito huius temporis incisore ad verorum corruptorum defectum supplendum, posita sunt, ita quoque non genuinam hieroglyphicorum rationem obtinent, atque adeo consultius

Sphynxis dextræ interpretatio.

Hieroglyphica fronti abaci incisa.

*Sphynxis dextræ hieroglyphica.**In postica parte.**In fronte Sphynxis dextræ.*

ea omittenda, quàm exponenda duximus. Symbola itaque paulò antè recensita nihil aliud indicant, quàm vtilitates immensas, quas supremi Numinis influxus mediantibus Agathodæmonum catenis, legitimarumque cœremoniarum exhibitione, præstat; quorum quidem symbolorum significationem cum in præcedentibus exposuerimus, ea Lectori euoluenda relinquere visum fuit.

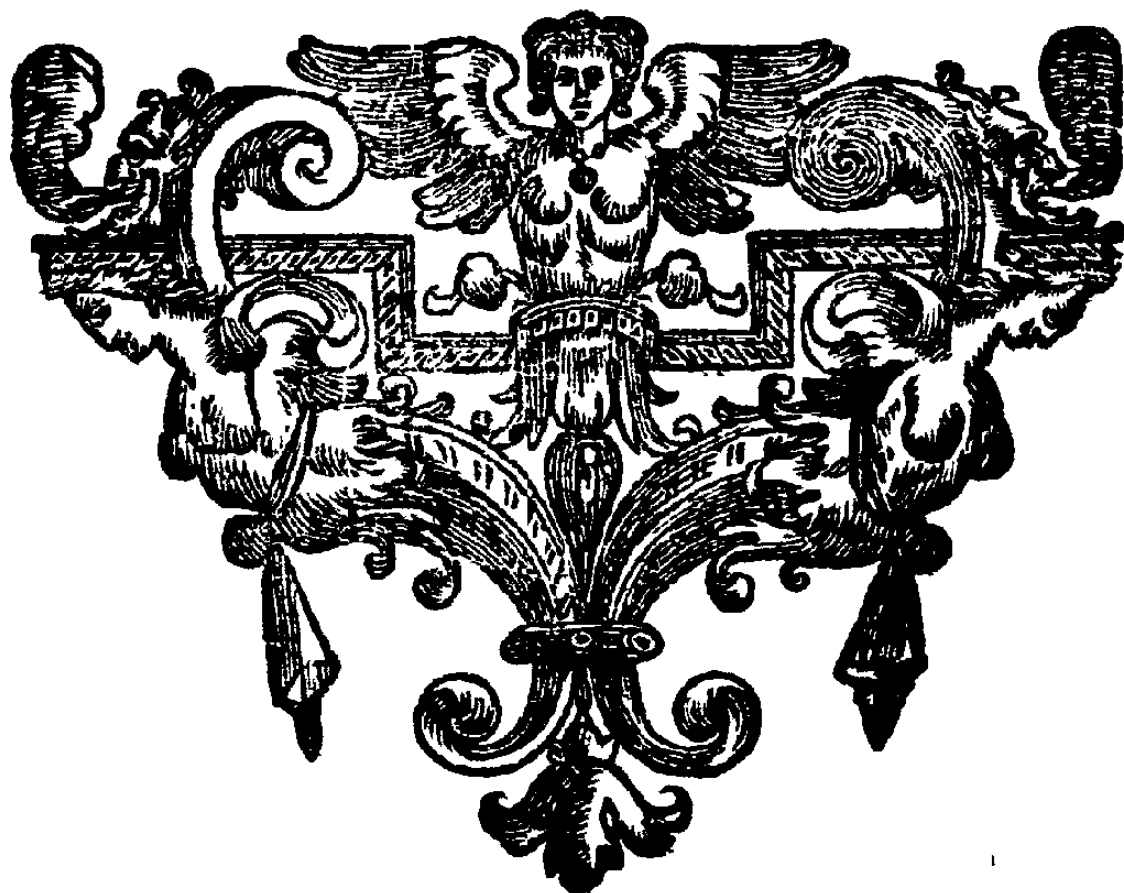
Sacræ ta-
bulæ D
& E.

Binæ sacræ tabulæ, quæ signantur literis D & E, restant exponendæ. Prior ordine E Crucem ansatam cum Nilometrio F sibi præpositam habet; quibus luculenter signatur, influxum supremi Numinis, felix Nilî incrementum minimè concedere, nisi per præcedentes immediate sacras tabulas E & D; quarum prior E continet Leonis procumbentis signum cum phallo eidem superposito, quem sequitur Ibis cum piscinæ sacræ figura. Quibus indicatur fecundus Momphtæ, & Mercurij sacræ piscinæ custodis, influxus. D verò seu tabula primo loco posita cum vase Nilotico, pennâ, statuâ Accipitrinâ, Niloscopij figuram continet;

tinet ; quibus indicatur, ad felix Nili incrementum statuam Accipitri-
nam cum penna & sacro Nili vase ponendam, vt Momphta exoretur ad
id concedendum . Myſticas rationes Niloscopij amplè descriptas, vti &
reliquorum, vide in præcedentibus .

Ex his itaque fusiùs, quàm par est, deductis, luculenter patet, has
Sphyngeſ hieroglyphicas eo fine poſitas, vt per occultam ſymbolorum
cum ſuprema diuinitate connexionem, Numina quæ inferioribus præ-
ſunt, ad neceſſariarum rerum omnium abundantiam, per felix Nili in-
crementum concedendam, vel irata placarent, vel propitia veluti ſym-
pathicis quibuſdam illicijs, ad votis eorum obſecundandum, attraherent.
Hinc toties eadem ſymbolorum repetitio ; hinc myſterioſa in ouatam
figuram ſingularum inſcriptionum deductio . Quæ omnia,
ſagaci Lectori vlteriùs ex præcedentibus iam inſtructio-
ri, conſideranda relinquo .

FINIS SYNTAGMATIS DECIMIQUINTI.

OEDIPI ÆGYPTIACI THEAT. HIEROGL
 SYNTAGMA XVI.
 DE PENATIBVS, LARIBVS,
 ET SERAPIBVS ÆGYPTIORVM.

ILLVSTRISSIMIS, NEC NON EQVESTRIS ORDINIS
 DIGNITATE CONSPICVIS VIRIS DD.

CASSIANO, ET CAROLO ANTONIO,
 DEL POZZO

Germanis Fratribus apprimè colendis.

MERITA Vestra, Illustrissimi Viri, in Rempubl. Lit. nullo non tempore collata, tanta sunt, ut ex literatis Viris nemo sit, qui in suam rem, quæ est Vestra singularis humanitas, comitas, & benevolentia, à Vobis insignia literarum promouendarum subsidia se adeptum non fateatur. Testis & ego in huius Operis Ægyptiaci editione iam à multis lustris Vestræ huius in bonis artibus promouendis sollicitudinis esse possum; dum Bibliothecam Vestram omni librorum antiquitatisque reconditoris supellectile instructissimam, benigno voluntatis affectu semper apertam esse voluistis. Nè itaque præstitorum beneficiorum immemor esse videar, ecce hoc præsens de Penatibus Ægyptiorum argumentum, honori Vestro inscribendum duxi, ut si quid in hoc Opere rarum & singulare, id Vestrâ curâ & diligentia collectum, grata posteritas recognoscat. Valete.

C A P V T I.

De Penatibus, Laribus, & Serapibus in genere.

Penates &
 Lares ac
 Serapes apud
 Ægyptios
 quid.

GYPTII nullo non tempore in summa veneratione habuerunt statuas quasdam, quas Serapes, Latini Penates seu Lares appellarunt. Et primò quidem quid Penates & Lares apud Latinos, deinde quid Serapes fuerint apud Ægyptios, exponemus. Reserunt nonnulli, Penates nihil aliud esse, quàm Genios seu Deastros illos, per quos
 spi-

spiramus, per quos cognoscimus, per quos videmus, per quos Solem in-
 tuemur, Iouem videlicet, Iunonem, Mineruam, & Vestam. Nam Iouem
 æthera medium, imum Iunonem, Mineruam summam ætheris partem,
 quæ vis est diuinæ Intelligentiæ, Vestam terram esse dixerunt. Hos &
 Deos Patrios, & Genethlios, & Ciuitatum præsides, & priuatarum do-
 mum custodes nominarunt, & crediderunt: Dionysius Halicarnassæus: Dionys. Halic

Τῆς δὲ Θεῶς τέττες Ῥωμαῖοι μὲν Πενάτας καλεῖσιν, οἱ δ' Ἑσπερίωνες, εἰς τὴν ἐλλάδα γλῶσσαι
 τὸν οὖν, οἱ μὲν πατρῷους ἀποφάνεσσι, οἱ δὲ γενεθλίους, εἰσὶ δ' οἱ κτήσιους, ἄλλοι δὲ ἐρκεῖας, οἱ δὲ μν-
 χίους. Deos autem hos Romani Penates vocant, atque nonnulli, in Græcam lin-
 guam transferentes, genethlios seu genitales interpretati sunt; alij vocant Deos
 domesticos ac familiares, alij possessionum præsides, alij Arcanos. At cur dicun-
 tur Genethlij? quia custodiæ hominum, mox ac nascerentur, destinari
 putabantur; vel quia ipsorum vigilantia omnia generantur, vnde & Ge- Genethlij
quid;
 nij dicuntur, rerum generandarum præsides. Cur Patrij? quia ijs so-
 lummodò rebus, quæ Regno alicui aut Prouinciæ communes sunt, præsi-
 dere credebantur; in qua non modò Ciuitates singulas, sed & singulas
 domus, atque adeo singulos homines, plantas, animalia, pro cura sibi
 commissa, summâ diligentia administrabant; hinc & tutelares appellati
 sunt. Penates à Laribus non officio, sed origine discrepant; officia enim
 vtriusque communia in cura priuatarum rerum. Verùm de his consule
 fufius primum Tomum Syntagmate III. Serapes Ægy-
ptiorum quid

Serapes verò Ægyptiorum nihil aliud erant, quàm imagines sine vl-
 la membrorum eminentia; veluti fascijs quibusdam inuolutæ, quarum
 magna ex Ægypto copia, differentisque magnitudinis deportatur, par-
 tim ex appropriato lapide, partim metallo, ligno, aut testa, confectæ.
 Harum nonnullæ veluti tutelares publicis locis ad custodiam eorundem
 ponebantur; aliæ verò horum custodiæ destinabantur, erantque tute-
 lares statui; quædam aliæ portatiles, quas quòcunque tenderent, secum
 portabant; quasdam etiam loco amuletorum collo, cingulis, manibus-
 que portabant. Porro variâ vultus figurâ exprimebantur. Quædam enim
 vultu fœmineo, & vertice velato; quædam sub forma pueri vittati; aliæ
 alijs modis exhibebantur, vt postea videbitur. Instrumentis quoque dif-
 ferebant: nonnullæ, quas Auerruncos seu Apotropæos dicebant, varijs
 instrumentis, vt scuticis, flagellis, retibus ab humeris dependentibus fi-
 gurabantur. Omnia tamen huiusmodi simulachra anticâ & posticâ facie
 variâ hieroglyphicorum sculpturâ exornabantur, vt postea in explica-
 tione eorundem patebit. Theraphin
Hebræorum

Atque hæc sunt simulachra quæ Hebræi Theraphin vocant, quæ Ra-
 chelem patri suo Laban furatam sacer textus Genes. cap. 31. testatur; de
 quibus integro tractatu Tomo primo, Syntagmate IV. fol. 254. egimus,
 & ex Ægypto per seruos Abrahæ in Palæstinam portata, propagataque
 ibidem docuimus. Theraphim dicebant, quia cùm S pronunciare non
 possent, mutato S in T, more Chaldæis solito, & mutato vltimo S in
 im, Theraphim ea simulachra dicebant, quæ Ægyptij Serapes dicebant.

Erant autem Penates Ægyptiorum iidem, qui Osiris, Isis, Nephte,
 Ho-

Penates Ægy-
ptiorum qui?

Horus, Harpocrates, Arueris, Apopis, & innumeri huius farinae Deastri; qui tamen si vniuersales totius naturæ Genij haberentur, & iidem quoad substantiam, effectibus tantum differentes; in quantum tamen ij priuatarum rerum custodiæ deputabantur, in tantum Tutelarium nomen obtinebant, & pro priuatis Numinibus colebantur. Verum cum de hisce amplissimè locuti simus Syntagmate III. & IV. primi Tomi, eò Lectorem remittimus.

Penates Ægy-
ptiorum cur
informes.

Hoc loco solum meritò quispiam dubitare posset, cur omnes Ægyptiorum statuae ita constructæ sint, vt nullum corporis membrum exsistitum sit, sed omnia corpori ita incisa, vt vnum truncum efficere videantur? Respondeo, Ægyptios maximam curam habuisse integritatis statuarum: putabant enim statuas Deorum immortalium tanto ritu & cœremonijs consecratas tam diu vim & efficaciam suam habituras, quàm diu debitam integritatem conseruarent; quæ si vel membri alicuius læsuram, aut nocumentum, aut fracturam acceperissent, eodem quoque tempore omnem simul Deorum assistentiam influxumque desitutum supersticiosius credebant. Hinc non tantum è durissimo lapide & quasi incorruptibili statuas suas conficiebant, sed & membra ita corpori adaptabant, vt impossibile esset, membrum aliquod, sine totius statuæ fractura, frangi posse. Hinc quoque soluitur illud sculptorum dubium, cur Ægyptij soli sine exsistitijs membris statuas confecerint, contra Græci; quia Græci artis peritiam ambientes, simulachra Deorum, eâ maiestate & decore, quo ea decere putabant, viuum exemplar naturæ intuentes; constituebant; Ægyptij verò supersticiosiores, nimium de indignatione aut offensa Deorum, si quandoque mutilarentur, solliciti, ea tali construebant modo & ratione, quæ ab omni ruptura aut mutilatione immunia, integritate suâ Deorum per sacrificia attractorum assistentiam & influxum continuo conseruaret; quod minimè futurum rebantur, si vel minimum membrum, aut incuriâ, vel malitiâ hominum vitaretur. Cum præterea simulachra sua prophylactica secum, quocunque pergerent, portarent; si membris exsistitijs essent, facile fieri poterat, vt aut brachium, manus, digitus, aut pes, vel aliud instrumentum, quod vt plurimum manibus gerebant, continuo vsu & circumlatione frangeretur. Hinc talibus incommodis præuidentes, eas eo sculpturæ apparatu faciebant, quem sequentes imaginum, quarum ingens multitudo ex Ægypto translata nullo non tempore fuit, typi luculenter ostendunt; hæ enim saccis, cistisque sine vilo rupturæ alicuius membri periculo inclusæ, non exiguam etiam violentiam facile sustinebant. Vnde patet etiam Labanis idola, quæ Rachelè patri suo furatâ Sacra scriptura dicit, huius farinae idola fuisse ex Ægypto translata, aut ad imitationem eorum in Chaldæa constructa, cubitales nimirum statuas, membrorum eminentiâ destitutas, quæ facile de loco in locum transferrentur, & etiam intra fœtum, paleas, ligna, saxa sine periculo absconderentur. His itaque præmissis, iam tandem propositam nobis materiam prosequamur.

Ægyptij sta-
tuas Deorum
fere informes
Græci contra
effingebant.

CAP. V. T. II.

De hieroglyphica Penatum seu Tutelarium Aegyptiorum Numinum significatione.

Condebatur in pyramidibus genus quoddam statuarum tutelarium, quas corporibus custodiendis, animabusque in sphæras suas transferendis destinabant, cuiusmodi duæ sequentes statuæ sunt; quæ quomodo ad me peruenerint, paucis accipe.

Anno 1632 cùm Marsiliæ negotiorum causâ morarer, recens ex Ægypto secum adduxerat duo ingentia simulachra Mercator istius Urbis; quæ cum dignissima visa essent, quæ Oedipo infererentur, eorum effigiem, eâ quâ fieri potuit, diligentia exprimendam curavi, quam vnâ cum historica relatione postmodum ad me Auenionem destinauit Pater Ludouicus Brusettus Societatis nostræ Sacerdos, cuius verba hic ex Gallico in Latinum traducta ad totius negotij authenticationem apponenda duxi.

Penatum
Ægyptiorum
statuæ binæ,
earumque
explicatio.

Reuerende Pater in Christo.

Ecce mitto tandem duorum simulachrorum, quorum R. V. desiderabat effigiem, vnâ cum hieroglyphicorum in iisdem contentorum exacta delineatione.

I. Nôrit itaque primò R. V. Statuam nigram ex phario lapide exsculptam esse, alteram ex communi marmore; illam femineum, hanc masculinum vultum referre.

II. Idola memorata fuerunt inuenta in Prouincia Said, in loco non adeo remoto à mari rubro, intra magnam quandam pyramidem, quæ edacitate temporis ex vno latere corruptionem passa, adytum aperuerat, per quam Turcæ intrantes inuenerant dicta idola, credebantque ea esse, quæ olim Pharao huius Prouinciæ adorabat, adorarique ab omnibus suis subditis preceperat; qui post mortem eius hanc ei pyramidem extruxerunt, intra quam vnâ cum binis hisce idolis sepultus fertur. Et dicunt Sapientes huius Prouinciæ, hunc Pharaonem sedulo horum cultu confisum, animalium, quæ in dictis simulachris hieroglyphicè expressa cernuntur, operâ se in Paradisum portatum iri credidisse. Atque hie vetustæ Gentis huius mos erat, mortuos suos vnâ cum idolis paruis, cuiusmodi hodiernâ die intra Mumias adhuc reperiuntur, sepelire.

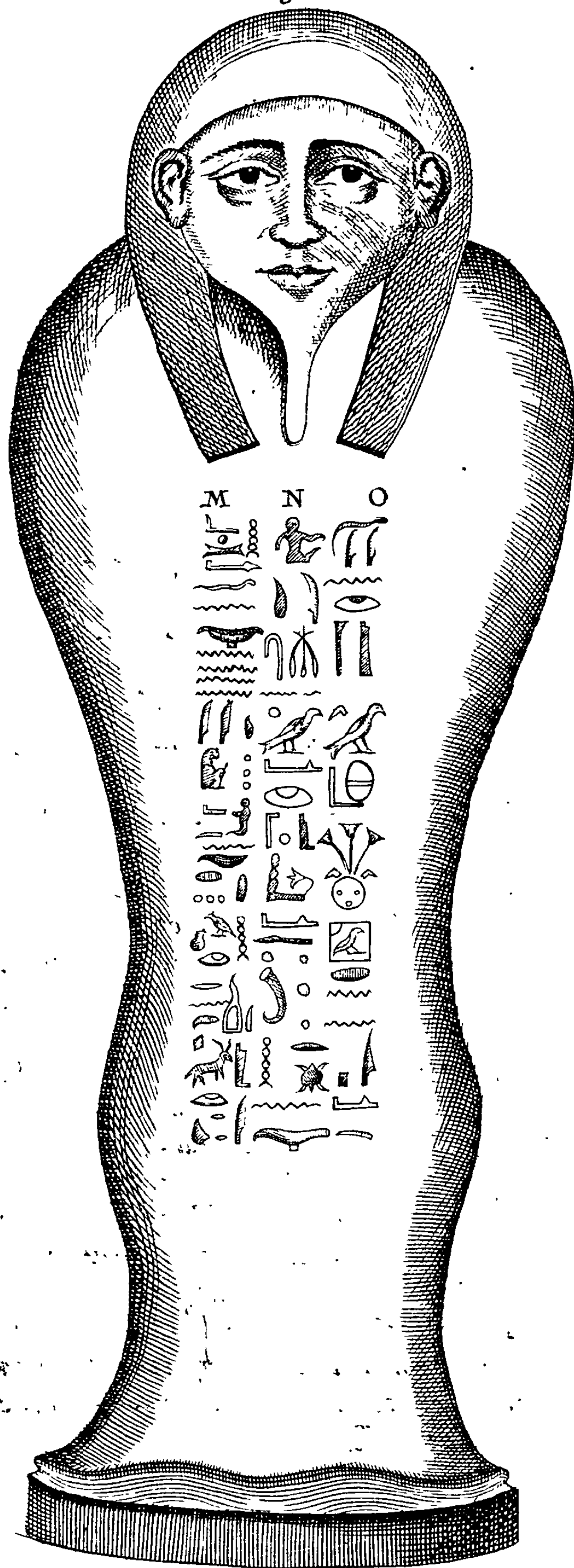
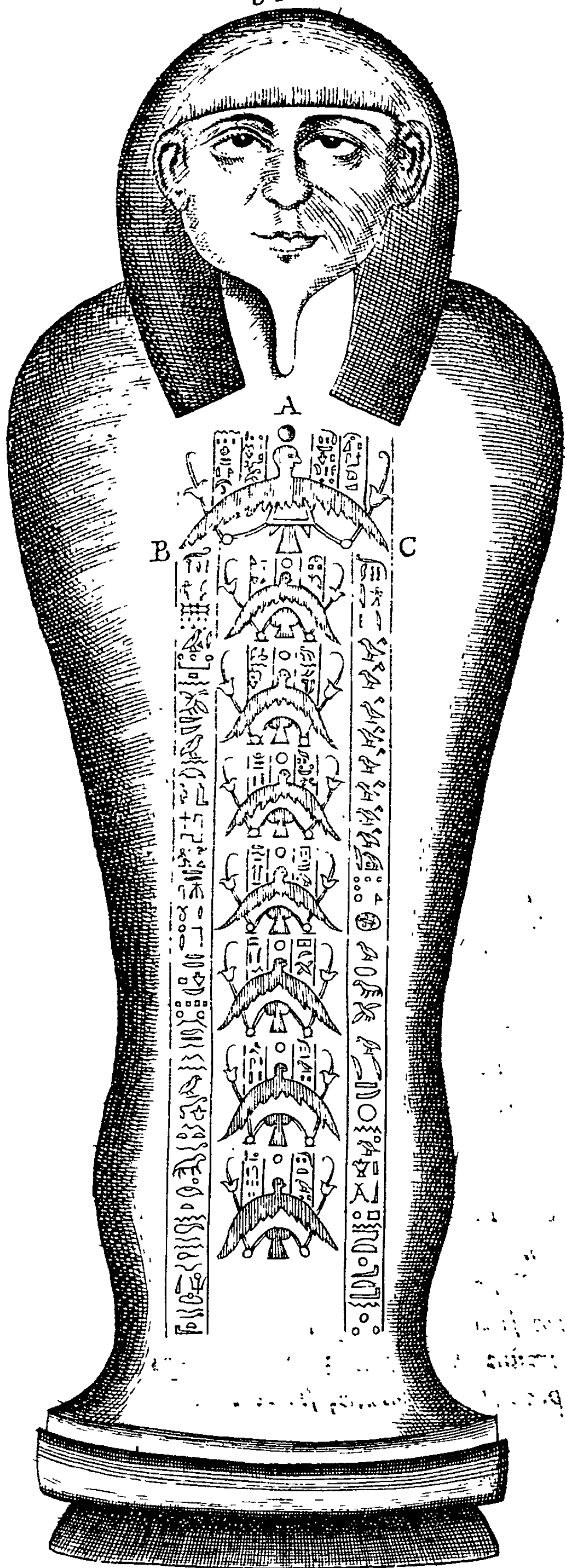
III. Hæc idola ex Said in Cæsurum summo cum labore allata fuerunt, siue ob distantiam itineris longitudine sexaginta dierum, siue ob pericula latrocinantium Turcarum, qui huius Prouinciæ deserta passim oberrare solent.

IV. Pondus singulorum idolorum inuentum fuit esse octingentarum librarum; quæ naui imposita opportunè Genuam primum appulerunt; vbi Princeps Doria raritatem idolorum admiratus magnam pecuniæ summam, si Mercator ei vendere voluisset, obtulit.

Agyptiorum Numinum
Typus

Quæ nunc Serapes, nunc Ephori aut Lares uocabantur,
et erant Numina Αποτροπῶν, siue malorū auersiuā.

Fig. prima Extant Marsilice apud Mercatorū dictæ urbis. Fig. Secunda

V. Altitudo idolorum est septem pedum, quæ tandem feliciter in portum Marsiliensem appulerunt 4. Septemb. 1632. ubi & in hunc diem cum spectatorum admiratione ostenduntur.

Atque hæc sunt quæ R. V. paucis intimare volui circa dictorum idolorum historiam: si plura huius generis mihi occurrerint, de singulis R. V. propediem certiores me facturum promitto; atque hæc unà me R. V. sacrificijs & orationibus commendo. Marsiliæ 28. Decemb. 1632.

R. V. Seruus in Christo

Ludovicus Bruset.

Figuras memoratorum idolorum æri incisas hîc, unà cum eorundem hieroglyphicæ inscriptionis interpretatione, apponere visum est.

Interpretatio primæ figuræ A.

Prima figura ex lapide phario existit, velato capite, fœmineo vultu, reliquo corpore turbinato habitu in basin desinente; cuius anteriori parti inscripti sunt hieroglyphici Iconismi hoc ordine.

Primæ figuræ
seu statuæ
Serapis expli-
catio.

Primo loco figura latè expansis alis, Accipitrino capite, & lotiferis sceptris vtrique pedi insertis conspicua occurrit, & vtraque ala in duas extremas hieroglyphicas columnas A B terminat. In medio verò, recto ordine descendendo septem similes priori figuræ sequuntur, quarum singulæ hieroglyphica schemata adiuncta habent. Quid verò mysterosus horum hieroglyphicorum apparatus sibi velit, cā quā potero breuitate aperiam.

Diximus in Theologia & Medicina Ægyptiorum, Ægyptios certas quasdam Deorum catenas, quas *catenæ*, appellabant, constituisse, quibus totius Mundi cura & administratio commissa esset, per continuum vnus in alteram influxum. Hæ catenæ initium sumebant à prima omnium Mente, & per Mundi sphæras deriuatæ, singulæ suum ducem & ministrum habebant, primæ Menti similem. Quas quidem catenas tantæ efficaciz & potestatis esse credebant, vt mox ac mystici eorum characteres, iuxta legum sacrarum præscriptionem, simulachro fuissent insculpti, hoc ipso virtutem acquirere admirandam contra omnes aduersarum potestatum machinationes putarent. Atque talem quoque catenam exhibet præsens hieroglyphica inscriptio, quam catenam *lyngæam* vocabant. Erat autem lynx nihil aliud apud Hieromantas, quàm Mens prima solo intellectu comprehensibilis, in intimo Deitatis recessu abscondita, cuius & ineffabilem incompræhensæ naturæ caliginem appositè sanè per nigri coloris marmor, per velatum simulachri verticem, & turbinarum habitum indicabant, veluti ab omni corporeæ materialisque contagionis labe longè remotissimum. Character verò hieroglyphicus, quem litera A signat, eius naturam & proprietatem abditis symbolis oppidò luculenter

Catenæ seu
Sicæ Ægy-
ptiorum.

Lyngæa catena.
lynx quid
apud Ægy-
ptios.

exprimit. Globum capiti superpositum gerit, ad diuinitatem eius exprimentam; Accipitrino capite fingitur, ad intellectus ignei vim & potestatem indicandam; alas extensas habet, ut indicetur, nihil esse, quod non eius virtute foueatur & conseruetur; sub alis nescio quid triangulare elucet, ex cuius duobus angulis loco pedum canales se duo extendunt in circulum desinentes; ex circulo verò bina sceptræ exsurgunt loti flore insignita; sub triangulo demum cauda volucris, cum extremo pedum veluti Crucem quandam ansatam efformat. Quæ omnia ordine mysterijs scæta hoc pacto interpretamur. Triangulum notat hanc Iyngem omnem vim suam & potestatem ex archetypo trigono accipere. Et primò quidem Mundum, quem circuli notant, vnà secum ex eiusdem vberimis canalibus profluxisse, adeoque omnia quæ in Mundo sunt, ad huius exemplar producta esse, cuius symbolum loti flos est: sicut enim lotus ad Solem, sic omnes Mundorum substantiæ ad archetypum suum conuertuntur, in idem reflexæ. Ex quo satis apparet, cur Aegyptij volucrum loco pedum myllerioso canalium in Mundos dispositorum apparatu exhibuerint; cum enim pedes hieroglyphicè manifesta & sensibilia Deorum in Mundis vestigia, quæ in mirifica rerum ad diuinas virtutes analogia consistunt, notent; Iyngis autem supremæ vires effectusque non nisi mentis flore attingantur; hinc mirum non est, ipsos Iyngis effigiem non nisi symbolis abditis, & non nisi profunda mentis contemplatione attingibilibus exhibere voluisse.

Septem Iynges sibi inuicem concatenatæ.

Quoniam verò in catena Iyngica omnia ex primæ Iyngis mente participatam virtutem habent, hinc septem Iynges, quæ septem Mundis sphaeris præesse dicuntur, ordine sibi inuicem concatenatæ, & similibus prorsus symbolorum schematis adornatæ spectantur: quarum officium est, primæ Iyngis ideis in omnibus sese in Mundi administratione conformare, defluxusque ab altissima omnium Iynge per medias in infimam Mundi sphaeram concatenatâ quâdam propagine in omnium, quæ Mundi ambitu continentur, membrorum bonum deducere. Nam ut rectè Zoroaster:

Zoroaster.

Σύμβολα γὰρ πατρὸς νοῦς ἐσπερε καὶ κόσμον ὅς ἐστι νοῦς, καὶ ἀφ' ἐστὶ καλὰν, ὁ λαοῦς με-
εἰς μὲν, καὶ ἀμέλει. Symbola enim paterna mens seminavit per Mundum, quæ intelligibilia intelligit, & ineffabilia exornat tota partitio & impartibilis.

Paternæ Mentis semina quæ?

Quænam sunt paternæ mentis semina secundum Zoroastrum & veteres Hieromantas, nisi Intellectus secundus, immediatum Dei opus? Et quænam sunt in sidereos hylæosque Mundos sparsa semina, nisi paternus ex intellectualibus mentibus emanantium virtutum in commissarum sibi sphaerarum œconomiam influxus? Quæ sunt illa intelligibilia & ineffabilia, quæ paterna mens & intelligit & exornat, nisi ideæ rerum omnium possibilem in diuina mente existentes, in exemplari suo sempiterno impartibiles, partibiles cum diffusionem virtutum earum ad extra? Atque hæc sunt semina illa Zoroastræ diuinæ mentis, in vniuersas Mundorum series diffusa per Iynges. Nam ut in Zoroastræis Oraculis docuimus:

Zoroaster.

Ἰνγες γὰρ πολλὰ ἐπεμβάνεσι φαινοῖς κόσμοις ἐθεώσαντο, καὶ ἐν αἷς ἀκρότητα ἔασι τῆς ἐποικίας αὐταῖς ἀρχεῖν, καὶ ἐποικίμηναι ἄλλα αἰ πατρὸς ἔργα νοέουσαν νοῦν ὡς τὴν ἀσθνοῖς ἔργων

γαις, καὶ σώμασι ἀφκαλῆεν. *Lynxes enim multæ ascendunt lucidos Mundos insi-*
lientes, & in quibus summitates tres sunt, subiectum ipsis princeps, sub hoc
aliæ, quæ patris opera intelligentes intelligibilia sensibilibus operibus & corpori-
bùs reuelarunt. Quid aliud hisce signatur, nisi trium summitatum pro-
 fundum paternum, quod Aegyptij adorabant, cuius immediatus conce-
 ptuum in eo latentium executor Iyngicus chorus est, ipsis subiectus, qui
 hosce trium triadum paterni fundi Mundos empyreos contemplatione,
 dum intelligunt, eos sensibilibus operibus & corporibus reuelant, id est,
 iuxta diuinarum legum præscripta Mundi membris per ineffabiles quas-
 dam virtutes inferunt; & vti Zoroaster ait: Διαπέρθμιοι ἐς ὧτες φαίμεν τὸ πατρὶ,
 καὶ τῇ ὕλῃ, καὶ τῇ ἐμφανῇ μιμήματα τῶν ἀφανῶν ἐργαζόμενοι. *Transuetrices stantes dicere*
patri, & materię, & manifesta imitamina latentium operantes. καὶ τ' ἀφανῇ κοσ-
 ματοῖμεν, ἐκτελείμεν. *Et latentia in manifestam Cosmopæian inscribentes.*

Verum rem ita sese habere, hieroglyphica aperte docent. Vides fi-
 guram A, Iyngem cæteris vti primam in ordine, ita maiorem quoque
 esse, imò Iyngicæ veluti hierarchiæ choragum; vides in ventre eius
 trigonum, ex cuius angulis canales in globum deducuntur, & hinc in-
 sceptrum lotiferum reflectuntur; quo quidem nihil aliud indicatur, nisi Iyn-
 gem immediatum fundi paterni triadici opus ex trigono archetypo per
 occultos & ineffabiles quosdam canales opera patris & fundi eius dedu-
 cere in Mundos, & hinc in ipsum patrem perenni quâdam contempla-
 tione & amoris affectu reflecti: Mens enim suprema, vt Hermes ait,
 vtriusque sexus fecunditate plenissima, in seipsum suum reflectit amo-
 rem. Fœcunda itaque paterna Mens non ad intra tantum, sed ad extra,
 dum ex trigono suo archetypo Mundum genuit, teste Platone, in eum quo-
 que perenni virtutum suarum emanatione influens, Iyngici chori ad-
 ministratore conseruat; quæ omnia per Crucem Tauticam sub trigono
 emergentem scitè signantur. Præterea Lynx prima à prima Mente igne
 imprægnata, calore omnia Mundorum membra implet; vnde non sine
 causa sub Accipitris alis extensis, veluti omnia fouentis figura expressa
 cernitur. Nam vt rectè Zoroaster: Ζωφὴ δ' ἐπὶ νοουῦτι τὸ νοῦν. *Cibus enim in-*
telligenti intelligibile est. Μαύθαιε τὸ νοῦν ἐπεὶ νοῦς ἐξω ὑπάρχει, καὶ τὸ νοῦς, ὅς τὸν ἐμ-
 πύρειον κόσμον αἴτει· νοῦς γὰρ νοῦς ἐστὶν ὁ κόσμος τεχνύτης πνεύματι. *Disce intelligibile, quia ex-*
tra Mentem existit, & Mentis, quæ extra empyreum Mundum ducit; Mentis
enim Mens est Mundi ignei opifex; & deinde igneam amoris vim in omnia
 Mundi membra diffusam sequentibus verbis docet: Νοεραῖς ἀστέρες τρυφε-
 ροὶ & δ' ἐνέπλητε τὰ πάντα, ἀμορφα μορφῶτα, σμύναςιν ἐοικότες φασγόν, ῥήνῃ μύται κόσμος
 πρὸ σώμασι. *Mentalibus sectionibus fulget, amoreq; impleuit omnia, infigurata,*
figurans, ex aminibus similes feruntur perrumpentes per Mundi corpora. Lynx
 verò suprema sui ordinis choraga, vti à fundo paterno immediatè ema-
 nauit, intellectum paternæ Mentis simillimum adepta, sic in subsequen-
 tes se Iynges septem Sphærarum præfides simili igneæ Mentis influxu agit,
 ita quidem, vt ipsa suprema Lynx in stellato cœlo, in intelligibili Mundo
 omnis generis ideis referto sedem suam figens, in octauum cœlum igneo
 influxus vigore secundum analogiam quandam agat; & deinde hinc in

Prima septem
 Iyngum cœ-
 teris maior.

Hermes.

Plato.

Lynx suprema
 in cæteras in-
 fluit.

Zoroaster.

ordine sequentem Iyngium Chorum, hic in sphæram Saturni, & hoc pacto ordine Iynges in correspondentes sibi sphæras Siderei Mundi usque ad Lunam influxum suum pandant. Nam ut appositè Zoroaster: Νῶ μὲν κατέχει Ἰὺνξ τὰ νοήτα, αἰσθῆσιν δ' ἐπάγει κόσμοις· τῷ μὲν κατέχει τὰ νοήτα, ψυχῇ δ' ἐπάγει κόσμοις. *Mente quidem Iynx continet intelligibilia, sensum verò inducit Mundis; Mente quidem continet intelligibilia, animam verò inducit Mundis.* Nam vti in Theologia docuimus, omnes à paterna Mente Pantamorphis ideis referta emanant, mentali igne disponuntur, dispersitis septem Mundi canalibus vitam largiuntur & motum. Quæ omnia adeo luculenter descripsit Zoroaster, ut eius verba interpretationis loco esse possint; verba eius allego. Νῆς πατρικός ἐρρήζησε νοήτας ἀκμάδι βελή· παμμόρφεις ιδέας πηγῆς δ' ὑπο' μιᾷς ὑποστάσεως ἐξέτορε· πατρῷον γὰρ ἔλω βελήτε τῆς τε δ' ἰὼν συνάπτει τὰ πατρὶ ἄλλω κατ' ἄλλω ζωῇ ὑπο' μερζωμένων ὀχετῇ, ἀλλ' ἐμερείσθω νοεῶν πρὸς μοιριθείας εἰς ἄλλας νοεάς, κόσμῳ γὰρ ἀναξ πολυμόρφῳ περὶ οὐδένος τύπον ἀφθιτον, Ἰχνη ὁπρὸς μορφῆς κατ' ἃ κόσμῳ ἐφαίθη παντοίας ιδέας κεχαρισμένῳ, ὅς μιν πηγὴ ἐξ ἧς ριζεν μεμερζωμέναι ἄλλαι, εὐνύμωται κόσμῳ πρὸς σώμασι καὶ κόλπας σμερδαλίης. *Mens paterna striduit intelligens vigente consilio; omniformes ideis fonte ab uno euolantes exilierunt. A patre enim erat consilium, & filius; per quæ coniunguntur patri per aliam atque aliam vitam à compartitis canalibus, sed partitis & mentali igne dispositis in alias mentales; Mundo namque Rex multiformis proposuit mentalem typum incorruptibilem, vestigiumque promouens formæ per quæ Mundus apparuit omnifarijs ideis gratiosus, quarum unus fons, ex quo strident aliæ dispersitæ perrumpentes circa Mundi corpora & sinus ἀμεξίτες.* Quæ & hieroglyphicæ inscriptiones in columnis B & C, satis indicant; nihil enim aliud significant, quàm effectus & operationes, quas in Sidereo Mundo, & deinde in Elementari præstant. In columna C primo loco Serpens occurrit cum pennis Accipitrinis, quæ sequuntur octo Accipitres; quibus indicatur Iyngem primò in Solem influere, per quem deinde reliquis octo sphæris, per totidem octo Accipitres indicatis, virtutem Solarem diffundit; hæc verò virtute Iyngica Solari impræguatæ, inferiorem Mundum pariter virtute suâ in Mundi bonum imbuunt. Minutiorum hieroglyphicorum significationem consultò omitto, partim nè Lectorem intricatissimis characteribus confunderem, partim, quia nihil aliud, quàm quod dixi, continent, & facilè Lectori curioso, hæc inscriptiones cum alijs iisdem passim in hoc opere occurrentibus, comparanti constare possunt.

Hieroglyphica columnis B & C simul Iachri Serapis incisa.

Cur simulachro Serapis hoc hieroglyphica insculpta.

Hoc loco solùm quæri posset, cur præsentī Idolo tam sublimem Philosophiam insculpserint? Respondeo, hoc ideo factum esse, quia quemadmodum suprâ demonstraui, cum Iynges immediatæ diuinæ seu paternæ voluntatis executrices essent, animas verò post exuta corporis inuolucra suis singulas sphæris vnde defluerunt, quarum mentes Iynges, restituendas crederent; hinc Idolo, quod supremam Mentem indicabat, Iynges paternæ Mentis administras, eo consilio insculpserunt, in sepulchrisque collocauerunt, ut sacrorum symbolorum tam eximia mysteria in se continentium ornatu aduersarum potestatum insultus infringerentur, atque adeo hoc religioso cultu anima, cuius corpus sepul-

chro

chro continebatur, post varias reuolutionum permutationes tandem sphæra suæ Iyngum ope restitueretur. Iynx enim religiosi operis exhibitione, id est, hieroglyphico hoc sacramento concitata, mox se, vti opinabantur, coram sistebat, & corpus ab omni noxa tuebatur, donec anima iuxta fatales Adrastæ leges, varijs transmigrationibus agitata, eidem restituta, beatamque in eo vitam ducendo, soluta denique in sphæram vnde deflexerat, Iyngis ope deportaretur. Hinc non incongruè illas Zoroaster *ἡσπεροθύμους*, id est, transuectrices vocat, vti suprâ visum fuit. Nam dum in Mente paterna leges fatales contemplantur, καὶ αὐτὰς φελαῖς ἀφ' ὧν ἔκτισται κινεῖται, Et ipse consilijs ineffabilibus mouentur, vt animabus, quarum curam habent, congrua habitacula præparentur. Atque hinc patet cur hæc Iyngis figura in nullo non Mumiarum inuolucro expressa cernatur, vti ex Mumiarum Syntagmate luculenter patet.

Iynges animarum transuectrices.

Cùm itaque hæc statua pyramidi inclusa fuerit, vti relatio historica hoc Syntagmate proposita docet; certè ad nihil aliud, nisi ad ea quæ exposuimus, hæc mysteriosâ Iyngum exhibitione alluisse videtur. Est enim Iynx hoc loco nihil aliud, quam Intelligentia illa Deo proxima, cuius munere animæ paterno fonti restituuntur, & vt Psellus ait, *διεσπών μετὰ τῆς πατρὸς, καὶ τῆς ψυχῆς. Vinculum inter patrem & animam.* Octo verò Iynges ponuntur, quarum prima choraga cæterarum septem; vt octo sphæra indicarentur, quibus animæ pro meritum congruitate nunc huic, nunc illi, ab Iyngibus singulis suæ curæ committis sphæris infererentur.

Iynx Intelligentia Deo proxima.

Psellus. Iynges octo cur inferre idolo Serapis.

Quid verò minuti characteres Iyngibus circumpositi? Dico explicare effectus Iyngum; quas quidem libenter hoc loco exponerem, verùm cùm ij infidelem pictoris manum in designando experti, & insignem mutilationem passi sint, vti passim in omnibus alijs minutioribus figuris videre est; consultius eos intactos relinquere volui, quàm eos mea industria substituere. Accessit quòd eadem passim in alijs & alijs simulachris representata spectentur, de quibus singulis suis locis tractabitur inferius.

Characteres minuti Iyngibus circumpositi.

§ II.

Secundæ figuræ interpretatio.

Est hoc præsens secundùm simulachrum, priori quoad figuram, si hieroglyphica & colorem excipias, prorsus simile. Quid verò id significet, hieroglyphica nos docent anticæ simulachri parti triplici ordine inscripta. Dicimus itaque hoc Tutelaris pariter Numinis, sensibilis Mundi administratoris simulachrum esse. Quod vt intelligatur, Notandum est, quòd sicuti primum simulachrum ex intelligibili Mundo Numinis, vt ex hieroglyphicis patuit, simulachrum est, ita hoc sensibilis Mundi præsidis simulachrum esse: siquidem quæcunque mens Iyngæa sapienter disposuit, hæc sensibilis Mundi mens iuxta participatum Iyngum influxum in executionem deducit, Mundum sensibilem supernorum

Secundæ figuræ seu statuæ Serapis explicatio.

Secundum hoc simulachrum ex Mundi Sensibilis præsidibus.

rum influxuum ideis imprægnando. Hinc aptè Iyngæo Numini coniungitur, veluti rerum ab eo sibi commissarum executrix. Nam hos fontanorum craterum ideales influxus ab Iynge impressos in singulas sphæras deriuat. Sicuti etiam ab Iynge suprema catena efficitur Iyngæa, sic ab hac Zonæa, id est, Numinum sphæris assistentium catena deriuatur; illa Intelligibilem, hæc Sidereum Mundum spectat; ita vt Siderei Mundi præsidēs superintelligibilis Mundi præsidibus paralleli veluti inferiores superioribus subdantur, vti in Theologia Ægypt. fusè deduximus; hinc illa nigro saxo, ob inaccessæ caliginis profunditatem, intellectui inexplorabilem; hæc candido, ob Siderei Mundi fulgorem constituta fuit.

Hieroglyphica
ea secundo
simulachro
incisa.

Columna M.

Sed hæc ita esse, iam ex hieroglyphicorum structura pandamus. Sunt in hoc simulachro tres hieroglyphicorum series, quæ totidem literis M, N, O, signantur. In primæ seriei columna, brachium conspicitur cum catena & circulo, feretrum, alterum brachium, Serpens cum hydrochemate & cratere, quem sequuntur quatuor hydrochemata. Quid brachium, feretrum, Serpens cum hydrochemate, & reliqua significant, iam sæpe sæpius expositum est; vnde omiſſa vltiori descriptione sensum tantum assignemus, qui is est vt sequitur in prima columna M. *Benefica Numinum Sidereo Mundo præsidum catena vitalem humorem in crateres fontanos deriuat; vti Genius Solaris, & statua Accipitrina notant; eos committit Isi benefica, quemadmodum sequens statua docet; humidam substantiam crateri inferiorum & hylæorum Mundorum inserit, catena Genij Solaris ope, cuius prouidentia porta aperitur Mendefio Genio per Hircum indicato, & omnia inferiora animantur.*

Columna N.

In secunda columna N occurrit statua Genij alterius, cuius officium est & dominium in tripartitas anni partes affluxus supernos deducere, vnicuique suam congruam proportionem assignando, cuius symbolum Columba est, teste Horo, & nos in Obelisco Pamphilio fusè ostendimus. Primò enim beneficâ quâdam prouidentia, quæ consuetis religionis ritibus concitatur à Sacerdotibus, ad exemplar Archetypum adaptatis attractâ, flos Loti in manu statux indicat; rerum omniû vbertatem inferioribus Mundis indit, & cornucopiæ cum tribus circulis luculenter docent; catena quoque Solaris Numinis inde mota, humore replet fontanos inferioris Mundi crateres.

Columna O.

In tertia columna O Serpens occurrit cum duabus pennis, hydrochemate, oculo, sceptris, Columba, gnomone, cui sphæra insistit, & vase è quo emergunt tres Loti flores; sequitur quadratum, cui Accipiter includitur, cum cycloide, hydrochematis binis, cycloide, Scarabæo, penna, brachio extenso; quorum hic sensus est: *Vitalis Intelligentie humidi prouisor, omnia mirâ quâdam ratione temperat per symmetriam & amorem, quem singulis rebus in hoc Mundo indit.* De qua amoris sphæra cum amplè disseruerimus in Geometria hieroglyphica, eò Lectorem remittimus. Consistit autem amor rerum in conformatione, quâ omnia archetypum suum appetunt, vt tres Loti flores aptè docent; hi enim ab Ortū, Meridie, & Occasu constanti motu, Solē, veluti Sideris amore conciti, sequuntur

Amor rerum
in quo consi-
stat.

vtpo-

utpote à quo vitā & alimentum omne habent. Hæc enim conformatione Osiris ille supramundanus Mundo inferiori includitur, veluti sympathicā quādam operatione attractus; ex hoc denique benefica rerum omnium vbertas. Atque hæc omnia non tantum ad physicas considerationes traduci possunt; sed & moralibus & physicis quàm maximè applicari; ostenditur enim hisce iisdem, quomodo anima piè sanctèque corpore soluta per catenas Numinum ad supramundani crateris delicias transferatur, & ab Osiri, Isi, Ammone, vitâ, motu, fœcunditate cœlesti imbuatur; quomodo bonis omnibus repleatur, si præsens vitæ rationem Numinibus conformem instituerit. Quare velex hoc patet, huiusmodi hieroglyphica non alio fine huic præsenti simulachro fuisse incisa, quàm ut Numen ijs motum primò corpus ab omni noxa conseruet, animam verò bonis omnibus repleat, suæ sphæræ restitutam.

Atque hæc sunt quæ de binis hisce simulachris paucis indicanda duxi.

FINIS SYNTAGMATIS DEGIMISEXTI.

De magnæ efficacix Idolis, siue de Dijs Auer-
runcis primi ordinis.

ADMODVM REVERENDO AC RELIGIOSISSIMO
PATRI;

P. VINCENTIO FANO,
ORDINIS PRAEDICATORVM,

SS. Theologiæ Magistro, & Reuerendissimi S. Apostol.
Palatij Magistri, Socio meritissimo.

*SAPIENTIA, quâ Tu, Religiosissime Pater, oppi-
di polles, lux est, tantæ virtutis, ut nullum non radiorum
suorum fulgore trahat; radj huius lucis sunt magna ani-
mæ Tuæ ex eodem Sapientiæ fonte deducta talenta, ingenij
sublimitas, iudicij limatissimi perspicacitas, diuinarum hu-
manarumque rerum absoluta notitia, cum insolita beneuo-
lentia & humanitate ita aptè connexa, ut inde mira quæ-
dam resultet harmonici animi Tui temperies, quâ corda rapis omnium. Censui-
sti hoc Opus cæteroquin sanè difficile, & intellectu arduum; & ita quidem cen-
suiisti, ut nihil quod ad debitum decorem splendoremque consequendum vllate-
nus necessarium ei videretur, omiseris. Quo virtutum omnium & humanitatis
complexu adeo me non tantum vicisti, sed ita deuinxisti, ut Tuum me penitus ex-
asse feceris. Et cum meum in Te affectum aliâ re commonstrare non liceat, hoc
Tibi argumentum inscribendum duxi, veluti perenne quoddam Tuorum in me
meritorum mnemofynon. Vale.*

SYNTAGMA XVII.

De magnæ efficacix Idolis, siue de Dijs Auerruncis primi ordinis.

CAPVT I.

Auerrunci Dij qui dicantur.

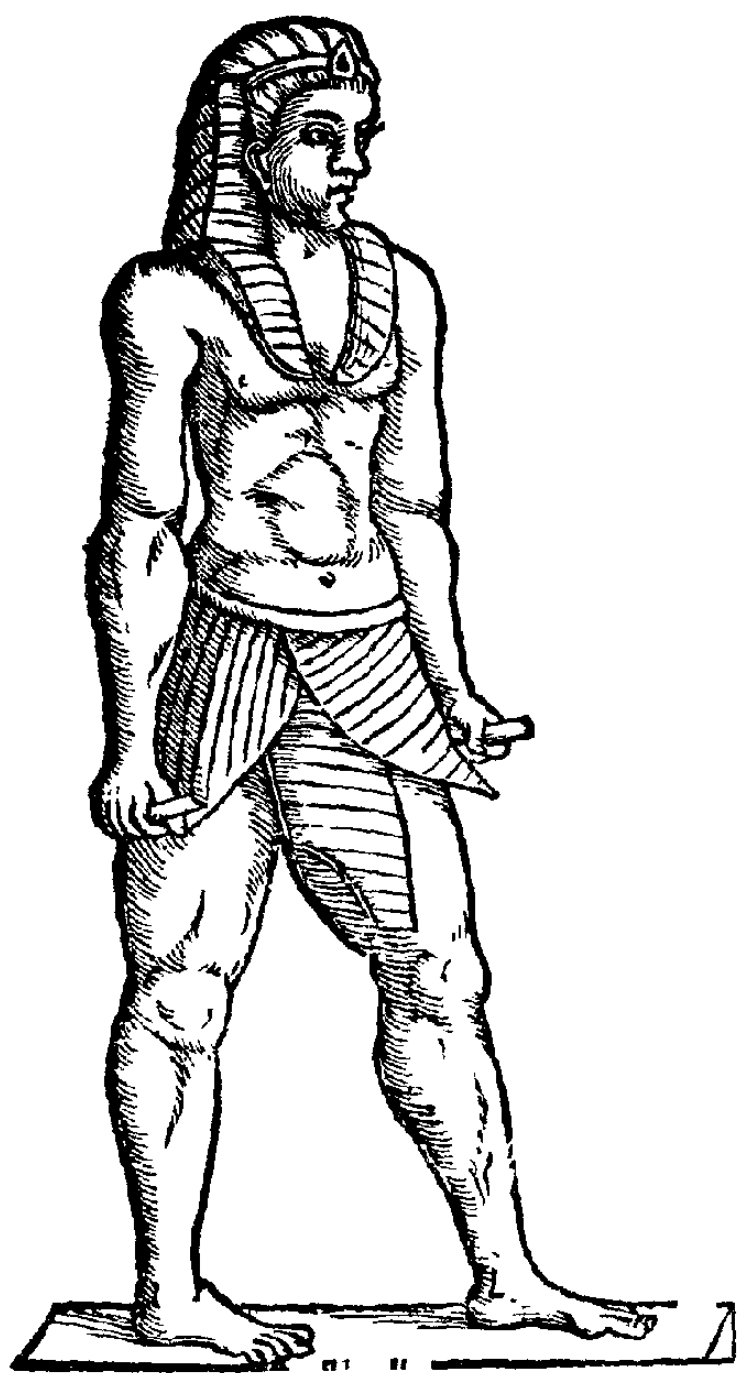

INTER cætera Ægyptiorum simulachra, quàm plurima eorum Deorum, quos Græci *Ἀποτροπαῖες*, Latini Auerruncos, alij Curetas vocant, reperiuntur. Dicebantur autem Auerrunci, eò quòd omnes malorum impendentium occursus auertere crederentur; vnde à Græcis *Ἀποτροπαῖαι*, *Ἀποτρεπέειν*, id est, *auertere*, dicuntur. Sunt autem huiusmodi simulachra in varias diuisa Classes. Quorum omnium interpretationem hoc loco opportunè sanè adducemus.

Auerrunci
Dij qui dicantur.

Primo quidem loco ea occurrunt, quæ magnæ efficacix dicuntur,

Statua Auerrunca magnæ efficacix.

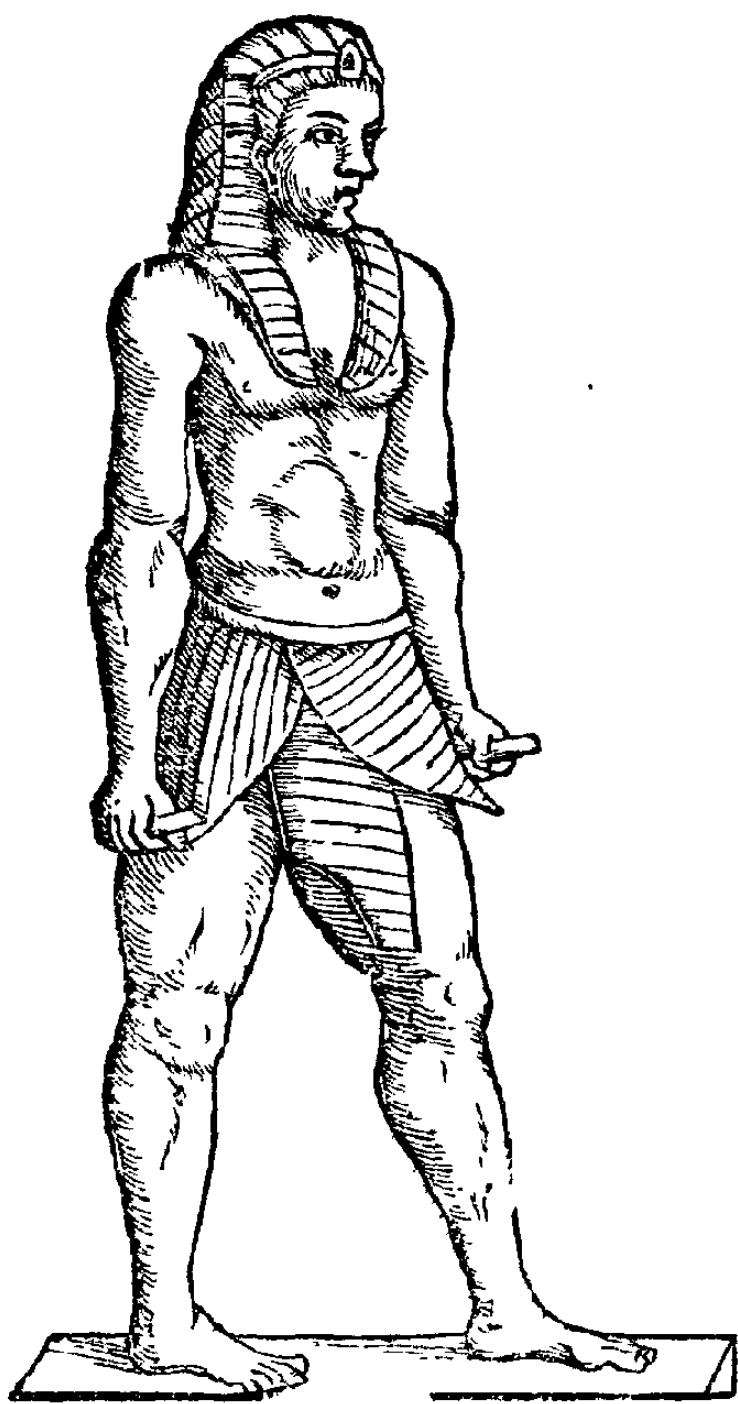
eò quòd situ, gestu, *ἀντιτέχνους* potestatibus formidinem incutere videantur; cuiusmodi præsens statua est ex Museo Hippolyti Vitteleschi extracta, minax vultu & manibus; cuiusmodi præforibus delubrorum ponere solebant, ad assultum contrariarum potestatum impediendum. In hac velatus vertex latentis diuinitatis indicium est; vultum minacem præsefert, & brachijs pendulis, manibusque validè contractis, stimulis quos manibus gestat, ad terrorem incutiendum intenta, pedibus quoque ad resistendum cum impetu compositis, plena minarum & indignationis nescio quid ferociter exhibeat. Spectantur huius generis gyganteâ magnitudine in hunc vsque diem Tibure, ante Cathedralis Ecclesiæ vestibulum, bina simulachra, quos Goeios vocant. Hos vide in Iconismo Obelisci Barberini, genuinâ delineatione exhibitos, eiusdem prorsus formæ & habitus, quo præsentem intueris, nisi quòd Canophoræ sint.

bitos, eiusdem prorsus formæ & habitus, quo præsentem intueris, nisi quòd Canophoræ sint.

De Statua loquente.

Dæmones non tantum ex statuis varijs, veluti Oraculis quibusdam, sed & vel ipsos Sacerdotes ad populum maiori erga Deos cultu & veneratione detinendum locutos, plebi simpliciori callida arte imposuisse, varijs huius Operis locis ostendimus; fuitq; adeo huiusmodi loquentium statuarum usus in Ægypto frequens, ut vix Nomus esset, qui ijs careret. Atque adeo principalis Sacerdotum finis in hoc constitutus fuisse videtur, Dæmones per Magicas adiurationes variaque incantamenta, in statuas legitimis ritibus in adytis prius consecratas attrahere, atque attractos varijs deinde quæsitis consulere. Et quoniam Dæmones non semper responsa dabant veritati consentanea, sed consulentes varijs modis illusos prorsus dementabant; hinc factum est, ut Sacerdotes officio Dæmonis functi, & ad fraudes conuersi, eo artificio statuas adornarent, ut per occultos meatus deductis usque ad caput statuæ syphonibus per eos, quæ vellent ad supersticiosæ plebi imponendum, quasi Deorum voces & pronunciata immurmurarent; quemadmodum de Sphynge Memphitica in Mechanica, & in Magia de Oraculorum ratione, statuarumque loquentium constitutione fusè differuimus.

Ex Museo Francisci Serræ.

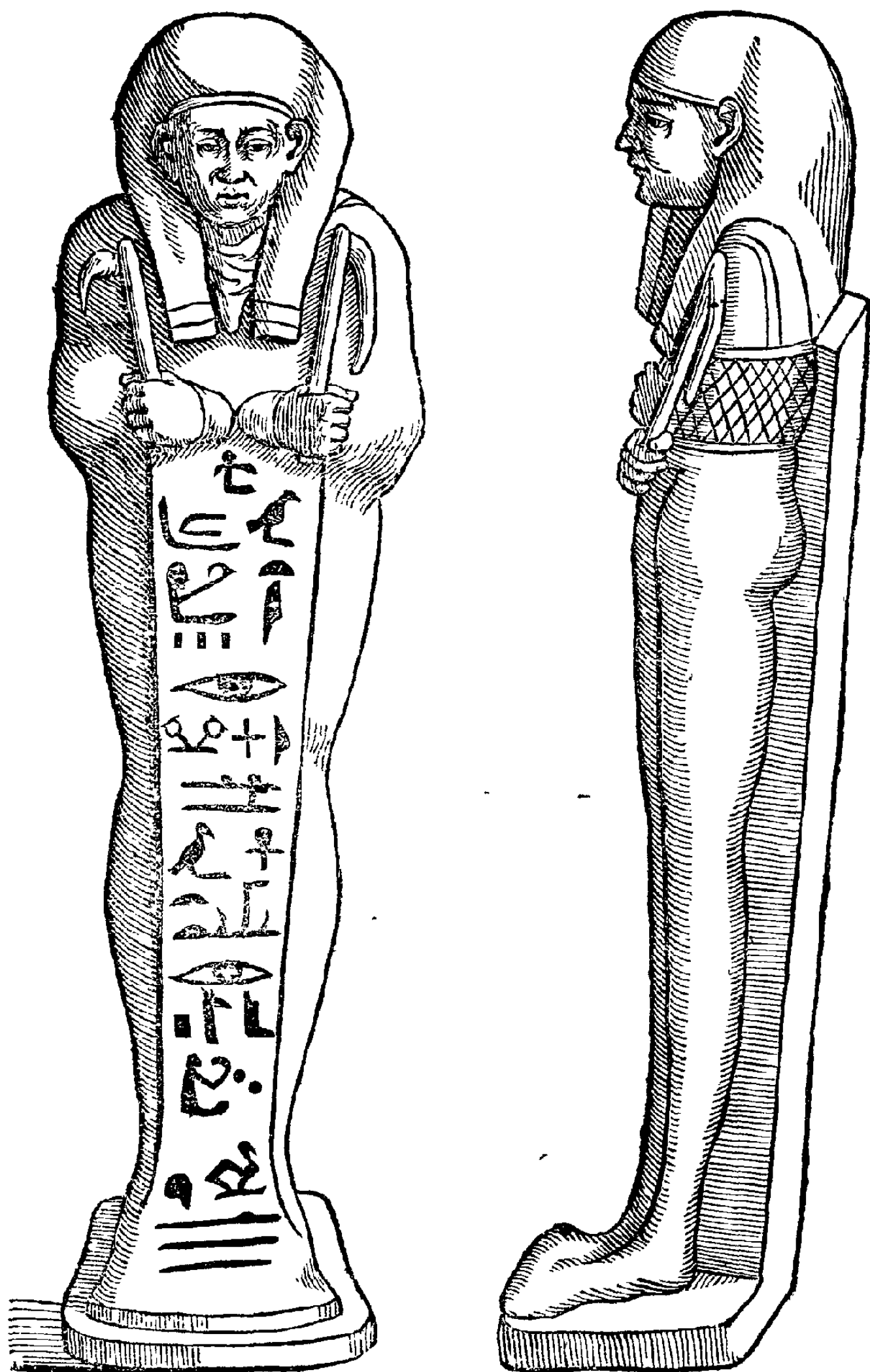
Atque talis fuit statua hæc præsens, quæ in Museo Illustrissimi Equitis Francisci Serræ Romani, Viri & nobilitate, omniumque bonarum artium cultura eximij, spectanda exhibetur, adeo præcedenti similis, ut nulla prorsus differentia inter illas dignosci possit, nisi quod illa ex nigro, hæc ex fusci coloris lapide sit efformata. Habet hæc præterea os parvum & usque ad occiput pertusum, ab occipite verò usque ad medium dorsi meatum haber, per quem haud dubiè canalis ex bucca Deastri meatui huic insertus per parietem in abditum quoddam receptaculum deducebatur, in quo per eum Sacerdotes immurmuratis compendiosi sermonis effatis, de varijs consulentibus responsa dabant; hoc enim pacto contingebat, ut à responso dato, veluti à Numinis ore pronunciato pendentes, non tantum in Numinis istius (verius Dæmonis) cultu supersticiosiores obstinatoresque fierent, sed & hoc impio Sacerdotum dolo illusi ad oblationes & munera Dijs debita, uti ipsi putabant, verius dolosis Mystis offerenda magis magisque animarentur, inagnū quid-

piam

piam se patrasse opinati, si illud, quod fraudulentum ingenij astutiâ actum erat, in simplicioris plebis animis, diuinæ Numinum operationis, & miraculi cuiusdam existimationem obtineret.

Auerruncorum Deorum statuæ varijs auerruncationis symbolis conspicuæ spectantur. Sunt quæ vncinos & harpagones manibus decussatis portant; aliæ flagellis ex sacrorum animalium caudis instructæ; nonnullæ retibus ab humeris dependentibus; quædam hieralpham manu gestant. Quæ omnia ordine exponentur.

Auerruncorū
Deorum in-
strumenta
auerruncati-
ua varia.

Et primò quidem in præsentī figura, antica & laterali, vides fœminæ vultum velato vertice conspicuæ, & manibus decussatis harpagones gestantis, cuius in dextra harpago annexum habet rete ab humero dependens; quæ quid significant, aperio.

Isis Dea auer-
runca.

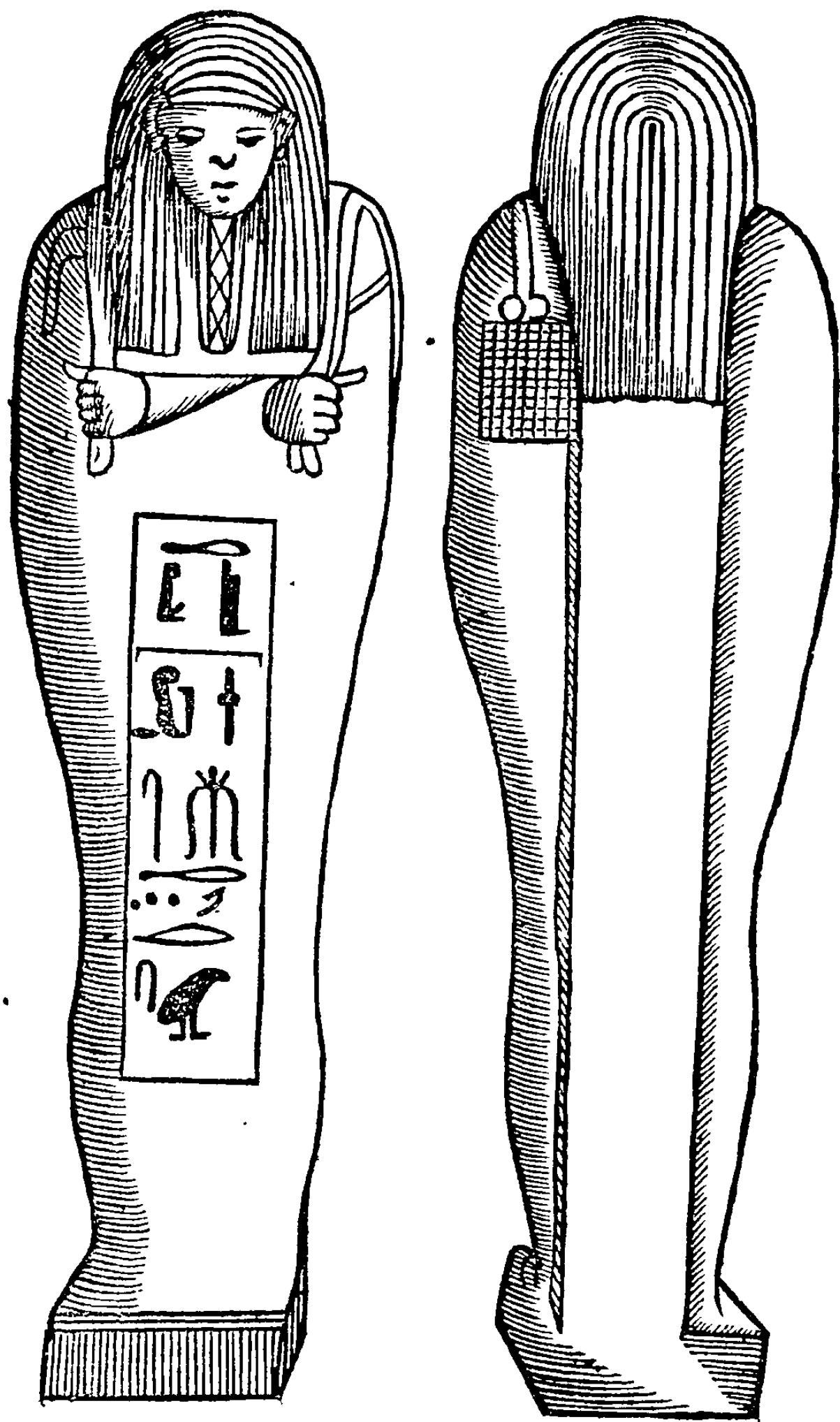
Iam passim hoc Opere ostensum fuit, Isidem Auerruncum Numen

Hieroglyphi-
cæ statuae
Auerruncæ.

ab vniuersa Ægypto creditam esse; quæ, Plutarcho teste, cadauer Osiri-
dis à Typhone in Nilum proiectum, vncino extra Nili fluentia reti exce-
pisse memoratur. Atque hoc est, quod aptè sanè hoc loco exprimitur
per vncinum & rete ab humeris dependens. Isis Nili Genius est, aduer-
sas ab eo potestates Isiri sono prohibens, citato Plutarcho teste; sistrum
itaque proprium Isidis symbolum. Et nè Typhonix potestates denuò
nonnihil contra Osiridis corpus, id est, Nilum (Osirin enim iam sæpe
dictum fuit pro Nilo sumptum fuisse) vel immodicâ siccitate, aut humi-
ditate suffocatiuâ, in damnum totius Ægypti machinarentur; statuam
hanc vncinis & harpagonibus, vti & reti terribilem, *αἰτίτηχρον* statuerant;
vt symbolis potestati eorum contrarijs, à nocendo lædendoque desiste-
rent, magnæ, vt vocant, ad eas cohibendas efficacix; & hieroglyphica
anticæ parti statuæ incisa luculenter docent; vbi primò statua sedentis
in morem exposita, manibus extensis, infra se fauissam cum canali Niloti-
co & Accipitre continet; sequitur mox alia statua, malè tamen efforma-
ta, cum tribus terminis, cum vncini figura, quæ tamen non, vt hîc, sepa-
rata est, sed edacitate temporis detrita, atque adeo nihil aliud quàm sta-
tua est manu vncinum gestans; quod verum esse, similes inter hierogly-
phica vncino instructæ statuæ passim docent. Sequitur hemicyclum
cum penna; deinde oculus; quem sequuntur bini flores Loti cum Cru-
ce & penna; hos verò duo pistilla cum sceptro, Accipiter quoque crate-
ri insitens, cum Cruce; deinde hemicyclum cum securi inter duos ter-
minos locata, quam sequitur oculus, vas Niloticum, securis, altare, vas
Nili, altera statua vncino instructa, & denique Ibis cum appposito vase
Nilotico, & sceptris. Quorum omnium sensus est qui sequitur: *Statua
Isidis auerrunca malorum à fauissa & canalibus eius, vti & crateris Osiridis
tutrix; Isis auerrunca malorum à tribus hyleis Mundis; providentia ad arche-
typum adaptat omnia, quadrifido in Mundum inferiorem influxu cobibet Ty-
phonias potestates, Osiridis craterem in quadrifidum Mundum deriuat; noxia
& perniciofa auertit, providentia humide substantiæ omni honore vene-
randa; Isis extractrix ex Nilo Osiridis, humiditatis Lunariorum domina &
administratrix.* Huic congruunt complures statuæ, ex diuersis do-
ctorum Virorum Museis extractæ, & inter cæteras haud absimilis
est statua, quam olim eruditissimus Medicus Bartholus Bartholinus
Danus mihi communicauit, & ferè eadem est cum ea quæ sequitur,
vti & hieroglyphica inscriptio eadem est, vt proinde ob similitu-
dinem denuò incidendam non duxerim; quare consule sequen-
tem. Fœmina velato vertice, sinistra vncinum cultriformem, dex-
trâ hieralpham, cui annexum est rete, gestat, in antica parte hieroglyphi-
câ inscriptione insignita. Vncinum & hieralpham, cui rete annexum est,
manibus portat, & indicant Agathodæmonem auerruncum, quem sta-
tua refert; velatus vertex diuinitatis latentis symbolum est; hierogly-
phica verò ea sunt quæ sequuntur: Sceptrum, oculus, sed cuius pupilla
desit, statua Accipitrina, Altare, brachium extensum, canalis sacer, Crux,
baculus incuruus, ramus triplex inuersus, oculus, tria quadrangula cum
hemi-

Alia statua
Auerrunca.

hemicyclo, cycloides, baculus incurvus cum Coturnice: quorum sensus est; *Providentia Numinis venerandi, canales beneficâ vi suâ imbuat, tres anni partes providentia dirigat, à tribus Mundis hyleis auertat omnia Typhoniarum potestatum molimina.* Nota has notas meliùs in sequenti simulachro

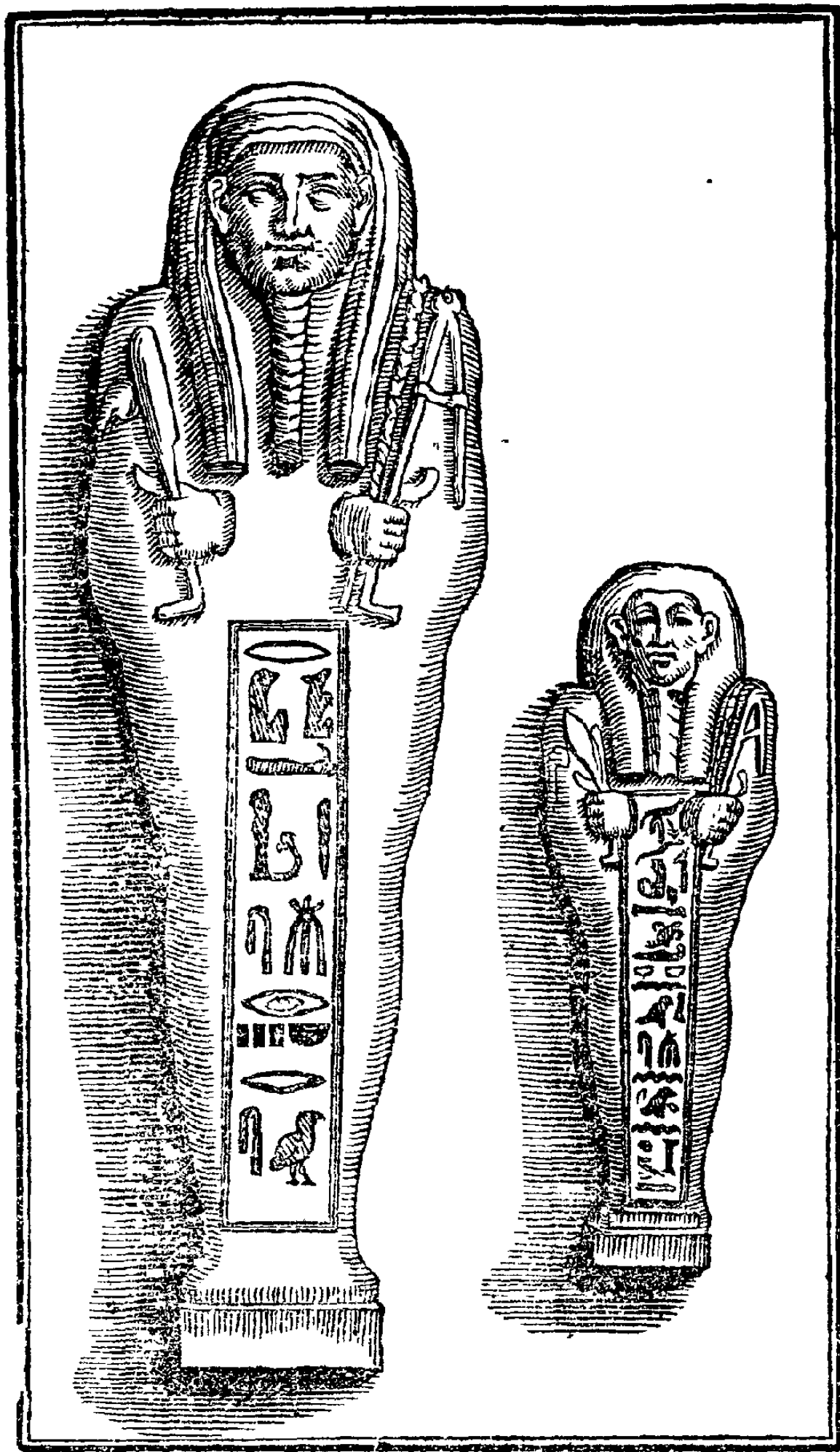

exprimi. Huic prorsùs similis est, quam non ita pridem ad me propriâ manu delineatam per Nihusium transmisit Clarissimus Vir Philippus Cæsarius, quam & apud hæredes Ioannis Volckeschen ex testa fictili subcærulei coloris extraxit.

Tertiò sequuntur statuæ binæ prorsùs præcedentibus similes, quarum maior manu dextrâ, hieralpham & rete à tergo dependens, sinistra verò cultrum tenet; quæ quidem symbola nihil aliud quàm potentis sectionis Agathodæmonem notant. Hieroglyphicorum inscriptio cum

Aliz binæ statuæ Auerruncatiuæ.

cum prorsus eadem sit cum præcedenti, uti vnam cum altera comparanti patebit, ita eundem quoque sensum refert. Simulachrum minus fo-

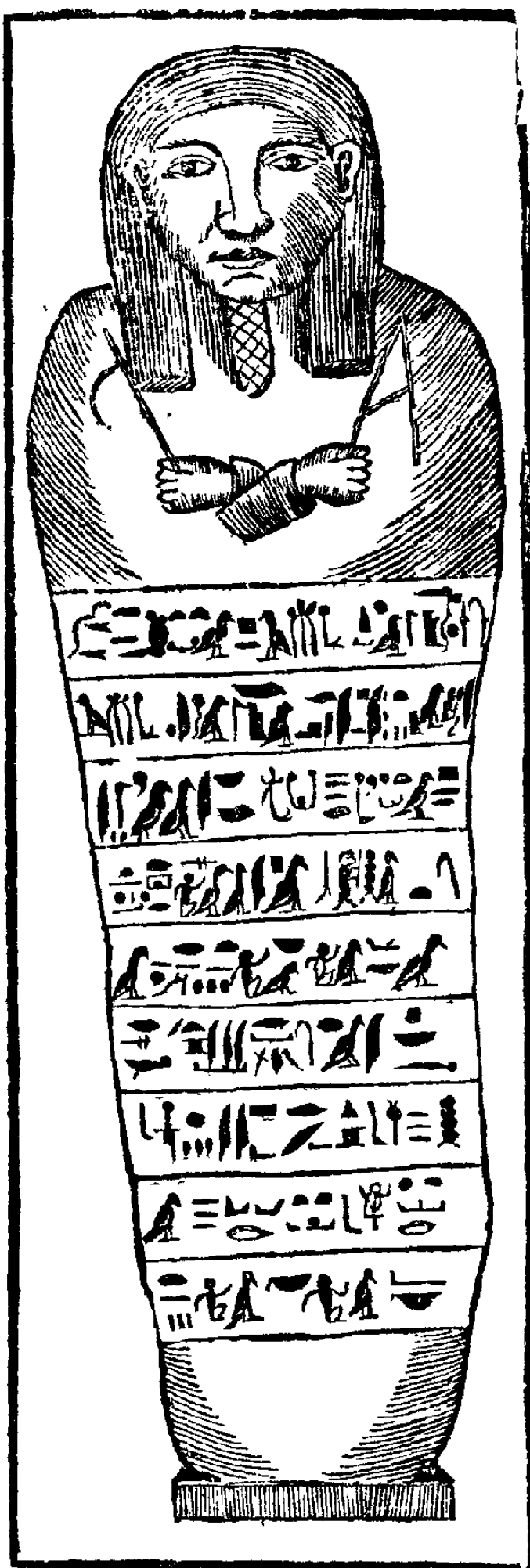

lium perseæ manu sinistrâ tenet, dextrâ hieralpham, cœterum uti præcedentia velato vertice; quæ quid indicent, iam dictum est. Perseæ folium sapientiæ symbolum est, habet enim fructum perseæ cordi, folium linguæ simile, teste Horo, gestabaturque ad Mercurium attrahendum, cui perseæ dicabatur, uti ad eiusdem potestates *αἰτίε χυρς* profligandas apta.

Sequitur aliud simulachrum pariter vertice velato, quod superiori anno summâ diligentia delineatum mihi Illustrissimus Dominus Guilielmus Hustlerus Anglus communicavit; manibus hieralpham & vncinum gestans cum bārba reticulari, totum reliquum corpus anticum varijs hieroglyphicorum schematis insignitum est, ut in subiuncta figura apparet; quam nihil aliud esse dicimus, nisi Agathodæmonem Auerruncum, ut ipsa

auer-

Alia statua
Auerruncati-
ua.

auerruncationis symbola abundè testantur. Quid verò velatus vertex, quid symbola velint, iam suprà dictum est; quid hieroglyphica signent, aperiāmus.

Primus ordo continet Serpentem cum quatuor lineolis, quæ tamen quid repræsentent, dispici non potuit; hæc sequitur ampulla sacra cum hemicyclis, & brachio extenso (tale enim exhibere debet, licet depictor id non exactè affecutus sit). Sequuntur Ibides binæ mediante quadrato, postea ramus triplex inuersus, post hunc sequitur figura, quæ vti ex alijs hieroglyphicis schematis patet, aliud non refert, nisi statuam sedentem; hanc pyramis piscinæ sacræ insistens, quam denuò Ibis cum securi, & Altari, oculo, Serpente, & baculo nodoso; agmen claudit thyrsus. Quorum sensus hic est. *Vitalis humor inferioris Mundi beneficentiâ Mercurialium Geniorum Mundo hyleo præsentium, tripartito anni tempore communicatur per statuam quæ sacræ piscine influit; quâ Mercuriale Numen attractum providentiâ suâ vitam largitur suæ curæ commissis.*

Hieroglyphica huius statuæ.

Secundus ordo hunc sensum efficit. *Mercuriale Numen tripartitum anni tempus influit; & posita sibi statua propitiatoria, canales laxat, aduersa repellit, Mercuriale Numen debito honore cultum, ærem inferiorisq; Mundi substantiam fecura rerum imbuat, per statuas sibi appropriatas religiosè cultas.*

Tertius, vti ex symbolis patet, hunc sensum efficit; *Typhonice potestates per Ibiacas intelligentias, supremi Numinis influxum in inferiora, propagantes religioso cultu Sacerdotum, profligantur, vnde hyleo Mundo magnum stabilimentum nascitur.*

Quartus. Hæc symbolorum serie hic sensus efficitur: *Mundi superiores inferioresque Ibiacorum, id est, Mercurialium Numinum catena dominatrice, malis expulsi conseruantur.*

Quintus. *Vita datur Crateri magni Osiridis per statuas mysticas, & Momphæas ipsum circumstantes, & beneficâ vi fouentes.*

Sextus. *Cælestis Crater ope Intelligentiarum magnam vim acquirit ad abundantiam inferioribus conferendam.*

Reliquas tres series non expono, tum quia ex figuris ipsis notæ sunt, tum etiam ut nonnihil exercitij curioso indagatori relinquatur: continent enim symbola nota, & iam sæpe sæpius explicata.

CAPVT II.

De simulachris Ægyptiorum portatilibus.

Simulachra
portabilia
Ægyptiorum.

Nihil his simulachris vulgarius est, cum vix sit Museum in quo non reperiantur; & magna eorundem quotannis ex Ægypto multitudo adfertur. Sunt autem longitudine vnus digiti, aut etiam cubitales, & eodem penè habitu, quo maiores statuae, exornantur. Quæritur itaque quid Deastri huiusmodi significant? Respondeo ex eorum numero esse, quos Auerruncos siue Apotropæos diximus, & quos Hebræi Theraphim vocabant. Atque hoc ita esse, symbola quibus exornantur, apertè docent; sunt enim vt plurimum hieralphis, harpagonibus, vncinis, flagellis, scuticis, similibusque auerruncationis symbolis instructa. Sunt etiam partim ex testa, partim ex ligno, & metallo subinde fabrefacta. Horum simulachrorum tria in Museo meo spectantur; quorum prius testaceum pro suis in Rempublicam literariam meritis donauit Clarissimus ac summe eruditus Vir Nicolaus Heinsius; alterum metallicum priori prorsus simile Illustrissimus Hispaniæ Inquisitor; tertium ex cedrino ligno, in Ægypto Mumia fascibus inuolutum eruerat P. Marcus Ord. S. Francisci, à S. Congregatione propagandæ fidei in Ægypto Missionarius, quod & pro sua in me humanitate sanè singulari, ex Ægypto translatum in Museo meo constituit. Singula decussatis manibus arma ferunt malorum auersiuæ. Inscriptio quoque hieroglyphicorum cum eadem sit, vnâ hîc explicasse sufficiat.

*Hieroglyphica.**Lectio.*

	1	Serpens	1 Vitalis	2 trium elementarium
	2	Tres termini		Mundorum
	3	Hydroschema	3 humor	
	4	Brachium extensum	4 beneficus	
	5	Ara cum penna	5 cultu religioso allicit	
	6	Ibis	6 Mercurium, qui	
	7	Serpens cum duobus terminis	7 vitam deriuat in hylæos	
	8	Vas Niloticum cum catena	8 in aquam Niloticam, ope catenæ Numinum aquaticorū.	
	9	Hieralpha	9 Agathodæmon humorem naturæ deducit	
	10	Hemisphærium	10 in inferiores	
	11	Figura piscinæ	11 piscinas adytorum;	
	12	Musca Ægyptia, cum thyrsu papyraceo.	12 Vbi polymorphus Dæmon singulis distributâ suâ portione, inde necessariarum rerum abundantiam confert.	

Com.

Conplura huiusmodi in Museo Gualdi, Angelomi, Barberinorum, cœterisque privatis domibus spectantur. Melitæ tres bipalmæ huius generis statuas possidet Clarissimus Vir Io. Francis. Abela, Ordinis Vicecancellarius, quas hoc loco libenter proponerem; verum cum eadem prorsus sint cum ijs, quas paulò antè descripsi, nè temporis iacturam paterer, eas consultò omisi.

Atque hæ quidem statuæ nihil aliud sunt, quàm Hebræorum Theraphim, quas Rachelem patri suo furatas, abscondisse sacræ literæ testantur; de quibus cum primo Tomo in Pantheo Hebræorum, capite de Theraphim, amplissimè egerimus, eò Lectorem remittimus.

Ad hanc quoque Classẽ reuocantur et statuæ, quæ Mumiarum inuolucris insutæ reperiuntur, de quibus cum postea Syntagmate XVIII. fusè acturi simus, Lector id consulere poterit.

CAPUT III.

De statuīs Auerruncis alia forma, quas μεσίτες vocant.

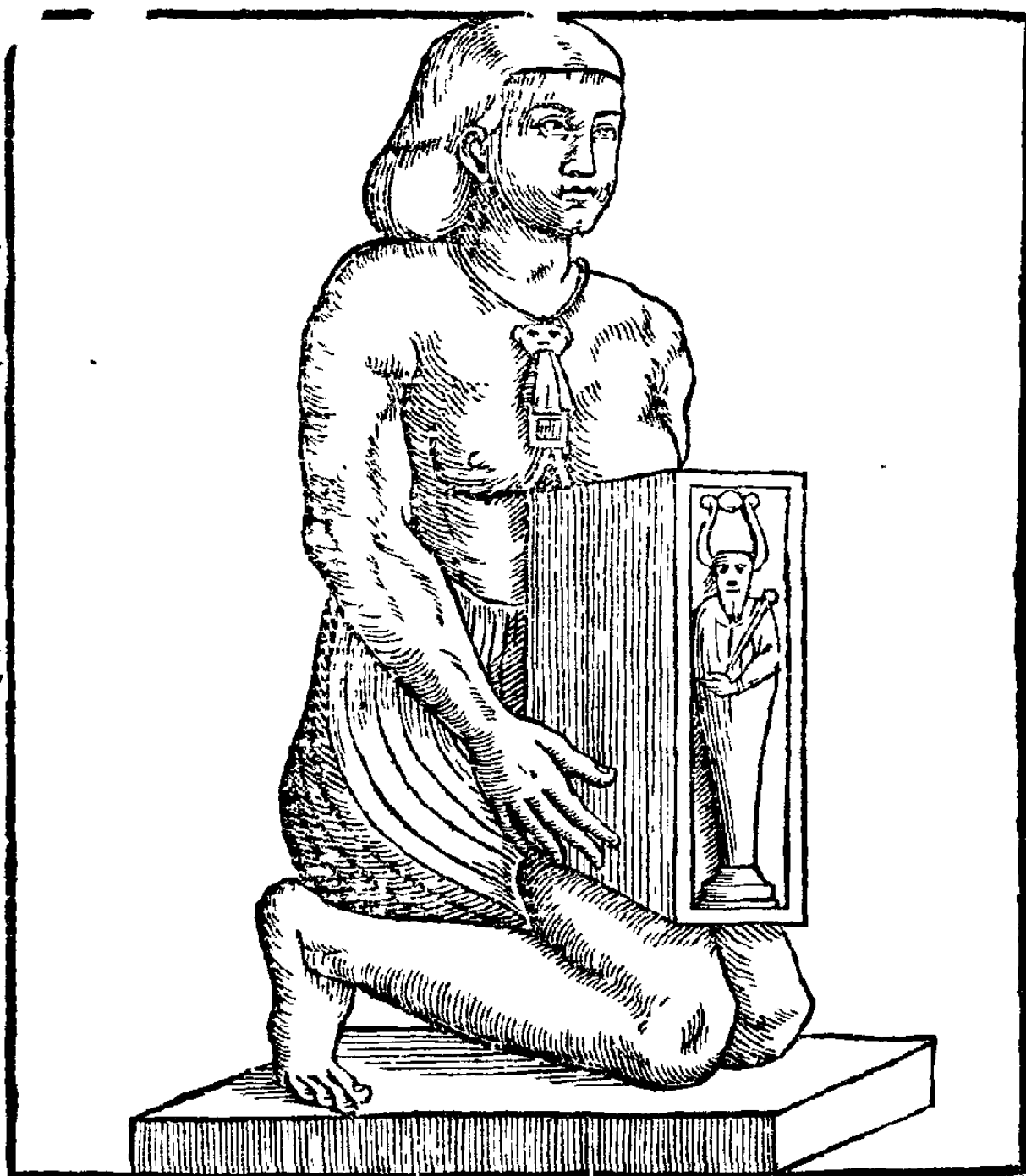
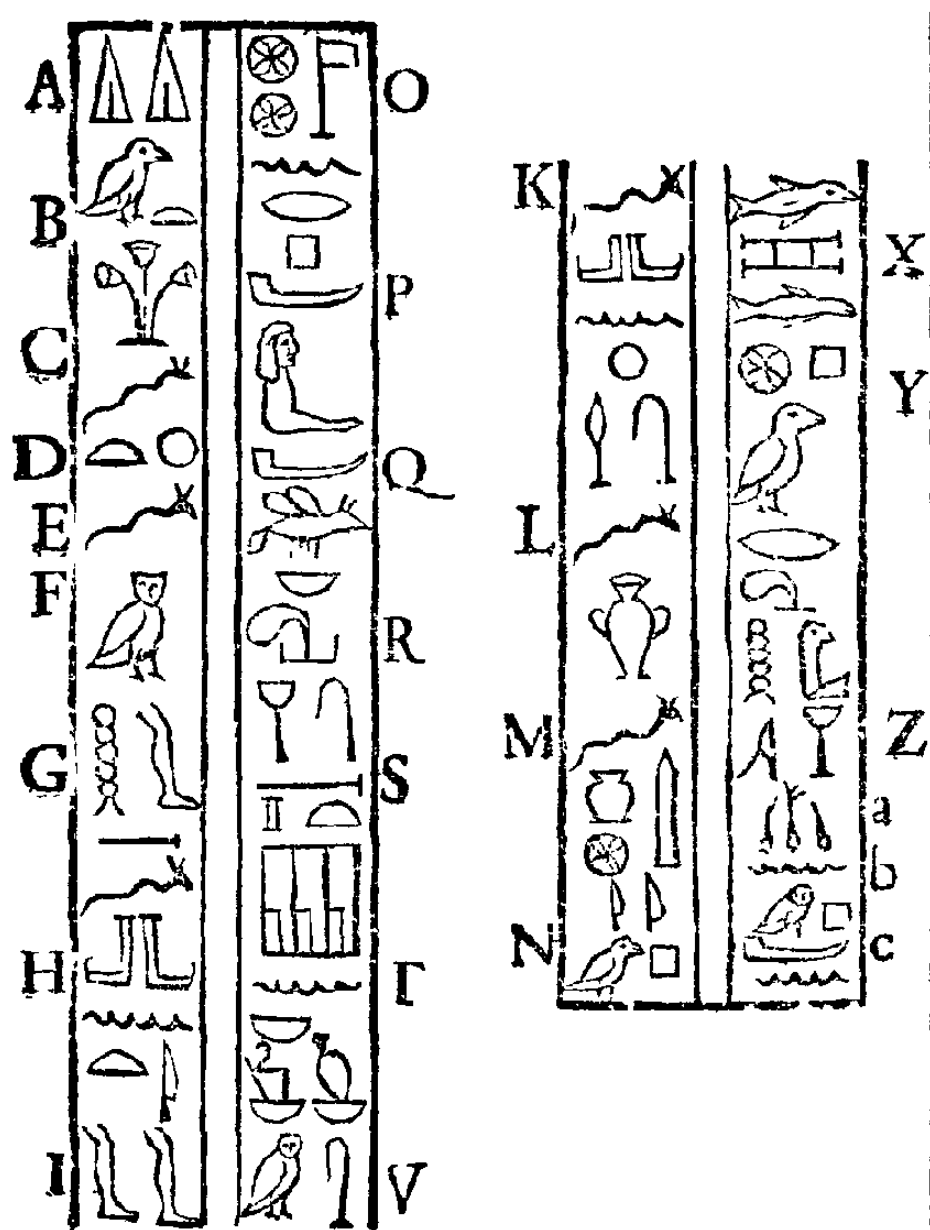
Occurrunt complures Deastrorum Ægyptiacorum statuæ quas μεσίτες, id est, mediatrices vocant; & ita dicuntur, quia maioris ordinis Numina ab inferioris ordinis Numinibus supremæ Menti ad id, quod prætendebant, obtinendum, sollicitanda exhibebantur. Meminit horum Chrysippus in Libro de Antro Mythræ; Τα τέχνη τῶν ἀπολαύων πάντων ποικίλοις εἰκοσι κοσμήματα, καὶ τὰ τῶν Θεῶν, ἐς μεσίτες καλεῖται, ἀγάλματα θεοειδήματα. *Muri spelunca omnigenis imaginibus ornati, & Deorum, quos mediatores dicunt, simulachra circumstantia.* Et sunt iterum in varias Classes diuisæ: nonnullæ ingeniculatæ, quædam stantes, aliæ sedentes Deorum μεσίτων simulachra ante se posita exhibent; quibus quidem figuris omnes Obelisci referti sunt, vti suo loco patuit; quæ & seorsim lapidibus appropriatis incisæ adytis, delubris, ædibus priuatis auerruncationis malorum causa imponebantur, & maximam habere putabantur ad superna charismata adipiscenda virtutem & efficaciam.

Specatur in hunc diem Romæ in Palatio Farnesiorum simulachrum ingeniculatum formâ fœmineâ, quod ante se gestat aliud simulachrum Numinis turbinato habitu indutum; manu sceptrum tenet, capite cydari in cucurbitæ formam adaptata, cui globus insidet, spectabilis, vti in sequenti figura patet. Fœminea forma Isidem, id est, tellurem indicat; Idolum verò quod ante se tenet, Canopicum Numen exprimit, cuius proprium est, terram fœcundo humore beare, cuius cucurbitalis tiara quam capite gestat, symbolum est, quam & duo cornua ambiunt cum globo intermedio, quibus humorem, nisi radiorum cœlestium virtute haberi minimè posse, indicabant. Sed vide quæ de hoc Idolo fusius locuti sumus in Syntagmate de Canopis, in expositione figuræ VI. Iconismi Canopici, vbi huic haud absimile exhibuimus. Habet hoc simulachrum

Nota, inter D
& E omiffa
effe à fculpro-
re 2 brachia
cum capite
Aristino.

in dorfo fequentem hieroglyphicam epigraphen, duabus columnis com-
prehensam. Prioris columnæ fensus hic eft. *Ignæ A vis & potestas B Osi-
ris ad fupremi Numinis C archetypon difpofita, D vitam Mundo inferit, E
precibus & cæremonijs Sacerdotum; quæis Ammonia vita attrahitur Typhonij
malis eliminatis difpulfisque; G catena Deorum occulto motu concitata, vitam
largitur H benefica vegetabili naturæ; I occultus Deorum motus K beneficus
iterum vitam influit Mundo aqueo, unde L rerum neceffariatum vbertas; M
vitali Nilotici liquoris fecunditate, quadrifidi Mundi facies repletur, N Osi-
ris Mundi inferioris præfidis favore.*

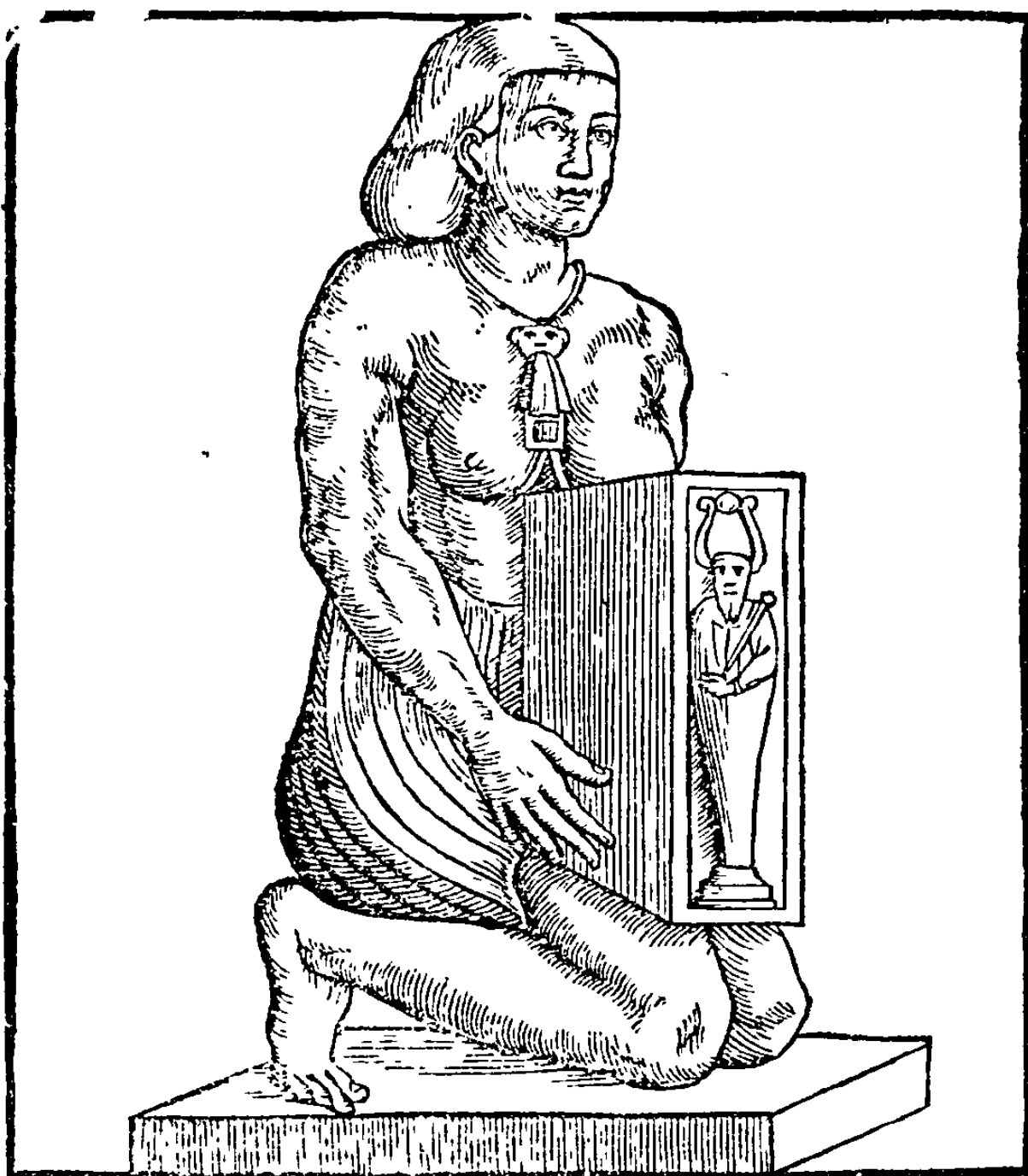
Statua Farnefiana.

Secundæ columnæ fensus hic eft. *O Quadrifide Mundorum facies
cæleſti & elementari liquore replentur, P beneficio ſtatue Iſiacæ, Q cuius
cultus Polymorphus Damon R cæleſtem virem exonerat in inferioris Mundi
piscinas, potestate cui omnia ſubſtant, portas Mundorum inferiorum S portas
T naturæ humidæ vegetabili naturæ ſummo V dominio & ſapientia aperit;
unde T religione à Sacerdotibus ei ritè peractâ, V diſpulfis malis, & X Ty-
phonia ſobole, Y quadrifidi Mundi inferioris facies Y Oſiridis luce repleta
cæleſtis vter in inferiora exoneratur; Z catena Geniorum Solarium & Aga-
thodæmonum, ad eius ideam conformata, a tres anni ſtationes benefico & ſe-
cundo b humore pro cuiusque exigentia replentur, c bubone proſtigato.*

De statua Mesitica Orignana, quæ in Orignano Oppido spectanda exhibetur.

Est Orignanum Oppidum ad radices montis Soractis 24 mill. pass. Roma distitum, in cuius cœmiterio, quod est ante dicti Oppidi Ecclesiam, statua cernitur ex phario lapide, ingeniculata situ, prorsus & per omnia similis præcedenti, nisi quod multò maior sit; neque enim maiorem, si Tyburtinæ Basilicæ appositas statuas excipias, Ægyptiam statuam me vidisse memini: genibus enim nixa iuxta corporis humani proportionem, septem palmorum altitudinem habet; iniuriâ temporis capite, & aliquantum pectore mutilata est; ante se tenet aliam statuam quadrangulo impositam, prorsus eandem, quam statua Farnesiana superius apposita, cum duobus alijs Idolis & Serpentibus, obtinet; retrò ingentem hieroglyphicorum congeriem tribus columnis digestam exhibet; quæ quidem à me transcripta, attamen ob temporis brevitatem & angustiam non licuit incidere. De qua statua in epistola quadam Fabius Ghisius olim in Germania Nuncij Apostolici munere functus, modò S. R. E. Cardinalis longè Eminentissimus dignissimusque, dum illac transiret, & de statua certior factus eam examinasset, ita scribit.

Statua Orignana.

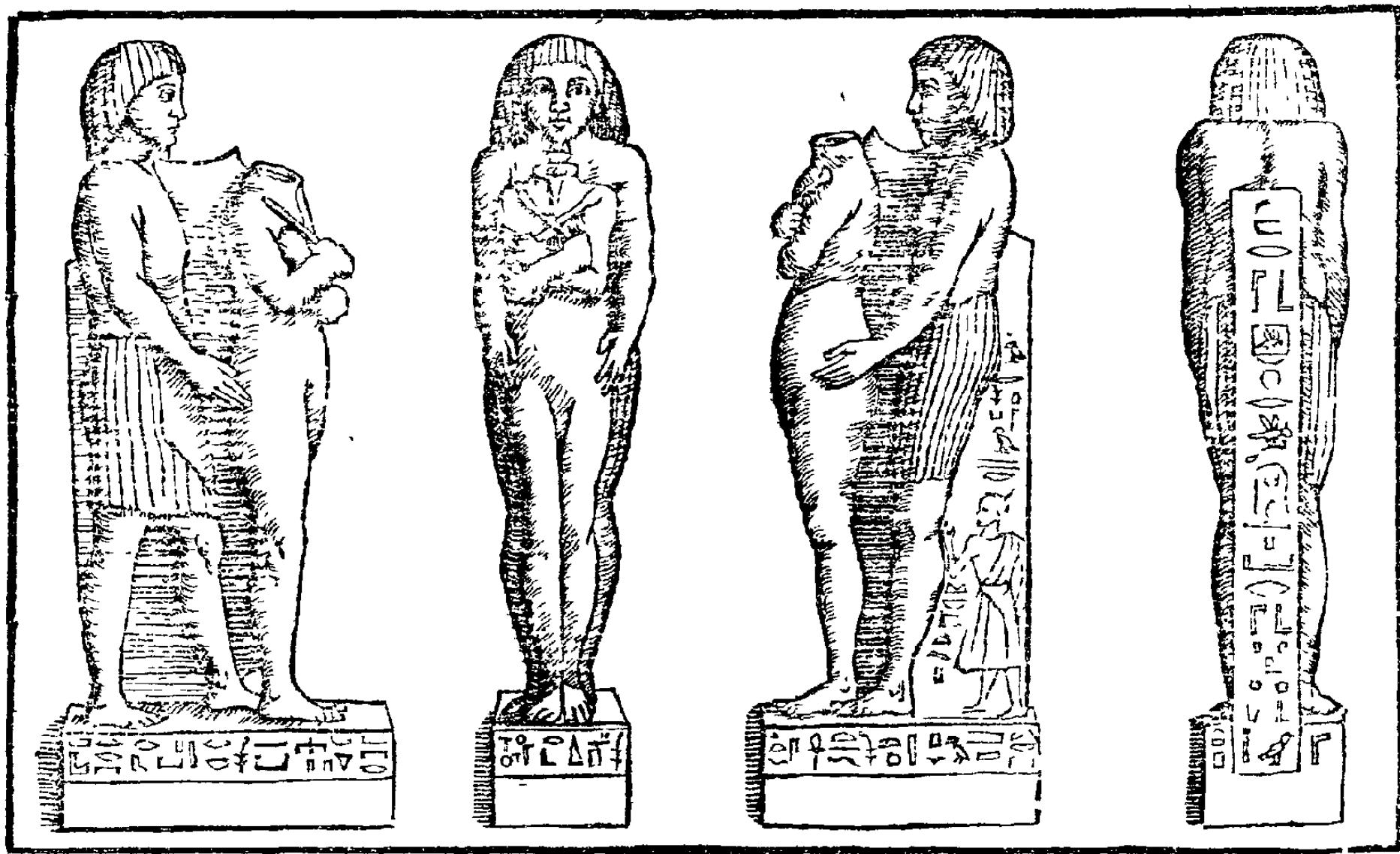
*Admodum R. P. Athanasio Kirchero Soc. IESV Fabius
Episcopus. Neritonensis. S. P. D.*

D Iscessi Roma die XVI. peruenique subnoctem ad Rignani Oppidum, quod est sub ditione Excellen. Principis Burgbesij (modò Ducis Muti) XXIII. ab Vrbe lapide. Inueni ibidem signum perantiquum, licet non integrum, hominis sedentis, è lapide nigro, ni fallor, substinentisque duas paruulas figuras, & circumquamque arcanis distinctum notis, quales tu; eruditissime Vir, rimaris & conspicias in Unaquaque Pyramidum: Opus ego iudico Ægyptium, & multâ eruditione refertum: ideo volui indicare tibi, vt accedas aliquando ad locum, & vberem inde copiam habeas doctissima volumina, quæ moliris, exornandi &c. Cluenti die 19. Iunij 1639.

*Aliud ex Museo Excellentissimi Viri Ioannis Rhodij
Medici Patavini.*

Simulachrum
auerruncum
à Rhodio
missum.

Q Vadruplicem tibi huius simulachri faciem exhibemus; anteriorem, posticam, sinistram, & dextram. Anterior sc̃eminam tibi exhibet velato vertice, more Ægyptiaco, conspicuam, quæ ante se aliud exponit Idolum sine capite stans, & decussatis brachijs binas clauas gestans. Figura sc̃eminea Isis est, sc̃emineum sexum mentiens, & masculina quâdam virtute præditum, vt in tabulæ Bembinæ exposi-

tionem demonstratum fuit. Quod repræsentat, simulachrum Hori est, filij Isidis; sine capite est, quia quem Typhon diuinitatem eius abolitam cupiens, occiderat, Isis ad immortalitatem restauratam resuscitauit: nam vt rectè Plutarchus, Isis est vis illa sc̃eminea, & totius susceprix generationis

tionis, & non incongruè *τιθων* & *παρεχνη*, nutrix & susceptrix inde dicta fuit; habet enim congenitum amorem erga id quod primum ac summum est inter omnia, ipsum scilicet bonum, ad hoc enim rapitur, hoc optat, hoc sequitur; quod verò malum est, fugit & aduersatur. Hinc non abs re Osiridis animam incorruptam & sempiternam restantur, corpus verò à Typhonè dilaceratum, Isidem verò id quærere, atque in artus restaurare. Nam quod perpetuum est, id desultorio ac mutabili multò præstantius, & quas à mutabili imagine sumit, nec perennant, nec semper eædem sunt, sed quasi è cera sigilla & impressiones vestigiaque delentur. Cùm has itaque præter rationem admittit ac mutuatur, tunc aduersus Horum manus conferere dicitur, eumque conficere Typhon, quem Isis ceu sensibilem intelligibilis Mundi imaginem progenuit. Habentur huius vestigia in Museo Gualdino montis Pinciani, vbi bina simulachra spectantur Isidis sedentis genibus Horum puerum exceptum lactantis, quæ omnia ad dicta alludunt. Quid verò partes Hori ex Iside & Osiride? Quid sine oculis & capite mutilatum corpus Hori, nisi primam adhuc & imperfectam generationem factam, vti putabant, ante visibilem Mundi constitutionem, aut rude quoddam, vt cum Plutar. loquar, & imperfectum Mundi nascentis simulachrum? Quæ simulachrum Hori, quod Isis exhibet, nudum & *ἀνέφαλον* satis superque demonstrat. Isis itaque Horum veluti *παιδίαν* exhibet Osiridi Patri, vt dissipatis Typhonis moliminibus, sensibilem Mundi imaginem, quam Isis natura rerum, & passuum principium vtero produxit, tueatur, instauret, atque perficiat. Hinc Sacerdotes huiusmodi simulachrum mysticis hisce rationibus adornatum, magnam potestatem obtinere ad Typhonias potestates eliminandas arbitrabantur. Hieroglyphica verò in abaco & postica parte posita, effectus indicant rerum, quas huius cultu simulachri se consecuturos sperabant; quæ libenter hoc loco ordine exponerem, verùm cum adeo malè efformatæ sint, & magna ex parte mutilatæ, malui expositionem intactam relinquere, quàm illas varijs coniecturis supplere. Hæc autem quæ dixi, ita se habere, confirmat.

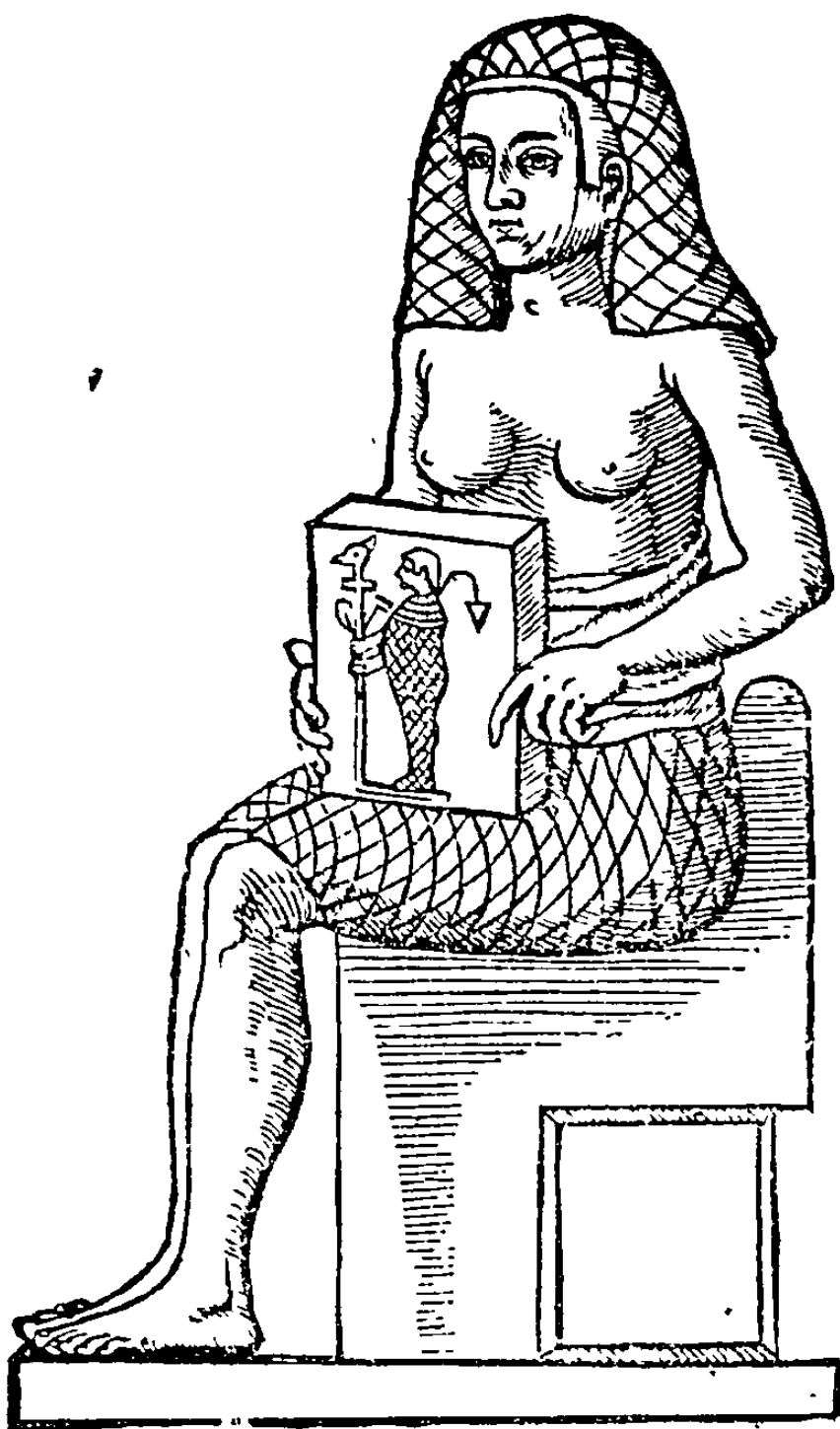
Isis totius
generationis
susceptrix.

Hieroglyphi-
ca huius simu-
lachri.

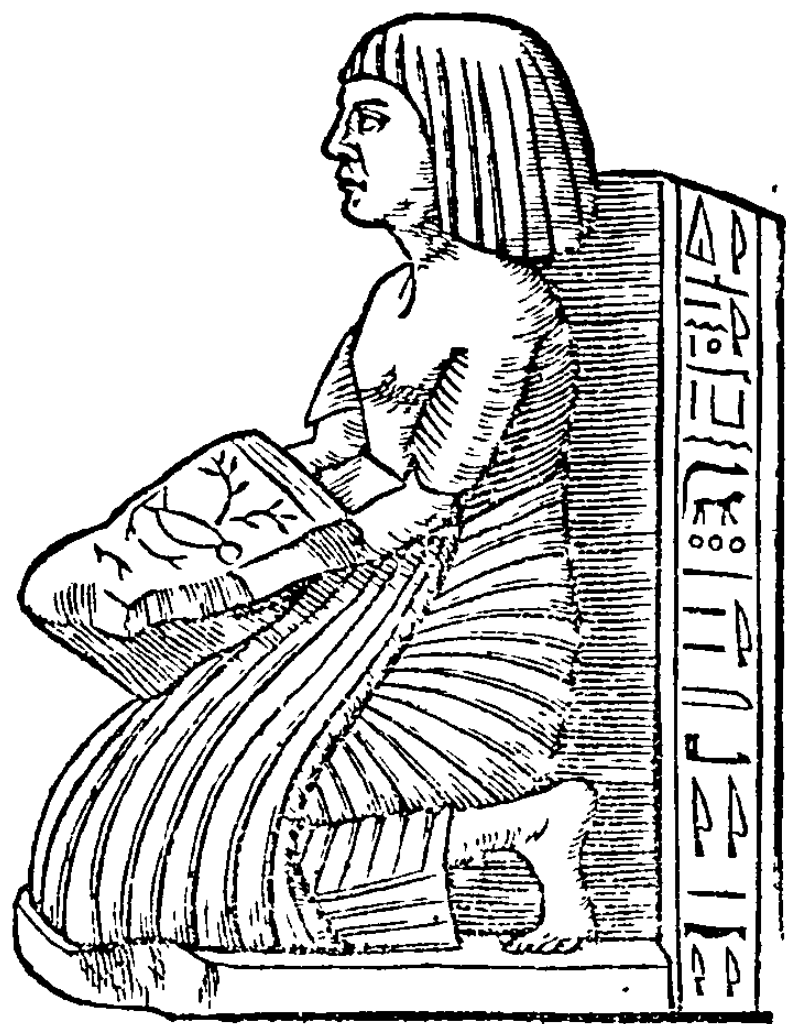
Aliud huiusmodi apud Petrum Stephanonium, Idolum, & est Isis sedens, & Horum *παιδίαν* tabulæ insculptum exhibens, ijs symbolis adornatum, quibus passim eum exhiberi in hoc Opere vidimus. Horus turbinate vesti inuolutus, & vittâ redimitus, manibus baculum Cucuphormum gerit, vt sequitur. Quorum omnium symbolorum significationes, cum varijs huius Oedipi locis passim expositæ sint, Lectorem eò remittimus. Huiusmodi Idolum quoque se offert in Hortis Quirinilibus PP. Theatinorum, quod olim ijs Marcus Miletius Iurisconsultus Romanus legârat, aliaq; similia innumera passim in celebrioribus Museis spectantur, quæ huc alludunt; quæ quidem omnia si hîc adducere vellem, illud non aliud foret, quàm tomos tomis addere: Lector curiosus ex his paucis, quid de similibus, si quæ alicubi occurrerint, statuendum sentiendumque sit, nullo labore discernet. Est & in ædibus Cardinalis Verospij in Sarcophago excisa statua *παιδίαν*; cuius hieroglyphica cum

tem-

temporis iniuria exesa sunt, consultò omittenda duxi; vbi foemina comparet exhibens statuam auribus cornibusque pectore tumido, spectabilis, cætero corpore Hermarum more in conum abeunte.

Ex Museo Francisci Serræ.

Est & alia statua in ædibus Francisci Serræ Equitis Romani, quem supra laudavi, ingenuata, ante se positam habens sacram tabulam, cuiusmodi passim in Obeliscis occurrunt; cuius in postica parte hieroglyphica inscriptio hunc sensum habet: *Ignæ vis dominatrix humidi, huius Genij vi & efficacâ, uti & Sacerdotum ritibus, vitam inserit Momphæam, tribus Mundis elementaribus; piscinam sacram benefico liquore implet; craterem supernis influxibus facundat.*

C A P V T IV.

De statuis Polymorphis, & Auerruncis omnis generis.

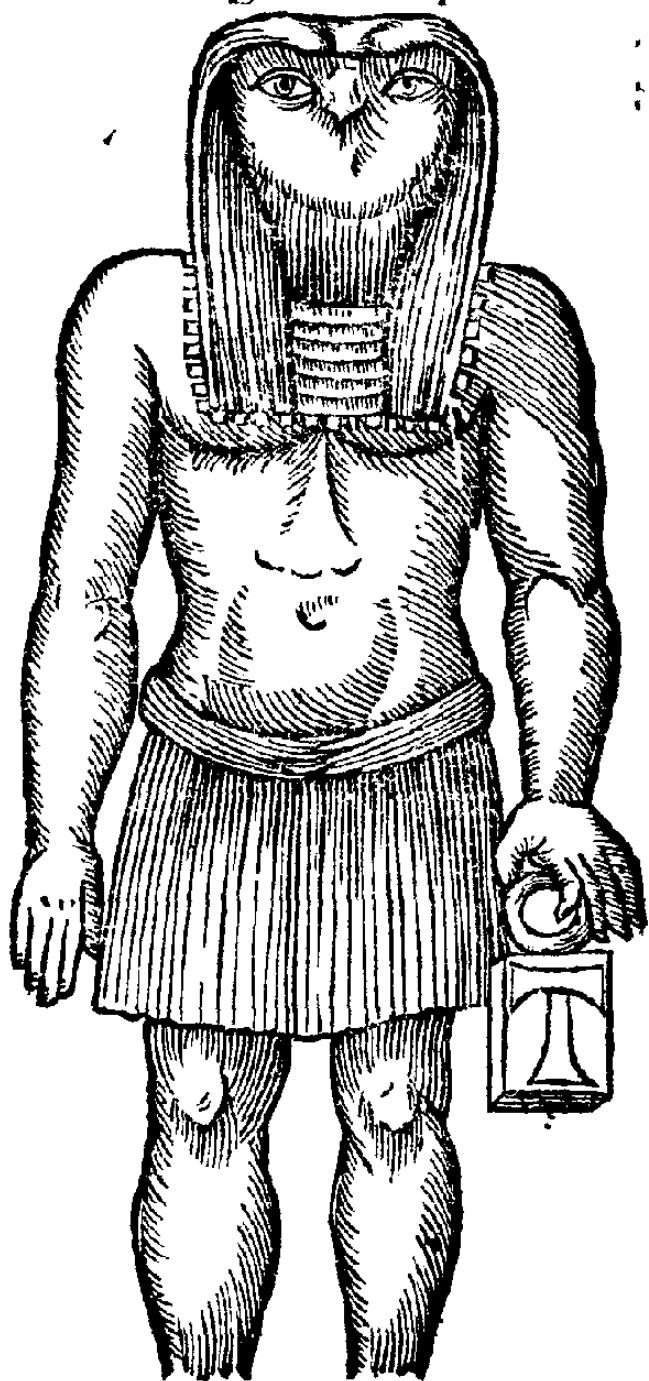
Polymorphæ
statuæ quæ

Polymorphæ statuæ vocantur, eò quòd humanâ formâ in varios sacrorum animalium vultus transformatæ spectentur; quarum iterum magna, pro Numinum exprimendorum varietate, multitudo reperitur, cum vix ullus Obeliscus aut monumentum Ægyptiacum sit, in quo non inculptas reperiatis; ut proinde vel ex hoc capite constet, Obeliscos nihil aliud fuisse, quàm idolorum quandam hieroglyphicâs descriptorum

con-

congeriem, ex quibus deinde veluti ex archetypis quibusdam Sacerdotes & Sacri Scribæ in publicum, atque priuatum vsum simulachra seorsim excerpta formarent. Ex quorum numero sequentia quoque sunt, partim stantium, partim sedentium situ, variâ transformatione conspicua simulachra. Sequens statua hodierno die in Museo Palatij Barberini aservatur, ex ruderibus Ecclesiæ PP. Dominicanorum, quæ vulgò Minerva dicitur, egesta; quæ vti olim delubrum Isiacum extitit, ita nullus in

Simulachrum
ex templo
Minervæ erum.

Urbe locus, maiorem Ægyptiacorum monumentorum copiam nobis suppeditavit. Simulachrum est ἰερακόμορφον, id est, Accipitrinâ facie constans, velato vertice, situ recto, manibus pendulis, quarum vnâ Crucem ansatam gestat, corpore nudo, si velamen, quo verenda reguntur, excipias. Hæc statua Osiridem auerruncum exhibet; cuius symbolum est Accipitrina facies, & Crux ansata, nullis non idolis ei consecratis annexa; cuius mysteria cum innumeris huius Oedipi locis exposita sint, hîc ijs repetendis non immoror. Similis huic in Hortis Barberinis, Monti Quirinali adnexis spectatur, altitudine decem palmorum, & Cruce ansata, spectabilis.

De Polymorphi Dæmonis simulachro.

Misit non ita pridem ad me, pro summa sua erga Remp. Lit. quouis modo ditandam, beneuolentiâ, & affectu incredibili, Serenissimus Princeps Magnus Dux Hetruriæ, simulachri Ægyptiaci, vndique & vndique innumeris hieroglyphicis exornati ectypon; cuius litera A anteriorem, B posteriorem partem significat. Huic iam aliqua similia hîc Romæ repereram: quorum prius ex Ergasterio Barberino extractum, in Obelisco Pamphilio exposuimus; alterum habebatur in Museo Francisci Angelomi, quo mortuo, & Ergasterio subhastato, id possessorem obtinuit Torquatum de Alexandro Capitaneum. Tertium prorsus simillimum continetur in Museo Regio Montis Pinciani Francisci Gualdi. Verùm cum nullum hoc præsentem Mediceo integrius repererim, id hoc loco minutim exponendum censei.

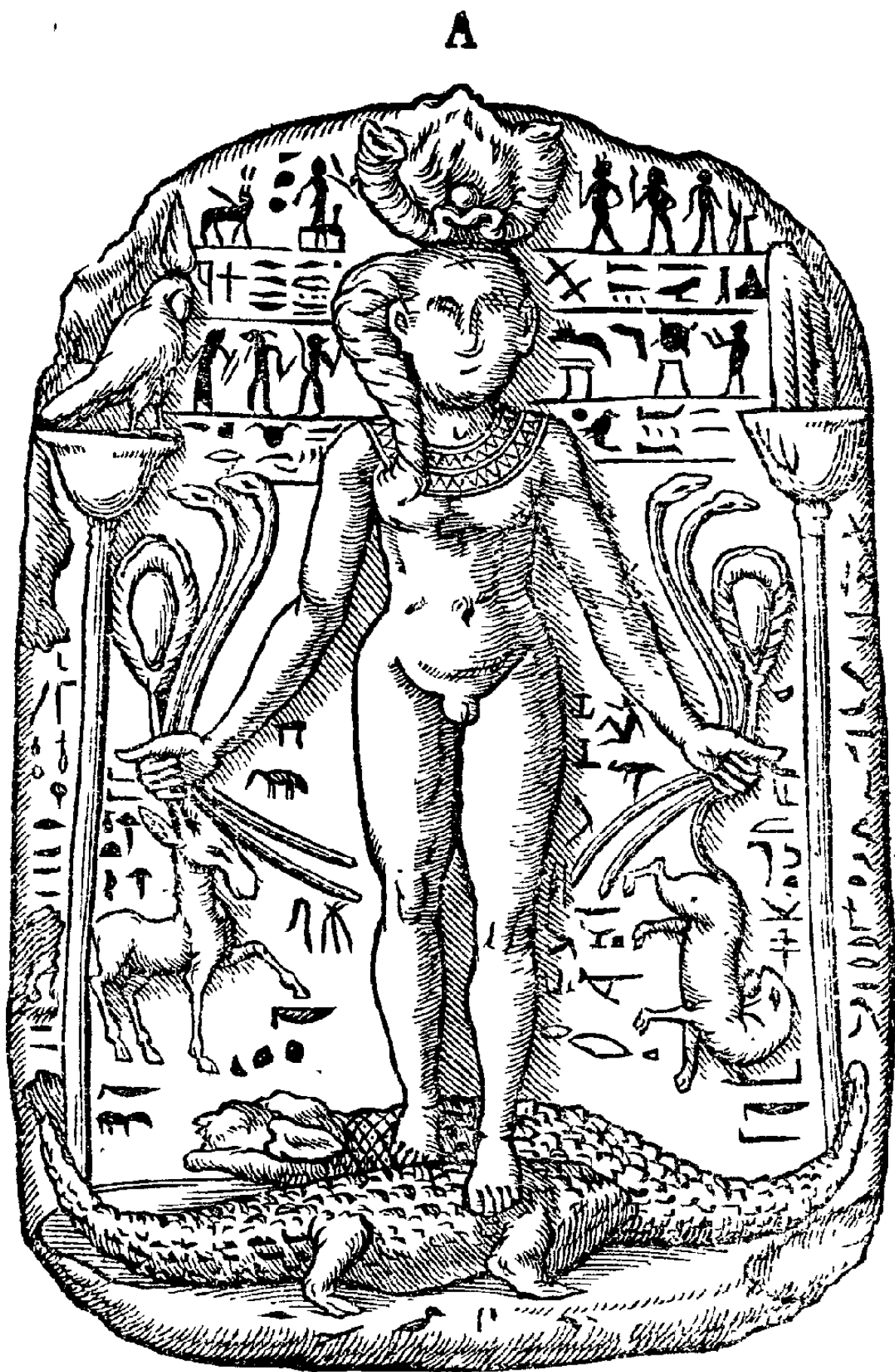
Polymorphi
Dæmonis
simulachrum

Statuæ anterior portio formam scemineam toto corpore nudam, mammis turgentibus, binis Crocodilis insistentem, sexu androgynam exhibet, capitis cincinnus in Arietinum cornu contortus; capiti verò im-

Anterior si-
mulachri
pars.

mi-

minet Leoninum caput, cui in superiori parte, vti in secunda figura patet, globus alatus imminet; præterea vtrâque manu binos Serpentes cum Scorpione continet, dextrâ Canis quoque figuram appositam habet, sinistrâ verò caudâ Leonem quasi efferatum sustinet. Consistit verò intra duos baculos, quorum vterque in florem Loti desinit; horum primus Androsphyngem sustinet, alter plantam, quam Ægyptij Motmuti dicunt; circumdant in superiori parte imaginem iam descriptam Genij varij, dicti Numinis affeclæ; denique per totam interiorem superficiem complura passim hieroglyphica inserta spectantur. Sed quid insolitus hic polymorphorum Numinum apparatus sibi velit, exponamus.

Simulachri
hieroglyphica
explicatio.

Totum hoc complexum magnæ efficacæ amuletum est apud Ægyptios, in quo simulachrum exhibet Polymorphum Dæmonem, siue Mentem supremi Numinis omnium executricem, dum in totius naturæ amplitudinem descendit. Capite gestat Leoninum caput, cornibus Lunam sextilem mentientibus insertum; quo potestas & dominium in Solem & Lunam demonstratur: cincinnum capitis gerit in Arietis cornu contortum, ad fecunditatem & Ammoniam vim, quam rebus confert, indicant-

candam ; vberibus tumer, ad rerum vbertatem, quam præsidio suo præstat, signandam ; utrâque manu binos Serpentes cum Scorpionibustenet, quibus absolutum eius in vitam & mortem, in bona & mala, in generationes & corruptiones dominium docetur ; sinistrâ Leonis renitentis caudam, dextrâ Canem tenet, quibus potestas in Momphtha & Anubin signatur, quos inhibere videtur, nè nimîâ suâ potestate vrantur, sed in tantum, in quantum legibus à suprema Mente præscriptis conforme est.

Per Scorpiones, exitialia animalia, mors & interitus, siue malorum paratio, teste Horo l. 2. c. 34. indicatur : per binos Serpentes duplex Mundi.

di, cœlestis & elementaris, vita : per Leonem, Momphta humidæ naturæ præses ; per Anubin vigil craterum mundialium cultos significatur, unde & dextrum pedem crateri imposuim habet. Androgynam exhibet, quia respectu inferiorum fidei suæ commissorum se habet per modum principij actiui ; in quantum verò supramundanis influxibus substat, per modum principij passivi. Binis Crocodilis insistit, eosque quasi conculcare videtur ; siquidem hoc Numen, omnem Typhoniam vim virtute suâ domat & exterminat. Bina sceptrâ vtrinque apposita habet, in Loti florem desinentia, in quorum dextro Androsphynx collocata videtur, & Mentem supramundanam exprimit, iuxta cuius idealium rationum influxus operationes suas efformatas dirigit & gubernat ; alterum sceptrum plantam impositam habet, quam *ⲁⲓⲟⲩⲧⲉⲣⲱⲩⲛ* appellarunt Veteres, eò quòd liberet à morte, cuius virtutes descriptas vide in capite de Herbis Ægyptiacis ; & erat antidoti symbolum, quo contra pestíferas & contagiosas Typhoniarum virtutum antitheses utebantur. In superiori parte varios Numinum asseclarum typos vides, qui tutelares rerum Genios, & pantamorphi Numinis ministros denotant, quorum expositionem in Obelisco Pamphilio fol. 464. fusè peractam vide. Reliqua verò hieroglyphica intermedio spatio sparsim interiecta, non tam ad significandum, quàm ad aduersos Genios occulta mysteriorum, quæ exprimunt, allusione absterrendos sunt posita. His enim & similibus non Adyta tantum, sed & Obeliscos, statuas, cœteraque monumenta, ut in huius contextu Operis sat superque patuit, signabant.

ⲁⲓⲟⲩⲧⲉⲣⲱⲩⲛ
herba.

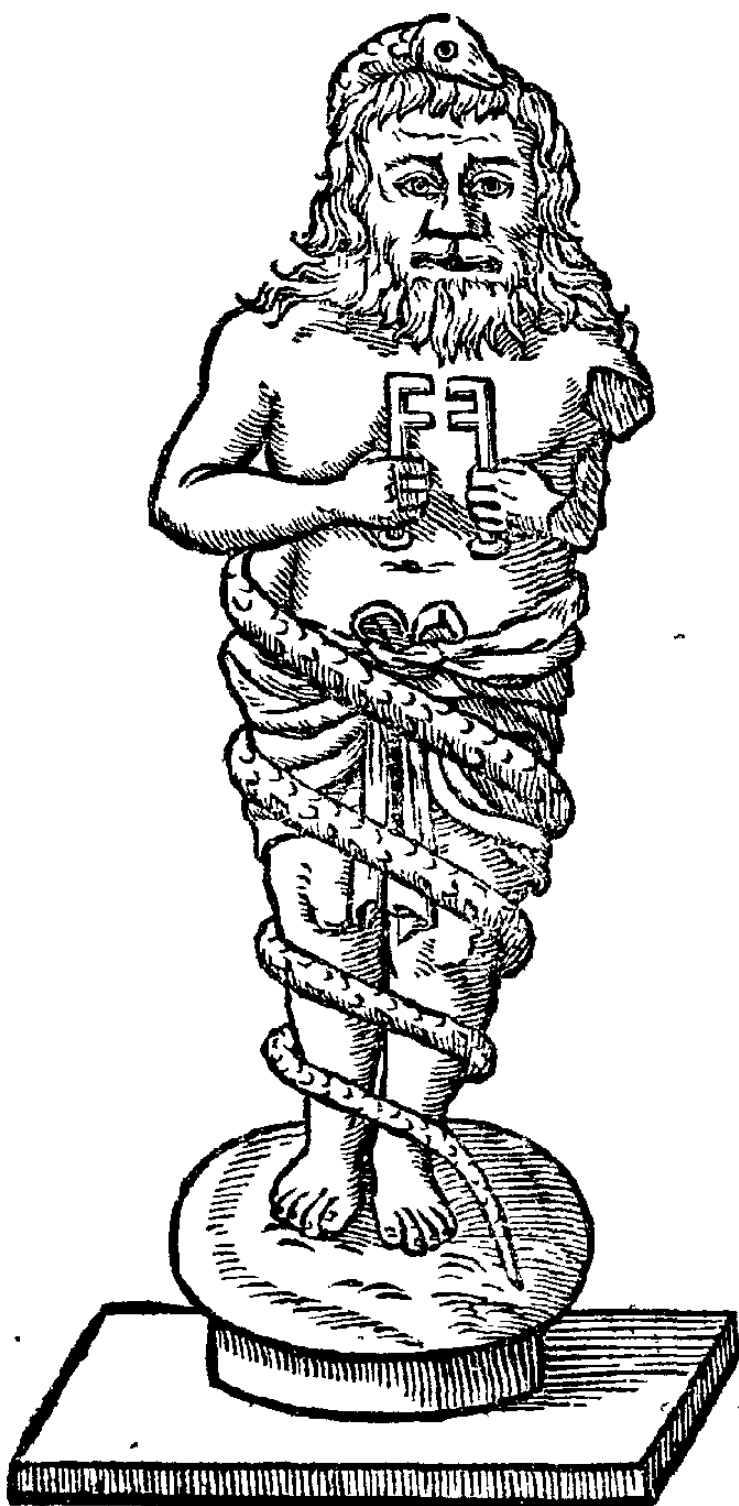
Posterior Amuleti pars.

PRimo loco continet cyclum *ⲓⲛⲉⲣⲉⲧⲉⲣⲱⲩⲛ* supremi triformis Numinis indicem, ut iam innumeris locis dictum fuit ; quem sequuntur Genij rerum præsides, varia vultus habitusque transformatione, id est, Accipitrinâ, Hircinâ, Leoninâ, Caninâ, humanaque specie depicti, ac baculis, Serpentibus, flagris, vncinis, clavis muniti ; quorum significationes cum in præcedentibus vberim interpretati simus, superuacaneum esse ratus sum ijs diutiùs inhærere. Videtur autem inter cœteras in ordine septima Serpentibus variè, uti & Leoninâ facie terribilis figura, quæ Momphtam exhibet, cuiusmodi simulachrum non ita pridem in Horto domestico Excellentissimi Ducis Muti, prope Villam Ludouisianam sito, reperi. Figuram hic appono Leoninâ facie, iubarumque diffusionem formidabilem, Binis clauibus

quas

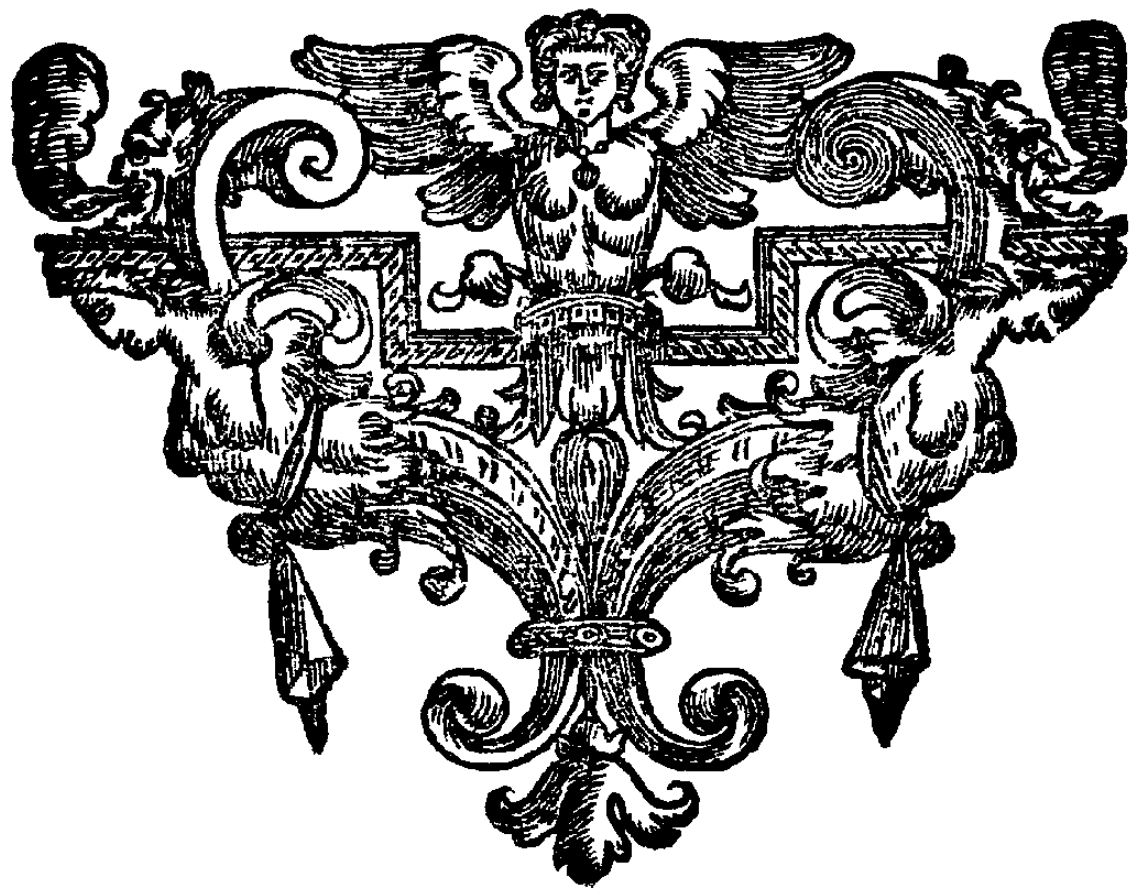
Posterior
simulachri
pars.

Figura hæc
Momphtæ
reperitur in
Palatio Excel
lent. Ducis
Muti.

quas utrâque manu gestat, in omnia Mundi arcana receptacula potestatem iurisdictionemque se habere demonstrat. Serpens cuius gyris inuoluitur, & globus cui insistit, luculenter docent, vitali calore Momphtam omnia quæ in Mundo sunt, fouere ac sustentare. Atq; hâc quidem formâ Ægyptij, Momphtam illum suum exprimere solebant. Sed iam filum dimissum repetamus. Sequuntur modò 16 ordines inscriptionum hieroglyphicarum, quibus quidem nihil aliud notant, quàm effectus & operationes, quas singuli dicti Genij in Mundo perficiunt: quorum significationem libenter hoc loco adducerem; verùm cum pessimè sint efformatæ figuræ, & vix nisi anxij coniecturis dignosci potuerint, ijs exponendis longior esse nolui, cum ex ijs figuris, quæ cognoscuntur, facile mihi reliquarum significatio innotuerit; adeoque nihil aliud sunt, quàm Geniorum, vt dixi, Pantamorphæ Mentis asseclarum effectus & operationes, & prorsus eadem, quas in Isiacæ tabulæ expositione Pantamorphæ naturæ eiusque ministris assignauimus; quare Lector citatum locum adeat. Spectantur & aliæ statuæ polymorphæ sub larua Accipitris, Ibis, Canis, Lupi, Leonis, Cercopithecii: verùm cum hæc omnes partim in Obelisco Pamphilio, partim in hoc tertio Tomo varijs in locis exposuerimus, eò Lectorem remittimus.

FINIS SYNTAGMATIS DECIMISEPTIMI.

SYNTAGMA XVIII.

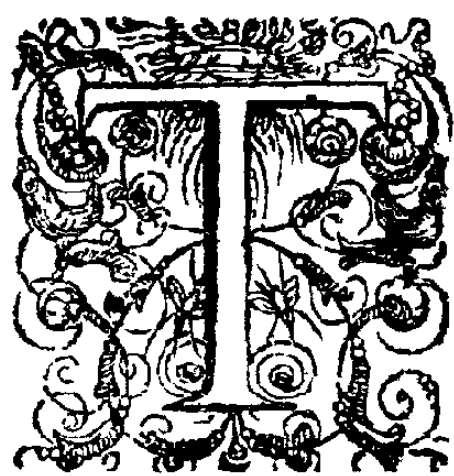
De Statuis Aegyptiacis Polycharacteristicis ,
id est , toto corpore hieroglyphicorum
contextu conspicuis .

EMINENTISSIMO PRINCIPI

ADALBERTO S. R. E. TIT.

S. Praxedis Presbytero Cardinali ab Harrach, Archie-
piscopo Pragensi, & Boëmiæ Primati.

IBI uni , Cardinalis Eminentissime, Principi Verè πολιδιδάκτω hoc meum de polycharacteristicis Ægyptiorum simulachris debebatur argumentum. Siquidem inter paucos Te summum nullo non tempore observaui, qui non duntaxat literarij negotij aignitatem ex æquo dignoscere & æstimare soleas, sed & datâ opportunitate eruditorum hominum labores impensè promouere studeas. Est Tibi non solum ob politica disciplinae notitiam animus ad ardua quævis peragenda idoneus ; sed & in penetrandis naturæ adytis, atque in diuinarum humanarumque rerum scientia mirè capax ingenium : vt interim sileam Tuum ad diuinam gloriam propagandam zelum ardentissimum, in pastoralis Tibi commissi officij cura sollicitudinem, in Lupis à Dominica caula coërcendis vigilantiam. Quibus cælitus Tibi concessis muneribus, tantò virtutum Tuarum ramos ceteris extollis sublimius, quanto altius emines. Suscipe itaq; hoc mei in Te affectus perenne quoddam veluti symbolum. Quod si ingenij Tui limatissimo iudicio in huius Operis decursu minus quidpiam responderit, veniam à Tua benignitate vel ex hoc capite facile me obtenturum confido, si præstita operæ causam non meæ tenuitatem personæ, sed magni Cesaris imperium fuisse intellexeris.

CAPUT I.

De statuis Aegyptiacis Polycharacteristicis, id est, toto corpore
hieroglyphicorum contextis conspicuis .

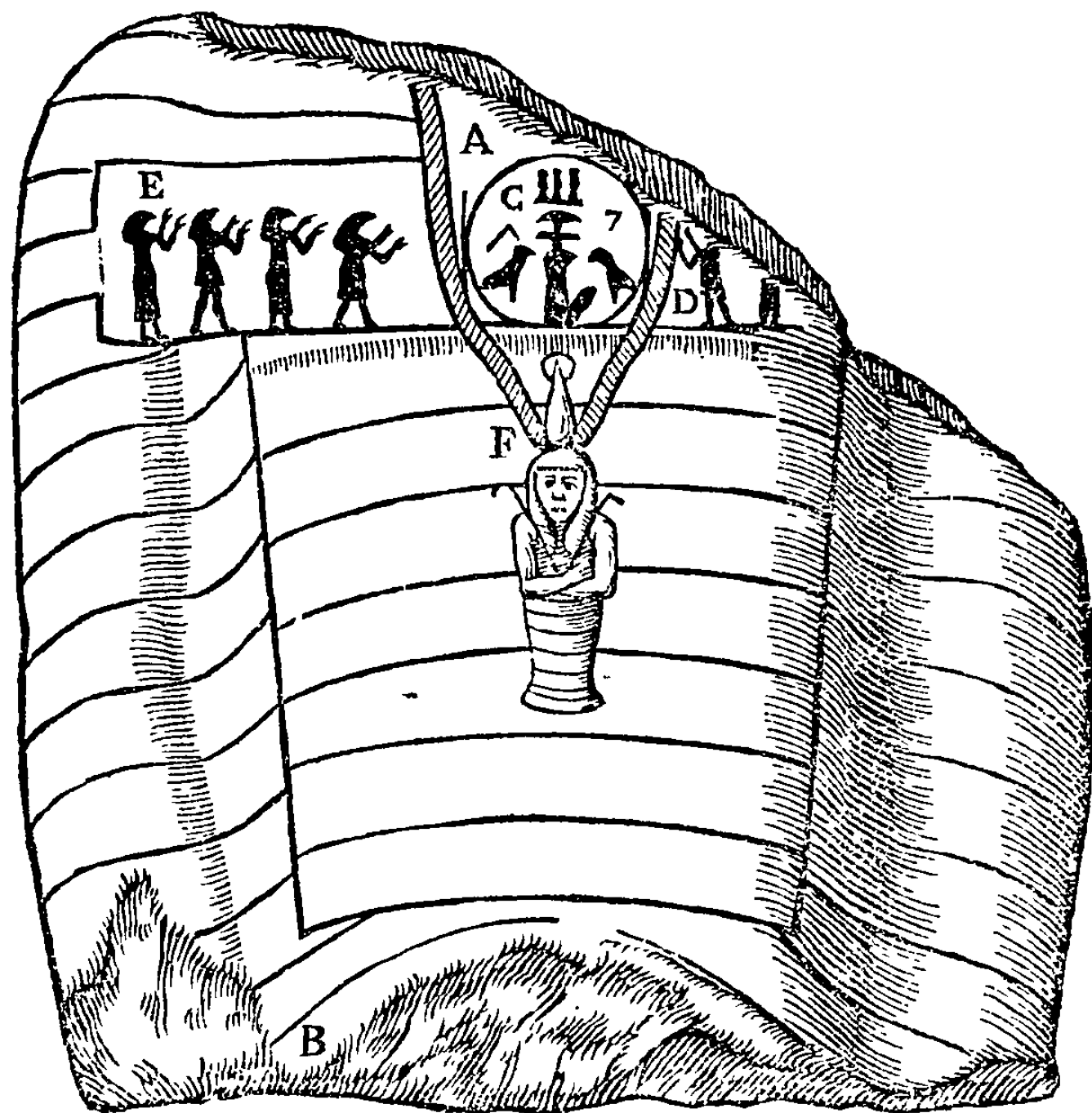
Statue
πολυχαρακ-
κτηριστικαί.

INVENIUNTUR in antiquissimis Romanæ Urbis ruderi-
bus nonnulla statuarum fragmenta , miro hieroglyphico-
rum ornatu per totum corpus contexta, quas ea de causa
πολυχαρακκτηριστικαί appellamus; cuiusmodi duæ in Museo
meo ab Antiquarijs amicis donatæ reperiuntur. Quæ
quid indicauerint, paucis aperiamus.

No.

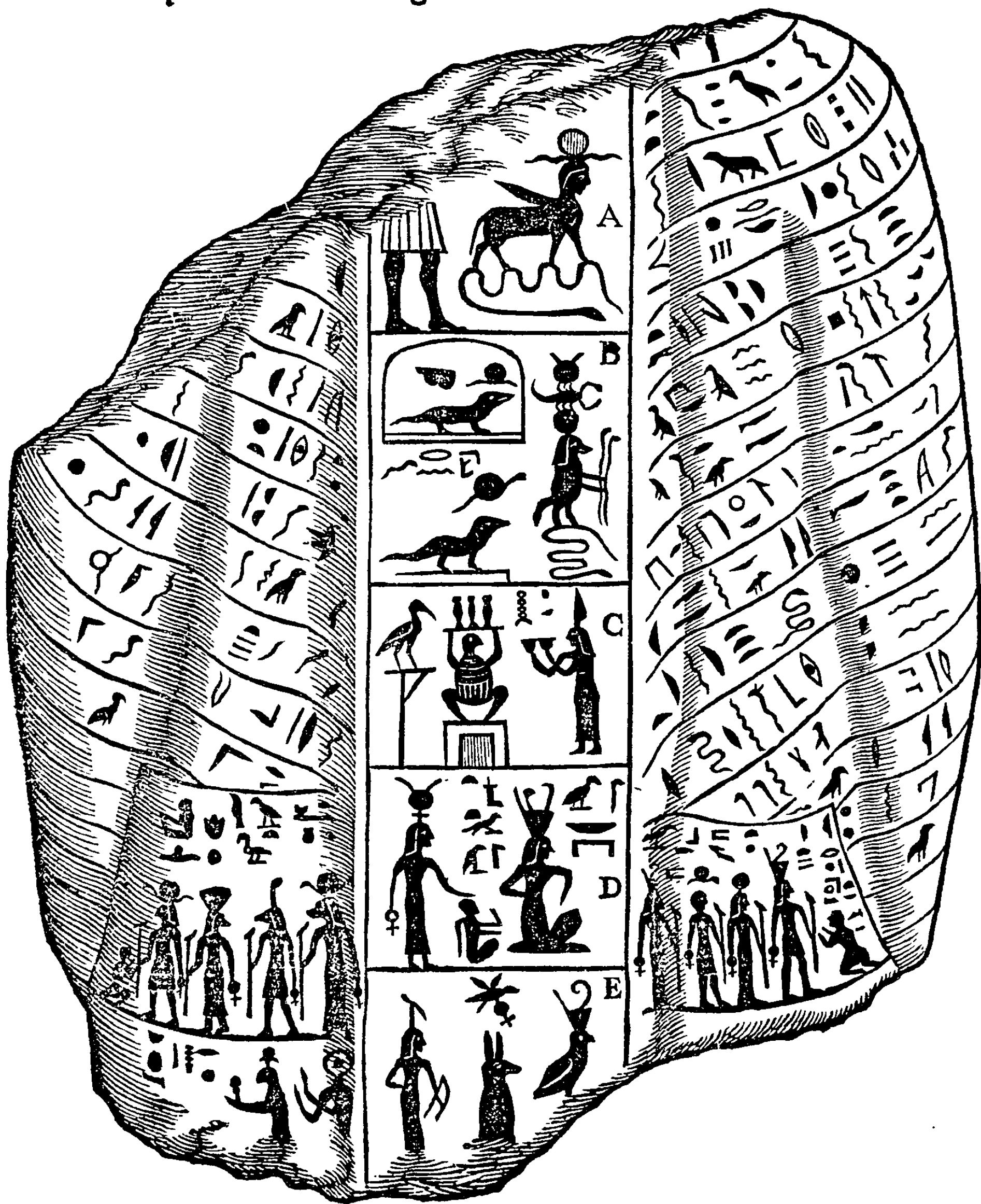
Notandum itaque, Ægyptijs nonnulla simulachra, quibus primæ Numina primæ Classis Ægyptiorum Classis Numina, & quæ immediatè supremo triformi Numini subderentur, cœterorum Numinum veluti quoldam Archichoragos exhibebant, extitisse. Quæ quidem Numina vti vniuersalem non intellectuales tantum, sed & sensibilis Mundi curam sortiebantur, ita peculiari quoque sacrarum sculpturarum cultu exornabantur, vt hoc pacto & Numinum, & rerum mundialium arcana symbola, vniuersali dictorum Numinum intellectui aptius quadrarent. Hinc arcanorum quæuis symbola tum ex Obeliscis, tum ex alijs monumentis deprompta dictorum Numinum simulachris eo ingenio incidebant, vt nullus ferè ijs in simulachris locus vacuus appareret; quemadmodum ex præsentis statuæ fragmento Truncus statuæ sine capite. videre est, vbi vides primò truncum statuæ sine capite, totum hieroglyphicis exornatum. Amuletum verò F ligaculo pectori appensum, est omninò idem cum eo, quod in præcedentibus folijs descripsimus. Figura præ-

terea pectori incisa, & C literâ signata, statua est auerrunca, titulo polymorpho insignis, ingeniculata, & forma fœminina, quam vtrinque duo stipant Accipitres, versus humeros verò octo Genij Solares *ἱερακόμορφοι* ordine ponuntur, Pantamorphæ naturæ administri, cui & expansis brachijs supplicare videntur; quorum expositio hæc est. Simulachrum fuit Pantamorphæ naturæ, cuius principalis ministra figura est pectori incisa & ingeniculata, immediatè inferioris Genialis ordinis choraga, vti tutulus globo *ἐφ' ἑμὸς*, & tribus cucurbitis, id est, signaculo triformis Numinis, & fundi paterni, id est, Pantamorphæ naturæ signaculo

Hieroglyphicorum dictæ statuæ explicatio.

culo conspicuo significat . Accipitres E assidentes Intelligentias Solares eiusdem adminitras notant . Circulo imponitur, quia in Vniuersum dominium suum exerit ; cui & octo Genij Solares Accipitrino capite transformati, manibus extensis veluti supplicare, eiusq; iussa, rerumq; fidei suæ commissarum influxûs executionem operiri videntur . Reliqua hieroglyphica tùm quia nota sunt (nihil enim aliud quàm effectus & operationes dictorum monstrant,) tùm quia minutiora sunt quàm vt dignosci possint, ob magnam corruptionem quam, vti in huiusmodi ferè omnibus minutioribus characteribus vsu venit, passa sunt, omittenda duxi. Quare ad ea tantùm hieroglyphica maiora, quorum figuræ certò sibi constant, exponenda nos accingamus .

Dorsum statuae pariter innumeris hieroglyphicis ornatum est; inter quæ medium spatium continet figuras in varias Classes diuisas: verum cum statua truncata sit, prima & vltima hieroglyphica schemata desunt; medias autem schematum Classes signauimus literis A B C D E. In spacio A ponitur figura Bouis alati humanâ facie, cuius capiti flammæ euiibranti globus imminet, Serpentineque vndulato insistit. Bos humanâ facie flammæ capite euiibrans cum globo superposito, indicat Mentem Apidis, vitalis motûs per quatuor Mundi stationes propagati præsidem, cuius symbolum Serpens est, cuius 4 gyris 4 pedibus insistit; globus diuinitatem, flammæ igneam vim, ala velocitatem quâ omnes peruadit Mundi semitas, significant. Quem sequitur paulò post in spacio B principalis eius minister Cynocephalum Numen, Scarabæum in capite globis intermediû pro tutulo habens, manibus binos Serpentes, infra pedes pariter vndulatum Serpentem continens; quibus symbolis vita Lunæ-solaris indicatur, quam in inferioris Mundi portiones distribuit; è regione Crocodilus receptaculo inclusus cum phallo oculato, quem sequitur globus Serpente fœtus cum alio Crocodilo; quo indicatur Typhonia vis, vitalis, & fœcundæ propagationis destructrix, quâ Cynocephalus vi suâ antitechna dissipat & eliminat. Porro in plano C sequitur Scarabæus raniformis Accipitrino capite conspicuus, pedibus anterioribus tutulum è tribus phialis Niloticis compositum continens, posterioribus pedibus aræ insistens; quo significatur Solaris vis materiali potentia, quæ in humida Nili substantia consistit, dominans, quæ per Scarabæum raniformem & tres phialas indicatur; quem Ibis Mercurialis, siue Lunaris Agathodæmon stipite in hieralphan transformato, promouet. Figura verò humana pennam in capite gestans, & manibus bina vasa præferens, ei quasi supplicare videtur, ad humidam substantiam virtute suâ imbuendam. In plano D sequuntur Momphtæa Numina Leoninis capitibus transformata, quorum prius Crucem portat, alterâ manu alteram statuam ingeniculatam, manu capiti eius imposita, veluti protegere videtur, quæ omnia symbola sunt Momphtææ Potentiæ aquæ inferioris Præsidis, & notæ sunt imperij & dominationis. Figura verò quæ immediatè sequitur ingeniculata, calathum in capite gestans Serpente fœtum, indicat auerruncum Momphtæi Numinis administrum, quem ponere oportebat ad eas, quæ vitæ, bonorumque inde resultantium vbertati insidiantur, potestates aduersas reprimendas. Quæ denique in vltimo plano E continentur, trium Numinum effigies sunt, Agathodæmonis ministri polymorphi Numinis, Anubis, & Osiridis; quæ cum aliàs sæpe sæpius expositæ sint, ijs non immoror.

Quæ verò è latere ponuntur vtriusque quaterna Numina, omnia anfatis Crucibus instructa, & miris modis transformata, hucusque dictorum Numinum administrum sunt, qui omnia Mundi corpora peruagantes, quæ ad bonum Vniuersi sunt, exequentur, omnibus aduersis Potestatibus profligatis. Verum cum hæ figuræ in Mensa Isiaca fusè expositæ sint, vti & in alijs Obeliscis, tempus perdam si ijs diutius inhæsero.

Hieroglyphica dorso prædictæ statuæ incisa.

Bos humanæ facie flammæ capite euiibrans.

Notam picturam capitum Leoninorum non bene expressisse, iuxta originalem.

Momphtææ Potentiæ symbolum.

Confectarium.

Simulachrū
supremi Cho-
ragi Mundi
Genialis.

Pfellus.

Potentia
Mundi Du-
ces & Recto-
res iuxta
Chaldaeos.

Pfellus.

Græci Deo-
rum simula-
chra literis
exornabant.

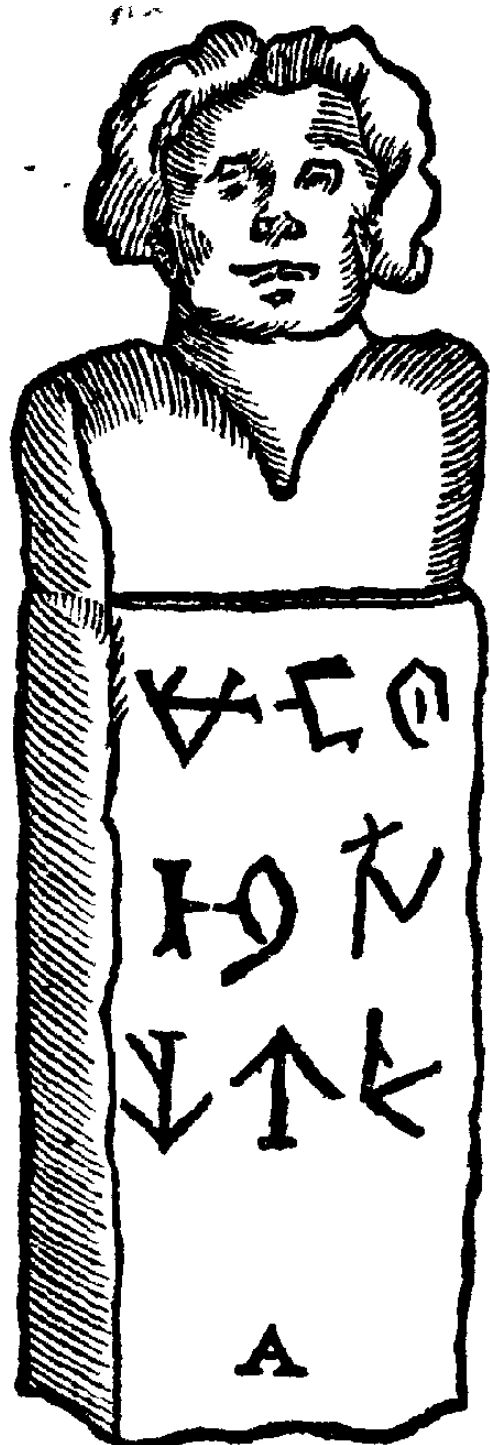
Bulingerus.

Arabes uten-
silibus literas
inculpebant.

EX his itaque patet, simulachrum hoc præsens totum hieroglyphicis ex omnibus naturæ ordinibus compositis inscriptum, nihil aliud expressisse, nisi supremum Genialis Mundi choragum; reliqua verò recensita Numina eius administratores, dicuntur Mundi duces siue rectores, quia dicto archichorago substant, & ad imperium eius mouentur. Quæ omnia pulchrè sanè describuntur à Psello in Zoroastræorum Oraculorum expositione his verbis: *Δυνάμεις ἐν τῷ κόσμῳ οἱ Χαλδαῖοι τίθεν, καὶ ὀνόμασεν αὐτὰς κοσμογὰγας, ὡς τὸν κόσμον ἀγέσας θεωρητικαῖς κινήσει. Ταύτας ἐν ταῖς δυνάμεις αἰσχῆας καλεῖ τὸ λόγιον, ὡς τὸν πάντα κόσμον αἰεχέσας, καὶ τῷ παντὶ ἔρχῳ ὑποκείνῃ. Chaldaei posuerunt Potentias in Mundo, quas nominarunt Mundi Duces & Rectores, quòd Mundum motibus cum prouidendi curâ regant; quas Potentias Oraculorum sustentatores vocant, eò quòd Mundum uniuersum sustineant; & hæ subduntur imperio supremi Ducis, quem Pantarchum vocant. Stant, quia ut Psellus ait, τῷ μὲν ἀκαμπτῷ & σταθερῷ αὐτῶν δηλαδὲς δυνάμει, ἰμμοβίλι videlicet statione illarum vis firma & stabilis declaratur. τῷ δὲ αἰσχικῷ & θεωρητικῷ, Sustentatione vero custodia atque conseruationis cura. Ταύτας δὲ τὰς δυνάμεις ἐξέμους τῷ κόσμῳ αἰτίας καὶ ἀκλινῆς δείζον. Istas autem Potestates per solis Mundorum causas & immobilitatem designant. His enim uti subiungunt omnes inferiores Dæmones, ita veluti ipsis supplicare videntur, ab ijs benignas imperiorum executiones deposcentes, uti figuræ ultimæ post quatuor hinc inde cosmogagos, genibus inclinatis luculenter demonstrant. Nam ut rectè Psellus in libello de Dæmonibus, sicuti sese habet Princeps in regno suo ad officiales suos, ita Numina maiora ad sibi subditos Dæmones. Hoc itaque simulachro ab Ægyptijs posito, & rectè cultò, omnem sibi felicitatem, ob infandorum symbolorum potestatem & efficaciam, spondebant. Hieroglyphica minora, cum, ut dixi, vix discernantur, non explico, cum nihil aliud quàm effectus & operationes dictorum Numinum contineant. Quare hæc pauca de statu Polymorphis sufficiant, & Lector curiosus ex huius vnus expositione, quid de similibus statuendum sit, faciliè iudicabit.*

Ægyptios secuti Græci, & sua pariter simulachra simili literarum contextu exornare sunt soliti, quemadmodum in Magia Hieroglyphica de Diana Ephesia dictum fuit; quam literis, quæ ea de causa Ephesiæ dictæ sunt, exornare consueuerunt; imò in Circis positas passim huius modi polygrammatismis exornatas Bulingerus l. de Circis docet; verba eius sunt: *Circum non modò statuīs & columnis ornatum fuisse, sed eas statuas ut plurimum literis exaratas, quæ aliquid significarent, & à Magis Philosophisq; positas, quibus verbis fatum contineretur.* Græcos secuti Arabes, quibus cum ex legis præscripto statuas fabricari non liceret, utensilia sua, uti urnas, pocula, conchas, innumeris literis passim exornare solent, sententijs ex Alcorano deductis, Magicisque characteribus, quos ex Cabala deprompserant, admistis. Quæ quidem consuetudo tantum potuit, ut & in vltimas terrarum partes, uti Chinam & Iaponiam, ramos suos extenderit,

vbi

ubi in hunc usque diem huius farinae polygrammatica simulachra spectantur, & in Europam passim transportantur. Huius generis Idolum quoque illud est quod sequitur, à Gerardo Reinstitio mihi communicatum, cuius characteres ex eorum numero sunt, quos suprà in Syntagmate de Canopis figura I V. exposuimus, ad quod Lectorem remitto.

Est autem ex eorum numero simulachrorum, quos Hermas Ægyptij nuncupabant, quorum Martialis meminit: *Truncoq, simillimus Hermæ*; Hebræi מרקוליס *Marcolis* vocant, dicebanturque à Mercurio viarum Numine Hermæ, de quibus amplè discurremus Tomo I. fol. 388. quorum rationem pulchrè sanè Empedocles apud Tzezem 11. Chiliad. ostendit, dum Hermas ita describit.

*Non enim mortali capiti membra adiuncta sunt,
Non quidem ab humeris duo rami emicant,
Non pedes, non cita genua, nec pudenda lanuginosa,
Sed mens sacra, atque immensa est solùm,
Cutis Mundum omnem quâ mouet celerius.*

C A P V T II.

De prophylacticis Statuis, seu Amuletis portatilibus.

Minorum simulachrorum, quæ secum gestare solebant Ægyptij, quæ & prophylactica, à conseruando & custodiendo ab omni malorum occurſu, dicebant, maxima quoque copia in Cimeliarchijs diuersis reperitur; ex quorum numero nonnulla medicatis funeribus ut plurimum insuebantur; quædam collo, brachijs, cingulis alligata gestabantur; de quibus hoc loco nonnihil dicemus, à prophylacticis funerum initium ducturi.

Prophylactica statuar.

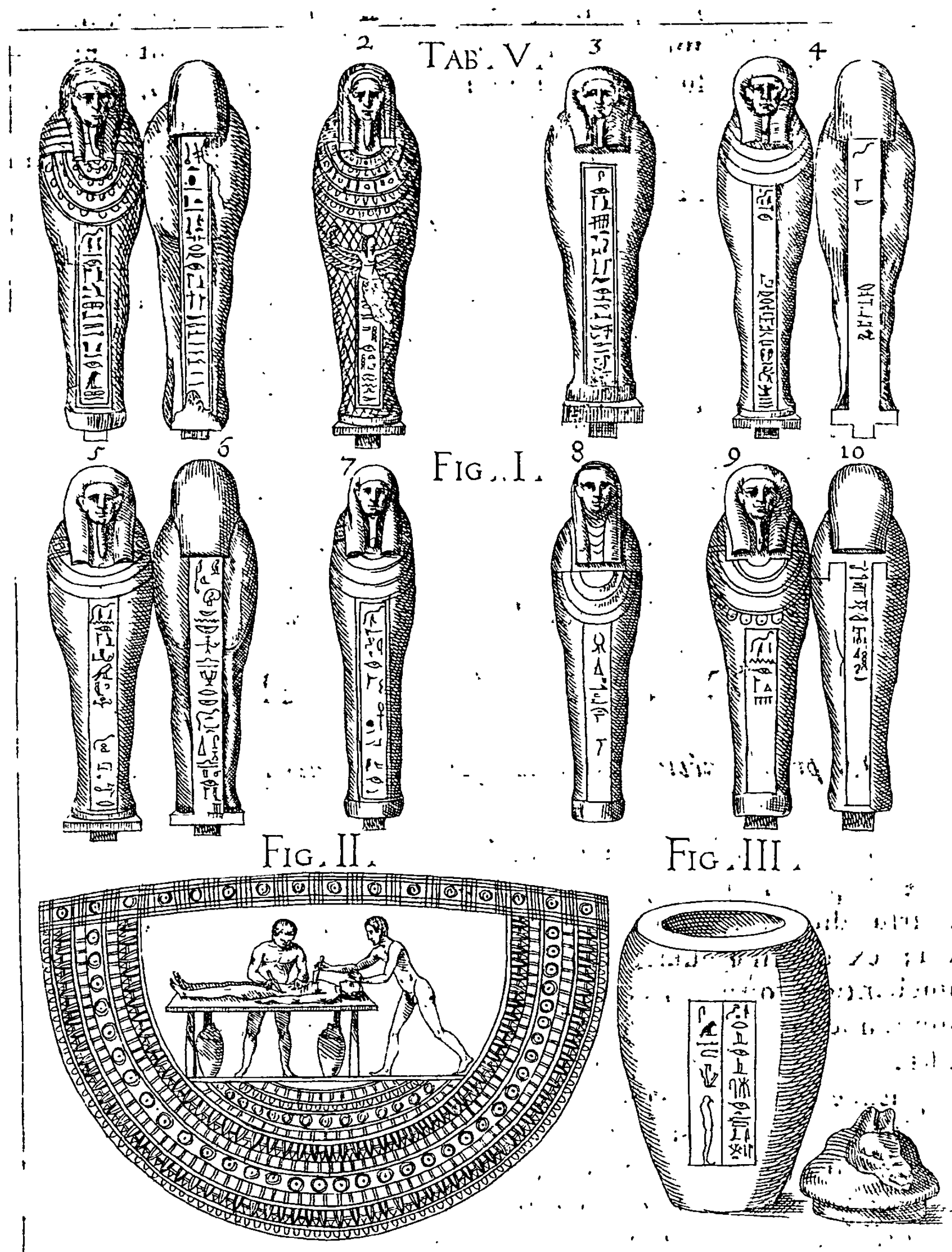
Excellentissimus Medicus Ioannes Nardius Lucretio suo annexit Iconismos quosdam, in quibus simulachra aut Mumijs insuta, aut tumbis circumposita spectantur, ut sequens Iconismus siue Tabula V. docet, ubi omnes imagines eo ferè cultu & ornatu, quo Mumias ipsas amictas fuisse suprà docuimus, manibus & pedibus destitutas, solo turbinato habitu, figurarumque varietate spectabili decoratas vides. Quorum mysteria citato loco exposita vide Lector. Vides hîc figuras signatas numeris 1, 2, 3, 4, reliquasque, eodem ornatu figurisque hieroglyphicis insignitas esse, quibus inuolucra Mumiarum suprà fol. 421. exposita; ut proinde expositionem eorum hîc iterare superuacaneum ducam. Quod verò in Tabula V. figura II, schema exprimitur, id modum rationem-

Nardius.

T t t

que

que corporum tūm secandorum, tūm condiendorum, quo typo nonnulla medicata corpora insigniri solebant, docet; sunt autem hic linteus pectoris amictus, varijs coloribus distinctus, quem in vna è suis Mumijs spe-

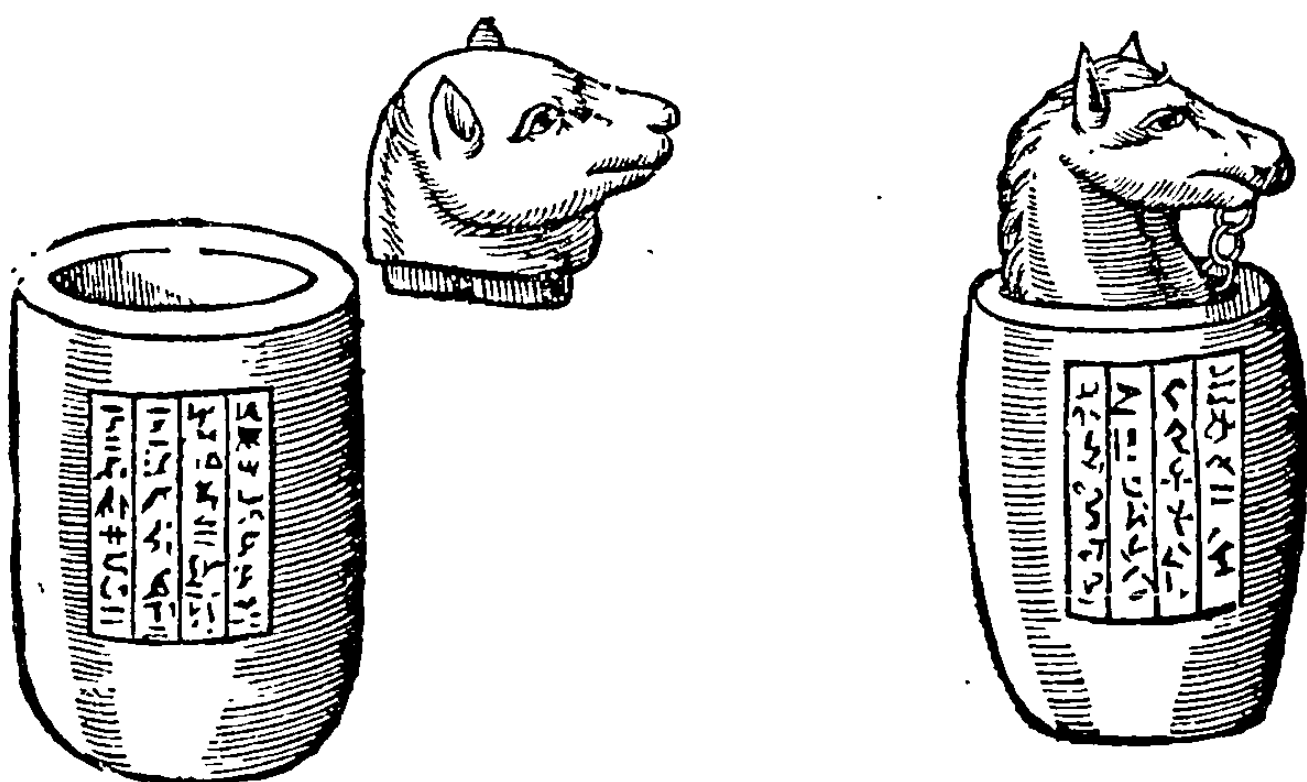
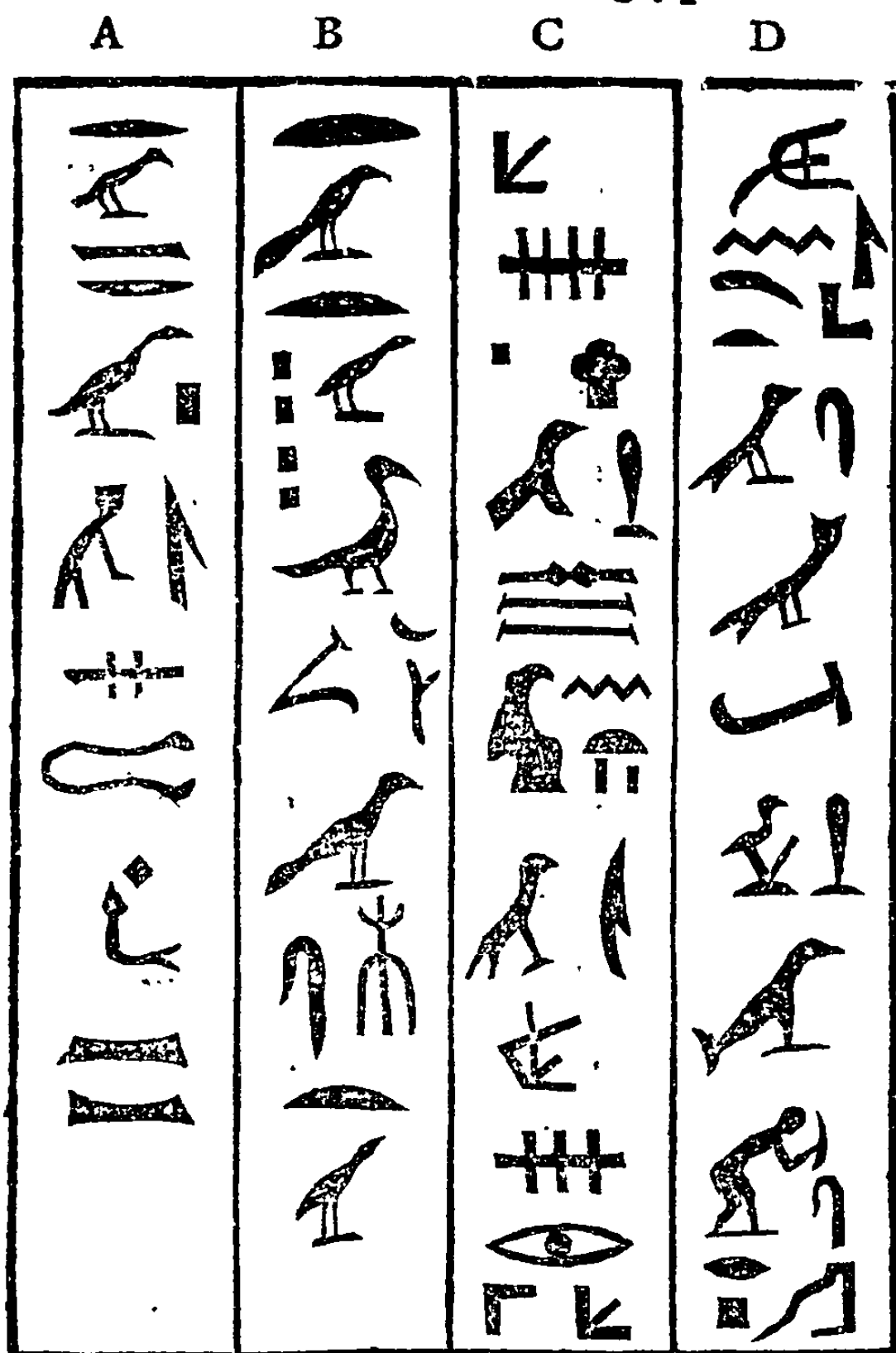

Etari scribit sæpe laudatus Ioannes Nardius. Figura simulachrorum præsens est Tabula V. tribus figuris distincta.

C A P V T III.

De vasis sacris :

Figura III eiusdem Tabulæ V, Vas indicat asphalto refertum, quo ad corpora condienda utebantur. Hieroglyphicæ verò binæ inscri. Vas sacrum
eiusque hie-
roglyphica.

ptiones 2 columellis comprehensæ, hanc imprecationem continent. Prior:
Dominator Osiris humore celesti lotas transnigrare faciat in ideam suam. Po-
sterior :

sterior: *Vitâ cœlesti imbuantur ob supremi Numinis cultum temporum dominatoris, cuius providentiâ locum sortiantur ex p̄scripto Deorum debitum.* Alludunt ad mysticas operationes asphalti ab incorruptione seruantis, quasi dicerent: *Sicuti asphaltum à corruptione immunia facit corpora, ita providentiâ Numinis Anubici seu Mercurialis, quod operculum Canino capite insignitum indicat, hoc animæ habitaculum conseruet incorruptum ad immortalitatem.*

Vasa sacra à
Nihusio missa

Similia huic Clarissimus Nihusius ex Batauorum Museis extracta ad me transmisit; quorum prius vas cooperculum habet *κωκίφαλον*, vti præcedens; hieroglyphicam verò sculpturam paulò maioribus notis expressam in paulò antè posita figura seorsim exhibemus. Quatuor columnis A B C D notæ continentur, quarum prior, A, hanc imprecationem efficit.

A I. *Cœlestis Intelligentia inferiorum dominatrix & custos, auertat aduersam Beboniam vim ab hoc deposito.*

B II. *Cœlestis Intelligentia ex hylais Mundis, eorumque contagione transferat per Mercuriale Numen ad lucidam Zonam Osiridis dominatoris temporum.*

C III. *Per cultum Numinis septo inclusi, per influxum Osiris, per sceptra Potestatum grandium, per Ibisforme Numen aquæ præsidis, per pennam Arueris, per Momphtæum Numen, triformi dominio & providentiâ omnia sibi subiiciens.*

D IV. *Per vitam piscinæ influentem, per Thaustum auerruncum malorum Typhoniorum auersorem, per Ibin & Accipitrem auerruncos malorum à piscinâ sacra.*

Atque hæc est idealis lectio inscriptionis in vase positæ, vti ex symbolis iam sæpenumero expositis patet, & nihil prorsus difficultatis habet.

Vas sacrum
ab Heurnio
transmissum.

Aliud vas cum operculo Accipitris capite insignito, cineritij coloris, ad me per Nihusium transmisit Clarissimus Vir Otho Heurnius. Verùm ut ipsius conditio & ratio vasis liquidius patefiat, hîc eius ad Nihusium verba vnâ cum figura vasis addere visum fuit.

*Literæ Clarissimi Viri D. Othonis Heurnij ad Nihusium
datæ.*

VRNA feralis Ægyptia, Canopum Ægyptiacum representans, in qua prisca Ægyptiorum artificiosa encheiresi ante illustratam Ægyptum almo Christianæ religionis lumine (quod contigit anno 300 à Saluatoris nostri salutiferâ Natiuitate sub Constantino Magno) repositus fuit aromatibus in Mumie massam conditus fœtus humanus, isque, ut corporis exiguitas ostendit, abortiuus, lethali Matris profluito muliebri præcipitatus. Hoc designat hieroglyphicum capitis Noctuæ in operculo conspicuum, cruentis stigmatibus respersum, præcipuè latere sinistro. Nam apud Ægyptios Sacerdotes mystico solemnî ritu Noctua mortem designabat, eamque (ut coniectura abblaudiri videtur) cruentam, cum sanguinolen-

nolentis notis latere sinistro insigniretur. Adiacet Mumie huic latere sinistro fi-

*lilis Icuncula Isidis, aromatum conditura im-
pacta, & bona sui parte immersa; quod so-
lenne fuit Ægyptijs in omni huiusmodi cadaue-
rum adoratione. Extrinsecus urnæ insculptus
est casus miserabilis historia à Sacerdotibus con-
scripta vetustissimis characteribus hieroglyphi-
cis. Est hac urna columnæ apex, nam inferius
manifestè apparet quòd sit à saxi soliditate re-
scissa. Hanc ex subterraneis concameratis la-
tebris eruit quatuor milliar. à Cayro ultra Ni-
lum in Pyramidum vicinia Vir præstantissimus
D. David de Willem anno 1619, & in Thea-
tri Anatomici ornamentum ibidem loci repo-*

suit. D. Otho Heurnius, Med. Anat. & Chirurg. Prof.

Dicit itaque eruditissimus Vir, statuam Canopum exprimere, vetu-
stâ Sacerdotum literaturâ exaratam; quod verum est. Dicit præterea
Ægyptum Christianæ religionis lumine illustratam post Christum an-
no trecentesimo sub Constantino Magno; de quo dubito, cum ab ipsa
primævæ Ecclesiæ origine, id est, a S. Marco Evangelista, usque ad irru-
ptionem Saracenorum nullo non tempore Ecclesia Ægyptiaca mirum in
modum, vti ex tot SS. Patribus, Anachoretis, Monasterijs in Ægypto
florantibus abundè constat, floruerit, eo videlicet tempore, quo iam
dudum Ægyptiaca literatura defloruerat, imò prorsus perierat. In vr-
nula quoque cadauer nescio cuius abortivi conditum fuisse non abnuo,
sed casum in ea hieroglyphicis descriptum, id nullâ ratione, bonâ Viri
eruditi veniâ, approbare possum. Quare vt veritas dictorum pateat, hîc
expositionem scripturæ ordiar; quod optimè fiet, si quædam ad verita-
tem penitiùs dilucidandam, præmiserò.

Ostendimus innumeris huius Oedipi locis, Literaturam Ægyptia-
cam, non temporibus Romanorum Cæsarum, aut immediatè ante Christi
in carne aduentum, multò minùs tempore Constantini Magni, vñtatam
fuisse, sed iam tum à Cambylis Ægyptiacum Imperium inuadentis impie-
tate & temulantiâ destructam & deperditam esse; quod verum esse, ex
innumeris Authoribus passim tum in Obelisco, tum in præsentis Operis,
vti diximus, contextu docuimus. Dicimus itaque hanc urnulam priscis
temporibus, quibus hieroglyphica literatura, vti & conditura corpo-
rum, quas Mumias vocant, iuxta Sacerdotales leges, adhuc in vñu erant,
in cryptis subterraneis cum eo hieroglyphicorum apparatu, quem exhi-
bet, conditam fuisse; cadauer verò fœtus humani in ea conditum, fuisse
aut Regis, aut ex Proceribus Regni filium. Nam suprâ in tractatu de
Mumijs diximus, omnia medicata Ægyptiorum cadauera tanto studio
condita, tot fasciarum inuolucris amicta, tam denique artificioso hiero-
glyphicorum contextu adòrnata, non plebeiorum hominum, sed vel Re-
gum, vel Procerum, aut Sapientiæ laude conspicuorum hominum, qui-
bus

Ægyptus fi-
dem suscepit
statim à Chri-
sti passione.

Hieroglyphi-
ca literatura
Cambylis
temporibus
perijt.

Vas ab Heur-
nio missum,
priscis tempo-
ribus sculptū.

**Asphaltus
cadauera con
trahit.**

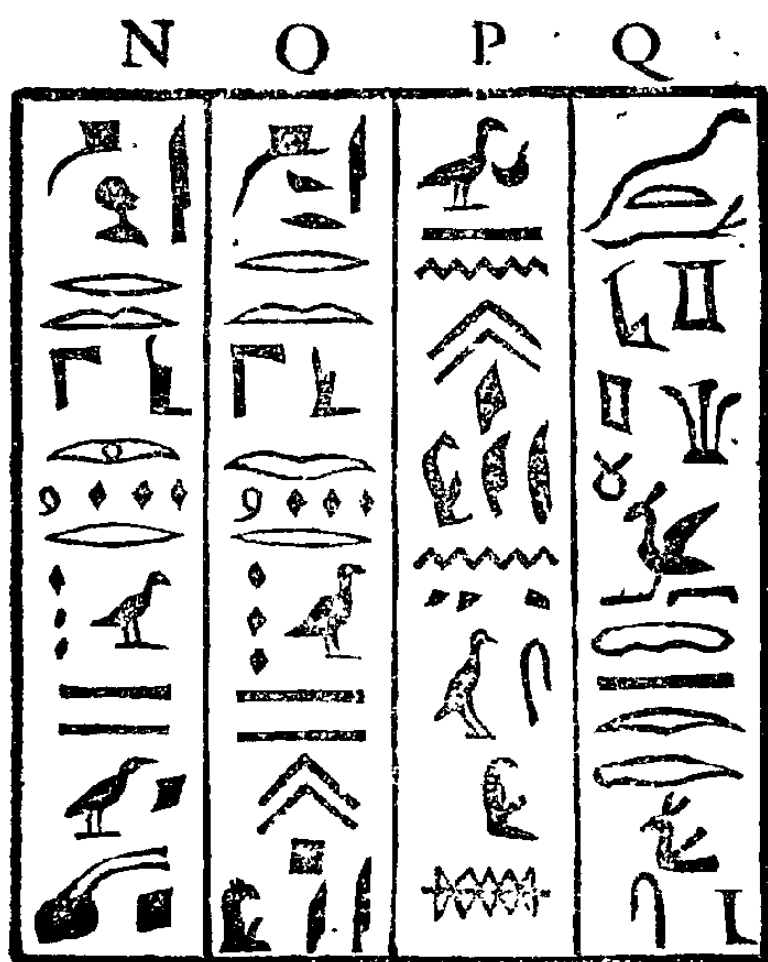
Abortiva.
Egypti proij-
ciebant, non
sepeliebant.

**Hieroglyphi-
ca interpreta-
tio prædicti
vafis.**

Staturæ Ægyptiorum sacrorum animalium vultibus ornabantur.

bus solis ad Regni gubernacula spes erat, fuisse, idque ex Herodoto, & Diodoro, alijsque Historiographis, ostendimus. Quòd verò Mumiæcum in urnula conditum, fœtum abortivum fuisse, ex pusilla corporis quantitate colligi posse asserat, id nihil probat; cum experientia diuturna iam innotuerit, Mumiarum constrictiva asphalti vi, quæ vel ipsa ossa pervadit, corpora successu temporum ita contrahi, tantumque à naturali statu dimoveri, ut quæ in vita iustæ staturæ hominem referrent, iam pueros referre videantur. Quod experimento mihi in multis Mumiarum partibus, scilicet manuum, pedum, capitis, quarum magna in pharmacopolijs Romanis copia est, quas summo studio dimensus cum viui corporis proportionem comparavi, innotuit. Quem itaque Vir eruditus embryonem putat, illum ego puerum fuisse assero, siue Regis, siue alterius cuiuspiam Primatis filium. Accedit hisce, quòd si fœtus fuisset abortivus, nunquam ab Ægyptijs solito hoc cœremoniæ apparatus fuisset cohonestatus. Cum enim omne abortivum tanquam maligni Dæmonis opus execrarentur, illud vel comburebant, vel in Nilum projiciebant, veluti maledicto boni Dæmonis subiectum, uti alibi à me demonstratum fuit. Puerile itaque corpus id esse, & asphalti qualitate in tenerrimum corpusculum maiorem vim obtinente, in huiusmodi parvitatæ statum temporis diuturnitate contractum, imaguncula quæ corpusculi tutelarem Genium exprimit (quæ omnibus ferè Mumijs apposita videtur) sat superque docet; imò & hieroglyphica inscriptio, cuius interpretatio vera & genuina ea est, quæ sequitur. Cooperculum non Noctuæ, sed Accipitrinis caput exhibet. Cum enim Noctua Typhoniarum perversæ & extialis naturæ Potestatum symbolum sit, eam nequaquam in sacrorum simulachrorum usum adhibebant: neque enim inter omnia hieroglyphica statuam sacram reperiens, aut Noctuæ, aut Corvæ, aut Crocodili capite insignitam; foret enim hoc contra propositum finem, ad quem collimabant. Omnes igitur statuæ sacrorum tantummodo animalium vultibus, ad terrorem αἰτίεσσι ijs incutiendum, transformatæ conficiebantur. Cuiusmodi & hoc vas est, cuius operculum Accipitrino capite

insignitum; Accipitre autem Solare Numen innuebant, vti ex innumeris huius Operis locis constat, cuius tutelæ corpusculum vasi inditum committebatur. Inscriptio verò hieroglyphica vasi incisa quatuor columnas habet, quæ signantur literis N O P Q, quarum duæ priores N & O, eadem prorsus symbola habent, reliqua verò duo P. & Q. differunt.

cum tribus terminis; hos sequitur cycloides; & hanc phœnicopterus, cum tribus vasis; sequitur deinde sceptrum, cum brachio extenso, & Ibis cum quadrangulo; claudit agmen in prima columna sacrum vas piscinæ canalibus suis instructum, cum quadrato. In secunda verò columna omnia sunt eadem, excepta vltima figura, quæ est statua Accipitri-
na cum duabus pennis. Hanc inscriptionem inuenies quoque suprâ in Mumiarum tractatu adductam. Symbola porrò hunc sensum efficiunt: *Liquor crateris Intelligentiæ Horæ cœlestis providentiæ religioso cultu & riti-
bus attractus, huic deposito superaffundatur; liquor provido Numine in byleo-
rum Mundorum vasa derivetur ope Chenosiris, id est, Osiridis conservatoris re-
rum, & Ibimorphi Numinis Mercurialis, beneficorum dominatorum; hi enim
liquorem per canales derivatum in piscinam sacram in humanarum mentium
lustrationem derivant.* Columna O eandem, vt dixi, quam prima, in-
scriptionem habet, exceptis duabus vltimis figuris.

In columna P primò Anser occurrit, cum Serpente, Sceptro, & Hydrochemate, & duobus apicibus angulatis; quem sequitur eadem statua cum ea quæ in secunda columna vltima est, Accipitrino capite, conspicua; cui subditur Hydroschema, cum duobus Rhomboidibus, & hemicyclo; sequitur deinde Ibis cum baculo incuruo; denique statua Ibimorpha cum figura septi; quorum sensus hic est: *Chenosiris custos li-
quore diuino depositi spiritum cœlesti influxu beet, Solaris intelligentia liquore
cœlesti reficiat, Hermanibis influxu suo dominatio Osiridis septo introducat.*

In columna Q primum locum obtinet Serpens cum hemicyclo, & brachio extenso; statua auerrunca, cum ara; funiculus contortus, cum tribus floribus Loti; avis cirrata volatum affectans insitens duobus sceptris; sequitur fauilla sacra, sceptrum, cycloides, oculus, avis volatum affectans, baculus incuruus, cum pede humano. Quorum sensus est: *Huic vitam largiatur tutelare Numen, sacrificijs & congruis sympathicisque
ritibus attractum; Spiritum huius corporis cœlestibus sphaeris inuehat, Numi-
num occulto consortio beatum.*

Atque hic est sensus huius inscriptionis. Quod verum esse, mon-
strat alia prorsus huic similis inscriptio, quam Iconismo de Mumijs figu-
ræ II. dorso insculptam seorsim exhibuimus, ex qua & hanc non adeo
benè formatam correximus; vt proinde in hac inscriptione nequaquam
casus huius pueri contineri putandus sit, sed is, quem expressimus, sensus
verus & genuinus. Cur verò primis duabus columnis eandem inscriptio-
nem imposuerint, id efficaciz causa factum est, cum nihil ferè frequen-

tius occurrat huiusmodi inscriptionum symbolorumque re-

petitione in vno & eodem subiecto, vt in præce-
dentibus fusè demonstratum est.

FINIS SYNTAGMATIS DECIMIOCTAVI.

Eadem inscri-
ptio hierogly-
phica curati-
quando repe-
tatur in eodẽ
loco.

SYNTAGMA XIX.

De Amuletis, & Periaptis, cœterisque portatilibus
Icunculis, quibus Aegyptij ute-
bantur.

CELEBERRIMO VIRO

BERTHOLDO NIHUSIO
THEOLOGO EXIMIO.

*T*uorum in hoc præsens Opus meritorum amplitudinem grata posteritas cognoscat, Tuo huius Syntagmatis argumentum honori dicandum statui. Quid enim mei causa non egisti, mi Nihusi? Si Tua interfuisset, vereor ut plura fecisse dici potueris. Tu unus omnes penè Septentrionis literatos in Operis auxiliares manus sollicitasti; mei causa Bataviae Musea, nullis sumptibus aut laboribus, non grandaeva parcens ætati, adisti; ut si quid, quod ad meam rem faceret, reperires, excerptum in Lit. Reipub. bonum Oedipo transmitteres. Verbo, omnes sinceri amici partes explesti. Sit itaque hoc, qualecunque tandem, meæ in Te gratitudinis symbolum, meritis Tuis quidem impar, at ex animo depromptum.

CAPVT I.

*De varijs Aegyptiorum Amuletis,
& Periaptis.*

Amuletorum
variæ Classis.

*Q*UID Amuleta seu periapta Ægyptiorum fuerint, innum-
meris huius Operis locis dictum est; quare remisso Le-
ctore ad iam tradita, nos in particulari eorundem inter-
pretationem hoc loco adornandam censuimus, ut si quan-
do in huiusmodi Antiquitatis studiosus inciderit, quid de
ijs sentiendum sit, sibi constare possit.

Fuerunt autem variæ horum amuletorum classes: nonnulla sim-
plicem sacrorum animalium, Deorumque formam referebant; quædam
mixtæ

mistæ seu compositæ naturæ rationem exhibebant; non desunt quæ insecta, vti Scarabæum, exhibeant; quorum ingens iterum varietas est. Fuerunt & humani corporis partes in vsum Amuletorum assumptæ, imò instrumenta omnis generis in sacrorum vsum adhibita; adeo quidem, vt nihil sit in omnibus ferè Obeliscis ita minutum, quod non in Amuletorum vsum cesserit; adeoque clarè mihi innotuerit, sacram hieroglyphicorum literaturam nihil aliud, quàm Amuletariæ artis Syntagma quoddam summâ diligentîâ, nec minori ingenij industriâ dispositum indicasse, ex quibus veluti prototypis quibusdam Amuleta, seu magnæ virtutis hierogrammatismi, in peculiarem privatumque vsum decerperentur. De singulis itaque dictorum Amuletorum Classibus nonnihil dicamus.

CAPUT II.

De Amuletis quæ Deorum & sacrorum animalium formam referunt.

INter Amuleta, quæ collo, brachijs, cingulis, scæmoribus, & cuilibet corporum parti alligabantur, erant primò Scarabæi sacrorum animalium formâ expressi; vti sunt Ibides, Accipitres, Arietes, Feles, Boues, Canes, Cynocephali, & complura alia, quorum imagines hic apponimus. Quæ quidem omnia periapta fuerunt in certos fines ab Ægyptijs destinata, qui vti diuersos Nomos sortiebantur, ita diuerso quoque cultu Numorum Numina venerabantur.

Amuleta Deorum, & sacrorum animalium formam referentia.

Ibidis Mercurialis Numinis Periapton ad donâ Mercurio propria ab eodem obtinenda gestabatur, vti donum intellectus, & assiduum in notitia rerum naturalium obtinenda subsidium.

Amuleta ad bonorum impetrationem.

Accipiter Solis symbolum, tùm ad perfectam sanitatem, & vitalem cordis vigorem obtinendum, tùm ad contrarias cordis infirmitates dispellendas gestabatur.

Aries, & Hircus, Amuleta ad fœcunditatem obtinendam adhibebantur, vtpote Ammoni & Mendeti consecrata.

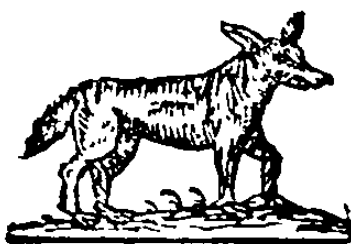

Bovis figuram ad Apidis influxum obtinendum seruire sibi persuadebant; in publicis verò eadem figura posita ad agriculturæ bonum promouendum.

Canis Amuletum, siue homo *κυνόκεφαλος*, ad sagacitatem in scientijs, & vigilem rerum custodiam obtinendam passim à Sacerdotibus in Anubidis honorem gestabatur.

Amuleta ad
malorum pro-
pulsationem.

Ad malorum verò propulsationem sequentia Croco-
dili, Piscis, Lupi, efficacissima Periapta portabantur. Nam
vt in Magia diximus, sicuti Numinibus beneficis, vt varijs
beneficijs prodesse, varij honores exhibebantur; ita
malignis Dæmonibus nè nocerent, summo feruore sacri-
ficabatur. Tanti autem momenti sacra literarum synthe-
mata putabant, vt se sine ijs à nullis infaustis occursibus
immunes esse posse arbitrarentur. Hinc de hoc consulturis
Oraculum respondisse fertur;

Κλυθὶ μὲν ἔκ ἐθέλοντ' ἐπεὶ μ' ἐπεδήσαι ἀνάγκη
Οὐνομ' ἀπαγκάμης ὅδε καρτερόν ἢ δ' ἐπὶ βειδὺ
* Μολέ δ' ἑσσυμένως ἔγισσι δ' ἐμύθεις
Οὐς ἀπ' ἐμῆς κεφαλῆς ἀνάγνυ' ἱερῶσι τύποισι.

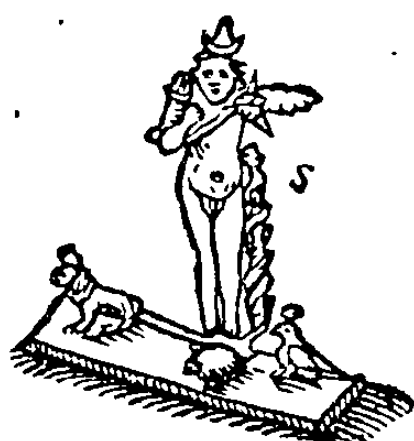
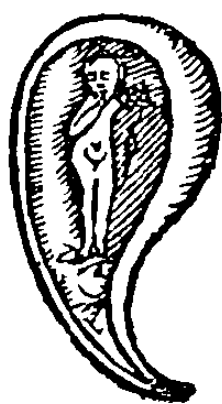
*Audi me nolentem, quia me illigastis necessitate,
Nomen necessitatis hoc validum, imò etiam graue,
* Veni autem festinanter his verbis
Quæ è corde meo edisco sacris notis.*

Amuleta alia
diuersa.

Sequuntur iam Amuleta Iouis Accipitrini, Hori, Panos,
Canopi, Isidis, Harpocratis, quorum gestatione diuersos
sibi fauores pro Numinum proprietate obuenturos spera-
bant; de quibus qui plura desiderat, is adeat Obeliscum
Pamphilium, vbi libro tertio de Hierogrammatismis om-
nia amplissimè exposita reperiet.

Sunt & alia Parte Secunda Secundi Tomi Oedipi

fol. 450. expressa phylacteria, puer perseæ folio inclusus, Harpocratem
exprimens, quem sequuntur K Osiris ἱερακόμορφοι, & Ammon κρόμορφοι,
quorum expositionem citato loco vide. Est & figura S pueri ad instar
alati, pharetrâ instructi, baculo serpente inuoluto innixi, pedibus adiun-
ctis Leone, Scarabæo, & Accipitre. Puer Horum notat Solarem Ge-
nium; ala motus pernecitatem, pharetra cum spiculis, Solarium radio-
rum efficaciam, virtute suâ omnia penetrantem; Luna capiti insidens
vim influxiuam in dictam Lunam; baculus serpente inuolutus annum
motum, quo omnibus influxu suo salutifero vitam præbet; Leo pedi-
bus appositus Momphtam refert; Accipiter Solarem Genium, & Sca-
rabæus

rabæus Solem hylæum, qui sunt dicti Hori ministri. Hoc autem potentissimum Amuletum fuisse, ansula dorso affixa vnà cum dicto hieroglyphicorum apparatu luculenter demonstrat. Vide in Magia hieroglyphica à fol. 445: vsque ad finem huiusmodi prophylactica schemata magno numero proposita.

CAPUT III.

De mixtæ & monstruosæ rationis Amuletis.

Proposuit sæpe laudatus Nardius in fine sui Lucretij è Museo suo peculiarem phylacteriorum figulinorum coloris varij, vitro obduktorum, tabulam; quorum expositionem hoc loco opportunè apponendam duximus. Tabulam sequenti pagina contemplare.

Amuleta mixta & monstruosa.

Tabula dicta mixtæ & monstruosæ naturæ phylacteria exhibet; quæ quid ex mente Ægyptiorum signent, paucis explicandum duxi. Notandum itaque, phylacteria à Græco φυλάττειν, id est, à custodiendo dicta, eò quòd qui ea portarent, contra aduersarum potestatum insidias immunes esse crederentur. Et quia nouerant, Agathodæmones terribiles lutas cum antitechnis Dæmonibus perpetuò exercere, terrorem hunc non meliori ratione, quàm per formidandas species exprimendum duxerunt; siquidem formidinem vel ipsa bonorum Geniorum terribili quâdam & monstrificâ architecturâ concinnata simulachra dictis aduersis Genijs incutere putabant; vnde & conceptis verbis, & adiurationibus horrore quodam ex barbararum vocum minis plenarum eadem in adytis consecrabant, quemadmodum amplè in Magia Hieroglyphica deduximus.

Phylacteria vnde dicta.

Hinc 1. 2. 3. 4. 7. 8. 9. statuæ combinatis manibus & horrendâ facie tum hominum, tum animalium transformata, minas nescio quas intentant; vnde & ἀμυλητρία Græcis, Coptis ⲙⲓⲛⲟⲗⲉⲁⲥ ab audacia dicebantur. Et prima quidem, ac nona, Leonino vultu terribilis, Mophtæos Genios referunt; secunda & octaua, Caninâ facie instructæ, Anubicos; tertia & septima, monstruosis capitibus & barbis, Isiacos; quarta & sexta, Nephtæos; quinta tandem puerum monstruosi capitis Horum indicat; duodecima & 14, vti & 21, & 25, eosdem quos prima & nona, Genios videlicet Mophtæos signant; vndecima & 15, eosdem quos 4 & 6; decima sexta, terrificâ facie ingens saxum humeris gestans, vti & 11. 23, 19. minas intentant antitechnis, quas Demophilus describit l. de Sacrificio & Sacerdotum exorcismis; *Nisi cesseris, montibus te inuoluam, rupibus iniectis sepeliam, Baryn sistam, Osiridis claustra perfringam, &c.* Nam vt Psellus, lib. de Dæmonibus, nullis verborum minis maligni Dæmones adeò, quàm carcerum & exterminij, percelluntur; non quòd exterminari possint, aut carceribus claudi, sed quia sunt contra ordinem ijs à naturæ authore præscriptum, cuiusmodi sunt perpetua ad vnum locum condemnatio: adeo enim huiusmodi minis terrentur, vt

Statuæ minas intentantes.

Minæ Dijs antitechnis intentatæ. Demophilus

Psellus. Minas Dæmones abominantur.

ipsi putant, vt sustinere nequeant, neque imagines quippiam horum exprimentes tolerare. quæ omnia suse prosecuti sumus in *Magia hieroglyphica* fol. 454.

TABLE VI.

FIG. 1.

FIG. II.

**Serapis statua
Alexandriae.**

Figura decima octava omnium monstruosissima modum in capite gestat, cœtera tota aut caput, aut venter; notatque Serapidem; cuiusmodi statua fuisse legitur Alexandriæ, ex omnibus naturalium rerum classibus adornata, & tam prodigiosæ magnitudinis, vt amplitudine corporis molisque vastitate vtrumque delubri seu Serapæi latus attingeret,

ret, de quo plura adducta vide Tomo I. fol. 199. Phallus verò oculatus numero 13 signatus, quid significet, iam innumeris penè locis expositum fuit, vnumque ex præcipuis amuletis contra sterilitatem portabatur. 26 figura Harpocratem notat, de quo pluribus egimus Tomo I. fol. 212. & in Magia hieroglyphica fol. 448. & sequentibus. Figura 27 Apidem refert, de quo consule Tomo I. fol. 199. & sequentia. Figura 28 Isidis Horum filium lactantis simulachrum exprimit, de qua vbertim Tomo I. Synt. III, c. 4. Figuræ numeris 17 & 20 signatæ Crocodilorum sunt, & passim Typhonis placandi gratia gestabantur; siquidem, ut passim docuimus; Ægyptij non tantum Agathodæmonum fauorem huiusmodi phylacteriorum gestatione procurare intendebant, sed & aduersarum potestatum molimina, nè nocerent, symbolis iisdem congruis auertere omnibus viribus studebant. Atque hæc sunt periapta Ægyptijs propria; & portatilia fuisse ansulæ, quibus singula instructa videntur, aperte monstrant.

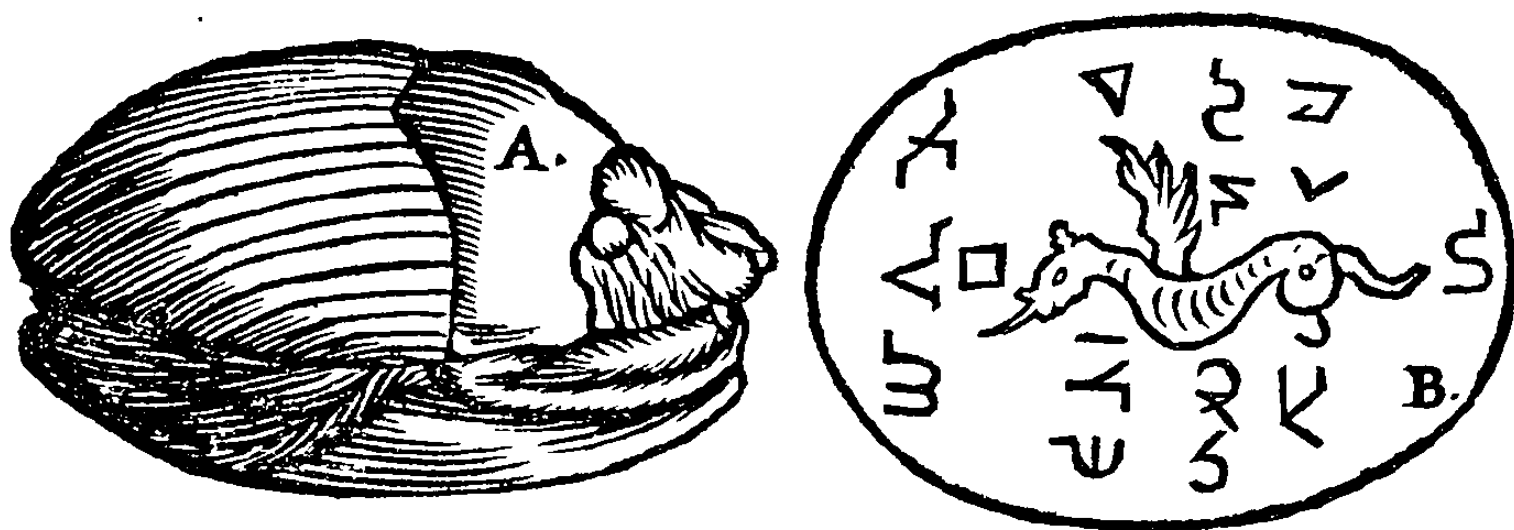
C A P V T IV.

De Scarabæis prophylacticis.

Nulla frequentiora in toto hieroglyphicorum ambitu Periapta reperio, quàm Scarabæorum figuris insignita, ut proinde illa magna in æstimatione apud Ægyptios fuisse, ipsa frequentia satis superque doceat. Sunt qui coronas integras ex eorundem contexuerunt multitudine. Amuleta nullis non Museis obuia, eaque variæ magnitudinis: sunt minima, mediocria, prægrandia: differunt & antiquitate, cum nonnulla Gnosticorum, alia verè Ægyptiorum partus sint, ut hieroglyphicorum quibus signati sunt, varietas satis docet; quorum quantum ingenio nobis permixtum fuerit, expositione hoc loco ordiemur. Primi quatuor ex Museo Reinsiano extracti sunt, ut sequitur. Qui literâ A signatur, eius quam

Scarabæi
Prophylactici

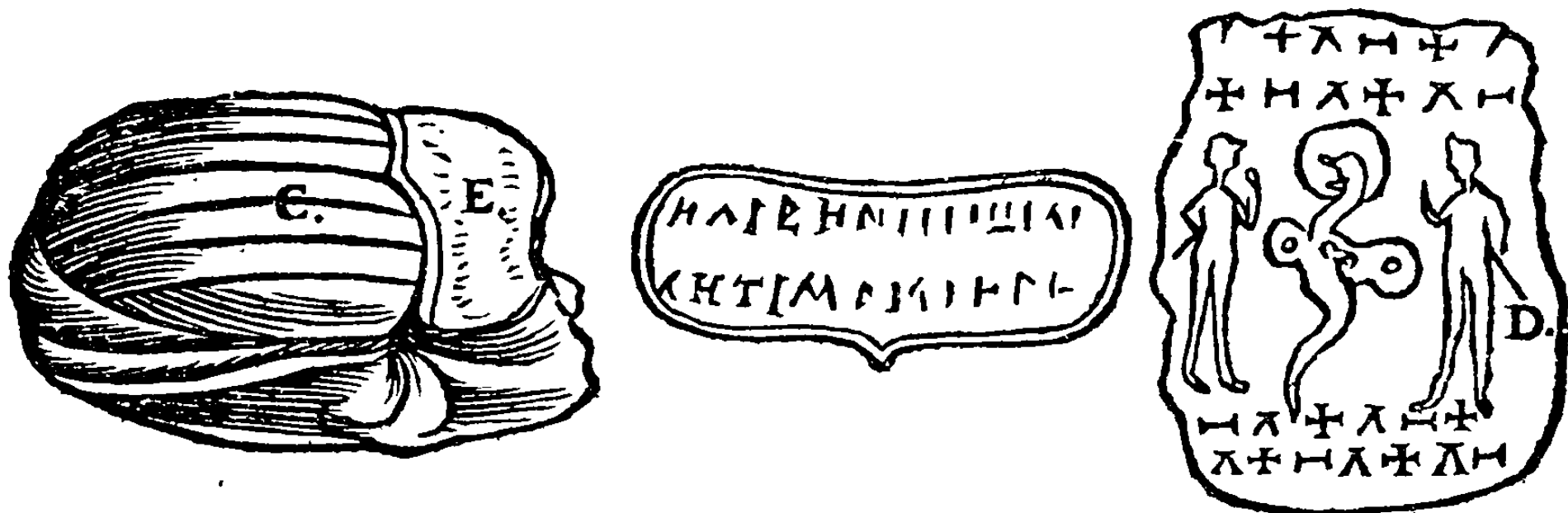
Scarabæi ex
Museo Rein-
siano.

vides, magnitudinis est. A, Scarabæum refert, in cuius ventre in planam superficiem elaborato, Draco spectatur, circulo B demonstratus, Gnosticisque characteribus circumdatus. Per Scarabæum masculus regis animus, uti alibi docuimus, notatur. cui gestatione huius Periapti fortitudo,

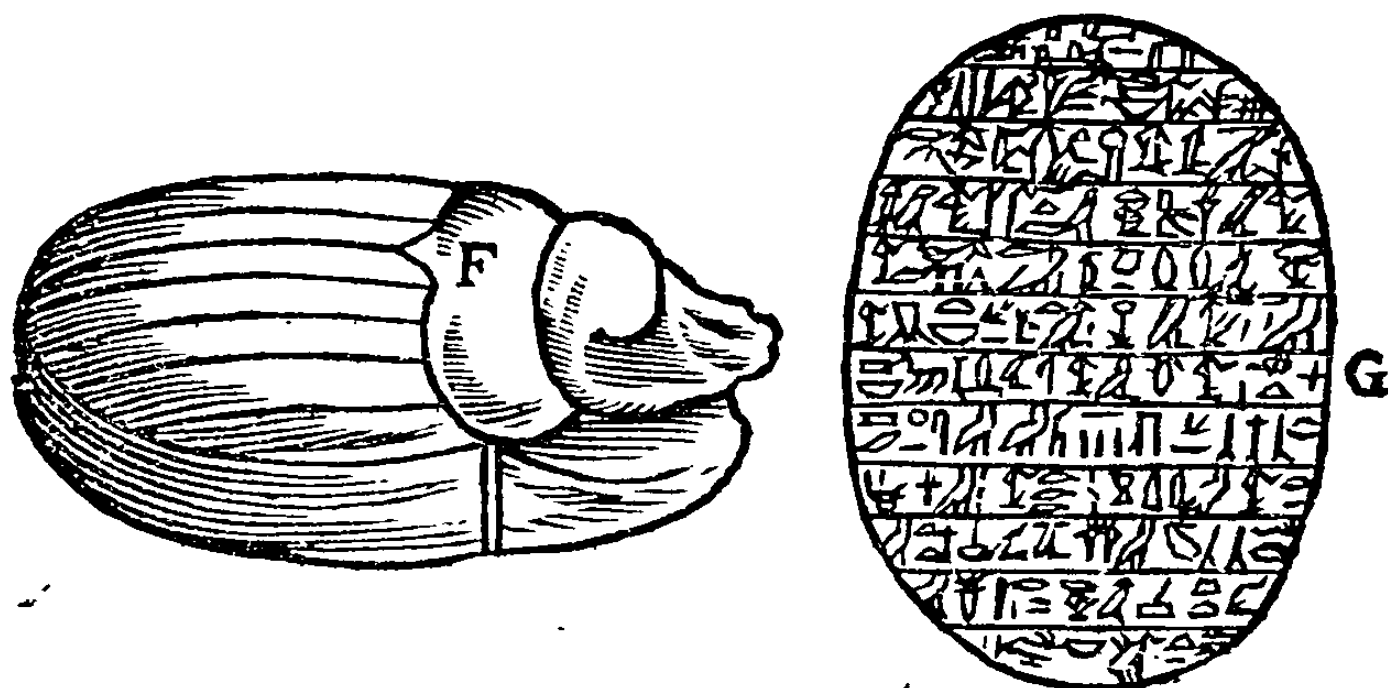
Primus Scarabæus.

do, robur, & vigilantia, quas Draco siue Ophionium Numen indicat, promittitur. Characteres verò Gnostici sunt, qui cùm pessimè formati sint, eorum interpretationem omittere malui, quàm fallaci coniecturâ in ijsdem resoluendis tempus perdere.

Secundus
Scarabæus.

Alter eiusdem speciei C, superiori parte Scarabæum, inferiori D Draconem pariter exhibet, quem duo circumstant Genij, Ophionij Numinis nimbo illustrati affecclæ; & est, vti prius, Gnosticorum Amuletum; quod docent characteres Crucibus misti supra infraq; Draconem exhibiti. Characteres vocem I A A I exprimunt, quod idem est corrupta lingua Hebræa, aut Arabica, quod Deus; Cruces verò influxum Numinis indicant. Reliquam schedæ intermediæ factam inscriptionem nè penetraremus, pessima nobis characterum corruptio inuidit. Posita autem est dicta inscriptio ea in Scarabæi parte, quam E litera signat.

Tertius Scarabæus.

Tertium Amuletum F Scarabæi figurâ purè hieroglyphicum est; vti G inscriptio ventri eiusdem insculpta docet: quæ tametsi pessimè sit efformata, neque figuræ aut instrumenta dignosci possint; quantum tamen colligere ex varijs circumstantijs licuit, illa nihil aliud indicat, quem Regem perpetuis Osiridis, quem Scarabæus indicat, influxibus subflare; quem si Rex religionis amore ritè coluerit, Genios in eo hieroglyphicè expressos ei perpetuò adfuturos, regnumque ab omni aduersa fortuna liberaturos. Huic prorsus simile, olim ad me transmisit Reuerendissimus & Illustrissimus D. Georgius à Buchaim Episcopus Laubacensis, & Metropolitanæ Ecclesiæ Salisburgensis meritissimus Canon-

Scarabæus à
D Buchaim
transmissus.

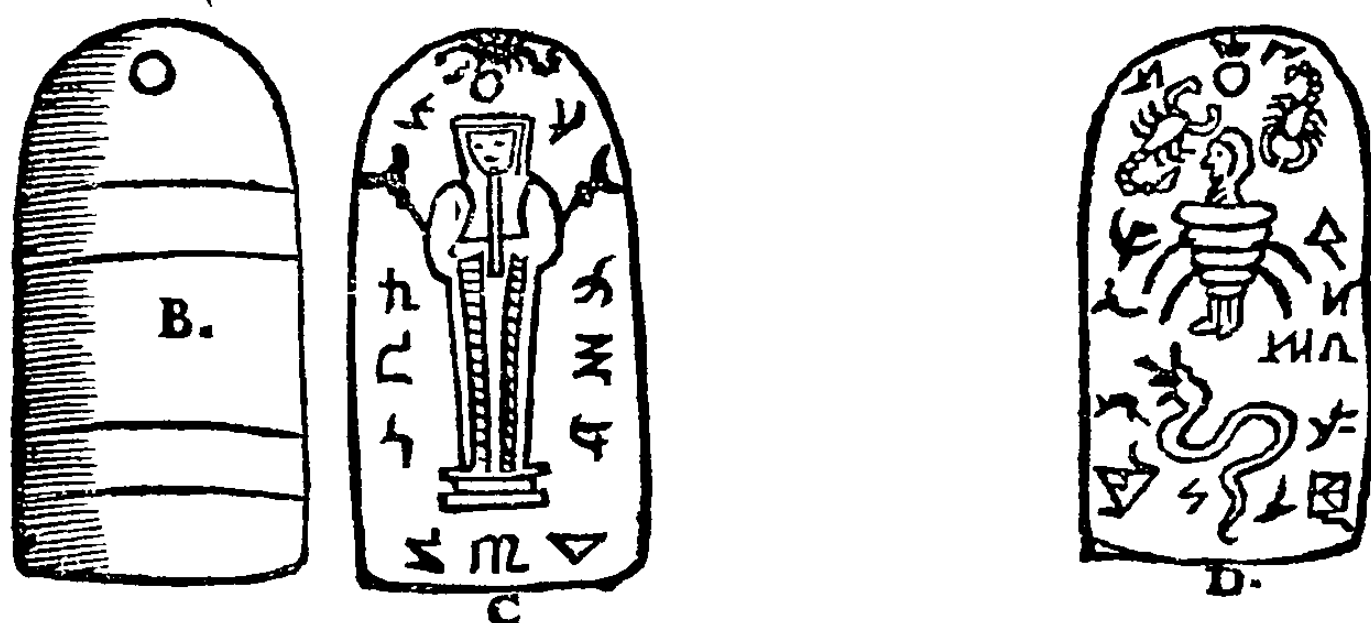
cus;

cus, & Excellentiss. quidam è Gallia Philologus non ita pridem transmisit, quorum vtrumque quia eandem inscriptionem habet, in tertio schemate immediatè antè expositam, reiterandam non duxi.

Quartum Amuletum pariter Scarabæi figura H, in ventre inscriptionem portat, signatam literâ I, & est Eques gladio euaginato minax; quem ambiunt characteres hieroglyphici, sed eius formæ, quas currentes vocant; quorum genuina interpretatio est, ut sequitur. Prima & octava figura indicat statuam Cynocephali seu Genij Anubici; Secunda duos pedes exhibet hemicyclo insistentes, quo occultus Numinis inferioribus se insinuantis motus notatur; Tertia & Sexta Accipitri- nos Osiridis ministros indicant; Quarta Dæmonem polymorphum; Quinta Crucem ansatam diuini influxus indicem; Septima Isidis caput refert. Horum itaque Numinum præsidio, in bello (quod per Equum & armatum hominem notatur) Regi stipato victoria contra inimicos promittitur.

Quareus Sea-
rabæus.

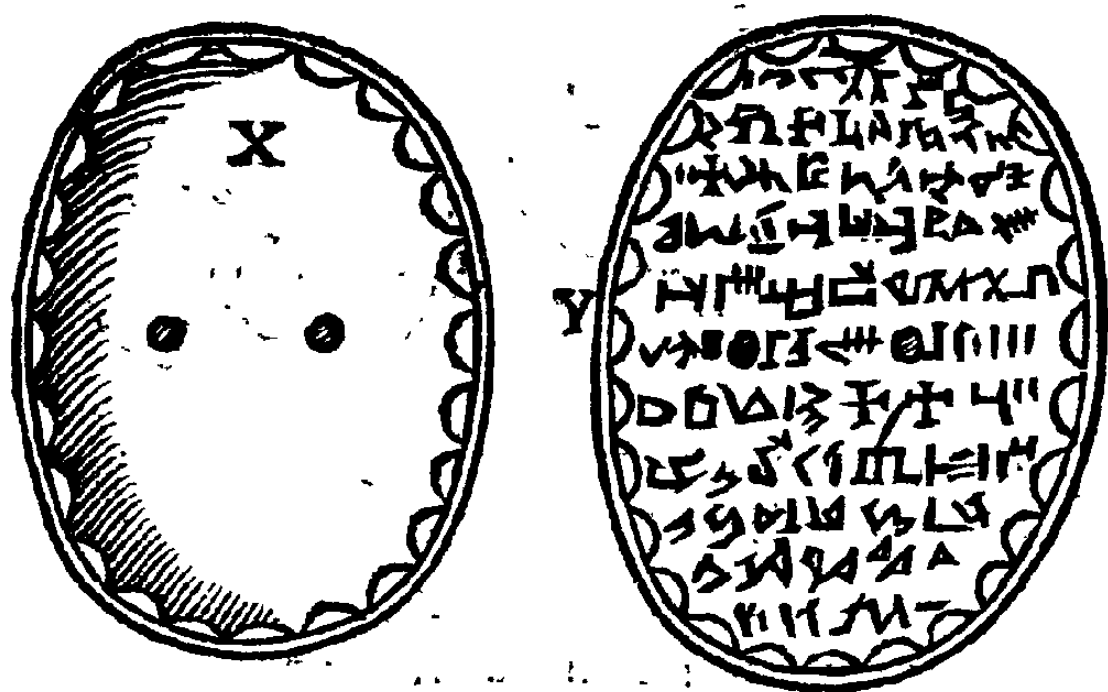

Præsentibus binæ figuræ C & D, ex Reinsiano Museo extractæ sunt; quarum prior Isidem auerruncam notat, uti instrumentum docet; cuius capiti Scorpionis insidet figura, Typhonæ potestatis symbolum, quam ipsa profligat, vnâ cum asseclis suis, quos characteres, quibus circumdatur, indicant.

Figuræ ex
Reinsiano
Museo.

Altera D, Canopum nobis exhibet, similem illi, quem suprâ in Iconismo Canoporum expressimus, binis Scorpionibus circumdatum in superiori parte; Serpente tortuoso infrâ posito; quod Amuletum contra vim adustiuam Typhonis, quâ omnis Canopici humoris copia exsiccata, consumitur (quod fit Mense Athyr, Sole Scorpionem subeunte) consti-
tutum

tutum est; Serpens verò vitalem humentis naturæ vigorem Typhoniâ vi suppressum medio Canopico Numine *αἰτίχην* vi suâ resuscitare putatur. Reliquos characteres ob summam eorundem transformationem penetrare non licuit. Habent autem hæ figuræ ex Achate lapide sculptæ, in postica parte concavitatem quandam, vti signa O O monstrant,

cœterum planæ, huius, quam vides, magnitudinis; quæ gestationi idonea fuisse, foramina immediatè supra capita vtriusque excavata satis ostendunt. His adiecta est gemma vtrinque modicè conuexa, teste Nihusio, ligamine argenteo inaurato circumdata, quasi pellucida, obscuri crysalli instar rubedine quâdam perfusæ, duobus perforata foraminibus, vti duo circuli monstrant in facie X; in Y verò latere scriptura tenetur, quam ob malè formatos characteres dignoscere non licuit. Huic adiungere libuit aliud huius farinæ Numisma, quod præterlapso anno pro summa sua humanitate ad me transmisit Clarissimus, idemque doctissimus Drepanitanæ in Sicilia Urbis Secretarius Iacobus Scaphilus, vt sequitur.

CAPUT V.

*Phylacterium lapideum ex Museo Clarissimi Viri
Iacobi Scaphili.*

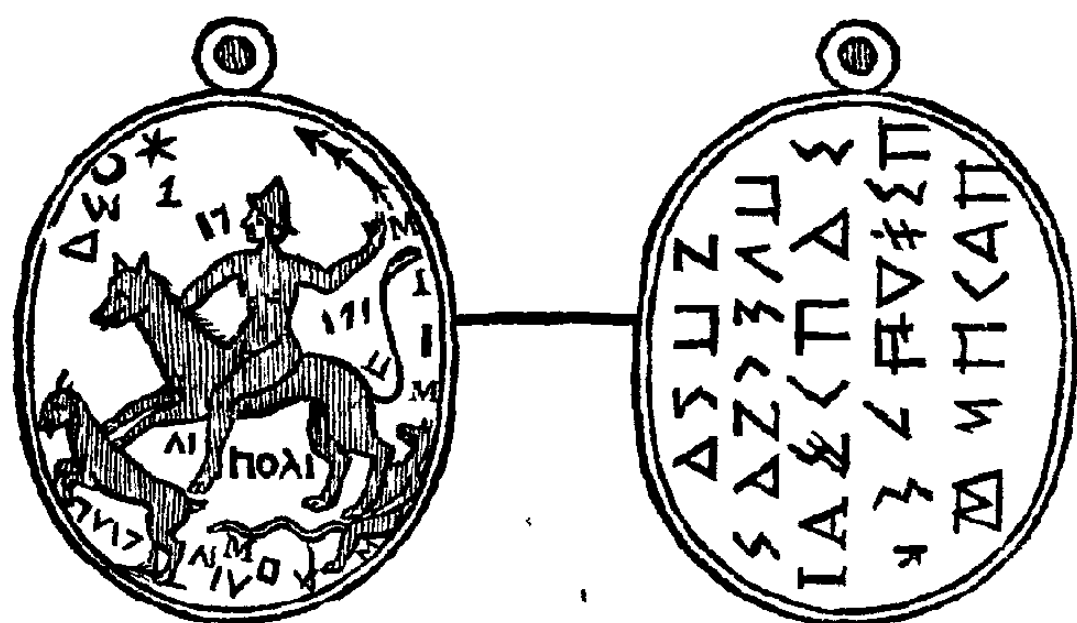
Phylacterium
à D. Scaphi-
lo missum.

Est hoc Phylacterium Gnosticorum, quod contra febres calidas & malignas, quas vis quædam maligna Solis, quam vim Typhoniâ vocabant, tribus anni temporibus, videlicet Sole in γ , Ω , $\ddagger$, ignei trigoni signis constitutus efficiebat, gestare præcipiebant. Tacitè itaque Solare Numen ternâ inuocatione tribus signis correspondente obtestabantur; quod & corrupta vocabula Græca & Hebraica, quibus ut plurimum in suis superstitiosis sacrificijs vti consueuerant, sat superque demonstrant: IAI siquidem Ægyptiaca vox est, à Græco *ἱαί*, derivata, qua Solem innuebant; voce verò IAW ab Hebræo Iehoua corrupta Deum inuocabant, hæc verborum formulâ, quam schemati insertam vides. DA ✱ scilicet subsidium ΔωC ✱ IAI IAI IAI Sol, Sol, Sol, IAW, Numen Iehoua,

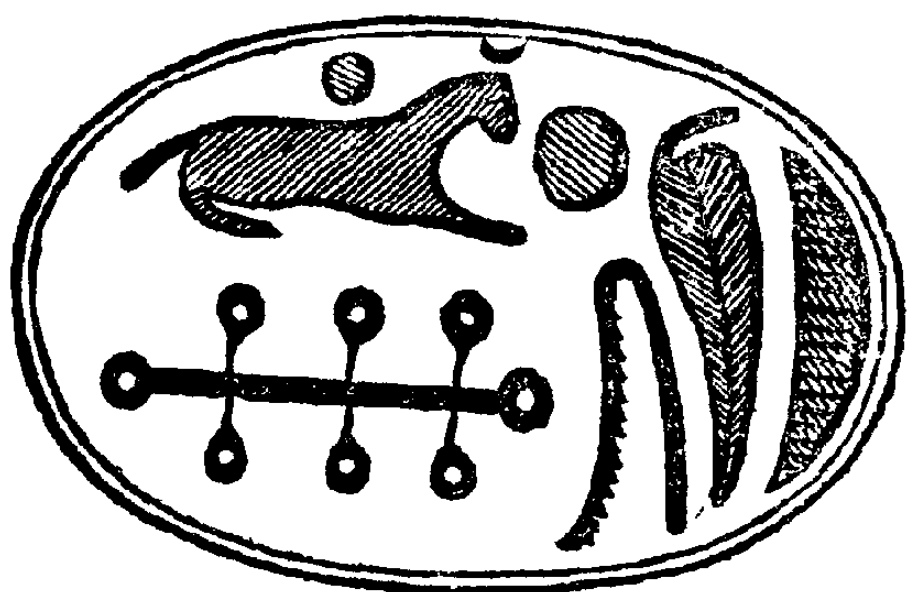
παλι-

πολιμιν *polimins*, id est, contra inimicum Draconem, qui est Typhon, atq; in $\gamma \Omega$ & $\dagger$ potissimum *sæuientem*. Quæ omnia Vir Leonem equicans, Arietem ante se constitutum veluti conculcans, manu spiculo armatus, sub pedibus Draconem habens, signat. Lateris verò postici characteres sic leguntur: DEVN EDNVMAV IAOLPDO KOLPOTOP MNPLAP. Quæ quidem verba ficta sunt, & certum numerum $\varphi \tau \omega \iota \sigma \sigma \psi \mu \rho \iota \alpha$ resoluta monstrant, ad virtutes peculiare alicuius Numinis alludentem; de quibus omnibus fusè actum vide in Magia hieroglyphica.

Phylacterium lapideum ex Museo Drepanitano Excellentissimi Viri Domini Iacobi Scaphili.

Sequitur aliud schema Scarabæum exhibens à Tito Livio Burattino transmissum, cuius postica pars reddit hoc quod sequitur *εἰτυπον*. Et

continet Aspidem Ophioniam caudâ insignem, quæ tamen sculptoris vitio à corpore separata spectatur, cum Canis iacentis forma & sistro; & erat Amuletum, quo vigilantia Anubidis, & sistri motu, illa aduersa vis & potestas, quæ calori Solis vitali insidiatur, profligatur. Vide quæ de Aspide, Anubi, & sistrorum Ægyptiorum variâ formâ & significatione, varijs huius Operis locis tractauimus.

Præsens figura ex Museo Magni Ducis Etruriæ extracta Dianam exhibet, cornucopiæ, temone, & tutulo, Caninisque auribus insignem.

Verum cum hæc Græcanicam potius quam Ægyptiacam literaturam sapiant, & symbola trita sint, illis explicandis tempus non terendum duxi.

CAPUT VI.

De humani corporis partibus in usum Periaptorum ab Ægyptijs assumptis.

Amuleta quæ
humani cor-
poris partes
repræsentant.
Phallus varijs
modis ab
Ægyptijs ef-
formatus.

INter cætera hieroglyphica, quibus Obelisci turgent, Phallus celeberrimus ac frequentissimus est. Est autem phallus imago ad veretri humani similitudinem efficta. Et inter phallos potissimum locum obtinet phallus oculatus, nullibi non obuius; de quo vide, quæ amplissimè tractauimus in primo Tomo, in Pantheo Hebræorum de Phegore seu Priapo, vbi & totius superstitionis originem tradidimus. Consule quoque Indices trium huius Operis Tomorum, vbi innumeris locis de eo actum reperies. Fuit autem multiplici schematum ornatu adaptatus: modò sub forma simplici, vt in Canoporum Iconismo in VI. figura videre est; modò ὀφθαλμοειδής, id est, *oculari figurâ*, quemadmodum in præcedenti Iconismo Nardiano 13 figura ostendit; & hoc pacto innumeris locis inter hieroglyphica Ægyptiorum monumenta occurrit. Fuerunt qui eum sub Serpentis alati, triplici pennâ, in cauda, capite, & loco naturali conspici, forma fingerent, cuiusmodi non ita pridem mihi communicauit amplissimus idemque doctissimus Vir Dominus Franciscus Serra Eques Romanus, Reipublicæ Literariæ promouendæ ardentissimus zelotes; cuius tamen effigiem nè ponerem, pudor & verecundia inhibuerunt. Alij humano brachio eundem inseruerunt. Hoc pacto conspicitur apud Laurentium Pignorium in Mensæ Isaacæ expositione. Huius quoque vestigium apparet in Iconismo seu tabula III. Nardiana, vbi & mysteriosi schematis rationem dedimus. Tempus me deficeret, si ridicula Veterum circa tam propudiosi simulachri cultum deliramenta & insanix falsæ describendæ forent. Sufficiat Lectori, non alia de causa huiusmodi periapta, nisi ad fascinum prohibendum, fœcunditatemque impetrandam, gestata atque adhibita fuisse. Sed de his, vt dixi, vide citata loca, vbi omnia exactè descripta reperies.

Hieroglyphicum quod sequitur numero 1 signatum, Græco Ægyptiacum est, & notat Mercurium totius Sapientiæ Præsidem. Canino capite est, quia sapiens sagacitate multa ad res inuestigandas valet. Lunam sextilem, cui Noctua, quæ hoc loco malè expressa est, insidet, capite gestat, vt innuatur sapientiam silentio, & nocturnis ab omni hominum strepitu semotis lucubrationibus, comparandam. Pennam manu gestat prægrandem, quæ literarum scriptionis indefessum studium signatur. Manu gestat Pauonem Serpente bicipiti & ventroso implicatum; quo notatur, Sapientem perpetuò memorem esse debere, pulchritudinem mentis quam Sapientiæ studio acquisiuit, terrenorum affectuum, quæ per

Ser-

Serpentes notantur, mortificatione in vberrimos fructus tandem excre-
scere. Secunda & tertia figura manum indicant, ex Magni Ducis He-

truriz Museo extractam, eandem prorsus cum illa, quam in Magia
hieroglyphica fol. 451. exposuimus; quare Lector eius inter-
pretationem citato loco videre poterit.

FINIS SYNTAGMATIS DECIMINONI.

SYNTAGMA XX.
DE LVCERNIS VETERVM
ÆGYPTIORVM.

EXCELLENTISSIMO ATQVE ILLVSTRISSIMO COMITI
DOMINO

FRANCISCO DE NADASD

Equiti Aurato, S. C. Regiæque Mai. Cubiculario, Con-
filiario, ac per Vngariam Curia Regiæ Magistro, &c.
Domino meo vnicè colendo.

V M basce Veterum Ægyptiorum Lucernas è tenebris euolu-
tas in lucem vindico, Lucerna non dicam Cleanthæa, sed
vel Diogenis opus fuit, vt nonneminem, cui tam dignum ar-
gumentum appositè congrueret, reperirem. Tu inter pau-
cos vnus occurristi, Illustrissime Comes, cuius celebre, &
iamdudum Mundo notum nomen, harum splendore Lucerna-
rum illustraretur. Tu siquidem Lucerna es, in qua tam illustre
fidei lumen accendit Deus, vt augustissimus Catholicæ veritatis splendor, curis Tuis
verè celestibus, complures à densa Ægypti caligine prouocârit ad lucem. Cui lu-
ci exaggeranda Sopronij veluti igniarium (verius Prytanæum sacrum) auxisti
adeò, vt Societatis IESV istic Fundatori Te immortalium lychnuchorum Col-
legam Dei & Patriæ amor adiunxerit. Vt quemadmodum Magni Nicolai
Esterhasij Soceris Tui Proregis affinitas Te Generum haud constituit degenerem;
ita is vnà cum Ladislao Tuo, Te heroicarum virtutum exemplis hortatur, vt
intermicantium tenebris cæli Lucernarum imitatus mores, pergas inclytæ pandere
vela virtuti, & sacrosanctum æterni honoris thema Tibi Tuoque in spes ex-
celsas vper nato Heredi, factis luculentissimis conscribas. Vt dum Hungariam
sua fata canentem audis, adciis in gloriæ societatem alijs Patriæ Patribus, quo-
ties nobilem & generosam animam illustrissimo anhelitu reciprocas, toties Te,
Tuos, ac Patriam æterno diuinæ gloriæ sacramento autboratam, sacris religionis
legibus, & empyreâ quâdam Nadasdiani & Esterhasiani nominis, sanguinis,
virtutis indole, granditate, immortalitate illustres. Vale Lucerna Deo ardens,
lucens Patriæ; cuius elychnium seu pretiosum vitæ filum, affuso abundè diuini
sui nominis & Numinis oleo diu & semper prospere foueat Deus, ac perpetuâ di-
uinitatis flammâ in lucem asserat gratiarum, & omnium gloriarum.

SYNTAGMA XX.

De Lucernis veterum Aegyptiorum.

CAPVT I.

De origine Lucernarum.

GNEM subterranei Osiridis, quem Græci Platonem vocant, alij Vulcanum, symbolum fuisse, alibi copiose docuimus. Quemadmodum enim singulis Mundis Osirin preponebant, Archetypum in Intelligibili, in Intellectuali Pantamorphon, in Sidereo Solarem; ita iuxta analogiam quandam ignis, id est, Solis hylæi præsidem in Hy-

Ignis symbolum subterranei Osiridis.

læo Mundo ponebant; qui quidem ita ad inuicem disponebantur, ut influxus supernus per intermedios in infimo terminaretur. Et uti nihil igneo colore in inferiori natura rerum præstantius est, & magis necessarium, utpote Soli analogo; ita summo quoque studio, contentis viribus, ac miro cultu cœremoniisque cum, ne quandoque deficeret, aut Numen muneris suo in eo conseruando deesset, prosequerentur. Hinc celeberrimum illud Lucernarum festum & solennitas originem inuenit, quo certis anni diebus tota Ægyptus Lucernarum fulgore illustrabatur; cuius mentionem amplam facit Herodotus in II. libro, quem Euterpen inscripsit. Ες Σαῖν δὲ πόλιν ἔπειτα συλλαχθῶσι τῆσι θυσίῃσι ἐν τῇ νυκτὶ λύχνα καίεσι πάντες πολλὰ ὑπάρθρια καὶ τὰ δώματα κυκλῶν, καὶ δὲ λύχνα ὅτι ἐμβάφια ἔμπλεα αἰλός, καὶ ἐλάβε ὀπίσσω δὲ ὀπίσσω αὐτὸ τὸ ἐλλύχνηον, καὶ τὸ καίεθαι πανύχνηον, καὶ τῇ ἀργτῇ ἔννομα κίεθαι λυχνόκη. οἱ δ' αὖ μὴ ἔλθωσι τῇ Αἰγυπτίων ἐς τὴν πανύχνηον ταύτην, φυλάττοντες τὴν νύκτα τὴν θυσίῃς καίεσι, καὶ αὐτοὶ πάντες τὰ λύχνα καὶ ἔτι καὶ ἐν Σαῖ μὲν καίεθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ πᾶσι Αἰγυπτίῳ, ὅτιν δὲ ἔννομα φῶς ἔλαχε, καὶ τιμὴν ἢ νύξ αὐτῇ ὅτι ἔλαχε καὶ αὐτὸς λόγῳ λεγόμενον.

Ignis cultus apud Antiquos Ægyptios.

Lucernarum festum apud Ægyptios.

Herodotus.

id est, Vbi verò Sain Urbem sacrificatum conuenerunt, noctu sub dio vniuersi circa domos frequentes lucernas accenderunt, imbutas sale, & oleo plenas, cum nullo lychno, quod tota nocte ardet; cui festo nomen impositum est, accensio lucernarum λυχνόκη. Ad hunc conuentum quicumque Ægyptiorum non ieuit, obseruantes sacrificij noctem & ipsi vniuersi lucernas accendunt, atque ita accenduntur lucernæ non in Sai modò, sed per vniuersam Ægyptum. Qua vero gratianox hæc lumen & honorem sortita sit, sacra quædam ratio commemoratur. Ita Herodotus. Quænam verò sacra ratio, ob quam tantum festum institutum fuerit, Manethon apud Syncellum docet, Typhonem occiso Osiri vniuersam Ægyptum tenebris & densâ caligine offudisse; quo portento exterriti Sacerdotes Ægyptij Oraculum consulere, quod respondit, caliginem terræ obfusam non desituram, nisi Osirim à Typhone occisum frequenti lucernarum fulgore placarent; quod ubi factum fuit, caligine mox discussâ, desiderata lux redijt, atque adeò Lucernarum accensionis festum institutum, maximo impofterum ardore celebratum fuit. Non desunt tamen qui velint, accensionis Lucernarum festum originem suam

Lucernarum festum cur institutum.

Ignis cur tan-
to honore
habitus ab
Ægyptijs.

Seneca.
Suidas.
Beroaldus.
Plutarchus.

Lucernarum
accensio cur
instituta.

Paulsanias.

Statius.

suam traxisse à decem plagis Ægypti, quibus Ægyptum Moyses diuinâ virtute percussit, inter quas tenebræ propè palpabiles vna fuit; quibus non dissentio, præsertim cum passim toto hoc Opere ostenderimus, pleraque Ægyptios ab Hebræis mutuata sui iuris fecisse, tametsi alijs & alijs fabulis commentisque deprauata, vti ex dictis patet. Hieroman-
tas tamen mysticis rationibus inuolutum negotium Osiri cœlestium lu-
cium astrorumque rectori id potissimum instituisse, verisimilius videtur: fuit enim nullo non tempore & loco, vti passim docuimus, Osiris veluti Numen quoddam Solare, in summa veneratione habitus, & cum Soli, quem ignem cœlestē dicebant, nihil in inferiori Mundo similis sit igne, non alia meliori ratione eum, quàm Lucernarum frequentium vsu colen-
dum censuerunt; adeo quidem, vt lucerna, Seneca teste de beata vita c. 27. & Suida, religionis hieroglyphicum euaserit, idque scitè exponit Beroaldus in 11. cap. Asini Aurei apud Apuleium. Imò Plutarcho Au-
thore l. 7. Symp. 14 c. lucernam extinguere violentâ quâdam extinctione, summæ sibi religioni ducebant; vnde oleo posito inextinctam Lucernam dimittebant, quousque ignis oleum totum consumpsisset, & deficiente nu-
trimento, ipsa quoque deficeret Lucerna seipsa; quo factò, nouum sup-
peditabant nutrimentum, idque sacri reuerentia ignis præstabant, vti apud Plutarchum Cosenus refert, vel vt ibidem Lucius, nè necem in-
ferre elemento quodammodo animato, vel vt Florus ibidem existima-
bat, nè Lucernam extinguentes lucem alijs inuidere viderentur. Sed vt eò, vnde digressi, redeamus; de festo siue solennitate accensionis Lucernarum varij variè sentiunt: alijs ad inquirendum cum Iside Osiridem Lu-
cernas accendere Ægyptios conlueuisse existimant; quæ quidem inue-
stigatio Isidis vti magna lachrymarum profusione contigisse fertur, ita lu-
ctus quoque Isiacus, lamenta, ploratusque nunquam ab huiusmodi so-
lennitate deerant; siquidem, Plutarcho teste, in plenilunio sub dio inter tenebras quasi Lunam, id est, Isidem comitaturi Lucernis accensis ma-
gno cum luctu Osirin quærebant, magnam sibi ex vana huius cultus ob-
seruatione rerum abundantiam spondentes. Sed audiamus Paulsaniam: Ægyptij festum Isidi cel. brare consueuerunt, quando ipsi Osiridem lugere dicunt; & illis quidem diebus Nilicum incipere incrementum, argumentum fluminis, agrorumque inundationem non nisi Isidis lachrymis procurari, iuxta illud Statij lib. 1. Theb.

• • melius vobis mareotica fumat
Coptos, & ærisoni lugentia flumina Nili.

Quidquid sit, ille nunquam satis quæsitus Osiris, vt cum Lucano lo-
quar, nihil aliud nisi Solem indicabat, quem veluti vitæ authorem cum sibi palpabilium tenebrarum diuinitus immissâ caligine ereptum puta-
rent, tenebrasque mors primogenitorum Ægypti secuta fuisset, magnus mox in Ægypto clamor, teste Sacro textu, exortus est; neque enim erat domus in qua non erat mortuus; vnde non est dubium quin ex tam

memo.

memorabili & inaudito euentu Lucernarum solennitas ad Osirin placandum quotannis per vniuersam Aegyptum instituta apud posteros viguerit; nam id Apuleius citato paulò antè loco apertè ostendit his verbis: *Magnus præterea sexus utriusque numerus lucernis, tædis, & alio genere facium luminis siderum cœlestium stipem propitiantes*. Qui verò plura de superstizioso Lucernarum cultu desiderat, is legat Clem. Alexandr. l. 1. Strom. Eusebium l. 10. de præparatione. Lactantium l. 6. diuin. instit. Sideribus quoque quibuscunque ignis cultum, ex analogia quadam ignei fulgoris ad ignium cœlestium lucem, exhibitum, vide si placet, Tom. I. Synt. 3. de Sacrificijs & ritibus Aegyptiorum. Verùm ante omnia consulat rarum, doctissimum, & omnigenâ eruditione refertum Opus, quod non ita pridem in lucem summo Reipub. liter. bono emisit Excellentissimus Fortunius Licetus de Lucernis Veterum; in cuius vberissimam messem nè falcem immitteremus nostram, hoc loco tantùm, quæ ad instituti nostri argumentum propriè spectant, id est, Aegyptiacas Lucernas aut ibi omissas, aut non nisi superficie tenus expostas, hoc Syntagma te prosequamur.

Apuleius.

Fortunius
Licetus.

C A P V T II.

De loco, figura, alijsque lychnuchorum, Lucernarumque Aegyptiarum proprietatibus in genere.

LOca in quibus Lucernæ poni solebant, erant Delubra, Adyta, Cryptæ seu cœmiteria subterranea, de quibus singulis ordine dicemus. In Delubris pro qualitate Numinis, cui litabant, Lucernam ponere consueuerunt. Ita in Fano Anubidis Lucernam ponebant vel Canino capite, vel integrâ Canis figurâ conspicuam, ut postea ostendemus. In Delubro Osiridis ut plurimum Accipitrino vultu, aut etiam totius volucris habitu spectabilem. In Fano Isidis, ipsam Isidem Lunari hemicyclo, & flammis è vertice surgentibus venerabilem. In Templo Canopi, Canopici Numinis ventripotentis, & dolij instar protuberantis similitudinem adumbrabant. Haud secus in cœteris Deorum Fanis, eo ornatu Lucernas adornabant, quo ipsa Numinum in ijs coli solitorum simulachra effigiebant. Quæ omnia vera esse, testantur Lucernæ in hunc usque diem superstites ex Ægypto deportatæ, quas postea adducemus. Hanc consuetudinem Græci, Romanique, qui nullo non tempore Ægyptiacæ religionis, veriùs superstitionis, veluti Simiæ quædam fuerunt, imitati sunt, uti ex Lucernarum à Clar. Fort. Liceto adductarum inscriptione patet, quæ eas nunc Ioui, modò Dianæ, aut Mineræ, cœterisque Numinibus consecratas apertè docent.

Loca in quibus
Lucernæ
apud Ægyptios
ponebantur.Figuræ variæ
Lucernarum
apud Ægyptios.

In Adytis quoque secretioribus Sacerdotum conuenticulis, præter Lucernas, ignes quoque mirâ industriâ adornatos adhibuisse comperio; nam ignes non ex cuiuslibet materiæ nutrimento, sed Dijs sacrificijsque appropriato deputabant. Sic Horo ignis ex persex lignis, Osiri ex lauri,

Ignes quales
in adytis Ægyptiorum.

Lucernæ in
Cryptis &
Sepulchris.

Iſi ex ſeriphij, alijsque ex alijs lignis adhibebant; & ex fumo & fuligine, qui in hunc uſque diem, teſte Burrattino, ſimilium Adytorum fornicibus adhæret, luculenter apparet. In Cryptis denique mortuorum depositis deſtinatis in hunc uſque diem Lucernæ vario hieroglyphicorum apparatu ornatae in magna quantitate, teſte Vallæo, & Burrattino, reperiuntur; apertum ſignum, ibidem proprium fuiſſe locum Lucernarum deſinitioni deputarum, de quibus nunc aliquantulum ſuſius diſceptare, viſum eſt.

Ignibus cœ-
leſtes Deos
colebant
Ægyptij.

Ægyptios ut floribus, fructibusque terrenos Deos, ita ignibus cœleſtes coluiſſe, aliàs dictum fuit. Fuit autem ignis diuinæ naturæ, immortalis, incorruptibilis, inſectiliſque ſymbolum; atque eam ob cauſam Deorum capitibus, uti Menſæ Iſiacæ ſimulachra monſtrant, ut plurimum imponebant, igneam in diuina Mente vim & efficaciam myſticè indigitantes. Hinc pyramides, ignis pariter ſymbolum, conficiebant eius ſoliditatis, quæ & omnes temporum iniurias facile ſuperare poſſent, & mentium immortalitatem vel ipſa figurâ ſuâ demonſtrarent. Verùm cum de hiſce in Geometria hieroglyphica copioſè diſſeruerimus, eò Lectorem remittimus.

Quæ quidem colendi ignis conſuetudo tantum in exterarum Gentium pectoribus obtinuit admirationis, ut nulla non natio hanc ab Ægyptijs edocta *πυρολατρεία* omnibus modis receperit ad ſe propagatâ. Quid enim Mythræ ſacrificia aliud ſunt quam ignis illius cœleſtis, Solis inquam cultus, qui apud Perſas potiffimum magnum ſumpſit incrementum? Nam ut rectè de Perſeo Gregorius Monachus: *Ε'δίδασκε δ' αὐτὸς καὶ τὴν μυσαρὴν τηγετὴν, καὶ μαγίαν τὴν λεγομένην Μεδούσης· ἐφ' ἧ καὶ πῦρ ἐκ τῆς ἑρανῆς κατῆλθεν ἐν τῇ Περσίδι, ἐξ ἧ καὶ ἀνέ-
ψας, καὶ κτίσας ἱερὸν ἔθηκεν αὐτὸ ἐν αὐτῇ καλίῳ τὸν ναὸν πυρὸς ἀθανάτου, καὶ ἱερῆας δὲ αὐ-
δρας δόλαβας διακονεῖν αὐτῇ, καὶ φυλάττειν ἐκέλευσε, (ἵνα ἐκέλευε) οὗτο μάγος· ὅπερ ἕως
ἄρτι ἐν πολλῇ τιμῇ ἔχοντες οἱ Πέρσαι πυρολατρεῖσι.* id eſt, *Docuit Perſas ipſos ex-
crandas cœremonias & magiam, quæ dicitur Medusæ, quæ regnante in Perſia
ignis è Cælo delapſus eſt, ex quo ignem alium accendens ei fanum extruens in eo re-
poſuit, vocauitque templum ignis immortalis, & conſtituens viros prudentes, ut
ſeruirent ſeruarentque ignem, Magos eos appellauit, quos ritus in multa digna-
tione habentes Perſæ ignem colunt.* Sed ignem multò ante Perſeum cultum,

Cedrenus.

& à Zoroaſtro introductum, Cedrenus hiſ verbis notat. *Ε'κ τῆς γένεσος τῆς
Βήλης καὶ Ζωροάστρου ὁ σαρβόπις ἐν Πέρσαις ἀσέβητος, ἠνέκατο ὑπὸ πυρὸς ἀσπίδος κεραυνω-
θῆναι, καὶ ἀναλωθῆναι ἐν τελευτῇ. τοῖς Πέρσαις δ' ὅτι αὐτὸς ὅτι τὸ καὶ σιν ἀναλαβῆναι, καὶ φυλά-
ττειν, καὶ τιμαῖν. Is à Belo ipſo duxit originem, & inter Perſas clariffimus Aſtrono-
mus fuit, qui cum nouiſſet, optaſſetque igne de cælo tangi, præcepit Perſis, ut
oſſa ſua poſt exuſtionem legerent, ſeruarent, & colerent. Hunc Zoroaſtrum
ex Chamo ſeu Belo filium Miſraim nullum alium fuiſſe, quàm corrupta
à Perſis voce Mithram (quem & Oſirin dictum fuiſſe, conſtat) in Obeliſco Pamphilio amplè deduximus. Hic enim primus fuit, qui ignis cul-
tum Ægyptios Chaldaeosque docuit; ut proinde quæcunque de Oſiri,
Mythra, Zoroaſtro ibidem diximus, exactè ijs, quæ hic tradimus, con-
gruant. Quemadmodum enim Ægyptij in Adytis, ita Perſæ in ſpelun-
cis, ignis cultum magno cœremoniarum apparatu docebant, hiſ verbis,*

Zoroaſter do-
cuit Perſas
cultum ignis.

vti Firmicus Maternus l. 5. testatur, *Μικταβὴρ μυστικῶς ὁ κλοπῆς συνιδίτε πατρὸς ἀγανῶν* adeoque huius *πυρολατρείας* insania dementabantur, vt non ignem modò, sed & omnia ea, quæ vel ignis speciem referrent, sacro cultu, teste Dionysio de situ Orbis, *πάντα πυροειδῆ σέφουσι*, persecuti sint; vnde & pyropo quasi flammæ emittenti honorem habebant Authore Strabone l. 15, quem neque ad mortuum admoueabant, non magis quàm ignem ipsu n. Ex quo & illa superstitio nata videtur, vt ijs nihil denegiretur, qui ignem in fluuium detulissent; & ni compotes fierent, ignem se mersuros aquâ minarentur, vti Plutarchus asserit. Ignis interpreti primò in Perside, non autem à plebecula tantùm, sed maximè à Regibus in ædibus ad eam rem sanctè comparatis, Theodoro teste l. 5. Eccles. histor. colebatur; vnde ædes istæ *πυρεῖα* dictæ, ignis verò *πῦρ ἀσβεστον*, inextinctus; in Pyræo verò ignem seruabant ad diuinationes, eo eum loco habentes, quo Vestam Romani, ait Procopius l. 2. Strabo l. 15. *Ὁ τῶς δὲ αὐτῶς θυζῶσι θεῶν πρῶτον τῶς πρὸς ἑξῆς*. Cuiusque Deo sacrificarent, primò igni vota nuncupabant, *τίνας ποικίλοι καὶ πῶτος καὶ πῶτος ἐκατέρωθεν μεχρὶ τῆς καλύπτειν αὐτῶν καὶ τῶς ἀδελφὰς δίδας*, Tiaris operiti ex lana densa utrinque demissis, vt labra *ἑσθ' ἑνὸς γένους* tegant, καὶ πρὸς θυόντες ἐπιφανῶσιν αὐτῶς τὴν πρὸς ἑξῆς ἐπιλέγοντες, πῦρ δὲ αὐτῶν, ἔδωκε. Sacrificatiui igni, ei pabulum præbentes dicebant, *Ignis Domine comede*. Quæ quidem omnia ab Ægyptijs ad Persas, & hinc ad Græcos, Romanosque propagata, maximum semper incrementum habuere.

Firmicus Maternus.

Dionysius Geographus, Strabo.

Theodorus.

Procopius, Strabo.

Sed vt ad propositam nobis de Lucernis Veterum narrationem redeamus, Notandum est, Lucernas variæ omninò figuræ fuisse, siue lychnos spectes, siue figuram ipsam Lucernarum. Fuerunt ijs *μονόμυξοι*, *πολύμυξοι*, id est, vnus, & plurius, pro ratione Numinum quæ colebant, ellychniorum seu myxorum. Lucernæ, *ἑμίμυξος* id est, ellychniorum in trianguli formam concinnatæ supremo triformi Numini; *τετράμυξοι*, quatuor Elementorum præsidibus Dijs; quorum vnusquisque eâ figurâ animalis, quæ Numina referebant, concinnabatur. Non defuerunt in honorem septem Planetarum *ἑπτάμυξοι*, septem ellychniorum Lucernæ constitutæ; *δωδεκάμυξοι*, duodecim Zodiaci Genijs ordinabantur, cuiusmodi vnus ad me ex Ægypto transmisit delineationem Michael Schatta, quem supra citavi, meus olim in Copticis Amanuensis. Scribit Demophilus peruetus Author, in Templo Solis Heliopolitano Lucernam fuisse tot lychnorum, quot diebus annus constituitur. Quos secuti videntur Tarantini tempore Dionysij Iunioris, Athenæo teste l. 15. *Ταραντίνους εἰς τὸ πυρραγεῖον ἀναθῆναι λυχνῶν διὰ μὲν καὶ τὰς τοσάτους λυχνες, ὅτι ὁ τῶν ἡμερῶν ἔστιν ἀριθμὸς εἰς τὸν ἐνιαυτὸν*. Tarantinis in curia lychnuchium positum fuisse, tot instructum ardentibus lychnis, quot dies esset in anno. Et tamen Athenæus nuperum inuentum lychnum dicat, *Παλαιὸν δ' ὄρημα λυχνῶν φλογὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ τὸ δαδὸς, καὶ τῶν ἄλλων ξύλων ἔχοντο*. Veteres enim igne tædæ *ἑσθ' aliorum lignorum* utebantur; negandum tamen minimè est, iam primævis temporibus usum lychnorum fuisse, siquidem in hunc vsque diem in abditissimis Cryptarum reconditorijs inueniuntur huiusmodi *πολυλύχνοι*, siue Lucernæ, tùm vnico, tùm pluribus myxis instructæ, hieroglyphico ornatu spectabiles, quas

Lucernæ Veterum variæ fuerunt figuræ.

Nota Lector, huius Lucernæ figuram ex Ægypto à Schatta transmissam ob angustiam temporis incidere non potuisse.

Demophilus. Lucerna in templo Heliopolitano.

Athenæus.

Lucernæ antiquissimis temporibus in usu fuisse.

non nisi ante Romam conditam impositas fuisse, suprâ in Syntagmate de Mumijs fuscè docuimus. Voco autem lychnum ellychnium, lineam & papyraceam stupam, oleo imponi solitam, ignis quoddam nutrimentum, quæ scitè sanè describit Prudentius in hymnis :

*Vinax flamma viget seu caua fistula ,
Succum linteolo suggerit ebrio ,
Seu pinus piceam fert alimoniam ,
Seu ceram teretem stuppa calens bibit .*

Ægyptij itaque non Lucernis tantùm, ellychnijs stupeis, pāpyraceis, iunceis instructis, sed & cereis, facibus seu tædis è cortice, quam λοφία vocat Athenæus (Alexidi dicitur ἑλολυχνῆχθι. Ciceroni lychnuchus ligneolus & obeliscolychnus, cùm lignum in verruculo pro lampade ardet) thyrsis iunceis, quas λύχνη θρυαλλίδας vocat Aristophanes in Vespis; thyrsis lotinis cera & resina circumductis, vt interim varias lignorum strues in Adytis omittam, vtebantur; accensionem verò ipsam vocat Aristophanes λυχνυκαύσις, λυχνυφία, φωρφόρας, Herodianus l. 4. δαδρυχία. Sed & in hisce omnibus magna differentia intercedebat. Erant aliæ Lucernæ pendulæ, aliæ positiuæ; de ijs Virgil. l. 1. Æneid.

*dependent lychni laquearibus aureis
Incensi, & noctem funalia vincunt .*

Paul. Nat. 9.

*Tecloque supernè
Pendentes lychni spiris retinentur abenis,
Et medio in vacuo laxis vaga lumina nutant
Funibus, undantes flammæ leuis aura fatigat ,*

De hisce idem Nat. 3. Paulinus

*Clara coronantur densis altaria lychnis .
Lumina ceratis adolentur odora papyris ,
Nocte diuque micant .*

Ex his, ni fallor, luculenter patet, ratio Lucernarum Ægyptiarum; quare iam ad particularem earundem descriptionem paulò propiùs accedamus .

CAPVT III.

De Lucernis Aegyptijs in peculiari.

§ I.

MYcerinum Regem tùm sibi, tùm filiae suae Lucernas affabrè factas posuisse ante Bouem, cui cadauer filiae incluserat, Herodotus ad longum describit; sed quoniam historia digna est, quæ ex ipso Authore percipiatur, verba eius hic apponam:

Lucernæ à
Rege Myceri
no filiae po-
sita.

Post hunc Chephrenem regnasse in Ægypto dicebant Mycerinum Cheopis filium, eumque paterna perosum facta, & templa reserasse, & populo ad vltimum calamitatis afflicto fecisse potestatem res agendi & sacrificandi: quin etiam super omnes Reges iustitiam exercuisse. Quo nomine ex vniuersis Regibus hunc Ægyptij maximè predicabant, tùm ob alia quæ benè indicabat, tùm verò quòd conquærenti de ipsius sententia, de suo donabat, vt indignationi hominis satisfaceret. Cùm autem esset in ciues ita clemens Mycerinus, atque ita studiosus, principium ei malorum contigisse obitum filiae, quæ domi vnica soboles erat. Quà clade supra modum dum doleret, velletq; filiam excellentiori aliquo genere sepeliri quàm cæteros, fecisse ligneam Bouem cauam; quam cùm inaurasset, in ea filiam sepelisse defunctam. neque humo Bos hæc condita est, sed ad meam vsque memoriam in propatulo fuit in vrbe Sai apud regiam, in conclauis quodam exornato posita, cui singulis diebus omnifarij odores inferuntur: noctibus autem perpetuò incensa Lucerna astat. In altero contiguo conclauis imagines stant Concubinarum Mycerini, vt in vrbe Sai Sacerdotes aiebant. Stant enim Colossi, id est, grandia simulachra, circiter viginti, è ligno fabricati, nudi plerique: qui quarum sint mulierum, non possum dicere, præterquam quæ narrantur. Sunt qui de hac Boue & Colossis hæc referant: Mycerinum amore filiae suae captum, vim ei intulisse: deinde illam cùm præ mærore se suspendisset, patrem in hac Boue sepelisse: matrem autem manus ministrarum quæ filiam patri prodidissent, præcidisse: & nunc earum hæc esse simulachra eius mali quod viuæ passæ fuissent. Hæc (vt ego opinor) dicunt nugatores, vt alia, ita & de manibus Colossorum: quippe quas ipsi vidimus temporis diuturnitate delapsas, quæ ad meam vsque ætatem ad pedes eorum strata visabantur. Bos quoque cùm cæterum corpus operta est Phœnicæo pallio, tùm verò ceruicem & caput crasso admodum auro: cuius inter media cornua circulus annexus inest, Soli assimilatus. Neque stans est Bos, sed in genua cubans, magnitudine quanta est grandis Vacca viuæ. Effertur autem è conclauis quotannis. & postquam Ægyptij verberarunt Deum quendam, quem in tali negotio non puto mihi nominandum, tunc & Bouem in lucem proferunt. Aiunt enim eam orasse patrem Mycerinum, vt defuncta quotannis semel Solem intueretur. Huic Regi, post calamitatem filiae, secundo loco hoc accidisse: ex vrbe Buti venisse Oraculum, fore vt sex omninò annos viueret, septimo defuncturus. Id hunc agrè ferentem, vicissim misisse ad Oraculum contumeliosas querimonias: quòd, cùm pater suus & patruus, qui Deorum immemores templa

Herodotus.

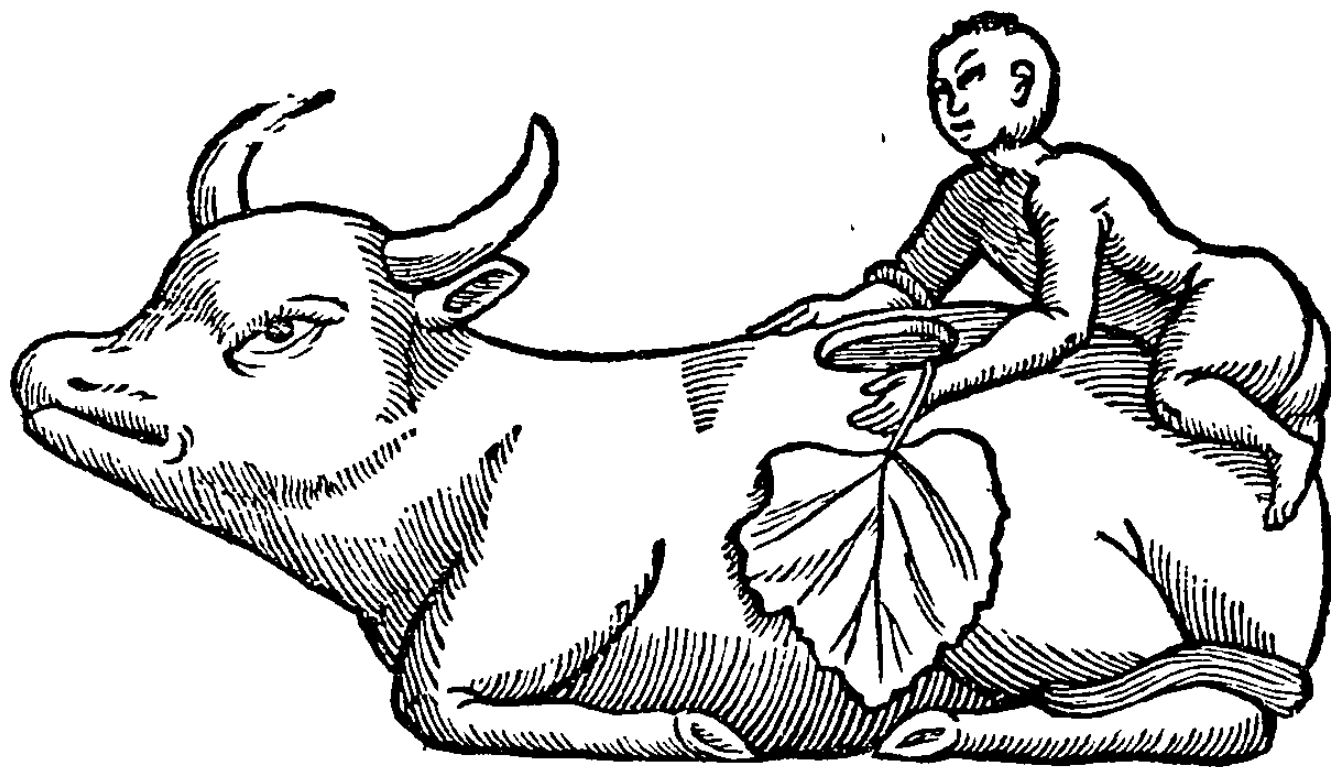
clauferant, hominesque perdiderant, tamdiu vixissent, ipse piè faciens tam citò foret vita defuncturus. Rursus ei venisse dicuntur ex Oraculo responsa, eapropter ipsum properè vitam finitum, quòd non id faceret quod deberet. Oportuisse enim Ægyptum centum quinquaginta annis affligi: idque duos qui ante eum fuissent Reges didicisse, ipsum verò nequaquam. Hæc ubi accepit Mycerinus, se iam à Numinibus damnatum, Lucernas fecisse permultas, quibus cum noctesceret accensis, potaret ac se oblectaret, neque diu neque noctu intermittentem quin per paludes perque nemora vagaretur, utque audiretur, inuenilibus in rebus studiosissimè versari. Hæc autem idcirco excogitarat, quòd vellet Oraculum conuincere mendacij, ut duodecim pro sex fierent anni, diebus factis ex noctibus. Vtrum verò Herodotus Lucernas perpetuò ardentes habuerit, uti inclytus Licetus existimat, dubium est; quid nos sentiamus, in sequentibus patebit.

§ II.

De Lucernis Aegyptiorum in sacra animalia transformatis.

Lucernæ à
Duce Hetruriz
missæ.

Misit pro suo in Rempub. Literar. affectu iam dudum sapientissimus Princeps, Magnus Dux Hetruriæ, è suis Museis omni antiquitatis

Lucerna Po-
uis figura in
Apidis Fano.

genere instructissimis, nonnullas veterum Ægyptiorum Lucernas, quas hoc loco opportunè inferendas existimaui. Quarum prima Bouis procumbentis figuram refert, cum puero dorso eius incumbente, & folijs fici, uti præsens figura docet. Bouem Apidis figuram, Apidem verò agriculturæ præsidem Genium expressisse, passim hoc Opere docuimus. In Fano itaque Apidis Lucernam ponebant in honorem huius Numinis adornatam; & per Lucernam quidem pium & religiosum erga Numen affectum, per ignem verò calorem vitalem notabant; qui si ab agricultura abesset, omnia in vltimum exitium ruitura existimabant. Numen itaque tacitè, ut hunc vitæ calorem agris campisque concederet, hoc symbolo sollicitabant. Puer dorso Bouis incubans, cum folio fici, vitam vegetabilem notat, cuius calore vitali à Numine communicato omnia re-
iue-

iuuenescere videbantur per vim fœcundatiuam, quam folium fici, quam Ægyptiacè thrio vocant, notat; siquidem hoc folium, eò quòd pudendorum virilium formam exprimeret, non incongruè, teste Plutarcho, pro fœcundæ generationis symbolo assumpserunt. Huiusmodi autem Lucernas in Apidis Fano positas expressè docet Demophilus de priscorum

P'utarchus:
Demophilus.

religione; Εἰς τὸ ναὸν Ἀπίδος ἐθηκεν τὸν λυχνῆχον βέμερον, τὸ δὲ γεωργίας σύμβολον. *In templo Apidis ponebant Lucernam sub Bonis forma, symbolum culturæ agrorum.* Rectè igitur Numini agrorum præsidii Lucernam hanc mysticam ponebant, eâ spe freti, futurum ut Numen religiosa ignis cœremonia sollicitatum attractumque maiori vigilantia in rerum fidei suæ commissarum curam incumberet. Aliam Bouino capite conspicuam vidi apud laudatissimum Licetum in Opere de Lucernis Veterum fol. 906.

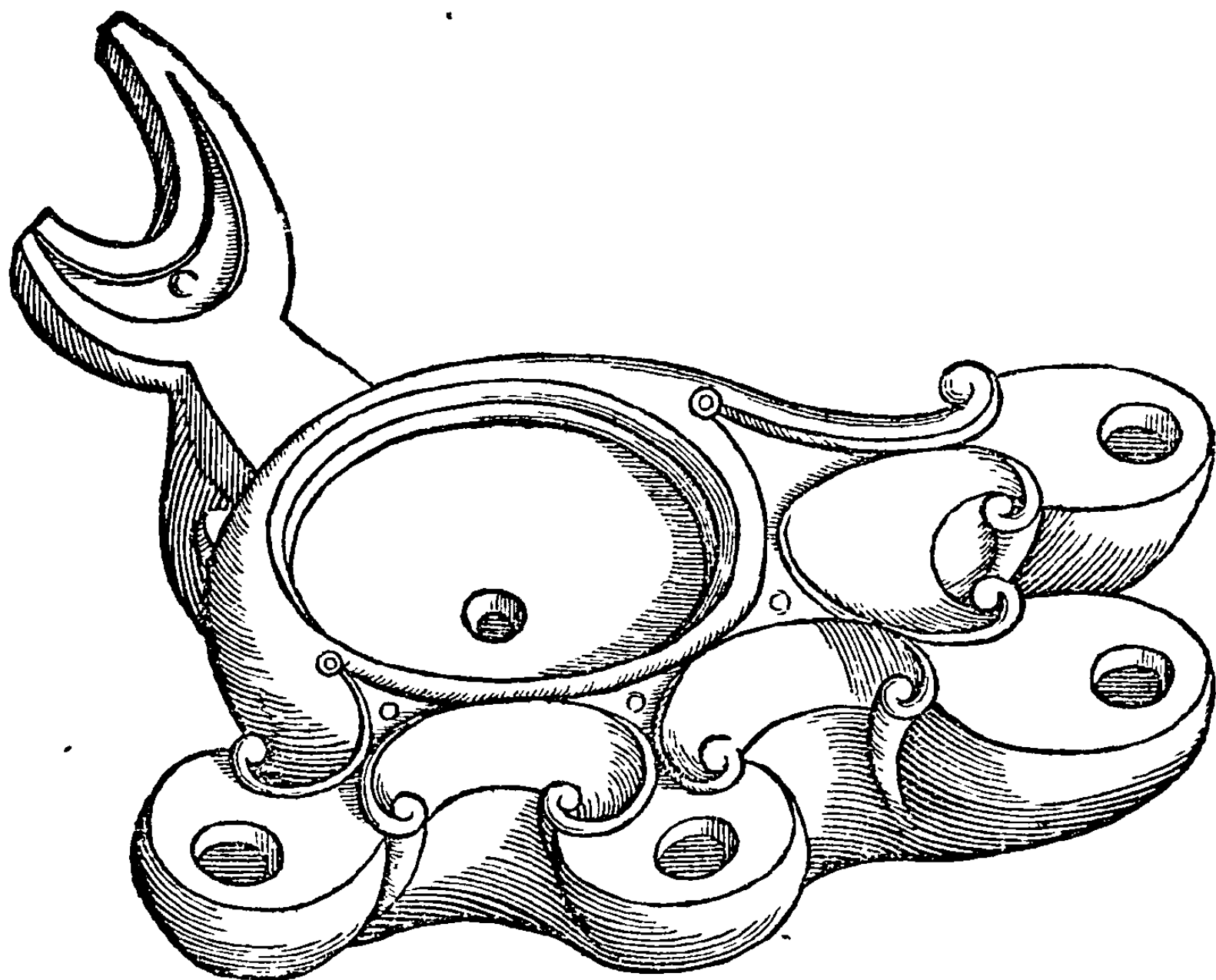
Lucernam
Apidis cui po-
suerint Ægy-
ptij.
Licetus.

§ III.

Lucerna Aegyptia tetralychna.

Hanc Lucernam vnà cum Mumijs ex Ægypto Magno Duci Hetru-
riæ allatam refert Nardius, & est τετραλυχνῆ; quâ quidem nihil aliud, quàm eorum Numinum, quæ quatuor anni stationibus præerant,

Lucerna te-
tralychna.

cultum indigitasse videntur. Hanc in solenni Comasiarum pompa, & Adytorum consecratione adhibitam fuisse, refert Scholiastes in 11. lib. Metam. Apuleianæ. *Præferebatur, inquit, & Lucerna τετραμυζῆ in quatuor Numi-*

Lucerna te-
ralychna in
Comafijs
circumferre-
bat.

Numinum, quæ in Comafijs circumferre solebant, honorem accensa; & ea indi-
gitabant eorum Deorum, qui quatuor anni tempestatibus præsidebant, propitia-
tionem. Cùm enim totius Reipublicæ salus & prosperitas à rerum vber-
tate, cui quatuor dicta Numina, in quadripartiti anni curriculum distri-
buita, præerant, dependeret; aptè sanè τὴν ἀμύξον hanc Lucernam, nè quic-
quam mysteriorum cœremoniarum deesset, præferebant. Nam vt suprâ
diximus, Ægyptij Lucernas suas tot lychnis instruebant, quot numerus
Numini alicui consecratus vnitates contineret.

§ IV.

De Lucerna Canubica seu Canina, aut Κυνωπαόερα.

Lucerna Ca-
nubica.

Lucerna Ægy-
ptia apud Li-
cetum.

Nihil frequentius fuit Ægyptijs, quàm Lucernas suas Canis figurâ
exprimere: erat enim Anubis inter tutelares eorum Deos præ-
cipuus. Huius farinæ Lucernam, vnâ cum alijs, Serenissimus Dux Hetru-
riæ transmisit vnâ, integrâ Canis iacentis figurâ expressam. Reperiuntur
& aliæ Lucernæ loco lychni Canino capite conspicuæ; quæ quidem om-
nes ad tutelaris Numinis vigilantiam alludunt, quâ deposita in Cryptis
subterraneis corpora custodire putantur. Hinc eadem de causa omni-
bus ferè Mumiarum inuolucris Canis figura impressa cernitur. Verùm
cùm hæc omnia amplissimè exposita sint in Syntagmate de Mumijs, hic
non immorabimur. Hæc dum tracto, occurrit mihi in eximio Opere For-
tunij Liceti de Veterum Lucernis fol. 1178. ex gemma depromptus
schematismus, in quo si vllibi, sanè in illo Ægyptiorum ingenium maxi-
mè elucescit. Tres in eo figuræ conspiciuntur, quarum prima nuda,
τρίποδ', ἢ τρικέφαλ', id est, trium femorum, cum tribus capitibus, quorum
vnumquodque vni corporis adnexum trunco, Loti flore insignitum est,
quæ binis manibus Lucernas gestat, tænijs hinc inde volitantibus, & Mer-
curium Trismegistum notat. Secunda seminuda, & palliolo recta, in
capite modium gestat, in cuius dextra arundo, vel vt Licetus putat, thyrsus
liliaceus, cum Cane adstante, eique abblandiente; & Serapidem si-
gnat; cui similem à nobis propositam vide in primo Tomo fol. 198.
Tertia Iūn exhibet, sistro, situlâ, & in capite Loti flore spectabilem, de
qua simili habitu exposita vide Tom. I. fol. 189. Verùm cùm erudi-
tissimus Licetus pulchrâ, & ad mentem Ægyptiorum aptissimâ expositio-
ne singula libro & folio citato illustrarit, operam meritò perdam, si vltè-
riori interpretatione arcanam eorundem significationem euoluere atten-
tauerim,

§ V.

De Lucerna Sphynsis.

INter cœteras Lucernarum figuras, quas Serenissimus Magnus Hetruriz Dux Oedipo communicavit, Sphynsis integræ figura spectabilis est, quæ tamen utrum Lucernæ usum habuerit, dicere nequeo, cum foramina lychnorum non compareant; & illa est quæ sequitur. Quamuis

Lucerna
Sphynsis.

non-ignorem, Ægyptios Lucernas suas subinde in Sphynsis figuram adaptasse, cuius significationem cum ex professo tradiderimus Syntagma-
te de Sphynsibus, eò Lectorem remitto. Protulit & nobis huius generis
Lucernas binas in eximio suo de Lucernis Opere Licetus, cuiusmodi est
illa, quam folio 997. exponit, & alia in Sphynsis formam efficta, quam
fol. 822. exhibet, quæ nescio quid Ægyptiaco-hieroglyphicum oleant.
Nam ut alibi docuimus, solebant Ægyptij Sphynses passim Delubrorum
coronidi, teste Clemente Alexand. incidere, tanquam intellectualium Po-
testa-

testatum symbola ; in Lucernas verò eadem adaptabant symbola , ut innuerent vel ipso lumine igneæ mentis ingentem, qua inferiora omnia illustrat, virtutem ; vsusq; harum maximè in Adytis, insolenti mysteriorum exhibitione celeberrimis, fuisse videtur . Sed de his passim in toto hoc Opere actum vide .

§ VI.

De Lucernis phallicis .

Lucernæ
phallicæ .

Q Vanto honore Ægyptij nullo non tempore propudiosum phalli cultum prosecuti sint, innumeris huius Operis locis ostensum est. Hunc enim non duntaxat in phallophorijs siue panimelijs Osiri dedicatis festiuitatibus semper primo pompæ loco portabant, sed & eundem vtriusque sexus homines collo, fœmori, brachijs alligatum contra fascinum, sterilitatisque opprobrium gestare solebant; quin & sacris animalibus, Deorumque simulachris passim adnexum spectamus; quid mirum, si hunc Lucernis quoque impresserint? Nam ut sæpe diximus, Lucernæ pro Numinis, cui sacrificabant, ratione efformabantur: Anubi enim Lucernam Cynomorpham, Osiri Solari, Accipitrino vultu transformatam, ita & Osiri Nilotico fœcundo Numini, Lucernam φαλλόμορτον statuebant, & sic de cæteris Numinibus idem iudicium esto, vniuscuiusque videlicet effectibus & operationibus congruam. Harum nonnullas Licetus exposuit fol. 910. & fol. 1142.

§ VII.

De Lucerna Typhonia .

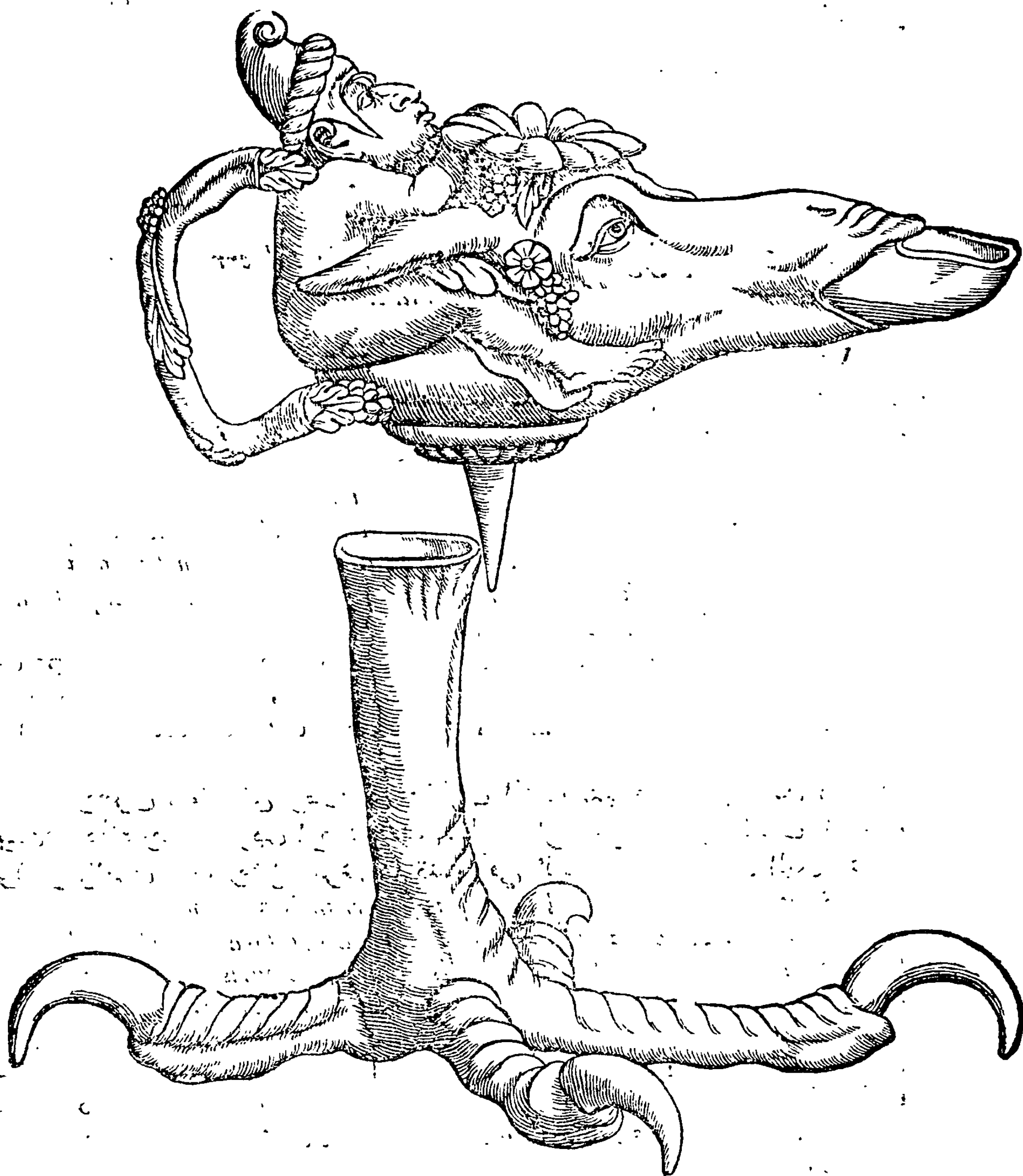
Lucernæ
Typhoniæ .

Æ Gypsi non Dijs tantum beneficis, sed & maleficis, illis ut prodesse, hisce nè obessent, Lucernas statuebant; cuiusmodi ex Ægypto olim allatam, ex Museo Mediceo transmisit inclytus Nardius, Asinino capite, quod Silenus tenet, ut sequitur, ridiculam. Asinum Typhonis symbolum fuisse, passim docuimus; & Plutarchus refert, Typhonem vocem habuisse, Asinum ruditum proximè referentem, unde & tubæ clangorem tolerare nequibant, utpote ruditui & Typhoniæ voci similem; imò Mense Payni pœnas luisse Asinos, execrandi Typhonis gratia, quem Asinum tum inertia, stoliditateque, tum colore retulisse narrant: καὶ πάντα ποιοῦντες ἐπιπλάττει, verba Plutarchi sunt, ἀδίστητον οὐν δειδέμενον. Placentas facientes ijs Asini figuram imprimunt. Cur verò Lucernam hoc Typhonij Asini symbolo exornarint, explicemus.

Lucernæ Af-
ni figura cur
exornatæ,

Constat ex passim dictis, Typhonem omne id malum ab Ægyptijs habitum, quod sterilitatem, contagionem, adustionem, vim quandam ad cor-

corruptionem aptam, omniumque destructionem referret. Hanc vt amolirentur à fœcundo Nili profluuiò, Lucernas hoc ei apparatus, quem vi-

des, adornabant, spe freti futurum, vt imagine sui cognitâ à malis perpetrands cessaret. Hinc Silenum eidem veluti inequitantem, & caput Asini constringentem aptè apposuerunt, eò quòd Silenus fœcundi Numinis symbolum, & Osiridis stipator potentiam malignitate & adustiuâ vi refertam quadantenus, ob insitam ei ἀπτιτεχνίαν, cohibeat. Insistit autem Lucerna hoc typo adornata pedi Aquilino, seu Accipitrino, vt ostenderetur, Typhonia vis nociua & adustina in Sole latens, quam Silenus Bacchi

Plutarchus.

seu Osiris Dionysij assecla, humore cui præest, temperat. Nam ut rectè Plutarchus, Isis non omninò interemptum Typhonem, sed vinctum esse voluit, quia adustiua seu ignea vis tametsi subinde ob nimiam siccitatem perniciosa est, humori tamen nimio temperando suo tempore confert. Patet itaque Lucernæ Typhonis vis & genuina significatio.

§ VIII.

De Lucernis polylychnis, quæ in Cryptis subterraneis Aegypti passim reperiuntur.

Lucernæ in
Cryptis Ægy-
pti reperiuntur.

Lucernæ multiplici myxorum ordine constructæ subinde in cœmitarijs Ægypti reperiuntur; de quibus oculatus testis Titus Liuius Burrattinus, quem sæpe sæpius in præcedentibus allegauimus, literis ad me datis ita scribit: *In queste caue si trouano ancora gran quantità di vasi di creta cotta, fatti in guisa di Lucerne, mà capaci alcuni di quattro, & altri di sei, otto, e dodici stuppini; li quali dicono li Arabi, che erano lumi perpetui, mà io credo che fossero lumi ordinarij, poiche tutte le caue sono nella volta affumate. Affermano però li Arabi, di ritrouare spesse volte di detti lumi perpetui, quando s'aprono li sepolcri nuoui; mà non hauendone io mai veduto, non posso affermare cosa nissuna.* Quæ quidem ea quæ de polylychnis Ægyptiorum Lucernis suprâ diximus, apprimè comprobant, & Michaël Schatta suprâ memoratus in suis ad me Arabicis literis datis apertè docet, his verbis:

وتعرف ابونا لاني وجدت في مغارات المنف عتيقة كثيرين من الاسراخ
وحدهم ثلاثة ومن احريين اربعة وثمينة سماع النار وصورتهم بصورة الكلب والانسان
والثور والبزي واليه ومثل غيرهم كما تنظر في الصورة التي سلحت اليك

Scias quoque Pater, quod in cryptis subterraneis Memphis antiquæ inueni multas Lucernas, quarum aliquæ tres, aliæ quatuor, octo, aut duodecim lychnos habebant, in similitudinem Canis, Hominis, Tauri, Accipitris, & Serpentis effigiatas, & cætera similia hisce, uti vides ex figura quam misi ad te. Et est illa, quæ ob angustiam temporis incidi non potuit, δωδεκαλυχνος, haud dubiè duodecim Aegypti Numinum Principum honori consecrata. Non parua hoc loco nobis difficultas occurrit de Lucernis, quas perpetuo lumine fulgere in Cryptis subterraneis Burrattinus ex Arabum mente dicit; quæ ut decidatur, sit

§ IX.

Virum Ægyptij verè in subterraneis Cryptis Lucernas perpetuo lumine ardentibus constituerint; & quod eorum fuerit artificium.

Quamuis Licetus in suo de Lucernis Opere fusè & doctè hanc materiam tractet, nè tamen nos tam luculentæ dignitatis argumentum transisse videamur, nostram hoc loco de eo sententiam apponendam duximus. Multi hucusque ex nonnullis Lucernis, quas in Cryptis subterraneis, indicio nescio cuius apparentis luminis reppererunt, Veteres magnum hoc perpetui luminis secretum calluisse, firmiter sibi persuaferunt, idque varijs exemplis docent, ex quibus duas adducunt Lucernas proauorum nostrorum memoria detectas. Prima est Lucerna Pallantis, quæ temporibus Henrici tertij Imperatoris anno 1401 ab Agricola quodam non procul ab Vrbe ad Tyberim, vnà cum prodigiosa & gygantæa corporis Pallantini magnitudine reperta fuit, perpetuo igne à bis mille & ampliùs annis ardens, quæ nec flatu, nec aquæ, alteriusue liquoris superaffusione extingui potuerit; sed simul ac nescio quo casu fundo perforata & rupta ab importunis miræ lucis osoribus fuit, statim effuso liquore flamma euauit. Illud autem corpus Pallantis Arcadis fuisse, filij Euandri, & à Turno olim interfecti, Volaterranus refert, cum hac inscriptione:

*Filius Euandri Pallas, quem lancea Turni
Militis occidit, mole suâ iacet hic.*

Altera Lucerna in via Appia reperta fertur tempore Pauli III. Pontificis Maximi, in sepulchro Tulliolæ Ciceronis filiæ, vti inscriptio tumbæ docet.

TVLLIOLÆ FILIÆ MEÆ.

Hæc inquam Lucerna inuenta, dicitur à mille septingentis ferè annis perpetuo igne succensa, & ad patrum nostrorum memoriam perdurauit, sed ad aëris subeuntis ingressum, vix dum flamma comparuit, ecce disparuit. Ita Quidus Pancirolus in suo de memorabilium rerum deperditarum libro tradit, & fusiùs totum negotium examinat Licetus.

Certè lubricum, & vix satis à quoquam explicatum argumentum de lumine perpetuo aggredimur; quod si neges, habebis, adductas hoc loco authoritates tanti esse momenti, vt ijs fidem non adhibere, idem sit, ac tantorum Authorum sinceritatem tacito quodam dissensu reprobare. Quid itaque de hoc negotio sentiendum sit, & quem modum Ægyptij in Lucernis perpetuo lumine fouendis adhibuerint, tùm exponemus, vbi priùs nonnulla ad inceptum argumentum luculentiùs demonstrandum, supposuerimus.

Lucernæ per
petuæ dictæ,
diuersis mo-
dis constru-
ctæ.
Nempe primo
miraculose.

Cedrenus:

Secundò frat
de Dæmonis.

S. Augustinus.

Lucernæ per-
petuæ putati-
tæ, a Dæmo-
ne constitutæ.

Suppono itaque primò, inter Veterum Lucernas, quas perpetuo lumine fulsisse Authores referunt, earumque ingentem numerum ex omni antiquitate extractarum adducit Fortunius Licetus, scriptor sanè fortunatissimus, diuersâ ratione & modo constructas fuisse. Fuerunt quæ præternaturali & miraculoso lumine perpetuò arserunt, vti fuit Lucerna Antiochena, quæ ad quingentos annos lumen in propatulo & publico loco supra portam Ecclesiæ conseruasse fertur, vt Author est Cedrenus apud Franciscum Citesium Pictauiensem Medicum in Opusculo, quod nuncupatur *Abstinens consolentanea*. Verùm qui stellas perpetuo lumine animat, eidem minimè quoq; difficile est, materialem Lucernarum ignem omnipotenti dextrâ suâ, non in quingentos duntaxat annos, sed in perpetuas æternitates conseruare; vt proinde de huiusmodi Lucernis minimè nobis sermo sit.

Suppono secundò, non paucas quoque earum Lucernarum, quæ perpetuo lumine ardere repertæ sunt, opera Dæmonum, ad malè feriatorum hominum siue curiositatem, siue auaritiam, siue falsorum Deorum cultum in animis eorum accendendum, per mille fraudes, quarum Diabolus artifex est, fuisse repræsentatas. Ita S. Augustinus l. 21. cap. 5. & 6. de Ciuit. Qui enim legit, quanta prodigia & pseudodogmata in Veterum consultatione Oraculorum ope Dæmonum contigerint, is apertè fatebitur, hanc ijs in Lucernis perpetuo igne putatio luculentibus conseruandis potestatem minimè esse denegatam. Est enim proprium Cacodæmonum, homines primò prodigiosarum rerum obiecto, veluti illicio quodam trahere, tractis ad superstitionem, & falsum Deorum cultum viam sternere, & sic tandem sui iuris facere. Hominibus itaque Deorum sepulchra explorantibus, nihil facilius fuit, quàm earum rerum specie, quæ diuinum quid saperent, vti Lucernæ ab immemorabili tempore conditæ vinâ flammâ primò in admirationem, deinde etiam in illius Numinis, cuius beneficio Lucerna perpetuo igne constituta fuisset, cultum & venerationem trahere. Potuit itaque ad primum Cryptæ cuiuspiam introitum Dæmon hominibus flammam, vel aliam quampiam fulgidæ rei speciem oculis hominum obgerere, quam dum viribus naturæ altius quiddam existimant, soli illius Dæstri, cui Lucerna consecrata fuerat, potestati adscriberent; qui quidem primus est ad idololatriam gradus. Atque tales ego puto fuisse omnes eas Lucernas, quas in sepulchris Gentilium ad certi alicuius Numinis cultum positas, & deinde casu repertas perpetuo igne flagrantem, tradunt Authores; non quòd perpetuo igne arserint, sed quia Dæmon vel ad primum ingressum, vti dictum est, talem speciem obtulit, quæ illis veluti quidam ad impium Deorum cultum lapis foret offensionis. Quod idem in Chemicis operationibus præstare solet, ea intentione, vt homines incautos auaritiæ, *χρυσολαγείας* perpetua sibi deuinciat mancipia, quorum proprium est, dum irritò conatu ad abditum artis Sacramentum pertingere nequeunt, stygium mouere Acherontem, Dæmones, qui artis secretum doceant, pronocare, ac tandem cum æterno animarum exitio ijsdem se deuouere. His itaque suppositis, iam dis-

cutien-

cutiendum nobis restat, vtrum vi quâdam naturali tam mirificum perpetui luminis machinamentum confici possit.

Magnam de hoc argumento inter Authores controuersiam reperio. Sunt qui id fieri posse naturaliter, apertè negent; atque ita argumentantur: Omne quod in vaporem fumi resolutum tandem contabescit, perenne esse non potest: sed ignis nutrimentum pingue quodcunque dum accenditur, in vaporem mox resolutum contabescit; ergo ignis nutrimentum perenne esse nequit.

Aduersæ verò sententiæ sectatores, negant hoc loco minorem, aiuntque dari in natura rerum certas quasdam species, quæ ad æqualitatem, resistunt igni, neque vnquam ab eodem penitus superantur; vrgentque argumentum inductione empyricâ, Asbesti, Amianti, auri potabilis nescio cuius; & talibus adminiculis paulò antè citatas Lucernas perpetuo lumine fulgidas fuisse. At mirum est, à tot adeoque curiosis rerum scrutatoribus huiusmodi Asbestinos lychnos, quibus dictæ Lucernæ instruebantur, nunquam fuisse repertos. Fateor & ego, si vlla res in rerum natura perpetui luminis *λίχνασμα* præstare posset, id Asbestum, & Amiantum præstare debere, quorum lychnus stupaceus vti inconsumptibilis est, ita ex eo extractum oleum irresolubile esse nemo negare potest, qui naturam vtriusque penitus inspexerit. Et lychnus quidem ex Amianto confectus (quem iam à biennio Lucernæ meæ ardentem video, nec in minimo quidem defecisse reperio, neque desitutum puto) *ἀφ' ἑσθίας* luculenter probat inditia; de oleo tantummodo irresolubili difficultas est, quòd si quis mihi ex Asbesto extraxerit, eum vnà mihi perpetui ignis nutrimentum suppeditaturum esse, nullum dubium est; at quis est hic? & laudabimus eum. Certè iam dudum cum summis Chemicæ artis magistris & insignibus distillatoribus de hoc negotio suscipiendo à me transactum fuit; nec defuerunt, qui in eo extrahendo nullum non lapidem mouerunt; at frustra; oleum enim inde extractum, vel non concepit ignem, vtpote aqueæ substantiæ quàm oleagineæ similis; vel adeo faculentum euasit, vt igni concipiendo prorsus ineptum inidoneumque existeret; vnde desperato negotio in eam opinionem deueni, huiusmodi olei extrahendi mysterium si non *ἀδύνατον*, saltem difficilius esse, quàm vt ad illud humanæ operationis industria pertingat. Quare meritò, vti *εἰς αἰώνιον*, perpetuus motus, lapis Philosophorum, similiaque hucusque inaccessiblei materiæ argumenta, ita & ignis perpetui artificium, pro desperatis habenda sunt.

Sed dices, quod aliquando fuit, & factum est, id & modò esse & fieri potest; at irrefragabiles authoritates suprâ allatæ apertè monstrant, huiusmodi Lucernarum apparandarum rationem priscis fuisse cognitam; ergo & moderno tempore eam à sagacibus ingenijs peruestigari posse, non est *ἀδύνατον*. Respondeo nullâ ratione euinci posse, Lucernas suprâ allegatas fuisse perpetuo lumine instructas, cum subitanea illa lux varijs modis se se operarum oculis ingerere potuerit, vel ex Dæmonum præstigijs, vel etiam naturali causa. Cum enim aër temporum longitudine

Lucerna perpetuo lumine vtrum naturaliter confici possit. Negatiuæ sententiæ argumentum.

Afirmatiuæ sententiæ argumentum.

Ellychnium inconsumptibile dari potest.

Oleum inconsumptibile dari non potest.

Lucerna perpetua dari non potest.

Obiectio.

Responsio. Flammæ subitaneæ ex Cryptis apertis subinde erumpunt.

inclu-

inclusus, exhalantium corporum pinguedine infectus fuerit, nihil facilius esse potuit, quàm ut is vel ad primum subeuntis noui aëris accessum per antiperistasi accenderetur; idque experientia docet quotidiana in Cœmeterijs, vbi huiusmodi flammæ plerumque cernuntur; imò fossiores metallorum, quibuscum sæpè hac de materia consultò transégi, facti sunt, vix vnquam se nouas cauernas aperire, quin huiusmodi flammæ erumperent. Accedit quòd in huiusmodi prodigiosis luminibus primò detectis, imaginatio magna efficacia polleat ad quidlibet sibi imaginandum, præterquàm quod fuit. Hoc pacto, quòd fossiores suprà memorati perpetuæ Lucernæ effectum putabant, ego subitaneum meteorologicæ impressionis effectum fuisse assero; fumum se vidisse putant, at nullū alium quàm proprii oris halitum, quem ut plurimum in crassiore aëre diffundere solent. Verùm cum hanc materiam integro libro, & ex professo in Mundo subterraneo, Deo dante, discussuri simus, hìc diutius non immorabor. De lumine itaque perpetuo Ægyptijs vñtato, & quomodo id instruxerint, non nihil dicendum restat.

Ægyptij Lucernas perpetuo fulgentes lumine qui construxerint

Ægyptios Sacerdotes Lucernas perpetuo lumine fulgentes habuisse in Adytis, Cryptisque sepulchralibus reconditas, non tamen ex Asbesto concinnatas, sed alio summo sanè ingenij conatu adornatas, tum ex Burrattini, tum ex Arabum Scriptorum autoritate constat, uti postea videbitur. Sed ut omnes videant, quem in dicta Lucernarum adaptatione modum tenuerint, rem ab ovo demonstrare aggredior.

Prisci Sapientes uti summo ingenij acumine, nec minori naturalium rerum peritià instructi erant, ita nihil quoque aggrediebantur, nisi altum, arduum, insolens, & diuinis operibus proximum. Inter cœtera quoque machinamenta, cum animarum statum extra omnes mortis limites, ab omni contagione immunem cognoscerent, defunctorum corporibus Lucernas quasdam constituebant, quas, ut quantum fieri posset, animarum naturæ responderent, perpetuo igne animare conati sunt. Verùm cum nulla res in natura rerum reperiretur, quæ hunc effectum præstare posset, id naturæ perennis operationibus & auxiliatrice manu perfici posse cogitarunt, eo quo sequitur modo.

Bituminosa loca Ægypti.

Sunt in Ægypto multa loca bitumine & petroleo, uti omnes Ægyptiacarum rerum exploratores, Bellonius, Radziuilius, Vallæus, & Burrattinus testantur, inexhaustæ multitudinis referta, & abdito naturæ consilio ibidem constituta. Ægyptij itaque occulta naturæ molimina penetrantes, è puteis similibus occultos canales deriuabant in ipsas subterraneas corporum sepulchris destinatas Cryptas, vbi & Lucernam adaptabant, quæ canali pinguedinis vehiculo inserto, continuò aliunde deuecti liquoris, quo Asbestinus & inconsumptibilis lychnus seu myxus Lucernæ inditus inebriabatur, sucu nutriebatur. Cum itaque liquoris oleacei affluxus perennis esset, & stupra Asbestina inconsumptibilis, perpetuum lumen ex consequenti durare necessarium erat. Atque hoc ita esse, Schianguia Arabs in historia memorabilium Ægypti testatur his verbis:

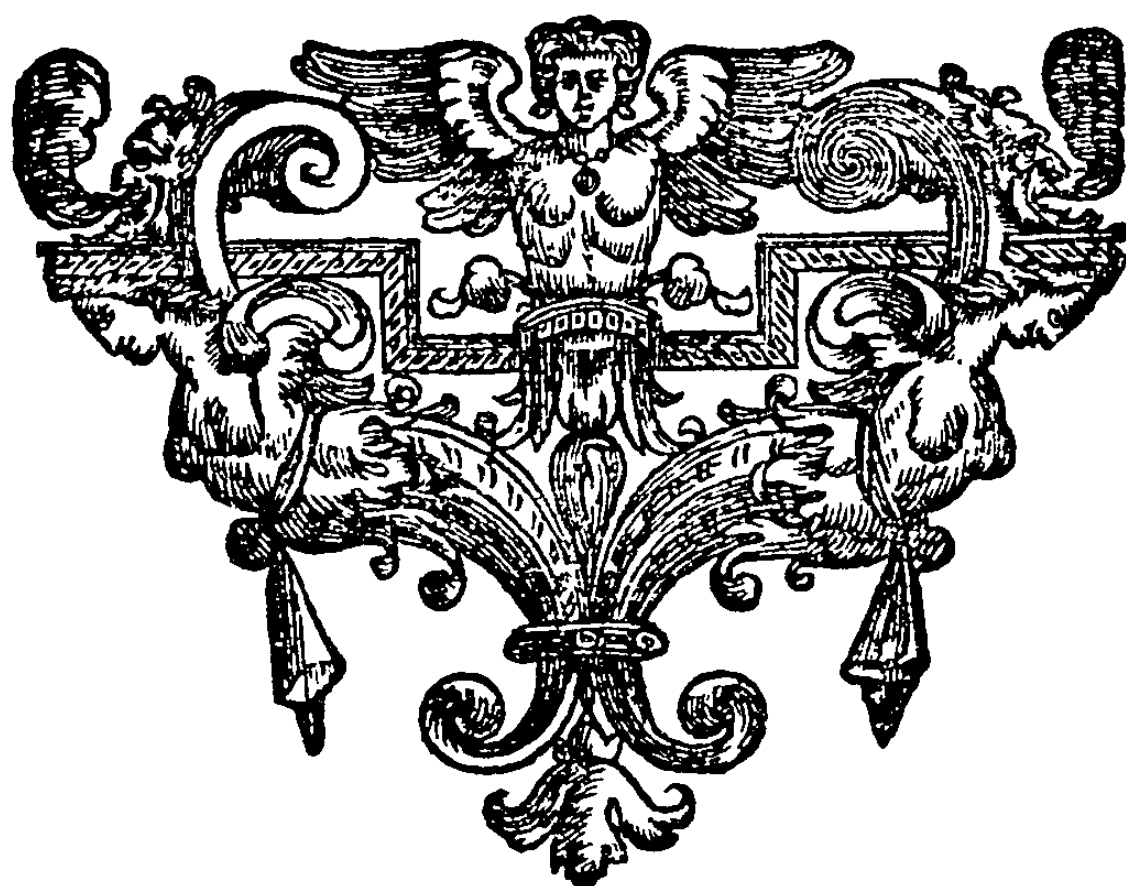
وكان في مضر بقباع مملوا بفار وبقفر والفلسفة كان يعرفون هذه قوة
الطبع واعدوا للجدول منه حتي المغاراتهم وفيهم السرخ الذي يتصل بالجدول
مدكورين وكان في السرخ الخيط من الغتيل الذي لا يمكن ان هو يحترق
من النار وهكذا السرخ كان يشترق ابدا من اجل القفر الذي هو يجري ابدا
ومن اجل الغتيل الذي هو لا يحترق من النار

*Fuit autem in Ægypto campus, cuius fossæ plenæ picis et liquidi bitumi- Schianga.
nis, unde Philosophi vim naturæ cognoscentes constituebant canales quosdam ex
huiusmodi locis usque ad cryptas subterraneas, in quibus Lucernam ponebant,
quæ coniungebatur cum canalibus memoratis; Lucerna verò habebat filum ex
lino, quod ab igne comburi non potest; et hoc pacto Lucerna semel accensa
perpetuò ardebat, ob perpetuum bituminis affluxum, et ob lini filum
incombustibile.*

Atque hæc, meâ quidem sententiâ, verissima perpetui luminis con-
struendi ratio est; quæ cum purè naturalis sit, non magnâ, præsertim in locis
quæ petroleo abundant, ad similes Lucernas construendas, difficultatem
habet; ut proinde Arabes de lumine perpetuo inter Cryptas dispositis
ardentibus Lucernis non sine fundamento ratiocinentur. Scopus deni-
que & finis, ob quem Lucernas huiusmodi concinnabant, alius non fuit,
quàm ut monstrarent, quòd sicut ignis natura Deorum operationibus si-
millima est, ita Numina quoque custodiæ corporis deputata, ob abdi-
tam quandam sympathiam consensumque, quem ad eundem obtinent, ve-
luti sensibili quodam diuinitatis symbolo, tum ad depositi tutelam, pe-
rennemq; præsentiam, tum ad animæ perpetuam illustrationem,
attracta hisce assistere putarentur. Atque hæc de Veterum
Ægyptiorum Lucernis sufficiant.

Lucernas per
petuo arden-
tes cur posue-
rint Ægyptij
in Cryptis.

FINIS SYNTAGMATIS VIGESIMI.

550 OEDIPI ÆGYPTIACI THEAT. HIEROGL.
ANACEPHALAEOSIS
TOTIVS OPERIS.

ILLVSTRISSIMO ET REVERENDISSIMO
LVCÆ HOLSTENIO
Bibliothecæ Vaticanæ Custodi,
NEC NON
LEONI ALLATIO

ΦΙΛΟΛΟΓΩ ΠΟΛΤΣΟΦΩ,

Viris merito suo celeberrimis, & vndiquaque
doctissimis.

ΧΑΡΙΣΤΟΣ καὶ ἀξέστις non immeritò videri possem,
Viri doctissimi, si honori meritisque Vestris longè am-
plissimis non aliquam mearum lucubrationum partem
constituerem, quorum auxilijs, consilijsque plurimum
me debere ingenuè fateor. Vos enim me Herculeâ argu-
menti mole vacillantem fulciuistis, difficultatum scopulis
implexum extricastis, necessarijs librorum subsidijs insti-
tuisistis, & quod cūput est, auctoritate quâ polletis maxima
contra Criticastrov vindicastis. Arduū, fateor, ausu forsan temerario aggressus
videri possim; sed nostis τὴν σοφίαν ἐν τοῖς γόνασι σωτεθαι μὲν τοῖς πόνοις πολλοῖς
ἐχὼν τὰ τῶν κακοζηλόντων κειτηρία φοβητέα; μηδεμῶς, Ἀκμων μέγιστος ἔστι φοβῆναι τὸν
φόβον· ὁ μὲν παλαιάντων, ἀπὸ ἀπορίας πόσει μόνον ἐστὶ· μᾶλλον δὲ τῇ τόλμῃ δικαία, καὶ Θεὸς
συλλαμβάνει. Vestris itaque meritis hæc totius Operis, tanquam peritis rerum
in ea digesturum Censoribus, debebatur ἀνακεφαλαιώσις; quam si baud Vobis displi-
cuisse cognōrim, oppidè gaudebo, ὀλιγορήσων τὴν δοκῆν τῇ ἄλλων, aliorum nunquam
veriturus iudicium, si Vestro vndiquaque limatissimo responderit.

ANACEPHALÆOSIS TOTIVS OPERIS,

Quà abditarum, abstrusissimarumque rerum expositionem & interpretationem ab Authore verè iuxta Veterum Aegyptiorum mentem factam esse, Aegyptiosque nihil aliud per celebres hieroglyphicorum notas, quàm quod dictum est, intellexisse, varijs iisque irrefragabilibus argumentis & rationibus demonstratur.

P R A E F A T I O.

N T E Q V A M ex immenso huius Operis Oceano, & pelago prorsus inexhausto, contractis velis portui nos committeremus, hoc loco ostendere visum fuit, nos hoc in Opere Veri, genuini, & ab omni fūco alieni Oedipi munere functos, interpretationem nostram ita veterum Sacerdotum menti accommodasse, ut ipsa præter id, quod ipsi senserunt, nihil aliud diuersum, aut commentitia ingenij impostura fucatum exhibeat; sed hanc, quam interpretati sumus, veram priscorum seculorum doctrinam esse, ab Aegyptijs primùm inuentam, à cæteris deinde propagatam, ac tandem, quæ est inenitabilis temporum inconstantia & vicissitudo, perditam abolitamque, denuo à nobis singulari Dei beneficio instauratam, quemadmodum contra nescio quos Zoilos & Sycophantas paulò post demonstrare conabimur.

Rogo autem ante omnia Lectorem beneuolum, ut ea quæ de hoc argumento tradidimus vberimè in Epistola parænetica, quam Obelisco Pamphilio præfiximus, consulat, ubi Lector occasionem, quâ primò in huius molitionem Operis deuenerimus, reperiet; modum quoque quem in eruderanda euoluendaque omnium disciplinarum abstrusissima obseruauimus, mirabitur; Authores Latinos, Græcos, Hebræos, Chaldeos, Arabes, Armenos, Æthiopes, Coptos, Persicos, innumerorumque Orientalium idiomatum monumentis celeberrimos Scriptores, quorum usu & lectione profecimus, ordine allegatos contemplabitur; Antiquitatum quoque Cimeliarchia totius Europæ celeberrima, quorum scrutinio vsi sumus, inueniet; Obiectiones denique Philologorum quorundam, & Nasutulorum imperitas censuras confutatas intuebitur. Hanc itaque paræneticam epistolam antequam Canino nos dente, & præpostero linoris aestu agitatus impetat, adeundam censeo, ut tandem equiori iudicij trutina operam meam in hoc Opere præstitam ponderet. Nè itaque eadem cum nausea Lectoris repetere cogamur, remisso ad citatam parænesim Lectore, hoc loco tantùm ex expositarum rerum conditione, & hieroglyphice literaturæ contextu & proprietate, doctrinam à nobis expositam, eandem esse quæ olim à Sacerdotibus intenta fuit, Deo dante demonstrabimus.

Tria sunt, quæ maximè Oedipum Aegyptiacum scire oportuit. Primum

Epistola parænetica Obelisci Pamphili legenda.

Oedipum Aegyptiacum scire oportet.

est, vera & genuina Veterum Ægyptiorum doctrina seu sapientie notitia: Secundum, Obeliscorum cæterorumque monumentorum, quibus hieroglyphica doctrina incisa fuit, in hunc usque diem, ab immemorabili antiquitatis tempore superstium, duratio: Tertium, modus tum doctrinae Ægyptiacæ cum Obeliscis, tum horum cum illa exactè combinandi peritia. Quibus instructus Oedipus, tantæ molis Opus, diuinâ cooperante gratiâ aggressus, ni fallor, perfecit. Verùm singula per totidem Capita, non uti nonnulli sibi persuadere possent, demonstratione Mathematicâ; sed illâ, quam moralem vocant, & veterum auctoritate Scriptorum potissimum innititur, cum bono Deo demonstrare conabimur.

C A P V T I.

De veterum Ægyptiorum doctrina & sapientia.

Ægyptiorum
Veterum do-
ctrina hoc
Opere restau-
rata.

Nihil passim toto hoc Opere egimus, quàm quòd ex Vetustorum monumentis Authorum, hanc sapientiam ab omni ævo memorabilem venati, longè sublimiori carpento quàm quo Triptolemum vedum legimus, per omnium artium & scientiarum Hieromantis vilitatum adyta diuagati inquisiuerimus. Quo quidem intenso studio, speculatione pertinaci, & Herculeo prorsus labore id consecuti esse videmur, ut hanc doctrinam vetustate temporum veluti abolitam, aut non nisi sparsim Veterum Authorum monumentis insertam, ac veluti in mille frustra discerptam, studiosè collectam suæ integritati restituerimus; ut proinde superuacaneum esse rear, illam hoc loco repetere.

Huius incunabula in primo Tomo tradunt Syntagmata ferè omnia; hanc in secundo Tomo per Sphingem Mystagogam reconditis Veterum effatis definitam, ac sub vario scientiarum cortice veluti medullam latentem eruimus; hoc ultimo tandem Tomo hieroglyphicis symbolis expressam, integram exposuimus; scopumque ac finem, quo Prisci impulsu Mystæ, eam adeo abditis notis obuclarunt, enucleauimus. Ut proinde modò nihil aliud restet, nisi ut nos recto tramite, & ad filum Ariadnæ, quæ est Sapientum Ægypti mens & ratio, adyta à bis mille annis clausa inaccessaque adiisse, claustra reuerasse, thesaurum abditum, tanto tempore conditum, non fucatum, aut in minimo adulteratum, sed veris genuinisque veteris Sapientiæ sigillis obsignatum, eruisse demonstremus.

Obelisci su-
perstitæ con-
tinent doctri-
nam Veterum
Ægyptiorum

Si non superfuissent Obelisci, aut cætera monumenta hieroglyphica, certum est, omne studium in hieroglyphica doctrina instauranda irritum fuisse. Cum verò illos in hunc usque diem à bis mille annis & amplius durasse tum in Ægypto, tum hinc Romæ cernamus; certè in illis quidquid hieroglyphicorum à Priscis prolutum fuit, contineri nullus inficiabitur, qui nostrum hoc Opus studiosè peruoluerit. Si itaque doctrina paulò antè indigitata, atque in Authoribus sparsim hinc inde dissipata cum hisce assidua mentis trutina ritè comparetur combineturque; nulli dubium esse debet, quin sagaci mentis scrutinio Oedipus ad veram eorundem significationem sit penetraturus; quemadmodum nos, uti to-

tius

tius huius Operis perioche docet, diuinâ gratiâ præstitimus. Nam sicuti in phrenoschematis seu impresijs, nec sententia sine adiuncta symbolica figura, nec symbolicae figurae sine adiunctæ sententiæ vocibus intelligi possunt, sed ad latentis argutiæ vim penetrandam vtriusque positione opus est; ita prorsus in hieroglyphicis usu venit. Doctrina seu Sapientia hucusque incorrupta ad nos veluti per fragmenta quædam & frustra hinc inde dispersa, propagata fuit, at sine symbolis: symbola quoque solis Obeliscis cæterisque monimentis incisa extiterunt quidem, at nemo hucusque fuit, qui symbola cum doctrina combinaret, combinando examinaret; ut proinde mirum non sit, à tanto tempore, veram hieroglyphicorum significationem latuisse. Ego ab ineunte ætate, nescio quo instinctu agitatus, Opus tandem aggressus, symbola cum doctrina spacio viginti annorum, continuo mentis scrutinio fatigatus, combinaui, singula singulis iuxta combinatoriæ artis regulas scitè adaptando comparavi, & tandem adytis reſeratis, corticibusque ruptis, nucleum inueni, id est, veram & infallibilem hieroglyphicæ significationis veritatem adeptus sum; quam & hoc ingenti Opere posteritati consecrandam statui. Sed ut Critici imperiti videant, dictarum rerum irrefragabiles rationes, nonnulla argumenta, quibus dictorum veritas luculentius pateſcat, primò proponam.

Authoris studium in erudenda Ægyptiorum doctrina ex monumentis hieroglyphicis.

ARGVMENTVM I.

Symbolorum Hieroglyphicorum multitudinem non esse innumerabilem, uti nonnulli Censores obijciunt.

F Verunt nonnulli, qui in hanc opinionem devenire, hieroglyphicorum doctrinam, ob innumerabilem symbolorum multitudinem, ἀδυνάτον esse; contra quos hinc decertandum duxi. Verumtamen cum tota hæc ab exhibitione figurarum dependeat demonstratio, exhibitio autem in singulari & specifica consistat rerum omnium enumeratione; fieri non potest, ut proposito fini satisfiat, nisi omnes Anatomici partes probè expleam: explebo itaque.

Hieroglyphica non sunt innumerabilia.

Totus sacrarum sculpturarum contextus ex triplici potissimum ordine constitutus absolvitur. In primo ordine diuersa constituuntur animalia, ex hominum, quadrupedum, volucrum, Serpentum, insectorumque Republica in symbolorum fabricam assumpta. Quæ quidem vario ac diuerso significandarum rerum munere funguntur: vel enim significant integra per se posita, vel per positas eorum partes, vel per assumptam alterius diuersi animantis portionem, cum quo vnum quid constituent multiforme, quales sunt sculpturæ ἱερακόμορφοι, κυναίθεοποι, ἱερακόσφις, aliaque sexcenta monstra, quæ passim in Obeliscis nostris exhibuimus.

Hieroglyphicorum triplex ordo.

In secundo ordine diuersi generis res continentur, veluti sunt her-

bæ, flores, vasa, baculi, sceptræ, cruces, aræ, sedilia, instrumenta artificum, habitus varij, ornamenta capitis, mitræ, calathi, tutuli, instrumenta Musica, figuræ Geometricæ; verbo, omnia ea, quibus vel in festis & solennitatibus Deorū passim utebantur, aut quæ Osiridem, vel Isidem, vel reliquorum Deorum progeniem aliquando vsurpasse credebant, tanquam sacra ad significandum symbola assumebant.

In tertio ordine ea continentur, quæ à Clemente Alexandrino *κρυπτα γερμὰ* dicuntur, hoc est, quæ similitudinem quandam ad res, quas denotant, obtinent, uti figura Solis & Lunæ, portuum, murorum, coronarum, limitum, flammæ, ignis, aquæ, craterum, piscinarumque figuræ, similiaque plurima; quæ quidem nihil aliud, quàm rem, quam referebant, significabant; quæ omnia hoc libro passim exposita vide. Præmissa itaque hac Anatomia videamus iam, quænam sit infinita animalium, ferarumque in hieroglyphicis Obeliscis occurrentium multitudo, quam nobis ceu scitu *ἀδύνατον* imprudentes obtrudere possunt. Ac primò quidem supponendum est, Ægyptios rarò, vel etiam nunquam philosophandi gratiâ patrium solum egredi solitos; ut qui, teste Strabone & Herodoto, reliquas gentes veluti barbaras, ignaras, & sapientiæ suæ indigas reputarent; artes quoque & disciplinas, veramque philosophandi rationem, nullibi nisi in Ægypto, sicuti prima terrarum, sic prima quoque rerum productrice quærendas existimarent. Atque ex hoc supponendum secundò, nullam quoque animalium extra Ægypti limites degentium singularem cognitionem habuisse Ægyptios, sed eorum tantum, quæ fecunda Mater Ægyptus illis producebat. Quod inde luculenter apparet, quia cum Ægyptij toti essent in animalium virtutibus, proprietatibus, indole, ingenio, sympathicis & antipathicis eorum affectionibus, alijsque naturæ dotibus perferutandis, omnes eorum nutus, teste Plutarcho, & gestus, minimasque adiunculas ad superstitionem usque observarent, imò maximam in hisce cognoscendis secretioris Philosophiæ suæ partem ponerent; certè earum virtutum proprietatumque observationem, nisi in animantibus maximè obuijs, ijsque familiaribus minimè fieri potuisse verisimile est. Quod si ita, sanè nulla alia animalia præterquàm Ægyptia, quorum virtutes & proprietates ex quotidiana inspectione cognitæ erant, ad symbolorum seu hierogrammatum structurarum assumpta fuisse, ex dictis patet. Vnde satis mirari non possum, quid Ammiano Marcellino l. 17. in Const. & Julian. in mentem venerit, quòd in Obeliscis præter formarum innumeras notas, volucrum ferarumque etiam alieni Mundi genera multa Ægyptios insculpsisse, audeat dicere. Mihi certè huiusmodi alterius Mundi animalia in Obeliscis nostris Romanis nunquam deprehendere licuit; nisi forsan Ammianus hic nobis vtopiam aliquam, eiusque tum Obeliscos, tum animalia describat; quod ipse viderit. Quid enim inter hæc symbola, ignota animalia, veluti Gulo Septentrionalis, & Americus Vulpilupus, quorum indolem ingeniumque nè famam quidem percepissent, agerent? Frustra sanè Scarabæus pro Solis symbolo poneretur, nisi actiones eius ad operum Solis similitudinem conformes

cogno-

Ægyptij non egrediebantur patrio solo philosophandi gratia Strabo.

Quadrupedia Ægyptia tantum assumpta ad significandum ab Ægyptijs.

Plutarchus.

Ammianus Marcellinus.

cognoscerentur . Gratis quoque Ibis, aut Simia v. g. pro symbolo Lunæ, nisi in actionibus suis omnibus Lunæ Simias experti essent, assumerentur. Nam quòd in sacris sculpturis nunquam & nusquam intueri liceat Elephantès, Camelopardales, Rhinocerotès, Lynces, Ceruos, Bisontes, Alces, Vrsos, Struthiones, Apodes Paradisiacas, Psittacos, similiumque virtutibus maximis pollentium animalium imagines; certè nulla alia ratio esse potest, nisi quòd nullam huiusmodi animalium habuerint intimam cognitionem. Eandem ob causam species piscium veluti ignotas, & quorum virtutes difficile esset inquirere, veluti hieroglyphicis symbolis ineptas, repudiabant, præter Oxyrynchum & Phagrum, genus quoddam piscium, quod in omnibus passim hieroglyphicis monumentis obuium est. Cùm enim Sapientes Solaria & Lunaria maximè inquirerent, aut quæ dotibus naturalibus Deorum suorum proprietates referrent; timebant, nè si incognita animalia admitterent, Arimania seu Typhonia pro Oromasdaïs & Osiriacis selecta, quod fugere deberent, allicerent; & ideo magnâ cautione in symbolis per animalia constituendis utebantur. Hinc etiam Gallum gallinaceum in hieroglyphicis videntur neglexisse, non alia de causa, nisi quòd Leoni, Solari nimirum animali, esset contrarius & inimicus, Typhonio spiritu plenus. Quòd si verò in multis antiquis fragmentis figuræ superiùs indicatorum animalium, veluti Ceruorum, Elephantum, Gallorum, Vrsorum, similiumque incisæ reperiantur; nequaquam Ægyptiorum, sed Græcorum figmenta censenda sunt. Totam igitur infinitam illam quadrupedum in sacris symbolis vſitatorum multitudinem nobis superiùs obiectam vel vnico hoc versiculo comprehendimus:

*Simia, Bos, Ariesq̃, Hircusq̃, Leoq̃, Canisq̃,
Ælarus, Lepus.*

quibus ex amphibijs accedunt Crocodilus, & Hippopotamus. Inter Simiarum verò genus ponimus Cynocephalum quoque. Atque præter hæc inquireat quicumque & quantumcunque velit, columnas omnes discutiat, nulla alia in toto hieroglyphicorum ambitu inueniet siue integra, siue ex alijs mista.

Sed quæret fortassis quispiam, quæ causa fuerit tantæ quadrupedum in Ægypto raritatis? huius ego sanè aliam rationem reddere nequeo, nisi quòd nullam in ea, siue ob crebras Nili inundationes, siue ob maxima incommoda, quæ à Muscis, Culicibus, Serpentibus, alijsque noxijs bestiis stagnantis Nili reliquijs patiuntur, inuenirent stationem. Vnde ex hoc capite mihi admodum suspectus redditur Horus, vt qui eas animantium species passim in hieroglyphicorum referat album, quæ nusquam tamen in vllis hieraticis schematismis occurrant; quæque non dicam Ægypto, sed nec alijs quidem nationibus, vt Hyæna, Phœnix, similiaque, cognita reperiantur; nisi forsan ipse Horus propriâ autoritate suâ eas hoc *ἱερογλυφικῶς* honore cohonestasse dicatur; quod verisimile est. Non negauero tamen, multa passim animalia in Ægyptum fuisse aliunde intro-

Pisces non assumebantur ab Ægyptijs pro hieroglyphicis.

Gallus gallinaceus cur non reperitur inter hieroglyphica.

Raritatis quadrupedum in Ægypto causa.

Horus cur numeret inter hieroglyphica, animalia in Ægypto non reperiuntur.

Volucres pau-
cæ inter hie-
roglyphica
numeratæ.

introducenda; sed cum eorum virtutes & proprietates Ægyptijs essent incognitæ, pro symbolis nequaquam fuisse assumpta: Ægyptias enim notas non decebant, nisi Ægyptiæ soboles. Exiguus itaque fuit & omnium opinione minor quadrupedum numerus; volucrum aliquantum maior, non tantus tamen, quantum ignari rerum sibi imaginantur. Nam si Accipitres, Ibides, Columbas, Anseres, Ciconias, Vpupas, Meleagrides, Hirundines, Phœnicopteros, Cornices, Noctuas, Corornices, Passeres, & ex insectorum familia Scarabæum, Muscam, Papilionem *δεκαπτερύγον* cognovimus; omnem volucrum hieroglyphicarum notitiam complexus fueris. E reptilium verò numero Serpentes, Ranas, Aspides, Dracunculos si adsciveris; totam animantium hieroglyphicorum summam confeceris.

Alteram porro classis symbolorum tanta quoque non est, nec tam difficilis, ut earum significatio ex Authoribus antiquis haberi non possit. Et ad plantas quidem quod attinet, illarum certè, si Perseam, Palmam, Lotus, Colocasiam, Satyrium, Seriphium, Hederam, Omom, Papyrum, Arundinem, Acaciam, Motmuti, Iuncos, folia Querus & Ficus excipias; nullæ aliæ inter sacras notas conspiciuntur, de quibus vide Diatribem de herbis hieroglyphicis supra fol. 65. propositam.

Kyriologica
symbola pau-
ca sunt.

Tertiæ denique Classis symbola cum *κυριολογικά* sint, eaque, quæ referunt, significant; superuacaneum esse existimaui de ijs hic fusiùs loqui; quis enim Solis, aut Lunæ imaginem conspiciens, non subito conceptum Solis & Lunæ in animo exprimit? sunt enim eiusmodi symbola talia, ut ea vidisse tantum, explicasse sit.

Atque ex his omnibus positis colligo primò, non tantum esse sacrarum notarum, quantam ad nobilia ingenia à tam egregio conatu absterrenda, ignari rerum censores passim obtrudunt, multitudinem. Quare idem ijs contingere videtur in sua censura, quod rudiori plebi, quæ stellatam Cœli faciem intuens, Astronomos, eò quòd innumerabilem stellarum multitudinem ad calculum reuocare audeant, nescio cuius temeritatis insimulant, cum tamen tantum abest, ut sint innumerabiles quo ad visum, ut etiam quotquot hætenus astra libero humani oculi acumine conspici potuerunt ab Astronomis, non nisi ad 1022 (exceptis ijs, quæ hisce novissimis temporibus telescopijs ope in galaxia & in nouo Orbe notata sunt) reducantur. Pari ratione illa hieroglyphica, quæ multi, cum pyramides tanta scriptilium elementorum varietate insignitas intuentur, in infinitum excurrere falso sibi persuadent, mihi rem ad calculum reducenti, corrasis hinc inde ex Asia, & Africa, atque è celebrioribus Germaniæ, Galliæ, Italiæ, ac Romanæ Urbis Antiquarijs, sacris sculpturis, instituta singulari industriâ comparatione, certaque combinatoriæ artis adhibita methodo, destincta hieroglyphicâ ultra trecenta deprehendere non licuit; quod quidem *ὡς δὲ θεὸς* videri posset.

Hieroglyphica
ultra 300
non exstant.

Hieroglyphica
ad res sublimes signifi-
candas adhi-
bita.

Colligitur ex hoc secundò, symbola hæc non ad quamvis materiam, & quosvis animi conceptus indifferenter significandos exprimendosque, sicuti in reliquis literarum notis fieri videmus, vniuersali ratione fuisse accommodata; sed solum à Sapientibus ad sublimia de Deo, de

de Genijs Mundi, de Dæmonibus, de Astris & Elementis, mysteria indicanda, fuisse instituta. Maiorem quoque hieroglyphicorum partem nihil aliud esse, nisi amuleta quædam seu philactérica, ad malorum incursus ab Aegypto arcendos posita, vti passim in hoc theatro ostendimus.

Hieroglyphica multa sunt amuleta.

Quare maximopere falluntur ij, qui sub hieroglyphicis inscriptionibus res gestas, diuitias, itinera, victorias, redditus annuos Sesostris, Psammetici, Ramessis, aliorumque Regum Aegypti, contineri fabulantur. Non parum quoque errant ij, qui Aegyptios nullam aliam præter scripturam hieroglyphicam primis temporibus habuisse, eaque proinde gesta Regum expressisse arbitrantur. Quæ sanè opiniones ijs, qui vel pauxillum de reconditori Aegyptiorum literatura hauserunt, ridiculæ videbuntur, nulloque nixæ fundamento. Si enim ad æterni nominis gloriam consequendam, hæc veluti suæ apud posteros excellentiæ testimonia relinquere statuissent; quid opus erat, rerum gestarum gloriam ex se suaque natura lucis appetentem, adeo obscuris & abditis ænigmatum inuolucris, qualia hieroglyphica erant, obscurare? Irritum enim, nè dicam, stolidum foret, egregiè peractas à quopiam Rege aut Imperatore res gestas, incognito omnibus velle characterum genere explicare. Quòd si res gestæ, Regumque potentissimorum admiranda molimina ijs referbantur, cur nulli profanorum communicabantur? Cur ab earum lectione plebs (cui tamen maximè ad admirationem & reuerentiam erga Reges concitandam prælegi debebant) arcebatur? Vides igitur non hîc historias scriptas, non vitas Principum, non præclarè gesta Regum, sed mysteria nulli, nisi ijs, qui rerum in Aegypto potiebantur, quique ea applicare nôrant, communicata fuisse.

Hieroglyphica non continent res gestas Regum.

Quod porrò Herodotus dicat, in pyramidibus nihil aliud contineri, nisi sumptus in earum erectione factos, & sexcenta talenta in allium, cœpas, aliaque cibaria operarum expensa literis hieroglyphicis scripta; omnes superat fabulas. Et apparet sanè hunc Herodotum simplici ingenio fuisse, & nimis ad cuiusvis etiam leuissimæ narratiunculæ credendum facili, obuia quævis etiam ioco dicta pro veris & certissimis arripientem, quemadmodum alibi quoque de ridicula illa Nili è duobus montibus Crophi & Mophi scaturientis origine, à sacro Scriba iocosè narrata & credita apparet. Hermapionis denique apud Ammianum, Marcellinum interpretationem hieroglyphicam magna ex parte confictam esse, ex eo patet, quòd ille plurima in ea ponat ab hieroglyphicorum ratione penitus aliena, quorū nè concipi quidem potest ex Obelisci sacris notis veritas. Sed quia hæc omnia fusè in Obelisci Pamphilij interpretatione ostendimus, de ijs plura dicere modò supersedemus.

Herodoti error.

De requisitis ad Hieroglyphicorum interpretationem.

Requisita ad
hieroglyphi-
corum inter-
pretationem.

CUm hieroglyphica symbola non idem semper significant, sed pro diuersitate situs, partium, aliarumque notarum ijs adiunctarum, diuersam sortiantur significationem (aliud enim v. g. Accipiter sedendo, aliud volando, aliud solo capite, pennâ, tutulo, aliud in alio habitu refert, vti in hoc theatro hieroglyphico visum fuit) Syssiphi saxum absque dubio hoc in negotio voluet Oedipus, nisi duobus maximè ad negotium expediendum conducentibus probè fuerit instructus. Ac primò quidem, vt sacrorum animalium virtutes & proprietates, item plantarum, seu herbarum, quas Ægyptus profert Dijs consecratarum, instrumentorum ad hæc occurrentium qualitates & accidentia non optimè tantum, perspecta habeat, verum aptè quoque ac congruè iuxta intentam à priscis *αἰαλογίας* secretiori Philosophiæ & Theosophiæ, quæ in trium Mundorum similitudine & concatenatione consistit, dextrè nouet applicare. Ad quod cum ea, quâ par est, sagacitate præstandum, alterum continuo requiritur, Philosophiæ nimirum & Theosophiæ dictæ omnimoda cognitio, vt in quo eius ratio, & quod dicitur, essentia potissimum consistat, quis eius in rebus humanis vsus, quis in sacrificijs, quis in diuinatorijs artibus, quis in coniurandis Dæmonibus, & alliciendis Mundi Genijs, similibusque abditis actionibus modus & ratio. Quæ quidem nequaquam haberi poterunt, nisi ex occultis totius Philologiæ penetralibus; ex varia quoque antiquorum Poëtarum, Mythologorum, Historicorum collatione summo ingenio, & studio pertinaci facta; quin ex Hebræorum, etiam, quorum (vti suprâ diximus) æmuli fuerunt Ægyptij, ex Arabum quoque, Æthiopum, Persarum, Græcorum, qui in ea præ alijs Gentibus hæreditate successisse videntur, relictis monumentis deducantur. Nisi itaque quispiam mediocri saltem linguarum Orientalium, Hebraicæ, Græcæ, Arabicæ, Chaldaicæ, vtpote ex eorum fontibus petendâ cognitione fuerit imbutus, nisi totius Antiquitatis consultus, nisi eximia reconditoris Philosophiæ notitiâ præditus; ad perfectionem requisitam Opus deducere minimè poterit, vt ex præsentī Opere satis pater. Quicquid enim in Masura Hebræorum, Chaldæorum Cabala, Persarum Magia, Astrologia Phœnicum, Græcorum Philosophia, Pythagoræ Mathematica, Arabum Chimia, Theologia denique Platonis arcanum & reconditum, hoc vnicè sibi sacra & symbolica Ægyptiorum Sapientia vindicare videtur. Vides igitur quantus apparatus necessarius, quot monumenta peregrina adeunda fuerint. Ex quibus, ni fallor, clarè liquet, Oedipum non nisi dicta artium reconditarum suppellectile institutum, intentam hieroglyphicæ doctrinæ veram significationem exhibuisse; cum hæc omnia, non nisi ex Ægyptiorum Gymnasio, vti vberimè docuimus, prodierint.

A R G V M E N T V M II.

Hieroglyphica non syllabis, vocibus, ac periodis constare, ut reliqua idiomata, sed idealium rerum cognitionem esse.

Multi perperam opinati sunt, Aegyptios, non secus ac in reliquis idiomatis usu venit, alphabetaria quâdam methodo hieroglyphica, quæ voces reddat, periodos distinguat, & non secus atque orationem quandam oculis legentium præfigat, concinnasse. Quod falsum esse, passim toto hoc Opere demonstratum fuit, & ex suppositionibus huic Tomo præfixis satis patet. Siquidem ex Obeliscorum inscriptione prorsus patet, hieroglyphica symbola, non secus ac Chinesium literaturam, quomodocunque posita semper suum sensum integrum conservare. Patuit hoc ex varijs tum Obeliscorum, tum cæterorum monumentorum inscriptionibus in hoc Tomo adductis, quæ uti prorsus eadem sunt, ita nullam situs differentiam servant, cum ex in alijs iam perpendiculari, modo sursum, modo deorsum, iam situ declivi, nunc dextro, paulo post sinistro ordine descriptæ exhibeantur; quod minimè fieret, si ex alphabeticis elementis contextæ fuissent; in quibus tamen sinistra lectio nil aliud docet, quam quod dextrâ exhibetur; nam hieroglyphica, quomodocunque lectio instituitur, semper integrum ac perfectum sensum obtinent.

Hieroglyphica non sunt literæ.

Præterea hanc literaturam minimè ex Alphabeto quopiam compositam, sed purè symbolicam esse, ex eo patet, quod omnes ferè Obelisci in superiori parte eandem quasi inscriptionem figurarum exhibeant.

Hieroglyphica literaturæ est symbolica.

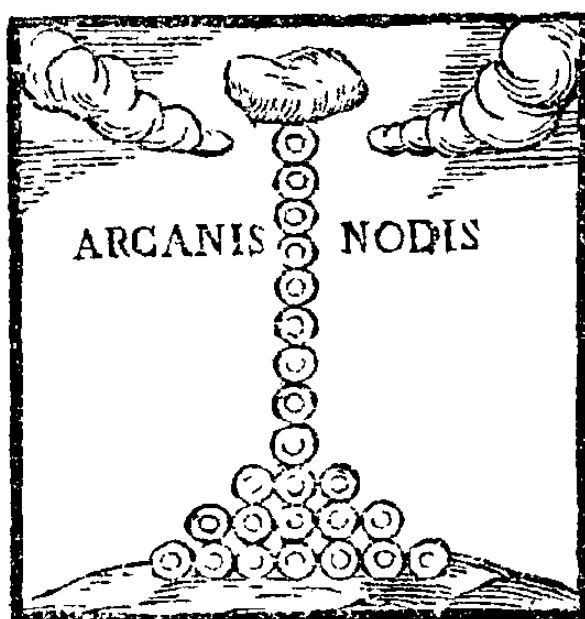
Primò enim semper spectatur hæc epigraphe simulachris symbolicè adornatis mirè trāsformata; quas literas esse, nullâ ratione dici aut debet, aut potest. Vel enim tota figura, v. g. Accipitrinus homo scepro Cruceque armatus, vnam vocem, vel multas simul, quæ deinde vocem reddant, indicat: neutrum dici potest: si enim singulæ figuræ eandem literam figurant (loquor semper de elementis seu literis Alphabeticis) & in singulis lateribus Obelisci quinque prima schemata, uti in apposita figura liquet, ferè semper eadem sunt; necessariò inde pentasyllaba vox emergeret, quæ in singulis lateribus ter posita eadem prorsus foret, sine vlllo

fructu duodecies repetitâ. Sic hæc vox v. g. *Anima*, duodecies repetita, nullum prorsus in legentis animo conceptum formaret, nec quicquam determinaret, sed otiosa foret, sine vlla determinata significatione; quod uti ridiculum stolidumque figmentum foret, ita longè à priscae Sapientiae Mystrarum instituto abesse is solus nescire potest, qui quæ in hoc Opere tradidimus, penitiùs non ponderauerit. Neque dicas, sensum de-

Tabulæ oua-
re Obelisco-
rum non sunt
literæ.

Hieroglyphi-
ca similia
Phrenosche-
matis.

terminari consequentium literarum contextu : cum enim in vel maxima columna, vna normalis inscriptio nunquam ultra centum literas contineat ; fieri non potest, vt tot ac tanta mysteria, quæ Ægyptij in huiusmodi inscriptionibus exhibebant, tam exiguo literarum numero contineantur. Literæ itaque Alphabeticæ nullâ ratione dici possunt. Neque dici potest, figuras huiusmodi complurium literarum congerie adornatas, ita vt aliam literam corpus humanum aut belluinum, aliam tutulus, sceptrum denique, aut Crux ansata aliam, aliam sedes constituat : si enim ex pluribus huiusmodi literis constitueretur hierogrammatismus, quæri iam posset, quemnam locum prima, quem secunda, quem tertia, & sic de cæteris, ad vocem quampiam constituendam, obtineat ; cum litera nulla certo ordine, vt ex ipsis columnarum selidibus patet, vbi nunc recto, nunc inuerso ordine exhibentur, constet. Nullâ itaque ratione fieri potest, vt schematismi hi ex alijs literis veluti ex syllabis conflatae voces constructi componantur. Accedit quod sacrae tabulæ seu amuleta, quæ qualibus inclusa figuris in nullis non Obeliscis spectantur, nullâ ratione Alphabeticum sensum constituere possint ; frustra enim toties vel in vno Obelisco repeterentur. Magna itaque illa virtutis symbola censenda sunt, Numinum attractiua, & idealibus rationibus expressa, quibus veluti ad occulta & appropriata symbola Numina sese sisterent, & votis supplicum fauerent. Hinc ea non Obeliscis tantum, sed & reliquis simulachris Sphyngebisque, quin & Mumiarum inuolucris inscripta eadem de causa fuerunt. Symbolica itaque & mystica quædam scriptura est, in qua, vt rectè Iamblichus docet, *dimitte voces, & accipe sensus*. Nam sicuti, vt antè diximus, & Tomo secundo de institutione phrenoschematon seu Impresiarum fol. 8. affatim docuimus, in Impresia quauis duo continentur, symbolum, & sententia, quarum coniunctione in abditam tandem eius, quod præsert, symboli significationem deuenimus ; Ver-

bi gratia in hoc Phrenoschemate præsentem Magnetem vides, à quo concatenata annulorum series trahitur ; vidisti symbolum, considera gnomem, quæ est, *Arcanis nodis* : quæ verba nisi apposita fuissent, nihil in symbolo certi innotuisset, sed gnomem addita symbolo, iam Parthenia Congregatio Collegij Romani Soc IESV, cui inscripta est, hoc veluti occulto interioris animi incitamento docetur, incrementum dictæ Congregationis non nisi occulto quodam diuinæ inspirationis tractu perfici ; in qua dum quisq; boni exempli, sanctæ conuersationis, ac mutuæ ædificationis attractu proximos quosque allicit, fit vt omnes fraternæ dilectionis & concordie vinculis colligati, vberissimam iunctis viribus frugem eo in statu, ad quem eos diuina bonitas constituit, reportent, ac tandem cum beatis mentibus socientur æternum beati. Ecce quanta significationum & contemplationum vel sub vno phrenoschemate copia latet. Eodem prorsus

paſto, dico, in hieroglyphica doctrina contingit, in qua per abſtractos conceptus, vel in vnico ſymbolo, integræ alicuius Philoſophicæ ſpeculationis materia & argumentum comparet, vt in ſequenti figura, vbi vides ſtatuam variegato throno inſidentem Accipitrino

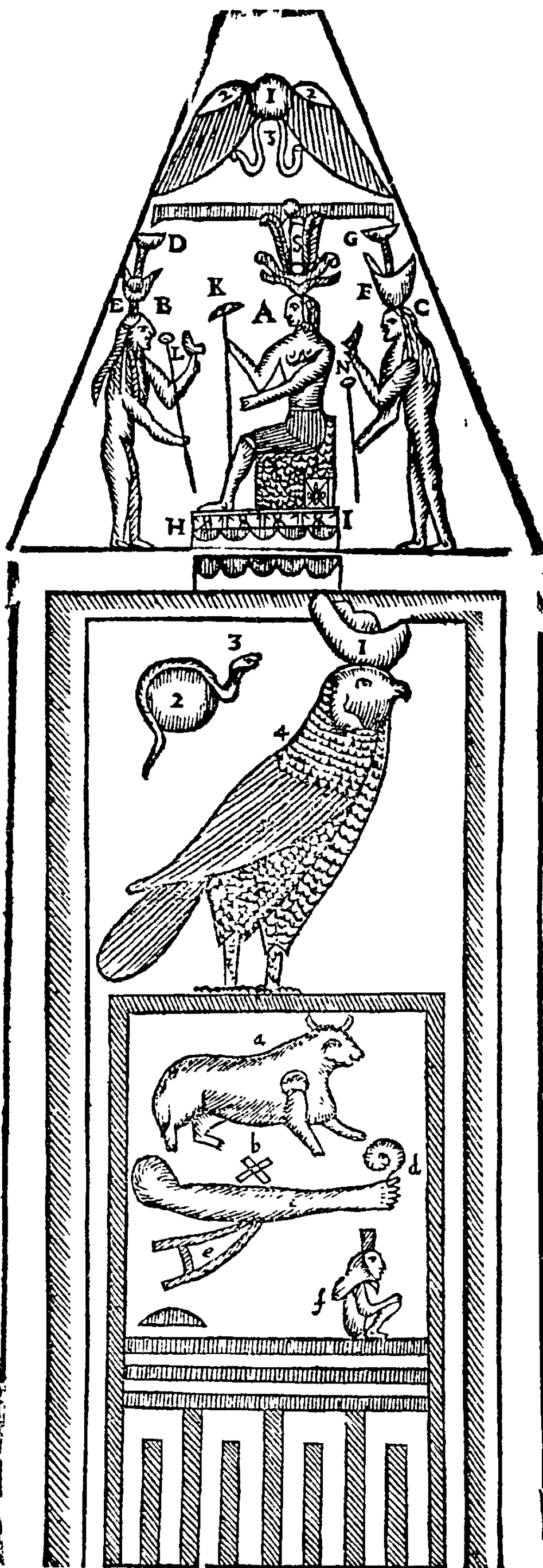

vultu transformata, cidari calathoides, cucurbita, & capreolo ei inſertis ſpectabilem, dextrâ thyſum præ ſe ferentem, ſiniſtrâ inſeriosè aliquid mandantem; quo quidem myſterioſo ſymbolorum apparatu ſupremi intellectus operationes occultè, non per verborum in diſcurſum quendam concinnatorum modum, ſed per idealem quendam conceptum, virtutes in ſuprema Mente latentes ſignantem, intellectus contemplatiui vi, veluti in ſpeculo quodam repræſentatum innuuntur; ita vt literaturæ hieroglyphicæ peritus dum ſchematicum hunc præſentem intuetur, mox diuinæ

mentis operationes, in Mundorum œconomiam imperium, lucis, vitæ, & caloris copiam, quâ omnia producit, animat, conſeruat, infinitâ maiestate & poteſtate corruſcans, Numen cognoſcat; hîc comparet idealium, fœtura conceptum; hîc vitæ, lucis, caloriſque in omnes Mundi ſemitas diſfuſa poteſtas; hîc Mundi ſenſibilis & elementaris varietas rerum, ac ſumma conſono-diſſonorum harmonica miſcella, ex immenſa diuini intellectus vnitatis reſultans, aliaque innumera, quæ cùm alibi expoſuerimus, Lectorum eò amandamus.

Iterum in omnibus ferè Obeliſcis epigraphes loco vides ſequentes ideales diuinarum virtutum ſchematicos, quos ſequitur tandem Accipiter, deinde Bos, iam in ſingulis lateribus vnus, iam triplicatus; quibus quidem nihil aliud, quam diuinæ vnitatis in trium Mundorum ordines diſfuſa vis & influxus, vt paſſim in hoc Opere demonſtrauiſmus, indicatur. Atque hanc minimè ſyllabicam eſſe literaturam, ſed intellectualem, vel ipſe Ariſtoteles cognouit, & his verbis docet in ſua Theologia, *Ægyptiaca* l. 14. c. 14. *Conceptus animorum acceptos Ægyptij Sapientes ſcribebant, vti oculatâ fide legimus, in lapides per figuras, idem in omnibus ſcientijs artibusque facientes, quos locabant in templis, tanquam paginas perlegendas, talesque erant eorum libri vtenſiles; quod fecerunt, vt indicarent etiam, quòd intellectus agens immaterialis creauit omnia ſecundum propriam eſſentiæ cuiuſlibet rationem ſimilitudinemque; quod optimum fuit, pulcherrimumque documentum, &c.* Deinde l. 1. c. 1. proſuſ huius paulò antè inſinuatæ interpretationis rationem his verbis attingit. *Noſtra in hoc Opere intentio eſt, conſiderare Vniuerſum ſecundum mentem eorum, qui docuerunt per notas figurarum adeo occultas, vt non alius poſſit ad ſecreta huiusmodi ſcientiæ peruenire citra difficultatem, quantumuis ingenij ſit ſubtilis & recti, nec vtatur negligentia.* Indi-

Ariſtoteles.

Ægyptiorum
sapientia à sa-
cra Scriptura
commenda-
tur.

cant itaque hisce Sapientes, quomodo
Deus differt ab alijs, quòd Mundus
A & tempus existant sub eo; ampliùs
quòd Deus est author causarum, quòd-
que creauit singula pro ratione sin-
gularum: & quòd in ijs illuminat
Intelligentias, per eas autem medium
intellectum, per intellectum verò
mediam animam vniuersalem, cæle-
B stemque, & per animam median-
illustrat naturam generabilium cor-
ruptibiliumque. Quis non videt,
hæc aptissimè huic præsentì Ico-
nismo congruere? Vbi globus
diuinæ mentis ac triformis Nu-
minis symbolum exhibet, quod
pyramidij vertici proximum,
C ostendit diuinæ Mentis veluti
ex centro quodam in omnes
Mundorum series ordine conse-
quentes effusionem, primò in
Intellectualem seu Angelicum,
vtri figuræ B docent; deinde
in Sidereum C, quem Accipi-
ter Solaris Numinis symbolum
exprimit; ac tandem in Hy-
D læum D, cuius Bos typus est,
videlicet, Osiris Archetypus &
Supramundanus, in Osirin Pan-
tamorphum, Intellectualis Mun-
di choragum, & hic in Osirin
Solarem Siderei Mundi animam,
& hic in Hylæum Osirin, Ele-
mentaris Mundi præsidem, mirâ
quâdam analogiâ diuinorum
influxuum communicationem
continuat.

Ex quibus, ni fallor, lucu-
lentissimè patet, nihil aliud hac
interpretatione, quàm quod di-
xi, innui posse & debere. Quod

adeo ipse Plato, & Aristoteles, eorumq; sectatores non tantum asseruerunt,
sed tanquam dogma sacrosanctum amplexati sunt. Authoritates circa hoc
negotium propositas, vide in huius Tomi vestibulo folio secundo, & in
Classe Sexta Systematica Mundorum circa finem allatas, ex qui-
bus

bus apertè constat, hanc doctrinam non aliam, quàm mysticam & arcanam Supremæ & Archetypæ Mentis explicatricem fuisse. Quod si quis negare audeat, is eadem audaciâ summorum humani generis ingeniorum apertè id asserentium authoritari, imò dicam amplius, vel ipsis sacris literis, se obrectaturum nôrit, in quibus Sapientiæ Aegyptiacæ frequens sit mentio, Moysemque in ea institutum manifestè docetur; notum autem est omnibus sublimiorum palæstrarum exedris, Sapientiam non aliam scientiam esse posse, nisi altissimarum rerum in abdito diuinitatis recessu latentium inuestigatricem, prout allata huius Operis fol. 2. primâ docet definitio; ut proinde frustra quis sub hisce symbolis rerum à Regibus Aegypti gestarum historias inquirat: uti enim sapientia artium omnium & scientiarum regina est, ita sibi omnes quoque subditas habet; unde & ordinis necessitate sic postulante in hieroglyphicam doctrinam ex consequenti præter Theologiam, Medicina quoq;, Magia, atque Mathematicæ scientiæ irrepsērunt, tanquam à fonte unde omnia scaturiunt dependentes rivi. Sed iam hæc omnia luculentius ostendamus.

ARGUMENTVM III.

Hieroglyphica ex mente Aegyptiorum non tantum symbola significatiua rerum altissimarum, sed et ob occultam quandam cum supramundanis causis connexionem, attractiua Numinum, atque ab aduersis præseruatiua fuisse.

Symbola hieroglyphica uti ex omnibus mundialium rerum Classibus assumpta fuerunt; ita magnæ quoque virtutis & efficacix, ob miram & occultam cum supramundanis causis connexionem fuisse, ex Aegyptiorum opinione amplè in hoc Opere demonstratum ex omnigena eruditione fuit: neque enim quilquam sibi persuadeat, primos huius literaturæ institutores temerè & fortuito quarumlibet obuiarum rerum imagines ad sacræ sculpturæ institutum adhibuisse, sed eas sibi potissimum, quas longo studio & experienciâ ex abditis naturalium characterismorum sigillis, ad mundanas Geniorum catenas magnam habere similitudinem, proprietatem, & analogiam nôrant, assumendas duxerunt. Quæ quidem tantò putabantur efficaciores, quantò maiorem ad mundanæ alicuius catenæ Numen choragum similitudinem exprimebant; ut proinde hinc Numinum catenæ, quas Syras vocant, originem traxerint; ad quas omnia ea, quæ siue in Sidereâ, siue Hylæo Mundo, in quadrupedibus, volatilibus, vegetabilibus, mineralibus, ad Numen certæ catenæ cuiuspiam præsidem, analogiam quandam virtutibus suis præferre videbantur, tanquam Numini istius catenæ tutelæ commissa, assumerent. Hoc pacto catena Osiriaca, Hermetica, Isiaca, Serapica, Momphtæa, atque innumeræ aliæ, quas in Astrologia & Medicina adduximus, erant

Hieroglyphica ad Numina attractiva vim habere putabantur.

Catenarum quas Syras vocant, origo.

cer-

Magiæ origo.

Oraculorum

Amuletaria
artis origo.Hieroglyphi-
ca literatura
quid.Obelisci mi-
nores inter se
similes sunt.

certæ quædam rerum ex diuersorum Mundorum ordinibus assumptarum Classes, in quibus singulæ res, quantumuis etiam disparatæ, Numinis catenæ alicui præsentis virtutes & proprietates exprimebant. Et quemadmodum dictas res ab istiusmodi catenæ Archichorago profluxisse autumabant, ita eam quoque sympathiam cum Numine illo habere credebant, ut illâ positâ Numen infallibiliter & necessariò, tanquam ad rem vehementer sibi symbolam & maximè appropriatam, afficeretur, attrahereturque; vnde Magia nata est, quâ per magicam inferiorum cum supernis Entibus veluti passiuorum cum actiuis applicationem mirificos effectus producere se posse credebant. Ex hoc fonte quoque Oraculorum architectura profluxit, quâ per dictam Magicam peritiâ Dæmones in statuas compingebant, eorumque verbis barbaris & prodigiis ad quæstiones propositas responsa extorquebant; vnde diuinatoria ars natales suos inuenit. Ex hoc denique capite ars Amuletaria reperta, quâ sacra symbola dicto modo catenis mundialibus accommodata, loco periaptorum, ad bonum, quod ambibant, assequendum, ad malum verò, quod fugiebant, auertendum, portabant. Quæ quidem magnæ efficaciz symbola summâ connexionem ad rationes in idearum idea contentas primò quidem in Obeliscorum durissimis saxis, veluti prototypa quædam æternum duratura insculpebant; ex quibus deinde quisque sibi depromeret in priuatos vsus, siue bonorum attractiua, siue malorum auersiuâ periapta prophylactica. Sacerdotes quoque iuxta ideales rationes, quas multiplex symbolorum in simulachris apparatus exhibebat, sacrificia sua, in ordine ad *θεομάρτυριον* obtinendam, in Adytis peragebant. His itaque suppositis

Dico primò, Hieroglyphicam literaturam in Obeliscis exhibitam nihil aliud fuisse, quàm scientiam theoreticam & practicam de Deo, diuinisque ordinibus Mundorum Præsidibus, ex quorum concatenato influxu omnia in Mundorum œconomia administrarentur. Atq; hanc Theorica sectabatur; Practica verò Numinum quam Theoria demonstrabat, quâ propitiandorum, quâ sui iuris faciendorum rationem suppeditabat. Sed hoc ita esse, sic ostendo.

Si Obelisci, præter hanc Theosophiam aliud quidpiam, uti historias, prophetias, laudes Regum, similiaque continerent; certum est, Obeliscos singulos uti diuersa exhibebant, sic diuersis symbolis, diuersoque eorundem contextu fuisse insignitos: quod tamen nullâ ratione dici potest, & res ad oculum patet; siquidem vix Obeliscus est, qui non eadem quasi contineat; in singulis non tantum symbola eadem, sed & integra figurarum syntagmata, uti in actuali interpretatione demonstraui, ex vno in alium translata spectantur. Et ut paulò propius rem adoriar; Minores Obelisci, quos Monti-cœlium, Mahutæum, Medicum nuncupauimus, adeo similes sunt, ut eos sine iniuria eosdem dicere possis. Obeliscos quoque maiores, tametsi fusiori pro argumenti ratione contextu signati sint, ad eundem tamen scopum, ad eandem prorsus metam tendunt, in quam minores. Iterum Obeliscus Flaminius & Sallustius, uti ostensum

fuit

fuit suis locis, prorsus iidem sunt. Patet id quoque ex epigraphe omnium ferè Obeliscorum, quæ influxum supremæ Mentis veluti ex centro quodam in vniuersas Mundorum sibi subiectorum Classes diffusum indigitant. Atque adeo idem Ægyptijs contigisse videtur, quod moderno tempore in nostræ Christianæ religionis mysterijs exhibendis præstari videmus; in quibus tametsi diuinitatis mysteria, vt SS. Triadis, Incarnationis Verbi æterni, sub alia & alia ratione depicta videas, vnum tamen semper & idem, quoad essentialem significationem, exhibent. Quemadmodum itaque Ægyptij supremam causarum causam pro virtutum ab ea promanantium varietate vnà cum Fundo Paterno, Verbo suo, diuersis omninò modis & symbolorum structura exhibebant; ita hodie SS. Triadis, & Christi in terris peracta mysteria pro conceptu cuiusque passim varia & differenti pictura exprimentur; ita tamen, vt nullus fere sit, qui dum huiusmodi, tametsi differentes picturas penitiùs inspicit, non mox quò colliment, intelligat. Idem de Geniorum, Secundeorumque, quos Orthodoxa doctrina Angelos nominat, ectyponum varietate sentiendum est. Vt proinde Obeliscos nihil aliud, quàm quod dixi, repræsentare ex dictis pateat.

Dixi suprà, Obeliscos non Theosophiæ duntaxat maxima quæuis sacramenta symbolis suis expressisse, sed & insuper fuisse apud Ægyptiorum existimationem magnæ virtutis sigilla, ad Numina non placanda tantùm, sed & eadem attrahenda, & sui iuris facienda, à Sacerdotibus constituta. Quod adeo verum est, vt ad id demonstrandum nihil aliud requirivideatur, nisi vt quæ suprà in Syntagmatis proprijs, de Mumijs, Canopis, Sphyngebis, cæterisque auerruncis simulachris tradidimus, assiduâ comparatione examines: nam ipso facto, nullam ferè siue simulachri formam, siue symboli alicuius ectypon teorim extare, quod non in ipsis etiam Obeliscis spectatur, reperies; Argumentum sanè prorsus irrefragabile, omnia symbola nò tantùm significatiua, sed & effectiua apud ipsos fuisse, id est, magnæ efficacæ Sigilla, quæ Amuleta, Periapta, Phylacteria, vel Alexiteria ab Authoribus passim nuncupantur. Cùm verò huiusmodi Amuleta non nisi ad supernas potestates propitiandas dirigantur; certum est, præter hanc, altissimarum quoque rerum, diuinarumque virtutum fuisse symbola, quæ mirum cum supramundanis causis ordinem & proportionem dicebant. Ita dictorum ordinum Choragos, quos exprimebant, ad id quod intendebant impetrandum, reciproce & occultæ actionis proprietate, solis Sacerdotibus nota, mirè sollicitari opinabantur, eo ferè pacto (si superstitiona veræ religionis nostræ ritibus comparare fas est) quo hodierno die laudabili sanè Christi fidelium instituto sacrosanctæ Crucis, Beatissimæ Virginis, & Agni Dei cærx sacre impressas imagines, medalia, sacrasancta lipsana collo, brachijs, lateribus, tùm ad perpetuam beneficiorum in nos collatorum memoriam, tùm ad honorem & reuerentiam cultumque Deo, Christo, Beatæ Virgini, Sanctisque debitum attestandum, tùm denique in aduersis succursum viuâ fide impetrandum, laude dignissimâ consuetudine, portare consueuimus: sunt enim hæc efficacæ conceptæ in Deum Sanctosque fiduciæ sigilla, quæ-

Hieroglyphi-
ca ad Numi-
na attrahen-
da putaban-
tur efficacæ.

quædam, mirè Deo beneplacita, & quæ Deum ad gratiam animæ amorosis in Deum actibus agitata conferendam, hæc veluti dispositione præniâ sollicitant. Differentia itaque priscae religionis in hoc tantum intercessit, quod Sapientes vero fidei lumine destituti, ac proinde Satanicæ illusionis versutia in transuersum acti, latricum soli Deo debitum cultum ipsis creaturis & insensatis rebus attribuerint. Sed ad institutum nostrum reuertamur.

Continebant itaque Obelisci, non tantum symbola rerum diuinarum significatiua, sed & effectiua Numinum attractus; quin ipsi singuli Obelisci, tum in templis, tum locis publicis, veluti prototypon quoddam seu catholicum ex innumeris particularibus constitutum Amuletum, mysteriosa pyramidis figura spectabile præseferabant; quod quam diu duraret, tandiu tellurem Ægyptiam, Deorum immortalium, quos referebant, munere, ab omni hostium assultu, bellorumque sinistris euentibus immunem fore sibi persuadebant, vti alias passim docuimus.

Ægyptiorum
intentio in
Obeliscis eri-
gendis.

Cum itaque Obelisci tales sint; certè hinc concluditur, aliam prius Sacerdotes in Obeliscis tum erigendis, tum tanto figurarum apparatus insigniendis intentionem nullam habuisse, nisi eam, quam tum paulò antè, tum in operosis apparatibus huius Oedipi passim demonstrauiamus. Manet itaque, interpretationem nostram verè & genuinè ad Veterum mentem esse institutam.

Hieroglyphi-
corum inter-
pretatio diffi-
cilis.

Sed obijciat hoc loco forsitan nonnemo hisce verbis: Fuisse hanc Veterum Mystrarum sapientiam, & in hoc constitisse, minimè abnuo; verum cum hæc tantum sub vniuersalibus quibusdam conceptibus demonstrata sit, non proinde video, quomodo ad particularia, aut quibus subsidijs descenderis, aut singula verè ad mentem Veterum describeris. Sed qui huius Operis contextum ritè examinauerit, & Epistolam parenæticam attentè legerit; apertè videbit, nihil eorum me, siue vniuersalia, siue particularia spectes, præterijisse, quorum rationem non reddiderim. Fateor tamen, nonnullorum symbolorum typos adeo primâ fronte mihi ignotos visos esse, vt parum absuerit, quin cum Apuleio ignorabiles dixerim. Quia tamen constans & impertæsus animus omnia vincit; hinc factum est, vt omnia cum omnibus, & singula cum singulis combinando, quod primò incomprehensibile, id vnda trudente vndam, non dicam

Hieroglyphi-
corum notitiâ
quibus subsi-
dijs acquiesce-
rit Auctor.

admirari, sed facile diuini Numinis gratiâ, visum fuerit. Et prima quidem difficultas sanè maxima, tum in instrumentis, vasis, sceptris, similibusque, tum in animalium specie genuina dignoscenda, quæ omnia rudi tantum Mineruâ saxi incisa spectantur, occurrebat. Verum diuinâ potius, quam humanâ dispositione factum est, vt nihil ferè in monumentis Ægyptiacis ruditer tantum expressorum symbolorum occurreret, quod inter Museorum latibula idolis & fragmentis, vti & Amuletis hieroglyphicis, politissimè incisum non repererim: vt proinde genuinæ animalium species, vti & dictorum instrumentorum, sub simili figurarum, quo in Obeliscis exhibebantur, Syntagmate, mox innotuerint. Accessit hisce non Latino- rum duntaxat, Græcorumque, sed & Hebræorum, Chaldæorum, Arabum-
que,

que, vti & Coptitarum authoritas, quâ dictæ res ita confirmabantur, vt eorum verba adduxisse, vel totum mysterium explicasse, prout toto hoc Opere passim demonstratum vides, sufficeret. Fontibus itaque vniuersalium detectis, nihil facilius fuit, quàm riuulos vndiquaque diffusos, id est, particularia, detegere; cum hæc ab ijs tanquam effectus à causa, ideatum ab idea, signatum à sigillo dependerent; adeoque fieri non potuerit, vt diligenti mentis indagine ex vno in alterum transilientes, tandem in particularium notitiam non deueniremus. Vides itaque Lector beneuole, quibus subsidijs, quâ arte in vniuersalem paulatim hieroglyphicorum notitiam deuenierim; atque adeo verè inferre possum, hanc, quam hoc Tomo protulimus hieroglyphicorum expositionem, non fictam aut commentitiam, sed veram & genuinam, à Priscis intentam, esse. Quod ita ostendo.

Hieroglyphica Ægyptiorum Sapiencia, testantibus omnibus Veterum Scriptorum monumentis, nihil aliud erat, quàm scientiâ de Deo, diuinisque virtutibus, scientia ordinis Vniuersi, scientia Intelligentiarum, Mundi præsidium, quam Pythagoras & Plato, teste Plutarcho, ex Mercurij columnis, id est, ex Obeliscis didicerunt. At hanc nos toto hoc Opere non tractauimus tantum, sed & eam, quæ abditis hieroglyphicorum inuolucris in dictis columnis comprehendebatur, exposuimus: Ergo. Si enim aliam contineret præter dictam scientiam Theosophicam, illa vel Mathematica, aut Historica, aut Physica, aut Moralis foret: sed iam in præcedentibus demonstratum fuit, nihil horum in Obeliscis contineri, & non contineri quidem posse. Aliam itaque non exposuimus, nisi quam diximus, veram & genuinam Ægyptiorum sapientiam, in cognitione Dei, diuinarum virtutum, eiusque in vniuersas Mundorum series diffusionem consistentem: reliquas enim scientias Mathematicas, Physicas, Morales, Diuinatorias, quas in publicis palæstris tradere solebant, non hieroglyphicis, sed linguâ omnibus notâ, & idiomaticâ, quam Pharaonicam & Coptam appellamus, Ægyptij consignabant. Et vti hieroglyphica Sapiencia maximarum rerum arcanarumque sacramenta continebat, ita quoque non nisi ijs, quibus ad Regni solium spes erat, Sacerdotalis ordinis hominibus, sub arcto & riguroso silentio in Adytis, vti probatum fuit, tradebatur. Cum enim totius Regni spes & salus, in sola Numinum tutela, posita videretur, Numina verò hieroglyphicæ sapientiæ cultu & religione, mirum in modum in Regni conseruationem sollicitari crederentur; certè nulli maiori iure ad eam addiscendam tenebantur, quàm Sacerdotalis ordinis homines, è quorum numero primus Rex erat, qui per sacrificia, iuxta hieroglyphicas leges instituta, consortio Deorum beati, vel ipsis Numinibus imperare, mala Regno imminertia auertere, atque adeo Regnum ab omni hostili assultu tutum securumque solis hieroglyphicorum Amuletorum præsidijs reddere se posse credebant. Sed vide, quæ de hisce copiosè in Politica Ægyptiorum, & alibi tractauimus. Quod si quispiam versutioris ingenij, aliam nostrâ hâc præsentem traditâ meliorem, magisque Ægyptiorum ingenio mentique consentaneam attulerit,

Hieroglyphica
sapientia
quid sit.

Hieroglyphica
doctrina
vera hoc
Opere expo-
sita.

Hieroglyphica
doctrina
solis Sacerdotibus
tradebatur.

ei non tantum me subscripturum, sed ambobus illam brachijs me ample-
xurum polliceor.

ARGUMENTVM IV.

*Consensus omnium Philosophorum, & Poëtarum, circa Theologiam
Ægyptiorum, demonstratur.*

Trismegistus
hieroglyphi-
cerum insti-
tutor.

Hermes Trismegistus, Ægyptius, uti primus Hieroglyphicorum institutor, ita merito totius Theologiæ & Philosophiæ Ægyptiacæ Princeps & Parens, primus fuit omnium & vetustissimus inter Ægyptios qui de diuinis rebus rectè sensit; suamque de ijs opinionem veluti æternum duraturis lapidibus & ingentibus saxorum molibus insculpsit, uti fusè aliàs probatum fuit. Ab hoc, quidquid Orpheus, Musæus, Linus, Pythagoras, Plato, Eudoxus, Parmenides, Melissus, Homerus, Euripides, cæterique laude dignum de Deo, diuinisque rebus protulerunt, professum esse, non Ethnici tantum veteris Philosophiæ commentatores, sed & orthodoxa Sanctorum Patrum monimenta sat superque demonstrant. Et primò quidem Trismegistus in Pimandro & Asclepio Deum vnum & bonum essentialiter asserit, quem deinde reliqui Philosophi secuti sunt. Verum ut hæc omnia pateant, totidem singula paragraphis expediemus.

§ I.

*De unitate & bonitate Dei, uti & rerum omnium causa, & rerum
principio productiuo.*

Trismegistus
Dei Unitatē
cognouit.

Trismegistus.

Trismegistus ex Ethnicis primus diuinam descripsit Unitatem. A Patriarchis enim primitus didicerat vnum esse Deum, cœli terræque Conditorem omnium supremum; ob id in secunda parte Pymandri sermone primo sic loquitur Mens ad Mercurium. *Quod autem hæc omnia genita sint, o dulcissime mi Mercuri, nequaquam opus est, ut me differente perdiscas; nam corpora sunt, habentq; animam, & mouentur. Hæc autem in vnum congregi absq; congregantis virtute impossibile est. Oportet igitur aliquem esse talem, & penitus vnum. Nam cum multi varique sint motus, & dissimilia corpora, vnus autem ordo velocitatis in omnibus; impossibile est duos, aut plures esse factores: neque enim ordo vnus seruaretur in multis. Præterea qui inter illos imbecillior esset, potentiori nimium inuideret, ex quo seditio quedam exoriretur... Itaque si vnus eorum Author mutabilium animantium extitisset, cuperet quoque immortalia gignere, quemadmodum genitor immortalium affectaret mortalia. Quinetiam vna existente anima, vnaque materia; ad quemnam illorum potissimum fabricatio pertineret? Quod si ad vtrumque, ad quem Prouincia maior? &c. Et paulò inferiùs: Esse itaque horum omnium vnum Authorem præ cæteris, est conspicuum; nam anima vna, vita vna, vnaque mate-
ria.*

ria. *Quisnam iste? Quis alter præter Unicum Deum? Num alteri cuiquam, quàm soli Deo convenit procreare viventia? Unus itaque Deus Mundum unum esse confessus est, Solem unum, unicam Lunam, unam quoque diuinitatem, ipsum verò Deum quotum vis esse? Unus igitur singula facit in multis. Sic ibi. Subdit autem quasi horum rationem reddens. Num censes arduum quiddam & laboriosum Deo, vitam, animam immortalem, mutationemque efficere? Dum enim tu tot tantaque potes, vides, audis, odoras, gustas, tangis, loqueris, gradieris, spiras, intelligis, nec alter est in te qui videt, quive audit alter, nec loquitur unus, graditur alius, hic odorat, ille gustat, hic spirat, intelligit ille, at unus hæc omnia præstat, neque etiam possibile est illa sine Dei numine fieri. Vt enim qui cessat ab his, non est amplius animal, sic qui ab illorum constructione cessaret, minimè Deus; id autem suspicari nefarium. Quòd si concessum est, nihil in rerum natura consistere, cui non insit naturalis quidam agendi vigor, simulque certi operis exequutio: quantò magis asseuerandum est Deo non deesse potestatem omnium & effectum? Nam quicquid otiosum, imperfectum; imperfectum dicere Deum nefas. Facit igitur unus omnia Deus. Sic ille.*

Deus unus
iuxta Trismegistum.

Altissima & profundissima est hæc Mercurij Theologia, quandoquidem viuis rationibus diuinam probat unitatem; quotquot verò alij de Dei unitate disputarunt, iisdem vti sunt rationibus, ut Xenophanes Colophonius, Zeno Citricus, & Aristoteles Stagiritæ. Hinc Parmenides, hinc Melissus omnia quoad unitatem Dei desumpserunt. Ab hoc Empedocles didicit, omnia ab vno profecta visibilia, inuisibilia, præsentia, præterita, & futura, quicquid mari terraque nascitur, feras, aues, pisces, demum & Deos ipsos; intellige, Angelos. Huius igitur vetustissimæ Philosophiæ primum Sacramentum fuit Dei unitas, quod admiratus & imitatus Pythagoras ab Ægypto reuersus, sub ænigmatica numerorum significatione propalauit dicens. *Unitas radix omnium, fons & origo, Unitatem appellans Deum, quod Syrianus Simplicij Præceptor in Metaphysicis apertissimè scripsit, ubi collaudans & defendens sententias Pythagoræ & Platonis de numeris, sic perhibet. Archemachus & diuinus Plato, quos secutus est Plotinus; qui quidem Viri Unitatem dicebant Deum, ut Unitatis in rebus omnibus causam, omnisque rei vitæque Authorem. Eudoxus etiam referens placita vetustæ Theologiæ, præcipuè Pythagoræorum, Authore Simplicio primò Physic. ait: Et secundum alium modum, principium dixerunt omnium rerum ipsam Unitatem, quòd ab ea nata sint omnia, etiam materia prima. Damascius Platonius ad aures Pythagoræ de Unitate differens scripsit. Unitas tanquam Sol procul obscure quasi videtur; si propius accesseris, obscurius; demum cæterarum rerum tollit apprehensionem. Verè igitur est lux incomprehensibilis, inaccessibilis, & profundè Soli comparatur, in quem quò magis intuearis, eò magis cæcutias & caligēs, oculosque stupefactos reportes. Rursus ait Damascius. Unitas honoretur silentio. Et alibi. Unitas omnia producit. Ferax rerum omnium Unitas. Hæc autem, & si quæ alia sunt, à Trismegisto desumpta cognoscuntur, qui eodem pariter modo de Unitate philosophatus est, dum in quarto sermone Pymandri sic scripsit: Menas, id est Unitas, omnium principium, radix, atque origo, absque*

Philosophi
Veteres Dei
Unitatem à
Trismegisto
didicerunt.

Pythagoras.

Unitas secundum
Pythagoræ Deum est.

Damascius.
Unitas, id est,
Deus rerum
omnium prin-
cipium.

Trismegistus.

vero principio nihil. Initium autem ex nullo, nisi ex se ipso dependens. Initium autem non est principij, sed alterius. Monas ergo principium omnem numerum continet, à nullo contenta. Et paulò inferiùs. Id sanè quod augefcit, virtute Monadis augefcit: euaneſcit autem imbecillitate propriâ, cùm alterius Monadem capere nequeat. Hinc non ſine cauſa circulo uſus eſt veluti hieroglyphico quodam Vnitatis diuinæ. Quæ omnia fuſè proſecuti ſumus in 12 Claſſe Tomo II. quæ eſt Theologia Ægyptiorum, & in Geometria hieroglyphica. Hunc ſecutus Anaxagoras Clazomenius, cuius hæc eſt ſententia; *Mens author vna omnium quæ cernimus. Omnia inquit ſimul erant, deinde acceſſit Mens, eaque compoſuit.* Scitiùs ſanè Pythagoras Deum abſolutè Monadem dixit; *Ipe, inquit, extra Mundum eſt, quia infinitus eſt, in ipſo etiam eſt totus in toto, omnes circumquaque conſiderans generationes; quæ omnia hieroglyphicâ ratione inuoluta ab Ægyptijs iam ſæpe expoſuimus.* Sed audiamus aurea Pythagoræ Carmina.

Pythagoræ
ſententia de
Deo.

*Si quis Deus præter vnum? is debet
Mundum hunc parem condere, & dicere, hic meus eſt,
Nec ſolùm condere, & dicere, hic meus eſt, ſed habitare
Ipſe in eo quem fecerit, hic autem ab eo factus eſt.*

Digna ſanè Pythagorâ ſententia. Cùm enim opus Dei ſit Mundus, quiſquis ſe Deum dicit præter vnum illum Deum Mundi effectorem, alterum Mundum producat necesse eſt, vt ſe Deum comprobet. Quem ſecutus Parmenides, tanta de Deo ſublimitate diſcurrit, vt Chriſtianus Theologus altiora dicere vix poſſit. Hic Socratis Præceptor, & Ægyptiorum Diſcipulus cùm diuinam conſideraſſet naturam rerum omnium fontem, altiùs eleuatus Deum ipſum congruentiſſimâ vocis ſignificatione, *Id quod eſt*, appellauit, atque id ipſum, vnum, immobile, immateriale, inuariabile, infinitum, æternum, ingenitum, & independens eſſe voluit, atque hanc ob cauſam omnia vnum eſſe, & vnum omnia arbitratus eſt; contra quem temerè inuehitur Ariſtoteles 1. Phyſic. damnans eum quòd omnia confuderit. Etenim nec de materialibus rerum principijs egit Parmenides eo in loco, in quo reprehenditur, quæ conſtat alibi explicare; ſed de principio principiorum omnium Deo, qui vnus quidem eſt, & ſolus, & in quo omnia ſunt vnum. Etenim in eo ſunt omnia, & in omnibus ipſe eſt ſolus.

Parmenidis
de Deo ſen-
tentia,

Deum igitur per id, quod eſt, intellexit Parmenides, atque illud ingenitum, & ab interitu alienum, ſine principio, ſine fine aſſeuerat, integrum item & vnigenum, ſeu totum & vnum. Ei etiam conuenire illud ſimul totum, & quòd in eo nullum locum habeat id, quod non eſt, & præterea quod diuidi nequeat, ſitque immobile in omni ſpecie diuiſionis & motus, & quod eodem modo & ſimiliter ſe habeat, & quod ſit extremum, id eſt, ſinis omnium; qua de re illud finitum appellat, quaſi dicat, abſolutum, perfectum, & completum. Finitum enim perfectionem quandam & abſolutionem indicare conſuevit, ex eo quòd imperfectum quod ha-

Parmenides
quo ſenſu vo-
cet Deum
finitum,

be-

betur, id infinitum, hoc est, sine frustrari & egere dici consueverit. Vnde à posterioribus Theologis infinitum priuatiuè dici solet, quia priuatum est congruenti fine, quo modo infinitam primam materiam dixere multi, hoc est, debitâ formâ & termino suapte natura carentem. Deum autem, cuius virtutis & potestatis nullus terminus, nullus limes, finis est nullus, negatiuè dixerunt infinitum. Quare primâ illâ acceptione infiniti, qua infinitum pro carentia perfectionis capitur, Parmenides primum illud Ens noluit infinitum haberi, sed finitum & perfectum; vnde cecinit:

Parmenides.

*Permanet id firmum, valida illud namque coërcet
Vt finis.*

Quasi nihil ei perfectionis addi possit, cum nulla re indigeat. Si enim Deus (vt inquit Simplicius 1. Physic. comm. 3.) est id quod est, nullâ re indiget, & est perfectus; quod autem perfectum est, habet finem, & non est expers finis; quod autem finem habet, finitum est. Finitus ergo est, id est, completus, in essentia perfectione, licet virtute infinitus. Atque hoc modo à Parmenide & Melisso, modò finitus, modò infinitus appellatur. Quod etiam à Bessarione obseruatum est primo libro contra Trapezuntium, licet id optimè explicet citato loco Simplicius, vbi Xenophanis ac Parmenidis sententiam, dicentium vnum esse & finitum principium, cum Melisso concordat asserente illud vnum esse & infinitum; illi enim finitum appellarunt perfectum, quod omnibus finis & termini causa sit, sicut est etiam omnium principium; ille verò pronunciauit infinitum, quia infinitam in eo considerauit tum in vigore, tum in duratione potentiam. Indiuisibile etiam illud esse voluit, & simile sibi vndique totum; quod desumpsit à Trismegisto, qui 2. parte Pymandri, sermone primo sic inquit: *Nil quippe simile eius est, quod dissimile, solumque & vnum est.*

Simplicius.

*Finitus quo
sensu dicatur
Deus.*

Trismegistus à

Sed vide quò Parmenidis cognitio peruenerit, vt id quod est, idem manens, & positum quoque per se esse dixerit, non indigum, non egenum? non enim bonorum nostrorum eget Dominus, suumque intelligere idem esse contendit cum Intellectu, & re quæ intelligentia percipitur. Ex omni etiam vndiq; parte integrum nominat, & in totis finibus æquum, instar circuli, qui circumferentiam habet lineis omnibus æqualem. Quâ fortasse ratione moli orbis benè tornati illud persimile asseuerat, vt eius perfectionem, & absolutam in omnibus monstret æqualitatem: sicut enim æqualis est vndique circulus, sic etiam vndequaue vniformis est DEVS. Id autem ab eo poëticè dictum putat Simplicius, sicut etiam ab Orpheo dictum existimat.

*Circulus est
DEVS, ex
Parmenidis
& aliorum
sententia.*

Sed & alij quoque Deum vel circulum, vel circulo similem esse designarunt. Primus enim omnium Trismegistus Deum dixit esse Sphæram Intellectualem. Democritus quoque Deum in igneo circulo contineri demonstrauit ex Gal. lib. de hist. Philosophica. Aegyptij Deum etiam ex circuli hieroglyphico intelligebant, sicut & Persæ Iouem Cœli circulum nuncupabant. Verùm Parmenides id habuit à Xenophane

Præ-

Præceptore, qui Dei substantiam rotundam esse & globosam asseruit, nihilque cum hominibus habere commune, ex Laërtio in vita Xenophanis; omnes ab Hermete, qui hieroglyphicè Deum diuinaque semper per circulum expressit.

Parmenidis
Theologia
nostræ similis
est.

Hæc igitur altissima illa est Parmenidis Theologia, nostræ quidem valde consimilis, quæ credit Deum à se, ex se, & per se esse, esseque ingenitum sine principio, sine fine, immaterialem, indiuisibilem, perfectum, æternum, esse in omnibus, esse omnia, idem ipsum, per se positum, independentem, inuariabilem, impermixtum, incomprehensibilem, inæstimabilem, quod nec sustineri, nec ferri, nec indagari possit. Vnde enim, & quò, & ubi, aut quomodo, aut qualis sit, ignotum est, ut præter nostros Mercurius etiam in Asclepio scriptum reliquit. Ex quibus patet Parmenidem non inter Physicos, sed inter Theologos esse numerandum; sua enim dogmata profundo indigent natatore, vel Platone ipso teste in Parmenide. Theologum autem appellant eum, & Xenophanem eius Præceptorem Theophrastus ex Simplicio, Nicolaus similiter Damascius, & Alexander Aphrodisæus ex eodem; ut profectò accusandus sit Aristoteles, qui scripta illius de Deo vno, ingenito, incorruptibili, æterno, inuariabili, infinito, ad principia naturalia traduxerit, eumque reprehenderit, quòd dixerit principium rerum omnium vnum & immobile.

Aristoteles
malè repræ-
hendit Parmenidem.

Melissus de
Deo senten-
tia.

Melissus.

Melissus igitur Parmenidis Præceptoris vestigia secutus eadem profectò de Deo protulit, quem similiter, id quod est, appellauit; hoc vnum addidit, quòd nihil de Deo definiendum censuit, neque enim illius certam dicebat à nobis haberi cognitionem ex Laërtio. Ipse autem primum omnium Ens, quod vnum, verum, ingenitum, incorruptibile, infinitum, independens asseruit, hac methodo rationis inuestigauit. Sic enim incepit opus suum, ut primo Physic. refert Simplicius comm. 18. *Si nihil quidem est, quomodo de eo dicitur aliquid tanquam sit aliquid? Si autem est aliquid, aut est genitum, aut semper est. Sed si est genitum; vel genitum ex eo quod est, vel ex eo quod non est: sed neque fieri potest, ut ex eo quod non est, fiat aliquid, nec aliud quidem nihil quod est, multò autem magis id quod est absolute: neque ex eo quod est; ita enim illud fuerit id, quod est, non autem fiet, aut gignetur. Non gignitur ergo id quod est; est ergo semper id quod est. Neque interibit id quod est; neque enim fieri potest, ut id quod est, mutetur in id quod non est, neque in id, quod est: ita enim manserit, & non interierit. Non ergo genitum est id quod est, neque interierit; semper ergo fuit, & erit. Sed quoniam quod genitum est, habet principium; quod non genitum est, non habet principium. Id autem quod est non genitum, non habuerit ergo principium. Præterea quod interit, habet finem; si quid autem est, quod non possit interire, finem non habet. Quod autem non habet principium, neque finem, est infinitum; est ergo id quod est, infinitum; si autem infinitum, vnum est; si enim duo fuerint, fieri non poterit ut sint infinita, sed inter se fines habuerint. Infinitum autem est id quod est. Non sunt ergo plura quæ sunt. Vnum est ergo id quod est. Atqui si vnum est, est immobile. Id enim quod est, est sibi ipsi semper simile; quod est autem simile, neque perierit, neque minus euaserit, neque in alium ornatum conuerti poterit,*

terit, neque vlllo dolore aut molestiâ afficietur. Si quid enim horum in eum caderet, nequaquam vnum esset. Quod enim aliquo motu mouetur, ex aliquo & in aliquid aliud mutatur. Nihil autem erat aliud præter id quod est, id ergo non mouebitur, cum præsertim nihil sit vacuum eo quod est: non mouetur igitur id quod est, secedere enim non potest, cum nusquam sit quod est vacuum. Vacuum autem nihil est. &c.

Vniuersam profectò Hebræorum & Christianorum Theologiam in his licuit agnoscere. Deum enim appellat Melissus, sicuti & Præceptor eius Parmenides; id quod est, secutus non tantum Moysen Exodi tertio, verum etiam & Trismegistum in Asclepio cum dixit; *Solus Deus est, & meritò solus ipse in se, & à se, & circum se totus, plenus atque perfectus*. Isque sua forma stabilitus est, nec alicuius impulsu, nec loco moueri potest, cum in eo sint omnia, & in omnibus ipse sit solus. Sic ille. Hac de causa Melissus id quod est, principio & fine carere asseruit, quia ingenitum & à se est. Quod si ingenitum, & nunquam interiturum sit, infinitum meritò dicitur: si infinitum, vnum; neque enim duo, vel plura potuerunt esse infinita, cum inter se fines habeant: & si infinitum, immobile, & sibi semper simile, non diuisum, non fluens, non distinctum, sed totum simul, semper idem, semper plenum, semper perfectum; non igitur mouetur, quia ex aliquo in aliud non mutatur, nec de loco transit in locum, cum impleat omnia, contineat omnia, ad omnia se extendens: vt enim dicebat Trismegistus. *Extra Deum nihil; extra nihil Deus*.

Melissi Theologia nostræ similis est. Trismegistus.

Trismegistus

Hæc est illa altissima Melissi Theologia de Deo, quam reprehendit Aristoteles, eam deducens ad Physica. Hoc est illud Ens vnum, quod & Plato quoque tradidit in Parmenide, eius excellentiam celebrans. Hoc etiam est illud vnum, quod Aristoteles, parum sibi constans, in opere quod dicitur Metaphysica, adeo celebrauit exclamans, Deos plures esse non posse, & necesse esse vnum esse Deum. *Multorum, inquit, haud bonus est principatus, nolunt enim Entia malè disponi. Vnus ergo sit Princeps, vnus sit Rex*. Hoc idem est Ens illud vnum, cuius Intelligere & Intellectus idem est cum re quæ intelligentiâ percipitur, sicut dixit Parmenides, & à quo illud ipsum mutuatus est Aristoteles tertio de Anima tex. 19. Hoc est illud Ens vnum Parmenidis intransmutabile, simplex, purum, sincerum, & quod nullius eget, à quo mutuatus Aristoteles 1. de Cælo tex. 100. scripsit, *Diuinum ipsum intransmutabile esse necesse est omne primum, ac maxime summum; neque enim habet prauitatem vllam; neque indigens suorum bonorum vlllo est*.

Aristoteles malè reprehendit Melissum.

Sed & Plato in Parmenide hæc eadem ab horum Theologorum fontibus hausta confirmavit, vt vel ex his agnoscas altissimè hos Viros de Deitate locutos. In eo enim Dialogo, in quo de vno edisserit Plato, similia profectò docet, quæ Parmenides & Melissus de Deitate statuerunt. Hæc autem hinc inde per Dialogum illum sparsa sic in vnum collecta sonant ex Camperio libro tertio de Platonica Philosophia cap. primo. *Vnum ipsum (inquit Plato) non multa est, nec partem, nec totum, nec principium, nec finem, nec medium habet, infinitum, informeque est, nullo loco circumscribitur,*

Platonis de Deo sententia.

bitur, nusquam permanet, nullo siue loci, siue alterationis motu mouetur, nec vlllo modo fit, nec sibi alterius idem aut diuersam est, nec simile aut dissimile, nec æquale aut inæquale, nec antiquum aut nouum, nec in tempore vlllo, sed omnino sine tempore, quamobrem nec generatum, nec generatur, nec erat vnquam, nec modo factum est, nec fit, nec est, nec post fiet, nec generabitur, nec erit, nec substantia particeps seu Princeps est. Ista enim verba, erat, fiebat, generatum est, præteritum tempus significant; erit autem, & fiet, & generabitur, futurum; est verò, & generatur, & fit, præsens. Quod autem nulli subiacet temporis, id nec erat, nec est, nec erit. Ex quo fit, ut nullum etiam nomen ei inditum sit, nulla definitio detur, nulla scientia, nec dicitur, nec cogitatur, nec cognoscitur, nec ab aliquo ente sentitur. Hæc Platonis verba sunt in Parmenide, licet ex multis pauca collecta.

Plotini de
Deo senten-
tia.

Sed & Plotinus libro quinto Enneadis 6. hoc ipsum multis confirmauit, probans quòd Ens vnum idemque existens simul sit vbique totum. Quæ profectò à Parmenide & Melisso deprompta, Plato primus accepit, atq; ipse postmodum tanquam à Theologicis fontibus hausta, propalauit. Multis etiam ibi probat, omnia vnum esse, vt Parmenides Melissusque dicebant, non quidem individualis essentiæ vnitatem; id enim nullus dixisset; sed quia omnia sint in vno tanquam in idea, & ab vno tanquam à principio effluant, & ad vnum tanquam ad finem naturali quadam desiderij inclinatione reducantur & confluant. Plura ibi de his, quæ altissimæ huic Theologiæ consona, reperies, quam Parmenides & Melissus tradiderunt.

Delphici tem-
pli inscriptio.

Templum Delphicum, Plutarcho teste, hanc inscriptionem præferebat, *Εἷ*: id est, *Es*; in quod ingredientibus Deum salutantes dicebant *ἦ*, id est, *Tu es*; quasi dicerent, Tu solus vnum es, in quo nihil prius est, nihil posterius, nihil futurum, nihil præteritum, nihil antiquius, nihil recentius; sed vnum cum sis & verum Ens, in vnico nunc sempiternam imple durationem, & huius ratione quod esse dicitur, verè es, non futurum, non præteritum, neque ortum, neque desitum. Quibus omnibus Orthodoxi Scriptores consentiunt.

Non sine causa itaque Ægyptij incomprehensam Dei naturam expressuri Sigalionem pingebant puerum digito silentium suadentem, quo innueretur, Deum incomprehensum non tam curiosâ inuestigatione, quàm sacro silentio colendum & adorandum. Verùm qui hæc omnia luculentius cognoscere desiderat, is adeat Sphynxem Mystagogam, Arithmeticam, & Geometriam, vti & Musicam, & Theologiam hieroglyphicam, vbi omnia de Deo, de bonitate, prouidentia eius, & quomodo ab vno igne omnia, quomodo in creaturas influat, amplissimè iuxta mentem Veterum hieroglyphicè descripta reperiet. Quæcunque enim dicti Auctores de diuina natura fusè tradiderunt, illa omnia ex columnis Mercurij processisse is solus nescire poterit, qui interpretationes hoc Opere allatas non penetrauerit.

Confectarium.

EX dictis patent Illationes illæ sequentes . Si Deus bonum , vnum , principium & primum est, ergo ante primum nihil, post primum omnia, à principio omnia, à bono omnia, à supremo triuno Numine omnia : ab vno vnitas primæua, ab vnitæte primùm vnitates omnes, ab vnitatibus essentiæ, ab essentijs vitæ, à vitis mentes , à mentibus animi , ab animis naturæ, à naturis qualitates, à qualitatibus formæ, à formis corpora ; hæc omnia in Mundana hac vniuersi domo continentur ; per quæ quidem omnia à primo ad vltimum descensus, & ex vltimo ad primum ad Deum ascensus reditusque paratur . Ecce totius Ægyptiacæ Philosophiæ compendium.

Theologiæ
Ægyptiorum
compendium

§ II.

De triuno principio Aegyptiorum dogmate.

ÆGyptios triunum rerum omnium principium credidisse, quod & triforme Numen vocant, è Suida passim ostendimus, quod & globo alato serpente fæto hieroglyphicōs exprimebant. Hoc dogma omnes ferè Pythagoricæ & Platonici Scholæ sectatores amplexati sunt . Quo modo autem triunum in vno cognouerint , aperiam .

Triunum
Deum Ægyptij
cognouerunt.

Ex Hermeticis fragmentis colligitur, à principio, ab vno, à Deo facta esse omnia ; sine principio enim factum est nihil ; principium autem ex nullo, nisi ex seipso ; at principium , vt demonstratum est, vnum ipsum est, vnum quoque & μονάς apud eundem Hermetem idem sunt , ἢ γὰρ μονὰς πάντων ἐστὶ ἀρχὴ , καὶ ρίζα , ἐν ᾧ πάντα ὄντι . *Est enim Monas omnium principium, & radix in omnibus existens .* Monas ergo cū principium sit, omnem numerum continet, à nullo contenta ; omnem numerum generat, à nullo alio numero genita . Vnde non sine ratione ab Hermete μονὰς πατρικὴ , *Monas paterna* dicitur ; si paterna est, ergo generat ; at quid ? id nimirum, quod post ipsum primum est natura , duo videlicet . Duo ergo ante omnia generat Monas . Ταραν ὄντι μονάς , ἢ δύο γεννᾷ , *protenfa est Monas , quæ duo generat*, dicit Zoroaster ; quam & dyadem nominat apud Patrem sedentem, δύοας γὰρ ὡς πατὴρ κάθηται , *Dyas verò apud hunc sedet* ; Monas itaque dyadi iuncta triadem constituit, quam vbique fulgere docet, παντὶ γὰρ ἐν κόσμῳ λάμπει τριάς , ἢς μονὰς ἀρχὴ , *Toto enim Mundo trias fulget ; cuius Monas Princeps est .* Tota autem hæc Monas iuxta eos tria principia euadit (quia tria hæc vnum principium sunt : quæ Mundo dominantur, vt omnia eis seruiant : ἀρχαῖς γὰρ τρισὶ τὸ δὲ λάβεις δυνάμειν ἅπαντα , *tribus enim hisce principijs, accipias, seruire omnia .* Hinc Monadem illam sæpe patrem vocat, & primum principium, secundum verò πατρικὸν νόον αὐτογένεθλον

Monas omnium principium & radix quomodo .

Dyadem generat Monas.

Zoroaster .
Zoroastri de Trinitate sententia .

Trismegisti
de Trinitate
sententia.

Trismegisti
de Mundi
creatione sen-
tentia.

Proclus.

Orphei &
Platonis de
Trinitate sen-
tentia.

Aristoteles.

Platoniorum
de Trinitate
sententia.

potentiam patris nominat, his verbis, *ἐδὲ ἐν ἑῇ δυνάμει κλήσας ἰδίον πῦρ*. Neque in sua potentia clausit proprium ignem. Tertium verò principium Mentem secundam vocat, *πάντα γὰρ ἐξέτελεσε πατήρ, καὶ νῦν παρέδωκε δδότηρον*. Omnia perfecit Pater, & *Menti tradidit secundam*. Mentem vocat secundam, quia illa *ἀντὶ γενέσθαι* per se & ex se genita est prima, estque terminus fundi paterni, ita tamen ut maneat in fundo paterno, *μήτε προήλθεν ἀλλ' ἐμδμον ἐν τῷ πατρικῷ βυθῷ*. Hanc præterea *ἀντεργὸν καὶ τὸ πνεῖμα τεχνίτην κόσμου, καὶ τὸ νοῦν νόον*. Ex se ipso operantem, Mundi artificem, Mentem Mentis vocat. Trismegistus verò *πάντων τῶν κύριον, καὶ Θεὸν, καὶ πνεῦμα, καὶ ζῶν, καὶ διάνοιαν, καὶ φῶς, καὶ νοῦν, καὶ πνεῦμα*, vocat, & in unitate trinum his verbis asserit: *Ἦν ἡ sola lux fuit intellectualis ante lucem intellectualem, & fuit semper Mens Mentis lucida: & nihil aliud fuit huius unio, quam spiritus omnia connedens, semper in se existens, ἀεὶ τὸν ἑαυτὸν νῦν, καὶ φῶς, καὶ πνεῦμα πάντα περιέχων*. Semper sua Mente, & luce, & spiritum cuncta continens. Vbi sanè per mentem, lucem, spiritum nihil aliud innuere videtur, nisi Patrem, Filium, & Spiritum sanctum. Et hoc ita eum sentire, expresse docet citato loco. *Ex mente, inquit, prima lucidum Verbum Filius Dei, idem cum Patre, ἐστὶν δὲ δύσασθαι ἀπ' ἀλλήλων*. ἔνωσις γὰρ τῶν ἢ ζῶν. Neque enim distant à se inuicem, sed unio eorum est vita, & alibi quoque eam *τῷ δημιουργῷ ὁμοῦσιν*, id est, Patri consubstantialem dixit. Mentem verò cum Verbo septem condidisse, ait, Rectores, qui sensibilem Mundum circulis continent. *Ὁ γὰρ λόγος αὐτὸν προήλθεν παντέλειαν ὡν καὶ γόνιμος, καὶ δημιουργὸς ἐν γόνιμῃ φύσει περὶ τῶν, καὶ γόνιμος ὕδατι, ἔκλυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε*. Verbum enim ex eo procedens perfectissimū existens, in secundam naturam decidens, generatissimam aquam gravidam fecit. *τὸν πάντα κόσμον ἐποίησεν ὁ δημιουργὸς ὁ πατήρ, ἐκ χειρὸς, ἀλλὰ λόγῳ*. Vniuersum fecit Mundum Conditor Pater, non manibus, sed verbo. Atque hæc sunt vetustissima omnium sacrae Theologiæ dogmata, à Zoroastre & Hermete (quos nos tamen in Obelisco Pamphilio confudimus) Mundo primæuo propalata; ut proinde hanc doctrinam non immeritò Proclus *θεοδιδόστον, καὶ θείον, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ* traditam & datam asserat. Hanc SS. Patres nullo non tempore veluti ab hominibus diuino spiritu afflatis eructatam admirati sunt. Orpheus deinde huius doctrinæ illustratus splendore, & is triadem hanc agnouit, quam Phanetam, Vranum, Cronum, vnum Numen tribus distinctum nominibus, asserit; Plato verò tres Reges appellauit, & Theologia Ægyptiaca, à Platone oretenus tradita, ab Aristotele propalata, his verbis dicta confirmat. *Ideo nos asserimus, quòd Deus creauit Intellectum primum, & constituit eum Procreatorem aliarum rerum; creauit autem eum medio Verbo; quomodo? neque enim inter Deum & Intellectum aliud medium intercedit nisi Verbum, quod & fuit coagens Intellectus*. Atque ex hisce Authoribus plerique Platonici sequentium sententiarum suorum de tribus principiis tractatum occasionem sumpserunt; uti Porphyrius, Plotinus, Iamblichus, Proclus, Syrianus, & Damascius; in quibus tametsi inter se in tribus hisce principiis dissenserunt, omnes tamen in hoc consensisse videntur, quòd hæc tria rerum omnium, & Mundi totius facerent principia seu tres substantias conditrices.

Sed

Sed quomodo primi isti Theosophi ad tantam ingenij illustrationem prouecti fuerint, meritò cuiuspiam mirum videri posset. Sed qui nostra passim in hoc Opere tradita legerit, is facilè à concepto dubio liberabitur. Cùm enim Hermetem è Chananæa stirpe, & Abrahamo *ὁ ἑρμῆς* passim demonstrauerimus, fieri non potuit, quin multa curiosum & omniscium ingenium, ab ijs de vera & recta Theologia, quam oretenus à protoplasto profectam, & continuâ successione vsque ad Noëmum deriuatam, habebant (inter quæ diuinæ reuelationis sacramenta non infimum erat, Sacrosanctæ Triadis mysterium) expiscatus fuerit: quæ deinde varijs symbolorum inuolucris vestita, posteris tradiderit. Triunum hoc Sacrosanctæ Triadis Numen omnes Veteres Philosophi, insuperabilem, incomprehensibilem, semper & vbique existentem, æternam, infinitam potentiam & mentem dixerunt, Ægyptios secuti. Insuperabilis potentia est, quia infinita virtute pollet, ideòq; comprehendendi non potest. vbique & semper existit, qui omnia implet infinitâ suâ existentia. Hinc Orpheus, *Qui omnes Mundi partes continet, generationis expers*; & Virgilius, *Iouis omnia plena*. Cùm itaque omnia vi suâ impleat; omnibusque insit, vitam motumque præbendo singulis Mundi corporibus; hinc non sine ratione Dionysius eundem *κόσμον, ἀεκόσμον, ὑπερόκομον, ὑπερβαλόν, καὶ ὑπέρστυν*. *Mundum, circummundum, supramundum, supercælestem, & supersubstantialem* vocat; quem & Astrum, Solem, Ignem, Aquam, Spiritum, Rorem, Nubem, Lapidem, omnia existentia, & nihil existentium appellat, & sic omnia implens, omnia circumsonare facit. Quod idem & Ægyptij senserunt.

Triunum
Sanctæ Tri-
adis Numen,
quale secun-
dum Ægy-
ptios.

Dionysius
Areopagita.

Quomodo verò Deus Optimus Maximus in triplicem Mundum, Angelicum, Sidereum, & Hylæum, per concatenationem Numinum euoluatur; quomodo eadem, & quibus cœremonijs singula catenarum Mundialium Numina allicienda sint; quibus ritibus ac sacrificijs, si quandoque irata fuerint, placanda sint; ex omnigena Orientalium tum Theologorum, Philosophorumque, tum Poëtarum eruditione passim toto hoc Opere declaratum est.

Cùm itaque hieroglyphicæ doctrinæ institutores alium scopum & intentionem non habuerint, nisi per occultum hunc sacrorum symbolorum contextum, ad supremum Numen, mundialesque Intelligentiarum, catenas analogum, id efficere, vt diuinitatis Geniorumque eidem connexorum influxum per ritus & sacrificia simillima, non in publicum duntaxat, sed & priuatum bonum deriuarent, atque adeo hæc totius Sapientiæ Ægyptiacæ, id est, hieroglyphicæ doctrinæ summa omnium consensu fuerit, eamque nos in hoc Opere exposuerimus, vt ex innumeris authoritatibus constat; certum est, hanc nostram interpretationem veram & genuinam esse, neque ab intentione Hieromantarum diuersam.

I.

Expiatio Mentium apud Aegyptios ad diuinorum influxuum receptionem necessaria.

Animi purgandi cura apud Aegyptios.

Pansa.

QUoniam verò finem propositum, quæ *θεομέρφωσις* seu *θεοληψία* erat, quâ Deo penitus se conformatos, bonorum omnium scientiarumque felicitate beari credebant, sine castis & religiosis actionibus, bonorumque operum exercitio, nullâ ratione se consequi posse nôrant; hinc tanto studio ijs incubuerunt, quanto nullam aliam Nationem fecisse legimus. Verùm hæc omnia ex varia eruditione probemus, eo ordine, quo ea Pansa, non ignobilis Author, retulit.

Cæterum purgandum esse à vitijs animum, ut similis Deo quis efficiatur, prisci omnes monent Sapientes. Sic enim diuinorum nobis innotescet cognitio. Extat Lysidis Pythagorei epistola ad Hipparchum de purgatione ante Philosophiam necessaria, quâ docet omnia vitia ab animis expellenda, ut quis veram nanciscatur humanarum diuinarumque rerum cognitionem. Plato certè existimauit necessariam esse successiuam & continuatam quandam animi purgationem, antequam ad altissima philosophiæ admittamur mysteria: quod in principio Septimi de Republica docuit, dum homines in tenebrosa specu nutritos ad splendidissimum Solis iubar aspiciendum protrahere volebat. Clariùs autem in Sophista vniuersam hanc purgationem declarauit atque distinxit, ubi purgationem hanc nihil aliud esse demonstrauit, quàm quod prauum est, ab animo eicere, reliquum verò seruare; discurretque ibidem, quomodo duæ sint prauitatis species in anima, Improbitas scilicet & Ignorantia, quibus animi impediuntur, nè ad altissimarum rerum cognitionem ascendant. Primus autem omnium id Trismegistus asseruit, dum in primo sermone Pimandri interrogatus, quo pacto quis ad vitam possit ascendere, respondit, id fieri posse, cum homo mentis particeps seipsum animaduertit: neque enim omnibus esse mentem, sed ijs tantum, qui pii, boni, puri, religiosi, sanctique sunt, quique concedunt corpus morti suæ, sensuum illecebras fastidientes, lethifera putantes sensuum lenocinia, aditum turpibus blanditijs intercludentes, libidinumque fomites extinguentes; contra verò abesse ab ignaris, inuidis, improbis, ignauis, iniquis, homicidis, & impijs, & ab eis procul admodum habitare.

Animi purgatio necessaria ante Dei illuminationem.

Quibus ex verbis habemus clarissimè, ante Dei illuminationem, necessariam esse animi purgationem quandam, quæ ab affectu in Deum directo, exordium sumere solet. siquidem apud Platonem quinto de Repub. Philosophia nihil aliud, quàm ipsum Deum meditatur; nec enim in alijs, quàm in ipsius Boni, Verique scientia Philosophia versari debet, cum sit ipsa Dei donum, ut Plato ait in Timæo.

I I.

Silentium necessarium.

Consistit autem hæc animorum purgatio non solum in vitiorum ab animis expulsionem, verum etiam in conuenienti mysteriorum taciturnitate. Secreta enim Philosophiæ non omnibus sunt diuulganda. Vulgariū etenim animarum oculi nequeunt radios diuinitatis sufferre, vt dicebat Melissus. Ob id Pythagoras æquè impios & iniustos putabat, qui Sapientiæ dona ijs, qui nè per somnium quidem mundati purgatiq; essent animis, communia fecissent, illos quoque qui Eleusinæ Deæ mysteria prophanis exposuissent. Non enim fas est quibusuis offerre, quæ tantis laboribus comparata seruantur. Quod & Christus Dominus docuit dicens, non esse dandum Sanctum Canibus, nec proijciendas Margaritas ante Porcos, Matthæi 7. Hanc ob causam Hipparchum Pythagoricum ferunt accusatum, & expulsū ex Schola, & propter ipsum tanquam propter mortuū factam esse columnam, quod apertè scripsisset decreta Pythagoræ, quæ ipse semper celauerat, vt testis est Clemens lib. 5 Stromatum, & Nazianzenus in epistola ad Nissenū, nec non Cantherus libro primo variarum lectionum cap. 12. Quin etiam & Plato in epistola secunda ad Dionysium idem asseuerat, quo in loco de non vulganda omnibus Sapiētia, & de habenda animi purgatione luculenter edisserit. Ait enim *inuestigationem diuinorum non rectè factam, id est, non debitis tū purgationis, tū disciplinarum gradibus instructam, malorum omnium esse causam, quod videlicet qui sic inuestigant Deum, tandem eò perueniant, vt vel negent Deum esse, vel de Deo affirmant, quæ non sunt Dei.* Sic ille. Hac de causa Pythagoras, quem Plato in omnibus veneratur, sacra doctrinarum mysteria ab exactissima mentis expiatione exordiebatur, & Plato similiter præcipit, nè arcana efferantur in vulgum, nè vulgus accepta peruersè vel contemnat, vel incidat in errores. Arcana autem Deitatis tutius ibidem censet verbis committenda quàm literis, literæ namque cuius communia faciunt. Quibus verbis Plato antiquam Iudæorum consuetudinem secutus videtur, qui mysticum legis sensum ab ipso Deo per Moysen non tam literis traditum, quàm animis commendatum asseuerant. Pythagorici certè id obseruabant, & Pythagoras ipse publicè vetuit philosophari, vt Author est Lysias in epistola ad Hipparchum. Quinimò Damæ filæ suæ propositis monumentis, ea cuius extra familiam tradere vetuit. Illa verò cū multis pecunijs vendere huiusmodi libros posset, noluit, sed egestatem & parentis mandatum auro potius esse & antiquius iudicauit. Aiunt autem eandem morituram Bistaliæ filæ suæ hoc idem præceptum dedisse, atque id omne, nè Deitatis mysteria omnibus communia fierent.

Animi purgatio in quo consistat.

Mysteria diuina sunt celanda.

Clemens.
Nazianzen.
Cantherus.
Plato.

I I I.

Modus & ratio in purgatione seruanda.

Animus quo-
modo purgan-
dus.
Trismegistus.

Trismegistus.

Mortificatio-
nis studio pur-
gatur animus

Pythagoras.

V Erum nunc quomodo purgandus sit animus, differamus, ut diuino-
rum nobis innotescat cognitio. Audiendus itaque imprimis est
Trismegistus in 7. Serm. Pimandri, dum in hunc modum loquitur. Im-
primis autem oportet (inquit) vestem, quam circumfers exuere, quod est indu-
mentum inscitie, prauitatis fundamentum, corruptionis vinculum, velamen opacum,
viam mortem, sensitivum cadaver, sepulchrum circumuectile, domesticum denique
furem; qui, dum blanditur, odit; dum odit, inuidet. Huiusmodi est quod
circumfertis umbraculum inimicum. Ad se ipsum te dorsum raptat, ne forte con-
spiciens veritatis decorem ac proximum bonum; huius oderis prauitatem, ne
huius insidias, quas in te assidue machinatur, aliquando persentias. Hoc aciem
interiorum sensuum hebetat atque obtundit, crassi illam materia suffocat, abo-
minabili fastidiosaque inebriat voluptate, ne audias unquam, neque perspicias ea,
quæ iure & audienda sunt, & imprimis inspicenda. Sic ille. Exuere igitur
oportet veterem hominem, deponereque corporis sensualitatem, ut
quis purgatus animo diuina valeat intueri; sed nec ista suf-
ficiunt, attollendus est in Deum animus, atque ut ita dixerim, deifican-
dus, ut quis Deum intelligere valeat. Ob id rursus in secunda parte Py-
mandri Serm. 1. sic exclamat Trismegistus. Nisi, inquit, te Deo æqua-
ueris, Deum nunquam intelliges. Nam si nile semper à suo simili cognoscitur.
Sic ille. Quid est autem Deo se æquare, nisi Deo inhærere, & vnum cum
Deo fieri? Qui adheret Deo, inquit Paulus, unus spiritus fit cum Deo.
1. Corint. 6, Adhæremus autem Deo maximè per animi rectitudinem, non
ut Stoici voluerunt, & præsertim Chrysippus, qui in lib. de Natura vo-
luit nullum Sapientem à Ioue superari, atque ob id rectitudinem, quâ vir
bonus operatur, Dei æqualitatem existimans, sed ut per gratiam Deo
coniunctus ea faciat, quæ Deus iubeat, quæque fieri iudicet & exoptet.
Pythagoras autem ad æquationem hanc traxit ad transmutationem in
Deum, dum sic in aureis suis Carminibus cecinit.

*Cum autem relicto corpore ad æthera liber iueris,
Eris immortalis Deus incorruptibilis, non autem mortalis.*

Hoc autem sumpsit a Trismegisto, qui in primo Serm. Pymandri sic scri-
ptum reliquit. Atque, inquit, id est, summum bonum eorum, quibus cogno-
scendi fors competit, Deum scilicet fieri. Exuendus igitur à corpore animus,
non per veram separationem, sed per voluptatum sensibilibus mortifi-
cationem, ut diuina quis valeat intelligere: & ut in Deum possit trans-
mutari, deificandus est animus, hoc est reddendus Deo quàm simili-
mus; unde & Zoroaster in Oraculo dixit. Homo quodammodo Deum tra-
hit in seipsum, quando nihil retinens mortale, totus diuinis haustibus ebriatur.

Tran-

Transit igitur in Deum homo per separationem à carnis illecebris, transit etiam & per fidem, iuxta Ioannis Theologiam, *Dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius*, Ioan. 1. Vnde & hi filij Dei dicuntur per adoptionem, iuxta illud ad Romanos 8. *In quo clamamus Abba pater*. Pulchrè autem id Mercurius edisserit in 2. par. Pymandri Serm. 1. vbi de hac adæquatione cum Deo verba faciens sic loquitur. *Extende te ipsum in magnitudinem sine termino, emerge ex corpore, totum supergredere tempus, æternitas esto. Sic Deum denique noueris*. Quo in loco non solum animi purgationem insinuat, verum etiam & realem animi separationem à corpore, quam Græci extasim, Hebræi verò osculum mortis appellant. Sequitur autem purgatio hæc secunda priorem. Verum quod attinet ad vitia deponenda, animumque in altissima subleuandum, audi quomodo id Mercurius expresserit in decimo Serm. Pymandri. *Impossibile ò fili, inquit, animam hominis in corporis fæce iacentem diuinam* Trismegistus. *assumere formam, neque licet etiam Dei pulchritudinem intueri, nisi quis inde in Deum fuerit reformatus*. Vide quomodo à corporis fæce resurgendum asserat, & in Deum hominem reformare iubeat, vt diuina valeat intelligere. Zoroaster animi expulsores aduocandos voluit in Oraculis, Zoroaster. vt quis diuinam assumere formam possit; sic enim scripsit. *Animi expulsores aduoca*. Quod dictum est, quia cum duo præcipuè animi morbi sint, ignorantia videlicet, & malitia seu improbitas, quod in Sophista docuit Plato; duo quoque requiruntur expulsores, aut Medici constantes, doctrina videlicet atque vitæ puritas; doctrina autem non omnis, sed cœlestis & diuina, qua accedente DEI in nos descendit cognitio, propulsatâ ignorantia. Hæc maximè consistit in Fide, nam diuina nisi credantur, non intelliguntur.

Et nè quis in hac expositione eum existimet somniare, audiendus est etiam Proclus qui hæc ita confirmat. *His qui ad summum bonum peruenire cupiunt, non scientiâ & exercitatione ingenij opus est, sed animi firmitate, quiete & tranquillitate, quæ quidem diuina Fides est, quæ nos ad summum bonum diuinæque omnia ineffabili ratione trahit atque coniungit*. Profectò non per scientiam aut actionem ullam ingenij exquirere summum bonum, aut ad ipsum aspirare debemus, sed offerre commendareque nos diuinæ luci, & præclusis sensibus in illa cognita & occulta Entium Vnitatem quiescere. Hoc enim fidei genus omni doctrinâ antiquius est. Hæc Proclus altissimè de fide ad Deum cognoscendum necessaria scripsit, vt proinde multi à S. Paulo eruditum, vtpote ei synchronum, opinentur, verum id ipsum veriùs accepit à Trismeg. qui in nono Serm. Pymandri, Fidem volenti Deum intelligere necessariam docet, non secus ac Paulus, qui captiuandum in fide intellectum voluit; sic enim habet Mercurius. *Intelligere enim Deum, credere est; & non credere, procul dubio ignorare. & paulò inferius. Nam quæ de diuinis dicuntur, intellecta creduntur quidem, non intellecta negantur*. Plato certe in Theæteto fugiendum à Mundo in Cœlum docuit, vt Deo quis similis euadat; sic autem habet. *Quippe tentandum est, vt hinc eò quam* Plato. *ocysimè fugiamus, & seipsum, quid per fugam intelligat, declarans, sub-* Fuga à Mundo quid secundum Platonem. *dit*.

dit. *Est autem fuga ipsa Dei similitudo, quantum in nobis est: similitudo autem, ut cum prudentia sancti & iusti simus.* Hæc est altissima Platonis Theologia de præparatione ad intelligendum Deum, & ea quæ Dei sunt, necessaria, scilicet ut iusti & sancti simus; & in sexto de Repub. dixit, *Hominem reddi Deo similem, cum diuina imitatur.* Hinc Deo similem dixit hominem temperatum, intemperatum verò dissimilem in suo de legibus libro. Quo factum est, ut Theodoretus lib. Græcarum affection. 11. dixerit, finem bonorum statuisset Platonem, ut quantum in nobis sit, Dei similitudinem acquireremus, sic enim Deum poterimus intelligere.

I V.

Crater purgationi necessarius.

Trismegisti
locus enoda-
tur.

Postquam autem in id incidimus, enodandus est Mercurij locus in quarto serm. Pymandri, quem in Timæo secutus est Plato. Scribit enim ibi Mercurius, *Deum sermonem quidem omnibus hominibus fuisse impartitum, Mentem verò nequaquam, non quia inuiderit, omnis enim ab eo lior abest, sed quia voluit eam tanquam certamen præmiumque animarum in medio proponere.* Craterem igitur patulum Mente implens, præconem misit iubens talia quædam animis hominum nuntiare: *Mergat seipsam in hanc pateram quæcunque potest, quæ videlicet credit craterem animam ad eum, qui dimiserat reduclurum; quæue finem nescit, cuius gratiâ nata fuerit.* Quicunque igitur præconium exaudierunt, seque merferunt in Mentem, ij cognitionis participes effecti sunt, Mentemque suscipientes in homines perfectos euasere. At qui præconium neglexerunt, ij sermonis quidem participes, Mentis autem expertes relictæ sunt, ignorantes, & cuius gratiâ, & à quo geniti fuerint. Sic ille. Sublimis hæc est Mercurij Theologia & omni speculatione dignissima. Etenim Mentem nominat radium diuinum, quo præter rationalem discursum à quo sermo prouenit, illustrantur homines, de quo Ioannes ait cap. 1. *Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem.* Aristoteles 3. de anima vocat Intellectum agentem. Plotinus verò Intellectum simpliciter, & ante hos David lumen, cum dixit Psalmo 35. *In lumine tuo videbimus lumen.* Pythagoras eodem similiter luminis nomine nuncupauit. Augustinus verò vocat portionem superiorem. Hebræi Nessemah, vel spiraculum vitarum. Hæc igitur Mens, radius seu lux non data est omnibus, licet ut Mercurius edisserit 4. serm. Pymandri, una habitet cum animis hominum mente carentibus, nam etsi omnibus insit, non tamen ab omnibus deprehenditur, ut cap. 9. de Pulchro Plotinus testatur, ubi eam vocat oculum, dicens: *Quem oculum habent quidem omnes, utuntur verò pauci.* Quod Ioannes ante dixerat capite primo. *Et lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt.* Vocatur & à Christo Regnum Dei, quod nihil aliud est, nisi habitatio diuinitatis in nobis, per lumen & amorem Dei nobis reuelatum. Quod profectò lumen cum Christus nobis attulerit, non immeritò de se ipso

ipſo loquens dixit Ioannis 17. *Regnum Dei intra vos eſt*. Quod quidem Regnum ante omnia quærendum eſſe idem monuit dicens Matthæi 6. *Quærite primùm Regnum Dei, & hæc omnia adjicientur vobis*; Lumen autem iſtud vocatur Regnum, quia diuinum illud, quod in nobis habitat, à loco venit, qui apud ſecretiores Theologos Hebraicè dicitur Malchut, quod Malchut quid Regnum ſignificat, nam per virtutem in nobis habitantis Deitatis Reges ſumus, & omnibus dominari & imperare poſſumus, iuxta illud Lucæ 9. *Ecce dedi vobis (per communicationem videlicet diuinitatis) poteſtatem calcandi ſuper Serpentes & Scorpiones, & ſuper omnem virtutem inimici*. Vocatur etiam vita æterna, iuxta illud: *Hæc eſt vita æterna, vt cognoscant te Deum, & quem miſiſti IESVM Chriſtum*, Ioan. 17. Cognitio ergo Deitatis Mens eſt, ſeu lumen diuinum, lux inquam, quâ omnes homines illuminantur; vnde Dauid; *Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui Domine*. Hæc igitur Mente ſeu Lumine Craterem patulum impleuit Deus, inquit Mercurius, præconemque miſit, vt animis nunciaret ſeſe in illum mergerent, vt ſic & Mentem & Sapientiam nanciſcerentur. Eſt autem Crater patulus, afſuens & ſuperabundans diuinarum humanarumq; rerum cognitio, quem in Verbo condidit Pater, in quo (vt inquit Paulus) *sunt omnes theſauri ſcientiæ & ſapientiæ Dei*. Præco autem clamans ille nobis innatus eſt appetitus & cupiditas ſciendi, de qua dictum eſt ab Ariſtotele 1. Metaphyf. Omnes homines naturâ ſcire deſiderant, vel eſt Veritas ipſa, quæ ſola eſt pabulum animæ, incredibili quâdam iucunditate refertum; vel eſt ſynderesis hortans & impellens ad bonum. Quicumque igitur ſe in Cratere immerſerunt, Mentem conſecuti Deum cognouerunt. In hoc igitur Cratere immergendus & abluendus eſt animus, vt ad diuina valeat peruenire. Et vt apertè & detecto velamine loquar, Crater Mentis plenus, eſt Filij cognitio, per quem ſolum ad Patrem aſcendimus; *Nemo enim nouit Patrem niſi Filius, & cui voluerit Filius reuelare*; & rurus: *Nemo venit ad Patrem, niſi per me*, Ioan. 14. Hunc igitur priùs cognoscendum, ad hunc animum priùs applicandum monet Mercurius, vt cœtera, quæ de Deo ſunt, valeamus intelligere. Hoc enim Verbum Dei, Dei Nuncius & Interpres non aliam ob cauſam venit in Mundum, niſi vt nomen Patris manifeſtaret hominibus. Hic poteſt animam reducere, vnde venit, vt Mercurius ediſſerit.

Conſtat autem Mundus duobus Crateribus, vt priſci monent Sapientes, quorum vnus ſuperior eſt, in quo omnia munda ſunt, eſtque Mundus ille intelligibilis & exemplaris, ad cuius ſimilitudinem factû hunc Mundum ſenſibilem teſtatur Plato in Timæo, de quo dixit Chriſtus Ioan. 8. *Regnum meum non eſt de hoc Mundo*. Regnum ſuum illius Mundi ſuperioris affirmans, quod alibi vocat Regnum amicis præparatum. Crater alius eſt inferior, rerum ſenſibilium cognitione pleniffimus, de quo qui plûs bibunt, plûs ſitiunt, & in quo omnia immunda ſunt, veluti bona malis admixta. Qui igitur ex primo Cratere biberit, ad quem inuitat Mercurius, fiet in eo ſons aquæ ſalientis in vitam æternam. Qui verò ex ſecundo, ſitiet iterum. In primo autem Cratere quis bibere non poteſt, niſi priùs ſuum

Mundus conſtat duobus Crateribus ſuperiori, in quo omnia munda, inferiori, in quo omnia immunda ſunt.

Mercurius.

corpus oderit atq; conculcârit, quod ibidem innuit Mercurius dicens : *Nisi prius, ò fili, tuum corpus oderis, teipsum amare poteris, quàm primum verò teipsum dilexeris, Mentem protinus consequeris.* Quod sic accipiendum est, ut quis verum hominem, qui est anima rationalis iuxta Platonem, amare non possit, nisi suum contrarium hominem scilicet animale odio habuerit, quod & Christus ipsemet docuit Ioann. 12. *Qui amat animam suam, perdet eam, & qui odit animam suam in hoc Mundo, in vitam æternam custodit eam.* Huius autem rei illa adducitur ratio à Mercurio ibidem, quod impossibile sit, vtrisque simul intendere mortalibus atque diuinis, vnde & Christus ipsemet dixit Matthæi 6. *Non potestis Deo servire & Mammonæ.* In hoc igitur Cratere diuinitatis immergendus est animus.

Ex hac ablutione in Cratere quam posuit Mercurius, morem ablutionis traxêre Gymnosophistæ, quibus interdum ter, noctu verò bis lauari aquâ frigidâ sanctum fuit, priusquam possent veneranda sacrorum penetralia ingredi. Erat ijs pariter linea vestis quotidie recens abluta, nam lanam prophanum vestitum arbitrabantur, quippe tanquam beluinæ sordis excrementum pecori detractum. Idem obseruarunt Indiæ Sapientissimi, quos Brachmanas vocant. His enim in quodam fonte lauari mos fuerat exutis vestibus, oblito prius capite guttis electricis & odoribus ei rei aptis, deinde postquam se pro ritu satis mundos putârunt, exhibant circa meridiem quantocyûs ad sacra illic in Chori speciem vestiti lino candido, & mitra alba, in digitis ferentes anulos, & baculos gestantes manibus, quæ munditia corporis & amictus, aliaq; similia, animi quoque puritatem adiuuare non parum credebantur. Hinc cecinit Hesiodus in libro, cui nomen est *Opera & Dies.*

*Mane Ioni, ac reliquis superis libare caueto
Illotis manibus. Dij sordida sacra recusant.*

Homerus.

Morem hunc diligentissimè in suo Opere obseruauit Homerus, dum enim describit Thelemachum Palladi supplicaturum, illum in æquore prius inducit manus lauare, & dum matrem Achillis Thetidem Iouem producit exoraturam, illam maris fluctus exuere facit. 6. etiam Iliados sic cecinit,

*Non decet illotis manibus libare superno
Vina Ioui, pudor hoc prohibet fecisse, cruore
Turpatum me, & cæde Virum Dijs fundere vota.*

Maro.

Sed & Maro noster Homeri Simia id ipsum varijs in locis sui Operis obseruauit, 2. præsertim Æneidos, dum cecinit,

*Tu genitor cape sacra manu, patriosque penates
Me bello è tanto digressum & cæde recenti
Attrectare nefas, donec me flumine viuo
Abluero.*

Ablu-

Ablutiones igitur corporis apud gentes symbolum erant ablutionis in mente, ut ex his quæ scripsimus, elici potest. Existimarunt enim Antiqui eandem esse animi & corporis purgationem, ut cum quis in flumine manus aut corpus abluisset, purus statim efficeretur. De hac autem re sic scribit Anticlides lib. 74. reddituum. *Erat, inquit, Antiquorum mos, qui nunc etiam servatur, ut qui cædem hominum vel aliorum animalium commisissent, perenni aquâ manus abluerent ad commissi piaculi lustrationem. Non modo autem ad aras accedere pollutis non licebat, sed neque Deos quidem precari, qui omnem iracundiam suæ indignationem in impurè precantes conuertebant.* Cuius rei testis est Tymarchides in libro de Coronis, qui Asterium fulmine fuisse percussum cecinit, quia manibus impuris aram Iouis attigisset. Sic autem habet.

Ablutio corporis symbolum ablutionis in mente.

Anticlides.

Tymarchides.

*Illotis manibus libans Iouis attigit aram,
Quo pater hunc vssit flagrantis fulminis igne,
Egregiè purum fas est contingere sacra.*

Sed & hi omnes Gentium ritus tracti sunt ab Hebræorum monumentis, quibus dictum est, *Lauamini, mundi estote, & purgamini ab omnibus inquinamentis vestris*, Isaïæ 1. Ozam autem quia Arcam Domini tangere ausus est, ante ipsam mortuum cecidisse sacra testatur Historia 2 Regum 6.

Isaïas.
2. Regum. 6.

Puris igitur purgatisque animis se Deus præbet cognoscendum. Purgandus autem à vitijs & sensibus animus est; unde iussit Pythagoras, nudis pedibus Deo esse sacrificandum, id est, affectus esse deponendos, cum à Deo aliquid impetrare volumus; affectus enim nostri per pedes denotati discalciandi sunt, dum Deo sacrificamus. Sic Dominus mandauit Moyfi, ut discalciaret pedes, quando ei loquebatur in rubo Exodi 3. Plato autem alas suscipiendas & affibulandas in Phædone animis nostris edocuit, ut quodammodo corpore exuti ad altiora conscendamus. Sunt autem alæ hæ ad Platonis mentem contemplatiua scientia, & moralis, speculatio scilicet & operatio; secundum Christianam verò Theologiam, Fides & Charitas, vel Dei dilectio & proximi. Quod igitur per ablutionem in Cratere faciendam censet Mercurius, id ipsum per alas animis nostris affibulandas fieri posse Plato contendit. Quod profectò dogma Zoroastris prius fuit, quem Chaldæi quidam solitum dicere asseuerant; alatam esse animam, fractis verò alis in Elementa ferri præcipitem, tum illis succrescentibus ad superos reuolare; quod profectò dogma secutus est etiam Pythagoras & Plato, & à magno fuit Plotino confirmatum lib. 8. Enneadis 4. de descensu animarum in corpora. Geminas autem alas geminum instinctum menti ingenitum ad superna significare Rhodiginus est Author lib. 9. lectio. antiqu. cap. 39. in intellectu quidem instinctum ad diuinum Verum, in voluntate instinctum ad diuinum Bonum pro viribus conuertentem: his verò remissis è cælo labi animam Pythagoricis placet.

Pythagoras.

Exodi.

Pythagoras.

Plato.

Plotinus.

Rhodiginus.

Sed audiendus est nunc Plotinus in lib. de Pulchro qui quàm elegantissime hanc puræ mentis necessitatem indicauit. *Efficiatur igitur, inquit*

Plotinus.

Puritas Men-
tis necessaria.
Exemplum
de puritate
Mentis.

Plotinus, quis diuinus, pulcher, atque Deiformis, necesse est, si modò Deum, sit & pulchritudinem inspecturus. Et paulò superiùs. Si nondum cognoscis te mundum & pulchrum, statuarium imitabere, hic enim ubi statuam optat pulchram, partim absindit, partim quoque dirigit & expoliturus abradit, partim lenigat & abstergit, donec faciem in statua exprimat speciosam: ita & tu tolle superuacua, obliqua dirige, obscura purgando collustra, neque desinas circa statuam tuam elaborare, quousque diuinus Virtutis fulgor tibi subrutillet. Si hoc ipsum enaseris, ac purus iam habitaueris ipse tecum, nihil habens impedimenti, nec duce ampliùs indiceque egeas; tunc solitarius effectus ingentem poteris aspicere pulchritudinem. Oportet enim Visurum Videndo cognatum similemque effici. Hactenus Plotinus.

Orpheus.

Verùm audiamus & Orpheum, qui in Carminibus, quæ de virtute descripsit, quia abdita de Deo referare proposuerat, eos tantùm inuitat, qui purgati mente virtutem excolunt, prophanos verò arcet quàm longissimè. Sic enim cecinit.

*Vos qui virtutem colitis, vos ad mea tantum,
Dicta aures adhibete, animosque intendite vestros.
Contra qui sanctas leges contemnitis, hinc vos
Effugite, & procul hinc miseri, procul ite prophani.*

Edaro.

Similia & Maro cecinit in 6. ubi Sybillam, mox Oracula reddituram exclamantem inducit;

*- - - Procul ò procul este prophani.
Conclamat Vates.*

Plato.

Philo.

Plutarchus.

Philoponius.

Hac de causa ut de Zoroastri secreta sapientia aliquid etiam attingamus, conscendendum esse vehiculum quoddam Zoroaster asseruit, ut illuc redeat anima, unde venit. Vehiculum autem hoc nihil aliud est, quàm mentis eleuatio in Deum, quæ oratione perficitur; quasi dicas, est boni operis cum oratione coniunctio, ut Gemistio placet. Plato certè currum quendam in Phædro statuit ab Equis hinnientibus tractum, quo vnaquæque fertur anima, sed ab auriga regendum & moderandum dicit, nè in præceps feratur. Cuius dicti expositorem habemus Philonem lib. de agricultura. Equi, inquit, sunt furor & concupiscentia, ille mas, hæc fœmina; ideoque ille ut mas gestit elatâ ceruice, libertatem appetens, hæc verò seruilior & callidior domum depascit ac deuorat ut fœmina. Inseffor autem & auriga vnus est, nempe intellectus; sed auriga tunc, quando ascendit cum prudentia, quando autem cum imprudentia, inseffor est. Plutarchus in 8. quæst. Platonica hos Equos concupiscibilem & irascibilem vim similiter interpretatur: concupiscibilem appellans Equum omninò contumacem, refractarium, hirtum, circa aures surdum, & qui vix flagello stimulisque pareat. Irascibilem verò facilè rationi obsequentem eiusque adiutricem. Scio Philoponum aliter 1. de anima vtrumque Equum explicasse, quippe qui credi-

dit

dit eos esse facultatem ad superiora & ad inferiora deducentem. Hoc igitur vehiculum quo vehimur semper & ducimur, conscendendum esse fortasse monuit Zoroaster, quem explicans Plato in Phœdro Aurigam & Rectorem apposuit, ut rectè possit gubernari. Crater ergo seu Patera Mercurij, Platonis alæ, Zoroastri vehiculum, exutio corporis Pythagorica, & ablutio Gymnosophistica idem sonare videntur, mysteriumque indicant subigendas esse corporis passiones, ut quis diuina valeat intelligere. Quæ ideò fusiùs deduximus, ut hieroglyphica doctrina ex omnium Scriptorum quâ sacrorum, quâ profanorum consensu sibi constet.

Verùm ut quæ hucusque dicta sunt, Hebræorum sententiâ confirmantur; subiungam hic discursum Rabbi Schabthe, quo SS. Triadem eiusque in Mundanos ordines influxum & emanationem satis appositè describit: ita autem dicit. *Et ecce nobis perspicuum est id quod explicauimus in capitibus prioribus mysterium nempe, quod dixerint Sapientes Cabale seu Theologiæ tres primarias Numerationes, quæ sunt Corona summa, Sapientia, & Intelligentia in æquali dignitate quasi summè vnum quid esse. Animaduertendum quoque est, quare dixerint eas in æquali dignitate quasi summè vnum quid esse; & non dixerint vnum propriè et simpliciter, cum tamen omnes Numerationes sunt Vnitas, ob hanc rationem. Licet enim tres primariæ, Corona summa, Sapientia, Intelligentia, quæ sunt tres Mentis, non sint, nisi patefactio & diffusio centri, quod comprehenditur tribus delubris in mysterio luminis primordialis, luminis splendidissimi, & luminis splendidissimorum omnium splendidissimi, quæ ununtur ipsi centro in mysterio nominis radicalis & essentialis, sicuti explicauimus in cap. I. eâ ratione, quod illud centrum sit simpliciter & absolute vnum ex omnibus partibus, & omnia comprehendantur in eo, nempe in unitate eius. Tres tamen Mentis quæ diffunduntur de eo non sunt nisi patefactio centri, quod patefacit absconditum, reconditum, & occultum, quod est in ipseitate eius, & nulla differentia est inter eas, nisi quod centrum sint tria delubra, quæ comprehenduntur in abscondito, in unitate nempe centri. Verùm in tribus Mentibus diffunduntur & patefiunt, quod qualibet illarum sit Mens per se, & propter hoc sunt illæ in æquali dignitate, quasi summè vnum quid: verùm non vnum propriè & simpliciter, uti sunt in ipso centro; quia in ipso centro nullum cernitur delubrum, sed tantum vnitas centri. Verùm hæc tria delubra iam antè prodierunt & distincta iam sunt in tria delubra, quæ sunt Corona summa, Sapientia, Intelligentia, tria inquam delubra distincta. Nec est obijciendum: Si ita? non erunt itaque in æquali dignitate quasi summè vnum quid, sed erunt in dignitate æquali ut tria. Hæc nulla est obiectio. Quia hæ tres (Mentis inquam) non sunt nisi manifestatio Vnitatis centri, & illæ ununt se radici suæ, eo modo, quod illæ nihil aliud sint nisi Vnitas centri; & manifestum nihil est, nisi id quod in abscondito latuit, propter hoc illæ sunt in æquali dignitate quasi summè vnum quid; ac si diceret æquales dignitate sicuti Vnitas centri, quia de centro vno prodierunt, & centrum patefactum est in illis. Et inde percipitur quoque Vnitas omnium Numerationum, quoniam licet hæ tres Mentis propinquæ sint emanatio suo (illi scilicet, qui fecit emanare eas) ecce propter*

Rabbi Schabthe.

Descriptio SS. Triadis eiusque in mundanos ordines influxus & emanationes.

propinquitatem earum lumen earum magnum valde; ita ut impossibile sit creatis frui lumine earum. Hanc igitur ob causam necesse fuit in ramos sese extendere & diffundere, in Caput, Medium & Finem, qui sunt septem Numerationes; Magnificientia seu Misericordia, Fortitudo seu Seueritas, Pulchritudo, Victoria, Triumphus seu Æternitas, Gloria, Fundamentum, Regnum ad manifestandum Delubra earum creatis, ut fruantur ijs, quatenus sunt tres gradus seu ordines. Ordo primus est mysterium centri; Ordo secundus mysterium trium Mentium; Ordo tertius mysterium diffusionis Mentium in septem Numerationes (id est attributa tribus Mentibus communia) quæ omnes conficiunt decem Numerationes; & sunt vnum, tria, & septem. Et ecce hac ex parte omnes simul sunt Vnitas perfecta, quia centrum manifestauit delubra sua in tribus Mentibus, & tres Mentis manifestatæ sunt in septem Numerationibus, & quidquid inuenitur in septem Numerationibus, inuenitur quoque in tribus Mentibus, & quidquid inuenitur in tribus Mentibus, inuenitur quoque in vnitatem centri, inuenitur etiam in infinitudine; benedicta sit illa. Et nulla differentia est inter illas, inter Numerationes, inquam, nisi quod in septem Numerationibus illæ sunt in manifesto, & in tribus Mentibus præ magnificientia luminis earum illæ in abscondito latent. Et etiam in tribus Mentibus respectu centri præ magnificientia luminis eius, illæ (Mentes scilicet) sunt in manifesto, & in ipso centro illæ latent in abscondito. Et sic quoque centrum respectu infinitudinis, benedicta sit illa; eò quod infinitudini respectu luminis sui magnificentissimi, nullus est finis nec terminus: illæ verò sunt in manifesto. At in infinitudine, benedicta sit illa, illæ in abscondito latent usque in omnem non finem infinitatis & non termini. Omnes sunt virtus vna unitatis suæ summæ, perfectissimæ & absolutissimæ quæ absq; fine et termino comprehendit totum numerum decem in mysterio unitatis infinitudinis, benedicta sit illa, & patefacit virtutem unitatis suæ in mysterio Recessus per mysterium decem, & nihil est in manifesto, nisi quod & latet in abscondito & sicuti in abscondito illa est virtus vna, sic etiam in manifesto est virtus vna. Atque hæc ad intentionem nostram Lectori insinuandam sufficiant.

EPILOGVS.

TAndem per immensos Oceani inexhausti anfractus, per rapidas immensi pelagi voragines; per scopulos & inaccessa præcipitia, per inuios & incognitos vastissimi maris recessus, ferocibus monstrorum portentis diuinâ assistente gratiâ domitis, monstrosa extincta Sphynge, contractis velis portum diu concupitum, anxie mentis inquietudine quæsitum, & tandem singulari diuini Numinis præsidio inuentum, viginti annorum æstu perfunctus, portum inquam vnicum voluntatis complementum ingredimur; cuius desiderio, quot labores, quot perplexitates, quot sudores, quot pericula, quod rerum discrimina exantlauimus, grata, ni fallor, posteritas ex præsentis Operis hucusque à nemine, quod sciam, tentato specimine recognoscet. Prudentes & iudicio exquisito pol-

pollentes Viri, quorum in similibus incognitis eruendis industria quandoque defudavit, veluti propriâ experienciâ docti, quam difficile & plenum aleæ opus sit, incognitas tentare vias, omnique monstrorum genere refertis solitudinibus sine duce se committere, ingenuè fatebuntur; atque adeo si non omnia, saltem in omnibus eruendis conatum extollent.

Atque hæc sunt, quæ de Ægyptiorum Sapientia, hieroglyphicis velata symbolis quantum imbecilles ingenij mei vires permiserunt, dicenda duxi; nihil porro restat, nisi ut oculis manibusque ab interpretationum tabula submotis, atque in cœlum sublatis Tibi Triuni bonorum omnium largitori DEO & beneficentissimo luminum Patri, pro tanto beneficio non hecatomben, non Taurorum aut Vitulorum holocausta, sed puræ mentis diuino amore institutum sacrificium, humili cordis obsequio institutam. Tu enim solus es, qui linguam infantium facis esse disertam; Tu solus humanæ menti igniculos ex vena lucis tuæ, & vitæ scaturigine emanantes indis, quibus ad incomprehensam operum Tuorum magnitudinem rimandam incenditur; hisce incensus Opus hoc aggressus Tuæ benignitatis ope perfeci, inspirasti necdum volenti, ut vellem; adiuuisti bonæ voluntatis conatus, ut facerem, qui in Tuis & velle & perficere operaris. Redeat ergo in Te Opus, quod à Te profluxit. Si bonum quicquam in eo, Tuum est, si malum, meum est. Qualecunque tandem fuerit id supremæ interminæ, ac incomprehensibili bonitati Tuæ, ego humilis & abiecta creatura Tua, cinis & fauilla & nihilum, uti acceptum fero, ita quoque, ut ad superexcellæ Maiestatis Tuæ honorem & gloriam vnicè cedat, omnibus animæ meæ votis expostulo; promptus mihi semper fuit animus, ad quam emendatissimè philosophandum, si itaq; indignum consilijs Tuis quidpiam à me prolatum fuerit, id quoque inspirare pro infinita bonitate Tua, ut emendem, digneris; si Ethnicæ Theologiæ sacramenta profecutus, in incomprehensa iudiciorum Tuorum abyssu scrutanda, in temeritatem lapsus sum, aut propriam laudem, in Opere gloriæ Tuæ destinato sectatus sum, pro ea quæ infinita es clementia mihi condones, obnixè deprecor; si denique quicquam Orthodoxæ Fidei ac Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Sponsæ Tuæ non usquequaque consonum ignoranter attulerim, id totum expunctum, repudiatum, reuocatumque volo. Restat nunc, ut quod olim Trismegistus, idem ego Tibi Trisagion, mei erga Te amoris veluti sempiternum trophæum statuam.

Hymnus Mercurij Trismegisti in Pymandro.

Quamobrem omnibus animi viribus Patri Deo gratias ago.

Sanctus Deus Pater omnium.

1. *Sanctus Deus cuius voluntas à proprijs potestatibus adimple-*

titur.

San-

Sanctus Deus qui tuis familiaribus innotescis.

Sanctus es, qui Verbo cuncta constituisti.

2 *Sanctus es, cuius imago est omnis natura.*

Sanctus es, quem nunquam natura superavit.

Sanctus es omni potestate validior.

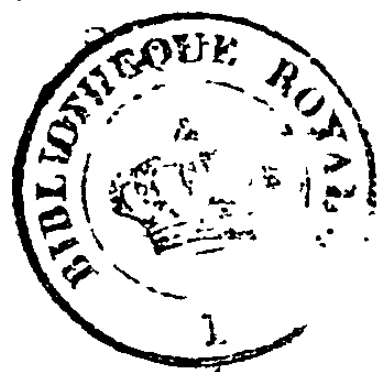
3 *Sanctus es omni excellentia maior.*

Sanctus es omni laude melior.

*Excipe verborum sacrificia sancta, quæ ab animo & corde deuoto in te,
vnde profluxerunt, redundant.*

Omnia ad maiorem DEI gloriam, & Orthodoxæ Ecclesiæ, nec non Reipub. Literariæ emolumentum.

Hoc vno arcana recludo.

F I N I S.

CATALOGVS AVTHORVM,

Quorum authoritates afferuntur hoc Ter-
tio Tomo .

A

Benephius
Aben Sina
Abenuaschia
Abulfeda Geogra-
phus Arabs
Ælianus

Ali Arabs
Ammianus Marcellinus
Antonius Musa
Apocalypsis Liber
Apollodorus
Apuleius
Aratus
Aristophanes
Aristoteles
Arnobius
Auctor Scalæ Magnæ
S. Augustinus

B

B Aronius
Belonius
Beroaldus
Betrillus
Brasauolus
Bulengerus

C

C Anthæus
Cælius Rhodiginus
Cedrenus
Centir Arabs
Chrysippus

Cicero
Clemens Alexandrinus
Columella
S. Cyrillus

D

D Amascius
Deenus
Demophylus
Diodorus Siculus
S. Dionysius
Dionysius Geographus
Dionysius Halicarn.
Dionysius Laërtius
Dioscorides
Donatus

E

E Lias Leuita
Eucherius
Eusebius
Exodus Liber
Ezechiel Propheta

F

F Estus
Firmicus Maternus
Fortunius Licetus

G

G Aza
Genebrardus
S. Gregorius Nazianzenus
Gutherius

F fff

Haly

H

H Aly
Heliodorus
Hermes Trismegistus
Hermolaus
Herodotus
Hesiodus
Hesychius
D. Hieronymus
Homerus
Horus
Hyginus

I

I Amblichus
Iehuda Rabbinus
Iochaides
Ioannes Leo Africanus
Ioannes Nardius
Ioseph à Costa Soc. IESV
Isaias Propheta
Iulius Solinus
Iustinus Martyr

L

L Iber 2. Regum
Lucianus

M

M Acrobis
Manethon
Manilius
Marfilus Ficinus.
Matthiolus
Mela
Melissus
Michael Mercatus
Mor Isaac

N

N Atalis Comes
Numenius

O

O Ppianus
Opopæus
Origenes
Orpheus
Ouidius

P

P Anciolus
Panfa
Pausanias
Petrus de Valle
Petrus Gyllius
Philo Byblicus
Philo Iudæus
Philostratus
Phornutus
Pierius Valerianus
Plato
Plinius
Plotinus
Plutarchus
Pollux
Polybius
Porphyrius
Proclus
Procopius
Prosper Alpinus
Prudentius
Psellus
Ptolomæus
Pythagoras

S

S Amuel Purchas
Schabde Rabbinus
Schiangia Arabs
Seneca
Serapion Arabs
Simeon Ben Iochai
Simplicius
Statius
Strabo
Stuckius
Suidas

T

X

T Acitus
Thargum Vzielidis
Theodorus
Theogenes
Theophrastus
Tibullus
Trismegistus

X Enophon

Z

Z Ohar
Zoroaster

V

V Alerius Maximus
Virgilius
Volaterranus

E **C** **N** **A**

Reliquorum Scriptorum nomina, quorum autoritatibus dicta hoc Tomo
Tertio stabiliuntur, citata reperies in præcedentibus Libris .

INDEX

Diatribarum, Syntagmatum, Capitum, aliorum- que Titulorum Tomi III.

*Nonnulla Auctoritates Doctrinae hieroglyphicae in huius decursu
Operis exponendae.* 2

*Artis Hermeneutica, siue interpretatiua Hieroglyphicorum Sup-
positiones.* 4

P R A E F A T I O. 5

DIATRIBE I. PRÆLVSORIA DE HIEROGLYPHICIS in genere. 8

- Caput I. *De etymo, origine, & propagatione hieroglyphicae doctrinae.* Ibid.
- II. *Quomodo hieroglyphica à cæteris diuersarum Gentium literis distin-
guantur, & potissimum in quo characteres Sinensium ab hiero-
glyphicis differant.* 10
- Characteres hieroglyphici Sinensium.* Ibid.
- Veterum Sinicorum characterum anatomia.* 12
- Differentia inter Sinenses & hieroglyphicos Aegyptiorum characteres.* 13
- Characterum antiquissimorum Chinesium explicatio.* 16
- III. *De literis Brachmanum, siue Gymnosophistarum.* 21
- IV. *De literatura Mexicanorum, & an propriè hieroglyphica dici possit.* 28
- Mensium nomina.* 30
- V. *Tabula æneæ ex Museo Clarissimi Viri Ioannis Galvani Iuris Con-
sulti Patavini extractæ interpretatio.* 36
- VI. *Characterum quorundam in Cruce descriptorum interpretatio.* 38

I N D E X.

Caput VII. <i>De Armenorum characteribus hieroglyphicis.</i>	40
VIII. <i>De alijs falforum hieroglyphicorum Schematismis.</i>	41

DIATRIBE II. PRÆLVSORIA. 42

<i>De Alphabeto mystico Aegyptiorum, & lingua Copta.</i>	Ibid.
<i>Præmia literarum aegyptiorum fabrica, & institutio facta, à Tauto sive Mercurio Trismegisto.</i>	47

DIATRIBE III. PRÆLVSORIA. 55

<i>Quòd literæ Aegyptiacæ à Cadmo primum in Græciam traductæ, & de linguæ Coptæ antiquitate.</i>	55
<i>Vtrum hieroglyphica lectionem quandam ut in alijs scripturis conficiant, & quomodo lectio instituenda.</i>	61

DIATRIBE IV. PRÆLVSORIA. 62

<i>Hierogrammatismorum reliquorum quæ in Obelisco Pamphilio expositi non fuerunt, interpretatio.</i>	Ibid.
Caput I. <i>Meleagridis, & Anseris hierogrammatismus.</i>	63
II. <i>De herbis & plantis hieroglyphicis.</i>	65

SYNTAGMA I. MENSÆ ISIACÆ SIVE TABVLÆ BEMBINÆ interpretatio. 80

PROOIMATION,	Ibid.
Caput I. <i>De nomine & origine huius Tabulæ Isiacæ.</i>	Ibid.
II. <i>Queritur quem hac Tabula usum habuerit apud Aegyptios.</i>	81
III. <i>Argumentum huius Tabulæ, seu Mensæ Isiacæ.</i>	85
IV. <i>Tabulæ seu Mensæ Isiacæ diuisio.</i>	87
V. <i>Anatomia Tabulæ, sive de habitibus, ornamentis, tutulis, baculis, & tota πολυμορφῶσι hierogrammatismorum, eorundemque differentijs.</i>	Ibid.
<i>Vera & genuina Mensæ Isiacæ, sive Tabulæ Bembinæ interpretatio.</i>	89

Diuisio I. <i>Figurarum mediæ regionis Tabulæ expositio.</i>	Ibid.
--	-------

Diuisio II. <i>Quomodo fundum paternum, id est, vniuersalis Mundi anima in hac Tabula in tres Triades secundum aegyptios diuidatur, interpretatio.</i>	94
--	----

Diuisio III. <i>Explicatio Triadum Azoniarum.</i>	100
<i>Trias Azonia Hecatina.</i>	101
<i>Trias Serapæa.</i>	103
<i>Trias Osiriaca.</i>	105

I N D E X.

Divisio IV.	<i>Quod septem Triades in media regione explicatae nihil aliud sint, quam septem Mundorum Genialium Systemata.</i>	107
I.	<i>Trias, siue Mundus Archetypus igneus, & vitarum Mundus triformis; Hebraeis ארץ חיים, Mundus increatus, ex quo procedunt.</i>	108
Divisio V.	<i>Supremae Regionis Tabulae interpretatio.</i>	111
Divisio VI.	<i>Regionis tertiae interpretatio.</i>	117
	<i>Trias fontana Horae, siue Porta magna Orientis.</i>	119
	<i>Trias Fontana, siue Porta magna Occidentis.</i>	120
	<i>Trias Pandochea, quod Numen apotropaeum Portae magnae Septentrionis est.</i>	123
	<i>Trias Thautica Austri domina.</i>	125
Divisio VII.	<i>Limbi seu ambitus Tabulae Isiacae interpretatio.</i>	129
	<i>Expositio Limbi Tabulae Isiacae.</i>	134
	<i>Superioris Limbi interpretatio.</i>	135
	<i>Interpretatio Limbi sinistri.</i>	142
	<i>Interpretatio inferioris Limbi.</i>	145
	<i>Limbi dextri lateralis interpretatio.</i>	148
	<i>Auctarium de sensu Anagogico, Magico, Ethico, aliisque vñsibus, quibus serviebat hac Tabula.</i>	152
§. I.	<i>De sensu Anagogico sub Tabula latente.</i>	Ibid.
§. II.	<i>De usu Ilearum huius Tabulae, & emolumento inde in Medicina, Physica, Astrologia, Ethica, emergente.</i>	153
§. III.	<i>De Theurgico seu Magico sensu, quo Sacerdotes in hac Isiacæ Tabula sacrificiorum instituendorum rationem, rituum adhuc caeremoniarumque dispositionem per occultum symbolorum contextum exhibebant.</i>	156
§. IV.	<i>De significatione minuti characteris hieroglyphica, quem simulachra passim appositum habent; quoque interiores duo Limbi inscripti conspiciuntur.</i>	158

SYNTAGMA II. OBELISCVS RAMESSÆVS SIVE Lateranensis.

P R A E F A T I O.	Ibid.
Caput I.	<i>Historica relatio Obelisci Rameffæi siue Lateranensis.</i>
	<i>Inscriptiones Obelisci factæ à Sixto V. Pontifice Maximo.</i>
II.	<i>Obelisci Lateranensis interpretatio.</i>
	<i>Argumentum Obelisci Lateranensis.</i>
III.	<i>Nota ad Lectorem de interpretationis statuendæ ratione.</i>
Prælusio.	<i>Quæ nonnullâ ad meliorem rerum in Obelisco tractandarum notitiam præmittuntur.</i>
IV.	<i>De inscriptione & divisione Obelisci.</i>
Prælusio.	Ibid.
§. I.	<i>Primæ Columnæ primi Lateris Borealis interpretatio.</i>

§. II.

I N D E X.

§. II.	<i>Secundæ columnæ lateris Borealis interpretatio. Sideris Mundi Numinum connexionem monstrat.</i>	186
§. III.	<i>Tertiæ columnæ lateris Borealis interpretatio. Politicum Mundum exhibet.</i>	188
Caput V.	<i>Interpretatio secundi lateris Meridionalis Obelisci Lateranensis.</i>	193
§. I.	<i>Interpretatio primæ columnæ secundi lateris Australis, quæ Politicum Mundum exprimit.</i>	194
§. II.	<i>Secundæ columnæ lateris secundi Australis interpretatio, & continet Niloticas leges.</i>	198
§. III.	<i>Tertiæ columnæ lateris secundi Australis interpretatio.</i>	201
Caput VI.	<i>Interpretatio lateris tertij Occidentalis, in quo infestæ Typhonis potestates, & Reipub. perturbatrices exhibentur, & quomodo cæ superande sint.</i>	202
§. I.	<i>Lateris tertij Occidentalis columnæ primæ expositio.</i>	Ibid.
§. II.	<i>Interpretatio secundæ columnæ tertij lateris Occidentalis.</i>	205
§. III.	<i>Tertiæ columnæ tertij lateris Occidentalis interpretatio; & continet leges, quibus Numina sollicitantur ad Ægypti salutem.</i>	207
Caput VII.	<i>Quarti lateris Orientalis Obelisci Rameffæi interpretatio.</i>	208
§. I.	<i>Interpretatio primæ columnæ lateris quarti Orientalis.</i>	208
§. II.	<i>Secundæ columnæ quarti lateris Orientalis interpretatio.</i>	209
§. III.	<i>Tertiæ columnæ lateris quarti Orientalis interpretatio, & continet malorum originem.</i>	210

SYNTAGMA III. OBELISCVS FLAMINIUS, OLIM Sennesertæus.

214

Caput I.	<i>Historica relatio Obelisci Flaminij.</i>	Ibid.
	<i>Inscriptiones Obelisci Flaminij.</i>	215
II.	<i>Argumentum Obelisci Flaminij.</i>	217
III.	<i>Prodroma quarundam rerum, quæ sepe sæpius in hoc Obelisco occurrunt, interpretatio.</i>	220
§. I.	<i>Tabulæ sacre Momphtho-Mendesæ expositio.</i>	Ibid.
§. II.	<i>Niloscopij expositio.</i>	223
§. III.	<i>Secundæ tabulæ sacre Osiriacæ expositio.</i>	226
	<i>De duabus statujs.</i>	Ibid.
	<i>De Ferculo, seu Feretro.</i>	227
	<i>De Ramo inuerso.</i>	228
	<i>De scepro recuruo.</i>	231
	<i>De Iunco Nilotico.</i>	234
Caput V.	<i>Singulorum Obelisci laterum interpretatio.</i>	235
§. I.	<i>Epigraphes siue inscriptionis Obelisci interpretatio.</i>	Ibid.
§. II.	<i>Columnæ primæ lateris Meridionalis interpretatio.</i>	238
§. III.	<i>Columnæ secundæ lateris Meridionalis interpretatio.</i>	239
§. IV.	<i>Columnæ tertiæ secundi lateris Meridiani interpretatio.</i>	240
	§. V.	

INDEX.

§. V.	<i>Columnæ primæ secundi lateris Borealis interpretatio .</i>	241
§. VI.	<i>Columnæ secundæ lateris secundi Borealis interpretatio .</i>	242
§. VII.	<i>Tertiæ columnæ secundi lateris interpretatio .</i>	244
§. VIII.	<i>Columnæ primæ lateris tertij Occidentalis interpretatio .</i>	Ibid.
§. IX.	<i>Columnæ secundæ lateris tertij Occidentalis interpretatio .</i>	245
§. X.	<i>Columnæ tertiæ lateris tertij Occidentalis expositio .</i>	246
§. XI.	<i>Columnæ primæ lateris quarti Orientalis expositio .</i>	Ibid.
§. XII.	<i>Columnæ secundæ lateris quarti Orientalis expositio .</i>	247
§. XIII.	<i>Columnæ tertiæ lateris quarti Orientalis expositio .</i>	Ibid.
	<i>Anacephalæosis totius expositionis .</i>	248
	<i>Confectarium de interpretatione facta ab Hermapione .</i>	250
	<i>Interpretatio Obelisci Sennefertei facta ab Hermapione Grammatico .</i>	251

SYNTAGMA IV. OBELISCVS SALLVSTIVS, SIVE Ludouifius . 258

Caput I.	<i>De origine, erectione, translatione Obelisci Sallustij.</i>	Ibid.
II.	<i>Argumentum Obelisci .</i>	259
III.	<i>Obelisci Sallustij diuisio, & interpretatio .</i>	260
IV.	<i>Hierogrammatismorum qui in quaternis lateribus continentur, & secundum præcedentem diuisionem prorsus idem, s; minutiora quædam excipias, sunt, interpretatio .</i>	261
§. I.	<i>Columnæ primæ lateris primi Obelisci expositio .</i>	264
§. II.	<i>Columnæ secundæ lateris primi expositio .</i>	266
§. III.	<i>Columnæ tertiæ lateris primi expositio .</i>	Ibid.
§. IV.	<i>Columnæ primæ lateris secundi expositio .</i>	167
§. V.	<i>Columnæ secundæ lateris secundi expositio .</i>	268
§. VI.	<i>Columnæ tertiæ lateris secundi interpretatio .</i>	Ibid.
§. VII. IIX. IX.	<i>Columna prima, secunda, tertia, lateris Borealis. ib.</i>	
§. X. XI. XII.	<i>Columna prima, secunda, tertia lateris quarti. ibid.</i>	ibid.
	<i>Confectarium primum .</i>	269
	<i>Confectarium secundum .</i>	ibid.

SYNTAGMA V. OBELISCVS VERANVS, SEV Barberinus . 172

Caput I.	<i>Historica Relatio Obelisci Barberini .</i>	272
II.	<i>De huius Obelisci Erectoribus .</i>	273
III.	<i>Argumentum Obelisci Barberini .</i>	ibid.
IV.	<i>Breuis quatuor primorum & principalium Obelisci Systematum interpretatio .</i>	276
	<i>Schematismus I. Genius Ignis .</i>	277
	<i>Schematismus II. Aëreus Genius .</i>	279
	<i>Schematismus III. Aquæ Genius .</i>	280
	Sche-	

I N D E X.

Schematismus IV. <i>Terræ Genius.</i>	281
Caput V. <i>Interpretatio primi lateris Meridionalis.</i>	Ibid.
<i>Nota in lateris primi Meridionalis schemata, quæ stationes Deorum Meridionalium continent.</i>	282
§. I. <i>Columnæ primæ lateris primi expositio, & continet stationes Geniorum Omphæ, Ammonis, Osiris, Anubis, Momphtæ bonorum terrenorum affluxu fecundas.</i>	Ibid.
§. II. <i>Secunda columna lateris primi Australis, eiusq; interpretatio.</i>	286
Caput VI. <i>Lateris secundi Obelisci Barberini interpretatio.</i>	290
§. I. <i>Primæ columnæ expositio.</i>	291
§. II. <i>Secundæ columnæ lateris secundi Orientalis interpretatio.</i>	292
Caput VII. <i>Tertij lateris Occidentalis Obelisci Barberini interpretatio.</i>	294
§. I. <i>Columnæ primæ interpretatio.</i>	Ibid.
§. II. <i>Secundæ columnæ tertij lateris expositio.</i>	299
Caput VIII. <i>Lateris quarti Septentrionalis Obelisci Barberini interpretatio.</i>	298
§. I. <i>Primæ columnæ quarti lateris Septentrionalis expositio.</i>	Ibid.
§. II. <i>Secundæ columnæ quarti lateris expositio.</i>	299
<i>Consecrarium primum.</i>	300
<i>Consecrarium secundum.</i>	301
<i>Consecrarium tertium.</i>	Ibid.
<i>Conclusio.</i>	Ibid.

SYNTAGMA VI. OBELISCVS CONSTANTINOPOLITANVS à Theodosio Imperatore in Hippodromo Byzantino olim erectus.

304

Caput I. <i>Historica relatio de origine & erectione Obelisci Constantinopolitani.</i>	Ibid.
<i>Exemplar literarum Excellentissimi Viri Domini Simonis Renigeri</i>	
<i>Cæsarei apud Turcarum Imperatorem Legati.</i>	Ibid.
<i>Litteræ Panaiotis Nicusij, Cæsarei apud dictum Imperatorem Turcarum Interpretis.</i>	305
Caput II. <i>Argumentum Obelisci.</i>	309
§. I. <i>Lateris primi explicatio,</i>	311
<i>Scholium.</i>	313
§. II. <i>Secundi lateris expositio.</i>	Ibid.
§. III. <i>Tertij lateris expositio.</i>	314
§. IV. <i>Lateris quarti expositio</i>	315

SYNTAGMA VII. OBELISCI MINORES, ET SVNT Monticælius, Mediceus, & Mahutæus.

318

Caput I. <i>De origine horum Obeliscorum.</i>	Ibid.
II. <i>Argumentum trium minorum Obeliscorum.</i>	319

G g g g

Ca

I N D E X.

Caput III. <i>Obeliscus Monticælus, eiusque explicatio.</i>	320
Caput IV. <i>Obeliscus Mediceus, eiusque interpretatio.</i>	325
Caput V. <i>Obeliscus Mabuteus, eiusque interpretatio.</i>	327

SYNTAGMA VIII. OBELISCVS HELIOPOLITANVS, QVI IN hunc diem adhuc iuxta Matarèam, Vicum Cayro Ægypti vicinum, erectus conspicitur.

330

Caput I. <i>De origine Obelisci Heliopolitani.</i>	Ibid.
II. <i>De erectione & mensura Obelisci.</i>	331
III. <i>Argumentum huius Obelisci.</i>	332
<i>Obeliscus Heliopolitanus.</i>	333
IV. <i>Interpretatio Obelisci.</i>	334

SYNTAGMA IX. OBELISCVS ALEXANDRINVS, eiusque interpretatio.

339

Caput I. <i>De origine & primo erectore huius Obelisci.</i>	ibid.
II. <i>De mensura & symmetria huius Obelisci Alexandrini.</i>	ibid.
<i>Epilogismus totius Obelisci Alexandrini ex literis Titæ Livi Burattini.</i>	341
<i>Obelisci symmetria.</i>	342
III. <i>Interpretatio Obelisci Alexandrini.</i>	343
<i>Confectarium I.</i>	345
<i>Confectarium II.</i>	ibid.

SYNTAGMA X. OBELISCVS FLORENTINVS, eiusque interpretatio.

348

Caput I. <i>De Obelisci huius origine, inscriptionis ratione, & argumento.</i>	ib.
<i>Divisio Obelisci.</i>	349
II. <i>Primi lateris expositio.</i>	350
§. I. <i>Columnæ primæ lateris primi characteres, & expositio.</i>	351
<i>Characteres seu figura.</i>	351
<i>Expositio figurarum.</i>	352
<i>Scholion in explicationem factam.</i>	
§. II. <i>Columnæ secundæ lateris primi figura, & expositio.</i>	353
<i>Characteres seu figura.</i>	ibid.
<i>Expositio figurarum.</i>	354
<i>Scholium in expositionem.</i>	ibid.
Caput III. <i>Secundæ lateris expositio.</i>	355
§. III. <i>Columnæ primæ lateris secundæ anatomia, & expositio.</i>	356
<i>Characterum anatomia.</i>	ibid.
<i>Anatomie factæ expositio.</i>	356
<i>Scholium in expositionem factam.</i>	357
§. I.	357

I N D E X.

§. IV. <i>Columnæ secundæ lateris secundi expositio.</i>	357
<i>Anatomica descriptio.</i>	ibid.
<i>Exhibitorum symbolorum interpretatio.</i>	358
<i>Scholium.</i>	ibid.
Caput IV. <i>Tertij lateris expositio.</i>	359
§. V. <i>Columna prima lateris tertij.</i>	ibid.
<i>Anatomia characterum.</i>	ibid.
<i>Expositio Anatomie.</i>	361
<i>Scholium.</i>	361
§. VI. <i>Columnæ secundæ lateris tertij declaratio.</i>	362
Caput V. <i>Quarti lateris expositio.</i>	ibid.
§. VII. <i>Columna prima lateris quarti.</i>	ibid.
<i>Anatomia.</i>	ibid.
<i>Expositio.</i>	364
<i>Scholium.</i>	ibid.
§. VIII. <i>Columna secundæ lateris quarti.</i>	395
<i>Conclusio.</i>	366

SYNTAGMA XI. OBELISCI RASI, ET SVNT EXQVILINVS & Vaticanus.

Caput I. <i>Obeliscus Claudianus, siue Exquilinus.</i>	368
<i>Symmetria & proportio Obelisci Exquilini.</i>	369
<i>Inscriptiones Obelisci.</i>	ibid.
II. <i>Obeliscus Moncorius seu Vaticanus, qui unus ex omnium maximis est.</i>	370
<i>Erectionis Obelisci Vaticani modus & ratio.</i>	372
<i>De Ergatarum potentia ad Obelisci pondus comparata.</i>	374
<i>Epilogismus exactissimè, quantum fieri potuit, symmetriam & proportionem totius Obelisci, singularumque partium, una cum ornamentis exhibens in palmis Romanis.</i>	375

SYNTAGMA XII. DE FRAGMENTIS VARIORVM Obeliscorum, quæ in Vrbe hodie supersunt.

Caput I. <i>De Obelisco Campomartio subterraneo.</i>	ibid.
II. <i>De Obelisci fragmento quod reperitur in Insula Tyberis.</i>	379
III. <i>De nonnullorum Obeliscorum fragmentis, quæ circa Collegium Romanum spectantur.</i>	382

SYNTAGMA XIII. DE MVMIIS, EARVMQVE CONDITORIIS, & hieroglyphicorum, quibus inscribuntur, significatione.

Caput I. <i>De Metempsychosi.</i>	ibid.
II. <i>Cur tanto studio cadaverum incorruptioni studuerint Aegyptij.</i>	390

I N D E X.

Caput III.	<i>De Mumiarum preparatione, id est, de modo condiendi cadauera.</i>	
§. I.		395
§. II.	<i>De Mumia.</i>	396
Caput IV.	<i>De cryptis, locisque subterraneis, in quibus condi solebant Mumiae, siue medicata corpora.</i>	399
Caput V.	<i>Hieroglyphicarum Mumiarum, quæ partim ex Magni Ducis Hetruriae, partim ex Ioannis Nardij Museis extractæ sunt, interpretatio.</i>	411
§. I.	<i>Hieroglyphicorum quæ in ligneis funerum thecis primæ & secundæ figuræ tabulæ tertiæ depictæ spectantur, interpretatio.</i>	413
§. II.	<i>De inuolucris Mumiarum, variisque hieroglyphicis Iconismis, quæ unâ Mumia inuoluti reperiuntur.</i>	418
§. III.	<i>De fascijs hieroglyphicis.</i>	420
	<i>Pompa Isaca iuxta Apuleij descriptionem, ex hortis Mediceis.</i>	426
	<i>Fasciæ Pereisiana expositio.</i>	428
Caput VI.	<i>De Mumijs hieroglyphicis, partim ex Museis Magni Ducis Hetruriae, partim Batavorum extractis, & in præsentem Iconismorum congeriem coniectis, unâ cum interpretatione.</i>	428
	<i>Figuræ, quæ signatur litera Y, expositio.</i>	430
	<i>Figuræ D ex Museo Hieronymi Van Werle extractæ interpretatio.</i>	Ibid.
	<i>Figuræ A, ex Magni Ducis Hetruriae Museo extractæ, expositio.</i>	431
	<i>De statua lignea ex Museo Ernesti Brinckij, & alia simillima ex M. Ducis Hetruriae Museo extracta.</i>	Ibid.
	<i>De Mumijs ex Museo Petri à Valle extractis.</i>	433
SYNTAGMA XIV. DE CANOPIS HIEROGLYPHICIS, eorumque interpretatione.		437
Caput I.	<i>Quid sit Canopus.</i>	Ibid.
	<i>Canopi Fig. I. in Iconismo exhibiti expositio.</i>	Ibid.
Caput II.	<i>Canopi figura II. signati interpretatio.</i>	440
III.	<i>Interpretatio Canopi figuræ VI.</i>	Ibid.
IV.	<i>Figuræ III. quæ Canopicum Oraculum exhibet, interpretatio.</i>	442
V.	<i>Figuræ IV. Genius Apotropæus Canopicus, eiusque interpretatio.</i>	445
VI.	<i>Figuræ V. vasis Canopici interpretatio.</i>	447
VII.	<i>Figuræ VII. interpretatio.</i>	448
VIII.	<i>Figurarum VIII. XI. XII. interpretatio.</i>	Ibid.
SYNTAGMA XV. DE SPHYNGIBVS NILOTICIS, earumque vera significatione.		454
Caput I.	<i>De Nilo, eiusque cultu ab Ægyptijs usurpato, vii & de Niloscopyis, eorumque vsu.</i>	Ibid.
		Ca-

I N D E X.

Caput II.	<i>De Sphyngebis Ægyptiacis, earumque interpretatione.</i>	463
	<i>Leones Nilotici seu Momphtæi, quorum limbi sequentibus hieroglyphicis insigniuntur, & extant ad aquas felices, iuxta Campos Thermarum Diocletianearum.</i>	463
§. I.	<i>Interpretatio hieroglyphicorum, quæ in primi Leonis Abaco inscripta cernuntur.</i>	465
§. II.	<i>Simulachrum Leonis B sinistri, abaco insistentis, eiusque significatio.</i>	467
	<i>Notæ in factam interpretationem.</i>	Ibid.
Caput III.	<i>Sphynghum quæ in Villa Burghesia spectantur, interpretatio.</i>	468
	<i>Sphynghes cum abacis hieroglyphicis sequentibus insignitæ, & extant hodie in Villa Burghesia retro Palatium, è regione fontis sinistra.</i>	469
	<i>Dextræ Sphynghis interpretatio.</i>	471

SYNTAGMA XVI. DE PENATIBVS, LARIBVS, ET Serapibus Ægyptiorum.

Caput I.	<i>De Penatibus, Laribus, & Serapibus in genere.</i>	ibid.
II.	<i>De hieroglyphica Penatum seu Tutelarium Ægyptiorum Numinum significatione.</i>	477
§. I.	<i>Interpretatio primæ figuræ A.</i>	479
§. II.	<i>Secundæ figuræ interpretatio.</i>	483

SYNTAGMA XVII. DE MAGNÆ EFFICACIÆ IDOLIS, SIVE de Dijs Auerruncis primi ordinis.

Caput I.	<i>Auerrunci Dij qui dicantur.</i>	ibid.
	<i>De Statua loquente.</i>	488
II.	<i>De simulacbris Ægyptiorum portatilibus.</i>	492
III.	<i>De statuis auerruncis alia forma, quas Mesitæ vocant.</i>	495
	<i>De statua Mesitica Orignana, quæ in Orignano Oppido spectanda exhibetur.</i>	497
	<i>Simulachrum ex Museo Excellentissimi Viri Ioannis Rhodij Medici Patuini.</i>	498
IV.	<i>De statuis Polymorphis, & auerruncis omnis generis.</i>	500
	<i>De Polymorphi Daemonis simulacbro.</i>	501
	<i>Posterior Amuleti pars.</i>	504

SYNTAGMA XVIII. DE STATVIS ÆGYPTIACIS POLYCHARACTERISTICIS, id est, toto corpore hieroglyphicorum contextu conspicuis.

Caput I.	<i>De statuis Ægyptiacis &c.</i>	ibid.
	<i>Cospectarium.</i>	510
		Ca-

I N D E X.

Caput II.	<i>De prophylacticis Statuis, seu Amuletis portatilibus.</i>	511
III.	<i>De vasis sacris.</i>	513
	<i>Literæ Clarissimi Viri D. Othonis Heurnij ad Nibesium datæ.</i>	514

SYNTAGMA XIX. DE AMULETIS, ET PERIAPTIS, COETERISQUE portatilibus Incunculis, quibus Ægyptij utebantur.

Caput I.	<i>De varijs Ægyptiorum Amuletis, & Periaptis.</i>	ibid.
II.	<i>De amuletis quæ Deorum & sacrorum animalium formam referunt.</i>	519
III.	<i>De mixtæ & monstruosæ rationis Amuletis.</i>	521
IV.	<i>De Scarabæis prophylacticis.</i>	523
V.	<i>Phylacterium lapideum ex Museo Clarissimi Viri Iacobi Scapbili.</i>	526
	<i>&</i>	527
VI.	<i>De humani corporis partibus in usum Periaptorum ab Ægyptijs assumptis.</i>	528

SYNTAGMA XX. DE LUCERNIS VETERVM Ægyptiorum.

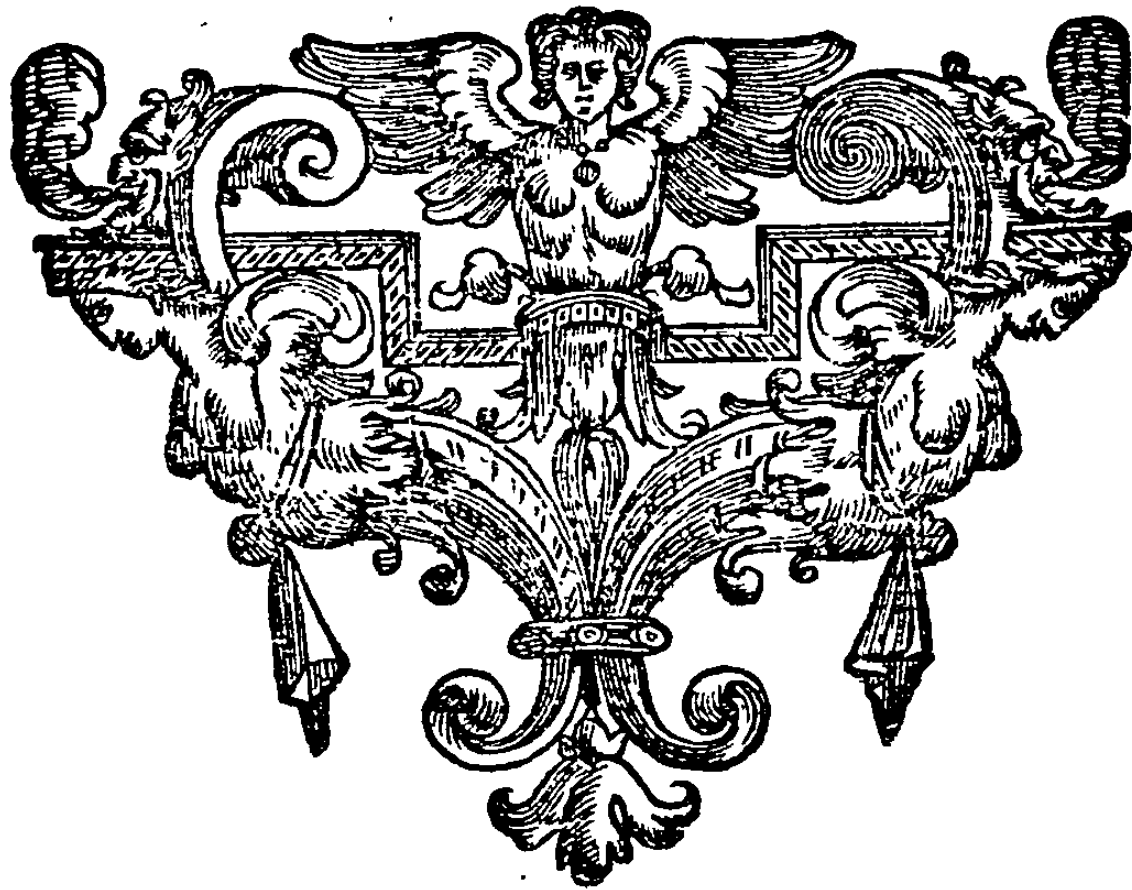
Caput I.	<i>De origine Lucernarum.</i>	ibid.
II.	<i>De loco, figura, alijsque lychnuchorum, lucernarumque Ægyptiarum proprietatibus in genere.</i>	533
III.	<i>De lucernis Ægyptijs in peculiari. §. I.</i>	537
§. II.	<i>De lucernis Ægyptiorum in sacra animalia transformatis.</i>	538
§. III.	<i>Lucerna Ægyptia tetralychna.</i>	539
§. IV.	<i>De lucerna Canubica seu Canina, aut Κνωπιδεσσα.</i>	540
§. V.	<i>De lucerna Sphyngis.</i>	541
§. VI.	<i>De Lucernis phallicis.</i>	542
§. VII.	<i>De lucerna Typhonia.</i>	ibid.
§. VIII.	<i>De lucernis polylychnis, quæ in cryptis subterraneis Ægypti passim reperiuntur.</i>	544
§. IX.	<i>Vtrum Ægyptij Verè in subterraneis cryptis lucernas perpetuo lumine ardentes constituerint; & quod eorum fuerit artificium.</i>	545

ANACEPHALÆOSIS TOTIVS OPERIS.

<i>P R A E F A T I O.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Caput I. De veterum Aegyptiorum doctrina & sapientia.</i>	<i>552</i>
<i>Argumentum I. Symbolorum hieroglyphicorum multitudinem non esse innumerabilem, uti nonnulli Censores obijciunt.</i>	<i>553</i>
<i>De requisitis ad hieroglyphicorum interpretationem.</i>	<i>558</i>
<i>Argumentum II. Hieroglyphica non syllabis, vocibus, ac periodis constare, uti reliqua idiomata, sed idealium rerum cognitionem esse.</i>	<i>559</i>
<i>Argumentum III. Hieroglyphica ex mente Aegyptiorum non tantum sym-</i>	<i>bola</i>

I N D E X .

<i>bola significatiua rerum altissimarum, sed & ob occultam quan-</i>	
<i>dam cum supramundanis causis connexionem, attractiua Nu-</i>	
<i>minum, atque ab aduersis præseruitiua fuisse .</i>	
	563
Argumentum IV. Consensus omnium Philosophorum, & Poëtarum, circa	
<i>Theologiam Aegyptiorum, demonstratur .</i>	
	568
S. I.	<i>De unitate & bonitate Dei, uti & rerum omnium causa, & re-</i>
	<i>rum principio productiuo .</i>
	568
	<i>Consecrarium .</i>
	575
S. II.	<i>De triuno principio Aegyptiorum dogmate .</i>
	ibid.
I.	<i>Expiatio Mentium apud Aegyptios ad diuinorum influxuum</i>
	<i>receptionem necessaria .</i>
	578
II.	<i>Silentium necessarium .</i>
	579
III.	<i>Modus & ratio in purgatione seruanda .</i>
	580
IV.	<i>Crater purgationi necessarius .</i>
	582
Epilogus .	588
	<i>Hymnus Mercurij Trismegisti in Pymandro .</i>
	589

INDEX

Rerum notabilium locupletissimus

ORDINE ALPHABETICO.

A

BAC I throno tabulae
Bembinae subiecti sche-
mata explicantur. 92
Ablutio corporis symbo-
lum ablutiois men-
tis. 585

Abortiva non sepeliebant Aegyptij. 516

Absynthium marinum. 77

Acatia herba. 137

Accentus reperti ab Europaeis, ad Si-
nicos characteres pronunciandos. 15

Accipiter quas literas dederit Aegyptijs.
45

Volans in tabula Bembina ex-
plicatur. 97

Solem significat. 125

Sacer. 148

Tutulatus. 186. dormiens.

Ibid. ☉ 198

Quadrangulo insidens. 198

209

Heliopoli cultus. 265

Est symbolum Intelligentiae

Solaris. 334

Accipitres bini concordiae symbolum.

Accipitres tres mitrati. 237

Accipitrina capita duo quid significant?

191

Accipitrinum simulacrum est Intelli-

gentia Solaris. 334

Accipitris caput ☉ baculum quid si-

gnificant? 277

Adyta Aegyptiorum. 81. in ijs doce-

batur Theologia Aegyptiaca. 82

hieroglyphicis instructa. 83

Adyta Aegyptiorum omnia continebant.

156

Adyta Hebraeorum. 82

Aegyptij rerum excellentiam per contra-
riorum appositionem denotabant.

225

Aegyptij putabant, animas piorum mi-
grare in animalia sacra; impiorum
in immunda. 389. Deos, Regesque

sub larvis animalium cognoscere sa-
tagebant. 390. eorum cura in hu-

mandis mortuis. 393. eorundem
dogma de revolutione animarum.

Ibid. non egrediebantur patrio solo
philosophandi gratia. 554

Aegyptia quadrupedia tantum assump-
pta pro hieroglyphicis. Ibid.

Aegyptij in hieroglyphicis instituendis
Deos imitabantur. 81. manifestis
symbolis occulta mysteria significa-
bant. Ibid.

Aegyptij cur hieroglyphicis figuris ute-
rentur ad significanda diuina myste-
ria. 132. 133

Aegyptij ad Deorum fabricam omne
animal vix cum homine assumpse-
runt. 134

Ante consultationes placabant

Deos. 170

Eorum lingua duplex. 42. eorum
literae desumptae ex animalium for-
mis, incessu &c. Ibid.

Aegyptiorum Veterum doctrina hoc
Opere restauratur. 552

Aegyptiorum sapientia à sacra Scriptu-
ra commendatur. 562

Aegyptiorum intentio in Obeliscis eri-
gendis. 564

Aegy-

I N D E X.

- Ægyptus* μῦθος dicitur. 128
Ægyptus fidem Christi suscepit statim
ab eius passione. 515
Ærea potestates *Ægyptijs* notæ. 292
Africa solitudo dicta mare sabulosum.
597. in ea rupes *Austro* consecrata.
Ibid. in ea *Sphinges*. Ibid.
Agathodemon *Ibiacus* & *Ophionius*.
239
Agathodemon per literam, A, signifi-
catur. 183
Alphabetum mysticum *Ægyptiorum*.
42
Amilicli. 86. 242
Ammonia *Intelligentia* *Minister* inge-
niculatus in tabula *Bembina*. 141
Amor rerum in quo consistat. 484
Amuleta ad *Momphtam* attrahendum.
464. ad *Nili* incrementum obti-
nendum. 470
Amuletaria artis origo. 564
Amuletorum gestatio. 219
Amuletorum variae classes. 518. &
seqq. & 528
Amuletum ad alliciendum *Demonem*
polymorphum. 335
Anagogicus sensus tabule *Bembinae*.
150
Androsphinx mitrata. 236
Androsphinx tabule *Bembinae*. 97.
138. eius *Potentia*. 97
Angeli 12 *Mundi* praesides, eorumque
termini ex *Iochaide*. 118
Angeli exemplar *Aristocratici* status.
169
Angelus omnia in se complicat, sed mo-
do angelico. 152
Animalia sacra *Ægyptijs* quatuor.
45
Animam *Mundi* per sacrificia trahen-
di ritus. 157
Animas de sphaera in sphaeram transmi-
grare credebant *Ægyptij*. 393. eo-
rum modus sepeliendi. 395. 396.
funerum species tres habebant. Ibid.
Animi purgandi cura apud *Ægyptios*.
578. necessaria. Ibid. in quo con-
sistat. 579. 580. 581
Anser sacer. 242
Anser sacrae tabulae insidens. 201
Anseris figurae navium puppes ornaban-
tur. 64
Antiquissimorum characterum *Sinensium*
explicatio. 16. 17. & seqq.
Anubis apud *Ægyptios* idem quod *He-*
cate apud *Græcos*. 122. eius si-
mulachrum ante templorum fores.
Ibid.
Apidis solemnitas. 285. eius delubra.
ibid. in eius solennitate *Crocodili*
mansuescebant. ibid.
Apopas *Demon* *Solaris* ex tribus dode-
cadibus compositus. 296
Apotropæum *Numen* *Borealis* regionis.
123
Aqua rerum omnium principium iux-
ta *Veteres*. 437
eam vocabant *Oceanum*. ibid.
Aquarij signum *Leoni* cur apponatur.
462
Aquea natura praesides 12 in *Obelisco*
Barberino. 294
Arabes utensilibus literas insculpebant.
510
Archetypi *Mundi* virtutes latentes.
185
Archontes rerum praesides. 300
Aries biceps *Ammonem* refert. 146
Aristocratici status exemplar *Angeli*.
169
Aristoethia. 71
Aristotelis doctrina de *Ideis* secundum
Ægyptios. 133
Armenorum characteres hieroglyphici.
40. & 42
Artemisia herba. 71
Arundinem *Crocodili* auersantur. 285
Arundo cur *Baccho* tribuatur. 233
eius duo genera. ibid.
Asphaltus cadavera contrahit. 516
H h h h 45pi.

I N D E X.

<i>Aspidis cultus apud Ægyptios.</i>	187	<i>Bos humana facie flammæ euibrans.</i>	509
<i>Aspido-sphinx quid significet.</i>	144	<i>Bos Mneuius.</i>	146
<i>Aspis è globo emergens & Cruci ansata se insinuans.</i>	182. caudam mordens. 183	<i>Bos Solaris Numinis symbolum.</i>	311
<i>Aspis è circulo emergens.</i>	201	<i>Bouem loco Accipitris ponebant Aegyptij.</i>	Ibid.
<i>Aspis Ophionius.</i>	120	<i>Boues duodecim in Obelisco Flaminio</i>	
<i>Assæthe throno medio tabula Bembinæ adstantes.</i>	90	<i>237. & in Obelisco Sallustio.</i>	263
<i>Astronomici characteres & ☿ ♀ ♄ .</i>	462	<i>Brachium humanum extra phallum</i>	
<i>Auctoritates pro doctrina hieroglyphica.</i>	2. 3. 4.	<i>prominens quid significet.</i>	415
<i>Auerrunci Dij. 487. Statuæ variæ auerruncæ.</i>	Ibid. & seqq.	<i>Brachmanes 21. eorum viuendi ratio</i>	
<i>eorum instrumenta varia.</i>	489	<i>Ibid. literæ. Ibid: utrum sint hieroglyphica</i>	
<i>auerrunca Dea Isis.</i>	Ibid.	<i>22. rebus cælestibus appropriatæ. Ibid. ad planetas spectantes</i>	
<i>auerrunca statuæ, dictæ Mesitæ.</i>	495 & seqq.	<i>23 & seqq: ad Cælos & sidera.</i>	26.
<i>Auis Numidica australium influxuum symbolum.</i>	127	<i>Bryonia.</i>	77
<i>Author Romam accersitur ad interpretandum Obeliscum Barberinum.</i>	272. eius scopus in Obeliscis interpretandis.	<i>Βρυς quid significet in lingua Phœnicum.</i>	45
<i>Authoris studium in eruenda Ægyptiorum doctrina.</i>	553	<i>Buglossa.</i>	78
<i>Azonij Dij.</i>	101		

B

B <i>Aeth idem quod Accipiter, seu Taustus.</i>	286
<i>Barra sacra quid?</i>	358
<i>Barys nauis.</i>	164. 196
<i>Betonica.</i>	78
<i>Bitumine linebant Ægyptij mortuorum corpora.</i>	394
<i>Bituminosa loca Aegypti.</i>	548
<i>Bonum primum & imparticipatum Deus.</i>	151
<i>Borealis plaga pars Mundi dextra, Australis sinistra iuxta Ægyptios.</i>	127
<i>Bos albo-niger quid significet.</i>	105
	106
<i>Bos apidem significat.</i>	186

C

C <i>Abalistæ exprimunt per literas, quod Aegyptij per hieroglyphica.</i>	136
<i>Cabalisticum effatum de Mundorum productione.</i>	110
<i>Cadmus ex Aegypto literas traduxit in Græciam</i>	56
<i>Græcarum literarum inuentor. Ibid. erat Aegyptius. Ib.</i>	
<i>Cæpas quas abhorruerint Aegyptij.</i>	75
<i>Camophytis.</i>	71
<i>Canis quas literas dederit.</i>	45
<i>Canis Anubin significat.</i>	135
<i>Canes cum flagellis quid significant.</i>	416
<i>Canophoræ.</i>	226
<i>Canopus idem cum Momphta.</i>	295
<i>Canopus quid.</i>	436
<i>Canopi Gualdiani expositio. Ibid. &</i>	438. 439
<i>Canopus ex thesauro hieroglyphico Herwartij.</i>	440
<i>Canopus palatij Legati Melitenfis. Ibid.</i>	
<i>Canopicum oraculum.</i>	442

Cano-

I N D E X.

- Canopici oraculi characteres* 443. quid
ij significant. 444
- Canopicus Genius Apotropæus*. 445.
446. 447
- Canopicum vas*. 447
- Canopi historia & origo*. 449
- Canopi monogramma*. Ibid.
- Canopica statua ex Museo Smithij*. 450
- Canubicum Numen omnium maxi-*
mum. 443
- Caput bouinum tabula Bembinæ*. 137
- Catenæ heracleoticæ unde originem*
ducant. 155
- Catenæ apud Aegyptios*. 249
- Catena Geniorum Luna-Solarium*. 337
- Catenæ seu Siræ Aegyptiorum*. 479
- Catena Iyngæa quid*. Ibid.
- Catenarum quas Siras vocant, origo*.
563
- Cavernæ Mumiarū, earumq; descriptio*.
400. & 401. numerus ingens. Ibid.
- Causatum est in causa, à causa, ad cau-*
sam. 152
- Cecrops Aegyptius*. 56
- Centauria*. 69
- Chamælea*. 27
- Chamæmilla*. 75
- Chami posteri colonias misisse videntur*
in Sinas. 10
- Characteres significatiuos conceptuum*
omnes ferè gentes habent. Ibid.
- Characteres Sinenſium quando instituti*.
Ibid.
- Characteres Sinenſium ijdem cum Iapo-*
niorum, & aliarum adiacentium
Nationum. 15. *ijdem character Si-*
nenſium diuerſa ſignificat pro accen-
tus diuerſitate. Ibid.
- Characteres hieroglyphici Armenorum*.
40
- Characteres Brachmanum*. 21. *utrum*
ſint hieroglyphica. 22. *triplici Mun-*
do appropriati. 23
- Characteres planetarum effectus ſigni-*
cantes. 23. & ſeqq.
- Characterum Seruianorum Cruci inſcri-*
ptorum interpretatio. 38 39
- Characteres minuti Iſidi throno inſiden-*
ti adſcripti explicantur. 93
- Characterum minutorum tabula Bem-*
binæ interpretatio. 158
- Characteres hieroglyphici conceptuum*
notæ. Ibid. *ex omnibus ad ſacrifi-*
cia ſpectantibus aſſumpti. Ibid.
eorum uſus varij. Ibid. *interpreta-*
tio. 159
- Characteres Numinum monogramma-*
tici. 362
- Chenofiris ſacer*. 242
- Choragi Genialis ſimulachrum*. 510
- Cidaris ſeu mitra Sacerdotalis ſapientie*
ſignum. 179
- Ciſtophori ciſtæ ſacræ*. 226
- Cælorum effectus & influentie ſecun-*
dum Brachmanas. 26. 27
- Cæremoniæ attractiue Deorum*. 86
- Cæremoniæ faciendæ Dæmoni Polymor-*
pho. 289
- Columba aërem ſignificat*. 291
- Concordia Regnorum unde?* 170
- Concordiæ ſymbolum bini accipitres*.
198
- Coniugia idealia decem Deorum*. 145
coniugium Horeæ Intelligentiæ cum
Momphtæ. Ibid. *Mentis Mneuiæ*
cum Horo. 146. *Mentis Iſiacæ*
cum Momphtæ. Ibid. *Animæ Mun-*
di cum Mundo ſenſibili. Ibid.
- Constantinus Magnus Conſtantinopoli*
Circum fabricatur. 162. *mittit in*
Aegyptum ad quærendum Obeliſcum.
Ibid. *curat deferri Rameſſæum*
Alexandriam. 163
- Conſtantiuſ Imperator Romam venit*.
163. *iubet portari Romam Obeli-*
ſcum Alexandria. Ibid. & *erigi*
in Circo Maximo. 164
- Coriandrum*. 78
- Cornucopia tribus modis pingitur ab*
Aegyptijs. 287
- H h h h 2
- Coro-

I N D E X.

- Corona papaveribus & perſeæ folijs or-
nata.* 200
*Coturnicis antipathia cum Sole & Lu-
na.* 124
Coturnix ſymbolum tyranni. 203
eius proprietates. Ibid.
Crater beneficus Oſiridis. 199. *eius
myſteria.* Ibid.
*Crocodili throno Pantamorphi Numi-
nis ſubieſti.* 46
Cruce anſata inter characteres Sinenſes. 13
Cruce anſata Genij ignei. 277. *my-
ſteria eius gradia.* Ibid. & 278
Cucurbita cur Mercurio oblata. 288
Cuſcuta. 78
Cyclaminus. 75. 77
*Cynocephalus manus ad Lunam ele-
uans.* 104. 114
*Cynocephalus cum pſilio Lunaris Genij
ſymbolum.* 142. *ſignificat Mentem
Lunæ-Solare.* 147
- D**
- D**æmones boni & mali Mundo
dominantur ex Trismegisto. 202
Dæmonis polymorphi ſymbolum. 334
Decuſſes binæ ſymbolum numericum. 318
*Dei cultus adhibendus ad conſervatio-
nem Regnorum.* 195
*Dei effectus cerni, natura minimè à no-
bis poteſt.* 222
Delphici templi inſcriptio. 574
*Democratici ſtatus exemplar Mundus
ſenſibilis.* 169
*Deo trinam potentiam attribuebant Æ-
gyptij.* 89
*Deorum magna porta in tabula Bem-
bina.* 90
*Deorum cultus publicus alia dona po-
ſtulabat, alia priuatus.* 219
*Deorum occultus ingreſſus per veſtigia
pedum ſignificatur in Obeliſcis.* 283
Deorum in firmamento ſtationes. 300
*Deus bonum primum & imparticipa-
tum.* 151. *omnia continet, & eſt
omnia in omnibus.* Ibid. & 152
omnia producit. Ibid. *eius viſ
ſæcundatiua in omnibus.* Ibid.
Deus exemplar Monarchici ſtatus. 169
*Deus cæruleâ veſte indutus cur pinga-
tur.* Ibid.
Diſtamnus. 75
*Differentia inter characteres Sinenſes
& hieroglyphica.* 13
*Differentia inter Sphyngeſ & Leones
Momphtæos.* 468
Dij mundi ab Ægyptijs culti. 218
*Dij ſub figuris animalium comparebant
hominibus.* 389
Discordie ſymbolum. 202
Diſſidia Regnorum unde. 170
Diſſidium rerum ſublunaris Mundi. 209
*Diuinandi ſcientiam quomodo inquiſi-
uerint Ægyptij.* 157
*Diuinitatem per omnia diffuſam dupli-
citer conſiderabant Ægyptij.* 89
Diuiſio varia tabulæ Bembinae. 87
& ſeqq.
*Dominicus Fontana erigit Obeliſcum
Vaticanum.* 372
Dracontæa. 73
Duodenarij numeri prærogatiua. 217
- E**
- E**ffectus ex placatione Deorum per
ritus Sacerdotum. 289
*Elementa ex internis elementis profe-
cta.* 155. *eorum fructus vegeta-
bilia.* Ibid. *eorum virtutes &
qualitates.* 217. *eorum hierogly-
phica.* 276
Ellychnium incombuiſtible dari poteſt. 543
Enneados ſigillum. 127
Epi-

INDEX.

<i>Epilogus huius Operis.</i>	588
<i>Erectio Obelisci Vaticanani.</i>	372. 375
<i>Ergatae pro Obelisco Vaticano erigendo.</i>	373
<i>Ergatarum potentia pondus superare debet.</i>	375

F

F <i>Abula de Rege Ægypti sub Leonis forma circumeunte.</i>	390
<i>Fascia hieroglyphicæ Mumiarum.</i>	420
	421
<i>Fasciæ Peirescianaæ explicatio.</i>	428
<i>Fati hieroglyphicum.</i>	206
<i>Fato non subijcitur anima nostra.</i>	205
<i>Fauissa sacra.</i>	200
<i>Felis Lunæ hieroglyphicum.</i>	121
<i>eius simulacrum Heliopoli.</i>	Ibid.
<i>Ferculum seu feretrum, eiusque significatio hieroglyphica.</i>	226
<i>Ferula cur Baccho tribuatur.</i>	232
<i>Ferula à ferendo dicta.</i>	Ibid.
<i>Ferulaceis tly sis cur utantur Ægyptij pro symbolis.</i>	Ibid. & 232
<i>Figura medio throno tabula Bembinæ insidens.</i>	90
<i>eius affectus.</i>	Ibid.
<i>Emis cuius gratiâ conditus à Deo homo, optimus.</i>	194
<i>consistit in actione circa optima.</i>	Ib.
<i>Flammæ subitaneæ è cryptis apertis subinde erumpunt.</i>	547
<i>Flos Loti.</i>	280
<i>Folia & flores numeros Dijs congruentes exhibentes dicabant Ægyptij.</i>	61
<i>Fontanæ summitates Ægyptiorum.</i>	259
<i>Fontes septem quos Venerabantur Ægyptij.</i>	111
<i>Fontium patres.</i>	85. 117
<i>Fons vitigineus.</i>	114
<i>Fuga è Mundo quid secundum Platonem?</i>	581
<i>Fundum paternum quid sit?</i>	94
<i>Geniorum cætus divisit in tres tria-</i>	

<i>des. Ibid. eius varia nomina.</i>	99
<i>Funeris pompa descriptio lepida ex Apuleio.</i>	425
<i>Funeris pompa Romanorum.</i>	Ibid.

G

G <i>Allus gallinaceus cur non reperitur inter hieroglyphica.</i>	515
<i>Genethlij quid?</i>	475
<i>Genij multi in singulis triadibus.</i>	100
<i>Genij occiduae plagæ.</i>	122
<i>Genij Solares duodecim.</i>	218
<i>Genius Boreæ plagæ, eiusque novem signacula.</i>	124
<i>Geniorum ignis & aquæ idealia schemata.</i>	142
<i>Genius Horæus, & Niloticus.</i>	148
<i>Genios per res ipsas analogas trahebant Ægyptij.</i>	157
<i>quomodo eos placabant.</i>	288
<i>Genij concordiaæ duæ Cornices.</i>	184
<i>Genios duodecim cur elegerint Ægyptij.</i>	219
<i>Genij singulis Mundi plagis assignati ab Ægyptijs.</i>	244
<i>Genij intellectualis Mundi, malorum auerruncatores.</i>	245
<i>Genij 48 Pantamorphi Numinis Ministri.</i>	274
<i>quibus placandi ritibus.</i>	275
<i>quibus amuletis colendi.</i>	Ibid.
<i>representati sub figuris 48 constellationum.</i>	276
<i>precipui naturæ præsides.</i>	Ibid.
<i>Genius ignis.</i>	277
<i>Systema rituum, quibus colendus.</i>	
<i>Ibid. circulus in capite eius quid significet.</i>	278
<i>sedes quadrata.</i>	Ibid.
<i>Tutulus.</i>	Ibid.
<i>Genius æris.</i>	279
<i>eius habitus & ornatus.</i>	Ibid.
<i>Genius aquæ.</i>	280
<i>eius habitus & ornatus.</i>	Ibid.
Ge-	

I N D E X.

<i>Genius terræ.</i>	281	<i>Hecataæ æzonæ tres.</i>	183
<i>eius habitus & ornatus.</i>	Ibid.	<i>Hecatica triadis regnum tripartitum.</i>	102
<i>Genij sex in qualibet columna Obelisci</i>			
<i>Barberini.</i>	282	<i>Heliopolis antiquæ situs.</i>	331
<i>eorum sacrificia apta.</i>	286	<i>Heliotropium.</i>	75
<i>Genius agricultura.</i>	282	<i>Hemphta supremum Numen.</i>	181. 217.
<i>Oeconomie spermaticæ.</i>	286	<i>Herba & plantæ Aegyptiacæ.</i>	65. 69
<i>Mercurialis.</i>	287	<i>earum vires per somnia inquirebant</i>	
<i>Polymorphus.</i>	289	<i>Aegyptij.</i>	Ibid.
<i>Terrestris.</i>	Ibid.	<i>de ijs libri scripti ab Aegyptijs.</i>	68
<i>Momphto Ammonius.</i>	290	<i>Herba Motmutis.</i>	148
<i>Anubicus.</i>	Ibid.	<i>Hermapionis interpretatio Obel. Fla-</i>	
<i>Bebonius.</i>	292	<i>minij.</i>	250. & seqq.
<i>Tutelarîs nubium.</i>	Ibid.	<i>falsa est.</i>	253. & seqq.
<i>Auerruncatius malorum.</i>	293	<i>Herodotus arguitur circa argumentum</i>	
<i>Genij tutelaris Lunaris & Solaris hie-</i>		<i>Obeliscorum.</i>	354
<i>roglyphicum.</i>	295	<i>Herodoti error.</i>	558
<i>Geniorum 48 stationes respondent 48</i>		<i>Herwartius in tabula Bembina inter-</i>	
<i>stationibus Deorum in cælo.</i>	300	<i>pretanda à scopo aberrat.</i>	255
<i>Genij Obelisci Monticælij.</i>	321. & seqq.	<i>Hieroglyphicum quid sit?</i>	8
<i>Geniorum Solarium simulachra.</i>	335	<i>Hieroglyphicè quid inciderint Aegyptij.</i>	
<i>Geniorum humidi & calidi symbola.</i>			Ibid.
	344	<i>Hieroglyphica non saxis tantum, sed</i>	
<i>Globus alatus cum serpentibus quid si-</i>		<i>alijs etiam materijs incisa.</i>	Ibid.
<i>gnificet.</i>	136	<i>Hieroglyphica doctrina solis Sacerdoti-</i>	
<i>Globus è cuius fundo duo pedes emer-</i>		<i>bus communicata.</i>	9
<i>gunt.</i>	196	<i>eius origo.</i>	Ibid.
<i>Globus serpente circumdatus.</i>	138	<i>eâ imbutus Moyses.</i>	Ibid.
<i>Globus serpentibus fœtus.</i>	353	<i>Author eius Trismegistus.</i>	Ibid.
<i>Græci Deorum simulachra literis exor-</i>		<i>Hieroglyphica quomodo à cæterarum</i>	
<i>nabant.</i>	510	<i>Gentium characteribus distinguan-</i>	
<i>Gratitudo erga Deum pro beneficijs.</i>		<i>tur.</i>	10
	226	<i>Hieroglyphicorum falsorum Schematis-</i>	
		<i>mi.</i>	41
		<i>Hieroglyphicum Peirescianum.</i>	54
		<i>Hieroglyphica lectio quomodo instituen-</i>	
		<i>da.</i>	67
		<i>Hieroglyphica doctrina non continet lau-</i>	
		<i>des Regum.</i>	253
		<i>Hieroglyphica pyramidio & lateribus</i>	
		<i>Obelisci Sallustij insculpta.</i>	260
		<i>Hieroglyphica Obeliscorum continent</i>	
		<i>Theologiam Aegyptiorum.</i>	269
		<i>Hieroglyphica cum ordine insculpeban-</i>	
		<i>tur.</i>	466
		<i>Hie-</i>	

H

H <i>abitus fœmineus Sacerdotum</i>	
<i>Aegypti.</i>	281
<i>Harpocratis statio.</i>	297
<i>Hebræorum figmentum de animarum</i>	
<i>transmigratione.</i>	390
<i>Hecate quid?</i>	100. 126
<i>eius simulachrum.</i>	101
<i>ornatus & habitus eius.</i>	Ibid.
<i>Genij aßectæ eiusdem.</i>	102
<i>Tæniæ eius.</i>	Ibid.
<i>Tutuli.</i>	Ibid.

INDEX.

<i>Hieroglyphica eadem cur repetantur eodem in loco.</i>	467. 517	<i>Horus.</i>	119
<i>Hieroglyphica literatura Cambysis tern- poribus perire capit.</i>	515	<i>eius affectus.</i>	Ibid.
<i>Hieroglyphica non sunt innumerabilia. eorum triplex ordo.</i>	555: Ibid. & 554	<i>Horus navis gubernator in tabula Bembina.</i>	139
<i>Hieroglyphica diversa ultra 300 non reperiuntur.</i>	556	<i>Horus ingeniculatus Osiritem herbam tenens.</i>	143
<i>Hieroglyphica ad res sublimes significan- dis adhibita.</i>	Ibid.	<i>lesto incubans.</i>	145
<i>Hieroglyphica multa sunt Amuleta.</i>	557	<i>Horus Hippopotamum configens.</i>	146
<i>Hieroglyphicorum interpretationi ne- cessario requisita quæ?</i>	558	<i>cum litua quid significet.</i>	173
<i>Hieroglyphica non sunt literæ.</i>	559	<i>duplex, inferior & superior.</i>	197
<i>Hieroglyphica literatura quid.</i>	564	<i>Horus cur pueri forma exprimat.</i>	262
<i>est symbolica.</i>	559	<i>Hori sacrificia.</i>	296
<i>similis est Phronoschematis.</i>	560	<i>Humidum omne Osiridis affluxus.</i>	128
<i>Hieroglyphica putabantur habere vim ad Numina attrahenda.</i>	563	<i>Hyena symbolum inconstantis.</i>	357
<i>Hieroglyphicorum interpretatio difficilis.</i>	566	<i>Hydroptium schema.</i>	220
<i>eorum notitiam quibus subsidijs ac- quisiverit Author.</i>	Ibid.	<i>Hymnus Trismegisti.</i>	589
<i>Hieroglyphica doctrina quid sit.</i>	567	<i>Hypochamus.</i>	72
<i>verè in hoc Opere exposita.</i>	Ibid.	<i>Hypozoci.</i>	86
<i>solis Sacerdotibus tradebatur.</i>	Ibid.		
<i>Hieroglyphice figuræ quid sint?</i>	133		
<i>Hierogrammatismi varij explicantur.</i>	62		
<i>Meleagridis & Anseris hierogram- matismi.</i>	63		
<i>Hirci caput aræ impositum in tabula Bembina.</i>	140		
<i>Hircini sceptri significatio.</i>	220		
<i>Hircus hieroglyphicè quid significet?</i>	112		
<i>Hirundo symbolum beneficiorum Osiri- dis & Isis.</i>	241		
<i>Historia de Persa Scarabeum calcan- te.</i>	391		
<i>Homoscopus.</i>	149		
<i>Horæum caput Obelisci Sallustij quid denotet.</i>	262		
<i>Horoscopus.</i>	120		

I N D E X.

- Idea extra mentis terminos non reperitur .* 130
Ideas paterna mens produxit . 131
Idealia decem Deorum coniugia . 145
Idearum tabulae Bembinae usus & utilitas . 153
earum tres gradus . Ibid. & 154
Ideae conferunt ad nexum rerum . 154
ad generationem rerum . Ibid.
ad intelligendum . Ibid.
ad diuinationem . Ibid. & 155
Idola Mumijs assuebantur , 418
Idola à Nardio transmissa . Ibid.
Idolum cedrinum Musci Kircheriani . 420
Ignis symbolum subterranei Osiridis . 131
eius cultus apud Aegyptios , Ibid. & 532
Ignes quales in adytis Aegyptiorum . 533
Ignibus caelestes Deos colebant . 534
Impia diuinatio ex 48 Asterismis . 301
Inferiora continentur in superioribus . 151. 152. 153
per inferiora Aegyptij ascendebant ad superiora . Ibid.
Inferiora gaudent superioribus . 156
Intelligentiae hylae duodecim . 238
Intelligentia Mercurialis . 239
Iouis Labradæi simulachrum . 184
Isis Mater vniuersae naturae . 92
Isis subterranea . 126
Nilotica . 127
Isis in somno apparens docet medendi rationem . 157
Isis Momphtæa Mundi Domina . 261. 262
Isis Genius terra . 281
Isis sedens velata & baculum tenens . 282
Isis totius generationis susceprix . 499
Iuncus Niloticus quid? . 234
eius significata . Ibid. & 135
Iynges & Sphynxes vocabant Aegyptij ideas . 130
Iynges seu Ideae examini apum comparantur à Zoroastro . 131
eas Aegyptij varijs symbolis expresserunt . 132
intelligunt à Patre intellecta . 136
Iynges septem sibi inuicem concatenate . 480. 481
prima cæteris maior . Ibid.
suprema in cæteras influit . 482
Iynges animarum transuectrices . 483
Iynges octo insertæ idolo . Ibid.
Iynges Andromorphæ quid significant . 416
Iyngis Pantamorphæ symbola . 91
Iyngis Pantamorphæ throno exprimitur rerum mundanarum vicissitudo . 92
Iynx Pantamorphæ idearum mundalium penurarium . Ibid.
Iynx Verbum diuinum . 144
Iynx quid apud Aegyptios . 479
Iynx Intelligentia Deo proxima . 483
- ## K
- K** *Triologica symbola pauca sunt .* 555
- ## L
- L** *Eclæ Momphtæi assectæ .* 145
Lecythi . 286
Leges humanæ ad diuinæ legis normam conditæ vim habent . 169
necessariæ hominū societatibus . 170
eas dat Deus hominibus . 171. 177
necessariæ vnà cum scientijs ad Regnorum conseruationem . 172
earum observatio in quo consistat . 177
Leges octo Hermeticae . 189
quatuor ex Herodoto . Ibid. & 190
earum hieroglyphica . Ibid.
quinque leges portis incisæ . 197
earum hieroglyphica . Ibid.
Le-

I N D E X.

<i>Leges Niloticæ .</i>	200
<i>Leges sacræ in Obelisco Flaminio conten- tæ .</i>	218
<i>Leges de sacrificijs ritè instituendis ab Ægyptijs Sacerdotibus conditæ . Ib.</i>	
<i>Leo ignem significat .</i>	143
<i>Leo Momphram significat .</i>	464
<i>Leoninæ statuæ significatio .</i>	221
<i>Leonis capita cur fontibus adhibita .</i>	224
<i>Leonis ☿ Aquarij signa seu caracte- res .</i>	225
<i>cur Nili inundationem significant. Ib.</i>	
<i>Lepus vigilantis Regis symbolum .</i>	202
<i>Libri de herbis ☿ plantis Ægyptijs .</i>	68
<i>Libri Magici Ægyptiorum Sacerdo- tum .</i>	82
<i>Lineum amiculum Sacerdotum purita- tis signum .</i>	179
<i>Lineus habitus quid denotet .</i>	278
<i>Linguae genus duplex Ægyptijs vsta- tum .</i>	42
<i>Lingua Græca nunc ab Ægyptia .</i>	57
<i>Lini mysteria .</i>	279
<i>Literæ Ægyptiorum ex varijs animali- bus desumptæ . 43. & seqq. 46. 47</i>	
<i>inferiebant etiam inscriptionibus hieroglyphicis .</i>	55
<i>Literæ Ægyptiacæ à Cadmo in Græciam traductæ .</i>	Ibid.
<i>Literæ Δ quid significet .</i>	Ibid.
<i>Literæ Casarei Oratoris apud Turcam ad Authorem .</i>	304
<i>item Interpretis eiusdem .</i>	305
<i>Litui ex ferulaceis thyrsis .</i>	232
<i>Lituis seu baculus incurvus .</i>	173
<i>in Hori manibus quid significet. Ib.</i>	
<i>dominii signum .</i>	179
<i>Loti flos Solem sequitur .</i>	135
<i>Loti flore Solem sequente Ægyptij quid indicerent ?</i>	Ibid.
<i>Lotus .</i>	75
<i>Lucernarum festum apud Ægyptios .</i>	531
<i>&</i>	532

<i>Lucernæ quibus locis ponerentur .</i>	533
<i>&</i>	534
<i>Variarum figurarum . Ibid. &</i>	535
<i>antiquissimis temporibus in usu. Ib.</i>	
<i>Lucernæ varæ in particulari explica- tæ .</i>	537. & seqq.
<i>Lucernam Apidi cur posuerint Ægyptij .</i>	539
<i>Lucerna tetralychna in Comasis cir- cumferebatur .</i>	540
<i>Lucernæ perpetuæ putatæ .</i>	545
<i>diuersis modis constructæ .</i>	546
<i>utrum naturaliter possint fieri .</i>	547
<i>Lucernas perpetuas quomodo Ægyptij construere tentarint .</i>	548
<i>cur eas posuerint in cryptis .</i>	549
<i>Ludouisus Obeliscus .</i>	258
<i>Lunaris statuæ habitus .</i>	221
<i>Luna Solis vicaria .</i>	121
<i>Sol nocturnus .</i>	Ibid.

M

M <i>Agia naturalis originem duxit à cognitione sympathiæ & anti- pathiæ rerum .</i>	154
<i>Magiæ naturali Diabolus se miscuit .</i>	
<i>Magiæ origo .</i>	564
<i>Mala punica seu papauera offerebant Ægyptij Sacerdotes .</i>	144
<i>Mala mundi fiderei, eorumque antidota .</i>	205
<i>Malchut quid ?</i>	583
<i>Mali punici symbolum .</i>	193
<i>Malogranata & papaueracea capita, re- gnorum unionem denotant .</i>	Ibid.
<i>Mandarinorum Sinensium lingua .</i>	15
<i>Marrubium .</i>	74
<i>Mataræa Ægypti .</i>	330
<i>Materia prima per vanam significatæ .</i>	439
<i>Melchitæ quinam fuerint .</i>	37
<i>Melissi de Deo sententia .</i>	572
<i>eius Theologia nostræ similis .</i>	573
<i>malè reprehenditur ab Aristotele . Ib.</i>	

I N D E X.

<i>Meleagris.</i>	63	<i>Mexicani annum in 18. Menses diuidebant.</i>	28
<i>Isidi sacra.</i>	Ibid.	<i>seculorum classes apud illos.</i>	29
<i>vnde dicta.</i>	Ibid.	<i>singulis seculis suis mundi interitum expectant.</i>	Ibid.
<i>qualis.</i>	Ibid.	<i>eorum anni initium.</i>	30
<i>eius caput trigonum.</i>	Ibid.	<i>Mexicanorum mensium nomina.</i>	Ibid.
<i>Memphis multa antiquitatis vestigia retinet.</i>	400	<i>Mexicanarum picturarum interpretatio.</i>	31. & seqq.
<i>caerne circa illam.</i>	Ibid.	<i>Mina Dijs antitechnis intentata.</i>	521
<i>Mendesia tabula sacra.</i>	335	<i>eas Demonones abominantur.</i>	Ibid.
<i>Mendes ab Ammone in quo differat.</i>	336	<i>Minuti characteres hieroglyphici non sunt literæ vulgares.</i>	420
<i>Mense in adytis Aegyptiorum.</i>	83	<i>Momphta naturæ humide præses.</i>	98
<i>Mensarum sacrarum usus.</i>	Ibid.	<i>Momphtæum Numen.</i>	184
<i>appellabantur Anclabræ.</i>	Ibid.	<i>Momphta duplex.</i>	221
<i>Dijs dedicata.</i>	Ibid.	<i>Momphtæ habitus.</i>	222
<i>diuersæ materiæ.</i>	Ibid. & 84	<i>penna in eius capite quid significet.</i>	Ibid.
<i>erant Aræ.</i>	Ibid.	<i>cur sedens.</i>	223
<i>earum origo ab Aegyptijs.</i>	Ibid.	<i>Momphta summus influit in mundum.</i>	218
<i>Mensa sacra.</i>	279. 280	<i>per 12 Genios.</i>	218
<i>Mens suprema triformis quomodo se mundo communicauerit.</i>	91	<i>Momphta seu Nilotici humidi præses.</i>	323
<i>Mens hypozoca.</i>	96	<i>Momphtæ statua.</i>	504
<i>eius habitus fœmineus.</i>	Ibid.	<i>Momphtæ Potentiæ symbolum.</i>	509
<i>hieroglyphica inscriptio.</i>	97	<i>Monarchici status exemplar Deus.</i>	169
<i>Mentastrum.</i>	77	<i>Monarchicum statum Aegyptij approbabant.</i>	169. 195
<i>Mercurialis herba.</i>	Ibid.	<i>eius membra Rex, Sacerdotes, populus.</i>	Ibid.
<i>Mercurij munus.</i>	201	<i>Monas omnium rerum principium.</i>	575
<i>Meridionalis plaga ab Aegyptijs in veneratione habita.</i>	127	<i>Dyadem generat.</i>	Ibid.
<i>Metempsychosis quid.</i>	388	<i>Monogrammata Phta & Muth.</i>	181
<i>eam credebant Aegyptij.</i>	Ibid.	<i>Mons Tagodum in India.</i>	22. 27
<i>ab illis eam hausit Pythagoras.</i>	390	<i>Morphei Regnum in elementari mundo elucet.</i>	324
<i>circa illam error Platonis & Iuliani Apostatæ.</i>	Ibid.	<i>Mos conliendi cadauera apud Aegyptios.</i>	387
<i>opinio Orphei & Zoroastri.</i>	Ibid.	<i>Moyse instructus doctrinâ hieroglyphicâ.</i>	9
<i>huius dogma latissimè fuit diffusum.</i>	391	<i>Mumie, earumque conditoria & hieroglyphicorum, quibus inscribuntur, significatio.</i>	387. & seqq.
<i>de ea Mahumetis opinio.</i>	Ibid.		ea-
<i>Mexicana lingua & literæ.</i>	28		
<i>Mexicani picturis loco characterum utuntur.</i>	Ibid.		
<i>eorum characteres non sunt hieroglyphica.</i>	Ibid.		
<i>numerorum notæ apud illos.</i>	Ibid.		
<i>annorum notæ apud eosdem.</i>	Ibid.		

I N D E X.

*earum schematismi, pictura, hiero-
 glyphica, forma &c.* 388
Mumia vox Persica. 396
non sunt cadauera Sole exsiccata. 397
solo asphalto condiebantur. Ibid.
& 398
Mumiarum capsæ è saxo aut ligno. 400
Mumiarum sub linguis lamina aurea. Ibid.
*Mumiarum schematismi à Ioanne Nar-
 dio ad Authorem missi.* 411. & seqq.
Mumijs idola assuebantur. 418
Mumiarum fasciæ hieroglyphicæ. 420
*Mumie variæ ex Varijs Museis excer-
 ptæ.* 425. & seqq.
Mundum triplicem statuunt Sapientes. 22
*mundi triplicis characteres iuxta Brach-
 manas.* 23
Mundi Angelici symbola. 91
Sensibilis. Ibid.
Mundus triformis. 107
Mundi oculo primarij iuxta Aegyptios. 107. 108
Platoniorum de ijs sententia. Ibid.
Cabalistarum de iisdem sententia. Ib.
*Mundi singuli habent suas Potentias in
 triades distinctas.* 109
*Mundus conservatur humidi & calidi
 temperie.* 141
quadruplex Aegyptijs. 150
Mundus est Umbra Dei. 151
*Mundus visibilis imago est invisibilis
 Dei.* 153
*Mundus Sensibilis exemplar status De-
 mocratici.* 169
Mundi Sublunaris dissidium. 209
*Mundus archetypus nullum continet
 malum.* 210
*Mundum in duodecim plagas diuidebant
 Aegyptij.* 217
Mundus constat duobus Crateribus. 583

Murus dodecapyrus, heptapyrus &c. 174. 175
*Muri figura significat Regnum aut Ci-
 nitatem in Obeliscis.* 175
Musica in Aegypto inuenta. 233
Mysteria diuina celari debent. 579
Mythras Persarum quid? 100

N

N *Asturtium herba.* 75
*Nauis impositæ figura in tabula
 Bembina.* 138
Nauis Barys. Ibid.
*Nauis puppis Accipitrino capite insigni-
 ta.* Ibid.
Nauis hieroglyphica. 139
Ammonia 156
Nephta tabulæ Bembinae. 98
eius habitus & gestus. Ibid.
Nephte seu Proserpina. 289
Nilometria columnæ. 200
Niloscopij expositio. 223
Nilum venerabantur Aegyptij. 437
Nilus donum Deorum putabatur. 455
cultus ipsi exhibitus. Ibid.
fecunditatis causa. 456
encomia & commoda. Ibid.
emulatur phases Lunæ. 457
eius symbolum. 459
Niloscopium. Ibid.
Niloticorum canalium consecratio. 470
Noctua Typhonis symbolum. 187
in somno visa malum omen. 196
quid significet. 288
Noctuae & Cornicis dissidium. 203
Nusar, seu Nilusar. 76
Numeri xxxvi. mysteria. 296
*Numerus nouenarius Boream signifi-
 cat apud Aegyptios.* 124
Septenarius Soli dicatus. 125
Numeros Dijs suis dicabant Aegyptij.
Numina Zonia & Azonia. 85
*Numina sua exprimebant sub utroque
 sexu Aegyptij & Græci.* 98

I N D E X.

Numina sub habitu masculino principium adlium; sub feminino passuum significant. 98
Numina apotropæa seu Auerrunca. 148
Numina singula similibus donis placabant Aegyptij. 219
Numina primæ Classis Aegyptiorum. 507
Numismata è Museo Stephanoni. 248
Nymphæa. 75

O

Obeliscus Rameffæus siue Lateranensis. 162
eius historia. Ibid.
est omnium maximus. Ibid.
liberatur ab incendio à Cambyse. 163
defertur Alexandriam primum, deinde Romam. Ibid.
erigitur in Circo Maximo. 164
eius mensura. Ibid.
à Gothis deicitur. Ibid.
à Sixto V. erigitur in Campo Lateranensi. 165
symmetriæ epilogismus. Ibid. & 166
inscriptiones. 166. 167
interpretatio. 168
continet rationem ordinandi mundum politicum ad archetypum. 168
 169
eius interpretandi ratio. 171
interpretatio difficilis. Ibid.
diuisio Obelisci. 172
Epigraphe. Ibid.
Obeliscus Sennefertæus siue Flaminius. 214
à quo fuerit erectus. Ibid.
eius basis. 215
mensura. Ibid.
inscriptiones. 216
argumentum. 217
Epigraphe. 235. & 236
Anacephalaosis. 248

Obeliscorum figura cur ruditer elaborata. 221
Obeliscus Sallustius seu Ludouisius. 258
eius symmetria. Ibid.
argumentum. 259
diuisio & interpretatio. 260. & seqq.
compendium est Flaminij. Ibid.
differentia inter eum & Flaminium. 269
Obeliscus Veranus seu Barberinus. 272
repertus in agro Verano. Ibid.
erector eius Sotbis & Rameffes. 273
ubi Romæ primum erectus. Ibid.
eius magnitudo. Ibid.
argumentum. Ibid.
quibus Numinibus dicatus. 274
continet 48 stationes Deorum. Ib.
finis cur erectus. 276
Obeliscus Constantinopolitanus, eiusque interpretatio. 304. & seqq.
Obelisci minores, & sunt Monticælius, Mediceus, & Mahuteus, eorumque interpretatio. 318. & seqq.
Obeliscus Heliopolitanus, eiusque interpretatio. 330. & seqq.
Obeliscus Alexandrinus, eiusque interpretatio. 339. & seqq.
Obeliscus Florentinus, eiusque interpretatio. 348. & seqq.
Obelisci rasi. 368
Obeliscus Exquilinus, seu S. Mariæ Maioris. 369
Obeliscus Vaticanus. 370
Obeliscorum variorum fragmenta, eorumque interpretatio. 378. & seqq.
Obeliscus Campomartius subterraneus. 378. & 379
Obelisci minores 44 olim Romæ erecti. 383
Obelisci superstites continent doctrinam veterum Aegyptiorum. 552
Obelisci minores inter se sunt similes. 564
 Oedi-

I N D E X.

<i>Oedipi Aegyptiaci adornandi occasio.</i>		<i>☉ Circulum:</i>	571
		<i>eius Theologia nostra similis.</i>	572
<i>Oedipum Aegyptiacum tria scire oportet.</i>	551	<i>Passer simplicem populum denotat.</i>	203
<i>Olea.</i>	280	<i>Pastophororum officium.</i>	238
<i>Oleum inconsumptibile dari non potest.</i>	547	<i>Paterna Mens.</i>	85
		<i>paternum fundum.</i>	Ibid.
<i>Ophionia Mens.</i>	148	<i>Paterni fundi tribus triadibus compositi nota.</i>	282
<i>Ophionius Agathodæmon.</i>	199	<i>Paternæ Mentis semina quæ?</i>	480
<i>Ophionium Numen.</i>	335	<i>Penates quid?</i>	474
<i>Opertanea sacra.</i>	226	<i>qui, ☉ cur informes apud Aegyptios?</i>	476
<i>Oraculorum origo.</i>	564	<i>eorum statuæ binæ.</i>	477
<i>Origanum.</i>	77	<i>Penna in hieroglyphicis quid significet.</i>	295
<i>Orphei de Trinitate sententia.</i>	576	<i>Penna Ibidis in manu Idoli Canopici.</i>	441
<i>Orpheus in hymnis precatorijs Aegyptios imitatus.</i>	159	<i>Pentaphyllum.</i>	70
<i>Osiris inferiorem Aegyptum reddidit habitabilem.</i>	42	<i>Perseæ ramus triplex inuersus.</i>	173
<i>Osiris ☉ Isis Sol ☉ Luna.</i>	139	<i>Perseæ semper viridis.</i>	230
<i>Osiris, Isis, Horus, Typhon, in mundo sensibili quid?</i>	170	<i>Perseæ ramus triplex ☉ quatuor uniuscuiusque folia, quid significant.</i>	230
<i>Osiridis catena.</i>	187	<i>Perseæ folia quid hieroglyphicè significant.</i>	Ibid.
<i>Osiris agriculturam inuenit.</i>	190	<i>rami inuersi.</i>	Ibid.
<i>Osiris multipliciter consideratur.</i>	237	<i>cur seminationis ☉ plantationis symbola Perseæ.</i>	Ibid.
<i>Osiridis brachium.</i>	280	<i>Perseæ Mystas vocabant Leones.</i>	390
<i>Onalis figura in Obelisco Rameffeo.</i>	172	<i>Perseæ arbor.</i>	135. 229
<i>Quum Zoroastræum.</i>	274. 275	<i>eius ramo cur vterentur Aegyptij in solennitatibus.</i>	229
<i>Quum quid referat.</i>	280	<i>Phallus oculatus.</i>	137. 279
<i>Quum liquorem stillans.</i>	299	<i>Phallus oculatus amuletum Aegyptiorum.</i>	415
P		<i>Phallus variè ab Aegyptijs formatus.</i>	528
		<i>Phœnicopterus Horum significat.</i>	291
P <i>Andoches, eiusque affecle.</i>	124	<i>Phylacteria unde dicta.</i>	521
<i>Papauer terre symbolum.</i>	193	<i>Phylacterium à Dom. Scaphilo missum.</i>	526
<i>Papaueraceum sceptrum significat politicam administrationem.</i>	198	<i>Pisces in Obeliscis quid significant.</i>	381
<i>Papilio Dracontomorphus.</i>	183. 195 196. 206	<i>eos abominabantur Aegyptij Sacerdotes.</i>	Ibid.
<i>Papyraceus thyrsus.</i>	183	<i>sunt symbolum odij.</i>	Ibid.
<i>abundantiam notat.</i>	197	<i>Pisces non assumebantur ab Aegyptijs pro</i>	
<i>Parabolarum genus duplex apud Aegyptios.</i>	8		
<i>Parmenidis sententia de Deo.</i>	570		
<i>quo sensu vocet Deum finitum.</i>	Ibid.		

I N D E X.

<i>pro hieroglyphicis .</i>	555
<i>Planetarum effectus qui significant cha- racteres .</i>	23. & seqq.
<i>Plantago herba .</i>	70
<i>Platonis de Deo legifero sententia.</i>	173
<i>Platonis opinio de reuolutione anima- rum .</i>	392. 393
<i>Platonis de Deo sententia .</i>	573
<i>Plotini sententia de Deo .</i>	573
<i>Politici status idea .</i>	168
<i>Politica documenta .</i>	191. 209
<i>Politico statui subinde prosunt aduersa.</i>	192
<i>Polymorphi Daemonis officia .</i>	502
<i>Polymorphæ statuae .</i>	500. & seqq.
<i>Pondus Obelisci Vaticanæ quomodo ex- ploratum .</i>	374
<i>Porta magna Orientis .</i>	119
<i>Occidentis .</i>	120
<i>Septentrionis .</i>	123
<i>Austri .</i>	125
<i>Porta mundi .</i>	120
<i>Portatilia simulacra Ægyptiorum.</i>	494
<i>Portulaca herba .</i>	78
<i>Potentia mundi Duces & Rectores .</i>	510
<i>Prothyraeum Mercuriale .</i>	288
<i>Prouidentia Dei argumentum.</i>	170
<i>Prouidentia hydrothea .</i>	297
<i>Psammetichus Rex Ægypti .</i>	214
<i>Pulegium herba .</i>	77
<i>Puritas mentis necessaria .</i>	586
<i>Pyramides duæ & tres circuli quid de- notent .</i>	282
<i>Pythagoras quo tempore fuerit in Aegy- pto .</i>	214
<i>Pythagoræ sententia de Deo .</i>	570

Q

<i>Quadrangula duodecim Obelisci Flaminij .</i>	237
<i>Quadrans Astronomicus ta- bulæ Bembinæ signum temporis.</i>	106
<i>Quadrupedum raritas in Aegypto.</i>	555

R

<i>Radius mentis diuinæ omnia im- plet .</i>	143
<i>Rameffes erexit Obeliscum omnium maximum 20000 hominum ope- ra .</i>	162
<i>alligat filium eius apici .</i>	Ibid.
<i>iubet adornari hieroglyphicis ad po- liticam spectantibus .</i>	168
<i>Ramis Perseæ & Loti Horum venera- bantur Ægyptij .</i>	229
<i>Ramorum festum in honorem Bacchi .</i>	
<i>Ramus Acaciæ .</i>	139
<i>Ramus triplex & inuersus in Obeli- scis .</i>	229
<i>Rana flori Perseæ infidens .</i>	104
<i>Rana aræ insidens .</i>	137
<i>Ranam pingebant Ægyptij pro luto. Ib. eam Isidi consecrabant .</i>	138
<i>Rana .</i>	280
<i>Ranæ in Canopo Gualdiano .</i>	438
<i>significant materiam primam .</i>	439
<i>Rectores Mundorum. 85. 111. & seqq. eorum triades & officia .</i>	Ibid.
<i>Rectores Mundi præsent mensibus & signis Zodiaci .</i>	112
<i>Reges Ægyptiorum Sacerdotes .</i>	180
<i>Regiones diuersæ tabulæ Bembinæ, ea- rumque explicatio .</i>	87. & seqq.
<i>Rex omnibus Regni sui rebus adesse de- bet .</i>	170
<i>Rex Solern imitari debet .</i>	191
<i>omnia in subditis suis operari debet .</i>	
<i>Ritus quibus inaugurabantur Sacerdo- tes Ægyptij .</i>	181

S

<i>Sacerdotibus solis hieroglyphica doctrina communicata à Trisme- gisto .</i>	9
<i>Sacerdotes Ægyptij quid petuerint in Deorum inuocatione .</i>	86
<i>Sæ-</i>	

I N D E X.

<i>Sacerdotes Aegyptij mitrati.</i>	179	<i>Serapis statua Alexandria.</i>	522
<i>erant Reges .</i>	180	<i>Serpentes stipantes thronum tabula</i>	
<i>quibus ritibus inaugurabantur.</i>	181	<i>Bembina quid significant.</i>	92
<i>Sacerdotum Aegypti ritus in adytis .</i>	206	<i>Serpens globo circumfusus .</i>	140
<i>Sacerdotes nudi in Obelisco quid signi-</i>		<i>è globo emergens .</i>	182
<i>ficient .</i>	249	<i>caudam mordens .</i>	183
<i>Sacerdos Isiacus linteatus .</i>	278	<i>Serpentis symbolum varia significat .</i>	352
<i>Sacrificia quâ ratione instituerint Aegy-</i>		<i>Seruianorum characterum Cruci inscri-</i>	
<i>ptij .</i>	267	<i>ptorum interpretatio .</i>	38. 39
<i>Sacrificaturi ad quid attenderint .</i>	155	<i>Sexu utroque Numina sua exprimebant</i>	
<i>Sacrificantium habitus .</i>	156	<i>Aegyptij & Græci .</i>	98
<i>Sacrificandi rationem continet tabula</i>		<i>Sigillum Enneados .</i>	123
<i>Bembina .</i>	Ibid.	<i>Silex sacer quid ?</i>	335
<i>Sacrificiorum ritè peractorum vis .</i>	155	<i>Simendes idem Aegyptijs, quod Græcis</i>	
<i>Salis copia conditis corporibus adiuncta</i>		<i>Pan .</i>	140
<i>non reddit illa incorruptibilia .</i>	398	<i>Simulachrum Accipitrino capite .</i>	235
<i>Sanguinaria herba .</i>	75	<i>Sinensium characteres quomodo institu-</i>	
<i>Sapientie studium semper floruit apud</i>		<i>ri .</i>	10
<i>Antiquos .</i>	8	<i>Sinensem Regionem Chami posteri in-</i>	
<i>Satyrium herba .</i>	70	<i>coluisse videntur .</i>	Ibid.
<i>Scarabeus .</i>	147. 176. 179	<i>Sinensium characteres hieroglyphicis si-</i>	
<i>sculptus in annulo .</i>	Ibid.	<i>miles .</i>	11
<i>Regem denotat .</i>	191	<i>eorum multitudo ingens .</i>	Ibid.
<i>Scarabæi volantis significatio .</i>	320	<i>singuli singulis vocibus respondent.</i>	Ibid.
<i>Scarabæi prophylactici varij .</i>	522. &		
<i>seqq.</i>		<i>Sinensium character idem cum Iaponio-</i>	
<i>Sceptrum recurvum .</i>	231	<i>rum & aliarum adiacentium Regio-</i>	
<i>Sceptro in thyrsæ Osiridis tria conside-</i>		<i>rum .</i>	15
<i>randa .</i>	234	<i>idem character pro diuersitate ac-</i>	
<i>Sceptrum Luniforme & Accipitrifor-</i>		<i>centus diuersa significat .</i>	Ibid.
<i>me .</i>	282	<i>Sinensium characterum antiquissimorum</i>	
<i>Scolopendrium herba .</i>	77	<i>explicatio .</i>	16. 17. 18. 19
<i>Scylla herba seu cæpa muris .</i>	74	<i>ex varijs rebus desumpti .</i>	Ibid.
<i>Septa sacrorum animalium .</i>	241. 283	<i>Sinica lingua difficillima .</i>	15
<i>&</i>	299	<i>Sinicornum characterum veterum exem-</i>	
<i>Serapidis caput à Sole salutatum .</i>	103	<i>pla .</i>	12. 13
<i>quid hieroglyphicè significet in tabu-</i>		<i>ex omnibus rebus efformati .</i>	Ibid.
<i>la Bembina .</i>	Ibid.	<i>inter illos Crux ansata , & statua</i>	
<i>eius assecla .</i>	104	<i>Serapidis .</i>	13
<i>Serapis & Canub idem .</i>	442	<i>inter illos & hieroglyphica Aegy-</i>	
<i>Serapes quid ?</i>	472	<i>ptiorum differentia .</i>	Ibid.
<i>Serapis simulachro cur tot hieroglyphi-</i>		<i>Situs figurarum hieroglyphicarum at-</i>	
<i>ca incisa ?</i>	482	<i>tendendus .</i>	142
<i>Serapis statua secunda explicatur .</i>	483	<i>Sothis stella incrementi Nilotici præ-</i>	
		<i>nun-</i>	

I N D E X.

nuntia.	116
Sothis Isidi tribuitur.	127
Sothis & Rameſſis figura in Obeliſco Rameſſeo.	180
Sphyngeſ quid fuerint apud Ægyptioſ.	224
quâ occasione conſtitæ.	Ibid.
Sphyngeſ in delubrorum & adytorum crepidinibus.	130
earum deſcriptio ex Proclo.	Ibid.
Sphyngeſ in deſertis Africæ.	397
Sphyngeſ quales figuræ.	460
earum varia ſimulachra Romæ & in Ægypto.	Ibid.
earum officium indicare incrementa Nili.	461
Sphyngeſ Villæ Burghieſæ.	468. & ſeqq.
Sphyngeſ aquæ felicis Romæ.	462. & ſeqq.
Sphyngeſ ſimulachrum.	457
Sphyngeſ fragmentum.	458
Sphynx Nilotica.	115
eius habitus hieroglyphicus.	Ibid.
Sphynx Accipitri-Leoniſormis.	141
Sphynx Nilotica quid ſignificet.	454
Stationes 48 Deorum in cælo.	274
Statua lignea, eiſque expoſitio.	431
&	432
Statuas Deorum informes faciebant Æ- gyptij.	476
earum binæ.	477. & ſeqq.
Statuæ polymorphæ.	500. & ſeqq.
Statuæ characteriſticæ.	506. & ſeqq.
Statuæ truncus ſine capite.	507
eius explicatio.	Ibid. & ſeqq.
Statuæ prophylactica.	511
Statuæ Ægyptiorum ornabantur figuris animalium ſacrorum tantum.	516
Statuæ minas intentantes.	521
Stella in hieroglyphicis quid ſignificet.	291
Stellis arbitrium humanum ſuppoſuiſſe videntur Ægyptij.	205
Stoliſarum officium.	188

Strigilis ſacra.	240
Suppoſitiones pro doctrina hieroglyphica.	4
Symbola Mumijſ impreſſa non ſigni- ficant reſ geſtas deſuncti.	430
Synochæ quid?	100

T

T abulæ aeneæ ex Muſeo Patavino interpretatio.	36. 37.
Tabula Iſiaca ſeu Bembina, cur ita dicta.	80
perijt in direptione Mantuana.	Ibid.
eius magnitudo, materia, ornamenta.	Ibid.
ex Ægypto Romam translata.	81
eius uſus apud Ægyptioſ.	Ibid.
erat menſa in Adytis.	83
eius a gumentum.	85
Theologiam Ægyptiorum continet.	Ibid.
finis ipſius.	Ibid.
in ea exponenda Authoris proteſta- tio.	86
diuiſio varia.	87. & ſeqq.
Anatomia ipſius.	Ibid.
in ea octo conſideranda.	Ibid.
interpretatio genuina.	89. & ſeqq.
eius ſimulachra omnia ſunt amuleta.	157
ſacrificandi rationem continet.	156
Tabulæ ſacra Hermetica.	174
eius interpretatio.	Ibid.
ſignificata.	177.
Tabulæ ſacrae in Obeliſcis.	220
celebriores duæ explicatæ.	Ibid.
&	221
alterius explicatio.	226. 242
Tabulæ ouatæ Obeliſcorum non ſunt literæ.	560
Tauticus character quid apud Ægy- ptioſ ſignificarit.	226
ab Hebræis mutuatus.	Ibid.
Templum Iſidis olim Romæ.	383
Te-	

INDEX.

<i>Teraphim Hebraeorum.</i>	475. 495	<i>Omphtea.</i>	117
<i>Termini tres in Obelisco Rameſſeo ſignificant leges.</i>	174. 176	<i>earundem Aſſectæ.</i>	Ibid.
<i>Termini Mercurio ſacri.</i>	Ibid.	<i>maſculus & femina in ſingulis.</i>	113
<i>Teffulata ſedes Ibimorphi Numinis tabulæ Bembina.</i>	95	<i>Trias Horæ, eiſque Aſſectæ.</i>	119. 120
<i>Tetradice qualis herba.</i>	352	<i>Trias Fontana, eiſque Aſſectæ.</i>	120
<i>Thauſtus cur Accipitriſormis.</i>	128	<i>&</i>	121
<i>Theologie Aegyptiorum compendium.</i>	575	<i>Trias Pantoc bæ, eiſque Aſſectæ.</i>	123
<i>Thermutis ſignificatio hieroglyphica.</i>	116	<i>&</i>	124
<i>Theurgicus ſeu Magicus ſenſus tabulæ Bembina.</i>	155	<i>Trias Thauſtica, eiſque Aſſectæ.</i>	121
<i>Thyrſiphorus cur dictus Dionyſius.</i>	280	<i>&</i>	126
<i>Thyrſorum ferulaceorum ſymbolum.</i>	233	<i>Trinitatis ſanctiſſimæ myſterium ab Antiquis expreſſum.</i>	100
<i>Thyrſus ferulaceus.</i>	231	<i>Trinitatis deſcriptio.</i>	587
<i>Niloticus.</i>	280	<i>Tripus cum cucurbitis in delubris Mercurij.</i>	287. 288
<i>Titus Liuius Burattinus multa hieroglyphica miſit ad Authorem.</i>	330	<i>Trismegiſtus condidit doctrinam hieroglyphicam.</i>	168
<i>Traba quale inſtrumentum.</i>	358	<i>eamque tradidit Sacerdotibus.</i>	Ibid.
<i>Triades ſeptem tabulæ Bembinae.</i>	107	<i>prohibet ne alijs tradant.</i>	Ibid.
<i>& ſeqq.</i>		<i>Trismegiſtus hieroglyphicorum inſtitutor.</i>	568
<i>applicari poſſunt tribus Mundis.</i>	111	<i>Dei Vnitatem cognouit.</i>	Ibid.
<i>Triades quatuor Reſtorum Mundi.</i>	Ib.	<i>ab illo Veteres Philoſophi eandem didicerunt.</i>	569
<i>Triadum Patres explicantur.</i>	95	<i>Trismegiſti de Trinitate ſententia</i>	576
<i>Mentes earundem explicantur.</i>	96	<i>eiſdem ſententia de creatione Mundi.</i>	Ibid.
<i>Potentia explicantur.</i>	97	<i>Trismegiſti de credendo ſententia.</i>	581
<i>Azonie triades explicantur.</i>	100	<i>eius locus enodatur.</i>	582
<i>Triangulum reſtangulum genetice virtutis ſymbolum.</i>	358	<i>Triunum Deum Aegyptij agnouerunt.</i>	575
<i>Trias qualibet conſtat Potentia, Patre, & Mente.</i>	85. 94	<i>Triunum Trinitatis Numen quale ſecundum Aegyptios.</i>	577
<i>quæ tria explicantur.</i>	95	<i>Tutelarium Aegypti duratio regiminis.</i>	393
<i>Trias Azonia Hecatina.</i>	101	<i>Tutelares ſex, eorumque nomina.</i>	286
<i>Serapæa.</i>	103	<i>Typhonem cur non occiderit Iſis.</i>	209
<i>Oſiriaca.</i>	105	<i>Tyrannis ex Ariſtotele.</i>	204
<i>eius Pater & Aſſectæ.</i>	106		
<i>Horæ trias.</i>	109. 259. 261		
<i>Fontana.</i>	Ibid.		
<i>Trias in toto Mundo fulget.</i>	107		
<i>Trias Mendefia.</i>	112		
<i>Ammonia.</i>	113		
<i>Momphtæa.</i>	115		

V

<i>Vaſa ſacra à Nibuſſo miſſa.</i>	524
<i>Vaſis Nilotici fragmentum ex Muſeo Authoris.</i>	384
<i>K k k k</i>	<i>Vas</i>

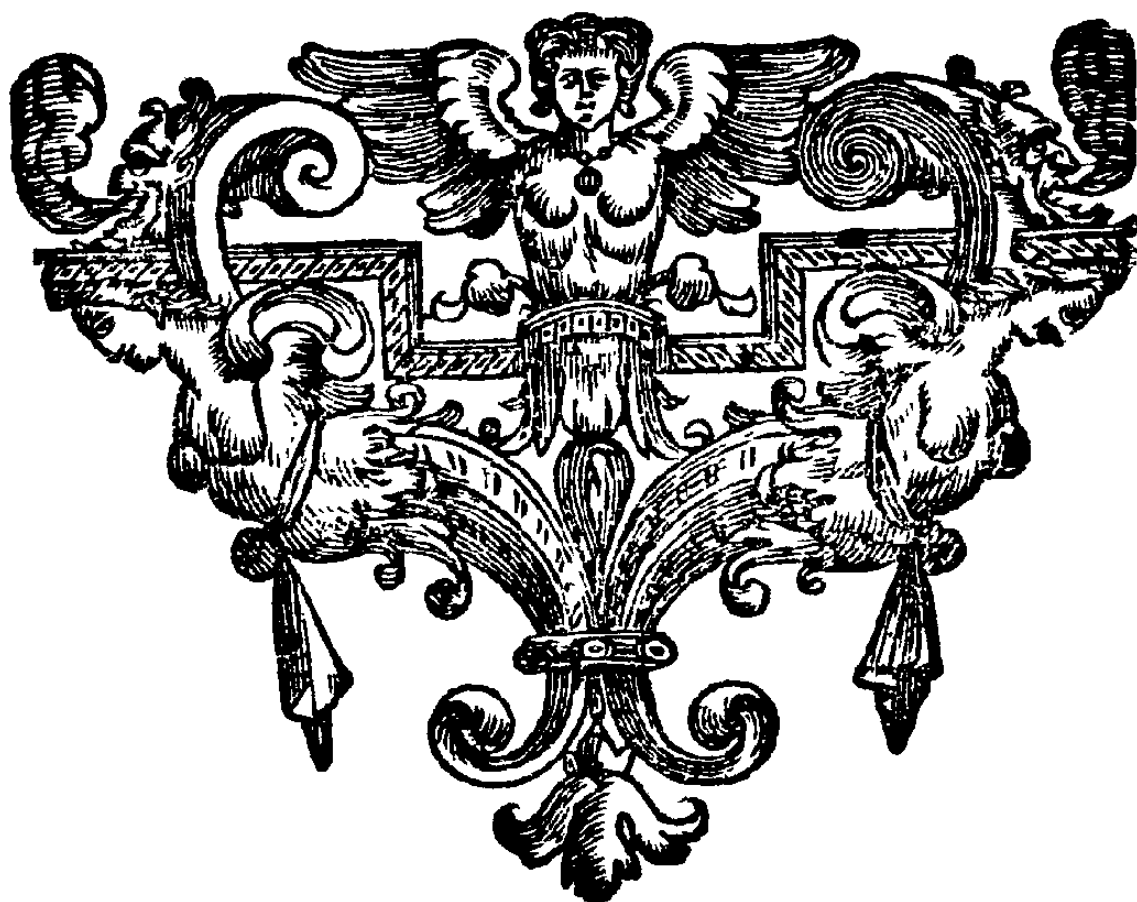
INDEX.

<i>Vas Canopicum, eiusque expositio.</i>	447	<i>Vrbs regia qualis esse debeat ex Platone.</i>	175
&	448		
<i>Vas Niloticum funiculo appensum.</i>	191	<i>Vultur Cælum significat.</i>	334
<i>Vas Niloticum, eiusque interpretatio.</i>	448		
<i>Vas sacrum, eiusque hieroglyphica.</i>	513		
<i>Verbenaca.</i>	73		
<i>Vnitas secundum Pythagoram est Deus rerum omnium principium.</i>	Ibid.		
<i>Volucres pauca inter hieroglyphica re-</i>	556		
<i>pertæ.</i>			

Z

<i>Zoolatria Aegyptiorum.</i>	389
<i>Zoroaster docuit Persas cultum ignis.</i>	534
<i>Zoroastri de Trinitate sententia.</i>	575

F I N I S.

A V T H O R L E C T O R I.

N Vllum hîc errorum typographicorum Catalogum adtexo, quia, nulli in hoc III. Tomo occurrunt, qui te offendere possint, aut quos, si offenderint, non facilè corrigas. Quod quidem iam sæpe laudati Typothetæ nostri Zachariæ Dominici Acfamitek à Kronenfeld Germano-Bœmi Pragensis diligentia acceptum feras. Vale.

R E G I S T R V M.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Vu
Xx Yy Zz.

Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii Kkk Lll Mmm Nnn Ooo
Ppp Qqq Rrr Sff Ttt Vuu Xxx Yyy Zzz.

Aaaa Bbbb Cccc Dddd Eeee Ffff Gggg Hhhh Iiii Kkkk.

Omnes sunt duerniones præter Kkkk.

R O M AE,

Ex Typographia Vitalis Mascardi, M DC LV.

SUPERIORVM PERMISSV,